വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യസർവ്വസ്വം

3

SRI RAMAKRISHNA MATH

വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യസർവ്വസ്വം

മൂന്നാം ഭാഗം

ഉത്തിഷ്ഠ ഭാരത!
ശതാബ്ദസ്മാരകപ്രസിദ്ധീകരണം

ശ്രീരാമകൃഷ്ണമഠം
പുറനാട്ടുകര പി. ഒ., തൃശ്ശൂർ–680 551

VIVEKANANDA SAHITYA SARVASVAM

Part Three : UTTHISHTA BHARATA (Malayalam)

Indian Culture Religion and Philosophy

Translation of the Complete Works of Swami Vivekananda from original English
Bengali & Sanskrit

CENTENARY MEMORIAL PUBLICATION

Translators

Dr. A.G. Krishna Warrier M.A., Ph.D.
C.G. Narayana Pillai B.A., B.L., L.T.

Notes : Swami Trailokyananda

Published by:

The President
Sri Ramakrishna Math
Puranattukara P.O., Thrissur - 680 551
Kerala

Printed at

Prabuddhakeralam Press, Puranattukara

First five Editions - Copies 19,500
This impression : June 2011, Copies 500

Price : Rs. 200/-

ശതാബ്ദ[1962–1963]സ്മാരക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ

പൊതുമുഖവുര

ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ശതാബ്ദജയന്തി 1963–ൽ ആഘോഷിക്കാൻ പോകുകയാണ്. അന്നേക്ക്, ശതാബ്ദസ്മാരകമായി സ്വാമിജിയുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ, ലേഖനങ്ങൾ, സംഭാഷണങ്ങൾ, കവിതകൾ, സൂക്തങ്ങൾ മുതലായവയുടെ സമ്പൂർണ്ണസമാഹാരമായ വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യസർവ്വസ്വം ഏഴു ഭാഗമായി മലയാളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ ഞങ്ങളുദ്ദേശിക്കുന്നു. അതിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്നു ഭാഗം, ഒരു കൊല്ലം മുൻകൂറായിത്തന്നെ, പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ബാക്കി നാലും 1963 ജനുവരിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ആശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ശ്രീ സ്വാമികൾ 1893 സെപ്റ്റംബർ 11–ാംനു ആണ് ലോകസമക്ഷം ആദ്യമായി ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തത്. 1902 ജൂലായ് 4–ാംനു സ്വാമികൾ മഹാസമാധിയായി. ഈ ഒമ്പതു കൊല്ലത്തിനകം അവിടുന്നു ചെയ്ത പ്രസംഗങ്ങൾ വളരെയാണ്. അതിൽ കുറച്ചുമാത്രമേ നമുക്കു രേഖപ്പെട്ടു കിട്ടിയിട്ടുള്ളു. ഇത്രയെങ്കിലും കൈവന്നതിന്, സ്വാമിജിയുടെ ഇംഗ്ലീഷ് സെക്രട്ടറി യുവാവായ ജെ.ജെ. ഗുഡ്വിനോടാണു ലോകത്തിനു കട പ്പാട്. ഗുഡ്വിൻ 1895 ഒടുവിൽ അമേരിക്കയിൽവെച്ചു സ്വാമികളുടെ അന്തേവാസിയായി. അദ്ദേഹം 1896–ൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കും 1897–ൽ ഭാരതത്തിലേക്കും സ്വാമിജിയെ അനുഗമിച്ചു. 1898 ജൂണിൽ ഊട്ടിയിൽവെച്ചു നിര്യാതനായി. ഊർജസ്വലനായ ഗുഡ്വിൻ കുശലതയോടും ശ്രദ്ധയോടും കൂടെ തൻെറ ഗുരുവിൻെറ അമൃതപദങ്ങൾ അണുവും വിട്ടു പോകാതെ ചൂടോടെ ശേഖരിച്ചുവെച്ചു. ഈ രണ്ടരക്കൊല്ലത്തിനുമുമ്പും പിമ്പും സ്വാമിജി പടിഞ്ഞാറുവെച്ചു ചെയ്ത ലോകവിസ്മാപകങ്ങളായ പ്രസംഗങ്ങൾ ഏറെയും നമുക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്. അവിടുന്നു കത്തുകളും ചില ലേഖനങ്ങളും കവിതകളുമൊഴിച്ച് ഒന്നുംതന്നെ സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് എഴുതിയിട്ടില്ലെന്നു പറയാം. ['ഹിന്ദുധർമ്മം' എന്ന പ്രബന്ധം ചിക്കാഗോമതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ എഴുതി വായിച്ച തും, യോഗസൂത്രവിവരണം ന്യൂയോർക്കിൽവെച്ചു പറഞ്ഞുകൊടുത്തെ ഴുതിച്ചതുമാണ്.] അവിടുത്തെ അദ്ഭുതവാഗ്വൈഖരി അതിശക്തിയോടെ പെട്ടെന്നു പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടാറേയുള്ളു. ഗുഡ്വിൻെറ ചുരുക്കെഴുത്തിനു പുറമെ സ്വാമിജിയുടെ കിഴക്കരും പടിഞ്ഞാററുമായ പല ശിഷ്യരു ടെയും തല്ക്കാലക്കുറിപ്പുകളും പില്ക്കാലക്കുറിപ്പുകളും പത്രറിപ്പോർ ട്ടുകളും സാഹിത്യസർവ്വസ്വത്തിലേക്കുള്ള വിലപ്പെട്ട മുതൽക്കൂട്ടുകളാ യിട്ടുണ്ട്. സ്വാമിജിയുടെ വിശ്രുതശിഷ്യയായ സിസ്റ്റർ നിവേദിതയുടെ പ്രൗഢമായ അവതാരിക വിവേകാനന്ദസാഹിത്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രാമാണികരേഖയാണ്.

സ്വാമിജിയുടെ കൃതികൾ ഇംഗ്ലീഷിൽ സമ്പൂർണ്ണസമാഹാരരൂപ ത്തിൽ ആദ്യം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത് 1907-ലാണ്, അൽമോറാ അദ്വൈതാശ്രമ ത്തിൽനിന്ന്. അന്നതു നാലു ഭാഗമായിരുന്നതു ക്രമേണ കൂടുതൽ രേഖകൾ വന്നുചേർന്ന മുറയ്ക്കു വർദ്ധിച്ച് ഇപ്പോൾ എട്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ എട്ടും സൗകര്യമുദ്ദേശിച്ചു വിഷയവിഭാഗം ചെയ്തു താഴെപ്പറയും പ്രകാരം ഏഴാക്കുകയാണു ഞങ്ങൾ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

ഒന്നാം ഭാഗം — യോഗത്രയം
- 1 കർമ്മയോഗം
- 2 രാജയോഗം
- 3 ഭക്തിയോഗം

രണ്ടാം ഭാഗം — ജ്ഞാനയോഗം

മൂന്നാം ഭാഗം — ഉത്തിഷ്ഠ ഭാരത!
- 1 ഭാരതീയപ്രസംഗങ്ങൾ
- 2 ഭാരതത്തോട്
- 3 ഭാരതവും ഭാരതീയരും

നാലാം ഭാഗം — തത്ത്വാന്വേഷണം
- 1 ധർമ്മപരിചയം
- 2 ഹിന്ദുധർമ്മപരിചയം
- 3 യോഗപരിചയം
- 4 വേദാന്തപരിചയം

[തത്തദ് വിഷയകമായുള്ള മറ്റു മുഖ്യപ്രസംഗങ്ങളും ശിഷ്യരുടെ പാഠക്കുറിപ്പുകളും മറ്റും]

അഞ്ചാം ഭാഗം — കത്തുകൾ

ആറാം ഭാഗം — സംഭാഷണങ്ങൾ
- 1 സ്വാമിശിഷ്യസംവാദം
- 2 അമൃതഭാഷണം
- 3 ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ
- 4 കൂടിക്കാഴ്ചകൾ

ഏഴാം ഭാഗം — മഹച്ചരിതങ്ങളും കവിതകളും മറ്റും
- 1 മഹച്ചരിതങ്ങൾ
- 2 കവിതകൾ
- 3 സൂക്തങ്ങൾ
- 4 കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും
- 5 പാശ്ചാത്യപര്യടനം
- 6 ലഘുകൃതികൾ

വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവ്വസ്വത്തിന്റെ മൂലം ഇംഗ്ലീഷും ബംഗാളിയും സംസ്കൃതവുമാണ്. നേരിട്ടു മൂലഭാഷയിൽനിന്നുതന്നെയാണു വിവർത്തനം. വിവർത്തകന്മാരേവരും വിവേകാനന്ദസാഹിത്യത്തിന്റെ ചിരവിദ്യാർത്ഥികളാണ്, 'പ്രതിപദം പൂർണ്ണാമൃതാസ്വാദനം' കൊതിച്ചു പുറപ്പെട്ടവരാണ്. എല്ലാവരും സർവ്വാത്മനാ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നല്ലാതെ ആരും അപ്രമാദിത്വം അവകാശപ്പെടുന്നില്ല. അങ്ങനെതന്നെ പ്രസാധകന്മാരും. സാഹിത്യപ്രസാധനം ഏറെയും ശ്രീ കുട്ടികൃഷ്ണമാരാരും കുറെ ശ്രീ എസ്. ഗുപ്തൻനായരുമാണു ചെയ്തത്. ബാക്കിയുള്ള ഷവരെല്ലാം വിവർത്തനപ്രസാധനത്തിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു. ത്രൈലോക്യാനന്ദസ്വാമിയാണു ശാസ്ത്രപ്രസാധനം ചെയ്തത്. പാതഞ്ജലയോഗസൂത്രങ്ങളുടെ പദാർത്ഥവും ചുവടെയുള്ള വ്യാഖ്യാനക്കുറിപ്പുകളും തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ശ്രീമദ് പ്രകാശാനന്ദസ്വാമികളോടു ഞങ്ങൾക്കു വളരെ കടപ്പാടുണ്ട്.

ഈ മലയാളപ്പതിപ്പിന്റെ – പ്രത്യേകിച്ചും ആദ്യത്തെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളുടെ – ഒരു വൈശിഷ്ട്യം ഇതിലെ ചുവട്ടെഴുത്താണ്. 'എന്റെ സമരപരിപാടി' എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ മദ്രാസ്പ്രസംഗത്തിൽ ശ്രീ സ്വാമികൾ പറയുന്നു; "നാം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ഒന്നാമത്തെ ജോലി ഇതാണ്; ഉപനിഷത്തുകളിലും മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പുരാണങ്ങളിലുമുള്ള അത്യദ്ഭുതസത്യങ്ങൾ അവയിൽനിന്നു വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരണം, ...നാട്ടിലെങ്ങും പരക്കെ ചിതറണം. അങ്ങനെ പ്രസ്തുത സത്യങ്ങൾ വടക്കുമുതൽ തെക്കുവരെ, കിഴക്കുമുതൽ പടിഞ്ഞാറുവരെ, ഹിമാലയം മുതൽ കന്യാകുമാരിവരെ, സിന്ധുമുതൽ ബ്രഹ്മപുത്രവരെ തീപോലെ കത്തിക്കാളി നാടാകെ നടമാടട്ടെ! ഓരോരുത്തനും അവയെ അറിയണം..... ആളുകൾ ഇതാദ്യം കേൾക്കട്ടെ! തങ്ങളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ള മഹത്തായ സത്യങ്ങൾ കേൾക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്നവന് അതിലും മെച്ചപ്പെട്ട മറ്റൊരു കർമ്മം ഇന്നു ചെയ്യാനില്ല." (വി.സാ.സ. മൂന്നാം ഭാഗം) ശ്രീ സ്വാമികൾതന്നെ തന്റെ വാഗ്വർഷത്തിലൂടെ ചെയ്തത് അതാണ്. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിലെ ആശയങ്ങൾകൊണ്ടു തുടുത്തതാണ് അവിടുത്തെ വാക്കുകളെല്ലാം. ആ ശാസ്ത്രവാക്യങ്ങൾ – പ്രസക്തങ്ങളും പ്രസക്താനുപ്രസക്തങ്ങളും – ആവതു തേടിപ്പിടിച്ചു ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടെല്ലാമായെന്നോ, ഒക്കെ ഉചിതതമമെന്നോ ഞങ്ങൾക്കു ഭാവമില്ല. ഇങ്ങനെയൊരു ചുവട്ടെഴുത്തും മൂല കൃതിയിലില്ല. അവിടുത്തെ വാക്കുകൾക്കു പ്രാമാണ്യം കൊടുപ്പാനല്ല ഈ ഉദ്ധാരണങ്ങൾ: വാസ്തവത്തിൽ, ശാസ്ത്രങ്ങൾ ശ്രീ സ്വാമിജിയുടെ വാക്കുകളിലും വാക്കുകളെക്കൊണ്ടും ആത്മലാഭത്തിനു വെമ്പുകയാണ്. ആളുകൾക്കു പരക്കെയുണ്ടാകണമെന്നു ശ്രീ സ്വാമികൾ ഉള്ളിൽത്തട്ടി അഭിലഷിച്ച ശാസ്ത്രപരിചയം, അതിലാഗ്രഹമുള്ളവർക്ക്, ഈ ചുവട്ടെഴുത്തുകളിൽ സുലഭമാണ്. അല്ലാത്തവർക്കു വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യംമാത്രം വായിച്ചുപോകുവാൻ തടവില്ലതാനും.

വിവേകാനന്ദസാഹിത്യത്തിൽത്തന്നെ ബ്രാക്കറ്റിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ളത് വിശദീകരണത്തിനായി ഞങ്ങൾ ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഓരോ ഭാഗത്തി

ൻെറയും ഒടുവിലായി ഗ്രന്ഥസൂചി, വാക്യസൂചി, വിഷയസൂചി ഇത്രയും കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഗവേഷകന്മാർക്കും വളരെ പ്രയോജനകരമാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. വിവർത്തനം മൂലവുമായി ഒത്തുനോക്കണമെന്നുള്ളവരുടെ സൗകര്യത്തിന് മൂലസൂചി (Cross - reference to the orginal)കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ യോഗസൂത്രപാഠവും സൂത്രസൂചിയും കൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സൗകര്യാർത്ഥം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ചിരസ്മരണീയനായ ശ്രീ സ്വാമികളുടെ ഒരു പടവും ഓരോ ഭാഗത്തിലും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

പ്രസിദ്ധീകരണം വളരെയാളുകൾ സർവ്വാത്മനാ സഹകരിച്ചതുകൊണ്ടാണു സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്. വിവർത്തകന്മാരും പ്രസാധകന്മാരും പ്രൂഫ് വായനക്കാരും വളരെയധികം പണിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അക്ഷരത്തിലും അർത്ഥത്തിലും വളരെ പിഴകൾ കണ്ണിൽപ്പെടാതെ കിടപ്പുണ്ടാവാം. അതെല്ലാം സജ്ജനങ്ങൾ പൊറുത്തു തിരുത്തിവായിക്കുവാൻ അപേക്ഷ.

ഒരുലക്ഷത്തിപ്പതിനായിരത്തിൽപ്പരം ഉറുപ്പിക ചെലവുള്ള ഈ ശതാബ്ദസ്മാരകപ്രസിദ്ധീകരണത്തിൻെറ ദേശീയഗൗരവവും സാഹിത്യമഹിമയും കരുതി ഇത് അത്യുന്നതസാഹായ്യാർഹമാണെന്നു കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ നിർവാഹകസമിതി ഏകകണ്ഠമായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിനോടഭിപ്രായപ്പെട്ടതിൽ ഞങ്ങൾക്കഭിമാനവും നന്ദിയുമുണ്ട്. ഭാരതീയഭാഷകളിൽ വിവേകാനന്ദസാഹിത്യ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു സാഹായ്യം നല്കാൻ പ്രാദേശിക രാമകൃഷ്ണാശ്രമങ്ങൾ ബേലൂർമഠം വഴി കേന്ദ്രസർക്കാരിനോടപേക്ഷിക്കുകയും അതു സസന്തോഷം അനുവദിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. മലയാളത്തിന് അമ്പതിനായിരം ഉറുപ്പിക അനുവദിച്ചു. കേരള സർക്കാരും ഞങ്ങളുടെ സാഹായ്യാഭ്യർത്ഥനയെ കൈക്കൊണ്ടു പതിനായിരം ഉറുപ്പിക അനുവദിച്ചുതന്നു – രണ്ടു സർക്കാരിനോടും അളവറ്റ കൃതജ്ഞത. അതുപോലെ മറ്റെത്രയോ തര ത്തിൽ ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാവരോടും എല്ലാറ്റിനും പുറമെ, ഇത്രയും മനോഹരമായി അച്ചടിച്ചുതന്ന 'മാതൃഭൂമി' പ്രസ്സിനോട് ഞങ്ങൾക്കുള്ള കടപ്പാടു കുറച്ചൊന്നുമല്ല. അതിലെ എല്ലാ പ്രവർത്തകരും വിവേകാനന്ദസാഹിത്യപ്രസിദ്ധീകരണം. അവരുടെ സ്വന്തംപോലെ വാത്സല്യപൂർവ്വം കരുതി അങ്ങേയറ്റം പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്കും ഞങ്ങളുടെ നന്ദി.

വിവേകാനന്ദസാഹിത്യം മലയാളത്തിൽ ഒരു വലിയ ശക്തിയായിത്തീരണേ എന്നു നേർന്നുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ ഈ സ്മാരകഗ്രന്ഥം ഭഗവത്പാദാർപ്പണം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

ജനുവരി 28, 1962 – പ്രസാധകന്മാർ

മൂന്നാം ഭാഗത്തെപ്പറ്റി

ആത്മനിഷ്ഠനായി ആത്മപൗരുഷത്തെ തികച്ചും സാക്ഷാത്കരിച്ച ഒരു സംസിദ്ധസന്ന്യാസിയായിരുന്നു ശ്രീമത് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ. ഈ ആത്മബലത്താലാണ് അവിടുന്നു ലോകത്തെ ഇട്ടുകുലുക്കിയത്. ആത്മവിശ്വാസത്തിൻെറയും ആത്മവിദ്യയുടെയും ആത്മദർശികളുടെയും ജന്മഭൂമിയായ ഭാരതത്തിൽ അവിടേയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന അഭിമാനം അതിരറ്റതത്രേ. ആത്മവിദ്യ ഇല്ലായ്കയാൽ ലോകം ഭൗതിക വാദത്തീയിൽ ചുട്ടുനീറുന്നത് അവിടുന്നു നേരിട്ടു കണ്ടതാണ്. അതു കണ്ട് അവിടുന്നു പറയുകയാണ്; ''ആദ്ധ്യാത്മികതയെ ജീവിതത്തിൻെറ ആധാരമാക്കാത്തപക്ഷം അടുത്ത അമ്പതു കൊല്ലത്തിനകം ഭൗതിക ശക്തിയുടെ ആവിഷ്കാരകേന്ദ്രമായ യൂറോപ്പ് ഉടഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞു പോകും.'' (54) ഈ ദീർഘദർശനം എത്ര പ്രാവശ്യം സത്യമായി ക്കഴിഞ്ഞു! ഇതുപോലെതന്നെ ഭാരതത്തെയും സഗൗരവം താക്കീതു ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ''ആദ്ധ്യാത്മികതയെ വെടിഞ്ഞാലോ, അതു തള്ളിനീക്കി ജഡീകരിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ പിന്നാലെ പോയാലോ, മൂന്നു തലമുറകൾക്കിടയിൽ വംശോച്ഛേദമുണ്ടാകുമെന്നും ധരിക്കുക. കാരണം, ജനതയുടെ നട്ടെല്ലു തകർന്നുപോകും.'' (48)

ജീവിതസാരം ആത്മാവാണെങ്കിൽ ജീവിതയാത്രയുടെ ചുവട് ആത്മവിദ്യയാണ്. ഒരു പ്രാണിയുടെ സർവ്വവ്യാപാരങ്ങളും പ്രാണനിൽ സമന്വയിക്കുംപോലെ ജീവിതവ്യാപാരങ്ങളെല്ലാം ആത്മാവിൽ സമന്വയിക്കണം. അപ്പോൾ ആത്മവിശ്വാസം ജീവിതനിയമവും ആത്മ സാക്ഷാത്കാരം ജീവിതലക്ഷ്യവുമായി വരുന്നു. പാശ്ചാത്യലോകത്തിന് സ്വാമിജി ഇതു ധീരമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊടുത്തു: ജനതാജീവിതത്തെ എമ്പാടും തട്ടിയുണർത്തിയ വേദാന്തഗർജ്ജനങ്ങളാണ് അവിടുത്തെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ കേൾക്കുന്നത്. ''ഇരുമ്പിൻമാംസപേശികളും ഉരുക്കിൻ സിരാതന്തുക്കളുമാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. നാം വേണ്ടത്ര കരഞ്ഞി രിക്കുന്നു, ഇനി കരച്ചിൽ വേണ്ട. തൻകാലിൽ നിൽക്കുക. ആണുങ്ങ ളാകുക.'' (116) മഹിതപ്രഭാവരായ മഹർഷിമാരുടെ സന്താനങ്ങൾ തൊഴിക്കാൻ മുതിരുന്നവരുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇഴയുന്ന തനി മണ്ണെര കളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതുകണ്ടു സഹിക്കാനാവാതെ അവിടുന്നു നിലവിളിക്കുന്നു; ''സുഹൃത്തുക്കളേ, അതിനാൽ നിങ്ങളോടു രക്ത ബന്ധമുള്ളവനെന്ന നിലയിൽ, ഞാൻ പറയുന്നു, നമുക്കാവശ്യം കരുത്ത്, കരുത്ത്, എക്കാലവും കരുത്തുതന്നെയാണ്. ഉപനിഷത്തു കളാണുതാനും കരുത്തിൻെറ വമ്പിച്ച ഖനി. അവയിൽ ലോകത്തെ മുഴുവൻ ചുണപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടത്ര കരുത്തുണ്ട്. അവയിലൂടെ ലോകത്തെ മുഴവൻ ഉജ്ജീവിപ്പിക്കാം, പ്രബലമാക്കാം, ഉത്തേജിപ്പിക്കാം. സർവജാതിമതവിഭാഗങ്ങളിലുംപെട്ട

ദുർബ്ബലരെയും ദുഃഖിതരെയും മർദ്ദിതരെയും തൻകാലിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രരാകാൻ. ഉപനിഷത്തുകളിൽ കാഹളധ്വനിയിൽ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കും. സ്വാതന്ത്ര്യം - കായികസ്വാതന്ത്ര്യം, മാനസികസ്വാതന്ത്ര്യം, ആദ്ധ്യാത്മികസ്വാതന്ത്ര്യം - ഇവയാണ് ഉപനിഷന്മുദ്രകൾ.'' (130) ഈ വിളി സ്വാതന്ത്ര്യസമരവീരന്മാരെ ആയിരക്കണക്കിന് ഉണർത്തിവിട്ടു. എങ്കിലും അവിടേയ്ക്കു രാഷ്ട്ര തന്ത്രം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആത്മവിശ്വാസമേ അവിടുന്നു ഉപദേശിച്ചുള്ളു. ''ശൈശവം മുതൽ നിങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ പ്രബലരാക്കുക. ദൗർബ്ബല്യവും വെറും ചടങ്ങുകളും പഠിപ്പിക്കാതിരിക്കുക. അവരെ സുശക്തരാക്കുക. അവർ തൻകാലിൽത്തന്നെ നിൽക്കട്ടെ, ധീരന്മാരും വിജിഗീഷുക്കളും സർവംസഹന്മാരുമാകട്ടെ.'' (27)

''ഭാരതമാതാവായിരിക്കട്ടെ അടുത്ത അമ്പതു കൊല്ലത്തേയ്ക്കു നിങ്ങളുടെ ഒരേ ഒരീശ്വരൻ'' (92) എന്ന് അവിടുന്നുപദേശിക്കുന്നതും രാഷ്ട്രതന്ത്രംകൊണ്ടല്ല, ലോകത്തിൻെറ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ഭാരതം സ്വതന്ത്രമാകണമെന്ന് അവിടുന്നു കണ്ടു. ഇതുപോലെതന്നെ അവിടുന്നുപദേശിച്ച സർവ്വഭൂതാത്മദർശനം, വലിയ ഒരു സാമൂഹ്യസേവന വ്യഗ്രതയെ നാടാകെ ഇളക്കിവിട്ടു. തോട്ടിയും ചെരുപ്പുകുത്തിയുംവരെ തൻെറ സഹോദരന്മാരാണെന്നു പറഞ്ഞു പഠിക്കാൻ അവിടുന്നു പദേശിക്കുമ്പോൾ, അതു സമത്വതന്ത്രമല്ല, ആത്മദർശനം മാത്രമാണ്. മറ്റൊരു തരത്തിലും ''പാവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഹൃദയം അലിയട്ടെ'' (396) എന്നു പറയുക ശക്യമല്ല.

വീണ്ടും, ഭാരതത്തിലെ കീറാമുട്ടിയായ ജാതി പ്രശ്നത്തെ എത്ര എളുതായി പൊളിച്ചുകളയുന്നു എന്നു കാണുക. ഭാരതീയാദർശമായ ബ്രാഹ്മണ്യത്തിലേക്ക് - ആത്മദർശിത്വത്തിലേക്ക് - ജനങ്ങളെ ഉയർത്താൻ മുറയ്ക്കുള്ള ശ്രേണിയാണ് ജാതിവ്യവസ്ഥ: അല്ലാതെ വിശേഷാവകാശസംരക്ഷണത്തിനുള്ള കന്മതിലല്ല. അവിടുന്നു താക്കീതു ചെയ്യുന്നു; ''ബ്രാഹ്മണരേ, നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണം. എഴുന്നേറ്റുനിന്നു നിങ്ങളുടെ പൗരുഷവും ബ്രാഹ്മണ്യവും വെളിപ്പെടുത്തുക. അതിനു വേണ്ടി നിങ്ങളുടെ ചുറ്റുമുള്ള അബ്രാഹ്മണരെ ബ്രാഹ്മണ്യത്തി ലേക്കുയർത്തുക: അഹന്താരോഗത്തോടെയല്ല, സേവകൻെറ താഴ്മയോടെ.'' (478)

സ്ത്രീകളുടെ കാര്യത്തിലും അവിടുന്ന് ആത്മബലസമ്പന്നകളും അന്യാദൃശകളുമായ സീത, സാവിത്രി, ദമയന്തി എന്നിവരെയാണ് മാതൃകയായി കാണിച്ചുതരുന്നത്. സ്ത്രീകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം, വിവാഹം, ഗൃഹജീവിതം മുതലായ മണ്ഡലങ്ങളിലെല്ലാം അവർക്കും സമുദാ യത്തിനും കരുത്തും ശുദ്ധിയും മികപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് അവിടേയ്ക്കുള്ളത്.

നവീനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അവിടുത്തെ വിദ്യാഭ്യാസാദർശത്തിൽനിന്ന് എത്രയോ ദൂരെയാണ് ഇപ്പോഴും. അവർക്കു ജഡമായ മനസ്സിനെ എങ്ങനെയെങ്കിലും പ്രീണിപ്പിച്ചു വേണം വല്ലതും പഠിക്കാൻ. അവർക്ക് ആത്മാവില്ല: എന്നിട്ടു വേണ്ട ആത്മബലംകൊണ്ടു മനസ്സിനെ ജയിക്കാൻ.

സ്വാമിജിയാകട്ടെ, ഇപ്പോഴെയുള്ള പൂർണ്ണതയുടെ ആവിഷ്കാരമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം എന്നു നിർവ്വചിക്കുന്നു: മാർഗ്ഗം ഏകാഗ്രതയും. അകമേ നിന്നുള്ള വളർച്ചയാണ് വിദ്യാഭ്യാസം: കുത്തിച്ചെലുത്തലും വെച്ചുകെട്ടലുമല്ല. ഇതും വാസ്തവത്തിൽ ആത്മാവിഷ്കാരത്തിൻെറ ഒരു പാവുമാത്രം.

ഭാരതത്തിൻെറ നിധിയായി ആത്മവിദ്യയെയും, ആദർശമായി ബ്രാഹ്മണ്യത്തെയും, ഭാഷയായി സംസ്കൃതത്തെയും അംഗീകരി ക്കാൻ അവിടുന്ന് അവിടവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാം എല്ലാവരെയും ആത്മദർശനത്തിലേക്കെത്തിക്കാനുള്ള എളുപ്പവഴികളാണ്. തമസ്സി ലാണ്ടുകിടക്കുന്ന ബഹുലക്ഷങ്ങളെ രജസ്സിലേക്കും ക്ഷാത്രത്തി ലേക്കും ഉണർത്തി, ക്രമേണ സത്ത്വത്തിലേക്കും ബ്രാഹ്മണ്യ ത്തിലേക്കും ഉയർത്തുകയാണ് അവിടുത്തെ പരിപാടി. അതിനായി എല്ലാവർക്കും ആത്മമഹിമയെത്തന്നെ അവിടുന്നുപദേശിക്കുന്നു. പടിഞ്ഞാററുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമുദായവും ആധുനികശാസ്ത്രവും ഇങ്ങോട്ടു കൈക്കൊണ്ട്, അങ്ങോട്ടു നാം സ്വാതന്ത്ര്യമതവും ആദ്ധ്യാത്മികതയും നൽകണമെന്ന് സ്വാമിജി ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. മതകലഹവും അവിടുന്ന നുവദിച്ചില്ല: കാരണം ഓരോ മതവും ആത്മസത്തയുടെ ആവിഷ്കാര ത്തിനുള്ള ഓരോ വഴിയാണ്.

ഇങ്ങനെ രാഷ്ട്രീയം, സാമുദായികം, ജാതി, മതം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമാന്യജനോന്നമനം, ലോകരഞ്ജനം എന്നീ വിഷയങ്ങളിലെല്ലാം പിഴയ്ക്കാത്ത നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവിടേയ്ക്കുണ്ട്. അതു സാധിച്ചത് ജീവിതസാരമായ ആത്മാവിൽ അചഞ്ചലമായി നിലയുറപ്പിച്ചതു കൊണ്ടാണ്. ''സർവ്വം പരവശം ദുഃഖം സർവമാത്മവശം സുഖം'' എന്ന മനുവാക്യം സർവവേദാർത്ഥസംഗ്രഹമാണ്: അതിനെ പ്രസ്തരി ക്കുക മാത്രമാണ് സ്വാമിജി ചെയ്തത്. ജീവിതക്കാതൽ കണ്ടെത്താത്ത ആർക്കും ജീവിതയാത്രയിൽ നേതൃത്വം വഹിക്കാൻ സാധിക്കയുമില്ല. ആത്മജ്ഞാനിയാകട്ടെ സർവപ്രകാരമായ ജഗന്നേതൃത്വം അർഹിക്കു ന്നതുമുണ്ട്. ജീവിതസാരദർശകമായ വേദശാസ്ത്രത്തിൻെറ താല്പര്യം അറിയുന്നവൻ സേനാപത്യവും രാജ്യവും ദണ്ഡനേതൃത്വവും സർവ ലോകാധിപത്യംതന്നെയും അർഹിക്കുന്നു എന്ന മാനവവചനം സ്വാമിജിയിൽ വീണ്ടും ഇതാ അന്വർത്ഥമായിരിക്കുന്നു;

സേനാപത്യം ച രാജ്യം ച ദണ്ഡനേതൃത്വമേവ ച
സർവ്വലോകാധിപത്യം ച വേദശാസ്ത്രവിദർഹതി. (മനു. 12. 100)

ഇപ്രകാരം സ്വാമിജിയുടെ വിശ്വതോമുഖമായ ഭാരതനേതൃത്വം വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവ്വസ്വത്തിൻെറ ഈ മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ സംഭരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

വിശ്വവിജയം ചെയ്തു മടങ്ങിവന്നപ്പോൾ കൊളമ്പുമുതൽ അൽമോറവരെ അവിടേക്കു രാജോചിതവും വീരോചിതവുമായ സ്വീകാരം ലഭിച്ചു. ഭാരതീയപ്രസംഗങ്ങൾ അവിടുന്ന് അവിടവിടെ ചെയ്തവയാണ്. ചിരകാലം നെഞ്ചു നിറഞ്ഞുനിന്ന ഉപദേശാമൃതം തൻെറ അരുമസഹോദരങ്ങളെ കണ്ടപ്പോൾ അങ്ങു പൊട്ടിയൊഴുകി. എത്രയായിരം യുവജനങ്ങളാണ് അതാസ്വദിച്ച് വീരകേസരികളായത്! ഭാരതമുള്ളത്രകാലം അവിടുന്നു മുഴക്കിയ വീരകാഹളം മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടേ ഇരിക്കും.

അവിടുന്ന് അമേരിക്കയിലായിരുന്നപ്പോൾ അങ്ങോട്ടയച്ച അനുമോദനങ്ങൾക്കുള്ള മറുപടികളും കുറെ പ്രചോദകലേഖനങ്ങളുമാണ്, ഭാരതത്തോട്.

ഭാരതവും ഭാരതീയരും ഒരു ഐതിഹാസികദർശനമാണ്. കൂട്ടത്തിൽ ആത്മകഥാപരമായ ഒരേയൊരു പ്രസംഗവും ഭാരതീയ മഹിളകളുടെ മാതൃകയെപ്പറ്റിയുള്ള അവിടുത്തെ അനശ്വരപഠനവും ഉൾപ്പെടുത്തി യിട്ടുണ്ട്.

അവിടുന്ന് ഉള്ളിൽതട്ടി, ലോകാനുഗ്രഹാർത്ഥം തൻെറ നാട്ടുകാരോടു പറയുകയാണ് –

''ഉത്തിഷ്ഠ ഭാരത!

നിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികതകൊണ്ട് ലോകത്തെ വെല്ലുക.''

അതേ, നമുക്കു വെല്ലണം.

മാർച്ച് 8, 1962 – പ്രസാധകൻ

വിഷയാനുക്രമണിക

ഭാരതീയ പ്രസംഗങ്ങൾ

1

പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലെ ആദ്യപ്രഭാഷണം

(കൊളമ്പ്)

പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ സ്മരണീയമായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്ത് ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ 1897 ജനുവരി 15–ാം തീയതി ഉച്ചയ്ക്ക് കൊളമ്പിൽ വന്നിറങ്ങി. അവിടത്തെ ഹിന്ദുക്കൾ അദ്ദേഹത്തിന് രാജോചിതമായ സ്വീകരണം നൽകി. ചുവടെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസയും നൽകപ്പെട്ടു.

ശ്രീമത് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്ക്;

പൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

കൊളമ്പിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ പൊതുയോഗം അംഗീകരിച്ച ഒരു പ്രമേയമനുസരിച്ച്, ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ ഈ ദ്വീപിലേക്കു ഹാർദ്ദമായി സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിലെ മഹത്തായ ദൗത്യം നിർവഹിച്ചു മടങ്ങുന്ന അങ്ങയെ ആദ്യമായി സ്വാഗതംചെയ്യുന്നത് ഒരു ബഹുമതിയായി ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ട് അങ്ങയുടെ ദൗത്യം സാഫല്യമടഞ്ഞത് ഞങ്ങൾ സന്തോഷത്തോടും കൃതജ്ഞതയോടുംകൂടി നോക്കിക്കാണുകയായിരുന്നു. യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള ജനതകളോട് അങ്ങ് ഹിന്ദുക്കളുടെ ആദർശമായ ഒരു സാർവലൗകികമതം പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കയാണ്. ഈ ആദർശം വിശ്വാസങ്ങളെയെല്ലാം പൊരുത്തപ്പെടുത്തുകയും, ഓരോ ആത്മാവിനെയും അതതിന്റെ ആവശ്യമനുസരിച്ച് ആദ്ധ്യാത്മികപോഷണം നൽകി സ്നേഹപൂർവം ഈശ്വരങ്കലേക്ക് ആകർഷിക്കയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. പുരാതനയുഗങ്ങൾ മുതൽ ഭാരതഭൂമിയെ സ്വപാദാർപ്പണംകൊണ്ടു പവിത്രീകരിച്ച ഒരു ആചാര്യപരമ്പരയാൽ അനുശിഷ്ടമായിട്ടുള്ള സത്യവും മാർഗ്ഗവും അങ്ങു പ്രഖ്യാപിച്ചു. അതിന്റെ ദശാവിശേഷങ്ങളിലെല്ലാം ഭാരതത്തെ ലോകദീപമാക്കിയിട്ടുള്ളത് ആ ആചാര്യപരമ്പരയുടെ കൃപാമസൃണമായ സാന്നിദ്ധ്യവും പ്രചോദനവുമാണുതാനും.

അമ്മാതിരിയുള്ള ഒരാചാര്യനായിരുന്ന ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസദേവന്റെ പ്രചോദനവും അങ്ങയുടെ ആത്മത്യാഗവ്യഗ്രമായ ഉത്സാഹവുംകൊണ്ടാണ് പാശ്ചാത്യജനതകൾക്ക് ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രതിഭയോടു സജീവസമ്പർക്കം പുലർത്തുക എന്ന അനർഘമായ ഭാഗധേയം കൈവന്നത്. ഒപ്പംതന്നെ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പകിട്ടിൽനിന്ന് മോചനം നേടിയ നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിൽ പലർക്കും നമ്മുടെ മഹത്തും പരമ്പരാഗതവുമായ ആദ്ധ്യാത്മികസമ്പത്തിന്റെ മൂല്യം ഹൃദയംഗമമായിട്ടുമുണ്ട്.

അങ്ങയുടെ ഉദാരമായ പ്രവൃത്തിയും ദൃഷ്ടാന്തവുംകൊണ്ടു മനുഷ്യരാശിക്കു മടക്കിത്തരാൻ എളുപ്പമല്ലാത്ത ഋണബന്ധമാണ് അങ്ങയോടുണ്ടായിട്ടുള്ളത്: മാതൃരാജ്യത്തിനു പുതുതായ ഒരു കാന്തി അങ്ങു കൈവരുത്തിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങയെയും അങ്ങയുടെ പ്രവൃത്തിയെയും ഈശ്വരകാരുണ്യം തുടർച്ചയായി പുഷ്ടിപ്പെടു

ത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കട്ടെ എന്നു ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

എന്നു വിശ്വസ്തതയോടുകൂടി,
കൊളമ്പിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കുവേണ്ടി,
അവരുടെ പ്രതിനിധിയും സിലോൺനിയമസഭാംഗവുമായ
പി. കുമാരസ്വാമി - അദ്ധ്യക്ഷൻ
ഏ. കുലവീരസിംഹൻ - കാര്യദർശി

കൊളമ്പ്, ജനുവരി 1897

തനിക്കു ലഭിച്ച സ്വീകരണത്തിനു കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സ്വാമികൾ ചുരുക്കത്തിൽ സംസാരിച്ചു. അവർ നടത്തിയ ഉത്സാഹപ്രകടനങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയ നേതാവിനോടോ പെരുമപെറ്റ ഒരു സേനാനിയോടോ ഒരു കോടീശ്വരനോടോ തോന്നിയ ബഹുമാനം കാട്ടാനല്ലെന്നും, മറിച്ച്, യാചകനായ ഒരു സന്ന്യാസിയെ ബഹുമാനിക്കുന്നതിനാണ് അതെല്ലാം എന്നുമുള്ള വസ്തുതയിലേക്ക് അദ്ദേഹം അവരുടെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിച്ചു: അങ്ങനെ മതാഭിമുഖമായി ഹിന്ദുവിനുള്ള വാസന പ്രകടമാകുകയാണ്. മതത്തെ ജനതാജീവിതത്തിൻെറ നട്ടെല്ലായി പുലർത്തിപ്പോരേണ്ട ആവശ്യകതയെ അദ്ദേഹം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു: എങ്കിലേ നമ്മുടെ ജനതയ്ക്കു ജീവിതം സാദ്ധ്യമാകൂ. തനിക്കു കിട്ടിയ സ്വീകരണത്തിൽ വ്യക്തിപരിഗണനകളെന്തെങ്കിലുമുള്ളതായി താൻ കരുതിയില്ല: ഒരു തത്ത്വത്തിൻെറ അംഗീകാരമത്രേ അതിൽ ദർശിച്ചത്.

16-ാംനു സായാഹ്നത്തിൽ താഴെ ചേർക്കുന്ന പൊതുപ്രഭാഷണം ഫ്ളോറൽ ഹാളിൽവെച്ചു സ്വാമികൾ നടത്തി.

എന്നിലുള്ള സഹജമായ ശക്തിവിശേഷംകൊണ്ടൊന്നുമല്ല എനിക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞ അല്പസ്വല്പകാര്യങ്ങൾ നടന്നിട്ടുള്ളത്: പ്രത്യുത, നമുക്ക് ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ടതും പവിത്രതമവും അരുമപ്പെട്ടതുമായ മാതൃരാജ്യത്തിൽനിന്ന് പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലേക്ക് എന്നെ പിന്തുടർന്നുവന്ന അനുമോദനങ്ങളും സന്മനോഭാവവും അനുഗ്രഹങ്ങളുംകൊണ്ടാണ്. പാശ്ചാത്യദേശത്തിൽ ചില നന്മകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്, നിശ്ചയം: പക്ഷേ വിശേഷിച്ചും എനിക്കാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, മുമ്പ് ഒരുപക്ഷേ, ഭാവപ്രവണമായ എൻെറ സ്വഭാവത്തിൻെറ ഫലമായിരുന്നതിന് ഇപ്പോൾ ഒരു തീർച്ചയുടെ ഉറപ്പും വ്യക്തിഭാവത്തിൻെറ കരുത്തും കൊഴുപ്പും കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ഹിന്ദുവും വിശ്വസിക്കുന്നതുപോലെയും ബഹുമാന്യനായ അദ്ധ്യക്ഷൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെയും, ഞാനും മുൻകാലങ്ങളിൽ ഭാരതത്തെ പുണ്യഭൂമിയായി, കർമ്മഭൂമിയായി, കരുതിവന്നു. ഇന്ന് ഇവിടെനിന്ന് സത്യമെന്ന വിശ്വാസത്തോടുകൂടി ഞാൻ പറയുന്നു, ഇതു വാസ്തവമാണെന്ന്. ഈ ഭൂമണ്ഡലത്തിൽ അനുഗൃഹീതമായ പുണ്യഭൂമിയെന്ന് അവകാശപ്പെടാവുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, താന്താങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറയാനായി ആത്മാക്കൾക്കൊക്കെ വന്നുകൂടേണ്ടുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, ഈശ്വരാഭിമുഖം യാത്ര തുടരുന്ന ഓരോ ആത്മാവിനും തൻെറ അന്ത്യമായ വിശ്രമസ്ഥാനം നേടുവാൻ

വന്നെത്തേണ്ടുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, മനുഷ്യരാശിക്ക് സൗമ്യത ഔദാര്യം പരിശുദ്ധി ശാന്തി എന്നിവയിലേക്ക് ഏറ്റവും അടുത്തെത്താൻ കഴിഞ്ഞ ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, എല്ലാറ്റിനും മേലേ അന്തർദൃഷ്ടിയുടേതും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടേതുമായ ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ – അത് ഈ ഭാരതമാണ്. ഇവിടെനിന്ന് അതിപ്രാചീനകാലംമുതൽ മതസ്ഥാപകന്മാർ പുറപ്പെട്ടുചെന്ന് ഭൂമണ്ഡലത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികസത്യത്തിൻെറ വിശുദ്ധവും അനശ്വരവുമായ ജലധാരകൊണ്ടു വീണ്ടും വീണ്ടും ആപ്ലാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെനിന്നാണ്, കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്കും തെക്കുമുള്ള ഭൂഭാഗങ്ങളെ ആറാടിച്ച ദർശനതരംഗങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റം പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്: ലോകത്തിലെ ഭൗതികമായ പരിഷ്കാരത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കുവാനുള്ള ശക്തിതരംഗവും ഇവിടെനിന്നുതന്നെ പുറപ്പെടണം. മറുനാടുകളിലെ ദശലക്ഷങ്ങളുടെ കരളുകൾ വേവിക്കുന്ന ഭൗതികവാദമായ തീ കെടുത്തി ജീവൻ നൽകുന്ന വെള്ളവും ഇവിടെയാണുള്ളത്. സുഹൃത്തുക്കളേ, വിശ്വസിക്കുക: ഇതു നടക്കും.

ഇത്രയും ഞാൻതന്നെ കണ്ടതാണ്: നിങ്ങളിൽ മനുഷ്യവംശങ്ങളുടെ ചരിത്രം പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർക്ക് ഇതറിയുകയും ചെയ്യാം. നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയോട് ലോകത്തിനുള്ള കടപ്പാട് വമ്പിച്ചതാണ്. രാജ്യങ്ങളെ പരസ്പരം തുലനം ചെയ്തുനോക്കിയാൽ കാണാം, ക്ഷമാശീലനും സൗമ്യനുമായ ഹിന്ദുവിനോടുള്ളവണ്ണം ലോകത്തിന് ഇത്രയേറെ കടപ്പാടുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന്. 'സൗമ്യനായ ഹിന്ദു' എന്ന പ്രയോഗം ചിലപ്പോൾ ഒരു കുറ്റപ്പെടുത്തലാണ്. എന്നാൽ എപ്പോഴെങ്കിലും കുറ്റപ്പെടുത്തലിൽ മഹത്തായ സത്യം ഒളിഞ്ഞുകിടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു 'സൗമ്യനായ ഹിന്ദു' എന്ന ഈ പ്രയോഗത്തിലത്രേ. 'സൗമ്യനായ ഹിന്ദു' ഈശ്വരൻെറ അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട പുത്രനാണ്. ലോകത്തിൽ മറ്റിടങ്ങളിലും പരിഷ്കാരങ്ങൾ കിളർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. പണ്ടുകാലങ്ങളിലും ഇക്കാലങ്ങളിലും ബലവത്തും മഹത്തുമായ നരവംശങ്ങളിൽനിന്ന് ഉന്നതങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ പ്രസരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പണ്ടുകാലങ്ങളിലും ഇക്കാലങ്ങളിലും അദ്ഭുതാവഹങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ ഒരു നരവംശത്തിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കു പകർന്നിട്ടുണ്ട്: പണ്ടുകാലങ്ങളിലും ഇക്കാലങ്ങളിലും ജനതയുടെ ജീവിതം മുന്നേറിയപ്പോൾ മഹത്തായ സത്യത്തിൻെറയും ശക്തിയുടെയും ബീജങ്ങൾ ലോകത്തിലെങ്ങും വാരിവിതയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സുഹൃത്തുക്കളേ, ശ്രദ്ധിക്കുക; അതെപ്പോഴും യുദ്ധകാഹളങ്ങൾ ഊതിക്കൊണ്ടും യുദ്ധസന്നദ്ധരായ ഭടന്മാരുടെ അഭിയാനങ്ങളോടുകൂടിയുമാണ് നടന്നിട്ടുള്ളത്. ഓരോ ആശയത്തിനും നിണച്ചാലുകളിൽ കുതിരേണ്ടിവന്നു. ഓരോ ആശയത്തിനും ദശലക്ഷക്കണക്കിനുള്ള സമസൃഷ്ടങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ മുട്ടോളം താണു നീന്തേണ്ടിവന്നു. ശക്തിയുടേതായ ഓരോ വാക്കിനും അകമ്പടിയായി, ദശലക്ഷങ്ങളുടെ ഏങ്ങലുകളും, പിതൃരഹിതരുടെ മുറയിടലുകളും, വിധവകളുടെ കണ്ണീർക്കണങ്ങളും വേണ്ടിവന്നു. ഇതാണ് പ്രധാനമായും മറ്റു ജനതകൾ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാരതമാകട്ടെ, ബഹുസഹസ്രം

വത്സരങ്ങളായി ശാന്തമായി കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. ഗ്രീസ് ഇല്ലാതിരുന്നപ്പോൾ, റോം ചിന്തയ്ക്കു വിഷയമല്ലാതിരുന്നപ്പോൾ, ഇന്നത്തെ യൂറോപ്പുകാരുടെ പൂർവ്വികർ വനങ്ങളിൽ പാർത്ത് നീലച്ചായം പുരട്ടി നടന്നപ്പോൾ, ഈ ഭാരതത്തിൽ പ്രവർത്തനം മികച്ചിരുന്നു. അതിനും മുമ്പ്, ചരിത്രംപോലും രേഖപ്പെടുത്താത്ത ഒരു കാലം, കേട്ടുകേഴ്വിക്കു തുറിച്ചുനോക്കാനാവാത്തവണ്ണം ഇരുൾ തിങ്ങിയ ആ കാലം – അന്നുതൊട്ടിന്നോളം ഇടതടവില്ലാതെ ആശയങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നല്ല ഓരോ വാക്ക് ഉച്ചരിക്കപ്പെടുമ്പോഴും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത് പിമ്പിൽ അനുഗ്രഹവും മുമ്പിൽ ശാന്തിയുമാണ്. ലോകത്തിലുള്ള ജനതകളിൽവെച്ച് നാം അന്യരെ കീഴടക്കി ഭരിച്ചിട്ടില്ല. ആ ഒരു സൗഭാഗ്യം നമുക്കുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് നാം ഇന്നും ജീവിക്കുന്നു.

ഗ്രീക്കുകാരുടെ പെരുത്ത കുപ്പിണികൾ അഭിയാനം ചെയ്യുന്ന ഒച്ച കേട്ട് ഭൂമണ്ഡലം നടുങ്ങിപ്പോയ ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഗ്രീക്കു കാരുടെ ആ പുരാതനരാഷ്ട്രം പറയത്തക്ക ഒരു കഥയും അവശേഷി പ്പിക്കാതെ ഭൂമുഖത്തുനിന്നു മാഞ്ഞുമറഞ്ഞു. ഇഹലോകത്തിൽ കാമ്യമായിരുന്നതിന്നെല്ലാം മേലേ റോമൻഗരുഡൻ പാറിയിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. എവിടെയും റോമിൻെറ പ്രാബല്യം അനുഭവപ്പെ ട്ടിരുന്നു, മനുഷ്യരാശിയുടെ ശിരസ്സിൽ അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു: റോം എന്നു കേട്ടാൽ ഭൂമി വിറച്ചിരുന്നു. ഇന്നോ: റോം പട്ടണം നിന്നിരുന്ന മലകൾ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളുടെ ഒരു കൂമ്പാരം. സീസർ ചക്രവർത്തിമാർ ചെങ്കോൽ നടത്തിയ ഇടങ്ങളിൽ ഇന്ന് ചിലന്തിവല കെട്ടുന്നു. ഒപ്പംതന്നെ മഹത്ത്വമാർന്ന മറ്റു ജനതകളും വരികയും പോകയും കഴിഞ്ഞു. അവർ ഏതാനും മണിക്കൂർ മദിച്ചു തിമിർത്ത കോയ്മ നടത്തി: നീചമായ ഒരു ജനതയുടെ ജീവിതം നയിച്ചു: എന്നിട്ട്, വെള്ളത്തിലെ ചിറ്റലകൾപോലെ അപ്രത്യക്ഷമാകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയാണ് ഈ ജനതകൾ മനുഷ്യരാശിയുടെ മേൽ താന്താങ്ങളുടെ മുദ്ര പതിച്ചത്. എന്നാൽ നാം ജീവിക്കുന്നു: ഇന്നിപ്പോൾ മനു തിരിച്ചുവന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിനു പരിഭ്രമിക്കാനൊന്നുമില്ല, ഒരു വിദേശത്തു ചെന്നുപെട്ടതുപോലെ തോന്നുകയുമില്ല. ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങളായി ചിന്തിച്ചു പൊരുത്തപ്പെടുത്തിയ അതേ നിയമങ്ങൾ ഇന്നും നിലവിലുണ്ട്. യുഗങ്ങളിലൂടെ പ്രവർത്തിച്ചുവന്ന ബുദ്ധിയിൽ നിന്നും ശതകങ്ങളിലായി രൂപപ്പെട്ട അനുഭവത്തിൽനിന്നും ഉടലെടുത്ത കീഴ്നടപ്പുകളുണ്ട്. അവ ഏതാണ്ട് അനശ്വരങ്ങൾതന്നെ എന്നു തോന്നും. നാൾ ചെല്ലുന്തോറും, ദൗർഭാഗ്യത്തിൻെറ ആഘാതങ്ങൾ ഒന്നിനുമേൽ ഒന്നായി ചൊരിയുംതോറും, അവയ്ക്ക് ഒരേയൊരു ഫലമേ കാണാനുള്ളു; ആവക നിയമങ്ങളും കീഴ്നടപ്പുകളും കൂടുതൽ പ്രബലങ്ങളും സ്ഥിരതരങ്ങളുമാവുക. ഇതിൻെറയെല്ലാം മർമ്മം, രക്ത പ്രസരണം നടത്തുന്ന ഹൃദയം, ജനതാജീവിതത്തിൻെറ മുഖ്യമായ ഉറവിടം, തേടാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ – ലോകത്തിലെങ്ങുമുണ്ടായ എൻെറ അനുഭവംവെച്ചു പറയുന്ന എന്നെ

വിശ്വസിക്കുക – അതിവിടെത്തന്നെ യാണ് കാണുക.

ഭൂമണ്ഡലത്തിലെ മറ്റു ജനതകൾക്കു മതം പല തൊഴിലുകളിലൊന്നുമാത്രം. രാഷ്ട്രതന്ത്രമുണ്ട്, സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെ സുഖങ്ങളുണ്ട്, ധനത്തിനു വാങ്ങാവുന്നതും പ്രാബല്യത്തിനു വരുത്താവുന്നതുമെല്ലാ മുണ്ട്, ഇന്ദ്രിയഭോഗങ്ങളെല്ലാം കിടക്കുന്നു. ജീവിതത്തിലെ ഈ വിവിധ വ്യാപാരങ്ങൾക്കിടയിൽ ചെടിപ്പുവന്ന ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക് ഒന്നു മൂർച്ച കൂട്ടാൻ പറ്റിയ വല്ലതിൻെറയും പിന്നാലെ നടത്തുന്ന അന്വേഷണങ്ങൾ ക്കിടയിൽ, ഒരുപക്ഷേ സ്വല്പം മതവും കണ്ടെന്നുവരാം. ഈ ഭാരത ത്തിലാകട്ടെ ജീവിതത്തിലെ ഒരേയൊരു താല്പര്യംമത്രേ മതം. ചൈനയും ജപ്പാനും തമ്മിൽ ഒരു യുദ്ധം നടന്നെന്ന് നിങ്ങളിൽ എത്രപേർക്ക റിയാം? അറിയാമെങ്കിൽത്തന്നെ നന്നെ കുറച്ചുപേർക്കുമാത്രം. പാശ്ചാത്യ സമുദായത്തെ നിശ്ശേഷം മാറ്റിമറിക്കാൻപോകുന്ന വമ്പൻ രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും സ്ഥിതിസമത്വപ്രസ്ഥാനങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു എന്നു നിങ്ങളിൽ എത്ര പേർക്കറിയാം? അറിയാമെങ്കിൽത്തന്നെ നന്നെക്കുറച്ചുപേർക്കുമാത്രം. എന്നാൽ അമേരിക്കയിൽ ഒരു മതമഹാസമ്മേ ളനം നടന്നെന്നും, അതിലേക്ക് ഒരു ഹിന്ദുസന്ന്യാസിയെ അയച്ചിരു ന്നെന്നും, ഓരോ കൂലിവേലക്കാരന്നും അറിയാമെന്ന വസ്തുത എന്നെ അദ്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നു. അതു കാട്ടുന്നത് എവിടേയ്ക്കാണ് കാറ്റടിക്കു ന്നത്, ജനതയുടെ ജീവിതമെവിടെ എന്നാണ്. ഭൂഗോളപര്യടനക്കാർ, വിശേഷിച്ചും വൈദേശികർ, പൗരസ്ത്യരായ സാമാന്യജനങ്ങളുടെ അജ്ഞതയിൽ ഖേദിച്ചുകൊണ്ട് എഴുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ ഞാൻ വായി ച്ചിരുന്നു. അതിൽ കുറെ സത്യവും കുറെ അസത്യവും കലർന്നി രിക്കുന്നു എന്ന് ഞാൻ കണ്ടു. ഇംഗ്ലണ്ട്, അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി എന്നിവിടങ്ങളിലുള്ള ഒരു ഉഴവുകാരനോട് അയാൾ ഏതു രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയിലാണെന്നു ചോദിച്ചാൽ അയാൾ പറയും, താൻ തീവ്രവാദിയാ ണോ യാഥാസ്ഥിതികനാണോ, തൻെറ വോട്ട് ആർക്കാണ് കൊടുക്കുക എന്ന്. അമേരിക്കയിൽ, റിപ്പബ്ലിക്കോ ഡമോക്രാറ്റോ ആരാണ് താൻ എന്നയാൾ പറയും. എന്നല്ല വെള്ളിയെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചും അയാൾക്കു കുറെയൊക്കെ അറിയാമെന്നുവരും. അയാളുടെ മതത്തെ പ്പറ്റി ചോദിച്ചാലോ, പള്ളിയിൽ പോകാറുണ്ടെന്നായിരിക്കും ഉത്തരം: താൻ ഏതു പ്രത്യേകസഭയിൽപെടുന്നു എന്നും പറയും. ഇത്രയേ അയാൾക്കു തിട്ടമുള്ളു: ഇതു മതിയെന്നും അയാൾ കരുതുന്നു.

ഇനി ഭാരതത്തിൽ വന്ന് നമ്മുടെ ഉഴവുകാരനോട് ചോദിച്ചു നോക്കുക. ''രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തെപ്പറ്റി വല്ലതുമറിയാമോ?'' അയാൾ മറുപടി പറയും; ''എന്താണത്?'' സ്ഥിതിസമത്വപ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കുറിച്ചോ, മുതലും വേലയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചോ അയാൾക്ക് ഒരു പിടുത്തവുമില്ല. അയാളുടെ

ജീവിതത്തിൽ ഇതുപോലൊന്നിനെക്കുറിച്ച് ഒട്ടു കേട്ടിട്ടുമില്ല. അയാൾ തിമരെ പണിയെടുക്കുന്നു: അങ്ങനെ അഷ്ടിക്കുള്ള വക നേടുന്നു. എന്നാൽ ചോദിക്കൂ, ''നിങ്ങളുടെ മതമേത്?'' ഉത്തരം നല്കുകയായി; ''നോക്കൂ, ചങ്ങാതി, അതെൻേറ നെറ്റിയിൽ ഞാൻ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.'' മതപരമായ പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി ഒന്നുരണ്ട് ഈടുറ്റ കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരാനുള്ള കഴിവും അയാൾക്കു കാണും. അങ്ങനെയാണ് എൻേറ അനുഭവം. അതാണ് നമ്മുടെ ജനതയുടെ ജീവിതം.

വ്യക്തികൾക്ക് അവരവരുടേതായ ചില വിശേഷതകളുണ്ട്. ഓരോ മനുഷ്യന്നും വളരാൻ ഓരോ രീതിയുണ്ട്. അയാളുടെ അനന്തമായ ഭൂതകാലജീവിതമാണ്, ഹിന്ദുക്കളായ നാം പറയുംപോലെ അയാളുടെ പൂർവ്വകർമ്മങ്ങളാണ്, അയാൾക്കു പറ്റിയ ജീവിതത്തെ നിർണ്ണയി ക്കുന്നത്. പൊയ്പോയ കാലങ്ങളുടെ ഭാണ്ഡവുമായാണ് അയാൾ ഈ ലോകത്തേക്കു കടന്നുവരുന്നത്. അനന്തമായ ആ ഭൂതകാലമാണ് വർത്തമാനകാലത്തെ മുമ്പോട്ടു കൊണ്ടുവരുന്നത്. ഈ വർത്തമാന ത്തെ നാം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന രീതിയാണ് ഭവിഷ്യത്തിനെ രൂപപ്പെടു ത്തുന്നതും. അങ്ങനെ ഈ ലോകത്തിൽ ജനിക്കുന്ന ഓരോരുത്ത ന്നുമുണ്ട് ഒരു ചായ്വ്, അവശ്യം കൈയ്ക്കൊള്ളേണ്ടുന്ന ഒരു മാർഗ്ഗം. അതിലൂടെയാണ് അയാൾക്കു സഞ്ചരിക്കാനുള്ളത്. വ്യക്തിയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞ ഈ പരമാർത്ഥം വംശത്തിനും ഒരുപോലെ ചേരും. ഓരോ വംശത്തിനും, മുൻചൊന്നപോലെ, അതതിൻേറതായ ഒരു ചായ്വുണ്ട്: അതതിൻേറ അസ്തിത്വത്തെ സാധൂകരിക്കുന്ന ഒരു യുക്തിയുണ്ട്: പ്രപഞ്ചജീവിതത്തിൽ നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന ഒരു ചുമതലയുണ്ട്. ഓരോ വംശവും അതിൻേറതായ ഫലമുളവാക്കണം, അതിൻേറ ചുമതല നിറവേറ്റണം. നമ്മുടെ വംശത്തിൻേറ ചുമതല രാഷ്ട്രീയമഹത്ത്വ മോ സൈനികപ്രാബല്യമോ ആവിഷ്കരിക്കലല്ല: ഒരിക്കലും അതായിരുന്നില്ല: ആകയുമില്ല. എൻേറ ഈ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചു കൊള്ളുക. നമ്മെ ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു ചുമതലയുണ്ട്: അതായത്, നമ്മുടെ വംശത്തിൻേറ ആദ്ധ്യാത്മികമായ ശക്തിയെ വൈദ്യുതകൂട ത്തിലെന്നോണം സംഭരിച്ചു വളർത്തി സംരക്ഷിക്കുക: ചുറ്റുപാടുകൾ അനുകൂലിക്കുമ്പോൾ സംഭൃതമായ ആ ശക്തിയെ ഭൂമണ്ഡലത്തി ലെങ്ങും അപ്രതിരോദ്ധ്യമാംവണ്ണം പ്രവഹിപ്പിക്കുക. പേഴ്സ്യനോ ഗ്രീക്കോ റോമനോ അറബിയോ ഇംഗ്ലീഷുകാരനോ അവരുടെ പടയണി കളെ അണിനടത്തി ലോകമടക്കി വിവിധ ജനതകളെ കൂട്ടിക്കൊളു ത്തട്ടെ: ആ ചാലുകളിലൂടെ ഭാരതീയമായ ദർശനവും ആദ്ധ്യാത്മികതയും ലോകത്തിലുള്ള ജനതകളുടെയെല്ലാം സിരകളിലേക്കു പ്രവഹിക്കാൻ തയ്യാറാണ്. മനുഷ്യപുരോഗതിയുടെ ആകെത്തുകയ്ക്കുള്ള തൻേറതായ ഓഹരി ഹിന്ദുവിൻേറ പ്രശാന്തമസ്തിഷ്കം പ്രസരിപ്പിക്കണം. ലോകത്തിന് ഭാരതം നല്കുന്ന സംഭാവന ആദ്ധ്യാത്മികപ്രകാശമത്രേ.

അങ്ങനെ ചരിത്രത്തിൽനിന്നു കാണാം, എപ്പോഴൊക്കെ വിജിഗീഷു

വായ ഒരു വലിയ രാഷ്ട്രം ഭൂമിയിലുള്ള നാനാമനുഷ്യവംശങ്ങളെ ഏകീകരിച്ച് ഭാരതവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കയും, ഭാരതം കൂടെക്കൂടെ കൈക്കൊണ്ടുപോന്ന ഏകാന്തതയിൽനിന്ന്, ബാക്കി ലോകവുമായുള്ള അകൽച്ചയിൽനിന്ന്, അതിനെ മോചിപ്പിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ, അപ്പോഴൊക്കെ ഭാരതീയരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങൾ ലോകമെങ്ങളും ഒഴുകിയേറിയിട്ടുണ്ടെന്ന്. ഈ (19–ാം) ശതകത്തിന്റെ ആദിയിൽ, വേദത്തിന്റെ പ്രാചീനമായ ഒരു പരിഭാഷയിൽനിന്ന് ചെറുപ്പക്കാരനായ ഒരു ഫ്രഞ്ചുകാരൻ ഏറെക്കുറെ അവ്യക്തമായി ലാറ്റിനിലേക്കു ചെയ്ത പരിഭാഷ വായിച്ചിട്ട് മഹാനായ ആ ജർമ്മൻ ദാർശനികൻ, ഷോപ്പനാർ, പറയുകയാണ്; ''ഭൂമിയിലൊരിടത്തും ഉപനിഷത്തുകളുടെ അദ്ധ്യ യനംപോലെ പ്രയോജനകരവും സമുത്കർഷവുമായ മറ്റൊരു പഠന മില്ലതന്നെ. എനിക്ക് ജീവിതത്തിൽ ആശ്വാസമരുളിയത് അതാണ്: മരണത്തിലും അതുതന്നെയായിരിക്കും ആശ്വാസമരുളുക.'' മഹാപ്രാജ്ഞനായ ഈ ജർമ്മൻകാരൻ ദീർഘദർശനം ചെയ്തു; ''ഗ്രീക്ക് സാഹിത്യത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനംകൊണ്ടുണ്ടായ ചിന്താവിപ്ലവ ത്തെക്കാൾ വ്യാപകവും പ്രബലവുമായ ഒരു ചിന്താവിപ്ലവം ലോക ത്തിൽ അടുത്തുതന്നെ നടക്കും'' എന്ന്. ആ ദീർഘദർശനം ഇപ്പോഴിതാ വാസ്തവമാകാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കണ്ണുതുറന്നു നോക്കുന്ന വർക്ക്, പാശ്ചാത്യജനതകളുടെ മനോവൃത്തികൾ അറിയുന്നവർക്ക്, ചിന്ത കന്മാർക്ക്, ഭിന്നജനതകളെപ്പറ്റി പഠനം നടത്തുന്നവർക്ക്, കാണാം, പതുക്കെയെങ്കിലും തുടർച്ചയായി നടക്കുന്ന ഭാരതീയചിന്താപ്രസരം ലോകരുടെ സ്വരത്തിലും ഉപക്രമത്തിലും രീതികളിലും സാഹിത്യത്തി ലും വരുത്തിയിട്ടുള്ള വമ്പിച്ച മാറ്റങ്ങൾ.

എന്നാൽ, ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലുള്ള മറ്റൊരു സവിശേഷത യുണ്ട്. നമ്മുടെ ആശയങ്ങളെ നാം പ്രചരിപ്പിച്ചത് ഒരിക്കലും തീയും വാളുംകൊണ്ടല്ല. ലോകത്തിനു ഭാരതം നല്കിയ സംഭാവന ദ്യോതി പ്പിക്കാൻ കരുത്തുള്ള ഒരു വാക്ക് ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിലുണ്ടെങ്കിൽ, ഭാരതീ യസാഹിത്യം മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിലാകമാനം ഉളവാക്കിയ പ്രതികരണത്തെ കുറിക്കുവാൻ പറ്റിയ ഒരിംഗ്ലീഷുവാക്കുണ്ടെങ്കിൽ, അതു fascination (ചമൽകാരം) എന്നതത്രേ. നിങ്ങളെ പൊടുന്നനെ വശീകരിക്കുന്ന എല്ലാറ്റിൽനിന്നും അതു തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്. നിങ്ങളുടെ മേൽ, നിങ്ങളറിയാതെ അതൊരഭിമന്ത്രണമേല്പിക്കുന്നു. ഭാരതീയചിന്ത, ഭാരതീ യാചാരങ്ങൾ, ഭാരതീയമാമൂലുകൾ, ഭാരതീയദർശനം, ഭാരതീയ സാഹിത്യം – ഇവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽ, അറപ്പും വെറുപ്പും തോന്നുന്ന പലരുണ്ട്. എന്നാൽ അവർ പതറാതെ പരിശ്രമിക്കട്ടെ, വായിക്കട്ടെ, ഈ ആശയങ്ങൾക്ക് ആശ്രയമായ മഹാതത്ത്വങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടട്ടെ. അപ്പോൾ ഏതാണ്ട് തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതു ശതമാനത്തോളം തീർച്ചയാണ്, ആ

മാന്ത്രികശക്തി അവരെ കീഴ്പ്പെടുത്തുമെന്ന്, ആ ചമൽക്കാരാനുഭൂതിയിൽ അവർ ചെന്നെത്തുമെന്ന്. ശാന്തവും ക്ഷാന്ത വും സർവംസഹവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ ഈ മനുഷ്യവംശം ചിന്താ ലോകത്തിൽ ചെയ്ത പ്രവൃത്തി, പുലർകാലത്തെ മഞ്ഞിൻതുള്ളി കളുതിരുംപോലെ, ആരും കാണാതെയും കേൾക്കാതെയും വ്യാപരിച്ച് വമ്പിച്ച ഫലങ്ങൾ കൈവരുത്തുന്നതായിട്ടേ എപ്പോഴും ഇരുന്നിട്ടുള്ളു.

ഒരിക്കൽക്കൂടി ഇതാ ചരിത്രം ആവർത്തിക്കാൻ പോകുന്നു. ഇന്ന് ആധുനികശാസ്ത്രത്തിൻെറ തകർത്തേറുന്ന പ്രകാശത്തിൽ, കാഴ്ചയിൽ ബലവത്തെന്നും അഭേദ്യമെന്നും തോന്നുന്ന പഴയ വിശ്വാസങ്ങൾ അടിയോളം പൊളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു; തങ്ങളുടെ കൂറും വിശ്വാസവും വെച്ചുപുലർത്തണമെന്നു പറയുന്ന വിഭിന്നമതവിഭാഗങ്ങളുടെ വിശേഷാവകാശവാദങ്ങൾ തകർന്നുതരിപ്പണമാകയും കാറ്റിലലിയുകയും ചെയ്യുന്നു: പഴഞ്ചൻ യാഥാസ്ഥിതികതകളെയെല്ലാം, കളിമൺപാത്ര ങ്ങളെയെന്നോണം, പ്രാചീനവസ്തുഗവേഷണങ്ങളാകുന്ന ചുറ്റികമേട്ടങ്ങൾ തവിടുപൊടിയാക്കുന്നു: പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ മതം അജ്ഞ ന്മാരുടെ പിടിയിൽ അമർന്നിരിക്കുന്നു: മതത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട വരെയൊക്കെ അറിവുള്ളവർ പുച്ഛത്തോടുകൂടി വീക്ഷിക്കുന്നു. ഇത്തരു ണത്തിലാണ്, ഇതാ, ഭാരതീയദർശനം മുന്നോട്ടു കടന്നുവരുന്നത്. അതിൽ പ്രകടമാണ് ഭാരതമനസ്സിൻെറ അത്യുത്കൃഷ്ടമതാകാംക്ഷകൾ: അവിടെ ഗഹനദാർശനികതത്ത്വങ്ങൾ ജനതയുടെ പ്രായോഗികാദ്ധ്യാ ത്മികതയായിരിക്കുന്നു. എല്ലാറ്റിൻെറയും ഐക്യമെന്ന ഈ ആശയം, ആനന്ത്യം, ഈ അപൗരുഷേയഭാവന, മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവ് അനശ്വര മാണെന്ന ഈ അദ്ഭുതാശയം, ജീവികളുടെ മുന്നേറ്റത്തിലുള്ള തടവറ്റ തുടർച്ച, പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ അപരിമിതത്വം – ഇതെല്ലാം, സ്വാഭാവികമായി ത്തന്നെ സംരക്ഷണത്തിനു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പഴയ മതവിഭാഗങ്ങൾ ലോകത്തെ ഒരു ചെറുചളിക്കുണ്ടായി കരുതി: ഏതാണ്ട് ഇന്നലെയോ മറ്റോ ആണ് കാലം തുടങ്ങിയതെന്നും കണക്കാക്കി. എന്നാൽ ദേശകാലനിമിത്തങ്ങളുടെ അപരിമിതത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആ ഉദാത്താ ശയം നമ്മുടെ പഴയ ഏടുകളിലുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെമാത്രം, സർവ്വോ പരി മനുഷ്യാത്മാവിൻെറ അതിരറ്റ പെരുമ മതാന്വേഷണങ്ങളെയെല്ലാം ഭരിച്ചും നയിച്ചും പോന്നതും അവിടെമാത്രം. പരിണാമവാദം, ശക്തിസംഗ്രഹണവാദം[1] മുതലായ ഇന്നത്തെ വമ്പിച്ച സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വികൃതങ്ങളായ ഈശ്വരവാദഭേദങ്ങളെയെല്ലാം തകർത്തുകൊണ്ടിരിക്കെ, സംസ്കാരസമ്പന്നമായ മനുഷ്യരാശിയുടെ സ്നേഹവിശ്വാസങ്ങളാർജ്ജിക്കാൻ ഏതിനു കഴിവുണ്ടാകും? മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവിൽ നിന്ന് അത്യദ്ഭുതകരമായുദിച്ച ആ വേദാന്തം, ഈശ്വരൻെറ

1 Law of conservation of energy.

ആശ്ചര്യാവഹമായ ആ ശബ്ദം, ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരവും ശ്രദ്ധേയവും വികാസകവും ഉത്കർഷകവുമായ ആശയങ്ങൾക്കുമാത്രം.

ഇതോടൊപ്പം ഒരു സംഗതി എനിക്ക് ഊന്നിപ്പറയാനുണ്ട്. നമ്മുടെ മതം ഭാരതത്തിനു വെളിയിലുള്ള ജനതകളുടെമേൽ പ്രഭാവം ചെലുത്തുമെന്നു പറഞ്ഞാൽ, ഏതു തത്ത്വങ്ങളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിന്റെയും അടിത്തറയുടെയും മേലാണോ ആ മതം പടത്തുകെട്ടിയത് അവയെ മാത്രമാണ് ഞാൻ വിവക്ഷിക്കുന്നത്. പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങൾക്ക്, പല ശതകങ്ങളിലെ സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങൾ ക്കൊത്തു രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള നിസ്സാരാംശങ്ങൾക്ക്, സമ്പ്രദായങ്ങളെയും കീഴ്നടപ്പുകളെയും സാമൂഹ്യനന്മകളെയും കുറിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ള ചെറുതരം യുക്തിവാദങ്ങൾക്ക്, മതത്തിൽ ന്യായമായി ഒരു സ്ഥാനവുമില്ല. നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്പഷ്ടമായി സത്യങ്ങളെ രണ്ടായി വിഭജിച്ചുണ്ടെന്നു നമുക്കറിയാം. അതിലൊന്നിൽപ്പെട്ട സത്യങ്ങൾ ശാശ്വതങ്ങളാണ്: അവ മനുഷ്യന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ, ആത്മാവിന്റെ പ്രകൃതിയിൽ, ആത്മാവിന് ഈശ്വരനോടുള്ള ബന്ധത്തിൽ, ഈശ്വരന്റെ സ്വരൂപത്തിൽ, പരിപൂർണ്ണത മുതലായവയിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുന്നവയത്രേ. അതുപോലെ പ്രപഞ്ചവിജ്ഞാനം, സൃഷ്ടിയുടെ - കുറേക്കൂടി സൂക്ഷിച്ചുപറഞ്ഞാൽ സർഗ്ഗത്തിന്റെ (projection) - അനന്തത, (സർഗ്ഗപ്രതിസർഗ്ഗങ്ങളുടെ) അദ്ഭുതകരമായ ആവർത്തന നിയമങ്ങൾ മുതലായവ: ഇവയൊക്കെയാണ് പ്രകൃതിയിലുള്ള സാർവ്വത്രികനിയമങ്ങളിൽ ഉറച്ച ശാസ്ത്രതത്ത്വങ്ങൾ. മറ്റേവ ചില ചില്ലറനിയമങ്ങളാണ്: അവ നമ്മുടെ ദൈനന്ദിനജീവിതം നയിക്കുവാനുതകുന്നു. പുരാണങ്ങളും സ്മൃതികളുമാണ്, ശ്രുതികളല്ല അവയ്ക്കു സ്ഥാനം. ഇവയ്ക്ക് ആദ്യം പറഞ്ഞ തത്ത്വങ്ങളോടു ബന്ധമൊന്നുമില്ല. നമ്മുടെ ജനതയുടെ ഇടയ്ക്കുതന്നെ ഈ ചില്ലറനിയമങ്ങൾ എല്ലായ്പോഴും മാറിമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു കാലഘട്ടത്തിലെ, യുഗത്തിലെ, കീഴ്നടപ്പുകൾ മറ്റൊന്നിന്റെതായിരുന്നിട്ടില്ല. യുഗങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി മാറുമ്പോൾ, കീഴ്നടപ്പുകളും മാറാതെ തരമില്ല. പുതിയ ചുറ്റുപാടുകൾക്കു യോജിച്ച കീഴ്നടപ്പുകളും സമ്പ്രദായങ്ങളും കാട്ടിത്തരുവാൻ മഹാന്മാരായ ഋഷിമാർ പിറക്കയും ചെയ്യും.

മനുഷ്യൻ, ഈശ്വരൻ, പ്രപഞ്ചം - ഇവയെപ്പറ്റി അദ്ഭുതകരവും അനന്തവും സമുത്കർഷകവും വിശാലവുമായ ഈ വീക്ഷണത്തിന്റെ ചുവടായ അനർഘതത്ത്വങ്ങൾ ഭാരതത്തിലാണ് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടത്. ''എന്റെ ഈശ്വരനാണ് സത്യം, നിന്റെ ഈശ്വരൻ മിഥ്യ: ഇതിന്റെ പേരിൽ നമുക്കു പടവെട്ടാം'' എന്നു പറഞ്ഞു മനുഷ്യൻ ഒരു ക്ഷുദ്ര വംശദേവതയ്ക്കുവേണ്ടി യുദ്ധം ചെയ്യാൻ മുതിരാതിരുന്നിട്ടുള്ളത് ഭാരതത്തിൽമാത്രം. ക്ഷുദ്രദേവതകളെച്ചൊല്ലി പോരടിക്കുക തുടങ്ങിയ ആശയങ്ങൾ ഇവിടെ മാത്രമേ നാമ്പെടുക്കാതിരുന്നിട്ടുള്ളു. മേല്പറഞ്ഞ മൗലികതത്ത്വങ്ങൾ, മനുഷ്യന്റെ സത്യസ്വഭാവത്തിൽ ഉറച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ, ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പെന്നോണം മനുഷ്യരാശിയ്ക്കു സുസ്ഥിതി

കൈവരുത്താൻ പോന്നവയാണ്. ഈ ഭൂമിയും കർമ്മനിയമങ്ങളും നിൽനിക്കുന്നേടത്തോളം കാലം, നാം വ്യക്തികളായി ജനിച്ച് നമ്മുടെ ഭാഗധേയം നമ്മുടെ കഴിവുകൊണ്ടു സാക്ഷാത്കരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അവ അങ്ങനെ തന്നെ നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്യും.

എല്ലാറ്റിനുംമേലെ, ലോകത്തിനു കൊടുക്കാൻ ഭാരതത്തിന്നുള്ളത് ഇതാണ്. നാനാജനതകളുടെയിടയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മതങ്ങളുടെ വളർ ച്ചയും വികാസവും സൂക്ഷിച്ചാൽ എപ്പോഴും കാണാം, ആദ്യം ഓരോ വംശത്തിനും സ്വന്തമായ ഒരു ദേവത ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന്. ഈ വംശങ്ങൾ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ ഇവരുടെ ദേവതകൾ ക്കെല്ലാം ഇണങ്ങുന്ന ഒരു മൂലനാമം ഉണ്ടായിരിക്കും. ഉദാഹരണം ബാബിലോണിയരുടെ ദേവതകൾതന്നെ. ബാബിലോണിയർ പല വർഗ്ഗങ്ങളായി വേർതിരിഞ്ഞപ്പോൾ അവരുടെ ദേവതകളുടെ മൂലനാമം 'ബാൽ' എന്നായിരുന്നു. യഹൂദവംശ്യരുടെ വിഭിന്ന ദേവതകൾക്കു ണ്ടായിരുന്ന മൂലനാമം 'മോളോക്ക്'. ഇതോടൊപ്പം, പല വംശങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്ന് മറ്റുള്ളവയെ കവിയുമ്പോൾ, അതിന്റെ രാജാവ് എല്ലാവർക്കും രാജാവാണെന്നവകാശപ്പെടുന്നതും കാണാം. അതിനാൽ സ്വാഭാവികമായി ആ വംശദേവതയെത്തന്നെ സർവ്വവംശങ്ങളുടെയും ദേവതയായി വെച്ചുവാഴിക്കാൻ ആഗ്രഹവുമുണ്ടാകുന്നു. ബാബിലോ ണിയർ പറഞ്ഞുവന്നു 'ബാൽ – മാർഡോക്ക്' ദേവന്മാരിൽവെച്ച് അത്യുത്തമനാണെന്ന്: മറ്റെല്ലാ ദേവന്മാരും കീഴ്കിടയിൽ പെട്ടവരത്രേ. 'മോളാക്ക്യാവേ' ആയിരുന്നു മറ്റു മോളോക്കുകളെക്കാൾ മികച്ചവൻ. ഈ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം അടരാടി തീരുമാനിക്കേണ്ടിയും വന്നു. അതേ പോരാട്ടം ഇവിടെയും നടന്നു വാശിപൂണ്ട ദേവതകൾ സ്വന്തം മേല്ക്കോയ്മയ്ക്കുവേണ്ടി തമ്മിലിടഞ്ഞു കൊണ്ടേയിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ രാജ്യത്തിന്റെയും ലോകത്തിന്റെയും മഹാഭാഗ്യംകൊണ്ട് 'ഏകം സദ്വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി'[1] എന്ന ശബ്ദം ആ സംഭ്രമങ്ങളിലും കോലാഹലങ്ങളിലുംനിന്നു ഉയർന്നുവന്നു. ''ഉള്ളത് ഒന്നുമാത്രം. പ്രാജ്ഞന്മാർ അതിനു പല പേരുകൾ പറയുന്നു.'' വിഷ്ണുവിനെ ക്കാൾ മഹത്ത്വം ശിവനുണ്ടെന്നോ, വിഷ്ണുവാണെല്ലാം, ശിവൻ വെറും പൂജ്യമെന്നോ അല്ല. മറിച്ച്; വിഷ്ണു, ശിവൻ, നൂറുകണക്കിനുള്ള മറ്റു പേരുകൾ – ഇവയൊക്കെച്ചൊല്ലി വിളിക്കുന്നത് ഒരേ തത്ത്വത്തെയാണ്. പേരുകൾ പലത്: പക്ഷേ ഒരേ തത്ത്വം. ഭാരത ത്തിന്റെ ചരിത്രം മുഴുവൻ ഈ കുറച്ചു വാക്കുകളിൽ വായിക്കാം. കേന്ദ്രസ്ഥമായ ഈ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ കനത്ത ഭാഷയിലുള്ള കരു ത്തുറ്റ ആവർത്തനമത്രേ ഭാരതചരിത്രം മുഴുവനും. അതു ഭാരതത്തിൽ ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടു –

1 ഋഗ്വേദം 1. 164. 46

ജനതയുടെ രക്തത്തിൽ കലരുംവരെ, ധമനി കളിൽ ഒഴുകിയ ഓരോ രക്തതുള്ളിയോടുമൊപ്പം തുള്ളുംവരെ, ജീവിത ത്തോടു ചേർന്നൊന്നിച്ച് പൂർണ്ണമായ താദാത്മ്യമുണ്ടാകുംവരെ. അങ്ങ നെ, നമ്മുടെ നാട് സഹിഷ്ണുതയുടെ ഒരദ്ഭുതനാടായി മാറി. അങ്ങനെ, വിഭിന്നമതങ്ങളെയും അവയുടെ അനുയായികളെയും ഈ നാട്ടിലേക്കു സ്വാഗതംചെയ്യുവാനുള്ള അവകാശം ഈ പഴയ അമ്മക്കു കൈവന്നു.

ഇവിടെമാത്രം കാണപ്പെടുന്ന അത്യന്തം ശ്രദ്ധേയമായ ഈ പ്രതിഭാസത്തിനുള്ള വിശദീകരണവും ഇതിലുണ്ട്: ഒരുതരത്തിലും പൊരുത്തപ്പെടാത്ത വിഭിന്നമതവിഭാഗക്കാർ ഇവിടെ ഇണങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു കൂടുന്നു. നിങ്ങൾ ഒരുപക്ഷേ ദ്വൈതിയാകാം: ഞാൻ അദ്വൈതിയും. നിങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കും നിങ്ങൾ ഈശ്വരന്റെ നിത്യദാസനാണെന്ന്: ഈശ്വരനോട് ഐക്യമാണ് എനിക്കുള്ളതെന്നു ഞാനും. എങ്കിലും നാം ഇരുവരും നല്ല ഹിന്ദുക്കളാണ്. അതെങ്ങനെ ആകും? വായിക്കു! 'ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി,' ''ഉള്ളത് ഒന്നുമാത്രം. പ്രാജ്ഞ ന്മാർ അതിനു പല പേരുകൾ പറയുന്നു.'' എന്റെ നാട്ടുകാരേ, എല്ലാറ്റിനും മേലേ നമുക്കു ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കാനുള്ള വിലതീരാത്ത സത്യമിതാണ്. മറുനാട്ടുകാർ, എത്രയൊക്കെ അഭ്യസ്തവിദ്യരായാലും, നമ്മുടെ മതത്തെ എത്രയും പുച്ഛിച്ച്, അതു വിഗ്രഹാരാധനയാണെന്നു പറയുന്നുണ്ട്. അതു ഞാൻതന്നെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കട്ടപിടിച്ച എത്ര വമ്പിച്ച അന്ധവിശ്വാസങ്ങളാണ് തങ്ങളുടെ തലയിലുള്ളതെന്ന് തിരക്കാൻ അവർ കൂട്ടാക്കുന്നുമില്ല. എവിടെയും നിലവിലുള്ള വസ്തുത ഇതുതന്നെ: പെരുത്ത ഈ വിഭാഗീയമനഃസ്ഥിതി, നീചമായ ഈ ഇടുങ്ങിയ മനഃസ്ഥിതി. തനിക്കുള്ളതെന്തോ അതേ കാമ്യമായിട്ടുള്ളു. വിത്തത്തെ, ഡോളറിനെ, ഉപാസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ജീവിതമില്ലേ, അതേ യോഗ്യമായിട്ടു ള്ളു. തന്റേതായ സ്വല്പം സമ്പാദ്യമില്ലേ, അതേ ഉള്ളു. അതു മാത്രമേ ഉള്ളു, കൊള്ളാവുന്നതായി. വല്ലതുമൊരു മണ്ണാംകട്ടയുണ്ടാക്കാനോ, ഒരു യന്ത്രം നിർമ്മിക്കാനോ കഴിഞ്ഞാൽ മതി, അതാണുപോൽ വമ്പിച്ച മറ്റെല്ലാ സമ്പത്തിനെക്കാളും ശ്ലാഘ്യം! പഠിപ്പും പാണ്ഡിത്യവുമൊക്കെ ഉണ്ടെങ്കിലും ഇതാണ് ലോകത്തെങ്ങുമുള്ള നില. ലോകത്തിൽ പഠിപ്പ് ഇനിയും ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പരിഷ്കാരമാണെങ്കിൽ ഒരിടത്തും ഇന്നോളം തുടങ്ങിയിട്ടുപോലുമില്ല. 99.9 ശതമാനമാളുകളും ഏറെക്കുറെ കാട്ടാളരാണ്, ഇന്ന്. പുസ്തകത്തിൽ ഇതൊക്കെ വായിക്കാം. മതസഹിഷ്ണുതയെപ്പറ്റിയും മറ്റും നാം കേൾക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ ഇതൊക്കെ ലോകത്തിൽ വളരെക്കുറച്ചേ ഇന്നുമുള്ളു. ഇതിനു തെളിവ് എന്റെ അനുഭവം തന്നെ. 99 ശതമാനങ്ങളും ഇതിനെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുന്നേ യില്ല. ഞാൻ ചെന്ന നാടുകളിലെല്ലാം ഇപ്പോഴും മതത്തിന്റെ പേരിൽ വമ്പിച്ച നിപീഡനങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്: പുതിയതു വല്ലതും പഠിക്കുന്നതി നെതിരായി ആ പഴഞ്ചൻ വാദങ്ങളൊക്കെ

ഉയർത്തപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. മതചിന്തയോട് ലോകത്തിലിന്നുള്ള സ്വല്പം സഹിഷ്ണുത, സ്വല്പം സഹാനുഭൂതി, വാസ്തവത്തിൽ ഇവിടെയാണുള്ളത്, ആര്യന്മാരുടേതായ ഈ നാട്ടിൽ. മറ്റൊരിടത്തുമില്ല. ഇവിടെ, ഭാരതീയർ, മാത്രമേ മുഹമ്മദീയർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കുമായി ആരാധനാമന്ദിരങ്ങൾ പണി തുകൊടുക്കുന്നുള്ളു: മറ്റെങ്ങുമില്ല. മറ്റു വല്ല നാട്ടിലും ചെന്ന് മുഹമ്മദീയരോടോ മറ്റു മതസ്ഥരോടോ നിങ്ങൾക്കായി ക്ഷേത്രം പണിതുതരാൻ പറഞ്ഞുനോക്കു: അപ്പോൾ കാണാം, അവർ എങ്ങനെ സഹായിക്കു മെന്ന്. മറിച്ച് നിങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രങ്ങളെയും നിങ്ങളെത്തന്നെയും അവർ തകർക്കാൻ ശ്രമിക്കും, അവർക്കതിനു കരുത്തുണ്ടെങ്കിൽ. അതിനാൽ, ലോകത്തിന്നാവശ്യമായ, ഭാരതത്തിൽനിന്ന് ഇനിയും പകർത്തേണ്ട തായ, വലിയ പാഠം സഹിഷ്ണുത മാത്രമല്ല, സഹാനുഭൂതികൂടിയാണ്. മഹിമ്നഃസ്തോത്രത്തിൽ ഭംഗിയായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്; ''പല മലകളിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു ചൊവ്വെയും വളഞ്ഞും ഒഴുകി. ഒടുവിൽ കടലിൽ വീഴുന്ന ആറുകൾപോലെ, ശിവനേ, വാസനാഭേദംകൊണ്ട് മനുഷ്യർ കൈക്കൊള്ളുന്ന വിഭിന്നമാർഗ്ഗങ്ങൾ, പലതെന്നും ഋജുവെന്നും വക്ര മെന്നുമൊക്കെ തോന്നിയാലും, എല്ലാമൊരേ മട്ടിൽ, അങ്ങയിലേക്കു തന്നെ നയിക്കുന്നു[1]'' പലവഴി പോയാലും എല്ലാവരും ശരിയായ വഴിയിൽത്തന്നെയാണ്. ചിലത് സ്വല്പം വളഞ്ഞുപോകുന്നു: ചിലത് ചൊവ്വേ പോകുന്നു. ഒടുവിൽ എല്ലാം ഏകനായ ഈശ്വരനിൽ ചെന്നെത്തും, ശിവലിംഗത്തിൽ മാത്രമല്ലാതെ എല്ലായിടത്തും ശിവനെ കാണു മ്പോഴേ ശിവനോടുള്ള നിങ്ങളുടെ ഭക്തി പൂർണ്ണമാകൂ. എല്ലാറ്റിലും എല്ലാവരിലും ഹരിയെ കാണുന്നവനേ പ്രാജ്ഞനാകൂ, ഹരിയുടെ ഭക്തനാകൂ. ശിവനോടു നേരായ ഭക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ എല്ലാറ്റിലും എല്ലാവ രിലും നിങ്ങൾ ശിവനെ കാണണം. പൂജയെല്ലാം ശിവപൂജയാണെന്നു കാണണം, പേരും രൂപവും എന്തായാലും വേണ്ടില്ല. കാബയുടെ നേർക്കോ, ക്രിസ്ത്യൻപള്ളിയിലോ, ബൗദ്ധവിഹാരത്തിലോ മടങ്ങുന്ന മുട്ടുകളെല്ലാം ശിവൻെറ മുമ്പിൽ മടങ്ങുന്നതായി കാണണം: അവർ അതറിയട്ടെ, അറിയാതിരിക്കട്ടെ: ഓർക്കട്ടെ, ഓർക്കാതിരിക്കട്ടെ. ഏതു പേരിലോ രൂപത്തിലോ ആകട്ടെ, ഈ പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം അവിടുത്തെ പാദങ്ങളിലത്രേ അർപ്പിതമാകുന്നത്: കാരണം, അവിടുന്നാണ് എല്ലാ റ്റിനും പ്രഭു, എല്ലാ ആത്മാക്കളുടെയും ഏകാത്മാവ്. നിങ്ങൾക്കോ എനിക്കോ അറിയാവുന്നതിലും അനന്തം മടങ്ങു നന്നായി അവിടുത്തേ ക്കറിയാം, ഈ ലോകത്തിന് ആവശ്യമുള്ളതെന്തെന്ന്. എല്ലാ ഭേദങ്ങൾ ക്കും അറുതി വരുക അസാദ്ധ്യം. ഭേദമുണ്ടാകാതെ തരമില്ല. ഭേദമറ്റാൽ ജീവിതം

1 ത്രയീ സാംഖ്യം യോഗഃ പശുപതിമതം വൈഷ്ണവമിതി
പ്രഭിന്നേ പ്രസ്ഥാനേ പരമിദമദഃ പഥ്യമിതി ച
രുചീനാം വൈചിത്ര്യാദൃജുകുടിലനാനാപഥജൂഷാം
നൃണാമേകോ ഗമ്യസ്ത്വമസി പയസാമർണവ ഇവ.
(ശിവമഹിമ്നഃസ്തോത്രം 7)

നിലയ്ക്കണം. ഈ സംഘട്ടനമാണ്, ചിന്തയിലുള്ള ഭേദമാണ്, പ്രകാശത്തെയും ചലനത്തെയുമെല്ലാം ഉളവാക്കുന്നത്. അനന്തവൈരുദ്ധ്യമുള്ള വൈവിധ്യം വേണംതന്നെ. എന്നുവെച്ച് നാം പരസ്പരം മല്ലിടണമെന്നില്ല.

അതിനാൽ ഇവിടെ, നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയിൽമാത്രം, ഉപദേശിക്കപ്പെട്ട ആ കേന്ദ്രസ്ഥസത്യം വീണ്ടും നാം ഗ്രഹിക്കണം: ഭാരതത്തിൽനിന്ന് അതു വീണ്ടും ഉപദേശിക്കപ്പെടുകയും വേണം. എന്തുകൊണ്ട്? നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അതുള്ളതുകൊണ്ടുമാത്രമല്ല. നമ്മുടെ ജനതയുടെ സാഹിത്യത്തിൻെറ എല്ലാ വശങ്ങളിലും അതു വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്: ജനതയുടെ ജീവിതത്തിൽ അതു സന്നിഹിതവുമാണ്. ഇവിടെ, ഇവി ടെമാത്രം, അതു ദിവസവും അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കണ്ണു തുറന്നാൽ ആർക്കും കാണാം, ഇവിടെ, ഇവിടെ മാത്രമേ, അതനുഷ്ഠാനത്തിലുള്ളു എന്ന്. അപ്പോൾ നാം മതം പഠിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മേൽക്കിടയിലുള്ള മറ്റു പാഠങ്ങളും ഭാരതത്തിനു പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. പക്ഷേ അവ പണ്ഡിതന്മാർക്കുള്ളവയാണ്. പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും ശിശുവിന്നും എല്ലാവർക്കും പഠിക്കാവുന്നതാണ്, സൗമ്യത മാർദ്ദവം ക്ഷമ സഹിഷ്ണുത ദയ സൗഭ്രാത്രം എന്നീ പാഠങ്ങൾ. പഠിക്കുന്നവർ പണ്ഡിതന്മാരോ അപണ്ഡിതന്മാരോ ആകട്ടെ: അവരുടെ ജാതി വർണ്ണം വിശ്വാസം എന്നിവ എന്തുമാകട്ടെ. ''അവർ അങ്ങയെ പല പേരുകളും ചൊല്ലി വിളിക്കുന്നു: അങ്ങ് ഒന്നാണ്.''

***

2

വേദാന്തമതം

ജാഫ്നയിലെ ഹിന്ദുക്കൾ ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്കു ചുവടെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസ നല്കുകയുണ്ടായി.

പൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

ജാഫ്നയിൽ പാർക്കുന്ന ഹിന്ദുമതാനുയായികളായ ഞങ്ങൾ ലങ്കയിലെ ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ പ്രധാനകേന്ദ്രമായ ഈ നാട്ടിലേക്ക് അങ്ങയെ എത്രയും ഹാർദ്ദമായി സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നതിനും, ലങ്കയുടെ ഒരു ഭാഗമായ ഈ സ്ഥലം സന്ദർശിക്കുവാനുള്ള ഞങ്ങളുടെ ക്ഷണം സദയം സ്വീകരിച്ചതിൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽനിന്ന് 2000 കൊല്ലത്തിനുമുമ്പ് ഞങ്ങളുടെ പൂർവികർ ഇവിടെ വന്നു കുടിപാർപ്പുറപ്പിച്ചു. അവർ തങ്ങളുടെ മതവും കൂടെ കൊണ്ടുവന്നു. ജാഫ്നയിലെ തമിഴ്‌രാജാക്കന്മാർ അതു പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ ഭരണത്തിനുപകരം പോർച്ചുഗീസുകാരുടെയും ഡച്ചുകാരുടെയും ഭരണം വന്നപ്പോൾ മതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു കോട്ടം തട്ടി. പ്രകടമായ പൂജാദികൾ നിരോധിക്കപ്പെട്ടു. ഏറ്റവും വിഖ്യാതമായ രണ്ടു മന്ദിരങ്ങളുൾപ്പെടെയുള്ള പാവന ക്ഷേത്രങ്ങൾ നിപീഡനത്തിൻെറ കടുംകൈകൊണ്ടു നിലംപരിശായി. ഞങ്ങളുടെ പൂർവികരുടെമേൽ ക്രിസ്തുമതം അടിച്ചേല്പിക്കുവാൻവേണ്ടി ഈ ജനതകളുടെ സ്ഥിരയത്നങ്ങൾ നടന്നെങ്കിലും, അവർ സ്വന്തം വിശ്വാസങ്ങളോട് അഭേദ്യമാംവണ്ണം ഒട്ടിനില്ക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അങ്ങനെ ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ ഒരു പൈതൃകസമ്പത്തായി അവർ തങ്ങ ളുടെ വിശ്വാസം ഞങ്ങൾക്കു പകർന്നുതന്നു. ഇപ്പോൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിൻ കീഴിൽ വമ്പിച്ചതും ബുദ്ധിപൂർവവുമായ ഒരു പുനരുത്ഥാനം. മാത്രമല്ല ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്: പാവനമായ ആ മന്ദിരങ്ങളുടെ ജീർണ്ണോദ്ധാരണം നടന്നു: നടന്നുകൊണ്ടുമിരിക്കുന്നു.

ഈ അവസരം ഉപയോഗിച്ച്, നമ്മുടെ മതത്തെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള അങ്ങയുടെ മഹനീയവും നിസ്വാർത്ഥവുമായ പ്രയത്നങ്ങളെച്ചൊല്ലി ഞങ്ങളുടെ അകമഴിഞ്ഞ കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. വേദങ്ങളിൽ വെളിപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവണ്ണം സത്യത്തിൻെറ പ്രകാശം മതമഹാസമ്മേളനത്തിലേക്ക് അങ്ങ് കൊണ്ടുചെന്നു. ഭാരതത്തിൻേറതായ ദിവ്യദർശനം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സത്യ ങ്ങളെ അമേരിക്കയിലും ഇംഗ്ലണ്ടിലും അങ്ങു വാരിവിതറി. കിഴക്കുമായി പടിഞ്ഞാറ് കൂടുതൽ സമ്പർക്കത്തിലായി. ഭൗതികവാദത്തിൻെറ ഈ യുഗ ത്തിൽ, വിശ്വാസം ക്ഷയിച്ച് ആദ്ധ്യാത്മികസത്യാന്വേഷണത്തിൽ ഉദാസീനത പൂണ്ട ഇക്കാലത്ത്, പ്രാചീനമായ നമ്മുടെ മതത്തെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചതിനെച്ചൊല്ലിയും അങ്ങയോടുള്ള കൃതജ്ഞത ഞങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ സാർവജനീനതയെ പാശ്ചാത്യർക്കു ബോധപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തതിലും, പാശ്ചാത്യദർശനം സ്വപ്നത്തിൽപോലും കാണാത്ത പലതും ഹൈന്ദവദർശനത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന സത്യം പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാരെ ധരിപ്പി

ച്ചതിലും അങ്ങയോടുള്ള ഞങ്ങളുടെ കടപ്പാട് വേണ്ടവണ്ണം സ്പഷ്ടമാക്കാൻ ഞങ്ങൾ അശക്തരാണ്.

പടിഞ്ഞാറൻദിക്കിൽ അങ്ങയുടെ ദൗത്യത്തിനുണ്ടായ പുരോഗതി ഞങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്ന് അങ്ങയോട് എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ലല്ലോ: അതുപോലെ, മതമണ്ഡലത്തിൽ അങ്ങു കാട്ടിയ ഏകതാനതയും, ചെയ്ത സഫലയത്നങ്ങളും ഞങ്ങളെ ആനന്ദിപ്പിച്ചു എന്ന വസ്തുതയും. ബുദ്ധിവ്യാപാരത്തിൻെറയും ധാർമ്മികവികാസത്തിൻെറയും മതഗവേഷണത്തിൻെറയുമായ പാശ്ചാത്യകേന്ദ്രങ്ങളിൽ, അങ്ങയെയും നമ്മുടെ മതസാഹിത്യത്തിന് അങ്ങു നല്കിയ സംഭാവനകളെയുംപറ്റി പത്രങ്ങളിൽ നടന്ന സാദരപരാമർശങ്ങൾതന്നെ അങ്ങയുടെ മഹത്തും സമുജ്ജ്വലവുമായ പ്രയത്നങ്ങളുടെ സ്പഷ്ടമായ തെളിവാണ്.

ഞങ്ങളുടെ ഈ നാട് അങ്ങു സന്ദർശിച്ചതിൽ ഞങ്ങൾക്കുളവായ ചാരിതാർത്ഥ്യം പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ അനുവദിക്കുക. അങ്ങയെപ്പോലെ തന്നെ വേദത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിനെല്ലാം ചുവടായെണ്ണുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് ഇനിയും അങ്ങയെ ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കാണുവാൻ പല സന്ദർഭങ്ങളുണ്ടാ കുമെന്നും ആശിക്കട്ടെ.

സമുജ്ജ്വലമായ സാഫല്യംകൊണ്ട് അങ്ങയുടെ മഹത്തായ പ്രയത്നത്തിന് ഇന്നോളം മുടി ചൂടിച്ച ഈശ്വരൻ അങ്ങയ്ക്ക് ദീർഘായുസ്സും അങ്ങയുടെ ശ്ലാഘ്യമായ കർത്തവ്യം നിറവേറ്റാൻവേണ്ട ശക്തിയും ഉത്സാഹവും പ്രദാനം ചെയ്യുമാറാകട്ടെ!

പൂജ്യസ്വാമിൻ,
ഞങ്ങൾ വിരമിക്കട്ടെ,

അങ്ങയ്ക്കു വിധേയരായ ജാഫ്നനിവാസികളായ ഹിന്ദുക്കൾ.

ഇതിന്ന് സ്വാമിജി ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു മറുപടി പ്രസംഗം നടത്തി. അടുത്ത ദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ വേദാന്തമതത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പ്രഭാഷണം ചെയ്തു. അതിൻെറ വിവരം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

വിഷയം വളരെ വിശാലമായ ഒന്നാണ്: സമയം കുറച്ചേയുള്ളുതാനും. ഒറ്റ പ്രസംഗത്തിൽ ഹിന്ദുമതത്തെ പൂർണ്ണമായപഗ്രഥിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. അതുകൊണ്ട് ആവുന്നത്ര ലളിതമായ ഭാഷയിൽ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ പ്രമുഖവശങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാം. നമ്മെ നിർദ്ദേശിപ്പാൻ ഈയിടെ പ്രചുരമായി പ്രയോഗിച്ചുവരുന്ന 'ഹിന്ദു' എന്ന വാക്കുണ്ടല്ലോ, അതിൻെറ അന്തഃസത്ത എല്ലാം നശിച്ചിരിക്കയാണ്. സിന്ധുനദിയുടെ മറുകരയിൽ പാർക്കുന്നവർ എന്നേ ഇതിന്ന് അർത്ഥമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. പ്രാചീനപേഴ്സ്യർ സിന്ധു എന്ന വാക്ക് ഹിന്ദു എന്നു വികലപ്പെടുത്തി. സിന്ധുവിൻെറ മറുകരെ പാർത്തിരുന്നവരെയൊക്കെ അവർ ഹിന്ദു എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. അങ്ങനെയാണ് ഈ വാക്ക് നമുക്ക് കിട്ടിയിട്ടുള്ളത്. മുഹമ്മദീയരുടെ ഭരണകാലത്ത് നാംതന്നെ ഈ വാക്ക് കൈയേറ്റു. ഈ വാക്കു പയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അപാകതയില്ലെന്നു സ്പഷ്ടം: പക്ഷേ, മുമ്പേ പറഞ്ഞതുപോലെ ഇതിൻെറ അർത്ഥം ലോപിച്ചിരിക്കയാണ്. നോക്കുക, ഇന്നിപ്പോൾ സിന്ധുവിൻെറ ഈ കരയിൽ പാർക്കുന്നവരെല്ലാം പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഒരേ മതം അനുസരിക്കുന്നവരല്ലല്ലോ. ഹിന്ദുക്കളെ മാത്രമല്ല, മുഹമ്മദീയർ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ജൈനർ മുതലായി ഭാരതത്തിൽ നിവസി

ക്കുന്ന മറ്റുള്ളവരെയും ഈ വാക്കുൾക്കൊള്ളുന്നു. അതിനാൽ ഹിന്ദു എന്ന വാക്കുപയോഗിക്കാൻ ഞാൻ ഒരുങ്ങുകയില്ല. പിന്നെ ഏതു വാക്കാണുപയോഗിക്കേണ്ടത്? നമുക്കുപയോഗിക്കാവുന്ന മറ്റു വാക്കുകൾ വേദാനുയായികൾ എന്നർത്ഥമുള്ള വൈദികരെന്നോ, കുറേക്കൂടി ഭേദപ്പെട്ടതും വേദാന്താനുയായികൾ എന്നർത്ഥമുള്ളതുമായ വേദാന്തികളെന്നോ ആണ്. ലോകത്തിലുള്ള വമ്പിച്ച മതങ്ങളിൽ ഏറിയകൂറും അതതു ഗ്രന്ഥങ്ങളോടു കൂറും ഭക്തിയുമുള്ളവയാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഈശ്വരൻേറയോ പ്രകൃതിക്കപ്പുറത്തുള്ള വല്ല ദേവതകളുടെയോ വാക്കുകളായി അവ കരുതുന്നു. ഇവയത്രേ ആ മതങ്ങളുടെ ചുവട്. ഇന്നുള്ള പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഈവക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽവെച്ചെല്ലാം പഴക്കംകൂടിയത്, ഹിന്ദുക്കളുടെ വേദങ്ങളാണ്. അതിനാൽ ഈ വേദങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചില കാര്യങ്ങൾ ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്.

വേദരാശി വ്യക്തികളുടെ വചനങ്ങളല്ല. അതിൻെറ കാലം തിട്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല, തിട്ടപ്പെടുത്താവുന്നതുമല്ല. നാമതിനെ നിത്യമെന്നു കരുതുന്നു. ഒരു പ്രധാനകാര്യം നിങ്ങളോർക്കണം. ലോകത്തിലെ മറ്റുമതങ്ങളെല്ലാം അവയുടെ പ്രാമാണ്യത്തിന്നാധാരമായി ഗണിക്കുന്നത്, പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരനോ, മറ്റു സത്ത്വങ്ങളോ ദേവതകളോ ഈശ്വരദൂതന്മാരോ ചില വ്യക്തികൾക്കായി അവയെ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തു എന്ന വസ്തുതയാണ്. ഹിന്ദുക്കൾ ഗണിക്കുന്നതാകട്ടെ, വേദങ്ങളുടെ പ്രാമാണ്യത്തിന് അവ ആരോടും കടപ്പെടുന്നില്ലെന്നത്രേ: വേദങ്ങൾ ശാശ്വതങ്ങളാകയാൽ സ്വതഃപ്രമാണങ്ങളാണ്, ഈശ്വരജ്ഞാനമാണ്. അവ എഴുതപ്പെടുകയോ രചിക്കപ്പെടുകയോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. എക്കാലത്തും അവ ഉണ്ടായിരുന്നു. എങ്ങനെ സൃഷ്ടി അപരിമിതവും നിത്യവുമായിരിക്കുന്നുവോ, അനാദിയും അനന്തവുമായിരിക്കുന്നുവോ, അങ്ങനെ ഈശ്വരജ്ഞാനത്തിനും ആദിയുമന്തവുമില്ല. ഈ ജ്ഞാനമത്രേ വേദങ്ങളെന്നുവെച്ചാൽ (വിദ് = അറിയുക). ഋഷികൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന മഹത്തുക്കൾ കണ്ടെത്തിയതാണ് വേദാന്തമെന്ന ജ്ഞാനരാശി. ഋഷി എന്ന വാക്കിൻെറ അർത്ഥം മന്ത്രദ്രഷ്ടാവ് എന്നാണ്, അറിവിനെ നേരിട്ടു കാണുന്നവൻ. ഈ അറിവ് ആ ഋഷിയുടെ സ്വന്തമല്ലെന്നു മറക്കരുത്. വേദങ്ങളിലെ ഒരു ഭാഗം ഒരു ഋഷിയിൽനിന്ന് ആവിർഭവിച്ചു എന്നു കേട്ടാൽ അദ്ദേഹം അതെഴുതിയെന്നോ തൻെറ മനസ്സിൽനിന്നുണ്ടാക്കിയെടുത്തെന്നോ ധരിക്കരുത്. മുമ്പേ നിലനിന്നുവരുന്ന ആശയത്തെ അദ്ദേഹം കാണുകയത്രേ ചെയ്തത്. പ്രപഞ്ചത്തിൽ എക്കാലത്തും അതു നിലനിന്നുപോന്നു. പ്രസ്തുതനായ ഋഷി അതിൻെറ ആവിഷ്കർത്താവുമാത്രം. ഋഷികൾ ആദ്ധ്യാത്മികസത്യങ്ങളുടെ ആവിഷ്കർത്താക്കളാണ്.

വേദരാശിയെ പ്രധാനമായി രണ്ടായി തിരിക്കാം – കർമ്മകാണ്ഡ മെന്നും ജ്ഞാനകാണ്ഡമെന്നും. ആദ്യത്തേതിൽ കർമ്മങ്ങൾ, അനു ഷ്ഠാനങ്ങൾ. രണ്ടാമത്തേതിൽ ജ്ഞാനം, ആദ്ധ്യാത്മികത. കർമ്മ കാണ്ഡത്തിൻെറ

ഉള്ളടക്കം പലതരത്തിലുള്ള യാഗങ്ങളത്രേ. അവ യുടെ വലിയൊരംശം ഇന്നത്തെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ അപ്രായോഗി കമാകയാൽ ഈയിടെയായി ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്. ശേഷമുള്ളവ ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു രൂപത്തിൽ ഇന്നും നിലനിന്നുവരുന്നു. കർമ്മകാണ്ഡത്തിലുൾപ്പെടുന്ന മുഖ്യമായ ആശയങ്ങൾ – മനുഷ്യന്റെ കടമകൾ, ബ്രഹ്മചാരികളുടെയും ഗൃഹസ്ഥന്റെയും വാനപ്രസ്ഥ ന്റെയും കടമകൾ, പല ആശ്രമങ്ങളോടനുബന്ധിച്ച കർത്തവ്യങ്ങൾ – ഇവയൊക്കെ ഏറെക്കുറെ ഇന്നോളം അനുഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. നമ്മുടെ മതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ അംശം രണ്ടാം ഭാഗത്തിലാണ്, ഇതാണ് ജ്ഞാനകാണ്ഡം, വേദാന്തം, വേദങ്ങളുടെ അവസാനഭാഗം, അവയുടെ സാരവും ലക്ഷ്യവും. വൈദികജ്ഞാനത്തിന്റെ സാരം വേദാന്തമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇതിലാണ് ഉപനിഷത്തുകൾ. ഭാരത ത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം – ദ്വൈതികൾ, വിശിഷ്ടാദ്വൈതികൾ, അദ്വൈതികൾ, ശൈവർ, വൈഷ്ണവർ, ശാക്തേയർ, സൗരർ, ഗാണ പത്യർ – ഹിന്ദുമതത്തിനുള്ളിൽ കടക്കാൻ മുതിരുന്ന ഓരോരുത്തനും – വേദാന്തഭൂതമായ ഉപനിഷത്തുകളെ സ്വീകരിച്ചേ തീരൂ. ആർക്കും സ്വതന്ത്രമായി വ്യാഖ്യാനിക്കാം, സ്വതന്ത്രമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാം. പക്ഷേ പ്രമാണമായി ഉപനിഷത്തുകളെ അനുസരി ക്കണം. അതുകൊണ്ടാണ് ഹിന്ദു എന്നതിനു പകരം വേദാന്തി എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. ആസ്തികരായ ഭാരതീയദാർ ശനികർക്കെല്ലാം വേദാന്തത്തിന്റെ പ്രാമാണ്യം അംഗീകരിക്കേണ്ട തുണ്ട്. ഇന്നുള്ള മതങ്ങളിൽ ചിലത് വളരെ അപരിഷ്കൃതമെന്നു തോന്നാം: ചിലതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഒട്ടേറെ ദുർഗ്രഹമാകാം. എന്നാൽ അവയൊക്കെ പഠിക്കയും ഗ്രഹിക്കയും ചെയ്താൽ ഉപനിഷത്തു കളിലെ ആശയങ്ങളിൽനിന്നാണ് അവ രൂപമെടുത്തിട്ടുള്ളതെന്നു കാണാം. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഏറ്റവും പ്രാകൃതമായ മതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന പ്രതിരൂപങ്ങൾ പഠിക്കുന്നവന് ചിലപ്പോഴൊക്കെ അതിൽ ഔപനിഷദമായ ആലങ്കാരികപ്രയോഗങ്ങൾ കണ്ട് അദ്ഭുതം തോന്നാം: നമ്മുടെ വംശ്യരിൽ ഈ ഉപനിഷത്തുകൾ അത്ര ആഴത്തിലേക്കു കടന്നുചെന്നിരിക്കുന്നു. കുറേക്കാലം ചെല്ലുമ്പോൾ ഉപനിഷത്തുകൾ പ്രതിരൂപങ്ങളായും മറ്റും രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഇന്നു വീടുകളിൽ നട ക്കുന്ന പൂജകളിൽ ഉപനിഷത്തുകളിലെ ആദ്ധ്യാത്മികവും ദാർശ നികവുമായ വമ്പിച്ച ആശയങ്ങൾ പ്രതിരൂപങ്ങളായി രൂപാന്തര പ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ഇന്ന് നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന വിഭിന്നപ്രതി രൂപങ്ങളെല്ലാം വേദാന്തത്തിൽനിന്നു വന്നവയാണ്: കാരണം വേദാന്ത ത്തിൽ അവയെ അലങ്കാരങ്ങളായി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈവക ആശയ ങ്ങൾ ജനതാമദ്ധ്യത്തിൽ പ്രചരിച്ചു: ജനതയുടെ ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേയറ്റം വരെ വ്യാപിച്ചു: ഒടുവിൽ പ്രതിരൂപങ്ങളായി ജനതയുടെ ദൈനന്ദിനജീവിതത്തിന്റെ ഒരംശമായിച്ചമഞ്ഞു.

വേദാന്തം കഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ സ്മൃതികൾക്കാണ് സ്ഥാനം. ഇവയും ഋഷിമാർ രചിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെ. പക്ഷേ ഇവയുടെ പ്രാമാണ്യം വേദാന്തത്തിനു വിധേയമാണ്, കാരണം ഇവയ്ക്കു നമ്മോടുള്ള ബന്ധം മറ്റു മതങ്ങളോട് അവയുടെ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുള്ളതത്രേ. അതാത് ഋഷിമാർ രചിച്ചവയാണ് സ്മൃതികൾ എന്ന് നാം സമ്മതിക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥത്തിൽ മറ്റു മതങ്ങളുടെ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുള്ള നിലയാണ് സ്മൃതികൾക്കുള്ളത്. പക്ഷേ ആ സ്മൃതികൾക്കല്ല പരമപ്രാമാണ്യം. വേദവിരുദ്ധമായി വല്ലതും ഒരു സ്മൃതിയിലുണ്ടെങ്കിൽ, ആ സ്മൃതിയെ തള്ളണം: അതിനു പ്രാമാണ്യമില്ല. കൂടാതെ, കാലത്തിനൊത്ത് സ്മൃതികൾ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നും കാണാം. ചില സ്മൃതികൾക്ക് സത്യയുഗത്തിലും, ചിലതിന് ത്രേതായുഗത്തിലും, ചിലതിന് ദ്വാപരയുഗത്തിലും, ചിലതിന് കലിയുഗത്തിലുമാണ് പ്രാമാണ്യമുണ്ടാകേണ്ടതെന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സാരഭൂതമായ അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ മാറിവന്നപ്പോൾ, നമ്മുടെ വംശ്യരുടെമേൽ പലതരത്തിലുള്ള ചുറ്റുപാടുകൾ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തിയപ്പോൾ, ജീവിതരീതികളും കീഴ്നടപ്പുകളും മാറ്റേണ്ടിവന്നു. അങ്ങനെ ജനതയുടെ ജീവിതരീതികളെയും കീഴ്നടപ്പുകളെയും മുഖ്യമായി നിയന്ത്രിച്ചുപോന്ന സ്മൃതികളെയും കാലത്തിനൊത്ത് മാറ്റേണ്ടിവന്നു. ഈ സംഗതി ഓർക്കണമെന്ന് ഞാൻ എടുത്തുപറയട്ടെ. വേദാന്തത്തിലെ മതതത്ത്വങ്ങൾ അഭേദ്യങ്ങളാണ്. എന്തുകൊണ്ട്? അവ മനുഷ്യനിലും പ്രകൃതിയിലുമുള്ള സനാതന തത്ത്വങ്ങളുടെമേൽ പടുത്തുകെട്ടപ്പെട്ടവയായതുകൊണ്ട്. അവയ്ക്ക് ഒരിക്കലും മാറ്റമില്ല. ആത്മാവിനെയും സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തിയെയും മറ്റും പറ്റിയുള്ള ആശയങ്ങൾക്കു മാറ്റം സാദ്ധ്യമല്ല. ബഹുസഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പും, ഇന്നത്തെപ്പോലെ, അവ മാറാതെ നിലനിന്നുപോന്നു. ബഹുദശലക്ഷം വത്സരം ചെന്നാലും അവ മാറാതെ നില്ക്കും. സാമൂഹ്യമായ നമ്മുടെ സ്ഥിതിയെയും ബന്ധങ്ങളെയും മാത്രം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന മതസമ്പ്രദായങ്ങൾ, സാമൂഹ്യരീതികൾക്കൊത്തു മാറുകതന്നെ ചെയ്യും. അതിനാൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഒരു സവിശേഷസമയത്ത് നല്ലതും ശരിയുമാകാം: മറ്റൊരിക്കൽ അല്ലാതെയും വരാം. ഇതനുസരിച്ച് ഒരു കാലത്ത് അനുവദിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഭക്ഷ്യം മറ്റൊരു കാലത്ത് നിഷിദ്ധമാവുന്നു. കാരണം, അന്നത്തെ കാലത്തിനു പറ്റിയതായിരുന്നു ആ ഭക്ഷ്യം. ശീതോഷ്ണസ്ഥിതിയും മറ്റും മാറി, പല പരിതഃസ്ഥിതികളെയും നേരിടേണ്ടിവന്നു. അതുകൊണ്ട് സ്മൃതി ആ ഭക്ഷ്യത്തെയും മാറ്റി. അങ്ങനെ സ്വാഭാവികമായി വന്നുകൂടുന്നു, ഇന്നിപ്പോൾ സമുദായത്തിൽ മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ, അവ വരുത്തേണ്ടതാണെന്ന്. ഋഷിമാർ നിശ്ചയമായും ഉടലെടുത്ത് അവ വരുത്തേണ്ടതെങ്ങനെയെന്നു കാട്ടിത്തരും. എന്നാൽ നമ്മുടെ മതതത്ത്വങ്ങൾക്ക് കടുകിടപോലും മാറ്റം ഏർപ്പെടുകയില്ല. അവ അവികലങ്ങളായി തുടരും.

പിന്നെയുള്ളതു പുരാണങ്ങളാണ്. പുരാണം പഞ്ചലക്ഷണം[1] അഞ്ചു ലക്ഷണങ്ങളാണ് പുരാണങ്ങൾക്ക് – വംശചരിത്രം, പ്രപഞ്ചോത്പത്തി, ദാർശനികതത്ത്വങ്ങളുടെ പ്രതീകങ്ങൾവഴിയായുള്ള വിശദീകരണം തുടങ്ങിയവ. വൈദികമതം പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടിയത്രേ പുരാണ ങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടത്. വേദഭാഷ അത്യന്തം പ്രാചീനമാണ്. പണ്ഡിതന്മാ രിൽപ്പോലും വളരെക്കുറച്ചുപേർക്കേ വേദങ്ങളുടെ കാലനിർണ്ണയം സാദ്ധ്യമാകൂ. പുരാണങ്ങൾ അക്കാലത്തെ ആളുകളുടെ ഭാഷയിൽ – ആധുനികസംസ്കൃതത്തിൽ – അത്രേ. അന്ന് അവ പണ്ഡിതന്മാർക്കു വേണ്ടിയല്ല ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടത്, സാധാരണക്കാർക്കുവേണ്ടിയാണ്. സാധാ രണക്കാർക്കു ദർശനം സുഗ്രഹമല്ല. അമ്മാതിരി കാര്യങ്ങൾ സ്ഥൂല രൂപത്തിൽ അവർക്കു നല്കപ്പെട്ടു, ഋഷിമാരുടെയും രാജാക്കന്മാരു ടെയും മറ്റു മഹത്തുക്കളുടെയും ജീവിതചരിത്രത്തിലൂടെ, നമ്മുടെ ജനതയുടെ ചരിത്രത്തിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളിലൂടെ. സനാതനമായ മതതത്ത്വങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ഋഷിമാർ ഈവക സംഗതികൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി.

ഇനിയും മറ്റു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ട് – തന്ത്രങ്ങൾ. ചില അംശങ്ങളിൽ ഇവ പുരാണങ്ങൾപോലെയാണ്. കർമ്മകാണ്ഡത്തിലുള്ള പഴയ യാഗപരമായ ആശയങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരു ശ്രമം ഇവയിൽ ചിലതിലുണ്ട്.

ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാമാണ് ഹിന്ദുക്കളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ. കണക്കറ്റ സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി തങ്ങളുടെ ഉത്സാഹത്തിൻെറയും ശക്തിയു ടെയും സിംഹഭാഗം ദാർശനികചിന്തയ്ക്കും ആദ്ധ്യാത്മികതയ്ക്കും ഉഴിഞ്ഞുവെച്ച ഒരു ജനതയ്ക്ക് ഇത്രയേറെ പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടെ ന്നുവന്നാൽ അവർക്കു പല മതവിഭാഗങ്ങളുണ്ടാകുക എത്രയും സ്വാഭാവി കമാണ്. വാസ്തവമാലോചിച്ചാൽ, ഇനിയും ആയിരക്കണക്കിന് അവ കൂടിയില്ലല്ലോ എന്നാണദ്ഭുതം. ചില അംശങ്ങളിൽ പ്രസ്തുത വിഭാഗ ങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ ഒട്ടേറെ വിഭേദങ്ങളുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു തമ്മിലുള്ള ഭേദങ്ങളെയും ഇവയുടെ ആദ്ധ്യാത്മികഭാവങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മാംശ ങ്ങളെയും കുറിച്ചെല്ലാം ധരിക്കുവാൻ നമുക്ക് ഇപ്പോൾ സമയമില്ല. അതിനാൽ ഇവയ്ക്കു പൊതുവേയുള്ള നിലപാടുകളെ, ഈ വിഭാഗ ങ്ങളുടെ സാരഭൂതമായ തത്ത്വങ്ങളെ, എടുത്തുപരീക്ഷിക്കാം: ഇവയൊ ക്കെ ഓരോ ഹിന്ദുവും വിശ്വസിച്ചേ പറ്റൂ.

ഒന്നാമതായി സൃഷ്ടിയെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രശ്നം. പ്രകൃതി അഥവാ മായ അനന്തമാണ്, അനാദിയാണ്. ഈ പ്രപഞ്ചം ഇന്നലെ സൃഷ്ടി ക്കപ്പെട്ടതല്ല. ഒരീശ്വരൻ വന്നു പ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിച്ചുംവെച്ച് പിന്നീട് സദാ നിദ്രയിലാണ് എന്നതല്ല സത്യം. ഇതസാദ്ധ്യം. സർഗ്ഗോന്മുഖമായ ശക്തി ഇന്നും പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരൻ ശാശ്വതമായ സൃഷ്ടികർമ്മത്തിൽ അവിശ്രാന്തം ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗീതയിൽ കൃഷ്ണൻ പറയുന്നതോർക്കുക;

1.സർഗശ്ച പ്രതിസർഗശ്ച വംശോ മന്വന്തരാണി ച
വംശാനുചരിതം ചൈവ പുരാണം പഞ്ചലക്ഷണം.

''ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കാതിരുന്നാൽ ഈ പ്രപഞ്ചം നശിക്കും.''[1] നമ്മുടെ ചുറ്റും അഹർനിശം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആ സർഗ്ഗശക്തി നിമിഷനേരം നിലച്ചാൽ ഇതാക പ്പാടെ നിലംപതിക്കും. പ്രപഞ്ചത്തിലെങ്ങും ഒരു കാലത്തും അതു പ്രവർത്തിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല: പക്ഷേ യുഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള, പ്രലയത്തെ ക്കുറിച്ചുള്ള, നിയമമുണ്ടുതാനും. സൃഷ്ടി എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിൻെറ ശരിയായ വിവർത്തനം സർഗ്ഗം (projection) എന്നാണ്: നിർമ്മിതി (creation) എന്നല്ല. കാരണം, ദൗർഭാഗ്യവശാൽ, നിർമ്മിതിക്കുള്ള ഇംഗ്ലീ ഷ്വാക്കിന് അസുന്ദരവും ഭയങ്കരവുമായ ഒരർത്ഥമാണുള്ളത്; ഇല്ലായ്മ യിൽനിന്ന് എന്തോ ഒന്നു പുറപ്പെടുന്നു, ശൂന്യതയിൽനിന്നുള്ള നിർമ്മി തി, ഇല്ലായ്മ ഉണ്മയായിത്തീരുന്നു എന്നും മറ്റും. ഇതെല്ലാം വിശ്വസിക്ക ണമെന്നു പറഞ്ഞ് നിങ്ങളെ പരിഹസിക്കാൻ ഞാൻ മുതിരുന്നില്ല. നമുക്കുള്ള വാക്ക് സർഗ്ഗമെന്നാണ്. ഈ പ്രകൃതിയെല്ലാം സത്താണ്: അതു കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാകുന്നു, അടങ്ങുന്നു: പിന്നെ, വിശ്രമിച്ചിട്ട് വീണ്ടും സർജ്ജിക്കപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ പഴയപടിയുള്ള മേളനവും വികാസവും അഭിവ്യക്തിയും വെളിപ്പെടുന്നു. കുറേസമയം ഈ വിലാസ ങ്ങൾ നടക്കുന്നു: വീണ്ടും ചിന്നിച്ചിതറുന്നു, കൂടുതൽ കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാകുന്നു, ഒടുവിൽ എല്ലാം താണടങ്ങുന്നു: പിന്നെയും വെളി പ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെ പിന്നോട്ടും മുന്നോട്ടും, തരംഗഗതിയിൽ, അന ന്തതയിലൂടെ ഈ പ്രക്രിയ നടക്കുന്നു. കാലദേശനിമിത്തങ്ങളെല്ലാം പ്രസ്തുതമായ പ്രകൃതിക്കുള്ളിലാണ്. അപ്പോൾ ഇതിന്നൊരു ആദിയു ണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുക നിരർത്ഥം. ഇതിൻെറ ആദിയെക്കുറിച്ചോ അന്തത്തെക്കുറിച്ചോ ചോദ്യമില്ല. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങ ളിലെങ്ങാനും ആദിയെന്നും അന്തമെന്നും കണ്ടാൽ ഒരു കല്പത്തിൻെറ ആദിയെന്നും അന്തമെന്നും ധരിക്കണം: അതിലധികമൊന്നുമില്ല.

സൃഷ്ടി ചെയ്യുന്നതാരാണ്? ഈശ്വരൻ. 'ഗോഡ്' (God) എന്ന ഇംഗ്ലീഷ്വാക്കിൻെറ അർത്ഥമെന്ത്? ഇംഗ്ലീഷിൽ സാധാരണ നടപ്പുള്ള അർത്ഥമല്ല എൻെറ വിവക്ഷ, കുറെയേറെ വ്യത്യാസമുണ്ട്. കൂടുതൽ പറ്റുന്ന വാക്ക് ഇംഗ്ലീഷിലില്ല. സംസ്കൃതശബ്ദമായ 'ബ്രഹ്മ'ത്തെക്കൊ ണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യാനാണ് എനിക്കിഷ്ടം. ഈ അഭിവ്യക്തികളുടെ യെല്ലാം സാമാന്യകാരണമാണ് ബ്രഹ്മം. എന്താണീ ബ്രഹ്മം? അതു ശാശ്വതവും നിത്യശുദ്ധവും നിത്യബുദ്ധവും സർവശക്തവും സർവ ജ്ഞവും കൃപാമയവും സർവവ്യാപിയും നീരൂപവും നിരവയവവുമാണ്. അത് ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ നിർമ്മിക്കുന്നു, അതു പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ സൃഷ്ടി യും രക്ഷണവും സദാ നടത്തുന്നു എന്നുവെച്ചാൽ രണ്ടു ദുർഘടങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. പ്രപഞ്ചത്തിൽ പക്ഷപാതമുള്ളതായി കാണാം. ഒരാൾ ജന്മനാ സുഖിയാണ്: മറ്റൊരുവൻ ദുഃഖിയും. ഒരുവൻ സമ്പന്നൻ, മറ്റൊരുവൻ ദരിദ്രൻ. ഇതു

1 ഉത്സീദേയുരിമേ ലോകാ ന കുര്യാം കർമ ചേദഹം. (ഗീത 3.24)

പക്ഷപാതത്തിനു തെളിവാണ്, കൂടാതെ ക്രൂരതയുമുണ്ട്. ഇവിടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഉപാധിതന്നെ മരണമാണ്. ഒരു ജീവി മറ്റൊന്നിനെ കടിച്ചുമുറിക്കുന്നു. ഓരോ മനുഷ്യനും സഹോദരനെ പിന്നിട്ടു മുന്നേറാൻ കൊതിക്കുന്നു. ഈ മത്സരം, ക്രൂരത, ഭയാനകത, അഹോരാത്രം കരൾ പിളർക്കുന്ന നിശ്വാസങ്ങൾ - നമ്മുടെ ലോകത്തിന്റെ നില ഇതൊക്കെയാണ്. ഇത് ഒരീശ്വരന്റെ സൃഷ്ടി യാണെങ്കിൽ, ആ ഈശ്വരൻ വെറും ക്രൂരൻ മാത്രമല്ല, മനുഷ്യന്ന് വിഭാവന ചെയ്യാവുന്ന ഏതു ചെകുത്താനെക്കാളും നീചനുമാണ്. വേദാന്തം പറയുന്നു, നിലവിലുള്ള ഈ മത്സരം ഈശ്വരന്റെ കുറ്റമല്ല. ആരാണ് ഇതൊക്കെ വരുത്തിവെയ്ക്കുന്നത്? നാംതന്നെ. മേഘം എല്ലാ വയലിലും ഒരുപോലെ മഴ ചൊരിയുന്നു. പക്ഷേ വേണ്ടവണ്ണം കൃഷിയി റക്കിയ വയലിലേ മഴകൊണ്ടു പ്രയോജനമുണ്ടാകുന്നുള്ളു: കൃഷിയിറ ക്കാത്ത, വേണ്ടപോലെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാത്ത, വയലിൽ വിളവൊന്നുമുണ്ടാ കുന്നില്ല. ഇതു മേഘത്തിന്റെ കുറ്റമല്ല. ഈശ്വരന്റെ കൃപ ശാശ്വതവും അഭേദ്യവുമത്രേ. നാമാണ് ഭിന്നതകൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നത്. എന്നാലും ചിലർ സുഖികളും ചിലർ ദുഃഖികളുമായി ജനിക്കുന്ന വ്യത്യാസത്തിനു സമാധാനമെന്ത്? ഈ വ്യത്യാസമുണ്ടാകാൻ അവർ ഒന്നും ചെയ്യുന്നില്ല ല്ലോ! ഈ ജീവിതത്തിൽ ചെയ്യുന്നില്ലായിരിക്കാം. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ ജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തിരിക്കണം. മുൻജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്ത കർമ്മങ്ങള ത്രേ ഇന്നുള്ള വ്യത്യാസത്തിനു സമാധാനം നല്കുന്നത്.

ഹിന്ദുക്കൾ മാത്രമല്ല, ബൗദ്ധജൈനന്മാർകൂടി അംഗീകരിക്കുന്ന രണ്ടാമത്തെ തത്ത്വത്തിലേക്കു കടക്കാം. ജീവിതം അനശ്വരമാണെന്നു നാമെല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നു. ശൂന്യതയിൽനിന്നല്ല അതുണ്ടാകുന്നത്. അതസാദ്ധ്യം. അത്തരത്തിലൊരു ജീവിതം കാര്യമല്ല. കാലത്തിൽ തുടങ്ങുന്നതെല്ലാം കാലത്തിലൊടുങ്ങും. ജീവിതം ഇന്നലെ ആരംഭിച്ച താണെങ്കിൽ നാളെ അവസാനിക്കണം, വിനാശമാണ് ഫലം. ജീവിതം എന്നും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. ഇതു ധരിക്കാൻ വളരെയൊന്നും ബുദ്ധി വേണ്ട: കാരണം, നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിലെ തത്ത്വങ്ങൾക്കു ജഡലോകത്തിൽനിന്നുതന്നെ വിശദീകരണം നല്കികൊണ്ട് ഇന്നത്തെ സയൻസുകളെല്ലാം നമുക്കനുകൂലമായ ഒരു നിലയാണ് കൈക്കൊ ള്ളുന്നത്. നാമോരോരുത്തനും അപരിമിതമായ ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഫലമാണെന്ന വസ്തുത നിങ്ങൾക്കറിയാം. ഇദംപ്രഥമമായി മിന്നിത്തിള ങ്ങുന്ന ഒരു വസ്തുവായല്ല പ്രകൃതിയുടെ കൈയിൽനിന്ന് ഒരു ശിശുവും ലോകത്തിലേക്കു വരുന്നത്. ചില കവികൾ അങ്ങനെ ചിത്രീകരിച്ചു രസിക്കുന്നുണ്ടെന്നതു നേരാണ്. വാസ്തവത്തിൽ ആ ശിശു അപരിമിത മായ ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഭാരം ചുമക്കുന്നു. നല്ലതാകട്ടെ ചീത്തയാകട്ടെ, സ്വയം ചെയ്ത കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലങ്ങൾ അനുഭവിക്കുവാനാണ് അവന്റെ ജനനം. ഇതാണ് വ്യത്യാസത്തിനു

കാരണം. ഇതാണ് കർമ്മനിയമം. നാമോരോരുത്തനുമാണ് നമ്മുടെ ഭാഗധേയത്തിൻെറ വിധാതാക്കൾ. ഭാഗധേയം നേരത്തെ തിട്ടപ്പെടുന്നു, എല്ലാം വിധി ക്കൊത്തു നടക്കുന്നു എന്ന സിദ്ധാന്തത്തെ തകർക്കാൻ പോന്നതാണ് മേൽച്ചൊന്ന നിയമം. മനുഷ്യനും ഈശ്വരനും തമ്മിൽ അനുരഞ്ജനം ശക്യമാക്കുന്ന ഒറ്റ ഉപായവുമാണ് പ്രസ്തുതനിയമം. നമ്മുടെ അനുഭവ ങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നമുക്ക്, നമുക്കുമാത്രം, ഉള്ളതത്രേ. നാമാണ് കാര്യം, നാമാണ് കാരണം. അതുകൊണ്ട് നാം സ്വതന്ത്രരാണ്. ഞാൻ ദുഃഖിയാണെങ്കിൽ ആ നില ഞാൻ വരുത്തിവെച്ചതാണ്. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ വ്യക്തമാണ്, വേണമെന്നുവെച്ചാൽ എനിക്കുതന്നെ സുഖിയുമാകാമെന്ന്. എനിക്കു ശുദ്ധിയില്ലെങ്കിൽ അതും എൻെറ ചെയ്തി. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ വ്യക്തമാണ്, വേണമെന്നുവെച്ചാൽ എനി ക്കു ശുദ്ധി കൈവരുത്താമെന്ന്. മനുഷ്യൻെറ ഇച്ഛാശക്തി എല്ലാ പരിതഃസ്ഥിതികൾക്കുമതീതമായി നിലകൊള്ളുന്നു. മനുഷ്യൻെറ സുശക്തവും ബൃഹത്തും അപരിമിതവുമായ ഇച്ഛയുടെയും സ്വാതന്ത്ര്യ ത്തിൻെറയും മുമ്പിൽ ഏതു ശക്തിയും, പ്രകൃതിയുടേതായാൽപ്പോലും, വഴങ്ങണം, കീഴടങ്ങണം, ചൊല്പടിക്കു നില്ക്കണം. ഇതാണ് കർമ്മ നിയമത്തിൻെറ ഫലം.

സ്വാഭാവികമായി അടുത്ത ചോദ്യം ആത്മാവെന്ത് എന്നാണ്. ആത്മാവിനെയറിയാതെ നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽനിന്ന് ഈശ്വരനെ അറി യാൻ തരമില്ല. ഭാരതത്തിലും ഭാരതത്തിനു വെളിയിലും ബാഹ്യ പ്രകൃതിപഠനത്തിലൂടെ അതിനപ്പുറത്തുള്ളതിനെ ഒരു നോക്കുകാണാൻ ശ്രമങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ ഫലം എത്ര കടുത്ത പരാജയ മായിരുന്നു എന്ന കഥ നമുക്കൊക്കെ അറിയാം. അപ്പുറത്തുള്ളതു കാണുന്നതിനുപകരം, ജഡലോകപഠനം ഏറുംതോറും നാം കൂടുതൽ ജഡരാകയാണ്. ജഡലോകത്തെ കൂടുതൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, നേരത്തെ നമുക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്വല്പം ആദ്ധ്യാത്മികതപോലും പോയ്മ റയുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഇതല്ല ആദ്ധ്യാത്മികതയിലേക്ക്, അനുത്തമജ്ഞാനത്തിലേക്ക്, വഴി. ഹൃദയത്തിലൂടെ, മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവിലൂടെ, വേണം അതു വരിക. അപ്പുറത്തുള്ളതിനെ, അപരി മിതത്തെ, കുറിച്ചുള്ള അറിവ് (പ്രകൃതിയുടെ) ബാഹ്യവ്യാപാരങ്ങൾ നല്കയില്ല: ആന്തരികസത്തയ്ക്കേ അതു കഴിയൂ. ആത്മാവിലൂടെ, മനുഷ്യാത്മാവിൻെറ അപഗ്രഥനത്തിലൂടെ, മാത്രമേ ഈശ്വരനെ അറി യാൻ കഴിയൂ. ഭാരതത്തിലെ മതവിഭാഗക്കാരുടെ ഇടയിൽ ആത്മ സ്വരൂപത്തെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. ചില അംശങ്ങളിൽ ഐകരൂപ്യവുമുണ്ട്. ആത്മാക്കൾക്ക് ആദിയും അന്തവുമില്ലെന്ന കാര്യ ത്തിൽ നാം യോജിക്കുന്നു. അതുപോലെ, സ്വാഭാവികമായി, അവയ്ക്കു മരണമില്ലെന്ന കാര്യത്തിലും. കൂടാതെ, ഓരോ ആത്മാവിലും സമസ്ത ശക്തികളും ഐശ്വര്യവും പരിശുദ്ധിയും സർവവ്യാപകത്വവും സർവ ജ്ഞതയും നിലീനമാണെന്നും നാമെല്ലാം ഒരുപോലെ കരുതുന്നു. നാം

അവശ്യം ഓർക്കേണ്ട മഹത്തായ ഒരാശയമാണിത്. ഓരോ മനു ഷ്യനിലും ഓരോ ജന്തുവിലും – അതെത്ര ദുർബ്ബലമോ നീചമോ വലുതോ ചെറുതോ ആയാലും – സർവവ്യാപിയും സർവജ്ഞവുമായ ഒരേ ഒരാത്മാവു കുടികൊള്ളുന്നു. വ്യത്യാസം ആത്മാവിലല്ല, അതി ന്റെ പ്രകാശനത്തിലാണ്. ഞാനും ഏറ്റവും ക്ഷുദ്രമായ ഒരു ജന്തുവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം പ്രകാശനത്തിൽ മാത്രം. ഒരു തത്ത്വമെന്ന നിലയിൽ അതു ഞാൻതന്നെ, എന്റെ സഹോദരൻ: എന്റെ ആത്മാ വാണ് അതിനുമുള്ളത്. ഇതത്രേ ഭാരതം ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ള തത്ത്വങ്ങ ളിൽവെച്ച് എത്രയും മികച്ചത്. മനുഷ്യസൗഭ്രാത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പറച്ചിൽ, പ്രപഞ്ചവ്യാപകമായ ജീവിതത്തിന്റെ, ജന്തുക്കളുടെ, എറു മ്പുവരെയുള്ള ജീവിതരൂപങ്ങളുടെയെല്ലാം, സൗഭ്രാത്രത്തിൻേറതായി ച്ചമഞ്ഞു ഭാരതത്തിൽ. ഇവയെല്ലാം നമ്മുടെ ശരീരങ്ങൾ. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പറയുംപോലെ, ''ഒരേ ഈശ്വരൻ എല്ലാ ശരീരങ്ങളിലും നിവസിക്കുന്നു എന്നറിയുന്ന ജ്ഞാനി അമ്മട്ടിൽ എല്ലാവരെയും ആരാ ധിക്കുന്നു.'' അതുകൊണ്ടാണ് ദരിദ്രരെയും ജന്തുക്കളെയും, എല്ലാവരെ യും എല്ലാറ്റിനെയുംപറ്റി കൃപാർദ്രമായ ആശയങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽ ഉടലെടുത്തത് ആത്മാവിനെക്കുറിച്ചുണ്ടായ ആശയങ്ങൾക്ക് പൊതുവി ലുള്ള ഒരടിസ്ഥാനമാണിത്.

ഇനി ഈശ്വരനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയങ്ങളിലേക്കു കടക്കാം. ആത്മാവിനെപ്പറ്റി ഒരു സംഗതികൂടി: സോൾ, മൈൻഡ് (Soul, mind) എന്ന ഈ രണ്ടു വാക്കുകൾ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കുന്നവരെ പലപ്പോഴും അമ്പരപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ ആത്മാവും ഈ 'സോളും' തമ്മിൽ ഒരു ബന്ധവുമില്ല. മനസ്സ് എന്നാൽ നാം പറയുന്നതിനെയാണ് പാശ്ചാത്യർ 'സോൾ' എന്നു പറയുന്നത്. ഏതാണ്ട് 20 കൊല്ലം മുമ്പ് സംസ്കൃതത്തിലെ ദർശനങ്ങളിൽനിന്നു സമ്പാദിച്ചതുവരെ പാശ്ചാ ത്യർക്ക് ആത്മാവിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ബോധവുമില്ലായിരുന്നു. ശരീരം ഇവിടെയുണ്ട്: ഇതിന്നപ്പുറമാണ് മനസ്സ്. പക്ഷേ മനസ്സല്ല ആത്മാവ്. മനസ്സ് തന്മാത്രകൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട സൂക്ഷ്മശരീരമാണ്. ജനനം മുതൽ മരണംവരെയും, പിന്നീടും, അതു നിലനില്ക്കും. ആത്മാവ് മനസ്സിനും അപ്പുറത്താണ്. അതാണ് (വാസ്തവത്തിൽ) മനുഷ്യന്റെ 'സോൾ', സ്വരൂപം. സോൾ എന്നോ മൈൻഡ് എന്നോ വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നൊന്നല്ല ആത്മാവ്. അതുകൊണ്ട് നാം ആത്മാവെന്ന വാക്കുപയോഗിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ പാശ്ചാത്യദാർശനികരെപ്പോലെ അതിനെ 'സെൽഫ്' (Self) എന്നു നിർദ്ദേശിക്കാം. ഏതു വാക്കുപ യോഗിച്ചാലും, വ്യക്തമായി ധരിക്കേണ്ട കാര്യം, ശരീരത്തിൽനിന്നെന്ന പോലെ മനസ്സിൽനിന്നും ആത്മാവു ഭിന്നമാണെന്നതത്രേ: അതുപോലെ, ആത്മാവു ജനനമരണങ്ങളിലൂടെ സൂക്ഷ്മശരീരത്തോടൊത്തു കടന്നു പോകുന്നു എന്നതും. യഥാകാലം, അറിവെല്ലാം സമ്പാദിക്കുമ്പോൾ, സ്വയം പൂർണ്ണമായി പ്രകാശിക്കുമ്പോൾ, ജനനത്തിൽനിന്നു മരണത്തിലേക്കുള്ള ആത്മാവിന്റെ പോക്കു

നിലയ്ക്കുന്നു. അപ്പോഴതിനു സൂക്ഷ്മശരീരം വെച്ചുപുലർത്തുവാനോ എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി വെടി യുവാനോ കഴിയും: പിന്നെ എക്കാലവും നിരപേക്ഷവും സ്വതന്ത്ര വുമായി നിലനില്ക്കാം. ആത്മാവിൻെറ ലക്ഷ്യം സ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ ഒരു വൈശിഷ്ട്യമാണിത്. നമുക്കുമുണ്ട് സ്വർഗ്ഗ ങ്ങളും നരകങ്ങളുമൊക്കെ: എന്നാൽ ഇവയൊന്നും അനന്തമല്ല. വസ്തു സ്വഭാവമാലോചിച്ചാൽ അങ്ങനെയാവുക സാദ്ധ്യവുമല്ല. സ്വർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ, നമ്മുടെ ഈ ലോകത്തിൻെറ കുറേക്കൂടി വലിയ തോതിലുള്ള ആവർത്തനങ്ങളേ ആകൂ. അവിടെ കുറേക്കൂടി സുഖവും ഭോഗവുമുണ്ടാകുമെന്നുമാത്രം. പക്ഷേ അത്രത്തോളം ആത്മാവിന് അനർത്ഥകരമാണതൊക്കെ. ഈവക സ്വർഗ്ഗങ്ങൾ പലതുണ്ട്. ഇഹ ലോകത്തിൽ പ്രതിഫലേച്ഛയോടുകൂടി സത്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർ മരിക്കുമ്പോൾ ആ സ്വർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഇന്ദ്രനായും മറ്റും ജനിക്കുന്നു. ചില സ്ഥാനപ്പേരുകളാണ് ഈ ദേവതകൾ. ദേവതകളും മനുഷ്യ രായിരുന്നു: സത്കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടാണ് ദേവതകളായത്. ഇന്ദ്രനെന്നും മറ്റും നാം വായിക്കുന്ന പേരുകൾ ഒരേ വ്യക്തിയുടെ പേരുകളല്ല. ആയിരക്കണക്കിന് ഇന്ദ്രൻമാരുണ്ടാകും. വലിയ ഒരു രാജാവായിരുന്ന നഹുഷൻ മരിച്ചപ്പോൾ ഇന്ദ്രനായി. ഇന്ദ്രൻ എന്നത് ഒരു സ്ഥാനവിശേ ഷമാണ്. ഒരാത്മാവ് ഉയർന്ന് ഇന്ദ്രസ്ഥാനത്തെത്തുകയാണ്: പരിമി തമായ ഒരു കാലത്തേക്ക് അങ്ങനെ കഴിയുന്നു: പിന്നെ മരിച്ചു വീണ്ടും മനുഷ്യനായി ജനിക്കുന്നു. മനുഷ്യശരീരമാണ് ശരീരങ്ങളിൽ അത്യു ത്തമം. ചില ദേവൻമാർ സ്വർഗ്ഗീയസുഖങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയങ്ങ ളെല്ലാം വിട്ട് ഉയർന്നുപോകാൻ യത്നിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഈ ലോകത്തിൽ പണവും സ്ഥിതിയും ഭോഗവും ഭൂരിപക്ഷമാളുകളെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, ഏറിയകൂറും ദേവൻമാരും ഭ്രമിച്ചുപോകുന്നു. താന്താങ്ങളുടെ കർമ്മഫലങ്ങൾ അനുഭവിച്ചതിനുശേഷം അവർ അധഃപതിച്ച് വീണ്ടും മനുഷ്യരായി വരുന്നു. അതിനാൽ നമ്മുടെ ഈ ഭൂമിയത്രേ കർമ്മഭൂമി. ഇവിടെനിന്നാണ് മുക്തി നേടുന്നത്. അപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗലാഭംതന്നെ കാമ്യമല്ല. പിന്നെന്താണ് നേടേണ്ടത്? മുക്തി, സ്വാതന്ത്ര്യം, ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ സ്വർഗ്ഗത്തിൽപ്പോലും, നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളനുസരിച്ച്, നാം അടിമകളാണ്. ഒരാൾ ഇരു പതിനായിരം കൊല്ലം രാജാവായെന്നുവെച്ചിട്ടെന്താണ്! ശരീരമുള്ളിട ത്തോളം, സുഖത്തിന് അടിമപ്പെട്ടിരിക്കുന്നിടത്തോളം, കാലദേശങ്ങൾക്ക് അധീനനായിരിക്കുന്നിടത്തോളം, ആരും അടിമതന്നെ. അപ്പോൾ ബാഹ്യ വും ആന്തരവുമായ പ്രകൃതികളിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രനാകുക എന്നതത്രേ പ്രസ്തുതമായ ആശയം. പ്രകൃതി കാല്ക്കൽ വീഴണം: പ്രകൃതിയെ ചവിട്ടിമെതിക്കണം: അതിന്നപ്പുറം പോയി സ്വതന്ത്രനും പ്രകൃഷ്ടനുമാ കണം. പിന്നെ ജീവിതമില്ല: അതുകൊണ്ട് മരണവുമില്ല. പിന്നെ സുഖ ഭോഗമില്ല: അതുകൊണ്ട് ദുഃഖാനുഭവവുമില്ല. എല്ലാറ്റിനും അപ്പുറത്തുള്ള തും അനശ്വരവും അവാച്യവുമായ ആനന്ദമത്രേ അത്. ഇവിടെ സുഖ മെന്നും

നന്മയെന്നും പറയുന്നത് അനശ്വരമായ ആനന്ദത്തിൻെറ കണികകൾമാത്രം. അനശ്വരമായ ഈ ആനന്ദമത്രേ നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം.

ആത്മാവിന് ലിംഗഭേദവുമില്ല: അതു പുരുഷനെന്നോ സ്ത്രീയെന്നോ പറയാവതല്ല. ശരീരത്തിനേ ലിംഗഭേദമുള്ളു. സ്ത്രീയെന്നും പുരുഷ നെന്നും മറ്റുമുള്ള ആശയങ്ങൾ ആത്മാവിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വെറും ഭ്രമങ്ങളാണ്. ശരീരത്തിനേ അവയൊക്കെ ചേരൂ. അതുപോലെ തന്നെ പ്രായത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയങ്ങളും. ആത്മാവിനു പ്രായമാക ലില്ല. പുരാണപുരുഷൻ എന്നും ഒരുപോലെ. അതു ഭൂമിയിലേക്കു വന്നതെങ്ങനെ? ഇതിന് ഒരുത്തരമേ നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ളു: ഈ അടിമത്തത്തിനെല്ലാം കാരണം അജ്ഞാനമത്രേ. അജ്ഞാനം കൊണ്ടാണ് നാം ബദ്ധരായത്. ജ്ഞാനം നമ്മെ മറുകരയ്ക്കെത്തിക്കും, നമുക്കു ശമം തരും. ആ ജ്ഞാനം എങ്ങനെ കൈവരും? ഭക്തികൊണ്ട്: ഈശ്വരാരാധനകൊണ്ട്, എല്ലാ ജീവികളെയും ഈശ്വരൻെറ മന്ദിരങ്ങളെ ന്നറിഞ്ഞു സ്നേഹിക്കുന്നതുകൊണ്ട്. അവരിലെല്ലാം ഈശ്വരൻ നിവസി ക്കുന്നു. അങ്ങനെ സാന്ദ്രമായ ആ പ്രേമംകൊണ്ട് ജ്ഞാനം വരും, അജ്ഞാനം മാറും. കെട്ടുകൾ പൊട്ടും, ആത്മാവ് സ്വാതന്ത്ര്യമടയും.

ഈശ്വരനെക്കുറിച്ചു നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രണ്ടാശയങ്ങളുണ്ട്; ഒന്നു സഗുണം: മറ്റേത് നിർഗുണം. സഗുണേശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള ആശയ മിതാണ്; അവിടുന്ന് സർവ്വവ്യാപിയായ സ്രഷ്ടാവും രക്ഷിതാവും സർവ്വസംഹർത്താവുമാണ്: പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ആദ്യന്തരഹിതനായ പിതാവും മാതാവുമാണ്. എന്നാൽ അവിടുന്ന് നമ്മിൽനിന്ന്, എല്ലാ ആത്മാക്കളിൽനിന്നും, എന്നും വ്യത്യസ്തനാണ്. മുക്തിയെന്നുവെച്ചാൽ അവിടുത്തോട് അടുക്കുക, അവിടെത്തന്നെ ജീവിക്കുക എന്നർത്ഥം. പിന്നത്തേത്, നിർഗുണേശ്വരനെപ്പറ്റിയാണ്. അവിടെനിന്ന് ഈവക വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം നീക്കംചെയ്യപ്പെടുന്നു: അവ അധികപ്പറ്റാണ്, യുക്തിരഹിതമാണ്. പിന്നെ അവശേഷിക്കുന്നത് നിർഗുണവും സാർവ്വ ത്രികവുമായ അസ്തിത്വമത്രേ. അറിയുന്ന ഒരു വസ്തുവല്ല അത്: കാരണം, അറിവ് മനുഷ്യൻെറ മനസ്സിന്നുള്ളതാണ്. വിചാരിക്കുന്ന ഒരു വസ്തു വുമല്ല അത്: കാരണം, വിചാരം ദുർബലൻെറ പ്രക്രിയയാണ്. യുക്തി വാദം ചെയ്യുന്ന ഒരു സത്തയെന്നും പറയത്തക്കതല്ല നിർഗുണേശ്വരൻ: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ യുക്തിവാദം ദൗർബ്ബല്യത്തെയാണ് കാട്ടുന്നത്. അതിനെ സ്രഷ്ടാവെന്നും പറക വയ്യ. കാരണം അടിമത്തമില്ലെങ്കിൽ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതില്ല. അതിന്ന് അടിമത്തമെവിടെ? ഇച്ഛാപൂർത്തിക്കു വേണ്ടിയല്ലാതെ ആർ പ്രവർത്തിക്കും? അതിന് എന്തിച്ഛ? കുറവു നികത്താനല്ലാതെ ആരും പ്രവർത്തിക്കില്ല. അതിനു എന്തു കുറവ്? വേദങ്ങളിൽ 'അവൻ' എന്നല്ല, 'അത്' എന്നത്രേ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. 'അവൻ' എന്നായാൽ അനാശാസ്യമായ ഭേദകല്പനയാകും: ഈശ്വരൻ ഒരു

പുരുഷനാണെന്നു തോന്നും. ലിംഗവ്യക്തിയില്ലാത്ത 'അത്' എന്നാ ണ് പ്രയോഗം: നിർഗുണമായ 'അതാ'ണ് ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ ചിന്താസംഹിതയത്രേ അദ്വൈതം. നിർഗുണമായ ഈ അസ്തിത്വ ത്തോട് നമുക്കുള്ള സംബന്ധമെന്ത്? നാം അതുതന്നെയാണെന്നുള്ളത്. നാമും അതും ഒന്ന്. ഓരോരുത്തനും നിർഗുണമായ ആ അസ്തിത്വത്തി ൻെറ പ്രകാശനം. എല്ലാ സത്തകൾക്കും അടിസ്ഥാനം അതാണ്. അപരിമിതവും നിർഗുണവുമായ ആ അസ്തിത്വത്തിൽനിന്നു വേറെയാണ് നാം എന്ന ചിന്തയാണ് ദുഃഖം. അത്ഭുതകരമായ ഈ നിർഗുണത്തോ ടുള്ള ഐക്യത്തെ അറിയുന്നതത്രേ മുക്തി. ചുരുക്കത്തിൽ, ഈ രണ്ടാ ശയങ്ങളാണ് ഈശ്വരനെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നത്.

ഇവിടെ ചില നിരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. വല്ലൊരു ആചാരശാസ്ത്രവും (ethics) വേണമെങ്കിൽ അതു നിർഗുണേശ്വരഭാവ നയിലൂടെയേ ഉടലെടുക്കൂ. "സഹജീവികളെ അവനവനെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കൂ, അതായത് മനുഷ്യരെയെല്ലാം അവനവനെപ്പോലെ സ്നേഹി ക്കൂ" എന്ന സത്യം പണ്ടുപണ്ടുകാലംമുതൽ ഓരോ ജനതയോടും ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഭാരതത്തിൽ അതുപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിങ്ങ നെയാണ്; 'ആത്മവത് സർവ്വഭൂതാനി.' മനുഷ്യരെന്നും മറ്റു ജന്തുക്ക ളെന്നുമുള്ള വിവേചനം നമുക്കില്ല. പക്ഷേ ഈ ഉപദേശത്തിൻെറ പിന്നിലുള്ള യുക്തി കാട്ടിക്കൊടുത്തിരുന്നില്ല. തന്നെത്താനെന്നോണം മറ്റുള്ളവരെ സ്നേഹിക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ടു നല്ലതാണെന്ന് അന്നാർ ക്കും തിട്ടമില്ലായിരുന്നു. ആ യുക്തി നിർഗുണനായ ഈശ്വരനെന്ന ആശയത്തിൽ കിടപ്പുണ്ട്. പ്രപഞ്ചമെല്ലാം ഒന്നാണെന്നറിഞ്ഞാൽ, ജീവിതത്തിൻെറ സംഘാതത്വം അറിഞ്ഞാൽ, അന്യനെ നോവിക്കുന്നത് സ്വയം നോവിക്കലാണെന്നും, അന്യനെ സ്നേഹിക്കുന്നത് സ്വയം സ്നേഹി ക്കലാണെന്നുമറിഞ്ഞാൽ, ആ ഉപദേശം മനസ്സിലാക്കാം. ഇതിൽനിന്നു ധരിക്കാം, മറ്റുള്ളവരെ ഉപദ്രവിച്ചുകൂടാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണെന്ന്. അതിനാൽ നീതിശാസ്ത്രത്തിനുള്ള യുക്തി നിർഗുണേശ്വരഭാവന യിൽനിന്നേ ഗ്രഹിക്കാനാവൂ.

പിന്നെ ഇതിൽ സഗുണേശ്വരന്നുള്ള സ്ഥാനമെന്തെന്ന ചോദ്യമുണ്ട്. സഗുണേശ്വരഭാവനയിൽനിന്നുളവാകുന്ന അദ്ഭുതകരമായ ആ പ്രേമ പ്രവാഹം എനിക്കറിയാം. മറ്റു ചില കാലഘട്ടങ്ങൾക്കനുഗുണമായ എത്രമാത്രം ശക്തിയും പ്രഭാവവുമാണ് മനുഷ്യരുടെ മേൽ ഭക്തി ചെലുത്തുന്നതെന്നും ഞാൻ നന്നായറിയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ ഇന്നിപ്പോൾ ഭാരതത്തിൽ നമുക്കു വേണ്ടത് ഒട്ടേറെ വിലാപമല്ല, സ്വല്പം ബലമാണ്. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെല്ലാം എടുത്തു ദൂരെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ്, 'പ്രപഞ്ച ത്തിലുള്ള നിർഗുണസത്തയാണ് ഞാൻ' എന്ന ബോധത്തോടെ മനു ഷ്യൻ തൻകാലിൽ നിന്നാൽ നിർഗുണേശ്വരൻ ബലത്തിൻെറ എത്ര വലിയൊരു ഖനിയാകുമെന്നോ? പിന്നെന്തുണ്ട് എന്നെ ഭയപ്പെടുത്തു വാൻ? പ്രകൃതിയുടെ നിയമങ്ങളെപ്പോലും ഞാൻ കൂട്ടാക്കില്ല. മരണം എനിക്കൊരു നേരമ്പോക്ക്. മനുഷ്യൻ സ്വന്തം

ആത്മാവിൻെറ മഹത്ത്വ ത്തിന്മേൽ നില്ക്കുന്നു – അപരിമിതവും ശാശ്വതവും അമരവുമായ ആത്മാവിൻെറ. ഈ ആത്മാവിനെ ആയുധങ്ങൾക്കു മുറിക്കാനോ, വെയിലിനു വരട്ടാനോ, തീയ്ക്ക് എരിക്കാനോ, വെള്ളത്തിന് അലിയി ക്കാനോ ആവില്ല. അപരിമിതവും, അജവും അമർത്ത്യവുമത്രേ അത്. അതിന് ആദിയും അന്തവും ഇല്ല. അതിൻെറ പരിണാമത്തിനു മുമ്പിൽ സൂര്യന്മാരും ചന്ദ്രന്മാരും അവയുടെ വ്യൂഹങ്ങളുമെല്ലാം കടലിലെ തുള്ളികൾപോലെ തോന്നും. അതിൻെറ പെരുമയുടെ മുമ്പിൽ ആകാശം ശൂന്യതയിൽ അലിഞ്ഞുപോകുന്നു, കാലം അഭാവത്തിൽ ആണ്ടുപോകുന്നു. മഹനീയമായ ഈ ആത്മാവിൽ നാം വിശ്വസി ക്കണം. അവിടെനിന്നു ശക്തിയുണ്ടാകും. എങ്ങനെ നിനയ്ക്കുന്നുവോ അങ്ങനെയായിത്തീരും. നിങ്ങൾ സ്വയം ദുർബ്ബലരെന്നു കരുതിയാൽ ദുർബ്ബലരാകും. സ്വയം അശുദ്ധരെന്നു കരുതിയാൽ അശുദ്ധരാകും. സ്വയം ശുദ്ധരെന്നു കരുതിയാൽ ശുദ്ധരാകും. സ്വയം ദുർബ്ബലരെന്നു കരുതാതെ, മറിച്ച്, പ്രബലരെന്നും സർവശക്തരെന്നും സർവജ്ഞ രെന്നും കരുതാൻ ഇതു നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. ഇതുവരെ ഇതു ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചില്ലായിരിക്കാം: പക്ഷേ ഇതെന്നിലുണ്ടുതന്നെ. എല്ലാ അറിവും എന്നിലുണ്ട് – എല്ലാ ശക്തിയും, എല്ലാ ശുദ്ധിയും, എല്ലാ മുക്തിയും. എന്തുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഈ അറിവു പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൂടാ? എനിക്കിതിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തതുകൊണ്ട്. എനിക്കിതിൽ വിശ്വാസ മുണ്ടായാൽ അതു പ്രകാശിക്കണം, പ്രകാശിക്കും. ഇതാണ് നിർഗുണ ഭാവന നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ശൈശവം മുതൽ നിങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ പ്രബലരാക്കുക. ദൗർബ്ബല്യവും വെറും ചടങ്ങുകളും പഠിപ്പിക്കാതി രിക്കുക. അവരെ സുശക്തരാക്കുക. അവർ തൻകാലിൽത്തന്നെ നില്ക്കട്ടെ, ധീരന്മാരും വിജിഗീഷുക്കളും സർവ്വംസഹന്മാരുമാകട്ടെ. ഒന്നാമതായി അവർ ആത്മമഹിമ ധരിക്കട്ടെ. വേദാന്തത്തിലേ അതു കിട്ടൂ, വേദാന്തത്തിൽമാത്രം. പ്രേമം ആരാധന തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ച് മറ്റു മതങ്ങളിലുള്ള ആശയങ്ങൾ വേദാന്തത്തിലുണ്ട്: അതിലേറെ യുമുണ്ട്. പക്ഷേ ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഈ ആശയമാണ് ജീവിത പ്രദായകമായ ചിന്ത! ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായ ചിന്ത. ലോകത്തെ കീഴ്മേൽ മറിക്കുന്നതും, ജഡപ്രപഞ്ചജ്ഞാനവുമായി മതത്തെ അനു രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഉത്കൃഷ്ടചിന്ത അവിടെയാണ്, അവിടെ മാത്രമാണ്, ഉള്ളത്.

അങ്ങനെ നമ്മുടെ മതത്തിലെ പ്രധാനഘടകങ്ങൾ, തത്ത്വങ്ങൾ, നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാനാണ് ഞാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇനി അനുഷ്ഠാനത്തെ, പ്രയോഗത്തെ, കുറിച്ച് ചില വാക്കുകൾകൂടി പറയാ നുണ്ട്, അത്രയേയുള്ളു. നാം കണ്ടതിൻവണ്ണം, ഭാരതത്തിൽ നിലനിന്ന ചുറ്റുപാടുകളിൽ സ്വാഭാവികമായി പല മതവിഭാഗങ്ങൾക്കും ഉടലെടു ക്കേണ്ടിവന്നു. വസ്തുസ്ഥിതി വെച്ചുനോക്കിയാലും ഭാരതത്തിൽ പല മതവിഭാഗങ്ങളുള്ളതായി കാണാം. അതോടൊപ്പം ഇവ പരസ്പരം കലഹി ക്കുന്നില്ലെന്ന ദുർഗ്രഹവസ്തുതയും നമുക്കറിയാം. ശൈവർ പറയുന്നില്ല,

വൈഷ്ണവരെല്ലാം നശിക്കാൻ പോകയാണെന്ന്. വൈഷ്ണവരും പറയുന്നില്ല, ശൈവരെല്ലാം നശിക്കുമെന്ന്. ശൈവൻ പറയുന്നു; ഇതാണ് എനിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം. നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടേത്: ഒടുവിൽ നാമൊന്നിച്ചുചേരും. ഇതു ഭാരതത്തിൽ എല്ലാവർക്കുമറിയാം. 'ഇഷ്ട' ത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സിദ്ധാന്തമാണിത് (ഇഷ്ടദേവതാസമ്പ്രദായം). ഈശ്വരാരാധനയ്ക്കു പറ്റിയ രൂപങ്ങൾ പലതുണ്ടെന്നു വളരെ പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽത്തന്നെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈശ്വരങ്കലേക്കു ചെല്ലുവാൻ നിങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ട മാർഗ്ഗമായിരിക്കണമെന്നില്ല എൻേറത്. അതെനിക്ക് ഉപദ്രവകരം കൂടിയാകാം. എല്ലാവർക്കുംകൂടി ഒറ്റ വഴിയേയുള്ളു എന്ന ആശയം അപായകരമാണ്, വ്യർത്ഥവും സർവ്വഥാ ത്യാജ്യവുമാണ്. എല്ലാവർക്കും മതത്തെപ്പറ്റി ഒരേ അഭിപ്രായ മാകുമ്പോൾ, എല്ലാവരും ഒരേയൊരു വഴി കൈക്കൊള്ളുമ്പോൾ, അതു ലോകത്തിനാകെ അനർത്ഥമാണ്. അപ്പോൾ മതങ്ങളെല്ലാം, ചിന്തകളെല്ലാം, നശിക്കും. ജീവിതത്തിൻെറ മർമ്മംതന്നെ വൈവിദ്ധ്യ മാണ്. അത് അപ്പാടെ നശിച്ചാൽ സൃഷ്ടിയേ നശിച്ചു. ചിന്തയിലുള്ള ഈ വൈവിദ്ധ്യം നിലനിർത്തിയാലേ നാമൊക്കെ ജീവിക്കൂ. ആ വൈവിദ്ധ്യത്തെച്ചൊല്ലി നാം കലഹിക്കേണ്ടതില്ല. നിങ്ങളുടെ വഴി നിങ്ങൾക്ക് വളരെ നന്ന്: എന്നാൽ എനിക്കു നന്നല്ല. എൻെറ വഴി എനിക്കു നന്ന്: നിങ്ങൾക്കു നന്നല്ല. എൻെറ വഴിക്ക് സംസ്കൃതത്തിലുള്ള പേരാണ് 'ഇഷ്ട'മെന്ന്. ലോകത്തിലുള്ള ഒരു മതത്തോടും നമുക്കു വഴക്കില്ല എന്നു ധരിക്കണം. നാമോരോരുത്തനുമുണ്ട് 'ഇഷ്ടം'. എന്നാൽ ചില ആളുകൾ വന്ന് 'ഇതൊന്നേ വഴിയുള്ളു' എന്നു പറഞ്ഞ് അതു നമ്മുടെമേൽ പിടിച്ചേല്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ, നമുക്കു വല്ലതും പറയേണ്ടിവരും: അവരെ നാം പരിഹസിച്ചു പോകും. ഈശ്വരങ്കലേക്കു തങ്ങളുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു വഴി സ്വീകരിച്ച സഹോദരരെ നശിപ്പിക്കാൻ മുതിരുന്നവർ സ്നേഹത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നത് അസംബന്ധമാണ്. അവരുടെ സ്നേഹത്തിന് ഒരു വിലയുമില്ല. തങ്ങളുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു വഴിയിലൂടെ നടക്കുന്നവനെ പൊറുക്കാൻ കഴിയാത്തവർ സ്നേഹത്തെപ്പറ്റി ഉപദേശിക്കുന്നതെങ്ങനെ? അതു സ്നേഹമാണെങ്കിൽപ്പിന്നെ ദ്വേഷമേതാണ്? ക്രിസ്തുവിനെയോ ബുദ്ധനെയോ മുഹമ്മദിനെയോ മറ്റേതെങ്കിലും പ്രവാചകനെയോ ആരാധിക്കാൻ മതങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കട്ടെ. അവയോടൊന്നും നമുക്കു കലഹമില്ല. ഹിന്ദു പറയുന്നു; സഹോദര, സ്വാഗതം. നിങ്ങളെ സഹായിക്കാനാണ് എൻെറ ഭാവം. പക്ഷേ എൻെറ വഴി പിന്തുടരാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം: അതെൻെറ 'ഇഷ്ട'മാണ്. നിങ്ങളുടെ വഴി വളരെ നന്ന്: എന്തു സംശയം? പക്ഷേ എനിക്ക് അപായകരമാകാം. ഏതു ഭക്ഷണ മാണ് എനിക്കു നല്ലതെന്ന് അനുഭവം എന്നെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. വൈദ്യ ന്മാരെത്ര ചേർന്നാലും എനിക്കതു പറഞ്ഞുതരിക സാദ്ധ്യമല്ല. അതു പോലെ, എൻെറ അനുഭവത്തിൽനിന്ന് ഏതു വഴിയാണ് എനിക്കേറ്റവും

പറ്റിയതെന്ന് എനിക്കറിയാം. അതാണ് ലക്ഷ്യം, ഇഷ്ടം. അതുകൊണ്ട്, ഉള്ളിലുള്ള ദിവ്യതയെ അറിയാൻ ഒരു ക്ഷേത്രമോ പ്രതീകമോ വിഗ്രഹമോ നിങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും നിങ്ങൾക്കതംഗീകരിക്കാം. വേണമെന്നു തോന്നിയാൽ ഇരുനൂറു വിഗ്രഹങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക. ദിവ്യത സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ ചില രൂപങ്ങളും മന്ത്രങ്ങളും നിങ്ങളെ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ, വളരെ നന്ന്. നിങ്ങളെ ഈശ്വരൻെറ അടുക്കലേക്കു കൊണ്ടെത്തിക്കുവാൻ വേണ്ടത് ഏതെല്ലാം രൂപങ്ങളും ക്ഷേത്രങ്ങളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളുമാണോ, അവയൊക്കെ സർവ്വഥാ കൈക്കൊള്ളുക. എന്നാൽ അവയെച്ചൊല്ലി കലഹിക്കരുത്. കലഹിക്കുന്ന നിമിഷം മുതൽ ഈശ്വരങ്കലേക്കു ചെല്ലുകയല്ല നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്: മറിച്ചു പിന്നോട്ടായിരിക്കും, മൃഗത്തിലേക്ക്.

നമ്മുടെ മതത്തിലുൾപ്പെടുന്ന ചില ആശയങ്ങളാണിവ. എല്ലാവ രെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന, ആരെയും പുറംതള്ളാത്ത, ഒരു മതമാണിത്. നമ്മുടെ ജാതികളും വ്യവസ്ഥകളുമൊക്കെ മതത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ടവ യാണെന്ന് പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ തോന്നാമെങ്കിലും, വാസ്തവത്തിൽ അങ്ങ നെയല്ല. ഒരു ജനതയെന്ന നിലയ്ക്ക് നമ്മുടെ രക്ഷയ്ക്ക് ഈ വ്യവസ്ഥ കൾ ആവശ്യമായിരുന്നു. ആത്മരക്ഷയെന്ന ഈ ആവശ്യം തീരു മ്പോൾ അവ സ്വയം അസ്തമിച്ചുകൊള്ളും. എന്നാൽ ശതാബ്ദങ്ങളായി മതിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ഈ ഭാരതീയവ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ചുള്ള എൻെറ മതിപ്പ് പ്രായമേറുന്തോറും ഏറിവരികയാണ്. ഇവയിൽ പലതും നിഷ്പ്ര യോജനവും വ്യർത്ഥവുമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചുവന്ന ഒരു കാലമു ണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ പ്രായമേറുംതോറും അവയിലൊന്നിനെപ്പോലും അവഹേളിക്കാൻ എനിക്കു ധൈര്യം കുറഞ്ഞുവരികയാണ്. അവയോ രോന്നും ശതാബ്ദങ്ങളിലൂടെ കൈവന്ന അനുഭവങ്ങളുടെ മൂർത്തീഭാവ മത്രേ. ഇന്നലെയുണ്ടായ ഒരു പയ്യൻ, മറ്റന്നാൾ മരിക്കാൻ പോകുന്ന വൻ, വന്ന് എന്നോടു പറയുകയാണ്, എൻെറ കർമ്മപരിപാടികളൊക്കെ മാറ്റാൻ. ആ പയ്യൻെറ ഉപദേശം കൈക്കൊണ്ട് അവൻെറ ആശയങ്ങൾ ക്കൊത്ത് എൻെറ ചുറ്റുപാടുകളൊക്കെ മാറ്റിയാൽ ഞാൻ മാത്രമാണ്, മറ്റാരുമല്ല, വിഡ്ഢിയാകുന്നത്. പല രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു നമുക്കു കിട്ടു ന്ന ഉപദേശങ്ങളിൽ മിക്കതും ഇത്തരത്തിലുള്ളതാണ്. ഈ പണ്ഡിതമാ നികളോടു പറയൂ; ''ഉറപ്പുള്ള ഒരു സമൂഹം നിങ്ങൾ സ്വയം കെട്ടിപ്പടു ത്തുകഴിഞ്ഞാൽ നിങ്ങളുടെ ഉപദേശം ഞാൻ കൈക്കൊള്ളാം. രണ്ടു ദിവസം തികച്ച് ഒരാശയം വെച്ചുപുലർത്താൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നില്ല: തമ്മിൽ കലഹിച്ചു പരാജയപ്പെടുകയാണ്. നിങ്ങൾ വസന്തശലഭങ്ങളെ പ്പോലെ ജനിച്ച് അഞ്ചു നിമിഷംകൊണ്ടു തുലയുന്നു: കുമിളകൾപോലെ ഉയർന്ന്, അവയെപ്പോലെ തകരുന്നു. ഞങ്ങളുടേതുപോലെ ഉറച്ച ഒരു സമുദായം ആദ്യം പണിതെടുക്കുക. സ്വശക്തിക്കു മാന്ദ്യം തട്ടാതെ പത്തിരുപതുനൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ നിലകൊള്ളുന്ന നിയമങ്ങളും സ്ഥാപന ങ്ങളും ആദ്യം തയ്യാറാക്കുക. പിന്നെയാവാം ആ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച്

നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കുക. അതുവരെ, സുഹൃത്തേ, തലതിരിഞ്ഞ ഒരു പയ്യൻമാത്രമാണ് നിങ്ങൾ.''

നമ്മുടെ മതത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്കു പറയാനുള്ളതു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. വളരെ തിടുക്കമുള്ള ഇന്നത്തെ ഒരാവശ്യത്തെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കാം. ഈ കലിയുഗത്തിൽ മഹത്തായ ഒരു കൃതി നമുക്കു നല്കിയ മഹാനായ ആ ഭാരതകർത്താവിനെ, വ്യാസനെ, നമുക്കു സ്തുതിക്കാം. മറ്റു യുഗങ്ങളിൽ അനുഷ്ഠിച്ചുപോന്ന തപസ്സും ദുഷ്കരങ്ങളായ യോഗ ങ്ങളുമൊക്കെ ഇന്നു നടക്കില്ല. ഈ യുഗത്തിൽ ആവശ്യം ദാനമാണ്, പരോപകാരമാണ്. എന്താണീ ദാനം? ദാനങ്ങളിൽ ശ്രേഷ്ഠം അദ്ധ്യാത്മ ജ്ഞാനദാനമത്രേ. പിന്നെ ഐഹികജ്ഞാനദാനം. പിന്നെ ജീവിതത്തെ (രക്ഷിച്ചു) ദാനം ചെയ്യുക. ഒടുവിലത്തേതാണ് അന്നപാനദാനം. അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനദാതാവ് ചെയ്യുന്നതു നിരവധി ജന്മങ്ങളിൽനിന്ന് ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കയത്രേ. ഐഹികജ്ഞാനദാതാവ് അദ്ധ്യാത്മ ജ്ഞാനത്തിൻെറ നേർക്ക് മനുഷ്യരുടെ കണ്ണു തുറന്നുകൊടുക്കുന്നു. ജീവിതസംരക്ഷണമുൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റു ദാനങ്ങളെല്ലാം മുൻചൊന്ന തിൽനിന്നു വളരെ താഴെയാണ്. അതിനാൽ ഈ കാര്യം ധരിക്കേണ്ടത് ഒരാവശ്യമാണ്; അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനം നല്കുന്നതിനെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ കുറച്ചു വിലയേ ഉള്ളു മറ്റുതരം പ്രവൃത്തികൾക്കെല്ലാം. അദ്ധ്യാത്മ ജ്ഞാനവിതരണംകൊണ്ടുള്ള സഹായമാണ് എല്ലാറ്റിലും ശ്രേഷ്ഠം, മഹത്തമം. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ അനശ്വരപ്രസ്രവണമാണുള്ളത്. പ്രായോഗികമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ മഹനീയ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ഈ ത്യാഗഭൂമിയിലെന്നോണം ലോകത്തിൽ മറ്റൊരിട ത്തും കാണാൻ കഴിയില്ല. ലോകത്തെക്കുറിച്ച് കുറേ അനുഭവം എനി ക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നെ വിശ്വസിക്കുക. മറുനാടുകളിൽ ഭാഷണങ്ങൾ കുറെ ഏറെയുണ്ട്. എന്നാൽ, മതത്തെ ജീവിതത്തിലേക്കു പകർത്തിയ പ്രായോഗികമനുഷ്യൻ ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്രമാണുള്ളത്. പ്രഭാഷണ ങ്ങളല്ല മതം. തത്തകൾക്കു സംസാരിക്കാം, യന്ത്രങ്ങൾക്കും ഈയിടെ സംസാരിക്കാമെന്നായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ത്യാഗത്തിൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും സർവ്വംസഹതയുടെയും അനശ്വരസ്നേഹത്തിൻെറയും ജീവിതം കാട്ടിത്തരൂ. ഈ തരത്തിലുള്ള ജീവിതമാണ് ആദ്ധ്യാത്മിക മനുഷ്യൻെറ ലക്ഷണം. ഇമ്മാതിരി ആശയങ്ങളും മഹനീയങ്ങളായ പ്രായോഗികദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ടെന്നിരിക്കെ, നാട്ടാരുടെയെല്ലാം – അവർ ധനികരോ ദരിദ്രരോ ആകട്ടെ, ഉത്കൃഷ്ടരോ അപകൃഷ്ടരോ ആകട്ടെ – പൊതുസ്വത്താകത്തക്കവണ്ണം മഹായോഗികളുടെ ബുദ്ധിയിലും ഹൃദയത്തിലുമുള്ള സമ്പത്തുകൾ വിതരണം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് അത്യന്തം ദയനീയമാണ്. ഭാരതത്തിൽ മാത്രമല്ല, ലോകത്തിലെല്ലാം പരക്കെ അവ വാരിവിതയ്ക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ എത്രയും വമ്പിച്ച കടമകളിലൊന്നാണിത്. നിങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരെ സഹായി ക്കാൻ

കൂടുതൽ യത്നിക്കുംതോറും നിങ്ങളെത്തന്നെ സഹായിക്കയാ ണെന്നു കാണാം. നിങ്ങൾക്കു ശരിയായ രാജ്യസ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ, മതസ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ ചെയ്തുതീർക്കേണ്ട ധാർമ്മികമായ ഒരു കടമയാണിത്; നിങ്ങളുടെ ഗ്രഥിതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് ആശയനിധി കൾ വെളിയിലെടുത്ത് അവയുടെ തക്ക അവകാശികൾക്കു നല്കുക എന്ന മഹത്തായ ആദർശത്തോടുകൂടി നിങ്ങൾ തീവ്രയത്നം ചെയ്യണം, ഉണർന്നു പ്രവർത്തിക്കണം.

സർവോപരി ഒരു കാര്യം വേണം; സത്യം പറഞ്ഞാൽ യുഗങ്ങളായി നാം ഭയങ്കരമായ അസൂയയിൽ കുതിർന്നുകിടക്കുകയാണ്: എപ്പോഴും നാം അന്യോന്യം അസൂയപ്പെടുന്നു. ഈ മനുഷ്യനെന്താ ഒട്ടൊരു മുൻഗണന കിട്ടാൻ? എനിക്കില്ലല്ലോ. ഈശ്വരാരാധനയിൽപ്പോലും നാം മുൻഗണനയ്ക്കു ശഠിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഒരടിമത്തത്തിലാണ് നാം വീണിരിക്കുന്നത്. ഇത് ഒഴിച്ചുകളയണം. ഇന്നു ഭാരതത്തിൽ നിലവിളികൂട്ടുന്ന ഒരു പാപമുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഈ അടിമത്തമാണ്. ഓരോരുത്തന്നും ആജ്ഞാപിക്കാനാണ് മോഹം: അനുസരിക്കാൻ ആർക്കുമാവില്ല. പഴയ കാലത്തെ അദ്ഭുതകരമായ ആ ബ്രഹ്മചര്യ സമ്പ്രദായം നിലവിലില്ലാതായതുകൊണ്ടു വന്നതാണത്. ഒന്നാമത് അനു സരിക്കാൻ പഠിക്കൂ. ആജ്ഞാശക്തി സ്വയം വന്നുകൊള്ളും. എപ്പോഴും ഒന്നാമതായി സേവിക്കാൻ പഠിക്കുക: യജമാനനാകാൻ യോഗ്യത വഴിയേ ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും. ഈ അസൂയ വെടിയുക. അപ്പോൾ ചെയ്യാനിരിക്കുന്ന വമ്പിച്ച ജോലികൾ നിങ്ങൾക്കു ചെയ്തുതീർക്കാൻ സാധിക്കും. നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ ഏറ്റവും ആശ്ചര്യകരമായ കാര്യ ങ്ങൾ ചെയ്തുതീർത്തു. നാം പിന്തിരിഞ്ഞ് ആദരവോടും അഭിമാന ത്തോടുംകൂടി അവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ നോക്കിക്കാണുന്നു. എന്നാൽ വൻകിട കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ നാം തയ്യാറാകുകകൂടിയാണ്. ഇനി വരുന്നവർ ആശിസ്സുകളോടും അഭിമാനത്തോടുംകൂടി അവരുടെ പൂർവ്വി കരായ നമ്മെയും പിന്തിരിഞ്ഞുനോക്കിക്കാണട്ടെ. നമ്മുടെ പൂർവിക ന്മാരുടെ മഹത്തും മഹനീയവുമായ പ്രവൃത്തികളെപ്പോലും കീഴ്ക്കി ടയിലാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ട് ഇവിടെയുള്ള ഓരോരുത്തനും ഇനി ചെയ്യുമെന്നു നിശ്ചയം.

***

3

പാംബനിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ പാംബനിലെത്തിയപ്പോൾ രാമനാട്ടിലെ രാജാവ് അദ്ദേഹത്തെ എതിരേറ്റു ഹാർദ്ദമായ ഒരു സ്വാഗതം നൽകി. ഔപചാരികമായ ഒരു സ്വീകരണം നൽകാനുള്ള സംഭാരങ്ങളെല്ലാം കരയ്ക്കിറങ്ങുന്നിടത്തുതന്നെ ഒരുക്കിയിരുന്നു. അവിടം കലാസുഭഗമാംവണ്ണം അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. ഒരു പന്തലിൽ വെച്ച് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസ പാംബനിലെ ആളുകൾക്കുവേണ്ടി വായിക്കപ്പെട്ടു.

''സംപൂജ്യനായ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളെ ഉണർത്തിക്കുന്നത്;

ദിവ്യനായ അവിടുത്തെ സ്വാഗതംചെയ്യുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്ക് അത്യന്തം ആഹ്ലാദിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയം അഗാധമായ കൃതജ്ഞതയും സമാദരവുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞുതുളുമ്പുകയാണ്. നിരവധി ക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും ഞങ്ങളുടെ ഈ സ്ഥലം തിടുക്കത്തിലൊന്നു സന്ദർശിക്കാമെന്ന്, മടിക്കാതെ, സദയം സമ്മതിച്ചതുകൊണ്ടുള്ള കൃതജ്ഞത: അങ്ങയ്ക്കുള്ള മഹനീയവും ശ്രേഷ്ഠവുമായ പല ഗുണങ്ങളുടെ നേർക്കും, വമ്പിച്ച ഉത്സാഹത്തോടും ശ്രദ്ധയോടും അസാമാ ന്യമായ സാമർത്ഥ്യത്തോടുംകൂടി അവിടുന്നു നിർവഹിച്ചുപോരുന്നതും നിർവഹി ക്കാൻ ഉദാരമായി ഏറ്റെടുത്തതുമായ മഹത്തായ പ്രവൃത്തിയുടെ നേർക്കുള്ള സമാദരം.

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതചിത്തരിൽ ഹിന്ദുദർശനത്തിൻെറ വിത്തുകൾ വിതയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി അവിടുന്നു ചെയ്ത യത്നങ്ങൾക്ക് ഇത്രയേറെ സാഫല്യം മകുടം ചാർത്തിയിട്ടുള്ളതു കണ്ട് വാസ്തവത്തിൽ ഞങ്ങൾ ആഹ്ലാദി ക്കുന്നു: വമ്പിച്ച തോതിൽ ആ വിത്തുകൾ ശ്രേഷ്ഠഫലങ്ങൾ നല്കുമെന്നതിൻെറ ദീപ്തവും സുഖാവഹവുമായ ലക്ഷണങ്ങൾ ഇപ്പൊഴേ ഞങ്ങളുടെ ചുറ്റും കാണാനു മുണ്ട്. പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽ ചെയ്തതിനെക്കാൾ കുറെക്കൂടിയധികം നമ്മു ടെ മാതൃഭൂമിയിലുള്ള സ്വസഹോദരന്മാരുടെ മനസ്സിന്നുണർവുണ്ടാക്കുവാൻ വേണ്ടി അവിടുന്ന് ആര്യാവർത്തത്തിൽ താമസിക്കുന്ന വേളയിൽ പ്രയത്നിക്കാൻ കനിയണമെന്നു ഞങ്ങൾ ഏറ്റവും വിനീതമായി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ആ സഹോദര ന്മാർ ജീവിതകാലം മുഴുവൻ നീണ്ടുനില്ക്കുന്ന നിദ്രയിൽ ആണ്ടുകിടക്കയാണ്. ചിരകാലമായി അവർ മറന്നുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള സത്യത്തിൻെറ സദ്വാർത്ത വീണ്ടും അവരെ ഓർമ്മിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഞങ്ങളുടെ മഹത്ത്വം തികഞ്ഞ ആദ്ധ്യാത്മികനേതാവായ അവിടുത്തോട് ഞങ്ങൾക്കുള്ളതു ഹൃദയം നിറഞ്ഞ, ഏറ്റവും ആർജ്ജവമുറ്റ സ്നേഹവും അത്യധികമായ ഭക്തിഭാവവും നിസ്തുലമായ ബഹുമാനാതിശയവുമാണ്: ഇവ വേണ്ടവണ്ണം പ്രകാശിപ്പിക്കുക വാസ്തവത്തിൽ അശക്യമാണെന്നനുഭവപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ പ്രയോജനപൂർണ്ണമായ ദീർഘായുസ്സു നല്കി അവിടുത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന തിനും, ചിരകാലമായി തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്ന സാർവലൗകികസൗഭ്രാത്രം വീണ്ടെടു ക്കുവാൻ വേണ്ടതെല്ലാം അങ്ങയ്ക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനും കരുണാമൂർത്തി യായ ജഗദീശ്വരനോടു ഹാർദ്ദമായും ഏകകണ്ഠമായും പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.''

ഇതു കൂടാതെ, രാജാവും വ്യക്തിപരമായി ചുരുക്കത്തിൽ സ്വാമിജിയെ സ്വാഗതംചെയ്തു. അഗാധമായ ഭാവങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട ആ സ്വാഗതം വിശേഷിച്ചും ശ്രദ്ധേയമായിരുന്നു. പിന്നെ സ്വാമിജി താഴെക്കൊടുക്കുന്നവണ്ണം മറുപടി നല്കി.

പവിത്രമായ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമി മതത്തിൻെറയും ദർശനത്തി ൻെറയും നാടാണ്: ആദ്ധ്യാത്മികമല്ലന്മാരുടെ ജന്മഭൂമിയാണ്, ത്യാഗ ത്തിൻെറ നാടാണ്. മനുഷ്യന്നു പ്രാപ്യമായ അത്യുത്തമജീവിതാദർശം ഇവിടെയാണ്, ഇവിടെ മാത്രമാണ്, അതിപ്രചീനകാലംമുതൽ ഇന്നുവരെ നിലനിന്നുപോന്നിട്ടുള്ളത്.

പടിഞ്ഞാറൻരാജ്യങ്ങളിൽ ഞാൻ പോയിട്ടുണ്ട്: പല വംശക്കാരു മുള്ള പല നാടുകളിലും സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ വംശത്തിനും ഓരോ ജനതയ്ക്കും പ്രത്യേകമായ ഓരോ ആദർശമുള്ളതായിട്ടാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന ഈ ആദർശം അതിൻെറ ജീവിത ത്തിൽ ഉടനീളം വ്യാപരിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഓരോ ജനതയുടെയും ജീവിതത്തിൻെറ നട്ടെല്ലാണ് പ്രസ്തുതാദർശം. ഭാരതത്തിനു രാഷ്ട്രതന്ത്ര മോ സൈനികശക്തിയോ അല്ല, കച്ചവടക്കോയ്മയോ യന്ത്രനൈപു ണിയോ അല്ല, ആ നട്ടെല്ലു നല്കിയിട്ടുള്ളത്. മതം, മതംമാത്രമാണ് നമുക്കുള്ളതും നമുക്കു വേണമെന്നു വെച്ചിട്ടുള്ളതും. ആദ്ധ്യാത്മികത എക്കാലവും ഭാരതത്തിൽ നിലനിന്നിട്ടുണ്ട്.

മാംസപേശികളുടെ കരുത്തിൻെറ പ്രകടനങ്ങൾ മികച്ചതുതന്നെ: ശാസ്ത്രപ്രയോഗംവഴി യന്ത്രങ്ങളിലൂടെ പ്രകാശിക്കുന്ന ബുദ്ധിശക്തിയും അദ്ഭുതാവഹംതന്നെ. എങ്കിലും ഇവയൊന്നും ചൈതന്യം ലോകത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന പ്രഭാവത്തെക്കാൾ ശക്തിമത്തല്ല.

ഭാരതം എന്നും കർമ്മോന്മുഖമായിരുന്നു എന്നു നമ്മുടെ വംശ ചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നു. കൂടുതൽ വിവേകികളാകേണ്ട ചിലർ ഇന്നി പ്പോൾ നമ്മെ പഠിപ്പിക്കയാണ്, ഹിന്ദു സൗമ്യനും കർമ്മവിമുഖനു മാണെന്ന്. മറുനാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ ഇതൊരു പഴഞ്ചൊല്ലു പോലായിട്ടുണ്ട്. ഭാരതം എന്നെങ്കിലും കർമ്മവിമുഖമായിരുന്നു എന്ന ആശയം ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നു. അനുഗൃഹീതമായ നമ്മുടെ ഈ രാജ്യത്തിലെന്നപോലെ മറ്റൊരിടത്തും കർമ്മണ്യത ഇത്രയേറെ മികച്ചുനിന്നിട്ടില്ല. ഇവിടുത്തെ കർമ്മണ്യതയ്ക്കു മഹത്തായ സാക്ഷ്യം നമ്മുടെ ഈ പ്രാചീനതമവും ഉദാരതമവുമായ വംശം ഇന്നും നില്ക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ. അത്, അതിൻെറ മഹനീയമായ ജീവിത യാത്രയിൽ ഓരോ പതിറ്റാണ്ടിലും മരിക്കാത്തതും നശിക്കാത്തതുമായ പുതുമ തേടുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. മതത്തിലാണ് പ്രസ്തുതമായ കർമ്മണ്യത സ്പഷ്ടീഭവിക്കുന്നത്. താന്താങ്ങളുടെ കർമ്മണ്യതയുടെ തോതുവെച്ചു മറ്റുള്ളവരെ അളക്കുക എന്നത് മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടെ സവിശേഷതയാണ്. ഉദാഹരണമായി ചെരിപ്പുകുത്തിയുടെ കഥയെടു ക്കുക. ചെരിപ്പുണ്ടാക്കാനേ അയാൾക്കറിയാവു: ഈ ജീവിതത്തിൽ അതല്ലാതെ മറ്റൊന്നില്ലെന്ന് അയാൾ കരുതുന്നു. ഇഷ്ടിക പടുക്കുന്ന വൻ തനിക്ക് അതല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അറിയില്ലെന്ന് സ്വജീവിതത്തിലുള്ള ഓരോ ദിവസവും തെളിയിക്കുന്നു. ഇതു സ്പഷ്ടമാക്കുവാൻ മറ്റൊരു യുക്തികൂടിയുണ്ട്. പ്രകാശസ്പന്ദങ്ങൾ അതിസാന്ദ്രമാകുമ്പോൾ നമു ക്കതു കാണാൻ കഴിയില്ല: നമ്മുടെ സ്വന്തം

ദർശനതലം വിട്ടുപോകാ നാവാത്തവിധമത്രേ നമ്മെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ പാമരപ്പരിഷ യുടെ ഭൗതികതത്ത്വത്തിൻെറ മുഖംമൂടി തുളച്ചുകയറ്റാൻ കരുത്തുള്ള ആദ്ധ്യാത്മികദൃഷ്ടിയാണ് യോഗിക്കുള്ളത്.

ആദ്ധ്യാത്മികമായ പോഷണത്തിനുവേണ്ടി ലോകത്തിലുള്ളവരു ടെയെല്ലാം ദൃഷ്ടി ഇപ്പോൾ ഈ ഭാരതഭൂമിയിലേക്കു തിരിഞ്ഞിരിക്ക യാണ്: അവർക്കൊക്കെ അതു നല്കേണ്ടതു ഭാരതമാണ്. മനുഷ്യരാശി ക്ക് ഏറ്റവും പറ്റിയ ആദർശം ഇവിടെ മാത്രമേയുള്ളു. പാശ്ചാത്യ പണ്ഡിതന്മാർ ഈ ആദർശം മനസ്സിലാക്കാൻ യതിക്കയാണ്. ഇതു സംസ്കൃതത്തിലുള്ള സാഹിത്യത്തിലും ദർശനത്തിലുമത്രേ പ്രതിഷ്ഠി ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ ആദർശം യുഗങ്ങളിലൂടെ ഭാരതത്തിൻെറ വിശേഷലക്ഷണമായിരിക്കയാണുതാനും.

ചരിത്രത്തിൻെറ പ്രാരംഭംമുതൽ ഒരു ധർമ്മദൂതനും ഹിന്ദുക്കളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും വിശ്വാസങ്ങളെയും പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഭാരതത്തിൽ നിന്നു വെളിയിലേക്കു പോയിട്ടില്ല. ഇന്നിപ്പോൾ ആശ്ചര്യകരമായ ഒരു മാറ്റം ഉണ്ടായിവരികയാണ്. ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ പറയുന്നു; ''ധർമ്മം ഇടിയുകയും അധർമ്മം പരക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോഴെല്ലാം വീണ്ടും വീണ്ടും ലോകത്തെ തുണയ്ക്കാൻ ഞാൻ വരുന്നു.[1] മതപരമായ ഗവേഷണങ്ങളിൽനിന്നു നിങ്ങൾക്കു ബോധപ്പെടാവുന്ന ഒരു വസ്തു തയുണ്ട്; വല്ലൊരു രാജ്യത്തും നല്ലൊരാചാരസംഹിതയുണ്ടെങ്കിൽ അതി ൻെറ ചില അംശങ്ങളെങ്കിലും അവർ നമ്മിൽനിന്നു കടമെടുത്ത തായിരിക്കും. അതുപോലെ ആത്മാവിൻെറ അമരത്വത്തെപ്പറ്റി ഏതു മതത്തിലുമുള്ള നല്ല ആശയങ്ങൾ നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ നമ്മിൽ നിന്നു കൈക്കൊണ്ടതായിരിക്കും.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൻെറ ഈ ഉത്തരാർത്ഥത്തിലെന്നോണം ലോകചരിത്രത്തിലൊരു കാലത്തും ഇത്രയേറെ കവർച്ചയും വഴിപിഴച്ച കയ്യൂക്കും ദുർബലന്മാരുടെ മേൽ പ്രബലന്മാരുടെ നിപീഡനവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ആഗ്രഹങ്ങളെ അടക്കിവെക്കാതെ രക്ഷ കിട്ടില്ല: ജഡ ത്തിൻെറ അടിമ സ്വതന്ത്രനുമല്ല. ഈ വസ്തുത എല്ലാവരും അറിഞ്ഞിരി ക്കട്ടെ. മഹത്തായ ഈ സത്യം എല്ലാ ജനതകളും പതുക്കെപ്പതുക്കെ അറിഞ്ഞും ആദരിച്ചും വരികയാണ്. ശിഷ്യൻ ഈ സത്യം ഗ്രഹിക്കാൻ ശക്തനാകുന്നതോടെ, ഗുരുവിൻെറ ഉപദേശം അവനെ സഹായിക്കാൻ എത്തിക്കൊള്ളും. അപാരകാരുണ്യവശാൽ ഈശ്വരൻ സ്വസന്താന ങ്ങൾക്കു സാഹായ്യം നല്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്, എല്ലാ മതങ്ങളിലും ആ കരുണ അവിരാമമായി പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഈശ്വരൻ മതങ്ങളുടെയെല്ലാം ഈശ്വരനാണ്. ഭാരതത്തിൻെറ മാത്രമായ ഒരാശയമത്രേ ഇത്: മറ്റേതു

1. യദാ യദാ ഹി ധർമ്മസ്യ ഗ്ലാനിർഭവതി ഭാരത
അഭ്യുത്ഥാനമധർമ്മസ്യ തദാfത്മാനം സൃജാമ്യഹം
പരിത്രാണായ സാധൂനാം വിനാശായ ച ദുഷ്കൃതാം
ധർമ്മസംസ്ഥാപനാർഥായ സംഭവാമി യുഗേ യുഗേ. (ഗീത 4.7,8)

മതത്തിൻെറയെങ്കിലും വിശുദ്ധഗ്രന്ഥ ങ്ങളിൽ ഈ ആശയം കണ്ടെത്താൻ നിങ്ങളിലാരെയും ഞാൻ വെല്ലു വിളിക്കുന്നു.

ഈശ്വരനിശ്ചയമനുസരിച്ചു ഹിന്ദുക്കളായ നാം ഏറ്റവും വിപദ് ഗ്രസ്തവും ഉത്തരവാദപ്പെട്ടതുമായ ഒരു നിലയിലാണ് ഇപ്പോൾ. പടിഞ്ഞാറൻജനതകൾ ആദ്ധ്യാത്മികസാഹായ്യം തേടി നമ്മുടെ അടുക്കലേക്കു വരികയാണ്. മനുഷ്യജീവിതപ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധി ച്ചിടത്തോളം ലോകത്തിനു വെളിച്ചം നല്കുന്ന ജോലിക്കു തയ്യാറാവുക – ധാർമ്മികമായ ഈ വലിയ കടപ്പാട് ഭാരതത്തിൻെറ സന്താനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കണം. ഒരു സംഗതി ശ്രദ്ധിക്കണം. മറുനാടുകളിലെ ശിഷ്ട ന്മാരും മഹത്തുക്കളും അഭിമാനംകൊള്ളുന്നത്, പർവ്വതദുർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിലയുറപ്പിച്ച് കൂടെക്കൂടെ വെളിയിൽ കടന്നു വഴിയാത്രക്കാരുടെ സർവ്വസ്വവും കൊള്ള ചെയ്തുപോന്ന വല്ല തസ്കരപ്രമാണികളുമാണ് തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാർ എന്നു സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതിലാണ്. ഹിന്ദു ക്കളായ നാമാകട്ടെ, ബ്രഹ്മദ്ധ്യാനംചെയ്ത് പർവ്വതഗുഹകളിൽ കന്ദഫലങ്ങളശിച്ചുപോന്ന ഋഷിമാരും സിദ്ധന്മാരുമാണ് തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാർ എന്ന വസ്തുതയിൽ അഭിമാനിക്കുന്നു. നാം ഇപ്പോൾ അധഃപതിച്ചിരിക്കാം. പക്ഷേ എത്ര കീഴ്ക്കിടയിൽപ്പെട്ടാലും, അധഃ പതിച്ചാലും, നമ്മുടെ മതത്തിനുവേണ്ടി ഉത്സാഹപൂർവ്വം യത്നിച്ചാൽ മതി, നമ്മുടെ മഹത്ത്വം വീണ്ടെടുക്കാൻ കഴിയും.

നിങ്ങൾ സദയം എനിക്കു നല്കിയ ഹാർദ്ദമായ സ്വീകരണത്തിന് എൻെറ ഹൃദയം നിറഞ്ഞ നന്ദി കൈക്കൊള്ളുക. ശ്രീ രാമനാട്ടു രാജാവിന്ന് എന്നോടുള്ള സ്നേഹത്തിനു കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുക അസാദ്ധ്യം. എന്തെങ്കിലും വല്ല നല്ല കാര്യവും എന്നിലൂടെയും ഞാൻ മുഖാന്തരവും നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഈ നല്ല മനുഷ്യനോട് ഭാരതം നന്നെ കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ ഷിക്കാഗോവിൽ പോകുക എന്ന ആശയം തന്നെ അദ്ദേഹമാണ് സങ്കല്പിച്ചത്. അദ്ദേഹമാണ് ആ ആശയം എൻെറ മസ്തിഷ്കത്തിലേക്കു പകർന്നതും, അതു നിറവേറ്റാൻ എന്നെ നിർബ്ബന്ധപൂർവ്വം പ്രേരിപ്പിച്ചതും. ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം എൻെറ അടുത്തുനിന്ന്, പഴയ ആ ഉത്സാഹപ്രകർഷത്തോടുകൂടി, ഞാൻ അധികമധികം പ്രവൃത്തികളിൽ ഏർപ്പെടട്ടെ എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട മാതൃഭൂമിയിൽ താല്പര്യംകൊള്ളുവാനും അതിൻെറ ഉന്നമനത്തിനായി ആദ്ധ്യാത്മികമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ യത്നിക്കുവാനും സന്നദ്ധരായ ഒരു അര ഡസൻ രാജാക്കന്മാർകൂടി ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു!

4

യഥാർത്ഥമായ ആരാധനയെക്കുറിച്ചു രാമേശ്വര ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രഭാഷണം

പിന്നീടു സ്വാമിജി രാമേശ്വരക്ഷേത്രം സന്ദർശിച്ചു. അവിടെ കൂടിയ ജനങ്ങളോടു വല്ലതും പറയണമെന്ന ആവശ്യം വന്നു. താഴെ കാണുന്ന മട്ടിൽ സ്വാമിജി സംസാരിച്ചു.

ചടങ്ങുകളിലല്ല മതം ഇരിക്കുന്നത്, സ്നേഹത്തിലാണ്: ശുദ്ധവും നിഷ്കളങ്കവുമായ ഹാർദ്ദസ്നേഹത്തിൽ. മനുഷ്യൻെറ ശരീരവും മനസ്സും ശുദ്ധമല്ലെങ്കിൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെല്ലുന്നതും ശിവനെ പൂജിക്കുന്നതും വ്യർത്ഥം. മനഃശുദ്ധിയും ശരീരശുദ്ധിയുമുള്ളവരുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ ശിവൻ നിറവേറ്റുന്നു. സ്വയം അശുദ്ധൻമാരായിരുന്ന് മറ്റുള്ളവരെ മതം പഠിപ്പിക്കാൻ മുതിർന്നാൽ ഒടുവിൽ പരാജയം നിശ്ചയം. ആഭ്യ ന്തരാരാധനയുടെ പ്രതീകം മാത്രമാണ് ബാഹ്യാരാധന. സത്യമായുള്ളത് ആഭ്യന്തരമായ ആരാധനയും വിശുദ്ധിയുമത്രേ. ഇവയില്ലെങ്കിൽ ബാഹ്യ മായ ആരാധന നിഷ്ഫലമാണ്. അതിനാൽ ഈ സംഗതി ഓർക്കാൻ ശ്രമിക്കണം.

കലിയുഗത്തിൽ സംഭവിച്ച വമ്പിച്ച അധഃപതനം നിമിത്തം ആളുകൾ കരുതുന്നത് എന്തും ചെയ്യാമെന്നാണ്: എന്നിട്ടും ഒരു പുണ്യതീർത്ഥത്തിലേക്കു പോയാൽ മതി. അവരുടെ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെട്ടു കൊള്ളും! അശുദ്ധമായ മനസ്സോടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു കടന്നാൽ പാപങ്ങൾ വർദ്ധിക്കയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. അയാൾ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങു ന്നത് പുറപ്പെട്ടപ്പോഴത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ മോശപ്പെട്ടവനായിട്ടാണ്. വിശുദ്ധവസ്തുക്കളും വിശുദ്ധമനുഷ്യരും നിറഞ്ഞ സ്ഥലമാണ് തീർ ത്ഥം. വിശുദ്ധൻമാർ ക്ഷേത്രമില്ലാത്തിടത്തു പാർത്താൽ അതും തീർത്ഥം തന്നെ. നൂറുനൂറു ക്ഷേത്രങ്ങളുള്ളിടത്തുപോലും അവിശുദ്ധർ താമസിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവിടെനിന്നു തീർത്ഥം ഓടിമറയും. തീർത്ഥസ്ഥലത്തു താമസിക്ക അത്യന്തം ദുഷ്കരമാണ്. സാധാരണ മായ ഒരിടത്തുവെച്ചു പാപം ചെയ്താൽ അത് അനായാസമായി മാറ്റാം. തീർത്ഥസ്ഥലത്തു ചെയ്യുന്ന പാപം മാറ്റത്തക്കതല്ല. ശുദ്ധനായിരിക്കുക, പരോപകാരം ചെയ്യുക – ഇതാണ് ആരാധനകളുടെയെല്ലാം രത്നച്ചുരുക്കം. ദരിദ്രരിലും ദുർബ്ബലരിലും രോഗികളിലും ശിവനെ കാണുന്നവ നാണ് ശിവനെ സത്യത്തിൽ ആരാധിക്കുന്നത്. വിഗ്രഹത്തിൽ മാത്രം ശിവനെ കാണാനാവുന്നവൻെറ ആരാധന ആരാധനയുടെ തുടക്കം മാത്രമാണ്. ദരിദ്രനിൽ ശിവനെ കണ്ട് അവൻെറ ജാതിയും മതവും വംശവുമൊന്നും ആലോചിക്കാതെ അവനെ സേവിക്കയും സഹായി ക്കയും ചെയ്യുന്നവനോടാണ്, ക്ഷേത്രങ്ങളിൽമാത്രം ശിവനെ കാണുന്ന വനോടുള്ളതിനെക്കാളേറെ സംതൃപ്തി ശിവന്നുണ്ടാകുക.

ഒരു ധനികന്ന് ഒരു തോട്ടവും രണ്ടു തോട്ടക്കാരുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരിൽ ഒരുവൻ കുഴിമടിയനായിരുന്നു: ജോലി ചെയ്യില്ല. പക്ഷേ ഉടമസ്ഥൻ തോട്ടത്തിൽ വരുമ്പോൾ മടിയൻ ചാടിയെഴുന്നേറ്റു കൈരണ്ടും കൂപ്പിത്തൊഴുതുകൊണ്ടു പറയുകയായി; 'എൻെറ യജമാന ൻെറ മുഖം എത്ര അഴകായിരിക്കുന്നു!' എന്നിട്ടയാൾ ആ യജമാനൻെറ മുമ്പിൽ നൃത്തം വെയ്ക്കും. മറ്റേ തോട്ടക്കാരൻ വളരെയൊന്നും സംസാരിക്കില്ല; എന്നാൽ എല്ലു നുറങ്ങെ പണിയെടുക്കും: പലതരം കനികളും പച്ചക്കറികളും വിളയിക്കും. അതൊക്കെ തലയിൽ ചുമന്ന്, കുറേ ദൂരെ പാർക്കുന്ന ഉടമസ്ഥൻെറ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുക്കൊടുക്കും. ഈ രണ്ടു തോട്ടക്കാരിൽ ആരോടായിരിക്കും ഉടമസ്ഥനു കൂടുതൽ ഇഷ്ടം? ശിവനാണ് ഈ ഉടമസ്ഥൻ: ഈ ലോകം അദ്ദേഹത്തിൻെറ തോട്ടവും. രണ്ടു തരം തോട്ടക്കാരാണ് ഇവിടെയുള്ളത്. ഒരു കൂട്ടർ മടിയന്മാരും കാപടികന്മാരുമാണ്: ജോലിയൊന്നും ചെയ്യാതെ ശിവ ൻെറ അഴകേറിയ കണ്ണിനെയും മൂക്കിനെയും മറ്റും വാഴ്ത്തിക്കൊ ണ്ടിരിക്കും. മറ്റേ കൂട്ടർ ശിവൻെറ സന്താനങ്ങളെ, ദരിദ്രരെയും ദുർബ്ബല രെയും, ജന്തുക്കളെയും, സൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടവരെയെല്ലാം, സംരക്ഷിച്ചു പോരുന്നു. ഇവരിൽ ആരോടായിരിക്കും ശിവനു കൂടുതലിഷ്ടം? നിശ്ച യമായും ശിവൻെറ സന്താനങ്ങളെ സേവിക്കുന്നവരോടാകണം. പിതാ വിനെ സേവിക്കണമെന്നുള്ളവർ സന്താനങ്ങളെ ആദ്യം പരിചരിക്കട്ടെ. ഈശ്വരൻെറ ദാസന്മാരെ സേവിക്കുന്നവരാണ് ഈശ്വരൻെറ ഏറ്റവും മഹത്ത്വമാർന്ന സേവകരെന്നത്രേ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ഈ സംഗതി ഓർക്കുമല്ലോ.

ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു; നിങ്ങൾ പരിശുദ്ധരാ യിരിക്കണം: ആവുന്നിടത്തോളം, തുണതേടി വരുന്നവരെ സഹായി ക്കണം. ഇതൊക്കെയാണ് സത്കർമ്മം. ഇതിൻെറ ശക്തികൊണ്ടു ചിത്ത ശുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നു. അപ്പോൾ ഓരോരുത്തനിലും കുടികൊള്ളുന്ന ശിവൻ സ്വയം പ്രകാശിക്കും. ഓരോരുത്തൻെറയും ഹൃദയത്തിൽ അവിടുന്ന് എപ്പോഴുമുണ്ട്. കണ്ണാടിയിൽ അഴുക്കും പൊടിയും പുരണ്ടി രുന്നാൽ നമ്മുടെ പ്രതിബിംബം കാണുക സാദ്ധ്യമല്ല. അജ്ഞതയും നീചതയുമാണ് ഹൃദയമുകുരത്തിൽ പുരണ്ട അഴുക്കും പൊടിയും. സ്വാർത്ഥതയാണ് പാപങ്ങളിൽ മികച്ചത് – അതായത് നമുക്ക് നാംതന്നെ നൽകുന്ന മുൻഗണന. ''എനിക്ക് ആദ്യമുണ്ണണം: മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ കൂടുതൽ പണം വേണം, എല്ലാം വേണം'' എന്നു കരുതുന്നവൻ: ''മറ്റുള്ളവർക്കു മുമ്പേ എനിക്കു സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തണം: എനിക്കു മുമ്പേ മുക്തി വേണം'' എന്നു

കരുതുന്നവനാണ് സ്വാർത്ഥി. നിസ്സ്വാർത്ഥൻ പറയും; ''ഞാൻ ഏറ്റവും ഒടുവിലായിക്കൊള്ളാം: എനിക്കു സ്വർഗ്ഗ ത്തിൽ പോകേണ്ട: ഞാൻ നരകത്തിൽ പൊയ്ക്കൊള്ളാം: ഇതുകൊ ണ്ടൊക്കെ എനിക്ക് എന്റെ സഹോദരങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ കഴി ഞ്ഞാൽ.''[1] മതത്തിന്റെ ഉരകല്ലാണ് ഈ നിസ്സ്വാർത്ഥത. ഈനിസ്സ്വാർത്ഥ കൂടുതലുള്ളവന്നാണ് കൂടുതൽ ആദ്ധ്യാത്മികതയുള്ളത്, ശിവ നോടു കൂടുതൽ അടുപ്പമുള്ളത്. പണ്ഡിതനാകട്ടെ, പാമരനാകട്ടെ, ഇത്തരക്കാരൻ മറ്റാരെയുംകാൾ കൂടുതൽ ശിവനോടടുത്തിരിക്കുന്നു – അയാൾ ഈ സംഗതി അറിഞ്ഞാലുംകൊള്ളാം, ഇല്ലെങ്കിലും കൊള്ളാം. സ്വാർത്ഥിയായ മനുഷ്യൻ ക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം പോയിരി ക്കാം: തീർത്ഥങ്ങളെല്ലാം സന്ദർശിച്ചിരിക്കാം. ഭസ്മചന്ദനാദികൾ ശരീര മാസകലം പൂശി പുള്ളിപ്പുലിയെപ്പോലെയിരിക്കുന്നവനാകാം. എങ്കിലും അയാൾ ശിവനിൽനിന്ന് ഇനിയും വളരെ ദൂരത്തിലത്രേ നില കൊള്ളുന്നത്.

***

1 മഹാഭാരതം സ്വർഗപർവത്തിൽ യുധിഷ്ഠിരൻ സ്വസഹോദരന്മാർക്കു വേണ്ടി നരകത്തിൽ കൂടാൻ നിശ്ചയിച്ച് സ്വർഗത്തിലേക്കു തിരിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാഞ്ഞതോർക്കുക.

5

രാമനാട്ടിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

രാമനാട്ടിൽവെച്ച് അവിടത്തെ രാജാവ് ശ്രീവിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്കു താഴെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതപത്രം സമർപ്പിച്ചു.

ശ്രീപരമഹംസ-യതിരാജ-ദ്വിഗ്വിജയകോലാഹല-സർവമതസമ്പ്രതിപന്ന-പരമയോഗീശ്വര-ശ്രീമദ്ഭഗവത് ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസകരകമല-സംജാത-രാജാധിരാജസേവിത-സമ്പൂജ്യതമ-ശ്രീവിവേകാനന്ദ സ്വാമിൻ!

പൂജ്യനായ സ്വാമിജിയെ ഉണർത്തിക്കുന്നത്;

സേതുബന്ധരാമേശ്വരം അല്ലെങ്കിൽ രാമനാഥപുരമെന്ന പ്രാചീനവും ചരിത്ര പ്രസിദ്ധവുമായ ഈ സംസ്ഥാനത്തിലെ നിവാസികളായ ഞങ്ങൾ താഴ്മയായും ഹാർദ്ദമായും അങ്ങയെ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയിലേക്കു സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊള്ളു ന്നു. ഭാരതത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയ അങ്ങയോടു ഞങ്ങൾക്കുള്ള ഹൃദയംനിറഞ്ഞ സമാദരം ആദ്യമായി അറിയിക്കുക എന്നത് ഒരപൂർവബഹുമതിയായി ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു: അതും മഹാവീരനായ നമ്മുടെ ഭഗവാൻ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻെറ കാലടികൾ പവിത്രീകരിച്ച ആ കടൽത്തീരത്തുവെച്ചുതന്നെ.

നമ്മുടെ ചിരസമ്മാനിതവും ഉദാരവുമായ മതത്തിൻെറ സഹജമായ ഗുണ ങ്ങളും മേന്മയും പടിഞ്ഞാറുള്ള മഹാമതികൾക്കു ഹൃദയംഗമമാക്കുവാൻ അങ്ങു ചെയ്ത ശ്ലാഘ്യയത്നങ്ങൾക്ക് അപൂർവമായ സഫലത മകുടം ചാർത്തുന്ന കാഴ്ച നിഷ്കളങ്കമായ അഭിമാനത്തോടും സംതൃപ്തിയോടുംകൂടി ഞങ്ങൾ ഉറ്റുനോക്കുക യായിരുന്നു. സാർവലൗകികമതമെന്ന ആദർശത്തിൻെറ ലക്ഷണങ്ങളെല്ലാം ഹിന്ദു മതത്തിനുണ്ടെന്നും, എല്ലാ ജാതികളിലും മതവിശ്വാസങ്ങളിലും പെടുന്ന സ്ത്രീപുരു ഷന്മാരുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കും മനോഭാവങ്ങൾക്കും അനുഗുണമാംവണ്ണം അതു സ്വയം രൂപപ്പെടുന്നു എന്നുമുള്ള വസ്തുത, അജിതമായ വാഗ്വിലാസത്തോടും അനലംകൃതവും സംശയച്ഛേദിയുമായ ഭാഷയിലും അങ്ങു പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള സംസ്കാരസമ്പന്നരായ ശ്രോതൃജനങ്ങൾക്ക് അതിൽ വിശ്വാസവും അങ്ങുളവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സത്യത്തിൻെറയും ശാന്തിയുടെയും സന്ദേശം നല്കുവാനും, ഭാരതീയമായ ആദ്ധ്യാത്മികവിജയത്തിൻെറയും മഹ നീയതയുടെയും കൊടി യൂറോപ്പിൻെറയും അമേരിക്കയുടെയും സമ്പത്സമൃദ്ധ മായ ഭൂമിയിൽ കുത്തിനിർത്തുവാനുമായി സമ്പൂജ്യനായ സ്വാമികൾ അപാരമായ സമുദ്രങ്ങളും മഹാസാഗരങ്ങളും താണ്ടിക്കടന്നു: ഇതിൽ അവിടുത്തെ ഉത്സാഹി പ്പിച്ചതു വെറും നിസ്സ്വാർത്ഥമായ അന്തശ്ചോദനവും ഉന്നതമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ ചെലുത്തിയ പ്രഭാവവുമത്രേ. കൂടാതെ ഇതു നിർവഹിക്കാൻ അവിടുത്തേക്കു വളരെയധികം ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടതായും വന്നു. പ്രസംഗത്തിലൂടെയും പ്രയോഗത്തിലൂടെയും സാർവലൗകികമായ സൗഭ്രാത്രത്തിൻെറ സുകരതയും പ്രാധാന്യവും അവിടുന്നു കാട്ടിക്കൊടുത്തു. സർവോപരി, പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽ. അവിടുന്നു ചെയ്ത പരിശ്രമങ്ങൾ നേരിട്ടല്ലെങ്കിലും വൻതോതിൽ, ഭാരതത്തിൻെറ ഉദാസീനരായ പുത്രന്മാർക്കും പുത്രിമാർക്കുംതന്നെ, അവരുടെ പരമ്പരാഗതമായ മതത്തിൻെറ മഹത്ത്വത്തെയും മഹനീയതയെയും കുറിച്ചു ബോധമുണ്ടാക്കുവാൻ കാരണമായിട്ടുണ്ട്: അതുപോലെ തങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ടതും അമൂല്യവുമായ മതം പഠിക്കുന്നതിലും ആചരിക്കുന്നതിലും അവർക്കു നിർവ്യാജമായ താല്പര്യമുളവാ ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കിഴക്കിൻെറയും പടിഞ്ഞാറിൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികപുനർജന്മത്തെ ലാക്കാ ക്കി

അവിടുന്നു ചെയ്ത സ്നേഹചോദിതമായ പരിശ്രമങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള കൃതജ്ഞതയും കടപ്പാടും വാക്കുകൊണ്ടു വേണ്ടപോലെ അറിയിക്കുക സാദ്ധ്യമ ല്ലെന്ന് ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നു. ഈ സ്വാഗതാശംസയ്ക്കു പരിപൂർണ്ണവിരാമം ഇടുന്നതിനുമുമ്പ്, ഞങ്ങളുടെ രാജാവിന്റെ നേർക്ക് അവിടുന്നു കാണിച്ച ദയാ വായ്പിനെപ്പറ്റി പരാമർശിക്കാതിരിക്കുക ശക്യമല്ല. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ ഭക്ത രായ ശിഷ്യരിൽ ഒരാളാണ്. മടക്കത്തിൽ, ഒന്നാമതായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംസ്ഥാ നത്തിൽത്തന്നെ അവിടുന്നു വന്നിറങ്ങി. ഉദാരമായ ആ കൃത്യം അദ്ദേഹത്തിന്ന് ഉളവാക്കിയിട്ടുള്ള അഭിമാനവും ഉത്കർഷബോധവും അവർണ്ണ്യമാണ്.

അവസാനമായി, ഇത്ര സമർത്ഥമായി അവിടുന്നു സമാരംഭിച്ച സത്കർമ്മം തുടർന്നുപോകുമാറ്, ദീർഘായുസ്സും ആരോഗ്യവും ബലിഷ്ഠതയും നല്കി അവിടു ത്തെ അനുഗ്രഹിക്കാൻ സർവശക്തനോട് ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സമാദരസ്നേഹങ്ങളോടൊപ്പം,
സമ്പൂജ്യനായ സ്വാമികളുടെ
ഭക്തന്മാരും അനുയായികളുമായ ശിഷ്യന്മാർ.

സ്വാമിജി ചെയ്ത മറുപടി പ്രസംഗം (പൂർണ്ണരൂപം)

രാമനാട് ; ജനു. 25, 1897

ഏറ്റവും നീണ്ട രാത്രി തീരാറായെന്നു തോന്നുന്നു: ഏറ്റവും ദുഃസഹ മായ കഷ്ടപ്പാടുകൾ ഒടുവിൽ ഇതാ അവസാനിക്കുന്ന മട്ടായി. മൃതശരീരമെന്ന് എണ്ണപ്പെട്ട വസ്തു ഇതാ ഉണരാൻ വട്ടംകൂട്ടുന്നു. ഒരു ശബ്ദം ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ നേർക്കു വരുന്നുണ്ട് – ചരിത്രത്തിനും ഐതിഹ്യത്തിനുപോലും എത്തിനോക്കാനാവാത്തവണ്ണം ഇരുളടഞ്ഞ ആ ഭൂതകാലത്തിൽനിന്ന്, കർമ്മത്തിന്റെയും പ്രേമത്തിന്റെയും ജ്ഞാനത്തിന്റെയുമായ ആ അപരിമിതഹിമാലയത്തിന്റെ കൊടുമുടി കളിൽ തട്ടിത്തട്ടി മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുംവിധത്തിലുള്ള ഒരു ശബ്ദം – നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയായ ഭാരതത്തിന്റെ ശബ്ദം – നമ്മുടെ നേർക്കു വരുന്നുണ്ട്. സൗമ്യവും ഗാഢവും എന്നാൽ അർത്ഥശങ്കയ്ക്ക് ഇട നല്കാത്തതുമാണ് ആ ശബ്ദം. ദിവസം ചെല്ലുംതോറും അതിന്റെ മുഴക്കം ഏറുകയുമാണ്. നോക്കു! ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നവൻ എഴുനേല്ക്കു ന്നു. ഹിമാലയത്തിൽനിന്നടിക്കുന്ന ഒരു കാറ്റുപോലെ അതു മൃതപ്രായ മായ അസ്ഥികളിലും മാംസപേശികളിലും ജീവിതം പകരുന്നു: ആല സ്യം തിരോഭവിക്കുന്നു. നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയായ ഭാരതം, അഗാധവും ദീർഘവുമായ നിദ്രയിൽനിന്നെഴുനേല്ക്കുകയാണെന്ന് കുരുടനുമാത്രം കാണാൻ കഴിവില്ല: അഥവാ കുദൃഷ്ടിമാത്രം കാണാൻ കൂട്ടാക്കില്ല. ഇനി ആർക്കും ഭാരതത്തെ തടയാനാവില്ല: ഇനി ഒരിക്കലും ഭാരതം ഉറങ്ങാൻ ഭാവവുമില്ല. ഇനി ഒരു ബാഹ്യശക്തിക്കും ഭാരതത്തെ പിന്നോ ട്ടു പിടിച്ചുമാറ്റുക സാദ്ധ്യമല്ല. അനന്തശക്തിയുള്ള ആ മഹാസത്ത്വം തൻകാലിൽ നില്ക്കാൻ വട്ടംകൂട്ടുകയാണ്.

രാമനാട്ടിലെ രാജാവേ, മാന്യമഹാജനങ്ങളേ, ഹാർദ്ദവും സ്നേഹ മയവുമായ സ്വീകരണം തന്നതിൽ എനിക്കുള്ള നിർവ്യാജമായ ധന്യ വാദങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക. നിഷ്കളങ്കരും സ്നേഹമയരുമാണ് നിങ്ങളെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. വാക്കുകൾക്കാവുന്നതിലുമേറെ വെടിപ്പായി ഹൃദയത്തിനു

ഹൃദയത്തോടു സല്ലപിക്കാം: നിശ്ശബ്ദതയിൽ ആത്മാവ് ആത്മാവിനോട് സല്ലപിക്കുന്നു. ആ ഭാഷ തെല്ലും സംശയത്തിന്നിട നല്കുന്നില്ല. എൻെറ അന്തരാത്മാവിൽ അതെനിക്ക് അനുഭവപ്പെടുന്നു. രാമനാട്ടുരാജാവേ, പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ നമ്മുടെ മതത്തിനും മാതൃ ഭൂമിക്കുംവേണ്ടി വല്ലതും ചെയ്യുവാൻ എളിയവനായ എനിക്കു കഴി ഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ – സ്വന്തം വീടുകൾക്കു ചുറ്റും അറിയപ്പെടാതെ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന അനർഘരത്നങ്ങളിലേക്കു ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിച്ച് നമ്മുടെ ആളുകളുടെ സഹാനുഭൂതികൾ ഉണർത്തുമാറ് സ്വല്പം വല്ലതും ചെയ്യുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ – അജ്ഞാനാന്ധതനിമിത്തം ദാഹിച്ചു മരിക്കയോ, വല്ലിടത്തുനിന്നും തോട്ടിലെ കെട്ട നീർ മോന്തുക യോ ചെയ്യാതെ, സ്വന്തം വീടുകൾക്കടുത്ത് ഇടമുറിയാതെയൊഴുകുന്ന നിത്യനീർച്ചാലുകളിലേക്കു ചെന്നു വെള്ളം കുടിക്കാൻ ഭാരതീയർ ഇപ്പോൾ ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്നെങ്കിൽ – നമ്മുടെ ആളുകളെ കർമ്മപരരാക്കുവാനും എല്ലാറ്റിലുംവെച്ച് മതം, മതംമാത്രമാണ്, ഭാരതത്തിൻെറ ആത്മാവെന്നും, മതം പോയാൽപ്പിന്നെ രാഷ്ട്രീയമോ സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരങ്ങളോ ഉണ്ടായാലും, ഓരോ ഭാരതീയൻെറ ശിരസ്സിലും കുബേരൻെറ സമ്പത്തു വാരിച്ചൊരിഞ്ഞാലും, ഭാരതം നശിക്കുമെന്നു പഠിപ്പിക്കുവാനും വല്ലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ – ഈവക ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തി വല്ലതുമൊക്കെ ചെയ്യാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതിൻെറയെല്ലാം പേരിൽ രാമനാട്ടു രാജാവായ അങ്ങയോടാണ് ഭാരതവും ആ ജോലികൾ നടന്നിട്ടുള്ള മറ്റെല്ലാ രാജ്യങ്ങളും ഒട്ടേറെ കടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. കാരണം, അങ്ങാണ് ആദ്യമായി ഈ ആശയം എനിക്കു തന്നത്. അങ്ങാണ് നിർബ്ബന്ധമായി എന്നെ ഈ പ്രവൃത്തിചെയ്യാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചതും. അങ്ങ് അന്തർദൃഷ്ടികൊണ്ടെന്നു തോന്നുമാറ് വരാനിരിക്കുന്ന വസ്തുത ധരിച്ചു: പിന്നെ എൻെറ കൈപിടിച്ച് ആദ്യന്തം എന്നെ സഹായിച്ചു. എനിക്ക് ഉത്തേജനം നല്കുന്നതിൽനിന്ന് അങ്ങ് ഒരിക്കലും വിരമിച്ചിട്ടില്ല. അപ്പോൾ എൻെറ വിജയത്തിൽ ഒന്നാമതായി അങ്ങുതന്നെ ആനന്ദിക്കുക യുക്തംതന്നെ. ഭാരതത്തിലേക്കുള്ള മടക്കത്തിൽ ഞാൻ അങ്ങയുടെ സംസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ ഇറങ്ങിയതു ന്യായവുമാണ്.

അങ്ങു പറഞ്ഞതുപോലെ വലിയ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അദ്ഭുതകരമായ ശക്തികൾ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നമുക്ക് പല കാര്യങ്ങളും മറ്റു ജനതകളെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. നമ്മുടെ ഭാരതം ദർശനത്തിൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടേയും ആചാരശാസ്ത്രത്തിൻേറയും സ്നേഹമാധുര്യമാർദ്ദവങ്ങളുടെയും മാതൃഭൂമിയത്രേ ഇന്നും ഇവയൊക്കെ നിലനിന്നുവരുന്നു. ഇന്നും ഈവക കാര്യങ്ങളിൽ ഭാരതമാണ് ലോകത്തിലെ രാഷ്ട്രങ്ങളിലെല്ലാംവെച്ചു പ്രഥമവും അഗ്ര ഗണ്യവുമെന്നു നിവർന്നുനിന്നു ധീരമായി പ്രഖ്യാപിക്കാൻ എനിക്കു സിദ്ധിച്ച ലോകാനുഭവം എന്നെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ചെറിയ ഈ സംഗതി തന്നെ നോക്കുക. കഴിഞ്ഞ നാലഞ്ചു സംവത്സരത്തിനിടയിൽ വമ്പിച്ച രാഷ്ട്രീയപരിണാമങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. പല

രാജ്യങ്ങളിലും നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകളെല്ലാം തള്ളിമറിച്ചിടുവാൻവേണ്ടി വലിയ സംഘടനകൾ രൂപപ്പെട്ട് കുറേയൊക്കെ സഫലമായി പാശ്ചാത്യലോകത്തിലെങ്ങും പ്രവർത്തിച്ചുവരികയാണ്. ഇവയെക്കുറിച്ച് വല്ലതും കേട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് നമ്മുടെ ആളുകളോടു ചോദിച്ചുനോക്കുക. ഇവയെക്കുറിച്ചൊന്നും ഒരു വാക്കും അവർ കേട്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഷിക്കാഗോവിൽ ഒരു മത മഹാസമ്മേളനം നടന്നെന്നും, അതിലേക്ക് ഭാരതത്തിൽനിന്ന് ഒരു സന്ന്യാസിയെ അയച്ചിരുന്നെന്നും, അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല ഒരു സ്വീകര ണമാണ് കിട്ടിയതെന്നും അതിനുശേഷം അദ്ദേഹം പടിഞ്ഞാറൻ നാടുകളിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നെന്നും വെറും പിച്ചക്കാരനുപോലും അറിയാം. നമ്മുടെ സാമാന്യജനതയുടെ ബുദ്ധിക്കു കൂർമ്മതയില്ലെന്നും, അവർക്കു വിദ്യാഭ്യാസം വേണമെന്നേ ഇല്ലെന്നും, ഒരുതരം വാർത്ത യിലും അവർക്കു താല്പര്യമില്ലെന്നും പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അത്തരം അഭിപ്രായത്തിൻെറ നേർക്ക് ബുദ്ധിശൂന്യമായ ഒരു ചായ്‌വ് ഒരു കാലത്ത് എനിക്കുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വൻതോതിലുള്ള വെറും സങ്കല്പങ്ങളെയും, ഭൂഗോളപര്യടനക്കാരും എടുത്തുചാട്ടക്കാരായ നിരീക്ഷകരും എഴുതുന്ന അസംഖ്യം പുസ്തകങ്ങളെയും അപേക്ഷിച്ച് എത്രയധികം പ്രശംസനീയനായ ഒരു ഗുരുവാണ് സ്വാനുഭവമെന്നു ഞാനിപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. പ്രസ്തുതമായ അനുഭവം എന്നെ പഠിപ്പി ക്കുന്നു, നമ്മുടെ സാമാന്യജനങ്ങൾ ബുദ്ധിശൂന്യരല്ലെന്ന്, അലസര ല്ലെന്ന്, ലോകത്തിലുള്ള മറ്റേതു വംശ്യർക്കുമെന്നപോലെ അവർ ക്കുമുണ്ട് വൃത്താന്തങ്ങളറിയാൻ തിടുക്കവും ദാഹവുമെന്ന്. എന്നാൽ ഓരോ ജനതയ്ക്കും നിർവഹിക്കാനുള്ള കർത്തവ്യം ഓരോന്നാണ്. ഓരോ ജനതയ്ക്കും അതിൻേറതായ സവിശേഷതകളും വ്യക്തിത്വവും ഉണ്ട്. സ്വാഭാവികമായിട്ടേ ഇവയോടൊത്താണ് ജനതകളുടെ ആവിർ ഭാവം തന്നെ. ഓരോ ജനതയുടെയും നില, സംഗീതത്തിൽ ഓരോ രാഗവിശേഷത്തിനുള്ളതാണെന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. ഈ രാഗ വിശേഷമാണ് അതിൻെറ ജീവിതവും ഓജസ്സും. ജനതാജീവിതത്തിൻെറ നട്ടെല്ല്, അടിത്തറ, താങ്ങായ പാറക്കെട്ട്, ഈ രാഗവിശേഷത്തിലത്രേ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. നമ്മുടെ അനുഗൃഹീതമായ ഈ ഭൂമിയിൽ, അടിത്തറയും നട്ടെല്ലും ജീവിതകേന്ദ്രവും മതമാണ്, മതംമാത്രമാണ്. രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തെയും, വാണിജ്യജന്യമായ വിത്തവൈപുല്യം കൈവരു ത്തുന്ന ശ്ലാഘ്യതയെയും, കച്ചവടമനഃസ്ഥിതിയുടെ പ്രഭാവത്തെയും വ്യാപകതയെയും, കായികസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻെറ പ്രശസ്യമായ ആ ഉറവിടത്തെയും കുറിച്ച് മറ്റുള്ളവർ പ്രസംഗിക്കട്ടെ. ഇതൊന്നും ഹിന്ദു വിനു മനസ്സിലാകയില്ല, മനസ്സിലാക്കാൻ ആഗ്രഹവുമില്ല. ആദ്ധ്യാ ത്മികത, മതം, ഈശ്വരൻ, ആത്മാവ്, അപരിമിതത്വം, ആത്മാവിൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യം – ഇവയെപ്പറ്റി ഹിന്ദുവിനെ പരീക്ഷിക്കുക: ഞാൻ ഉറപ്പു തരുന്നു, ഭാരതത്തിൽ ഇങ്ങേയറ്റത്തെ കൃഷിക്കാരുന്നുപോലും മറുനാ ടുകളിലെ ദാർശനികം

അന്യരെക്കാൾ ഈ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി കൂടുതൽ ആശാസ്യമായ അറിവുണ്ടെന്ന്. മാന്യരേ, ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കേ ണ്ടതായി ഇന്നും ചില സംഗതികൾ നമുക്കുണ്ടെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു വല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണ്, അതിനുവേണ്ടിയാണ്, ശതകങ്ങളായി നീണ്ടു നിന്ന നിപീഡനങ്ങളും ഏതാണ്ടൊരു സഹസ്രാബ്ദത്തോളം നീണ്ടു നിന്ന വൈദേശികഭരണവും വൈദേശികമർദ്ദനവുമുണ്ടായിട്ടും, ഭാരതീ യജനത ഇന്നും സജീവമായി നിലകൊള്ളുന്നത്. ഈ ജനത ഇന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ നിലനില്പിനു കാരണം, ഈശ്വരനെ, മതത്തി ന്റെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും ഭണ്ഡാഗാരത്തെ, ഭാരതീയജനത മുറുകെ പിടിക്കുന്നു എന്നതത്രേ.

ഈ നാട്ടിൽ ഇന്നും മതവും ആദ്ധ്യാത്മികതയും നിലനില്ക്കുന്നു. ഈ ഉത്സവങ്ങൾ കവിഞ്ഞൊഴുകി ലോകത്തെ ആപ്ലാവനം ചെയ്യണം. അങ്ങനെ വേണം പാശ്ചാത്യവും അല്ലാതെയുമുള്ള ജനതകൾക്ക് പുതുതായ ജീവിതവും ഓജസ്സുമുണ്ടാകാൻ. ഇപ്പോഴവർ മിക്കവാറും നിലംപറ്റി, പകുതി മരിച്ച്, രാഷ്ട്രീയലോഭങ്ങൾകൊണ്ടും സാമൂഹ്യോ പജാപങ്ങൾകൊണ്ടും നികൃഷ്ടരായിക്കിടക്കയാണ്. ഭാരതത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഇണങ്ങുന്നവയും പിണങ്ങുന്നവയുമായ പല ശബ്ദ ങ്ങളും, കുഴഞ്ഞുമറിയുന്ന പല ഒച്ചപ്പാടുകളും മാറ്റൊലിക്കൊള്ളു ന്നുണ്ട്. അവയുടെയെല്ലാം ഇടയിൽനിന്നുയരുന്ന പരമവും ഹൃദയം ഗമവും പരിപൂർണ്ണവുമായ ഒരു നാദമത്രേ 'ത്യാഗം'. ത്യജിക്കുക! അതാണ് ഭാരതീയമതങ്ങളുടെയെല്ലാം മുദ്രാവാക്യം. രണ്ടു നാളത്തേ ക്കുള്ള ഒരു വിഭ്രമമത്രേ ഈ ലോകം. നിലവിലുള്ള ജീവിതം അഞ്ചു മിനിട്ടു നേരത്തേക്ക്. അപ്പുറത്താണ് അപരിമിതത്വം, വിഭ്രമമായ ഈ ലോകത്തിന്നപ്പുറത്ത്. അതു നമുക്കന്വേഷിക്കാം. അപരിമിതമായ ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ വെറും ചെളിക്കുണ്ടായി കരുതുന്ന ധീരവും ബൃഹത്തു മായ മനസ്സും ബുദ്ധിയുമുള്ളവരാണ് ഈ ഭൂഖണ്ഡത്തെ സമുജ്വല മാക്കിയിട്ടുള്ളത്: അപ്പുറത്തേക്ക്, അതിനുമപ്പുറത്തേക്ക് അവർ പോകു ന്നു, കാലം അപരിമിതമായ കാലംപോലും, ഇല്ലാത്ത ഒന്നത്രേ അവർ ക്ക്. അപ്പുറത്തേക്ക്, കാലത്തിനുമപ്പുറത്തേക്ക് അവർ പോകുന്നു. ദേശം അവർക്ക് ഗണ്യമല്ല: അതിനുമപ്പുറത്തേക്കു പോകാൻ അവർ വെമ്പുന്നു. പ്രാതിഭാസികത്തിനപ്പുറത്തു പോകുന്നതാണ് മതത്തിന്റെ ഉയിര്. എന്റെ ജനതയുടെ ലക്ഷണമാണ് അതിവർത്തന ശീലം (transcendentalism); അപ്പുറത്തുപോകുവാനുള്ള പോരാട്ടം, പ്രകൃ തിയുടെ മുഖത്തുനിന്നു മൂടുപടം വലിച്ചുനീക്കുവാനും, അങ്ങനെ എന്തു വിലകൊടുത്തും എന്തപകടങ്ങൾ വരിച്ചും അപ്പുറത്തുള്ള തിന്റെ ഒരു ദർശനം നേടുവാനുമുള്ള ചങ്കൂറ്റം – അതാണ് നമ്മുടെ ആദർശം. എന്നാൽ സ്വാഭാവികമായി ഒരു നാട്ടിലുള്ളവർക്കെല്ലാം നിശ്ശേഷം ത്യാഗം ചെയ്യാനാവില്ല. അവരെ ഉത്സാഹഭരിതരാക്കാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടോ? എങ്കിൽ, ഇതാണ് അതിനുള്ള വഴി. രാഷ്ട്രതന്ത്രം, സാമൂഹ്യമായ പുനർജ്ജനനം, ധനാർജ്ജനം.

വാണിജ്യമനോഭാവം – ഇവയെക്കുറിച്ചൊക്കെയുള്ള നിങ്ങളുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ, താറാവിൻെറ മുതുകിൽനിന്നു വെള്ളമെന്നോണം, അവരെ തൊടാതെ വഴുതിപ്പോകും. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കാനുള്ളത് ഈ ആദ്ധ്യാത്മിക തയാണ്. നമുക്ക് മറ്റെന്തെങ്കിലും പഠിക്കാനുണ്ടോ, ലോകത്തിൽനിന്നും വല്ലതും ധരിക്കാനുണ്ടോ? ഉണ്ട്, ഭൗതികവിജ്ഞാനത്തിലും, സംഘടനാ പ്രഭാവത്തിലും, ശക്തികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള കഴിവിലും, ഏറ്റ വും ചെറിയ കാരണങ്ങളിൽനിന്ന് ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട ഫലങ്ങൾ ഉളവാ ക്കുന്നതിലും, ഒരുപക്ഷേ കുറച്ചൊക്കെ നമുക്കു നേടാനുണ്ടാവാം. ഒരുപക്ഷേ ക്ലിപ്തമായ തോതിൽ പടിഞ്ഞാറുനിന്നു നമുക്കിതു പഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. എന്നാൽ തിന്നുക കുടിക്കുക രസിക്കുക എന്ന ആദർശം ഭാരതത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചാൽ, ജഡലോകത്തെ ദിവ്യതയിലേ ക്കുയർത്താൻ മുതിർന്നാൽ, ആ മനുഷ്യൻ ഒരു മിഥ്യാവാദിയാണ്. ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ അയാൾക്കു സ്ഥാനമില്ല. ഭാരതീയമനസ്സ് അയാളുടെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കില്ല. അതേ! പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിനു പളപളപ്പും തിളക്കവുമുണ്ടെങ്കിലും, മിനുസവും അദ്ഭുതകരമായ പ്രതാപാവിഷ്കാരവുമുണ്ടെങ്കിലും, ഞാൻ നേരിട്ട് അവരോടു പറയുന്നു, ഇതൊക്കെ വ്യർത്ഥമാണെന്ന്: തുച്ഛങ്ങളിൽവെച്ചു തുച്ഛമാണിതൊക്കെ. ഈശ്വരൻമാത്രം ജീവിക്കുന്നു. ആത്മാവുമാത്രം ജീവിക്കുന്നു. ആദ്ധ്യാ ത്മികതമാത്രം ജീവിക്കുന്നു. അതു മുറുകെ പിടിക്കുക.

എങ്കിലും, അത്യുത്കൃഷ്ടമായ സത്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാനാവാത്ത നമ്മു ടെ സഹോദരൻമാരിൽ പലർക്കും നമ്മുടെ ആവശ്യത്തിനൊത്തവണ്ണം മയപ്പെടുത്തിയെടുത്ത ഒരുതരം ഭൗതികത്വം ഒരുപക്ഷേ അനുഗ്രഹമാ യേക്കാം. എല്ലാ നാടുകളിലും എല്ലാ സമുദായങ്ങളിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു തെറ്റുണ്ട്. ആ തെറ്റ്, അതിനെപ്പറ്റി എപ്പോഴും ബോധമിരുന്നിട്ടും, ഈയിടെയായി ഈ ഭാരതത്തിലും പറ്റിയിരിക്കുന്നു എന്നതാണ് അത്യന്തം ഖേദകരം; അതായത്, അനധികാരികളുടെമേൽ അവർക്കു ധരിക്കാനാവാത്ത അത്യുത്കൃഷ്ടസത്യങ്ങൾ അടിച്ചേല്പിക്കുക. എൻെറ രീതി നിങ്ങളുടേതുമാകണമെന്നില്ല. ഹൈന്ദവജീവിതാദർശം, നിങ്ങൾക്ക റിയാം, സംന്യാസമാണെന്ന്. എല്ലാവരും ത്യജിക്കണമെന്ന് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നുണ്ട്. ഐഹികഫലങ്ങൾ അനുഭവിച്ചി ട്ടുള്ള ഓരോ ഹിന്ദുവും ജീവിതത്തിൻെറ സായാഹ്നത്തിൽ ത്യാഗമനു ഷ്ഠിക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തവൻ ഹിന്ദുവല്ല: ഹിന്ദുവെന്ന് സ്വയം വിളിക്കുവാൻ അവകാശിയുമല്ല. പദാർത്ഥങ്ങളുടെയെല്ലാം അസാരത കണ്ടനുഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവയെ ത്യജിക്കുക – ഇതാണ് ആദർശമെന്ന് നമുക്കറിയാം. ഭൗതികലോകത്തിൻെറ ഉള്ളു പൊള്ള യാണ്. വെറും ചാമ്പലേ അതിലുള്ളു എന്നു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ട് അതു ത്യജിക്കുക: പിൻവാങ്ങുക. ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ നേർക്ക് മനസ്സു വട്ടമിട്ടടു ക്കുകയാണോ എന്നു തോന്നും:

ആ മനസ്സ് പിന്നോട്ടു വട്ടമിട്ടു മാറണം. പ്രവൃത്തി ഒടുങ്ങണം, നിവൃത്തി തുടങ്ങണം. അതാണാദർശം. പക്ഷേ കുറേയൊക്കെ അനുഭവസമ്പത്തുണ്ടായതിനുശേഷമേ ആ ആദർശം സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ കഴിയൂ. ഒരു ശിശുവിനെ ത്യാഗസത്യം പഠിപ്പി ക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ശിശു ജന്മനാ ശുഭവാദിയാണ്. അവൻെറ ജീവിതം മുഴുക്കെ അവൻെറ ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലത്രേ. അവൻെറ ജീവിതം മുഴുക്കെ ഇന്ദ്രിയസുഖങ്ങളുടെ സംഘാതമാണ്. ഓരോ സമുദായത്തിലുമുണ്ട് ശിശുപ്രകൃതികളായ മനുഷ്യർ: കുറേ അനുഭവങ്ങൾ, കുറേ സുഖങ്ങൾ, കൈവന്നിട്ടേ അവയുടെ ശൂന്യത അവർക്കു കണ്ടറിയാൻ കഴിയൂ. എന്നിട്ടു വേണം അവർക്കു സന്ന്യാസം സാദ്ധ്യമാകുക. അവർക്കു പറ്റിയ നിബന്ധനകൾ വേണ്ടുവോളം നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ നല്കു ന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, അർവാചീനകാലങ്ങളിൽ എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ സന്ന്യാസിയുടെ നിയമങ്ങൾകൊണ്ടു കെട്ടി മുറുക്കാൻ ഒരു വാസന തെളിഞ്ഞുകാണായി. അതൊരു വലിയ പിശകാണ് അതില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, ഭാരതത്തിൽ കാണുന്ന ദാരിദ്ര്യത്തി ൻെറയും കഷ്ടപ്പാടിൻെറയും ഗണ്യമായ ഒരു ഭാഗം ഉണ്ടാകുമായി രുന്നില്ല. ഒരു ദരിദ്രൻെറ ജീവിതത്തെ അവന്നാവശ്യമില്ലാത്ത വമ്പിച്ച ആദ്ധ്യാത്മികനിയമങ്ങളും ധാർമ്മികനിബന്ധനകളുമാണ് മുറുകെ കെട്ടി ച്ചുറ്റിവെച്ചിട്ടുള്ളത്. അവനെ തൊട്ടുപോകരുത്! ആ പാവത്തിനു കുറ ച്ചൊക്കെ സുഖഭോഗങ്ങൾ കൈവരട്ടെ. അപ്പോഴവൻ തനിയെ ഉയരും, സന്ന്യാസം വരികയും ചെയ്യും. ഈ വിഷയത്തിൽ, ഒരുപക്ഷേ, പാശ്ചാ ത്യർക്കു നമ്മെ കുറേയൊക്കെ പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. എന്നാൽ നന്നെ സൂക്ഷിച്ചു വേണം നമുക്ക് ഇതൊക്കെ പഠിക്കാൻ. പാശ്ചാ ത്യരുടെ ആശയങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ പ്രതിനിധികളായി ഈയിടെ കണ്ടുമുട്ടുന്നവരിൽ അധികംപേരും ഏറെക്കുറെ പരാജയമടഞ്ഞ വരാണെന്നു പറയേണ്ടിവരുന്നതിൽ എനിക്കു ഖേദമുണ്ട്.

ഭാരതത്തിലിന്നു നമ്മുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽ വമ്പിച്ച രണ്ടു പ്രതിബന്ധങ്ങ ളാണുള്ളത് – പഴയ മാമൂലുകളിലുള്ള വിശ്വാസമെന്ന പാറക്കെട്ടും, ആധുനികയൂറോപ്യൻപരിഷ്കാരമെന്ന നീർച്ചുഴിയും.[1] ഇവ രണ്ടിൽ മാമൂൽപ്രിയതയ്ക്കാണ് എൻെറ സമ്മതി: യൂറോപ്യൻ പരിഷ്കാര പ്പൂച്ചിട്ടു മിനുക്കിയ സമ്പ്രദായത്തിനല്ല. കാരണം, പഴയ മാമൂൽക്കാരൻ അജ്ഞനാവാം, മുരടനാവാം: എങ്കിലും അയാൾ മനുഷ്യനാണ്. അയാൾക്കു ശ്രദ്ധയുണ്ട്, ശക്തിയുണ്ട്. തൻകാലിലാണ് അയാൾ നില യുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതേ സമയം യൂറോപ്യനായിച്ചമഞ്ഞവന്നു നട്ടെല്ലില്ല. ഒരു ചിട്ടയുമില്ലാതെ കണ്ടിടത്തു നിന്നെല്ലാം പെറുക്കിയെടുത്തും പൊരുത്തപ്പെടാത്തതുമായ ആശയങ്ങളുടെ ഒരു ചുമടുമാത്രമാണയാൾ: ഈ ആശയങ്ങളോടു സാത്മ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല: ഇവ ദഹിച്ചിട്ടില്ല: പൊരുത്ത പ്പെട്ടിട്ടുമില്ല. തൻകാലിലല്ല അയാൾ നില്ക്കുന്നത്.

1 Scylla and Charybdis – ഒരു കടലിടുക്കിലെ രണ്ടപകടങ്ങൾ. ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽപ്പെടാതെ പോകാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

അയാളുടെ തല സദാ ചുറ്റുകയാണ്. അയാളുടെ പ്രവൃത്തിക്കുള്ള പ്രചോദനം എവിടെ നിലകൊള്ളുന്നു? ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പ്രസാദസൂചകമായ കുറെ തലോട ലുകളിൽ. അയാളുടെ പരിഷ്കാരപദ്ധതികൾ, സാമൂഹ്യമായ ചില അനാചാരങ്ങൾക്കെതിരായുള്ള അയാളുടെ ഉൽബണമായ അപഭാഷ ണങ്ങൾ – ഇവയ്ക്കെല്ലാമുള്ള പ്രചോദനം നിലകൊള്ളുന്നത് കുറെ യൂറോപ്യന്മാരുടെ അനുഗ്രഹഹസ്തങ്ങളിലാണ്. നമ്മുടെ ചില ആചാര ങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ടു ചീത്തയാണെന്നു പറയുന്നു? യൂറോപ്യന്മാർ അങ്ങനെ പറയുന്നതുകൊണ്ട്. ഏതാണ്ട് ഇത്തരത്തിലാണ് അയാളുടെ യുക്തി. ഇതിന് കീഴടങ്ങാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. സ്വന്തം ബലത്തിൽ നില്ക്കണം: മരിക്കണം. പാപമായി എന്തെങ്കിലുമൊന്നു ലോകത്തിലു ണ്ടെങ്കിൽ അതു ദുർബ്ബലതയാണ്. ദൗർബ്ബല്യമെല്ലാം പരിഹരിക്കണം: കാരണം, ദൗർബ്ബല്യമാണ് പാപം, ദൗർബ്ബല്യമാണ് മരണം. ഉറച്ച ഒരു നില സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത ഈ ജന്തുക്കൾക്ക് ഇനിയും സ്ഫുടമായ വ്യക്തിത്വമുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്തു പേരാണ് അവർക്കു നല്കാവുന്നത്! ആണുങ്ങൾ? പെണ്ണുങ്ങൾ? ജന്തുക്കൾ? പഴയ ആ മാമൂൽപ്രിയ ന്മാർക്കു മുറുക്കമുണ്ടായിരുന്നു: അവർ ആണുങ്ങളായിരുന്നു. ഇന്നും കുറേ മികവുറ്റ മാതൃകകളുണ്ട്. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുവാ നാഗ്രഹിക്കുന്ന മാതൃക നിങ്ങളുടെ രാമനാട്ടുരാജാവുതന്നെ. ഭാരത ത്തിൽ നെടുകെയും കുറുകെയും നോക്കിക്കൊള്ളൂ – ഇദ്ദേഹത്തെ ക്കാൾ കൂടുതൽ ഉത്സാഹസമ്പന്നനായ ഒരു ഹിന്ദുവിനെ കണ്ടുകിട്ടില്ല. പൗരസ്ത്യവും പാശ്ചാത്യവുമായ വൃത്താന്തങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇദ്ദേഹത്തെ ക്കാൾ അറിവുള്ള മറ്റൊരു രാജാവില്ല. ഓരോ ജനതയിൽനിന്നും ആവുന്നവണ്ണം ഇദ്ദേഹം നല്ലതൊക്കെ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ''അന്ത്യവർ ണ്ണത്തിൽനിന്നുപോലും ശ്രദ്ധയോടെ അറിവു നേടുക: പറയനിൽനിന്നു പോലും സേവാപുരസ്സരം മുക്തിയിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗം വശമാക്കുക: ഹീനകുടുംബത്തിൽനിന്നായാലും സ്ത്രീരത്നത്തെ പരിഗ്രഹിക്കുക.''[1] ഇതാണ് നമ്മുടെ മഹാനും നിസ്തുലനുമായ ധർമ്മശാസ്ത്രകാരൻ, ദിവ്യ നായ മനു, നല്കിയിട്ടുള്ള നിയമം. ഇതു ശരിയാണ്. തൻകാലിൽ നല്ക്കുക: ആവുന്നതിനോടെല്ലാം സാത്മ്യപ്പെടുക: ഓരോ ജനതയിൽ നിന്നും പഠിക്കുക. നിങ്ങൾക്കുപകരിക്കുന്നതെല്ലാം കൈക്കൊള്ളുക. എന്നാൽ, ഹിന്ദുക്കളെന്ന നിലയിൽ, നമ്മുടെ ജനതാദർശനങ്ങൾക്ക് മറ്റുള്ളതെല്ലാം കീഴ്പ്പെടണമെന്നോർമ്മിക്കുക. ജീവിതത്തിൽ ഓരോ മനുഷ്യനും നിറവേറ്റേണ്ട ഓരോ ചുമതലയുണ്ട്. ഇത് അയാളുടെ അനന്തമായ പൂർവകർമ്മത്തിൽനിന്നു രൂപപ്പെട്ടുവന്നതാണ്. നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനും ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു പൈതൃകസമ്പത്തോടുകൂടിയാണ് ജനിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രശംസനീയമായ ഭാരതീയജനതയ്ക്ക് ആകമാന മുള്ളതും അനന്തവുമായ പൂർവജീവിതമത്രേ ആ സമ്പത്ത്. നിങ്ങളുടെ ഓരോ

1 ശ്രദ്ധാനഃ ശുഭാം വിദ്യാമാദദീതാവരാദപി
അന്ത്യാദപി പരം ധർമ്മം സ്ത്രീരത്നം ദുഷ്കുലാദപി. (മനു. 2. 238)

പ്രവൃത്തിയെയും നിങ്ങളുടെ ദശലക്ഷം പൂർവികന്മാർ ഏതാ ണ്ട് ഉറ്റുനോക്കിയിരിക്കയാണെന്നു പറയാം: അതിനാൽ ജാഗ്രതയായിരി ക്കണം. ഓരോ ഹൈന്ദവശിശുവും എന്തു ചുമതലയോടുകൂടിയാണ് ജനിക്കുന്നത്? ബ്രാഹ്മണനെപ്പറ്റി മനു ചെയ്തിട്ടുള്ള സാഭിമാനമായ ആ പ്രഖ്യാപനം വായിച്ചിട്ടില്ലേ? ബ്രാഹ്മണൻെറ ജന്മം ധർമ്മ കോശത്തിൻെറ ഗുപ്തിക്കുവേണ്ടിയാണ്.[1] ബ്രാഹ്മണൻെറ മാത്രമല്ല ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ ജനിക്കുന്ന ഓരോ ശിശുവിൻെറയും – ആണാ കട്ടെ പെണ്ണാകട്ടെ – ചുമതലയാണത് എന്നു പറയാനാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. 'ധർമ്മകോശത്തിൻെറ ഗുപ്തിക്കുവേണ്ടി': മറ്റു ജീവിതപ്രശ്ന ങ്ങളെല്ലാം ആ പ്രധാനവിഷയത്തിനു കീഴ്പ്പെടണം. സംഗീതത്തിൻെറ താളലയനിയമവും അതാണ്. ഒരു ജനതയുടെ ജീവിതത്തിൽ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന വ്യാപാരം രാഷ്ട്രീയസമുന്നതിയാണെന്നും മതവും മറ്റും ആ മുഖ്യമായ വ്യാപാരത്തിനു കീഴ്പ്പെടണമെന്നും വരാം. എന്നാൽ ഇതാ മറ്റൊരു ജനത. ആദ്ധ്യാത്മികതയും സന്ന്യാസവുമാണ് അതിൻെറ മികച്ച ജീവിതവ്യാപാരം. ഈ ജനതയുടെ മുദ്രാവാക്യം, പ്രപഞ്ചം വെറും മിഥ്യയും മൂന്നുനാൾ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു ഭ്രമവുമാണെന്നത്രേ. അപ്പോൾ മറ്റുള്ളതെല്ലാം – ശാസ്ത്രമോ ജ്ഞാനമോ ഭോഗമോ ശക്തിയോ ധനമോ പേരോ പുകഴോ, എന്തായാലും ശരി – ആ ഒരു വ്യാപാരത്തിനു കീഴ്പ്പെടണം. ഇതാണ് ഒരു തനി ഹിന്ദുവിൻെറ സ്വഭാവരഹസ്യം. യൂറോപ്യൻശാസ്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവും പാണ്ഡിത്യവും പണവും നിലയും പേരുമെല്ലാം ഓരോ ഹൈന്ദവശിശുവിൻെറയും കൂടെപ്പിറപ്പായ ആ മുഖ്യവ്യാപാരത്തിനു കീഴ്പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുഖ്യമായ ആ വ്യാപാരം ആദ്ധ്യാത്മികതയും വംശത്തിൻെറ പരിശുദ്ധിയും പുലർത്തുകയാണ്. അതിനാൽ സ്വവംശ്യരുടെ ജീവിതധാര മുഴുവൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആ മാമൂൽപ്രിയനെയും, ഉജ്ജീവകമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ പിടിപാടി ല്ലാതെ പാശ്ചാത്യമായ കൃത്രിമരത്നങ്ങൾ കൈനിറയെ വെച്ചിട്ടുള്ള ആ പരിഷ്കാരിയെയും തമ്മിൽ തട്ടിച്ചുനോക്കിയാൽ, മാമൂൽപ്രിയ നെയാണ് നാം അംഗീകരിക്കേണ്ടതെന്ന് എല്ലാവരും സമ്മതിക്കു മെന്നത്രേ എൻെറ ദൃഢവിശ്വാസം. കാരണം. ഒന്നാമൻ ആശയ്ക്ക് ഇടം നല്കുന്നുണ്ട്, ജനതയുടേതായ ആ മുഖ്യവ്യാപാരം കൈക്കൊണ്ടിട്ട്. അതയാൾക്കു മുറുകെ പിടിക്കാം. അതുകൊണ്ട് അയാൾക്കു ജീവനുണ്ടാ യിരിക്കും: മറ്റവൻ തുലയും. വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചെങ്ങനെയോ അങ്ങനെതന്നെ ജനതയെ സംബന്ധിച്ചും. ജീവിതത്തിൻെറ മൗലികതത്ത്വത്തിനു തകരാറില്ലെങ്കിൽ, അത് അഭംഗുരമായി പ്രവർത്തി

---

1 ബ്രാഹ്മണോ ജായമാനോ ഹി പൃഥിവ്യാമധിജായതേ
ഈശ്വരഃ സർവഭൂതാനാം ധർമകോശസ്യ ഗുപ്തയേ. (മനു. I.99)

ബ്രാഹ്മണൻ പിറവിയിലേ സർവലോകർക്കും മേലെയാണ്. സർവജന ങ്ങളുടെയും ധർമനിധിയുടെ രക്ഷണത്തിനുവേണ്ടിയാണ്, അതിനു പോന്ന വനായിട്ടാണ്, അവൻ ജനിക്കുന്നതുതന്നെ.

ച്ചുപോന്നാൽ, മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു ക്ഷതമേറ്റാലും വ്യക്തികൾ മരി ക്കില്ല. അതുപോലെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലെ ഈ പുണ്യപ്രവർത്തന ത്തിനു തകരാറു പിണയാത്തിടത്തോളം നമ്മുടെ ജനതയെ നശിപ്പി ക്കാൻ ഒന്നിനും കഴിയില്ല. ആദ്ധ്യാത്മികതയെ വെടിഞ്ഞാലോ, അതു തള്ളി നീക്കി ജഡീകരിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ പിമ്പേ പോയാലോ, മൂന്നു തലമുറകൾക്കിടയിൽ വംശോച്ഛേദമുണ്ടാകുമെന്നു ധരിക്കുക. കാരണം, ജനതയുടെ നട്ടെല്ലു തകർന്നുപോകും: ജനതാ സൗധത്തിൻെറ അടിത്തറ ഇളകിമറിയും: ഫലം, എമ്പാടും സർവനാശം.

സുഹൃത്തുക്കളേ, അതിനാൽ ആദ്യവും മുഖ്യവുമായി ആദ്ധ്യാത്മി കതയെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നതാണ് നമ്മുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗം. പുരാതനരായ നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ തലമുറകളിലൂടെ നമുക്കായി നല്കിയിട്ടുള്ള വില തീരാത്ത ഒരു ദാനമത്രേ ഈ ആദ്ധ്യാത്മികത. ഈടുറ്റ കൊട്ടാരങ്ങളിൽ, വാണ് പാവങ്ങളെ കൊള്ള ചെയ്തുവന്ന കവർച്ചക്കാരായ പ്രഭുക്കന്മാ രിൽനിന്നല്ല, കാടുകളിൽ പാർത്തുവന്ന അർദ്ധനഗ്നരായ താപസന്മാ രിൽനിന്നാണ് സ്വപരമ്പര ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നു കാട്ടാൻ വെമ്പുന്ന മഹാരാജാക്കന്മാരുള്ള ഒരു രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? നമ്മളുടേതാണ് ആ രാജ്യം. മറ്റു രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രമുഖരായ പുരോ ഹിതന്മാർ തങ്ങളുടെ കുലപരമ്പര വല്ല രാജാക്കന്മാരിലുംനിന്നാണു ണ്ടായതെന്നു സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇവിടെയാകട്ടെ, മഹത്തര ന്മാരായ രാജാക്കന്മാർ തങ്ങളുടെ കുലപരമ്പര പുരാതനനായ വല്ല ഋഷിയും സ്ഥാപിച്ചു എന്നു കാട്ടാനാണ് വെമ്പുന്നത്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ വിശ്വസിച്ചാലും ശരി, ഇല്ലെങ്കിലും ശരി, സ്വജനതയുടെ ജീവിതത്തോടു പൊരുത്തപ്പെടാൻ ആദ്ധ്യാത്മികതയെ വിടാതെ മുറുകെ പിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പിന്നെ മറ്റേ കൈ നീട്ടി അന്യനരവംശങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടുന്നിടത്തോളം മേടിക്കുക. എന്നാൽ അതൊക്കെ ആ ഒരു ജീവിതാദർശത്തിനു കീഴ്പ്പെടുത്തുക. അതിൽ നിന്ന് അദ്ഭുതകരവും പ്രശംസനീയവുമായ ഭാവിഭാരതം രൂപപ്പെടും. അതു വരുമെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ട് – മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതിനെക്കാ ളെല്ലാം വലുതായ ഒരു ഭാരതം. പഴയ ഋഷിമാരെക്കാളെല്ലാം വലിയ ഋഷിമാരുണ്ടാകും. നിങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാർ തൃപ്തരാകുക മാത്രമല്ല, ഇത്രയേറെ പ്രശംസനീയരും മഹനീയരുമായ പിൻതുടർച്ചക്കാരെ കണ്ട് സ്വസ്ഥാനങ്ങളിലിരുന്ന് അഭിമാനംകൊള്ളുകയും ചെയ്യും.

ഭ്രാതാക്കളേ, നമുക്കെല്ലാവർക്കും കഠിനമായി പ്രയത്നിക്കാം: ഉറങ്ങാ നുള്ള സമയമല്ല ഇത്. ഭാവിഭാരതത്തിൻെറ വരവ് നമ്മുടെ യത്നത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടെ ആ ഭാരതം തയ്യാറായി, കാത്തുനില്ക്കു കയാണ്: പക്ഷേ ഉറക്കമാണെന്നുമാത്രം. ഉണരുക! എഴുന്നേല്ക്കുക!! നവീകൃതയായി പൂർവ്വാധികം പ്രശംസനീയയായ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയെ

സ്വന്തം അനശ്വരസിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തുക. ഈശ്വരനെന്ന ആശയ ത്തിനു നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയിലെന്നോണം മറ്റൊരിടത്തും ഇത്ര പൂർണ്ണ മായ വികാസമുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈശ്വരനെക്കുറി ച്ചുള്ള ആശയം മറ്റൊരിടത്തും നിലവിലില്ല. എൻെറ ഈ പ്രസ്താവം കേട്ട് നിങ്ങൾ അദ്ഭുതപ്പെടുകയാവാം. എന്നാൽ മറ്റേതെങ്കിലും മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് ഈശ്വരനെപ്പറ്റി നമ്മുടേതിനു തുല്യമായി ഒരാ ശയം എടുത്തുകാട്ടുക. സംഘങ്ങളുടെ ദേവതകളേ (clan gods) അവയിലുള്ള – യഹൂദന്മാരുടെ ദേവത, അറബികളുടെ ദേവത എന്നും മറ്റും. ഈ ദേവതകൾ തമ്മിൽ പോരാട്ടവുമാണ്. ഇവിടെ, ഇവിടെ മാത്രമേ, ഉള്ളു ശിവനും ശങ്കരനും കരുണാമയനുമായ ഈശ്വരൻ – നമ്മുടെ അച്ഛനും അമ്മയും ഉറ്റവനും ഉറ്റവരുടെ ഉറ്റവനും ആത്മാവി ൻെറ ആത്മാവുമായ ഈശ്വരൻ – എന്ന ആശയം. ശൈവരുടെ ശിവനും വൈഷ്ണവരുടെ വിഷ്ണുവും കർമ്മികളുടെ കർമ്മവും ബൗദ്ധരുടെ ബുദ്ധനും ജൈനരുടെ ജിനനും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും യഹൂദരുടെയും ജിഹോവയും, മുഹമ്മദീയരുടെ അള്ളായും, മതവിഭാഗ ക്കാരുടെയെല്ലാം പ്രഭുവും, വേദാന്തികളുടെ ബ്രഹ്മവുമായ – സർവ്വ വ്യാപിയായ, ഇവിടെമാത്രം പ്രഖ്യാതമഹിമയോടുകൂടിയ – ആ ഈശ്വ രൻ നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. സഹായിക്കട്ടെ![1] ഈ ആശയം പ്രായോഗി കമാക്കാൻ നമുക്കു ശക്തിയും വീര്യവും നല്കട്ടെ! നാം കേട്ടതും പഠിച്ചതുമായ വസ്തുത നമുക്കു പോഷകമാകട്ടെ: അതു നമ്മിൽ ശക്തി മത്താകട്ടെ: പരസ്പരം ഉപകരിക്കുവാനായി അതു നമ്മിൽ വീര്യമാകട്ടെ: ഗുരുശിഷ്യന്മാർക്കു തമ്മിൽ സ്പർദ്ധയില്ലാതിരിക്കട്ടെ.2 ഹരിയുടെ പേരിൽ ശാന്തി! ശാന്തി! ശാന്തി!

***

1. യം ശൈവാഃ സമുപാസതേ ശിവ ഇതി ബ്രഹ്മേതി വേദാന്തിനോ
ബൗദ്ധാ ബുദ്ധ ഇതി പ്രമാണപടവഃ കർത്തേതി നൈയ്യായികാഃ
അർഹന്നിത്യഥ ജൈനശാസനരതാഃ കർമ്മേതി മീമാംസകാഃ
സോ/യം നോ വിദധാതു വാഞ്ഛിതഫലം ത്രൈലോക്യനാഥോ ഹരിഃ.

2 സഹ നാവവതു സഹ നൗ ഭുനക്തു സഹ വീര്യം കരവാവഹൈ
തേജസ്വി നാവധീതമസ്തു മാ വിദ്വിഷാവഹൈ. (കഠോപനിഷത് 6. 19)
ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ.

6

പരമകുടിയിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

രാമനാട് വിട്ട് അടുത്തതായി സ്വാമിജി ഇറങ്ങിയ സ്ഥലം പരമകുടിയാണ്. അവിടെ വലുതായ പ്രകടനം നടന്നു: താഴെ ചേർത്ത സ്വാഗതാശംസ നല്കപ്പെട്ടു.

ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദസ്വാമിൻ,

പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ ഏതാണ്ടു നാലു കൊല്ലത്തോളം സഫലമായ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രചരണം നടത്തി മടങ്ങുന്ന പൂജ്യനായ അവിടുത്തേക്കു ഹാർദ്ദമായ സ്വാഗതം ബഹുമാനപുരസ്സരം നല്കാൻ പരമകുടിയിലെ പൗരന്മാരായ ഞങ്ങളെ അനുവദിക്കുക.

ഷിക്കാഗോവിൽവെച്ചു നടത്തിയ മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനും, മതപ്രതിനിധികളുടെ മുമ്പിൽ പുരാതനമായ നമ്മുടെ നാടിന്റെ ദിവ്യവും ഗുപ്തവു മായ സമ്പത്തുകൾ ആവിഷ്കരിക്കുവാനും അങ്ങയെ പ്രേരിപ്പിച്ച മാനവസ്നേഹം സംജാതമാക്കുന്ന ആനന്ദത്തിലും അഭിമാനത്തിലും നമ്മുടെ നാട്ടാരോടൊപ്പം ഞങ്ങളും പങ്കുകൊള്ളുന്നു. വൈദികസാഹിത്യത്തിലുള്ള ദിവ്യതത്ത്വങ്ങൾക്കു വിശാലമായ വ്യാഖ്യാനം നല്കകൊണ്ട് പ്രാചീനമായ നമ്മുടെ മതത്തിന്നെതിരായി പാശ്ചാത്യരുടെ അഭിജ്ഞമനസ്സിൽ നിറഞ്ഞുകിടന്ന മുൻവിധികൾ നീക്കാൻ അങ്ങ യ്ക്കു കഴിഞ്ഞു: നമ്മുടെ മതം സാർവജനീനമാണെന്നും, എല്ലാക്കാലത്തും എല്ലാത്തരം ബുദ്ധിശക്തിയുള്ളവർക്കും അതംഗീകാര്യമാണെന്നും അവരെ ബോധ പ്പെടുത്താൻ അങ്ങയ്ക്കു സാധിച്ചു.

ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇപ്പോഴുള്ള അങ്ങയുടെ പാശ്ചാത്യശിഷ്യന്മാർ സ്പഷ്ട മായി തെളിയിക്കുന്നു, അങ്ങു നല്കിയ മതോപദേശങ്ങൾ താത്ത്വികമായി അംഗീ കരിക്കപ്പെടുകമാത്രമല്ല ഉണ്ടായത്, അവ പ്രായോഗികഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കുകകൂടി ചെയ്തെന്ന്. അങ്ങയുടെ ഗംഭീരവ്യക്തിത്വത്തിനുള്ള ആകർഷകപ്രഭാവം നമ്മുടെ പ്രാചീനരും പരിശുദ്ധരുമായ ഋഷിമാരുടെ സ്മരണയാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ഉളവാക്കു ന്നത്: തപസ്സും ആത്മനിയന്ത്രണവുംകൊണ്ട് അവർ നേടിയ ആത്മസാക്ഷാത്കാ രം അവരെ മനുഷ്യരാശിയുടെ യഥാർത്ഥനേതാക്കന്മാരും ദേശികന്മാരുമാക്കി ത്തീർത്തല്ലോ.

ഏറ്റവും ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടി ഞങ്ങൾ അവസാനമായി കരുണാനിധി യായ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു, മനുഷ്യരാശിയെ മുഴുവൻ തുടർന്നനുഗ്രഹി ക്കുവാനും അദ്ധ്യാത്മനിഷ്ഠരാക്കുവാനുംവേണ്ടി പരിശുദ്ധനായ അവിടത്തേക്ക് ദീർഘായുസ്സു നല്കണേ എന്ന്.

സാദരം,

അവിടത്തെ എളിയവരും ഭക്തരുമായ ശിഷ്യന്മാർ.

മറുപടി പ്രസംഗത്തിൽ സ്വാമി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു;

എന്നെ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ നിങ്ങൾ കാട്ടിയ ദയാവായ്പിനും ഹാർ ദ്ദതയ്ക്കും വേണ്ടത്ര കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുക അസാദ്ധ്യമത്രേ. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ അനുമതിയോടുകൂടി ഒരു കാര്യം പറഞ്ഞുകൊള്ള ട്ടെ. എന്റെ നാട്ടുകാർ അങ്ങേയറ്റത്തെ ഹാർദ്ദതയോടുകൂടി എന്നെ സ്വീകരിക്കട്ടെ, അഥവാ നാട്ടിൽനിന്ന് എന്നെ ആട്ടിപ്പായിക്കട്ടെ, നാടിനോടും വിശിഷ്യ

നാട്ടാരോടുമുള്ള എൻെറ സ്നേഹം അഭിന്നമായി അവശേഷിക്കും. കാരണം, ഗീതയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണൻ പറയുന്നു; മനുഷ്യർ കർമ്മത്തിനുവേണ്ടി കർമ്മം ചെയ്യണം: സ്നേഹത്തിനുവേണ്ടി സ്നേഹിക്കണം എന്ന്. പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ എനിക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞ പ്രവൃത്തി അത്യല്പമാണ്. ഇവിടെ കൂടിയവരിൽ ഒരുവനു പോലും അതിൻെറ നൂറു മടങ്ങു പ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ വയ്യാതില്ല. ഞാൻ ഉത്കണ്ഠയോടുകൂടി കാത്തിരിക്കുന്നതും അങ്ങനെ ഒരു കാല ത്തെയാണ് – ശക്തിയും അതിവിശാലമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയും നിറഞ്ഞ മനസ്സോടുകൂടിയവർ ഭാരതത്തിൽനിന്നു ലോകസീമകളോളം ചെന്ന് ആദ്ധ്യാത്മികതയും ത്യാഗവും പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാലത്തെ. ഭാരതത്തിലെ വനങ്ങളിൽനിന്നു വന്ന ഈ ആശയങ്ങൾ ഭാരതഭൂമിയു ടേതുമാത്രമാണുതാനും.

ലോകത്തോടുള്ള ഒരുതരം മടുപ്പ് ജനതകളെ മുഴുവനും ഗ്രസിക്കുന്ന ചില കാലഘട്ടങ്ങൾ മാനവചരിത്രത്തിൽ വരാറുണ്ട്. സശ്രദ്ധം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള തങ്ങളുടെ പരിപാടികളെല്ലാം കൈവിട്ടു വഴുതി പ്പോകുന്നതായി അവർക്കനുഭവപ്പെടുന്നു. പഴയ വ്യവസ്ഥകളും ചിട്ട കളും തകർന്നു തരിപ്പണമാകുന്നു. അഭിലാഷങ്ങളെല്ലാം അഴുകി പ്പോകുന്നു: എല്ലാം ഏപ്പു തെറ്റിയ ഒരു മട്ട്. ലോകത്തിൽ സാമൂഹ്യ ജീവിതം കെട്ടിപ്പടുക്കുവാൻ രണ്ടുതരം ശ്രമങ്ങളാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഒന്നു മതത്തെ ആധാരമാക്കിയും മറ്റേതു സാമൂഹ്യാവശ്യകതയെ ആധാര മാക്കിയും. ഒന്ന് ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ അടിയുറച്ചിരുന്നു, മറ്റേത് ഭൗതിക വാദത്തിലും: ഒന്ന് അതീതതാവാദത്തിലും (transcendentalism) മറ്റേതു യഥാതഥവാദത്തിലും. ഒന്ന്, ഭൗതികമായ ഈ ചെറിയ ഗോളത്തിൻെറ ചക്രവാളത്തിനപ്പുറത്തേക്കു നോക്കുന്നു: ഇവിടം വിട്ടിട്ടും, അവിടെ ജീവിതം ആരംഭിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. മറ്റേത്, രണ്ടാമത്തേത്, ഐഹികവസ്തുക്കളിൽ അടിയുറപ്പിക്കുന്നതിൽ തൃപ്തിപ്പെടുകയും അവിടെത്തന്നെ കുലുങ്ങാതെ നിലകൊള്ളാമെന്നാശിക്കയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ഭുതമെന്നു പറയട്ടെ, ചിലപ്പോൾ ആദ്ധ്യാത്മികവശ ത്തിനു മികവേറുന്നു: ചിലപ്പോൾ ഭൗതികവശത്തിനും. അങ്ങനെ, തരംഗക്രമത്തിൽ അവ പരസ്പരം പിൻതുടരുന്നു: ഒരേ നാട്ടിൽ വിഭി ന്നങ്ങളായ ശക്തിപ്രവാഹങ്ങളുണ്ടാകാം. ഒരു കാലത്ത് ഭൗതികാശയ ങ്ങൾ നിറഞ്ഞൊഴുകിയെന്നു വരാം. അപ്പോൾ ഈ ജീവിതത്തിലുള്ള തെല്ലാം – അഭ്യുദയവും അധികസുഖഭോഗങ്ങൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവും – ആദ്യം മഹനീയമായിവരും. പിന്നീട് അതിനൊക്കെ അപകർഷവും അപക്ഷയവുമാകും. അഭ്യുദയത്തോടൊത്തു മനുഷ്യരാശിക്കു സഹജ മായ അസൂയകളും വിദ്വേഷങ്ങളും കത്തിക്കാളുകയായി. മത്സരവും അലിവറ്റ ക്രൂരതയും ജീവിതയാത്രയുടെ നിയമമായിത്തീരും. ഇംഗ്ലീ ഷിൽ സാമാന്യവും വളരെ ഭംഗിയില്ലാത്തതുമായ ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലുണ്ട്; ''ഓരുരുത്തനും അവനവനുവേണ്ടി: പിൻപെട്ടവനെ ചെകുത്താൻ പിടി ക്കട്ടെ.'' ഇതാകും ജീവിതത്തിലെ മുദ്രാവാക്യം. അപ്പോൾ ജീവിത സംവിധാനമാകെ

പരാജയപ്പെടുന്നു എന്നു ജനങ്ങൾ കരുതുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മികത മുന്നോട്ടുവന്ന്, മുങ്ങാൻ തുടങ്ങുന്ന ലോകത്തിനു ഹസ്താവലംബം നല്കാതിരുന്നാൽ ലോകം നശിക്കും. വീണ്ടും ലോക ത്തിനു പുതുതായി ആശ മുളയ്ക്കുന്നു: പുതിയ ഒരെടുപ്പിനു പുതിയ അടിത്തറ കണ്ടെത്തുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ മറ്റൊരു തരംഗം അടിച്ചു കയറുകയായി. അതും കാലാന്തരത്തിൽ പഴയപോലെ ക്ഷയി ക്കുന്നു. സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ ലോകത്തിലെ ചില ശക്തിവിശേ ഷങ്ങൾ സ്വാവകാശപ്പെടുന്ന ഒരു കൂട്ടമാളുകളെ ആദ്ധ്യാത്മികത മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവരുന്നു. ഉടനടി ഇതിന്നുണ്ടാകുന്ന ഫലം ഭൗതികത യിലേക്കുള്ള പിൻവാങ്ങലാണ്. ഇതും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കുള്ള പല വാതിലുകൾ തുറന്നിടുന്നു. അങ്ങനെ മനുഷ്യജാതിയുടെ ആദ്ധ്യാ ത്മികശക്തികളോടൊപ്പം ഭൗതികശക്തികളും ബഹുമതികളുംകൂടി വളരെ കുറച്ചുപേരുടെ കയ്യിലമരുന്ന കാലഘട്ടം വന്നുചേരുന്നു. സാമാ ന്യജനതയുടെ പിടലിയിൽ ഇരുപ്പുറപ്പിക്കുന്ന ഈ കുറേപ്പേർ അവരെ അടക്കി ഭരിക്കുവാൻ വെമ്പിത്തുടങ്ങുന്നു. അപ്പോൾ സമുദായത്തിന് ആത്മസംരക്ഷണം വേണ്ടിവരുന്നു: ആ സംരക്ഷണം നല്കാൻ ഭൗതികവാദം മുന്നോട്ടുവരുകയും ചെയ്യുന്നു.

നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയായ ഭാരതത്തിൽ നോക്കിയാൽ ഇതേ വസ്തുത ഇന്നിവിടെ നിലവിലുള്ളതായി കാണാം. യൂറോപ്പിലെ ഭൗതികവാദം വഴി തുറന്നില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, വേദാന്തം പ്രസംഗിക്കാൻ യൂറോപ്പിൽ പോയ ഒരുവന്നു സ്വാഗതം നല്കുവാനുള്ള നിങ്ങളുടെ ഈ സമ്മേളനം സാദ്ധ്യമാകുമായിരുന്നില്ല. ഒരർത്ഥത്തിൽ ഭാരതത്തെ രക്ഷിക്കാനാണ് ഭൗതികവാദം വന്നിരിക്കുന്നത്. അതു ജീവിതകവാടങ്ങൾ എല്ലാവർക്കു മായി തുറന്നിട്ടിരിക്കുന്നു. ജാതി നല്കുന്ന വിശേഷപരിഗണനകളെ നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വയം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിവില്ലാതായ ചുരുക്കം ചിലരുടെ കൈയിൽ അമർന്നുമറഞ്ഞിരുന്ന അനർഘങ്ങളായ ആശയനിധികളെ വാദവിവാദത്തിനു വിധേയമാക്കിയിരിക്കുന്നു. പകു തി, കട്ടും കെട്ടും പോയിരിക്കയാണ്: മറ്റേ പകുതി, തൊഴുത്തിലെ നായയെപ്പോലെ സ്വയം തിന്നാതെയും മറ്റുള്ളവരെ തിന്നാൻ വിടാതെ യുമുള്ള കുറേ ആളുകളുടെ കൈയിൽ അടങ്ങിയിരിക്കയുമാണ്. മറിച്ച്, ഭാരതത്തിൽ നാം ഏതു രാഷ്ട്രീയവ്യവസ്ഥിതികൾക്കുവേണ്ടി പോരിടുന്നുവോ അവ ചിരകാലമായി യൂറോപ്പിൽ നിലനിന്നുവരിക യാണ്, പല ശതകങ്ങളായി പരീക്ഷിതങ്ങളാണ്, അപര്യാപ്തങ്ങളെന്നു തെളിഞ്ഞവയുമാണ്. ഒന്നിനുമേലൊന്നായി രാഷ്ട്രീയഭരണകൂടത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകളും ചട്ടക്കൂടുകളും മറ്റും വ്യർത്ഥമെന്നു തീർ പ്പെഴുതി തള്ളപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പ് ഇന്ന് അസ്വസ്ഥമാണ്: എങ്ങോട്ട് തിരിയേണ്ടു എന്നറിയുന്നില്ല. ഭൗതികമായ നിപീഡനം വളരെ വമ്പിച്ച താണ്. ഒരു രാജ്യത്തുള്ള സമ്പത്തും പ്രഭാവവും ജോലി ചെയ്യാത്ത കുറച്ചാളുകളുടെ കൈയിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരാണ് ദശലക്ഷം മനുഷ്യരുടെ ജോലി

നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. ഈ പ്രഭാവത്തിലൂടെ അവർക്ക് ഭൂമുഖമാകെ രക്തത്തിലാഴ്ത്താൻ കഴിയും. മതവും മറ്റും അവരുടെ കാൽച്ചുവട്ടിൽ. അവർ ഭരിക്കുന്നു, പരമാധികാരികളായിരിക്കുന്നു. ഒരു പിടി ഷയ്‌ലോക്കുകളാണ് (Shylocks) പാശ്ചാത്യലോകത്തെ ഭരി ക്കുന്നത്. വ്യവസ്ഥാപിതഭരണകൂടം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സ്വാധീനത, പൊതുജനസഭ – ഇവയെപ്പറ്റിയൊക്കെ നിങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതെല്ലാം വെറും നേരംപോക്കുകൾമാത്രം.

ഷയ്‌ലോക്കുകളുടെ നിപീഡനത്തിൽപ്പെട്ടു ഞരങ്ങുകയാണ് പാശ്ചാ ത്യലോകം: പുരോഹിതന്മാരുടെ നിപീഡനത്തിൽപ്പെട്ട് പൗരസ്ത്യ ലോകവും. ഈ ലോകങ്ങൾ അന്യോന്യം നിയന്ത്രിക്കണം. ഇവയിൽ ഒന്നിനുമാത്രം ലോകത്തെ തുണയ്ക്കാമെന്നു കരുതേണ്ട. നിഷ്പക്ഷനായ ഭഗവാൻ ഈ പ്രപഞ്ചപരമാണുക്കളെയെല്ലാം തുല്യമായിട്ടാണ് സൃഷ്ടി ച്ചിട്ടുള്ളത്. മഹത്തമനായ സിദ്ധനുപോലുമില്ലാത്ത കുറേ ഗുണങ്ങൾ അതിനീചനും പൈശാചികനുമായ മനുഷ്യന്നുമുണ്ടാകും. എത്രയും ക്ഷുദ്രമായ കീടത്തിനും അത്യുന്നതമനുഷ്യന്നില്ലാത്ത ചിലതൊക്കെ ഉണ്ടാകാം. നിങ്ങൾക്കു തോന്നാം, സാധുവായ തൊഴിലാളിക്കു വളരെ കുറച്ചു സുഖാനുഭൂതികളേ ജീവിതത്തിലുള്ളു, നിങ്ങൾക്കുള്ള ബുദ്ധി ശക്തിയില്ല, വേദാന്തദർശനം മനസ്സിലാകയില്ല എന്നും മറ്റും. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ ശരീരം അയാളുടേതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുക. നിങ്ങളു ടേതുപോലെ അയാളുടെ ശരീരം അത്രതന്നെ വേദനയ്ക്കു വിധേയ മല്ലെന്നു കാണാം. അയാളുടെ തടിക്കു കൊടിയൊരു മുറിവേർപ്പെടട്ടെ, നിങ്ങളുടെ മുറിവുകളേക്കാൾ വേഗം അതുണങ്ങും. അയാളുടെ ജീവി തം ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലാണ്. അവിടെയാണ് അയാൾ സുഖിക്കുന്നത്. ചിട്ട യും അടുക്കുമുള്ളതാണ് അയാളുടെ ജീവിതം. ഭൗതികവാദം ബുദ്ധി ശക്തി ആദ്ധ്യാത്മികത – ഇവയിലേതിന്റെറയെങ്കിലും അധിഷ്ഠാ നത്തിൽ, നിഷ്പക്ഷമായി ഭഗവാൻ നല്കുന്ന നികപ്പുകൾ സമാനമാണ്. അതിനാൽ നാമാണ് ലോകോദ്ധാരകന്മാർ എന്ന ചിന്തയരുത്. ഗണ്യ മായ പല കാര്യങ്ങളും നമുക്കു ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കാനുണ്ട്: ലോക ത്തിൽനിന്നു പലതും നമുക്കു പഠിക്കാനുമുണ്ട്: ലോകം എന്തു പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നുവോ, അതേ നമുക്കു ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കാനാവൂ. ആദ്ധ്യാത്മികമായ അടിത്തറയില്ലെങ്കിൽ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം മുഴു വനും അടുത്ത അമ്പതു കൊല്ലത്തിനകം തകർന്നു തരിപ്പണമാകും. മനുഷ്യരാശിയെ വാൾകൊണ്ടു ഭരിക്കാനുള്ള ശ്രമം സർവ്വഥാ വ്യർത്ഥ വും നിരാശാജനകവുമത്രേ. ബലാൽഭരണമെന്നും മറ്റുമുള്ള ആശയ ങ്ങൾ ഏതു കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നു പൊങ്ങിവന്നോ ആ കേന്ദ്രങ്ങൾതന്നെ യാണ് ആദ്യമേ അപകർഷം വന്ന് അപക്ഷയിച്ചു ജീർണ്ണിക്കുന്നതെന്നു കാണാം. സ്വന്തം നിലപാടു മാറ്റാൻ കൂട്ടാക്കാത്തപക്ഷം, അടിസ്ഥാനം മാറ്റി ആദ്ധ്യാത്മികതയെ ജീവിതത്തിന്റെറ ആധാരമാക്കാത്തപക്ഷം, അടുത്ത അമ്പതു കൊല്ലത്തിനകം ഭൗതികശക്തിയുടെ ആവിഷ്കാര കേന്ദ്രമായ യൂറോപ്പ്

ഉടഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞുപോകും. യൂറോപ്പിനെ സംരക്ഷിക്കാൻ പോകുന്നത് ഉപനിഷത്തുകളിലുള്ള മതമാണുതാനും.

മതവിഭാഗങ്ങളും ദർശനങ്ങളും മതഗ്രന്ഥങ്ങളും മാറ്റിവെച്ചു നോക്കിയാൽ കാണാം, നമ്മുടെ മതവിഭാഗങ്ങൾക്കെല്ലാം പൊതുവായി മനുഷ്യാത്മാവിലുള്ള വിശ്വാസമെന്ന ഒരു മൗലികതത്ത്വമുണ്ടെന്ന്. അതിനു ലോകത്തിന്റെ പ്രവണതയെയാകെ മാറ്റാൻപോലും കെല്പുണ്ട്. ഹിന്ദുക്കളും ജൈനരും ബൗദ്ധരും - ഭാരതമാകെ - ശക്തികൾക്കെല്ലാം ഇരിപ്പിടവും ചേതനവുമായ ആത്മാവ് എന്നൊരാശയം പുലർത്തിപ്പോ രുന്നുണ്ട്. ശക്തിയും ശുദ്ധിയും പൂർണ്ണതയും വെളിയിൽനിന്നു കിട്ടാവുന്നവയാണെന്ന് ഭാരതീയദർശനങ്ങളിലൊന്നും പഠിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്ന വസ്തുത നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിയാം. ഇവയൊക്കെ നിങ്ങളുടെ ജന്മാവകാശമാണ്, നിങ്ങളുടെ സ്വഭാവമാണ് എന്നത്രേ അവയെല്ലാം പറഞ്ഞുതരുന്നത്. അശുദ്ധി വെറും വെച്ചുകെട്ടലാണ്. അതിന്നടിയിൽ പ്പെട്ട് നിങ്ങളുടെ തനിസ്വഭാവം മറഞ്ഞുകിടക്കയാണ്. പരമാർത്ഥ ത്തിലുള്ള നിങ്ങൾ ഇപ്പൊഴേ പരിപൂർണ്ണനാണ്, സുശക്തനാണ്. സ്വയം ഭരിക്കാൻ സഹായമൊന്നും നിങ്ങൾക്കാവശ്യമില്ല. നിങ്ങൾ ഇപ്പോഴേ സ്വയം സംയതനാണ്. അതറിയുന്നതിലും അറിയാത്തതിലുമത്രേ വ്യത്യാസം. അതിനാൽ ഈ ഒരു പ്രയാസത്തെ അവിദ്യ എന്ന ഒറ്റ വാക്കിൽ സംക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരനും മനുഷ്യനും തമ്മിൽ, സിദ്ധനും പാപിയും തമ്മിൽ, ഭേദമെന്ത്? വെറും അറിവുകേട്. അതി ശ്രേഷ്ഠനായ മനുഷ്യനും കാൽച്ചോട്ടിലിഴയുന്ന ചെറുപുഴുവും തമ്മിൽ ഭേദമെന്ത്? അറിവുകേടുതന്നെ: അതിലാണ് ഭേദമെല്ലാം. കാരണം, ഇഴയുന്ന ആ ചെറുപുഴുവിനുള്ളിൽ കുടികൊള്ളുന്നുണ്ട്, അനന്തമായ ശക്തിയും ജ്ഞാനവും ശുദ്ധിയും സാക്ഷാൽ ഈശ്വരന്റെ അനന്ത ദിവ്യതയും. അതഭിവ്യക്തമല്ല: അഭിവ്യക്തമാക്കുകതന്നെ വേണം.

ഇതാണു ഭാരതത്തിനു പഠിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരേയൊരു മഹാസത്യം: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മറ്റൊരിടത്തും ഇതില്ല, ഇത് ആദ്ധ്യാത്മികത അഥവാ ആത്മവിദ്യയത്രേ. മനുഷ്യൻ നിവർന്നുനില്ക്കുന്നതും പ്രവൃ ത്തിയെടുക്കുന്നതും എന്തുകൊണ്ട്? ബലംകൊണ്ട്. ബലമാണ് നന്മ: ദൗർബ്ബല്യമാണ് തിന്മ. ഉപനിഷത്തുകളിൽനിന്നു ബോംബുപോലെ വന്ന് അജ്ഞാനക്കൂമ്പാരങ്ങളുടെ മേൽ വീണു പൊട്ടിക്കത്തുന്ന ഒരു വാക്കുണ്ടെങ്കിൽ, അത് അഭയം എന്നതാണ്. പഠിപ്പിക്കേണ്ടുന്ന ഒറ്റ മതവും അഭയത്തിൻേറതാണ്. വ്യാവഹാരികലോകത്തിലും മതലോക ത്തിലും അധോഗതിക്കും പാപത്തിനും തീർച്ചപ്പെട്ട ഹേതു ഭയമാണെന്ന് തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്. ഭയമാണ് കഷ്ടതകളെ ഉളവാക്കുന്നത്: ഭയമാണ് മരണത്തെ ഉളവാക്കുന്നത്: ഭയമാണ് തിന്മയെ പ്രസവി ക്കുന്നത്. എന്താണ് ഭയത്തിനു

കാരണം? നമ്മുടെ സ്വഭാവത്തെക്കുറി ച്ചുള്ള അറിവുകേട്. സമ്രാട്ടുകളുടെയും സമ്രാട്ടിന്റെ അനന്തരാവ കാശിയാണ് നാമോരോരുത്തനും: ഈശ്വരന്റെതന്നെ സത്തയാണ് നമുക്കുള്ളത്. പോരാ, അദ്വൈതമനുസരിച്ച് നാം ഈശ്വരൻതന്നെയാണ്. എന്നാൽ ക്ഷുദ്രമനുഷ്യരാണ് നാമെന്നു വിചാരിച്ച് നമ്മുടെ സ്വഭാവം നാം മറന്നിരിക്കയാണ്. ആ ഈശ്വരഭാവത്തിൽനിന്നു ഭ്രംശിച്ചിരിക്ക യാണ് നാം. അങ്ങനെ നമുക്കു ഭേദഭാവന ഏർപ്പെടുന്നു – നിങ്ങളെ ക്കാൾ സ്വല്പം മെച്ചപ്പെട്ടവനാണ് ഞാൻ, അല്ലെങ്കിൽ എന്നെക്കാൾ നിങ്ങൾ എന്നും മറ്റും. ഐക്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ആശയമാണ് ഭാരതത്തിനു പഠിപ്പിക്കാനുള്ള ഏറ്റവും വലിയ പാഠം. നോക്കുക! ഇതു ധരിച്ചാൽ, വസ്തുതകളുടെ ഭാവമാകമാനം ഇതു മാറ്റുന്നു. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, അപ്പോൾ മുന്നേതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായ കണ്ണുകൊ ണ്ടാണ് നിങ്ങൾ ലോകത്തെ കാണുക. പിന്നെ ഈ ലോകം, ജനിച്ച ആത്മാക്കൾക്കെല്ലാം തമ്മിൽ മല്ലടിക്കാനും ഏറ്റവും കരുത്തന്മാർക്കു ജയിക്കാനും തീരെ ദുർബ്ബലന്മാർക്കു മരിക്കാനുമുള്ള പടനിലമായി തുടരുകയില്ല. ഈശ്വരൻ ഒരു ശിശുവിനെപ്പോലെ വിളയാടുന്ന കളിസ്ഥലമായിച്ചമയും ഈ ലോകം. നാമാണ് അവിടുത്തെ കളി ത്തോഴർ, അവിടുത്തെ കൂട്ടാളികൾ. എത്രമേൽ ഭയങ്കരവും ബീഭത്സ വും അപകടകരവുമായി തോന്നിയാലും ഇതൊരു ലീലമാത്രം. നാം അതിന്റെ മുഖഭാവം തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കയാണ്. ആത്മസ്വഭാവം അറി ഞ്ഞുകിട്ടിയാൽ, ഏറ്റവും ദുർബ്ബലന്നും ഏറ്റവും പതിതന്നും ദുരിത നിമിഗ്നനായ പാപിക്കുപോലും ആശ കൈവരുന്നു. നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്ര ങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. നിരാശപ്പെടുകമാത്രം അരുത്. നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെ ചെയ്താലും നിങ്ങൾക്കു മാറ്റമില്ല, നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയെ മാറ്റുക സാദ്ധ്യമല്ല. പ്രകൃതിക്കുപോലും പ്രകൃതിയെ മാറ്റുക സാദ്ധ്യമല്ല. പ്രകൃതിക്കുപോലും പ്രകൃതിയെ നശിപ്പിക്കുക ശക്യമല്ല. നിങ്ങളുടെ പ്രകൃതി ശുദ്ധമാണ്. ദശലക്ഷം യുഗങ്ങളിൽ അതു മറഞ്ഞു കിടന്നെന്നുവരാം. എന്നാൽ ഒടുവിൽ അതു വിജയിക്കയും പ്രകട മാകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ അദ്വൈതം ഓരോരുത്തന്നും ആശയാണ് നല്കുന്നത്, നൈരാശ്യമല്ല. അത് ഭയത്തെ കാണിച്ചല്ല ഉപദേശിക്കുന്നത്. കാലൊന്ന് വഴുതിയാൽ പിടികൂടാൻ സദാ തക്കം നോക്കുന്ന ചെകുത്താന്മാരെക്കുറിച്ചല്ല അതു പഠിപ്പിക്കുന്നത്. അതുപദേശിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ ഭാവി നിങ്ങളുടെ കൈയിൽത്തന്നെ എന്നത്രേ. നിങ്ങൾ ക്കായി ഈ ശരീരം തയ്യാറാക്കിവെച്ചത് നിങ്ങളുടെതന്നെ കർമ്മമാണ്, മറ്റാരുമല്ല. സർവ്വവ്യാപിയായ ഈശ്വരൻ അജ്ഞാനത്തിൽ മറഞ്ഞി രിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം നിങ്ങൾക്കാണ്. നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടം നോക്കാതെ നിങ്ങളെ ഈ ലോകത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്ന് ഭയങ്കരമായ ഈ ഏടാകൂടത്തിൽ തള്ളിയിരിക്കയാണെന്നു കരുതരുത്. മറിച്ച്, ഈ ക്ഷണത്തിലെന്നപോലെ, അല്പാല്പമായി, നിങ്ങൾതന്നെയാണ് നിങ്ങളുടെ ശരീരം

മിനഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളത്. നിങ്ങൾതന്നെ ആഹരി ക്കുന്നു: മറ്റാരുമല്ല നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ആഹരിക്കുന്നത്. ആഹരിച്ചതിനെ നിങ്ങളാണ് ദഹിപ്പിച്ച് ശരീരത്തോടു ചേർക്കുന്നത്: മറ്റാരുമല്ല നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അതു ചെയ്യുന്നത്. നിങ്ങൾ ആഹാരത്തിൽനിന്നു രക്തവും മാംസപേശികളും ശരീരവും കരുപ്പിടിക്കുന്നു: മറ്റാരുമല്ല നിങ്ങൾ ക്കുവേണ്ടി അതു ചെയ്യുന്നത്. എക്കാലവും ഇതൊക്കെ നിങ്ങളാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ചങ്ങലയിലെ ഒരു കണ്ണി ആദ്യന്തഹീനമായ ആ ചങ്ങലയുടെ സ്വഭാവം വിശദമാക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ശരീരം നിങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നു എന്നത് ഒരു നിമിഷം ശരിയാണെങ്കിൽ, കഴിഞ്ഞതും വരാൻപോകുന്നതുമായ നിമിഷങ്ങളിലൊക്കെ അതു ശരിയാണ്. നന്മ ക്കും തിന്മക്കുമുള്ള ചുമതല മുഴുവൻ നിങ്ങൾക്കുതന്നെ. ഇതാണ് വലിയ ആശയ്ക്കു വഴി തെളിക്കുന്നതും. ഞാൻ ആക്കിയത് എനിക്ക് അഴിക്കാം. അതോടൊപ്പം നമ്മുടെ മതം ഈശ്വരകാരുണ്യത്തെ മനു ഷ്യരാശിയിൽനിന്നു കവർന്നെടുക്കുന്നുമില്ല. അത് എപ്പോഴും അവിടെ യുണ്ട്. മറുപുറം നോക്കിയാൽ കാണാം, അവിടുന്നു നന്മതിന്മകളുടെ ഈ മഹാപ്രവാഹത്തിൽനിന്നു മാറിനില്ക്കുകയാണെന്ന്. കെട്ടുകളറ്റ, നിത്യകൃപാലുവായ, ഈശ്വരൻ നമ്മെ മറുകരയ്ക്കെത്തിക്കാൻ നിത്യ സന്നദ്ധനാണ്: അവിടുത്തെ കരുണ വമ്പിച്ചതാണ്. ഹൃദയശുദ്ധി യുള്ളവന്ന് അതു സദാ കൈവരുന്നു.

പുതിയ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയുടെ അടിത്തറയാകേണ്ടത്, ഒരർത്ഥ ത്തിൽ, നിങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികതയാണ്. കൂടുതൽ സമയമുണ്ടായിരു ന്നെങ്കിൽ, പാശ്ചാത്യദേശങ്ങൾ ചില അദ്വൈതസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽനിന്ന് ഇനിയുമധികം പഠിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നു ഞാൻ നിങ്ങൾ ക്കു കാട്ടിത്തന്നേനേ. ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളുടെ ഈ കാലത്ത് സഗുണേ ശ്വരനെന്ന ആദർശത്തിനു മതിപ്പു പോര. എങ്കിലും, മതത്തിന്റെ അതിപ്രാകൃതരൂപത്തെ അവലംബിച്ചവന്നും ദേവാലയങ്ങളും വിഗ്രഹ ങ്ങളും വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഇഷ്ടമുള്ളത്രയാകാം. ഒരു സഗുണേശ്വ രനെ സ്നേഹിക്കണോ, ലോകത്തിൽ മറ്റെങ്ങും ഒരിക്കലും ലഭ്യമാകാത്ത അത്യുത്തമസഗുണേശ്വരഭാവന ഇവിടെ കിട്ടും. യുക്തിവാദിയാകാനും, യുക്തിശക്തിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനുമാണ് ഒരുവൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന തെങ്കിൽ, നിർഗുണതത്ത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഏറ്റവും യുക്തിയുക്തമായ ആശയങ്ങളും ഇവിടെത്തന്നെ കണ്ടുകിട്ടും.

***

7

ശിവഗംഗയിലെയും മാനാമധുരയിലെയും സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

ശിവഗംഗയിലെയും മാനാമധുരയിലെയും ജന്മികളും പൗരന്മാരും താഴെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസ സ്വാമിജിക്കു മാനാമധുരയിൽവെച്ചു നല്കി.

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്ക്;

ഏറ്റവും സംപൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

ശിവഗംഗയിലെയും മാനാമധുരയിലെയും പൗരന്മാരും ജന്മികളുമായ ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്ക് ഏറ്റവും ഹാർദ്ദമായ സ്വാഗതം സവിനയം നല്കുന്നു. ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും ആശാപൂർണ്ണമായ നിമിഷങ്ങളിൽപ്പോലും, അതിരു കടന്ന സ്വപ്നങ്ങളിൽപ്പോലും ഞങ്ങൾ കരുതുകയുണ്ടായില്ല, ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയ ത്തോട് ഇത്രയേറെ അടുത്ത അവിടുന്ന് ഞങ്ങളുടെ വീടുകൾക്ക് ഇത്ര തൊട്ടടു ത്തു വന്നുചേരുമെന്ന്. ശിവഗംഗയിൽ വന്നുചേരുക അസാദ്ധ്യമെന്നു കാണിച്ചുള്ള ആദ്യത്തെ കമ്പി ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഇരുൾ നിറച്ചു. പിന്നീടു മേഘത്തിൽ തെളിഞ്ഞ വെള്ളിരേഖ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ നൈരാശ്യം അതിരറ്റതാ യേനേ. അങ്ങു സ്വസാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ പട്ടണത്തെ മാനിക്കാൻ തയ്യാ റാണെന്ന് ആദ്യം കേട്ടപ്പോൾ ഏറ്റവും വലിയ ആശ നിറവേറ്റപ്പെട്ടതായിട്ടാണു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയത്. പർവതം മുഹമ്മദിൻെറ അടുത്തേക്ക് ചെല്ലുമെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു: ഞങ്ങളുടെ സന്തോഷം അതിരറ്റതായി. എന്നാൽ ആ സമ്മതി പിൻവലിക്കാൻ പർവതം നിർബന്ധിതമായപ്പോൾ, പർവതത്തിലേക്കു പോകാൻ തരപ്പെടാതെ വരുമെന്ന വല്ലാത്ത ഭീതി ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായപ്പോൾ, ആവർത്തിച്ചാവർ ത്തിച്ചുള്ള ഞങ്ങളുടെ അഭ്യർത്ഥനകൾക്ക് അങ്ങ് ഉദാരമാംവണ്ണം വഴങ്ങിത്തന്നു.

സമുദ്രയാത്രയിലെ അലംഘ്യപ്രായങ്ങളായ പ്രതിബന്ധങ്ങളെ കൂട്ടാക്കാതെ, അങ്ങ് ഉത്കൃഷ്ടമായ ആത്മത്യാഗസന്നദ്ധതയോടുകൂടി പൗരസ്ത്യദേശത്തിൻെറ സന്ദേശം പാശ്ചാത്യദേശത്തിനു നല്കി: പ്രഭാവത്തികവോടുകൂടി സ്വകർത്തവ്യം അങ്ങു നിർവഹിച്ചു: അങ്ങയുടെ മാനവസ്നേഹചോദിതമായ പ്രയത്നങ്ങൾക്കുണ്ടായ സഫലത അദ്ഭുതകരവും നിസ്തുലവുമായിട്ടുണ്ടുതാനും ഇവയെല്ലാം അനശ്വരമായ മഹനീയതയത്രേ അങ്ങയ്ക്കു തേടിത്തന്നിട്ടുള്ളത്. കൊറ്റിനു കൊടുക്കുന്ന പാശ്ചാ ത്യഭൗതികത ഭാരതീയമതബോധങ്ങൾക്കു ദുർവഹമായ കെടുതി വരുത്തുകയും നമ്മുടെ ഋഷിമാരുടെ വാക്കുകളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും ക്ഷയോന്മുഖമാകയും ചെയ്ത ഒരു കാലം അപ്പോൾ അങ്ങയെപ്പോലുള്ള ഒരു അഭിനവഗുരുപാദരുടെ വരവ് മതപരമായ പുരോഗതിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പുതുയുഗത്തിൻെറ തുടക്കം കുറിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാരതീയദർശനമാകുന്ന തനിത്തങ്കത്തെ താൽക്കാലികമായി പൊതിഞ്ഞ അഴുക്കുകൾ യഥാകാലം തുടച്ചുമാറ്റാൻ അങ്ങയ്ക്കു കഴിയുമെന്നു ഞങ്ങൾ ആശിക്കുന്നു. പിന്നെ, അങ്ങയുടെ ബുദ്ധിയാകുന്ന കമ്മട്ടത്തിൽ അതു രൂപപ്പെടുത്തി ഭൂമുഖത്തെങ്ങും പ്രചരിക്കുന്ന നാണയങ്ങളാക്കിത്തീർക്കുവാനും അങ്ങയ്ക്കു കഴിയും. പല വിമതസ്ഥരും ചേർന്നിരുന്ന ആ മതമഹാസമ്മേളന ത്തിൽ ഭാരതീയ ദാർശനികചിന്തകളുടെ കൊടി എത്ര മനോവിശാലതയോടു കൂടിയാണ് അങ്ങു വിജയപൂർവ്വം പൊക്കിപ്പിടിച്ചതെ ന്നോർക്കുമ്പോൾ, അടുത്ത ഭാവിയിൽത്തന്നെ അങ്ങും, രാഷ്ട്രീയമണ്ഡലത്തിൽ

അങ്ങയുടെ സമകാലിക മായ ആ (ബ്രിട്ടീഷ്) ശക്തിയെപ്പോലെതന്നെ, സൂര്യനസ്തമിക്കാത്ത ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിൻെറ അധിനായകനായി വരുമെന്നു ഞങ്ങൾ ആശിക്കുന്നു. ഒരു വ്യത്യാസമേയുള്ളു; ബ്രിട്ടൻെറ സാമ്രാജ്യം ഭൗതികമാണ്. അങ്ങയുടേതു മാന സികവും. ഭരണദൈർഘ്യംകൊണ്ടും നന്മകൊണ്ടും രാഷ്ട്രീയചരിത്രരേഖകളെ യൊക്കെ കവച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ ബ്രിട്ടനു കഴിഞ്ഞതുപോലെ, ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പൂർവികന്മാരെയെല്ലാം പിന്നിലാക്കി ശോഭിക്കുവാൻ വേണ്ടി, നിഷ്കാമമായി അങ്ങേറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള സ്നേഹചോദിതമായ പ്രവൃത്തി നിറവേറ്റാൻ അങ്ങയ്ക്കു ദീർഘായുസ്സു നല്കണേ എന്നു സർവശക്തനോടു ഞങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥമായി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

എന്ന്

സംപൂജ്യനായ അവിടത്തെ

അനുസരണയും ശ്രദ്ധയുമുള്ള സേവകന്മാർ.

സ്വാമിജി ചുവടേ ചേർക്കുന്ന തരത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു;

ഇപ്പോൾ എനിക്കു നല്കപ്പെട്ട സ്നേഹപൂർണ്ണവും സോത്സാഹവു മായ സ്വാഗതത്തിലൂടെ എൻെറമേൽ നിങ്ങൾ ചുമത്തിയ കൃതജ്ഞതാ ഭാരം എത്ര വലുതാണെന്നു പറയുക സാദ്ധ്യമല്ല. എത്രയൊക്കെ ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിലും ഒരു നീണ്ട പ്രസംഗം ചെയ്യാനുള്ള അവസ്ഥയല്ല നിർഭാഗ്യവശാൽ എനിക്കിപ്പോഴുള്ളത്. സംസ്കൃതാഭിജ്ഞനായ നമ്മു ടെ സുഹൃത്ത് എനിക്കു സമ്മാനിച്ച സുന്ദരവിശേഷണങ്ങളൊക്കെ അങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ; മൗഢ്യമാകാം, എനിക്കുമൊരു ശരീരമുണ്ട്. ശരീരം എപ്പോഴും ജഡപദാർത്ഥത്തിൻെറ പ്രവണതകളും സ്ഥിതിവിശേ ഷങ്ങളും നിയമങ്ങളുമാണനുസരിക്കുക. അപ്പോൾ ക്ഷീണം, ശ്രാന്തി യെന്നൊന്ന്, ഭൗതികശരീരത്തിന്നുണ്ടെന്നു വരുന്നു.

പടിഞ്ഞാറ് എനിക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞ സ്വല്പം ജോലിയെ ചൊല്ലി രാജ്യത്തിൻെറ ഓരോ ഭാഗത്തും പ്രകടമാകുന്ന അദ്ഭുതകരമായ ആനന്ദവും പ്രശംസയും കാണുക വലിയൊരു സംഗതിതന്നെ. ഞാനതു കാണുന്നത് ഇത്തരത്തിലാണ്; ഞാനതിനെ ഭാവിയിൽ വരാനിരിക്കുന്ന മഹാത്മാക്കളോടു ചേർത്തിണക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. ഞാൻ ചെയ്ത ചെറിയ ജോലി ജനതയുടെ ഇത്ര വലിയ ശ്ലാഘയ്ക്കു പാത്രമായാൽ, നമ്മുടെ പിന്നാലെ വരുന്ന ലോകപ്രകമ്പകന്മാരായ ആദ്ധ്യാത്മിക മല്ലന്മാർ ഈ ജനതയിൽനിന്ന് എത്ര വമ്പിച്ച പ്രശംസ നേടും! ഭാരതം മതത്തിൻെറ നാടാണ്. മതം മതം, മതംമാത്രമാണ് ഹിന്ദുവിനു മനസ്സിലാകുന്നത്. ആ വഴിയിലൂടെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസമാണ് പല ശതക ങ്ങളായി നിലനിന്നുവരുന്നത്. ഫലമോ? ജീവിതത്തിലുള്ള ഒരേയൊരു താല്പര്യം മതമായിട്ടുണ്ട്. ഇതു ശരിയാണെന്നു നിങ്ങൾക്കെല്ലാമറിയാം. ഓരോരുത്തനും കച്ചവടക്കാരനാകേണ്ടതില്ല: ഓരോരുത്തനും അദ്ധ്യാ പകനാകണമെന്നുമില്ല. ഓരോരുത്തനും യോദ്ധാവാകണമെന്നുമില്ല. മറിച്ച്, ഫലത്തിൽ പൊരുത്തം ഉളവാക്കുവാൻ ഈ ലോകത്തിൽ പല ജനതകൾ ഉണ്ടായിരിക്കതന്നെ ചെയ്യും.

ഒരുപക്ഷേ ലോകജനതാസംഗീതത്തിൽ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ രാഗ

മാലപിക്കുകയാകാം ഈശ്വരൻ നമുക്കു വിധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഏതു ജനതയ്ക്കും ബഹുമാന്യരാകേണ്ടുന്ന നമ്മുടെ നിതാന്തമഹനീയരായ പൂർവ്വികന്മാർ നമുക്കായിത്തന്നിട്ടുള്ള മഹത്തായ പാരമ്പര്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു കാണുന്നതിൽ ഞാൻ ആനന്ദിക്കുന്നു. അതെനിക്ക് ആശയുളവാക്കുന്നു, നമ്മുടെ ജനതയുടെ ഭാവിയിൽ ഉറച്ച വിശ്വാസമേകുന്നു. എനിക്ക് ഉന്മേഷം തോന്നുന്നതു വ്യക്തിപരമായി എന്നെ മാനിച്ചതുകൊണ്ടല്ല, ജനതയുടെ ഹൃദയം മതത്തിലാണെന്നും അത് ഇപ്പോഴും ഭദ്രമാണെന്നും അറിയുന്നതുകൊണ്ടാണ്. ഭാരതം ഇന്നും ജീവത്താണ്: മൃതമാണെന്നു പറയുന്നതാർ? നാം കർമ്മപരരാകുന്നതു കാണാൻ പാശ്ചാത്യർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ പോർക്കളത്തിലാണ് നമ്മെ കർമ്മപരരായിക്കാണാൻ അവരാഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവർ ഭഗ്നാശരാകും: അതല്ല നമ്മുടെ മണ്ഡലം. യുദ്ധദക്ഷമായ ജനത ആദ്ധ്യാത്മികമണ്ഡലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു കാണാൻ നാമാഗ്ര ഹിച്ചാൽ നമുക്കുണ്ടാകുന്ന ആശാഭംഗംപോലെയാണത്. അവർ ഇവിടെ വന്നു കാണട്ടെ, അവരെപ്പോലെ നാമും കർമ്മപരരാണെന്ന്; നമ്മുടെ ജനത എങ്ങനെ ജീവിക്കുന്നുവെന്ന്: എന്നത്തെയുംപോലെ ഇന്നും അതു ജീവത്താണെന്ന്. നാം അധഃപതിച്ചു എന്ന ആശയംതന്നെ നമുക്കു ദൂരെത്തെറിപ്പിക്കണം. അത്രയ്ക്കായാൽ അത്ര നന്ന്.

എന്നാൽ പരുഷമായ ചില വാക്കുകൾ ഞാനിപ്പോൾ പറയാൻ പോകുന്നു. അതു കേട്ടു നിങ്ങൾ പ്രകുപിതരാകയില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. യൂറോപ്പിലെ ജഡവാദം നമ്മെ മിക്കവാറും വിഴുങ്ങി ക്കളഞ്ഞു എന്നൊരു പരാതി ഇപ്പോഴുണ്ട്. അതു മുഴുവൻ യൂറോ പ്യന്മാരുടെ കുറ്റമല്ല: കുറേ വലിയ തോതിൽ നമ്മുടെ കുറ്റംകൂടിയാണ്. വേദാന്തികളെന്ന നിലയിൽ ഉൾക്കാഴ്ചയുടെ നിലപാടിൽനിന്നു വേണം നമുക്കു വസ്തുതകളെ വീക്ഷിക്കാൻ: അവയ്ക്കു നമ്മോടുള്ള ബന്ധ ങ്ങളുടെ നിലപാടിൽനിന്നു വേണം. വേദാന്തികളെന്ന നിലയിൽ നമുക്കറിയാം, ആദ്യം നാംതന്നെ നമ്മുടെ മേൽ പരിക്കേല്പിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ലോകത്തിലുള്ള മറ്റൊരു ശക്തിക്കും അതിനു കഴിവില്ലെന്ന്. ഭാരതീയരിൽ അഞ്ചിലൊരു ഭാഗം മുഹമ്മദീയരായിരിക്കയാണ്: അതിനുമുമ്പ്, കുറേയേറെ പിന്നോട്ടു പോയാൽ കാണാം, പ്രാചീനകാലത്തുണ്ടായിരുന്നവരുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗം ബൗദ്ധരായിപ്പോയിരുന്നു എന്ന്. അതുപോലെയാണിപ്പോൾ അഞ്ചിലൊന്നു മുഹമ്മദീയരായിട്ടുള്ളത്. ഇതിനകം, ക്രിസ്ത്യാനികൾ പത്തു ലക്ഷത്തിലധികമുണ്ടുതാനും.

ഇതൊക്കെ ആരുടെ കുറ്റമാണ്? നമ്മുടെ ചരിത്രകാരന്മാരിലൊരാൾ നിത്യസ്മരണീയമായ ഭാഷയിൽ പറയുകയാണ്; ജീവിതത്തിൻെറ വറ്റാത്ത നീർച്ചാൽ അരികെ ഒഴുകുമ്പോൾ പാവപ്പെട്ട ഈ ഹതഭാഗ്യ ന്മാർ എന്തിനു പട്ടിണി കിടക്കണം, ദാഹംകൊണ്ടു മരിക്കണം? പ്രശ്നമിതാണ്; സ്വമതം വെടിഞ്ഞ ആ കൂട്ടുകാർക്കുവേണ്ടി നാം എന്തു ചെയ്തു?

എന്തുകൊണ്ടാണവർ മുഹമ്മദീയരായത്? സ്വതേ ചാരിത്രനിഷ്ഠയുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഒരഴിഞ്ഞ ജീവിതം നയിക്കാൻ പോകുന്നതായ വാർത്ത ഞാൻ കേട്ടു. മാന്യയായ ഒരു സ്ത്രീ അതു നന്നല്ലെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ആ പെൺകുട്ടി മറുപടി പറഞ്ഞു; ''ആ ഒരു വഴിക്കേ എനിക്കു സഹാനുഭൂതിയാർജ്ജിക്കാൻ തരപ്പെടു. ഇപ്പോൾ എന്നെ തുണയ്ക്കാൻ ആരുമില്ല; എന്നാൽ നിലംപതിച്ചു ചവിട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ട ഒരുവളായാൽ അനുകമ്പയുള്ള പല മാന്യവനിതകളും വല്ല വീട്ടിലേക്കും എന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ആവതെല്ലാം എനിക്കു ചെയ്തുതന്നേക്കും.'' സ്വമതം വെടിഞ്ഞ ഈ കൂട്ടരെ ഉദ്ദേശിച്ചു നാം ഇപ്പോൾ കണ്ണുനീർ പൊഴിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിനുമുമ്പ് ഇവർക്കുവേണ്ടി നാം എന്തു ചെയ്തു? നമ്മിൽ ഓരോരുത്തനും സ്വയം ചോദിക്കണം. നാം എന്തു പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്? നാം സത്യത്തിൻെറ എരിപന്തം ഏറ്റെടുത്തോ? എടുത്തെങ്കിൽ നാം എത്രത്തോളം അതു മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോയി? അപ്പോൾ, നാം അവരെ തുണച്ചില്ല. ഈ ചോദ്യമാണ് നാം നമ്മോടു ചോദിക്കേണ്ടത്. നാം അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരുന്നതു നമ്മുടെ കുറ്റമായിരുന്നു, കർമ്മ മായിരുന്നു. നമുക്കു മറ്റാരെയും കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ട: നമ്മുടെ കർമ്മത്തെ ത്തന്നെ പഴിക്കാം.

ജഡവാദം, മുഹമ്മദുമതം ക്രിസ്തുമതം, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റു മതങ്ങൾ – ഇവയൊന്നും നാമനുവദിക്കാതെ ഫലിക്കുമായിരുന്നില്ല. പ്രവൃത്തി ദോഷം, ആഹാരദോഷം, ദാരിദ്ര്യം, അരക്ഷിതാവസ്ഥ എന്നിവയിലൂടെ ശരീരം ദുർബ്ബലപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ ഒരു രോഗാണുവിനും അതിനെ ബാധിക്കാനാവില്ല. ആരോഗ്യമുള്ളവനു ലക്ഷം രോഗാണുക്കളുടെ ഇടയിലൂടെ ഒരു തകരാറും പറ്റാതെ കടന്നുപോകാം. നമ്മുടെ രീതികൾ മാറ്റുവാൻ ഇനിയും സമയമുണ്ട്. നിരർത്ഥകവും അസംബന്ധ ജഡിലവുമായ സംഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള ആ പഴഞ്ചൻവിവാദങ്ങളും പോരുകളും ഉപേക്ഷിക്കണം. അധഃപതനത്തിൻേറതായ കഴിഞ്ഞ അറുനൂറോ എഴുനൂറോ സംവത്സരങ്ങളെക്കുറിച്ചോർക്കുക. ഒരു പാത്രം വെള്ളം കുടിക്കേണ്ടതു വലത്തുകൈയ്കൊണ്ടോ ഇടത്തു കൈകൊണ്ടോ, കൈ കഴുകുന്നതു മൂന്നു തവണയോ നാലു തവണ യോ, കുലുക്കുഴിയേണ്ടത് അഞ്ചു തവണയോ ആറു തവണയോ എന്നും മറ്റും പ്രായമായ നൂറുനൂറാളുകൾ അവഗാഢമായി വിവദിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു അക്കാലമത്രയും. ഗുരുതരമായ ഈവക പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചർച്ച ചെയ്തും ഗഹനമായ ദർശനങ്ങൾ ചമച്ചും ജീവിതം നയിച്ചുവന്ന ആ മനുഷ്യരിൽനിന്ന് എന്താണ് നാം പ്രതീ ക്ഷിക്കുക? നമ്മുടെ മതം അടുക്കളയിൽ കേറിക്കൂടുമെന്ന ഒരു വിപത്തുതന്നെയുണ്ട്. നമ്മിൽ ഏറിയകൂറുമാളുകൾ വേദാന്തികളോ പൗരാണികരോ താന്ത്രികരോ അല്ല, വെറും 'എന്നെത്തൊടരുതേ' ക്കാരാണ്. അടുക്കളയിലാണ് നമ്മുടെ മതം: ചോറ്റുകലമാണ് നമ്മുടെ ഈശ്വരൻ. ''എന്നെ തൊടരുത്, ഞാൻ ദിവ്യനാണ്'' – ഇതു നമ്മുടെ മതവും. ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകൂടി ഇതു തുടർന്നാൽ നാമൊക്കെ ഭ്രാന്താലയ ത്തിലാകും. ജീവിതത്തിലെ കനത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിനു ഗ്രഹിക്കാനാ വാതെവരുക എന്നതു മസ്തിഷ്കദൗർബ്ബല്യത്തിൻെറ

ശരിയായ ലക്ഷ ണമാണ്. അപ്പോൾ പുതുമ അസ്തമിക്കുന്നു. മനസ്സിൻെറ കരുത്തും പ്രവൃത്തിയും വിചാരശക്തിയും നഷ്ടപ്പെടുന്നു. പിന്നെ അത് ഏറ്റവും ചെറുതായ പരിധിയിലൂടെ നീങ്ങാൻ തുടങ്ങുകയായി. ഒന്നാമതായി ഈ വസ്തുസ്ഥിതി ദൂരെ വലിച്ചെറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പിന്നെ വേണം നമുക്ക് എഴുനേറ്റുനില്ക്കാനും പ്രവർത്തിക്കാനും ശക്തി നേടാനും. അടുത്തതായി ഇന്നത്തെ ലോകത്തിനു മുഴുവൻ വേണ്ടതും നമ്മുടെ പൂർവികർ നമുക്കായി നേടിവെച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ആ അനന്തമായ ആശയനിധിയുടെ അനന്തരാവകാശികളാണ് നാമെന്ന ബോധം നമുക്കു വീണ്ടു മുണ്ടാകണം. ഈ സമ്പന്നിധി വിതരണം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ലോകം നശിക്കും. അതു വെളിയിലെടുക്കുക, പരക്കെ വിതരണം ചെയ്യുക. വ്യാസൻ പറയുന്നു; കലിയുഗത്തിലെ ഒരേയൊരു ധർമ്മം ദാനമാണ്. ദാനങ്ങളിൽവെച്ച് ശ്രേഷ്ഠം അദ്ധ്യാത്മജീവിതദാനമാണ്. അടുത്തതാണ് ലൗകികജ്ഞാനദാനം. പിന്നത്തേതു ജീവിതദാനം. ഒടുവിലത്തേതു പട്ടിണിക്കാർക്ക് അന്നദാനം. അന്നം നാം ധാരാളം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞു. മറ്റൊരു ജനതയും നമ്മെപ്പോലെ ദാനം ചെയ്തിട്ടില്ല. പിച്ചക്കാരൻെറ കുടിലിൽപ്പോലും ഒരപ്പക്കഷണമുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ അതിൻെറ പകുതി കൊടുക്കും. അത്തരത്തിലൊരു പ്രതിഭാസം ഭാരതത്തിലേ കാണാനുള്ളു. അതു വേണ്ടത്ര നമുക്കുണ്ട്. നമുക്കു മറ്റേതു രണ്ടും, ആദ്ധ്യാത്മികവും ലൗകികവുമായ ജ്ഞാനങ്ങൾ, കൊടുക്കാം. നാം ധീരരും ചങ്കൂറ്റമുള്ളവരുമാണെങ്കിൽ, നാം തികഞ്ഞ ആർജ്ജവത്തോടുകൂടി അതിനു പരിശ്രമിക്കുമെങ്കിൽ, ഇരുപത്തഞ്ചു കൊല്ലംകൊണ്ട് ഈ പ്രശ്നത്തിന്നാകെ സമാധാനം കണ്ടുപിടിക്കാം. പിന്നെ തമ്മിൽത്തല്ലാനുള്ള വകയൊന്നും ശേഷിക്കില്ല. ഭാരതഭൂമി മുഴുവൻ വീണ്ടും ആര്യമായിത്തീരും.

ഇപ്പോൾ ഇത്രയേ എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാനുള്ളു. ആസൂത്രണങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയുക എൻെറ പതിവല്ല. ചെയ്തുകാട്ടി ക്കൊടുക്കാനാണ് ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്. പിന്നെയാകാമല്ലോ ആസൂത്രണത്തെക്കുറിച്ചു പറയുക. എനിക്കുമുണ്ട് ആസൂത്രണങ്ങൾ. ഈശ്വരസങ്കല്പമുണ്ടെങ്കിൽ, ആയുസ്സു കിട്ടിയാൽ, അവയൊക്കെ പ്രയോ ഗിക്കാനും ഭാവമുണ്ട്. അതിൽ വിജയിക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്ന് എനിക്ക റിവില്ല. പക്ഷേ മഹത്തായ ഒരാദർശം കൈക്കൊണ്ടിട്ട് അതിനുവേണ്ടി ജീവിതം മുഴുവൻ നല്കുക എന്നതുതന്നെ വലിയൊരു കാര്യമാണ്. അല്ലാതെ, അലസവും അല്പവും നീചവുമായ ഈ മനുഷ്യജീവിതത്തിന് എന്തു വില? ജീവിതത്തിൻെറ ഒരേയൊരു വില, അതിനെ ഉയർന്ന ഒരാദർശത്തിനു കീഴ്പ്പെടുത്തുകയാണ്. ഭാരതത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടുന്ന വൻകിട കാര്യവും ഇതുതന്നെ. ഇന്നുള്ള ഈ മതാഭ്യുത്ഥാനത്തിനു ഞാൻ സ്വാഗതമോതുന്നു. ചുട്ടുപഴുത്ത ഇരുമ്പിൽ മേടാനുള്ള അവസരം വിട്ടുകളഞ്ഞാൽ, അതെൻെറ മഠയത്തരംതന്നെയാവും.

***

8

മധുരയിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

മധുരയിലെ ഹിന്ദുക്കൾ സ്വാമിജിക്കു നല്കിയ സ്വാഗതാശംസ

സംപൂജ്യതമനായ സ്വാമിൻ,

പുരാതനവും പവിത്രവുമായ ഞങ്ങളുടെ പട്ടണത്തിൽ വന്നുചേർന്ന അങ്ങ യ്ക്കു മധുരയിലെ ഹിന്ദുക്കളായ ഞങ്ങൾ ഹാർദ്ദവും ബഹുമാനപൂർണ്ണവുമായ സ്വാഗതം നല്കിക്കൊള്ളുന്നു. ആദർശഭൂതനായ സന്ന്യാസിയെയാണ് അങ്ങിൽ ഞങ്ങൾ കാണുന്നത്: സ്വാർത്ഥസുഖങ്ങൾക്കു നിദാനമായ പ്രാപഞ്ചികബന്ധ ങ്ങളും സംഗങ്ങളുമെല്ലാം സംത്യജിച്ചു പരോപകാരപരമായ ജീവിതം നയിക്കുക എന്ന കൃത്യമാണ് അങ്ങിപ്പോൾ യഥാവിധി നിറവേറ്റുന്നത്. അങ്ങനെ മനുഷ്യരാശി യുടെതന്നെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ നിലവാരം ഉയർത്തുവാൻ അങ്ങു യത്നിക്കുന്നു. ചിട്ടകളിലും ചടങ്ങുകളിലുമല്ല ഹിന്ദുമതസാരം അവശ്യം തങ്ങിനില്ക്കുന്നതെന്നും, മറിച്ച്, പീഡിതർക്കും ദുഃഖിതർക്കും ആശ്വാസവും സമാധാനവും നല്കുവാൻ ത്രാണിയുള്ള ഉദാത്തമായ ഒരു ദർശനമാണതെന്നുമുള്ള സത്യം സ്വജീവിതത്തിൽ ത്തന്നെ അങ്ങു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഓരോരുത്തൻെറയും കഴിവുകൾക്കും ചുറ്റുപാടുകൾക്കും ഏറ്റവും പറ്റുന്ന മട്ടിൽ ഓരോരുത്തനെയും ഉയർത്താൻ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഹിന്ദുദർശനത്തെയും ഹിന്ദുമതത്തെയും ബഹുമാനിക്കാൻ അങ്ങ് അമേരിക്കയിലും ഇംഗ്ലണ്ടിലുമുള്ള വരെ പഠിപ്പിച്ചു. കഴിഞ്ഞ മൂന്നു കൊല്ലമായി അങ്ങയുടെ ഉപദേശങ്ങൾ വിദേശ ങ്ങളിലാണ് പ്രഖ്യാപിതമായതെങ്കിലും, ഈ രാജ്യക്കാർ അതിലല്പവും കുറയാത്ത ആർത്തിയോടുകൂടെയാണ് അവയെ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്: വിദേശത്തുനിന്ന് ഇറ ക്കുമതി ചെയ്ത് ഇവിടെ തഴച്ചുവളരുന്ന ഭൗതികവാദത്തെ ചെറുക്കാൻ ആ ഉപ ദേശങ്ങൾക്കു ഗണ്യമായ തോതിൽ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഇന്നും ഭാരതം സജീവമാണ്: കാരണം, പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മിക സംവിധാനത്തിൽ നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന ഒരു കടമ ഭാരതത്തിനുണ്ട്. കലിയുഗത്തിൻെറ ഒടുവിൽ അങ്ങയെപ്പോലുള്ള ഒരാൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്, മേൽച്ചൊന്ന കടമ നിറ വേറ്റാൻ അടുത്തഭാവിയിൽത്തന്നെ മഹാത്മാക്കൾ ഉടലെടുക്കാൻ പോകുന്നതി ൻെറ വിശ്വാസ്യമായ ലക്ഷണമാണ്.

പ്രാചീനവിജ്ഞാനസമ്പത്തിൻെറ ഇരുപ്പിടവും സുന്ദരേശ്വരദേവതയുടെ വാത്സല്യഭാജനവും യോഗികളുടെ പാവനമായ ദ്വാദശാന്തക്ഷേത്രവുമായ ഈ മധുര, ഭാരതീയദർശനത്തിന് അങ്ങു നല്കിയ വ്യാഖ്യാനത്തെ ഹാർദ്ദമായി ശ്ലാഘിക്കുന്നതിലും മനുഷ്യസമുദായത്തിന് അങ്ങനുഷ്ഠിച്ച അമൂല്യമായ സേവന ങ്ങളോടു കൃതജ്ഞതാപൂർവം കടപ്പാടു രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിലും മറ്റേതു ഭാരതീയ നഗരത്തിൻെറയും പിന്നിലല്ല.

തേജസ്സും ഓജസ്സും സഫലതയും നിറഞ്ഞ ദീർഘജീവിതംകൊണ്ട് അങ്ങ് അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടുമാറാകട്ടെ എന്നു ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സ്വാമിയുടെ മറുപടിപ്രസംഗമാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്;

തുടർച്ചയായി നിങ്ങളുടെയിടയിൽ കുറേ ദിവസം കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ സാധിച്ചെങ്കിൽ എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. എന്നാലേ, നിങ്ങ ളുടെ അർഹത്തമനായ അദ്ധ്യക്ഷൻ ആവശ്യപ്പെട്ടപോലെ, പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ

എനിക്കുണ്ടായ അനുഭവങ്ങളെയും കഴിഞ്ഞ നാലു കൊല്ലമായി ഞാൻ അവിടെ ചെയ്ത ജോലികളുടെ ഫലങ്ങളെയുംപറ്റി വിസ്തരിച്ചുകേൾപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ. എന്നാൽ, നിർഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, സ്വാമിമാർക്കും ശരീരമുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ മൂന്നാഴ്ചയായി എനിക്കു തുടരെ നടത്തേണ്ടിവന്ന സഞ്ചാരവും പ്രഭാഷണങ്ങളും ഇന്നീ സായാഹ്ന ത്തിൽ ഒരു നീണ്ട പ്രസംഗം ചെയ്യുക എനിക്ക് അസാദ്ധ്യമാക്കി യിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ എന്നോടു കാണിച്ച ദയാവായ്പിൽ എനിക്കുള്ള ഹാർദ്ദമായ കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിച്ച് ഞാൻ തൃപ്തിയട യട്ടെ. ആരോഗ്യസ്ഥിതി ഭേദപ്പെടുന്ന ഒരു ദിവസം, ഭാവിയിൽ, ഇപ്പോൾ ചെയ്യാവുന്നതിലും മെച്ചമായി പല കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും പ്രതിപാദിക്കു വാൻവേണ്ടി മറ്റു സംഗതികൾ മാറ്റിവെയ്ക്കാമെന്നും കരുതുന്നു. നിങ്ങ ളുടെയിടയിൽ ഒരു പ്രസിദ്ധപൗരനും പ്രഭുവുമായ രാമനാട്ടു രാജാവി ൻെറ അതിഥിയായി മധുരയിൽ ഞാൻ വന്നിരിക്കകൊണ്ട് ഒരു വസ്തുത എൻെറ മനസ്സിൽ പൊന്തിവരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ നിങ്ങളിൽപ്പലരും അറി ഞ്ഞിരിക്കും, ഷിക്കാഗോവിലേക്കു പോകുക എന്ന ആശയം ആദ്യമെ നിക്കു നല്കിയതും ഹൃദയപൂർവം തൻെറ സകലസ്വാധീനതകളും ഉപയോഗിച്ച് ആ ആശയത്തിനു പിൻബലം നല്കിയതും ഈ രാജാവാ ണെന്ന്. അതുകൊണ്ട് ഈ സ്വാഗതാശംസയിൽ എൻെറമേൽ ചൊരി ഞ്ഞ പ്രശംസയുടെ ഒരു നല്ല പങ്ക് ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ മാന്യനായ ഈ പ്രഭുവിനാണ് ചെല്ലേണ്ടത്. അദ്ദേഹം രാജാവായതിനുപകരം സന്ന്യാസിയായെങ്കിൽ എന്നേ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളു. എന്തുകൊ ണ്ടെന്നാൽ അതിനാണ് അദ്ദേഹം യഥാർത്ഥത്തിൽ യോഗ്യൻ.

ലോകത്തിൽ എങ്ങാനുമൊരിടത്തു വാസ്തവത്തിൽ ഒരു കുറവു നേരിട്ടാൽ അതിൻെറ പൂരകം സ്വയം അവിടെച്ചെന്നെത്തുകയും അവി ടെ ഒരു പുതിയ ജീവിതം ഉളവാക്കുകയും ചെയ്യും. ഭൗതിക ലോകത്തിലെന്നപോലെ ആദ്ധ്യാത്മികലോകത്തിലും ഇതൊരു സത്യമാണ്. ലോകത്തിലൊരിടത്ത് ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ കുറവുണ്ടാ കുക: അതേസമയം ആ ആദ്ധ്യാത്മികത മറ്റൊരിടത്തുണ്ടായിരിക്കുക – ഇത്രയുമായാൽ, നാം ബോധപൂർവം യത്നിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും, ആദ്ധ്യാത്മികത ആവശ്യമുള്ളിടത്തു ചെന്നെത്തി വൈഷമ്യം മാറ്റി സമസ്ഥിതി വീണ്ടെടുത്തുകൊള്ളും. മനുഷ്യരാശിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരിക്കലോ രണ്ടു തവണയോ അല്ല, ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ച്, ലോക ത്തിന് ആദ്ധ്യാത്മികത നല്കാനുള്ള ദൈവദത്തമായ അവസരം ഭാരത ത്തിനാണ് കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ കൈവന്നത്. പരാക്രമപൂർവമായ കീഴടക്കലിലൂടെയോ, കച്ചവടപരമായ ആധിപത്യത്തിലൂടെയോ, ലോക ത്തിൻെറ നാനാഭാഗങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട് ആകെ ഒരു മനുഷ്യവംശ മായിത്തീർന്നപ്പോൾ, ഒരു മൂലയിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്ക് സംഭാവന കൾ നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളപ്പോൾ, ഓരോ ജനതയും അതിൻേറതായ വിഹി തം – അതു രാഷ്ട്രീയമോ സാമൂഹ്യമോ ആദ്ധ്യാത്മികമോ ആകാം – മുക്തഹസ്തം

ചൊരിഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യരാശിയുടെ വിജ്ഞാനസമാഹാരത്തിലേക്ക് ഭാരതം ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഭാവന ആദ്ധ്യാത്മികത, ദർശനം, ആണ്. പേഴ്സ്യൻ സാമ്രാജ്യം രൂപപ്പെടുന്നതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെ ഭാരതം ഇവ നല്കിക്കഴിഞ്ഞു. രണ്ടാമതായി പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യകാലത്താണ് ഭാരതം അങ്ങനെ ചെയ്തത്. ഗ്രീക്ക്മേൽക്കോയ്മക്കാലത്തു മൂന്നാമതും അതു നടന്നു. ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ്മേൽക്കോയ്മക്കാലത്തു നാലാമതും ദൈവവിഹിതമായ അതേ കർത്തവ്യമാണ് ഭാരതം അനുഷ്ഠിക്കാൻ പോകുന്നത്. സംഘടനയെയും ബാഹ്യപരിഷ്കാരത്തെയും പറ്റിയുള്ള പാശ്ചാത്യാശയങ്ങൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിലേക്കു തുളച്ചു കടക്കുകയും നിറഞ്ഞൊഴുകുകയും ചെയ്യുന്ന ഇത്തരുണത്തിൽ – ഇവയൊക്കെ നമുക്കു മധുരിക്കട്ടെ അല്ലെങ്കിൽ കയ്ക്കട്ടെ – ഭാരതീയമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയും ദർശനവും പാശ്ചാത്യ ദേശങ്ങളെ ആപ്ലാവനം ചെയ്യുകയാണ്. അവിടെ ആർക്കുമതിനെ തടുക്കാനാവില്ല. ഇതുപോലെ നമുക്കും പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വരുന്ന ഏതുതരം ഭൗതികപരിഷ്കാരത്തെയും തടുക്കാനാവാതെയാണിരിക്കു ന്നത്. ഒരുപക്ഷേ അതിൻെറ ചെറിയൊരംശം നമുക്കു നല്ലതാണെന്നു തന്നെ വരാം. കുറച്ചാദ്ധ്യാത്മികത കലരുന്നതു പടിഞ്ഞാറിനു നല്ലതാണ്. അങ്ങനെ സമസ്ഥിതി വേണ്ടപോലെ പരിപാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടുതാനും. പടിഞ്ഞാറുനിന്ന് എല്ലാം നാം പഠിക്കണമെന്നോ, നമ്മിൽനിന്ന് എല്ലാം അവർ പഠിക്കണമെന്നോ അർത്ഥമാക്കരുത്. എന്നാൽ നമ്മിൽ ഓരോ കൂട്ടരും അവരവർക്കുള്ളതു വരാൻപോകുന്ന തലമുറയ്ക്കു കൊടു ക്കണം, ഭാവിക്കു കൈമാറണം, അങ്ങനെയാണ് യുഗങ്ങളായി പുലർ ത്തിപ്പോരുന്ന സ്വപ്നങ്ങൾ സാഫല്യമടയേണ്ടത്, ജനതകൾ പൊരുത്ത പ്പെടേണ്ടത്, ആദർശലോകം ഉടലെടുക്കേണ്ടത്. ഒരാദർശലോകം എപ്പോഴെങ്കിലും പിറക്കുമോ എന്നെനിക്കറിവില്ല: സാമൂഹ്യമായ ആ പൂർണ്ണതയിൽ ചെന്നെത്തുമോ എന്നതിനെപ്പറ്റി എനിക്കു തനതായ സംശയങ്ങളുണ്ട്. അതു വന്നാലും ഇല്ലെങ്കിലും, ആ ആശയത്തിനു വേണ്ടി, അതു നാളെ ഉടലെടുക്കുമെന്ന മട്ടിൽ, അതു നമ്മിലോരോ രുത്തൻെറയും പ്രവൃത്തിയെമാത്രം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന മട്ടിൽ, നമോരോരുത്തനും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മറ്റെല്ലാവരും അവരുടെ പ്രവൃത്തി ചെയ്തുകഴിഞ്ഞെന്നും ലോകം പൂർണ്ണതയടയുവാൻ ശേഷി ക്കുന്ന പ്രവൃത്തി തൻേറതുമാത്രമാണെന്നും വേണം ഓരോരുത്തനും കരുതാൻ. ഈ ചുമതലയാണ് നമുക്ക് ഏറ്റെടുക്കാനുള്ളത്.

ഇതിനിടെ ഭാരതത്തിൽ മതത്തിനു വമ്പിച്ച ഒരു പുനരുത്ഥാന മുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മേല്ക്കാലം ഇതുകൊണ്ടും സൗഭാഗ്യമെന്നപോലെ അപായവുമുണ്ടാകാം. ചിലപ്പോൾ പുനരുത്ഥാനം പിടിവാദപ്രവണ തകൾക്കു ജന്മം നല്കാറുണ്ട്: അതിരുകൾ ലംഘിക്കാറുണ്ട്. അങ്ങനെ പുനരുത്ഥാനം, അതു കൈവരുത്തിയവർക്കുപോലും, ഒരു സീമയ്ക്ക പ്പുറം കടന്നാൽ,

പലപ്പോഴും നിയന്ത്രണാതീതമാകാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് മുൻകൂട്ടി കരുതുന്നതു കൂടുതൽ നന്ന്. ഒരിടത്ത് അന്ധവിശ്വാസ പൂർണ്ണവും പഴഞ്ചനുമായ മതസാമ്പ്രദായികത (orthodoxy) എന്ന നീർച്ചുഴി: മറ്റൊരിടത്തു പാശ്ചാത്യപുരോഗതിയുടെ അടിത്തട്ടോളം ചുഴിഞ്ഞിറങ്ങിയിട്ടുള്ള ഭൗതികവാദം, യൂറോപ്പിൻേറതായ ലോകാവ ലോകനം, അനാത്മകത്വം, നാമമാത്രമായ പരിഷ്കാരപ്രവണത, എന്ന പാറക്കെട്ട് – ഇവ രണ്ടിൻെറയും ഇടയിലൂടെയാണ് നമുക്കു പോകേ ണ്ടത്. രണ്ടിനെയും നമുക്കു സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമത്, നമുക്കു പാശ്ചാത്യരാകുക ശക്യമല്ല. അതുകൊണ്ടു പാശ്ചാത്യരെ അനുകരിക്കുക നിരർത്ഥകമാണ്. അനുകരിക്കുന്നു എന്നുതന്നെ വെയ്ക്കുക. ആ നിമിഷം നിങ്ങൾ മരണമടയും. നിങ്ങളിൽ പിന്നെ ജീവനുണ്ടാകയില്ല. രണ്ടാമത്, അതൊരസംഭവ്യമായ കാര്യമാണ്. കാലംതന്നെ പിറന്ന ആ വിദൂരതയിൽ ഒരാറുളവാകുന്നു; ദശലക്ഷം യുഗങ്ങളിൽ പരന്നു കിടക്കുന്ന മനുഷ്യചരിത്രത്തിലൂടെ അതങ്ങനെ ഒഴുകുന്നു. ആ ആറിനെ പിടിച്ചൊതുക്കി അതിൻെറ ഉറവിടമായ ഹിമാലയത്തിലെ വല്ല ഹിമാ നിയിലേക്കും തള്ളിമടക്കാമെന്നാണോ കരുതുന്നത്? ഇതൊരുപക്ഷേ സാധ്യമാണെങ്കിൽത്തന്നെയും, നിങ്ങൾക്കൊക്കെ യൂറോപ്യന്മാരാകുക സാദ്ധ്യമല്ല. കുറച്ചു ശതകങ്ങൾമാത്രം പഴക്കമുള്ള പാശ്ചാത്യ സംസ്കാരം ദൂരെ വലിച്ചെറിയാൻ യൂറോപ്പിന്നു സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിൽ, പത്തിരുപതു ഭാസുര ശതകങ്ങളായി നിലനിന്നുപോരുന്ന സംസ്കാരം കുടഞ്ഞുതെറിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നു കരുതുന്നുവോ? സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ. നമ്മുടെ മതവിശ്വാസമെന്നു നാം പറഞ്ഞുവരുന്ന താണ് ക്ഷുദ്രമായ ഓരോ ഗ്രാമദേവതയിലും ഓരോ അന്ധവിശ്വാസ ത്തിലും ഉറഞ്ഞുകിടക്കുന്നതെന്ന സംഗതിയും ഓർക്കണം. എന്നാൽ പ്രാദേശികാചാരങ്ങൾ അനന്തങ്ങളാണ്, പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളുമാണ്. ഏതൊക്കെയാണ് നാം അനുസരിക്കുക, ഏതൊക്കെയാണ് അനുസരി ക്കാതിരിക്കുക? ഉദാഹരണമായി തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ഒരു ബ്രാഹ്മ ണൻ ഭയങ്കരമായ ഒരു പാപത്തിൽനിന്നോണം വിറകൊണ്ടു പിൻവാ ങ്ങും, മറ്റൊരു ബ്രാഹ്മണൻ മാംസം കഴിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ. വടക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാകട്ടെ, ഏറ്റവും മഹനീയവും പാവന വുമായ ഒരു കർമ്മമായിട്ടാണ് അതു കണക്കാക്കുന്നത്. അയാൾ യാഗത്തിനു നൂറുകണക്കിന് ആടിനെ കൊല്ലുന്നു. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ആചാരം പുരസ്കരിച്ചാൽ അവർ അവരുടേതിനെ പുരസ്കരിക്കാൻ നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ തയ്യാർ. ഭാരതത്തിലെ ആചാരങ്ങൾ പലതാണ്: പക്ഷേ അവയൊക്കെ അതാതു ദേശത്തിൽമാത്രം പ്രചാരമുള്ളവയാണ്. ഏറ്റവും വമ്പിച്ച തെറ്റ് പ്രാദേശികമായ ഈ ആചാരത്തെ മൂർഖന്മാർ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ സാരമായി എണ്ണുന്നതത്രേ.

ഇതിനുമപ്പുറം കുറേക്കൂടി വലുതായ മറ്റൊരു പ്രയാസമുണ്ട്. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ രണ്ടുതരം സത്യമാണുള്ളത്. മനുഷ്യൻെറ ശാശ്വതമായ

സ്വഭാവത്തെ വിഷയീകരിച്ചുള്ളതാണ് അവയിലൊന്ന്. ഇത് ഈശ്വരൻ, ആത്മാവ്, പ്രകൃതി എന്നിവയുടെ നിത്യസംബന്ധത്തെ പരാമർശിക്കുന്നു. പ്രാദേശികപരിസ്ഥിതികൾ, കാലികമായ ചുറ്റുപാടു കൾ, തല്ക്കാലസാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥകൾ തുടങ്ങിയവയാണ് മറ്റേത്. ഒന്നാം കിടയിൽപ്പെട്ട സത്യങ്ങൾ പ്രധാനമായി നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളായ വേദങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു: രണ്ടാമത്തേവ സ്മൃതികൾ പുരാണങ്ങൾ മുതലായവയിലും. ഏതു കാലഘട്ടത്തിലും വേദങ്ങളാണ് അന്തിമമായ ലക്ഷ്യവും പ്രമാണവുമെന്നു നാമോർക്കണം. അപ്പോൾ പുരാണങ്ങൾ വല്ല അംശത്തിലും വേദങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായാൽ ആ പുരാണാംശം നിർദ്ദയം നിരാകരിക്കണം. അങ്ങനെ നാം കാണുന്നത് ഈ സ്മൃതിക ളിലെല്ലാമുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ വിഭിന്നങ്ങളെന്നത്രേ. ''ഇതാണ് ആചാരം, ഈ യുഗത്തിൽ ഇതായിരിക്കണം അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി'' എന്നൊരു സ്മൃതി പറയുന്നു. മറ്റൊന്നു പറയുന്നു. ''ഈ യുഗത്തിലെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതി ഇതാണ്, സത്യയുഗത്തിൽ ആചാരമാകേണ്ടത് ഇതത്രേ. കലിയുഗത്തിൽ ഇതത്രേ'' എന്നും മറ്റും. ശാശ്വതസത്യങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ അടിയുറച്ചവയാകയാൽ, അവനുള്ളിടത്തോളം കാലം അവയ്ക്കു മാറ്റം വരികയില്ലെന്നതത്രേ നമ്മുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ശ്ലാഘ്യം. അവ എന്നെന്നേക്കുമുള്ളതാണ്, എവിടേക്കുമുള്ളതാണ്, സർവ്വവ്യാപകമായ ഗുണവിശേഷങ്ങളാണ്. സ്മൃതികളാകട്ടെ, പ്രാദേശികപരിസ്ഥിതികളെക്കുറിച്ചും അവയിൽനിന്നുയിർക്കുന്ന ചുമത ലകളെക്കുറിച്ചുമാണ് പറയുന്നത്. അവ കാലത്തിനൊത്തു മാറുന്നു. നിസ്സാരമായ ഒരു ദേശാചാരം മാറുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ മതം നഷ്ട പ്പെടുകയില്ലെന്ന് എപ്പോഴുമോർക്കണം. ഈവക ആചാരങ്ങൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ മാറിവന്നവയാണെന്നും മറക്കരുത്. ഈ ഭാരതത്തിൽത്തന്നെ ഗോമാംസം കഴിക്കാതെ ആർക്കും ബ്രാഹ്മണനാകാൻ പാടില്ലാതിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു സന്ന്യാസിയോ രാജാവോ പ്രമാണിയോ വിരുന്നുവന്നാൽ ഒന്നാംതരം കാളയെയാണ് കൊന്നിരുന്നത്. കൃഷീവലരായ നമ്മുടെ വംശ്യർക്കു നല്ല കാളകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ നാശമാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നു ക്രമേണ അവർ ധരിച്ചു. ഇതു വേദങ്ങളിൽത്തന്നെ കാണാം. അതിനാൽ ആ ആചാരം നിർത്തി: ഗോഹത്യയ്ക്കെതിരായി ഒരു ശബ്ദമുയർന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ ഏറ്റവും ഭയങ്കരമെന്നു തോന്നുന്ന ആചാരങ്ങൾ ചില കാലങ്ങളിൽ നടപ്പിലിരുന്നെന്നു കാണാം. കാലംപോകെ മറ്റാചാരങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നു. ക്രമേണ ഇവയും മാറേണ്ടിവരും: മറ്റു സ്മൃതികൾ നടപ്പിൽവരും. വേദങ്ങൾ ശാശ്വതങ്ങളാകയാൽ യുഗയുഗാന്തരങ്ങളായി മാറാതെ നിലനില്ക്കുമെന്നും സ്മൃതികൾക്ക് അന്തമുണ്ടെന്നുമുള്ള സംഗതി നാം ധരിക്കേണ്ടതാണ്. കാലം തിരിഞ്ഞു മുന്നോട്ടു നീങ്ങുമ്പോൾ

ഏറെയേറെ സ്മൃതികൾ മാഞ്ഞുമറയും: ഋഷിമാർ വന്നുചേരും: അവർ സമുദായത്തെ മാറ്റും: കൂടുതൽ ആശാസ്യമായ സരണികളിലൂടെ നയിക്കും: അതാതു യുഗത്തിലെ ആവശ്യങ്ങൾക്കൊത്ത പുതിയ ധർമ്മങ്ങളിലേക്കും മാർഗ്ഗങ്ങളിലേക്കും നയിക്കും. ഇതൊന്നും കൂടാതെ സമുദായത്തിനു നിലനില്ക്കാനാവില്ല. ഈ രണ്ടപായങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുവേണം നമ്മുടെ ഗതി വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്താൻ. ഇതിൻെറ അർത്ഥമെന്തെന്നു ധരിക്കത്തക്ക വിശാലതയും വിശ്വാസവും ഇവിടെയുള്ള നമുക്കൊക്കെ ഉണ്ടാകുമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. ഇതിൻെറ അർത്ഥം എല്ലാറ്റിനെയും ഉൾക്കൊള്ളുക എന്നാണ്, തള്ളിക്കളയുക എന്നല്ല. പിടിവാദിയുടെ ഊറ്റവും ജഡവാദിയുടെ പരപ്പുമാണ് ഞാനാവശ്യപ്പെടുന്നത്. ആഴിക്കൊത്ത ആഴവും അനന്തവാനത്തിനൊത്ത പരപ്പുമുള്ള ഹൃദയമാണ് നമുക്കാവശ്യം. ഏതു കാലത്തുണ്ടായ ഏതു ജനതയോടുമൊപ്പം നമുക്കു പുരോഗമികളാകണം: അതോടൊപ്പം നമ്മുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഹിന്ദുക്കൾക്കുമാത്രം വശമായ മട്ടിൽ, യാഥാസ്ഥിതികരും വിശ്വാസശീലരുമാകണം.

വ്യക്തമായി പറയാം; ഓരോ കാര്യത്തിലും സാരമേത് അസാരമേത് എന്നു നാം ധരിക്കണം. സാരമാണ് ശാശ്വതം. അസാരത്തിനു കുറച്ചു കാലത്തേക്കു വിലയുള്ളു. കുറേ കഴിഞ്ഞ് അസാരത്തിൻെറ സ്ഥാനം സാരം കയ്യടക്കിയില്ലെങ്കിൽ ആദ്യത്തേത് ആപൽക്കരംകൂടിയാകും. പഴയ ആചാരങ്ങളെയും വ്യവസ്ഥകളെയുമെല്ലാം നിങ്ങൾ നേരിട്ടു ചെറുത്തു നിന്ദിക്കണമെന്നല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്: ഒരിക്കലുമല്ല. അവയിൽവെച്ച് ഏറ്റവും നിന്ദ്യമായതിനെപ്പോലും നിന്ദിക്കരുത്. ഒന്നിനെ യും നിന്ദിക്കരുത്. ഇന്നു തികഞ്ഞ തിന്മകളായിത്തോന്നുന്ന ആ ആചാരങ്ങൾപോലും, പണ്ടു തികച്ചും ജീവസന്ദായകങ്ങളായിരുന്നു. ഇവയെ നമുക്കു മാറ്റണമെങ്കിൽ, അതു ശാപവചസ്സുകളോടു കൂടിയാവരുത്. മറിച്ച്, നമ്മുടെ വംശത്തെ രക്ഷിച്ചുപുലർത്തുവാൻ ഈവക ആചാരങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ച സേവനങ്ങളോർത്തു കൃതജ്ഞത യോടും അനുഗ്രഹവചസ്സുകളോടും കൂടിയാവണം. നമ്മുടെ സമുദായ നേതാക്കന്മാർ ഋഷിമാരായിരുന്നു, ഒരിക്കലും സേനാനികളോ രാജാ ക്കന്മാരോ ആയിരുന്നില്ല എന്നും നാമോർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആരാണീ ഋഷിമാർ? ഉപനിഷത്തുകളിൽ പരാമൃഷ്ടനായ ഋഷി സാധാരണ മനുഷ്യനല്ല, മന്ത്രദ്രഷ്ടാവാണ്: മതം കാണുന്നവനാണ് ഋഷി. അദ്ദേഹ ത്തിനു മതം വെറും ഗ്രന്ഥപാണ്ഡിത്യമോ വാദവിവാദമോ ഊഹാ പോഹമോ പ്രലപനമോ അല്ല: പ്രായോഗികമായ സാക്ഷാത്കാരമാണ്: ഇന്ദ്രിയാതീതമായ സത്യങ്ങളെ മുഖത്തോടുമുഖം നേരിടുകയാണ്. ഇതാണ് ഋഷിത്വം. ഇന്ന ഒരു യുഗത്തിനോ കാലത്തിനോ സമ്പ്രദായ ത്തിനോ ജാതിക്കുപോലുമോ അവകാശപ്പെടാവുന്നതുമല്ല ആ ഋഷിത്വം. സത്യം സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടണമെന്നത്രേ വാത്സ്യായനൻ പറയുന്നത്. നിങ്ങൾക്കും എനിക്കും, നമ്മിലോരോരുത്തന്നും, 'ഋഷിയാകുക' എന്ന ആഹ്വാനം ശ്രവിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും ഓർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നമുക്ക്

നമ്മിൽത്തന്നെ വിശ്വാസം വേണം: ലോകത്തെ നമുക്കിളക്കണം: എല്ലാം നമ്മിൽത്തന്നെയുണ്ട്. നമുക്ക് മതത്തെ അഭിമുഖമായി കാണ ണം, അനുഭവിക്കണം: അങ്ങനെ അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ സംശയങ്ങൾക്കു പരിഹാരം നേടണം. പിന്നെ, ഋഷിത്വത്തിൻെറ നിതാന്തശ്ലാഘ്യമായ പ്രകാശത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്ന നമ്മിൽ ഓരോരു ത്തനും ഗംഭീരനാകും. അപ്പോൾ നമ്മുടെ ചുണ്ടുത്തുനിന്നു വീഴുന്ന ഓരോ വാക്കിനും പിമ്പിൽ ഭദ്രതയുടേതായ അനന്തപ്രാമാണ്യ മുണ്ടാകും. നമ്മുടെ മുമ്പിൽനിന്നു തിന്മ സ്വയം മാഞ്ഞുമറയും. അതിൻെറ പേരിൽ ആരെയും ശപിക്കേണ്ടിവരില്ല: ലോകത്തിലാരോടും പടവെട്ടേണ്ടിയും വരില്ല. നമ്മുടെയും അന്യരുടെയും ശാശ്വതമായ നന്മയ്ക്കായി ഋഷിത്വം സാക്ഷാത്കരിക്കുവാൻ ഇവിടെയുള്ള ഓരോരു ത്തനെയും ഈശ്വരൻ തുണയ്ക്കട്ടെ.

***

9
വേദാന്തപരിപാടി

സ്വാമിജി കുംഭകോണം സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അവിടുത്തെ ഹിന്ദുക്കൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസ അദ്ദേഹം നല്കി:

പൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽനിന്ന്, മഹാക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും വിഖ്യാതരായ സിദ്ധന്മാർക്കും പ്രാജ്ഞന്മാർക്കും പേരുകേട്ട നമ്മുടെ പുണ്യഭൂമിയിലേക്കു മടങ്ങിവരുന്ന അങ്ങയെ, മതദൃഷ്ട്യാ പ്രധാനവും പ്രാചീനവുമായ കുംഭകോണനഗരത്തിലെ ഹിന്ദുപൗരന്മാരുടെ പേരിൽ, ഹൃദയപൂർവ്വം സ്വാഗതംചെയ്യുവാൻ ഞങ്ങളെ അനുവദിക്കണമെന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അമേരിക്കയിലും യൂറോപ്പിലും അങ്ങയുടെ മതപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുണ്ടായ ഗണ്യമായ സാഫല്യം ഞങ്ങളെ ഈശ്വ രനോടു കൃതജ്ഞരാക്കുന്നു. ഈശ്വരനെയും മനുഷ്യന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികതയെയും പറ്റിയുള്ള ആദർശങ്ങളെല്ലാം ഉയർത്തുവാനും പൊരുത്തപ്പെടുത്തുവാനും കഴിവുൾക്കൊള്ളത്തക്കവണ്ണം വിശാലവും യുക്തിയുക്തമാംവണ്ണം ബഹുമുഖവുമാണ് ഹിന്ദുക്കളുടെ ദർശനവും മതവുമെന്ന വസ്തുത ഷിക്കാഗോവിൽ സമ്മേളിച്ച ലോകമഹാമതങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠരായ പ്രതിനിധികളുടെ മനസ്സിൽ പതിപ്പിക്കുവാൻ അങ്ങയെ കരുത്തനാക്കിയതുകൊണ്ടും ഈശ്വരനോടു ഞങ്ങൾ കൃതജ്ഞരാണ്.

പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ജീവനും ആത്മാവുമായ ഈശ്വരന്റെ ഹസ്തങ്ങളിൽ സത്യത്തിന്റെ നില എന്നും ഭദ്രംതന്നെയെന്ന ഉറച്ച ബോധം ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങളായി നമ്മുടെ ജീവത്തായ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഒരംശമായിരുന്നു. ക്രിസ്തീ യരാജ്യങ്ങളിൽ അങ്ങു ചെയ്ത പാവനപ്രവൃത്തികളുടെ ഫലങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ഇന്ന് ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നത്, അവ, തികച്ചും മതനിഷ്ഠമായ ഹിന്ദുജനതയുടെ ആദ്ധ്യാ ത്മികപൈതൃകത്തിന്റെ അമേയമൂല്യം കണ്ണു തുറന്നുകാണുവാൻ ഭാരതത്തിലും വെളിയിലുമുള്ള ആളുകൾക്ക് എളുതാക്കിയതിനാലത്രേ അങ്ങു ചെയ്ത പ്രവൃത്തി കളുടെ സാഫല്യം, സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ, നേരാത്ത പ്രസിദ്ധനും മഹാനുമായ അങ്ങയുടെ ഗുരുവിന്റെ യശോധാവള്യത്തിനു മാറ്റേറ്റിയിട്ടുണ്ട്: പരിഷ്കൃതലോക ത്തിന്റെ പരിഗണനയിൽ നമ്മെ ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്: ഇതിനെല്ലാം മേലേ, ഒരു ജനതയെന്ന നിലയിൽ നമുക്കും പണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള നേട്ടങ്ങളെച്ചൊല്ലി അഭിമാനി ക്കത്തക്ക ന്യായമുണ്ടെന്ന തോന്നലുളവാക്കിയിട്ടുണ്ട്: ഫലപ്രദമായ ആക്രമണ വാസന നമ്മുടെ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു ഘടകമല്ലാത്തത് അതിന്റെ പരിശ്രാന്തി യുടെയോ അപക്ഷയത്തിന്റെയോ ലക്ഷണമല്ലെന്ന തോന്നലും ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങയുടേതുപോലെ തെളിഞ്ഞ കാഴ്ചയും ശ്രദ്ധയും നിസ്സ്വാർത്ഥതയുമുള്ള പ്രവർത്തകർ നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ളപ്പോൾ ഹിന്ദുജനതയുടെ ഭാവി ഉജ്ജ്വലവും ആശാസ്യവുമായിരിക്കാനേ ഇടയുള്ളു. വിശ്വത്തിന്റെയെന്നോണം സകലജനതകളുടെയും നാഥനായ ഈശ്വരൻ അങ്ങയ്ക്ക് ആരോഗ്യവും ദീർഘായുസ്സും നല്കി അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! ഹിന്ദുക്കളുടെ മതത്തിന്റെ ദർശനത്തിന്റെയും പ്രാമാ ണികനായ ആചാര്യൻ എന്ന നിലയിലുള്ള അങ്ങയുടെ കൃത്യനിർവഹണത്തിൽ അങ്ങയെ ഏറിയ തോതിൽ ബലിഷ്ഠനും പ്രാജ്ഞനുമാക്കുമാറാകട്ടെ!

രണ്ടാമതൊരു സ്വാഗതാശംസയും പട്ടണത്തിലെ ഹിന്ദുവിദ്യാർത്ഥികൾ സ്വാമിജിക്കു നല്കുകയുണ്ടായി. പിന്നീട് 'വേദാന്തപരിപാടി'യെക്കുറിച്ചു താഴെ ചേർ ക്കുന്ന പ്രഭാഷണം സ്വാമിജി നടത്തി;

ചുരുങ്ങിയ തോതിൽ നടത്തുന്ന മതപ്രവർത്തനവും വമ്പിച്ച ഫലം കൈവരുത്തുന്നു. ഗീതയിലെ[1] ഈ നിരീക്ഷണത്തിന് ഉദാഹരണം വേണമെങ്കിൽ, എൻെറ എളിയ ജീവിതത്തിൽ ഓരോ ദിവസവും ഞാൻ അതിൻെറ സത്യം തെളിഞ്ഞുകാണുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ എൻെറ പ്രവൃത്തി നന്നെ തുച്ഛമാണ്. എന്നാൽ കൊളമ്പു മുതൽ ഈ പട്ടണം വരെ എൻെറ സഞ്ചാരത്തിൽ പ്രതിപദം എനിക്കു കിട്ടിയ സ്വാഗത ത്തിൻെറ ഹാർദ്ദതയും സ്നേഹമസൃണതയും എല്ലാം പ്രതീക്ഷകളെയും പിന്നിടത്തക്കതാണ്. അതോടൊപ്പം ഹിന്ദുക്കളെന്ന നിലയിൽ നമ്മുടെ പാരമ്പര്യങ്ങൾക്കു ചേർന്നതുമാണ്, നമ്മുടെ വംശമഹിമയ്ക്കു യോജി ച്ചതാണ്. കാരണം, ഇവിടത്തെ ഹിന്ദുക്കളായ നമ്മുടെ ജീവശക്തിയും ജീവിതതത്ത്വവും ആത്മാവുതന്നെയും മതത്തിലാണെന്നുവേണം പറയാൻ. കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള നരവംശങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് എനിക്കു ചെറിയ തോതിൽ ലോകം കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എല്ലായിടത്തും ജനതകളുടെ ഇടയിൽ അതാതു നരവംശത്തിൻെറ നട്ടെല്ലെന്നു പറയത്തക്ക ഒരു വലിയ ആദർശം കാണുമാറായിട്ടുണ്ട്. ചിലർക്ക് അതു രാഷ്ട്രതന്ത്രമാണ് (politics), വേറെ ചിലർക്കു സാമൂഹ്യസംസ്കൃതിയാണ്: മറ്റു ചിലർക്കു ബുദ്ധിപര മായ സംസ്കൃതിയും മറ്റുമാകാം അവരവരുടേതായ ജനതാപശ്ചാത്തലം. എന്നാൽ നമ്മുടെ മാതൃരാജ്യത്തിൻെറ നട്ടെല്ലും അടിത്തറയും മതമാണ്, മതംമാത്രം. നമ്മുടെ മാതൃരാജ്യത്തിൻെറ ജീവിതസൗധം അപ്പാടെ ഉറച്ചുനില്ക്കുന്ന മൂലശിലയും മതമത്രേ. ഞാൻ അമേരിക്കയിലായിരുന്നപ്പോൾ മദ്രാസിലെ പൗരന്മാർ എനിക്കു സദയമയച്ചുതന്ന മംഗളാശംസയ്ക്കുള്ള മറുപടിയിൽ ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ഒരു സംഗതി നിങ്ങളിൽ ചിലർ ഓർക്കുന്നുണ്ടാവും. പാശ്ചാത്യരായ പലമാന്യരെയും അപേക്ഷിച്ച്, ഭാരതത്തിലെ കർഷകന്ന് പലതരത്തിലും മെച്ചപ്പെട്ട മതവിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടെന്നതത്രേ അത്. ഇന്നു സംശയാതീതമാം വണ്ണം എൻെറ വാക്കുകളുടെ വാസ്തവസ്ഥിതി ഞാൻതന്നെ നിരീക്ഷി ച്ചറിയുകയുമാണ്. ഭാരതത്തിലെ സാമാന്യജനത്തിൻെറ അറിവില്ലായ്മയും അറിവിനു ദാഹമില്ലായ്മയും, എന്നെ കുറേയൊക്കെ അസംതൃപ്ത നാക്കിയിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അതെനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു. അവർക്കു താല്പര്യമെന്തിലോ അതറിയാൻ അവർക്കുള്ള വെമ്പൽ, എനിക്കു സഞ്ചരിച്ചുകാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള അന്യവംശരായ ഏതൊരു സാമാന്യജനത്തിന്നുള്ളതിനെക്കാളും അധികമാണ്. യൂറോപ്പിലുണ്ടായ വമ്പിച്ച രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റിയോ യൂറോപ്പിൽ നടക്കുന്ന സാമൂഹ്യവിപ്ലവങ്ങളെപ്പറ്റിയോ നമ്മുടെ കർഷക രോടു ചോദിക്കുക. അവയെക്കുറിച്ചൊന്നും അവർക്കറിവില്ല: അറിയാൻ അവർ കൂട്ടാക്കുന്നുമില്ല. പക്ഷേ, ഭാരതത്തിൽനിന്നു പലതരത്തിലും അകന്ന്, ഭാരതത്തിൽ ഒരു ജീവിതതാല്പര്യവുമില്ലാത്ത സിലോണിലെ

1 (ഗീത. 2–40) 2 ഇത് ഇതേ പുസ്തകത്തിൽ വരും.

കർഷകർക്കുപോലും – പാടങ്ങളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന കർഷകർക്കു പോലും – അമേരിക്കയിൽ ഒരു മതമഹാസമ്മേളനം നടന്നെന്നും ഒരു ഭാരതീയസന്ന്യാസി അവിടെ ചെന്നെത്തി കുറേയൊക്കെ വിജയം നേടിയെന്നും അറിയാം.

അപ്പോൾ താല്പര്യമെന്തിലോ അതറിയാൻ ഭാരതത്തിലെ സാമാന്യജനത്തിൻെറ വെമ്പൽ മറ്റു നരവംശക്കാർക്കുള്ളതുപോലെ തന്നെ. ഭാരതീയരുടെ ഏകതാല്പര്യം മതത്തിലാണുതാനും. നമ്മുടെ ജനതയുടെ ജീവശക്തി മതാദർശങ്ങളെ ലക്ഷീകരിക്കുന്നതോ രാഷ്ട്രീയാദർശങ്ങളെ ലക്ഷീകരിക്കുന്നതോ നല്ലത് എന്ന ചോദ്യമല്ല ഞാനിപ്പോൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. ഏതായാലും, നന്മയ്ക്കോ തിന്മ യ്ക്കോ, നമ്മുടെ ജീവശക്തി മതനിഷ്ഠമാണെന്ന വസ്തുത സുവ്യക്തം. നിങ്ങൾക്കതു മാറ്റുക സാദ്ധ്യമല്ല: അതു നശിപ്പിച്ച് തൽസ്ഥാനത്തു മറ്റൊന്നു വെയ്ക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയില്ല. വളരുന്ന മാമരത്തെ ഒരു മണ്ണിൽനിന്നു പിഴുത് മറ്റൊന്നിൽ നട്ട് അവിടെ പെട്ടെന്നു വേരൂന്നിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കാവില്ല. നന്മയ്ക്കോ തിന്മയ്ക്കോ, പല സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി ഭാരതത്തിലേക്കു മതാദർശം പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. നന്മയ്ക്കോ തിന്മയ്ക്കോ എന്നറിവില്ല, ഭാസുരമായ പല സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി ഭാരതീയാന്തരിക്ഷത്തിൽ മതാദർശങ്ങൾ നിറ ഞ്ഞുനിന്നു. ഗുണത്തിനായാലും ദോഷത്തിനായാലും, ഈവക മതാദർ ശങ്ങളുടെ ഒത്തനടുവിൽ ജനിച്ചുവളർന്നവരാണ് നാമൊക്കെ. ഇതിനിടയിൽ, നമ്മുടെ രക്തത്തിൽ മതം കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു: നമ്മുടെ ഓരോ രക്തകണത്തോടുമൊപ്പം അതു തുടിക്കുകയാണ്: അതു നമ്മുടെ ഉടലോടൊത്തുചേർന്നിരിക്കയാണ്, നമ്മുടെ ജീവിത ത്തിലെ ശക്തിസാരമായിരിക്കയാണ്. പ്രതികരണമായി അതേ ക്രിയാ ശക്തിയെ വിജൃംഭിപ്പിക്കാതെ, ഊക്കേറിയ ആ നദി സഹസ്രാബ്ദ ങ്ങളായി മെനഞ്ഞെടുത്ത ആ ചാലു നിറയ്ക്കാതെ, അത്തരത്തിലുള്ള മതം വെടിയുക നിങ്ങൾക്കു സാദ്ധ്യമോ? ഗംഗ ഹിമസങ്കുലമായ അതിൻെറ പ്രഭവസ്ഥാനത്തേക്കു മടങ്ങിച്ചെന്ന് പുതിയൊരു ചാലിലൂടെ പായണമെന്നാണോ നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്? ഇതൊരുപക്ഷേ സാദ്ധ്യമായാലും, ഈ രാജ്യത്തിൽനിന്ന് അതിൻേറതായ മതജീവിത സരണി തള്ളുകയും രാഷ്ട്രീയമോ മറ്റോ ആയ ഒരു പുതുജീവിത മാർഗം കൊള്ളുകയും സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ. പ്രതിബന്ധം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ മാർഗ്ഗത്തിനൊത്തേ[1] നമുക്കു പ്രവർത്തിക്കാനാവൂ. ഭാരത ത്തിൽ മതമാർഗ്ഗത്തിലാണ് പ്രതിബന്ധം ഏറ്റവും കുറവായി അനുഭവ പ്പെടുന്നത്. ഭാരതത്തിൽ ഇതാണ് ജീവിതത്തിൻെറയും വളർച്ചയുടെയും സുസ്ഥിതിയുടെയുമായ മാർഗ്ഗം – മതമാർഗ്ഗമനുസരിക്കുക.

അതേ, മറ്റു രാജ്യങ്ങളിൽ പല ജീവിതാവശ്യങ്ങളുള്ളതിൽ ഒന്നു മാത്രമാണ് മതം. ഞാനുപയോഗിച്ചുവരാറുള്ള ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം പറയട്ടെ. സത്രത്തിലെ സ്വീകരണമുറിയിൽ പല സാധനങ്ങളുമുണ്ട്: ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃതനടപടിയനുസരിച്ച് ജപ്പാനിലുണ്ടാക്കിയ ഒരു പൂച്ചട്ടികൂടി വേണം.

1 Law of least resistance

അതിനാൽ സത്രം നടത്തിപ്പുകാരിക്ക് അതും സമ്പാദിച്ചേതീരൂ. അതില്ലാതിരിക്കുന്നതു ഭംഗിയല്ല. അങ്ങനെ, ജീവിതത്തിൽ പലതും ചെയ്യാനുള്ള അവൾക്കോ അയാൾക്കൊ സ്വല്പം മതംകൂടി കൊണ്ടു വന്നു ജീവിതത്തെ മുഴുമിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ അവൾക്കും അയാൾക്കും സ്വല്പം മതവുമുണ്ട്. പാശ്ചാത്യജനതയുടെ ജീവിതലക്ഷ്യം രാഷ്ട്രതന്ത്രം, സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണം, ഒറ്റവാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഈ ലോകമത്രേ. ഈ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയെ തുണയ്ക്കാൻ ഈശ്വരനും മതവും പതുക്കെ വന്നുകൂടുന്നു. ഒരു തരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അവർക്കുവേണ്ടി ഈ ലോകം തുടച്ചുവെടിപ്പാക്കി ഒരുക്കിവെയ്ക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന ഒരു സത്ത്വമത്രേ അവരുടെ ഈശ്വരൻ. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ, ഈശ്വരന്ന് അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിലുള്ള വില ഇത്രമാത്രം. കുറേക്കൂടി ഭേദമായി അറിയേണ്ടവർ കുറഞ്ഞപക്ഷം കുറേക്കൂടി ഭേദമായി അറിയാമെന്നു ഭാവിക്കുന്നവർ, കഴിഞ്ഞ ഒന്നോ രണ്ടോ നൂറ്റാണ്ടുകളായി ഭാരതത്തിലെ മതത്തിന്നെതിരായി ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ള വാദങ്ങളുടെ കഴമ്പ് ഇത്രയുമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയരുതേ? അതായത്, നമ്മുടെ മതം ഇഹലോകസുസ്ഥിതിക്കനുകൂലമല്ലെന്ന്: അതു നമുക്കു സ്വർണ്ണം വിളയിക്കുന്നില്ലെന്ന്: ജനതകളെ കൊള്ളയിടുവാൻ നമ്മെ അതു കരുത്തരാക്കുന്നില്ലെന്ന്: ദുർബലരുടെ ദേഹത്തിൽ ബലവാന്മാരെക്കൊണ്ടു ചവുട്ടിക്കുന്നില്ലെന്ന്: അവരെ ദുർബലരുടെ ജീവരക്തംകൊണ്ട് ഊട്ടുന്നില്ലെന്ന്. ഇതൊന്നും നമ്മുടെ മതം ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു നിശ്ചയം. മനുഷ്യവംശ ങ്ങളെ മുടിക്കാനും കൊള്ളയിടാനും നശിപ്പിക്കാനുമായി, പ്രതിപദം ഭൂമിയെ വിറപ്പിക്കുന്ന കുപ്പിണികളെ അയയ്ക്കാൻ അതിനു കഴിവില്ല തന്നെ. അതിനാൽ അവർ പറയുകയാണ്, ഈ മതത്തിലെന്തിരിക്കുന്നു? ചതച്ചുപൊടിക്കുന്ന ചക്കിലിടാൻ വകയൊന്നും അതു നല്കുന്നില്ല: മാംസപേശികൾക്കു കരുത്തു നല്കുന്നില്ല. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു മതത്തിൽ എന്തിരിക്കുന്നു?

ഇഹലോകത്തിനുതകുന്നില്ലെന്ന വാദംകൊണ്ടുതന്നെയാണ് നാം നമ്മുടെ മതത്തെ സമർത്ഥിക്കുന്നതെന്ന സംഗതി അവർ സ്വപ്നേപി അറിയുന്നില്ല. നമ്മുടേതേ ഉള്ളു യഥാർത്ഥമായ മതം. എന്തുകൊണ്ടെ ന്നാൽ, ആ മതമനുസരിച്ച് ഇന്ദ്രിയഗോചരവും മൂന്നുനാൾക്കുള്ളിൽ പൊലിയുന്നതുമായ ഇഹലോകത്തെയല്ല എല്ലാറ്റിനും അന്ത്യവും ലക്ഷ്യവുമാക്കേണ്ടത്: നമ്മുടെ മഹത്തായ പ്രാപ്യസ്ഥാനമാകേണ്ടത് ഈ ലോകമല്ല. കുറച്ചടിമാത്രം പരപ്പുള്ള ഈ കൊച്ചുലോകചക്രവാളമല്ല നമ്മുടെ മതബോധത്തിന് അതിരിടുന്നത്. നമ്മുടെ മതം അപ്പുറത്തുള്ള വിദൂരതയിലാണ്, അതിനുമപ്പുറത്താണ് – ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കുമപ്പുറം, ദേശ ത്തിനും കാലത്തിനുമപ്പുറം, ദൂരെ, ദൂരെ, അപ്പുറത്ത്. അവിടെയാകട്ടെ ഇഹലോകത്തിൻേറതായി ഒരു വസ്തു ബാക്കിയില്ല: ആത്മാവിൻെറ ലോകോത്തരമായ ആ സൗഭാഗ്യസാഗരത്തിൽ ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡം തന്നെ വെറുമൊരു കണികപോലെയാകുന്നു. നമ്മുടേതാണ് ശരിയായ മതം. കാരണം, അതു പഠിപ്പിക്കുന്നു,

ഈശ്വരൻമാത്രമേ സത്യമായിട്ടു ള്ളു എന്ന്: ഇഹലോകം മിഥ്യയും അനിത്യവുമാണെന്ന്: നിങ്ങളുടെ പൊന്നെല്ലാം വെറും മണ്ണാണെന്ന്: നിങ്ങളുടെ പ്രതാപമെല്ലാം അല്പമാ ണെന്ന്: ജീവിതംപോലും പലപ്പോഴും തിന്മയാണെന്ന്. ഇതുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടേതു ശരിയായ മതമായിരിക്കുന്നത്. നമ്മുടേതാണ് ശരിയായ മതം. കാരണം, അത് എല്ലാറ്റിനും മേലേ ത്യാഗം ഉപദേശിക്കുന്നു. ഈ ഭാരതത്തിൽ നമ്മുടെ പൂർവികർ കണ്ടെത്തിയ പ്രാജ്ഞതയുടെ നിതാന്തവന്ദ്യമായ പ്രാചീനത സമ്മതിക്കുന്ന ഹിന്ദുക്കളായ നമ്മോടു തുലനം ചെയ്താൽ ഇന്നലെ പിറന്ന കുഞ്ഞുങ്ങളെന്നു കരുതാവുന്ന ജനതകളോടായി, യുഗയുഗാന്തരങ്ങളിൽ ഉരുക്കൂടിയ പ്രാജ്ഞതയോടു കൂടി നമ്മുടെ മതം ഉയർന്നുനിന്നുപദേശിക്കയും പ്രഖ്യാപിക്കയുമാണ്; ''കുട്ടികളേ, ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ദാസന്മാരാണ് നിങ്ങൾ: ഇന്ദ്രിയങ്ങളിൽ പരിമിതിയേയുള്ളു: ഇന്ദ്രിയങ്ങളിൽ മുടിവേയുള്ളു. ചുരുങ്ങിയ മൂന്നു നാൾക്കുള്ള ഇവിടുത്തെ അമിതഭോഗം ഒടുവിൽ മുടിവിലേ കലാശിക്കൂ. അതൊക്കെ വെടിയുക. ഇന്ദ്രിയങ്ങളോടും ലോകത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ട പ്രണയം ത്യജിക്കുക. അതാണു മതത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം.'' ത്യാഗത്തിലൂടെ യാണ്, ഭോഗത്തിലൂടെയല്ല ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള വഴി. അതിനാൽ നമ്മുടേതു മാത്രമാണ് ശരിയായ മതം.

അതേ, അദ്ഭുതാവഹമായ ഒരു സംഗതിയത്രേ ഇത്; മറ്റു ജനതകൾ ഓരോന്നായി ലോകരംഗത്തിൽ വന്നു കുറേ മുഹൂർത്തങ്ങൾ തനതു ഭാഗങ്ങൾ ചുറുചുറുക്കോടെ നടിച്ചിട്ട്, കാലമാകുന്ന കടലിൽ, ഒരടയാളമോ അലപോലുമോ ഏതാണ്ടവശേഷിപ്പിക്കാതെ മറഞ്ഞിരിക്കവേ, നാമിതാ ഇവിടെ ഏറെക്കുറെ ശാശ്വതമായ ഒരു ജീവിതം നയിച്ചുവരുന്നു. ശേഷിയുറ്റതു ശേഷിക്കുമെന്ന നൂതനസിദ്ധാന്തത്തെക്കുറിച്ച് അവർ വളരെയൊക്കെ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. അവർ കരുതുന്നു, മാംസ പേശികളുടെ കരുത്തിനാണ് ശേഷിക്കാൻ ഏറ്റവും കഴിവുള്ളതെന്ന്. അതു ശരിയാണെങ്കിൽ, പഴയ ലോകത്തിൽ ചൊൽക്കൊണ്ട വിക്രമി ജനതകളിൽ ഓരോന്നും പെരുമയൊത്ത് ഇന്നു ജീവിച്ചിരുന്നേനേ. മറ്റൊരു ജനതയെയോ ജാതിയെയോ കീഴടക്കിയിട്ടില്ലാത്ത ദുർബ്ബലരായ ഹിന്ദുക്കൾ – നാമൊക്കെ – 'അന്യംനിന്നുപോകയും ചെയ്തേനേ.' എന്നാൽ മുപ്പതു കോടി ഹിന്ദുക്കൾ ഇന്നും ഇവിടെ ജീവിച്ചുവരുന്നു. (ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് യുവതി ഒരിക്കൽ എന്നോടു ചോദിച്ചു; ഹിന്ദുക്കൾ എന്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്? ഒരൊറ്റ നരവംശത്തെപ്പോലും അവർക്കു കീഴട ക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ!) ഹിന്ദുജനതയുടെ വീര്യം നിശ്ശേഷം വറ്റിവരണ്ടുപോയെന്നും അതിന്റെ ശരീരം മുരടിച്ചുകഴിഞ്ഞെന്നും പറയുന്നത് ഒരു തരത്തിലും ശരയല്ല: ശരിയല്ലതന്നെ. വീര്യം വേണ്ടുവോളമുണ്ട്: യഥാകാലം, ആവശ്യംപോലെ, ആ വീര്യം വൻപ്രവാഹങ്ങളായി പുറത്തുവന്നു ലോകത്തെ ആപ്ലാവനം ചെയ്യു ന്നുമുണ്ട്.

ഏറ്റവും പ്രാചീനകാലംമുതൽ നാം ലോകത്തെ മുഴുവൻ ഒരുതര ത്തിൽ വെല്ലുവിളിച്ചുവരുകയാണ്. ഒരു മനുഷ്യന്ന് എത്രയേറെ പരിഗ്ര ഹിക്കാമെന്ന

പ്രശ്നത്തിനു സമാധാനം നല്കുകയാണ് പാശ്ചാത്യ ലോകത്തിൽ. നാമിവിടെ എത്ര സ്വല്പംകൊണ്ട് ഒരുവനു ജീവിക്കാമെന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം പറയാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. ഇനിയും കുറേ നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ഈ മത്സരവും വ്യത്യാസവും തുടർന്നുപോകതന്നെ ചെയ്യും. പക്ഷേ, ചരിത്രത്തിൽ വല്ല സത്യവുമുണ്ടെങ്കിൽ, ദീർഘദർന ങ്ങൾ എപ്പോഴെങ്കിലും നേരായി വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, തീർച്ചയായും ഏറ്റവും സ്വല്പംകൊണ്ടു ജീവിക്കാൻ അഭ്യസിക്കുന്നവരാണ്, ആത്മ സംയമനം വെടിപ്പായി പരിശീലിക്കുന്നവരാണ്, ഈ പോരിൽ ഒടുക്കം വിജയിക്കുക. മറിച്ച്, ഭോഗങ്ങളുടെയും ധൂർത്തടിയുടെയും പിമ്പേ പായുന്നവർ, താല്ക്കാലികമായി എത്രയൊക്കെ വീര്യസമ്പന്നരെന്നു തോന്നിയാലും, മരിച്ചു നാമാവശേഷമാകയും ചെയ്യും. വ്യക്തിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ, എന്തിന്, ജനതകളുടെപോലും ചരിത്രത്തിൽ, ഒരുതരം 'ലോകശ്രാന്തി' (world-weariness) ദുഃസഹമാംവണ്ണം പ്രകടമാകുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ അത്തരം ലോക ശ്രാന്തിയുടെ വേലിയേറ്റം വന്നെത്തിയതായി തോന്നുന്നു. അവിടെയു മുണ്ട് അവരുടെ ചിന്തകന്മാരും മഹത്തുക്കളും. അവർ, വിത്തത്തിനും പ്രതാപത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ആ പരക്കം പാച്ചിൽ വെറും പൊള്ളയാ ണെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്കാരസമ്പന്നരായ അവിടത്തെ പല പുരുഷന്മാർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും, എന്തിന് അത്തരം ഏറിയകൂറു മാളുകൾക്ക്, ഈ മത്സരവും പോരാട്ടവും ഈ വണിജപരിഷ്കാര ത്തിൻെറ ബർബരതയും ശ്രമാവഹമായി തോന്നിക്കഴിഞ്ഞു: അവർ ഇതിലും മെച്ചപ്പെട്ട വല്ലതും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. യൂറോപ്പിൻെറ ദുരിത ങ്ങൾക്ക് ഏക പരിഹാരമായി രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവുമായ പരിണാ മങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്ന ഒരു വർഗ്ഗം ഇന്നും അവിടെയുണ്ട്. പക്ഷേ അവിടത്തെ വൻകിട ചിന്തകന്മാരുടെ ഇടയിൽ മറ്റാദർശങ്ങൾ വളർന്നുവരുകയാണ്. മനുഷ്യൻെറ പരിസ്ഥിതികളെ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവുമായി എത്രതന്നെ കൈകാര്യം ചെയ്താലും ജീവിതത്തിലെ ദുരിതങ്ങൾക്കു പരിഹാരമുണ്ടാവില്ലെന്ന് അവർ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. അന്തഃകരണത്തിനു മെച്ചപ്പെട്ട പരിവർത്തനമേർപ്പെടണം, അങ്ങനെ യായാലേ ജീവിതത്തിലെ ദുരിതങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടൂ. ഏതു തോതി ലുള്ള ശക്തിയും ഭരണകൂടവും നിയമനൈഷ്ഠര്യവും ഒരു വംശത്തി ൻെറ പരിസ്ഥിതികളെ മാറ്റാൻ പോന്നതല്ല. തെറ്റായ വംശപ്രവണ തകളെ മാറ്റി മെച്ചപ്പെടുത്താൻ ആദ്ധ്യാത്മികവും ധാർമ്മികവുമായ സംസ്കാരങ്ങൾക്കേ കഴിയൂ. അങ്ങനെ പാശ്ചാത്യവംശങ്ങൾ ഒരു പുതിയ ആശയത്തിന്, ഒരു പുതിയ ദർശനത്തിന്, വെമ്പുകയാണ്. അവരുടെ ക്രിസ്തുമതം പല അംശങ്ങളിലും നല്ലതും ഭാസുരവുമാ ണെങ്കിലും, അപൂർണ്ണമായിട്ടേ അറിയപ്പെടുന്നുള്ളു: ഇന്നോളം അറിയ പ്പെട്ട മട്ടിൽ അതപര്യാപ്തമായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നതും. ചിന്താശീലരായ പാശ്ചാത്യർ നമ്മുടെ പുരാതനദർശനത്തിൽ, വിശിഷ്യ വേദാന്തത്തിൽ, തങ്ങൾ തേടിവരുന്ന ആ പുതിയ പ്രവണത കാണുന്നു: ആദ്ധ്യാത്മി കമായ ഏതു ഭോജ്യപേയങ്ങൾ തേടി അവർ വിശന്നും ദാഹിച്ചും

കഴിഞ്ഞോ, അതൊക്കെയാണ് അവർ ഇവിടെ കണ്ടെത്തുന്നത്, ഇതിലൊട്ടദ്ഭുതമില്ലതാനും.

സൂര്യനു കീഴിലുള്ള ഓരോ മതത്തിനും അനുകൂലമായി അദ്ഭുത കരങ്ങളായ പലതരം അവകാശവാദങ്ങൾ കേട്ട് ഞാൻ തഴമ്പിച്ചിരി ക്കുന്നു. എൻെറ വിലപ്പെട്ടൊരു സുഹൃത്തായ ഡോ. ബാറോസ് സാർവ്വലൗകികമായ ഒരൊറ്റ മതം ക്രിസ്തുമതമാണെന്നതിന്നനുകൂലമായി ഈ അടുത്തകാലത്തു പുറപ്പെടുവിച്ച അവകാശവാദങ്ങൾ നിങ്ങളും കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. തെല്ലിട ഈ പ്രശ്നം ഞാൻ പരീക്ഷിക്കാം: വേദാ ന്തത്തിന്നാണ്, വേദാന്തത്തിനുമാത്രമാണ്, മറ്റൊന്നിനുമല്ല, മനുഷ്യൻെറ സാർവലൗകികമതമായിത്തീരാൻ കഴിവുള്ളതെന്നു ഞാൻ കരുതുന്ന തിനുള്ള യുക്തികൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാം. നമ്മുടേതൊഴി ച്ചുള്ള മഹാമതങ്ങളൊട്ടുമുക്കാലും അവയുടെ സ്ഥാപകൻെറയോ സ്ഥാപകരുടെയോ, ജീവിതങ്ങളുമായി അവശ്യം ബന്ധപ്പെട്ടാണ് നില കൊള്ളുന്നത്. അവയുടെ വാദങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും ആചാരശാസ്ത്രവുമൊക്കെ ആ സ്ഥാപകവ്യക്തികളുടെ ജീവിതത്തിനു ചുറ്റുമാണ് കെട്ടിപ്പടുത്തിട്ടുള്ളത്. ആവക മതങ്ങൾക്കുള്ള പിൻബലവും അധികാരവും കരുത്തും വന്നുകൂടുന്നത് ആ സ്ഥാപകരിൽനിന്നു തന്നെ. അദ്ഭുതമെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ, ആ മതങ്ങളുടെയെല്ലാം ഉടലും ഉയിരും സ്ഥാപകൻെറ ജീവിതം ഐതിഹാസികമാണെന്നതിൽ പ്രതിഷ്ഠിതമത്രേ. ആ ജീവിതത്തിൻെറ ഐതിഹാസികതയ്ക്ക് ഒരു പ്രഹരം കിട്ടിയാൽ – ഇതാണുതാനും ആധുനികകാലത്ത് മതസ്ഥാപക രെന്നു പറയുന്ന ഏതാണ്ട് എല്ലാവരുടെയും ജീവിതത്തിനു സംഭവിച്ചിട്ടു ള്ളത്: നമുക്കറിയാം, ആവക ജീവിതവസ്തുതകളിൽ പകുതി കാര്യമായി വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നില്ലെന്നും മറ്റേ പകുതി കാര്യമായി സംശയിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നെന്നും – അതേ, ഇതു സംഭവിച്ചാൽ, അവർ സങ്കല്പിച്ച ഐതിഹാ സികതയെന്ന ആ പാറ ഇളകുകയും താറുമാറാകയും ചെയ്താൽ, ആ സൗധമപ്പാടെ തകർന്നുലഞ്ഞുവീഴും: നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ അതിൻെറ നില വീണ്ടെടുക്കാൻ തരപ്പെടുകയുമില്ല.

നമ്മുടേതൊഴിച്ചുള്ള വിശ്വമഹാമതങ്ങളെല്ലാം അത്തരം ഐതി ഹാസികവ്യക്തികളുടെ മേലാണ് കെട്ടിയുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. നമ്മളുടേ താകട്ടെ, തത്ത്വപ്രതിഷ്ഠമാണ്. ഒരു പുരുഷനോ സ്ത്രീക്കോ വേദങ്ങളു ണ്ടാക്കി എന്നവകാശപ്പെടാവതല്ല. വേദങ്ങൾ നിത്യസത്യങ്ങളുടെ മൂർത്തീഭാവങ്ങളാണ്. ഋഷിമാർ ആ സത്യങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു ചില പ്പോൾ ഈ ഋഷിമാരുടെ പേരു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, വെറും പേരു മാത്രം. അവർ ആരായിരുന്നെന്നോ എന്തു ചെയ്തിരുന്നുവെന്നോ നമുക്കറി യാൻ പാങ്ങില്ല. പലപ്പോഴും അവരുടെ പിതാക്കന്മാർ ആരായിരു ന്നെന്നുപോലും അറിയാൻ വഴിയില്ല. ഏതാണ്ടെല്ലാ ഋഷിമാരെക്കുറിച്ചും പറയാം, അവർ എപ്പോൾ എവിടെ

ജനിച്ചുവെന്ന വിവരമില്ലെന്ന്. പക്ഷേ തങ്ങളുടെ പേരിനെയും പെരുമയെയും കുറിച്ച് ഈ ഋഷിമാർക്ക് എന്തു മതിപ്പ്! അവർ തത്ത്വങ്ങളുടെ പ്രവക്താക്കളായിരുന്നു. തങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ച ആ തത്ത്വങ്ങളുടെ സമുജ്ജ്വലമാതൃകകളാകാൻ അവർ ആവുന്നിടത്തോളം യത്നിച്ചു. അതോടൊപ്പം, നമ്മുടെ ഈശ്വരൻ നിർഗുണനും സഗുണനുമായതുപോലെ നമ്മുടെ മതവും അത്യന്തം നിർവ്യക്തികമാണ്. അതിൻെറ പ്രതിഷ്ഠ തത്ത്വങ്ങളിലാണ്: എങ്കിലും വ്യക്തികളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് അപരിമിതമായ അവകാശവും അതി ലുണ്ട്. വേറെ ഏതു മതമുണ്ട്, ഏറെ അവതാരപുരുഷന്മാരെയും പ്രവാചകന്മാരെയും ഋഷിമാരെയും നല്കുന്നതായും ഇനിയും അത്തരം അസംഖ്യം പേരെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതായും? ഭാഗവതം പറയു ന്നു, അവതാരങ്ങൾ അസംഖ്യമുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കെത്ര വേണമോ അത്ര യും അവതാരങ്ങൾക്കു സ്ഥാനമുണ്ട്. അതിനാൽ ഭാരതത്തിൻെറ മതചിരത്രത്തിൽ, ഇവരിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ അവതാരങ്ങളോ പ്രവാച കരോ ഐതിഹാസികരല്ലെന്നു തെളിയിച്ചാൽത്തന്നെയും നമ്മുടെ മത ത്തിന് ഒരു തകരാറും പിണയാനില്ല. പിന്നെയും നമ്മുടെ മതം ഉറ ച്ചുനില്ക്കും, എന്നത്തെയുംപോലെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, തത്ത്വങ്ങളിലാണ്, വ്യക്തികളിലല്ല, അത് അധിഷ്ഠിതമായിട്ടുള്ളത്. ലോകജനതകളെയെല്ലാം ഒരു വ്യക്തിക്കു ചുഴെ അണിനിരത്താനുള്ള ശ്രമം വിഫലമാണ്. നിത്യവും സാർവ്വലൗകികവുമായ തത്ത്വങ്ങളുടെ ചുഴെപ്പോലും അവരെയെല്ലാം ഒത്തുചേർക്കുക ആയാസകരമാണ്. മനുഷ്യരാശിയിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷത്തെക്കൊണ്ടു മതത്തെപ്പറ്റി ഏകമാർ ഗ്ഗമായി ചിന്തിപ്പിക്കാൻ എന്നെങ്കിലും കഴിഞ്ഞെന്നുവന്നാൽത്തന്നെ അതെപ്പോഴും തത്ത്വങ്ങളിലൂടെയാവാം, അല്ലാതെ വ്യക്തികളിലൂടെ യാവില്ല എന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളുക. എന്നിരിക്കിലും, ഞാൻ മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ, നമ്മുടെ മതത്തിൽ വ്യക്തികളുടെ പ്രാമാണ്യത്തിനും പ്രഭാവത്തിനും വേണ്ടത്ര സ്ഥാനമുണ്ടുതന്നെ. അതിൽ അദ്ഭുതകരമായ ആ ഇഷ്ടദേവതാവാദമുണ്ട്. മതത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട വൻകിട വ്യക്തി കളിൽ ആരെയെങ്കിലും യഥേഷ്ടം വരിയ്ക്കുവാൻ അതു പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യം നല്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ നേതാവും ആരാധ്യദേവതയുമായി ഏതു പ്രവാചകനെയുമോ ഗുരുവിനെയുമോ നിങ്ങൾക്കു തിരഞ്ഞെ ടുക്കാം. നിങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തവനെ പ്രവാചകാഗ്രണിയെന്നോ അവതാരവരിഷ്ഠനെന്നോ കരുതാൻ സ്വാതന്ത്ര്യവും അനുവദിക്കപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്. ഇതിലൊരു തരക്കേടുമില്ല. പക്ഷേ ദൃഢസനാതനമായ ഒരു താത്ത്വികപശ്ചാത്തലത്തോട് നിങ്ങൾ പറ്റിപ്പിടിച്ചുകൊള്ളണം. ഇതിൽ അദ്ഭുതകരമായ ഒരു വസ്തുതയുള്ളതിതാണ്. നമ്മുടെ അവതാരങ്ങളുടെ പ്രാബല്യം അഭംഗുരമായി നിലനിന്നിട്ടുള്ളത് അവർ വൈദികതത്ത്വ ങ്ങളെ ഉദാഹരിച്ചേടത്തോളം മാത്രമാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണൻെറ മഹത്ത്വം, തത്ത്വങ്ങളുടേതായ നമ്മുടെ സനാതനമതത്തെ പ്രവചിച്ചവരിൽ ഉത്തമനെന്നും ഭാരതത്തിൽ ജീവിച്ച

വേദാന്തവ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരിൽ വെച്ചു ശ്രേഷ്ഠനെന്നുമുള്ളതത്രേ.

ലോകരുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നതിൽ വേദാന്തത്തിനുള്ള രണ്ടാമത്തെ അവകാശവാദമിതാണ്; ലോകത്തിലെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വെച്ചു വേദാന്തത്തിൻെറ ഉപദേശങ്ങളാണ്, ബാഹ്യപ്രകൃതിയെപ്പറ്റി ഇന്നു നടക്കുന്ന ശാസ്ത്രഗവേഷണങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളോടു പൂർണ്ണമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നത്. ചരിത്രത്തിൻെറ മങ്ങിയ ആ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ, രൂപത്തിലും ചാർച്ചയിലും സഹാനുഭൂതിയിലും അടുത്തിരുന്ന രണ്ടു മനോമണ്ഡലങ്ങൾ ഭിന്നമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ (തത്ത്വാന്വേഷണത്തിനു) പുറപ്പെട്ടു. ഒന്നു പുരാതനമായ ഹൈന്ദവമനസ്സും മറ്റേതു പുരാതനമായ യവനമനസ്സും. ആദ്യത്തേത് ആഭ്യന്തരപ്രപഞ്ചത്തെ അപഗ്രഥിച്ചു കൊണ്ടു തുടങ്ങി. രണ്ടാമത്തേതു ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തെ അപഗ്രഥിച്ചു കൊണ്ട് അതിന്നതീതമായ ആ ലക്ഷ്യത്തെ തേടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ഈ രണ്ടു ചിന്താസ്പന്ദനങ്ങളെയും ചരിത്രത്തിൻെറ വിഭിന്നപരിവർത്തനങ്ങളിലൂടൊക്കെ ആ അതീതലക്ഷ്യത്തിൻെറ ഒരുപോലുള്ള മാറ്റൊലികൾ ഉളവാക്കാൻ പോന്നവയായി തിരിച്ചറിയുക എളുപ്പമാണ്. ഹിന്ദുക്ക ളെന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന വേദാന്തികൾക്കേ ഇന്നത്തെ ഭൗതികശാസ്ത്ര സിദ്ധാന്തങ്ങൾ, സ്വമതത്തിനോടു പൊരുത്തപ്പെടുകയാൽ സ്വീകാര്യ മാവൂ എന്നു സ്പഷ്ടം. ഇന്നത്തെ ഭൗതികവാദത്തിന് വേദാന്തസിദ്ധാ ന്തങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചാൽ തൻേറടം വിടാതെതന്നെ ആദ്ധ്യാത്മികത യോടടുക്കാൻ കഴിയുമെന്നു വ്യക്തമാണ്. ആധുനികശാസ്ത്രസിദ്ധാന്ത ങ്ങൾ യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പ് വേദാന്തമെത്തിച്ചേർന്നവതന്നെയെന്ന് ഞങ്ങൾക്കും, അറിയാൻ നോക്കുന്നവർക്കൊക്കെയും, തോന്നുന്നുണ്ട്: അവ ഇന്നത്തെ ശാസ്ത്രത്തിൽ ജഡത്തിൻേറതായ ഭാഷയിലാണ് അങ്കിത മായിട്ടുള്ളതെന്നുമാത്രം. വേദാന്തത്തിന് ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യ മനോ മണ്ഡലത്തെ വശീകരിപ്പാൻ പ്രാപ്തിനല്കുന്ന മറ്റൊരു കാരണം, അതി ൻെറ യുക്തിയുക്തത, അതിൻെറ അദ്ഭുതകരമായ യുക്തിവാദമാണ്. ഒന്നാംകിടയിൽപ്പെട്ട ഇന്നത്തെ ചില പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, വേദാന്തസിദ്ധാന്തങ്ങൾ എത്ര അദ്ഭുതകരമാം വണ്ണം യുക്തിയുക്തമാണെന്ന്. ഊണുകഴിക്കുവാനോ പരീക്ഷണശാല യിൽനിന്നു വെളിയിൽ വരുവാൻപോലുമോ സമയമില്ലാത്ത അവരിലൊ രാൾ മണിക്കൂർക്കണക്കിന് എത്ര വേദാന്തപ്രഭാഷണങ്ങൾ കേട്ടു കൊണ്ടുനിന്നിരുന്നു എന്നെനിക്കു നേരിട്ടറിയാം: കാരണം, അദ്ദേഹം പറയുംപോലെ, അവ അത്രമാത്രം ശാസ്ത്രീയമാണ്: ഈ യുഗത്തിൻെറ ആകാംക്ഷകളോടും ആധുനികശാസ്ത്രം ഇന്നെത്തിച്ചേർന്നുകൊണ്ടിരി ക്കുന്ന സിദ്ധാന്തങ്ങളോടും അവ അത്ര കൃത്യമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നു.

മതങ്ങളെ തുലനം ചെയ്തിട്ടെത്തിച്ചേർന്ന രണ്ടു സിദ്ധാന്തങ്ങളി ലേക്കു നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു: ഒന്നു മതങ്ങളുടെ സാർവലൗകികതയോടും മറ്റേതു പദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഐക്യത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബാബിലോണിയരുടെ ചരിത്രങ്ങ ളിലും യഹൂദരുടെ ഇടയിലും കൗതുകകരമായ ഒരു മതപ്രതിഭാസം സംഭവിച്ചിരുന്നതായി

കാണാം. ബാബിലോണിയരും യഹൂദരും പ്രത്യേ കം ഗോത്രങ്ങളായി പിരിഞ്ഞിരുന്നു. ഓരോ ഗോത്രത്തിനും അതിൻേറ തായ ഒരു ദേവതയുണ്ട്. ക്ഷുദ്രരായ ഈ ഗോത്രദേവതകൾക്കു പല പ്പോഴും ഒരു മൂലനാമവുമുണ്ടായിരുന്നു. ബാബിലോണിയരുടെ ദേവത കൾ 'ബാലു'കൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെട്ടു: ഇവരിലെല്ലാംവെച്ചു പ്രധാനൻ 'ബാൽമെർഡോക്കാ'ണ്. കാലക്രമത്തിൽ ഇവരിലൊരു ഗോത്രക്കാർ ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റുള്ളവരെ ആക്രമിച്ചുകീഴടക്കി സജാതീയരാക്കിവന്നു. സ്വാഭാവികമായി, വിജയികളായ ഗോത്രക്കാരുടെ ദേവതയെ മറ്റു ഗോത്രക്കാരുടെ ദേവതകളുടെ മേലേയായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചുംവന്നു. അങ്ങനെയാണ് സെമിറ്റിക്‌വംശ്യരുടെ വികത്ഥിതമായ ആ ഏകദേവതാവാദം രൂപപ്പെട്ട ത്. യഹൂദരുടെ ഇടയിൽ ദേവതകളെ 'മോളാക്കു'കൾ എന്നു വിളിച്ചു വന്നു. ഇസ്രായൽഗോത്രക്കാരുടെ ഒരു മോളാക്കിൻെറ പേർ 'യാഹ്വ', അഥവാ യാവ എന്നാണ്. ക്രമേണ ഇസ്രായൽഗോത്രം അതേ വംശ ത്തിൽപ്പെട്ട മറ്റു ചില ഗോത്രക്കാരെ ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കി: അവരുടെ മോളാക്കുകളെയും നശിപ്പിച്ചു. ഇസ്രായൽഗോത്രക്കാരുടെ മോളോക്ക് എല്ലാ മോളോക്കുകളുടെയും അധിപനാണെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. മതപരമായ ഈ കീഴടക്കൽ ഉളവാക്കിയ രക്തച്ചൊരിച്ചിലും നിപീഡനവും നിഷ്കരുണമായ ബർബരതയും എത്ര വമ്പിച്ചതായിരു ന്നെന്നു നിങ്ങളിൽ മിക്കവർക്കുമറിയാമെന്ന് എനിക്കു തീർച്ചയുണ്ട്. കുറേക്കാലം ചെന്നപ്പോൾ ബാബിലോണിയൻ മോളോക് യാഹ്വയുടെ മേൽക്കോയ്മ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു: പക്ഷേ അതു സാധിച്ചില്ല. ഭാരത സീമകളിലും മതകാര്യങ്ങളിൽ ഗോത്രീയമായ അഹന്ത സ്ഥാപിച്ചെടു ക്കാനുള്ള ഒരു യത്നം നടന്നിരിക്കണമെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഇവിടെ വെടിവെച്ചും ആര്യഗോത്രങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരെല്ലാം അവരവരുടെ ഗോത്രദേവതകളുടെ മേൽക്കോയ്മ പ്രഖ്യാപിക്കാൻ പരസ്പരം ഏറ്റുമുട്ടി യിരിക്കണം. പക്ഷേ ഭാരതചരിത്രം മറ്റൊരു തരത്തിൽ, യഹൂദരുടേതിൽ നിന്നു ഭിന്നമായിത്തീരാനുള്ളതായിരുന്നു. നാടുകളിൽവെച്ച് ഭാരതം സഹിഷ്ണുതയുടെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും നാടാകേണ്ടിയി രുന്നു. അതിനാൽ ഗോത്രക്കാരുടെയും തദ്ദേവതകളുടെയും സംഘട്ടനങ്ങൾ ഇവിടെ നീണ്ടുനിന്നില്ല. കാരണം, ചരിത്രത്തിന് എത്താനാ വാത്തവിധം, കേട്ടുകേഴ്‌വിക്കുപോലും എത്തിനോക്കാനാവാത്തവിധം വിദൂരമായ ആ കാലത്തുതന്നെ ജന്മമെടുത്ത ഏറ്റവും മഹാന്മാരായ ഋഷിമാരിലൊരാൾ ഭാരതത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു, 'ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി' 'ഉണ്മയുള്ളത് ഒന്നാണ്: അതിനു പ്രാജ്ഞന്മാർ പല പേരുകൾ പറയുന്നു'' എന്ന്. ഉച്ചരിക്കപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിലെല്ലാംവെച്ച് ഏറ്റവും സ്മരണീയമായ ഒന്നത്രേ ഇത്. എക്കാലത്തും കണ്ടുകിട്ടി യിട്ടുള്ള മഹനീയസത്യങ്ങളിലൊന്നാണിത്: ഹിന്ദുക്കളായ നമുക്ക് ഒരു ജനതയായി നിലനില്ക്കാൻവേണ്ട നട്ടെല്ലാണ് ഈ സത്യം: നമ്മുടെ

ജനതാജീവിതത്തിൻെറ നൂറ്റാണ്ടുകളായി നീണ്ടുകിടക്കുന്ന കാഴ്ചപ്പാടുകളിലൂടെ 'ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി' എന്ന ആശയം വന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. അതു കനത്തിലും മുഴുപ്പിലും ഏറിയേറി, ഇന്നിപ്പോൾ നമ്മുടെ ജനതാ ജീവിതത്തിലെങ്ങും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു: നമ്മുടെ രക്തത്തിൽ കലർന്നിരിക്കുന്നു: അതു നാംതന്നെയായിരി ക്കുന്നു. നാം നമ്മുടെ ഓരോ സിരയിലൂടെയുമായി മഹത്തായ ആ സത്യത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അങ്ങനെ മതസഹിഷ്ണുതയുടെ മഹനീയ രാജ്യമായിരിക്കുന്നു നമ്മുടെ രാജ്യം. നമ്മുടെ സ്വന്തം മതത്തെ അപലപിക്കാൻ വന്നുകൂടിയ മതങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്രമാണ്, മന്ദിരങ്ങളും പള്ളികളും പണിതുകൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ലോകം നമ്മിൽ നിന്നു പഠിക്കാൻ കാത്തുനില്ക്കുന്നത് ഈ വമ്പിച്ച തത്ത്വമാണ്. അതേ, പുറമേയുള്ള ലോകത്തിൽ എത്രമാത്രം അസഹിഷ്ണുതയു ണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾക്കു തീരെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. മതസഹിഷ്ണുത പരക്കെ യുള്ളതിനാൽ, എൻെറ എല്ലുകൾതന്നെ വല്ല വിദേശത്തും വീണു പോകാൻ ഇടയുള്ളതായി ഒന്നിലേറെ സന്ദർഭങ്ങളിൽ എനിക്കു തോന്നി യിട്ടുണ്ട്. മതത്തിനുവേണ്ടി ഒരു മനുഷ്യനെ വധിക്കുക നിസ്സാരമാണ്. ഇന്നിപ്പോൾ അതു ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽത്തന്നെ, വികസിതമായ ആ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ ഹൃദയഭൂമിയിൽവെച്ച് നാളെ അതു നടന്നേക്കും. തൻെറ രാജ്യക്കാർ സ്വീകരിച്ച മതത്തിന്നെതിരായി ഒന്നുരി യാടിയാൽ മതി, ഒരു പാശ്ചാത്യൻെറ തലയിലും ജാതിഭ്രഷ്ടിൻെറ ബീഭത്സതരമായ വൈകൃതങ്ങൾ വന്നാപതിക്കുവാൻ. നമ്മുടെ ജാതിനിയമങ്ങൾക്കെതിരായി വാ തോരാതെയും മിനുസമായും അവർ നാവടിക്കാറുണ്ടല്ലോ. പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽ ചെന്നു നിങ്ങൾ എന്നെ പ്പോലെ താമസിച്ചാൽ മതി, അപ്പോഴറിയാം, വിശ്രുതരായ ഒന്നാംകിട പ്രാദ്ധ്യാപകർപോലും നാണമില്ലാത്ത ഭീരുക്കളാണെന്ന്: പൊതുജനാഭി പ്രായത്തെ ഭയന്ന് മതകാര്യങ്ങളിൽ തങ്ങൾക്കു ശരിയെന്നു തോന്നുന്ന തിൻെറ നൂറിലൊരംശംപോലും പറയാൻ അവർ ഭയപ്പെടുമെന്ന്.

അപ്പോൾ സാർവ്വലൗകികവും മഹനീയവുമായ സഹിഷ്ണുതയെന്ന ഈ ആശയത്തിനുവേണ്ടി ലോകമാസകലം കാത്തുനില്ക്കുകയാണ്. അതു പരിഷ്കാരത്തിനു വമ്പിച്ച ഒരു നേട്ടമായിരിക്കും ഈ ആശയ ത്തിന്നിടംകൊടുക്കാത്ത പരിഷ്കാരം നെടുനാൾ നിലനില്ക്കയില്ലതന്നെ. പിടിവാദവും രക്തച്ചൊരിച്ചിലും ബർബരതയും നിലയ്ക്കാതെ, ഒരു പരിഷ്കാരത്തിനും വളരാനാവില്ല. അന്യോന്യം ഉദാരമായ പരിഗണന ഇല്ലാത്തിടത്തോളം കാലം ഒരു പരിഷ്കാരത്തിനും തലയുയർത്താനേ തരപ്പെടില്ല. അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഈ ഔദാര്യത്തിലേക്ക് ഒന്നാമത്തെ ചുവടുവെയ്പ് മറ്റുള്ളവരുടെ മതശ്രദ്ധയെ സ്നേഹത്തോടും ഉദാരത യോടുംകൂടി വീക്ഷിക്കലാണ്. ഇത്രയുംകൊണ്ടു മാത്രമായില്ല. നാം ഉദാരൻമാരായാൽമാത്രം പോരെന്നു ധരിക്കണം. നമ്മുടെ മതപരമായ ആശയങ്ങളും ശ്രദ്ധകളും എത്രയൊക്കെ ഭിന്നമാണെങ്കിലും, നാം തികഞ്ഞ

സാഹായ്യംകൂടി ചെയ്യുന്നവരാകണം. ഞാനിപ്പോൾ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഇതുതന്നെയാണ് നാം ഭാരതത്തിൽ ചെയ്തുവരുന്നത്. ഭാരതത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളാണ് ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും മുസ്ലീങ്ങൾ ക്കും പള്ളികൾ പണിതുകൊടുത്തത്. ഇതുതന്നെയാണ് ചെയ്യേണ്ട കാര്യം. അവരുടെ ദ്വേഷവും മൃഗീയതയും ക്രൗര്യവും നിപീഡനവും ഭാഷയ്ക്കുള്ള സഹജമായ നീചതയും എത്രയധികമാണെങ്കിലും അവ രെയൊക്കെ സ്നേഹത്തിലൂടെ കീഴടക്കുന്നതുവരെ, ദ്വേഷമല്ല സ്നേഹ മാണ് അതിജീവിക്കാൻ യോഗ്യമെന്ന് ലോകത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന തുവരെ, വെറും മൃഗീയതയ്ക്കും കായികശക്തിക്കുമല്ല സൗമ്യതയ്ക്കാ ണ് തുടർന്നു ജീവിക്കാനും സാഫല്യമടയാനും കരുത്തുള്ളതെന്നു കാട്ടുന്നതുവരെ, ക്രിസ്ത്യാനിക്കും മുസ്ലീമിനുംവേണ്ടി നാം പള്ളികൾ പണിതുകൊടുക്കും, പള്ളികൾ പണിതുകൊടുക്കുകതന്നെ വേണം.

ലോകം, വിചാരശീലരായ യൂറോപ്യന്മാർ, ഒരുപക്ഷേ അതിലുമേറെ താണ വർഗ്ഗക്കാർ, സംസ്കൃതചിത്തരെക്കാളേറെ സാമാന്യജനം, അഭ്യസ്തവിദ്യരെക്കാളേറെ അജ്ഞന്മാർ, പ്രബലരെക്കാളേറെ ദുർബലർ, ഇന്ന് നമ്മിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന മഹത്തായ മറ്റേ ആശയം പ്രപഞ്ചത്തിൻെറയെല്ലാം ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഐക്യം എന്ന സമുന്നത ഭാവനയത്രേ. പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ ഇന്നു നിലവിലുള്ള ഗവേഷ ണങ്ങൾ ഭൗതികമായ ഉപകരണങ്ങളിലൂടെ പ്രപഞ്ചത്തിന്നാകെയുള്ള ഐക്യത്തെയും കെട്ടുറപ്പിനെയും എങ്ങനെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു എന്ന് മദ്രാസ് സർവകലാശാലയിൽനിന്നു വെളിയിൽ വന്നവരോട് ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ല. ഭൗതികമായി പറഞ്ഞാൽ, നിങ്ങളും ഞാനും സൂര്യനും ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളുമൊക്കെ അപരിമിതമായ ജഡസാഗരത്തിലെ കൊച്ചുതരംഗങ്ങളോ ചിറ്റലകളോ ആണ്. ഇതുപോലെ, പല യുഗ ങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഭാരതീയമനഃശാസ്ത്രം പ്രസ്പഷ്ടമാക്കി, ജഡസമുദ്രത്തിലെ അഥവാ സമഷ്ടിയിലെ രണ്ടു പേരുകൾ, ചിറ്റലകൾ, ആണ് ശരീരവും മനസ്സും എന്ന്. ഒരടികൂടി മുന്നോട്ടുവെച്ച്, ദൃശ്യത്തിൻെറയെല്ലാം ഐക്യമെന്ന ആശയത്തിനു പിന്നിൽ പാരമാർത്ഥികമായ ആത്മാ വാണെന്നും വേദാന്തത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട് - ഇവയൊന്നും ഞാനിന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ല. പ്രപഞ്ചത്തിലെല്ലാംകൂടി ആത്മാവൊന്നേ യുള്ളു. എല്ലാം ഒരേ ഒരു സത്ത. പ്രപഞ്ചത്തിനാകെ മൗലികവും യഥാർത്ഥവുമായ കെട്ടുറപ്പെന്ന ആശയം ഈ രാജ്യത്തുപോലും പലരെയും ഭയപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴും ഇതിനെ എതിരേല്ക്കു ന്നവരെക്കാൾ എതിർക്കുന്നവരാണധികം. എങ്കിലും നിങ്ങളോട് ഞാൻ പറയുന്നു: ഇന്നു ലോകം നമ്മിൽനിന്നാവശ്യപ്പെടുന്ന മഹത്തും ജീവ സന്ദായകവുമായ ആശയം ഇതാണ്. ഇതുതന്നെയാണ്, ഭാരതത്തിലെ മൂകജനകോടികൾക്ക് അവരുടെതന്നെ ഉദ്ധരണത്തിനു വേണ്ടുന്ന ആശയവും. വസ്തുക്കളുടെ

ഐക്യമെന്ന ആദർശത്തെ പ്രായോഗിക മാക്കാതെ, ഫലപ്രദമാംവണ്ണം വ്യപരിപ്പിക്കാതെ, ആർക്കും നമ്മുടെ ഈ രാജ്യത്തെ പുനർജീവിപ്പിക്കാവതല്ല.

യുക്തിയെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യലോകം സ്വന്തം ദർശന ത്തിൻെറയും ആചാരശാസ്ത്രത്തിൻെറയും യുക്തിയുക്തതയെ, സത്താ ഹേതുവിനെ, കണ്ടുപിടിക്കാനുറച്ചിരിക്കയാണ്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് എത്ര പെരുമയും ദിവ്യതയുമുണ്ടായാലും, അയാളുടെ പ്രഭാവമൊന്നിനുമാത്രം ആചാരശാസ്ത്രത്തിനുവേണ്ട പിൻബലം നല്കുക ശക്യമല്ല. ആചാര ശാസ്ത്രത്തിനു നല്കുന്ന അത്തരത്തിലൊരു വ്യാഖ്യാനത്തിന് ലോക ത്തിലെ ഒന്നാംകിട ചിന്തകൻമാരെ ബോധപ്പെടുത്താൻ ഇനിമേൽ കഴിവുണ്ടാവില്ല. ആചാരശാസ്ത്രവും ആചാരപദ്ധതികളും മനുഷ്യരാശി യെ ഭരിക്കയും നയിക്കയും ചെയ്യണമെങ്കിൽ, വൈയക്തികമായ പിൻ ബലത്തെ കവിഞ്ഞ വല്ലതുമൊന്നു വേണമെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. ആചാരശാസ്ത്രത്തിനു പിൻബലം നല്കുന്നത് സത്യത്തിൻേറതായ നിത്യതത്ത്വമാകണമെന്ന് അവർ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. നിത്യമായ ഈ പിൻബലം നിങ്ങളിലും എന്നിലും എവിടെയും നിലകൊള്ളുന്ന അപരി മിതസത്യത്തിലല്ലാതെ, ആത്മാവിലല്ലാതെ, സ്വസ്വരൂപത്തിലല്ലാതെ, മറ്റെവിടെ കണ്ടെത്തും? ആചാരപദ്ധതികളുടെയെല്ലാം അനശ്വരമായ പിൻബലം ആത്മാവിൻെറ അഖണ്ഡമായ ഐക്യമാണ്. നിങ്ങളും ഞാനും ഭ്രാതാക്കൾമാത്രമല്ല – മനുഷ്യൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിനു ജിഹ്വയായിട്ടുള്ള സാഹിത്യമെല്ലാം പ്രസംഗിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വസ്തുതയാ ണിത് – പിന്നെയോ, നിങ്ങളും ഞാനും വാസ്തവത്തിൽ ഒന്നുതന്നെ യാണ്: ഇതാണ് ഭാരതീയദർശനത്തിൻെറ അനുശാസനം. ഈ ഐക്യമാണ് ആചാരശാസ്ത്രങ്ങളുടെയെല്ലാം, ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ യെല്ലാം പിമ്പിലുള്ള യുക്തി. ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നമ്മുടെ ജന കോടികൾക്കെന്നപോലെ, യൂറോപ്പിനും ഇന്നിതാവശ്യമാണ്. ഇംഗ്ലണ്ട്, ജർമ്മനി, ഫ്രാൻസ്, അമേരിക്ക എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഏറ്റവുമൊടുവിൽ ഉയർന്നുവന്ന രാഷ്ട്രീയ-സാമൂഹ്യാകാംക്ഷകൾക്ക്, അബോധപൂർവ മായെങ്കിലും അധിഷ്ഠാനമായിട്ടുള്ളതും മഹത്തായ ഈ തത്ത്വംതന്നെ. സുഹൃത്തുക്കളേ, ഞാൻ പറയുന്നതു ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളൂ. സ്വാതന്ത്ര്യ ത്തെ, സാർവലൗകികമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ, ഉന്നിക്കൊണ്ടുള്ള മനുഷ്യ സമരങ്ങൾക്കു നാവായിവരുന്ന എല്ലാ സാഹിത്യത്തിലൂടെയും ഭാരത ത്തിലെ വേദാന്തദർശനങ്ങൾ വീണ്ടും വീണ്ടും കിളർന്നുവരുന്നത് നിങ്ങൾക്കു കാണാം. ചിലേടത്ത് ആ സാഹിത്യകാരൻമാർക്ക് സ്വന്തം പ്രചോദനത്തിൻെറ ഉറവിടമേതെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ: മറ്റിടങ്ങളിൽ അവർ ഒട്ടേറെ ഉപജ്ഞാതൃത്വം നടിച്ചെന്നും വരാം. എന്നാൽ ധീരരും കൃത ജ്ഞരുമായ ചുരുക്കം ചിലർ അവരുടെ പ്രചോദനം എവിടുന്നു കിട്ടി യെന്നു രേഖപ്പെടുത്തുകയും അവയോടു തങ്ങൾക്കുള്ള മൗലികമായ കടപ്പാട് അംഗീകരിക്കയും ചെയ്തുവരുന്നു.

ഞാൻ അമേരിക്കയിലായിരുന്നപ്പോൾ ഒരു പരാതി കേൾക്കയു ണ്ടായി;

ഞാൻ ആവശ്യത്തിലധികം അദ്വൈതം പ്രസംഗിക്കുന്നു എന്നും, ദ്വൈതം ക്രമത്തിലധികം ചുരുക്കുന്നു എന്നും. മതത്തെയും ആരാധനയെയും കുറിച്ച് ദ്വൈതപരവും പ്രേമാധിഷ്ഠിതവുമായ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ എത്ര മഹത്ത്വത്തെയും, പ്രേമസാഗരങ്ങളെത്തന്നെയും, അനന്തവും ആനന്ദസ്വരൂപവുമായ അനുഗ്രഹങ്ങളെയും സൗഖ്യങ്ങ ളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്ന് എനിക്ക് നന്നായറിയാം. ഇതൊക്കെ എനിക്കറിവുള്ളതുതന്നെ. പക്ഷേ, ആനന്ദംകൊണ്ടുതന്നെയായാലും, കരയാനുള്ള കാലമല്ല ഇത്. നാം വേണ്ടത്ര കരഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമുക്കു മൃദുത്വം തേടേണ്ട കാലമല്ല ഇത്. ഈ മൃദുത്വം നമ്മോടു ചേർന്നിട്ടു കാലമേറെയായി, ഇന്നിപ്പോൾ നാം പഞ്ഞിക്കെട്ടുകൾപോലെയായിരി ക്കുന്നു: മരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനു വേണ്ടത് ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള മാംസപേശികളും, ഉരുക്കുകൊണ്ടുള്ള സിരാതന്തു ക്കളുമാണ്: ഒന്നിനും തടുക്കാനാവാത്തതും, ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലെ ഗൂഢങ്ങളിലേക്കും ഗുപ്തങ്ങളിലേക്കും തുളച്ചിറങ്ങുന്നതും, കടലടിയി ലേക്കു കടന്നുചെന്നോ മരണത്തെ നേരിട്ടോ എങ്ങനെയെങ്കിലും സ്വോദ്ദേശ്യം നേടുന്നതും, വമ്പിച്ചതുമായ ഇച്ഛാശക്തിയും – ഇതാണ് നമ്മുടെ ആവശ്യം. ഇതുളവാക്കുവാനും ഉറപ്പിച്ചെടുക്കുവാനും പ്രബല പ്പെടുത്തുവാനും എല്ലാറ്റിൻെറയും ഐക്യമെന്ന ആദർശം, അദ്വൈ താദർശം ധരിക്കണം: സാക്ഷാത്കരിക്കണം. വിശ്വാസം, വിശ്വാസം, നമ്മിൽത്തന്നെയുള്ള വിശ്വാസം, ഈശ്വരനിലുള്ള വിശ്വാസം, ഇതാണ് മഹത്ത്വത്തിൻെറ രഹസ്യം. പുരാണപ്രഥിതരായ മുപ്പത്തുമുക്കോടി ദേവ തകളിലും, കൂടെക്കൂടെ നമ്മുടെ ഇടയിലേക്കു വിദേശീയർ കടത്തിവിട്ടിട്ടുള്ള മറ്റു ദേവതകളിലും നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായാലും, നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളിൽത്തന്നെ ആ വിശ്വാസമില്ലെങ്കിൽ, രക്ഷയില്ലതന്നെ. നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാകട്ടെ. ആ വിശ്വാസത്തിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കുക. അങ്ങനെ ശക്തിയാർജ്ജിക്കുക. അതാണു നമുക്കു വേണ്ടത്. മുപ്പത്തുമുക്കോടിയുള്ള നമ്മുടെ ആളുകളെ ഭരിക്കാൻ, കഴിഞ്ഞ ആയിരം കൊല്ലമായി നിലംപറ്റി കിടന്ന നമ്മുടെ ശരീരത്തെ ചവുട്ടിമെതിക്കാൻ തിടുക്കപ്പെട്ട ചെറുസംഘം വിദേശീയർക്കൊക്കെ അതെങ്ങനെ സാധിച്ചു? കാരണമിതാണ്; അവർക്ക് അവരിൽ വിശ്വാസ മുണ്ടായിരുന്നു: നമുക്ക് അതില്ലായിരുന്നു. പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽനിന്ന് എനിക്കെന്താണ് പഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതെന്നോ? ''മനുഷ്യൻ അധഃപതിച്ച, ആശയറ്റവണ്ണം അധഃപതിച്ച, ഒരു പാപിയാണ്'' – ക്രിസ്ത്യീയവിഭാഗക്കാർ വീണ്ടും വീണ്ടും ഏറ്റുചൊല്ലുന്നതും പതഞ്ഞുപൊങ്ങുന്നതുമായ ഈ വാക്കുകളുടെ പിന്നിൽ ഞാൻ കണ്ടതെന്താണെന്നോ! യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള ജനതകളുടെ ഹൃദയത്തിൽ മനുഷ്യരുടെ ആത്മവിശ്വാസത്തിൻെറ വമ്പിച്ച പ്രഭാവം കുടികൊള്ളുന്നതാണ് ഞാൻ കണ്ടത്. ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പയ്യൻ നിങ്ങളോടു പറയും; ''ഞാനൊരു ഇംഗ്ലീഷുകാരനാണ്. എനിക്കു ചെയ്യാനാവാത്തതൊന്നുമില്ല.'' അമേരി ക്കൻപയ്യനും യൂറോപ്യൻപയ്യനും

അതുതന്നെ പറയും. നമ്മുടെ പയ്യന്മാർക്കും അതു പറയാൻ കഴിയുമോ? ഇല്ല. ഈ പയ്യന്മാരുടെ തന്തയാന്മാർക്ക് അതിനു കഴിവില്ല. നമ്മിൽനിന്ന് ആത്മവിശ്വാസം ചോർന്നുപോയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ വേദാന്തത്തിൻെറ അദ്വൈതഭാവം പ്രസംഗിക്കുന്നത് മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളെ ഉണർത്തുവാൻ ആവശ്യമാണ്: ആത്മാവിൻെറ മഹനീയത തെളിച്ചുകാട്ടാൻ ആവശ്യമാണ്. അതു കൊണ്ടത്രേ ഞാൻ അദ്വൈതം പ്രസംഗിക്കുന്നത്, ഒരു വിഭാഗീയ ചിന്തകനെന്ന നിലയ്ക്കല്ല ഞാനതു ചെയ്യുന്നത്. മറിച്ച്, സാർവ ലൗകിക മായ, പരക്കെ അംഗീകൃതമായ, കാരണങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ടാണ്.

ദ്വൈതിക്കും വിശിഷ്ടാദ്വൈതിക്കും നോവാത്തമട്ടിൽ, സമന്വയ ത്തിൻെറ വഴിയിലെത്താൻ പ്രയാസമില്ല. ഈശ്വരൻ ഉള്ളിലാണ്, എല്ലാറ്റിലും ദിവ്യത കുടികൊള്ളുന്നു എന്ന സിദ്ധാന്തം കൈക്കൊ ള്ളാത്ത ഒരു തത്ത്വസംഹിതയും ഭാരതത്തിലില്ല. നമ്മുടെ വേദാന്ത ദർശനങ്ങളെല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നു, വിശുദ്ധിയും പൂർണ്ണതയും പ്രഭാവവു മൊക്കെ ആത്മാവിൽ ഇപ്പൊഴേ കുടികൊള്ളുന്നുണ്ടെന്ന്. ചിലർ പറ യും, ചിലപ്പോൾ ഈ പൂർണ്ണത സങ്കുചിതവും ചിലപ്പോൾ വികസിത വുംപോലെയാകുന്നെന്ന്. ഇതൊക്കെ എങ്ങനെയായാലും, അതവിടെ ത്തന്നെയുണ്ട്. അദ്വൈതമനുസരിച്ച് അതു സങ്കോചിക്കുന്നുമില്ല വികസിക്കുന്നുമില്ല: പിന്നെയോ, ചിലപ്പോൾ ഒളിഞ്ഞും ചിലപ്പോൾ തെളിഞ്ഞും നില്ക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വീണ്ടും വീണ്ടും സംഭവിക്കുന്നു. സാരാംശത്തിൽ, രണ്ടും ഏതാണ്ടൊന്നുതന്നെ. ഒന്നു മറ്റേതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ യുക്തിയുക്തമാണെന്നു പറയാമായിരിക്കാം. ഫലത്തിൽ, പ്രായോഗികമായ നിഗമനങ്ങളിൽ, രണ്ടും ഏറെക്കുറെ ഒരുപോലെതന്നെ. കേന്ദ്രസ്ഥമായ ഈ ഒറ്റ ആശയമാണ് ലോകത്തിന്നാവശ്യം. ഇതിൻെറ ആവശ്യകത നമ്മുടെ മാതൃരാജ്യത്തിലെന്നോണം, അത്രയധികം, മറ്റൊരിടത്തും അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല.

അതേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, എനിക്കു നിങ്ങളോടു കുറേ പരുഷ സത്യങ്ങൾ പറയുവാനുണ്ട്. ഞാൻ പത്രത്തിൽ വായിച്ചു, നമ്മുടെ ഒരു നാട്ടുകാരനെ ഒരിംഗ്ലീഷുകാരൻ കൊലപ്പെടുത്തുകയോ അപമാനി ക്കയോ ചെയ്യുമ്പോൾ നാട്ടിലെങ്ങും ഒട്ടേറെ മുറവിളികൾ പൊങ്ങിത്തുട ങ്ങുമെന്ന്; അതു ഞാൻ വായിക്കുന്നു, കണ്ണീർ പൊഴിക്കുന്നു. പക്ഷേ അടുത്ത ക്ഷണത്തിൽ, എൻെറ മനസ്സിൽ ഒരു ചോദ്യം ഉയരുന്നു – ഇതിനൊക്കെ ആരാണുത്തരവാദി? വേദാന്തിയെന്ന നിലയിൽ എനിക്ക് എന്നോടുതന്നെ ആ ചോദ്യം ചോദിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഉള്ളിലേക്കു നോക്കുന്ന മനുഷ്യനാണ് ഹിന്ദു. തന്നിലായി, തന്നിലൂടെതന്നെ, ജ്ഞാതൃദൃഷ്ട്യാ വസ്തുക്കളെ കാണാൻ അവൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ എന്നോടു ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു, ആരാണുത്തരവാദി? ഓരോ സമയത്തും കിട്ടുന്ന ഉത്തരമിതാണ്; ഇംഗ്ലീഷുകാരല്ല: അല്ല, അവരല്ല ഉത്തരവാദികൾ: നമ്മുടെ ദുരിതത്തിന്, അധഃപതനത്തിന് നാമാണ് നാമാണ്, നാം മാത്രമാണ്, ഉത്തരവാദികൾ.

പ്രഭുപ്രഭാവരായ നമ്മുടെ പൂർവികർ ഈ രാജ്യത്തിലെ സാമാന്യജനത്തെ ചവിട്ടിമെ തിച്ചുപോന്നു. അങ്ങനെ അവർക്കാരുമില്ലാതയി. ഈ കഠിന വേദനയിൽ തങ്ങൾ മനുഷ്യരാണ് എന്ന കഥപോലും ആ പച്ചപ്പാവങ്ങൾ മിക്ക വാറും മറന്നുപോയി. ശതകങ്ങളായി ഈ കൂട്ടരെ വെറും മരം വെട്ടി കളും വെള്ളംകോരികളുമാകാൻ നിർബ്ബന്ധിച്ചുവരുകയാണ്. ഫലമോ, തങ്ങൾ ജാത്യാ ദാസന്മാരാണ്, മരംവെട്ടികളും വെള്ളംകോരികളുമാണ് എന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചുവശായിരിക്കുന്നു. കണക്കറ്റ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമായ ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസമൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും ഈ സാധുക്കൾ ക്കനുകൂലമായി ആരെങ്കിലും ഉരിയാടിയാൽ മതി, ഉടനെ, ചവിട്ടിയര യ്ക്കപ്പെട്ട ഈ പാപങ്ങളെ ഉദ്ധരിക്കുക എന്ന കർത്തവ്യത്തിൽനിന്ന് നമ്മുടെ ആളുകൾ പലപ്പോഴും പിൻവാങ്ങുന്നതായി ഞാൻ കാണുന്നു. മാത്രമല്ല, പരമ്പരാഗതമായ വാസനാപ്രവാഹമെന്നും മറ്റും പാശ്ചാത്യ രിൽനിന്നു കിട്ടിയ അപക്വാശയങ്ങളിൽനിന്നു തേടിപ്പിടിച്ച അത്യാ സുരവും മൃഗീയവുമായ യുക്തിവാദങ്ങളുമേന്തി, ഈ സാധുക്കളെ കൂടുതൽ മൃഗീയരാക്കാനും പീഡിപ്പിക്കാനും മുന്നോട്ടുവരുകയും ചെയ്യുന്നു. അമേരിക്കയിൽവെച്ചു നടന്ന മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ പലരുടെയും ഇടയ്ക്കു ചെറുപ്പക്കാരനായ ഒരു നീഗ്രോ – ആഫ്രിക്ക യിലെ ഒരു തനി നീഗ്രോ – ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ സുന്ദരമായ ഒരു പ്രഭാഷണവും നടത്തി. എനിക്ക് ആ ചെറുപ്പക്കാരനിൽ താല്പര്യം തോന്നി. ചിലപ്പോഴൊക്കെ അയാളോടു ഞാൻ സംസാരിച്ചു. പക്ഷേ അയാളെക്കുറിച്ച് ഒന്നുമറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പിന്നെ ഒരു ദിവസം ഇംഗ്ലണ്ടിൽവെച്ച് കുറേ അമേരിക്കരെ കണ്ടെത്തി. അവരെന്നോടു പറഞ്ഞതിതാണ്; ആഫ്രിക്കയുടെ എത്രയും ഉള്ളിൽ ജീവിച്ചുവന്ന നീഗ്രോപ്രമാണിയുടെ മകനായിരുന്നു ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ. മറ്റൊരു പ്രമാണിക്ക് ഒന്നാമനോടു വിരോധം തോന്നുകയും, അയാളെയും അയാളുടെ ഭാര്യയെയും കൊന്നു വേവിച്ചു തിന്നുകയും ചെയ്തു. മകനെക്കൂടി കൊല്ലാൻ അയാൾ ഉത്തരവിട്ടു: അയാൾക്ക് അവനെയും വേവിച്ചു തിന്നണം. പക്ഷേ പയ്യൻ ഓടിപ്പോയി, പല ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചു, നൂറുമൈൽകണക്കിനുള്ള ദൂരം സഞ്ചരിച്ചു. കടൽക്കര യിലെത്തി. അവിടെനിന്ന് അവനെ അമേരിക്കർ ഒരു കപ്പലിൽ കയറ്റി, അമേരിക്കയിലെത്തിച്ചു. ഈ പയ്യനാണ് ആ പ്രഭാഷണം ചെയ്തത്. അതിനുശേഷം, നിങ്ങളുടെ ആ പാരമ്പര്യസിദ്ധാന്തത്തെക്കുറിച്ച് എന്തു ചിന്തയാണ് എനിക്കുണ്ടാകുക?

അതേ, ബ്രാഹ്മണരേ, പഠിക്കാനുള്ള വാസന പാരമ്പര്യ മഹത്ത്വംകൊണ്ട് പറയനെ അപേക്ഷിച്ചു ബ്രാഹ്മണർക്കേറുമെങ്കിൽ ബ്രാഹ്മണനെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കാൻ ഇനിയൊട്ടും പണം ചെലവിടേണ്ട. ഉള്ള പണമെല്ലാം പറയരെ പഠിപ്പിക്കാൻ ചെലവഴി ക്കൂ. ദുർബ്ബലർക്കു വേണം കൊടുക്കാൻ. അവിടെയാണ് ദാനങ്ങ ളെല്ലാം വേണ്ടത്. ബ്രാഹ്മണൻ ജാത്യാ സമർത്ഥനാണെങ്കിൽ, അവനു പരസഹാ

യ്യംകൂടാതെ സുശിക്ഷിതനാകാം. മറ്റുള്ളവർ ജാത്യാ സമർത്ഥരല്ലെങ്കിൽ, ആവശ്യമുള്ളത്ര അദ്ധ്യാപനവും അദ്ധ്യാപകരും അവർക്കാണ് കിട്ടേണ്ടത്. ഇതാണ് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്ന നീതിയും യുക്തിയും. അതിനാൽ, നമ്മുടെ പാവങ്ങൾ, ഭാരതത്തിലെ ചവിട്ടിയരയ്ക്കപ്പെട്ട ജനസഞ്ചയം, തങ്ങൾ യഥാർത്ഥത്തിലാരാണെന്നു കേൾക്കയും അറിയുകയും വേണം. അതേ, ജാതിയും ജന്മവും ദൗർബ്ബല്യവും പ്രാബല്യവും വക വെയ്ക്കാതെ, ഓരോ പുരുഷനും സ്ത്രീയും ശിശുവും കേൾക്കട്ടെ, അറിയട്ടെ, പ്രബലൻെറയും ദുർബ്ബലൻെറയും ഉന്നതൻെറയും അവൻ തൻെറയും, ഓരോരുത്തൻെറയും പിമ്പിൽ, പെരുമയും നന്മയും കൈവരുത്തുവാനുതകുന്ന അനന്തമായ സാദ്ധ്യതയും സാമർത്ഥ്യവും നിശ്ചിതമാക്കിക്കൊണ്ടു നിലകൊള്ളുന്നത് അഖണ്ഡമായ ആത്മാവാ ണെന്ന്. ഓരോ ആത്മാവിനോടും നമുക്കു പ്രഖ്യാപിക്കാം, ഉത്തിഷ്ഠത ജാഗ്രത പ്രാപ്യ വരാൻ നിബോധത1. ''എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക, ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നതുവരെ നില്ക്കാതെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുക.'' എഴുന്നേൽക്കൂ, ഉണരൂ, ദൗർബ്ബല്യമുളവാക്കിയ മയക്കത്തിൽനിന്നു ണരൂ. സത്യത്തിൽ ആരുമില്ല ദുർബ്ബലരായിട്ട്. ആത്മാവ് അപരിമിത നാണ്: സർവശക്തനാണ്, സർവജ്ഞനാണ്. എഴുനേറ്റു നില്ക്കൂ: ആത്മസത്തയെ മികപ്പിക്കൂ. നിങ്ങളിലുള്ള ഈശ്വരനെ പ്രഖ്യാപിക്കൂ: അവിടുത്തെ നിഷേധിക്കരുത്. അതിരറ്റ നൈഷ്കർമ്മ്യം, അതിരറ്റ ദൗർബ്ബല്യം, അതിരറ്റ മയക്കുറക്കം, ഇന്നുവരെ, ഇന്നും, നമ്മുടെ വംശ്യരെ വശപ്പെടുത്തിയിരിക്കയാണ്. അല്ലയോ ആധുനികഹിന്ദുക്കളേ, നിങ്ങൾ ആ മയക്കുറക്കത്തിൽനിന്നുണരുവിൻ! അതിലേക്കുള്ള വഴി നിങ്ങളുടെ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങളിൽത്തന്നെ തെളിഞ്ഞുകിടപ്പുണ്ട്. സ്വസ്വരൂപം അവനവനെ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുക, എല്ലാവരെയും ഉദ്ബോധി പ്പിക്കുക. ഉറങ്ങുന്ന ആത്മാവിനെ ചെന്നു വിളിക്കുക, എങ്ങനെ അതുണരുന്നു എന്നു നോക്കിക്കാണുക. ശക്തി വന്നുകൂടും, മഹനീ യത വന്നുകൂടും, നന്മ വന്നുകൂടും, വിശുദ്ധി വന്നുകൂടും, ഉത്കൃഷ്ട മായതെല്ലാം വന്നുകൂടും, ഉറക്കത്തിൽ വീണ ഈ ആത്മാവ് ഉണർന്നു ബോധപൂർവ്വം പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ. അതേ, ഗീതയിൽ ഏതെങ്കിലു മൊന്ന് എനിക്ക് കൂടുതൽ ഇഷ്ടമായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കൃഷ്ണൻെറ ഉപദേശങ്ങളുടെ രത്നച്ചുരുക്കവും സാരവുമായി ഊക്കോടെ വരുന്ന ഈ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളാണത്; ''സമസ്തഭൂതങ്ങളിലും ഒരുപോലെ കുടി കൊള്ളുന്നവനും നശ്വരങ്ങളിൽ അനശ്വരനുമായ പരമേശ്വരനെ കാണു ന്നവനത്രേ കാണുന്നവൻ. എല്ലായിടത്തും ഒരുപോലെ വർത്തിക്കുന്ന ഈശ്വരനെ കാണുന്നവൻ ഒരിക്കലും ആത്മാവിനെ സ്വയം ഹിംസി ക്കില്ല: അങ്ങനെയവൻ പരമഗതിയടയുകയും ചെയ്യുന്നു.''1

ഇവിടെയും മറ്റിടങ്ങളിലും നന്മ ചെയ്യാൻ വിശാലമായ അവസരം വേദാന്തത്തിനുണ്ട്. ഇവിടെയും മറ്റിടങ്ങളിലുമുള്ള സാമാന്യജനത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും ഉയർത്തുവാനുംവേണ്ടി പരമാത്മാവിൻെറ സമത്വവും

1 കഠോപനിഷത്ത് 3.14

സർവവ്യാപിത്വവുമെന്ന അദ്ഭുതാശയം പ്രഖ്യാപിക്കണം. തിന്മയും അജ്ഞതയും അല്പജ്ഞതയും എവിടെയൊക്കെ ഉണ്ടോ അവിടെയൊക്കെ, നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പറയുമ്പോലെ, തിന്മയെല്ലാം വരുന്നതു ഭേദത്തെ ആശ്രയിച്ചാണെന്നും, നന്മയെല്ലാം വരുന്നത് സമത്വത്തിലും വസ്തുക്കളുടെ മൗലികമായ സാമ്യത്തിലും ഐക്യത്തിലു മുള്ള വിശ്വാസത്തിൽനിന്നാണെന്നും അനുഭവത്തിലൂടെ ഞാൻ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതാണ് വേദാന്തത്തിൻെറ മഹത്തായ ആദർശം. ഈ ആദർശം ഉണ്ടായിരിക്കുക ഒന്നുവേറെ: ദൈനന്ദിന ജീവിതത്തി ൻെറ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളിലെല്ലാം അനുഷ്ഠിക്കുക ഒന്നുവേറെ. ഒരാദർശം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നതു വളരെ നന്ന്: പക്ഷേ അവിടെ എത്തുവാൻ പ്രായോ ഗികമാർഗമെവിടെ?

ഇത്തരുണത്തിൽ സ്വാഭാവികമായി ജാതിയുടെയും സാമൂഹ്യ പരി ഷ്കാരത്തിൻെറയും ദുർഗ്ഗവും ക്ലിഷ്ടവുമായ പ്രശ്നം ഉദയം ചെയ്യു ന്നു. ഇതാണു ശതകങ്ങളായി നമ്മുടെ ആളുകളുടെ മനസ്സിൽ പൊന്തി നിന്നത്. ഞാൻ ജാതിധ്വംസകനോ വെറും സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താവോ ഒന്നുമല്ലെന്നു നിങ്ങളോടു തുറന്നുപറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എനിക്കു നിങ്ങളുടെ ജാതികളോടും സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരത്തോടും നേരിട്ടൊരിട പാടുമില്ല. നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ള ജാതിയിൽ ജീവിച്ചുകൊള്ളുക. അതുകൊണ്ട് മറ്റൊരു മനുഷ്യനെയോ ജാതിയെയോ ദ്വേഷിക്കാൻ കാരണമൊന്നുമില്ല. സ്നേഹം, സ്നേഹംമാത്രമാണു ഞാൻ പ്രസംഗിക്കുന്നത്. എൻെറ ഉപദേശത്തിൻെറ അധിഷ്ഠാനമായി ഞാൻ എടുത്തിട്ടുള്ളത് വിശ്വാത്മാവിൻെറ ഐക്യവും സർവവ്യാപിതയുമെന്ന വമ്പിച്ച വേദാന്ത തത്ത്വമത്രേ. ഏതാണ്ടു കഴിഞ്ഞ ഒരു നൂറ്റാണ്ടായി നമ്മുടെ രാജ്യത്തു സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താക്കന്മാരുടെയും വിചിത്ര സാമൂഹ്യപരിഷ്കാര പരിപാടികളുടെയും ഒരു പ്രളയംതന്നെ അനുഭവപ്പെട്ടുവരികയാണ്. ആ പരിഷ്കർത്താക്കന്മാരെക്കുറിച്ച്, വ്യക്തിപരമായി പറഞ്ഞാൽ, എനിക്കാക്ഷേപമൊന്നുമില്ല. അവരിൽ ഏറിയകൂറും നല്ലവരും നല്ലതു ചെയ്യണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നവരുമാണ്. അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും, ചില അംശങ്ങളിൽ, തുലോം ശ്ലാഘ്യങ്ങൾതന്നെ. പക്ഷേ, ഒരു സംഗതി പ്രത്യക്ഷമാണ്; ഈ ഒരു നൂറു കൊല്ലമായി നടക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പരിഷ്കാരങ്ങൾ രാജ്യത്തെങ്ങും കാണത്തക്കവണ്ണം ശാശ്വതവും വിലപ്പെട്ടതുമായ ഫലമൊന്നും ഉളവാക്കിയിട്ടില്ല. ആയിരക്കണക്കിനു പ്രസംഗങ്ങൾ വേദികളിൽനിന്നുതിർന്നു. ദുർവിധിഹതമായ ഹിന്ദുജനത യുടെയും ഹൈന്ദവസംസ്കാരത്തിൻെറയും ശ്രദ്ധാനതമായ ഉത്തമാംഗ ത്തിൽ അഭിശാപഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ധാരതന്നെ വർഷിക്കപ്പെട്ടു. എങ്കിലും പ്രായോഗികമായ നല്ല ഫലമൊന്നും കൈവന്നില്ല. ഇതിനു കാരണം? അതു

1 സമം സർവേഷു തിഷ്ഠന്തം പരമേശ്വരം
വിനശ്യത്സ്വവിനശ്യന്തം യഃ പശ്യതി സ പശ്യതി.
സമം പശ്യൻ ഹി സർവത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാം ഗതിം. (ഗീ. 13–27, 28)

വേഗത്തിൽ കണ്ടെത്താം. ഈ അഭിശാപത്തിൽത്തന്നെയാണ് അതു നിലകൊള്ളുന്നത്. മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ, ഒന്നാമതായി നാം ചെയ്യേണ്ടത്, ചരിത്രപ്രസിദ്ധവും ഒരു ജനതയെന്ന നിലയിൽ നാം സമ്പാദിച്ചതുമായ സ്വഭാവം വെച്ചുപുലർത്താൻ ശ്രമിക്കയാണ്. എന്നാൽ ഇന്നു നിലവിലുള്ള പരിഷ്കാരപദ്ധതികളിൽ ഏറിയകൂറും പാശ്ചാത്യമാർഗ്ഗങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനരീതികളുടെയും അചിന്തിതാനു കരണങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു പറയേണ്ടിവന്നതിൽ ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിന് ഇതു പോര, നിശ്ചയം. ഇതുകൊണ്ടാണ് ഈയിടെ ഉണ്ടായി ട്ടുള്ള പരിഷ്കരണപദ്ധതികൾ നിഷ്ഫലമായിപ്പോയത്.

രണ്ടാമതായി, അഭിശാപമല്ല നന്മ ചെയ്യുവാനുള്ള മാർഗം. കുട്ടിക്കു പോലും കാണാം, നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ തിന്മകളുണ്ടെന്ന്. ഏതു സമുദായത്തിലാണ് തിന്മകളില്ലാത്തത്? എന്റെ നാട്ടുകാരേ, ഈ അവസരമുപയോഗിച്ചു ഞാൻ പറയുന്നു, ലോകത്തിൽ എനിക്കു നേരിട്ടറിയാൻ കഴിഞ്ഞ വിഭിന്നവംശങ്ങളെയും വിഭിന്നജനതകളെയും തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ, ആകെക്കൂടി നോക്കിയാൽ, നമ്മുടെ ആളു കളാണ് കൂടുതൽ സന്മാർഗനിഷ്ഠരും കൂടുതൽ ഈശ്വരപരരും. അതുപോലെ, ആസൂത്രണത്തിലും ലക്ഷ്യത്തിലും, നമ്മുടെ വ്യവസ്ഥി തികളാണ് മനുഷ്യവർഗത്തിന് ഏറ്റവും സുഖോദർക്കം. അതിനാൽ പരിഷ്കാരമൊന്നും എനിക്കാവശ്യമില്ല. എന്റെ ആദർശം വളർച്ചയും വികസനവും ജനതയുടേതായ മാർഗങ്ങളിലൂടെയുള്ള പരിപുഷ്ടി യുമാണ്. എന്റെ നാടിന്റെ ചരിത്രത്തിലേക്കു കണ്ണോടിക്കുമ്പോൾ, ലോകത്തിലുള്ള മറ്റൊരു രാജ്യവും മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ മേന്മയ്ക്കു വേണ്ടി ഇത്രമാത്രം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ കാണുന്നു. അതിനാൽ എന്റെ ജനതയ്ക്കെതിരായി ഭർത്സനങ്ങൾ മുഴക്കാൻ എനിക്കു വാക്കു കിട്ടുന്നില്ല. അവരോടു ഞാൻ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്; ''ചെയ്തതു നന്നായി: കൂടുതൽ നന്നായി ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കൂ.'' ഈ രാജ്യത്ത് പണ്ടു വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾ നിറവേറിയിട്ടുണ്ട്: ഭാവിയിൽ അതിലും വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ വേണ്ടത്ര സമയവും അവസരവും ഉണ്ടുതാനും. നമുക്ക് അനങ്ങാതിരിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന് നിങ്ങൾക്കു ബോധമുണ്ടെന്ന് എനിക്കു നന്നായറിയാം. നിശ്ചലത വന്നാൽ നാം മരിക്കയായി. ഒന്നുകിൽ നമുക്കു മുന്നോട്ടു പോകണം, അല്ലെങ്കിൽ പിന്നോട്ടു പോകണം: ഉത്കർഷം അല്ലെങ്കിൽ അപകർഷം. നമ്മുടെ പൂർവികർ മഹത്തായ പലതും പണ്ടു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കൂടുതൽ നിറവുറ്റ ഒരു ജീവിതത്തിലേക്കു നാം വളരണം. അവരുടെ വമ്പിച്ച നേട്ടങ്ങൾക്കും അപ്പുറത്തേക്കു നമുക്കണിനടക്കണം. ഇനിയെ ങ്ങനെയാണ് നാം പിമ്പോട്ടു പോകുക, സ്വയം കീഴ്ക്കിടയിലേക്കു വഴുതിവീഴുക? അതു സാദ്ധ്യമല്ല. അതരുത്. പിൻമടക്കം ജനതയുടെ തന്നെ അപക്ഷയത്തിലും നാശത്തിലും കലാശിക്കും. അതിനാൽ നമു ക്കു മുന്നേറാം: മഹത്തരങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാം. ഇതാണു നിങ്ങ ളോട് എനിക്കു

പറയാനുള്ളത്.

ക്ഷണികമായ വല്ല സാമുദായികപരിഷ്കാരവും പ്രസംഗിക്കാൻ എനിക്കാവില്ല. ദോഷങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കയുമല്ല ഞാൻ. നിങ്ങളോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാനാണ്: നമ്മു ടെ പൂർവികർ പൂർണ്ണമായി സംവിധാനംചെയ്ത ആ മാനുഷിക പുരോഗതിയുടെ പരിപാടി പ്രായോഗികമായി തികച്ചും സാക്ഷാത്കരി ക്കാനാണ്. വേദാന്തത്തിൻെറ ആദർശമായ മനുഷ്യൈക്യവും മനുഷ്യ ൻെറ കൂടെപ്പിറപ്പായ ദിവ്യത്വവും കൂടുതൽ കൂടുതലായി സാക്ഷാത്കരി ക്കാൻ നിങ്ങൾ യത്നിക്കണമെന്നേ എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാനുള്ളൂ. വേണ്ടത്ര സമയമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, ഞാൻ സസന്തോഷം കാട്ടിയേ നേ, ഇന്നു നമുക്കു ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളെല്ലാം വളരെക്കാലം മുമ്പ് നമ്മുടെ പുരാതനനിയമവിധാതാക്കൾ ആകലനം ചെയ്തിരുന്നെന്ന്: നമ്മുടെ ജനതാവ്യവസ്ഥകളിൽ ഇന്നുണ്ടായവയും ഇനിയുണ്ടാകേണ്ടവ യുമായ പരിണാമങ്ങളെല്ലാം അവർ മുൻകൂട്ടി തിട്ടമായി കണ്ടുവെച്ചി രുന്നെന്ന്. അവരും ജാതിദ്ധ്വംസകരായിരുന്നു: പക്ഷേ ഇന്നത്തെ നമ്മു ടെ ആളുകളെപ്പോലല്ലായിരുന്നു. ജാതിദ്ധ്വംസനമെന്നുവെച്ചാൽ, പട്ടണ ത്തിലെ പൗരന്മാരെല്ലാം ഒത്തുചേർന്ന് ഗോമാംസവും ശീമമദ്യവുമുൾ പ്പെടുന്ന ഒരു സദ്യയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതാണെന്നും, നാട്ടിലുള്ള ഭ്രാന്ത ന്മാരും വിഡ്ഢികളും തോന്നുന്നിടത്തു തോന്നുമ്പോൾ ആരെന്നാല വരെയൊക്കെ പരിണയിക്കയാണെന്നും, അങ്ങനെ നാടിനെ ഒരു ഭ്രാന്താലയമായി അധഃപതിപ്പിക്കയാണെന്നും അവർ കരുതിയില്ല: വിധവ കൾക്കു പുനർവിവാഹത്തിനു കിട്ടുന്ന ഭർത്താക്കന്മാരുടെ സംഖ്യ വെച്ചു വേണം ഒരു ജനതയുടെ അഭ്യുദയം തിട്ടപ്പെടുത്തുവാനെന്നും അവർ കരുതിയില്ല. അത്തരത്തിൽ അഭ്യുദയത്തിലെത്തിയ ഒരു ജനത യെ ഇനിയും എനിക്കു കാണേണ്ടതായിട്ടാണിരിപ്പ്.

നമ്മുടെ പൂർവികരുടെ മാതൃകാപുരുഷൻ ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം തല നിവർത്തിപ്പിടിച്ചുനില്ക്കുന്നതു ബ്രാഹ്മണനെന്ന ആദർശമാണ്. യൂറോപ്പിൽ പ്രഭുപ്രഭാവനായ കാർഡിനലുണ്ട്:[1] അദ്ദേഹം കഠിനമായി ശ്രമിക്കയും ആയിരക്കണക്കിനു പവൻ ചെലവിടുകയും ചെയ്യുന്നു, സ്വപൂർവികരുടെ ആഭിജാത്യം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുവാൻ. കുന്നിൻപുറത്തു പാർത്തു ചോട്ടിലൂടെ കടന്നു പോകുന്ന ആളുകളുടെമേൽ തക്കത്തിൽ ചാടിവീണു കവർച്ചനടത്തുന്ന ഭയങ്കരനായ വല്ല നിപീഡകനിൽനിന്നുമാണ് സ്വവംശം ഉളവായതെന്നു സമർത്ഥിച്ചേ അദ്ദേഹം തൃപ്തിയടയൂ. ആഭിജാത്യദാതാക്കളായ പൂർവി കരുടെ തൊഴിലിതായിരുന്നു. നമ്മുടെ കാർഡിനൽപ്രഭുവിനു തൃപ്തിവര ണമെങ്കിൽ ഇവരിലൊരാളെ തൻെറ കുലകൂടസ്ഥനാക്കണമെന്ന നിലയാണുള്ളത്. നേരേമറിച്ച്, ഭാരതത്തിൽ, രാജാഗ്രഗണ്യർപോലും സ്വകുലസ്ഥാപകരായി

കൗപീനധാരികളും വനവാസികളും കന്ദാശന ന്മാരും വേദാദ്ധ്യായികളുമായ വല്ല പുരാതനർഷിമാരെയും കണ്ടെ ത്താൻ വെമ്പുകയാണ്. അവിടേക്കാണ് ഭാരതത്തിലുള്ള രാജാക്കന്മാർ കുലകൂടസ്ഥരെ തിരക്കിപ്പോകുന്നത്. ഒരു ഋഷിയാണ് നിങ്ങളുടെ കുലകൂടസ്ഥനെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ജാതി ഉത്കൃഷ്ടതമമാകുന്നു: അതിനു മറ്റുപായമൊന്നുമില്ലതാനും.

അതിനാൽ മറ്റുള്ളവരുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമാണ് നമ്മുടെ ആഭിജാത്യാ ദർശം. ആദ്ധ്യാത്മികസംസ്കൃതിയും ത്യാഗശീലവുമുള്ള ബ്രാഹ്മണ നാണ് നമ്മുടെ ആദർശം. ബ്രാഹ്മണാദർശമെന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് ഞാൻ അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്നോ! പ്രാപഞ്ചികത ഒട്ടുമില്ലാതെ തനി പ്രാജ്ഞത തികഞ്ഞ ബ്രാഹ്മണത്വമെന്നാണെന്റെ വിവക്ഷ. അതാണു ഹിന്ദുജാതിയുടെ ആദർശം. ബ്രാഹ്മണൻ നിയമപരതന്ത്രനല്ലെന്നും നിയമാതീതനാണെന്നും രാജവിധേയനല്ലെന്നും ഹന്തവ്യനല്ലെന്നും പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതു നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടില്ലേ? അതു തികച്ചും ശരിയാണ്. സ്വാർത്ഥപ്രേരിതന്മാരും മൂഢന്മാരും ഇതിന്മേൽ ചൊരിയുന്ന വെളിച്ചത്തിലല്ല ഇതു ധരിക്കേണ്ടത്: സത്യവും ആദിമവുമായ വേദാന്ത സങ്കല്പത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ വേണം. സ്വാർത്ഥമെല്ലാം നിഹനിച്ച്, പ്രാജ്ഞതയും പ്രാഭവവും കൈവരുത്താനും പരത്താനുമായി ജീവിക്കു ന്നവൻ, യതിക്കുന്നവൻ, ആണ് ബ്രാഹ്മണനെങ്കിൽ, ഒരു രാജ്യത്ത് അത്തരം ബ്രാഹ്മണർമാത്രമാണ് ജീവിക്കുന്നതെങ്കിൽ, ആദ്ധ്യാത്മി കതയും ധർമ്മനിഷ്ഠതയും നന്മയുമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാരാണ് നിവസിക്കുന്നതെങ്കിൽ, ആ രാജ്യം നിയമങ്ങൾക്കെല്ലാം മുകളിൽ, അപ്പുറത്ത്, വർത്തിക്കുന്നു എന്നു കരുതുന്നത് അദ്ഭുതമാണോ? അവ രെ ഭരിക്കാൻ പോലീസും പട്ടാളവും വേണമോ? അവരെ ഭരിക്കാൻ ആരെങ്കിലും വേണമോ? അവർ ഒരു ഭരണകൂടത്തിനു വഴങ്ങുന്ന തെന്തിന്? അവരെല്ലാവരും സത്തുക്കളും അഭിജാതരുമാണ്. ഈശ്വര ന്റെ ആളുകളത്രേ അവർ. അവരാണ് നമ്മുടെ മാതൃകാബ്രാഹ്മണർ. സത്യയുഗത്തിൽ ഒരു ജാതിയേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളുവെന്നും അതു ബ്രാഹ്മണജാതിയായിരുന്നെന്നും നമുക്കു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വായിയ്ക്കാം. മഹാഭാരതത്തിൽനിന്നു ധരിക്കാം, ആദിയിൽ ലോകത്തിലെങ്ങും ബ്രാഹ്മണരേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു എന്ന്. അവർ അധഃപതിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ പല ജാതികളായി പിരിഞ്ഞു. കാലചക്രം കറങ്ങിമുഴുമി ക്കുമ്പോൾ വീണ്ടും അവരൊക്കെ ആദിമമായ ബ്രാഹ്മണ്യത്തിലേക്കു മടങ്ങും. ഇപ്പോൾ കാലചക്രം തിരിഞ്ഞുകറങ്ങുകയാണ്: ഈ വസ്തുത യിലേക്കു നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. അതിനാൽ ജാതിപ്രശ്നത്തിനു നമ്മുടെ സമാധാനം ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഉയർന്നവരെ കീഴോട്ടു വലിച്ചിഴയ്ക്കയല്ല: തിന്നും കുടിച്ചും മത്തുപിടിച്ചു നടക്കയല്ല: നമ്മുടെ പരിമിതികളിൽനിന്നു വെളിയിൽച്ചാടി കൂടുതൽ ഭോഗങ്ങൾ കയ്യടക്കുകയുമല്ല. മറിച്ച്, നാമോരോരുത്തനും

1 Lord Cardinal മഹാധർമ്മപുരോഹിതൻ (ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ)

വേദാന്തമതത്തിൻെറ നിദേശങ്ങളെ നിർവഹിക്കകൊണ്ട്, ആദ്ധ്യാത്മികയിൽ ചെന്നെത്തുക കൊണ്ട്, മാതൃകാ ബ്രാഹ്മണരാകകൊണ്ട്, ആണ് അതു കൈവരുത്തേ ണ്ടത്. നിങ്ങൾ ആര്യന്മാരാകട്ടെ, അനാര്യന്മാരാകട്ടെ: ഋഷികളോ ബ്രാഹ്മണരോ ഏറ്റവും താഴ്ന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ടവരോ ആകട്ടെ – നിങ്ങളോരോരുത്തനും നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ ഒരു ധർമ്മം നിർദ്ദേശി ച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളോടൊക്കെയുള്ള ആജ്ഞ ഒന്നാണ്; എല്ലാവരും അവിശ്രാന്തം പുരോഗമിക്കണം. അത്യുത്കൃഷ്ടനായ മനുഷ്യൻ മുതൽ ഏറ്റവും താണ പറയൻവരെ ഈ രാജ്യത്തുള്ളവരെല്ലാം മാതൃകാ ബ്രാഹ്മണരാകാൻ യത്നിക്കണം, ആകണം. ഈ വേദാന്തദർശനം പ്രായോഗികമാകുക ഇവിടെമാത്രമല്ല, ലോകത്തെവിടെയും പ്രയോഗാർ ഹമാണ്. നമ്മുടെ ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ ആദർശം ആ വിധത്തിലാണ്. ആദ്ധ്യാ ത്മികമനുഷ്യത്വത്തിൻെറ ആ മികച്ച ആദർശം സാക്ഷാത്കരിക്കത്തക്കവണ്ണം മനുഷ്യരാശിയെ ആസകലം പതുക്കെ, മയത്തിൽ, ഉയർത്തുകയാണ് ലക്ഷ്യം. ആദ്ധ്യാത്മികമനുഷ്യന് ഒന്നിനോടും എതിർപ്പില്ല: അയാൾ ശാന്തനും സ്ഥിരനും ആരാധനപരനും ശുദ്ധനും ധ്യാനാസക്തനുമാണ്. ആ ആദർശത്തിലത്രേ ഈശ്വരൻ കുടികൊള്ളുന്നത്.

ഇതൊക്കെ സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതെങ്ങനെ? ഞാനിതൊരിക്കൽക്കൂടി നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്തട്ടെ – ശാപംകൊണ്ടും ദൂഷണംകൊണ്ടും ശകാരംകൊണ്ടും ഒരു നന്മയുമുണ്ടാകയില്ല, ഉണ്ടാകുക സാദ്ധ്യവുമല്ല. ഇതൊക്കെ എത്രയോ വർഷങ്ങളായി പ്രയോഗിച്ചുവന്നതാണ്: വിലപ്പെട്ട ഒരു ഫലവും ഉണ്ടായിട്ടില്ലതാനും. സത്ഫലങ്ങൾ സ്നേഹത്തിലൂടെയും സഹാനുഭൂതിയിലൂടെയും മാത്രമേ ഉണ്ടാകൂ. ഇതൊരു വമ്പിച്ച വിഷയമാണ്. പല പ്രസംഗങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ ഞാൻ കാണുന്ന ആസൂത്രണങ്ങളും ഈ പ്രകൃതത്തിൽ എന്നുമെന്നോണം എൻെറ മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന ആശയങ്ങളും വിശദീകരിക്കാൻ പറ്റൂ. അതിനാൽ അല്ലയോ ഹിന്ദുക്കളേ, നമ്മുടെ ജനതയാകുന്ന ഈ കപ്പൽ പല യുഗങ്ങളിലൂടെ സപ്രയോജനം സഞ്ചരിച്ചുവരികയാണെന്ന വസ്തുത ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എനിക്കുപസംഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരുപക്ഷേ ഇന്ന് അതിൻെറ മൂട്ടിലൊരു വിടവു വീണിരിക്കാം. ഇന്നൊരുപക്ഷേ അതു കുറേ തേഞ്ഞുപോയിരിക്കാം. അതു വാസ്തവമാണെങ്കിൽ, എൻെറയും നിങ്ങളുടെയും കടമ ഈ വിടവും ഓട്ടകളുമൊക്കെ അടയ്ക്കാൻ ആവുംമട്ടു ശ്രമിക്കയാണ്. ഈ വിപത്തിനെപ്പറ്റി നമ്മുടെ നാട്ടു കാരോടു പറയുക. അവർ ഉണരട്ടെ, നമ്മെ സഹായിക്കട്ടെ. ഇന്നത്തെ നിലയെയും അവരുടെ ചുമതലയെയും കുറിച്ച് അവരെ ഉണർത്താൻ വേണ്ടി നാട്ടിൻെറ ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേ അറ്റംവരെ ഞാൻ എൻെറ ഒച്ച മുഴുവനെടുത്തു വിളിച്ചാർക്കും. എൻെറ വാക്കു ശ്രദ്ധിച്ചില്ലെന്നുതന്നെ വെയ്ക്കുക, എന്നാലും ഞാൻ അവരെ ആട്ടാനും ശപിക്കാനും പോകുന്നില്ല. കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ നമ്മുടെ ജനതയുടെ പ്രവൃത്തികൾ വിലപ്പെട്ടവയായിരുന്നു. ഭാവിയിൽ നമുക്കു കൂടുതൽ വമ്പിച്ച കാര്യ ങ്ങൾ ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽത്തന്നെ,

നമുക്കൊക്കെ ഒന്നിച്ചു താഴാനും ശാന്തമായി മരിക്കാനും കഴിയുമെന്നോർത്തു നമുക്ക് ആശ്വസിക്കാം. രാജ്യസ്നേഹികളാകുക: കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ നമു ക്കായി ഇത്ര വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തുതന്ന ഈ വംശത്തെ സ്നേഹിക്കുക. അതേ കൂടുതൽ തുലനംചെയ്തു നോക്കുംതോറും ഞാൻ നിങ്ങളെ കൂടുതൽ സ്നേഹിക്കയാണ്. എൻെറ നാട്ടുകാരേ, നിങ്ങൾ നല്ലവരും ശുദ്ധന്മാരും മൃദുപ്രകൃതികളുമാണ്. എപ്പോഴും നിങ്ങളുടെമേൽ കുതിരകയറ്റവും പീഡനവുമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. മായയുടെ ഈ ജഡലോകത്തിൽ നടമാടുന്ന ക്രൂരവിനോദമാണത്. അതു വകവെയ്ക്കരുത്. കാലം നീണ്ടുപോകുമ്പോൾ ആത്മാവു വിജ യിക്കും. ഇതിനിടയ്ക്ക് നമുക്കു പ്രവർത്തിക്കാം: നാടിനെ ചീത്ത പറയേണ്ട പരിപാവനയായ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയിലെ കാലജീർണ്ണവും പ്രവർത്തനപ്രക്ഷീണവുമായ വ്യവസ്ഥകളെ ശകാരിക്കാതെയും ശപി ക്കാതെയുമിരിക്കാം. കടുത്ത മൂഢവിശ്വാസമുൾക്കൊള്ളുന്നതും ഏറ്റ വും യുക്തിശൂന്യവുമായ വ്യവസ്ഥകൾക്കെതിരായിപ്പോലും പ്രതി ഷേധവാക്കുകൾ ഉതിർക്കരുത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇവപോലും, മുമ്പു വല്ല നന്മയും കൈവരുത്തിയിരിക്കണം. ഈ നാട്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളുമുള്ള വ്യവ സ്ഥകൾ മറ്റൊരിടത്തുമില്ലെന്ന വസ്തുത സദാ സ്മരിക്കുക. ലോകത്തി ലുള്ള ഏതാണ്ടെല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ഞാൻ ജാതിഭേദങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, അവിടെയെങ്ങും ഇവിടുത്തെപ്പോലെ അവയുടെ സംവിധാ നവും ഉദ്ദേശ്യവും അത്ര ശ്ലാഘ്യമല്ല. അങ്ങനെ ജാതിയെ ഒഴിഞ്ഞു മാറാനാവില്ലെങ്കിൽ, പണത്തിൻെറമേൽ പടുത്തുകെട്ടിയ ജാതിയെക്കാൾ എനിക്കു കാമ്യമായി തോന്നുന്നത് ശുദ്ധിയുടെയും സംസ്കാ രത്തിൻെറയും ആത്മത്യാഗത്തിൻെറയും മേൽ ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ജാതിയാണ്.[1] അതിനാൽ പ്രതിഷേധവാക്കുകളൊന്നും ഉതിർക്കേണ്ട. ചുണ്ടു കൾ പൂട്ടുക: കരളുകൾ തുറക്കുക. ഈ നാട്ടിൻെറയും സമസ്തലോക ത്തിൻെറയും മോചനം പ്രവൃത്തിയിലൂടെ കൈവരുത്തുക. ആ ഭാരം മുഴുവൻ അവനവൻെറ ചുമലിലാണെന്നു നിങ്ങളോരോരുത്തനും കരുതണം. ഓരോ ഉമ്മറത്തേക്കും വേദാന്തത്തിൻെറ വെളിച്ചവും ജീവനും കൊണ്ടുചെല്ലുക. ഓരോ ആത്മാവിലും മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ദിവ്യതയെ ഉണർത്തുക. അപ്പോൾ, നിങ്ങളുടെ വിജയത്തിൻെറ അളവ് എങ്ങനെയായാലും, ഒരു വലിയ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ജീവിച്ചു യത്നിച്ചു മരിച്ചു എന്ന കൃതാർത്ഥത

1 മനുവിൻെറ അനുശാസനപ്രകാരം മാന്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ അത്യുച്ചം വിദ്യയും തീരെത്താഴെ വിത്തവുമാണ്;

> വിത്തം ബന്ധുർവയഃ കർമ വിദ്യാ ഭവതി പഞ്ചമീ
> ഏതാനി മാന്യസ്ഥാനാനി ഗരീയോ യദ്യദുത്തരം. (മനു. 2. 136)

(ന്യായാർജിതമായ) ധനം, (അമ്മാവൻ മുതലായ) ബന്ധു, (അധികം) വയസ്സ്, (ശ്രുതിസ്മൃതിവിഹിതമായ) കർമം, അഞ്ചാമത് (വേദാർത്ഥതത്ത്വ ജ്ഞാനമെന്ന) വിദ്യ – ഇവയാണ് മാന്യസ്ഥാനങ്ങൾ. അവ മേല്ക്കുമേൽ ശ്രേഷ്ഠങ്ങളാണ്.

നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകും. ഈ കാര്യത്തിലു ണ്ടാകുന്ന വിജയം എങ്ങനെ നേടിയതായാലും ശരി, മനുഷ്യരാശിയുടെ ഇന്നത്തെയും നാളത്തെയും മോചനം അതിലത്രേ കേന്ദ്രീകരിച്ചി രിക്കുന്നത്.

***

10

മദ്രാസിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ മദ്രാസിൽ എത്തിയപ്പോൾ മദ്രാസിലെ സ്വീകരണ സംഘം അദ്ദേഹത്തിനു നല്കിയ സ്വാഗതാശംസയാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്.

പൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ മതപ്രചരണം നടത്തി മടങ്ങിവന്ന ഈ അവസരത്തിൽ, അങ്ങയുടെ സമാനമതസ്ഥരായ മദ്രാസിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ പേരിൽ ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്ക് ഏറ്റവും ഹാർദ്ദമായ സ്വാഗതമോതുന്നു. വെറും ഔപചാരികമായ ചടങ്ങു നിർവഹിക്കുവാനല്ല ഞങ്ങൾ ഈ സ്വാഗതാശംസയുമായി അങ്ങയെ സമീപിക്കുന്നത്: ഹൃദയംനിറഞ്ഞ ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹം അങ്ങയ്ക്ക് അർപ്പിക്കു വാനും അങ്ങു ഭാരതത്തിൻെറ ഉന്നതമായ മതാദർശങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ച് മഹത്തായ സത്യത്തിനുവേണ്ടി ഈശ്വരകൃപയാൽ നിർവഹിച്ച സേവനത്തെച്ചൊല്ലി ഞങ്ങൾ ക്കുള്ള കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനുമത്രേ.

ഷിക്കാഗോവിൽ മതമഹാസമ്മേളനം സംഘടിപ്പിച്ചപ്പോൾ, നമ്മുടെ ഉദാരവും പുരാതനവുമായ മതം യഥായോഗ്യം അതിൽ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യപ്പെടണമെന്നും, അമേരിക്കർക്കും അവരിലൂടെ പാശ്ചാത്യലോകത്തിനുതന്നെയും അതു വേണ്ട വണ്ണം വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നും, നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിൽ ചിലർ സ്വാഭാവിക മായി തീവ്രമായാഗ്രഹിച്ചു. അപ്പോൾ അങ്ങയെ കാണാനും, ചരിത്രത്തിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ള ആ വസ്തുത -സത്യത്തെ പുരോഗമിപ്പിക്കുവാൻ പറ്റിയ മനുഷ്യൻ, അതിന്നവസരമുണ്ടാകുമ്പോൾ ആവിർഭവിച്ചുകൊള്ളുമെന്ന വസ്തുത - ഒരിക്കൽക്കൂടി ബോധപ്പെടുവാനുമുള്ള സൗഭാഗ്യം ഞങ്ങൾക്കു കൈവന്നു. മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ പ്രതിനിധിയാകാമെന്ന് അങ്ങേറ്റപ്പോൾ, അങ്ങയുടെ അസാമാന്യമായ കഴിവുകളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുവെച്ചുകൊണ്ട് ഏതാ ണ്ടെല്ലാവർക്കും തോന്നി, ആ സ്മരണീയമായ മതസമ്മേളനത്തിൽ ഹിന്ദുമതത്തെ അതിൻെറ പ്രതിനിധി സമർത്ഥമായി ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുമെന്ന്. ഹിന്ദുമതസിദ്ധാന്ത ങ്ങളുടേതായ അങ്ങയുടെ വിശദവും വസ്തുനിഷ്ഠവും പ്രാമാണികവുമായ പ്രതിനി ധാനം മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ മാത്രമല്ല ഗണ്യമായ മട്ടിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടുള്ളു: ഇന്നുവരെ ലോകം കണ്ടിട്ടുള്ളതിൽവെച്ചു കൂടുതൽ വിശാലവും പൂർണ്ണവും പവിത്രവുമായ മാനുഷികവികാസം കൈവരുത്തുന്ന ഉത്തേജകപാനീയം - അമര മായ ജീവിതത്തിൻെറയും സ്നേഹത്തിൻെറയുമായ പാനീയം - ഭാരതീയമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഉറവിടത്തിൽനിന്നു മുക്കിയെടുക്കാമെന്ന് വൈദേശികരായ പല സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെയും അതു സ്ഫുടമായി ബോധപ്പെടുത്തി. ഹൈന്ദവരുടെ വിശിഷ്ടസിദ്ധാന്തമായ മതസമന്വയത്തിലേക്കും മതസൗഭ്രാത്രത്തിലേക്കും ലോക ത്തിലുള്ള വൻമതങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളുടെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിച്ചതിനു പ്രത്യേകി ച്ചും ഞങ്ങൾ അങ്ങയോടു കൃതജ്ഞരാണ്. വാസ്തവത്തിൽ സത്യവും പവിത്രതയും ഒരു പ്രത്യേകദേശത്തിൻെറയോ സംഘത്തിൻെറയോ തത്ത്വസംഹിതയുടെയോ ശിക്ഷണപദ്ധതിയുടെയോ തനിച്ചുള്ള സമ്പത്താണെന്ന് അഭിജ്ഞരും ശ്രദ്ധാസമ്പ ന്നരുമായ മനുഷ്യർക്ക് ഇനി ശഠിക്കത്തക്കതല്ല. ഒരു സവിശേഷമതമോ ദർശനമോ, മറ്റുള്ളവയെയെല്ലാം തള്ളിമാറ്റി നശിപ്പിച്ച്, സ്വയം അതിജീവിക്കുമെന്ന് ഇനി കരുതത്തക്കതല്ല. ഗീതാഹൃദയത്തിൽ തങ്ങിനില്ക്കുന്ന മധുരമായ സമന്വയത്തെ തികച്ചും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന അങ്ങയുടെ മോഹനമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ

''മതപ്രപഞ്ചമെല്ലാം പല ഉപാധികളിലും ചുറ്റുപാടുകളിലുംകൂടി പല തരക്കാരായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ ഒരേ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള പോക്കും എത്തിച്ചേരലുമാണ്.''

അങ്ങയെ ഭരമേല്പിച്ച സമുന്നതവും പവിത്രവുമായ ഈ കൃത്യം നിറവേറ്റുകയേ അങ്ങു ചെയ്തുള്ളുവെങ്കിൽത്തന്നെ ഹിന്ദുക്കളായ അങ്ങയുടെ സമാനമതസ്ഥർ അങ്ങു ചെയ്ത ജോലിയുടെ അനർഘത സന്തോഷത്തോടും കൃതജ്ഞതയോടും കൂടി അംഗീകരിക്കും: എന്നാൽ, പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലേക്ക് അങ്ങു കടന്നുചെന്നത് ഭാരതീയമായ സനാതനധർമ്മത്തിൻെറ ചിരന്തനോപദേശങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു നില കൊള്ളുന്നതും, സമാധാനത്തെയും പ്രകാശത്തെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായ ഒരു സന്ദേശത്തിൻെറ വാഹകനായിട്ടുകൂടിയാണ്. വേദാന്തമതത്തിൻെറ അഗാധ മായ യുക്തിയുക്തതയെ സമർത്ഥിക്കുവാനായി അങ്ങനുഷ്ഠിച്ച സേവനങ്ങൾ ക്കെല്ലാം അങ്ങയോടു കൃതജ്ഞത പറയുമ്പോൾ, നമ്മുടെ മതവും ദർശനവും പ്രചരിപ്പിക്കാൻ സ്ഥിരകേന്ദ്രങ്ങളോടുകൂടിയ സജീവമായ ഒരു ധർമ്മസംഘം സ്ഥാപിക്കുമെന്ന് അങ്ങു സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള കൃത്യത്തെക്കുറിച്ചുകൂടി സൂചിപ്പിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കു സന്തോഷമുണ്ട്. അങ്ങ് അങ്ങയുടെ ഉത്സാഹവും ഓജസ്സും ഏതൊ രു സംരംഭത്തിന്നായി ഉഴിഞ്ഞുവെയ്ക്കാൻ സന്നദ്ധനാണോ അത് അങ്ങു പ്രതിനി ധാനം ചെയ്യുന്ന പാരമ്പര്യങ്ങൾക്കും, അങ്ങയുടെ ജീവിതത്തെയും അതിൻെറ ലക്ഷ്യങ്ങളെയും ഉത്തേജിപ്പിച്ച അങ്ങയുടെ മഹാഗുരുവിന്നും ഏറ്റവും ഉചിതം തന്നെ. മഹത്തായ ആ സംരംഭത്തിൽ അങ്ങയോടൊത്തു സഹകരിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കും ഇടയാകുമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ ആശയും വിശ്വാസവും. സർവജ്ഞ നും സർവകാരുണികനുമായ വിശ്വനാഥനോടു ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു, ദീർഘാ യുസ്സും പൂർണ്ണാരോഗ്യവും അങ്ങയ്ക്കു നല്കണമെന്നും, അനശ്വരസത്യത്തിൻെറ മൂർദ്ധാവിൽ എക്കാലത്തും മിന്നേണ്ട ആ മകുടം – മഹനീയതയുടെയും സാഫല്യ ത്തിൻേറതുമായ ആ മകുടം – ചൂടിച്ച്, അങ്ങയുടെ പരിശ്രമങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്ക ണമെന്നും.

പിന്നീടു ഖെത്രിമഹാരാജാവയച്ചുകൊടുത്തിരുന്ന സ്വാഗതാശംസ വായിക്കപ്പെട്ടു.

പൂജ്യനായ സ്വാമിൻ,

മദ്രാസിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ അവിടുത്തേക്ക് സ്വീകരണം നല്കുന്ന ഈ ആദ്യാവസരത്തിൽത്തന്നെ, അങ്ങു സുരക്ഷിതനായി ഭാരതത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയ തിൽ എനിക്കുള്ള ആനന്ദവും സംതൃപ്തിയും പ്രകാശിപ്പിക്കട്ടെ. ഒപ്പം, പാശ്ചാത്യ ദേശങ്ങളിൽ അങ്ങയുടെ നിഃസ്വാർത്ഥമായ പ്രയത്നങ്ങൾക്കുണ്ടായ വമ്പിച്ച സാഫല്യത്തെച്ചൊല്ലി എൻെറ ഹൃദയത്തിൽനിന്നുയരുന്ന അനുമോദനങ്ങൾ അങ്ങ യ്ക്ക് അർപ്പിക്കയും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. പാശ്ചാത്യരായ മഹാമനീഷികൾ സഗർവം അഭിമാനിക്കാറുണ്ട്, ''ശാസ്ത്രം ഒരിക്കൽ വെട്ടിപ്പിടിച്ച ഇടം ഒരിഞ്ചുപോലും മത ത്തിനു വീണ്ടും കയ്യടക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെ''ന്ന്. എന്നാൽ, വാസ്തവത്തിൽ, ശാസ്ത്രം തനിമതത്തെ എതിർക്കുന്നു എന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നതായി പറയാൻ വയ്യതാനും. ഷിക്കാഗോവിൽവെച്ചു നടന്ന മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ സന്നിഹിതനാകാൻ ഭാരതത്തിലെ ഋഷിമാരുടെ ഇത്ര യോഗ്യനായ ഒരു പ്രതിനിധിയെ കിട്ടിയതിൽ പവിത്രമായ ആര്യാവർത്തത്തിന് അസുലഭമായ സൗഭാഗ്യമാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഭാരതത്തിൽ ഇന്നും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ എത്ര അക്ഷയമായ ഒരു നിധിയാണുള്ള തെന്ന് പാശ്ചാത്യർക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചതു തികച്ചും സ്വാമിജിയുടേതായ പ്രാജ്ഞതയും കർമ്മണ്യതയും ഉത്സാഹവുംകൊണ്ടാണ്. ലോകത്തിലെ നിരവധി മതവിശ്വാസങ്ങളിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെല്ലാം വേദാന്തത്തിൻെറ സാർവലൗകിക പ്രകാശത്തിൽ അനുരഞ്ജിക്കുമെന്ന് അങ്ങയുടെ പ്രയത്നങ്ങൾ, ശങ്കയ്ക്കിട കൊടുക്കാത്തവണ്ണം, ഇന്നു തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ വികാസം ഉൾക്കൊ ള്ളുന്ന സങ്കല്പം, നാനാത്വത്തിലുള്ള ഏകത്വമെന്ന സത്യം, ധരിക്കുന്നതും പ്രായോ ഗികമായി സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതും ലോകജനതകളുടെയെല്ലാം ആവശ്യമാണെ ന്നും, മതങ്ങളുടെ സമന്വയത്തിലും സൗഭ്രാത്രത്തിലുംകൂടി മാത്രമേ, പരസ്പര സഹിഷ്ണുതയും

പരസ്പരസാഹായ്യവുംകൊണ്ടു മാത്രമേ, മനുഷ്യരാശിയുടെ കർത്തവ്യവും ഭാഗധേയവും നിറവേറുകയുള്ളുവെന്നും അങ്ങയുടെ പ്രയത്നങ്ങൾ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ സമുന്നതവും പരിപാവനവുമായ നേതൃത്വത്തി ലും ഉത്തമോപദേശങ്ങളുടെ പ്രചോദകപ്രഭാവത്തിലും പെട്ടാണ് ഈ തലമുറക്കാ രായ ഞങ്ങൾക്ക് ലോകചരിത്രത്തിലെ ഒരു നവയുഗത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം കാണുവാൻ സൗഭാഗ്യം കൈവന്നത്. ഈ നവയുഗത്തിൽ മതഭ്രാന്തും വിദ്വേഷ വും സംഘട്ടനവും തീരുമെന്നും, സമാധാനവും സഹാനുഭൂതിയും സ്നേഹവും മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ ചെങ്കോൽ നടത്തുമെന്നും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അവിടു ത്തെയും അവിടുത്തെ പ്രയത്നങ്ങളുടെയും മേൽ ഈശ്വരാനുഗ്രഹങ്ങൾ പൊഴി യട്ടെ എന്ന് എന്റെ പ്രജകളോടൊത്ത് ഞാനും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

മേൽകൊടുത്ത പത്രികകൾ വായിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ സ്വാമികൾ ആ പ്രസംഗ ശാല വിട്ട് അവിടെ (പുറത്തു) കാത്തുകിടന്നിരുന്ന ഒരു വണ്ടിയുടെ ഇരുപ്പുപലക യുടെമേൽ കയറിനിന്നു. അദ്ദേഹത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ കൂടിയ വമ്പിച്ച ജന തയുടെ ഉത്സാഹാതിരേകംകൊണ്ട് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന ചെറുമറുപടി പ്രസംഗം ചെയ്യുവാനേ സ്വാമികൾക്കു സാധിച്ചുള്ളു. ശരിയായ മറുപടി മറ്റൊരവസരത്തിൽ നല്കാൻ മാറ്റിവെയ്ക്കയാണുണ്ടായത്.

മനുഷ്യൻ നിനയ്ക്കുന്നു: ഈശ്വരൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. "നിനച്ചിരു ന്നത് ആശംസയും മറുപടിയും ആംഗലരീതിയിൽ നടത്തണമെന്നാ യിരുന്നു. എന്നാൽ ഇവിടെ ഈശ്വരനാണ് തീരുമാനിക്കുന്നത്." ഞാൻ ഗീതാവടിവിൽ ഒരു രഥത്തിൽനിന്നാണ് ചിതറിയ ശ്രോതൃവൃന്ദത്തോടു സംസാരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഇത്തരത്തിലിതൊക്കെ നടന്നതിൽ നാം കൃതജ്ഞരാണ്. പ്രസംഗത്തിന് ഇതൊരുശിരുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്, ഞാൻ നിങ്ങളോട് പറയാൻ പോകുന്നതിന്നൊരു ബലവും. എന്റെ ശബ്ദം നിങ്ങളുടെയൊക്കെ അടുത്തെത്തുമോ എന്ന് എനിക്കു തിട്ടമില്ല. എങ്കിലും അങ്ങേയറ്റത്തെ കഴിവിനൊത്ത് ഞാൻ ശ്രമിക്കാം. ഇതി നു മുമ്പൊരിക്കലും എനിക്കു തുറസ്സായുള്ള ഒരു വൻസദസ്സിൽ പ്രസംഗിക്കാൻ അവസരമുണ്ടായിട്ടില്ല.

എനിക്കു കൊളമ്പുതൊട്ടു മദ്രാസുവരെ ലഭിച്ചതും ഇനിയും ഭാരത ത്തിലെങ്ങും ലഭിച്ചേക്കാവുന്നതുമായ സ്വീകരണങ്ങളിൽ തെളിഞ്ഞു കാണുന്ന അദ്ഭുതകരമായ സൗമനസ്യവും, തീവ്രവും ഉത്സാഹഭരിത വുമായ ആനന്ദവും എന്റെ ഏറ്റവും നിറക്കൊഴുപ്പുറ്റ പ്രതീക്ഷകളെ പ്പോലും കവച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, എനിക്കതിൽ സന്തോഷമേ ഉള്ളു: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ മുമ്പു പല പ്രാവശ്യവും ഊന്നി പ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതിയത്രേ അതുകൊണ്ട് തെളിയുന്നത്; ഓരോ ജനതയ്ക്കും അതിന്റെ പ്രാണശക്തിയായ ഒരാദർശമുണ്ട്: ഓരോ ജനതയ്ക്കും ചലിക്കാൻ സ്വായത്തമാക്കേണ്ട ഒരു വഴിത്താരയുണ്ട്. ഭാരതീയമനസ്സിന്റെ വളർച്ചയുടെ സവിശേഷതയാകട്ടെ മതമാണു താനും. ലോകത്തിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളിൽ പല പരിഗണനകളുള്ളതിൽ ഒന്നുമാത്രമാണ് മതം: അതും ഒരു ചെറിയ കാര്യംമാത്രം. ഉദാഹര ണമായി, രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തിലെ ഒരംശമാണ് മതം. ഇംഗ്ലീഷ്പള്ളി അവിട ത്തെ ഭരണകർത്താക്കളുടേതാണ്: ആ നിലയിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരെല്ലാം അതിനു പിൻതുണ നല്കുന്നു – അവർക്കതിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാകട്ടെ, ഇല്ലാതിരിക്കട്ടെ. ആ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുക ഓരോ മാന്യന്റെ യും മാന്യതയുടെയും കടമയാണ്. ആഭിജാത്യത്തിന്റെ

ഒരു ലക്ഷണമാണത്. ഇതുതന്നെ മറ്റുരാജ്യങ്ങളിലെയും നില. വമ്പിച്ച ഒരു ജനതാശക്തിയുണ്ട്. അതു പ്രതിഫലിക്കുന്നതു രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തിലാകാം: അല്ലെങ്കിൽ ബുദ്ധിപരമായ വല്ല വ്യാപാരങ്ങളിലുമാകാം: അല്ലെങ്കിൽ സൈനികശക്തിയിലോ വാണിജ്യത്തിലോ ആകാം. ജനതയുടെ ഹൃദയം തുടിക്കുന്നത് അതിലാണ്. ആ ജനതയ്ക്കുള്ള രണ്ടാംകിട അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്നു മാത്രമാണ് മതം.

നമ്മുടെ ഭാരതത്തിലാകട്ടെ ജനതാഹൃദയത്തിൻെറ കേന്ദ്രംതന്നെ മതമാണ്: മതമാണ് നട്ടെല്ല് കൽത്തറ, ജനതാസൗധത്തെ താങ്ങുന്ന അടിത്തറ. ഇവിടെ രാഷ്ട്രതന്ത്രം, പ്രാഭവം, ബുദ്ധിശക്തിതന്നെയും ഒരു രണ്ടാംകിടക്കാര്യം മാത്രം. അപ്പോൾ ഭാരതത്തിലുള്ള ഒരേ ഒരു പരിഗണന മതംമാത്രം. ലോകകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഭാരതത്തിലെ സാമാന്യ ജനത്തിൻെറ വിവരമില്ലായ്മയെക്കുറിച്ച് പലപ്പോഴും ഞാൻ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്: കാര്യം ശരിയുമാണ്. കൊളമ്പിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ എനിക്കു മനസ്സിലായി, യൂറോപ്പിൽ നടന്നുവന്ന രാഷ്ട്രീയവിപ്ലവങ്ങളെക്കുറിച്ചും, മന്ത്രിസഭകളുടെ മാറ്റങ്ങളെയും പതനങ്ങളെയും മറ്റും കുറിച്ചും ആർക്കുമൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടെന്ന്. സ്ഥിതിസമത്വമെന്നും അരാജകത്വ മെന്നുംവെച്ചാലെന്തെന്നോ, യൂറോപ്പിലെ രാഷ്ട്രീയാന്തരിക്ഷത്തിൽ ഉണ്ടായിവരുന്ന ഭാവഭേദങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നോ അവർക്കാർക്കും അറി ഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൽനിന്ന് ഒരു സന്ന്യാസിയെ മതമഹാ സമ്മേളനത്തിലേയ്ക്കയച്ചിരുന്നെന്നും അയാൾക്ക് ചില ചില്ലറ വിജയങ്ങൾ കൈവന്നെന്നും സിലോണിലെ ഓരോ ആണിനും പെണ്ണി നും കുഞ്ഞിനുമറിയാം. ഇതിൻെറ അർത്ഥം ഒരു വിവരക്കുറ വുമില്ലെന്നാണ്: വിവരമറിയാനുള്ള ആഗ്രഹത്തിനും കുറവില്ല, അതു തങ്ങൾക്കു പറ്റുന്നതും ജീവിതാവശ്യത്തിനൊത്തതുമാണെങ്കിൽ: രാഷ്ട്ര തന്ത്രവും മറ്റും ഭാരതീയജീവിതത്തിൻെറ ഒരാവശ്യമായിരുന്നിട്ടില്ല: മറിച്ചു മതവും ആദ്ധ്യാത്മികതയും അതിൻെറ താങ്ങും തണലുമായി രുന്നു: ഭാവിയിലും അങ്ങനെയായിരിക്കും.

ലോകത്തിലെ ജനതകൾ വലിയ രണ്ടു പ്രശ്നങ്ങൾക്കു തീരുമാനം കണ്ടുപിടിക്കയാണ്. ഭാരതം ഒരുപക്ഷം പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്: ശേഷമുള്ള ലോകം മറ്റേപക്ഷവും. പ്രശ്നമിതാണ്: ആരാണ് അതിജീവിക്കുക? ഒരു ജനതയ്ക്ക് അതിജീവിക്കാനും മറ്റവയ്ക്കു നശിക്കാനും ഇടയാക്കുന്ന തെന്ത്? ജീവിതസമരത്തിൽ സ്നേഹമാണോ അതിജീവിക്കേണ്ടത്, ദ്വേഷമോ? ഭോഗമാണോ അതിജീവിക്കേണ്ടത്, ത്യാഗമോ? ജഡമാണോ അതിജീവിക്കേണ്ടത്, ചൈതന്യമോ? വിദൂരമായ ചരിത്രാതീതകാല ത്തുതന്നെ നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ ചിന്തിച്ചതുപോലെയാണ് നാം ചിന്തി ക്കുന്നത്. ഭൂതകാലത്തിൻെറ ഇരുൾ പിളർന്നുചെല്ലാൻ ഐതിഹ്യ ത്തിനും ആവാത്ത ആ വിദൂരതയിൽ നമ്മുടെ പുണ്യശ്ലോകന്മാരായ പൂർവികന്മാർ അവർക്കു ശരിയെന്നു തോന്നിയ പക്ഷം കൈക്കൊണ്ട് ലോകത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചിരിക്കുന്നു. നമുക്കു നല്കാനുള്ള സമാധാനം സന്ന്യാസമാണ്,

ത്യാഗവും അഭയവും സ്നേഹവുമാണ്. ഇവയാണ് അതിജീവിക്കാൻ അർഹത്തമങ്ങൾ. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ വെടിയുന്നതു കൊണ്ടാണ് ജനത അതിജീവിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ തെളിവാണ് ഏതാ ണ്ടോരോ ശതകത്തിലും ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ക്ഷുദ്രജനതകളുടെ ഉയർച്ചയും തകർച്ചയും. ഇവറ്റ ഇല്ലായ്മയിൽനിന്നു തുടങ്ങി, കുറച്ചു ദിവസത്തെ ദുഷ്ടവിലാസം കഴിഞ്ഞ് തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോകുന്നു. ഈ വമ്പിച്ച ഭീമാകാരമായ ജനതയാകട്ടെ, മറ്റൊരു ജനതയ്ക്കും ഒരിക്കലും താങ്ങേണ്ടിവന്നിട്ടില്ലാത്തത്ര ദുരന്തങ്ങളുടെയും അപായങ്ങളുടെയും പരിവർത്തനങ്ങളുടെയും വൻപ്രശ്നങ്ങളുമായി മല്ലടിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്നും ജീവിക്കുന്നു: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതു സ്വീകരിച്ചതു ത്യാഗപക്ഷ മാണ്. ത്യാഗംകൂടാതെ മതമെങ്ങനെ ഉണ്ടാകും? പ്രശ്നത്തിന്റെ മറ്റേ പക്ഷത്തിനു സമാധാനം തേടുകയാണ് യൂറോപ്പ് – ഒരു മനുഷ്യന് എത്രത്തോളം സ്വത്താകാം? കുമാർഗ്ഗത്തിലൂടെയോ സന്മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ യോ, ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ, എത്ര കൂടുതൽ പ്രഭാവമുണ്ടാകാം? ക്രൂരവും ശീതവും ഹൃദയശൂന്യവുമായ മത്സരമാണ് യൂറോപ്പിലെ നിയമം. നമ്മുടെ നിയമം ജാതിയാണ്, മത്സരഭഞ്ജനമാണ്: മത്സര ത്തിന്റെ ശക്തികളെ തടുക്കുക, ക്രൂരതകളെ മയപ്പെടുത്തുക: ജീവിത ഗഹനതയിലൂടെയുള്ള മനുഷ്യാത്മാവിന്റെ സഞ്ചാരത്തെ മൃദൂകരി ക്കുക, ഇതാണ്.

[ഈ ഘട്ടമായപ്പോൾ ആൾക്കൂട്ടം നിയന്ത്രണാതീതമായി. അപ്പോൾ സ്വാമിജി യുടെ ശബ്ദം വ്യക്തമായി കേൾക്കാൻ കഴിയാതായി. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പ്രഭാഷണം ഇങ്ങനെ ഉപസംഹരിച്ചു.]

സുഹൃത്തുക്കളേ! നിങ്ങളുടെ ഉത്സാഹം എന്നെ വളരെ സന്തോഷി പ്പിക്കുന്നു. ഇത് അദ്ഭുതാവഹമാണ്. നിങ്ങളോട് അസന്തുഷ്ടിയാണ് എനിക്കുള്ളതെന്ന് കരുതരുത്. നേരെമറിച്ച്, ഈ ഉത്സാഹപ്രകടനം എന്നെ നിതരാം സന്തുഷ്ടനാക്കുകയാണ്. ഇതാണ് ആവശ്യം – വൻ തോതിലുള്ള ഉത്സാഹം. പക്ഷേ അതു ശാശ്വതമാക്കണം: ഈ തീ കെടാനിടയാക്കരുത്. ഭാരതത്തിൽ വൻനേട്ടങ്ങൾ നമുക്കുണ്ടാകേണ്ട തുണ്ട്. അതിന് എനിക്ക് നിങ്ങളുടെ ഒത്താശ വേണം. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഉത്സാഹം ആവശ്യമാണ്. ഈ സമ്മേളനം തുടരുക ഇനി സാദ്ധ്യമല്ല. നിങ്ങളുടെ സൗമനസ്യത്തിനും ഉത്സാഹഭരിതമായ സ്വീകരണത്തിനും നിങ്ങളോടു വളരെ നന്ദി. ശാന്തമായ വേളകളിൽ, കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ചിന്തകളും ആശയങ്ങളും നമുക്കു കൈമാറാം. ഇപ്പോൾ താല്ക്കാലി കമായി, സുഹൃത്തുക്കളേ, ഞാൻ വിടവാങ്ങുന്നു.

ചുറ്റുപാടുമുള്ള നിങ്ങളോട് അഭിസംഭാഷണം ചെയ്യുക അസാദ്ധ്യ മാണ്. അതിനാൽ ഈ സായാഹ്നത്തിൽ എന്നെ കണ്ടതു കൊണ്ടു മാത്രം സംതൃപ്തരാകുക. എന്റെ പ്രസംഗം മറ്റൊരവസരത്തിലേയ്ക്ക് മാറ്റിവെയ്ക്കട്ടെ. നിങ്ങളുടെ സോത്സാഹമായ സ്വീകരണത്തിനു നിങ്ങളോട് ഞാൻ അതീവ കൃതജ്ഞനാണ്.

***

11

എൻെറ സമരപരിപാടി

(മദ്രാസിലെ വിക്ടോറിയാഹാളിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗം)

കഴിഞ്ഞ ദിവസം ജനക്കൂട്ടത്തിൻെറ ബഹളംകൊണ്ടു നമുക്കു തുടരാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അഭംഗുരമായി എനിക്കു കിട്ടിപ്പോന്ന സൗമന സ്യത്തിനു മദ്രാസ്സിലെ പൗരന്മാരോട് എൻെറ നന്ദി പറയാൻ ഞാൻ ഈ അവസരം ഉപയോഗിക്കട്ടെ. സ്വാഗതാശംസയിൽ ചേർത്ത സുന്ദര പദങ്ങൾക്ക് എൻെറ കൃതജ്ഞത വെളിപ്പെടുത്താൻ, സ്നേഹപൂർണ്ണവും ഉദാരവുമായ ആവക ശൈലികൾക്ക് എന്നെ അർഹനാക്കണമേ എന്ന് ഈശ്വരനോട് പ്രാർത്ഥിക്കയും, നമ്മുടെ മതത്തിനുവേണ്ടിയും മാതൃഭൂമിയുടെ സേവനത്തിനുവേണ്ടിയും എൻെറ ജീവിതകാലം മുഴു വൻ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട മാർഗ്ഗം മറ്റുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവയ്ക്കൊക്കെ എന്നെ ഈശ്വരൻ അർഹനാക്കട്ടെ!

എൻെറ കുറവുകളെത്രയൊക്കെയാണെങ്കിലും, സ്വല്പം ചങ്കൂറ്റം എനിക്കുണ്ടെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. എനിക്കു ഭാരതത്തിൻേറതായ ഒരു സന്ദേശം പാശ്ചാത്യലോകത്തിനു നല്കാനുണ്ടായിരുന്നു: അമേരിക്കക്കാർക്കും ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും അതു ഞാൻ സുധീരമായി നല്കി. ഇന്നത്തെ വിഷയത്തിലേക്ക് കടക്കുംമുമ്പായി ഉശിരുപിടിച്ച കുറേ വാക്കുകൾ നിങ്ങളോടു പറയാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. കഴിയുമെങ്കിൽ എന്നെ പാഴാക്കുവാൻ തുനിയുന്ന, എൻെറ പുരോഗതിയെ തടയുന്ന, എന്നെ ജീവിതത്തിൽനിന്നു ഞെരിച്ചുകളയാൻ വെമ്പുന്ന ചില പരിത സ്ഥിതികൾ എൻെറ ചുറ്റും വളർന്നുവന്നതാണ്. ഇമ്മാതിരി സംരംഭങ്ങൾക്ക് അവശ്യം പറ്റുംപോലെ ഇവയും പരാജയമടഞ്ഞിരി ക്കുന്നു: അതിന് ഈശ്വരനോട് കൃതജ്ഞത. പക്ഷേ കഴിഞ്ഞ മൂന്നു കൊല്ലമായി തെല്ലൊരു തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വിദേശങ്ങളിലാ യിരുന്ന കാലമത്രയും ഞാൻ മൗനം ഭജിച്ചു: ഒരു വാക്കുരിയാടിയില്ല. ഇന്ന് എൻെറ മാതൃഭൂമിയിലെ മണ്ണിൽ നില്ക്കുന്ന ഞാൻ വിശദീകരണ ത്തിനു കുറേ വാക്കുകൾ പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഈ വാക്കുകളുടെ ഫലമെന്താവുമെന്നു ഞാൻ വകവെയ്ക്കുന്നു എന്നല്ല ഈ വാക്കുകളി ലൂടെ എന്തു വികാരം നിങ്ങളിൽ ഞാൻ ഉളവാക്കുമെന്നു ഞാൻ വകവെക്കുന്നു എന്നല്ല.: വളരെ കുറച്ചേ വകവെയ്ക്കുന്നുള്ളു: കാരണം, ഏതാണ്ടു നാലു കൊല്ലം മുമ്പു ദണ്ഡും കമണ്ഡലുവുമേന്തി നിങ്ങ ളുടെ പട്ടണത്തിൽ പ്രവേശിച്ച അതേ സന്ന്യാസിയാണ് ഞാൻ ഇന്നും: അതേ പരന്ന ലോകം ഇന്നും എൻെറ മുമ്പിൽ കിടക്കുന്നു. കൂടുതൽ മുഖവുര കൂടാതെ ഞാൻ തുടങ്ങട്ടെ.

ഒന്നാമതായി ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘത്തെ (Theosophical Society) പറ്റി

എനിക്ക് സ്വല്പം പറയാനുണ്ട്. ഭാരതത്തിനുവേണ്ടി കുറേ നല്ല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ഈ സംഘത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന സംഗതി അനുക്തസിദ്ധം. അതുകൊണ്ട് ഓരോ ഹിന്ദുവിനും അതിനോട് കൃതജ്ഞതയുണ്ട്, വിശേഷിച്ചും ശ്രീമതി ബസൻറിനോട്. എനിക്ക് അവരെക്കുറിച്ചറിവു സ്വല്പമേ ഉള്ളുവെങ്കിലും ആ സ്വല്പം അറിവ് എൻെറ മനസ്സിൽ നന്നെ പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവർ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമി യുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി നിഷ്കളങ്കമായി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നുവെന്നും അതിൻെറ ഉത്കർഷം കൈവരുത്താൻ ആവുന്നതെല്ലാം ചെയ്യുന്നു വെന്നും എനിക്കറിയാം. അതിനു നെറിയുള്ള ഭാരതീയരെല്ലാം അവരോടു ശാശ്വതമായി കൃതജ്ഞതകൊള്ളണം. അനുഗ്രഹങ്ങളെ ല്ലാം അവർക്കും അവർക്കുള്ളോർക്കും എന്നെന്നേയ്ക്കുമായിരിക്കട്ടെ! പക്ഷേ ഇതൊരു കാര്യം വേറെ: ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘത്തിൽ ചേരുക എന്നതു മറ്റൊന്നും. പരിഗണനയും ബഹുമാനവും സ്നേഹവുമൊക്കെ വേറേ: എന്നാൽ ആർക്കും പറയാനുള്ളതെന്തും വിചാരംചെയ്യാതെ, വിമർശിക്കാതെ, അപഗ്രഥിക്കാതെ, എടുത്തു വിഴുങ്ങുക എന്നതു തികച്ചും മറ്റൊന്ന്. അമേരിക്കയിലും ഇംഗ്ലണ്ടിലുമുണ്ടായ ചില്ലറ നേട്ടങ്ങളിൽ എനിക്കു ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘക്കാരുടെ സഹായമുണ്ടാ യിരുന്നതായി ഒരു വാർത്ത പ്രചരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞാൻ നിങ്ങളോട് തുറന്നുപറയട്ടെ – അതിലെ ഓരോ വാക്കും തെറ്റാണ്, ഓരോ വാക്കും അസത്യമാണ്. ഉദാരാശയങ്ങളെക്കുറിച്ചും അഭിപ്രായഭേദങ്ങളോടുള്ള സഹിഷ്ണുതയെക്കുറിച്ചും ഈ ലോകത്തിൽ ഒട്ടേറെ പൊണ്ണക്കാര്യം കേൾക്കാറുണ്ട്. ഇതു നല്ലതുതന്നെ: പക്ഷേ, വാസ്തവത്തിൽ, ഒരുവന്ന് മറ്റൊരുവനോടുള്ള സഹാനുഭൂതി അയാൾക്കു പറയാനുള്ളതിലെല്ലാം മറ്റവൻ വിശ്വസിക്കുന്നിടത്തോളംമാത്രം. ഭിന്നിക്കാൻ മുതിർന്നാൽ സഹാനുഭൂതി അസ്തമിക്കയായി. സ്നേഹം പോയ്മറയുകയായി. ഇനി മറ്റു ചിലരുണ്ട്. അവർക്കു സ്വന്തം ചില കാര്യങ്ങൾ നേടാനുണ്ട്. ഒരു രാജ്യത്തു സ്വകാര്യസിദ്ധിക്കെതിരായി വല്ലതും നടന്നാൽ അവരുടെ കരൾ നീറുകയായി. വിദ്വേഷം ആവോളം പുറത്തുചാടുകയായി. എന്തു ചെയ്യണമെന്നുതന്നെ അവർക്ക് തിട്ടമില്ലാതാവും. ഹിന്ദുക്കൾ സ്വഗൃഹം വെടിപ്പാക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് ക്രിസ്ത്യൻമിഷണറി മാർക്ക് എന്തു തകരാറാണ്? ഹിന്ദുക്കൾ തങ്ങളെത്തന്നെ പരിഷ്കരി ക്കാൻ ആവതും യതിക്കകൊണ്ട് എന്തു പരുക്കാണ് ബ്രഹ്മസമാ ജത്തിനും മറ്റു പരിഷ്കർത്തൃസംഘങ്ങൾക്കുമേല്ക്കുക? അവരെന്തിന് ഹിന്ദുക്കളെ എതിർക്കണം? അവരെന്തിന് ഹൈന്ദവപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വമ്പിച്ച വിരോധികളാകണം? എന്തിനെന്നാണ് ഞാൻ ചോദി ക്കുന്നത്? അവരുടെ വിദ്വേഷവും അസൂയയും അത്രയേറെ മൂർച്ഛി ച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ എന്തിനെന്നോ എങ്ങനെയെന്നോ ഉള്ള ഒരു ചോദ്യവും അവിടെ ഏശില്ലെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്.

നാലു കൊല്ലം മുമ്പ്, പാവപ്പെട്ട, അറിയപ്പെടാത്ത, ഉറ്റവരില്ലാത്ത, ഒരു

സന്ന്യാസി എന്ന നിലയിൽ അമേരിക്കയ്ക്കു പോകുമ്പോൾ, ശുപാർശക്കത്തുകളും സുഹൃത്തുക്കളുമില്ലാതെ, അമേരിക്കയ്ക്ക് കടൽ താണ്ടി പോകാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ, ഞാൻ ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനെ സന്ദർശിച്ചു. ഞാൻ സ്വാഭാവികമായി വിചാരിച്ചത്, ഭാരതത്തെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു അമേരിക്കൻ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം ഒരുപക്ഷേ അവിടെ വല്ലവർക്കും എന്നെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു കത്തു തരുമെന്നാണ്. എന്നോട് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു; "എന്റെ സംഘത്തിൽ അങ്ങു ചേരുമോ?" "ഇല്ല" ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു; "അതെങ്ങനെ സാധിക്കും? നിങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മിക്കതും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല." "എങ്കിൽ അങ്ങയ്ക്കുവേണ്ടി ഒന്നും ചെയ്യാൻ എനി ക്കു സാദ്ധ്യമല്ല - ഖേദിക്കുന്നു." ഇതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറു പടി. അത് എനിക്കു വഴിയൊരുക്കലല്ലായിരുന്നു. നിങ്ങൾക്കറിയാം, മദ്രാസിലുള്ള ചുരുക്കം ചില സുഹൃത്തുക്കളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി യാണ് ഞാൻ അമേരിക്കയിലെത്തിച്ചേർന്നതെന്ന്. അവരിൽ അധികം പേരും ഇവിടെയുണ്ട്. ഒരാൾ മാത്രമില്ല, ജഡ്ജി ശ്രീ സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ: അദ്ദേഹത്തോട് എനിക്ക് അത്യഗാധമായ കൃതജ്ഞതയാണുള്ളത്. പ്രതിഭയുടെ ഉൾക്കാഴ്ചയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റേത്. ഈ ജീവിതത്തിൽ എനിക്കുള്ള ഉറ്റ മിത്രങ്ങളിലൊരാളാണദ്ദേഹം - ഒരു യഥാർത്ഥമിത്രം, നേരും നെറിയുമുള്ള ഒരു ഭാരതപുത്രൻ. മതമഹാസമ്മേളനം തുടങ്ങു ന്നതിനു പല മാസങ്ങൾ മുമ്പാണ് ഞാൻ അമേരിക്കയിലെത്തിയത്. എന്റെ കയ്യിലുള്ള പണം കുറച്ചുമാത്രമായിരുന്നു: അതു വേഗത്തിൽ ചെലവായി, കുളിർക്കാലം അടുത്തു. എനിക്കു വേനൽക്കാലവസ്ത്ര ങ്ങളേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. തണുത്തു നിരുന്മേഷമായിരുന്ന ആ ഋതു വിൽ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്ക് തിട്ടമില്ലാതായി; കാരണം, നിരത്തി ലിറങ്ങി ഭിക്ഷയെടുക്കാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ ഫലം തുറങ്കിലേക്കു പോക ലാകും. അവസാനത്തെ കുറേ ഡോളറും ചേപ്പിലിട്ടുകൊണ്ട് ഞാൻ അവിടെയങ്ങനെ പെട്ടു. മദ്രാസിലെ സുഹൃത്തുക്കൾക്കു ഞാൻ ഒരു കമ്പിയടിച്ചു. ഇതു ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘക്കാരുടെ അറിവിൽപെട്ടു. അവരിലൊരാൾ എഴുതി; "ഇപ്പോൾ ആ ചെകുത്താൻ തുലയും: നമ്മളെ ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ!" ഇതാണോ എനിക്കു വഴിയൊരുക്കൽ? ഞാനിപ്പോൾ ഇതു പറയണമെന്നു വെച്ചിരുന്നതല്ല: പക്ഷേ എന്റെ നാട്ടുകാർ ഇതറിയണമെന്നാഗ്രഹിച്ച സ്ഥിതിക്ക്, ഇതു പുറത്താകണം. ഇതെപ്പറ്റിയൊക്കെ മൂന്നു കൊല്ലമായി ഞാൻ വാമൂടിയിരിക്കയായി രുന്നു. മൗനമായിരുന്നു എന്റെ വ്രതം. എന്നാൽ ഇന്നു സംഗതി വെളിയിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടും തീർന്നില്ല. മതമഹാസമ്മേള നത്തിൽ ചില ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘക്കാരെ ഞാൻ കണ്ടു. അവരോടു സംസാരിക്കാനും കൂടിക്കഴിയാനും ഞാനാഗ്രഹിച്ചു. അവരുടെ മുഖത്തു സ്ഫുരിച്ച പുച്ഛം നിറഞ്ഞ നോട്ടങ്ങൾ ഞാനോർക്കുന്നു;

"ദേവതകളുടെ ഇടയിൽ ഈ പുഴുവിനെന്തു കാര്യം" എന്നു ചോദിക്കുന്ന മട്ടിൽ. മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ പേരും പെരുമയും ഉണ്ടായശേഷം എനിക്കു വളരെ ജോലി ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. ഓരോ തിരിവിലുംവെച്ചു ബ്രഹ്മവിദ്യാ സംഘക്കാർ എന്നെ തിരസ്കരിക്കാൻ യത്നിച്ചുവന്നു. എൻെറ പ്രസംഗം ചെന്നു കേൾക്കരുതെന്നു ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘക്കാരെ ഉപദേശിച്ചു: കാരണം, കേട്ടാൽ ആ സംഘത്തോട് അവർക്കുള്ള സഹാനുഭൂതി യെല്ലാം നഷ്ടപ്പെടും. ഗുപ്തവിഭാഗത്തിൻെറ നിയമമനുസരിച്ച് അതിൽ ചേരുന്ന ഓരോ മനുഷ്യനും കത്തൂമിയിൽനിന്നും മൊറിയയിൽനിന്നു മാണ് ഉപദേശം സ്വീകരിക്കേണ്ടത് – എന്നുവെച്ചാൽ, പ്രകൃത്യാ, അവരു ടെ കാണപ്പെടുന്ന പ്രതിനിധികളായ ശ്രീമാൻ ജഡ്ജിൽനിന്നും ശ്രീമതി ബസൻറിൽനിന്നും എന്നർത്ഥം. അപ്പോൾ ഗുപ്തവിഭാഗത്തിൽ ചേരുക എന്നുവെച്ചാൽ ഒരുവൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യം അടിയറവെയ്ക്കുക എന്നാ ണർത്ഥം. നിശ്ചയമായും ആമാതിരിയൊക്കെ ചെയ്യുക എനിക്കസാദ്ധ്യം. അങ്ങനെ വല്ലതും ചെയ്യുന്നവനെ ഹിന്ദു എന്നു വിളിക്കയും എനിക്കസാ ദ്ധ്യം. ശ്രീമാൻ ജഡ്ജിനോട് എനിക്ക് വലിയ ബഹുമാനമായിരുന്നു. തുറന്ന, നീതിനിഷ്ഠനായ, ഋജുവായ മാന്യനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ബ്രഹ്മവിദ്യാ സംഘക്കാർക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രതിനിധികളിൽവെച്ചുത്തമ നായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹവും ശ്രീമതി ബസൻറും തമ്മിലുള്ള വാഗ്വാദത്തെ വിമർശിക്കാൻ എനിക്കവകാശമില്ല. തൻെറ മഹാത്മാ വാണ് സത്യനിഷ്ഠനെന്ന് അവരിരുവരും അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ടുതാനും. ഇതിലദ്ഭുതം, ഒരേ മഹാത്മാവിനെയാണ് രണ്ടുപേരും പരാമർശി ക്കുന്നതെന്നുള്ളതത്രേ. സത്യം ഈശ്വരന്നേ അറിയാവൂ. അവിടുന്നാണ് വിധിയെഴുതുന്നവൻ. ത്രാസു സമമായി നില്ക്കുമ്പോൾ വിധി പറയു വാൻ ആർക്കും അവകാശമില്ല. അങ്ങനെയവർ അമേരിക്കയിലെങ്ങും എനിക്കു വഴിയൊരുക്കി!

അവർ മറ്റേ പ്രതിപക്ഷത്തോട് – ക്രിസ്ത്യൻമിഷണറിമാരോട് – ഒത്തുചേർന്നു. ഉത്പ്രേക്ഷിക്കാവുന്ന അറുകള്ളങ്ങളിൽ ഒന്നുമില്ല അവർ എന്നെക്കുറിച്ച് കെട്ടിച്ചമയ്ക്കാതെ. വിദേശത്തു പണവും പരിചയവുമില്ലാതിരുന്ന എൻെറ ചാരിത്രത്തിൽ അവർ പട്ടണംതോറും കരിതേച്ചു. ഓരോ വീട്ടിൽനിന്നും എന്നെ പുറത്താക്കാൻ യത്നിച്ചു. എൻെറ സുഹൃത്തായ ഓരോ മനുഷ്യനെയും എൻെറ ശത്രുവാക്കാൻ നോക്കി. എന്നെ പട്ടിണിയിടാൻപോലും ശ്രമിച്ചു. ഇതിൽ എൻെറ ഒരു സ്വന്തം നാട്ടുകാരനും എനിക്കെതിർനിന്നെന്നു പറയേണ്ടിവരുന്ന തിൽ എനിക്ക് ഖേദമുണ്ട്. ഭാരതത്തിലുള്ള ഒരു പരിഷ്കർത്തൃസംഘ ത്തിൻെറ നേതാവാണദ്ദേഹം. ഓരോ ദിവസവും ഈ മാന്യൻ പ്രഖ്യാ പിക്കുന്നുണ്ട്; "ക്രിസ്തു ഭാരതത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നു." ഇങ്ങനെയാണോ ക്രിസ്തു ഭാരതത്തിലേക്ക് വരേണ്ടത്? ഇങ്ങനെയാണോ ഭാരതത്തെ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടത്? എൻെറ ശൈശവംമുതൽ ഈ മാന്യനെ എനി ക്കറിയാം: എൻെറ സുഹൃത്തമന്മാരിലൊരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടപ്പോൾ – ചിരകാലമായി എൻെറ നാട്ടുകാരാരെയും ഞാൻ

കാണാതിരിക്കയായിരുന്നു – എനിക്കു വളരെ സന്തോഷം തോന്നി. എങ്കിലും ഇതായിരുന്നു എനിക്കു കിട്ടിയ പെരുമാറ്റം. മഹാ സമ്മേളനം എന്നെ അനുമോദിച്ച നാൾമുതൽ, ചിക്കാഗോവിൽ ഞാൻ സമ്മതനായ നാൾമുതൽ, അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്വരം മാറി: എനിക്കുപദ്ര വം ഉണ്ടാക്കത്തക്കതെല്ലാം അദ്ദേഹം ഒളിവിൽ ചെയ്യുകയായി. ഇങ്ങനെ യോ ഭാരതത്തിലേക്ക് ക്രിസ്തു വരാൻപോകുന്നത്? ഇതോ ക്രിസ്തുവിൻെറ കാല്ക്കൽ ഇരുപതു കൊല്ലമിരുന്നു പഠിച്ച പാഠം? നമ്മുടെ വൻകിട പരിഷ്കർത്താക്കൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു, ക്രിസ്തുമതവും ക്രൈസ്തവപ്രഭാവ വും ഭാരതജനതയെ ഉദ്ധരിക്കാൻ പോകുന്നു എന്ന്. ഈ വഴിയി ലൂടെയോ അതു ചെയ്യേണ്ടത്? ആ മാന്യൻ ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമാണെങ്കിൽ അതു വളരെയൊന്നും ആശയ്ക്ക് ഇടം നല്കുന്നില്ല, നിശ്ചയം.

ഒരു വാക്കുകൂടി; സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താക്കളുടെ ഒരു പ്രസിദ്ധീകര ണത്തിൽ എന്നെ ശൂദ്രനെന്നു വിളിക്കുന്നതായി ഞാൻ വായിച്ചു. ശൂദ്രന് സന്ന്യാസിയാകാൻ എന്തവകാശം എന്നൊരു വെല്ലുവിളിയു മുണ്ട്. ഇതിനുത്തരം; 'യമായ ധർമ്മരാജായ ചിത്രഗുപ്തായ വൈ നമഃ' (ധർമ്മരാജാവും ചിത്രഗുപ്തനുമായ യമനു നമസ്കാരം) എന്ന ഈ വാക്കുകൾ ഉച്ചരിച്ച് ഓരോ ബ്രാഹ്മണനും ആരുടെ പാദങ്ങളിൽ പുഷ്പാർച്ചന ചെയ്യുന്നുവോ അവിടെനിന്നാണ് എൻെറ പൂർവ്വികന്മാ രുടെ ഉത്പത്തി. അവിടുത്തെ സന്തതികൾ ഏറ്റവും വിശുദ്ധരായ ക്ഷത്രിയരാണ്. നിങ്ങളുടെ പുരാണകഥകളിലും പൗരാണികഗ്രന്ഥങ്ങ ളിലും നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താ ക്കളെന്ന പേരും ചുമന്നു നടക്കുന്നവർ ധരിക്കട്ടെ, എൻെറ ജാതിക്കാർ, കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിലെ മറ്റു സേവനങ്ങൾക്കുപുറമേ, ശതകങ്ങളായി ഭാരതത്തിൻെറ പകുതി ഭരിച്ചുവരികയും ചെയ്തുവെന്ന്. എൻെറ ജാതിയെ എണ്ണാതെ തള്ളിയാൽ ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിലുള്ള പരിഷ്കാ രത്തിൻെറ എത്രയല്പമാവും അവശേഷിക്കുക? ബംഗാളിൽമാത്രം നോക്കിയാൽ എൻെറ രക്തത്തിൽനിന്നാണ് അവിടത്തെ മികവുറ്റ ദാർശനികനും മികവുറ്റ കവിയും മികവുറ്റ ഐതിഹാസികനും മികവുറ്റ പുരാതത്ത്വ വിത്തും മികവുറ്റ മതപ്രചാരകനും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. എൻെറ രക്തത്തിൽനിന്നാണ് ഭാരതത്തിലെ ഇന്നത്തെ ഏറ്റവും മികച്ച ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതും. നമ്മുടെ സ്വന്തം ചരിത്രം അല്പം ഈ നിന്ദകന്മാരും ധരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു: നമ്മുടെ മൂന്നു ജാതികളെ ക്കുറിച്ച് അവർ പഠിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണനും ക്ഷത്രിയനും വൈശ്യനും സന്ന്യാസത്തിന് തുല്യമായ അർഹതയുണ്ടെന്ന് അവർ അറിയേണ്ടിയിരുന്നു. വേദാധികാരം ത്രൈവർണ്ണികർക്ക് തുല്യമാണ്. ഇത്രയും സംഗതിവശാൽ പറഞ്ഞുവെന്നേയുള്ളു. എന്നെ ശൂദ്രനെന്നു വിളിച്ചാലും എനിക്കൊട്ടും സങ്കടമില്ല. എൻെറ പൂർവ്വികന്മാർ പാവ ങ്ങളെ പീഡിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിന് അത് ഒരു ചെറുപരിഹാരമാകും. ഞാനൊരു പറയനായാൽ അതെനിക്കു

കൂടുതൽ സുഖപ്രദമേ ആകൂ: കാരണം ബ്രാഹ്മണരിൽവെച്ചു ബ്രാഹ്മണനായ എൻെറ ഗുരു ഒരു പറയൻെറ വീടു വെടിപ്പാക്കാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. പ്രകൃത്യാ ആ പറയൻ അതനു വദിച്ചില്ല. അവൻ തൻെറ വീടു വെടിപ്പാക്കാൻ ഈ ബ്രാഹ്മണ സന്ന്യാസിയെ അനുവദിക്കുന്നതെങ്ങനെ? ഇദ്ദേഹമാകട്ടെ, അർദ്ധ രാത്രിക്ക് എഴുന്നേറ്റ്, പറയൻെറ വീട്ടിൽ പതുങ്ങിച്ചെന്ന് അവൻെറ മറപ്പുര വൃത്തിയാക്കി, തൻെറ നീണ്ട തലമുടികൊണ്ട് ആ സ്ഥലം തുടച്ചു. പല ദിവസം ഇങ്ങനെ എൻെറ ഗുരു ചെയ്തുവന്നു, എല്ലാവരു ടേയും ദാസനാകുവാൻ. ആ മനുഷ്യൻെറ ചരണങ്ങളാണ് ഞാൻ ശിരസാവഹിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹമാണെൻെറ ധീരനായകൻ. ആ ധീരൻെറ ജീവിതം അനുകരിക്കാനാണ് ഞാൻ യത്നിക്കുന്നത്. എല്ലാവരുടെയും ദാസനായാണ് ഹിന്ദു സ്വയം ഉയരാൻ നോക്കുന്നത്. അങ്ങനെയാണ് ഹിന്ദുക്കൾ ജനസഞ്ചയത്തെ ഉയർത്തേണ്ടത്: അല്ലാതെ വല്ല വൈദേശികപ്രഭാവത്തെയും ആശ്രയിച്ചല്ല. ഇരുപതുകൊല്ലക്കാലത്തെ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം എൻെറ മനസ്സിൽ ഉന്നയിക്കുന്നത് ആ മനുഷ്യ ൻെറ ദൃഷ്ടാന്തമാണ് – സ്വസുഹൃത്തിനെ ഒരു വിദേശത്തിൽ പട്ടിണി യിടാൻ മുതിർന്ന ആളുടെ: ഇതിന് ഒറ്റക്കാരണമോ, ആ സുഹൃത്തു ജനസമ്മതിയാർജ്ജിച്ചത്, സ്വയം പണമുണ്ടാക്കുന്നതിൽ ആ സുഹൃത്തു തടസ്സമാകുമെന്ന അയാളുടെ വിചാരം. മറ്റേത് തനി യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുമതം ഭാരതത്തിൽ ചെയ്യാൻപോകുന്നതിൻെറ ദൃഷ്ടാന്തവു മാണ്. നമ്മുടെ പരിഷ്കർത്താക്കളിലാരാനും പറയനെപ്പോലും സേവി ക്കാൻ സന്നദ്ധമാകുന്ന ആ ജീവിതം പ്രകാശിപ്പിക്കട്ടെ: അപ്പോൾ അയാളുടെ കാല്ക്കലിരുന്നു ഞാൻ പഠിക്കാം: അതിനു മുമ്പില്ല. ഇരുപതിനായിരം ടൺ വൻപ്രഭാഷണത്തിൻെറ വകയുണ്ട് ഒരൗൺസ് അനുഷ്ഠാനത്തിന്.

ഇനി മദ്രാസിലെ പരിഷ്കരണസംഘങ്ങളെക്കുറിച്ച് അല്പം പറയട്ടെ. എന്നോടവർ നന്നേ ദയവായിട്ടാണ് പെരുമാറിയിട്ടുള്ളത്, സദയപദ ങ്ങളാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതും. ബംഗാളിലേയും മദ്രാസിലേയും പരി ഷ്കർത്താക്കൾക്കു തമ്മിൽ വളരെ അന്തരമുണ്ടെന്ന് അവർ ചൂണ്ടിക്കാ ണിക്കുന്നു: ഞാനവരോടു യോജിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ പലപ്പോഴും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആ കാര്യം, ഇന്നിപ്പോൾ മദ്രാസിലെ നില നന്നേ മനോജ്ഞമാണെന്ന വസ്തുത, നിങ്ങളിൽ പലരും ഓർമ്മിക്കുമല്ലോ. കരണപ്രതികരണങ്ങളുടെ വിക്രിയകളിൽ ബംഗാളിനെപ്പോലെ മദ്രാസ് അകപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇവിടെ തുടർച്ചയായി നിന്നുപോരുന്നത്, പതറാതെ പതുക്കെപ്പോകുന്ന പുരോഗതിയാണ്. ഇവിടെ വളർച്ചയാണുള്ളത്, പ്രതികരണമല്ല. പല രംഗത്തിലും മിതമായ അളവിൽ ബംഗാളിൽ ഒരു പുനർജ്ജീവനമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്: മദ്രാസിലാകട്ടെ പുനർജ്ജീവനമല്ല, വളർച്ചയാണ്: സ്വാഭാവികമായ വളർച്ച. ആ നിലയിൽ, ഇരുകൂട്ടർക്കു മുള്ള വ്യത്യാസമായി പരിഷ്കർത്താക്കൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നതിനോട് ഞാൻ

പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരു വ്യത്യാസം. അതവർ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. ഇവിടെയുള്ള ചില സംഘങ്ങൾ എന്നെ ഭയപ്പെടുത്തി അവയിൽ ചേർക്കുവാൻ ശ്രമിക്കയാണോ എന്നു ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. അവരുടെ ആ ശ്രമം ആശ്ചര്യജനകമാണ്. കഴിഞ്ഞ പതിന്നാലു കൊല്ലമായി പട്ടിണിയെ മുഖത്തോടുമുഖം നേരിട്ട ഒരു മനുഷ്യനെ, അടുത്ത ദിവസം എവിടെനിന്നാണുണ്ണുക എവിടെയാണുറ ങ്ങുക എന്നറിയാതിരുന്ന ഒരു മനുഷ്യനെ, അത്ര എളുതായി ഭയപ്പെടു ത്തുക സാദ്ധ്യമല്ല. പൂജ്യത്തിനുതാഴെ മുപ്പതു ഡിഗ്രി തണുപ്പുള്ളിട ങ്ങളിൽ മിക്കവാറും ഉടുതുണിയില്ലാതെ ഇനിയത്തെ ഭക്ഷണം എവിടെ നിന്നു വരുമെന്നറിയാതെ താമസിക്കാൻ മുതിർന്ന ഒരു മനുഷ്യനെ അത്ര എളുതായി ഭയപ്പെടുത്തുക സാധ്യമല്ല. അവരോട് എനിക്കു പറയാനുള്ള ഒന്നാമത്തെ സംഗതിയിതാണ്; എനിക്ക് എൻേറതായ ചെറിയ ഒരിച്ഛാശക്തിയുണ്ട്. എൻേറതായ അല്പം ചില അനുഭവ ങ്ങളുണ്ട്. ലോകത്തിന്നായി ഒരു സന്ദേശവുമുണ്ട്.

നിർഭയനായി, ഭവിഷ്യത്തിനെ വകവെയ്ക്കാതെ ഞാനതു നല്കുക തന്നെ ചെയ്യും. പരിഷ്കർത്താക്കന്മാരോട്, അവരിലാരെക്കാളും വലിയ പരിഷ്കർത്താവാണ് ഞാൻ എന്ന വസ്തുത ചൂണ്ടിക്കാട്ടും. അല്പാല്പം പരിഷ്കരിക്കാനാണ് അവരാഗ്രഹിക്കുന്നത്. ആമൂലാഗ്രം പരിഷ്കാര മാണ് എനിക്കുവേണ്ടത്. ഞങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം രീതി യിലാണ്. അവരുടെ രീതി സംഹാരമാണ്: എൻേറതു സൃഷ്ടിയും. ഞാൻ പരിഷ്കാരത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നേ ഇല്ല. എൻെറ വിശ്വസം വളർച്ചയിലാണ്. ഈശ്വരൻെറ നിലപാട് കൈക്കൊണ്ട് സമുദായത്തോട്, "ഈ വഴിക്കു പോകൂ, ആ വഴിക്കല്ല" എന്നനുശാസിക്കാൻ ഞാൻ ആളല്ല. രാമൻ ചിറകെട്ടിയിടത്തെ അണ്ണാർക്കണ്ണനെപ്പോലെയായാൽ മതി എനിക്ക്. ചിറയിൽ തൻെറ പങ്ക്, അല്പം മൺപൊടി, ഇട്ടതുകൊണ്ട് അതിന് തികഞ്ഞ തൃപ്തിയായി. അതാണെൻെറ നിലപാട്. അദ്ഭുതമുള വാക്കുന്ന ഈ ഭാരതീയജനതായന്ത്രം യുഗങ്ങളായി വ്യാപരിച്ചുവരുക യാണ്. ജനതാജീവിതമാകുന്ന ഈ ആശ്ചര്യനദി നമ്മുടെ മുമ്പിലൂടെ ഒഴുകുകയാണ്. ആർക്കറിയാം, ആർ പറയാൻ ധൈര്യപ്പെടും, അതു നന്നെന്നോ അതെങ്ങനെ പ്രവഹിക്കണമെന്നോ? അതിനു സവിശേഷ പ്രചോദനം നല്കിക്കൊണ്ട് ആയിരമായിരം പരിസ്ഥിതികൾ അതിൻെറ ചുറ്റും തിങ്ങിക്കൂടിയിട്ടുണ്ട്. ഇവ ഒരിക്കൽ ആ ഒഴുക്കിനെ മന്ദിപ്പിക്കു ന്നു: മറ്റൊരിക്കൽ ത്വരിപ്പിക്കുന്നു. അതിൻെറ ചലനത്തെ ശാസിക്കാൻ ആരു മുതിരും? ഗീത പറയുമ്പോലെ, നമ്മുടെ കർത്തവ്യം, ഫലാപേക്ഷ കൂടാതെ പ്രവർത്തിക്ക മാത്രമാണ്. ആവശ്യമുള്ള വിറകിട്ടു ജനതാ ജീവിതത്തെ ജ്വലിപ്പിക്കുക. എന്നാൽ വളർച്ച അതിൻേറതുമാത്രമാണ്. ആ വളർച്ച എങ്ങനെ വേണമെന്ന് അതിനോടാജ്ഞാപിക്കാൻ ആർ ക്കും വയ്യ. നമ്മുടെ സമുദായത്തിലുള്ള തിന്മകൾ വളരെയാണ്. പക്ഷേ മറ്റെല്ലാ സമുദായങ്ങളിലും ഇങ്ങനെതന്നെ തിന്മകളുണ്ട്. ഇവിടെ ചിലപ്പോൾ വിധവകളുടെ കണ്ണീർ വീണു നിലം

കുതിരുന്നു: അവിടെ, പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ, അവിവാഹിതകളുടെ നെടുവീർപ്പുകൾ കൊണ്ടു വായുമണ്ഡലം പിളരുന്നു. ഇവിടെ ജീവിതത്തിലെ കൊടിയ ശാപം ദാരിദ്ര്യമാണ്: അവിടെ സമ്പന്നന്മാർക്കുണ്ടാകുന്ന ജീവിത ശ്രാന്തിയാണ് ആ വംശത്തിനു പിടിപെട്ട വമ്പിച്ച ദോഷം. ഇവിടെ ഒന്നും തിന്നാനില്ലാഞ്ഞ് ആളുകൾ ആത്മഹത്യചെയ്യാൻ നോക്കുന്നു. അവിടെ തിന്നാൽ തീരാത്തതുകൊണ്ട് അവർ ആത്മഹത്യയ്ക്കൊരു ങ്ങുന്നു. എവിടെയുമുണ്ട് തിന്മ. പഴകിയ വാതംപോലാണത്. അതു കാലിൽനിന്നോടിക്കൂ, അപ്പോൾ തലയിലെത്തും. അവിടെനിന്നോടിച്ചു കളയൂ: അപ്പോൾ മറ്റു വല്ലയിടത്തും ചെല്ലും. ഒരിടത്തുനിന്നു മറ്റൊരിട ത്തേക്കു പിൻവാങ്ങുക, അത്രമാത്രം. അതേ! കുട്ടികളേ, തിന്മകളെ പരിഹരിക്കാനുള്ള യത്നമല്ല ശരിയായ മാർഗ്ഗം. നമ്മുടെ ദർശനം പഠിപ്പിക്കുന്നു, നന്മയും തിന്മയും നിത്യബദ്ധമാണ്: ഒരേ നാണയത്തി ൻെറ ഇരുവശങ്ങളാണ്. ഒന്നുണ്ടെങ്കിൽ മറ്റേതും കൂടിയേ തീരൂ. കടലിലൊരു തിര പൊന്താൻ മറ്റെവിടെയോ ഒരു പാത്തി കുഴിയണം. പോരാ, ജീവിതമാകെത്തന്നെ ഒരു തിന്മയാണ്: ഒന്നു ശ്വസിക്കുക പോലും സാദ്ധ്യമല്ല, മറ്റൊന്നിനെ കൊല്ലാതെ: ഒരുരുളച്ചോറും കഴിക്കാ വതല്ല, മറ്റാരാൻെറയും പക്കൽനിന്നു കവരാതെ. ഇതാണ് നിയമം, ഇതാണ് ദർശനം. അതിനാൽ നമുക്ക് ചെയ്യാവുന്നൊന്ന് തിന്മയ്ക്കെ തിരായുള്ള പ്രവൃത്തിയെല്ലാം വസ്തുനിഷ്ഠത്തേക്കാൾ ഏറെ ആത്മ നിഷ്ഠമാണെന്നു ധരിക്കയത്രേ. നാം എത്രയൊക്കെ കെങ്കേമമായി സംസാരിച്ചാലും, തിന്മയ്ക്കെതിരായ പ്രവൃത്തി, ഫലിക്കുന്നതിലേറെ (പ്രവർത്തകനെ) പഠിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്ക. തിന്മയ്ക്കെതിരായ പ്രവൃത്തിയെസ്സംബന്ധിച്ച് ഒന്നാമത്തെ ആശയമാണിത്. ഇതു നമ്മെ കൂടുതൽ ശാന്തരാക്കേണ്ടതാണ്: നമ്മുടെ രക്തത്തിൽനിന്നു തീവ്രവാദ ജ്വരത്തെ നീക്കേണ്ടതാണ്. ലോകചരിത്രം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു, തീവ്രവാദത്തിലുറച്ച പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിടത്തെല്ലാം ഒരേ ഒരു ഫലം, അവ സ്വലക്ഷ്യത്തെത്തന്നെ പരാജയപ്പെടുത്തിയതാണെന്ന്. അടിമത്തത്തെ തുടച്ചുനീക്കാനായി അമേരിക്കയിൽ നടന്ന യുദ്ധത്തെ ക്കാൾ വലുതായി, അവകാശങ്ങളെയും സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെയും സ്ഥാപി ച്ചെടുക്കാൻവേണ്ടിയുള്ള ഒരു വിപ്ലവം സങ്കല്പിയ്ക്കാൻ വയ്യ. അതു നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിയാം. അതിൻെറ ഫലങ്ങളോ? അടിമത്തം നിർത്തലാക്കിയതിനു മുമ്പത്തേക്കാൾ നൂറുമടങ്ങു മോശമാണ്, ഇന്ന് അടിമകളുടെ നില. അടിമത്തമറ്റതിനുമുമ്പു പാവപ്പെട്ട നീഗ്രോകൾ ആരുടെയെങ്കിലും സ്വത്തായിരുന്നു. സ്വത്തെന്ന നിലയിൽ മോശപ്പെടാ തിരിക്കാൻ അവരെ പോറ്റേണ്ട ചുമതലയും ഉടമയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ന് അവർ ആരുടെയും സ്വത്തല്ല. അവരുടെ ജീവിതത്തിന് ഒരു വിലയുമില്ല. വെറും തട്ടിപ്പായ കാരണംകൊണ്ടുമാത്രം അവരെ ജീവ നോടെ ചുടുന്നു, വെടിവെച്ചുവീഴ്ത്തുന്നു: എന്നാലും കൊലയാളികൾ ക്കെതിരെ ഒരു നിയമവുമില്ല. കാരണം അവർ വെറും കറുമ്പന്മാ രാണ്: അവർ മനുഷ്യരല്ല, മൃഗങ്ങൾപോലുമല്ല. തിന്മയെ 'നിയമം'

കൊണ്ടോ തീവ്രവാദത്തിലൂടെയോ ബലാൽ പരിഹരിച്ചാലത്തെ ഫലമാണിത്. നന്മ കൈവരുത്താൻപോലും തീവ്രവാദത്തിലൂടെയുള്ള എല്ലാ നീക്കങ്ങൾക്കും എതിരായി ചരിത്രം നല്കുന്ന തെളിവ് ഇത്തര ത്തിലാണ്. ഞാൻ അതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എൻെറ സ്വാനുഭവം അതെന്നെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഈവക പ്രതിഷേദ്ധ്യസംഘങ്ങളിലൊന്നിലും ചേരുക എനിക്കു സാദ്ധ്യമല്ല. എന്തിനു പ്രതിഷേധിക്കണം? ഓരോ സമുദായത്തിലുമുണ്ട് തിന്മകൾ. എല്ലാവർക്കും അതറിയാം. ഇന്നത്തെ ഓരോ കുട്ടിക്കും അതറിയാം. ഹിന്ദുസമുദായത്തിലെ ഭയാനകതിന്മ കളെപ്പറ്റി വേദിയിൽ കയറി പ്രഭാഷണം ചെയ്യാൻ അവനു കഴിയും. ഭൂഗോളപര്യടനമായി ഇവിടെ വരുന്ന അനഭ്യസ്തവിദ്യനായ ഓരോ വൈദേശികനും തീവണ്ടിയിലിരുന്ന് മിന്നിമഞ്ഞിമറയുന്ന ഒരു ക്ഷണിക വീക്ഷണം നടത്തിയിട്ട്, ഭാരതത്തിലെ ഭയങ്കരതിന്മകളെപ്പറ്റി പണ്ഡിത ഭാവത്തിൽ പ്രസംഗിക്കുകയാണ്. തിന്മകൾ ഉണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾ സമ്മ തിക്കുന്നു. തിന്മയെന്തെന്ന് ആർക്കും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം: പക്ഷേ, ദുർഘടങ്ങളിൽനിന്നു പോംവഴി കണ്ടെത്തുന്നവനാണ് മനുഷ്യരാശി യുടെ സുഹൃത്ത്. ദാർശനികൻ പ്രസംഗിക്കവേ മുങ്ങിച്ചാകാൻ തുട ങ്ങിയ പയ്യൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു; "എന്നെ ആദ്യം കരകയറ്റൂ." അതുപോലെ നമ്മുടെ നാട്ടുകാർ വിളിച്ചുപറയുകയാണ്; "ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടത്ര പ്രസംഗങ്ങളും സംഘങ്ങളും വർത്തമാനക്കടലാസ്സുകളും കിട്ടിയിരി ക്കുന്നു. ഇവിടെനിന്നു ഞങ്ങളെ വലിച്ചു പുറത്തിടാൻ ഒരു കൈ നീട്ടാനാരുണ്ട്? വാസ്തവത്തിൽ ഞങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്ന വ്യക്തിയെവി ടെ?" അതേ, ആ മനുഷ്യനെയാണ് ആവശ്യം. പരിഷ്കരണസംഘ ങ്ങളിൽനിന്നു ഞാൻ തീരെ പിരിയുന്നതിവിടെയാണ്. നൂറുകൊല്ല ക്കാലമായി അവ ഇവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. ആക്രോശങ്ങളും പ്രതിഷേധ ങ്ങളും അങ്ങേ അറ്റത്തോളം നിറഞ്ഞ ഒരു സാഹിത്യം സൃഷ്ടിച്ചതൊഴി ച്ചു മറ്റെന്തു നന്മയാണ് അവയ്ക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞത്? ഈശ്വരൻ കനിഞ്ഞ് ഈ സാഹിത്യമിവിടെ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ! അവർ യാഥാ സ്ഥിതികരെ വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്, പ്രതിഷേധിച്ചിട്ടുണ്ട്, വിനിന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ ഈ യാഥാസ്ഥിതികർ പ്രതിപക്ഷത്തിൻെറ സ്വരം കൈക്കൊണ്ടു: അവരുടെ നാണ്യത്തിൽത്തന്നെ കടം വീട്ടിയിരിക്കുന്നു! ഫലമോ? നമ്മുടെ വംശവും രാജ്യവും ലജ്ജിക്കത്തക്ക ഒരു സാഹിത്യം ഓരോ ദേശീയഭാഷയിലും ഉടലെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇതോ പരിഷ്കാരം? ഇങ്ങ നെയോ ജനതയെ മഹനീയതയിലേക്കു നയിക്കുക? ഇതാരുടെ കുറ്റം?

പിന്നെ വേറൊരു സംഗതി. ഭാരതത്തിൽ നമ്മെ രാജാക്കന്മാരാണ് എപ്പോഴും ഭരിച്ചിട്ടുള്ളത്. രാജാക്കന്മാരാണ് നമ്മുടെ നിയമങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കിയതും. ഇന്ന് രാജാക്കന്മാർ പൊയ്ക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു മുൻനീക്ക മാരംഭിക്കാൻ ഇന്ന് ആരും അവശേഷിച്ചിട്ടില്ല. ഭരണകൂടം അതിനു ധൈര്യപ്പെടില്ല. പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിൻെറ വളർച്ചയ്ക്കൊ ത്തുവേണം ഭരണകൂടത്തിന് സ്വന്തം രീതികൾ രൂപപ്പെടുത്തുക. തനതു പ്രശ്നങ്ങൾക്കു

സമാധാനം കാണത്തക്കവണ്ണം നീരോഗവും പ്രബലവു മായ ഒരു പൊതുജനാഭിപ്രായം രൂപപ്പെടുവാൻ നീണ്ട ഒരു കാലവും വേണം. ഇതിനിടക്ക് നമുക്കു കാത്തുകഴിയേണ്ടിവരുന്നു. അങ്ങനെ, സമുദായപരിഷ്കാരപ്രശ്നമാകമാനം, പരിഷ്കാരം വേണ്ടവരെവിടെ എന്ന ചോദ്യത്തിൻെറ രൂപം കൈക്കൊള്ളുകയാണ്. അവരെ ആദ്യമുളവാക്കണം. അവരെവിടെ? ന്യൂനപക്ഷത്തിൻെറ നിപീഡനമാണ് ലോകത്തിൽ കാണാവുന്ന നിപീഡനങ്ങളിൽ നീചതമം. എന്തോ ചില തെല്ലാം ദോഷമാണെന്നു കരുതുന്ന ചുരുക്കം ചിലർക്ക് ഒരു ജനത യെയാകെ ഇളക്കാൻ കഴിയില്ല. എന്തുകൊണ്ടു ജനത ഇളകുന്നില്ല? ഒന്നാമത്, ജനതയ്ക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം നല്കണം. നിങ്ങളുടേതായ നിയമ നിർമ്മാണസഭ ഉണ്ടാകണം. പിന്നെയാണ് നിയമം വരുക. ഏതു പിൻ ബലം കൊണ്ടാണോ നിയമമുണ്ടാകുന്നത് ആ പ്രഭാവം ആദ്യം സൃഷ്ടി ക്കണം. രാജാക്കന്മാർ പൊയ്ക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പുതുതായ ആ പിൻബലം, ജനതയുടെ നവപ്രഭാവം എവിടെ? അതുയർത്തിക്കൊണ്ടു വരുക. അതിനാൽ, സമുദായ പരിഷ്കാരത്തിനുപോലും, ഒന്നാമതായി ചെയ്യേണ്ടതു ജനങ്ങളെ വിദ്യയഭ്യസിപ്പിക്കയാണ്. ആ കാലം വരുന്നതു വരെ കാക്കണം. കഴിഞ്ഞ ശതകത്തിൽ ഏതേതു പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു വേണ്ടി പ്രക്ഷോഭം കൂട്ടിയോ അവയിൽ ഏറിയകൂറും വെറും അലങ്കാര ങ്ങളാണ്. ആ പരിഷ്കാരങ്ങളെല്ലാം ആദ്യത്തെ രണ്ടു ജാതിയെ മാത്രമേ സ്പർശിക്കുന്നുള്ളു: മറ്റാരെയുമില്ല. വിധവാവിവാഹപ്രശ്നത്തിനു ഭാരത ത്തിലെ എഴുപത്തഞ്ചു ശതമാനം സ്ത്രീകളോട് ഒരു ബന്ധവുമില്ല. ആ മാതിരി പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം അഭ്യസ്തവിദ്യരായ – നോക്കൂ, സാമാന്യജന ത്തിൻെറ ചെലവിൽ അഭ്യസ്തവിദ്യരായ – ഉയർന്നജാതി ഭാരതീയരെ മാത്രമേ സ്പർശിക്കൂ. നടന്ന യത്നമെല്ലാം അവരുടെ സ്വന്തം വീടു വെടിപ്പാ ക്കാൻവേണ്ടിയാണ്. അതൊരു പരിഷ്കാരമല്ല. പ്രശ്നങ്ങളുടെ അടിത്തട്ടി ലേക്ക്, മുരടിലേക്ക്, ഇറങ്ങിച്ചെല്ലണം. അതാണ് മൗലികപരിഷ്കരണ മെന്നു ഞാൻ വിളിക്കുന്നത്. അവിടെയാണ് തീപിടിപ്പിക്കേണ്ടത്: അവിടെനിന്ന് അതു മേല്പോട്ടു കത്തിപ്പിടിക്കട്ടെ: അങ്ങനെ അത് ഒരു ഭാരതീയജനതയെ ഉളവാക്കട്ടെ. പ്രശ്നം വലുതും വിശാലവുമാകയാൽ അതിനു സമാധനം കാണുക അത്ര എളുപ്പമല്ല. തിടുക്കം കൂട്ടരുത്: പല നൂറ്റാണ്ടുകളായി അറിയപ്പെട്ടതാണ് ഈ പ്രശ്നം. ഇന്നു ബുദ്ധമത ത്തെക്കുറിച്ചും ബൗദ്ധന്മാരുടെ അജ്ഞേയവാദത്തെക്കുറിച്ചും പറയുക ഒരു പുതുമയായിരിക്കയാണ്: വിശേഷിച്ച്, തെക്കൻദിക്കുകളിൽ. ഇന്നു നമ്മുടെ ഈ അധഃപതനം ബുദ്ധമതം അവശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്ന വസ്തുത അക്കൂട്ടർക്കു തെല്ലും അറിഞ്ഞുകൂടാ!

ബുദ്ധമതം നമുക്കു തന്നുപോയ ദായമാണിത്. ബുദ്ധമതത്തിൻെറ ഉദയാസ്തമയങ്ങൾ ഒരിക്കലും പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്തവർ എഴുതിയ പുസ്തകങ്ങ ളിൽ വായിക്കാം, ബുദ്ധമതപ്രചാരം ഗൗതമബുദ്ധൻ ഏർപ്പെടുത്തിയ അദ്ഭുത ധർമ്മശാസ്ത്രംകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിൻെറ അദ്ഭുതവ്യക്തി മഹത്ത്വംകൊണ്ടും

ഉണ്ടായതാണെന്ന്. ബുദ്ധഭഗവാനോട് എല്ലാ ത്തരത്തിലും ബഹുമാനവും ഭക്തിയുമാണ് എനിക്കുള്ളത്. എങ്കിലും എൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളു; ബുദ്ധമതപ്രചാരത്തിൻെറ കാരണങ്ങൾ അതിൻെറ മഹാനായ പ്രചാരകൻെറ സിദ്ധാന്തങ്ങളോ വ്യക്തിമഹത്ത്വമോ ആണെന്നു പറയുന്നതിലും ഭേദം, അപ്പോഴുണ്ടാ ക്കിയ ക്ഷേത്രങ്ങളും അവയിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ബിംബങ്ങളും ജനങ്ങൾക്കു നല്കിയ ആർഭാടപൂർണ്ണമായ ചടങ്ങുകളുമാണെന്നു പറയുന്നതത്രേ. അങ്ങനെ ബുദ്ധമതം പുരോഗമിച്ചു. ജനങ്ങൾ സ്വഗൃഹ ങ്ങളിൽ ഹവിസ്സർപ്പിച്ചുവന്ന ഹോമകുണ്ഡങ്ങൾക്ക് പ്രതാപമേറിയ ക്ഷേത്രങ്ങളോടും ആഘോഷങ്ങളോടും കിടപിടിക്കാൻ കരുത്തില്ലാ യിരുന്നു. പക്ഷേ പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ഇതൊക്കെക്കൂടെ അധഃപതിച്ചു: അവയെല്ലാം ചേർന്നു ദുഷിപ്പുകളുടെ ഒരു പെരുംകൂമ്പാരമായി. അതി നെക്കുറിച്ച് ഈ സദസ്സിൽ പറയാൻ പാടില്ല. അതിനെക്കുറിച്ചറിയണ മെന്നുള്ളവർക്ക് അതിൻെറ ഒരു ചെറുഭാഗം, തെക്കെ ഇന്ത്യയിൽ കൊത്തുപണികൾക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ വൻകിടക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കാണാം. ബൗദ്ധന്മാരിൽനിന്നു നമുക്കു കിട്ടിയ ഇരുപ്പുമുതൽ ഇത്രമാത്രം.

പിന്നീട് വലിയ പരിഷ്ക്കർത്താവായ ശങ്കരാചാര്യരും അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ അനുയായികളും ആവിർഭവിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കാലം മുതൽ ഇന്നോളമുള്ള നൂറ്റാണ്ടുകളിലായി ഭാരതത്തിലെ സാമാന്യ ജനത്തെ വേദാന്തത്തിൻെറ തനിസ്വച്ഛതയിലേക്ക് പതുക്കെ കൊണ്ടു വരുകയെന്നതത്രേ നടന്നിട്ടുള്ളത്. നിലവിലുള്ള തിന്മകളെപ്പറ്റി ഈ പരിഷ്കർത്താക്കൾ നന്നായറിഞ്ഞിരുന്നു: എങ്കിലും അവർ ഉഗ്രപ്രതി ഷേധങ്ങൾക്കു തയ്യാറായില്ല. “നിങ്ങൾക്കുള്ളതെല്ലാം തെറ്റ്: അതു ദൂരെ വലിച്ചെറിയണം“ എന്ന് അവർ പറഞ്ഞില്ല. അതങ്ങനെയാകുക സാദ്ധ്യ മല്ല. എൻെറ സുഹൃത്തായ ഡോ. ബാറോസ്, “മുന്നൂറു കൊല്ലക്കാലം കൊണ്ടു ക്രിസ്തുമതം റോമാക്കാരുടെയും ഗ്രീക്കുകാരുടെയും മതപ്രഭാ വങ്ങളെ പുറംതള്ളി“ എന്നു പറയുന്നതായി ഇന്നു ഞാൻ വായിച്ചു. യൂറോപ്പും ഗ്രീസും റോമും കണ്ട ഒരുവൻെറ പറച്ചിലല്ല ഇത്. റോമക്കാ രുടെയും ഗ്രീക്കുകാരുടെയും മതങ്ങളുടെ പ്രഭാവം തികച്ചും ഇന്നവിടെ യുണ്ട്, പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറുനാടുകളിലുമുണ്ട്: പേരു മാറിയെന്നു മാത്രം. പഴയ ദേവതകൾക്കു പുത്തൻപേരുകൾ വീണിട്ടുണ്ട്. പേരുകൾ മാറുന്നുണ്ട്. ദേവിമാർ മേരിമാരാകുന്നുണ്ട്: ദേവന്മാർ പുണ്യവാളന്മാരാകുന്നുണ്ട്. അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ പുതുകുന്നുണ്ട്. ‘പോൺടിഫെക്സ് മാക്സിമുസ്’ (Pontifex Maximus – വലിയ പാലം പണിക്കാരൻ) എന്ന ആ പഴയ ബിരുദംപോലും അവിടെ നിലനിന്നുവരുന്നു. അപ്പോൾ, മാറ്റങ്ങൾ പെട്ടെന്നു വയ്യ. ശങ്കരാചാര്യർക്ക് അതറിയാം. അതുപോലെതന്നെ രാമാനുജനും. നിലവിലുള്ള മതത്തെ പതുക്കെ ഉന്നതതമമായ ആദർശ ത്തിലെത്തിക്കുക എന്നൊരു വഴിയേ അവരുടെ മുമ്പിൽ തുറന്നു കിടന്നുള്ളു. മറ്റേ ഉപായം പ്രയോഗിക്കാൻ അവർ മുതിർന്നിരുന്നെങ്കിൽ, അതു കപടതയായേനേ. കാരണം, അവരുടെ മതത്തിൻെറ മൗലിക സിദ്ധാന്തംതന്നെ വികാസമാണ്. അവശ്യം

കൈക്കൊള്ളേണ്ടതും സഹായ്യദവുമായ പല പടവുകളിലും സ്ഥിതിവിശേഷങ്ങളിലുംകൂടി അത്യുന്നതമായ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ആത്മാവു പ്രയാണം ചെയ്യുന്നു – ഇതാണ് സിദ്ധാന്തം. അവരെ കുറ്റപ്പെടുത്താൻ ആരു ധൈര്യപ്പെടും?

വിഗ്രഹാരാധന തെറ്റാണെന്നതു പുതുമ പോയ ഒരു പറച്ചിലായിരിക്കുന്നു. ഒരു ചോദ്യവുംകൂടാതെ എല്ലാവരും അതെടുത്തു വിഴുങ്ങുകയാണിന്ന്. ഒരിക്കൽ ഞാനുമങ്ങനെ കരുതി: അതിനു പ്രായശ്ചിത്തമായി, വിഗ്രഹങ്ങളിലൂടെ സർവ്വവും സാക്ഷാത്കരിച്ചെടുത്ത ഒരു മനുഷ്യൻെറ കാല്ക്കലിരുന്ന് എനിക്ക് എൻെറ പാഠം പഠിക്കേണ്ടിവന്നു. ഞാൻ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസരെയാണ് പരാമർശിക്കുന്നത്. വിഗ്രഹാ രാധന അത്തരം രാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്മാരെ ഉളവാക്കുമെങ്കിൽ, എന്താണ് നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളാൻ ഭാവം – പരിഷ്കർത്താവിൻെറ വിശ്വാസപ്രമാണമോ, എത്രയെങ്കിലും വിഗ്രഹങ്ങളോ? എനിക്കൊരു മറുപടി വേണം. വിഗ്രഹാരാധനയിലൂടെ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസ ന്മാരെ ഉളവാക്കാമെങ്കിൽ ഒരായിരം വിഗ്രഹങ്ങൾകൂടി കൈക്കൊ ണ്ടോളൂ. നിങ്ങളുടെ യത്നത്തെ ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! ഉദാരമായ അത്തരം പ്രകൃതികൾ ഏതുപായത്തിലൂടെയും ഉളവാക്കുക. എന്നിട്ടും വിഗ്രഹാരാധനയെ ഭർത്സിക്കുന്നു! എന്തുകൊണ്ട്? ആർക്കും തിട്ടമില്ല. പല നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് ഏതോ ഒരു യഹൂദൻ അതിനെ തിരസ്കരി ച്ചുപോലും! എന്നുവെച്ചാൽ, സ്വന്തം വിഗ്രഹമൊഴിച്ചു മറ്റുള്ളവരുടെ വിഗ്രഹങ്ങളെയൊക്കെ അയാൾ തിരസ്കരിച്ചു; സുന്ദരമായ ഏതെ ങ്കിലും രൂപത്തിലോ പ്രതിരൂപത്തിലോ ഈശ്വരനെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്താൽ അതൊരു ഭയങ്കര തെറ്റാണ്, പാപമാണ് എന്ന് ആ യഹൂദൻ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ ഇരുവശത്തും രണ്ടു ദേവദൂതന്മാരുമായി മുക ളിൽ മേഘം തൂങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഒരു പെട്ടകം ഈശ്വരൻെറ പ്രതിനിധിയായാൽ അതു പവിത്രാണാം പവിത്രമാകുമത്രേ! ഈശ്വരൻ പ്രാവിൻെറ ആകൃതിയിൽ വന്നാൽ അതു പാവനമാണ്: പശുവിൻെറ വടിവിൽ വന്നാലോ അതവിശ്വാസികളുടെ അന്ധവിശ്വാസമായി: അതു തിരസ്കരിക്കണം. ഇതാണ് ലോകഗതി. ഇതുകൊണ്ടാണ് കവി പാടുന്നത്; “മർത്ത്യരായ നാം എത്ര വിഡ്ഢികളാണ്!” മറ്റുള്ളവരുടെ കണ്ണിലൂടെ നോക്കിക്കാണുക എത്ര പ്രയാസം! അങ്ങനെ ചെയ്യാത്ത താണ് മനുഷ്യരാശിയുടെ വിന. അതാണ് വിദ്വേഷത്തിൻെറയും അസൂയയുടെയും വക്കാണത്തിൻെറയും പോരാട്ടത്തിൻെറയും അടി ത്തറ. മേൽമീശവെച്ച ശിശുക്കൾ! മദ്രാസിൽനിന്നു പുറത്തു പോയിട്ടേ ഇല്ലാത്തവർ! എണീറ്റുനിന്ന് ആയിരം പാരമ്പര്യങ്ങൾ പിന്നിലുള്ള മുപ്പതുകോടി ജനങ്ങൾക്കു സാധികാരം നിയമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചു കൊടുക്കുന്നു! നിങ്ങൾക്കു ലജ്ജയില്ലേ? അത്തരം ഹീനകർമ്മ ത്തിൽനിന്നു പിൻ വാങ്ങുക, ആദ്യം നിങ്ങളുടെ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കുക! കുരുത്തംകെട്ട കുട്ടികൾ! നിങ്ങൾക്കു കടലാസ്സിൽ കുറേ കുത്തിക്കോറിവെയ്ക്കാം, ഏതെങ്കിലും ഒരു വിഡ്ഢിയെ അതു പ്രസിദ്ധീ കരിപ്പാനും കിട്ടും: എന്നുവെച്ചു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നു, നിങ്ങൾ

ജഗദുൽബോധകരാണെന്ന്: നിങ്ങൾ കരുതുന്നു, നിങ്ങൾ ഭാരതത്തിലെ പൊതുജനാഭിപ്രായമാണെന്ന്. അതു നേരോ? മദ്രാസിലെ സാമുദായിക പരിഷ്കർത്താക്കളോട് എനിക്കു പറയാനുള്ളതിതാണ്; അവരോട് അങ്ങേ അറ്റത്തെ സ്നേഹവും ബഹുമാനവുമാണെനിക്കുള്ളത്. അവരു ടെ വിശാലഹൃദയത്തെയും, രാജ്യത്തോടും പാവങ്ങളോടും മർദ്ദിത രോടുമുള്ള സ്നേഹത്തെയും ഓർത്തു ഞാൻ അവരെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഭ്രാതൃനിർവിശേഷമായ സ്നേഹത്തോടുകൂടി അവരോടെനിക്കു പറയാ നുള്ളത്, അവരുടെ പ്രവർത്തനരീതി ശരിയല്ലെന്നാണ്. ഒരുനൂറു കൊല്ലമായി അതു പരീക്ഷിച്ചതും പരാജയപ്പെട്ടതുമാണ്. നമുക്ക് ഒരു പുതിയ രീതി കൈക്കൊള്ളാം.

പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ കുറവു ഭാരതത്തിലെപ്പോഴെങ്കിലും ഉണ്ടാ യിട്ടുണ്ടോ? ഭാരതചരിത്രം വായിക്കുന്നുണ്ടോ നിങ്ങൾ? രാമാനുജൻ ആരായിരുന്നു? ശങ്കരൻ ആരായിരുന്നു? നാനക് ആരായിരുന്നു? ചൈതന്യൻ ആരായിരുന്നു? കബീർ ആരായിരുന്നു? ദാദു ആരായി രുന്നു? ഒരാൾക്കു പിമ്പേ മറ്റൊരാളായി വന്നെത്തിയ ഈ മഹാപ്രബോ ധകന്മാർ, ഒന്നാംകിടയിലുള്ള ഒരു നക്ഷത്രപംക്തി, ഇവരെല്ലാം ആരായിരുന്നു? രാമാനുജന് അധഃകൃതരോടു ദയയില്ലായിരുന്നോ? പറയരെപ്പോലും സ്വജാതിയിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുവാനല്ലേ ഒരായുഷ്കാലം മുഴുവൻ അദ്ദേഹം യത്നിച്ചത്? മുഹമ്മദീയരെപ്പോലും സ്വയൂഥത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചില്ലേ? ഹിന്ദുക്കളോടും മുഹ മ്മദീയരോടും ആലോചിച്ച് ഒരു പുതിയ വ്യവസ്ഥിതിയുളവാക്കാൻ നാനക് ശ്രമിച്ചില്ലേ? അവരെല്ലാം ശ്രമിച്ചു. അവരുടെ ജോലി ഇന്നും തുടരുകയാണ്. വ്യത്യാസമിതാണ്; ഇന്നത്തെ പരിഷ്കർത്താ ക്കളുടെ മേളക്കൊഴുപ്പൊന്നും അവർക്കില്ലായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ പരി ഷ്കർത്താക്കളിൽനിന്നെന്നപോലെ അവരുടെ ചുണ്ടിൽനിന്നു ശാപ വചസ്സുകളൊന്നും വീണിരുന്നില്ല. അവർ അനുഗ്രഹവചസ്സുകളേ അരുളിയുള്ളു. അവർ ഒരിക്കലും തിരസ്കരിച്ചില്ല. ആളുകളോടവർ പറഞ്ഞത്, വംശം സദാ വളരണമെന്നാണ്, പിന്നോട്ടു നോക്കിയിട്ട് അവർ പറഞ്ഞു; “ഹിന്ദുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ചെയ്തികൾ നല്ലതുതന്നെ: പക്ഷേ, ഭ്രാതാക്കളേ, കൂടുതൽ മെച്ചമായി നമുക്കു പ്രവർത്തിക്കാം.“ അവർ പറഞ്ഞില്ല; “അറുവഷളന്മാരായിരുന്നു നിങ്ങൾ: ഇന്നിപ്പോൾ നമുക്കു നല്ലവരാകണം,“ എന്ന്. അവർ പറഞ്ഞു; “നിങ്ങൾ മെച്ചപ്പെട്ടി രുന്നു: പക്ഷേ ഇന്നിപ്പോൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടാം“ എന്ന്. അതൊരു വമ്പിച്ച വ്യത്യാസമാണ്. നമ്മുടെ സ്വഭാവത്തിനൊത്തുവേണം നമുക്കു വളരാൻ. വിദേശീയസംഘങ്ങൾ നമ്മുടെമേൽ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ച കർമ്മ പദ്ധതികൾ അനുസരിക്കാനുള്ള ശ്രമം വിഫലമാണ്: അതസാദ്ധ്യമാണ്. മറ്റു ജനതകളുടെ രൂപം കൈക്കൊള്ളുക – നമ്മെ എത്രയൊക്കെ വളച്ചാലും ഒടിച്ചാലും – അസാദ്ധ്യം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ, ഈശ്വരൻ വാഴ്ത്തപ്പെടട്ടെ! അന്യവംശ്യരുടെ വ്യവസ്ഥകളെ ഞാൻ കുറ്റ പ്പെടുത്തുകയല്ല. അവർക്കവ നന്ന്. നമുക്കു നന്നല്ല. അവരുടെ ഭക്ഷ്യം നമുക്കു വിഷമാകാം. ഒന്നാമതു പഠിക്കേണ്ട

പാഠം ഇതാണ്. അവ രുടെ പിമ്പിൽ മറ്റു ശാസ്ത്രങ്ങളും വ്യവസ്ഥകളും പാരമ്പര്യങ്ങളു മായതിനാലാണ് അവർക്ക് ഇന്നത്തെ വ്യവസ്ഥിതി കൈവന്നത്. നമുക്ക് നമ്മുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളും ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങളായുള്ള കർമ്മവും പിമ്പിലുള്ള തിനാൽ, സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ, നമ്മുടേതായ ചായ്വ്, നമ്മുടേതായ വഴിച്ചാൽ, മാത്രമേ പിൻതുടരാനാവൂ. അതു നാം ചെയ്യു കയും വേണം.

അപ്പോൾ എൻെറ പരിപാടിയെന്തെന്നോ? മഹത്തുക്കളായ പ്രാചീനാ ചാര്യന്മാരുടെ ആശയങ്ങളെ പിൻതുടരുകയെന്നതാണ് എൻെറ പരിപാടി[1]. അവരുടെ ചെയ്തികൾ ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ കർമ്മസരണി കണ്ടെത്തുവാനുള്ള ഭാഗധേയം എനിക്കു കൈവന്നി ട്ടുണ്ട്. അവരാണ് ആദ്യമായി സമുദായത്തെ കരുപ്പിടിപ്പിച്ചെടുത്ത മഹാന്മാർ. പ്രഭാവം, പരിശുദ്ധി, ജീവിതം – ഇവയെല്ലാം നല്കിയ മഹാന്മാരാണവർ. ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായ പ്രവൃത്തിയാണ് അവർ ചെയ്തത്. ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായ പ്രവൃത്തി നമുക്കും ചെയ്യേണ്ട തുണ്ട്. പരിസ്ഥിതികൾ കുറച്ചൊന്നു മാറിയിരിക്കുന്നു: അതിനാൽ പ്രവൃത്തിസരണികളും കുറേ മറ്റേണ്ടതുണ്ട്: ഇത്രമാത്രം. ഓരോ വ്യക്തി ക്കെന്നപോലെ ഓരോ ജനതയ്ക്കും ഈ ജീവിതത്തിൽ തൻേറതായ ഒരു പ്രതിപാദ്യമുണ്ട് എന്നത്രേ എൻെറ കാഴ്ച. ഇതാണതിൻെറ കേന്ദ്രം, മുഖ്യരാഗം: മറ്റു രാഗിണികളൊക്കെ ആ രാഗത്തിനു ചുറ്റും വന്നുകൂടി, അങ്ങനെയാണ് സംഗീതലയമുണ്ടാകുന്നത്. ഇംഗ്ലണ്ടിലെന്നോണം, ഒരു ജനതയുടെ ജീവാതു രാഷ്ട്രീയപ്രഭാവമാണ്. കലാജീവിതമാകാം മറ്റൊന്നിൻേറത്. ഇങ്ങനെതന്നെ മറ്റുള്ളവയുടേയും കഥ. ഭാരതത്തിൽ മതജീവിതമാണ് കേന്ദ്രം, ജനതയുടെ ജീവിതസംഗീതത്തിൻെറ മുഖ്യരാഗം. ഏതെങ്കിലും ജനത അതിൻേറതായ ജീവശക്തി, നൂറ്റാണ്ടു കളിലായി രൂപപ്പെട്ടുവന്ന അതിൻെറ പുരോഗമനസരണി, കൈവെടി ഞ്ഞാൽ ആ ജനത നശിക്കും – ആ കൈവെടിയൽ നടന്നാൽ, അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ മതം തള്ളുവാനും, 'രാഷ്ട്രീയ' മോ, 'സാമുദായിക'മോ മറ്റു വല്ലതുമോ കേന്ദ്രമായി കൊള്ളുവാനും കഴിഞ്ഞാൽത്തന്നെ, ഫലം നിങ്ങളുടെ അറുതിയാവും. ഇതു തടയാൻ, മതത്തിൻെറ ജീവശക്തിയിലൂടെ സകലതും പ്രവർത്തിപ്പിക്കണം: മത മാകുന്ന നട്ടെല്ലിലൂടെ നിങ്ങളുടെ നാഡികളെല്ലാം സ്പന്ദിക്കട്ടെ. അമേരി ക്കരോടു മതം പ്രസംഗിക്കുകപോലും സാമുദായികജീവിതത്തിൽ അതുളവാക്കുന്ന പ്രായോഗികഫലം ചൂണ്ടിക്കാട്ടാതെ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു ഞാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു. വേദാന്തമുളവാക്കുന്ന ആശ്ചര്യകരമായ രാഷ്ട്രീയപരിണാമങ്ങൾ കാട്ടിക്കൊടുക്കാതെ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ മതം പ്രസംഗി ക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. ഇതുപോലെ ഭാരതത്തിൽ സാമൂഹ്യ പരിഷ്കാരം പ്രസംഗിക്കുന്നത്, ആ പുതുപദ്ധതി ആദ്ധ്യാത്മികജീവിത ത്തെ എത്രയധികം വികസിപ്പിക്കുമെന്നു

1 യേനാസ്യ പിതരോ യതാ യേന യാതാഃ പിതാമഹാഃ
തേന യായാത് സതാം മാർഗം തേന ഗച്ഛൻ ന രിഷ്യതേ. (മനു. 4.178)

കാട്ടിയിട്ടുവേണം. ഇതുപോലെ തന്നെ 'രാഷ്ട്രീയം' പ്രസംഗിക്കുന്നതും, ജനത മെച്ചപ്പെടുത്താനാഗ്രഹി ക്കുന്ന ആ ഒരു കാര്യം, ആദ്ധ്യാത്മികത, എത്രയധികം അതു മെച്ചപ്പെ ടുത്തുമെന്നു കാട്ടിയിട്ടേ ആകാവൂ. ഓരോ മനുഷ്യനും അയാളുടെ 'ഇഷ്ടം' ഇന്നതെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്: ഇതുപോലെതന്നെ ഓരോ ജനതയ്ക്കുമുണ്ട്. പല യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നമ്മുടെ 'ഇഷ്ടം' നാം വരിച്ചു കഴിഞ്ഞു: അതിനോടു നാം പറ്റിക്കൂടണം. ആലോചിച്ചാൽ കാണാം, നാം വരിച്ചത് അത്ര മോശമൊന്നുമല്ലെന്ന്. ഈ ലോകത്തിൽ ജഡത്തെപ്പറ്റിയല്ലാതെ ചൈതന്യത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുക, മനുഷ്യനെപ്പറ്റി യല്ലാതെ ഈശ്വരനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുക, അത്രയേറെ മോശപ്പെട്ട വര മാണോ? മറ്റൊരു ലോകത്തിൻെറ ഉണ്മയിലുള്ള തീവ്രവിശ്വാസം, ഈ ലോകത്തോടുള്ള തീവ്രവിദ്വേഷം, ത്യാഗത്തിൻേറതായ തീവ്ര പ്രഭാവം, ഈശ്വരനിലും അനശ്വരമായ ആത്മാവിലുള്ള തീവ്രശ്രദ്ധ – ഇതൊക്കെ നിങ്ങളിലുണ്ട്. ഇതു വെടിയുവാൻ നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്ത നെയും ഞാൻ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു: നിങ്ങൾക്കു കഴിയില്ല. ജഡവാദമംഗീ കരിച്ച്, കുറേക്കാലം ജഡവാദം പ്രസംഗിച്ച്, എന്നെ കബളിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങൾ ശ്രമിച്ചെന്നുവരാം. പക്ഷേ നിങ്ങളാരെന്ന് എനിക്കറിയാം. നിങ്ങളെ കൈക്കുപിടിച്ചു ഞാനിങ്ങെടുത്തുകൊണ്ടാൽ, മടങ്ങിയിങ്ങു പോരും നിങ്ങൾ: ലോകത്തിലെവിടെയുമുള്ള ഈശ്വരവാദികളെപ്പോലെ തന്നെ നെറിയുള്ള ഈശ്വരവാദികളായി നിങ്ങൾ മടങ്ങിവരും. സ്വഭാവം മാറ്റാൻ നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ കഴിയും?

അപ്പോൾ ഭാരതത്തിൽ എല്ലാ പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും ആദ്യമേ വേണ്ടത് മതപരമായ ഒരു ഉജ്ജൃംഭണമാണ്. ഭാരതത്തിലെങ്ങും സ്ഥിതി സമത്വപരമോ രാഷ്ട്രീയമോ (socialistic or political) ആയ ആശയ ങ്ങൾ പ്രവഹിപ്പിക്കുംമുമ്പ് ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങളിൽ നാടാകെ ആറാടി ക്കണം. നാം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ഒന്നാമത്തെ ജോലി ഇതാണ്; ഉപനിഷത്തു കളിലും മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പുരാണങ്ങളിലുമുള്ള അത്യദ്ഭുതസത്യങ്ങൾ അവയിൽനിന്നു വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരണം, വനങ്ങളിൽനിന്നു വെളി യിൽ കൊണ്ടുവരണം, സംഘവിശേഷങ്ങളുടെ പിടിപാടിയിൽനിന്നു വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരണം: പിന്നീടവയെ നാട്ടിലെങ്ങും പരക്കെ ചിതറണം. അങ്ങനെ പ്രസ്തുതസത്യങ്ങൾ വടക്കുമുതൽ തെക്കുവരെ, കിഴക്കുമുതൽ പടിഞ്ഞാറുവരെ, ഹിമാലയംമുതൽ കന്യാകുമാരിവരെ, സിന്ധുമുതൽ ബ്രഹ്മപുത്രവരെ – തീപോലെ കത്തിക്കാളി നാടാകെ നടമാടട്ടെ! ഓരോരുത്തനും അവയെ അറിയണം: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിങ്ങനെയാണ്; – "ഒന്നാമത് അതു കേൾക്കണം, പിന്നെ അതു ചിന്തിക്കണം, പിന്നെ ധ്യാനിക്കണം."[1] ആളുകൾ ഇതാദ്യം കേൾ ക്കട്ടെ! തങ്ങളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ള മഹത്തായ സത്യങ്ങൾ കേൾ ക്കുവാൻ

ആളുകളെ സഹായിക്കുന്നവന് അതിലും മെച്ചപ്പെട്ട മറ്റൊരു കർമ്മം ഇന്നു ചെയ്യാനില്ല. നമ്മുടെ വ്യാസൻ പറയുന്നു; "കലിയുഗ ത്തിൽ ഒരു കർമ്മമേ ചെയ്യാനുള്ളു. യാഗങ്ങളും വൻതപസ്യകളും ഇന്നു നിഷ്ഫലമാണ്. അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സത്കർമ്മം ദാനമാണ്."[2] ഈവക ദാനങ്ങളിൽവെച്ച് ആദ്ധ്യാത്മികതയും അദ്ധ്യാത്മവിദ്യയും കൊടുക്കുന്നതാണുത്തമം. അടുത്ത ദാനം ലൗകികവിദ്യ നല്കുന്ന താണ്: അടുത്തതു ജീവദാനം. നാലാമത്തേത് അന്നദാനവും. അദ്ഭുത കരമായ ദാനശീലമുള്ള ഈ ഭാരതീയ ജനതയെ നോക്കൂ. അതിദരിദ്ര മായ ഈ ഭാരതത്തിൽ നടക്കുന്ന ദാനങ്ങളുടെ തോതെത്ര വലുതെന്നു നോക്കൂ. ഇവിടത്തെ അതിഥിസത്കാരം നോക്കൂ; ഇവിടെ ഒരാൾക്കു നാട്ടിലെ ഏറ്റവും നല്ല വസ്തുക്കളും സർവ്വത്ര സൗഹൃദവും കൈക്കൊ ണ്ടുകൊണ്ടു വടക്കുമുതൽ തെക്കുവരെ കാൽനടയായി സഞ്ചരിക്കാം. നാട്ടിലെവിടെയെങ്കിലും ഒരപ്പക്കഷ്ണമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഒരു യാചകനും ഇവിടെ പട്ടിണിയായിപ്പോവില്ല.

ഈ ദാനഭൂമിയിൽ ഒന്നാമത്തെ ദാനമായ അദ്ധ്യാത്മവിദ്യാദാന ത്തിനു വേണ്ടി ഉത്സാഹംകൊള്ളാം. ആ വിദ്യാദാനത്തെ നാം ഭാരതസീമകൾക്കുള്ളിൽ പരിമിതമാക്കരുത്: അതു ലോകമെങ്ങും പരക്കണം. ഇതായിരുന്നു ഇവിടുത്തെ പതിവ്. ഭാരതീയചിന്തകൾ ഭാരതത്തിന് വെളിയിലേക്ക് കടന്നിട്ടില്ലെന്നു പറയുന്നവർ, ഭാരതത്തിന് വെളിയിൽ ചെന്നു വിദേശങ്ങളിൽ മതം പ്രസംഗിച്ച ഒന്നാമത്തെ സന്ന്യാസി ഞാനാണെന്നു പറയുന്നവർ, സ്വവംശചരിതമറിയാത്തവ രാണ്. വീണ്ടും വീണ്ടും ഇതു നടന്നിട്ടുണ്ട്. ലോകത്തിന് ആവശ്യമായി വന്നപ്പോഴെല്ലാം, ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഈ നിത്യപ്രവാഹം എമ്പാടും വഴിഞ്ഞൊഴുകി ലോകത്തെ ആറാടിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയ വിജ്ഞാനദാനം യുദ്ധകാഹളമൂതി കുപ്പിണികളെ മുന്നേറ്റിക്കൊണ്ട് നിർവ്വഹിക്കത്തെ ക്കതാണ്. കൊള്ളിവെച്ചും വാൾവീശിയും നല്കാവുന്നതാണ്, മതേതര വിജ്ഞാനവും സാമൂഹ്യവിജ്ഞാനവും. അദ്ധ്യാത്മവിദ്യാദാനമാകട്ടെ, പ്രത്യക്ഷമായി ഒട്ടേറെ പനിനീർപ്പൂക്കളെ വിടർത്തി, കാണപ്പെടാതെയും കേൾക്കപ്പെടാതെയും പൊഴിയുന്ന മഞ്ഞുതുള്ളിപോലെ മാത്രമേ നിറ വേറ്റാൻ പറ്റൂ. ഇതാണ് ഭാരതം വീണ്ടും വീണ്ടും ലോകത്തിന് ചെയ്തി ട്ടുള്ള ദാനം. ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കാൻ കരുത്തുള്ള ഒരു ജനത വഴിക്കും യാത്രയ്ക്കും നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കി ലോകജനതകളെ ഏകീകരിച്ച പ്പോഴൊക്കെ, ഉടനടി, ഭാരതം ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു തൻെറ പങ്കായ അദ്ധ്യാത്മശക്തി ലോകത്തിൻെറ സമഷ്ടിപുരോഗതിക്ക് സംഭാവന ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ബുദ്ധൻ ജനിക്കുന്നതിനു

1 ശ്രോതവ്യോ മന്തവ്യോ നിദിധ്യാസിതവ്യഃ. (ബൃഹ. ഉ. 2.4.5)

2 തപഃ പരം കൃതയുഗേ ത്രേതായാം ജ്ഞാനമുത്തമം
ദ്വാപരേ യജ്ഞമേവാഹുർദാനമേകം കലൗ യുഗേ. (മ.ഭാ. ശാന്തി. 231. 28)

പല യുഗങ്ങൾക്കു മുമ്പേ ഇതു സംഭവിച്ചു: അതിൻെറ അവശേഷങ്ങൾ ഇന്നും ചൈനയിലും ഏഷ്യാമൈനറിലും മലയാദ്വീപസമൂഹത്തിൻെറ ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തും നിലനില്പുണ്ട്. ഗ്രീക്കുകാരനായ ആ മഹാവിജേതാവ് അന്നറിയപ്പെട്ട ലോകത്തിലെ നാലു മൂലകളെ കൂട്ടിയിണക്കിയപ്പോഴും ഇതുതന്നെ സംഭവിച്ചു. അപ്പോൾ പുറത്തേക്ക് പാഞ്ഞുചെന്നു, ഭാരതത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികത. ഊറ്റംകൊള്ളുന്ന പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം ആ കവി ഞ്ഞൊഴുകലിൻെറ അവശേഷംമാത്രമാണ്. അതേ അവസരം ഇതാ വീണ്ടും വന്നിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്ശക്തി അഭൂതപൂർവ്വമായി ലോക ജനതകളെ കൂട്ടിയിണക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാർ നിർമ്മിച്ച പാത കളും ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളും ഭൂമിയുടെ ഒരു മൂലയിൽനിന്നു മറ്റേ മൂലവരെ പാഞ്ഞുപോകുകയാണ്. അവരുടെ പ്രതിഭകൊണ്ട് മുമ്പൊരി ക്കലുമുണ്ടാകാത്തവിധം, ഇന്നു ലോകം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മാനവ ചരിത്രത്തിൽ മുമ്പൊരിക്കലും നടന്നിട്ടില്ലാത്തമട്ടിൽ, ഇന്നു കച്ചവട കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഉടനടി, ബോധപൂർവമോ അബോധ പൂർവ്വമോ, ഭാരതം ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റ് അദ്ധ്യാത്മവിദ്യയുടെ ദാനധാര തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മുൻചൊന്ന പാതകളിലൂടെ ആവക ദാനങ്ങൾ ലോകസീമകളോളം പാഞ്ഞുചെല്ലുകയും ചെയ്യും. അമേരിക്കയിൽ ഞാൻ പോയതു നിങ്ങളുടെയോ എൻെറയോ പ്രവൃത്തിയല്ല: ഭാരത ഭാഗധേയത്തെ നേർവഴി നയിക്കുന്ന ഈശ്വരനാണ് എന്നെ അയച്ചത്. ഇതുപോലെ ശതക്കണക്കിന് ആളുകളെ ലോകജനതകളുടെ അടുക്ക ലേക്ക് അയക്കുകയും ചെയ്യും. ലോകത്തിലുള്ള ഒരു ശക്തിക്കും അതു തടുക്കാവതല്ല. ഇതും അവശ്യം ചെയ്യേണ്ട കാര്യമാണ്. നിങ്ങളുടെ മതം പ്രസംഗിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ പുറത്തേക്കു പോകണം: സൂര്യനു താഴെയുള്ള ഓരോ ജനതയോടും അതു പ്രസംഗിക്കണം: എല്ലാ ആളുകളോടും പ്രസംഗിക്കണം. ഇതാണ് ചെയ്യേണ്ട ഒന്നാമ ത്തെ കാര്യം. പിന്നെ, അദ്ധ്യാത്മവിദ്യോപദേശത്തോടൊപ്പം, മതേ തരവിദ്യയും ആവശ്യമുള്ള മറ്റു വിദ്യകളും വന്നുകൊള്ളും. എന്നാൽ മതം കൂടാതെ മതേതരവിദ്യ കൈക്കലാക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ, ഞാൻ തുറന്നുപറയുന്നു, ആ ശ്രമം ഭാരതത്തിൽ വ്യർത്ഥമാണെന്ന്. ജനത യുടെമേൽ അതിന് ഒരു പിടിയുമുണ്ടാവില്ല. വമ്പിച്ച ആ ബൗദ്ധ പ്രസ്ഥാനംപോലും അതുകൊണ്ടാണ് കുറെയൊക്കെ പരാജയമടഞ്ഞത്.

സുഹൃത്തുക്കളേ, അതുകൊണ്ട് എൻെറ പരിപാടി, നമ്മുടെ ശാസ്ത്ര ങ്ങളിലുള്ള സത്യങ്ങൾ ഭാരതത്തിനകത്തും പുറത്തും പ്രചരിപ്പിക്കു വാൻ നമ്മുടെ ചെറുപ്പക്കാരെ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ തുട ങ്ങുകയാണ്. ആണുങ്ങൾ, ആണുങ്ങളാണ് നമുക്കാവശ്യം: മറ്റെല്ലാം തയ്യാറാകും. പക്ഷേ നമുക്കു വേണ്ടത് കരുത്തും ചൊറുചൊറുക്കും ശ്രദ്ധയുമുള്ള, നട്ടെല്ലുമുട്ടെ ആർജ്ജവമുള്ള, ചെറുപ്പക്കാരെയാണ്. അത്തരം ഒരു നൂറുപേരുണ്ടെങ്കിൽ

ലോകത്തെ ഇട്ടുവട്ടമടിക്കാം. മറ്റെല്ലാ റ്റിനേക്കാളും കരുത്തുള്ളതാണ് ഇച്ഛാശക്തി. ഇതിന്റെ മുമ്പിൽ എല്ലാം വണങ്ങിക്കൊള്ളണം: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈശ്വരനിൽനിന്ന്, ഈശ്വ രനിൽനിന്നുതന്നെയാണ്, ഇച്ഛാശക്തി വന്നുകൂടുന്നത്. വിശുദ്ധവും ബലിഷ്ഠവുമായ ഇച്ഛാശക്തി സർവശക്തമാണ്. അതിൽ നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമില്ലേ? നിങ്ങളുടെ മതത്തിലെ മഹത്തായ സത്യങ്ങൾ ലോക ത്തിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുക, അതേ, പ്രചരിപ്പിക്കുക: ലോകം അവയെ കാത്തുനില്ക്കുന്നു. അധഃപതിപ്പിക്കുന്ന വാദമുഖങ്ങളാണ് നൂറ്റാണ്ടുക ളായി ആളുകളെ പഠിപ്പിച്ചുവന്നത്. അവർ വെറും ശൂന്യമാണെന്നത്രേ അവരോടു പറഞ്ഞുപിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ലോകത്തിലെങ്ങും സാമാന്യ ജനത്തെ ധരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്, അവർ മനുഷ്യരല്ലെന്നാണ്. പല ശതകങ്ങ ളായുള്ള ഭയപ്പാടിന്റെ വലുപ്പംകൊണ്ടു മൃഗപ്രായരായിരിക്കയാണവർ. അവർക്ക് ആത്മാവിനെപ്പറ്റി കേൾക്കാൻ അനുവാദമില്ലായിരുന്നു. അവർ ആത്മാവിനെക്കുറിച്ച് കേൾക്കട്ടെ, ഏറ്റവും എളിയവരിൽ പ്പോലും ജനനമരണങ്ങളറ്റ ആത്മാവുണ്ടെന്ന് അവർ ധരിക്കട്ടെ. വാളുകൊണ്ടു പിളരാത്ത, തീകൊണ്ടെരിയാത്ത, കാറ്റുകൊണ്ടുലയാത്ത, അമരവും അനാദ്യനന്തവും സർവശുദ്ധവും സർവശക്തവും സാർവത്രി കവുമായ, ആത്മാവിനെപ്പറ്റി അവർ കേൾക്കട്ടെ! അവർക്ക് ആത്മ വിശ്വാസമുണ്ടാകട്ടെ! എന്താണ് ഇംഗ്ലീഷ്കാർക്കും നിങ്ങൾക്കും തമ്മി ലുള്ള വ്യത്യാസം? അവർ സ്വമതത്തെപ്പറ്റിയും കർത്തവ്യത്തെപ്പറ്റിയും മറ്റും എത്രയും സംസാരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ! ആ വ്യത്യാസം ഞാൻ കണ്ടു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുകാരന് ആത്മവിശ്വാസമുണ്ട്: നിങ്ങൾക്കതില്ല – ഇതാണ് വ്യത്യാസം. താൻ ഒരിംഗ്ലീഷുകാരനാണെന്നതിൽ അയാൾ വിശ്വസിക്കുന്നു: അതുകൊണ്ടയാൾക്കെന്തും ചെയ്യാം. അയാളിലുള്ള ഈശ്വരനെ അതു വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. അപ്പോൾ ഇഷ്ടമുള്ളതെല്ലാം അയാൾക്കു ചെയ്യാം. (അവർ) നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും നിങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും നിങ്ങൾക്കൊന്നും ചെയ്യാനാവില്ലെന്നാണ്. ഓരോ ദിവസവും നിങ്ങൾ വെറും 'പൂജ്യ'മായിത്തീരുകയുമാണ്. കരുത്താണ് നമുക്ക് വേണ്ടതും. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളിൽത്തന്നെ നിങ്ങൾ വിശ്വ സിക്കുവിൻ. നാം ദുർബ്ബലരായിരിക്കയാണ്. അതുകൊണ്ടത്രേ ഗുപ്ത വിദ്യയും (occultism) ഗൂഢവിദ്യയും (mysticism) – ഈ വഴുക്കൻ വസ്തുക്കൾ – നമ്മുടെ അടുക്കലേക്ക് വന്നുകൂടുന്നത്. ഇവയിലൊക്കെ വമ്പിച്ച സത്യങ്ങളുണ്ടാകാം: പക്ഷേ ഇവ നമ്മെ മിക്കവാറും നശിപ്പിച്ചി രിക്കയാണ്. സിരകൾക്കു കരുത്തിയറ്റുക: ഇരുമ്പിൻമാംസപേശികളും, ഉരുക്കിൻ സിരാതന്തുക്കളുമാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. നാം വേണ്ടത്ര കരഞ്ഞിരിക്കുന്നു, ഇനി കരച്ചിൽ വേണ്ട. തൻകാലിൽ നില്ക്കുക, ആണുങ്ങളാകുക, നമുക്കുവേണ്ടത് ആണുങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കുന്ന മതമാണ്, ആണുങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കുന്ന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ,

ആണു ങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കുന്ന വടിവൊത്ത വിദ്യാഭ്യാസം: ഇതാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. ഇവിടെയാണ് സത്യത്തിൻെറ തെളിവും. കായികമായും ബൗദ്ധികമായും ആദ്ധ്യാത്മികമായും നിങ്ങളെ തളർത്തുന്നതെല്ലാം വിഷംപോലെ വെടിയുക. അതിൽ ജീവനില്ല, അതു സത്യമാവില്ല. സത്യം കരുത്തിയറ്റും, സത്യം വിശുദ്ധിയാണ്. സത്യം സർവ്വജ്ഞാന മാണ്. സത്യം കരുത്തിയറ്റണം, വെളിപ്പെടുത്തണം, ചുണപ്പെടുത്തണം. ഈ ഗൂഢവിദ്യകളിൽ സത്യത്തിൻെറ ചില കണങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, സാമാന്യമായിപ്പറഞ്ഞാൽ, അവ തളർത്തുന്നവയാണ്. എന്നെ വിശ്വ സിക്കൂ. ഒരായുഷ്ക്കാലത്തെ അനുഭവമാണ് എനിക്കതിനെപ്പറ്റിയുള്ളത്. ഞാൻ എത്തിച്ചേരുന്ന ഒരേ ഒരു നിഗമനം അതു തളർത്തുമെന്നത്രേ. ഭാരതത്തിലെങ്ങും ഞാൻ സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ട്: ഇവിടെയുള്ള ഓരോ ഗുഹ യിലും തിരക്കിയിട്ടുണ്ട്, ഹിമാലയത്തിൽ നിവസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജീവിതം മുഴുവൻ അവിടെത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ആളുകളെ എനിക്കറിയാം. എൻെറ ജനതയെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു: നിങ്ങളെ ഇതിലധികം അധഃ പതിതരും ദുർബ്ബലമായി കാണുക എനിക്കു വയ്യ. അതിനാൽ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും സത്യത്തിനുവേണ്ടിയും "നിർത്തു!" എന്നു വിളിച്ചുപറയാൻ ഞാൻ നിർബ്ബദ്ധനാണ്: എൻെറ വംശത്തിൻെറ ഈ അധഃപതനത്തിന്നെതിരായി ശബ്ദമുയർത്താൻ ഞാൻ നിർബ്ബദ്ധനാണ്. തളർത്തുന്ന ഈ ഗൂഢവിദ്യകൾ വെടിയുക: കരുത്തന്മാരാകുക. നിങ്ങളുടെ ഉപനിഷത്തുകളിലേക്ക് മടങ്ങിച്ചെല്ലുക, വെളിച്ചവും കരുത്തും തെളിച്ചവുമുള്ള ആദർശത്തിലേക്ക്. ഗൂഢവും അവസാദകവുമായ ഇവറ്റയിൽനിന്നെല്ലാം പിൻവാങ്ങുക. ഈ ദർശനം കൈക്കൊള്ളുക. നിങ്ങളുടെ ഉണ്മപോലെതന്നെ, ലോകത്തിൽവെച്ച് ഏറ്റവും സരളമാണ് അത്യുത്തമമായ സത്യങ്ങളെല്ലാം. ഉപനിഷത്തുകളിലുള്ള സത്യങ്ങളാണ് നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലുള്ളത്. അവയെ കൈക്കൊള്ളുക: ജീവിതത്തിൽ പകർത്തുക. അപ്പോൾ ഭാരതത്തിൻെറ മോചനം ആസന്നമായിരിക്കും.

ഒരു വാക്കുകൂടി പറഞ്ഞ് അവസാനിപ്പിക്കാം. അവർ രാജ്യസ്നേഹ ത്തെക്കുറിച്ച് പറയുന്നു. സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്: എൻേറതായ രാജ്യസ്നേഹം എനിക്കുമുണ്ട്. വമ്പിച്ച നേട്ടങ്ങൾക്കു മൂന്നു സംഗതികളാണാവശ്യം. ഒന്നാമതു ഹൃദയം മുട്ടെ തപിക്കണം. ബുദ്ധിയിലും യുക്തിയിലുമെന്തിരിക്കുന്നു? അവ കുറച്ചടി മുന്നോട്ടു വെച്ച് അവിടെ സ്തംഭിച്ചുനില്ക്കും. പ്രചോദനം വരുന്നതു ഹൃദയത്തിലൂ ടെയാണ്. ഏതഭേദ്യകവാടവും സ്നേഹം ഉൽഘാടനം ചെയ്യും. പ്രപഞ്ച രഹസ്യങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനദ്വാരമാണ് സ്നേഹം. അതിനാൽ പരിഷ്കർത്താക്കളും സ്വരാജ്യസ്നേഹികളുമാകാൻ കൊതിക്കുന്ന എൻെറ കൂട്ടരേ, തപിക്കുക. നിങ്ങൾ തപിക്കുന്നുണ്ടോ? ദേവതകളു ടെയും

ഋഷിമാരുടെയും ദശലക്ഷം അനന്തരഗാമികൾ മൃഗങ്ങളുടെ അടുത്ത അയൽപക്കക്കാരായിരിക്കുന്നതിൽ നിങ്ങൾ തപിക്കുന്നുണ്ടോ? ദശലക്ഷങ്ങൾ ഇന്നു പട്ടിണികിടക്കുന്നതിൽ, യുഗങ്ങളായി പട്ടിണി കിടന്നുവരുന്നതിൽ, നിങ്ങൾ തപിക്കുന്നുണ്ടോ? അറിവില്ലായ്മ ഒരു കാർമേഘംപോലെ നാടാകെ പരന്നിട്ടുള്ളതിൽ നിങ്ങൾ തപിക്കുന്നു ണ്ടോ? അതു നിങ്ങളെ അസ്വസ്ഥരാക്കുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ ഉറക്ക ത്തെ ഭഞ്ജിക്കുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ കലർന്നു, ധമനി കളിലൂടെ ഒഴുകി, ഹൃദയത്തുടിപ്പുകളോടൊത്ത് അതു താളം ചവിട്ടുന്നു ണ്ടോ? അതു നിങ്ങളെ ഏതാണ്ടു ഭ്രാന്തരാക്കുന്നുണ്ടോ? വിനാശക്ലേശ മെന്ന ഒരേ ഒരു ചിന്ത നിങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞുമുറ്റിയോ? സ്വന്തം പേരും പെരുമയും വീട്ടുകാരും കുട്ടികളും പൊരുളും സ്വന്തം തടിപോലും, നിങ്ങൾ മറന്നുകഴിഞ്ഞുവോ? ഇത്രത്തോളമായോ, സ്വരാജ്യസ്നേഹി യാകാനുള്ള ഒന്നാമത്തെ, വെറും ഒന്നാമത്തെ, ചുവടുവെയ്പാണത്. നിങ്ങളിൽ മിക്കവർക്കുമറിയാവുന്നതുപോലെ, ഞാൻ അമേരിക്കയ്ക്കു പോയതു മതമഹാസമ്മേളനത്തിനു വേണ്ടിയല്ല: പിന്നയോ, എന്നിൽ, എൻെറ ആത്മാവിൽ, ഈ ഭയങ്കരതാപമുണ്ടായിരുന്നു. പന്തിരണ്ടു കൊല്ലം ഭാരതത്തിലെല്ലാം ഞാൻ അലഞ്ഞുനടന്നു: എൻെറ നാട്ടുകാർ ക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കാൻ ഒരു വഴിയും കണ്ടില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ അമേരിക്കയ്ക്ക് പോയത്. അന്നെന്നെ അറിഞ്ഞിരുന്ന മിക്ക വർക്കും അതറിയാം. ഈ മതമഹാസമ്മേളനത്തെ ആരത്ര കൂട്ടാക്കി? ഇവിടെ എൻെറ സ്വന്തം മാംസവും രക്തവുംതന്നെ നാൾക്കുനാൾ താണുതാണുപോകയായിരുന്നു. അവരെ ആർ കൂട്ടാക്കി? ഇതായിരുന്നു എൻെറ ആദ്യത്തെ ചുവടുവെയ്പ്.

അങ്ങനെ നിങ്ങൾ തപിക്കുന്നുണ്ടാവാം: എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ ഉത്സാഹത്തെ പതഞ്ഞുപൊങ്ങുന്ന വാക്കുകളിലേക്ക് പകർന്നുകള യാതെ പ്രായോഗികമായ വല്ല പോംവഴിയും നിങ്ങൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അവരെ ജീവന്മരണത്തിൽനിന്നു പുറത്തെടുക്കു വാൻ, ചീത്തവിളിയുടെ സ്ഥാനത്തു വല്ലതുമൊരു സഹായം, കഷ്ട പ്പാടിൻെറ വേദനയാറ്റുന്ന കുറെ അരുമവാക്കുകൾ, നിങ്ങൾ കണ്ടു വെച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഇതുകൊണ്ടും എല്ലാമായില്ല. വൻമലപോലുള്ള വലിയ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ കയറിക്കടക്കാനുള്ള ഇച്ഛാശക്തി നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ? ലോകം മുഴുവൻ വാളുമേന്തി എതിർത്തുനിന്നാലും നിങ്ങൾക്കു ശരി യെന്നു തോന്നുന്നതു ചെയ്യാനുള്ള ചങ്കൂറ്റം നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ? നിങ്ങ ളുടെ ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളും നിങ്ങൾക്കെതിരാണെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ പണമെല്ലാം പോയാൽ, പേരും പെരുമയും പൊലിഞ്ഞാൽ, സമ്പത്തു നാമാവശേഷമായാൽ – എന്നാലും ആ പിടിവിടാതിരിക്കുമോ? അതു തന്നെ പിൻതുടർന്ന്, പതറാതെ, സ്വന്തം ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് നിങ്ങൾ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമോ? മഹാനായ ഭർത്തൃഹരിരാജാവു പറഞ്ഞതു പോലെ, നീതിനിപുണന്മാർ നിന്ദിക്കട്ടെ, അല്ലെങ്കിൽ സ്തുതിക്കട്ടെ: ലക്ഷ്മീഭഗവതി വരട്ടെ, അഥവാ ഇഷ്ടംപോലെ പോകട്ടെ: മരണം ഇന്നു വരട്ടെ, അഥവാ ശതകങ്ങൾക്കുശേഷം വരട്ടെ:

ന്യായമായ മാർഗ്ഗം വിട്ടു തെല്ലും പതറാത്തവനാണ് ധീരൻ."[1] ഈ ഉറപ്പു നിങ്ങൾക്കു ണ്ടോ? ഇവ മൂന്നും നിങ്ങൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങളോരോരുത്തനും അദ്ഭുതങ്ങൾ ചെയ്യാൻ കഴിയും. പത്രത്തിലെഴുതേണ്ട, പ്രസംഗിച്ചു നടക്കേണ്ട: നിങ്ങളുടെ മുഖമേ ജ്വലിക്കും. നിങ്ങൾ ഒരു ഗുഹയിൽ കാലം കഴിച്ചാലും നിങ്ങളുടെ ചിന്തകൾ ആ കരിങ്കൽച്ചുമരുകളും തുളച്ചുകടക്കും, നൂറു നൂറ്റാണ്ടുകൾ സ്പന്ദിച്ചു ലോകമെങ്ങും നടക്കും: ഒരുപക്ഷേ, ഒടുവിൽ, വല്ല മസ്തിഷ്കത്തിലും കടന്നുകൂടി, അവിടെ അതു സംപ്രവൃത്തമാകും. അത്തരം പ്രഭാവമാണ് ചിന്തയ്ക്കും ആർജ്ജവത്തിനും ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിക്കുമുള്ളത്.

നിങ്ങളെ നിറുത്തി താമസിപ്പിക്കയാണ് ഞാനെന്ന ശങ്കയില്ലാതില്ല. എങ്കിലും ഒരു വാക്കുകൂടി. എന്റെ നാട്ടുകാരേ, എന്റെ കൂട്ടുകാരേ, എന്റെ കുട്ടികളേ! (ഭാരതീയ) ജനതയാകുന്ന ഈ കപ്പൽ ദശലക്ഷം ആത്മാക്കളെ ജീവിതസാഗരത്തിന്റെ മറുകരയിൽ കൊണ്ടുവിട്ടു വരികയാണ്. മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന വളരെ നൂറ്റാണ്ടുകളായി ഈ സാഗര ത്തിൽ അതോടിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്: ദശലക്ഷം ആത്മാക്കൾ അതിനെ ക്കൊണ്ടു മറുകരയ്ക്കെത്തിയിട്ടുണ്ട്, മുക്തിപദമടഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇന്നിപ്പോൾ, നിങ്ങളുടെ കുറ്റംകൊണ്ടാവാം, അതിന്നു ചില്ലറ കേടു പറ്റിയിട്ടുണ്ട്, ഒരോട്ട വീണിട്ടുണ്ട്. എന്നുവെച്ച് അതിനെ ശപിക്കാനാ ണോ നിങ്ങളുടെ ഭാവം? എണീറ്റുനിന്ന് അതിന്റെമേൽ – മറ്റേതിനേ ക്കാളുമേറെ ജോലി ചെയ്തുതീർത്തിട്ടുള്ള അതിന്റെമേൽ – ശാപ വചസ്സുകൾ ചൊരിയുന്നതു യുക്തമാണോ? ഈ ജനതയാകുന്ന കപ്പലിന്, നമ്മുടെ സമുദായത്തിന്, ഓട്ട വീണിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ സന്താനങ്ങളാണ് നാം. ഈ ഓട്ടകൾ നമുക്കു ചെന്നടയ്ക്കാം. നമ്മുടെ ഹൃദയരക്തംകൊണ്ടു സസന്തോഷം നമുക്കതു ചെയ്യാം: കഴിവി ല്ലെങ്കിൽ, മരിക്കാം. നമ്മുടെ തലച്ചോറു പറിച്ചെടുത്ത് ഒരടപ്പുണ്ടാക്കി വിടവുകളിൽ തിരുകാം. അല്ലാതെ, അതിനെ ശപിക്കുകയോ? ഒരിക്കലുമ രുത്. ഈ സമുദായത്തിന്നെതിരായി ഒരു കടുത്ത വാക്കും പറയരുത്. അതിന്റെ പഴയ പെരുമയെച്ചൊല്ലി ഞാനതിനെ സ്നേഹിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ദേവന്മാരുടെ സന്താനങ്ങളാകയാൽ, മഹിതപിതാമഹന്മാ രുടെ മക്കളാകയാൽ, നിങ്ങളെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. പിന്നെ നിങ്ങളെ എങ്ങനെ ഞാൻ ശപിക്കും? ഒരിക്കലുമില്ല. എല്ലാ അനുഗ്രങ്ങളും നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ നേരുന്നു. എന്റെ കുട്ടികളേ, നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഞാൻ വന്നിട്ടുള്ളത് എന്റെ പരിപാടികളെക്കുറിച്ചു നിങ്ങളോടെല്ലാം പറയാനാണ്. നിങ്ങൾ ചെവിക്കൊള്ളുമെങ്കിൽ, നിങ്ങളോടൊത്തു പ്രവർ ത്തിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാർ. മറിച്ച്, ചെവിക്കൊള്ളുന്നില്ലെങ്കിൽ, അല്ല, ഭാരതത്തിൽനിന്നെന്നെ

1 നിന്ദന്തു നീതിനിപുണാ യദി വാ സ്തുവന്തു
ലക്ഷ്മീഃ സമാവിശതു ഗച്ഛതു വാ യഥേഷ്ടം
അദ്യൈവ വാ മരണമസ്തു യുഗാന്തരേ വാ
ന്യായ്യാത് പഥഃ പ്രവിചലന്തി പദം ന ധീരാഃ. (നീതിശതകം 74)

ചവിട്ടിപ്പുറത്താക്കുകയാണെങ്കിൽപ്പോലും, ഞാൻ മടങ്ങിവന്ന് നാമെല്ലാം മുങ്ങുകയാണെന്നു നിങ്ങളോടു പറയു കതന്നെ ചെയ്യും. ഞാനിപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കഴിയുവാൻ വന്നിരിക്കയാണ്. മുങ്ങണമെങ്കിൽത്തന്നെ നമുക്കൊന്നിച്ചു മുങ്ങാം: എന്നാൽ ശാപവചസ്സുകൾ നമ്മുടെ ചുണ്ടുകളിൽ ആവിർഭവിക്കാ തിരിക്കട്ടെ!

***

12

വേദാന്തവും ഭാരതീയജീവിതവും

നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറയും മതത്തിൻെറയും പേരെന്ന നില യിൽ തുലോം പ്രചാരം സിദ്ധിച്ച ഒരു വാക്കുണ്ട് – ഹിന്ദു. 'വേദാന്തമത' മെന്നതുകൊണ്ടു ഞാനർത്ഥമാക്കുന്നതിനോടുള്ള ചാർച്ച ഗണിച്ച് ഹിന്ദു എന്ന വാക്ക് സ്വല്പം വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വാക്ക് പ്രാചീനരായ പേഴ്സ്യക്കാർ സിന്ധുനദിക്കു നല്കിയ പേരാണ്. സംസ്കൃതത്തിലുള്ള 'സ'കാരമെല്ലാം പ്രാചീന പേഴ്സ്യൻഭാഷയിൽ 'ഹ'കാരമായി മാറുന്നു: അങ്ങനെ 'സിന്ധു' 'ഹിന്ദു'വായി. ഗ്രീക്കുകാർ 'ഹ' ഉച്ചരിക്കാൻ വയ്യാതെ അതു വേണ്ടെന്നുവെച്ച വിവരം നിങ്ങൾ ക്കൊക്കെ അറിയാമല്ലോ: അങ്ങനെ നാം ഇന്ത്യക്കാരായി. സിന്ധുവി ൻെറ മറുകരയിൽ പാർക്കുന്നവരെ കുറിക്കാൻ പ്രയോഗിച്ച ഹിന്ദുപദ ത്തിൻെറ അർത്ഥം പണ്ടെന്തായാലും, ഇന്നിപ്പോൾ അതിൻെറ ശക്തി യൊക്കെ പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു: കാരണം, സിന്ധുവിൻെറ ഇക്കരെ പാർക്കുന്നവരെല്ലാം ഇന്ന് ഒരേ മതത്തിൽപെടുന്നവരല്ല: ആ കൂട്ട ത്തിൽ ശരിയായ ഹിന്ദുക്കളുണ്ട്: മുഹമ്മദീയരും പാഴ്സികളും ക്രിസ്ത്യാനികളും ബൗദ്ധരും ജൈനരുമുണ്ട്. അതിൻെറ അക്ഷരാർത്ഥ ത്തിൽ ഹിന്ദുപദം ഇവരെയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളണം. എന്നാൽ മതവാചി എന്ന നിലയിൽ ഇവരെയൊക്കെ ഹിന്ദുക്കൾ എന്നു വിളിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. അതിനാൽ നമ്മുടെ മതത്തിനു പറ്റുന്ന ഒരു സാമാന്യനാമം കണ്ടെത്തുക എളുപ്പമല്ല. മിക്കവാറും ഒരു നാമമില്ലാതെ, ഒരു വ്യവ സ്ഥിതസമ്പ്രദായമില്ലാതെ, ഒരു സംഘടനയില്ലാതെ ഒത്തുകൂടിയ ഭിന്ന ങ്ങളായ മതങ്ങളുടെയും ആശയങ്ങളുടെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും ചടങ്ങു കളുടെയും ഒരു സംഹിതയാണ് ഹിന്ദുമതം. നമ്മുടെ മതവിഭാഗങ്ങ ളെല്ലാം യോജിക്കുന്ന ഒരേ ഒരു വിഷയം, ഒരുപക്ഷേ, ഇതാണ്; മത ഗ്രന്ഥങ്ങളായ വേദങ്ങളിൽ നാമെല്ലാം വിശ്വസിക്കുന്നു. വേദങ്ങളുടെ പരമപ്രാമാണ്യം വകവെയ്ക്കാത്തവന്നു ഹിന്ദുവെന്നു വിളിക്കപ്പെടാ നർഹതയില്ലെന്ന കാര്യം ഒരുപക്ഷേ നിശ്ചിതമാണ്. നിങ്ങൾക്കറിവു ള്ളതുപോലെ ഈ വേദങ്ങളെല്ലാം കർമ്മകാണ്ഡവും ജ്ഞാനകാണ്ഡ വുമെന്നു രണ്ടായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉപനിഷത്തുകളും വേദാന്തവുമെന്ന പേരിൽ, വേദങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികോപദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന, ജ്ഞാനകാണ്ഡത്തെയാണ് നമ്മുടെ ഗുരുക്കന്മാരും ദാർശനികന്മാരും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും – അവർ ദ്വൈതികളോ വിശിഷ്ടാ ദ്വൈതികളോ അദ്വൈതികളോ ആകട്ടെ – പരമപ്രമാണമായി എപ്പോഴും ഉദ്ധരിച്ചുവന്നിട്ടുള്ളത്.[1] തൻെറ ദർശനവും മതവിഭാഗവും ഏതുമാകട്ടെ,

1 ധർമ്മം ജിജ്ഞാസമാനാനാം പ്രമാണം പരമം ശ്രുതിഃ. (മനു 1.13)

ഓരോ ഭാരതീയവും ഉപനിഷത്തുകളിലാണ് പ്രമാണം കണ്ടെത്തേണ്ടത്.[1] അതു സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ അയാൾ വിമതസ്ഥനാകും.[2] അപ്പോൾ ഇന്ന് ഭാരതത്തിലുള്ള ഹിന്ദുക്കളെ നിർദ്ദേശിപ്പാൻ പര്യാപ്തമായ ഒരേ ഒരു വാക്ക്, ഒരുപക്ഷേ, 'വേദാന്തി'കളെന്നോ, നിങ്ങൾ പറയുംപോലെ 'വൈദിക'രെന്നോ ആണെന്നുവരാം. ഈ അർത്ഥത്തിലാണ് ഞാൻ വേദാന്തമതം, വേദാന്തം എന്നീ വാക്കുകൾ പ്രയോഗിക്കുന്നത്. ഇതു കൂറേക്കൂടി വ്യക്തമാക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. കാരണം, വേദാന്ത മെന്ന വാക്ക് വേദാന്തദർശനത്തിൽപ്പെട്ട അദ്വൈതശാഖയെ മാത്രം കുറിക്കാൻ പ്രയോഗിക്കുക ഈയിടെയായി ഒട്ടേറെ ആളുകളുടെ പതിവായിരിക്കുന്നു. അദ്വൈതവാദം ഉപനിഷത്തുകളിൽ രൂപംപൂണ്ടി ട്ടുള്ള പല ദർശനസരണികളിൽ ഒന്നുമാത്രമാണെന്നു നമുക്കറിയാം. അദ്വൈതാനുയായികൾക്കെന്നോണംതന്നെ വിശിഷ്ടാദ്വൈതികൾക്കും ഉപനിഷത്തുകളോടു ബഹുമാനമുണ്ട്: അദ്വൈതികൾ വേദാന്തത്തിനു കല്പിക്കുന്നത്രയും പ്രാമാണ്യം വിശിഷ്ടാദ്വൈതികളും കല്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുതന്നെ ദ്വൈതികളും ചെയ്യുന്നു. ഭാരതത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങ ളെല്ലാം ചെയ്യുന്നതും ഇതുതന്നെ. പക്ഷേ പൊതുജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ, വേദാന്തി എന്ന വാക്കിന് അദ്വൈതി എന്ന വാക്കിനോട് ഏതാണ്ട് താദാത്മ്യംതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു: ഇതിന്നനുകൂലമായി ചില യുക്തി കളും ഉണ്ടെന്നുവരാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വേദങ്ങളാണെങ്കിലും, വൈദികസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഉദാഹരിക്കുവാൻ പിന്നീടുണ്ടായ സ്മൃതികളും പുരാണങ്ങളുമുണ്ട്. സ്വാഭാവികമായി, ഇവയ്ക്കു വേദങ്ങൾക്കുള്ളത്ര ഗൗരവമില്ല. പുരാണങ്ങളും സ്മൃതികളും ശ്രുതിയുടെ ഏതെങ്കിലുമൊരു ഭാഗത്തിനു വിരുദ്ധമാണെങ്കിൽ, സ്മൃതി കളെ നിരാകരിച്ചു ശ്രുതിയെ അനുസരിച്ചുകൊള്ളണമെന്നാണ് നിയമം.[3] ഇത്തരുണത്തിൽ നമുക്കൊന്നു കാണാം; അദ്വൈതദാർശനിക പ്രവരനായ ശ്രീശങ്കരൻെറ ഭാഷ്യങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച ദർശനശാഖയിലെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഉദ്ധരിച്ച പ്രമാണങ്ങളിൽ ഏറിയ കൂറും ഉപനിഷത്തുകളാണ്. വളരെച്ചുരുക്കമായേ സ്മൃതികളിൽനിന്നു പ്രമാണം ഉദ്ധരിച്ചുകാണുന്നുള്ളു. അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ, അതു ശ്രുതിയിൽ കാണാത്ത വല്ല വാദമുഖവും വിശദീകരിക്കുവാനാ ണുതാനും. നേരേമറിച്ച്, മറ്റു ദർശനങ്ങൾ ഏറിയതോതിൽ സ്മൃതികളെ യും ചെറിയതോതിൽമാത്രം ശ്രുതികളെയുമാണ് ശരണീകരിച്ചു കാണുന്നത്. കൂടുതൽ കൂടുതൽ ദ്വൈതത്തെ അവലംബിച്ചുപോകുന്ന വിഭാഗങ്ങൾ അതേ അനുപാതത്തിൽത്തന്നെ സ്മൃതികളെ ഉദ്ധരിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്: ഇത് ഒരു വേദാന്തിയിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതിൽ വളരെയേറെ

1 ശ്രുതിപ്രാമാണ്യതോ വിദ്വാൻ സ്വധർമേ നിവിശേത വൈ. (മനു. 1.8)

2 സ സാധുഭിർബഹിഷ്കാര്യോ നാസ്തികോ വേദനിന്ദകഃ. (മനു. 1.11)

3 ശ്രുതിസ്മൃതിവിരോധേ തു ശ്രുതിരേവ ഗരീയസി. (ജാബാലസ്മൃതി)

തവണകളാണുതാനും. ഇവർ പുരാണാചാര്യന്മാർക്കു നല്കിയ പ്രാധാന്യം ഏറിയതിനാലാകാം, ഒരുപക്ഷേ ക്രമേണ അദ്വൈ തിയെ തനി വേദാന്തിയായി കരുതാനിടയായത്.

ഇതെങ്ങനെയായാലും ശരി, വേദാന്തമെന്ന വാക്ക് ഭാരതത്തിലെ മതജീവിതത്തിൻെറ അടിസ്ഥാനത്തെയാകെ ദ്യോതിപ്പിക്കണം. അതു വേദത്തിൻെറ ഒരു ഭാഗമാകയാൽ നമുക്കുള്ള ഏറ്റവും പ്രാചീനമായ സാഹിത്യമാണെന്ന് എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്നത്തെ പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായമെന്തായാലും, വേദത്തിൻെറ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഒരു കാലത്തും മറ്റുള്ളവ മറ്റൊരു കാലത്തും എഴുതിയതാണെന്നു സമ്മതിക്കാൻ ഹിന്ദുക്കൾ തയ്യാറില്ല. വേദങ്ങൾ ഒരേ ഒരു കാലത്തു ണ്ടായതാണ്, കുറേക്കൂടി സൂക്ഷിച്ചുപറഞ്ഞാൽ, ഒരിക്കലും ഉണ്ടായതല്ല. മറിച്ച് ഈശ്വരൻെറ മനസ്സിൽ എക്കാലവും നിലകൊള്ളുന്നവയാണെന്ന വിശ്വാസത്തെയത്രേ അവർ സ്വാഭാവികമായി മുറുകെ പിടിക്കുന്നത്. വേദാന്തമെന്ന വാക്കുകൊണ്ടു ഞാൻ അർത്ഥമാക്കുന്നത്, അതു ഭാരത ത്തിലെ ദ്വൈതത്തിൻെറയും വിശിഷ്ടാദ്വൈതത്തിൻെറയും അദ്വൈത ത്തിൻെറയും അടിസ്ഥാനത്തെ ഒരുപോലെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു എന്നാണ്. ഒരുപക്ഷേ ബുദ്ധ – ജൈനമതങ്ങളുടെ ചില പ്രത്യേകാംശങ്ങൾപോലും നമുക്കു കൈക്കൊള്ളാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും: കാരണം, നമ്മുടെ ഹൃദയ ത്തിന് അത്ര വിശാലതയുണ്ട്. അവരാണ് അകത്തുകടക്കാൻ കൂട്ടാക്കാ ത്തത്: നാം തയ്യാറാണ്. സൂക്ഷ്മമായപഗ്രഥിച്ചാൽ കാണാം, ബുദ്ധമത സാരമൊക്കെയും ഉപനിഷത്തുകളിൽനിന്നു കടമെടുത്തിട്ടുള്ളതാ ണെന്ന്. വമ്പിച്ചതെന്നും അദ്ഭുതകരമെന്നും പറയപ്പെടുന്ന ബുദ്ധമത ത്തിൻെറതായ ആ ആചാരശാസ്ത്രംപോലും ഒരുപനിഷത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിൽ വാക്കിനു വാക്കായിട്ടുള്ളതാണ്: അതുപോലെ ജൈനമത ത്തിലെ കാടുകയറ്റങ്ങൾ ഒഴിച്ചുള്ള നല്ല സിദ്ധാന്തങ്ങളും. പില്ക്കാല ത്ത് ഭാരതത്തിൽ മതചിന്തയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള വികാസങ്ങളുടെയെല്ലാം ബീജങ്ങൾ ഉപനിഷത്തുകളിൽ കാണാം. അകാരണമായി ചിലർ ചില പ്പോൾ വാദിക്കാറുണ്ട്, ഉപനിഷത്തുകളിൽ ഭക്തിയുടെ ആദർശമില്ലെന്ന്. ഇത് ഒരുതരത്തിലും വാസ്തവമല്ലെന്ന് ഉപനിഷത്തുകൾ പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർ ക്കറിയാം. ഒന്നന്വേഷിച്ചാൽ മതി: ഓരോ ഉപനിഷത്തിലും വേണ്ടത്ര ഭക്തിയുണ്ട്. പക്ഷേ, പില്ക്കാലത്തു പുരാണങ്ങളിലും മറ്റു സ്മൃതികളി ലും പൂർണ്ണമായി വികസിച്ചു വന്ന ആശയങ്ങളുടെ ബീജരൂപങ്ങൾ മാത്രമേ ഉപനിഷത്തുകളിൽ കാണാൻ കഴിയൂ. രേഖാചിത്രം, ചട്ടക്കൂട് എന്നു പറയട്ടെ, അതവിടെയുണ്ട്. ചില പുരാണങ്ങളിൽ ഇതു പൂരിപ്പി ച്ചുകാണുന്നു. ഏതായാലും, പൂർണ്ണവികാസം പ്രാപിച്ച ഒരു ഭാരതീയാ ദർശവും ഉപനിഷത്തുകളാകുന്ന അതേ പിറപ്പിടത്തിൽ അങ്കുരിക്കാത്ത തായിട്ടില്ല. ഉപനിഷത്തുകളിൽ പറയത്തക്ക പാണ്ഡിത്യമില്ലാത്ത ചിലർ, വിദേശീയമായ ചില

പിറപ്പിടങ്ങളിൽനിന്നാണ് ഭക്തി ഇവിടെ വന്നുചേർ ന്നതെന്നു വരുത്താൻ പരിഹാസ്യമായി പല മട്ടിലും പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്: എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കറിയാം, ഇവയെല്ലാം വിഫലപ്പെട്ടിരിക്കയാണെന്ന്. ഭക്തിക്ക് എന്തൊക്കെ വേണമോ അതൊക്കെ സംഹിതകളിൽപ്പോലു മുണ്ട്: പിന്നല്ലേ ഉപനിഷത്തുകളെക്കുറിച്ച്! ആരാധനയും പ്രേമവുമൊ ക്കെ അവിടെയുണ്ട്. ഒന്നുമാത്രം; ഭക്തിയുടെ ആദർശങ്ങൾ ക്രമേണ ഏറെയേറെ ഉയരുകയാണ്. സംഹിതാഭാഗങ്ങളിൽ ചിലപ്പോൾ ഭയവും ദൈന്യവും കലർന്ന ഒരു മതത്തിൻെറ അവശേഷങ്ങൾ കാണാം. ചിലപ്പോഴവിടെ ആരാധകർ വരുണൻെറയോ മറ്റു ദേവന്മാരുടെയോ മുന്നിൽ പേടിച്ചുവിറയ്ക്കുന്നതു കാണാം. ചിലപ്പോഴെല്ലാം അവനെ പാപചിന്ത ഭയങ്കരമായി വേദനിപ്പിക്കുന്നതു കാണാം. ഉപനിഷത്തുകളി ലാകട്ടെ ഈവക വസ്തുതകളുടെ ചിത്രീകരണത്തിനു സ്ഥാനം നല്കി യിട്ടില്ല. അവയിൽ ഭയത്തിൻെറ മതത്തിന് സ്ഥാനമില്ല: അതു പ്രേമത്തി ൻെറയും ജ്ഞാനത്തിൻെറയും മതമാണ്.

ഈ ഉപനിഷത്തുകളാണ് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ. അവ സവിസ്തരം വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ പിൽക്കാലത്തു വന്ന പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും വേദങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ അഭിപ്രായഭേദ മുണ്ടായാൽ, പുരാണങ്ങളാണ് വഴങ്ങിക്കൊടുക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ അതോടൊപ്പം, നാമിപ്പോൾ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ തൊണ്ണൂറു ശതമാനം പൗരാണികരും പത്തു ശതമാനം വൈദികരുമാണെന്നതത്രേ സത്യം: പത്തു ശതമാനംതന്നെയുണ്ടോ എന്നാണ് സംശയം. നമ്മുടെ ഇടയിൽ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ ആചാരങ്ങൾ നിലനില്ക്കുന്നതും മതപരമായ ആശയങ്ങൾ സമുദായത്തിൽ പ്രഭാവം ചെലുത്തുന്നതും നമുക്കൊക്കെ കാണാം. ഹിന്ദുക്കളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇവയ്ക്കൊന്നും ഒരു പ്രാമാണ്യവും കാണാവതല്ല. വേദങ്ങളുടെയോ സ്മൃതികളുടെയോ പുരാണങ്ങളുടെയോ സമ്മതിയില്ലാതെ വെറും പ്രാദേശികം മാത്രമായ ചില നാട്ടാചാരങ്ങളെപ്പറ്റി നാം പലപ്പോഴും പുസ്തകത്തിൽ വായിക്കാറു ണ്ട്, നേരിട്ടു സാശ്ചര്യം കാണാറുമുണ്ട്. മൂഢനായ ഓരോ ഗ്രാമീണനും കരുതുന്നു, ക്ഷുദ്രമായ ആ ദേശാചാരം അറ്റുപോയാൽ പിന്നെ തനിക്കു ഹിന്ദുവായി തുടരാൻ പറ്റുകയില്ലെന്ന്: അയാളുടെ മനസ്സിൽ വേദാന്ത മതവും ക്ഷുദ്രമായ ദേശാചാരങ്ങളും അഴിവില്ലാതെ ഒന്നു ചേർന്നിരിക്ക യാണ്. മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോൾ തൻെറ പ്രവൃത്തികൾക്ക് അവയുടെ പിൻബലമില്ലെന്നു ധരിക്കുക അയാൾക്കു വിഷമം. ആ പ്രവൃത്തികൾ വേണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ ഒരു തകരാറുമില്ലെന്നും, മറിച്ച് കൂടുതൽ മെച്ചമേ ഉള്ളുവെന്നും അയാൾക്കു ധരിക്കവയ്യ. രണ്ടാമതായി മറ്റേ വൈഷമ്യമുണ്ട്. നമ്മുടെ ഈ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ വിപുലമാണ്. പതഞ്ജലിയുടെ മഹാഭാഷ്യമെന്ന വമ്പിച്ച ഭാഷാശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ വായിക്കാം, സാമവേദത്തിന് ആയിരം ശാഖകളുണ്ടായിരുന്നെന്ന്. അവയൊക്കെ എവിടെ? ആർക്കും തിട്ടമില്ല. ഇതാണ് മറ്റോരോ വേദത്തി ൻെറയും കഥ. ഇവയുടെ ഭൂരിഭാഗവും

തിരോഹിതമായിരിക്കുന്നു. കുറച്ചു ഭാഗമേ നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. ചില പ്രത്യേകകുടുംബങ്ങൾ അവയുടെയെല്ലാം രക്ഷാകർത്തൃത്വമേറ്റെടുത്തു. ഒന്നുകിൽ ഈ കുടുംബ ങ്ങൾ അന്യംനിന്നു നശിച്ചു: അല്ലെങ്കിൽ വിദേശീയനിപീഡനത്താൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു: അഥവാ മറ്റു വല്ലതരത്തിലും നാമാവശേഷമായി. അവയോടൊത്ത് അവർ ചുമതലയേറ്റെടുത്ത വൈദികവിജ്ഞാനശാഖ യും നാമാവശേഷമായി. ഈ വസ്തുത നാം ഓർക്കണം: കാരണം, പുത്തനായി വല്ലതും പ്രചരിപ്പിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നവരും, വേദങ്ങൾ ക്കെതിരായി വല്ലതും വെച്ചുപുലർത്താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരും ഈ വസ്തുതയെയാണ് ശരണീകരിക്കുന്നത്. ദേശാചാരങ്ങളും ശ്രുതികളും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടുകൊണ്ടു ഭാരതത്തിലെവിടെയെങ്കിലും വാദ വിവാദമുണ്ടാകുമ്പോൾ, മുമ്പോട്ടുവെയ്ക്കുന്ന യുക്തിവാദമാണിത്: വേദവിരോധമൊന്നുമില്ല: തിരോഭവിച്ച ശ്രുതികളിലുണ്ടായിരുന്നതാണ് വിവാദാസ്പദമായ ദേശാചാരം. അതിനാൽ അതിനു സമ്മതി കിട്ടിയിട്ടു ണ്ട്. ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളെ പലേ മട്ടിൽ പഠിച്ചും വ്യാഖ്യാനി ച്ചും വന്നിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അവയിലൂടെയെല്ലാം തുടർന്നോടുന്ന ഒരു ചരടു കണ്ടെത്തുക വളരെ വിഷമം. വിവിധങ്ങളായ ഈ ഭേദവിഭേദ ങ്ങൾക്ക് ഒരുപോലെ പൊതുവായ ഒരടിത്തറ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാ ണെന്നു ദൃഢമായി നാം വിശ്വസിക്കയും ചെയ്യുന്നു. പരസ്പരപ്പൊരു ത്തത്തെ, പൊതുസങ്കല്പത്തെ, ആശ്രയിച്ചായിരിക്കണം ഈ ചെറുതരം എടുപ്പുകളെല്ലാം തീർക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ ഒടുങ്ങാത്ത വിഭ്രാന്തികളുടെ ഒരു കൂമ്പാരമെന്നു തോന്നാവുന്ന നമ്മുടെ മതത്തിനു സമാനമായ ഒരടിത്തറ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ നെടിയ ഈ കാലമത്രയും അതു നിലനില്ക്കില്ലായിരുന്നു, ഉറച്ചുനില്ക്കില്ലായിരുന്നു.

ഭാഷ്യകാരന്മാരെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ വീണ്ടും മറ്റൊരു വൈഷമ്യം നേരിടുകയായി. അദ്വൈതിയായ ഭാഷ്യകാരൻ അദ്വൈതപരമായ മൂല വാക്യങ്ങളെ അതേപടി സംരക്ഷിക്കുന്നു: ദ്വൈതപരമായ വാക്യങ്ങൾ വരുമ്പോഴാകട്ടേ, അതേ ഭാഷ്യകാരൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അവയെ വളച്ചൊടിച്ച് അവയിൽനിന്ന് ഏറ്റവും വിചിത്രമായ അർത്ഥങ്ങൾ എടുത്തുകാട്ടുന്നു. ചിലപ്പോൾ 'ജനനമറ്റത്' (അജാ) ആടായി മാറുന്നു. ഉണ്ടാക്കിവെക്കുന്ന ആശ്ചര്യമാറ്റങ്ങൾ ഇത്തരത്തിലാണ്. ഭാഷ്യ കാരൻെറ ഇഷ്ടത്തിനൊത്തു ജനനമറ്റ 'അജ' പെണ്ണാടെന്ന അജയായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതേ മട്ടിലാണ്, ചിലപ്പോൾ ഇതിലും മോശമാ യിട്ടാണ്, ദ്വൈതഭാഷ്യകാരൻ വാക്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. ദ്വൈതപരമായ ഓരോ വാക്യവും സംരക്ഷിക്കപ്പെടും: അദ്വൈതപ്രതി പാദകമായ വാക്യങ്ങളൊക്കെ യഥേഷ്ടം വളച്ചൊടിക്കപ്പെടും. സംസ്കൃതഭാഷയുടെ വൈഷമ്യാധിക്യംകൊണ്ടും, വൈദികസംസ്കൃത ത്തിൻെറ അതിപ്രാചീനതകൊണ്ടും,

സംസ്കൃതഭാഷാശാസ്ത്രത്തിൻെറ പരിപൂർണ്ണതകൊണ്ടും ഒരൊറ്റ വാക്കിൻെറ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ച് എത്ര കാലമെങ്കിലും എത്ര വേണമെങ്കിലും ചർച്ചകൾ നടത്താം. വേണമെന്നു റച്ചാൽ മതി, വെറും യുക്തിവാദംകൊണ്ടും ലക്ഷ്യലക്ഷണങ്ങൾ ഉദ്ധരി ച്ചുകൊണ്ടും, ആരുടെ ജല്പനത്തെയും ശുദ്ധസംസ്കൃതമാക്കാൻ ഒരു പണ്ഡിതനു കഴിയും. ഇതൊക്കെയാണ്, ഉപനിഷത്തുകൾ പഠിക്കാൻ മുതിരുമ്പോൾ നമുക്കു നേരിടേണ്ടിവരുന്ന വൈഷമ്യങ്ങൾ. തീവ്രനായ ദ്വൈതിയും അദ്വൈതിയും ഭക്തനും ജ്ഞാനിയുമൊക്കെയായിരുന്ന ഒരു വ്യക്തിയോടുകൂടി ജീവിക്കാൻ എനിക്കിടയായി. ആ ജീവിതം എനിക്ക്, ഭാഷ്യകാരന്മാരെ കണ്ണടച്ചനുഗമിക്കാതെ സ്വതന്ത്രവും മെച്ചവുമായ ഒരു നിലപാടിൽനിന്ന് ഉപനിഷത്തുകളും ശാസ്ത്രപാഠ ങ്ങളും ധരിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹമുളവാക്കി. എൻെറ അഭിപ്രായമനു സരിച്ച്, എൻെറ ഗവേഷണങ്ങൾകൊണ്ട്, ഈവക വാക്യങ്ങൾ പരസ്പര വിരുദ്ധങ്ങളല്ലെന്ന നിഗമനത്തിൽ ഞാനെത്തി. അപ്പോൾ 'വാക്യ പീഡന'ത്തെക്കുറിച്ചു നമുക്കു ഭയം വേണ്ട. വാക്യങ്ങൾ മനോജ്ഞ ങ്ങളാണ്: പോരാ, അത്യാശ്ചര്യങ്ങളാണ്. അവ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളല്ല: മറിച്ച്, ആശ്ചര്യമായ പൊരുത്തമുള്ളവയാണ്. ഒരാശയം മറ്റതിലേക്കു കൊണ്ടാക്കുകയാണ്. ഉപനിഷത്തുകളിലെല്ലാം ഞാൻ കണ്ട ഒരു വസ്തു ത ഇതാണ്; അവ ദ്വൈതഭാവത്തിൽ, ആരാധനയിലും മറ്റും, ആരംഭിച്ച് അദ്വൈതാശയങ്ങളുടെ പ്രൗഢസമുല്ലാസത്തിലവസാനിക്കുന്നു.

അതിനാൽ ഈ വ്യക്തിയുടെ ജീവിതം ചൊരിയുന്ന വെളിച്ചത്തിൽ ഞാൻ കാണുന്നു, ദ്വൈതിയും അദ്വൈതിയും തമ്മിൽ പിണങ്ങേണ്ട തില്ലെന്ന്. ഓരോരുത്തനുമുണ്ട് ജനതയുടെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം, വമ്പിച്ച ഒരു സ്ഥാനം. ദ്വൈതി നിലനില്ക്കണം: കാരണം, അദ്വൈതിയെപ്പോലെ ദ്വൈതിയും ജനതയുടെ മതജീവിതസാരത്തിൽ പ്പെട്ടവനാണ്. ഒരുവന് മറ്റവനെ കൂടാതെ നിലയില്ല: ഒരുവൻ മറ്റവൻെറ പരിപൂരകമാണ്. ഒരുവൻ എടുപ്പും മറ്റവൻ അതിൻെറ മകുടവും: ഒരുവൻ വേരും മറ്റവൻ കായും. ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണ് നില. അതി നാൽ, ഉപനിഷദ്വാക്യങ്ങളെ വളച്ചൊടിക്കാനുള്ള ശ്രമം എനിക്കു പരിഹാസ്യമായിത്തോന്നുന്നു. ഭാഷ ആശ്ചര്യമാണെന്നു ഞാൻ കണ്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഏറ്റവും മഹത്തരമായ ദർശനമെന്നും അത്യദ്ഭു തമായ ദേവതാവിജ്ഞാനമെന്നും മനുഷ്യരാശിക്കു മോക്ഷമാർഗ്ഗ പ്രദർശകമെന്നുമുള്ള നിലകളിൽ മേന്മകൾ ഇരിക്കട്ടെ: ഉപനിഷത് സാഹിത്യം ലോകത്തിൽ ഉദാത്തതയുടേതായ അത്യദ്ഭുതമായ ചിത്രീക രണമാണ്. മനുഷ്യമനസ്സിനുള്ള വ്യക്തിത്വം, അന്തർമുഖവും അന്തർ ദൃഷ്ടിയുമായ ഹൈന്ദവമനസ്സ്, തികഞ്ഞ ശക്തിയോടെ ഇവിടെ പ്രകട മാകുന്നു. മറ്റെല്ലാ ജനതകൾക്കുമുണ്ട് ഉദാത്തതയുടേതായ ചിത്രീകര ണങ്ങൾ: എന്നാൽ ഏതാണ്ടു നിരപവാദമായിത്തന്നെ കാണാം,

അവരുടെയെല്ലാം ആദർശം മാംസപേശികളെക്കൊണ്ട് ഉദാത്തതയെ പിടിച്ചെടുക്കാനാണെന്ന്. മിൽട്ടൺ, ഡാൻെറ, ഹോമർ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും പാശ്ചാത്യകവികൾ – ഇവരെ ഉദാരഹണമായെടുക്കുക. ഇവരുടെ കൃതികളിൽ ആശ്ചര്യമായ ഉദാത്തതാവർണ്ണനകളുണ്ട്: എന്നാൽ, എപ്പോഴുമുള്ളത് ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ, മാംസപേശികളിലൂടെ, അനന്തതയെ ഗ്രഹിക്കലാണ്: കിട്ടുന്നത് അനന്തമായ വിശാലതയാണ്, ദൈശികമായ അനന്തത. ഇതേ പ്രയത്നങ്ങളത്രേ സംഹിതാവിഭാ ഗത്തിലും ചെയ്തുകാണുന്നത്. സൃഷ്ടിയെ വർണ്ണിക്കുന്ന ആ ചില അദ്ഭുത – ഋക്കുകൾ നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. വിശാലതയുടേതായ ഉദാത്തതയെ, ദൈശികമായ അനന്തതയെ, പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ അവ അത്യുച്ചങ്ങൾതന്നെ. എന്നാൽ അങ്ങനെ അനന്തതയിൽ എത്തുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന് അവർ വളരെ വേഗം കണ്ടെത്തി. തങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ പ്രകടമാകാൻ വെമ്പിയ ആശയങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ അനന്ത മായ ആകാശത്തിനും വിശാലതയ്ക്കും അനന്തമായ ബാഹ്യ പ്രകൃ തിക്കും സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തി. അങ്ങനെ അവർ മറ്റു വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ അവലംബിച്ചു. ഉപനിഷത്തുകളിൽ ഭാഷ പുതുകി: അത് ഏതാണ്ട് നിഷേധാത്മകമായി. ചിലപ്പോൾ അത് അനിയതമാണ്. അതു ചിലപ്പോൾ നമ്മെ അതീന്ദ്രിയത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നു. അങ്ങനെ നമുക്കു ഗ്രഹിക്കാനരുതാത്ത, ഇന്ദ്രിയദ്വാരാ അനുഭവിക്കാൻ കഴിയാത്ത, ഒപ്പംതന്നെ അവിടെയുണ്ടെന്നു നമുക്കു നല്ല തിട്ടമുള്ള, ഏതോ ഒന്നിനെ അതു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ന തത്ര സൂര്യോ ഭാതി ന ചന്ദ്രതാരകം നേമാ വിദ്യുതോ ഭാന്തി കുതോഽയമഗ്നിഃ.[1] "അവിടെ സൂര്യൻ തിളങ്ങുന്നില്ല: ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളുമില്ല: ഈ മിന്നല്പിണരുകൾ തിളങ്ങുന്നില്ല: പിന്നെയുണ്ടോ ഈ തീ?" ഇതിനോടു കിടപിടിക്കാൻ മറ്റേതു വർണ്ണനയുണ്ട് ലോകത്തിൽ? ലോകത്തിലുള്ള ദർശനത്തിൻെറയെല്ലാം, ഹിന്ദുക്കൾ എപ്പോഴെങ്കിലും ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ള തിൻെറയെല്ലാം, സാരമായി, മാനുഷികമോക്ഷത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സ്വപ്ന ങ്ങളുടെ ആകെത്തുകയായി, കൂടുതൽ ആശ്ചര്യമായ ഭാഷയിൽ, അദ്ഭുതമായ ആലങ്കാരികശൈലിയിൽ പൂർണ്ണതരമായിട്ടുള്ള ഒരാ വിഷ്കാരം എവിടെ നിങ്ങൾക്കു കാണാൻ കഴിയും? (നോക്കുക); –

ദ്വാ സുപർണ്ണാ സയുജാ സഖായാ
സമാനം വൃക്ഷം പരിഷസ്വജാതേ
തയോരന്യഃ പിപ്പലം സ്വാദ്വത്ത്യ –
നശ്നന്നന്യോ അഭിചാകശീതി.

സമാനേ വൃക്ഷേ പുരുഷോ നിമഗ്നോഽ
നീശയാ ശോചതി മുഹ്യമാനഃ

1 ശ്വേതാശ്വതരോപനിഷത് 6.14 2 മുണ്ഡകോപനിഷത് 3. 1,2

ജുഷ്ടം യദാ പശ്യത്യന്യമീശ –
മസ്യ മഹിമാനമിതി വീതശോകഃ.[2]

ഒരേ വൃക്ഷത്തിൽ അഴകുറ്റ ചിറകുകളുമായി ഉറ്റചങ്ങാതികളായ രണ്ടു പക്ഷികളുണ്ട്. ഒന്നു കനികൾ തിന്നുന്നു: മറ്റേതു ശാന്തവും നിശ്ശബ്ദ വുമായി ഒന്നും കഴിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നു. താഴത്തെ കൊമ്പിലുള്ള പക്ഷി ഇനിപ്പും കയ്പുമുള്ള കനികൾ ഇടവിട്ടു തിന്നു, സുഖിക്കയും ദുഃഖിക്കയുമാണ്. മുകളിലുള്ളതു ശാന്തം, ഗംഭീരം. അതു മധുരഫല ങ്ങളോ കടുഫലങ്ങളോ ഭക്ഷിക്കുന്നില്ല: സുഖത്തെയും ദുഃഖത്തെയും കൂട്ടാക്കുന്നില്ല. സ്വമഹിമയിൽ ആണ്ടിരിക്കയാണത്. മനുഷ്യാത്മാവി ന്റെ ചിത്രമാണിത്. കനകവും വിഷയസുഖങ്ങളും ജീവിതവ്യർത്ഥത കളും തേടി, നിരാശപ്പെട്ട്, പരിഭ്രാന്തനായി, അങ്ങനെ പോകുന്ന മനുഷ്യൻ ഈ ജീവിതത്തിന്റേതായ മധുരഫലങ്ങളും കടുഫലങ്ങളും കഴിക്കയാണ്. ഉപനിഷത്തുകൾ മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിൽ[2] മനുഷ്യാത്മാ വിനെ തേരാളിയോടുപമിച്ചിട്ടുണ്ട്: ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ കടിഞ്ഞാണില്ലാത്ത കുതിരകളോടും. ജീവിതവ്യർത്ഥതകളുടെ പിന്നാലെ പാഞ്ഞുചെല്ലുന്ന മനുഷ്യരുടെ ജീവിതം അത്തരമാണ്. പൊൻകിനാവുകൾ കാണുന്ന കുട്ടികൾ അവയൊക്കെ നിഷ്ഫലമെന്നു കണ്ടെത്തുന്നു: പൊയ്പോയ കാലങ്ങളിൽ ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളെ വൃദ്ധന്മാർ അയവിറക്കുന്നു: എന്നിട്ടും ഈ വലയിൽനിന്നു പുറത്തു കടക്കുന്നതെങ്ങ നെയെന്നൊ ട്ടറിയുന്നുമില്ല. ഇതാണുലകം. എങ്കിലും ഓരോരുത്തന്റെയും ജീവിത ത്തിൽ സുവർണ്ണനിമിഷങ്ങൾ വന്നുചേരുന്നുണ്ട്. അഗാധദുഃഖങ്ങളുടെ നടുവിൽ, എന്തിന്, അഗാധസുഖങ്ങളുടെ നടുവിലും, സൂര്യപ്രകാശം മറയ്ക്കുന്ന ആ മേഘത്തിന്റെ ഒരംശം മാറുംമട്ടുള്ള നിമിഷങ്ങൾ വന്നുചേരുന്നു. അപ്പോൾ, നമ്മുടെ നില എന്തായാലും, ഐന്ദ്രിയജീവി തത്തിന്റെയപ്പുറത്തെത്രയോ ദൂരെ, ജീവിതവ്യർത്ഥതകളുടെയും സുഖദുഃഖങ്ങളുടെയും അപ്പുറത്തെത്രയോ ദൂരെ, പ്രകൃതിയുടെയും ഐഹികവും പാരത്രികവുമായ സുഖത്തെപ്പറ്റിയുള്ള നമ്മുടെ ഭാവന കളുടെയും അപ്പുറത്തെത്രയോ ദൂരെ, വിത്തൈഷണയുടെയും ലോകൈഷണയുടെയും പുത്രൈഷണയുടെയുമൊക്കെ അപ്പുറത്തെ ത്രയോ ദൂരെ, എന്തിന്റെയെങ്കിലും ഒരീഷദ്ദർശനം നമുക്കു കിട്ടാൻ കഴിയുന്നു. ഈ ദർശനത്തോടുകൂടി മനുഷ്യൻ ഒരു നിമിഷത്തേക്കു നിന്നുപോകുന്നു. അപ്പോൾ ശാന്തനും ഗംഭീരനുമായ, കയ്പും ഇനിപ്പു മുള്ള കനികളൊന്നും കഴിക്കാതെ സ്വമഹിമയിൽ മുഴുകി ആത്മ തുഷ്ടനും ആത്മതൃപ്തനുമായി കഴിയുന്ന, മറ്റേ പക്ഷിയെ അവൻ കാണുന്നു. ഗീത പറയുംപോലെ,[1] 'യസ്ത്വാത്മരതിരേവ സ്യാദാ-ത്മതൃപ്ത ശ്ചമാനവഃ ആത്മന്യേവ ച സന്തുഷ്ടസ്തസ്യകാര്യം ന വിദ്യതേ.' ''ആത്മാവിനോടു ഭക്തിയുള്ളവന്,

1 കഠോപനിഷത് 3.4.–9 (ജ്ഞാനയോഗം അദ്ധ്യായം 11, 215–ാം പുറം കാണുക.)

ആത്മാവിനു വെളിയിലുള്ളതൊന്നും ആഗ്രഹിക്കാത്തവന്, ആത്മാവിൽ തൃപ്തിയടഞ്ഞവന്, എന്തു ചെയ്യാനുള്ളു?'' എന്തിനയാൾ മടയ്ക്കണം? ഒരു നോക്കു കാണാൻ മനുഷ്യന് കഴിയുന്നു: പിന്നെ മറന്നു പോകുന്നു. വീണ്ടും ജീവിതത്തിൻെറ ഇനിപ്പും കയ്പുമുള്ള കനികൾ തിന്നുകയായി. ഒരുപക്ഷേ കുറേക്കഴിഞ്ഞ് ഒരിക്കൽകൂടി ഒരു ദർശന മുണ്ടാകാം. പ്രഹരങ്ങൾ കിട്ടുംതോറും താഴെയുള്ള പക്ഷി മേലേയുള്ള പക്ഷിയോട് ഏറെയേറെ അടുക്കുന്നു. കടുത്ത പ്രഹരം കിട്ടാനുള്ള ഭാഗ്യംവന്നാൽ, അതിൻെറ സഖാവിനോട്, മറ്റേ പക്ഷിയോട്, സ്വജീവിത ത്തോട്, സ്വസുഹൃത്തിനോട്, കൂടുതലായി അടുക്കുന്നു. അടുക്കും തോറും മേലേയുള്ള പക്ഷിയിൽനിന്നു വരുന്ന കാന്തി തൻെറ തൂവലു കൾക്കു ചുറ്റും കളിക്കുന്നതായി അതു കാണുന്നു. അടുപ്പം കൂടും തോറും, അതാ! ആ രൂപാന്തരീകരണം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഏറെ യേറെ അടുക്കുമ്പോൾ, സ്വയം വിലയിച്ചുപോകുന്നതുപോലെ അനുഭവ പ്പെടുന്നു. ഒടുവിൽ അതു തീരെ തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ആ പക്ഷി ഇല്ലായിരുന്നു: ഇളകുന്ന ഇലകളുടെ ഇടയിൽ ശാന്ത ഗംഭീരമായിരുന്ന മറ്റേ പക്ഷിയുടെ പ്രതിഫലനം മാത്രമായിരുന്നു അത്. അതെല്ലാം മേലേയുള്ള പക്ഷിയുടെ മഹനീയതയായിരുന്നു. പിന്നെ അതിനു ഭയമില്ല: തികഞ്ഞ സംതൃപ്തിയും ഒതുങ്ങിയ പ്രസാദവുമാ ണുള്ളത്. ഈ പ്രതീകത്തിലൂടെ ഉപനിഷത്തുകൾ നമ്മെ ദ്വൈതസങ്കല്പ ത്തിൽനിന്ന് അദ്വൈതസങ്കല്പത്തിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കയത്രേ ചെയ്യുന്നത്.

അനവധി ഉദാഹരണങ്ങൾ കാട്ടാൻ കഴിയും. എന്നാൽ ഈ പ്രസംഗ ത്തിൽ അതു ചെയ്യുവാനോ, ഉദാത്തതയെ ആലേഖനം ചെയ്യുന്ന ഗംഭീരസങ്കല്പങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഉപനിഷത്തുകളിലെ അദ്ഭുതകവിത എടുത്തു കാട്ടുവാനോ വേണ്ട സമയമില്ല. പക്ഷേ മറ്റൊരു സംഗതി ചൂണ്ടിക്കാട്ടേണ്ടതുണ്ട്; വാക്കും അർത്ഥവുമെല്ലാം നേരിട്ടുവരുകയാണ്: വാൾത്തലപോലാണ് അവ നമ്മുടെമേൽ വീഴുന്നത്. ചുറ്റികമേട്ട ത്തിൻെറ കരുത്തോടുകൂടിയാണ് അവ വരുന്നത്. അവയുടെ അർത്ഥ ത്തിൽ തെറ്റിദ്ധാരണ വയ്യ. ആ സംഗീതത്തിലെ സ്വരമോരോന്നും ഉറച്ചതാണ്. അത് അതിൻെറ തികവുറ്റ ഫലം ഉളവാക്കുന്നുമുണ്ട്. കറക്ക ങ്ങളും പേക്കൂത്തുകളും തലച്ചോറു കുടുക്കുന്ന കുരുക്കുകളും അവി ടെയില്ല. അധഃപതനത്തിൻെറ ലക്ഷണമൊന്നും അവിടെയില്ല – അധിക പ്പറ്റായ പ്രതീകകല്പനകളോ, വിശേഷണങ്ങൾക്കുമേൽ വിശേഷണങ്ങൾ അടുക്കിക്കൂട്ടലോ ഇല്ല. അങ്ങനെയൊക്കെയാണല്ലോ സങ്കീർണ്ണത ഏറി, അർത്ഥമെല്ലാം നഷ്ടപ്പെടുന്നതും തലച്ചോറു ചുറ്റുന്നതും സാഹി ത്യത്തിൻെറ നൂലാമാലകളിൽനിന്നു വെളിയിൽ കടക്കാൻ മനുഷ്യനു തരപ്പെടാതാകുന്നതും. ഈ കാലത്തോളം അതൊന്നും അവിടെയില്ലാ യിരുന്നു. പൗരുഷേയമാണ് ആ സാഹിത്യമെങ്കിൽ, അതു ജനതാവീര്യം

നഷ്ടപ്പെടാത്ത ഒരു വംശക്കാർ നിർമ്മിച്ചതാകണം.

കരുത്ത്, കരുത്ത്. അതാണ് ഓരോ പുറത്തിൽനിന്നും ഉപനിഷ ത്തുകൾ എനിക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നത്. ഓർമ്മിക്കേണ്ട ഒരേ ഒരു വലിയ സംഗതി ഇതാണ്. ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ പഠിച്ച വലിയൊരു പാഠവു മിതാണ്. "കരുത്ത്, കരുത്ത് മനുഷ്യാ! നീ ദുർബലനാകരുത്." മനുഷ്യൻ ചോദിക്കുന്നു; മാനുഷികമായ ദുർബലതകളില്ലേ? ഉപനിഷത്തുകൾ മറുപടി തരുന്നു; ഉണ്ട്: പക്ഷേ കൂടുതൽ ദുർബലതകളാണോ അവയ്ക്കു പ്രതിവിധി? അഴുക്കുകൊണ്ട് അഴുക്കു കഴുകാനോ നോട്ടം? പാപം പാപത്തെ പൊറുപ്പിക്കുമോ? ദൗർബല്യം ദൗർബല്യത്തെ പൊറുപ്പിക്കുമോ? മനുഷ്യാ! കരുത്ത്, കരുത്ത്. എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കൂ, കരുത്തനാകൂ – ഇതത്രേ ഉപനിഷത്തുകൾ പറയുന്നത്. അതേ, അഭീഃ, ഭയമറ്റ, എന്ന വാക്കു കൂടക്കൂടെ ഉപയോഗിക്കുന്ന ലോകത്തിലുള്ള ഒരേ ഒരു സാഹിത്യം ഉപനിഷത്തുകളാണ്. മനുഷ്യനെയോ ഈശ്വരനെ യോ ഇത്തരത്തിൽ വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന മറ്റൊരു മതഗ്രന്ഥവും ലോകത്തി ലില്ല. അഭീഃ, ഭയമറ്റ! എന്റെ മനസ്സിൽ മഹനീയനായ ആ പാശ്ചാത്യ സമ്രാട്ടിന്റെ, മഹാനായ അലക്സാണ്ടരുടെ, ചിത്രം പൊയ്പോയ കാല ങ്ങളിൽനിന്നുദിച്ചുയരുകയാണ്: മഹാനായ ആ ചക്രവർത്തി സിന്ധു നദീതടത്തിൽവെച്ചു നമ്മുടെ ആരണ്യകസന്ന്യാസിമാരിൽ ഒരുവനോട് സംസാരിക്കുന്നത് ഒരു ചിത്രത്തിലെന്നോണം ഞാൻ കാണുന്നു. ഒരു പക്ഷേ കേവലം നഗ്നനായ ആ വൃദ്ധൻ ഒരു പാറപ്പുറത്തിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാജ്ഞതയിൽ അദ്ഭുതപ്പെടുന്ന ചക്രവർത്തി, ധനവും മാനവും കാട്ടി അദ്ദേഹത്തെ ഗ്രീസിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകാൻ പ്രലോഭിപ്പിക്കയാവാം. ചക്രവർത്തിയുടെ പൊന്നും പ്രലോഭനവും വൃദ്ധനെ പുഞ്ചിരിക്കൊള്ളിക്കുന്നു: അദ്ദേഹം പോകാൻ വിസമ്മതി ക്കുന്നു. അലക്സാണ്ടർ തന്റെ അധികാരം കാട്ടി പറയുന്നു; "കൂടെ വരുന്നില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളെ ഞാൻ കൊല്ലും." ആ മനുഷ്യൻ പൊട്ടിച്ചി രിച്ചുകൊണ്ടു പറയുന്നു; "ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതുപോലൊരു കള്ളം അങ്ങ യുടെ ജീവിതത്തിൽ അങ്ങു പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ആർക്കെന്നെ കൊല്ലാൻ കഴിയും? ജഡപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിൻ! എന്നെ അങ്ങു കൊല്ലു ക! ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല. അജവും അജരവുമായ ചൈതന്യമാണ് ഞാൻ. ഒരിക്കലും ഞാൻ ജനിച്ചിട്ടില്ല, മരിക്കയുമില്ല. അഖണ്ഡനും വിഭുവും സർവജ്ഞനുമാണ് ഞാൻ: അങ്ങ് എന്നെ കൊല്ലുക! വെറും ശിശു!" ഇതാണ് കരുത്ത്: ഇതാണ് കരുത്ത്. ഞാൻ ഉപനിഷത്തുകൾ ഏറെയേറെ വായിക്കുംതോറും, എന്റെ നാട്ടുകാരേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, ഞാൻ നിങ്ങളെച്ചൊല്ലി ഏറെയേറെ കണ്ണീർ വാർക്കയാണ്. അവിടെ യാണ് പ്രായോഗികമായ വലിയ കാര്യമുള്ളത്. കരുത്ത്, നമുക്ക് കരുത്ത്, കരുത്താണ് നമുക്കാവശ്യം. ആരുണ്ട് നമുക്ക് കരുത്തു നല്കാൻ? ആയിരം ആളുകളുണ്ട് നമ്മുടെ കരുത്തു കെടുത്താൻ. നമുക്കു വേണ്ടുവോളം കഥകൾ

കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ഓരോ പുരാണവും നന്നായൊന്നു കശക്കിയാൽ മതി, ലോകത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥശാല കളുടെ മുക്കാൽ ഭാഗം നിറയ്ക്കാനുള്ള കഥകൾ പുറത്തു വരും. ഒരു വംശമെന്ന നിലയിൽ നമ്മെ വളരെ ദുർബ്ബലരാക്കുവാൻ വേണ്ട തെല്ലാം കഴിഞ്ഞ ഒരായിരം കൊല്ലമായി നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ആ കാലമത്രയും നമ്മുടെ ജനതാജീവിതത്തിൻെറ ഏകലക്ഷ്യം നമ്മെ എങ്ങനെ ഏറെയേറെ ദുർബ്ബലരാക്കാം എന്നായിരുന്നെന്നു തോന്നി പ്പോകും: ഒടുവിൽ നാമൊക്കെ നമ്മെ തൊഴിക്കാൻ മുതിരുന്നവരുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇഴയുന്ന തനി മണ്ണെരകളായിത്തീർന്നിരിക്കയാണ്. സുഹൃത്തുക്കളേ, അതിനാൽ നിങ്ങളോടു രക്തബന്ധമുള്ളവനെന്ന നിലയിൽ, നിങ്ങളോടൊത്തു ജീവിച്ചുമരിക്കുന്നവനെന്ന നിലയിൽ, ഞാൻ പറയുന്നു, നമുക്കാവശ്യം കരുത്ത്, കരുത്ത്, എക്കാലവും കരുത്തു തന്നെയാണ്. ഉപനിഷത്തുകളാണുതാനും കരുത്തിൻെറ വമ്പിച്ച ഖനി. അവയിൽ ലോകത്തെ മുഴുവൻ ചുണപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടത്ര കരുത്തുണ്ട്. അവയിലൂടെ ലോകത്തെ മുഴുവൻ ഉജ്ജീവി പ്പിക്കാം, പ്രബലമാക്കാം, ഉത്തേജിപ്പിക്കാം. സർവ്വജാതിമതവിഭാഗ ങ്ങളിലുംപെട്ട ദുർബ്ബലരെയും ദുഃഖിതരെയും മർദ്ദിതരെയും തൻ കാലിൽ നിന്നു സ്വതന്ത്രരാകാൻ ഉപനിഷത്തുകൾ കാഹളശബ്ദത്തിൽ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കും. സ്വാതന്ത്ര്യം – കായികസ്വാതന്ത്ര്യം, മാനസികസ്വാത ന്ത്ര്യം, ആദ്ധ്യാത്മികസ്വാതന്ത്ര്യം – ഇവയാണ് ഉപനിഷന്മുദ്രകൾ.

അതേ, ലോകത്തിലുള്ള മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽവെച്ചെല്ലാം, രക്ഷയെക്കുറി ച്ചല്ലാതെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരേ ഒരു മതഗ്രന്ഥം ഇതാണ്. പ്രകൃതിയുടെ കെട്ടുപാടുകളിൽനിന്നു മോചിക്കുക, ദൗർബ്ബല്യ ങ്ങൾ തള്ളിനീക്കുക. ഇപ്പോഴേ നിങ്ങൾക്കീ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നും ഇതു കാട്ടിത്തരുന്നു. ഇതിലുള്ള ഉപദേശങ്ങളുടെ മറ്റൊരു സവിശേ ഷതയാണിത്. നിങ്ങളൊരു ദ്വൈതിയാണ്: സാരമില്ല. സ്വാഭാവിക മായിത്തന്നെ ആത്മാവു പൂർണ്ണമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. ആത്മാവ് അതിൻെറ ചില പ്രവൃത്തികളിലൂടെ സങ്കോചി ച്ചിരിക്കയാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, രാമാനുജൻെറ സങ്കോചവികാസവാദം ഇന്നത്തെ പരിണാമവാദികൾ പറയുന്ന വികാസവും ആദിമപ്രത്യാഗ മവും (Atavism) തന്നെ. ആത്മാവു പിൻവാങ്ങുന്നു. സങ്കോചിക്കുന്ന തായി തോന്നുന്നു. അതിൻെറ ശക്തികൾ ഭവിഷ്യത്തായിത്തീരുന്നു. സ്വന്തം സത്പ്രവൃത്തിയിലൂടെയും സദ്വിചാരങ്ങളിലൂടെയും വീണ്ടും ആത്മാവു വികസിക്കുന്നു. നൈസർഗ്ഗികമായ അതിൻെറ പൂർണ്ണത പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. അദ്വൈതി വരുത്തുന്ന ഒരേ ഒരു മാറ്റമിതാണ്; അയാൾ പ്രകൃതിയിലാണ് പരിണാമമംഗീകരിക്കുന്നത്, ആത്മാവിലല്ല. ഒരു മറയും അതിലൊരു ചെറിയ ദ്വാരവും സങ്കല്പിക്കുക. അതിൻെറ പിന്നിൽനിന്ന് ഈ വലിയ സദസ്സു നോക്കിക്കാണുന്ന ഒരു മനുഷ്യനാണ് ഞാൻ. ഇവിടെ വളരെക്കുറച്ചു മുഖങ്ങളേ എനിക്കു കാണാൻ കഴിയൂ. ആ ദ്വാരം ക്രമേണ

വലുതാകുന്നെന്നു സങ്കല്പിക്കുക. അതു വലുതാകുംതോറും ഈ സദസ്സ് ഏറെയേറെ എനിക്കു വെളിപ്പെടുന്നു. ദ്വാരം വളർന്നു മറയോളമായാൽ മുഴുവനും കാണാം. ഒടുവിൽ നിങ്ങളുടെയും എൻെറയും ഇടയ്ക്കു യാതൊന്നുമില്ല. എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും മാറ്റമൊന്നുമുണ്ടായില്ല. മാറ്റമെല്ലാം മറയ്ക്കായിരുന്നു. ആദ്യന്തം നിങ്ങൾ ഒരേ മട്ടിൽ നിലകൊണ്ടു: മറയേ മാറിയുള്ളു. പരിണാമത്തെപ്പറ്റി അദ്വൈതിയുടെ നിലപാടിതാണ്; പ്രകൃതിയുടെ പരിണാമവും അന്തരാത്മാവിൻെറ ആവിർഭാവവും. ആത്മാവ് ഒരു തരത്തിലും സങ്കോചിപ്പിക്കാവതല്ല. അപരിമിതമായ അതിനു ഭേദ മേല്ക്കില്ല. മായാമൂടുപടംകൊണ്ട് അതു മറയ്ക്കപ്പെട്ടപോലിരുന്നു എന്നുമാത്രം. ഈ മായാമൂടുപടം ഏറേയേറെ നേർക്കുമ്പോൾ ആത്മാ വിൻെറ സഹജവും സ്വാഭാവികവുമായ മഹത്ത്വം വെളിപ്പെടുന്നു: കൂടുതൽ പ്രകടമാകുന്നു. ഭാരതത്തിൽനിന്നു ലോകം പഠിക്കാൻ കാത്തിരിക്കുന്ന ഒരേ ഒരു മഹാസിദ്ധാന്തമിതാണ്. അവരെന്തൊക്കെ പറഞ്ഞാലും, വീമ്പിളക്കാൻ തഞ്ചം നോക്കിയാലും, നാൾ ചെല്ലുംതോ റും ഇതു സമ്മതിക്കാതെ ഒരു സമുദായത്തിനും നിലകൊള്ളാവതല്ലെന്ന് അവർ കണ്ടുപിടിക്കും. സർവ്വവും തലകീഴായിമാറുന്നതു കാണുന്നില്ലേ? നല്ലതെന്നു സ്വയം തെളിയിക്കുന്നതുവരെ എല്ലാം ചീത്തതന്നെ എന്നെ ണ്ണുന്നതായിരുന്നു പതിവെന്നറിയാമല്ലോ. വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും കുറ്റ വാളിയെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിലും ഭ്രാന്തിൻെറ ചികിത്സയിലും നാടോടി യായ രോഗചികിത്സയിൽപ്പോലും അതായിരുന്നു പഴയ നിയമം. ഇന്നത്തെ നിയമമോ? നവീനനിയമം പറയുന്നു; സ്വയം ശരീരം നീരോഗമാണ്, സ്വപ്രകൃതികൊണ്ടുതന്നെ അതു രോഗത്തെ ശമിപ്പി ക്കുന്നു. ശരീരധാതുക്കളെ സംഭരിക്കാൻ തുണയ്ക്കുക, ഇതാണ് ഔഷ ധത്തിന് അങ്ങേയറ്റം ചെയ്യാവുന്നത്. കുറ്റവാളികളെക്കുറിച്ച് അതെന്തു പറയുന്നു? കുറ്റവാളി എത്ര നീചനായാലും അവൻെറ ഉള്ളിൽ മാറ്റമറ്റ ദിവ്യതയുണ്ടെന്നും, അവനോട് അതനുസരിച്ച് പെരുമാറണമെന്നും അതു സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഈവക കാര്യങ്ങളൊക്കെ ഇങ്ങനെ മാറിവരു കയാണ്. സ്വഭാവപരിഷ്കരണശാലകളും പ്രായശ്ചിത്താലയങ്ങളും ഇപ്പോൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു. ഓരോന്നിനെക്കുറിച്ചും കഥ ഇതുതന്നെ. ബോധപൂർവ്വമായോ അല്ലാതെയോ, മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലും അന്തർദിവ്യത യെന്ന ഭാരതീയാശയം സ്വയം പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങ ളിലാണ് ഇതിന് വ്യാഖ്യാനമുള്ളത്. മറ്റുള്ള ജനതകളും അതംഗീകരി ക്കണം. മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള പെരുമാറ്റത്തിന് ഒരു മുഴുമാറ്റമേർപ്പെടും. മനുഷ്യരാശിയുടെ കുറ്റങ്ങളെയും കുറവുകളെയും ചൂണ്ടിപ്പറയുക എന്നും മറ്റുമുള്ള വെറും പഴഞ്ചൻ ആശയങ്ങൾ പോയ്മറയുകതന്നെ വേണം. ഈ ശതകത്തിൽ അവയ്ക്കു കൊല്ലുന്ന അടി കിട്ടും. ഇപ്പോൾ ആളുകൾ എണീറ്റുവന്നു നമ്മെ പഴിച്ചേക്കാം. പാപമേ ഇല്ലെന്ന അതി നീചമായ ആശയം പ്രസംഗിക്കുന്നവൻ എന്നു ലോകത്തിൻെറ ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേ അറ്റംവരെ എന്നെ ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. വളരെ നല്ലത്! ഈ കൂട്ടരുടെതന്നെ പിൻഗാമികൾ

തിന്മയുടെയല്ല, നന്മയുടെ പ്രചാരകനെന്ന നിലയിൽ എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കും. തിന്മയുടെയല്ല, നന്മയുടെ ദേശികനാണ് ഞാൻ. ഇരുളിൻെറയല്ല, വെളിച്ചത്തിൻെറ പ്രചാരകൻ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു.

ഉപനിഷത്തുകളിൽനിന്നു ലോകം കൈക്കൊള്ളാൻ കാത്തു നില്ക്കുന്ന രണ്ടാമത്തെ വമ്പിച്ച ആശയം ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിൻെറ ഏകരൂപതയത്രേ. പഴഞ്ചൻ അതിരുകളും ഭിന്നതകളും അതിവേഗം മാഞ്ഞുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ലോകത്തിൻെറ നാനാഭാഗങ്ങളെ വിദ്യുച്ഛക്തിയും ആവിയന്ത്രവും ഗതാഗതബദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൻെറ ഫലമായി, നമ്മുടെ നാട്ടിനപ്പുറത്തുള്ള രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം രാക്ഷസന്മാരും കുട്ടിച്ചാത്തന്മാരുമാണെന്നു ഹിന്ദുക്കളായ നാം ഇനിമേൽ പറയുകയില്ല. നാം നാട്ടിൽനിന്നു വെളിയിൽ പോകുമ്പോൾ കാണുന്നത് അതേ സഹോദരമനുഷ്യനെയാണ്. ഉപകരിക്കാൻ കെല്പുള്ള അതേ ശുഭാശംസയ്ക്കു പറ്റിയ അതേ ചുണ്ടുകളാണ് അയാൾക്കുള്ളത്. ചിലപ്പോൾ, നമ്മുടെ നാട്ടുകാരെ അപേക്ഷിച്ച്, അവർ മെച്ചം കൂടിയവരുമാണ്. അവർ ഇവിടെ വരുമ്പോൾ അതേ സൗഭ്രാ ത്രവും അതേ സന്തുഷ്ടിയും അതേ ശുഭാശംസയുമാണ് കാണുന്നത്. ദുഃഖങ്ങൾക്കൊക്കെ കാരണം അജ്ഞാനമാണെന്നു നമ്മുടെ ഉപനിഷ ത്തുകൾ പറയുന്നു. സാമൂഹ്യമാകട്ടെ, ആദ്ധ്യാത്മികമാകട്ടെ, ഏതു ജീവിതാവസ്ഥകളിൽ പരീക്ഷിച്ചാലും ശരി അതു സർവഥാ സത്യമാണു താനും. അജ്ഞാനമാണ് നമ്മെക്കൊണ്ട് പരസ്പരം വിദ്വേഷിപ്പിക്കുന്നത്. അജ്ഞാനംകൊണ്ടാണ് നാം പരസ്പരം അറിയാത്തതും സ്നേഹിക്കാത്ത തും. നാം പരസ്പരം അറിയുമ്പോൾ പെട്ടെന്നു നാം സ്നേഹിച്ചുപോകുന്നു, സ്നേഹിക്കണം. നാം ഒന്നല്ലേ? പ്രതിബന്ധമുണ്ടായിട്ടും, അങ്ങനെ, ഒറ്റക്കെട്ടായി നാം നിലകൊള്ളുന്നു. രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്പോലും, ഇരുപതുകൊല്ലംമുമ്പ് അതാതു ജനതകളെമാത്രം സ്പർശി ച്ചിരുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് അവരോടു മാത്രം ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമാധാനം കണ്ടെത്തുക ഇനിയും സാദ്ധ്യമല്ല. ആ പ്രശ്നങ്ങൾ വമ്പിച്ച പരിണാമങ്ങൾ, ഭീമമായ ആകാരങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. മിഥോരാഷ്ട്രീയമായ അടിസ്ഥാനങ്ങൾ ചൊരിയുന്ന വിശാലതരപ്രകാശത്തിലേ അവയ്ക്കു സമാധാനം കണ്ടെത്താൻ കഴിയൂ. ഇന്നത്തെ മുറവിളി മിഥോരാഷ്ട്രീയമായ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കൂട്ടുകെട്ടുകൾക്കും നിയമങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയാണ്. ഉറച്ച ഒരുമയുടെ തെളിവാണത്. പ്രകൃതിശാസ്ത്രമണ്ഡലത്തിൽ നാൾ ചെല്ലുംതോറും ജഡവസ്തുവിനെക്കുറിച്ചു സമാനവും വിശാലവുമായ ഒരഭിപ്രായഗതി യിലാണ് അവർ എത്തിച്ചേരുന്നത്. ഇപ്പോൾ ജഡവസ്തുവിനെക്കുറിച്ച്, ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെക്കുറിച്ച്, പറഞ്ഞുപോരുന്നത്, അതൊരു ഭൂതരാശി യാണെന്ന്, ഒരു വമ്പിച്ച ഭൂതസാഗരമാണന്നത്രേ. നിങ്ങളും ഞാനും സൂര്യനും

ചന്ദ്രനും – മറ്റെന്തും – ആ സാഗരത്തിലെ ക്ഷുദ്രവും സദൃശവു മായ നീർച്ചുഴികളാണ്, അതിലേറെയൊന്നുമല്ല. മാനസികമായി പറഞ്ഞാൽ, വിശ്വവ്യാപകമായ ഒരു ചിന്താപാരാവാരമാണത്: നാമൊ ക്കെ അതിലുള്ള ക്ഷുദ്രവും സദൃശവുമായ നീർച്ചുഴികൾ. ചൈതന്യ മെന്ന നിലയിൽ അതിന് ചലനമില്ല, പരിണാമമില്ല. കൂടസ്ഥവും നിരന്തരവും ഏകരസവുമായ ആത്മാവാണത്. സദാചാരത്തിനുള്ള മുറവിളിയും വരുന്നുണ്ട്: നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അതു കാണാം. സദാചാരത്തിനുള്ള വ്യാഖ്യാനം, ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഉറവിടം – ഇതും ലോകത്തിനാവശ്യമാണ്. ഇവിടെനിന്ന് അതു കിട്ടും. ഭാരതത്തിൽ നമുക്കെന്താണ് വേണ്ടത്? ഇത്രയും വൈദേശികർക്കു വേണമെങ്കിൽ, അതിന്റെ ഇരുപതിരട്ടിയാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്: കാരണം, ഉപനിഷ ത്തുകളുടെ മഹത്ത്വമിരുന്നിട്ടും, നാം അഭിമാനിക്കാറുള്ള നമ്മുടെ ഋഷിപാരമ്പര്യവുമൊക്കെയിരുന്നിട്ടും, മറ്റു മാനവവംശങ്ങളെ അപേ ക്ഷിച്ച്, നാം ദുർബ്ബലരാണ്, അതീവ ദുർബ്ബലരാണെന്നു നിങ്ങളോടെ നിക്കു പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമതായി, കായികമായ നമ്മുടെ ദൗർബ്ബ ല്യം. നമ്മുടെ ദുരിതങ്ങളുടെ മൂന്നിലൊരു പങ്കിനെങ്കിലും ഈ കായിക ദൗർബ്ബല്യമാണ് കാരണം. നാം അലസരാണ്: നമുക്കു പ്രയത്നിക്കാൻ വയ്യ: ഒത്തൊരുമിക്കാൻ വയ്യ: അന്യോന്യം സ്നേഹമില്ല. കടുത്ത സ്വാർത്ഥപരതയാണ് നമുക്കുള്ളത്. നമ്മിൽ മൂന്നുപേർ ഒന്നിച്ചുകൂടി യാൽ പരസ്പരം വിദ്വേഷിക്കയായി, പരസ്പരം അസൂയപ്പെടുകയായി. ഇതാണ് നമ്മുടെ നില. ആശയ്ക്കു വകയില്ലാത്തവണ്ണം ചിന്നിച്ചിത റിയ ജനക്കൂട്ടങ്ങൾ, കടുംസ്വാർത്ഥികൾ: നെറ്റിയിൽ ഒരു കുറിയി ടേണ്ടത് ഇങ്ങനെയാണോ അങ്ങനെയാണോ എന്നതിനെച്ചൊല്ലി നൂറ്റാ ണ്ടുകളായി തമ്മിൽതല്ലുന്നവർ: ഒരുവന്റെ നോട്ടം എന്റെ ഭക്ഷണ ത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുമോ ഇല്ലയോ എന്നും മറ്റുമുള്ള വൻപ്രശ്നങ്ങളെ അധികരിച്ചു നിരവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെ എഴുതിവിടുന്നവർ! കഴിഞ്ഞ കുറേ നൂറ്റാണ്ടുകളായി നമ്മുടെ ചെയ്തികളായിരുന്നു ഇതെല്ലാം. ഇത്ര അദ്ഭുതസൗന്ദര്യമുള്ള പ്രശ്നങ്ങളിലും ഗവേഷണങ്ങളിലും ബുദ്ധി ശക്തി മുഴുവൻ വ്യാപരിപ്പിച്ചുവന്ന ഒരു മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് ഉത്കൃഷ്ടമായ യാതൊന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാവതല്ല. നമുക്കു നമ്മെ ക്കുറിച്ചു നാണവുമില്ലേ? അതേ, ചിലപ്പോഴുണ്ട്: പക്ഷേ ഇതൊക്കെ വ്യർത്ഥമാണെന്നു തോന്നിയാലും വേണ്ടെന്നു വെയ്ക്കാൻ നമുക്കു വയ്യ. തത്തയെപ്പോലെ പലതും നാം പറയാറുണ്ട്. പക്ഷേ ഒരിക്കലും ചെയ്യാറില്ല. പറയലും ചെയ്യാതിരിക്കലും നമ്മുടെ ശീലമായിരിക്കയാണ്. എന്തുകൊണ്ട്? കായികദൗർബ്ബല്യംകൊണ്ട്. ഇത്തരം ക്ഷീണിച്ച തലച്ചോ റുകൊണ്ട് ഒന്നും ചെയ്യുക സാധ്യമല്ല. അതിനെ നാം ശക്തിപ്പെടു ത്തണം. ആദ്യമായി നമ്മുടെ യുവാക്കൾ കരുത്തരാകണം. മതം പിന്നീടു വന്നുകൊള്ളും. യുവസുഹൃത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ കരുത്തരാ കുവിൻ. അതാണ് നിങ്ങൾക്കെന്റെ ഉപദേശം. ഗീത പഠിച്ചിട്ടെന്നതിലു മധികം ഫുട്ബോൾ കളിച്ചിട്ടു സ്വർഗ്ഗത്തോടടുക്കാം. കുറേ കടന്ന വാക്കുകളാണിവ: എങ്കിലും നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നതുകൊണ്ട് എനി ക്കിതു പറയണം. എനിക്കറിയാം,

തകരാറെവിടെയാണെന്ന്. കുറച്ചനുഭവം എനിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ബാഹുബലവും ശരീരബലവും കുറച്ചുകൂടി യുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു ഗീത കൂടുതൽ നന്നായി മനസ്സിലാകും. കുറേ ചൊറുചൊറുക്കുള്ള രക്തം നിങ്ങൾക്കുണ്ടായാൽ, കൃഷ്ണൻെറ ബലിഷ്ഠമായ പ്രതിഭയും മഹത്തായ പ്രതാപവും നിങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ നന്നായി മനസ്സിലാകും. നിങ്ങളുടെ ശരീരം നിങ്ങളുടെ കാലിൽ ഉറച്ചുനിന്നാൽ, ആണുങ്ങളാണെന്ന ബോധം നിങ്ങൾക്കുണ്ടായാൽ, ഉപനിഷത്തുകളും ആത്മമഹിമയും കൂടുതൽ നന്നായി മനസ്സിലാകും. അങ്ങനെ ഇതെല്ലാം നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കണം.

പക്ഷേ ഞാൻ അദ്വൈതം പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ പലപ്പോഴും ആളു കൾക്കു മുഷിച്ചിൽ തോന്നാറുണ്ട്. അദ്വൈതമോ ദ്വൈതമോ മറ്റേതെ ങ്കിലും മതമോ പ്രസംഗിക്കണമെന്നു ഞാൻ സങ്കല്പിച്ചിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ നമുക്കു വേണ്ടുന്ന ഒരേ ഒരു മതം ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഈ അദ്ഭുതാശയമാണ് – അതിൻെറ ശാശ്വതപ്രതാപം, ശാശ്വതശക്തി, ശാശ്വതശുദ്ധി, ശാശ്വതപൂർണ്ണത. എനിക്ക് ഒരു കുട്ടിയുണ്ടെങ്കിൽ, ഞാൻ അവനോടു ജനനംമുതൽ പറഞ്ഞുതുടങ്ങും – "നീ പരിശുദ്ധനായ ആത്മാവാണ്." ഒരു പുരാണത്തിൽ റാണിയായ മദാലസയുടെ മനോജ്ഞകഥയുള്ളതു നിങ്ങൾ വായിച്ചിരിക്കും. അവർ ഒരു കുട്ടിയുണ്ടായപ്പോൾ അതിനെ ഒരു തൊട്ടിലിലാട്ടി സ്വയം താരാട്ടുപാടി; "നീ പരിശുദ്ധനാണ്: നിർമ്മലനും നിഷ്പാപനുമാണ്, പ്രതാപശാലിയും മഹാനുമായ ആത്മാവാണ്"[1] എന്ന്. അതേ അതിൽ വളരെ അർത്ഥമുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കു സ്വയം വലുതാണെന്നു തോന്നിയാൽ നിങ്ങൾ വലുതാകുന്നു. ലോകത്തെവിടെയുംവെച്ച് എനിക്കുണ്ടായ അനുഭവമെന്തെന്നാണ് ചോദ്യം. അവർ പാപികളെക്കുറിച്ചു പറയുമായിരിക്കും. സ്വയം പാപികളാണെന്നു വാസ്തവത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, അവർ മദ്ധ്യാഫ്രി ക്കയിലെ നീഗ്രോജാതിക്കാരെക്കാൾ ഒരു തരത്തിലും മെച്ചപ്പെട്ട വരാകാഞ്ഞേനേ. അവർ അതു വിശ്വസിക്കാത്തതുകൊണ്ട് അവരെ ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! മറിച്ച്, ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ വിശ്വസിക്കുന്നത് താൻ ലോകാധിപതിയായി ജനിക്കുന്നുവെന്നാണ്. മഹാനെന്ന് അവൻ സ്വയം വിശ്വസിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ലോകത്തിൽ അവന്ന് എന്തും നേടാം. താൻ സൂര്യനിലേക്കോ ചന്ദ്രനിലേക്കോ പോകാൻ ആഗ്രഹിച്ചാൽ തനിക്കതു കഴിയുമെന്ന് അവൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതവനെ മഹാനാക്കുന്നു. തൻെറ പുരോഹിതൻ പറയുംപോലെ താൻ കെട്ടവനും ദീനനുമായ പാപിയാണെന്നും അന്തമില്ലാത്ത കാലമത്രയും തീയിൽക്കിടന്നു പൊരിയാൻ പോകുകയാണെന്നും അവൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അവന് ഇന്നത്തെ ഇംഗ്ലീഷുകാരനാകാൻ കഴിയാഞ്ഞേനേ. പുരോഹിതരും

1 ശുദ്ധോ*f*സി ബുദ്ധോ*f*സി നിരഞ്ജനോ*f*സി.

അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടും, ഓരോ ജനതയിലും കുടികൊള്ളുന്ന ദിവ്യത ഉണർന്നിരുന്നുത്കടമാകുന്നു എന്നു ഞാൻ കാണുന്നു. നമുക്കു വിശ്വാസം പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരന്നോ ഇംഗ്ലീഷുകാരിക്കോ ഉള്ള വിശ്വാസത്തെക്കാൾ കുറവാണ്, ആയിരം മടങ്ങു കുറവാണ്, നമുക്കുള്ള വിശ്വാസം – ഇതു ബോധപ്പെട്ടുവോ? ഞാൻ ഇതൊക്കെ വെട്ടിത്തുറന്നുപറയുകയാണ്: എനിക്കു മറ്റു നിവൃത്തിയില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരായ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും നമ്മുടെ ആദർശങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ അവരേതാണ്ട് ഉന്മത്തരാകുന്നതു കാണരുതേ? തങ്ങൾ ഭരണം നടത്തുന്ന വർഗ്ഗത്തിലായിട്ടും, തങ്ങളുടെ നാട്ടുകാർ തങ്ങളെ പരിഹസിച്ചിട്ടും, അവർ നമ്മുടെ മതം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഭാരതത്തിലേക്കു വരുന്നു. നിങ്ങളിൽ എത്രപേർക്കതു സാധിക്കും? എന്തുകൊണ്ടതു നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കുന്നില്ല? കാരണം നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? അവർക്കറിയാവുന്നതിലേറെ നിങ്ങൾക്കറിയാം. നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടതിലേറെ അറിവു നിങ്ങൾക്കുണ്ട്. അതാണ് നിങ്ങൾ ക്കുള്ള തരക്കേട്! കാരണം ഇത്രയേ ഉള്ളു; നിങ്ങളുടെ ചോര വെറും നീരുപോലാണ്: തലച്ചോറ് അഴിഞ്ഞുലർന്നുപോകയാണ്: ശരീരം ദുർബ്ബലമാണ്. നിങ്ങളുടെ ശരീരം പുതുക്കണം. കായികമായ ദൗർബ്ബല്യ മാണ് കാരണം: അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. കഴിഞ്ഞ നൂറുകൊല്ലമായി നിങ്ങൾ പരിഷ്കാരങ്ങളെക്കുറിച്ചും ആദർശങ്ങളെക്കുറിച്ചുമെല്ലാം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അനുഷ്ഠാനത്തിൻെറ കാര്യം വരുമ്പോൾ, നിങ്ങളെ അവിടെയെങ്ങും കാണാനില്ല. ലോകത്തിലെല്ലാ വർക്കും നിങ്ങൾ അറപ്പും വെറുപ്പുമുണ്ടാക്കിയിരിക്കയാണ്: പരിഷ്കാ രമെന്ന വാക്കുതന്നെ പരിഹാസ്യമായിരിക്കയാണ്. എന്തുകൊണ്ട്? നിങ്ങൾക്കതറിയാമോ? നിങ്ങൾക്കു വെടിപ്പായറിയാം. ഒരേ ഒരു കാര ണം; നിങ്ങൾ ദുർബ്ബലർ, ദുർബ്ബലർ, ദുർബ്ബലരാണെന്നതത്രേ. നിങ്ങളുടെ ശരീരം ദുർബ്ബലം, മനസ്സും ദുർബ്ബലം: നിങ്ങൾക്ക് ആത്മവിശ്വാസമില്ല. സഹോദരന്മാരേ, പല ശതകങ്ങളായി, സഹസ്രാബ്ദമായി, ജാതികളും രാജാക്കന്മാരും വിദേശീയരും നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ആളുകളും നിങ്ങളു ടെമേൽ അടിച്ചേല്പിച്ച നിപീഡനപരിപാടി നിങ്ങളുടെ കരുത്തു നശിപ്പി ച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ നട്ടെല്ല് ഒടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ചവുട്ടിമെതിക്ക പ്പെട്ട മണ്ണിരകളെപ്പോലായിരിക്കയാണ് നിങ്ങൾ. നിങ്ങൾക്ക് കരുത്ത് ആരു തരും? നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയട്ടെ – നമുക്കാവശ്യം കരുത്ത്, കരുത്താണ്. ആ കരുത്ത് നേടുവാനുള്ള ഒന്നാമത്തെ ചുവടുവെയ്പ് ഉപനിഷത്തുകളെ പൊക്കിപ്പിടിക്കയും, "ഞാനാത്മാവാണ്" എന്നു വിശ്വസിക്കയുമത്രേ. "വാളിന് എന്നെ മുറിക്കാൻ വയ്യ: ആയുധങ്ങൾ ക്കൊന്നും തുളയ്ക്കാൻ വയ്യ: തീ എന്നെ എരിക്കില്ല: കാറ്റ് എന്നെ ഉണക്കില്ല: ഞാൻ സർവശക്തൻ, സർവജ്ഞൻ." അതുകൊണ്ട്, അനുഗൃഹീതങ്ങളും അനുഗ്രാഹകങ്ങളുമായ ഈ വാക്കുകൾ ഉരു വിടുക. നാം ദുർബ്ബലരാണെന്നു പറയരുത്. എന്തും ഏതും നമുക്കു ചെയ്യാൻ കഴിയും. നമുക്കു ചെയ്യാനാവാത്തതെന്തുണ്ട്? എല്ലാം നമുക്കു ചെയ്യാം. മഹനീയമായ അതേ ആത്മാവാണ്

നമുക്കെല്ലാമുള്ളത്. നാമതിൽ വിശ്വസിക്കുക. നചികേതസ്സിന്നെന്നപോലെ ശ്രദ്ധ (വിശ്വാ സം) ഉണ്ടാവട്ടെ! തൻെറ അച്ഛൻ യാഗം ചെയ്ത അവസരത്തിലാണ് നചികേതസ്സിനെ ശ്രദ്ധ ആവേശിച്ചത്. അതേ, എൻെറ ആഗ്രഹം ആ ശ്രദ്ധ നിങ്ങളിലോരോരുത്തനും ഉണ്ടാകണമെന്നാണ്. അപ്പോൾ നിങ്ങ ളിലോരോരുത്തനും ഭീമപരാക്രമനായി, വമ്പിച്ച മേധാശക്തിയൊത്ത വിശ്വപ്രകമ്പകനായി, എല്ലാതരത്തിലും അപരിമിതനായ ഈശ്വരനായി എഴുന്നേറ്റു നിലകൊള്ളും. നിങ്ങൾ അതാകണമെന്നത്രേ എൻെറ ആഗ്ര ഹം. ഉപനിഷത്തുകളിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന കരുത്ത് ഇതാണ്: അവിടെനിന്നു കിട്ടുന്ന ശ്രദ്ധ ഇതാണ്.

അതേ: പക്ഷേ അതു സന്ന്യാസിക്കുമാത്രമായിരുന്നു. രഹസ്യം! ഉപനിഷത്തുകൾ സന്ന്യാസിയുടെ കയ്യിലായിരുന്നു. അയാൾ വനത്തി ലേക്ക് പോയി. ശ്രീശങ്കരൻ സ്വല്പം ദയവുകാട്ടുന്നുണ്ട്. ഗൃഹസ്ഥർക്കും ഉപനിഷത്തുകൾ പഠിക്കാമെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു. അതുകൊണ്ട വർക്കു ഗുണമുണ്ടാകും: ഉപദ്രവമുണ്ടാവില്ല. എങ്കിലും വാനപ്രസ്ഥ ൻെറ ആരണ്യക ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയേ ഉപനിഷത്തുകൾ പ്രതിപാദിക്കു ന്നുള്ളു എന്നാണ് ഭാവം. കഴിഞ്ഞ ദിവസം ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, വേദത്തിന് പ്രാമാണികമായ ഒരേ ഒരു ഭാഷ്യം എന്നെന്നേക്കുമായി ഒരിക്കൽ വിരചിച്ചു, വേദപ്രചോദകനായ ആ ഭഗവാൻ കൃഷ്ണൻ, ഗീതയിൽ. ഏതു ജീവിതവൃത്തിയിലുമുള്ള ഏതൊരാൾക്കും വേണ്ടി അതു നിലകൊള്ളുന്നു. ഈ വേദാന്തസങ്കല്പങ്ങൾ പുറത്തുവരണം: അല്ലാതെ വനത്തിലും ഗുഹയിലും അമർന്നാൽ പോരാ. പുറത്തുവന്നു ബാറിലും ബഞ്ചിലും[1] പ്രസംഗവേദിയിലും പ്രവർത്തിക്കണം, പാവപ്പെട്ട വൻെറ കുടിലിൽ പ്രവർത്തിക്കണം, മീൻപിടിക്കുന്ന മുക്കുവൻെറ കൂടെയും പ്രവർത്തിക്കണം, പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയോടൊപ്പം പ്രവർ ത്തിക്കണം. ഓരോ പുരുഷനേയും സ്ത്രീയേയും ശിശുവിനേയും – അവരുടെ തൊഴിലെന്തുമാകട്ടെ, അവർ താമസിക്കുന്നതെവിടെയുമാ കട്ടെ – ഈ വേദാന്തസങ്കല്പങ്ങൾ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു. അതിൽ ഭയപ്പെടാനെന്തുണ്ട്? മുക്കുവരും മറ്റും ഉപനിഷത്തുകളിലെ ആദർശം പ്രായോഗികമാക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നോ? വഴികാട്ടിയിട്ടുണ്ട്.[2] അപരിമിത മാണത്. മതം അപരിമിതമാണ്. ആർക്കും അതിനപ്പുറം പോകാവതല്ല. ആർജ്ജവത്തോടെ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം നിങ്ങൾക്കു നല്ലതാണ്. എത്ര നിസ്സാരകാര്യവും വേണ്ടപോലെ ചെയ്താൽ അദ്ഭുതഫലങ്ങൾ ഉളവാ ക്കും. അതിനാൽ ഓരോരുത്തനും തനിക്കാകുന്നതു ചെയ്യട്ടെ, എത്ര ചെറുതും. മുക്കുവൻ താൻ ചൈതന്യമാണെന്നു കരുതിയാൽ അവൻ മെച്ചപ്പെട്ട മുക്കുവനാകും. വിദ്യാർത്ഥി താൻ ചൈതന്യമാണെന്നു കരുതിയാൽ, അവൻ മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാർത്ഥിയാകും. വക്കീൽ താൻ ചൈതന്യമാണെന്നു കരുതിയാൽ അയാൾ മെച്ചപ്പെട്ട വക്കീലാകും.

1 ബാർ = അഭിഭാഷകപീഠം, ബഞ്ച് = ന്യായാധിപപീഠം.

2 മഹാഭാരതത്തിലെ ധർമവ്യാധകഥയോർക്കുക.

ഇതുപോലെ മറ്റുള്ളവരും. ജാതികൾ ഫലത്തിൽ എന്നെന്നേക്കുമായി നിലനില്ക്കും. സമുദായത്തിൻെറ സ്വഭാവമാണ് സംഘങ്ങളായി പിരിയുന്നത്. മറഞ്ഞുപോകുന്നത് ഈ വിശേഷാവകാശങ്ങളാണ്. നൈസർഗ്ഗികമായ ഒരു ചിട്ടയാണ് ജാതി. സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ എനിക്ക് ഒരു ചുമതല നിർവഹിക്കാം: നിങ്ങൾക്കു മറ്റൊന്നും. നിങ്ങൾക്ക് ഒരു രാജ്യം ഭരിക്കാം. എനിക്ക് ഒരു ജോഡി ചെരുപ്പു നന്നാക്കാം. പക്ഷേ ഇതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ എന്നെക്കാൾ വലിയവനാണെന്നുവരുന്നില്ല. നിങ്ങൾക്കെൻെറ ചെരുപ്പുകൾ നന്നാക്കാനാകുമോ? എനിക്ക് രാജ്യം ഭരിക്കാനാകുമോ? എനിക്കു ചെരുപ്പു നന്നാക്കാൻ വിരുതുണ്ട്: വേദ ങ്ങൾ വായിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കും. പക്ഷേ ഇത്രയുംകൊണ്ട് എൻെറ മണ്ട നിങ്ങൾ ചവുട്ടിമെതിക്കണമെന്നു വരുന്നില്ല. കൊലപാതകം ചെയ്തവനെ പ്രശംസിക്കുന്നതെന്തിന്? ഒരാപ്പിൾ കട്ട മറ്റൊരുത്തനെ തൂക്കിലിടുന്നതെന്തിന്? ഇതു പോകതന്നെ വേണം. ജാതി നന്ന്. ജീവിത പ്രശ്നത്തിനുള്ള സ്വാഭാവികമായ സമാധാനമാണത്. മനുഷ്യർ സംഘങ്ങ ളായി പിരിയണം: അതു മാറ്റുക വയ്യ. നിങ്ങൾ എവിടെച്ചെന്നാലും ശരി, അവിടെ ജാതിയുണ്ടാകും. പക്ഷേ അതിൻെറ അർത്ഥം ഈ വിശേഷാവകാശങ്ങൾ ഉണ്ടാകണമെന്നല്ല. ഇവയുടെ ഉച്ചിക്കിടിക്കണം. മുക്കുവനെ വേദാന്തം പഠിപ്പിച്ചാൽ അവൻ പറയും; "നിങ്ങളെപ്പോലെ തന്നെ ഞാനും മനുഷ്യനാണ്: ഞാനൊരു മുക്കുവൻ, നിങ്ങളൊരു ദാർശനികൻ: പക്ഷേ നിങ്ങളിലുള്ള അതേ ഈശ്വരൻ എന്നിലുമുണ്ട്." ഇതാണ് നമുക്കാവശ്യം. ആർക്കും ഒരു വിശേഷാവകാശവുമില്ല: അവസരം എല്ലാർക്കും സമം. എല്ലാവരെയും പഠിപ്പിക്കുക, ദിവ്യത ഉള്ളിലുണ്ടെന്ന്. അപ്പോൾ ഓരോരുത്തനും സ്വന്തം രക്ഷ കിണഞ്ഞു നേടിക്കൊള്ളും.

വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ട ഒന്നാമത്തെ ഉപാധി സ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. "ഈ സ്ത്രീയുടേയോ കുട്ടിയുടേയോ രക്ഷ ഞാൻ കിണഞ്ഞു കൈവരുത്തും" എന്നു നിങ്ങളിലാരാനും പറഞ്ഞാൽ അതു തെറ്റാണ്, ആയിരം തവണ തെറ്റ്. എന്നോടു കൂടെക്കൂടെ ചോദിക്കാറുണ്ട്, വിധവാപ്രശ്ന ത്തിലും സ്ത്രീജനപ്രശ്നത്തിലും എൻെറ ചിന്താഗതിയെന്തെന്ന്. എനിക്കു തീർത്തുപറയാനുള്ള മറുപടി ഇതാണ് – ഈ അസംബന്ധം എന്നോടു ചോദിക്കാൻ ഞാനൊരു വിധവയാണോ? ആ ചോദ്യം എന്നോട് ആവർത്തിച്ചു ചോദിക്കാൻ ഞാനൊരു സ്ത്രീയാണോ? സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു സമാധാനം കാണാൻ നിങ്ങളാര്? ഓരോ വിധവയേയും സ്ത്രീയേയും ഭരിക്കുന്ന ഭഗവാനാണോ നിങ്ങൾ? തൊട്ടുപോകരുത്! അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനം അവർ കണ്ടുകൊള്ളും. ദുശ്ശാ സനന്മാരേ, ആർക്കെങ്കിലുംവേണ്ടി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നു കരുതാനുള്ള ശ്രമമോ! തൊട്ടുപോകരുത്! അതെല്ലാം ഈശ്വരൻ നോക്കിക്കൊള്ളും. എല്ലാം അറിയാമെന്നു കരുതാൻ നിങ്ങ ളാര്? ഈശ്വരവിരോധികളേ, ഈശ്വരൻെറമേൽ അവകാശമുണ്ടെന്നു ചിന്തിക്കാൻ

നിങ്ങൾ ധൈര്യപ്പെടുന്നതെങ്ങനെ? ഓരോ ആത്മാവും ഈശ്വരൻെറ ആത്മാവുതന്നെ എന്നു ധരിച്ചിട്ടില്ലേ? നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം പണി നോക്കിയാൽ മതി. ചെയ്തുതീരേണ്ടതായി കർമ്മങ്ങളുടെ ഒരു ചുമടുതന്നെ നിങ്ങളിലുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ജനത നിങ്ങളെ ഒരു പീഠത്തിന്മേൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചെന്നുവരാം: നിങ്ങളുടെ സമുദായം നിങ്ങളെ വാനോളം പുകഴ്ത്തിയെന്നു വരാം: വിഡ്ഢികൾ നിങ്ങളെ ശ്ലാഘിച്ചെന്നും വരാം. പക്ഷേ ഈശ്വരൻ ഉറങ്ങുകയല്ല. പ്രതിക്രിയ തുടർന്നു തന്നെ എത്തും – ഒന്നുകിൽ ഇവിടെ, അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടം കഴിഞ്ഞ്.

ഓരോ മനുഷ്യനെയും സ്ത്രീയേയും, എല്ലാവരേയും ഈശ്വരനെന്നു കാണുക. ആരെയും നിങ്ങൾക്കു സഹായിക്കാൻ വയ്യ: നിങ്ങൾക്കു സേവനമേ ആകൂ. ഭാഗ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, ഭഗവത്സന്താനങ്ങളേ, ഭഗവാനെത്തന്നെ സേവിക്കുക. സ്വസന്താനങ്ങളിൽ ആരെയെങ്കിലും തുണ യ്ക്കാൻ ഭഗവാൻ അനുജ്ഞ നല്കിയാൽ, നിങ്ങൾ അനുഗൃഹീതർ തന്നെ. സ്വയം വളരെ വലുതായൊന്നും കരുതാൻ പോകരുത്. മറ്റുള്ളവർക്കില്ലാതിരുന്നപ്പോൾ ആ ഭാഗ്യം കൈവന്ന നിങ്ങൾ അനുഗൃഹീതർതന്നെ. ഒരാരാധനയായി മാത്രം അതനുഷ്ഠിക്കുക. എനിക്ക് പാവങ്ങളിൽ ഈശ്വരനെ കാണണം: എൻെറ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയാണ് ഞാൻ ചെന്ന് അവരെ ആരാധിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി യാണ് പാവങ്ങളും ദുഃഖിതരുമുള്ളത്. രോഗികളുടെയും ഭ്രാന്തന്മാരു ടെയും കുഷ്ഠിതരുടെയും പാപികളുടെയും രൂപത്തിൽ വരുന്ന ഭഗ വാനെ സേവിക്കുവാൻ നമുക്കവസരം കിട്ടുവാനാണ്! ഇതു കടന്ന വാക്കുകളാണ്: ഒരിക്കൽകൂടി ഞാൻ പറയുന്നു, ഈ രൂപങ്ങളിലൊക്കെ ഭഗവാനെ സേവിക്കുവാൻ നമ്മെ അനുവദിക്കുന്നതു നമ്മുടെ ജീവിത ത്തിലെ ഏറ്റവും വമ്പിച്ച ഭാഗ്യമാണെന്ന്. മറ്റുള്ളവരെ നോക്കി ഭരിക്കു ന്നതുകൊണ്ട് അവർക്കു നന്മ ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന ആശയം വെടി യുക. ഒരു ചെടിക്കുവേണ്ടി ചെയ്യാവുന്നത്രയേ നിങ്ങൾക്കു ചെയ്യാ നാവൂ; മുളയ്ക്കുന്ന വിത്തിനു തടിയുണ്ടാകാൻ വേണ്ട സാധനങ്ങൾ – വേണ്ടത്ര മണ്ണും വെള്ളവും കാറ്റും – കൊണ്ടുകൊടുക്കാം. അതിൻെറ സ്വഭാവത്തിനു വേണ്ടത് അതെടുക്കും: സ്വായത്തമാക്കി, സ്വാഭാവിക മായി, അതു വളരും.

ഉള്ള വെളിച്ചമെല്ലാം ലോകത്തിൽ കൊണ്ടുവരുക, വെളിച്ചം, വെളി ച്ചം കൊണ്ടുവരുക. ഓരോരുത്തനും വെളിച്ചം വന്നുചേരട്ടെ, ഓരോരു ത്തനും ഭഗവാനെ പ്രാപിക്കുന്നതുവരെ, കർത്തവ്യം അവശേഷിക്ക തന്നെചെയ്യും. ദരദ്രന്മാർക്ക് വെളിച്ചം കൊടുക്കൂ: ധനികന്മാർക്ക് അതിലും കൂടുതൽ വെളിച്ചം കൊടുക്കുക. ദരിദ്രന്മാരെക്കാൾ കൂടുത ലാണ് അവർക്കുള്ള ആവശ്യം. പഠിപ്പില്ലാത്തവർക്കു വെളിച്ചം നല്കു ക: പഠിപ്പുള്ളവർക്ക് അതിലുമേറെ നല്കുക. കാരണം, ഇക്കാലത്തെ പഠിപ്പിലുള്ള പൊള്ളത്തരം വമ്പിച്ചതാണ്. അങ്ങനെ എല്ലാവർക്കും വെളിച്ചം വിതരണം ചെയ്യുക: ശേഷം ഈശ്വരന് വിട്ടുകൊടുക്കുക. ആ ഈശ്വരൻെറതന്നെ ഭാഷയിൽ

പറഞ്ഞാൽ, "കർമ്മം ചെയ്യാൻ നിങ്ങൾക്ക് അധികാരമുണ്ട്: അതിൻെറ ഫലത്തിന്നില്ല. നിങ്ങളുടെ കർമ്മം നിങ്ങൾക്കു ഫലമുളവാക്കാതിരിക്കട്ടെ! ഒപ്പം, നിങ്ങൾക്കു കർമ്മമില്ലാതെയും വരാതിരിക്കട്ടെ."[1]

നമ്മുടെ പൂർവികന്മാരോടു പല ശതകങ്ങൾക്കുമുമ്പുതന്നെ അത്ര ഉദാത്തമായ ആശയങ്ങൾ ഉപദേശിച്ച ആ ഭഗവാൻ തൻെറ അനുശാസനങ്ങൾ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരാൻ ആവശ്യമുള്ള കരുത്തു നേടാൻ നമ്മെ തുണയ്ക്കട്ടെ

***

1 കർമണ്യേവാധികാരസ്തേ മാ ഫലേഷു കദാചന
മാ കർമഫലഹേതുർഭൂർ മാതേ സംഗോƒസ്ത്വകർമണി. (ഗീത 2.47)

13

ഭാരതത്തിലെ സിദ്ധന്മാർ

ഭാരതത്തിലെ സിദ്ധന്മാരെക്കുറിച്ചു പറയുമ്പോൾ, ചരിത്രരേഖകളില്ലാത്ത ഒരു കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് – ഏതു കാലത്തിന്റെ ഇരുളിൽനിന്നു രഹസ്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്താൻ ഐതിഹ്യം വ്യർത്ഥമായി ശ്രമിക്കുന്നുവോ ആ ഭൂതകാലത്തിലേക്ക് – എന്റെ മനസ്സു പോകുന്നു. ഭാരതത്തിലെ സിദ്ധന്മാർ മിക്കവാറും അസംഖ്യേയരാണ്. ഹിന്ദുജനത, ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങളായി, സിദ്ധന്മാരെ ഉളവാക്കുകയല്ലാതെ മറ്റെന്താണ് ചെയ്തുപോന്നത്? അതുകൊണ്ട്, ഏറ്റവും സമുജ്ജ്വലരായ യുഗപ്രവർത്തകരിൽ ചുരുക്കം ചിലരുടെ ജീവിതങ്ങളെടുത്ത് നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിക്കാം – എന്നുവെച്ചാൽ, ഞാൻ അവരെക്കുറിച്ചു നടത്തിയിട്ടുള്ള പഠനങ്ങൾ.

ആദ്യമായി നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചില കാര്യങ്ങൾ അറിയേണ്ടതുണ്ട്. അവയിൽ സത്യത്തിന്റേതായ രണ്ടാദർശങ്ങളാണുള്ളത്. ഒന്ന്, നാം അനശ്വരമെന്നു പറയുന്നതാണ്: മറ്റേത് അത്രതന്നെ പ്രാമാണികമല്ലെങ്കിലും അതാതു പരിസ്ഥിതികളിലും സമയങ്ങളിലും സ്ഥലങ്ങളിലും ബലത്തിൽ വരുന്നതും: ആത്മാവിന്റെയും ഈശ്വരന്റെയും സ്വഭാവത്തെ പരാമർശിക്കുന്ന നിത്യസംബന്ധങ്ങൾ, ആത്മാക്കളും ഈശ്വരനും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധങ്ങൾ – ഇവയെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവ യാണ് ശ്രുതിയെന്നും വേദങ്ങളെന്നുമുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. മനു, യാജ്ഞ വല്ക്യൻ തുടങ്ങിയവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, പുരാണങ്ങൾ മുതൽ തന്ത്രങ്ങൾവരെയുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടുത്തി, അടുത്ത കിടയിൽ പ്പെട്ട, സത്യങ്ങളെയാണ് നാം സ്മൃതികളെന്നു പറയുന്നത്. ഈ രണ്ടാം കിടയിൽപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും ശ്രുതികൾക്കധീനമാണ്. ശ്രുതികളിലുള്ള വല്ല തത്ത്വങ്ങളെയും ഇവയിലൊന്നു നിഷേധിച്ചാൽ, ശ്രുതിയാണ് പ്രാബല്യത്തിൽ വരേണ്ടത്. ഇതാണ് നിയമം. ഇതിലട ങ്ങിയ ആശയമിതാണ് – മനുഷ്യന്റെ ഭാഗധേയത്തിന്റെയും ലക്ഷ്യ ത്തിന്റെയും ചട്ടക്കൂടു പൂർണ്ണമായി വേദങ്ങളിൽ രൂപപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്: വിശദാംശങ്ങൾ സ്മൃതികളിലും പുരാണങ്ങളിലും വ്യാകരിക്കാൻ വിട്ടിരിക്കയാണ്. സാമാന്യവിധികളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശ്രുതികൾ പര്യാപ്തങ്ങളാണ്. ആദ്ധ്യാത്മികജീവിതത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ പറയാനാ വില്ല: കൂടുതലറിയാനും വയ്യ. വേണ്ടതെല്ലാം അറിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആത്മാവിനെ പൂർണ്ണതയിലേക്കു നയിക്കാൻ വേണ്ട ഉപദേശങ്ങളെല്ലാം ശ്രുതികളിൽ പര്യാപ്തമാണ്. വിശദാംശങ്ങൾമാത്രം ബാക്കിയുണ്ട്: ഇവ അതാതു കാലഘട്ടങ്ങളിൽ സ്മൃതികളിൽ വരുന്നു.

മറ്റൊരു സവിശേഷത; ശ്രുതികളിലെ സത്യങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചവ രായി പല സിദ്ധന്മാരുണ്ട്. അവരിൽ ഏറെപ്പേരും പുരുഷന്മാരാണ്: കുറെപ്പേർ സ്ത്രീകളും. അവരുടെ വ്യക്തിത്വത്തെപ്പറ്റി, പിറന്ന നാൾ തുടങ്ങിയവയെപ്പറ്റി, ഒന്നുമൊട്ടും അറിവായിട്ടില്ല. പക്ഷേ അവരുടെ ഉത്തമചിന്തകൾ, ഒന്നാംകിട കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ, ശ്രുതികളിൽ സുരക്ഷി തമായിട്ടുണ്ട്. ഈ വേദങ്ങളാണ് നമ്മുടെ നാട്ടിലെ വിശുദ്ധസാഹിത്യം. മറിച്ച്, സ്മൃതികളിൽ വ്യക്തികൾ കൂടുതൽ തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഞെട്ടിച്ചു കളയുന്നവർ, അതിമാനുഷപ്രമാണന്മാർ, വൻതോതിലുള്ളവർ മന സ്സിൽ ആഞ്ഞുപതിയുന്നവർ, ലോകം പിടിച്ചുകുലുക്കുന്നവർ – അവർ ആദ്യമായി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നെന്നു തോന്നും. അവരു ടെ മഹത്ത്വം അവരുടെ ഉപദേശങ്ങളെത്തന്നെയും ചിലപ്പോൾ കവിയുന്നു.

ഈ സവിശേഷത നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്; നമ്മുടെ മതം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതു നിർഗുണനും സഗുണനുമായ ഈശ്വരനെയാണ്. നിർഗുണതത്ത്വങ്ങൾ എത്ര വേണമെങ്കിലും അതുപദേശിക്കുന്നു: കൂടാതെ, എത്രയെങ്കിലും സഗുണത്വവും. പക്ഷേ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ തനി ഉറവിടം ശ്രുതികളാണ്, വേദങ്ങൾ: ഇവ തികച്ചും നിർഗുണങ്ങളു മാണ്. സ്മൃതികളിലും പുരാണങ്ങളിലുമാണ് സഗുണന്മാരെല്ലാം വരുന്നത്. വൻകിട അവതാരങ്ങൾ, ഈശ്വരൻെറ മൂർത്തീഭാവങ്ങൾ, ദീർഘദർശികൾ മുതലായവർ. മറ്റൊന്നുകൂടി ധരിക്കണം. നമ്മുടെ മതമൊഴിച്ചു മറ്റു ലോകമതങ്ങളെല്ലാം സഗുണനായ ഒരു സ്ഥാപകൻെറ യോ സ്ഥാപകരുടെയോ ജീവിതത്തെയോ ജീവിതങ്ങളെയോ ആശ്രയി ച്ചാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. യേശുക്രിസ്തുവിൻെറ ജീവിതത്തിന്മേലാണ് ക്രിസ്തുമതം പടുത്തിട്ടുള്ളത്: മുഹമ്മദുമതം മുഹമ്മദിൻെറ ജീവിത ത്തിന്മേൽ: ബുദ്ധമതം ബുദ്ധജീവിതത്തിന്മേൽ: ജൈനമതം ജിനന്മാ രുടെ ജീവിതങ്ങളിന്മേൽ: ഇങ്ങനെ മറ്റെല്ലാം. ഈ മതങ്ങളിലെല്ലാം, മഹാപുരുഷന്മാരെക്കുറിച്ചുള്ള ചരിത്രപരമായ തെളിവുകളെപ്പറ്റി ഒട്ടേറെ കലഹമുണ്ടെന്നും സ്വാഭാവികമായി വന്നുകൂടുന്നു. പഴയകാലത്തു ണ്ടായിരുന്ന ഈ ആളുകളുടെ അസ്തിത്വത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ചരിത്രരേഖ കൾക്കു വല്ലപ്പോഴും കോട്ടം തട്ടിയാൽ മതസൗധംതന്നെ തകർന്നു വീണു ചിതറുകയായി. ഈ ദുർവിധിയിൽനിന്നു നാം രക്ഷപ്പെട്ടതിൻെറ കാരണം, വ്യക്തികളിലല്ല, തത്ത്വങ്ങളിലാണ് നമ്മുടെ മതം അധിഷ്ഠി തമായിട്ടുള്ളതെന്നതത്രേ. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മതമനുസരിക്കുന്നത്, ആ മതം ഒരു സിദ്ധൻെറയോ അവതാരപുരുഷൻെറ പോലുമോ പ്രാമാണ്യത്തിലൂടെ പുലർന്നുവന്നതുകൊണ്ടല്ല. വേദങ്ങൾക്കു പ്രാമാ ണ്യം നല്കുന്നതു കൃഷ്ണനല്ല: മറിച്ചു വേദങ്ങളാണ് കൃഷ്ണനു പോലും പ്രാമാണ്യമരുളുന്നത്. ഉണ്ടായ വേദപ്രവക്താക്കളിൽവെച്ച് അഗ്രഗണ്യൻ എന്നതത്രേ കൃഷ്ണൻെറ മഹിമ. ഇതുതന്നെയാണ് മറ്റവതാരങ്ങളുടെയും കഥ. നമ്മുടെ സിദ്ധന്മാരുടെയൊക്കെ കഥയി താണ്. മനുഷ്യൻെറ പരിപൂർണ്ണതയ്ക്കും സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തിക്കും വേണ്ട തെല്ലാം

വേദങ്ങളിലുണ്ടെന്നതാണ് നമ്മുടെ ഒന്നാമത്തെ സിദ്ധാന്തം. പുത്തനായൊന്നും നിങ്ങൾക്കു കാണാനാവില്ല. ജ്ഞാനത്തിൻെറയെ ല്ലാം ലക്ഷ്യമായ ആ തികഞ്ഞ ഏകത്വത്തിന്നപ്പുറം നിങ്ങൾക്കു പോകാൻ പാങ്ങില്ല. വേദങ്ങൾ നേരത്തെതന്നെ ഇവിടെ എത്തിക്കഴി ഞ്ഞു. ഐക്യത്തിന്നപ്പുറം പോകുക അസാദ്ധ്യവുമാണ്. "തത്ത്വമസി"[1] കണ്ടെത്തിയപ്പോൾ മതനിഷ്ഠമായ അറിവിൻെറ തികവിലെത്തിക്കഴി ഞ്ഞു. ഇതു വേദങ്ങളിലുള്ളതാണുതാനും. പിന്നെ ആളുകൾക്കു വേണ്ടത്, അതാതു കാലത്തിനും ദേശത്തിനുമൊപ്പിച്ചു, പരിതഃസ്ഥിതി ക്കും ചുറ്റുപാടിനുമനുഗുണമായ, നേതൃത്വമാണ്. പഴയ പഴയ ആ വഴിയിലൂടെ ആളുകളെ നയിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഇതിനാണ് ഈ വൻകിട ഗുരുക്കന്മാർ, വലിയ സിദ്ധന്മാർ വന്നത്. ഇതിനുള്ള ഏറ്റവും സ്പഷ്ട മായ തെളിവ് ഗീതയിലെ സുപ്രസിദ്ധമായ, കൃഷ്ണൻെറ അരുളപ്പാടാ ണ്; "ധർമ്മത്തിനു വാട്ടവും അധർമ്മത്തിനു കേറ്റവും വരുമ്പോൾ നല്ലവരെ രക്ഷിക്കാൻ ഞാൻ ജന്മമെടുക്കുന്നു: അധർമ്മത്തെയെല്ലാം നശിപ്പിക്കാൻ യുഗംതോറും ഞാൻ വരുന്നു." ഇതാണ് ഭാരതത്തിൽ നിലവിലുള്ള ആശയം.

എന്താണ് വന്നുകൂടുന്നത്? തനതായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിലയുറപ്പി ച്ചിട്ടുള്ള ഈ അനശ്വരസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ടെന്ന്. ഇവ നില നില്ക്കുന്നതു യുക്തിവിചാരത്തെ ആശ്രയിച്ചുപോലുമല്ല: അത്രപോലും ആശ്രയിക്കുന്നില്ല, സിദ്ധന്മാരുടെയും അവതാരപുരുഷന്മാരുടെയും പ്രാമാണ്യത്തെ – അവർ എത്ര സമുന്നതന്മാരോ സമുജ്ജ്വലന്മാരോ ആയാലും. ഭാരതത്തിലെ സ്ഥിതിവിശേഷം ഇതാകകൊണ്ട് വേദാന്ത മൊന്നിനു മാത്രമേ വിശ്വമതമാകാൻ കഴിവുള്ളു എന്ന നമ്മുടെ അവ കാശവാദവും ചൂണ്ടിക്കാട്ടേണ്ടതുണ്ട്. ഇപ്പോഴേ നിലവിലുള്ള വിശ്വമതം അതാണ്: കാരണം, അതു പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതു സിദ്ധാന്തങ്ങളെയാണ്, വ്യക്തികളെയല്ല. മനുഷ്യരാശിയിൽപ്പെട്ട വംശങ്ങൾക്കെല്ലാംകൂടി ഏതെ ങ്കിലുമൊരു വ്യക്തിയുടെമേൽ പടുത്ത മതം മാതൃകയാക്കുക സാദ്ധ്യ മല്ല. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വളരെയേറെ മഹത്തുക്കൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി കാണാം. ഒരു ചെറുപട്ടണത്തിൽപ്പോലും ഭിന്നമനഃസ്ഥിതിക്കാർ മാതൃക കളാക്കുന്നതു പലരെയാണ്. ഒരു വ്യക്തിയെ – അതു മുഹമ്മദോ ബുദ്ധനോ ക്രിസ്തുവോ ആകട്ടെ – ലോകത്തിനാകമാനം ഒരേ ഒരു മാതൃകയായി സ്വീകരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? സദാചാരം, ധർമ്മശാസ്ത്രം, ആദ്ധ്യാത്മികത, മതം – ഇവയൊക്കെ ആ ഒരു വ്യക്തിയുടെ പിൻബല ത്തിൽ മാത്രം സത്യമായി വരുന്നതെങ്ങനെ? വേദാന്തമതത്തിനു വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ അത്തരം പ്രാമാണ്യം ആവശ്യമില്ല. അതിൻെറ പിൻബലം മനുഷ്യൻെറ അനശ്വരസ്വഭാവമാണ്. അതിൻെറ ധർമ്മ ശാസ്ത്രം, എന്നും നിലവിലുള്ള, ചിരസിദ്ധമായ, ഇനി സാധിക്കേണ്ട തല്ലാത്ത, മനുഷ്യൻെറ ശാശ്വതമായ ആദ്ധ്യാത്മികൈക്യത്തിൽ

1 ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 6.8.7

അടി യുറച്ചതാണ്. പക്ഷേ, മനുഷ്യരിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷത്തിനും ഒരു വ്യക്തി ആവശ്യമാണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് അതിപ്രാചീനമായകാലംമുതൽ നമ്മുടെ സിദ്ധന്മാർ ബോധവാന്മാരായിരുന്നു. പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരൻ, ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിൽ, അവർക്കു കൂടിയേ തീരൂ. പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരന്റെ ഉണ്മ നിഷേധിച്ച സാക്ഷാൽ ബുദ്ധൻ മരിച്ച് അമ്പതു കൊല്ലം തികയുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരനാക്കുക യാണുണ്ടായത്. പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരൻ വേണ്ടതുതന്നെ. അതേ സമയം നമുക്കറിയാം, അങ്ങനെ ഒരീശ്വരനെപ്പറ്റി വൃഥാ സംഭാവനകൾ നടത്തുന്നതിനേക്കാൾ ഭേദം, ഈ ലോകത്തിൽ നമ്മുടെയിടയിൽ ത്തന്നെ കൂടെക്കൂടെ ജീവിച്ചും വ്യാപരിച്ചും വരുന്ന ജീവദ്ദേവതകളെ കൈക്കൊള്ളുകയാണെന്ന്. കേവലം ഉത്പ്രേക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന, എന്നു വെച്ചാൽ നമുക്ക് ഈശ്വരനെപ്പറ്റി സങ്കല്പിക്കാവുന്ന, ഏതാശയത്തേയും അപേക്ഷിച്ച് ഇവർ കൂടുതൽ ആരാധനാർഹരാണ്. സംഭാവനകളിൽ രൂപപ്പെടുന്ന ഈശ്വരനാകട്ടെ നൂറിന് തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതും മനുഷ്യന്റെ ആരാധനയ്ക്കു യോഗ്യനുമാവില്ല. നിങ്ങൾക്കോ എനിക്കോ ഈശ്വരനെ ക്കുറിച്ചുണ്ടാകാവുന്ന ഏതാശയത്തെക്കാളും കൂടുതൽ മഹത്ത്വം ശ്രീകൃഷ്ണനനുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കോ എനിക്കോ സങ്കല്പിക്കാവുന്ന ആദർശ ത്തെക്കാൾ വളരെ വലിയ ഒരാശയമാണ്, കൂടുതൽ ജീവത്തും മൂർത്തി മത്തുമായ ആശയമാണ്, ബുദ്ധൻ. അതിനാൽ സങ്കല്പിതദേവത കളെപ്പോലും പുറംതള്ളിക്കൊണ്ട് ഇവർ എല്ലായ്പോഴും മനുഷ്യരാശി യുടെ ആരാധന കൈയടക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഇതു നമ്മുടെ സിദ്ധന്മാർക്കറിയാം. അതിനാൽ അത്തരത്തിലുള്ള മഹത്തുക്കളെ, അവതാരങ്ങളെ, ആരാധിക്കുവാനുള്ള വഴി അവർ ഭാരതത്തിലെ ജനതയ്ക്കായി തുറന്നിട്ടു. പോരാ, ആ അവതാര ങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും സമുന്നതൻ കുറേക്കൂടി മുന്നോട്ടുപോകുന്നു; "വെളിയിലുള്ള മനുഷ്യൻ എവിടെയെങ്കിലും അസാമാന്യമായ ആദ്ധ്യാ ത്മികശക്തി പ്രകാശിപ്പിച്ചാൽ അവിടെ ഞാനുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞു കൊള്ളുക: എന്നിൽനിന്നാണ് ആ പ്രകാശമുണ്ടാകുന്നത്."[1] ലോകത്തിൽ ഏതു നാട്ടിലെയും അവതാരങ്ങളെ ആരാധിക്കുവാൻ ഹിന്ദുക്കൾക്ക് വഴി തെളിക്കുകയാണ് ഇതു ചെയ്യുന്നത്. ഏതു നാട്ടിലെ ഏതു സിദ്ധ നെയും ഭക്തനെയും ഹിന്ദുവിന്നാരാധിക്കാം. വസ്തുസ്ഥിതിയും അതു തന്നെ. പലപ്പോഴും നാം ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ പള്ളികളിലും, വളരെയേ റെത്തവണ മുസ്ലീംദേവാലയങ്ങളിലും ചെന്ന് ആരാധന നടത്താറുണ്ട്. ഇതു നല്ലതുമാണ്. എന്തുകൊണ്ടല്ല? ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, വിശ്വ മതമാണ് നമ്മുടേത്. ആദർശങ്ങളെയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളത്തക്കവണ്ണം അതു വ്യാപകവും

1 യദ്യദ് വിഭൂതിമത് സത്ത്വം ശ്രീമദൂർജിതമേവ വാ
തത്തദേവാവഗച്ഛ ത്വം മമ തേജോഽംശസംഭവം. (ഗീത 10.41)

വിശാലവുമാണ്. ലോകത്തിൽ ഇന്നു നിലവി ലുള്ള മതാദർശങ്ങളെയെല്ലാം (ഇതിൽ) ഉടനടി ഉൾപ്പെടുത്താം: അതു പോലെ ഭാവിയിലുദിച്ചേക്കാവുന്ന എല്ലാ ആദർശങ്ങളെയും സംഗ്രഹി ക്കുവാൻ, വേദാന്തമതത്തിൻെറ അനന്തമായ ബാഹുവലയം കൊണ്ടാ ശ്ലേഷിക്കുവാൻ നമുക്കു ക്ഷമയോടെ കാത്തിരിക്കയും ചെയ്യാം.

സാമാന്യമായിപ്പറഞ്ഞാൽ, ഇതാണ് വൻകിട സിദ്ധന്മാരെ, അവതാര ങ്ങളെ, പറ്റിയുള്ള നമ്മുടെ നിലപാട്. രണ്ടാംകിടയിലുള്ളവരുമുണ്ട്. വേദങ്ങളിൽ ഋഷിശബ്ദം കൂടെക്കൂടെ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ ഇതു പ്രചുരപ്രചാരമാർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വാക്കാണ്. ഋഷിയാണ് കനമുള്ള പ്രമാണം. ഈ ആശയം നാം മനസ്സിലാക്കേ ണ്ടതുണ്ട്. ഋഷിയുടെ നിർവചനം മന്ത്രദ്രഷ്ടാവ്, ആശയത്തെ കാണുന്ന വൻ, എന്നാണ്. മതത്തിനു തെളിവെന്ത്? വളരെ പ്രാചീനകാലത്തു തന്നെ ഈ ചോദ്യമുണ്ടായി. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ തെളിവല്ലെന്നായിരുന്നു പ്രഖ്യാപനം. യതോ വാചോ നിവർത്തന്തേ അപ്രാപ്യ മനസാ സഹ.[1] "യാതൊന്നിൽനിന്നു വാക്കുകൾ ചിന്തയോടൊത്തു ലക്ഷ്യത്തിലെത്താ തെ മടങ്ങുന്നുവോ.." ന തത്ര ചക്ഷുർഗ്ഗച്ഛതി ന വാഗ് ഗച്ഛതി നോ മനഃ[2] "കണ്ണവിടെ ചെന്നെത്തുന്നില്ല, വാക്കും മനസ്സുമെത്തുന്നില്ല." യുഗങ്ങളായുള്ള പ്രഖ്യാപനമാണിത്. ആത്മാവിൻെറയും ഈശ്വരൻെറ യും സത്തയെക്കുറിച്ചും, അനന്തജീവിതത്തെക്കുറിച്ചും, മനുഷ്യലക്ഷ്യ ത്തെക്കുറിച്ചുമൊക്കെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഒരുത്തരവും ബാഹ്യപ്രകൃതിക്കു തരാനില്ല. ഈ മനസ്സു മാറിക്കൊണ്ടേയിരിക്കയാണ്, സദാ ഒഴു കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ഇതു പരിമിതമാണ്, പൊളിഞ്ഞു നുറു ങ്ങിയിരിക്കയാണ്. അപരിമിതവും കൂടസ്ഥവും അഖണ്ഡവും അവിഭാ ജ്യവും അക്ഷരവുമായ ഒന്നിനെപ്പറ്റി പ്രകൃതിയെങ്ങനെ പറയും? ഒരിക്കലും അതിന്നതു സാദ്ധ്യമല്ല. മൂഢവും മൃതവുമായ ജഡത്തിൽ നിന്ന് ഉത്തരം തേടാൻ മനുഷ്യരാശി യത്നിച്ചിട്ടുള്ളപ്പോഴെല്ലാം എത്ര ദുരന്തമായിരുന്നു ഫലമെന്നു ചരിത്രം കാട്ടിത്തരുന്നു. അപ്പോൾ വേദങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന അറിവ് എങ്ങനെ ഉണ്ടാകുന്നു? ഋഷിയാകു ന്നതുകൊണ്ടേ ആ അറിവുണ്ടാകൂ. ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലല്ല ആ അറിവു കുടികൊള്ളുന്നത്. പക്ഷേ ഇന്ദ്രിയങ്ങളാണോ മനുഷ്യസർവ്വസ്വം? നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽപ്പോലും, ഇവിടെയുള്ള നാമോരോരുത്തൻെറയും ജീവിതത്തിൽ – ഒരുപക്ഷേ നമുക്കു പ്രിയപ്പെട്ട വല്ലവരും മരിക്കു മ്പോഴാകാം – ശാന്തിവേളകൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്: ഒന്നുകിൽ നാം ഒന്നു കിടുങ്ങുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ അതിരറ്റ ഒരനുഗൃഹീതത കൈവരുത്തു മ്പോഴാകാം. മറ്റു പല അവസരങ്ങളിലും മനസ്സു ശാന്തമാകുംപോലെ തോന്നാറുണ്ട്. താത്കാലികമായി അതിൻെറ സ്വ – ഭാവം അനുഭവപ്പെടു ന്നു. മനസ്സിനും വാക്കുകൾക്കും ചെന്നെത്താനാവാത്ത

1 തൈത്തിരിയോപനിഷത് 2.8 2 കേനോപനിഷത് 1.3

ആ അപരിമി തത്വം നമുക്കു വെളിവാകുന്നു. സാമാന്യജീവിതത്തിൽ ഇതു സംഭവി ക്കാറുണ്ട്. പക്ഷേ ഇത് ഉത്കൃഷ്ടമാക്കണം, അഭ്യസിക്കണം, അന്യൂന മാക്കണം. പല യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പ്, ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ, ബോധംപോലും, ആത്മാവിനെ ബന്ധിക്കയോ അതിന്നതിരിടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു മനുഷ്യർ കണ്ടുപിടിച്ചു. ആദിയും അറുതിയുമറ്റ ഒരു ചങ്ങലയുടെ കണ്ണികളിലൊന്നുമാത്രമാണ് ബോധമെന്നു നാം മനസ്സിലാക്കണം. സത്തയ്ക്കും ബോധത്തിനും താദാത്മ്യമില്ല: മറിച്ച്, സത്തയുടെ ഒരംശ മാണ് ബോധം. ബോധത്തിനും അപ്പുറത്താണ് ധീരന്മാർ തിരക്കുന്നത്. ബോധത്തെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ പരിമിതമാക്കുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മികലോക ത്തിലെ സത്യങ്ങളിൽ ചെന്നെത്താൻ മനുഷ്യർ അതിനപ്പുറം, ഇന്ദ്രിയ ങ്ങൾക്കപ്പുറം, പോകണം. ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അതിർത്തികൾക്കപ്പുറം പോകുന്നതിൽ വിജയം വരിച്ചിട്ടുള്ള മനുഷ്യർ ഇന്നുമുണ്ട്. ഇവരത്രേ ഋഷികളെന്നറിയപ്പെടുന്നവർ. കാരണം, ഇവർ ആദ്ധ്യാത്മികസത്യങ്ങളെ മുഖത്തോടുമുഖം കാണുന്നു.

അപ്പോൾ വേദങ്ങൾക്കുള്ള തെളിവ് എൻെറ മുമ്പിലുള്ള ഈ മേശയ്ക്കുള്ള തെളിവുതന്നെ - പ്രത്യക്ഷം, നേരിട്ടുള്ള കാഴ്ച. ഇതു ഞാൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ കാണുന്നു: ആദ്ധ്യാത്മികസത്യങ്ങളും മനുഷ്യാത്മാവിൻെറ ബോധാതീതമായ ഒരവസ്ഥയിൽ നാം കാണുക യാണ്. കാലമോ ദേശമോ ലിംഗമോ ജാതിയോ ഈ ഋഷിത്വത്തെ പരിമിതമാക്കില്ല. സിദ്ധന്മാരുടെ പരമ്പരയിൽ പെട്ടവരുടെ - അവർ ആര്യരോ അനാര്യരോ മ്ലേച്ഛർപോലുമോ ആകട്ടെ - സമാനധർമ്മമാണ് ഋഷിത്വമെന്നു വാത്സ്യായനൻ ധീരമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നുണ്ട്. വേദങ്ങ ളിലെ സിദ്ധത്വം (ഋഷിത്വം) ഇതാണ്. ഭാരതത്തിൻെറ ഈ മതാദർശം നാം സദാ സ്മരിക്കണം. എൻെറ ആഗ്രഹം ലോകത്തിലെ മറ്റു ജനത കളും ഇതു പഠിക്കയും ഓർക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ യുദ്ധവും കലഹവും കുറയും. പുസ്തകങ്ങളിലും വാദസര ണികളിലും കടുംസിദ്ധാന്തങ്ങളിലും ജല്പനങ്ങളിലും യുക്തിവാദ ങ്ങളിൽപ്പോലുമല്ല മതമിരിക്കുന്നത്. ആയിരുപ്പും ആയിത്തീരലുമാണ് മതം. അതേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, നിങ്ങളോരോരുത്തനും ഋഷിയാകും വരെ, ആദ്ധ്യാത്മികമായ വസ്തുതകളെ നേരിടുംവരെ, മതജീവിതം നിങ്ങൾക്കാരംഭിച്ചിട്ടില്ല: ബോധാതീതാവസ്ഥ തുറന്നുകിട്ടുംവരെ മതം വെറും ജല്പനംമാത്രം, വെറും തയ്യാറെടുക്കൽമാത്രം. കടമെടുത്തതോ, കടക്കാരനിൽനിന്നു കടമെടുത്തതോ ആയ കാര്യങ്ങൾ പറയുകയാണ് നിങ്ങൾ. ബുദ്ധൻ കുറേ ബ്രാഹ്മണരുമായി ചർച്ച ചെയ്തപ്പോൾ നടത്തിയ മനോജ്ഞമായ നിരീക്ഷണം പ്രകൃതത്തിൽ സംഗതമാണ്. ബ്രഹ്മത്തിൻെറ സ്വഭാവം ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് ആ ബ്രാഹ്മണർ വന്നത്. മഹാനായ ആ സിദ്ധൻ ചോദിച്ചു; "നിങ്ങൾ ബ്രഹ്മത്തെ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?" "ഇല്ല" എന്നു ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു. "നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?" "ഇല്ല, അദ്ദേഹവും കണ്ടിട്ടില്ല." "നിങ്ങളുടെ മുത്തച്ഛൻ കണ്ടിരിക്കുമോ?" "അദ്ദേഹവും കണ്ടിരിക്കുമെന്നു തോന്നു ന്നില്ല." "സ്നേഹിതാ! നിങ്ങളുടെ അച്ഛനും

മുത്തച്ഛനും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒന്നിനെക്കുറിച്ച് വാദിക്കയും അന്യോന്യം തോല്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കയും ചെയ്യുന്നതെങ്ങനെ?" ഇതാണ് ലോകരെല്ലാം ചെയ്യുന്നത്. വേദാന്ത ഭാഷയിൽ പറയാം; "കണക്കറ്റ പറച്ചിൽകൊണ്ടല്ല, വമ്പിച്ച മേധാശക്തി കൊണ്ടുപോലുമല്ല, അതേ, വേദപഠനംകൊണ്ടുമല്ല ഈ ആത്മാവിലെ ത്തിച്ചേരുക."[1] വൈദികഭാഷയുപയോഗിച്ച്, ലോകജനതകളോടെല്ലാ മായി, നമുക്കു പറയാം; "നിങ്ങളുടെ പോരാട്ടങ്ങളും കലഹങ്ങളും വ്യർത്ഥം. ഏതീശ്വരനെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കാനാണോ നിങ്ങൾ തിടുക്കപ്പെടു ന്നത് അവിടുത്തെ നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ പ്രസംഗം വ്യർത്ഥം. നിങ്ങൾ പറയുന്നതെന്തെന്നു നിങ്ങൾക്കുതന്നെ തീർച്ചയില്ല. ഈശ്വരനെ കണ്ടവരാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ കലഹിക്കില്ല. നിങ്ങളുടെ മുഖം സമുജ്വലമാകും." പ്രാചീനനായ ഒരു ഋഷി ബ്രഹ്മ ത്തെ അറിയാൻ സ്വപുത്രനെ പറഞ്ഞയച്ച ഒരു കഥയുണ്ട് ഉപനിഷ ത്തിൽ. മകൻ മടങ്ങിവന്നു. അപ്പോൾ അച്ഛൻ ചോദിച്ചു; "എന്താണ് നീ പഠിച്ചത്?" പല ശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിച്ചെന്നു മകൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അച്ഛൻ പറഞ്ഞു; "ഇതൊന്നുമായില്ല, വീണ്ടും പോകു." മകൻ വീണ്ടും പോയി, മടങ്ങിയെത്തിയപ്പോൾ അച്ഛൻ അതേ ചോദ്യം ചോദിച്ചു; ഉത്തരവും പഴയപടി. ഒരിക്കൽകൂടി മകനു പോകേണ്ടിവന്നു. തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അയാളുടെ മുഖം ആകെപ്പാടെ തിളങ്ങുന്നു. അപ്പോൾ അച്ഛൻ എണീറ്റുഘോഷിച്ചു; "അതേ, ഇന്നു കുഞ്ഞേ, നിൻെറ മുഖം ബ്രഹ്മജ്ഞൻെറ മുഖംപോലെ തിളങ്ങുന്നു." ഈശ്വരനെ അറിഞ്ഞാൽ നിങ്ങളുടെ മുഖം മാറും: സ്വരം മാറും: ആകെപ്പാടെയുള്ള വടിവുതന്നെ മാറും. മനുഷ്യരാശിക്കു നിങ്ങൾ ഒരനുഗ്രഹമാകും. ഋഷിയെ എതിർക്കാൻ ആർക്കും കരുത്തുണ്ടാവില്ല. ഇതാണ് നമ്മുടെ മതാദർശമായ ഋഷിത്വം. ശേഷമുള്ളതെല്ലാം – വാഗ്വാദങ്ങളും യുക്തി വിചാരങ്ങളും ദർശനങ്ങളും ദൈ്വതവാദങ്ങളും അദൈ്വതങ്ങളും, അതേ, വേദങ്ങൾപോലും – പ്രാരംഭച്ചടങ്ങുകൾമാത്രം, രണ്ടാംകിടയിൽ പ്പെട്ടവ. ഒന്നാമത്തേതാണ് പ്രധാനം. വേദങ്ങൾ, വ്യാകരണം, ജ്യോതിഷം തുടങ്ങിയവയെല്ലാം രണ്ടാംകിട (അപരവിദ്യ). അക്ഷരത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ ഉതകുന്നതത്രേ പരവിദ്യ.[2] സാക്ഷാത്കരിച്ചവരാണ് വേദത്തിൽ കാണുന്ന സിദ്ധന്മാർ, ഋഷിമാർ. ഒരു മാതൃകയുടെ, വർഗ്ഗത്തിൻെറ, പേരാണ് ഋഷിയെന്നത് എന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. യഥാർത്ഥ ഹിന്ദുക്കൾ എന്ന നിലയ്ക്ക് നാമോരോരുത്തനും ജീവിത ത്തിൻെറ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ ഋഷിയാകുമെന്നത്രേ പ്രതീക്ഷ. അങ്ങനെ

---

1 നായമാത്മാ പ്രവചനേന ലഭ്യോ
 ന മേധയാ ന ബഹുനാ ശ്രുതേന. (കഠോപനിഷത് 2.23)

1 ദ്വേ വിദ്യേ വേദിതവ്യേ ഇതി ഹ സ്മ യദ് ബ്രഹ്മവിദോ വദന്തി പരാചൈവാപരാ ച. തത്രാപരാ ഋഗ്വേദോ യജുർവേദഃ സാമവേദോഽഥർവവേദഃ ശിക്ഷാ കല്പോ വ്യാകരണം നിരുക്തം ഛന്ദോ ജ്യോതിഷമിതി: അഥ പരാ യയാ തദക്ഷരമധി ഗമ്യതേ.
(മുണ്ഡകോപനിഷത് 1. 1. 4,5)

യാവുകയാണ് ഹിന്ദുവിൻെറ മോക്ഷം. സിദ്ധാന്തങ്ങളിലുള്ള വിശ്വാസ മല്ല, ആയിരം ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പോകലല്ല, ലോകത്തിലുള്ള നദികളി ലെല്ലാം കുളിക്കലുമല്ല, മന്ത്രദ്രഷ്ടാവായ ഋഷിയാകലത്രേ സ്വാതന്ത്ര്യ വും മോക്ഷവും.

പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ലോകപ്രകമ്പകരായ മഹാസിദ്ധൻമാരും മഹാ ന്മാരായ അവതാരപുരുഷൻമാരും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ സംഖ്യ വലുതാണ്. ഭാഗവതമനുസരിച്ച് അവതാരങ്ങൾ അനന്തമാണ്.[2] ഭാരത ത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം ആരാധിക്കപ്പെടുന്നത് രാമനും കൃഷ്ണനുമാണ്. വീരയുഗങ്ങളിലെ പ്രാചീനമായ ആരാദ്ധ്യമൂർത്തിയാണ് രാമൻ: ഉടൽ പൂണ്ട സത്യവും ധർമ്മവും, മാതൃകാപുത്രൻ, മാതൃകാഭർത്താവ്, മാതൃകാപിതാവ്, എല്ലാറ്റിനും മേലേ മാതൃകാരാജാവ്. ഇങ്ങനെയാണ് രാമനെ വാല്മീകിമഹർഷി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. രാമ ചരിതം ആലേഖനംചെയ്യാൻ മഹാകവി പ്രയോഗിച്ച വാക്കുകളെക്കാൾ കൂടുതൽ പരിശുദ്ധിയും അർത്ഥനിഷ്ഠയും സൗന്ദര്യവുമുള്ള വാക്കു കൾ ഉണ്ടാവുക വയ്യ. സീതയെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയട്ടെ! പോയ കാലങ്ങളിൽ ലോകത്തിലുണ്ടായ സാഹിത്യം മുഴുവൻ പരീക്ഷിക്കുക – വരുംകാലങ്ങളിൽ ലോകത്തിലുണ്ടാകുന്ന സാഹിത്യവും പരീ ക്ഷിക്കാം എന്നുകൂടി ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചു തീർത്തുപറയുന്നു – എന്നാലും മറ്റൊരു സീതയെ കണ്ടുകിട്ടില്ല. സീത നിസ്തുലയാണ്. എന്നെന്നേ ക്കുമായി അന്നു ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ് ആ സ്വഭാവം! പല രാമ ന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം, എന്നാൽ സീത ഒന്നേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളു. നേരായ ഭാരതീയ വനിതാദർശമാണ് സീത. സീതയുടെ ആ ഒരു ജീവിതത്തിൽനിന്നാണ് തികവുറ്റ ഭാരതീയവനിതാദർശങ്ങളെല്ലാം രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ അനേകായിരം സംവത്സരക്കാലമെല്ലാം ആര്യാ വർത്തത്തിലെ എല്ലാ പുരുഷൻമാരുടെയും സ്ത്രീകളുടെയും ശിശുക്കളു ടെയും ആരാധനയെ സാധികാരം ആർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു സീത ഇതാ ഇവിടെ നിലകൊള്ളുന്നു. എക്കാലവും സീത അവിടെത്തന്നെയു ണ്ടാവും, മഹനീയയായ ഈ സീത. കേവലപരിശുദ്ധിയെക്കാളും പരിശുദ്ധയാണ് സീത: ക്ഷമാമൂർത്തി, കരുണാമൂർത്തി! കഷ്ടതകൾ നിറഞ്ഞ ആ ജീവിതം പരാതിപ്പെടാതെ സഹിച്ച സീത, നിത്യചാരിത്ര വതിയും നിത്യശുദ്ധയുമായ പത്നി, സാമാന്യജനങ്ങളുടെ ആദർശം, ദേവൻമാരുടെ ആദർശം, ആ മഹതി, സീത നമ്മുടെ ജനതയുടെ അധിദേവതയായി എന്നും നിലകൊള്ളണം. സീതയെക്കുറിച്ചു നമുക്കോരോരുത്തർക്കുമുള്ള അറിവോർത്താൽ ആ സ്വഭാവം വളരെ യൊന്നും ചിത്രീകരിക്കേണ്ടതില്ല. നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളെല്ലാം മാഞ്ഞു പോയേ ക്കാം: നമ്മുടെ വേദങ്ങൾപോലും പോയ്മറഞ്ഞെന്നു വരാം. നമ്മുടെ സംസ്കൃതഭാഷതന്നെ എന്നെന്നേക്കുമായി തിരോഭവി ച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഇവിടെ അഞ്ചു ഹിന്ദുക്കൾ ഏറ്റവും വികൃതമായ വെറും ദേശീയഭാഷയെങ്കിലും

2 അവതാരാ ഹ്യസംഖ്യേയാ ഹരേഃ സത്ത്വനിധേർദ്വിജാഃ. (ഭാ. 1.3.26)

സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നിട ത്തോളം കാലം, സീതാചരിതം അവിടെയുണ്ടായിരിക്കും: എന്റെ ഈ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളുക. ഹിന്ദുജാതിയുടെ മർമ്മാംശങ്ങ ളിൽ ഉൾപ്പൂക്കിരിക്കയാണ് സീത: ഹിന്ദുവായ ഓരോ പുരുഷന്റെയും സ്ത്രീയുടെയും രക്തത്തിൽ കലർന്നിരിക്കയാണ്. നാമെല്ലാം സീതയുടെ സന്താനങ്ങളാണ്. നമ്മുടെ സ്ത്രീകളെ ആധുനികരാക്കാനുള്ള യത്നങ്ങൾ അവരെ ആ സീതാദർശത്തിൽ നിന്നകറ്റുന്നപക്ഷം ഉടനടി പരാജയമട യുന്നതായി ഓരോ ദിവസവും നാം കാണുന്നു. ഭാരതത്തിലെ സ്ത്രീകൾ സീതയുടെ കാലടികൾ തുടർന്നു വളരണം, വികസിക്കണം, വഴി അതൊന്നേയുള്ളു.

അടുത്തതു പല രൂപത്തിലും ആരാധിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ആ ഭഗവാ നാണ്. പുരുഷന്മാരുടെയും സ്ത്രീകളുടെയും ഇഷ്ടാദർശം: കുഞ്ഞു ങ്ങൾക്കും പ്രായം തികഞ്ഞവർക്കും ആദർശഭൂതൻ. ആരെ ഭാഗവത കർത്താവ് അവതാരമെന്നു വിളിച്ചുമാത്രം തൃപ്തിപ്പെട്ടില്ലയോ അദ്ദേഹ ത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ഭാഗവതകാരൻ പറയുന്നു; "മറ്റവതാരങ്ങൾ ഭഗവാന്റെ അംശങ്ങൾമാത്രം: കൃഷ്ണനാകട്ടെ ഭഗവാൻതന്നെയാണ്."[1] അവിടുത്തെ സ്വഭാവത്തിന്റെ ബഹു മുഖത്വമോർത്തു നാം വിസ്മയിക്കുമ്പോൾ ഈവക വിശേഷണങ്ങൾ കൃഷ്ണനു നല്കുന്നതിൽ അദ്ഭുതപ്പെടേണ്ടതില്ല. ആശ്ചര്യ സന്ന്യാസിയും ആശ്ചര്യഗൃഹസ്ഥനും ഒത്തുചേർന്ന ഒരാളായിരുന്നു കൃഷ്ണൻ. ഏറ്റവും വിസ്മയകരമാംവണ്ണം അദ്ദേഹത്തിന് രജസ്സ്, പ്രതാപം, ഉണ്ടായിരുന്നു. അതോടൊപ്പം ഏറ്റവും വിസ്മയകരമായ ത്യാഗത്തിന്റെ ഒത്ത നടുവിലാണ് അദ്ദേഹം ജീവിച്ചത്. ഗീത പഠിക്കുംവരെ കൃഷ്ണനെ മനസ്സിലാക്കുക സാധ്യമല്ല: കാരണം, സ്വന്തം ഉപദേശത്തിന്റെ മൂർത്തീഭാവമായിരുന്നു താൻ. ഓരോ അവതാരവും ഏതുപദേശങ്ങൾ നല്കുവാൻ വന്നുവോ അവയുടെ ജീവത്തായ ദൃഷ്ടാന്തമായിരുന്നു. ഗീതോപദേഷ്ടാവായ കൃഷ്ണൻ സ്വജീവിതത്തി ലാകമാനം ആ ദിവ്യഗീതത്തെ മൂർത്തിമത്താക്കി. അനാസക്തിയുടെ മഹത്തായ ദൃഷ്ടാന്തമായിരുന്നു താൻ. കൃഷ്ണൻ തന്റെ സിംഹാ സനം വെടിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ അതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചേയില്ല. ഭാരതനേതാ വായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു രാജാക്കന്മാർ സ്വന്തം സിംഹാസനങ്ങൾ വെടിഞ്ഞു: എങ്കിലും ഒരിക്കലും സ്വയം രാജാവാ കാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഗോപികളോടു ചേർന്നു ലീലാ ലോലനായിക്കഴിഞ്ഞ വെറും കൃഷ്ണനാണ് അവിടുന്ന്. എന്നും അതേ കൃഷ്ണൻ. അഹോ! ആ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും അദ്ഭുതവും ദുർഗ്രഹവുമായ ഒരു ഘട്ടം! അത് അങ്ങേയറ്റത്തെ ബ്രഹ്മചര്യവും പരിശുദ്ധിയും കൈവന്നവനല്ലാതെ മറ്റാരും മനസ്സിലാക്കാനേ ഒരുമ്പെട രുത്. മനോജ്ഞമായ വൃന്ദാവനലീലയിൽ അന്യാപദേശീകരിച്ചു പ്രകാശിപ്പിച്ചതു പ്രേമത്തിന്റെ അദ്ഭുതവ്യാപകതയാണ്. പ്രേമോന്മത്ത

1 ഏതേ ചാംശകലാഃ പുംസഃ കൃഷ്ണസ്തു ഭഗവാൻ സ്വയം (ഭാ. 1.3.28)

രാകാത്തവർക്ക്, പ്രേമചഷകം പലവുരു പകർന്നൊഴിക്കാത്തവർക്ക്, ഇതു മനസ്സിലാക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല! ഗോപികളുടെ ആ ഉത്കടപ്രേമതാപം ആർക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും? അവരുടെ പ്രേമം ആദർശത്തിൻെറ തനിമൂർത്തിയായിരുന്നു: മറ്റൊന്നും അതാവശ്യപ്പെട്ടില്ല. സ്വർഗ്ഗത്തെ പ്പോലും കൂട്ടാക്കാത്ത പ്രേമം, ഈ ലോകത്തിലും വരുംലോകത്തിലുമുള്ള യാതൊന്നിനെയും കൂട്ടാക്കാത്ത പ്രേമം! സുഹൃത്തുക്കളേ, സഗുണേശ്വരനും നിർഗുണേശ്വരനും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യത്തിനു പറ്റിയ ഒരേ ഒരു സമാധാനം ഇവിടെ ഈ ഗോപീപ്രേമത്തിലേ കണ്ടെ ത്തിയിട്ടുള്ളു. മനുഷ്യജീവിതത്തിൻെറ ഏറ്റവും ഉന്നതമായ ലക്ഷ്യമാണ് സഗുണേശ്വരൻ എന്നു നമുക്കറിയാം. പ്രപഞ്ചത്തിലെല്ലാം ഒളിഞ്ഞും, പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ളതെല്ലാമായും നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു നിർഗുണേശ്വര നിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതു ദാർശനികമാണെന്നു നമുക്കറിയാം. അതേ സമയം കുറേക്കൂടി ഗ്രാഹ്യമായ എന്തിനോ വേണ്ടിയാണ് നമ്മുടെ അന്തരാത്മാവു വെമ്പുന്നത്. നമുക്കതിനെ കൈകൊണ്ടു പിടിക്കണം. ആ പാദപദ്മങ്ങളിൽ നമ്മുടെ ആത്മഭാവങ്ങൾ പകർന്നൊഴിക്കയും മറ്റും വേണം. അതുകൊണ്ടു സഗുണേശ്വരനാണ് മനുഷ്യനെത്താവുന്ന ഏറ്റവും ഉയർന്ന സങ്കല്പം. എങ്കിലും യുക്തിശക്തി അത്തരത്തിലൊരു ആശയത്തിൻെറ മുമ്പിൽ പകച്ചുപോകുന്നു. ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളിൽ[1] വിമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ പഴയ പ്രശ്നമാണിവിടെയും. വനത്തിൽവെച്ചു ദ്രൗപദി യുധിഷ്ഠിരനുമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതും ഇതേ പ്രശ്നമാണ്;[2] – ഒരു സഗുണേശ്വരനുണ്ടെങ്കിൽ, അവിടുന്നു കരുണയുടെയും പ്രഭാവ ത്തിൻെറയും മൂർത്തിയാണെങ്കിൽ, അവിടുന്ന് ഈ പ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിച്ച തെന്തിന്? ആ ഈശ്വരൻ പക്ഷപാതിയാകണം. അതിനു സമാ ധാനമുണ്ടായില്ല. കണ്ടെത്താവുന്ന ഒരേ ഒരു സമാധാനം ഗോപികളുടെ പ്രേമത്തെപ്പറ്റി നാം വായിക്കുന്നതാണുതാനും. കൃഷ്ണനു കൊടുത്തു വന്ന വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം അവർ അവഗണിച്ചു. അവിടുന്നു പ്രപഞ്ചാ ധിപതിയാണെന്നു ധരിപ്പാൻ അവർ കൂട്ടാക്കിയില്ല. അവിടുന്നു സർവ്വ ശക്തനാണെന്നും അനന്തപ്രതാപശാലിയാണെന്നും മറ്റും ധരിപ്പാൻ അവർ മിനക്കെട്ടില്ല: അവർ ധരിച്ച ഒറ്റസ്സംഗതി കൃഷ്ണൻ അനന്ത പ്രേമമാണെന്നതത്രെ, അത്രമാത്രം. വൃന്ദാവനത്തിലെ കൃഷ്ണനായിട്ടു മാത്രമേ ഗോപികൾ കൃഷ്ണനെ അറിഞ്ഞുള്ളു. അക്ഷൗഹിണീ നേതാവും രാജാധിരാജനുമായിരുന്ന കൃഷ്ണൻ, അവർക്ക് ഇടയൻ, എന്നും ഇടയൻമാത്രം. "എനിക്കു പണം വേണ്ട, ബന്ധുക്കൾവേണ്ട, പാണ്ഡിത്യം വേണ്ട, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോകയും വേണ്ട. ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും ജനിക്കട്ടെ:

1 വൈഷമ്യനൈർഘൃണ്യേ ന, സാപേക്ഷത്വാത്, തഥാ ഹി ദർശയതി.
(ബ്രഹ്മസൂത്രം 2.1.34)

2 മഹാഭാരതം വനപർവ്വം അദ്ധ്യായം 3.

എങ്കിലും ഭഗവാൻ! അങ്ങയെ പ്രേമിക്കുവാൻ, പ്രേമാർത്ഥമായിമാത്രം പ്രേമിക്കുവാൻ, എനിക്കിടവരട്ടെ!"[1] പ്രേമത്തിനു വേണ്ടി പ്രേമം, കർമ്മത്തിനുവേണ്ടി കർമ്മം, കർത്തവ്യത്തിനുവേണ്ടി കർത്തവ്യമെന്ന ആദർശം – മതചരിത്രത്തിലേർപ്പെട്ട വമ്പിച്ച ഒരു എലുകക്കല്ലാണ് ഇവിടെ കാണുന്നത്. ഭാരതഭൂമിയിൽ, മനുഷ്യചരിത്ര ത്തിൽ പൂർണ്ണാവതാരമായ കൃഷ്ണൻെറ നാവിൽനിന്നാണ് ഇദംപ്രഥമ മായി ഇതു രൂപംപൂണ്ടത്. ഭയത്തിലും പ്രലോഭനങ്ങളിലും അടിയുറച്ച മതങ്ങൾ എന്നെന്നേക്കുമായി തിരോഭവിച്ചിരുന്നു. നരകഭയവും സ്വർഗ്ഗ സുഖപ്രലോഭനങ്ങളുമൊക്കെ ഇരുന്നിട്ടും ആദർശപ്രേമത്തിനുവേണ്ടി പ്രേമം, കർത്തവ്യത്തിനുവേണ്ടി കർത്തവ്യം, കർമ്മത്തിനുവേണ്ടി കർമ്മം എന്ന ആദർശങ്ങളിൽവെച്ച് അതിഗംഭീരമായ ആദർശം നില വിൽ വരുകതന്നെ ചെയ്തു.

ഏതുമാതിരി പ്രേമം? ഗോപികളുടെ പ്രേമം മനസ്സിലാക്കാൻ നന്നെ വിഷമമുണ്ടെന്നു ഞാൻ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതേ ഉള്ളു. അദ്ഭുതമായ ആ ലീലാകഥയുടെ അദ്ഭുതമായ പൊരുൾ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത വിഡ്ഢികൾ നമ്മുടെ ഇടയിലും ഇല്ലാതില്ല. ഞാൻ വീണ്ടും പറയുന്നു; നമ്മുടെ രക്തത്തിൽനിന്നുയിർത്തവരും വിശുദ്ധിഹീനരുമായ ചില വിഡ്ഢികൾ, അശുദ്ധമായ വല്ലതിലും നിന്നെന്നപോലെ ആ സംഭവത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ യത്നിക്കുന്നുണ്ട്. അവരോട് ഒന്നേ എനിക്കു പറയാനുള്ളു; നിങ്ങൾ സ്വയം വിശുദ്ധി സമ്പാദിക്കുക. ഗോപികളുടെ പ്രേമചരിതം വർണ്ണിക്കുന്നതു ശുകദേവനാണെന്നും ഓർക്കണം. വ്യാസപുത്രനും നിത്യശുദ്ധനും ആജാനപാവനനുമായ ശുകനാണ് ഗോപികളുടെ അദ്ഭുതപ്രേമത്തിൻെറ ചരിത്രകാരൻ. സ്വാർ ത്ഥം ഉള്ളിലുള്ളിടത്തോളം കാലം ഈശ്വരനെ സ്നേഹിക്കുക വയ്യ: സ്നേഹിച്ചാൽ അതു കച്ചവടമല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ലതാനും. "നിനക്കു ഞാൻ ഏതാണ്ടൊന്നു തരാം, ഭഗവാനേ! പകരം നീ മറ്റൊന്ന് എനിക്കു തരണം." ഇതിനു ഭഗവാൻെറ മറുപടി "ഇതു നീ ചെയ്യില്ലെങ്കിൽ, നീ മരിക്കുമ്പോൾ നിന്നെ നേരെയാക്കിയേക്കാം! പിന്നീടുള്ള ജന്മങ്ങളി ലെല്ലാം നിന്നെ ഞാൻ വറുക്കും," എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കും. ഇത്തരം ആശയങ്ങൾ തലയിലുള്ളിടത്തോളം കാലം ഗോപികാപ്രേമത്തിൻെറ ഉന്മത്തമായ ഉത്കടതകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതെങ്ങനെ? "ഹാ, ആ അധര ചുംബനം ഒന്ന്, ഒരിക്കൽ ലഭിച്ചാൽ! അങ്ങയുടെ ഒരു ചുംബനം ലഭിച്ചവൻെറ ദാഹം – അങ്ങയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ദാഹം – സദാ വളരു ന്നു: ദുഃഖങ്ങളെല്ലാം ഓടിമറയുന്നു: മറ്റെല്ലാറ്റിനുംവേണ്ടിയുള്ള സ്നേഹം മറന്നു പോകുന്നു:

1 ന ധനം ന ജനം ന സുന്ദരീം കവിതാം വാ കമലേശ കാമയേ
മമ ജന്മനി ജന്മനീശ്വരേ ഭവതാദ്ഭക്തിരഹൈതുകീ ത്വയി. (ശിക്ഷാഷ്ടകം)

അങ്ങയെ, അങ്ങയെ മാത്രമേ പിന്നെ സ്നേഹിക്കൂ."[1] അതേ, ആദ്യം പണത്തിനും പേരിനും പെരുമയ്ക്കും ഈ കാല്ക്കാശി ന്റെ ലോകത്തിനുംവേണ്ടിയുള്ള കൊതി വിടൂ. അപ്പോൾ, അപ്പോൾ മാത്രമേ, ഗോപികളുടെ പ്രേമം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയൂ. സമസ്തവും വെടിയാതെ മനസ്സിലാക്കാൻ യത്നിക്കയേ വയ്യാത്തത്ര പാവനമാണത്. ആത്മാവു തികച്ചും പരിശുദ്ധമാകുന്നതിനുമുമ്പ് ഗ്രഹിക്കരുതാത്തത്ര ദിവ്യമാണത്. ലിംഗഭേദങ്ങളെക്കുറിച്ചും ധനമാനങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള ആശയങ്ങൾ സദാ തിളച്ചുപൊന്തുന്ന ഹൃദയങ്ങളുള്ളവർ ഗോപിക ളുടെ പ്രേമം വിമർശിക്കാനും ധരിക്കാനും പുറപ്പെടുക! കൃഷ്ണാ വതാരത്തിന്റെ പരമസാരമാണിത്. മഹത്തായ ദർശനമുൾക്കൊള്ളുന്ന ഗീതപോലും ആ ഉന്മാദത്തോടു കിടപിടിക്കില്ല. ഗീതയിൽ ലക്ഷ്യത്തി ലേക്കു നടന്നെത്തുന്നതെങ്ങനെയെന്നു ശിഷ്യനെ മെല്ലെമെല്ലെ പഠിപ്പി ക്കയാണ്. ഇവിടെയോ? ആനന്ദാനുഭൂതിയുടെ ഉന്മത്തത, പ്രേമത്തി ന്റെ ലഹരി. ഇതിൽ ശിഷ്യരും ഗുരുക്കന്മാരും ഉപദേശങ്ങളും ശാസ്ത്ര ങ്ങളുമൊക്കെ കലർന്നൊന്നായിരിക്കയാണ്: ഒപ്പം, ഭീതിയും ഈശ്വരനും സ്വർഗ്ഗവും എല്ലാം എടുത്തു ദൂരെയെറിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. മിച്ചം പ്രേമോ ന്മാദംമാത്രം. ഇതു വിശ്വവിസ്മൃതിയാണ്. പ്രേമികൻ കൃഷ്ണനെ യല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ലോകത്തിൽ കാണുന്നില്ല. എല്ലാവരുടെയും മുഖം കൃഷ്ണന്റേതായിച്ചമയുന്നു. സ്വമുഖംപോലും കൃഷ്ണന്റെ മുഖ മായിമാറുന്നു: സ്വന്തം ആത്മാവിൽ കൃഷ്ണന്റെ നിറം പുരളുന്നു. അതത്രേ മഹാനായ കൃഷ്ണൻ!

ചെറിയ പടർപ്പുകളിൽ കുടുങ്ങി കാലം പാഴാക്കരുത്. (ജീവിത ത്തിന്റെ) ചട്ടക്കൂട്, ജീവിതസാരം, കൈക്കൊള്ളുക. ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ പല പൊരുത്തക്കേടുകളും ഉണ്ടായെന്നുവരാം. കൃഷ്ണന്റെ ജീവിത ത്തിൽ പ്രക്ഷിപ്താംശങ്ങൾ കണ്ടേക്കാം. ഇതൊക്കെ ശരിയാവാം. പക്ഷേ, അതോടൊപ്പം പുതുതും വമ്പിച്ചതുമായ ഈ വ്യതിയാനത്തിന് ഒരാശ്രയം, ഒരടിസ്ഥാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. മറ്റേതു സിദ്ധന്റെയോ പ്രവാചകന്റെയോ ജീവിതമെടുക്കുക. കഴിഞ്ഞതിന്റെ ഒരു വികാസം മാത്രമാണ് ആ പ്രവാചകൻ: തന്റെ കാലത്തുതന്നെ സ്വദേശത്തിലെ മ്പാടും ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ആശയങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിക്കമാത്രമാണ് അയാൾ ചെയ്യുന്നതെന്നു കാണാം. ആ പ്രവാചകൻ ജീവിച്ചിരുന്നോ ഇല്ലയോ എന്നുതന്നെ വലിയ സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. എന്നാൽ ഇവിടെ ഞാൻ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു; ഈ സംഗതികൾ, ഈ ആദർശങ്ങൾ – കർമ്മാർത്ഥമായ കർമ്മം, പ്രേമാർത്ഥമായ പ്രേമം, കർത്തവ്യാർ ത്ഥമായ കർത്തവ്യം – ഇദംപ്രഥമമായി കൃഷ്ണൻ രൂപപ്പെടുത്തിയതല്ല, മറ്റാരോ ഉളവാക്കിയതാണെന്നു വല്ലവർക്കും കാട്ടിത്തരാമോ? മറ്റാരിൽ നിന്നും ഇവ

1 സുരതവർധനം ശോകനാശനം സ്വരിതവേണുനാ സുഷ്ഠു ചുംബിതം
ഇതരരാഗവിസ്മാരണം നൃണാം വിതര വീര നസ്തേfധരാമൃതം. (ഭാ. 10.31.14)

കടമെടുത്തതായിക്കൂടതന്നെ. കൃഷ്ണൻ ജനിച്ചപ്പോൾ ആ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഇവ തത്തിക്കളിച്ചിരുന്നില്ല. ഇവയുടെ ഒന്നാ മത്തെ പ്രവാചകൻ ഭഗവാൻ കൃഷ്ണനത്രേ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യ നായ വ്യാസൻ അതേറ്റെടുത്തു മനുഷ്യരാശിക്ക് ഉപദേശിച്ചു, ചിത്രീ കരിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ ആശയമാണിത്. കൃഷ്ണനിൽ നിന്നു നമുക്കു നേടാവുന്ന ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട സംഗതി, വൃന്ദാവന ത്തിലെ ഗോപികളുടെ പ്രേമഭാജനമെന്ന, ഗോപീജനവല്ലഭനെന്ന, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവമാണ്. നിങ്ങളുടെ മസ്തിഷ്കത്തിന് ആ ഉന്മാദം പിടിപെടുമ്പോൾ, അനുഗൃഹീതരായ ഗോപികളെ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുമ്പോൾ, പ്രേമമെന്നാലെന്തെന്നു നിങ്ങൾക്കു ബോധപ്പെടും. പ്രപഞ്ചമാസകലം മാഞ്ഞുമറയുമ്പോൾ, മറ്റു പരിഗ ണനകളെല്ലാം അറ്റുപോകുമ്പോൾ, മറ്റൊരുദ്ദേശ്യവുമില്ലാതെ, സത്യാ ന്വേഷണലക്ഷ്യംപോലും വേർപെട്ടു, നിങ്ങൾ വിശുദ്ധഹൃദയരാകു മ്പോൾ, പിന്നെ, പിന്നെ മാത്രമേ, ആ പ്രേമത്തിന്റെ ഉന്മാദവും, ഗോപികളുടെ ആ അതിരറ്റ പ്രേമത്തിന്റെ - പ്രേമാർത്ഥമായ പ്രേമ ത്തിന്റെ - കരുത്തും ഊക്കും നിങ്ങൾക്കു കരഗതമാകൂ. അതാണ് ലക്ഷ്യം. നിങ്ങൾക്കതു കിട്ടുമ്പോൾ എല്ലാം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു.

സ്വല്പം താഴെയുള്ള ഗീതോപദേഷ്ടാവായ കൃഷ്ണനിലേക്ക് വരുക. അതേ, കുതിരയ്ക്കുമുമ്പിൽ വണ്ടി കെട്ടുന്നതുപോലുള്ളൊരു യത്നം ഇന്നിപ്പോൾ ഭാരതത്തിൽ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. നമ്മിൽ പലരും വിചാ രിക്കുന്നു, കൃഷ്ണനെ ഗോപികാകാമുകനായി കരുതുന്നതിൽ എന്തോ അസ്വാഭാവികതയുണ്ടെന്ന്: അതു യൂറോപ്യന്മാർക്ക് അത്ര പിടിക്കി ല്ലെന്ന്. ഡാക്ടർ ഇന്നാർക്കു പിടിച്ചില്ലത്രേ! അപ്പോൾപ്പിന്നെ വഴിയെന്ത്! ഗോപികൾ പോവുകതന്നെ! യൂറോപ്യരുടെ അനുവാദമില്ലാതെ കൃഷ്ണൻ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതെങ്ങനെ? കൃഷ്ണനതു സാദ്ധ്യമല്ല. മഹാ ഭാരതത്തിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ ഇടമൊഴിച്ചാൽ ഗോപികളെക്കുറിച്ചു പരാമർശമില്ല. ദ്രൗപദിയുടെ സ്തോത്രത്തിൽ[1] വൃന്ദാവനജീവിതത്തെ പ്പറ്റിയുള്ള ഒരു പരാമർശമുണ്ട്. ശിശുപാലന്റെ പ്രലാപങ്ങളിലും ഒരിക്കൽകൂടെ ഈ വൃന്ദാവനപരാമർശം കാണുന്നു. ഇതൊക്കെ പ്രക്ഷി പ്തമാണ്. യൂറോപ്യന്മാർക്കു വേണ്ടാത്തതൊക്കെ വലിച്ചെറിയണം! ഗോപികളെയും കൃഷ്ണനെയും പറ്റിയുള്ള പരാമർശങ്ങൾപോലും പ്രക്ഷിപ്തം. ശരി. കച്ചവടമനോഭാവത്തിൽ മുഴുകിക്കിടക്കുന്നു ഈ കൂട്ടർ! മതാദർശംപോലും കച്ചവടപ്രായമാക്കിയിരിക്കയാണ്. ഇവിടെ വല്ലതും ചെയ്തിട്ടു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോകാനുള്ള ശ്രമമാണ് അവരുടേത്. കൂട്ടുപലിശയാണ് ബനിയയ്ക്കു വേണ്ടത്. ഇവിടെ വല്ലതും ഉരുക്കൂട്ടിയിട്ട് അവിടെ അതനുഭവിക്കുകയാണ് ബനിയയുടെ ഉന്നം. അത്തരമൊരു ചിന്താക്രമത്തിൽ ഗോപികൾക്കു സ്ഥാനമില്ലതന്നെ.

1 ഗോവിന്ദ ദ്വാരകാവാസിൻ കൃഷ്ണ ഗോപീജനപ്രിയ. (മ.ഭാ. സഭാ. 68.41)

ആദർശഭൂതനായ ആ കാമുകനിൽനിന്നു താഴേക്കിറങ്ങി ഗീതോപദേഷ്ടാവായ കൃഷ്ണനി ലേക്കു നമുക്കു വരുക. ഗീതയെക്കാൾ മികച്ചൊരു വേദഭാഷ്യം എഴുത പ്പെട്ടിട്ടുമില്ല, എഴുതാനൊട്ടു വയ്യതാനും. ശ്രുതികളുടെ, ഉപനിഷത്തു കളുടെ, സാരം ദുർഗ്രഹമാണ്: കാരണം അത്രയേറെയുണ്ട് തന്നിഷ്ടം പോലെ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്ന ഭാഷ്യകാരന്മാർ. അപ്പോഴാണ് വേദപ്രചോദകനായ ഭഗവാൻ സ്വയം ഗീതോപദേഷ്ടാവായി വരുന്നത്, വേദാർത്ഥമെന്തെന്ന് കാട്ടാൻ. ഇന്നു ഭാരതത്തിനും ലോകത്തിനും ആ വ്യാഖ്യാനരീതിയെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടതൊന്നും ആവശ്യമില്ലതന്നെ. ശാസ്ത്രങ്ങളുടെയും ഗീതയുടെതന്നെയും വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരായി പിന്നീടു വന്നവർക്കു പലപ്പോഴും അർത്ഥമെന്തെന്ന്, താത്പര്യ മെന്തെന്ന്, ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയാതിരുന്നത് ആശ്ചര്യംതന്നെ. നോക്കു, ഗീതയി ലെന്താണുള്ളത്, ഇന്നുള്ള വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരുടെ വ്യാഖ്യാന ങ്ങളിലെന്താണുള്ളത്? അദ്വൈതിയായ ഒരു ഭാഷ്യകാരൻ ഒരുപനിഷ ത്തിൽ കൈവെയ്ക്കുന്നു. അതിൽ ദ്വൈതപരമായ ഭാഗങ്ങൾ പലതുണ്ട്. അവയൊക്കെ പിടിച്ചൊടിച്ച് അയാൾ ഒരു പ്രത്യേകാർത്ഥത്തിലുള്ള വയാക്കുന്നു, അവയെ തൻേറതായ ഒരർത്ഥത്തിൽ കൊണ്ടുവരുക യാണ് അയാളുടെ ഉന്നം. ദ്വൈതിയായ ഭാഷ്യകാരനാണ് പുറപ്പെടുന്ന തെങ്കിൽ അയാൾ അദ്വൈതവാക്യങ്ങൾ പലതും പിടിച്ചൊടിച്ചു ദ്വൈതാർത്ഥത്തിലാക്കാൻ ഒരുങ്ങുകയായി. എന്നാൽ ഗീതയിൽ ഇവ യെ പിടിച്ചൊടിക്കാൻ പ്രയ്തനിച്ചുകാണുന്നില്ല. ഭഗവാൻ പറയുകയാണ്; അവയൊക്കെ ശരിതന്നെ: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പതുക്കെ, പടിപടി യായിട്ടാണ് മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവുയരുന്നത് – സ്ഥൂലത്തിൽനിന്നു സൂക്ഷ്മത്തിലേക്ക്, സൂക്ഷ്മത്തിൽനിന്നു സൂക്ഷ്മതരത്തിലേക്ക്. ഒടുവിൽ, ഇങ്ങനെയതു ലക്ഷ്യമായ ബ്രഹ്മത്തിലെത്തുന്നു. ഇതാണ് ഗീത യിലുള്ളത്. കർമ്മകാണ്ഡംപോലും സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിനു നേരിട്ടു മുക്തി നല്കാൻ ത്രാണിയില്ല, പരമ്പരയായിട്ടേ ഉള്ളൂ: എങ്കിലും അതും പ്രാമാണികംതന്നെ എന്നു കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പ്രതീകങ്ങൾ പരമ്പരയാ പ്രാമാണികങ്ങളാണ്. അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കും രൂപങ്ങൾക്കും, എല്ലാറ്റിനും, ഒരൊറ്റ ഉപാധിക്കു വിധേയമായി പ്രാമാണികതയുണ്ട്. (ആ ഉപാധി) ഹൃദയശുദ്ധിയാണ്. കാരണം ഹൃദയം ശുദ്ധവും ഋജുവു മാണെങ്കിൽ ആരാധന പ്രാമാണികമാണ്, ലക്ഷ്യത്തിലെത്തിക്കും. ആരാ ധനാക്രമങ്ങൾ പലമട്ടിൽ വേണം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവയൊക്കെ അവിടെ സ്ഥലം പിടിച്ചതെന്തിന്? ഇന്നുള്ള ചിലർ ചിന്തിക്കാൻ വെമ്പുംപോലെ, കപടഭക്തന്മാരും ദുഷ്ടന്മാരും ചേർന്നു പണമുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടി കെട്ടിച്ചമച്ചതല്ല മതങ്ങളും അവയുടെ വിഭാഗങ്ങളും. അത്തരം വ്യാഖ്യാ നം എത്രയൊക്കെ യുക്തിയുക്തമെന്നു തോന്നിയാലും, അതു ശരി യല്ല. അങ്ങനെ കെട്ടിച്ചമച്ചതല്ല അവ, മനുഷ്യാത്മാവിൻെറ ആവശ്യ

ത്തിൽനിന്നുടലെടുത്തവയാണ്. പല നിലയിലുള്ള മനുഷ്യചിത്തങ്ങ ളുടെ ദാഹവും ഏഷണയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാനാണ് അവയെല്ലാം ഇവിടെ നിലവിൽ വന്നത്. അവക്കെതിരായി പ്രചാരണം നടത്തേണ്ട തില്ല. ആവശ്യം തീരുന്ന ദിവസം, ആവശ്യത്തിൻെറ അറുതിയോടൊപ്പം, അവയൊക്കെ നാമാവശേഷമായിക്കൊള്ളും. ആവശ്യമുള്ളിടത്തോളം കാലം, നിങ്ങളുടെ പ്രചാരണവും നിരൂപണങ്ങളുമൊക്കെ ഇരുന്നാലും, അവയൊക്കെ നിലനില്ക്കണം താനും. വാളോ തോക്കോ പ്രയോഗിച്ചു വെന്നുവരാം: ഭൂമിയെ മനുഷ്യരക്തത്തിൽ ആഴ്ത്തിയെന്നു വരാം, പക്ഷേ വിഗ്രഹങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രയോജനമുള്ളിടത്തോളം കാലം അവ അവശേഷിക്കതന്നെ വേണം. ഈ രൂപങ്ങൾ, മതത്തിൻേറതായ പല തരത്തിലുള്ള ഈവക പടികൾ അവശേഷിക്കും. എന്തുകൊണ്ട വശേഷിക്കണമെന്നു നാം ധരിക്കുന്നതു ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണനിൽ നിന്നാണ്.

ഭാരതചരിത്രത്തിലെ കുറെയേറെ ശോച്യമായ ഒരദ്ധ്യായമാണ് അടുത്തത്. മതവിഭാഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനങ്ങളുടെ വിദൂര ധ്വനി ഗീതയിൽത്തന്നെ കേൾക്കാം. അവയുടെ നടുവിൽ അവയെ സമന്വയിപ്പിക്കാനാണ് ഭഗവാൻ വന്നത്, സമന്വയത്തിൻെറ മഹോപദേഷ്ടാവും മഹത്തമഗുരുവുമായ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ, അവിടുന്ന് അരുളി ച്ചെയ്തു; "നൂലിൽ മണികളെന്നവണ്ണം എന്നിൽ അവയെല്ലാം കോർക്ക പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു."[1] വിദൂരധ്വനികൾ, സംഘട്ടനമർമ്മരങ്ങൾ, ഇപ്പൊഴേ കേൾക്കാനുണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ സമന്വയത്തിൻെറയും ശാന്തിയുടെയുമായ ഒരു കാലഘട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വീണ്ടുമതു പുതുതായി പൊട്ടി പ്പുറപ്പെട്ടു. അതു മതംമൂലം മാത്രമായിരുന്നില്ല, ജാതിമൂലവുമായിരുന്നി രിക്കണം, നമ്മുടെ സമുദായത്തിലെ പ്രബലഘടകങ്ങളായ ക്ഷത്രിയരും ബ്രാഹ്മണരും തമ്മിലുള്ള ആ സംഘട്ടനം. ഏതാണ്ട് ആയിരം കൊല്ല ത്തോളം ഭാരതത്തെ ആറാടിച്ച ആ വൻതിരയുടെ ഉയർന്ന നെറുക യിൽ നിലകൊള്ളുന്ന മറ്റൊരു സമുജ്ജ്വലവിഗ്രഹം നമുക്കു കാണാം. അതു നമ്മുടെ ശാക്യമുനിയായ ഗൗതമനത്രേ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉപദേ ശങ്ങളെയും മതപ്രചാരണങ്ങളെയുംപറ്റി നിങ്ങൾക്കെല്ലാമറിയാം. അദ്ദേ ഹത്തെ നാം ഈശ്വരാവതാരമായാരാധിക്കുന്നു. ലോകം കണ്ടിട്ടുള്ള വരിൽ വെച്ചെല്ലാം കൂടുതൽ കരുത്തനും ധീരനുമായ ധർമ്മപ്രചാരക നായിരുന്നു അദ്ദേഹം. കർമ്മയോഗികളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ: സ്വസിദ്ധാന്ത ങ്ങൾ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതെങ്ങനെയെന്നു കാട്ടിത്തരാൻ കൃഷ്ണൻ സ്വയം തൻെറ തന്നെ ശിഷ്യനായിവന്നതാണോ എന്നു തോന്നും. "ചെറിയൊരംശമെങ്കിലുമനുഷ്ഠിച്ചാൽ ഈ ധർമ്മം വമ്പിച്ച ഭയത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നു."[2] എന്നു ഗീതയിൽ ഉപദേശിച്ച അതേ ശബ്ദം, വീണ്ടും

1 മയി സർവമിദം പ്രോതം സൂത്രേ മണിഗണാ ഇവ. (ഗീത 7.7)

മുഴങ്ങുകയാണ്; “സ്ത്രീകളും വൈശ്യരും ശൂദ്രർ പോലും ഏറ്റവും ഉയർന്ന ലക്ഷ്യത്തിൽ ചെന്നെത്തുന്നു.“[1] എല്ലാവരു ടെയും കെട്ടുകൾ, ചങ്ങലകൾ, പൊട്ടിച്ചുകൊണ്ട് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ എല്ലാവർക്കും സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട്, ഗീതയുടെ വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുകയാണ്: ഇടിനാദംപോലെ തിരണ്ടുക യറുകയാണ് കൃഷ്ണൻെറ കരുത്തേറിയ ശബ്ദം; “സമത്വത്തിൽ മനസ്സുറച്ചവർ ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ സാപേക്ഷതയെ കീഴടക്കിയി രിക്കുന്നു: കാരണം, എല്ലാവരിലും ഈശ്വരൻ സമനും പരിശുദ്ധനു മാണ്. അതുകൊണ്ടവർ ഈശ്വരനിൽ ജീവിക്കുന്നതായി പറയപ്പെടു ന്നു.“[2] “അങ്ങനെ എല്ലായിടത്തും ഒരുപോലെ വാണരുളുന്ന ഒരേ ഈശ്വരനെ കാണുന്ന സിദ്ധൻ ആത്മാവിലൂടെ ആത്മാവിനെ ഹിംസിക്കയില്ല: അങ്ങനെ ഉന്നതമായ ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.“[3] ഈ ഉപദേശത്തിൻെറ ജീവത്തായ ഒരു മാതൃക കാട്ടിത്തരാനോ എന്നു തോന്നുമാറ്, അതിൻെറ ഒരംശമെങ്കിലും പ്രായോഗികമാക്കാനെ ന്നപോലെ, ഉപദേഷ്ടാവുതന്നെ മറ്റൊരു രൂപത്തിൽ വന്നു. ഇതത്രേ ശാക്യമുനി. പട്ടിണിപ്പാവങ്ങളോടും ദീനരോടും അദ്ദേഹം പ്രസംഗിച്ചു. ജനഹൃദയത്തിൽ കടന്നുചെല്ലുവാൻവേണ്ടി നാട്ടുഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ദേവഭാഷപോലും വെടിഞ്ഞു. പിച്ചക്കാരോടും പാവങ്ങളോടും അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരോടും ഒത്തു ജീവിക്കാൻ അദ്ദേഹം ഒരു സിംഹാസനംതന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചു. രണ്ടാമതൊരു രാമനെന്നപോലെ അദ്ദേഹം ഒരു പറയനെ തൻെറ മാറോടു ചേർത്തു പുണർന്നു.

അദ്ദേഹത്തിൻെറ മഹത്തായ പ്രവൃത്തിയെക്കുറിച്ചും ഉത്കൃഷ്ടമായ സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചും നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിയാം. എന്നാൽ ആ പ്രവൃത്തിക്ക് ഒരു വലിയ തകരാറുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇന്നും നാം ദുരിതമനുഭവിക്കയാണ്. അതിൻെറ കുറ്റം ഒട്ടും ഭഗവാൻെറതല്ല തന്നെ. അദ്ദേഹം പരിശുദ്ധനും മഹനീയനുംതന്നെ. എന്നാൽ, ഭാഗ്യ ദോഷമെന്നു പറയട്ടെ, അത്തരം ഉന്നതാദർശങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കാൻ ആര്യവംശീയരുടെ ഇടയിൽ തിങ്ങിക്കൂടിയ സംസ്കൃതരും അസംസ്കൃ തരുമായ പലതരം മനുഷ്യവർഗ്ഗങ്ങൾക്കു കഴിയാതെവന്നു. പലതരം അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും ബീഭത്സമായ ആരാധനാക്രമങ്ങളും പുലർത്തി വന്ന ഈ വർഗ്ഗങ്ങൾ ആര്യവ്യവസ്ഥിതിയിലേക്ക് തള്ളിക്കയറി, തല്ക്കാലം അവരും സംസ്കൃതരായിത്തീർന്നതുപോലെതോന്നി. പക്ഷേ ഒരു നൂറ്റാണ്ടു ചെല്ലുംമുമ്പേ അവർ തങ്ങളുടെ പാമ്പുകളെയും പിശാചു ക്കളെയും പൂർവ്വികർ

1 സ്വല്പമപ്യസ്യ ധർമസ്യ ത്രായതേ മഹതോ ഭയാത്. (ഗീ. 2.40)

2 സ്ത്രിയോ വൈശ്യാസ്തഥാ ശൂദ്രാസ്തേƒപി യാന്തി പരാം ഗതിം. (ഗീ. 9.32)

3 ഇഹൈവ തൈർജിതഃ സർഗോ യേഷാം സാമ്യേ സ്ഥിതം മനഃ
നിർദോഷം ഹി സമം ബ്രഹ്മ തസ്മാദ് ബ്രഹ്മണി തേ സ്ഥിതാഃ.(ഗീ. 5.19)

4 സമം പശ്യൻ ഹി സർവത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാം ഗതിം. (ഗീ. 13.28)

ആരാധിച്ചുപോന്ന മറ്റു പദാർത്ഥങ്ങളെയും ഒക്കെ പുറത്തെടുത്തു. അങ്ങനെ ഭാരതം മുഴുവൻ അധഃപതിച്ച ഒരന്ധവിശ്വാസക്കട്ടയായി. പ്രാചീനബൗദ്ധന്മാർ ജന്തുഹിംസയെ വെറുത്തു: വേദവിഹിതമായ യാഗങ്ങളെ അധിക്ഷേപിച്ചുവന്നു. ഈ യാഗങ്ങൾ വീടുതോറും നടത്തപ്പെട്ടുംവന്നു. ഒരു തീ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ആരാധനയ്ക്കുള്ള സംഭാരങ്ങൾ അത്രമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. ഈ യാഗങ്ങൾ തുടച്ചുമാറ്റപ്പെട്ടു. അവയുടെ സ്ഥാനം കൈക്കലാ ക്കിയത്, ഗംഭീരമായ ക്ഷേത്രങ്ങളും വിപുലങ്ങളായ ചടങ്ങുകളും, പ്രൗഢന്മാരായ പുരോഹിതന്മാരും, ഭാരതത്തിലിന്നു കാണുന്ന മറ്റുള്ള തെല്ലാംതന്നെയുമാണ്. ബ്രാഹ്മണരുടെ വിഗ്രഹാരാധനയെ നശിപ്പിച്ചതു ബുദ്ധനാണെന്നു കൂടുതൽ അറിവുണ്ടാകേണ്ട ചിലർ എഴുതിയ പുസ്തക ങ്ങളിൽ വായിച്ചു ഞാൻ ചിരിച്ചുപോകാറുണ്ട്. ബുദ്ധമതമാണ് ഭാരത ത്തിൽ ബ്രാഹ്മണമതവും വിഗ്രഹാരാധനയും ഉളവാക്കിയതെന്ന് അവർ അറിയുന്നില്ല.

യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ വിചിത്രമായ ഏതോ ഒരു ജീവിതം കണ്ടു പിടിച്ചു എന്നഭിമാനിച്ച ഒരു റഷ്യക്കാരൻ ഒന്നുരണ്ടു കൊല്ലം മുമ്പ് ഒരു പുസ്തകമെഴുതി. അതിലൊരിടത്തു പറയുന്നു; ക്രിസ്തു ബ്രാഹ്മ ണരിൽനിന്നു പഠിക്കാനായി ജഗന്നാഥക്ഷേത്രത്തിൽ പോയെന്നും അവരുടെ ഇടുങ്ങിയ മനോഭാവവും വിഗ്രഹങ്ങളും തനിക്ക് ഒട്ടേറെ അറപ്പും വെറുപ്പുമുളവാക്കിയെന്നും പിന്നീടദ്ദേഹം ടിബറ്റിലെ ലാമ മാരുടെ അടുത്തെത്തി പൂർണ്ണതയടയുകയും സ്വഗൃഹത്തിലേക്ക് മടങ്ങു കയും ചെയ്തു എന്നും. ഭാരതചരിത്രത്തെപ്പറ്റി വല്ലതുമറിയുന്നവനെ ആ നിരീക്ഷണംതന്നെ ഇതെല്ലാം അപകടമാണെന്നു ബോധപ്പെടുത്തും. കാരണം, ജഗന്നാഥക്ഷേത്രം പഴയ ഒരു ബുദ്ധക്ഷേത്രമാണ്. ഇതും മറ്റുള്ളവയും നാം എടുത്തു വീണ്ടും ഹൈന്ദവമാക്കയാണ് ചെയ്തത്. ഇനിയും ഇതുപോലെ പലതും നമുക്കു ചെയ്യാനുമുണ്ട്. അതാണ് ജഗന്നാഥം. അന്നവിടെ ഒരു ബ്രാഹ്മണനും ഇല്ലായിരുന്നു. എന്നിട്ടും നമ്മോടു പറയുകയാണ്, ബ്രാഹ്മണരിൽനിന്ന് എന്തോ പഠിക്കാൻ യേശുക്രിസ്തു അവിടെ ചെന്നെന്ന്. അങ്ങനെയത്രേ റഷ്യക്കാരനായ നമ്മുടെ ആ മഹാപുരാവിത്തു മൊഴിയുന്നത്.

അങ്ങനെ ജന്തുകാരുണ്യം പ്രസംഗിച്ചിട്ടും, ഉദാത്തവും ധർമ്മാധി ഷ്ഠിതവുമായ ആ മതമുണ്ടായിട്ടും, നിത്യനായ ആത്മാവിന്റെ അസ്തി - നാസ്തിത്വങ്ങളെപ്പറ്റി തലനാരു കീറുന്ന യുക്തിവാദങ്ങളൊക്കെയു ണ്ടായിട്ടും, ബുദ്ധമതസൗധം മറിഞ്ഞുവീണു തകർന്നു: അതിന്റെ നഷ്ടാവശിഷ്ടങ്ങൾ കേവലം ബീഭത്സമായിരുന്നു. ബുദ്ധമതത്തിനു പിന്നാലെ വന്ന ബീഭത്സതകൾ വർണ്ണിക്കുവാൻ സമയമോ ആഗ്രഹ മോ എനിക്കില്ല. ഏറ്റവും ബീഭത്സമായ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, മനുഷ്യർ എഴുതുകയോ സങ്കല്പിക്കയോ ചെയ്തിട്ടുള്ളവയിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഭയങ്ക രവും മലീമസവുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, മതത്തിന്റെ പേരിൽ കടന്നുകൂടി യതിൽവെച്ച്

ഏറ്റവും മൃഗീയമായ പദ്ധതികൾ – ഇതൊക്കെയാണ് അധഃപതിച്ച ബുദ്ധമതം സൃഷ്ടിച്ചുവിട്ടത്.

എന്നാലും ഭാരതം ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈശ്വരചൈതന്യം വീണ്ടും അവതരിച്ചു. "ധർമ്മത്തിനു വാട്ടം തട്ടുമ്പോഴെല്ലാം ഞാൻ വരും" എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ച അവിടുന്നു വീണ്ടും വന്നു. ഇത്തവണ ആവിർഭാവമുണ്ടായതു തെക്കൻ നാട്ടിലാണ്. അവിടെ ഒരു ബ്രാഹ്മണ യുവാവ് ഉയർന്നുവന്നു. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു പറയുന്നത്, പതിനാറു വയസ്സു തികഞ്ഞപ്പോഴേക്കും തന്റെ കൃതികളെല്ലാം പൂർത്തി യാക്കിക്കഴിഞ്ഞു എന്നാണ്. ഒരദ്ഭുതബാലനായിട്ടാണ് ശങ്കരാചാര്യർ തെളിഞ്ഞുവിളങ്ങിയത്. പതിനാറു വയസ്സായ ഈ ബാലന്റെ കൃതികൾ ഇന്നത്തെ ലോകത്തിലെ അദ്ഭുതവസ്തുക്കളാണ്: ആ ബാലനും അത്തര ത്തിലൊരുവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഭാരതീയലോകത്തെ ആദിമ പരിശുദ്ധിയിലെത്തിക്കാനാഗ്രഹിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് ചെയ്തുതീർക്കേ ണ്ടിവന്ന ജോലിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചുനോക്കുക. ഭാരതത്തിന്റെ അന്ന ത്തെ നിലയെപ്പറ്റി ചുരുക്കം ചില സംഗതികൾ നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ. നിങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ചു മാറ്റാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഈ ഭയങ്ക രതകളെല്ലാം ആ അധഃപതനത്തിന്റെ വാഴ്ചയിൽനിന്ന് ഉടലെടുത്തവ യാണ്. താർത്താരന്മാരും ബലൂചികളും അറപ്പും വെറുപ്പുമുളവാക്കുന്ന മനുഷ്യജാതികളൊക്കെയും, ഭാരതത്തിൽ വന്നു ബൗദ്ധരായിത്തീർന്നു, നമ്മോടു കലർന്നുചേർന്നു. അവർ താന്താങ്ങളുടെതായ ജാതീയാ ചാരങ്ങൾ ഇവിടേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. അങ്ങനെ ഭാരതീയ ജനതയുടെ ജീവിതമാകെ അത്യന്തം ഭയാനകവും മൃഗീയവുമായ നടപടികൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ വമ്പിച്ച ഒരേടായിത്തീർന്നു. അതാണ് ബൗദ്ധന്മാ രിൽനിന്നു പ്രസ്തുത ബാലനു കിട്ടിയ ഇരുപ്പുമുതൽ. ആ കാലംമുതൽ ഇന്നുവരെ ഭാരതത്തിൽ നടന്ന ജോലിയെല്ലാം, ബുദ്ധമതം വരുത്തി വെച്ച അധഃപതനത്തിൽനിന്നു വേദാന്തം നേടിയ ഒരു വീണ്ടെടുക്ക ലാണ്. ഇതു നടന്നുവരികയാണ്. നിറവേറിയിട്ടില്ല. ഒരു മഹാദാർശനി കനായ ശങ്കരൻ വന്നു, ബുദ്ധമതത്തിന്റെയും വേദാന്തത്തിന്റെയും തനിസാരം വളരെയൊന്നും ഭിന്നമല്ലെന്നും, എന്നാൽ ശിഷ്യന്മാർ ഗുരുവിന്റെ വിവക്ഷ ധരിക്കാതെ, സ്വയം അധഃപതിച്ച് ആത്മാവി ന്റെയും ഈശ്വരന്റെയും അസ്തിത്വം നിഷേധിക്കയും നിരീശ്വരരായി ത്തീരുകയും ചെയ്തുവെന്നും വെളിവാക്കി. ഇതാണ് ശങ്കരൻ കാട്ടി ത്തന്നത്. ബൗദ്ധന്മാരെല്ലാം പഴയ മതത്തിലേക്ക് മടങ്ങാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ അവരൊക്കെ ആ പദ്ധതികളുമായി ഇടപഴകിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്തു ചെയ്യും!

പിന്നെ വന്നത് ഉജ്വലനായ രാമാനുജനാണ്. ശങ്കരനു വമ്പിച്ച ബുദ്ധിവൈഭവമുണ്ടായിരുന്നു: അത്രക്കു വലിയ ഹൃദയമില്ലായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. രാമാനുജന്റെ ഹൃദയമായിരുന്നു കൂടുതൽ വിശാലം. ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടവരോട് അദ്ദേഹത്തിനു കനിവു തോന്നി: അവരുമായി സഹതപിച്ചു. അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠാനങ്ങളെയും അവയ്ക്കു ചുറ്റും പടർന്നു

പിടിച്ച അധികപ്പറ്റുകളെയും എടുത്ത് അവയെ ആവോളം ശുദ്ധീകരിച്ചു. കൂടിയേ തീരു എന്നുള്ളവർക്കുവേണ്ടി, പുതിയ അനുഷ്ഠാനങ്ങളും പുതിയ ആരാധനാക്രമങ്ങളും ഏർപ്പെടു ത്തി. അത്യുന്നതമായ ആദ്ധ്യാത്മികസപര്യകളിലേക്ക് ബ്രാഹ്മണൻ തൊട്ടു പറയൻവരെയുള്ളവരെ എത്തിക്കാനുള്ള വാതിലും തുറന്നിട്ടു. അതത്രേ രാമാനുജൻ ചെയ്ത ജോലി. ആ ജോലി നീങ്ങി നീങ്ങി വടക്കൻദേശങ്ങളിൽ പടർന്നുപിടിച്ചു: അവിടെയുള്ള ചില വമ്പിച്ച ജനനായകന്മാർ അതേറ്റെടുത്തു. എന്നാൽ ഇതു നടന്നത്, വളരെ ക്കഴിഞ്ഞു മുഹമ്മദീയഭരണത്തിന്റെ കാലത്താണ്. താരതമ്യേന ആധുനികമായ ഈ കാലത്തു വടക്കുണ്ടായ പ്രവാചകരിൽവെച്ച് ഏറ്റവും സമുജ്ജ്വലൻ ചൈതന്യനത്രേ.

രാമാനുജനുശേഷം കണ്ടുവരുന്ന ഒരു സവിശേഷത ഉറ്റുനോക്കേണ്ട താണ്. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ കവാടം എല്ലാവർക്കുമായി തുറന്നിരി ക്കുന്നു. അത് ശങ്കരന് മുമ്പുള്ള എല്ലാ പ്രവാചകർക്കുമെന്നപോലെ രാമാനുജനു പിമ്പുള്ള എല്ലാ പ്രവാചകർക്കും മുദ്രാവാക്യമായിരിക്ക യാണ്. എന്തുകൊണ്ട് ശങ്കരനെ കുറേ വർജ്ജകനായി ചിത്രീകരിക്കു ന്നെന്ന് വ്യക്തമല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ വർജ്ജകമായ ഒന്നും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ഭഗവാൻ ബുദ്ധന്റെ വചനങ്ങളിലെ ന്നോണം ശങ്കരവചനങ്ങളിൽ ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന വർജ്ജകത്വവും മിക്കവാറും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങളിലടങ്ങിയതല്ല: ശിഷ്യന്മാ രുടെ കഴിവുകേടുകൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. വടക്കനായ ഈ ഒരു മഹാ സിദ്ധൻ, ചൈതന്യൻ, ഗോപികളുടെ ഉന്മത്തപ്രേമത്തിന്റെ പ്രതിനിധി യായിരുന്നു. സ്വയം ബ്രാഹ്മണൻ, അക്കാലത്തെ തർക്കശാസ്ത്രപാരഗ മായ ഒരു കുടുംബത്തിൽ പിറന്നു. താൻതന്നെ തർക്കാചാര്യനാ യിരുന്നു. അതിൽ പടവെട്ടി ഒരു വിശ്വവിജയം നേടി. അതുതന്നെയാണ് ശൈശവംമുതല്ക്കേ ജീവിതത്തിലെ അത്യുച്ചാദർശമായി അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നത്. എന്നിട്ടും ഏതോ ഒരു സിദ്ധന്റെ കൃപകൊണ്ടു ചൈതന്യന്റെ ജീവിതമാകമാനം രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. പോരാട്ടങ്ങളും കലഹ ങ്ങളും തർക്കാചാര്യപദവുമെല്ലാം വെടിഞ്ഞു. ലോകമറിഞ്ഞിട്ടുള്ള മഹത്തമന്മാരായ ഭക്ത്യാചാര്യന്മാരിൽ ഒരാളിയിച്ചമഞ്ഞു ഉന്മത്ത നായ ഈ ചൈതന്യൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തി വംഗദേശത്തെങ്ങും എല്ലാവർക്കും സാന്ത്വനം നല്കിക്കൊണ്ടു തിരയടിച്ചൊഴുകി. അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ പ്രേമം അതിരറ്റതായിരുന്നു. സിദ്ധനും പാപിയും, ഹിന്ദുവും മുഹമ്മദനും, വിശുദ്ധനും മലിനനും, കുലടയും തെരുവുതെണ്ടിയു മെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേമത്തിലും കാരുണ്യത്തിലും പങ്കാളി കളായി. ഇന്നും, കാലാന്തരത്തിൽ മറ്റെല്ലാമെന്നപോലെ ഒട്ടേറെ അധഃപതിച്ചെങ്കിലും, ചൈതന്യസമ്പ്രദായമാണ് പാവങ്ങൾക്കും അധഃകൃതർക്കും ജാതിഹീനർക്കും ബഹിഷ്കൃതർക്കും ദുർബ്ബലർക്കും സമസ്ത സമുദായവർജ്ജിതർക്കും ശരണം. എങ്കിലും സത്യത്തെച്ചൊല്ലി, നാം കാണുന്ന ഒരു സംഗതി പറയേണ്ടതുണ്ട്. ദാർശനികന്മാരുടെ വിഭാഗ

ങ്ങളിൽ അദ്ഭുതാവഹമായ ഉത്പതിഷ്ണുത കാണുന്നു. ഭാരതത്തിലെ വിഭിന്നവിഭാഗങ്ങൾ വാസ്തവത്തിൽ വിഭിന്നങ്ങളാണെന്നു ശങ്കരാനുയായികളിലെ ഒരുവനും പറയില്ല. അതോടൊപ്പംതന്നെ അദ്ദേഹം ജാതിവ്യത്യാസത്തെ ഏറ്റവും പ്രബലമായി പിൻതാങ്ങിവന്നു. എന്നാൽ ഓരോ വൈഷ്ണവാചാര്യനും ജാതിപ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തത് അദ്ഭുതകരമായ ഉദാരതയോടുകൂടിയാണ്: മതപ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ അവർക്കുള്ളത് വർജ്ജകത്വമാണുതാനും.

ഒരാൾക്കു ശക്തിമത്തായ ബുദ്ധിയുണ്ട്: മറ്റേയാൾക്കു വിശാലമായ ഹൃദയവും. ബുദ്ധിയും ഹൃദയവും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരുവൻ ജനിക്കു വാൻ പാകമായ ആ കാലം വന്നു. ശങ്കരൻെറ സമുജ്വലമായ പ്രതിഭയും ചൈതന്യൻെറ അദ്ഭുതകരമാംവണ്ണം വികസ്വരവും അനന്തവുമായ ഹൃദയവും ഒരേ ശരീരത്തിൽ ഉദ്വഹിക്കുന്ന ഒരുവൻ ജനിക്കുവാൻ പറ്റിയ സമയം വന്നു: ഒരേ ഈശ്വരൻ, ഒരേ ചൈതന്യം, എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന കാഴ്ചയുള്ള ഒരുവൻ: ഓരോ പ്രാണിയിലും ഈശ്വരനെ ദർശിക്കുന്നവൻ: പാവങ്ങൾക്കും ദുർബ്ബലർക്കും ജാതിഹീനർക്കും അധഃകൃതർക്കും ഭാരതത്തിലും വെളിയിലുമുള്ള എല്ലാപേർക്കും വേണ്ടി അലിയുന്ന കരളുള്ള ഒരുവൻ: ഒപ്പം, ഭാരതത്തിനുള്ളിൽ മാത്രമല്ല വെളിയിലുമുള്ള വിരുദ്ധമതവിഭാഗ ങ്ങളെ തമ്മിൽ ഇണക്കുന്ന ഉത്കൃഷ്ടചിന്തകളെ ഉദ്ഭാവനം ചെയ്യുന്ന ഉജ്വലബുദ്ധിയുള്ളവൻ: അങ്ങനെ മസ്തിഷ്കത്തിനും ഹൃദയത്തിനും സമപ്രാധാന്യമുള്ള ഒരു വിശ്വമതം, ആശ്ചര്യമായ സമന്വയം, വരുത്തു ന്നവൻ, ജനനമെടുക്കുവാനുള്ള കാലം പരിപക്വമായി. അത്തരം ഒരു മനുഷ്യൻ ജനിച്ചു. പല സംവത്സരങ്ങളായി അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചേവടി കൾ പണിയുവാനുള്ള ഭാഗധേയം എനിക്കുണ്ടായി. അങ്ങനെ ഒരു മനുഷ്യൻ ജനിക്കുവാൻ കാലം പാകമായിരുന്നു: അതാവശ്യവുമായിരുന്നു. ഏറ്റവുമധികം അത്ഭുതമുളവാക്കുന്ന സംഗതി, പാശ്ചാത്യാശയങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു പട്ടണത്തിനു തൊട്ടടുത്താണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതത്തിലെ പ്രധാനകർത്തവ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റിയതെന്നുള്ളതത്രേ. ആ പട്ടണം പാശ്ചാത്യാശയങ്ങളുടെ പിന്നാലെ ഭ്രമിച്ചു പാഞ്ഞെത്തിയതും ഭാരതത്തിലെ മറ്റു പട്ടണങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച്, യൂറോപ്പിനെ ഏറ്റവുമധികം അനുകരിച്ചതുമായിരുന്നു. അവിടെ അദ്ദേഹം ഒരുതരം ഗ്രന്ഥജ്ഞാനവും കൂടാതെ ജീവിച്ചു. സ്വന്തം പേരെഴുതാൻപോലും പഠിക്കാത്ത ഒരു മഹാപ്രതിഭാശാലിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഞങ്ങളുടെ വിശ്വവിദ്യാലയത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അതിബുദ്ധിമാന്മാരായ ബിരുദധാരികൾ അദ്ദേഹത്തെ അമാനുഷമായ പ്രതിഭയുള്ളവനായി കരുതി. ഈ

ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ അലോകസാമാന്യനായ ഒരു മനുഷ്യനായിരുന്നു. വളരെയേറെ നീണ്ട ഒരു കഥയാണത്. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് ഈ രാത്രിവേളയിൽ വല്ലതും പറയാൻ എനിക്കു സമയമില്ല. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻെറ പേർമാത്രം ഞാനിപ്പോൾ പറയുന്നു. ഭാരതീയസിദ്ധപരമ്പരയുടെ സമ്പൂർണമായിരുന്നു അദ്ദേഹം: കാലത്തിനൊത്ത സിദ്ധൻ. ഇന്നിപ്പോൾ, ഈ വർത്തമാനകാലത്തിൽ, ഏറ്റവും പ്രയോജനകരമായ ഉപദേശങ്ങളത്രേ അദ്ദേഹത്തിൻെറത്. ആ മനുഷ്യൻെറ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ച ഐശ്വരമായ ശക്തിയെ ശ്രദ്ധിച്ചു മനസ്സിലാക്കുക. ദുർഗ്ഗമവും ദൂരവുമായ ഒരു കുഗ്രാമത്തിൽ, പാവപ്പെട്ട ഒരു പുരോഹിതൻെറ പുത്രനായി ജനിച്ച, അറിയപ്പെടാത്ത, ചിന്തിക്കപ്പെടാത്ത, അദ്ദേഹത്തെ ഇന്നു യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലും ആയിരക്കണക്കിനാളുകൾ ആരാധിക്കതന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നത്. നാളെ ഏറെയായിരം ആരാധിക്കയും ചെയ്യും. ഭഗവാൻെറ സങ്കല്പങ്ങൾ ആർക്കറിയാം?

ഭ്രാതാക്കളേ, ഈശ്വരഹസ്തം, ഈശ്വരാംഗുലി, ഇതിലിപ്പോൾ നിങ്ങൾ കാണുന്നില്ലെങ്കിൽ, അതു നിങ്ങൾ അന്ധരാകകൊണ്ട്, അന്ധരായി ജനിക്കകൊണ്ടുമാത്രമാണ്. സമയവും മറ്റൊരവസരവും കൈവന്നാൽ, കൂടുതൽ വിശദമായി അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം. ഒരു കാര്യംമാത്രം ഇപ്പോൾ പറയട്ടെ; സത്യത്തിൻെറതായ ഒറ്റ വാക്കെങ്കിലും ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞെങ്കിൽ അതദ്ദേഹത്തിൻെറ, അദ്ദേഹത്തിൻേറതുമാത്രം, ആണ്. സത്യേതരമായി, സൂക്ഷ്മേതര മായി, മനുഷ്യരാശിക്ക് അഹിതകരമായി പലതും ഞാൻ പറഞ്ഞെങ്കിൽ, അതെല്ലാം എൻേറതുമാത്രം. അവയുടെ ഉത്തരവാദിത്വം എനിക്കുള്ളതുമാണ്.

***

14
നമ്മുടെ കർത്തവ്യം

(മദ്രാസിൽ ട്രിപ്ലിക്കേൻ സാഹിത്യസമാജത്തിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗം)

ലോകം പുരോഗമിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം, അനുദിനം, ജീവിതപ്രശ്ന ങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ ആഴവും പരപ്പുമുണ്ടായിവരികയാണ്. വേദാന്ത തത്ത്വം, ജീവിതത്തിൻെറ ആകമാനമുള്ള ഏകയോഗക്ഷേമത, ആദ്യം കണ്ടുപിടിച്ച ആ പുരാതനകാലത്തുതന്നെ മുദ്രാവാക്യവും സാരവും പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടതാണ്. വിശ്വത്തെയാകമാനം പിന്നാലെ വലിച്ചിഴയ്ക്കാതെ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള ഒരണുവിനുപോലും ചലിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ലോകം മുഴുവൻ ചെല്ലാത്ത ഒരു പുരോഗതിയും ഉണ്ടാവുക വയ്യ. വംശപരമോ ജനതാപരമോ ഇടുങ്ങിയതോ ആയ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേൽ ഒരു പ്രശ്നത്തിനും സമാധാനം സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന് നാൾ ചെല്ലുംതോറും കൂടുതൽ വ്യക്തമായിവരുകയാണ്. ഓരോ ആശയവും ലോകത്തെ മുഴുവൻ ഉൾക്കൊള്ളത്തക്കമട്ടിൽ വിശാലമാകണം. മനുഷ്യരാശിയെമാത്രം പോരാ, ജീവിതത്തെ മുഴുവൻ, ഉൾക്കൊള്ളിക്കത്തക്കവണ്ണം ഓരോ ആകാംക്ഷയും വർദ്ധമാനമാകണം. നമ്മുടെ രാജ്യം പഴയകാലങ്ങളിലെന്നപോലെ എന്തുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞ കുറേ നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ ആയിരുന്നില്ലെന്നതു മേൽച്ചൊന്ന വസ്തുത വിശദമാക്കും. നമ്മുടെ കാഴ്ച ഇടുങ്ങിപ്പോയതാണ്, നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളുടെ പരിധി ഇടുങ്ങിപ്പോയതാണ്, ഈ അധഃപതനത്തിലെത്തിച്ച കാരണങ്ങളിലൊന്നെന്നു കാണാം.

രണ്ട് അസാമാന്യജനതകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് – രണ്ടും ഒരേ വംശത്തിൽനിന്നുയർന്നുവന്നവ. എന്നാൽ വിഭിന്നപരിസ്ഥിതികളിലും ചുറ്റുപാടുകളിലുമാണ് അവ നിലകൊണ്ടത്. അതാതിൻെറ തനതായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയാണ് ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്തതും. പ്രാചീന ഹിന്ദുക്കളെയും പ്രാചീന യവനരെയുമാണ് ഞാൻ വിവക്ഷിക്കുന്നത്. വടക്കു മഞ്ഞുതൊപ്പിയണിഞ്ഞ ഹിമാലയം അതിരിട്ടും, സമതലങ്ങളിൽ കടൽപോലെ പരന്നൊഴുകുന്ന ശുദ്ധജലവാഹിനികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും, ലോകസീമകളായി തോന്നിയ നിത്യ കാന്താരങ്ങളൊത്തുമിരുന്ന ഭാരതീയാര്യൻ തൻെറ നോട്ടം ഉള്ളിലേക്ക് തിരിച്ചു. സഹജമായ ആ വാസന, ആര്യൻെറ സുസൂക്ഷ്മഗ്രാഹിയായ ആ മസ്തിഷ്കം, ചുറ്റുപാടുമുള്ള ഉദാത്തമായ ആ ദൃശ്യം – ഇത്രയും ചേർന്നപ്പോൾ സ്വാഭാവികമായി വന്നുകൂടിയ ഫലം അയാൾ അന്തർദൃഷ്ടിയായതാണ്. ഭാരതീയാര്യൻെറ മഹത്തായ പ്രവൃത്തി സ്വമനസ്സ് അപഗ്രഥിക്കലായിരുന്നു. മറിച്ച് ഉദാത്തമെന്നതിനെക്കാൾ ഏറെ സുന്ദരമെന്നു കരുതാവുന്ന ഒരു ഭൂഭാഗത്തിൽ, ലളിതവും ഉദാരവുമായ പ്രകൃതിയുള്ള

ഗ്രീക്ദ്വീപസമൂഹത്തിൽ, ചെന്നെത്തിയ ഗ്രീസുകാരൻെറ മനസ്സ് സ്വാഭാവികമായി വെളിയിലേക്ക് കടന്നു. ബാഹ്യലോകത്തെ അപഗ്രഥിക്കാനാണ് അതു വെമ്പിയത്. ഫലത്തിൽ, ഭാരതത്തിൽനിന്ന് അപഗ്രഥനാത്മകമായ ശാസ്ത്രങ്ങളും ഗ്രീസിൽനിന്നു ഉദ്ഗ്രഥനാത്മകമായ ശാസ്ത്രങ്ങളും ഉടലെടുത്തു. ഹിന്ദുവിൻെറ മനസ്സു തനതായ ഒരു ലാക്കു വെച്ചുകൊണ്ടു മുന്നേറി: ഏറ്റവും അദ്ഭുതങ്ങളായ ഫലങ്ങൾ കൈവരുത്തി. ഇന്നും ഹിന്ദുക്കളുടെ യുക്തിശക്തിയും ഹൈന്ദവമസ്തിഷ്കത്തിൻെറ വമ്പിച്ച കരുത്തും നിസ്തുലമാണ്. മറ്റേതു നാട്ടിലുമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളുമായി മത്സരിച്ചാലും നമ്മുടെ വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നും വിജയിക്കുമെന്നു നമുക്കൊക്കെ അറിയാമല്ലോ. അതോടൊപ്പം മുഹമ്മദീയാക്രമണത്തിന് ഒന്നോ രണ്ടോ ശതകങ്ങൾക്കുമുമ്പ്, ജനതയുടെ വീര്യം ക്ഷയിച്ചപ്പോൾ, ജനതയ്ക്കു പൊതുവേ ഉണ്ടായിരുന്ന ഈ കഴിവ് അതിരുവിട്ടു വളരുകയും കീഴ്ക്കിടയിലേക്കു വഴുതിവീഴുകയും ചെയ്തു. ഈ വീഴ്ച ഭാരതത്തിലുള്ള എല്ലാറ്റിലും കാണാനുമുണ്ട് – കലയിലും സംഗീതത്തിലും ശാസ്ത്രങ്ങളിലും എല്ലാം. വിശാലമായ ഒരു സങ്കല്പം, രൂപത്തിൻെറ സമമാനമോ സങ്കല്പത്തിൻെറ ഉദാത്തതയോ, കലയിൽ പിന്നീട് ഇല്ലാതായി. ഉണ്ടായത് അലങ്കൃതവും പല്ലവിതവുമായ ഒരു രീതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള യത്നമാണ്. ഹിന്ദുജാതിയുടെ മനോധർമ്മം നശിച്ചുപോയതായിത്തോന്നി. പ്രാചീനസംസ്കൃത സംഗീതത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ചമത്കാരകമായ ആശയങ്ങൾ പിന്നീടു സംഗീതത്തിൽ ഇല്ലാതായി. ഓരോ രാഗവും തൻകാലിൽനിന്ന് അദ്ഭുതമായ ആ ഏകതാനത ഉളവാക്കാതായി: മറിച്ച്, ഓരോ രാഗത്തിനുമുള്ള ആ വ്യക്തിത്വം നശിച്ചുപോകയാണുണ്ടായത്. ഇന്നുള്ള സംഗീതമാകെക്കൂടി രാഗങ്ങളുടെ ഒരു കൂട്ടിക്കുഴച്ചിലാണ്, വക്രരേഖകളുടെ കെട്ടുപെട്ട ഒരു കൂട്ടം. സംഗീതത്തിലുണ്ടായ അധഃപതനത്തിൻെറ ചിഹ്നമത്രേ അത്. ഇതുപോലെ, ആദർശപരമായ നിങ്ങളുടെ സങ്കല്പങ്ങൾ അപഗ്രഥിച്ചാലും കാണുന്നത് അലങ്കൃതരൂപങ്ങൾ ഉളവാക്കാനുള്ള അതേ യത്നവും, മനോധർമ്മലോപവുമാണ്. നിങ്ങളുടെ സവിശേഷമണ്ഡലമെന്നു കരുതാവുന്ന മതത്തിലുണ്ടായി ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായ അധഃപതനങ്ങൾ. ഒരു പാത്രം വെള്ളം കുടിക്കേണ്ടത് ഇടത്തുകൈകൊണ്ടോ വലത്തുകൈകൊണ്ടോ? ഈ മാതിരി കനത്ത പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി പല ശതകങ്ങളായി സോത്സാഹം വിവദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു വംശ്യരിൽ നിന്ന് എന്താണ് പ്രതീക്ഷിക്കുക? പല ശതകങ്ങളായി ഒരു നാട്ടിലെ വലിപ്പമേറിയ മഹാന്മാർപോലും അടുക്കളയെക്കുറിച്ചു വിവദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ അധഃപതനമെന്തുള്ളു? നിങ്ങളെ എനിക്കു തൊടാമോ, നിങ്ങൾക്ക് എന്നെ തൊടാമോ, തൊട്ടാലത്തെ പ്രായശ്ചിത്തമെന്ത് എന്നൊക്കെ നിരൂപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ വലിയ അധഃപതനമെന്തുള്ളു? വേദാന്തവിഷയങ്ങൾ, ഈശ്വരനെയും ആത്മാവിനെയുംപറ്റി എക്കാലത്തും ലോകത്തിൽ പ്രചരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ

വെച്ച് ഏറ്റവും ഉദാത്തവും ശ്ലാഘ്യവുമായ സങ്കല്പങ്ങൾ, പകുതിയും നശിച്ചു വനഗഹനതകളിൽ മറഞ്ഞ്, കുറേ സന്ന്യാസിമാരെ അഭയം പ്രാപിച്ചു. ജനതയുടെ ശിഷ്ടഭാഗം തമ്മിൽ തൊടുക, വസ്ത്രം, ഭക്ഷണം എന്ന ആഴമേറിയ പ്രശ്നങ്ങൾ നിരൂപിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരുന്നു. മുഹമ്മദീയർ നടത്തിയ ആക്രമണവും കീഴടക്കലും പല നല്ല കാര്യങ്ങളും നമുക്കു നൽകി, തർക്കമില്ല. ലോകത്തിലുള്ളവരിൽ ഏറ്റവും അപകൃഷ്ടന്നു പോലും ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനെ ചിലതൊക്കെ പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. അതോടൊപ്പം ഹിന്ദുജനതയിൽ വീര്യം പകരുവാൻ അതിനു കഴി ഞ്ഞില്ല. പിന്നെയുണ്ടായത്, നല്ലതിനായാലും തീയതിനായാലും, ഇംഗ്ലീ ഷുകാർ നടത്തിയ ആക്രമണവും കീഴടക്കലുമാണ്. എല്ലാ ആക്രമ ണവും കീഴടക്കലും സ്വാഭാവികമായി ചീത്തയാണ്: കീഴടക്കൽ ചീത്ത യാണ്, വൈദേശികഭരണകൂടം ചീത്തയാണ് – ഇതൊക്കെ തർക്കമറ്റ വസ്തുതകളാണ്. എന്നാൽ തിന്മവഴിക്കും ചിലപ്പോൾ നന്മയുണ്ടാ കാറുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ നടത്തിയ കീഴടക്കലിലെ നന്മ ഇതത്രേ; ഇംഗ്ലണ്ട്, എന്നല്ല യൂറോപ്പു മുഴുവൻ പരിഷ്കാരത്തിന് ഗ്രീസിനോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പിലുള്ളതിലെല്ലാം സംസാരിക്കുന്നതു ഗ്രീസാണ്. ഓരോ കെട്ടിടത്തിലും, അതിലെ ഓരോ ഉപകരണത്തിലും, ഗ്രീസിൻെറ മുദ്രപതിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. യൂറോപ്പിലെ ശാസ്ത്രവും കലയും ഗ്രീസിൻേറതല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ല. പ്രാചീനനായ ഗ്രീക്കുകാരൻ ഇന്നു ഭാരതത്തിൻെറ മണ്ണിൽവെച്ചു പ്രാചീനഹിന്ദുവിനെ കൂട്ടിമുട്ടുകയാണ്. അങ്ങനെ പതുക്കെ നിശ്ശബ്ദമായി, ഉത്തേജനം വന്നുചേർന്നിരിക്കുന്നു. ഈ ശക്തികൾ ഒത്തുചേർന്നാണ് നമ്മുടെ ചുറ്റും കാണുന്ന വിശാലവും ചൈതന്യദായകവുമായ പുനരുത്ഥാനപ്രസ്ഥാനത്തിനു രൂപം നല്കിയത്. ജീവിതത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിശാലവും ഉദാരവു മായ ഒരു സങ്കല്പമാണ് നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ളത്. ആദ്യം നാം കുറേ യൊക്കെ മോഹിതരായി വസ്തുതകളെ സങ്കോചിപ്പിക്കാൻ കൊതിച്ചു വെങ്കിലും, ഇന്നു പ്രവൃത്തമായിട്ടുള്ള ഉദാരപ്രവണതകളും ജീവിതത്തെ പ്പറ്റിയുള്ള വിശാലതര സങ്കല്പങ്ങളും നമ്മുടെ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പൊരുളിൻെറതന്നെ യുക്തിയുക്തമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനമാണെന്നു നാം കണ്ടുപിടിച്ചുവരുകയാണ്. ഇന്നത്തെ ജീവിതസങ്കല്പങ്ങളും മറ്റും ചെയ്യുന്നത്, നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ പ്രാഥമിക സങ്കല്പങ്ങളെ ത്തന്നെ, വഴങ്ങാത്ത യുക്തി അവയ്ക്കു നിർണ്ണയിച്ച ഫലത്തിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കയാണ്. വിശാലമാകുക, വെളിയിലേക്ക് കടക്കുക, ഒന്നി ച്ചൊന്നാകുക, വിശ്വവ്യാപകമാകുക – ഇതാണ് നമ്മുടെ ആകാംക്ഷക ളുടെ അന്ത്യം. നാമാകട്ടെ, നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ക്ലിപ്തമാക്കിയ പദ്ധതി കൾക്കെതിരായി എപ്പോഴും നമ്മെത്തന്നെ കുടൂതൽ ക്ഷുദ്രരാക്കു കയാണ്, തമ്മിൽ വേർപെടുകയാണ്, ചെയ്തിട്ടുള്ളതും.

നമ്മുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽ അപായങ്ങൾ പലതാണ്. നാമാണ് ലോക ത്തിലെ പ്രമുഖജനത എന്ന അതിരുകടന്ന ചിന്തയാണ് ഒന്ന്. എനിയ്ക്കു ഭാരതത്തോടുള്ള സ്നേഹവും ഭക്തിയും നമ്മുടെ പൂർവിക രോടുള്ള സമാദരവും എത്ര വമ്പിച്ചതായാലും, മറ്റു ജനതകളിൽനിന്നു

പലതും നമുക്കു പഠിക്കാനുണ്ടെന്നു കരുതാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എല്ലാവരുടേയും കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇരിക്കാനുള്ള സന്നദ്ധത എപ്പോഴും നമുക്കുണ്ടായിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആർക്കും നമ്മെ വലിയ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന വസ്തുത ശ്രദ്ധിക്കണം. നമ്മുടെ പൂജ്യനിയമവിധാതാവായ മനു പറയുന്നു; "ഹീനജാതിയിൽപെട്ടവരിൽ നിന്നുപോലും വിദ്യ കൈക്കൊള്ളുക. ഏറ്റവും താണ ജാതിയിൽ പെട്ടവനെ സേവിച്ചുപോലും സ്വർഗ്ഗമാർഗ്ഗമേതെന്നറിയുക." അപ്പോൾ മനുവിന്റെ സന്തതികളെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞകൾ നമുക്കു പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിവുള്ള ആരിൽനിന്നും ഈ ജീവിതത്തെയും ഭാവിജീവിതത്തെയും കുറിച്ചു പാഠങ്ങൾ പഠിക്കാൻ നാം തയ്യാറാവണം. ഒപ്പം, വലിയ പാഠങ്ങൾ ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കാൻ നമുക്കുണ്ടെന്ന സംഗതിയും മറക്കരുത്. ഭാരതത്തിനു വെളിയിലുള്ള ലോകത്തെ കൂട്ടാക്കാതെ കഴിയാൻ നമുക്കു പാങ്ങില്ല: കഴിയാമെന്നു നിനച്ചതു നമ്മുടെ വിഡ്ഢിത്തം. അതിനു നാം അനുഭവിച്ച ശിക്ഷയാണ്, ഏതാണ്ട് ആയിരം കൊല്ലം നീണ്ടുനിന്ന നമ്മുടെ അടിമത്തം. ഭാരതീയമനസ്സിന്നേർപ്പെട്ട ഈ വീഴ്ചയ്ക്കു മുഖ്യകാരണം, നാം വെളിയിലേക്ക് കടന്നു മറ്റു ജനതകളുമായി വസ്തുതകൾ തുലനം ചെയ്യാൻ കൂട്ടാക്കാഞ്ഞതും ചുറ്റുപാടും നടന്നുവന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നോക്കി മനസ്സിലാക്കാഞ്ഞതുമാണ്. അതിനുള്ള ശിക്ഷ നാം അനുഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞു. തുടർന്ന് ആ തെറ്റു നാം ചെയ്യാതിരിക്കാം. ഭാരതീയർ ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ പോകരുതെന്നും മറ്റുമുള്ള ബുദ്ധികെട്ട ആശയങ്ങൾ ബാലിശങ്ങളാണ്. അവറ്റയുടെയെല്ലാം തലയ്ക്കു കിഴുക്കണം. നിങ്ങൾ വെളിയിൽച്ചെന്നു ലോകജനതകളുടെ ഇടയിൽ എത്രയേറെ സഞ്ചരിക്കുന്നുവോ അത്രയേറെ നിങ്ങൾക്കും നിങ്ങളുടെ നാട്ടിനും നല്ലതാണ്. കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ അങ്ങനെ ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ, ഭാരതത്തെ ഭരിക്കണമെന്നുവെച്ച ഓരോ ജനതയുടെയും കാല്ക്കൽ നിങ്ങൾക്കു പറ്റിക്കൂടേണ്ടിവരാഞ്ഞേനേ. ജീവിതത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ പ്രകടമായ ലക്ഷണം വ്യാപകതയാണ്. ജീവിക്കണമെങ്കിൽ വ്യാപിക്കണം. വ്യാപനം നിർത്തുന്ന നിമിഷം മരണം നിങ്ങളുടെമേൽ കൈവെക്കുന്നു: മുമ്പിൽ അപായം വന്നുകൂടുന്നു. നിങ്ങൾ സദയം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ ഞാൻ അമേരിക്കയിലും യൂറോപ്പിലും പോയി: എനിക്കതു ചെയ്തേ തീരൂ. കാരണം, അതാണ്, വ്യാപനമാണ്, ജനതയുടെ ജീവിതം വീണ്ടുമുണർന്നു എന്നതിന്റെ ഒന്നാമത്തെ അടയാളം. നാട്ടിൽ ജനതയുടെ ജീവിതം വീണ്ടുമുണർന്നപ്പോൾ, അതെന്നെ വിദൂരതയിലേക്ക് പ്രക്ഷേപിച്ചു: അതുപോലെ, ആയിരം ആളുകളെ പ്രക്ഷേപിക്കയും ചെയ്യും. എന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളു: ഈ ജനതയ്ക്കു ജീവിക്കണമെങ്കിൽ അതു വരുകതന്നെ വേണം. അതിനാൽ, ഈ പ്രശ്നം ജനതാജീവിതത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനത്തിന്റെ അടയാള ങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമാണ്. ഈ വ്യാപനത്തിലൂടെയാണ് മനുഷ്യരാശിയുടെ

പൊതുവിജ്ഞാനകോശത്തിനും, ലോകത്തിൻെറ പൊതു-അഭ്യുദയത്തിനുമായി നമ്മുടെ വീതം സംഭാവന ചെന്നുചേരുന്നത്. പിന്നെ, ഇതൊരു പുതിയ സംഭവമല്ല. ഹിന്ദുക്കൾ എക്കാലവും സ്വന്തം നാട്ടിൻെറ നാലതിരുകൾക്കുള്ളിലായി കഴിഞ്ഞു കൂടിയിട്ടേ ഉള്ളു എന്നു നിങ്ങളിൽ ആരു ചിന്തിച്ചാലും അവർക്കു തീരെ തെറ്റി. അങ്ങനെ ചിന്തിക്കുന്നതിന്നർത്ഥം, നിങ്ങൾ പഴയ ഏടുകൾ വായിച്ചിട്ടില്ലെന്നും സ്വവംശചരിത്രം വേണ്ടവണ്ണം പഠിച്ചിട്ടില്ലെന്നുമത്രേ. സ്വയം ജീവിക്കാൻ ഓരോ ജനതയും കൊടുക്കണം. ജീവിതം കൊടുത്താൽ നിങ്ങൾക്കു ജീവിതം കൊള്ളാം. കൊള്ളുമ്പോൾ അതിനുവേണ്ടി മറ്റുള്ള വർക്കൊക്കെ കൊടുക്കയും വേണം. ഇത്രയേറെ സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി നാം ജീവിക്കയായിരുന്നു എന്ന വസ്തുത നമ്മെ തുറിച്ചു നോക്കുന്നു. അറിവില്ലാത്തവർ എന്തു വിചാരിച്ചാലും ശരി, ഇതിന് ഒരേ ഒരു സമാധാനം ബാഹ്യലോകത്തിനു നാം സദാ കൊടുത്തു കൊണ്ടിരുന്നു എന്നതുതന്നെ.

പക്ഷേ ഭാരതത്തിൻെറ സംഭാവന മതവും ദർശനവും ജ്ഞാനവും ആദ്ധ്യാത്മികതയുമാണ്. മതത്തിൻെറ മുമ്പിൽ വഴി തെളിയിക്കാൻ പട്ടാളക്കുപ്പിണികൾക്കു ചേലിൽ നിങ്ങേണ്ടതില്ല. രക്തപ്രവാഹത്തിലൂടെയല്ല വിജ്ഞാനവും ദർശനവും കൊണ്ടുചെല്ലേണ്ടത്. വിജ്ഞാനവും ദർശനവും ചോരയൊലിക്കുന്ന മനുഷ്യശരീരങ്ങളുടെമേൽ പടയണി നടക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നത്. മറിച്ച്, ശാന്തിയുടെയും പ്രേമത്തിൻെറയും ചിറകുകകൾ പരത്തിക്കൊണ്ടണയുകയാണ്. എക്കാലത്തും അതങ്ങനെയേ ആയിരുന്നുള്ളുതാനും. അതുകൊണ്ടാണ് നമുക്കു കൊടുക്കാനുണ്ടായിരുന്നത്. ലണ്ടനിൽവെച്ച് ഒരു യുവതി എന്നോടു ചോദിച്ചു; "ഹിന്ദുക്കളായ നിങ്ങൾ എന്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്? ഒരൊറ്റ ജനതയെപ്പോലും ഒരിക്കലും നിങ്ങൾ കീഴടക്കിയിട്ടില്ലല്ലോ." ധീരനും സാഹസികനുമായ ക്ഷത്രിയൻെറ, ഇംഗ്ലീഷുകാരൻെറ, കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നു ശരിയാണപ്പറഞ്ഞത്. ഒരു മനുഷ്യനു മറ്റൊരുവൻെറ മേൽ ഉണ്ടാകാവുന്നതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ മേന്മ കീഴടക്കൽതന്നെ. അവൻെറ കാഴ്ചപ്പാടിൽ അതു ശരിയാണ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നേരേ വിരുദ്ധവുമാണ്. ഭാരതത്തിൻെറ മഹത്ത്വത്തിനു കാരണമെന്തെന്നു ഞാൻ എന്നോടു ചോദിച്ചാൽ, മറുപടി നാം ആരെയും കീഴടക്കാതിരുന്നതെന്നായിരിക്കും. അതാണ് നമ്മുടെ മേന്മ. നമ്മുടെ മതത്തെപ്പറ്റി അവഹേളനങ്ങളും പ്രതിഷേധങ്ങളും നിങ്ങൾ കേൾക്കുന്നുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ, കൂടുതൽ വിവേകം കാട്ടേണ്ടവരിൽ നിന്നാണ് അവ പുറപ്പെടുന്നതെന്നുകൂടി പറയേണ്ടിവരുന്നതിൽ ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കു കാരണമായി പറയപ്പെടുന്നത്, ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കുന്ന ഒന്നല്ല നമ്മുടെ മതമെന്നത്രേ. എനിക്കു തോന്നുന്നു, മറ്റു മതങ്ങളെയപേക്ഷിച്ചു നമ്മുടെ മതം കൂടുതൽ സത്യമായിരിക്കുന്നതിൻെറ കാരണംതന്നെ ഇതാണെന്ന്. ഇത് ഒരിക്കലും ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കിയിട്ടില്ല, രക്തം ചൊരിഞ്ഞിട്ടില്ല: അനുഗ്രഹത്തിൻെറയും ശാന്തി

യുടെയും സ്നേഹസഹാനുഭൂതികളുടെയുമായ വാക്കുകളേ അതിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളു. ഇവിടെ, ഇവിടെ മാത്രമാണ്, സഹിഷ്ണുതയുടെ ആദർശങ്ങൾ ആദ്യമായി പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്ര മാണ്, സഹിഷ്ണുതയും സഹാനുഭൂതിയും പ്രായോഗികമായിട്ടുള്ളത്: മറുനാടുകളിലെല്ലാം അവ സിദ്ധാന്തങ്ങൾമാത്രം. ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്ര മാണ്, ഹിന്ദു മുഹമ്മദീയർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കുംവേണ്ടി ദേവാല യങ്ങളും പ്രാർത്ഥനാമന്ദിരങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. അങ്ങനെ പലതവണ നമ്മുടെ സന്ദേശം ലോകത്തിൽ പ്രസരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കാണാം. പക്ഷേ അതുണ്ടായതു പതുക്കെ, ഒച്ചപ്പാടുകൂടാതെ, കാണ പ്പെടാതെ, ആണ്. ഭാരതത്തിലെ മറ്റേതിനും നിരക്കുന്ന രീതിയിലായി രുന്നു അതും. ഭാരതത്തിലെ ചിന്തയുടെ സവിശേഷലക്ഷണം അതി ൻെറ നിശ്ശബ്ദതയും പ്രശാന്തതയുമത്രേ. അതോടൊപ്പം അതിൻെറ പിന്നിലുള്ള വമ്പിച്ച ശക്തി ഒരിക്കലും ഹിംസയിലൂടെ പ്രകടമായിട്ടു മില്ല. ഭാരതീയചിന്തകൾക്ക് എന്നുമുള്ള നീരവമായ മാസ്മരശക്തിയാ ണത്. ഒരു വിദേശീയൻ നമ്മുടെ സാഹിത്യം പഠിക്കാൻ മുതിരുമ്പോൾ ആദ്യം അതയാളെ മടുപ്പിക്കും: ഉടനടി ആവേശം കൊള്ളിക്കത്തക്ക ഉശിര് അതിന്നില്ലായിരിക്കാം: അതിൽ വേണ്ടത്ര ചുറുചുറുക്കില്ലായിരി ക്കാം. യൂറോപ്പിലെ ദുരന്തനാടകങ്ങളെ നമ്മുടെ ദുരന്തകൃതികളോടു തട്ടിച്ചുനോക്കുക. ആദ്യത്തേതു ക്രിയാത്മകമാണ്. താത്കാലികമായി അവ നിങ്ങളെ തട്ടിയുണർത്തുന്നു. അതു തീർന്നാൽ പ്രതികരണം തുടങ്ങുകയായി. എല്ലാം അസ്തമിക്കുന്നു, മസ്തിഷ്കത്തിൽനിന്നു കഴു കിക്കളഞ്ഞതുപോലായിത്തീരുന്നു. ഭാരതീയദുരന്തകൃതികൾ മാസ്മര പ്രയോക്താവിൻെറ ശക്തിക്കു തുല്യം ശാന്തവും നീരവവുമാണ്: കൂടുതൽ പഠിക്കുംതോറും അവ നിങ്ങളെ ചമത്കരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു സ്വേച്ഛയ്ക്കൊത്തു ചലിക്കാനാവില്ല: നിങ്ങൾ വരിഞ്ഞുമുറു ക്കപ്പെടുന്നു. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ കൈവെയ്ക്കാൻ ആർക്കൊക്കെ ചങ്കൂറ്റമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ അവർക്കൊക്കെ ഈ പാരതന്ത്ര്യം അനുഭവ പ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവർ എന്നെന്നേക്കുമായി അടിപ്പെട്ടുപോകുന്നു.

കാണപ്പെടാതെയും കേൾക്കപ്പെടാതെയും പൊഴിഞ്ഞ് ഏറ്റവും മനോജ്ഞമായ റോസാപ്പൂക്കളെ വിടർത്തുന്ന നനുത്ത മഞ്ഞുതുള്ളി പോലെയാണ് വിശ്വചിന്തയ്ക്കു ഭാരതം നല്കിയിട്ടുള്ള സംഭാവന. നീരവവും അദൃഷ്ടവും, എങ്കിലും ഫലത്തിൽ സർവശക്തവുമായ ഭാരതീയസംഭാവന വിശ്വചിന്തയെ കീഴ്മേൽ മറിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാലും എന്തു സംഭവിച്ചു എന്ന് ആർക്കുമറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരിക്കൽ ഒരാൾ എന്നോട് എടുത്തുപറയുകയുണ്ടായി. "ഭാരതത്തിലുള്ള വല്ലൊരു ഗ്രന്ഥകാരൻെറയും പേരു തിട്ടപ്പെടുത്തുക എത്ര വിഷമം" എന്ന്. "അതാണ് ഭാരതത്തിൻെറ ആശയഗതി" എന്നായിരുന്നു എൻെറ മറു പടി. ഭാരതത്തിലെ എഴുത്തുകാർ ഇന്നത്തെ എഴുത്തുകാരെപ്പോലെ യല്ല. ഇവർ മറ്റു ഗ്രന്ഥകാരന്മാരിൽനിന്നു തൊണ്ണൂറു ശതമാനം ആശയങ്ങളും കക്കും.

പത്തു ശതമാനമേ ഉള്ളു ഇവരുടേതായി. പിന്നെ ഒരാമുഖമെഴുതാൻ ഒരിക്കലും മറക്കയില്ല. ഇതിൽ പറഞ്ഞിരി ക്കും, “ഈ ആശയങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം എന്റേതാണ്” എന്ന്. മനുഷ്യരാശിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ വമ്പിച്ച പ്രതികരണങ്ങളുളവാക്കിയ ആ മഹാപ്രാജ്ഞരാകട്ടെ, സ്വന്തം പേരുപോലും ചേർക്കാതെ തങ്ങ ളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കകൊണ്ടു തൃപ്തിയടഞ്ഞു. പിന്നെ, ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പിൻതലമുറകൾക്കായി വിട്ടുംവെച്ചു ശാന്തമായങ്ങു മരിച്ചു. നമ്മുടെ ദർശനത്തിന്റെ കർത്താക്കളാരെന്ന് ആർക്കറിയാം? നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളുടെ കർത്താക്കന്മാരാരെന്ന് ആർക്കറിയാം? സാമാന്യ നാമങ്ങളായ വ്യാസൻ, കപിലൻ എന്നും മറ്റുമാണ് അവരൊക്കെ അറിയപ്പെടുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സന്താനങ്ങൾ തന്നെയായിരുന്നു അവർ: അവർ ഗീതയുടെ യഥാർത്ഥാനുയായി കളായിരുന്നു. “പ്രവർത്തിക്കാനേ നിങ്ങൾക്കധികാരമുള്ളു: പ്രവൃ ത്തിയുടെ ഫലത്തിനില്ല” എന്ന മഹത്തായ വിധി അവർ അനുഷ്ഠാന ത്തിൽ കൊണ്ടുവരുകയത്രേ ചെയ്തത്.

അങ്ങനെയാണ് ഭാരതം ലോകത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നത്: പക്ഷേ നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന ഒരു വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ആശയങ്ങളും, കച്ചവടം പോലെ, മറ്റുവല്ലവരും തുറന്ന സരണികളിലൂടെയേ പ്രവഹിക്കൂ. ആശയത്തിന് ഒരിടത്തുനിന്നു മറ്റൊരിടത്തേക്കു സഞ്ചരിക്കാൻ പാതകൾ വേണം. ലോകചരിത്രത്തിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും വിക്രാന്തമായ ഒരു മഹാജനത ഉയർന്നുവന്നു ഭൂഗോളവിഭാഗങ്ങളെ തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെടുത്തിയപ്പോഴെല്ലാം ആ പാതകളിലൂടെ ഭാരതീയചിന്തയും ഒഴുകിപ്പരന്നിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ അത് ഓരോ മനുഷ്യജാതിയുടെയും സിരകളിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ബുദ്ധമതത്തിനും മുമ്പു ചൈനയിലും പേഴ്സ്യയിലും കിഴക്കൻ ദ്വീപസമൂഹങ്ങളിലും വേദാന്തം തുളച്ചുകയറുകയുണ്ടായി. പിന്നെ ഗ്രീക്കുകാരുടെ ബലിഷ്ഠമനസ്സ് പൗരസ്ത്യലോകത്തിന്റെ വിഭിന്നഭാഗങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കിയപ്പോൾ ഭാരതീയചിന്തയും സമാഗതമായി. ക്രിസ്തുമതവും അതിന്റെ ചൊൽക്കൊണ്ട സർവ്വപരിഷ്കാരവും കൂടിയാൽ ഭാരതീയചിന്തയുടെ ചെറുശകലങ്ങളുടെ ഒരു സമാഹാരംമാത്രമാണ്. നമ്മുടെ മതത്തിന്റെ ഒരു വഴക്കാളിക്കുട്ടി മാത്രമാണ് മഹത്തായ ബുദ്ധമതം: ക്രിസ്തുമതം നമ്മുടെ മതത്തിന്റെ ഏറ്റവും വികലമായ ഒരനുകരണവും. ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ വമ്പിച്ച കരുത്തു ലോകത്തിന്റെ വിഭിന്നവിഭാഗങ്ങളെ ചേർത്തിണക്കിയിരിക്കയാണ്. റോമൻപാതകൾപോലെ കരയിലൂടെമാത്രമല്ല ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പാതകൾ പായുന്നത്: അവർ ആഴിയെയും എല്ലാ ദിക്കിലേക്കും ഉഴുതിരിക്കുന്നു. ഒരു വൻകടലിൽനിന്നു മറ്റൊന്നുവരെ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പാതകൾ പായുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിന്റെ ഓരോ ഭാഗവും മറ്റോരോ ഭാഗ ത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വൈദ്യുതശക്തി ഒരു പുതുസന്ദേശ വാഹകനെന്ന നിലയിൽ അത്യദ്ഭുതമായ ഒരു പങ്കു നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ഈ പരിസ്ഥിതികളിൽ ഭാരതം വീണ്ടും ഉയിർക്കുകയാണ്: ലോക ത്തിന്റെ

പുരോഗതിക്കും പരിഷ്കാരത്തിനും തനതായ സംഭാവന ചെയ്യാൻ തയ്യാറായിരിക്കുകയാണ്. ഫലമോ, അമേരിക്കയിലും ഇംഗ്ല ണ്ടിലും ചെന്നു പ്രസംഗിക്കാൻ മിക്കവാറും പ്രകൃതിതന്നെ എന്നെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു എന്നതത്രേ. ആ കാലം സമാഗതമായതായി നാമോരോ രുത്തനും കാണേണ്ടതായിരുന്നു. എല്ലാം മംഗളമായിട്ടാണ് കാണാ കുന്നത്. ദാർശനികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ ഭാരതീയചിന്ത ഒരിക്കൽ കൂടി വെളിയിലേക്കുചെന്ന് ലോകത്തെ ആക്രമിക്കണം. നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള പ്രശ്നം നാൾചെല്ലുംതോറും കൂടുതൽ വലിയ തോതുകൾ കൈക്കൊള്ളുകയാണ്. നമുക്കു നമ്മുടെ നാടിനെ പുനർജ്ജീവിപ്പി ക്കണമെന്നതുമാത്രമല്ല – അതൊരു ചെറിയ കാര്യം. ഞാൻ ഭാവനാപ്രിയ നായ ഒരുവനാണ്: എന്റെ ആശയം ഹിന്ദുവംശം ലോകത്തെ മുഴുവൻ കീഴടക്കണമെന്നത്രേ.

ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കിപ്പോന്ന വമ്പിച്ച മനുഷ്യവംശങ്ങൾ ലോക ത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നാം നടത്തുന്ന ആക്രമണത്തിന്റെ കഥ മഹാ നായ ആ ഭാരതചക്രവർത്തി, അശോകൻ, വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്, ധർമ്മത്തി ലൂടെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയിലൂടെയുമുള്ള കീഴടക്കലെന്നാണ്. ഒരി ക്കൽകൂടി ലോകത്തെ ഭാരതം കീഴടക്കണം. ഇതാണ് എന്റെ ജീവിത സ്വപ്നം. ഇന്നെന്റെ വാക്കുകൾ കേൾക്കുന്ന നിങ്ങളോരോരുത്തനും ഇതേ സ്വപ്നം മനസ്സിലുണ്ടായെങ്കിൽ, അതു സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതുവരെ തുടർന്നു യത്നിച്ചെങ്കിൽ, എന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവർ ഓരോ ദിവസവും പറയും, ഒന്നാമതായി സ്വന്തം വീടു നന്നാക്കാൻ നോക്കു, പിന്നെ മതി വെളിയിലേക്ക് കടന്നു പ്രയത്നിക്കുക എന്ന്. പക്ഷേ ഞാൻ വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ പറയുന്നു, മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നി ക്കുമ്പോഴാണ് നിങ്ങളുടെ പ്രയത്നം അത്യുത്തമമാകുക. നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഏറ്റവും നന്നായി പ്രവർത്തിച്ചതു മറ്റുള്ളവർക്കു വേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ചപ്പോഴാണ്, കടലുകൾക്കപ്പുറത്തു മറുഭാഷകളിൽ നിങ്ങളുടെ ആശയങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യാൻ യത്നിച്ചപ്പോഴാണ്. ഈ സമ്മേളനംതന്നെ തെളിയിക്കുന്നു, സ്വന്തം ആശയങ്ങൾകൊണ്ടു മറു നാടുകളെ അഭിജ്ഞമാക്കാൻ ചെയ്ത യത്നം നമ്മുടെ നാടിനെത്തന്നെ തുണയ്ക്കുമെന്ന്. എന്റെ ആശയങ്ങളെ ഞാൻ ഭാരതത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ, ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിലും അമേരിക്കയിലും പോകകൊണ്ട് ഇവിടെയുണ്ടായ ഫലത്തിന്റെ നാലി ലൊന്നുപോലും ഉണ്ടാകാഞ്ഞേനേ. നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള വലിയ ആദർശം ഇതാണ്, ഓരോരുത്തനും അതിനു തയ്യാറാകണം. ഭാരതം ലോകത്തെ മുഴുവൻ ആക്രമിക്കുക. ഇതിൽ കുറഞ്ഞതൊന്നുമല്ല ആ ആദർശം. അതിനു നാമെല്ലാം തയ്യാറാകണം. ഓരോ ഞരമ്പും അതിനു വേണ്ടി പിടയണം. വിദേശീയർ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വന്നു സേനാവ്യൂഹ ങ്ങളുടെ ഒരു പ്രലയം സൃഷ്ടിക്കട്ടെ: അതു വകവെയ്ക്കേണ്ട. ഉത്തിഷ്ഠ ഭാരത! നിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികതകൊണ്ടു ലോകത്തെ വെല്ലുക. അതേ, ഈ ഭൂമിയിൽ ആദ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ, വിദ്വേഷത്തെ സ്നേഹം ജയിക്കണം. വിദ്വേഷത്തിനു തന്നെത്തന്നെ കീഴടക്കാൻ കരുത്തില്ല.

ഭൗതികവാദത്തെയും അതുളവാക്കുന്ന ദുരന്ത ങ്ങളെയും കീഴടക്കാൻ ഒരിക്കലും ഭൗതികവാദത്തിനു ത്രാണിയില്ല. സേനകൾ സേനകളെ കീഴടക്കാൻ തുനിയുമ്പോൾ അവ ചെയ്യുന്നത് അനർത്ഥങ്ങളെ പെരുപ്പിക്കയും മനുഷ്യരാശിയെ മൃഗീകരിക്കയും മാത്രമാണ്. പാശ്ചാത്യരെ ആദ്ധ്യാത്മികത കീഴടക്കണം. ജനതകളായി നിലനില്ക്കാൻ ആദ്ധ്യാത്മികത ആവശ്യമാണെന്ന് അവർ പതുക്കെ കണ്ടുപിടിച്ചുവരുകയാണ്. അവർ അതു കാത്തിരിക്കയാണ്. അതിനു കൊതിക്കയാണ്. പക്ഷേ അത് എവിടെനിന്നു വരാനാണ്? ലോകത്തിലെ ഓരോ രാജ്യത്തിലേക്കും ഭാരതത്തിലെ മഹാസിദ്ധന്മാരുടെ സന്ദേശങ്ങളുമായി പോകാൻ തയ്യാറുള്ള ആളുകളെവിടെ? ലോക ത്തിൻെറ ഓരോ മൂലയിലും ഈ സന്ദേശമെത്തിക്കുവാൻവേണ്ടി സമസ്തവും ബലികഴിക്കാനൊരുക്കമുള്ള ആളുകളെവിടെ? അത്തരം ധീരാത്മാക്കളെയാണ് സത്യപ്രചാരത്തെ തുണയ്ക്കാൻ വേണ്ടത്. ധീരന്മാരായ അത്തരം പ്രവർത്തകരെയാണ് പുറത്തുചെന്നു വമ്പിച്ച വേദാന്തസത്യങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിൽ സഹായിക്കാൻ വേണ്ടത്. അതു ലോകത്തിൻെറ ആവശ്യമാണ്: അതില്ലെങ്കിൽ ലോകം നാശമട യും. പാശ്ചാത്യലോകമാകെത്തന്നെ നാളെ പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്ന, നാളെ തകർന്നു തരിപ്പണമായേക്കാവുന്ന, ഒരഗ്നിപർവതത്തിന്മേലാണ്. അവർ ലോകത്തിൻെറ മൂലകളെല്ലാം തിരഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ വിശ്രാന്തിയൊന്നും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. വിഷയസുഖചഷകത്തിൻെറ അടിവരെ കുടിച്ചിട്ട് അതു വെറും മിഥ്യയാണെന്നു കണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതാണ്, ഭാരതത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങൾ പാശ്ചാത്യദേശങ്ങ ളിൽ അങ്ങേയറ്റംവരെ തുളച്ചുകയറത്തക്കവണ്ണം പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള സമയം. മദ്രാസ്സിലെ യുവജനങ്ങളേ, അതുകൊണ്ട് ഇതോർമ്മവെക്ക ണമെന്നു ഞാൻ പ്രത്യേകമായി നിങ്ങളോടു പറയുന്നു. നാം പുറത്തേക്ക് കടന്നുചെല്ലണം. നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികതയിലും ദർശന ത്തിലുംകൂടി ലോകത്തെ വെല്ലണം. മറ്റു പോംവഴിയൊന്നുമില്ല. ഒന്നുകി ലതു നാം ചെയ്യണം, അല്ലെങ്കിൽ തുലയണം! ജനതയുടെ ജീവിതം പ്രബുദ്ധവും ഉത്തേജകവുമായ ജനതാജീവിതം, എളുതാക്കുന്ന ഒരേ ഒരുപാധി ഭാരതീയചിന്ത ലോകത്തെ വെല്ലുക എന്നതത്രേ.

അതേസമയം മറ്റൊരു സംഗതി നാം മറക്കരുത്. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ആശയങ്ങളിലൂടെ ലോകത്തെ വെല്ലുക എന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ അർത്ഥ മാക്കുന്നത്, ജീവിതസന്ദായകമായ തത്ത്വങ്ങളെ വെളിയിലേക്ക് കടത്തിവിടുക എന്നാണ്: മറിച്ച്, നൂറ്റാണ്ടുകളായി നാം മാറോടണച്ചു വന്ന നൂറുനൂറ് അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെയെന്നല്ല. ഈ ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഇവയൊക്കെ നാം എന്നെന്നേക്കുമായി പിഴുതെറിയണം: അവ നശിച്ചേ പോകട്ടെ. നമ്മുടെ വംശം അധഃപതിക്കാനുള്ള കാരണങ്ങളാണവ. ഇവ മസ്തിഷ്കത്തെ പതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും. ഉയർന്നതും ഉദാര വുമായ ചിന്തകൾ ചിന്തിക്കാനാവാത്ത മസ്തിഷ്കത്തെ, അപൂർവ സർഗശക്തിയും

ഓജസ്സുമറ്റ മസ്തിഷ്കത്തെ, മതത്തിൻെറ പേരിൽ നടപ്പിലിരിക്കുന്ന ക്ഷുദ്രങ്ങളായ പല പല അന്ധവിശ്വാസങ്ങളിലൂടെ സ്വയം വിഷപ്പെടുത്തുന്ന മസ്തിഷ്കത്തെ, നാം നന്നെ സൂക്ഷിക്കണം. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽത്തന്നെ ഈ ഭാരതത്തിൽ പല അപകടങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയിലൊന്നു നഗ്നമായ ഭൗതികവാദം: മറ്റൊന്ന് അതിനു കടക വിരുദ്ധവും നിർലജ്ജവുമായ അന്ധവിശ്വാസം. ഒന്നൊരു നീർച്ചുഴി: മറ്റേതൊരു പാറക്കെട്ട്. ഇവ രണ്ടിൽനിന്നും നാം ഒഴിഞ്ഞുമാറണം. പാശ്ചാത്യമായ അഭിജ്ഞത നിറയെ കുടിച്ചിട്ടു തനിക്കെല്ലാം അറി യാമെന്നു ചിന്തിക്കുന്ന ഒരുതരം മനുഷ്യനുണ്ട് ഇന്ന്. അവനു പ്രാചീനരായ ഋഷിമാരെപ്പറ്റി ബഹുപുച്ഛമാണ്. ഹൈന്ദവചിന്തയെല്ലാം വെറും ചവറാണ്: ഹൈന്ദവദർശനം ശിശുജല്പനം: ഹൈന്ദവധർമ്മം വിഡ്ഢികളുടെ അന്ധവിശ്വാസം. നേരേമറിച്ച്, അഭ്യസ്തവിദ്യനായ ഒരു തരക്കാരനുമുണ്ട്. അയാൾക്ക് ഒരാശയത്തെച്ചൊല്ലി ഭ്രാന്തായിരി ക്കയാണ്. അയാൾ മറ്റേ അറ്റംവരെ പാഞ്ഞെത്തി തൊട്ടതിൻെറയെല്ലാം നിമിത്തങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാൻ വെമ്പുന്നു. തൻെറ വിശിഷ്ട ജാതിയിൽപ്പെട്ടവരോടും തൻെറ വിശിഷ്ടദേവതകളോടും തൻെറ വിശിഷ്ടഗ്രാമത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ട അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കെല്ലാം അയാൾക്കുള്ളതു ദാർശനികവും അതിഭൗതികവുമായ വ്യാഖ്യാന ങ്ങളാണ്. എന്നല്ല, ഈശ്വരനേ അറിയാവൂ മറ്റേതെല്ലാംതരം ബാലിശ വ്യാഖ്യാനങ്ങളാണ് അയാൾക്കുള്ളതെന്ന്. അയാളെസ്സംബന്ധിച്ചിട ത്തോളം ഓരോ ഗ്രാമത്തിലേയും ക്ഷുദ്രങ്ങളായ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ വേദവിധികളാണ്. ജനതയുടെ ജീവിതം, അയാളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഈവക വിധികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചുമാണിരിക്കുന്നത്. ഇതിനെ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കണം. എൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ, അന്ധ വിശ്വാസികളായ വിഡ്ഢികളാകുന്നതിനെക്കാൾ ഭേദം തനി നാസ്തിക രാകുന്നതാണ്: കാരണം, നാസ്തികനു ജീവനുണ്ട്. അയാളെ വല്ലതു മൊന്നാക്കിത്തീർക്കാൻ കഴിയും. പക്ഷേ, അന്ധവിശ്വാസം കടന്നുകൂടി യാൽ, തലച്ചോറു പോയ്മറയും. അതു പതുത്തുതുടങ്ങും. അധഃപതനം ജീവിതത്തെ ഗ്രസിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇതു രണ്ടും ഒഴിവാക്കണം. ചങ്കൂറ്റവും ചുണയുമുള്ള ആണുങ്ങളെയാണ് നമുക്കാവശ്യം. നമുക്കാവശ്യം രക്തത്തിൽ ഓജസ്സും സിരകളിൽ കരുത്തുമാണ്: ഇരുമ്പുപോലുള്ള മാംസപേശികളും ഉരുക്കിൽ വാർത്തെടുത്ത സിരകളുമാണ്. അല്ലാതെ പതുപ്പിക്കുന്ന, പിണുപിണുത്ത, ആശയങ്ങളല്ല. ഇവയെല്ലാം ഒഴിവാ ക്കുക. രഹസ്യമെല്ലാം മാറ്റിവെയ്ക്കുക. മതത്തിൽ രഹസ്യമില്ല. വേദാ ന്തത്തിലോ വേദത്തിലോ സംഹിതകളിലോ പുരാണങ്ങളിലോ വല്ല രഹസ്യവുമുണ്ടോ? പ്രാചീനരായ ഋഷിമാർ സ്വമതം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ എന്തു രഹസ്യസംഘങ്ങളാണ് സ്ഥാപിച്ചത്? തങ്ങളുടെ പ്രൗഢസത്യ ങ്ങൾ മനുഷ്യരാശിക്കെത്തിച്ചുകൊടുക്കാൻവേണ്ടി അവർ പ്രയോഗിച്ച ഏതു കൈയടക്കവിദ്യകളാണ് രേഖപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്? 'രഹസ്യ - വ്യവസാ യവും'

അന്ധവിശ്വാസവും എപ്പോഴും ദൗർബ്ബല്യത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങ ളാണ്: എക്കാലവും അധഃപതനത്തിന്റെയും മരണത്തിന്റെയും ചിഹ്നങ്ങളാണ്. അതിനാൽ ഇവയെ സൂക്ഷിക്കണം. കരുത്തരാകുക, തൻകാലിൽത്തന്നെ നില്ക്കുക. വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങളുണ്ട്, ഏറ്റവും അദ്ഭുതമായ കാര്യങ്ങൾ! പ്രകൃതിയെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ട് അവയെ പ്രകൃത്യതീതമെന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. എന്നാൽ ഇവയിൽ രഹസ്യമായിട്ടൊന്നുമില്ല. മതതത്ത്വങ്ങൾ രഹസ്യ ങ്ങളാണെന്നോ, ഹിമാലയത്തിന്റെ ഹിമശിഖരങ്ങളിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരു രഹസ്യസംഘത്തിന്റെ ഉടമയിൽപ്പെട്ടവയാണ് അവയെന്നോ ഈ മണ്ണിൽ ഒരിക്കലും പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഹിമാലയത്തിൽ ഞാൻ പോയിട്ടു ണ്ട്. നിങ്ങൾ അവിടെ പോയിട്ടില്ലല്ലോ. നിങ്ങളുടെ വീടുകളിൽനിന്നു ബഹുശതം കാതങ്ങൾക്കപ്പുറത്താണ് ഹിമാലയം. സന്ന്യാസിയായ ഞാൻ കഴിഞ്ഞ പതിനാലു കൊല്ലമായി നടക്കയാണ്. ഒരിടത്തും രഹസ്യസംഘങ്ങളില്ലതന്നെ. ഈവക അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുടെ പിന്നാലെ പാഞ്ഞുചെല്ലരുത്. തനിനാസ്തികരാകുന്നതാണ് തമ്മിൽ ഭേദം, നിങ്ങൾ ക്കും നിങ്ങളുടെ വംശത്തിനും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അപ്പോഴും, നിങ്ങൾക്കു കരുത്തു കാണും. ഇവയാകട്ടേ അധഃപതനമാണ്, മരണ മാണ്. ഈവക അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കായി കരുത്തുള്ള മനുഷ്യർ സമയം പാഴാക്കരുത്: ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ജീർണ്ണിച്ച അന്ധവിശ്വാ സങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ അന്യാപദേശങ്ങൾതേടി സമയം ചെല വഴിക്കരുത്: ഇതു മനുഷ്യവംശത്തിനുതന്നെ ലജ്ജാവഹമാണ്. ചുണയു ള്ളവരാകണം. എല്ലാം ആവിധം വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ നോക്കേണ്ട. നമുക്ക് അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ പലതുണ്ടെന്നതാണ് വസ്തുസ്ഥിതി. നമ്മുടെ ശരീരത്തിൽ പല പാടുകളും വ്രണങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയൊക്കെ ഛേദിക്ക ണം, മുറിച്ചുതള്ളണം, നശിപ്പിക്കണം. പക്ഷേ ഇവയൊന്നും നമ്മുടെ മതത്തെ, നമ്മുടെ ജനതാജീവിതത്തെ, നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികതയെ, നശിപ്പിക്കില്ല. മതതത്ത്വങ്ങളെല്ലാം സുരക്ഷിതമാണ്. കറുത്ത ഈ പുള്ളികൾ എത്ര വേഗം നാം കഴുകിമാറ്റുന്നുവോ അത്രയേറെ മെച്ച ത്തിൽ, അത്രയേറെ ശ്ലാഘ്യമായി, ആ തത്ത്വങ്ങൾ തിളങ്ങും. അവയെ മുറുകെ പിടിക്കണം.

ഓരോ മതവും, അതാണ് ഈ ലോകത്തിൽ ഒരേ വിശ്വമതമെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്നതു കേൾക്കാം. ഒന്നാമതായി എനിക്കു പറയാനു ള്ളത് അങ്ങനെ ഒരു വസ്തുവില്ലെന്നാണ്. എങ്കിലും അത്തരത്തിലൊ ന്നാണെന്ന് അവകാശപ്പെടാൻ കഴിവുള്ള ഒരു മതമുണ്ടെങ്കിൽ അതു നമ്മുടെ മതമല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ലതന്നെ. കാരണം, മറ്റു മതങ്ങളെല്ലാം വല്ല വ്യക്തിയെയോ വ്യക്തികളെയോ ആശ്രയിച്ചാണ് നില്ക്കുന്നത്. ഐതിഹാസികവ്യക്തി എന്നു കരുതപ്പെടുന്ന ഒരുവന്റെ ജീവിതത്തി നു ചുറ്റുമായിട്ടാണ് മറ്റു മതങ്ങളെല്ലാം പടുത്തിട്ടുള്ളത്. മതത്തിന്റെ

കരുത്തെന്നു വിചാരിച്ചുവരുന്ന അതു വാസ്തവത്തിൽ അതിൻെറ ദൗർബല്യമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ആ വ്യക്തിയുടെ ഐതിഹാസികതയെ തകർത്താൽ ആ സൗധമാകെ തകർന്നു നിലംപറ്റുകയായി. മഹാന്മാരായ മതപ്രതിഷ്ഠാപകരുടെ ജീവിതങ്ങളിൽ പകുതിയും തച്ചുടയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മറ്റേപകുതി ഗുരുതരമായ സംശയത്തിനു വിഷയമായിരിക്കയുമാണ്. ഈ നിലയിൽ അവരുടെ വാക്കുകളുടെമാത്രം പിൻബലമുള്ള സത്യങ്ങളെല്ലാം കാറ്റിൽപ്പറത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നേരേ മറിച്ച്, നമ്മുടെ മതതത്ത്വങ്ങൾ അവരെയാരെയും ആശ്രയിച്ചല്ല നിലകൊള്ളുന്നത്. കൃഷ്ണനെ ശ്ലാഘ്യനാക്കിയത് അവിടുന്നു കൃഷ്ണനാണ് എന്ന വസ്തുതയല്ല: മഹാനായ ഒരു വേദാന്താചാര്യനാണ് അവിടുന്ന് എന്ന വസ്തുതയത്രേ. അങ്ങനെയല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അവിടത്തെ നാമധേയവും, ബുദ്ധൻെറയെന്നപോലെ, ഭാരതത്തിൽനിന്നു തിരോഭവിച്ചേനേ. അങ്ങനെ നമ്മുടെ ഭക്തി എക്കാലവും തത്ത്വങ്ങളോടാണ്, വ്യക്തികളോടല്ല, തത്ത്വങ്ങളുടെ മൂർത്തീഭാവങ്ങൾ, ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ മാത്രമാണ് വ്യക്തികൾ. തത്ത്വങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ ആയിരവും ദശലക്ഷവും വ്യക്തികൾ വന്നുകൊള്ളും. തത്ത്വങ്ങൾ സുരക്ഷിതമാണെങ്കിൽ, ബുദ്ധനെപ്പോലുള്ള വ്യക്തികൾ നൂറും ആയിരവുമായി ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും. മറിച്ച്, തത്ത്വം നശിക്കയും മറക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടും, ജനതയുടെ ജീവിതമാകമാനം വല്ല ഐതിഹാസികവ്യക്തിയേയും ചുറ്റിനില്ക്കാനൊരുമ്പെട്ടാൽ ആ മതത്തിൻെറ കഥ പരിതാപകരമാണ്. ആ മതത്തിന് അപകടമാണ് വന്നുകൂടുക. നമ്മുടെ മതംമാത്രമേ ഒരു വ്യക്തിയേയോ വ്യക്തികളേയോ ആശ്രയിക്കാതുള്ളൂ. അതു തത്ത്വങ്ങളിലാണ് അടിയുറച്ചുനില്ക്കുന്നത്. അതോടൊപ്പം അതിൽ ദശലക്ഷം വ്യക്തികൾക്ക് ഇടം നല്കുന്നുമുണ്ട്. വ്യക്തികളെ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടത്ര ഉപപത്തിയുണ്ട്: പക്ഷേ അവരോരോരുത്തനും തത്ത്വങ്ങളെ ഉദാഹരിക്കണമെന്നുമാത്രം. ഇതു മറന്നുകൂടാ; നമ്മുടെ മതത്തിൻെറതായ ഈ തത്ത്വങ്ങളെല്ലാം സുരക്ഷിതമാണ്. നാമോരോരുത്തൻെറയും ജീവിതകൃത്യം, അവയെല്ലാം സുരക്ഷിതമാക്കിവെക്കയും, യുഗങ്ങളിലെ മാലിന്യങ്ങൾ അവയിൽ വന്നടിയാതെ സൂക്ഷിക്കയുമാകണം. നമ്മുടെ വംശത്തിനു കൂടെക്കൂടെ പിടിപെട്ട അധഃപതനമൊക്കെയുണ്ടായിട്ടും, ഈ വേദാന്തതത്ത്വങ്ങൾ ഒരിക്കലും മലിനപ്പെട്ടില്ലെന്ന വസ്തുത അദ്ഭുതമാണ്. ആരും, എത്ര നീചനും, അവയ്ക്കുമേൽ ചെളി വാരിയെറിയാൻ ധൈര്യപ്പെടില്ല. നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളാണ് ലോകത്തിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ രീതിയിൽ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളോടു തുലനംചെയ്യുമ്പോൾ കാണാം, അവയിൽ പ്രക്ഷേപങ്ങളും ഗ്രന്ഥ വരികളുടെ ഒടിച്ചുമടക്കലും ചിന്താസാരത്തിൻെറ ഉന്മൂലനവും ഉണ്ടാ യിട്ടില്ലെന്ന്. തുടക്കത്തിൽ എങ്ങനെയിരുന്നുവോ അതുപോലെതന്നെ, മനുഷ്യൻെറ

മനസ്സിനെ ആദർശത്തിലേക്ക്, ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക്, നയിച്ചു കൊണ്ട് അതു നിലകൊള്ളുന്നു.

പല വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരും ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. വലിയ ആചാര്യന്മാർ ഇവയെ പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല മതവിഭാഗങ്ങൾ ഇവയിൽ അടിയുറച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പരസ്പരം പൊരുത്തപ്പെടാത്തതെന്നു തോന്നുന്ന പല ആശയങ്ങളും കാണാനുണ്ട്. ചില വാക്യങ്ങൾ തികച്ചും ദ്വൈതപരമാണ്, മറ്റു ചിലതു തികച്ചും അദ്വൈതപരവും. ദ്വൈതിയായ വ്യാഖ്യാതാവ്, കൂടുതൽ വിവേകമില്ലാത്തതിനാൽ, അദ്വൈതവാക്യങ്ങളുടെ തലയ്ക്കു കിഴുക്കാൻ കൊതിക്കുന്നു. ഇവയൊക്കെ ദ്വൈതാർത്ഥത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ പ്രചാരകന്മാരും പുരോഹിതന്മാരും വെമ്പുന്നു. ദ്വൈതപരമായ വാക്യങ്ങളോട് അദ്വൈതിയായ വ്യാഖ്യാതാവും ഇതേ മട്ടിൽ പെരുമാറുന്നു. ഇതു വേദങ്ങളുടെ കുറ്റമല്ലതാനും. വേദങ്ങളെല്ലാം ദ്വൈതപരമാണെന്നു തെളിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു വിഡ്ഢിത്തമാണ്. ഒപ്പംതന്നെ വിഡ്ഢിത്തമാണ്, വേദങ്ങളെല്ലാം അദ്വൈതപരമാണെന്നു കാട്ടാൻ തുനിയുന്നതും. അവ ദ്വൈതപരവും അദ്വൈതപരവുമാണ്. കൂടുതൽ പുതുമയുള്ള ആശയങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ നമുക്ക് ഇന്ന് അവ കൂടുതൽ സുഗമമാണ്. മനസ്സിൻെറ വികാസത്തിനു ദ്വൈതപരവും അദ്വൈതപരവുമായ ആശയങ്ങൾ ആവശ്യമാണെന്ന നിഗമനത്തിലെത്തിക്കുന്ന വിവിധാശയങ്ങൾ മാത്രമാണ് അവ. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് വേദങ്ങൾ അവയെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതും. മനുഷ്യരാശിയോടുള്ള കാരുണ്യംകൊണ്ടു കൂടുതൽ ഉയർന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ പല പടികൾ കാട്ടിത്തരുകയാണ് വേദങ്ങൾ. കുട്ടികളെ മോഹിപ്പിക്കാൻ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളും വ്യർത്ഥങ്ങളുമായ വാക്കുകൾ പ്രയോഗിക്കുന്നു. എന്നല്ല, കുട്ടികൾക്കു മാത്രമല്ല, പ്രായമായവരിൽ പലർക്കും അവ ആവശ്യമാണ്. നമുക്കു ശരീരമുള്ളിടത്തോളം കാലം, ശരീരംതന്നെ നാമെന്ന ആശയം നമ്മെ വ്യാമോഹിപ്പിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരൻ നമുക്കു കൂടിയേ തീരൂ. ഈ ആശയങ്ങളെല്ലാം നമുക്കുണ്ടെങ്കിൽ, രാമാനുജൻ തെളിയിച്ചതുപോലെ, ഈശ്വരനെയും പ്രകൃതിയെയും ജീവനെയും പറ്റിയുള്ള ആശയങ്ങളും കൈക്കൊള്ളേണ്ടിവരും. ഇതിലൊന്നു (ജീവനെന്നതു) കൈക്കൊണ്ടാൽ, ആ ത്രികോണമാസകലം കൈക്കൊള്ളേണ്ടിവരും – ഇതൊഴിവാക്കാവതല്ല. അതിനാൽ ബാഹ്യലോകം കാണുന്നിടത്തോളം കാലം, പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരനെയും ആത്മാവിനെയും തള്ളിക്കളയുന്നതു തനിഭ്രാന്താണ്. എന്നാൽ സിദ്ധന്മാരുടെ ജീവിതത്തിൽ മനുഷ്യമനസ്സു സ്വപരിമിതികളെ അതിവർത്തിക്കുന്ന, മനുഷ്യൻ പ്രകൃതിക്കുമപ്പുറം പോകുന്ന, മുഹൂർത്തങ്ങളു ണ്ടാകാം. പ്രകൃതിക്കപ്പുറത്തെ ആ മണ്ഡലത്തെപ്പറ്റിയാണ് ശ്രുതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്, “എവിടെനിന്നാണോ മനസ്സോടൊത്തു വാക്കുകളും ചെന്നെത്താതെ

പിൻവാങ്ങുന്നത്" "അവിടെ കണ്ണിനോ വാക്കിനോ മനസ്സിനോ എത്താവതല്ല" "അതറിയാമെന്നോ അറിഞ്ഞുകൂടെന്നോ പറയാവതല്ല"[1] എന്ന് അവിടെ മനുഷ്യാത്മാവു സ്വപരിമിതികളെ അതിവർത്തിക്കുന്നു, അപ്പോൾ മാത്രമാണ് അദ്വൈതഭാവന മനുഷ്യാത്മാവിൽ വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്നത്, "ഞാനും പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും ഒന്നുതന്നെ: ഞാനും ബ്രഹ്മവും ഒന്നുതന്നെ,"[2] എന്ന്. ഈ നിഗമനത്തി ലെത്തുക ജ്ഞാനത്തിലൂടെയും ദർശനത്തിലൂടെയും മാത്രമല്ലെന്നും കാണാം. അതിൻെറ ചില അംശങ്ങളിലെത്തിയതു പ്രേമപ്രഭാവത്തി ലൂടെയാണ്. ഭാഗവതത്തിൽ നാം വായിക്കുന്നു, "കൃഷ്ണൻ മറഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ വേർപാടിൽ ഗോപിമാർ വിലപിക്കെ അവരുടെ മന സ്സിനെ കൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത ഒട്ടേറെ വിവശമാക്കി. ഒടുവിൽ അവരിലോരോരുത്തിയും സ്വശരീരംതന്നെ മറന്നു സ്വയം കൃഷ്ണനെ ന്നു നിനച്ചു. പിന്നെ, സ്വയം അണിഞ്ഞൊരുങ്ങി കൃഷ്ണനെപ്പോലെ ലീലാവിലാസത്തിനൊരുങ്ങി"[3] എന്ന്. അങ്ങനെ ഈ താദാത്മ്യം പ്രേമ ത്തിലൂടെയും കൈവരുമെന്നു ധരിക്കാം. പ്രാചീനകാലത്തു പേഴ്സ്യ യിലെ ഒരു സൂഫികവി ഒരു കവിതയിൽ പറയുകയാണ്; "ഞാൻ പ്രാണനാഥൻെറ അടുത്തുചെന്നു: കതക് അടച്ചതായി കണ്ടു. കതകിൽ തട്ടി. ഉള്ളിൽനിന്നൊരു ശബ്ദം വന്നു. 'ആരവിടെ?' ഞാൻ മറുപടി കൊടുത്തു; 'ഞാൻതന്നെ'. കതകു തുറന്നില്ല. ഞാൻ രണ്ടാമതും ചെന്നു കതകിൽ തട്ടി. അതേ സ്വരത്തിൽ ചോദ്യമുണ്ടായി, 'ആരാ അവിടെ?' 'ഞാൻ ഇന്ന ആളാണ്.' കതകു തുറന്നില്ല. മൂന്നാമതും ചെന്നു. അതേ ചോദ്യം – 'ആരവിടെ?' 'പ്രിയതമ! നീതന്നെ ഞാൻ' അപ്പോൾ കതകു തുറന്നു.

അങ്ങനെ പല ഘട്ടങ്ങളാണുള്ളത്. അവയെപ്പറ്റി വിവദിക്കേണ്ടതില്ല. നമുക്കു ബഹുമാന്യരായ പഴയ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽ വിവാദങ്ങളുണ്ടാവാം. അറിവിന്നതിരില്ല. പണ്ടോ ഇന്നോ വല്ലവരുടെയും സ്വകാര്യ സമ്പത്തായിരുന്ന സർവജ്ഞതയില്ല. പൊയ്പോയ കാലങ്ങ ളിൽ സിദ്ധന്മാരും ഋഷിമാരും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, ഇന്നും അങ്ങനെ പലരുമുണ്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയേ വേണ്ടു. പഴയകാലങ്ങളിൽ വ്യാസന്മാരും വാല്മീകിമാരും ശങ്കരാചാര്യന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനും ഓരോ ശങ്കരാചാര്യരായിക്കൂടേ? നമ്മുടെ മതത്തെപ്പറ്റി എപ്പോഴും ഓർക്കേണ്ട മറ്റൊരു വസ്തുതയാണിത്. മറ്റു മതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രാമാണ്യത്തിൻെറ ഉറവിടം അന്തഃപ്രബോധമാണ്. പക്ഷേ ഈ അന്തഃപ്രബോധം വളരെക്കുറച്ചുപേർക്കു മാത്രമുള്ളതായി ട്ടാണിരിപ്പ്.

---

1 അന്യദേവ തദ്വിദിതാദഥോ അവിദിതാദധി. (കേനോപനിഷത് 1.4)

2 അഹം ബ്രഹ്മാസ്മീതി തസ്മാത്തത് സർവമഭവത്.
(ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 1.4.10)

3 ഗതിസ്മിതപ്രേക്ഷണഭാഷണാദിഷു പ്രിയാഃ പ്രിയസ്യ പ്രതിരൂഢമൂർത്തയഃ
അസാഹവം ത്വിത്യബലാസ്തദാത്മികാ ന്യവേദിഷുഃ കൃഷ്ണവിഹാരവിഭ്രമാഃ
(ഭാഗവതം 10.30.3)

അവരിലൂടെയാണ് സാമാന്യജനത്തിലേക്കു സത്യം വളരു ന്നത്. അവരെ നാമൊക്കെ അനുസരിച്ചുകൊള്ളണം. നസ്സറത്തിലെ യേശുവിനു സത്യം കൈവന്നു: അദ്ദേഹത്തെ നാമൊക്കെ അനുസരിച്ചു കൊള്ളണം. മന്ത്രദ്രഷ്ടാക്കളായ, ആശയദർശികളായ, ഭാരതീയർഷി മാർക്കും സത്യം കൈവന്നു: ഭാവിയിലുള്ളവർക്കും അതു കൈവരും. പ്രഭാഷണക്കാർക്കും, ഗ്രന്ഥമുരുക്കഴിക്കുന്നവർക്കും പണ്ഡിതന്മാർക്കും ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ക്കുമല്ല, ആശയദർശികൾക്കാണ് സത്യം കൈവരുന്നത്. ഏറിയ പ്രവചനത്തിലൂടെയോ, അത്യുത്കൃഷ്ടമായ മേധയിലൂടെയോ മതഗ്രന്ഥത്തിലൂടെയോ അല്ല ആത്മപ്രാപ്തി ഉണ്ടാകു ന്നത്. ഇങ്ങനെ പറയുന്നതു മതഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെയാണ്. ഇത്ര ധീരമായ ഒരു പ്രമേയം - വേദാദ്ധ്യയനത്തിലൂടെപോലും ആത്മപ്രാപ്തി ശക്യമ ല്ലെന്ന പ്രമേയം - മറ്റേതെങ്കിലും മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ടോ? ഹൃദയം തുറക്കണം. പള്ളിയിൽ പോകലോ, നെറ്റിക്കുറിയിടലോ, ഒരു സവിശേഷമട്ടിൽ ആടയണിയലോ അല്ല മതം. മാരിവില്ലിൻെറ നിറങ്ങളെല്ലാം സ്വയം പൂശിക്കൊള്ളൂ. പക്ഷേ ഹൃദയം തുറന്നില്ലെങ്കിൽ, ഈശ്വരനെ സാക്ഷാത്കരിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അതൊക്കെ വ്യർത്ഥം. ഒരുവനു ഹൃദയത്തിൻെറ നിറം വന്നുകഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ മറ്റു ബാഹ്യവർണ്ണ ങ്ങളൊന്നും വേണ്ട. അതാണ് വാസ്തവമായ മതാനുഭൂതി. നിറങ്ങളും മറ്റും നമ്മെ തുണയ്ക്കുന്ന നിലയിൽ നന്നെന്ന കാര്യം മറക്കരുത്. അത്രത്തോളം അവയ്ക്കു സ്വാഗതം നല്കണം. എന്നാൽ അവ അധഃ പതിപ്പിക്കാനിടയുണ്ട്: തുണയ്ക്കുന്നതിനുപകരം അവ തടഞ്ഞേക്കും: ബാഹ്യമായ ചടങ്ങുകളും മതവും ഒന്നാണെന്നു കരുതിയേക്കും. ആദ്ധ്യാത്മികജീവിതം ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകുന്നതു മാത്രമായിത്തീ രുന്നു. മതജീവിതം പുരോഹിതന്മാർക്കു ദക്ഷിണ നല്കുന്നതുമാത്രമാ യിത്തീരുന്നു. ഇതൊക്കെ അപായമയവും ദോഷബഹുലവുമാണ്: ഉടനടി തടയപ്പെടേണ്ടവയാണ്. ബാഹ്യേന്ദ്രിയങ്ങൾ നല്കുന്ന ജ്ഞാനം പോലും മതമല്ലെന്നു നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൂടെക്കൂടെ വിളിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. കൂടസ്ഥമായ ഒന്നിനെ അനുഭവത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന തെന്തോ അതാണ് മതം. ഓരോരുത്തനുമുള്ള മതം അതാണ്. പരമസത്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്ന വൻ, സ്വഭാവത്തിൽ ആത്മാവിനെ സാക്ഷാത്കരി ക്കുന്നവൻ, ഈശ്വരനെ മുഖത്തോടുമുഖം കാണുന്നവൻ, ഓരോ വസ്തുവിലും ഈശ്വരനെമാത്രം കാണുന്നവൻ, ഋഷിയായിരിക്കുന്നു. ഋഷിയാകാത്തിടത്തോളം കാലം നിങ്ങൾക്കു മതജീവിതം എന്നൊന്നില്ല. അപ്പൊഴേ നിങ്ങളുടെ മതം തുടങ്ങൂ. ഇപ്പോൾ വെറും ഒരുക്കംമാത്രം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു മതോദയമാകും. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ ബുദ്ധി ക്കസർത്തുകളിലും ശാരീരികപീഡനങ്ങളിലും കൂടി കടന്നുപോകുക മാത്രമാണ്.

അതിനാൽ മോക്ഷേച്ഛുക്കളെല്ലാം ഋഷിത്വത്തിലൂടെ കടന്നുപോകണം:

1 പുറം 146, ചു. 1

മന്ത്രദ്രഷ്ടാക്കളാകണം, ഈശ്വരനെ കാണണം എന്നത്രേ നമ്മുടെ മതം വ്യക്തമായി, സ്പഷ്ടമായി, അനുശാസിക്കുന്നതെന്നു നാം ഓർക്കേ ണ്ടതുണ്ട്. അതാണ് മോക്ഷം: അതാണ് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ച നിയമം. അപ്പോൾ, ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കാനും, സ്വയം അവയുടെ അർത്ഥം ധരിക്കാനും, നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങളെ അപഗ്രഥിക്കാനും, സ്വതന്ത്രമായി സത്യം മനസ്സിലാക്കാനും നമുക്ക് എളുപ്പമാകും. ഇതാണ് കർത്തവ്യം. ഒപ്പം പ്രാചീനരായ ഋഷിമാരെ, അവർ ചെയ്തതിനെല്ലാംവേണ്ടി, പൂർണ്ണമായി സമാദരിക്കയും വേണം. പ്രാചീനരായ ആ ഋഷിമാർ മഹാന്മാരായിരുന്നു. എന്നാൽ നമുക്കു കൂടുതൽ മഹത്ത്വം ആർജ്ജിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ കാലത്ത് അവർ വമ്പിച്ച കാര്യമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്: പക്ഷേ അതിലും വമ്പിച്ച കാര്യമാണ് നമുക്കു ചെയ്യാനുള്ളത്. പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ ശതക്കണക്കിനാണ് ഋഷിമാരുണ്ടായിരുന്നത്: നമുക്കു ദശലക്ഷക്കണക്കിനുണ്ടാകും – അങ്ങനെയാണുണ്ടാകാൻ പോകുന്നത്. നിങ്ങളോരോരുത്തനും എത്ര വേഗം ഇതു വിശ്വസിക്കുന്നുവോ അത്രയും കൂടുതൽ നന്മ യാണ് ഭാരതത്തിനും ലോകത്തിനും. നിങ്ങൾ എന്തു വിശ്വസിക്കുന്നു വോ നിങ്ങൾ അതായിത്തീരും.[1] സിദ്ധന്മാരാണെന്നു സ്വയം വിശ്വസി ച്ചാൽ നിങ്ങൾ സിദ്ധന്മാരാവും. നിങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്താൻ ഒന്നുമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, തമ്മിൽ തെറ്റി കലഹിക്കുന്നതായി തോന്നുന്ന നമ്മുടെ മതവിഭാഗങ്ങൾക്കെല്ലാംകൂടി പൊതുവേ ഒരു സിദ്ധാന്തമുണ്ടെ ങ്കിൽ അതിതാണ്; ആത്മാവിലിപ്പൊഴേ ഉണ്ട് എല്ലാ മഹിമയും പ്രഭാവ വും വിശുദ്ധിയും. രാമാനുജൻ പറയുന്നു; 'ആത്മാവു ചിലപ്പോൾ സങ്കോചിക്കയും വികസിക്കയും ചെയ്യു'മെന്ന്. ശങ്കരൻ പറയുന്നു; 'ആത്മാവു മോഹത്തിനടിപ്പെടുന്നു' എന്ന്. ഈ വ്യത്യാസങ്ങൾ വക വെയ്ക്കേണ്ടതില്ല. പ്രഭാവം അവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടെന്ന സത്യം എല്ലാവർ ക്കും അഭിമതമാണ്. ഒരു സാദ്ധ്യതയായോ യാഥാർത്ഥ്യമായോ അതവിടെയുണ്ട്. എത്ര വേഗം നിങ്ങളതു വിശ്വസിക്കുന്നുവോ അത്രയു മേറെ നിങ്ങൾക്കതു നന്ന്. പ്രഭാവങ്ങളെല്ലാം നിങ്ങളിലുണ്ട്. നിങ്ങൾ ക്കെന്തും ഏതും ചെയ്യാൻ കഴിവുണ്ട്. അതു വിശ്വസിക്കുക. "ദുർബ ലരാണ് ഞങ്ങൾ" എന്നു കരുതരുത്. "പകുതി ബുദ്ധികെട്ട ഭ്രാന്തരാണ് ഞങ്ങൾ" എന്നു കരുതരുത്. നമ്മിലധികംപേരും ഈയിടെ ചെയ്യുന്ന തതാണ്. മറ്റാരുടെയും നേതൃത്വമില്ലാതെ, എല്ലാം നിങ്ങൾക്കു ചെയ്യാൻ കഴിയും. പ്രഭാവങ്ങളെല്ലാം അവിടെയുണ്ട്: എഴുന്നേറ്റുനിന്നു നിങ്ങ ളിലുള്ള ദിവ്യതയെ ആവിഷ്കരിക്കുക.

***

1 യോ യച്ഛ്റദ്ധഃ സ ഏവ സഃ (ഗീത 17.3)

15
ഭാരതത്തിൻെറ ഭാവി

മറ്റേതു നാട്ടിലേക്കും കടക്കുംമുമ്പു പ്രാജ്ഞത തനത് ഇരിപ്പിട മാക്കിയ പ്രാചീനഭൂവിഭാഗമത്രേ ഭാരതം. ഭാരതത്തിലേക്കു വഴിഞ്ഞൊ ഴുകിയ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഭൗതികതലത്തിലുള്ള പ്രതീകങ്ങളെന്നു വേണമെങ്കിൽ കരുതത്തക്കവയാണ് സിന്ധുതുല്യങ്ങളായ ഇവിടത്തെ വൻനദികൾ. പടവുപടവുകളായുയർന്നു ഹിമോഷ്ണീഷങ്ങളണിഞ്ഞ് ഇവിടെ നിലകൊള്ളുന്ന സനാതനമായ ഹിമാലയപർവ്വതനിര സ്വർഗ്ഗ ത്തിലെ രഹസ്യങ്ങളിലേക്ക് എത്തിനോക്കുകയാണോ എന്നു തോന്നും. ഏതു കാലത്തും ജീവിച്ചിരുന്ന സിദ്ധൻമാരിൽ അഗ്രഗണ്യരായവർ പാദമുദ്രപതിപ്പിച്ച അതേ മണ്ണാണ് ഈ ഭാരതത്തിൽ ഇന്നുമുള്ളത്. ഇവിടെയാണ്, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെയും ആഭ്യന്തരപ്രപഞ്ചത്തെയും കുറിച്ചുള്ള ഗവേഷണങ്ങൾ ഒന്നാമതായി കിളർന്നുവന്നത്. ഇവിടെ യാണ് ആത്മാവിൻെറ അമരത്വം, അദ്ധ്യക്ഷനായ ഒരീശ്വരൻെറ അസ്തി ത്വം, പ്രകൃതിയിലും മനുഷ്യനിലും കുടികൊള്ളുന്ന ഒരീശ്വരൻ എന്നീ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ആദ്യമായുയിർത്തത്. ഇവിടെയാണ്, മതത്തിലും ദർശന ത്തിലുമുള്ള അത്യുത്കൃഷ്ടാദർശങ്ങൾ പരകാഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചതും. ഈ നാട്ടിൽനിന്നാണ്, വൻതിരമാലകളെന്നോണം ആദ്ധ്യാത്മികതയും ദർശനവും വെളിയിലേക്കു തള്ളിക്കടന്നുചെന്നു ലോകത്തെ ആറാടിച്ചി ട്ടുള്ളത്. ഈ നാട്ടിൽനിന്നുതന്നെയാണ്, വീണ്ടും വീണ്ടും പരിക്ഷീ ണരായ മാനവവംശങ്ങളിൽ ജീവിതവും ഓജസ്സും പകരുവാനായി ഒരിക്കൽകൂടി ആവക വേലിയേറ്റങ്ങൾ കടന്നുചെല്ലേണ്ടതും. ഈ ഭാരതമാണ്, നൂറുനൂറു വൈദേശികാക്രമണങ്ങളും ആചാരമര്യാദകളിലു ണ്ടായ നൂറുനൂറു വിപ്ലവങ്ങളും നൂറ്റാണ്ടുകളായി ഏല്പിച്ച തട്ടുകളും ഞെട്ടലുകളും ഏറ്റു പതറാതെ നിന്നിട്ടുള്ളതും. ഒടുങ്ങാത്ത വീര്യവും അനശ്വരമായ ജീവിതവും ചേർന്ന്, ഭൂമിയിലുള്ള ഏതു ശിലോച്ചയ ത്തെയും വെല്ലുന്ന ഉറപ്പോടുകൂടി നിലകൊള്ളുന്ന നാടും ഈ ഭാര തംതന്നെ. അതിൻെറ ജീവിതസ്വഭാവം ആത്മാവുപോലത്രേ – അനാദി, അനന്തം, അമരം. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു നാടിൻെറ സന്താനങ്ങളാണ് നാം.

ഭാരതത്തിൻെറ സന്താനങ്ങളേ, പ്രായോഗികമായ കുറെ സംഗ തികളെക്കുറിച്ചു നിങ്ങളോടു പറയാനാണ് ഞാൻ ഇവിടെ വന്നത്. പൊയ്പോയ മഹിമകളെപ്പറ്റി നിങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചതിൻെറ ഉദ്ദേശ്യവും നേരേ കാട്ടത്തക്കതാണ്. കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിലേക്കുള്ള നോട്ടം അധഃ പതിപ്പിക്കയേ ഉള്ളുവെന്നും, അതു വ്യർത്ഥമാണെന്നും, ഭാവിയിലേ ക്കാണ് നോക്കേണ്ടതെന്നും പലവുരു ഞാൻ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്: അതു ശരിയാണ്. പക്ഷേ ഭാവി ഉടലെടുക്കുന്നതു ഭൂതകാലങ്ങളിൽ നിന്നാണ്.

അതുകൊണ്ട്, എത്രത്തോളം പിന്നോട്ടു നോക്കാമോ അത്ര ത്തോളം നോക്കുക. പിന്നിലുള്ള ആ വറ്റാത്ത ഉറവിടങ്ങളിൽനിന്നു നിറയെ കുടിക്കുക. എന്നിട്ടു മുന്നിലേക്കു നോക്കുക, മുന്നോട്ടണിനട ക്കുക: ഭാരതത്തെ, മുമ്പെന്നുമിരുന്നതിനെക്കാൾ, കൂടുതൽ പ്രകാശമാന വും മഹത്തും ഉത്കൃഷ്ടവുമാക്കുക. നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ മഹാ ന്മാരായിരുന്നു. അതു നാം ആദ്യമോർക്കണം. നമ്മുടെ അസ്തിത്വത്തി ൻെറ ഘടകങ്ങൾ, നമ്മുടെ ധമനികളിലോടുന്ന രക്തം, ഏതെന്നു ധരിക്കണം. ആ രക്തത്തിൽ നമുക്കു വിശ്വാസം വേണം: കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിലെ അതിൻെറ ചെയ്തികളിലും വിശ്വാസം വേണം: ആ വിശ്വാസത്തിൽനിന്ന്, ഉണ്ടായിരുന്ന മഹത്ത്വത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധ ത്തിൽനിന്ന്, വേണം മുമ്പത്തേതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ വമ്പിച്ച ഒരു ഭാരതം പടുത്തുകെട്ടുക. അപക്ഷയവും അധഃപതനവും നടമാടിയ കാലഘട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ അവയ്ക്കു വലിയ പ്രാധാന്യ മൊന്നും നല്കുന്നില്ല: നമുക്കെല്ലാം അതറിയാം. ആവക ഘട്ടങ്ങൾ ആവശ്യംകൂടിയായിരുന്നു. ഒരു മാമരം മനോജ്ഞവും പക്വവുമായ ഒരു ഫലമുളവാക്കുന്നു. ആ ഫലം നിലത്തുവീഴുന്നു: അവിടെക്കിടന്നു ചീഞ്ഞഴുകുന്നു. അതിൽനിന്നു വേരും ഭാവിവൃക്ഷവും കിളരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ ആദ്യത്തേതിലുമധികം കൂറ്റൻ. നാം ഒരപക്ഷയത്തിലൂടെ കടന്നുപോന്നിരിക്കയാണല്ലോ. ആ ഘട്ടമാകെ അത്രയേറെ ആവശ്യമാ യിരുന്നു. ആ അപക്ഷയത്തിൽനിന്നാണ് ഭാവിഭാരതം രൂപമെടുക്കുക. അതു കിളരുകയാണ്. അതിൻെറ ആദ്യദലങ്ങൾ വിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു ഊക്കൻ, കൂറ്റൻ മരം, ഒരു ഊർദ്ധ്വമൂലം, ഇതാ ഇപ്പോഴേ വെളി പ്പെടാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കാൻ പോകുന്നത്.

മറ്റേതു നാട്ടിലേതിനെക്കാളും കൂടുതൽ ജടിലവും ഗുരുതരവുമാണ് ഭാരതത്തിൻെറ പ്രശ്നങ്ങൾ. ജാതി, മതം, ഭാഷ, ഭരണകൂടം ഇവയെല്ലാം ചേർന്നുണ്ടാകുന്നതാണ് ഒരു ജനത. ഓരോ മനുഷ്യവംശത്തെയും വെവ്വേറെ പരീക്ഷിച്ചാൽ കാണുന്നത്, ലോകജനതകളുടെ ആഭ്യന്തര ഘടകങ്ങൾ ഈ രാജ്യത്തെയപേക്ഷിച്ചു വളരെ വിരളമാണെന്നത്രേ. ഇവിടെ ആര്യന്മാരും ദ്രാവിഡരും ടാർടാർവർഗ്ഗവും മുകിലരും യൂറോ പ്യന്മാരും – ലോകജനതകളൊക്കെത്തന്നെ – വന്നുകൂടി, താന്താങ്ങ ളുടെ രക്തം ഈ നാട്ടിലേക്ക് എടുത്തൊഴുക്കിയിരിക്കുകയാണെന്ന് തോന്നും. ഭാഷകളുടെ അത്യദ്ഭുതകരമായ സംഘാതമാണ് ഇവിടെ യുള്ളത്. യൂറോപ്പിലും പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലുമുള്ള ജാതികൾക്കു തമ്മിലുള്ള ഭേദത്തെക്കാൾ ഏറെ ഭേദമാണ് ഭാരതത്തിലുള്ള രണ്ടു വംശ്യർക്കു തമ്മിൽ, അവരവരുടെ ആചാരമര്യാദകളെസ്സംബന്ധിച്ച്, നിലവിലുള്ളത്.

നമുക്കു പൊതുവിലുള്ള അടിസ്ഥാനം നമ്മുടെ പാവനപാരമ്പര്യങ്ങ ളാണ്, മതങ്ങളാണ്. നമുക്ക് അതൊന്നുമാത്രമാണ് പൊതുവിലുള്ള അടിസ്ഥാനം. അതിന്മേലാണ് നമുക്കു പടുത്തുകെട്ടേണ്ടത്. യൂറോ പ്പിൽ

രാഷ്ട്രതന്ത്രാശയങ്ങളാണ് ജനതയ്ക്ക് ഐക്യമുളവാക്കുന്നത്: ഏഷ്യയിൽ മതാദർശങ്ങളാണ് ആ ഐക്യമുളവാക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഭാരതത്തിൻെറ ഭാവിക്ക് അവശ്യം വേണ്ടുന്ന ഒന്നാമത്തെ ഉപാധി മതൈക്യമാണ്. ഈ രാജ്യത്തിലുടനീളം ഒരൊറ്റ മതത്തിന് അംഗീകാര മുണ്ടായിരിക്കണം. ഒരൊറ്റ മതമെന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് ഞാൻ വിവ ക്ഷിക്കുന്നതെന്നോ? ക്രിസ്ത്യാനികളും മുഹമ്മദീയരും ബൗദ്ധന്മാരും കരുതുംവിധമുള്ള മതമെന്നല്ല. നമ്മുടെ മതവിഭാഗങ്ങൾ നിഗമനങ്ങ ളിലും അവകാശവാദങ്ങളിലും എത്ര വ്യത്യസ്തമായാലും, അവയ്ക്കൊ ക്കെ പൊതുവേ നമ്മുടെ മതത്തിൽ കുറേ സമാനതത്ത്വങ്ങളുണ്ടെന്നു നമുക്കറിയമല്ലോ. അങ്ങനെ പൊതുവേ കുറേ മൗലികതത്ത്വങ്ങളുണ്ട്. അവയുടെ അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ നമ്മുടെ മതം അദ്ഭുതമായ വൈചി ത്ര്യം, ചിന്തിക്കുവാനും തനതു ജീവിതം നയിക്കുവാനും അപരിമിത മായ സ്വാതന്ത്ര്യം, അനുവദിച്ചുതരുന്നുണ്ട്. അതു നമുക്കൊക്കെ അറിയാം: നമ്മിൽ ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കെങ്കിലും അതറിയാം. നമ്മുടെ മതത്തിലുള്ള ഈവകസമാനവും സഞ്ജീവകവുമായ തത്ത്വങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കയാണ് വേണ്ടത്. ഈ രാജ്യത്തിലെങ്ങുമുള്ള ഓരോ പുരുഷനും സ്ത്രീയും ശിശുവും ഇവ മനസ്സിലാക്കട്ടെ, ധരിക്കട്ടെ, സ്വജീവിതത്തിൽ പകർത്താൻ ശ്രമിക്കട്ടെ! ഇതാണ് ഒന്നാമത്തെ ചുവടു വെയ്പ്: ആ ചുവടു വെയ്ക്കുകതന്നെ വേണം.

മതത്തിൻെറ ഈ ഏകീകരണപ്രഭാവത്തിനു മുമ്പിൽ, ഏഷ്യയിൽ, വിശേഷിച്ചു ഭാരതത്തിൽ, ഉള്ള വംശപരവും ഭാഷാപരവും സാമുദാ യികവും ജനതാസംബന്ധിയുമായ വൈഷമ്യങ്ങളെല്ലാം എങ്ങനെ അലി ഞ്ഞുപോകുന്നുവെന്നു നമുക്കറിയാം. ഭാരതീയചിന്തയ്ക്കു മതാദർശങ്ങ ളെക്കാൾ ഉത്കൃഷ്ടമായി ഒന്നുമില്ലെന്നും, ഭാരതീയജീവിതത്തിലെ മുഖ്യനാദം മതത്തിൻെറതാണെന്നും, പ്രതിബന്ധം നന്നെ കുറഞ്ഞ വഴിയിലൂടെയേ നമുക്കു പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നും നമുക്ക റിയാം. ആദർശങ്ങളിൽവെച്ചു മതാദർശമാണ് ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ട മെന്നതു സത്യംമാത്രമല്ല: ഭാരതത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രവൃത്തി ക്കുള്ള ഒരേ ഒരു വഴിയും അതു മാത്രമാണ്. ഒന്നാമതായി ഈ വഴി ഉറപ്പിക്കാതെ, മറ്റേതു വഴിയിലൂടെയുള്ള പ്രവൃത്തിയും ദുരന്തമാകയേ ഉള്ളു. അതിനാൽ ഭാവിഭാരതം പടുത്തുകെട്ടുവാനുള്ള ഒന്നാമത്തെ ഘടകം, യുഗസ്ഥായിയായ ആ പാറക്കെട്ടറഞ്ഞുണ്ടാക്കേണ്ട ഒന്നാമ ത്തെ ചവിട്ടുപടി, മതത്തിൻെറ ഈ ഏകീകരണമാണ്. ദ്വൈതം, വിശി ഷ്ടാദ്വൈതം, അദ്വൈതം, ശൈവം, വൈഷ്ണവം, പാശുപതം – ഇവയിൽ ഏതു വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടാലും ശരി, ഹിന്ദുക്കളായ നമു ക്കെല്ലാം പിമ്പിൽ പൊതുവേ കുറേ ആശയങ്ങളുണ്ടെന്നും, നമ്മുടെയും നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറയും സുസ്ഥിതിക്കുവേണ്ടി, നമ്മുടെ നിസ്സാര കലഹങ്ങളും വ്യത്യാസങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ട കാലം വന്നിരിക്കുന്നു എന്നും നാമൊക്കെ പഠിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത കലഹങ്ങളെല്ലാം സർവഥാ അസംബന്ധമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കുറയ്ക്കാം. അവയെ നമ്മു ടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ

പ്രതിഷേധിക്കുന്നു, പൂർവ്വികർ വിലക്കുന്നു. ഏതു മഹാത്മാക്കളുടെ സന്താനങ്ങളെന്നാണോ നാം അവകാശപ്പെടുന്നത്, ആരുടെ രക്തമാണോ നമ്മുടെ ധമനികളിലോടുന്നത്, അവർ നിസ്സാര മായ ഭേദങ്ങളെച്ചൊല്ലി കലഹിക്കുന്ന സ്വസന്തതികളായ നമ്മെ ഗർഹി ക്കയും ചെയ്യുന്നു.

കലഹങ്ങളുപേക്ഷിക്കുന്നതോടെ മറ്റു മേന്മകളെല്ലാം വന്നു കൊള്ളും. ജീവരക്തം പ്രബലവും വിശുദ്ധവുമാകുമ്പോൾ ശരീരത്തിൽ രോഗാണുക്കളൊന്നും കുടിയിരിക്കില്ല. നമ്മുടെ ജീവരക്തം ആദ്ധ്യാത്മി കതയാണ്. അതു തെളിഞ്ഞൊഴുകിയാൽ, ബലവത്തും ശുദ്ധവും വീര്യവത്തുമായൊഴുകിയാൽ, എല്ലാം ശരിയായി. രാഷ്ട്രീയവും സാമൂ ഹ്യവും ഭൗതികമായ വേറെ ദോഷങ്ങളും – നാട്ടിലെ ദാരിദ്ര്യംപോലും – പരിഹരിക്കപ്പെടും: രക്തശുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ, രോഗാണുക്കൾ മാറ്റപ്പെ ട്ടാൽ, രക്തത്തിലേക്കു മറ്റൊന്നും കടന്നുകൂടില്ല. ഇന്നത്തെ വൈദ്യ ശാസ്ത്രത്തിൽനിന്ന് ഒരുദാഹരണമെടുക്കാം. രോഗമുളവാക്കുന്ന കാരണ ങ്ങൾ രണ്ടാണ്; വെളിയിൽനിന്നു വരുന്ന വല്ല വിഷാണുവും, ശരീര ത്തിൻെറ താത്കാലികസ്ഥിതിയും. ശരീരത്തിനു രോഗാണുക്കളെ ഉൾക്കൊള്ളത്തക്ക നില വരുന്നതുവരെ, രോഗാണുക്കൾ കടന്നുവന്നു വളർന്നു പലതാകുന്നതിനു പറ്റുവോളം ശരീരത്തിൻെറ ഓജസ്സു ക്ഷയിക്കുംവരെ, ലോകത്തിലെ ഒരണുവിനും രോഗമുണ്ടാക്കാൻ കഴി യില്ല. വാസ്തവത്തിൽ ഓരോരുത്തൻെറ ശരീരത്തിലൂടെയും തുടർച്ച യായി ദശലക്ഷം അണുക്കൾ കടന്നുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ഓജസ്സുള്ളിടത്തോളം കാലം ശരീരം അതൊന്നുമറിയുന്നില്ലെന്നുമാത്രം. ശരീരം ക്ഷീണിക്കുമ്പോഴേ അണുക്കൾ ശരീരത്തെ അടിമപ്പെടുത്തി രോഗം ഉളവാക്കൂ. ഇതുപോലെതന്നെയാണ് ജനതയുടെ ജീവിതത്തി ൻെറയും നില. ജനതയുടെ ശരീരം ദുർബ്ബലപ്പെടുമ്പോഴാണ്, നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവും വിദ്യാഭ്യാസപരവും ബുദ്ധിപരവുമായ നിലകളിലേക്ക് രോഗാണുക്കൾ തള്ളിക്കടന്നുവന്നു രോഗമുളവാക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഇതു പരിഹരിക്കാൻ രോഗത്തിൻെറ വേരുകൾ തേടിപ്പിടിക്കണം: രക്തത്തിൽനിന്നു മാലിന്യങ്ങൾ മാറ്റിക്കള യണം. മനുഷ്യനെ ബലപ്പെടുത്താൻ, രക്തം ശുദ്ധമാക്കാൻ, രക്തത്തിന് ഓജസ്സു നല്കാൻ, ഒരേ ഒരു പ്രവണത മതിയാകും. അങ്ങനെ വെളി യിൽനിന്നു വരുന്ന വിഷമെല്ലാം പ്രതിരോധിക്കാനും തള്ളിക്കളയാനും വേണ്ട കരുത്തു ശരീരത്തിനുണ്ടാകും.

നമ്മുടെ മതത്തിലാണ് നമ്മുടെ ഓജസ്സും നമ്മുടെ ശക്തിയും, പോരാ ഒരു ജനതയെന്ന നിലയിൽ നമ്മുടെ ജീവിതംപോലും എന്നു നാം കണ്ടു. ആ ഓജസ്സു മതത്തിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചതു ന്യായമോ അന്യായമോ, തെറ്റോ ശരിയോ, കാലം ചെല്ലുമ്പോൾ സപ്രയോജനമോ നിഷ്പ്രയോജനമോ എന്നു നിരൂപിക്കാൻ ഞാനിപ്പോൾ പുറപ്പെടുന്നില്ല. നല്ലതായാലും ചീത്തയായാലും അതവിടെയുണ്ട്. ഈ വസ്തുതയിൽ നിന്ന്

ഒഴിഞ്ഞുമാറുക സാദ്ധ്യമല്ല: ഇന്നും എന്നുമുള്ള ഒരു വസ്തുതയാ ണിത്. നമ്മുടെ മതത്തിൽ എനിക്കുള്ളേടത്തോളം വിശ്വാസം നിങ്ങൾ ക്കില്ലെങ്കിലും, ഇതിൽ പിൻതുണ നല്കേണ്ടതു നിങ്ങളുടെ കടമയാണ്. നിങ്ങൾ അതിന്റെ പിടിയിലാണ്. നിങ്ങളതു വെടിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ തന്നെ തകർന്നുപോകും. അതാണ് നമ്മുടെ വംശത്തിന്റെ ജീവിതം. അതുകൊണ്ടതിനെ ബലപ്പെടുത്തണം. ശതകങ്ങൾ ഏല്പിച്ച ഇട്ടുതട്ടുകൾ താങ്ങാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞത് അതിനെ എത്രയും പരിരക്ഷിച്ചതു കൊണ്ടാണ്, അതിനുവേണ്ടി മറ്റെല്ലാം ബലികഴിച്ചതുകൊണ്ടാണ്. നിങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ചുണയോടുകൂടി എല്ലാം, മരണംപോലും, സഹിച്ചു. പക്ഷേ മതത്തെ അവർ സംരക്ഷിച്ചു. വൈദേശികനായ ആക്രമി കണക്കറ്റ അമ്പലങ്ങൾ തകർത്തു. പക്ഷേ ആക്രമണതരംഗം പിൻവാങ്ങിയ ഉടനെ അമ്പലത്താഴികക്കുടം വീണ്ടും പൊങ്ങിവരിക യായി. ദക്ഷിണഭാരതത്തിലുള്ള ഈ പുരാതനക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ചിലതും ഗുജറാത്തിലെ സോമനാഥംപോലുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളും നിങ്ങൾക്ക് ഒട്ടേ റെ പ്രാജ്ഞത പകർന്നുതരുവാൻ മതി. എത്രയേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കാളു മേറെ അവ നമ്മുടെ വംശ്യരുടെ ചരിത്രത്തിലേക്കു സൂക്ഷ്മമായ ഉൾ ക്കാഴ്ച നല്കുകതന്നെ ചെയ്യും. നൂറുനൂറ് ആക്രമണങ്ങളുടെയും നൂറുനൂറു പുതുക്കലുകളുടെയും ചിഹ്നങ്ങൾ ഈ ക്ഷേത്രങ്ങളിലു ണ്ടെന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കണം. അവ തുടർച്ചയായി നശിപ്പിക്കപ്പെടുക യും, അവയുടെതന്നെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്ന് ഉയിർക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ്. പിന്നെ എന്നത്തെയുംപോലെ അവ അഭിനവത്വവും പ്രാബല്യവും പൂണ്ടുനില്ക്കയായി! ഇതാണ് ജനതയുടെ മനോഗതിയും, ജീവിതപ്രവാഹവും. അതു പിൻതുടരുക: അപ്പോൾ അതു മഹത്ത്വ ത്തിലേക്കു നയിക്കും. അതിനെ വെടിയുകയാണെങ്കിലോ നിങ്ങൾ മൃതിപ്പെടും. ആ ജീവിതപ്രവാഹം പിന്നിട്ടുപോകുന്ന ക്ഷണത്തിൽ മരണമൊന്നേ ഫലമായിട്ടുണ്ടാകൂ: സർവനാശമൊന്നേ അവശേഷിക്കൂ. മറ്റൊന്നും വേണ്ട എന്നല്ല എന്റെ വിവക്ഷ. രാഷ്ട്രീയമോ സാമൂഹ്യമോ ആയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വേണ്ട എന്നല്ല എന്റെ വിവക്ഷ. പക്ഷേ ഇവയൊക്കെ ഇവിടെ രണ്ടാംകിടയിൽ പെട്ടതാണെന്നും മതം പ്രാഥമികമെന്നുമത്രേ ഞാൻ പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതും നിങ്ങൾ ഓർക്കണമെന്നു ഞാൻ താത്പര്യപ്പെടുന്നതും. ഭാരതീയരുടെ മനസ്സ് ഒന്നാമതായി മതനിഷ്ഠമാണ്: പിന്നെ അതു മറ്റെന്തുമാകാം. അതിനാൽ ഇതു പ്രബലപ്പെടുത്തണം. അതെങ്ങനെ ചെയ്യാം? എന്റെ ആശയങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാം. കുറേക്കാലമായി അവ എന്റെ മനസ്സിൽ വന്നിട്ട്. മദ്രാസിൽനിന്നു അമേരിക്കയ്ക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനും വളരെ മുമ്പ് എന്റെ മനസ്സിൽ അവയുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അമേരിക്കയിലേക്കും ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കും പോയതുതന്നെ ആ ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുവാനാണ്. മതമഹാസമ്മേളനത്തെയോ മറ്റു വല്ലതിനേയുമോ ഞാൻ വകവെച്ചില്ല. അതൊരവസരംമാത്രം. വാസ്തവത്തിൽ എന്റെ ആവക ആശയങ്ങളാണ് എന്നെ ലോകമാസകലംകൊണ്ടു നടന്നത്.

നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സംഭൃതമായ ആദ്ധ്യാത്മികാശയരത്നങ്ങൾ ആദ്യമായി വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുവാനാണ് എന്റെ വിചാരം. ആ രത്നങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ചുരുക്കം ചിലരുടെ ഉടമയിൽപ്പെട്ടുകിടക്കുകയാണ്: സന്ന്യാസിമഠങ്ങളിലും വനങ്ങളിലും ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുകയാണോ എന്നു തോന്നും. അവയൊക്കെ വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുക. അവയിൽനിന്ന് അറിവു വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുക. അത് ആരുടെ പക്കൽ അമർന്നിരിക്കുന്നുവോ അവരിൽനിന്നുമാത്രമല്ല, കുറേക്കൂടി ദുഷ്പ്രാപമായ ആ പേടകത്തിൽനിന്ന്, സുരക്ഷിതമാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ള ആ ഭാഷയിൽനിന്ന്, പല നൂറ്റാണ്ടുകളായി തോടുപിടിച്ചുകിടക്കുന്ന സംസ്കൃതവാക്കുകളിൽനിന്ന്, വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുക. ഒറ്റവാക്കിൽ പറയാം, അവയൊക്കെ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. അവർ സംസ്കൃതമറിയട്ടെ, അറിയാതിരിക്കട്ടെ, ഈ ആശയങ്ങളെല്ലാം ഭാരതീയനായ ഓരോ മനുഷ്യന്റെയും പൊതു സ്വത്താകത്തക്കവണ്ണം ഇവയെ വെളിപ്പെടുത്താനാണ് ഞാനാഗ്രഹി ക്കുന്നത്. ഈ വഴിയിലുള്ള വലിയ വൈഷമ്യം സംസ്കൃതഭാഷയാണ്, നമ്മുടെ മഹനീയഭാഷ. ഈ വൈഷമ്യം നീക്കുവാൻ, കഴിയുമെങ്കിൽ നമ്മുടെ ജനതയിൽ പെടുന്നവരെല്ലാം നല്ല സംസ്കൃതപണ്ഡിത ന്മാരാകണം. ജീവിതം മുഴുവൻ സംസ്കൃതഭാഷ പഠിച്ചുകൊണ്ടി രുന്ന എനിക്കുപോലും പുതുതായ ഓരോ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥവും പുത്തനാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്ക് ഈ വൈഷമ്യം ബോധപ്പെ ടും. അപ്പോൾ ആ ഭാഷ വേണ്ടതുപോലെ പഠിക്കാൻ ഇടകിട്ടാത്ത വർക്ക് എത്ര കൂടുതൽ പ്രയാസമുണ്ടാവും! അതിനാൽ പൊതുജന ങ്ങളെ അവരുടെ ഭാഷയിൽത്തന്നെ ഈ ആശയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കണം. അതോടൊപ്പം സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസവും നടന്നുവരണം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, സംസ്കൃതവാക്കുകളുടെ നാദംതന്നെ നമ്മുടെ വംശ്യർക്ക് അന്തസ്സും കെല്പും കരുത്തും കൈവരുത്തുന്നതാണ്. ഭാരതത്തിലെ അധഃകൃതരെ ഉന്നമിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി മഹാന്മാരായ രാമാനുജൻ, ചൈതന്യൻ, കബീർ എന്നിവർ ചെയ്ത പ്രയത്നങ്ങൾ ഈ പ്രവാചകന്മാരുടെ ജീവിതകാലത്തുതന്നെ അദ്ഭുതഫലങ്ങളുളവാക്കി എന്നു കാണുന്നു. എന്നാലും പിന്നീടുണ്ടായ പരാജയങ്ങൾക്കു സമാധാനം നല്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ആചാര്യന്മാരുടെ നിര്യാണം കഴിഞ്ഞ് ഒരു നൂറ്റാണ്ടു ചെന്നപ്പോഴേക്ക് അവരുടെ ഉപദേശങ്ങൾ നിഷ്ഫലമായിപ്പോയതിനു കാരണം കാണിക്കണം. ഇവിടെയാണ് രഹസ്യം. അധഃകൃതരെ അവർ ഉയർത്തി: അവർ ഉയർന്നുവരണമെന്നു സർവാത്മനാ ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ സാമാന്യജനത്തിനിടയിൽ സംസ്കൃതഭാഷ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ അവർ ഉത്സുകരായില്ല. സംസ്കൃതഭാഷ പഠിക്കുവാൻ പൊതുജനങ്ങൾക്കു പ്രതിബന്ധം സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ മഹാനായ ബുദ്ധന്റെപോലും ചുവടു പിഴച്ചു. വേഗത്തിൽ, ഉടനടിയുള്ള, ഫലങ്ങളാണ് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചത്. അങ്ങനെ, അക്കാലത്തെ ഭാഷയായ പാലിയിലേക്ക് ആശയങ്ങൾ വിവർത്തനം ചെയ്തു പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഇതൊരു

ശ്ലാഘ്യമായ കാര്യംതന്നെ. അദ്ദേഹം പൊതുജനങ്ങളുടെ ഭാഷയിൽ സംസാരിച്ചു: അവർ അദ്ദേഹത്തെ മനസ്സിലാക്കി. അതൊരു വലിയ കാര്യംതന്നെ. അങ്ങനെ പെട്ടെന്ന് ആശയങ്ങൾ പരന്നു. ആശയങ്ങൾ നാട്ടിലെങ്ങും നെടുനീളെ ചെന്നെത്തി. പക്ഷേ, അതോ ടൊപ്പം സംസ്കൃതവും പ്രചരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. അറിവുണ്ടായി: പക്ഷേ അന്തസ്സും സംസ്കാരവും ചോർന്നുപോയി. സംസ്കാരമാണ് ഞെട്ടലു കളുണ്ടാകാതെ ഉറപ്പിച്ചുനിർത്തുന്നത്. വെറും അറിവിൻകട്ടകൾക്ക് അതാവില്ല. ലോകത്തിലേക്ക് കട്ടകെട്ടിയ അറിവ് ഇറക്കിവിടാം. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു ലോകത്തിനു വലിയ ഗുണമൊന്നും ഉണ്ടാ വില്ല. സംസ്കാരം രക്തത്തിൽ കലർന്നുചേരണം. ഈ കാലങ്ങളിൽ ഒട്ടേറെ അറിവു കൈവന്നിട്ടുള്ള ജനതകളെക്കുറിച്ചു നമുക്കൊക്കെ അറിയാം. എന്നാൽ അവരുടെ നിലയെന്താണ്? പുലികളെപ്പോലെ, കാട്ടാളരെപ്പോലെയാണവർ: കാരണം, അവർക്കു സംസ്കാരമില്ല. പരി ഷ്കാരംപോലെ അറിവും തൊലിയെ മാത്രമേ തൊടുന്നുള്ളു: ചെറുതായി ഒന്നു പോറിയാൽ മതി, ആ പഴയ കാട്ടാളാൻ പുറത്തു ചാടുകയായി. അമ്മാതിരി കാര്യങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഇതാണ് അപ കടം. ദേശഭാഷകളിൽ സാമാന്യജനങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചുകൊള്ളൂ: അവർക്ക് ആശയങ്ങൾ കൊടുത്തുകൊള്ളൂ. പല വിവരങ്ങളും അവർക്കു ലഭിക്കും. എന്നാൽ വേറേ ചിലതുകൂടി വേണം. അവർക്കു സംസ്കാരം നല്കണം. അതവർക്കു കൊടുക്കുന്നതുവരെ സാമാന്യജനങ്ങളുടെ ഉയർന്ന നിലയ്ക്ക് ഉറപ്പുണ്ടാവില്ല. സംസ്കൃതഭാഷ നല്കുന്ന മേന്മ യോടുകൂടിയ ഒരു പ്രത്യേകജാതിതന്നെ ഉളവാകും: ഈ ജാതിക്കാർ ശേഷമുള്ളവരെ അടക്കിഭരിക്കും. നിങ്ങളിൽ താണജാതിയിൽപ്പെട്ടവ രോടു പറയുകയാണ്, ഒരേ രക്ഷ, നിങ്ങളുടെ നില ഉയർത്തുവാനുള്ള ഒരേ ഒരു ഉപായം, സംസ്കൃതം പഠിക്കയാണ്. ഉയർന്ന ജാതിക്കാർക്കെ തിരായുള്ള ഈ കലഹവും എഴുത്തും ശബ്ദമുയർത്തലും വ്യർത്ഥ മാണ്. അതൊരു ഗുണവും ചെയ്യില്ല. അതു വക്കാണവും പോരാട്ടവും ഉണ്ടാക്കുകയേ ഉള്ളു. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ചേരിതിരിഞ്ഞുപോയ ഈ ഭാരതീയവംശം കുറേക്കൂടി ഭിന്നിക്കാൻ പോകയാണ്. ജാതിസമീകരണ ത്തിനുള്ള ഒരേ ഒരു മാർഗ്ഗം സംസ്കാരസമാർജനമാണ്, മേൽജാതി ക്കാരുടെ ശക്തികേന്ദ്രമായ വിദ്യാഭ്യാസം പിടിച്ചടക്കുകയാണ്. അതു ചെയ്താൽ നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടതു കിട്ടി.

ഇതോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു പ്രശ്നം, മദ്രാസിനോടു സവിശേഷബന്ധ മുള്ള ഒരു പ്രശ്നം, പരിഗണിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. ദ്രാവിഡർ എന്നൊരു മനുഷ്യവംശം ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽ വസിച്ചിരുന്നു എന്നൊരു സിദ്ധാന്തമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവർ ഉത്തരഭാരതത്തിലെ ആര്യന്മാരെന്ന വരിൽ നിന്നു സർവഥാ ഭിന്നരാണത്രേ. വടക്കുനിന്നു വന്ന ആര്യന്മാർ തെക്കുള്ള ബ്രാഹ്മണർമാത്രം. ഇവിടെയുള്ള മറ്റെല്ലാ മനുഷ്യരും ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ ബ്രാഹ്മണരെക്കാൾ തുലോം ഭിന്നമായ ജാതി യിലും

വംശത്തിലും പെട്ടവരാണ്. ഹേ ഭാഷാശാസ്ത്രവിത്തേ! നിങ്ങ ളോടു ഞാൻ ക്ഷമാപണപൂർവം പറയട്ടെ, ഈ സിദ്ധാന്തം ശുദ്ധമേ അബദ്ധമാണ്. ഇതിനുള്ള ഒരേ തെളിവു വടക്കും തെക്കും തമ്മിൽ ഭാഷാപരമായ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നതാണ്. മറ്റു വ്യത്യാസമൊന്നും എനിക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. വടക്കുനിന്നു വന്ന പല മനുഷ്യരും ഇവിടെ ഇപ്പോഴുണ്ട്. യൂറോപ്പിൽനിന്നു വന്ന എൻെറ സുഹൃത്തുക്ക ളോടു ഞാൻ പറയുന്നു, ഈ സഭയിലുള്ള വടക്കരേയും തെക്കരേയും തിരിഞ്ഞുമാറ്റാൻ. വ്യത്യാസമെവിടെ? ഭാഷാപരമായ സ്വല്പം ഭേദംമാത്രം. എന്നാൽ സംസ്കൃതം സംസാരിക്കുന്നവരായി ഇവിടെ വന്ന മറ്റൊരു വംശമാണുപോലും ബ്രാഹ്മണർ! ശരി: അവർ വന്നു ദ്രാവിഡഭാഷ കൈക്കൊള്ളുകയും സംസ്കൃതം മറക്കുകയും ചെയ്തു. മറ്റു ജാതിക ളിൽപ്പെട്ടവരും എന്തുകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചെയ്തതായിക്കൂടാ? മറ്റു ജാതിക്കാരൊക്കെയും വടക്കുനിന്ന് ഒന്നൊന്നായി വന്നു ദ്രാവിഡം കൈക്കൊള്ളുകയും സ്വന്തം ഭാഷ മറക്കയും ചെയ്തതായിക്കൂടാത്ത തെന്തുകൊണ്ട്? രണ്ടു വശത്തേക്കും നീട്ടാവുന്ന ഒരു വാദഗതിയാണിത്. ഇമ്മാതിരി വിഡ്ഢിത്തങ്ങൾ വിശ്വസിക്കരുത്. ഇവിടെ നിന്നു തിരോ ഭവിച്ച ഒരു ദ്രാവിഡജനസഞ്ചയം ഉണ്ടായിരിക്കാം. അവശേഷിച്ച കുറേ പ്പേർ വനങ്ങളിലും മറ്റുമാണ് വസിച്ചുവന്നത്. മറ്റുള്ളവർ അവരുടെ ഭാഷ കൈക്കൊണ്ടതാവാം. പക്ഷേ ഇവരെല്ലാം വടക്കുനിന്നു വന്ന ആര്യന്മാർതന്നെ. ഭാരതമാസകലം ആര്യമല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ല.

ശൂദ്രജാതിക്കാർ ആദിമവാസികളാണ് എന്നതത്രേ മറ്റേ ആശയം. അവരാരാണ്? അടിമകൾ. ചരിത്രം ആവർത്തിക്കുന്നു എന്നു പറയ പ്പെടുന്നു. അമേരിക്കർ, ഇംഗ്ലീഷുകാർ, ഡച്ചുകാർ, പോർത്തുഗീസുകാർ എന്നിവർ പാവത്താന്മാരായ ആഫ്രിക്കരെ പിടികൂടി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നേ ടത്തോളം കാലം അവരെക്കൊണ്ട് എല്ലു നുറുങ്ങെ പണിയെടുപ്പിച്ചു. അവരുടെ സങ്കരസന്താനങ്ങൾ അടിമകളായി ജനിക്കയും ഏറെക്കാലം ആ നിലയിൽ കഴിയുകയും ചെയ്തു. അദ്ഭുതമായ ആ ദൃഷ്ടാന്ത ത്തിൽനിന്നു പുരാവിത്തിൻെറ മനസ്സു പല സഹസ്രം കൊല്ലങ്ങൾ പിമ്പിലേക്കു കുതിച്ചുചാടുന്നു: എന്നിട്ട് അതൊക്കെത്തന്നെ ഇവിടെയും സംഭവിച്ചു എന്നു കല്പിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിലാകമാനം കരിങ്കണ്ണന്മാരായ ആദിമവാസികൾ പാർത്തുവന്നു എന്നു കിനാവുകാണുകയാണ് ആ പുരാവിത്ത്. തിളങ്ങിവിളങ്ങിയ ആര്യന്മാർ വന്നു – എവിടെനിന്നെന്ന് ഈശ്വരനേ അറിയാവൂ. ചിലർ പറയുന്നു, ടിബറ്റിൻെറ മദ്ധ്യഭാഗ ത്തുനിന്നെന്ന്: മറ്റു ചിലർ പറയുന്നു മദ്ധ്യ–ഏഷ്യയിൽനിന്നെന്ന്. ആര്യ ന്മാരുടെ തലമുടി ചുമന്നിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സ്വരാജ്യഭക്ത രായ ഇംഗ്ലീഷുകാരുണ്ട്. സ്വാഭിപ്രായം വെച്ചുകൊണ്ട് അതു കറുത്തി രുന്നു എന്നു കരുതുന്ന മറ്റാളുകളുമുണ്ട്. എഴുതുന്നവൻെറ മുടി കറുത്തതാണെങ്കിൽ, എല്ലാ ആര്യന്മാരുടെ മുടിയും കറുത്തത്. ആര്യ

ന്മാർ സ്വിറ്റ്സർലണ്ടിലുള്ള തടാകങ്ങളുടെ കരയിലാണ് പാർത്തിരുന്നതെന്നു കാട്ടാനുള്ള ഒരു ശ്രമം അടുത്ത കാലത്തു നടന്നു. അവരെല്ലാവരും, ഈ സിദ്ധാന്തവുമെല്ലാംകൂടി, ആ തടാകങ്ങളിൽ മുങ്ങിച്ച ത്താലും എനിക്കു സങ്കടമില്ല. അവർ ഉത്തരധ്രുവത്തിലാണ് പാർത്തു വന്നതെന്നു ചിലർ ഇപ്പോൾ പറയുന്നുണ്ട്. ആര്യന്മാരെയും അവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങളെയും ഭഗവാൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! ഈവക സിദ്ധാന്തങ്ങ ളുടെ സത്യത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞാൽ, നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒരു വാക്കു മില്ല, ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ വല്ലിടത്തുനിന്നും വന്നവരാണ് ആര്യ ന്മാർ എന്നു കാണിക്കത്തക്കതായി പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു: ഇത്രമാത്രം. ശൂദ്രജാതിക്കാരെല്ലാം അനാര്യ രായിരുന്നു എന്നും അവരുടെ സംഖ്യ വളരെ വലുതായിരുന്നു എന്നും മറ്റുമുള്ള സിദ്ധാന്തം മറ്റേതുപോലെതന്നെ അയുക്തവും ബുദ്ധിശൂന്യ വുമാണ്. അക്കാലത്ത് ഒരുപിടി ആര്യന്മാർ തങ്ങൾക്കു കീഴ്പ്പെട്ട ഒരുലക്ഷം അടിമകളോടുകൂടി അവിടെ താമസിച്ചുവന്നു എന്നതു സംഭാവ്യമാകാൻ വയ്യ. ആ അടിമകൾക്ക് അവരെയൊക്കെ വിഴുങ്ങി ക്കളയാൻ കഴിഞ്ഞേനേ: അഞ്ചു മിനിട്ടിനുള്ളിൽ ആര്യന്മാരെ ചമ്മന്തിയാക്കിയേനേ. മഹാഭാരതത്തിൽ കാണുന്നതേ ഒരു വിശദീകരണമായെ ടുക്കാനുള്ളു. അവിടെ പറയുന്നു; സത്യയുഗത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരെന്ന ഒരു ജാതിയേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. തൊഴിൽഭേദംകൊണ്ടു പിന്നീട് അവർ സ്വയം പിരിഞ്ഞു പല ജാതികളായി.[1] ഇതൊന്നേ ജാതിയെപ്പറ്റി യുള്ള യുക്തിയുക്തവും ശരിയുമായ വ്യാഖ്യാനമായി കിട്ടിയിട്ടുള്ളു. വരാനിരിക്കുന്ന സത്യയുഗത്തിൽ മറ്റു ജാതിക്കാരെല്ലാം പഴയ അതേ അവസ്ഥയിലേക്കു മടങ്ങേണ്ടിയിരിക്കും. അതിനാൽ ഭാരതത്തിലെ ജാതിപ്രശ്നത്തിൻെറ പരിഹാരം ഈ രൂപമാണ് കൈക്കൊള്ളുന്നത്: (മറിച്ച്) ഉയർന്ന ജാതികളെ അധഃപതിപ്പിക്കയല്ല: ബ്രാഹ്മണനെ ഞെരു ക്കിക്കളയുകയുമല്ല (വേണ്ടത്).

ഗീതാഭാഷ്യത്തിൻെറ തുടക്കത്തിൽ അദ്ഭുതമാംവണ്ണം ശങ്കരാചാ ര്യർ ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, ബ്രാഹ്മണ്യമാണ് ഭാരതീയമായ മനുഷ്യത്വാദർശം. ബ്രാഹ്മണത്വത്തെ രക്ഷിക്കാനും ബ്രാഹ്മണത്വം പ്രസംഗിക്കാനും[2] കൃഷ്ണൻ മുന്നോട്ടു വന്നതിൻെറ കാരണത്തെപ്പറ്റി യാണ് അവിടെ അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. അതാണ് ആ മഹത്തായ ലക്ഷ്യം. ഈശ്വരൻെറ പ്രതിനിധിയും ബ്രഹ്മജ്ഞനും ആദർശഭൂതനും പൂർണ്ണമനുഷ്യനുമായ ഈ ബ്രാഹ്മണൻ

---

1 ന വിശേഷോഽസ്തി വർണാനാം സർവം ബ്രാഹ്മമിദം ജഗത്
ബ്രഹ്മണാ പൂർവസൃഷ്ടം ഹി കർമഭിർവർണതാം ഗതം.
(മഹാഭാരതം ശാന്തിപർവ്വം 188.10)

2 സ ആദികർത്താ നാരായണാഖ്യോ വിഷ്ണുർഭൗമസ്യ ബ്രഹ്മണോ ബ്രാഹ്മണത്വസ്യ രക്ഷണാർഥം ദേവക്യാം വസുദേവാംശേന കൃഷ്ണഃ കില സംബഭുവ. ബ്രാഹ്മണത്വസ്യ ഹി രക്ഷണേന രക്ഷിതഃ സ്യാദ് വൈദികോധർമസ്തദധീനത്വാദ് വർണാശ്രമഭേദാനാം. (ഗീതാ ശങ്കരഭാഷ്യം – ഉപോദ്ഘാതം.)

അവശേഷിക്കതന്നെ വേണം: അയാൾ പോയ്മറഞ്ഞുകൂടാ. ആ ജാതിക്കുള്ള കുറവുകളൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും അവരിൽനിന്നു തനി ബ്രാഹ്മണ്യമുള്ളവരായി, മറ്റു ജാതികളിൽനിന്നെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിനെക്കാൾ, കൂടുതൽ പേർ വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന ബഹുമതി അവർക്കു നല്കാൻ നാം തയ്യാറാകണമെന്ന വസ്തുത നമുക്കറിയാം. അതു സത്യമാണ്. മറ്റു ജാതിക്കാരിൽനിന്ന് അവർക്കു കിട്ടേണ്ട ബഹുമതിയാണത്. നമുക്കു ചങ്കൂറ്റം വേണം, അവരുടെ കുറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയാൻ വേണ്ടത്ര ചങ്കൂറ്റം നമുക്കു വേണം. ഒപ്പം, അവരർഹിക്കുന്ന ബഹുമതി അവർക്കു നല്കുകയും വേണം. ഇംഗ്ലീഷിൽ പണ്ടേയുള്ള ആ പഴഞ്ചൊല്ല് ഓർക്കുക; "ഓരോരുത്തനും അർഹിക്കുന്നത് ഓരോരുത്തനും കൊടുക്കുക." സുഹൃത്തു ക്കളേ, അതിനാൽ ജാതികൾ തമ്മിൽ മല്ലടിക്കുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ല. എന്തു നന്മയാണ് അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുക? അത്രയുമേറെ അതു നമ്മെ ഭിന്നിപ്പിക്കും, അത്രയുമേറെ ക്ഷീണിപ്പിക്കും, അത്രയുമേറെ അധഃപതിപ്പിക്കും. സവിശേഷമായ ബഹുമതികളുടെയും അവകാശ ങ്ങളുടെയും കാലം പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു. ഭാരതഭൂമിയിൽനിന്ന് എന്നെന്നേക്കുമായി പോയ്മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് ഭരണംകൊണ്ടു ഭാരതത്തിനു കൈവന്ന വമ്പിച്ച അനുഗ്രഹങ്ങളിലൊന്നാണത്. സവിശേ ഷബഹുമതിയുടെ അറുതിയെന്ന മഹാനുഗ്രഹത്തിൽ മുഹമ്മദീയഭരണ ത്തോടുമുണ്ട് നമുക്ക് കടപ്പാട്. എല്ലാം ചേർത്താലോചിക്കുമ്പോൾ ആ ഭരണം ആദ്യന്തം തിന്മമാത്രമല്ലായിരുന്നു. ഒന്നും തികച്ചും തിന്മ യോ നന്മയോ അല്ലല്ലോ. മുഹമ്മദീയർ ഭാരതത്തെ കീഴടക്കിയത് അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവർക്കും പാവങ്ങൾക്കും ഒരു മോചനമായിട്ടാണനുഭവ പ്പെട്ടത്. അങ്ങനെയാണ് നമ്മുടെ ആളുകളിൽ അഞ്ചിലൊന്നു മുഹമ്മ ദീയരായത്. വെറും വാളല്ല അതു മുഴുവനും നേടിയത്. അതെല്ലാം വാളും തീയുംകൊണ്ടു നേടിയതാണെന്നു കരുതുന്നതു ഭ്രാന്തിന്റെ പാരമ്യമത്രേ. മദ്രാസിലുള്ള നിങ്ങളിൽ അഞ്ചിലൊരു ഭാഗം – പകുതി – ക്രിസ്ത്യാനികളാകും, നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാഞ്ഞാൽ. മലബാറിൽ ഞാൻ കണ്ടതിനെക്കാൾ കവിഞ്ഞ ഒരു വിഡ്ഢിത്തം ഇതിനു മുമ്പു ലോക ത്തിലെവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? സവർണ്ണർ നടക്കുന്ന തെരു വിൽകൂടെ പാവപ്പെട്ട പറയനു നടന്നുകൂടാ: പക്ഷേ മിശ്രമായ ഒരിംഗ്ലീ ഷുനാമം അല്ലെങ്കിൽ മുഹമ്മദീയനാമം സ്വീകരിച്ചാൽ മതി, എല്ലാം ഭദ്രമായി. ഈ മലബാർകാരെല്ലാം ഭ്രാന്തന്മാരാണ്: അവരുടെ വീടുകൾ അത്രയും ഭ്രാന്താലയങ്ങളും. അവർ നടത്തം നന്നാക്കുകയും അറിവു മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുംവരെ അവരോടു ഭാരതത്തിലുള്ള മറ്റു വംശക്കാരെല്ലാം അറപ്പോടും വെറുപ്പോടും പെരുമാറണമെന്നൊക്കയ ല്ലാതെ മറ്റെന്തനുമാനത്തിലാണ് നിങ്ങൾക്കെത്താവുന്നത്? അത്തരം നീചവും പൈശാചികവുമായ ആചാരങ്ങൾ പുലർത്തുന്ന അക്കൂ ട്ടർക്കു ലജ്ജയില്ലല്ലോ! അവർ സ്വന്തം സന്തതികളെ പട്ടിണികിടന്നു മരിക്കാൻ വിടുന്നു. അവർ മറ്റൊരു മതം

സ്വീകരിച്ചാലോ, അവരെ വെടിപ്പായി തീറ്റിപ്പോറ്റുന്നു. ജാതികൾ തമ്മിൽ ഇനിയും പോരാട്ടമുണ്ടാ യിക്കൂടാ.

ഉയർന്നവരെ വലിച്ചുതാഴ്ത്തുകയല്ല ഉയർന്നവരുടെ നിലവാര ത്തിലേക്ക് താഴ്ന്നവരെ ഉയർത്തുകയാണ് പരിഹാരം. അതാണുതാനും നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം കാണുന്ന കർമ്മപദ്ധതി. സ്വമതഗ്രന്ഥ ങ്ങളെക്കുറിച്ച് അറിവോ, പ്രാചീനരുടെ മഹത്തായ ആസൂത്രണങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിവോ കേവലം ഇല്ലാത്ത ചിലരിൽനിന്നു നിങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതെന്തായാലും. അവർ അതു ധരിച്ചിട്ടില്ല: പക്ഷേ തലച്ചോറു ള്ളവർ, പദ്ധതിയുടെ പൂർണ്ണമായ മണ്ഡലം ആകലനംചെയ്യാൻ വേണ്ട ബുദ്ധിയുള്ളവർ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർ ഒരു വശത്തേക്കു മാറിനിന്ന്, അദ്ഭുതകരമായ ആ ജനതാജീവിതത്തിൻെറ യുഗങ്ങളിലൂടെയുള്ള ഘോഷയാത്ര നോക്കിക്കാണുകയാണ്. പ്രാചീനവും ആധുനികവുമായ എല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെയും പടിപടിയായി അതനുഗമിക്കാൻ അവർക്കു സാധിക്കുന്നുണ്ട്. എന്താണ് പദ്ധതി? ഒരറ്റത്തുള്ള ആദർശം ബ്രാഹ്മ ണൻ: മറ്റേ അറ്റത്തു ചണ്ഡാലനും. ആകെക്കൂടിയുള്ള കർത്തവ്യം ചണ്ഡാലനെ ബ്രാഹ്മണൻെറ നിലയിലേക്കുയർത്തുക. ക്രമേണ കൂടു തൽ കൂടുതൽ ബഹുമതികൾ അവർക്കനുവദിക്കപ്പെടുന്നതായി ക്കാണാം. ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഈ നിഷ്ഠുരവാക്കുകൾ വായിക്കാം; "ശൂദ്രൻ വേദങ്ങൾ കേട്ടാൽ അവൻെറ ചെവിയിൽ ഈയമുരുക്കിയൊ ഴിക്കണം: ഒരു വരി അവൻ ഓർത്തുവെച്ചാൽ അവൻെറ നാവരിയണം.[1] അവൻ ബ്രാഹ്മണനെ 'എടോ ബ്രാഹ്മണാ' എന്നു വിളിച്ചാൽ അവ ൻെറ നാവറുക്കണം." ഇതു പണ്ടത്തെ പൈശാചികമായ കാട്ടാളത്ത മാണ്, തർക്കമില്ല: സ്പഷ്ടം. പക്ഷേ, സമുദായത്തിൽ ചിലരുടെ നടപടി കൾ രേഖപ്പെടുത്തുകമാത്രം ചെയ്യുന്ന സ്മൃതികാരൻമാരെ കുറ്റപ്പെടു ത്തേണ്ടതില്ല. പ്രാചീനരുടെ ഇടയിൽ അത്തരം പിശാചുക്കൾ ചില പ്പോൾ ജനിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ യുഗങ്ങളിലും, ഏറെക്കുറെ എല്ലായിടത്തും, പിശാചുക്കൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്, ശരി. കുറേച്ചെന്നപ്പോൾ, ഈ സ്വരം അല്പമൊന്നു മാറിയതായി കാണാം. നോക്കുക; "ശൂദ്രരെ അലട്ടരുത്: പക്ഷേ മേൽക്കിടക്കാര്യങ്ങൾ അവരെ പഠിപ്പിക്കരുത്." മറ്റു സ്മൃതിക ളിൽ, വിശേഷിച്ചും ഇന്നു നടപ്പിലിരിക്കുന്നവയിൽ, ശൂദ്രർ ബ്രാഹ്മണരുടെ നടപടികളെയും ആചാരങ്ങളെയും അനുകരിക്കയാണെങ്കിൽ അതു നന്ന്, അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം

---

1 ഇപ്രകാരം ചില സ്മൃതിവാക്യങ്ങൾ ശ്രീശങ്കരാചാര്യസ്വാമികൾ ബ്രഹ്മ സൂത്രഭാഷ്യത്തിൽ (1.3.38) ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ വേദപൂർവകമായ ബ്രഹ്മ വിദ്യാധികാരം നിഷേധിച്ചിട്ടു സ്മൃതിപൂർവകം ബ്രഹ്മജ്ഞാനാധികാരമുണ്ടെ ന്നതിന് 'ശ്രാവയേച്ചതുരോ വർണാൻ' എന്ന പ്രമാണം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

എന്നു ക്രമേണ രേഖപ്പെ ട്ടിട്ടുള്ളതു കാണാം.[1] അങ്ങനെയാണ് അതിന്റെ പോക്ക്. ഈ പ്രവണ തകളെല്ലാം നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുവാൻ എനിക്കു സമയമില്ല: സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളിലും എങ്ങനെ ഇവയൊക്കെ തിരക്കിപ്പിടിക്കാമെന്നു കാട്ടാനും സമയമില്ല. പക്ഷേ വ്യക്തമായ വസ്തുതകളെ വെച്ചുനോക്കി യാൽ, എല്ലാ ജാതിക്കാരും പതുക്കെപ്പതുക്കെ ഉയരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നു കാണാം. ആയിരക്കണക്കിനാണ് ജാതികൾ. ചിലതെല്ലാം ബ്രാഹ്മണ്യത്തിലേക്കു കടക്കാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുമുണ്ട്. ഏതെങ്കി ലും ഒരു ജാതിക്കാർ സ്വയം ബ്രാഹ്മണരാണെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കാൻ എന്താണു പ്രതിബന്ധം? ജാതി അതിന്റെ കർക്കശതയോടൊക്കെ യൊത്ത് അങ്ങനെയാണ് രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഓരോന്നിലും പതിനായിരം പേർ വീതമുള്ള ജാതികൾ ഇവിടെയുണ്ടെന്നു കരുതുക. ഇവരൊക്കെ കൂടിച്ചേർന്നു, "ഞങ്ങളെ സ്വയം ബ്രാഹ്മണരെന്നു വിളിക്കാനാണ് ഭാവം" എന്നു പറഞ്ഞാൽ അവരെ തടയാനൊന്നുമില്ല. എന്റെ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ അതു കണ്ടിട്ടുള്ളതാണ്. ചില ജാതിക്കാർ പ്രബ ലരായിവരുന്നു. അവർ തമ്മിൽ യോജിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അരുതെന്ന് ആർക്കു പറയാം? എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഓരോ ജാതിയും മറ്റെല്ലാറ്റിനെ യും വർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടാണ് വന്നിട്ടുള്ളത്. അതു മറ്റുള്ളവരുടെ കാര്യങ്ങ ളിൽ ഇടപെട്ടിരുന്നില്ല. ഒരേ ജാതിയൽപ്പെട്ട അവാന്തരജാതികൾപോലും പരസ്പരം ഇടപെട്ടിരുന്നില്ല. ശങ്കരാചാര്യരെപ്പോലുള്ള യുഗപ്രവർ ത്തകരായിരുന്നു ഊറ്റന്മാരായ ജാതിവിധാതാക്കൾ. അവർ കല്പിച്ചു വെച്ച എല്ലാ അദ്ഭുതങ്ങളെയുംപറ്റി പറയുക ശക്യമല്ല. എനിക്കു പറയാനുള്ളതു നിങ്ങളിൽപ്പലർക്കും ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ലെന്നും വരാം, എന്നാൽ എന്റെ യാത്രകളിലും അനുഭവങ്ങളിലും അവയൊക്കെ തിരക്കിപ്പിടിക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്ന നിഗമനങ്ങൾ അദ്ഭുതകരങ്ങളാണുതാനും. ബലൂചികയുടെ പറ്റങ്ങ ളെത്തന്നെ പിടികൂടി, ഉടനടി അവരെയൊക്കെ ക്ഷത്രിയരാക്കിവന്നു. അതുപോലെ മുക്കുവപ്പറ്റങ്ങളെയും പിടിച്ചു കൈയോടെ ബ്രാഹ്മണരാക്കി.[2] അവരൊക്കെ ഋഷിമാരും സിദ്ധന്മാരുമായിരുന്നു. അവരുടെ സ്മരണയ്ക്കുമുമ്പിൽ നാമെല്ലാവരും നമിക്കണം. അതിനാൽ നിങ്ങളൊക്കെ ഋഷിമാരും സിദ്ധന്മാരുമാകുക. അതാണു രഹസ്യം. ഏറെക്കുറെ നാമൊക്കെ ഋഷിമാരാകും. ഋഷി എന്നുവെച്ചാൽ എന്താണ്? പരി ശുദ്ധൻ. ഒന്നാമതു പരിശുദ്ധനാകുക: പിന്നെ, നിങ്ങൾക്കു ശക്തിയുണ്ടാകും. 'ഞാൻ

---

1 'കർമഭിഃ ശുചിഭിർദേവി ശുദ്ധാത്മാ വിജിതേന്ദ്രിയഃ
ശൂദ്രോഽപി ദ്വിജവത് സേവ്യ ഇതി ബ്രഹ്മാബ്രവീത് സ്വയം
(മഹാഭാരതം അനുശാസനം 143.48)

2 പ്രജാ ബ്രാഹ്ണസംസ്കാരഃ സ്വകർമകൃതനിശ്ചയാഃ
ഋഷിഭിഃ സ്വേന തപസാ സൃജ്യന്തേ ചാപരേ പരൈഃ.
(മഹാഭാരതം ശാന്തിപർവ്വം 188.19)

ഋഷിയാണ്,' എന്ന് വൃഥാ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഫല മില്ല. നിങ്ങൾ ഋഷിയാകുമ്പോൾ മറ്റുള്ളവർ സ്വാഭാവികമായി നിങ്ങളെ അനുസരിച്ചുകൊള്ളും. അറിയാനാവാത്ത എന്തോ ഒന്നു നിങ്ങളിൽ നിന്നു പ്രസരിക്കും. അതവരെ നിങ്ങളുടെ അനുയായികളാക്കും. ശ്രോതാക്കളാക്കും. അവർ സ്വേച്ഛയ്ക്ക് എതിരായിപ്പോലും അബോധ പൂർവ്വം നിങ്ങളുടെ സങ്കല്പങ്ങളെ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരും. അതാണ് ഋഷിത്വം.

ഇനി വിശദാംശങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞാൽ, പല തലമുറകളായി പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടവയാണവ. ഈ കലഹങ്ങളൊതുങ്ങണമെന്നു കാട്ടാൻ വെറുമൊരു സൂചനയാണിത്. വിശേഷിച്ചും ഈ ആധുനികകാലത്തു ജാതികൾ തമ്മിൽ വാഗ്വാദമുണ്ടായതിൽ ഞാൻ ഖേദിക്കുന്നു. ഇതു നിലയ്ക്കണം. രണ്ടു പക്ഷക്കാർക്കും ഇതുകൊണ്ടു ഫലമില്ല: വിശേഷിച്ചു മേൽജാതിക്കാരായ ബ്രാഹ്മ ണർക്ക്. കാരണം, വിശേഷാവകാശങ്ങളുടെയും കുത്തകയുടെയും കാലം പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു. ഓരോ 'അഭിജാതവംശ'ത്തിൻെറയും കർത്തവ്യം തനതു ശവക്കുഴി തോണ്ടുകയാണ്: എത്രവേഗം അതു ചെയ്യുന്നുവോ അത്രയും നന്ന്. താമസം നേരിടുംതോറും അതത്രയ്ക്ക ഴുകും: അതിൻെറ അറുതി കൂടുതൽ ശോച്യവുമാകും. ഭാരതത്തിലെ മറ്റു മനുഷ്യവർഗ്ഗങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കയാണ് ബ്രാഹ്മണൻെറ കടമ. അതയാൾ ചെയ്താൽ, അതു ചെയ്യുന്നിട ത്തോളം കാലം, അയാൾ ബ്രാഹ്മണനാണ്. പണം ഉണ്ടാക്കി നടക്കു മ്പോൾ അയാൾ ബ്രാഹ്മണനേ അല്ല. മറിച്ച്, നിങ്ങൾ (അബ്രാഹ്മണർ) അർഹിക്കുന്ന യഥാർത്ഥ ബ്രാഹ്മണനെയാണ് സഹായിക്കേണ്ടത്. അതു സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള വഴി തെളിയിക്കും. മറിച്ച്, ചിലപ്പോൾ അനർഹനു നല്കുന്ന ദാനം മറ്റേ സ്ഥലത്തു കൊണ്ടെത്തിക്കുമെ ന്നാണു നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പറയുന്നത്. ഈ വസ്തുത സൂക്ഷിച്ചു ധരിച്ചുകൊള്ളണം. മതേതരമായ തൊഴിലില്ലാത്തവനേ ബ്രാഹ്മണ നാകൂ. മതേതരമായ തൊഴിൽ ബ്രാഹ്മണന്നുള്ളതല്ല: മറ്റു ജാതിക്കാർ ക്കുള്ളതാണ്. ഞാൻ ബ്രാഹ്മണരോടഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു; അവർ സ്വയം അറിയുന്നതു പഠിപ്പിച്ചും നൂറ്റാണ്ടുകളിലായി ഉരുക്കൂട്ടിയ സംസ്കാരം പകർന്നുകൊടുത്തും ഭാരതീയരെ ഉയർത്താൻ കഠിനമായി യത്നി ക്കണം. യഥാർത്ഥമായ ബ്രാഹ്മണ്യമെന്തെന്നോർക്കുക. ഭാരതത്തിലെ ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്പഷ്ടമായ കർത്തവ്യമാണ്. മനു പറഞ്ഞതുപോലെ, ബ്രാഹ്മണനു ഈവക പരിഗണനകളും ബഹുമാനങ്ങളും നല്കിയി ട്ടുള്ളത് "അയാളോടൊത്തു ധർമ്മകോശം നിലകൊള്ളുകയാലാണ്." ആ കോശം അയൾ തുറക്കണം. അതിലുള്ള അനർഘവസ്തുക്കൾ ലോകരുടെ ഇടയിൽ വിതരണം ചെയ്യണം. ഭാരതത്തിലെ മനുഷ്യ വംശങ്ങൾക്കിടയിൽ ആദ്യം ധർമ്മപ്രചരണം ചെയ്തതു ബ്രാഹ്മ ണനാണെന്നതു പരമാർത്ഥംതന്നെ. ത്യാഗമെന്ന ആശയത്തിൽ മറ്റു ള്ളവർക്കു എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പു

ബ്രാഹ്മണനാണ്, ജീവിതത്തിൻെറ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട സാക്ഷാത്കാരത്തിനുവേണ്ടി ഒന്നാമതായി എല്ലാം പരിത്യജിച്ചത്. മറ്റുജാതിക്കാരെ പിമ്പിലാക്കി സ്വയം മുന്നോട്ടു നടന്നതു ബ്രാഹ്മണൻെറ കുറ്റമല്ല. അയാൾ ധരിച്ച തുപോലെയും ചെയ്തതു പോലെയും മറ്റു ജാതിക്കാർ എന്തുകൊണ്ടു ചെയ്തില്ല? എന്തുകൊണ്ടവർ ചടഞ്ഞിരുന്ന് ആലസ്യംപൂണ്ടു? ആ മത്സരത്തിൽ ജയിക്കാൻ എന്തു കൊണ്ടവർ ബ്രാഹ്മണരെ അനുവദിച്ചു?

പക്ഷേ ഒരു മേന്മ നേടുക എന്നത് ഒന്നു വേറെ: ദുരുപോയഗത്തിനായി അതു വെച്ചുപലർത്തുക എന്നത് ഒന്നു വേറെ. പ്രബലത ദുരുപയോഗിക്കുമ്പോഴെല്ലാം അതു പൈശാചികമാകുന്നു: സദുപയോഗമേ പാടുള്ളു. അതിനാൽ ഒരു വിശ്വസ്തൻ എന്ന നിലയിൽ ബ്രാഹ്മണൻ ബഹുയുഗസംഭൃതമായ ഏതൊരു സംസ്കാരത്തെ പോറ്റി വന്നുവോ, അതയാൾ ബഹുജനങ്ങൾക്കായി വിതരണം ചെയ്യണം. അങ്ങനെ ചെയ്യാഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്, മുഹമ്മദീയാക്രമണം സാദ്ധ്യമായ തുതന്നെ. ബ്രാഹ്മണൻ ആദ്യം തൊട്ട് ഈ കോശം തുറന്നു വിതരണം ചെയ്യാഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്, ആയിരം കൊല്ലക്കാലമായി ഭാരതത്തിലേക്കു വരണമെന്നുവെച്ച ഓരോരുത്തൻെറയും ചവിട്ടു നമുക്കു കൊള്ളേണ്ടിവന്നത്. അങ്ങനെയാണ് നമുക്ക് അധഃപതനമേർപ്പെട്ടത്. ഒന്നാമത്തെ ജോലി, നമ്മുടെ പൊതു പൂർവ്വികർ സംഭരിച്ച അദ്ഭുനിധികൾ മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന കലവറകളെ തല്ലിത്തകർക്കയാണ്. അതൊക്കെ വെളിക്കെടുക്കുക, എല്ലാവർക്കും കൊടുക്കുക. ഇതു ചെയ്യുന്നവരിൽ ഒന്നാമൻ ബ്രാഹ്മണനാകണം. മൂർഖൻപാമ്പുവെച്ച വിഷം അതുതന്നെ കടിച്ചെടുത്താൽ കടിയേറ്റവൻ മരിക്കില്ലെന്നൊരു പഴയ അന്ധവിശ്വാസം ബംഗാളിലുണ്ട്. ശരി, ബ്രാഹ്മണൻവെച്ച വിഷം അയാൾതന്നെ വലിച്ചെടുക്കണം. അബ്രാഹ്മണരോടു ഞാൻ പറയുന്നു; സ്വല്പം ക്ഷമിക്കുക: തിടുക്കം കൂട്ടരുത്. ബ്രാഹ്മണനോടു മല്ലിടാൻ കിട്ടുന്ന ഓരോ അവസരത്തെയും കടന്നു പിടികൂടേണ്ട: കാരണം, ഞാൻ കാണിച്ചു തന്നതുപോലെ, സ്വന്തം കുറവുകൊണ്ടുണ്ടായതാണ് നിങ്ങളുടെ ദുരിതം. ആരു പറഞ്ഞു, ആദ്ധ്യാത്മികതയെയും സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യത്തേയും പുറംതള്ളാൻ? ഈ കാലമത്രയും നിങ്ങൾ എന്താണ് ചെയ്തിരുന്നത്? എന്തേ ഈ ആലസ്യം? മറ്റാർക്കോ നിങ്ങളെക്കാൾ ഏറെ തലച്ചോറും ചുണയും മുതിർപ്പും കുതിപ്പുമുണ്ടായതിന് ഇപ്പോൾ നിങ്ങളെന്തിനു ഉറഞ്ഞു വായടിക്കണം? വ്യർത്ഥമായ വാഗ്വാദത്തിലും കലഹത്തിലും സ്വന്തം വീര്യം പാഴിലാക്കാതേ: സ്വന്തം വീട്ടിൽ പോരാട്ടവും വക്കാണവുമുണ്ടാക്കാതേ: അതു പാപമാണ്. ബ്രാഹ്മണനുള്ള സംസ്കാരമാർജ്ജിക്കാൻ നിങ്ങളുടെ ഉത്സാഹശക്തി മുഴുവൻ ഉപയോഗിക്കുക. അപ്പോൾ കാര്യമായി. എന്തുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു സംസ്കൃപണ്ഡിതന്മാരായിക്കൂടാ? ഭാരത

ത്തിലെ എല്ലാ ജാതിക്കാർക്കും സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം എത്തിച്ചു കൊടുക്കാൻ എന്തുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ ദശലക്ഷക്കണക്കിനു പണം ചെലവഴിക്കുന്നില്ല? ഇതാണ് പ്രശ്നം. ഇതെല്ലാം ചെയ്യുന്ന ആ മുഹൂർത്ത ത്തിൽ നിങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണർക്കു തുല്യരാകും. അതാണ് ഭാരതത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൻെറ രഹസ്യം.

ഭാരതത്തിൽ സംസ്കൃതവും ബഹുമതിയും ഒന്നിച്ചുപോകുന്നു: അതുണ്ടായാൽ മതി, നിങ്ങൾക്കെതിരായി ഉരിയാടാൻ ആരും മുതിരില്ല. ഒരേ ഒരു രഹസ്യമാണത്. അതു കൈക്കൊള്ളു. അദ്വൈതിയുടെ പഴയൊരു ദൃഷ്ടാന്തമുപയോഗിച്ചു പറയാം – സ്വകൃതഭ്രമത്തിൽ കഴിയു കയാണ് പ്രപഞ്ചമാസകലം. ഇച്ഛാശക്തിയിലത്രേ പ്രാഭവം. പ്രബല മായ ഇച്ഛാശക്തിയുള്ളവൻ തനിക്കു ചുറ്റും ഒരു പരിവേഷം പരത്തു ന്നു എന്നു പറയാം. അങ്ങനെ അയാൾ മറ്റുള്ളവരെയും തൻെറ മനസ്സിൻെറ പ്രസ്പന്ദാവസ്ഥയിലേക്കു കൊണ്ടുവരുന്നു. അത്തരം അമി താത്മാക്കൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ടുതന്നെ. എന്താണ് ആശയം? ഒരു പ്രബലൻ ആവിർഭവിക്കുമ്പോൾ അയാളുടെ വ്യക്തിമഹത്ത്വം നമ്മിലേക്കു അയാ ളുടെ ചിന്തകളെ കടത്തിവിടുന്നു: നമ്മുടെ ചിന്തകളും അയാളുടേതും സമമാകും: അങ്ങനെ നമ്മളും പ്രബലരാകും. എങ്ങനെയാണ് സംഘട നകൾ ഇത്ര പ്രബലങ്ങളാകുന്നത്? സംഘടന (വെറും) ഭൗതികമാ ണെന്നു പറയരുത് പ്രസക്തമായൊരുദാഹരണം; നാലു കോടി ഇംഗ്ലീ ഷുകാർ ഇവിടെയുള്ള മുപ്പതു കോടി ആളുകളെ ഭരിക്കുന്നതെന്തു കൊണ്ട്? മനശ്ശാസ്ത്രീയമായി ഇതിനു വിശദീകരണമെന്ത്? ആ നാലു കോടി തങ്ങളുടെ ഇച്ഛാശക്തിയെ ഏകീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന്നർത്ഥം അതിരറ്റ ശക്തിയെന്നത്രേ. നിങ്ങൾ മുപ്പതു കോടിയിൽ ഓരോരുത്ത ന്നും മറ്റുള്ളവരുടേതിൽനിന്നു വേറായ ഇച്ഛാശക്തിയാണുള്ളത്. അതു കൊണ്ട് മഹത്തായ ഒരു ഭാവിഭാരതം പടുത്തുകെട്ടുന്നതിൻെറ രഹസ്യം മുഴുവൻ സംഘടനയിൽ, ശക്തി സംഭരണത്തിൽ, ഇച്ഛാശക്തികളെ കൂട്ടിയിണക്കുന്നതിൽ, അത്രേ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്.

അഥർവവേദസംഹിതയിലുള്ള അദ്ഭുതമന്ത്രങ്ങളിലൊന്ന് എൻെറ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചുയരുന്നു. അതു പറയുകയാണ്; "നിങ്ങൾക്കെല്ലാം ഒരേ മനസ്സാവട്ടെ: ഒരേ ചിന്തയാവട്ടെ: ഒരേ മനസ്സായ ദേവതകൾക്കു പണ്ടു ഹവിസ്സു ലഭിച്ചു. ദേവതകൾക്കു ഒരേ മനസ്സായതുകൊണ്ടാണ് മനുഷ്യർക്ക് അവരെ ആരാധിക്കാവുന്നത്."[1] സമുദായത്തിൻെറ മർമ്മം ഐകമത്യമാണ്. ദ്രാവിഡൻ ആര്യൻ ബ്രാഹ്മണൻ അബ്രാഹ്മണൻ എന്നും മറ്റുമുള്ള നിസ്സാരതകളെക്കുറിച്ച് എത്രയേറെ പോരാടിക്കു ന്നുവോ, അത്രയേറെ ഭാവിഭാരതകജനകമായ വീര്യവും ശക്തിയും സംഭരിക്കുന്നതിൽനിന്നു നിങ്ങൾ അകന്നുപോകുന്നു. ഒരു കാര്യ

1 സംഗച്ഛധ്വം സംവദധ്വം സം വോ മനാംസി ജാനതാം
ദേവാ ഭാഗം യഥാ പൂർവേ. (ഋഗ്വേദം 10.191.2)

മോർക്കണം; ഭാവിഭാരതം അതിനെ മാത്രമാണ് ആശ്രയിച്ചു നില്ക്കു ന്നത്. ഇച്ഛാശക്തിയുടെ സംഭരണം, അവയെ കൂട്ടിയിണക്കൽ, അവയെ ല്ലാം ഒരേ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് ആവഹിക്കൽ – ഇതത്രേ മർമ്മം. ഓരോ ചൈനക്കാരനും തന്നിഷ്ടത്തിനൊത്തു ചിന്തിക്കുന്നു. ഒരുപിടി ജപ്പാൻ കാർ ഒരേ തരത്തിലും ചിന്തിക്കുന്നു. എന്താണ് ഫലമെന്നു നിങ്ങൾ ക്കൊക്കെ അറിയാം. ലോകചരിത്രത്തിലുടനീളമുള്ള ഗതി ഇതുതന്നെ. ഓരോ തവണയും കാണാം, ചെറുതും ഒതുങ്ങിയതുമായ ജനതകൾ വമ്പിച്ചതും കുത്തഴിഞ്ഞതുമായ ജനതകളെ ഭരിക്കുന്നു എന്ന്. ഇത് സ്വാഭാവികമാണ് താനും. കാരണം, ചെറുതും ഒതുങ്ങിയതുമായ ജനത കൾക്കു തങ്ങളുടെ ചിന്തകളെ ഒരിടത്തു കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ കൂടതലെളു പ്പമാണ്. അങ്ങനെ അവ വികസിക്കുന്നു. ജനതയുടെ വലുപ്പം കൂടും തോറും നിയന്ത്രണവും കൂടുതൽ ദുഷ്കരമാകും. ജന്മനാ അസംഘടി തമായ ഒരു ജനക്കൂട്ടംപോലെയുള്ള അവർക്കു തമ്മിൽച്ചേരുക സാദ്ധ്യ മല്ല. ഈ പിണക്കങ്ങളൊക്കെ നില്ക്കണം.

നമുക്കു മറ്റൊരു കുറവുകൂടിയുണ്ട്. സ്ത്രീകൾ എനിക്കു മാപ്പു തരണം. അടിമത്തത്തിൻെറതായ ശതകങ്ങളിൽ നാമൊക്കെ പെണ്ണു ങ്ങൾ മാത്രമുള്ള ഒരു ജനതയെപ്പോലായിരിക്കയാണ്. ഈ രാജ്യത്തോ മറ്റേതെങ്കിലും രാജ്യത്തോ മൂന്നു പെണ്ണുങ്ങളെ അഞ്ചുനിമിഷം ഒന്നിച്ചു നിർത്തിയാൽ കഴിഞ്ഞു, അവർ തമ്മിൽ പിണങ്ങുകയായി. യൂറോ പ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾ വലിയ സംഘങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുകയും തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചും മറ്റും വമ്പിച്ച പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ നടത്തുകയും മറ്റും ചെയ്യും. പിന്നെ അവർ തമ്മിൽ കലഹമായി. അപ്പോൾ വല്ല പുരുഷനും വന്ന് അവരെയൊക്കെ ഭരിക്കുന്നു. ലോക ത്തിലെവിടെയും അവരെ ഭരിക്കാൻ ഇന്നും വല്ല പുരുഷനും വേണം. നാം അവരെപ്പോലാണ്. സ്ത്രീകളാണ് നാം. സ്ത്രീകളെ നയിക്കാൻ ഒരു സ്ത്രീ വന്നാൽ ഉടനടി ഒന്നുചേർന്ന് അവരെ നിരൂപിക്കയായി: കണ്ടം കണ്ടമായി ചീന്തിക്കീറുകയായി; താണിരിക്കാൻ നിർബന്ധിക്കയായി. ഒരു പുരുഷൻ വന്നു കുറെ പരുഷമായി പെരുമാറിയാൽ, കൂടെക്കൂടെ കുറ്റപ്പെടുത്തിയാൽ, എല്ലാം നേരെയാകും. അത്തരം മാസ്മരശക്തി അവർക്കു സുപരിചിതമാണ്. ലോകം നിറയെ അത്തരം മാസ്മരവിദ്യ ക്കാരും മന്ത്രവാദികളുമാണ്. ഇതേ വിധത്തിൽ, നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിൽ വല്ലവരും എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് വലിയവനാകാൻ ശ്രമിച്ചാൽ, നാമൊക്കെ ചേർന്ന് അയാളെ പിടിച്ചമർത്താൻ നോക്കും. ഒരു വൈദേശികൻ വന്നു നമ്മെ തൊഴിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടാലോ എല്ലാം ശരിയായി. അതൊ ക്കെ നമുക്കു തുലോം പിരിചിതമാണ്, അല്ലേ? അടിമകൾ വലിയ ഉടമകളാകണം: അതുകൊണ്ട് അടിമത്തം വെടിയുക. അടുത്ത അമ്പതു കൊല്ലക്കാലത്തേക്കു[1] ഇതുമാത്രമാകണം മുദ്രവാക്യം – മഹിതയായ

1 ഈ പറഞ്ഞത് 1897 ഫെബ്രുവരിയിലും ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യം 1947–ലുമാണെന്ന് ഓർക്കുമല്ലോ.

ണപദ്ധതിയും, മൃതിയെക്കാൾ ഭയങ്കരമാണ്. ശിശുവിനെ പള്ളിക്കൂട ത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. അവൻ പഠിക്കുന്ന ഒന്നാമത്തെ സംഗതി തൻെറ അച്ഛൻ ഒരു വിഡ്ഢിയാണെന്നത്രേ. രണ്ടാമത്തേത് തൻെറ മുത്തച്ഛൻ ഭ്രാന്തനാണെന്ന്. മൂന്നാമത്തേത് തൻെറ ഗുരു ക്കന്മാരെല്ലാം കാപടികന്മാരാണെന്ന്. നാലാമത്തേതു മതഗ്രന്ഥങ്ങളെ ല്ലാം പച്ചക്കള്ളങ്ങളാണെന്ന്! വയസ്സു പതിനാറു തികയുമ്പോൾ, എല്ലും ജീവനുമില്ലാത്ത, നിഷേധങ്ങളുടെ ഒരു കൂമ്പാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു അവൻ. ഇതിൻെറ ഫലമോ? അമ്പതു കൊല്ലക്കാലമായി നിലവിലുള്ള ഈദൃശമായ വിദ്യാഭ്യാസം മൂന്നു പ്രവിശ്യകളിലെങ്ങും പ്രതിഭാ ശാലിയായ ഒരു പുരുഷനെയെങ്കിലും ഉളവാക്കിയിട്ടില്ലെന്നതത്രേ. പ്രതിഭാശാലികളത്രയും മറ്റു വല്ലേടത്തുമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടു ള്ളത്, ഈ രാജ്യത്തല്ല. അഥവാ, അവർ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ തുടച്ചു മാറ്റാനായി ഒരിക്കൽകൂടി പഴയ വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കു ചെന്നവരാണ്. നിങ്ങളുടെ മസ്തിഷ്കത്തിലേക്കു ചെലുത്തി അവിടെ മരണംവരെ ദഹിക്കാതെ അനിയതമായി വ്യാപരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളുടെ ആകെ ത്തുകയല്ല വിദ്യാഭ്യാസം. ജീവിതത്തെ പടുത്തുകെട്ടുന്ന, പുരുഷനെ വാർത്തെടുക്കുന്ന, സ്വഭാവത്തിനു രൂപം കൊടുക്കുന്ന, ആശയങ്ങളെ സാത്മ്യപ്പെടുത്തുകയാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. നിങ്ങൾ അഞ്ച് ആശയ ങ്ങളെ സാത്മ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അവയെ നിങ്ങളുടെ ജീവിത വും സ്വഭാവവുമാക്കിത്തീർത്തു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ, ഒരു ഗ്രന്ഥം മുഴു വൻ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയ മറ്റൊരുവനെക്കാൾ ഏറെ നിങ്ങൾക്കു വിദ്യാ ഭ്യാസമുണ്ട്. "യഥാ ഖരശ്ചന്ദന ഭാരവാഹീ ഭാരസ്യ വേത്താ ന തു ചന്ദനസ്യ" - ചന്ദനത്തടി ചുമക്കുന്ന കഴുതയ്ക്കു കനമേ അറിയാവൂ: മണമറിയാൻ വയ്യ. വസ്തുവിവരങ്ങൾ മാത്രമാണ് വിദ്യാഭ്യാസമെങ്കിൽ, ഗ്രന്ഥശാലകൾ ലോകത്തിലുള്ള പ്രാജ്ഞരിൽ പ്രമുഖരും, വിജ്ഞാന കോശങ്ങൾ ഋഷിമാരുമായേനേ. അതിനാൽ ആദർശം, മതപരവും മതേതരവുമായി രാജ്യത്തുള്ള വിദ്യാഭ്യാസമാകെ നമ്മുടെതന്നെ കയ്യിൽ വന്നു ചേരണമെന്നതത്രേ. അതു നമ്മുടെ ജനതയ്ക്ക് അനുരൂപമായ വഴികളിലും ഉപായങ്ങളിലുംകൂടി ആവുന്നിടത്തോളം കൊടുക്കേണ്ടതുമാണ്.

സ്വാഭാവികമായി, വളരെ വലിയൊരു പദ്ധതിയാണിത്, വളരെ വമ്പി ച്ചൊരു പരിപാടിയാണ്. എന്നെങ്കിലും ഇതു പ്രായോഗികമാകുമോ എന്നെനിക്കറിവില്ല. പക്ഷേ, ആ ജോലി നാം തുടങ്ങണം. എങ്ങനെ? ഉദാഹരണമായി മദ്രാസ് എടുക്കുക. നമുക്കൊരു ക്ഷേത്രം വേണം. ഹിന്ദുക്കളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒന്നാമതു വേണ്ടതു മതമാണ്. നിങ്ങൾ പറഞ്ഞേക്കും, മതവിഭാഗക്കാരെല്ലാം അപ്പോൾ അതേപ്പറ്റി കലഹിക്കുമെന്ന്. പക്ഷേ, അതിനെ വിഭാഗീയമല്ലാത്ത ഒരു ക്ഷേത്ര മാക്കാം. ഏതു വിഭാഗത്തിൻെറയും ഏറ്റവും വലിയ പ്രതീകമായ 'ഓം' ഒന്നു മതി അതിൽ. 'ഓം' പ്രതീകമായിക്കൂടാ എന്നു കരുതുന്ന ഒരു വിഭാഗമിവിടെയുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനു ഹിന്ദു എന്നു സ്വയം വിളിക്ക പ്പെടാനർഹതയില്ല. ഓരോരുത്തൻെറയും വിഭാഗീയാശയങ്ങൾക്കൊ

ഭാരതമാതാവ്! അക്കാലമത്രയും ഉണ്മയില്ലാത്ത മറ്റീശ്വരൻമാരെല്ലാം നമ്മുടെ മനസ്സിൽനിന്നു പോയ്മറയട്ടെ! ഉണർന്നിരിപ്പുള്ള ഒരേ ഒരീശ്വ രൻ ഇതുമാത്രം, നമ്മുടെ സ്വന്തം വംശം; എവിടെയും അവിടുത്തെ കൈകൾ, അവിടുത്തെ കാലുകൾ: എവിടെയും അവിടുത്തെ ചെവി കൾ: അവിടുന്ന് എല്ലാം ആവരണം ചെയ്യുന്നു. മറ്റീശ്വരൻമാരെല്ലാം ഉറക്കമാണ്. നമ്മുടെ ചുറ്റും കാണുന്ന ഈശ്വരനെ, വിരാട്ടിനെ[1] ആരാധിക്കാനാവാതെ, ഇല്ലാത്ത മറ്റേതീശ്വരൻമാരുടെ പിന്നാലെയാണ് നാം പോകുക? ഈ ഒരീശ്വരനെ ആരാധിച്ചാൽ മറ്റീശ്വരൻമാരെയെല്ലാം ആരാധിക്കാനും സാധിക്കും. അരനാഴിക നിരങ്ങാനാവാത്ത നാമാണ്, ഹനുമാനെപ്പോലെ കടൽ ചാടിക്കടക്കാൻ കൊതിക്കുന്നത്. അതസാ ദ്ധ്യം. എല്ലാവർക്കും യോഗികളാകണം, ധ്യാനിക്കണം! അസാദ്ധ്യം. പകൽ മുഴുവൻ ലോകത്തിലലിഞ്ഞുചേരുക, കർമ്മകാണ്ഡത്തിൽ കഴിയുക; സന്ധ്യയാകുമ്പോൾ ചീറ്റിക്കഴിയുക! അത്രയെളുപ്പമോ അത്? നിങ്ങൾ മൂന്നുവട്ടം ചമ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നു ചീറ്റിയതുകൊണ്ട് ഋഷിമാർ പറന്നുവരണമെന്നോ? ഇതൊരു നേരമ്പൊക്കോ? ഇതൊക്കെ വെറും വിഡ്ഢിത്തമാണ്. ആവശ്യം ചിത്തശുദ്ധിയാണ്, ഹൃദയപരിശുദ്ധി. അതു വരുന്നതെങ്ങനെ? ഒന്നാമത്തെ പൂജ വിരാട്പൂജയാണ് – നമ്മു ടെ ചുറ്റുമുള്ളവരെ പൂജിക്കൽ. അതിനെ പൂജിക്കൂ! നമ്മുടെ ഈശ്വര ന്മാരാണിവരൊക്കെ – മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും: മത്സരിക്കയും തമ്മിൽ തല്ലുകയും ചെയ്യുന്നതിനുപകരം നാം ആദ്യമേ പൂജിക്കേണ്ടവർ. നമ്മു ടെ യാതനകൾ അതിഭയങ്കരമായ കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലമാണ്: എന്നിട്ടും അതു നമ്മുടെ കണ്ണു തുറക്കുന്നില്ല!

ശരി. വിഷയത്തിൻെറ വിപുലതകൊണ്ട് എവിടെ നിർത്തണമെന്നറി യുന്നില്ല. മദ്രാസിൽ നിറവേറ്റേണ്ട പദ്ധതികളെ ചുരുക്കത്തിൽ നിങ്ങ ളുടെ മുമ്പിൽ വെച്ചിട്ടുവേണം എൻെറ പ്രസംഗം സമാപിപ്പിക്കാൻ. നമ്മുടെ ജനതയുടെ മതപരവും മതേതരവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറ മേൽ നമുക്കു പിടി വേണം. അതു നിങ്ങൾക്കു ബോധപ്പെട്ടോ? അതിനെപ്പറ്റി സ്വപ്നം കാണുക, സംസാരിക്കുക, ചിന്തിക്കുക. അതു പ്രവൃത്തിയിലേക്കു പകർത്തണം. അതുവരെ ഈ വംശത്തിനു മോചന മുണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു കിട്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ ത്തിനു ചില നല്ല വശങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ അതിൻെറ വമ്പിച്ചൊരു ന്യൂനത അതിൻെറ മേൻമയെയൊക്കെ കീഴ്ക്കിടയാക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്നാമത് ആണുങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒന്നല്ല ഈ വിദ്യാഭ്യാസം: എല്ലാത്തര ത്തിലും നിഷേധരൂപമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസം മാത്രമാണിന്നത്തേത്. നിഷേധരൂപമായ വിദ്യാഭ്യാസം, നിഷേധത്തിലടിയുറപ്പിച്ച ഏതു ശിക്ഷ

1 സർവതഃപാണിപാദം തത് സർവതോƒക്ഷിശിരോമുഖം
സർവതഃശ്രുതിമല്ലോകേ സർവമാവൃത്യ തിഷ്ഠതി. (ഗീത 13.13)

ത്തു ഹിന്ദുമതത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ എല്ലാവർക്കും അവകാശമുണ്ടാകും. പക്ഷേ നമുക്കു പൊതുവേ ഒരു ക്ഷേത്രം വേണം. മറ്റിടങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനും വെവ്വേറെ മൂർത്തികളും പ്രതീകങ്ങളുമുണ്ടാകുന്നതിൽ വിരോധമില്ല: എന്നാൽ ഇവിടെ നിങ്ങളോടു വിയോജിക്കുന്നവരുമായി കലഹിക്കരുത്. നമ്മുടെ വിഭിന്നവിഭാഗങ്ങൾക്കു പൊതുവേയുള്ള അടിസ്ഥാനതത്ത്വങ്ങളാണ് ഇവിടെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടത്. അതോടൊപ്പം വിഭിന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ഇവിടെ വന്നു തനതു സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കാനുള്ള പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യവും വേണം. ഒരു വ്യവസ്ഥ മാത്രം; മറ്റു വിഭാഗങ്ങളോടു കലഹിക്കരുത്. നിങ്ങൾക്കു പറയാനു ള്ളതു പറയുക. ലോകത്തിനത് ആവശ്യമാണ്. പക്ഷേ, മറ്റുള്ളവരെ ക്കുറിച്ചു നിങ്ങളെന്തു ചിന്തിക്കുന്നു എന്നറിയാൻ ലോകത്തിനു സമയമില്ല. നിങ്ങൾ അതു സ്വകാര്യമായി വെച്ചുകൊള്ളുക.

രണ്ടാമതായി ഈ ക്ഷേത്രത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥാപനം വേണം. ആ സ്ഥാപനത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ മതം പ്രചരിപ്പി ക്കുവാൻ അദ്ധ്യാപകരെ തയ്യാറാക്കണം. നമ്മുടെ ആളുകൾക്കു വേണ്ടുന്ന മതേതരമായ വിദ്യാഭ്യാസവും അവർതന്നെ നല്കണം. രണ്ടും അവർ നിർവ്വഹിക്കണം. ഇന്നുവരെ വീടുതോറും മതം കൊണ്ടുനടന്നതുപോലെ, മതേതരമായ വിദ്യാഭ്യാസവും നമുക്കു കൊണ്ടുനടക്കാം. അതു പ്രയാസമില്ലാതെ സാധിക്കും. ഗുരുക്കന്മാരും പ്രചാരകന്മാരുമായ ഇവരുടെ സംഘങ്ങൾവഴിയായി ഈ പ്രവൃത്തി പരക്കും. ഇതുപോലുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങൾ മറ്റിടങ്ങളിലും ക്രമേണ നമു ക്കുണ്ടാകും. അങ്ങനെ ഭാരതം മുഴുവൻ നമുക്കു വ്യാപിക്കാം. അതാ ണെൻെറ പദ്ധതി. അതു വളരെ വമ്പിച്ചതാണെന്നു തോന്നാം: എന്നാൽ വളരെ വേണ്ടപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. പണമെവിടെ എന്നു ചോദിച്ചേക്കും. പണം വേണ്ട, പണം ഒരു വസ്തുവല്ല. എൻെറ ജീവിതത്തിലെ കഴിഞ്ഞ പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലക്കാലം അടുത്തനേരത്തെ ഭക്ഷണം എവിടെനിന്നു കിട്ടും എന്ന് എനിക്കറിവില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ പണവും വേണ്ടുന്ന മറ്റു വസ്തുക്കളും വരുകതന്നെ വേണം. കാരണം, അവയൊക്കെ എൻെറ അടിമകളാണ്: മറിച്ച്, ഞാൻ അവയുടെ അടിമയല്ല. വരുക തന്നെ വേണം – അതാണ് വാക്ക്. ആണുങ്ങൾ എവിടെ? അതാണ് ചോദ്യം. മദ്രാസിലെ യുവജനങ്ങളേ, നിങ്ങളിലത്രേ എൻെറ ആശ. നിങ്ങളുടെ ജനതയുടെ വിളി നിങ്ങൾ കേൾക്കുമോ? എന്നെ വിശ്വസി ക്കുവാനുള്ള ചങ്കൂറ്റമുണ്ടായാൽ നിങ്ങളോരോരുത്തൻെറയും ഭാവി ശോഭനമാണ്. ശിശുവായിരുന്നപ്പോൾത്തന്നെ എനിക്ക് എന്നിലുണ്ടായി രുന്നതും ഇപ്പോൾ ഞാൻ പ്രായോഗികമാക്കുംപോലുള്ളതുമായ വമ്പിച്ച വിശ്വാസം നിങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ വെച്ചുപുലർത്തുക. നിങ്ങളോ രോരുത്തനും ആ വിശ്വാസം അവനവനിൽത്തന്നെ ഉണ്ടാകട്ടെ. അനശ്വ രമായ ആ ശക്തി ഓരോ ആത്മാവിലും നിലകൊള്ളുന്നു. അപ്പോൾ ഭാരതത്തെ മുഴുവൻ ഉയർത്താൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയും. അതേ, അപ്പോൾ ഭൂമുഖത്തുള്ള ഓരോ രാജ്യത്തേക്കും

നാം പോകും. നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ ലോകത്തിലെ ഓരോ ജനതയേയും രൂപപ്പെടുത്തുന്ന പല ശക്തികളിൽ ഒന്നായി അചിരേണ പര്യവസാനിക്കും. ഭാരത ത്തിലും വിദേശങ്ങളിലുമുള്ള ഓരോ മനുഷ്യവംശത്തിൻെറയും ജീവിത ത്തിൽ നമുക്കു പ്രവേശിക്കണം. ഈ നില കൈവരുത്താനാണ് നാം യത്നിക്കേണ്ടത്. എനിക്ക് അതിനു വേണ്ടതു ചെറുപ്പക്കാരെയാണ്. "യൗവനവും ശക്തിയും ഓജസ്സും മേധയുമുള്ളവർക്കാണ് ഈശ്വരൻ ലഭ്യമാകുന്നത്"[1] എന്നു വേദങ്ങൾ പറയുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഭാവി തിട്ട പ്പെടുത്തുവാനുള്ള സമയമിതാണ്. ഇപ്പോഴാണല്ലോ നിങ്ങൾക്കു യൗവ നത്തിൻെറ ഓജസ്സുള്ളത്. അല്ലാതെ, നിങ്ങൾ ക്ഷീണിച്ചു വാടുമ്പോഴല്ല: യൗവനത്തിൻെറ പുതുമയും ചുണയുമുള്ളപ്പോഴാണ് പ്രയത്നിക്കുക: ഇതാണ് സമയം. പ്രതിനവങ്ങളും അസ്പൃഷ്ടങ്ങളും അനാഘ്രാത ങ്ങളുമായ പുഷ്പങ്ങളേ ഭഗവത്പാദത്തിൽ അർപ്പിക്കാവൂ. അവയെ അവിടുന്നു കൈക്കൊള്ളുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ നിങ്ങളെത്തന്നെ ഉണർത്തുവിൻ. ജീവിതം ചുരുങ്ങിയതാണ്. വക്കീലാകാനും കലഹി ക്കാനും മറ്റുമല്ല നോക്കേണ്ടത് – ഇവയെക്കാൾ വലിയ കൃത്യങ്ങൾ ചെയ്തുതീർക്കാനുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ വംശത്തിൻെറ നന്മയ്ക്കും മനുഷ്യരാശിയുടെ സ്വസ്തിക്കുംവേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് അതി നെക്കാളൊക്കെ വളരെ വലിയ കൃത്യമാണ്. ഈ ജീവിതത്തിലുള്ള തെന്താണ്? നിങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളാണ്: ജീവിതം ശാശ്വതമെന്ന നൈസർ ഗ്ഗികബോധമാണ് നിങ്ങൾക്കുള്ളത്. ചിലപ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാർ വന്ന് എന്നോടു നിരീശ്വരതയെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാറുണ്ട്. ഒരു ഹിന്ദുവിനു നിരീശ്വരനാകാമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അവൻ യൂറോപ്പിലു ണ്ടായ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചേക്കും, ഭൗതികവാദിയാണെന്നു സ്വയം വിശ്വസിച്ചേക്കും. പക്ഷേ ഇതൊക്കെ താൽക്കാലികം മാത്രം. ഇതു നിങ്ങളുടെ രക്തത്തിലുള്ളതല്ല. നിങ്ങളുടെ ഘടനയിലില്ലാത്തതു വിശ്വ സിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു വയ്യ. നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ആശയറ്റ ഒരു പ്രവൃത്തിയാകും: അതുപോലുള്ളതൊന്നും ചെയ്യാൻ തുനിയരുത്. കുട്ടിക്കാലത്തു ഞാൻ അതു ചെയ്യാൻ യത്നിച്ചു: പക്ഷേ, കഴിഞ്ഞില്ല. ജീവിതം ഹ്രസ്വമാണ്: എന്നാൽ ആത്മാവ് അമരവും ശാശ്വതവുമാണ്. മരണമെന്ന വസ്തുത നിശ്ചിതമായിരിക്കെ, ഒരു വലിയ ആദർശം സ്വീകരിച്ചിട്ട് അതിനുവേണ്ടി ജീവിതം മുഴുവൻ നല്കുക തന്നെ. ഇതാകട്ടെ നമ്മുടെ തീരുമാനം. "സ്വജനതയുടെ മോക്ഷത്തി ന്നായി കൂടെക്കൂടെ പിറക്കുന്ന ഭഗവാൻ" – ഇവയാണ് നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വാക്കുകൾ. മഹാനായ ആ കൃഷ്ണൻ നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കയും ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയിൽ തുണയ്ക്കയും ചെയ്യട്ടെ!

***

1 യുവാ സ്യാത് സാധുയുവാധ്യായകഃ. ആശിഷ്ഠോ ദ്രഢിഷ്ഠോ ബലിഷ്ഠഃ. (തൈത്തിരീയോപനിഷത് 2.8.1)

16

ഔദാര്യം

മദ്രാസിൽ താമസിച്ച കാലത്തു ദാനനിരതമായ ഒരു സ്ഥാപന മായിരുന്ന ചെന്നപുരി അന്നദാനസമാജത്തിൻെറ വാർഷികസമ്മേള നത്തിൽ സ്വാമിജി അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. ചുരുങ്ങിയൊരു പ്രസംഗ ത്തിൽ, തനിക്കു മുമ്പ് ഒരു പ്രസംഗകൻ നടത്തിയ നിരീക്ഷണത്തെ – മറ്റു ജാതിക്കാരെ കൂട്ടാക്കാതെ ബ്രാഹ്മണനുമാത്രമായി നല്കുന്ന ദാനത്തെ നിന്ദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നിരീക്ഷണത്തെ – സ്വാമിജി പരാമർശിച്ചു. ഇതിനു നല്ലതും തീയതുമായ വശങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ഭാരതീയജനതയ്ക്കുള്ള സംസ്കാരമത്രയും, അനുഷ്ഠാ നത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്: നമ്മുടെ ചിന്തകന്മാരും അവരായിരുന്നു. അവരെ ചിന്തകരാക്കിയ ജീവിതോ പായങ്ങൾ എടുത്തുമാറ്റിയാൽ ജനത മുഴുവൻ അതിൻെറ ദുഷ്ഫലം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. ഭാരതത്തിലെ വിവേകശൂന്യമായ ഔദാര്യത്തെ മറ്റു ജനതകളുടെ നിയമാനുസാരിയായ ഔദാര്യത്തോടു തുലനം ചെയ്തുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു; ഭാരതത്തിലെ പിച്ചക്കാരൻ, മനസ്സോടെ കൊടുക്കുന്ന മനസ്സോടെ മേടിച്ച്, സമാധാനവും സംതൃപ്തി യുമുള്ള ഒരു ജീവിതം നയിക്കുന്നു; പക്ഷേ, പാശ്ചാത്യനായ പിച്ചക്കാ രൻ അനാഥശാലയിൽ പോകാൻ മടിച്ച് – ചോറിനെക്കാൾ മനുഷ്യന്നി ഷ്ടം സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് – സമുദായവൈരിയായ കവർച്ചക്കാരനായി മാറുകയും, അങ്ങനെ മജിസ്ട്രേട്ട്, പോലീസ്, ജയിൽ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവശ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു; പരിഷ്കാരമെന്ന രോഗം ഉള്ളിടത്തോളം കാലം ദാരിദ്ര്യം ഉണ്ടാകാതെ തരമില്ല. അതിനാൽ, ആശ്വാസം നല്കേണ്ടിയുമിരിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിലേതുപോലെ അവിവേകദാനമോ, അതോ പാശ്ചാത്യജനതകളുടേതുപോലെ സവിവേകദാനമോ വേണ്ടതെന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സംശുദ്ധരല്ലെങ്കിൽകൂടി ചില സന്ന്യാസിമാരെയെങ്കിലും, ഭിക്ഷ മേടിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് സ്വമതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഒരംശമെങ്കിലും പഠിക്കുവാൻ ഭാരതീയ സമ്പ്രദായം നിർബന്ധിച്ചു. പാശ്ചാത്യരീതി ദരിദ്രർക്ക് ആശ്വാസം നല്കുവാനുള്ള വ്യയകരമായ ഒരു പദ്ധതി ആവശ്യമാക്കുകയും, ഒടുവിൽ യാചകരെ കുറ്റവാളികളാക്കിത്തീർക്കയുമത്രേ ചെയ്യുന്നത്.

***

17

കല്ക്കത്തയിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

കല്ക്കത്തയിലെത്തിയ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളെ ജനങ്ങൾ ഉത്സാഹനിർഭരതയോടെ സ്വീകരിച്ചു. അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട നഗരവീഥികളിലൂടെയുള്ള ഘോഷയാത്രയിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു നോക്കുകാണാൻ വമ്പിച്ച ഒരു ജനതതി കാത്തുനിന്നു. ഔപചാരികമായി അദ്ദേഹത്തിനു സ്വീകരണം നല്കപ്പെട്ടത് ഒരാഴ്ചയ്ക്കുശേഷമാണ്, ദിവംഗതനായ രാജാ രാധാകാന്തദേവബഹദൂറിൻെറ ശോഭാബസ്സാറിലുള്ള ഭവനത്തിൽവെച്ച്. അപ്പോൾ ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചതു രാജാ വിജയകൃഷ്ണദേവബഹദൂറാണ്. അദ്ധ്യക്ഷൻെറ ചുരുങ്ങിയ ഉപക്രമപ്രസംഗത്തിനുശേഷം, താഴെ ചേർക്കുന്ന സ്വാഗതാശംസ വായിച്ച് ഒരു വെള്ളിസ്സമ്പുടത്തിലാക്കി സ്വാമിജിക്കു സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

ശ്രീമത് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്ക്

പ്രിയപ്പെട്ട സഹോദരാ,

കല്ക്കത്തയിലും ബംഗാളിൽ മറ്റു പല പ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ഹിന്ദുക്കൾ അങ്ങയുടെ ജന്മദേശത്തിലേക്കുള്ള ഈ മടക്കവേളയിൽ അങ്ങയ്ക്കു ഹാർദ്ദമായ സ്വാഗതമാശംസിക്കുന്നു. അഭിമാനത്തോടും കൃതജ്ഞതയോടുംകൂടിയാണ് ഞങ്ങൾ അതു ചെയ്യുന്നത്. ലോകത്തിൻെറ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ അങ്ങു ചെയ്ത മഹനീയമായ പ്രവൃത്തിയിലും നല്കിയ ദൃഷ്ടാന്തത്തിലുംകൂടി നമ്മുടെ മത ത്തിനു മാത്രമല്ല, നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും, വിശേഷിച്ചു നമ്മുടെ പ്രവിശ്യയ്ക്കും അങ്ങു ബഹുമതിയാർജ്ജിക്കയത്രേ ചെയ്തത്.

1893-ൽ ഷിക്കാഗോവിൽവെച്ച് നടത്തിയ 'ലോകമേള'യുടെ ഒരു വിഭാഗമായ മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ അങ്ങ് ആര്യമതത്തിൻെറ തത്ത്വങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചു. അങ്ങു നല്കിയ വ്യാഖ്യാനത്തിൻെറ സാരാംശം ശ്രോതാക്കളിൽ മിക്കവർക്കും ഒരു വെളിപാടുതന്നെയായിരുന്നു: അതിൻെറ രീതി, ഭംഗികൊണ്ടും ഊർജ്ജസ്വലതകൊണ്ടും അനിരോദ്ധ്യവുമായിരുന്നു അതിൽ ചോദ്യത്തിനു വക കണ്ടുകൊണ്ടായിരിക്കാം ചിലരതു സ്വീകരിച്ചത്: ചിലർ അതിനെ വിമർശിച്ചിരിക്കാം. പക്ഷേ, പൊതുവേ അതുളവാക്കിയ ഫലം സംസ്കാരസമ്പന്നരായ അമേരിക്കരുടെ മതപരമായ ആശയങ്ങൾക്കു സംഭവിച്ച ഒരു പരിവർത്തനം തന്നെയായിരുന്നു. അവരുടെ മനസ്സിൽ പുതിയ ഒരു വെളിച്ചം വീശി. പതിവുപോലെ അവർ ഉത്സാഹത്തോടും സത്യാനുരാഗത്തോടുംകൂടി അതിൽനിന്നു പൂർണ്ണമായ ഒരു പ്രയോജനമുണ്ടാക്കണമെന്നു തീരുമാനിക്കയും ചെയ്തു. അങ്ങയ്ക്കു ലഭിക്കുന്ന അവസരങ്ങൾ വിപുലീഭവിച്ചു: അങ്ങയുടെ പ്രവൃത്തികൾ വർദ്ധിച്ചു. പല 'സ്റ്റേറ്റു'കളിലെയും പലേ പട്ടണങ്ങളിൽനിന്നു വന്ന ആമന്ത്രണങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കു ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടിവന്നു. പല ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നല്കേണ്ടിവന്നു: പല സംശയങ്ങൾക്കു പ്രതിവിധി ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായും പല പ്രയാസങ്ങൾക്കു സമാധാനം കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതായും വന്നു. ഈ ജോലിയെല്ലാം ഉത്സാഹത്തോടും സാമർത്ഥ്യത്തോടും ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി അങ്ങു നിർവഹിച്ചു. അതു ചിരസ്ഥായിയായ ഫലങ്ങളുളവാക്കി. അമേരിക്കയിലെ ഐക്യനാടുകളിലുള്ള വിദ്യാസമ്പന്നമായ പല മണ്ഡലങ്ങളിലും അങ്ങയുടെ ഉദ്ബോധനം അഗാധമായ പ്രഭാവം ചെലുത്തി. അതു ചിന്തയെയും ഗവേഷണത്തെയും ഉത്തേജിപ്പിച്ചു. ഹിന്ദുമതാദർശങ്ങളെപ്പറ്റി ബഹുമാനാതിശയത്തിൽ കലാശിക്കത്തക്ക തരത്തിൽ ചിലരുടെ മതസങ്കല്പങ്ങളെ സുനിശ്ചിതമാംവണ്ണം മാറ്റുവാനും അതിനു സാധിച്ചു.

വിദൂരപാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ അങ്ങു ചെയ്ത ജോലിക്കു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു, ആദ്ധ്യാത്മികസത്യഗവേഷണത്തിനും മതങ്ങളുടെ തുലനാത്മകമായ പഠനത്തിനുംവേണ്ടിയുള്ള സംഘങ്ങളുടെയും സമാജങ്ങളുടെയും സത്വരമായ വളർച്ച. വേദാന്തദർശനം പഠിപ്പിക്കുവാൻ ലണ്ടനിൽ ഒരു മഹാവിദ്യാലയത്തിൻെറ സ്ഥാപകനായി അങ്ങയെ കണക്കാക്കാം. അങ്ങയുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ നിയതമാംവണ്ണം നടത്തപ്പെടുകയും, കണിശമായി കേൾക്കപ്പെടുകയും, വിപുലമാംവണ്ണം ശ്ലാഘിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അവയുടെ പ്രഭാവം, പ്രഭാഷണം നടന്ന മുറികളുടെ ഭിത്തികൾക്കു പുറത്തേക്കു പരന്നിട്ടുണ്ട്. ലണ്ടൻ വിടുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അവിടത്തെ വേദാന്താദ്ധ്യേതാക്കൾ അങ്ങയ്ക്കു നല്കിയ ആമന്ത്രണപത്രികയിൽ സ്പഷ്ടമായി രേഖപ്പെടുത്തിയ അവരുടെ കടപ്പാടുകൾ അവർക്ക് അങ്ങയോടുള്ള സ്നേഹവും ബഹുമാനവും തെളിയിക്കുന്നു.

ആര്യമതതത്ത്വങ്ങളോട് അങ്ങയ്ക്കുള്ള അവഗാഢവും തൊട്ടടുത്തതുമായ പരിചയംകൊണ്ടും അവ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു പ്രസംഗിക്കാനും എഴുതാനുമുള്ള സാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടും മാത്രമല്ല മിക്കവാറും അങ്ങയുടെ വ്യക്തിമഹത്ത്വംകൊണ്ടു കൂടിയാണ് ഒരു ഗുരുവെന്ന നിലയിൽ അങ്ങയ്ക്കു കൃതാർത്ഥത കൈവന്നിട്ടുള്ളത്. അങ്ങയുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾക്കും ഉപന്യാസങ്ങൾക്കും പുസ്തകങ്ങൾക്കും ആദ്ധ്യാത്മികവും സാഹിത്യപരവുമായ വമ്പിച്ച മേന്മകളാണുള്ളത്. അപ്പോൾ അവ ഉളവാക്കിയ ഫലം അനിവാര്യവുമത്രേ. എന്നാൽ അങ്ങയുടെ ലളിതവും സംശുദ്ധവും ത്യാഗപൂർണ്ണവുമായ ജീവിതവും, വിനയം ആത്മാർപ്പണം ആത്മാർത്ഥത എന്നീ ഗുണങ്ങളും മേൽച്ചൊന്ന ഫലത്തെ ഉത്കൃഷ്ടമാക്കിയ രീതി വാചാമഗോചരമത്രേ.

നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ ഉദാത്തമായ തത്ത്വങ്ങളുടെ ഉദ്ബോധകനെന്ന നിലയിൽ അങ്ങു ചെയ്ത സേവനങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ, അങ്ങയുടെ അഭിവന്ദ്യഗുരുവായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ സ്മരണയ്ക്കു മുമ്പിലും ആദരാഞ്ജലികൾ അർപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നു. അങ്ങയെ ഞങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചതിലുള്ള കടപ്പാട് ഏറിയകൂറും അദ്ദേഹത്തോടാണ്. അദ്ദേഹം അദ്ഭുതകരമായ തൻെറ ഉൾക്കാഴ്ചകൊണ്ട് നേരത്തേതന്നെ അങ്ങയിൽ ദിവ്യമായ ഒരു തേജഃസ്ഫുലിംഗം കണ്ടെത്തുകയും ഇപ്പോൾ സന്തോഷപ്രദമാംവണ്ണം സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ഒരു ജീവിതസരണി അങ്ങയ്ക്കുണ്ടാകാൻ പോകുന്നതായി പ്രവചിക്കയും ചെയ്തു. അങ്ങയ്ക്ക് ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിച്ചുനല്കിയ കാഴ്ചയും ദിവ്യമായ ബുദ്ധിശക്തിയും ഉന്മുദ്രമാക്കിയതു പരമഹംസരാണ്. പ്രത്യക്ഷാതീതമായ മണ്ഡലത്തിൽ അങ്ങു നടത്തിയ ഗവേഷണങ്ങളെ തുണച്ചതും, ദിവ്യമായ ഒരു സ്പർശത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുനിന്നതുമായ ആ തിരിവ് അങ്ങയുടെ ചിന്തകൾക്കും ആകാംക്ഷകൾക്കും നല്കിയതും പരമഹംസരാണ്. പിൻതലമുറകൾക്ക് അദ്ദേഹം നല്കിയ ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട സമ്പത്തും അങ്ങുതന്നെ.

മഹാത്മൻ, സ്വയം സ്വീകരിച്ച ആ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സ്ഥൈര്യവും ധൈര്യവുമാർന്നു പ്രവർത്തിച്ചുമുന്നേറിയാലും. അങ്ങയ്ക്ക് ഒരു ലോകംതന്നെ ജയിച്ചടക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അജ്ഞരും സംശയാലുക്കളും സ്വമനസ്സാലെ അന്ധരുമായവർക്കു ഹിന്ദുമതത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതായും സാധൂകരിക്കേണ്ടതായുമിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ അഭിനന്ദനത്തെ കവരുന്ന ഒരു മനോഭാവത്തോടുകൂടിയാണ് അങ്ങതു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. അതിൽ അങ്ങു വരിച്ച സാഫല്യത്തിനു പല നാടുകളും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ വളരെയേറെ ഇനിയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. നമ്മുടെ രാജ്യം – അങ്ങയുടെ രാജ്യമെന്നാണ് പറയേണ്ടത് – അങ്ങയെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകഴിയുകയാണ്. ഒട്ടേറെ ഹിന്ദുക്കൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ ഹിന്ദുമതതത്ത്വങ്ങൾ

വിശദീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അപ്പോൾ മഹത്തായ ആ പ്രയത്നത്തിനു തയ്യാറാകുക. അങ്ങയിലും, നമ്മുടെ ഈ കർത്തവ്യത്തിന്റെ ധാർമ്മികതയിലും ഞങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്. നമ്മുടെ ജനതാമതം ഭൗതികമായ വിജയങ്ങളൊന്നുമല്ല തേടുന്നത്. അതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ആദ്ധ്യാത്മികങ്ങളാണ്: ഭൗതികമായ നോട്ടത്തിൽനിന്ന് അകന്നു മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു സത്യമത്രേ അതിന്റെ ആയുധം. ചിന്തോന്മുഖമായ യുക്തിശക്തിക്കേ ആ സത്യം കീഴടങ്ങൂ. ഉൾക്കണ്ണ് തുറക്കാനും, ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ കവച്ചു കടക്കാനും മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശരിയായി പഠിക്കാനും പരമമായ സത്യത്തെ നേരിടാനും, മനുഷ്യരെന്ന നിലയിൽ തങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും ലക്ഷ്യവും സാക്ഷാത്കരിക്കാനും, ലോകത്തെയും, വേണ്ടിടത്തു ഹിന്ദുക്കളെയും, ആഹ്വാനം ചെയ്യുക. ആ പ്രബോധനം നല്കുവാനും, ആഹ്വാനം മുഴക്കുവാനും അങ്ങയെക്കാൾ യോഗ്യനായ മറ്റൊരാൾ ഇല്ലതന്നെ. ഈശ്വരൻതന്നെ സ്പഷ്ടമായി അങ്ങയെ ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ള ആ പ്രവൃത്തിയിൽ ഹാർദ്ദമായ സഹാനുഭൂതിയും സംശുദ്ധമായ സഹകരണവും അങ്ങയ്ക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പു നല്കുക മാത്രമാണ് ഞങ്ങളുടെ കരണീയം.

എന്ന്,

പ്രിയപ്പെട്ട സഹോദരാ,

അങ്ങയുടെ വിധേയരായ സുഹൃത്തുക്കളും അഭിനന്ദകരും.

താഴെ കൊടുക്കുന്ന തരത്തിൽ സ്വാമിജി മറുപടി പറഞ്ഞു;

മനുഷ്യനു വ്യക്തിത്വത്തെ സാമാന്യത്തിലാഴ്ത്താൻ ഒരാഗ്രഹമുണ്ട്: ത്യജിക്കാനും പറന്നുമറയാനും ശരീരത്തോടും കഴിഞ്ഞ കാലത്തോടുമുള്ള കൂട്ടുകെട്ടുകളെ വെട്ടിമാറ്റാനും അവൻ യത്നിക്കുന്നു: സ്വയം മനുഷ്യനാണെന്ന വസ്തുതപോലും മറക്കാൻ പണിപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും ഹൃദയത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ മൃദുലമായ ഒരു നാദം, ഒരു നൂലിന്റെ സ്പന്ദം, ഒരു മന്ത്രിക്കലുണ്ട്. അതു പറയുന്നു, കിഴക്കാകട്ടെ പടിഞ്ഞാറാകട്ടെ, വീടാണേറ്റവും നല്ലത്. ഈ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനനഗരിയിലുള്ള പൗരന്മാരേ, ഒരു സന്ന്യാസിയായിട്ടോ മതപ്രചാരകനായിട്ടുപോലുമോ അല്ല ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നത്: മറിച്ച്, പതിവുപോലെ നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കാനായി കല്ക്കത്തയിലെ ആ പയ്യനായിട്ടാണ്. അതേ, ഈ പട്ടണത്തെരുവുകളിലെ പൊടിയിലിരിക്കാനും, ശിശുസാധാരണമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടേ സഹോദരന്മാരായ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ എന്റെ ഹൃദയം തുറന്നുവെയ്ക്കാനും ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് 'സഹോദര' എന്ന നിസ്തുലമായ ആ വാക്കു പയോഗിച്ചതിനു നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ ഉള്ളഴിഞ്ഞ നന്ദി. ശരിയാണ്, നിങ്ങളുടെ സഹോദരനാണ് ഞാൻ: എന്റെ സഹോദരന്മാർ നിങ്ങളും. ഞാൻ പുറപ്പെടുന്നതിനു തൊട്ടു മുമ്പായി ഒരിംഗ്ലീഷ്സുഹൃത്തു ചോദിച്ചു, 'സ്വാമി, ഭോഗപൂർണ്ണവും ശ്ലാഘ്യവും പ്രബലവുമായ പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ നാലു കൊല്ലത്തെ അനുഭവങ്ങൾക്കുശേഷം ഇന്നിപ്പോൾ അങ്ങയുടെ മാതൃഭൂമിയെ അങ്ങ് എങ്ങനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു?' എന്റെ മറുപടി ഇത്രമാത്രമായിരുന്നു; 'അവിടെനിന്നു പുറപ്പെടും മുമ്പു ഞാൻ ഭാരതത്തെ സ്നേഹിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഭാരതഭൂമിയിലെ പൊടിപോലും എനിക്കു പരിശുദ്ധമായി തോന്നുന്നു. അവിടത്തെ കാറ്റുപോലും എനിക്കു പരിശുദ്ധമാണ്. അതെന്റെ പുണ്യഭൂമിയാണ്, പുണ്യതീർത്ഥ മാണ്.''

കല്ക്കത്തയിലെ പൗരന്മാരേ, എൻെറ സഹോദരന്മാരേ, എന്നോടു നിങ്ങൾ കാട്ടിയ ദയാവായ്പിൽ എനിക്കുള്ള കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുക സാധ്യമല്ല. ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങളോട് കൃതജ്ഞത കാട്ടു ന്നത് അയുക്തമാവാം: കാരണം, നിങ്ങൾ എൻെറ സഹോദരന്മാരാണ്. നിങ്ങൾ സഹോദരൻെറ ചുമതല നിർവഹിക്കുകമാത്രമാണ് ചെയ്തത്: അതേ, ഒരു ഹിന്ദുസഹോദരൻെറ ചുമതല. അങ്ങനെയുള്ള കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും ബന്ധുത്വങ്ങളും സ്നേഹവും നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയുടെ അതിരുകൾക്കു പുറത്തൊരിടത്തും ഇല്ലതന്നെ.

മതമഹാസമ്മേളനം നിശ്ചയമായും വമ്പിച്ച ഒരേർപ്പാടുതന്നെയാ യിരുന്നു. ഈ നാട്ടിലെ പല പട്ടണങ്ങളിലുംവെച്ച്, ആ സമ്മേളനം സംഘടിപ്പിച്ച സജ്ജനങ്ങളോടു നാം കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തിയി ട്ടുണ്ട്. അവർ നമ്മോടു കാട്ടിയ സൗജന്യത്തിനു നാം കാട്ടിയ കൃത ജ്ഞത അവർ തികച്ചും അർഹിക്കയും ചെയ്തു. എങ്കിലും മതമഹാ സമ്മേളനത്തിൻെറ ചരിത്രം അന്വയിച്ചുകേൾപ്പിക്കുവാൻ എന്നെ സദയം അനുവദിക്കുക. അവർക്കൊരു കുതിരയെ വേണ്ടിയിരുന്നു, കയറി ഓടിക്കാൻ. മതസമ്മേളനത്തെ അവിശ്വാസികളുടെ ഒരു പടയണിയാക്കിത്തീർക്കാൻ കച്ചകെട്ടിയ ആളുകൾ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വിധി വിപരീതമായി അതങ്ങനെ ആകാതെയും വയ്യ. അവരിൽ ഏറിയകൂറും സൗജന്യശാലികളാണ്. എന്നാൽ നാം അവരോട് വേണ്ടത്ര കൃതജ്ഞത പ്രകടിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

വേറൊരു വശത്തുകൂടി പറഞ്ഞാൽ അമേരിക്കയിൽ എൻെറ ദൗത്യം മതമഹാസമ്മേളനത്തോടല്ലായിരുന്നു. അതു വശാൽ വന്നുകൂടി യെന്നേയുള്ളു. അതൊരു തുടക്കം, അവസരംമാത്രം. അതിനുവേണ്ടി ആ സമ്മേളനാംഗങ്ങളോടു നമുക്കു വളരെ നന്ദിയുമുണ്ട്. എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ, അമേരിക്കരായ മഹാജനങ്ങളോടാണ്, സ്നേഹസമ്പ ന്നവും ഉദാരവും മഹത്തുമായ അമേരിക്കൻജനതയോടാണ്, നമുക്കു നന്ദി വേണ്ടത്. അവിടെയാണ് മറ്റെല്ലായിടത്തെക്കാളുമേറെ സൗഭ്രാത്ര ഭാവന വികസിച്ചിട്ടുള്ളത്. തീവണ്ടിയിൽവെച്ച് അഞ്ചു മിനിട്ടു നേരത്തേ ക്കു നിങ്ങളെ ഒരമേരിക്കൻ കണ്ടെത്തി: നിങ്ങൾ അയാളുടെ സുഹൃ ത്തായിക്കഴിഞ്ഞു: അടുത്ത നിമിഷം അയാൾ നിങ്ങളെ സ്വഗൃഹ ത്തിലേക്ക് അതിഥിയായി ക്ഷണിക്കയും, തുടർന്ന് അവിടെയുള്ള തൻെറ ജീവിതമർമ്മങ്ങളെല്ലാം തുറന്നുകാട്ടുകയുമായി. ഇതാണ് അമേ രിക്കൻജനതയുടെ സ്വഭാവം. നാം അത് അത്യന്തം അഭിനന്ദിക്കുന്നു. എന്നോട് അവർ കാട്ടിയ ദയാവായ്പ് അവർണ്ണ്യമാണ്. എന്നോടുണ്ടായ അവരുടെ അത്യന്തദയാപൂർണ്ണവും അദ്ഭുതകരവുമായ പെരുമാറ്റം വർണ്ണിച്ചുകേൾപ്പിക്കാൻ പല കൊല്ലങ്ങൾ വേണം. ഇതുപോലെതന്നെ, അറ്റ്ലാൻറിക്കിൻെറ മറുകരയിൽ പാർക്കുന്ന മറ്റേ ജനതയോടും നമുക്കു നന്ദി വേണം. ഇംഗ്ലീഷുകാരോട് എനിക്കുണ്ടായിരുന്നതിലേറെ വിദ്വേഷത്തോടുകൂടി ആരും ഇംഗ്ലീഷ്ഭൂമിയിൽ കാലുകുത്തിയിരിക്കില്ല. ഈ പ്രസംഗവേദിയിൽത്തന്നെ സന്നിഹിതരായ ഇംഗ്ലീഷ്സുഹൃത്തു ക്കൾ ആ വസ്തുതയ്ക്കു സാക്ഷ്യം വഹിക്കും. എന്നാൽ ഞാൻ അവരു ടെയിടയിൽ

ഏറെയേറെ താമസിച്ച്, ഇംഗ്ലീഷ് ജീവിതമാകുന്ന യന്ത്ര ത്തിൻെറ തിരിപ്പുകൾ നോക്കിക്കണ്ടതോടുകൂടി, അവരുടെ ഹൃദയ ത്തുടിപ്പുകൾ എവിടെയെന്നു കാണാനിടയായി: അവരെ ഏറെയേറെ സ്നേഹിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. സഹോദരന്മാരേ, ഇവിടെ സന്നിഹിതരായ നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ എന്നേക്കാൾ കൂടുതൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരെ സ്നേഹിക്കു ന്നവനായി ആരുമില്ല. അവിടെ നടക്കുന്നതെന്തെന്നു കണ്ടറിയണം. അവരോടു കൂടിക്കലരണം. എല്ലാ ദുരിതങ്ങളും കഷ്ടതകളും അജ്ഞാന മെന്ന ഒരേ കാരണത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതായി നമ്മുടെ ദർശനം, ഭാരതീയദർശനമായ വേദാന്തം, സംക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളതിൻവണ്ണം, നമ്മളും ഇംഗ്ലീഷുകാരും തമ്മിലുണ്ടാകുന്ന വൈഷമ്യങ്ങൾക്കും മുഖ്യകാരണം അജ്ഞാനംതന്നെയാണ്. അവരെ നമുക്ക് അറിയാൻ വയ്യാ: അവർക്കു നമ്മെയും.

ദൗർഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, പാശ്ചാത്യദൃഷ്ടിയിൽ ആദ്ധ്യാത്മികത – എന്തിന്, നൈതികതപോലും – ഐഹികമായ ആഭ്യുദയത്തോടു സദാ ബന്ധപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷുകാരനോ മറ്റേതെങ്കിലും പാശ്ചാത്യനോ നമ്മുടെ മണ്ണിൽ കാലുകുത്തി, ദാരിദ്ര്യവും കഷ്ടതകളും നിറഞ്ഞ ഈ നാടു കാണുമ്പോൾ പെട്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയായി ഇവിടെ മതമോ നൈതികതപോലുമോ ഇല്ലെന്ന്. അയാളുടെ സ്വന്തം അനുഭവം ശരിയാണ്. യൂറോപ്പിൽ ശൈത്യപാരുഷ്യവും മറ്റുംകൊണ്ട്, ദാരിദ്ര്യവും പാപാചരണവും ഒത്താണ്, പോകുക. പക്ഷേ ഭാരതത്തിലെ കഥ അതല്ല. ഭാരതത്തിലുള്ള എൻെറ അനുഭവത്തിൽ ഒരുവൻ കൂടുതൽ ദരിദ്രനാണെങ്കിൽ കൂടുതൽ ധാർമ്മികനുമായിരിക്കയാണ് പതിവ്. ഇതു മനസ്സിലാക്കാൻ കാലം കുറേ പിടിക്കും. ഭാരതീയജനതയുടെ ജീവിതരഹസ്യമായ ഈ വസ്തുത മനസ്സിലാക്കാൻ വേണ്ടത്ര ക്ഷമ കാട്ടുന്ന വിദേശീയർ എത്രയുണ്ട്? ജനതയെ പഠിക്കുവാനും മനസ്സിലാക്കുവാനും വേണ്ടത്ര ക്ഷമയുള്ളവർ ചുരുക്കം. ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്രമാണ്, ദാരിദ്ര്യത്തിനു കുറ്റമെന്നും പാപമെന്നും അർത്ഥം കല്പിക്കാത്ത ഒരേയൊരു ജനതയുള്ളത്. ഇവിടെ ദാരിദ്ര്യത്തിനു കുറ്റമെന്നർത്ഥകല്പന ചെയ്യുന്നതിനുപകരം അതിനെ ദിവ്യമെന്നെണ്ണുകയാണ്. യാചകൻെറ വേഷം നാട്ടിലെ ഏറ്റവും പ്രമുഖരുടെ വേഷമായിരിക്കയുമാണ്. മറുവശത്ത്, പാശ്ചാത്യരുടെ സാമുദായികസ്ഥാപനങ്ങളെ നാം ക്ഷമയോടെ പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്: അല്ലാതെ, അവയെപ്പറ്റി തലകാഞ്ഞുള്ള തീർപ്പുകളിലേക്കു പാഞ്ഞെത്തിക്കൂടാ. അവിടെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ സ്വതന്ത്രമായ പെരുമാറ്റം, വ്യത്യസ്തമായ കീഴ്വഴക്കങ്ങളും രീതികളും – ഇവയ്ക്കൊക്കെ അവയുടേതായ അർത്ഥമുണ്ട്, മഹനീയവശങ്ങളുണ്ട്: അവയൊക്കെ നിങ്ങൾ ക്ഷമയോടുകൂടി പഠിക്കണമെന്നുമാത്രം. അവരുടെ കീഴ്വഴക്കങ്ങളും രീതികളും നാം കടമെടുക്കണമെന്നല്ല എൻെറ വിവക്ഷ: നമ്മിൽനിന്ന് അവരും കടം വാങ്ങാൻ പോകുന്നെ ന്നല്ല. കാരണം ഓരോ ജനതയുടെയും രീതികളും കീഴ്വഴക്കങ്ങളും

ശതകങ്ങളിലൂടെയുള്ള അവയുടെ ശാന്തമായ വളർച്ചയുടെ ഫലങ്ങ ളാണ്. അവയ്ക്കെല്ലാം പിമ്പിൽ ഗഹനമായ ഒരർത്ഥമുണ്ട്. അതിനാൽ നമ്മുടെ രീതികളെയും കീഴ്വഴക്കങ്ങളെയും അവരോ, അവരുടേതിനെ നമ്മളോ പരിഹസിക്കേണ്ടതില്ല.

ഈ സദസ്സിൽവെച്ച് ഒരു പ്രസ്താവനകൂടി ചെയ്യാൻ ഞാനാഗ്രഹി ക്കുന്നു. അമേരിക്കയിൽ ചെയ്ത ജോലിയെക്കാൾ കൂടുതൽ എനിക്കു തൃപ്തികരമായിട്ടുള്ളത് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചെയ്തതാണ്. പ്രസരിപ്പും ചുണയും സ്ഥിരതയുമുള്ള ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ – ഇങ്ങനെ പറയാൻ എന്നെ അനു വദിച്ചാൽ – അതേ, അയാളുടെ തലയോടിനു മറ്റുള്ളവരുടേതിനെക്കാൾ കട്ടി തെല്ലു കൂടും. ഒരാശയം അയാളുടെ മസ്തിഷ്കത്തിലെത്തിച്ചാൽ പിന്നതു വെളിയിൽ ചാടിപ്പോകയില്ല: ആ വംശത്തിൻെറ വമ്പിച്ച അനുഷ്ഠാനപരതയും വീര്യവും ആ ആശയത്തെ അങ്കുരിപ്പിച്ചു പെട്ടെന്നു ഫലവത്താക്കും. മറ്റൊരു രാജ്യത്തും അതങ്ങനെയല്ല: ആ വംശത്തിൻെറ വമ്പിച്ച അനുഷ്ഠാനപരതയും വീര്യവും മറ്റൊരിടത്തും കാണാനില്ല. അവർക്കു ഭാവന കുറയും, എന്നാൽ പ്രവൃത്തികൂടും. ഇംഗ്ലീഷ്ഹൃദയത്തിൻെറ ഉറവിടം, മൗലികമായ ചാലനയന്ത്രം എന്തെന്ന് ആർക്കറിയാം? അവിടെ എത്രമാത്രം ഭാവനയാണ്, ഭാവങ്ങളാണുള്ളത്! വീരന്മാർ നിറഞ്ഞ ഒരു ജനതയാണത്: അവരാണ് യഥാർത്ഥക്ഷത്രിയന്മാർ. തനതു ഭാവങ്ങളെ മറയ്ക്കാനാണ് അവർ ശീലിക്കുന്നത്: തുറന്നു കാട്ടാനല്ല. ശൈശവം മുതൽ ആ നിലയിലെത്തത്തക്ക പരി ശീലനമാണ് അവർക്കു കിട്ടുന്നത്. ചുരുക്കമായിട്ടേ ഭാവപ്രകാശനത്തി നൊരുങ്ങുന്ന ഒരിംഗ്ലീഷുകാരനെ, ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരിയെപ്പോലും, കാണാൻ പറ്റൂ. ഏറ്റവും ധീരനായ ബംഗാളിതന്നെ അനുകരിക്കാൻ നോക്കട്ടെ. അമ്പരന്നുപോകും: അമ്മട്ടിലുള്ള ജോലി ചെയ്യാനും കർത്ത വ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കാനും ഒരുങ്ങുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാരികളെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ധീരതയുടെ ഈ എടുപ്പുകളൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും, പോരാളിയുടെ കവചത്തിനു പിമ്പിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് ഹൃദയത്തിൽ ഭാവ ങ്ങളുടെ അഗാധമായ ഒരുറവിടമാണുള്ളത്. അവിടെയെത്താനുള്ള വഴി മനസ്സിലാക്കിയാൽ, അവിടെ ചെന്നെത്തിയാൽ, ഇംഗ്ലീഷുകാര നോടു വ്യക്തിപരമായ സമ്പർക്കം പുലർത്താനും കൂടിക്കഴിയാനും നിങ്ങൾക്കു സാധിച്ചാൽ, അയാൾ ഹൃദയകവാടങ്ങൾ തുറക്കും: എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി അയാൾ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തും വിധേയനുമാകും. അതുകൊണ്ട്, എൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചെയ്ത ജോലിയാണ് മറ്റിടങ്ങളിലേതിനെ അപേക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ തൃപ്തികരം. നാളെ ഞാൻ മരിച്ചാൽത്തന്നെ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചെയ്ത ജോലി നശിക്കി ല്ലെന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു: അതു സദാ വളർന്നേ വരും.

സഹോദരന്മാരേ, എൻെറ ഹൃദയത്തിലെ ഏറ്റവും നിഗൂഢമായ ഒരു

തന്തുകൂടി നിങ്ങൾ സ്പർശിക്കയുണ്ടായി. എന്റെ ഗുരുവും സ്വാമി യും വീരനും ആദർശവും ജീവിതത്തിലെ ഈശ്വരനുമായ ശ്രീരാമ കൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ നാമഗ്രഹണമത്രേ അത്. ചിന്തകൊണ്ടോ വാക്കുകൊണ്ടോ പ്രവൃത്തികൊണ്ടോ വല്ലതും എനിക്കു നിറവേറ്റാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ലോകത്തിലെങ്ങാനുമുള്ള ഒരാളെ സഹായിക്ക ത്തക്ക ഒരു വാക്കെങ്കിലും എപ്പോഴെങ്കിലും എന്റെ ചുണ്ടിൽനിന്നു വീണിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഞാനത് ഒരു തരത്തിലും അവകാശപ്പെടുന്നില്ല. അതദ്ദേഹത്തിൻേറതാണ്. എന്നാൽ എന്റെ ചുണ്ടിൽനിന്നു ശാപവച സ്സുകൾ പൊഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വിദ്വേഷം പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതൊക്കെ എൻേറതുതന്നെ; അല്ലാതെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെതല്ല. ദുർബ്ബല മായിരുന്നതെല്ലാം എൻേറത്: ജീവിതസന്ദായകവും ഉപോദ്ബലകവും ശുദ്ധവും ദിവ്യവുമായിട്ടുള്ളതൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രചോദനവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനങ്ങളും അദ്ദേഹംതന്നെയുമാണ്. അതേ, സുഹൃ ത്തുക്കളേ, ലോകം ഇനിയും ആ മനുഷ്യനെ അറിയേണ്ടതായിട്ടാണിരി ക്കുന്നത്. ലോകചരിത്രത്തിൽ പ്രവാചകന്മാരെയും അവരുടെ ജീവിത ങ്ങളെയും കുറിച്ച് നാം വായിക്കാറുണ്ട്. ശതകങ്ങളിലായി രൂപപ്പെടുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെയും, ശിഷ്യന്മാരുടെ പ്രവൃത്തികളിലൂടെയുമാണ് അവർ നമ്മുടെയടുക്കൽ എത്തുന്നത്. പ്രാചീന പ്രവാചകന്മാരുടെ മഹനീയജീവിതങ്ങൾ ആയിരമായിരം സംവത്സരങ്ങളിലെ മിനുക്കു പണിയും കടച്ചിലുംകൊണ്ടു രൂപപ്പെട്ടിട്ടാണ് നമുക്കു കിട്ടുക. എങ്കിലും എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, അവരിലാരുടെ ജീവിതവും, എന്റെ കണ്ണു കൊണ്ടു കണ്ട ആ ജീവിതത്തോട് – ആരുടെ തണലിലാണോ ഞാൻ ജീവിച്ചത്, ആരുടെ ചേവടികൾ പടിഞ്ഞാണോ ഞാൻ സമസ്തവും പഠിച്ചത് – ആ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ ജീവിതത്തോട് – സമുജ്ജ്വലതയിൽ കിടപിടിക്കില്ല. അതേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, സുപ്രസി ദ്ധമായ ആ ഗീതാവചനം നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിവുള്ളതാണല്ലോ;

യദാ യദാ ഹി ധർമ്മസ്യ ഗ്ലാനിർഭവതി ഭാരത,
അഭ്യുത്ഥാനമധർമ്മസ്യ തദാത്മാനം സൃജാമ്യഹം.
പരിത്രാണായ സാധൂനാം വിനാശായ ച ദുഷ്കൃതാം
ധർമ്മസംസ്ഥാപനാർത്ഥായ സംഭവാമി യുഗേ യുഗേ.

''ഹേ ഭാരത, ധർമ്മം തളരുമ്പോഴെല്ലാം, അധർമ്മം വളരുമ്പോഴെല്ലാം ഞാൻ ദേഹം കൈക്കൊള്ളുന്നു. ശിഷ്ടന്മാരെ രക്ഷിക്കാനും ദുഷ്ട ന്മാരെ ശിക്ഷിക്കാനും ധർമ്മത്തെ ഭദ്രമാക്കാനും ഞാൻ യുഗംതോറും ജനനം വരിക്കുന്നു.''

ഇതോടൊപ്പം ഒരു സംഗതികൂടി അറിയേണ്ടതുണ്ട്. അതുപോലൊരു വസ്തുത ഇന്നു നമ്മുടെ കൺമുമ്പിലുണ്ട്. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ വമ്പിച്ച വേലിയേറ്റം ഉണ്ടാകുന്നതിനുമുമ്പ്, ചെറിയ തോതിലുള്ള ആവിഷ്കാര ങ്ങൾ, ചുഴികളെന്നോണം, സമുദായത്തിലെവിടെയും കാണപ്പെടുന്നു. ആദ്യം അറിയപ്പെടാതെ, കാണപ്പെടാതെ ഓർക്കപ്പെടാതെയാണ് ഇവയിൽപ്പെട്ട ഒന്ന് ആവിർഭവിക്കുക. ക്രമേണ അതു വളർന്നു, മറ്റു

ചിറ്റുചുഴികളെയെല്ലാം വിഴുങ്ങി, ആത്മസാത്കരിച്ചു പെരുകുന്നു; വേലിയേറ്റത്തിലുള്ള ഒരു തിരപോലെ വളർന്നു, തടുക്കാനാവാത്ത ഊക്കോടുകൂടി, സമുദായത്തിൻെറമേൽ ചെന്നടിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുപോലൊന്നാണ് നമ്മുടെ മുമ്പിൽ സംഭവിച്ചുവരുന്നത്. കണ്ണുണ്ടെങ്കിൽ അതു നിങ്ങൾക്കതു കാണാം. ഈ നാളിൻെറ ചിഹ്നങ്ങൾ കാണാത്തവൻ, കുരുടൻ, വെറും കുരുടൻതന്നെയാണ്. അതേ, ദരിദ്ര രായ ബ്രാഹ്മണദമ്പതികളുടെ മകനായി, നിങ്ങളിൽ മിക്കവർക്കും അജ്ഞാതമായ വിദൂരഗ്രാമത്തിൽ പിറന്ന ഈ ബാലനെ, ശതകങ്ങളായി അവിശ്വാസികളുടെ ആരാധനാക്രമത്തെ ഘോരഘോരം എതിർത്തുപോന്നവരുടെ നാടുകളിൽ ഇന്നു വാസ്തവത്തിൽ ആരാധിച്ചുവരുന്നു. ഇതാരുടെ ശക്തിയാണ്? എൻേറതോ നിങ്ങളുടേതോ ആണോ? ഇവിടെ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസരായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട ആ ശക്തി തന്നെ ഇത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നിങ്ങളും ഞാനും സിദ്ധന്മാരും പ്രവാചകരും, എന്തിന്, അവതാരങ്ങൾപോലും, വിശ്വമാസകലം ഒരു ശക്തിയുടെ ഏറെക്കുറെ വ്യക്തിഗതമായ, ഏറെക്കുറെ കേന്ദ്രീകൃതമായ ആവിഷ്കാരങ്ങളത്രേ. അളവറ്റ ഒരു ശക്തിയുടെ ആവിഷ്കാരമാണ് ഇവിടെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതിൻെറ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തുടക്കങ്ങൾ മാത്രമാണ് നാം കാണുന്നത്. ഈ തലമുറ കടന്നുപോകുന്നതിനുമുമ്പ് ആ ശക്തിയുടെ കൂടുതൽ അദ്ഭുതമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നിങ്ങൾ കാണാൻ പോകുന്നത്. ഭാരതത്തിൻെറ പുനർജന്മത്തിനുവേണ്ടി, പറ്റിയ സമയത്താണ് അതു വന്നുചേർന്നത്. നാം കൂടെക്കൂടെ മറക്കുന്നു, ആ ജീവശക്തി എല്ലായ്പോഴും ഭാരതത്തിൽ വ്യാപരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്ന്.

ഏതു ജനതയ്ക്കുമുണ്ട് തൻേറതുമാത്രമായ ഒരു പ്രവർത്തനപദ്ധതി. ചിലർ രാഷ്ട്രീയത്തിലൂടെ പ്രവർത്തിക്കും: ചിലർ മറ്റു സരണികളിലൂടെയും. ചിലർ സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരങ്ങളിലൂടെ: ചിലർ മറ്റു സരണികളിലൂടെയും. നമുക്കാണെങ്കിൽ മതത്തിൻെറ തറയിലേ ചരിക്കാൻ കഴിയൂ. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു രാഷ്ട്രീയത്തിലൂടെയേ മതം മനസ്സിലാകൂ. അമേരിക്കന് ഒരുപക്ഷേ സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരത്തിലൂടെയാവും മതം മനസ്സിലാകുക. ഹിന്ദുവിനു മതത്തിലൂടെ നല്കപ്പെടുമ്പൊഴാണ് രാഷ്ട്രീയം പോലും മനസ്സിലാകുക. സമുദായശാസ്ത്രവും മതത്തിലൂടെ വരണം. സമസ്തവും മതത്തിലൂടെ വരണം. കാരണം ഈ ജനതയുടെ ജീവിത സംഗീതത്തിൻെറ പ്രതിപാദ്യം മതമാണ്: മറ്റുള്ളതെല്ലാം അതിൻെറ രൂപാന്തരങ്ങളത്രേ. അതുതന്നെ അപകടത്തിലുമായിരുന്നു. നമ്മുടെ ജനതാജീവിത്തിൻെറ ഉള്ളടക്കം മാറ്റാൻ നാം ഭാവിക്കയാണ് എന്നു തോന്നി. നമ്മുടെ അസ്തിത്വത്തിൻെറതന്നെ നട്ടെല്ലു മാറിവെയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുകയാണോ എന്നു തോന്നി: മതമാകുന്ന നട്ടെല്ലു മാറ്റി അതിൻെറ സ്ഥാനത്തു രാഷ്ട്രീയം വെയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കയാണോ എന്നു തോന്നി. നാമതിൽ വിജയിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ഫലം സർവ്വനാശമായേനേ. എന്നാൽ അതങ്ങനെ

വരേണ്ടതല്ലായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഈ ശക്തി ആവിഷ്ക രിക്കപ്പെട്ടു. മഹാനായ ഈ സിദ്ധനെ നിങ്ങൾ എങ്ങനെ മനസ്സിലാ ക്കാൻപോകുന്നു എന്ന കാര്യം ഞാൻ അത്ര ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹ ത്തെ എത്രമാത്രം നിങ്ങൾ ആദരിക്കുന്നു എന്ന സംഗതിയും അത്ര കാര്യമാക്കേണ്ട. എന്നാൽ പല ശതകങ്ങളായി ഭാരതത്തിലുണ്ടാ യിട്ടില്ലാത്ത മട്ടിൽ, ഒരത്യദ്ഭുതശക്തിയുടെ ആവിർഭാവമാണ് ഇവിടെ നടന്നതെന്ന വസ്തുതയെ നേരിടാൻ നിങ്ങളെ ഞാൻ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു. ഈ ശക്തിയെപ്പറ്റിയും, ഇതിലൂടെ ഭാരത്തിന്റെ നവീഭാവത്തിനും നന്മയ്ക്കും – മനുഷ്യരാശിയുടെയെല്ലാം നന്മയ്ക്കും – എന്താണ് ചെയ്തതെന്നതിനെപ്പറ്റിയും, പഠിക്കേണ്ടതു ഹിന്ദുക്കളെന്ന നിലയിൽ നിങ്ങളുടെ കടമയായിരിക്കുന്നു. അതേ, വിശ്വമതത്തെയും മതവിഭാഗ ങ്ങൾ തമ്മിൽ പുലർത്തേണ്ട സാഹോദര്യഭാവത്തെയും പറ്റിയുള്ള ആശയങ്ങൾ ലോകത്തെവിടെയെങ്കിലും ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നതിനും പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്നതിനും വളരെ മുമ്പേ, ഇവിടെ, ഈ പട്ടണത്തിന്റെ തൊട്ടു മുമ്പിൽ, സ്വജീവിതത്തെ വേണ്ടപോലുള്ള ഒരു മതമഹാസമ്മേള നമാക്കിത്തീർത്ത ഒരു മനുഷ്യൻ ജീവിച്ചുവന്നു.

നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ ആദർശം നിർഗുണമാണ്. നാമെല്ലാം അതു സാക്ഷാത്കരിക്കുവാൻ പ്രാപ്തരായി രുന്നെങ്കിൽ എന്നു ഞാൻ ഈശ്വരനോടു പറഞ്ഞുപോകുന്നു. പക്ഷേ അതസാദ്ധ്യമാകയാൽ, ബഹുഭൂരിപക്ഷം പേർക്കും പുരുഷവിധമായ ഒരാദർശം കൂടിയേ തീരൂ എന്നതാണ് വസ്തുസ്ഥിതി. ജീവിതത്തിലെ മഹത്തായ ഈ ആദർശങ്ങളിലൊന്നിന്റെ കൊടിക്കീഴിൽ, ഉത്സാഹ ത്തികവോടുകൂടി, വന്നണിനിരക്കാതെ ഒരു ജനതയ്ക്കും ഉയരാനും വളരാനും പ്രവർത്തിക്കാനും വയ്യ. രാഷ്ട്രീയാദർശങ്ങൾക്കും സാമൂ ഹ്യാദർശങ്ങൾക്കും വാണിജ്യാദർശങ്ങൾക്കും ഇവയുടെ പ്രതിനിധി കൾക്കും മറ്റും ഭാരതത്തിൽ ഒട്ടും കരുത്തുണ്ടാവില്ല. നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വേണ്ടത് ആദ്ധ്യാത്മികാദർശങ്ങളാണ്. മഹത്തായ ആദ്ധ്യാത്മികനാമ ധേയങ്ങൾക്കു ചുറ്റും സോത്സാഹം പറ്റിക്കൂടാനാണ് നാം തിടുക്കപ്പെ ടുന്നത്. നമ്മുടെ വീരന്മാർ ആദ്ധ്യാത്മികസ്വഭാവമുള്ളവരാവണം. അത്തരമൊരു വീരനെയാണ് ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസരിൽ നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളത്. ഉയരാൻ കൊതിക്കുന്നെങ്കിൽ, ഞാനുറപ്പിച്ചുപറയുന്നു, ഈ പേരിന്റെ ചുറ്റുമായി ചൊടിയോടുകൂടി, നമ്മുടെ ജനത അണിനിര ക്കണമെന്ന്. രാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ ജീവിതത്ത്വങ്ങൾ പ്രചരിപ്പി ക്കുന്നതു ഞാനോ നിങ്ങളോ മറ്റാരെങ്കിലുമോ ആയാലും തരക്കേടില്ല. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുന്നു. നമ്മുടെ വംശത്തിന്റെയും ജനതയുടെയും നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി മഹത്തായ ഈ ജീവിതാദർശം എങ്ങനെ ഉപയോഗിക്കണമെന്നതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കണം. നമുക്ക് ഓർക്കേണ്ട ഒരു കാര്യം നാം

എപ്പോഴെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുള്ളതിൽവെച്ച് – ഞാൻ വ്യക്തമായി പറയട്ടെ – നാമെപ്പോഴെങ്കിലും കേട്ടിട്ടുള്ളതിൽവെച്ച്, ഏറ്റവും പരിശുദ്ധ മായിരുന്നു ആ ജീവിതമെന്നതത്രേ. നിങ്ങൾക്കു വായിച്ചറിയാവുന്നതോ പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതോ ആയ ആത്മശക്തി പ്രകാശനങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായിരുന്നു അത് എന്ന വസ്തുത നിങ്ങളുടെ മുമ്പി ലിരിക്കയാണുതാനും. അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിര്യാണം കഴിഞ്ഞു പത്തു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ആ ശക്തി ഭൂഗോളത്തെ വലയം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. ഈ വസ്തുത നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലുണ്ട്. നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറയും മതത്തിൻെറയും മേന്മയ്ക്കുവേണ്ടി മഹത്തായ ഈ ആദ്ധ്യാത്മികാ ദർശത്തെ ഒരു കടമയെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങൾ എന്നിലൂടെ വിലയിരുത്തരുത്. ഞാൻ ദുർബ്ബലമായ ഒരുപകരണംമാത്രം. എന്നെ കണ്ടിട്ട് അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തെ മതിക്കാതിരിക്കണം. ഞാനോ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തെ മതിക്കാതിരിക്കണം. ഞാനോ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മറ്റേതെ ങ്കിലും ശിഷ്യന്മാരോ നൂറുകണക്കിനു ജീവിതങ്ങൾ ചെലവഴിച്ചാലും പരമഹംസരുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിൻെറ ഏറ്റവും ചെറിയ ഒരംശത്തോടു പോലും നീതി കാട്ടാനാവാത്ത തരത്തിൽ, അത്ര മഹനീയമായിരുന്നു ആ ജീവിതം. സ്വയം തീർച്ചപ്പെടുത്തുക. നിങ്ങളുടെ ഹൃദയാന്തർഭാഗ ത്തുള്ള അക്ഷരമായ ആ സാക്ഷിചൈതന്യം, ആ രാമകൃഷ്ണപരമ ഹംസർതന്നെ, നമ്മുടെ ജനതയുടെ നന്മയ്ക്കും നാടിൻെറ സുസ്ഥിതി ക്കും മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൻെറ മേന്മയ്ക്കുംവേണ്ടി, നിങ്ങളുടെ ഹൃദയ കവാടങ്ങളെ തുറക്കട്ടെ. നാം യത്നിച്ചാലും, ഇല്ലെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടാ കേണ്ടുന്ന ആ വമ്പിച്ച മാറ്റത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കാൻ ആ ചൈതന്യം നിങ്ങളെ സത്യനിഷ്ഠരും കരുത്തരുമാക്കട്ടെ! ഭഗവാൻെറ പ്രവൃത്തികൾ നിങ്ങളെയോ എന്നെയോപോലുള്ളവരെ നോക്കിയിരിക്കയില്ല. നൂറുമാ യിരവും വേലക്കാരെ പൂഴിയിൽനിന്നുപോലും ഉളവാക്കാൻ അവിടേക്കു കഴിയും. ആ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ അനുവദിക്കപ്പെടുന്നതു തന്നെ ഒരുത്കൃഷ്ടവും പദവിയുമാണ്.

ഇവിടെനിന്ന് ആ ആശയം പരക്കുന്നു. നിങ്ങൾ എനിക്കു ചൂണ്ടിക്കാ ട്ടിത്തന്നതുപോലെ, നമുക്കു ലോകം കീഴടക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമുക്ക തു ചെയ്യണംതന്നെ! ഭാരതം ലോകത്തെ കീഴടക്കണം, അതിൽ കുറ ഞ്ഞതൊന്നുമല്ല എൻെറ ആദർശം. അതു വമ്പിച്ചൊരു കാര്യമാകാം. നിങ്ങളിൽപ്പലരെയും അതദ്ഭുതപ്പെടുത്തിയേക്കാം. പക്ഷേ അതാണ് സത്യം. ഒന്നുകിൽ നമുക്കു ലോകം കീഴടക്കണം: അല്ലെങ്കിൽ മരി ക്കണം! മറ്റൊരു ഗതിയുമില്ല. ജീവിതത്തിൻെറ ലക്ഷണമേ വികാസ മാണ്. നാം വെളിയിലേക്കു ചെല്ലണം. വികസിക്കണം, അഴുകണം, തുലയണം. മറ്റു ഗതിയൊന്നുമില്ല. രണ്ടിലൊന്നു കൈക്കൊള്ളുക –

ജീവിക്കയോ മരിക്കയോ ചെയ്യുക. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ ക്ഷുദ്രമായ അസൂയകളെയും കലഹങ്ങളെയുംപറ്റി നമുക്കൊക്കെ അറിവുണ്ടല്ലോ. എന്നെ വിശ്വസിക്കൂ: എവിടെയും നില ഇതുതന്നെ. രാഷ്ട്രീയജീവി തമുള്ള മറ്റു ജനതകൾക്കു വിദേശനയങ്ങളുണ്ട്. വീട്ടിൽ വഴക്കു മൂക്കുമ്പോൾ അവർ വല്ല വൈദേശികരോടും കലഹിക്കാൻ തക്കം നോക്കുന്നു: അപ്പോൾ വീട്ടുവഴക്കുകൾ നിലയ്ക്കുന്നു. നമുക്ക് ഈ കലഹങ്ങളുണ്ട്: അവയ്ക്കു വിരാമമിടുന്ന വിദേശനയങ്ങളൊട്ടില്ല താനും. നമ്മുടെ അനശ്വരമായ വിദേശനയമിതാകണം - ലോകജനത കളുടെ ഇടയിൽ നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിലെ തത്ത്വങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള രാഷ്ട്രീയ മനഃസ്ഥിതിക്കാരോടും ചോദിക്കട്ടെ, ഒരു വംശമെന്ന നിലയിൽ ഇതു നമ്മെ ഏകീകരിക്കുമെന്നതിനു മറ്റു വല്ല തെളിവും നിങ്ങൾക്കു വേണമോ? ഈ സമ്മേളനംതന്നെ അതിന്നുള്ള പര്യാപ്തമായ തെളിവാണ്.

രണ്ടാമത്, സ്വാർത്ഥപരമായ ഈവക പരിഗണനകളല്ലാതെ, നിഃസ്വാർത്ഥവും ഉത്കൃഷ്ടവും ജീവത്തുമായ മാതൃകകൾ നമ്മുടെ പിന്നിൽ നിലകൊള്ളുന്നുണ്ട്. ഭാരതത്തിൻെറ കഷ്ടതയ്ക്കും അധഃപത നത്തിനുമുള്ള വമ്പിച്ചൊരു കാരണം, ഭാരതം സ്വയം ചുളുങ്ങി, മുത്തു ച്ചിപ്പിപോലെ സ്വന്തം തോടിനുള്ളിലേക്കു വലിയുകയും, മനുഷ്യവർ ഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട മറ്റു വംശക്കാർക്കു സ്വന്തമായ രത്നങ്ങളും സമ്പത്തു കളും കൊടുക്കാൻ വിസമ്മതിക്കയും ചെയ്തതാണ്. ആര്യവംശത്തിനു വെളിയിൽ അറിവിനു ദാഹിച്ച മറ്റു ജനതകൾക്കു ജീവിതസന്ദായകമായ സത്യങ്ങൾ നല്കാൻ ഭാരതം വിസമ്മതിച്ചു. നാം വെളിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നില്ല: മറ്റു ജനതകളുമായി ഒത്തുചേർന്നു ജീവിതാനുഭവ ങ്ങൾ തുലനംചെയ്തു പഠിച്ചില്ല. ഇതാണു നമ്മുടെ അധഃപതനത്തിനു ണ്ടായ ഗുരുതരമായ ഒരേയൊരു കാരണം. നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിയാം, ഭാരതത്തിൽ ഇന്നു കാണപ്പെടുന്ന ചെറിയ ചലനം, ജീവിതത്തിൻെറ അനക്കം രാജാ രാംമോഹൻറോയി സങ്കീർണ്ണതയുടെ ചുമരുകൾ തകർത്തു വെളിയിലേക്കു കടന്ന ആ ദിവസംമുതൽ തുടങ്ങിയതാ ണെന്ന്. ആ ദിവസത്തിനുശേഷം ഭാരതത്തിൽ ചരിത്രത്തിന് ഒരു തിരിവുതന്നെ സംഭവിച്ചു: അതിപ്പോൾ സത്വരം വളരുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ കാലത്തു ചെറിയ നീർച്ചാലുകളാണ് നമുക്കുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ, വെള്ളപ്പൊക്കങ്ങളാണ് ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നത്: ആർക്കും അതു തടുക്കാവതല്ല. അതിനാൽ നാം വെളിയിലേക്കു കടക്കണം. ജീവിതത്തി ൻെറ മർമ്മം കൊടുക്കുകയും കൊള്ളുകയുമാണ്. നാം എപ്പോഴും കൊള്ളാനാണോ പോകുന്നത്? പാശ്ചാത്യരുടെ കാല്ക്കലിരുന്ന് എല്ലാം, മതംപോലും, പഠിക്കാനാണോ നമ്മുടെ ഭാവം? യാന്ത്രികപരിപാടികൾ അവരിൽനിന്നു പഠിക്കാം: മറ്റു പലതും പഠിക്കാം. എന്നാൽ അവരെ നമുക്കു വല്ലതും പഠിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതു നമ്മുടെ മതമാണ്, നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികത. പൂർണ്ണമായ ഒരു പരിഷ്കാരത്തിനു വേണ്ടുന്ന വിഭവ ങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽനിന്നു ലഭിക്കാൻ ലോകം കാത്തുനില്ക്കുന്നു. ലോകം കാത്തുനില്ക്കുന്നത് ഈ വംശത്തിൻെറ അദ്ഭുതമായ ആദ്ധ്യാ

ത്മികസമ്പത്തുകൾക്കാണ്. അധഃപതനത്തിൻെറയും ദുരിതത്തിൻെറ യുമായ ദശകങ്ങളിലൂടെ നമ്മുടെ ജനത ഈ സമ്പത്തുകളെ മുറുകെ പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സമ്പത്തുകൾക്കാണ് ലോകം കാത്തുനില്ക്കുന്നത്. നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ നേടിവെച്ച ഈ അദ്ഭുതസമ്പത്തുകളെച്ചൊല്ലി ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ എത്ര വിശപ്പും ദാഹവുമുണ്ടെന്ന് നമുക്ക റിവില്ല. ഇവിടെ നാം വായടിക്കുന്നു: പരസ്പരം കലഹിക്കുന്നു. പാവനമായതിനെപ്പറ്റിയൊക്കെ നമുക്കു പുച്ഛവും പരിഹാസവുമാണ്. ഇന്നിപ്പോൾ പാവനമായതിനെയെല്ലാം പുച്ഛിക്കുന്നത് നമ്മുടെ ഈ ജനതയുടെ ഒരു ദുർവ്വാസനയായിരിക്കയാണ്. നമ്മുടെ ചുമരുകൾക്കു വെളിയിൽ നില്ക്കുന്ന ദശലക്ഷങ്ങളുടെ ഹൃദയവേദനകൾ നമുക്കു മനസ്സിലാ കുന്നില്ല. നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ഭാരതഭൂമിയിൽ ഭദ്രമായി സൂക്ഷിച്ചി ട്ടുള്ള ആ അമൃത് തെല്ലൊന്നാസ്വദിക്കാൻവേണ്ടി കൈ നീട്ടുകയാണവർ. അതിനാൽ, നമുക്കു വെളിയിലേക്കു പോകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു: നമുക്കു തരാൻ അവർക്കുള്ള വല്ലതിനും പകരം നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികത കൊടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആത്മമണ്ഡലത്തിലെ അദ്ഭുതങ്ങൾക്കു പകരം ജഡലോകത്തിലെ അദ്ഭുതങ്ങൾ നമുക്കു കൈക്കൊള്ളാം. എപ്പോഴും പഠിച്ചാൽമാത്രം പോര: പഠിപ്പിക്കയും വേണം. സമത്വമില്ലാത്ത സൗഹാർദ്ദം സാദ്ധ്യമല്ല. ഒരു കൂട്ടർ സദാ പഠിപ്പിക്കയും മറ്റൊരു കൂട്ടർ കാല്ക്കലിരുന്ന് പഠിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾ സമത്വം സാദ്ധ്യമല്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരനോടോ അമേരിക്കനോടോ സമത്വം നേടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നെങ്കിൽ, പഠിക്കുവാനെന്നപോലെ പഠിപ്പിക്കു വാനും നിങ്ങൾ തയ്യാറാകണം. വരാനിരിക്കുന്ന ശതകങ്ങളിലൂടെ ലോകത്തെ പഠിപ്പിച്ചുകൊടുക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു ധാരാളം വകയുണ്ട്. ഇതു ചെയ്തേപറ്റൂ. നമ്മുടെ ചോരയ്ക്കു ചൂടും ചുണയും വേണം. ബംഗാളികളായ നമുക്കു ഭാവനയുണ്ടെന്നാണ് വെയ്പ്: നമുക്കതുണ്ടെ ന്നുതന്നെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ധാരാളം ഭാവസമ്പത്തുള്ള മനുഷ്യ രെന്ന നിലയിൽ, ഭാവനാപരരായ ഒരു വംശ്യരെന്ന നിലയിൽ, നാം പരിഹസിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എൻെറ സുഹൃത്തുക്കളേ, ബുദ്ധിശക്തി വലു തുതന്നെ എന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു! പക്ഷേ കുറച്ചു കുതികൾക്കകം അതു നിന്നുപോകും. ഹൃദയത്തിലൂടെ, ഹൃദയത്തിലൂടെ മാത്രമാണ്, പ്രചോദനം വരുന്നത്. ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ രഹസ്യങ്ങളിൽ ചെന്നെ ത്തുന്നത് ഭാവങ്ങളിലൂടെയാണ്. അതിനാൽ ഭാവസമ്പന്നനായ ബംഗാളി യാണ് ഈ ജോലി ചെയ്യേണ്ടത്. ഉത്തിഷ്ഠത ജാഗ്രത പ്രാപ്യ വരാന്നി ബോധത. എഴുനേല്ക്കുക, ഉണരുക, ഇഷ്ടലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നതുവരെ നില്ക്കാതിരിക്കുക. കൽക്കത്തയിലെ യുവജനങ്ങളേ, എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക. ഈ കാലം അനുകൂലമാണ്. നമ്മുടെ മുമ്പിൽ തടസ്സങ്ങ ളെല്ലാം മാറിപ്പോകയാണ്. ധൈര്യപ്പെടൂ: ഭയം വെടിയൂ: നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിലേ ഈശ്വരന് 'അഭീഃ' എന്ന വിശേഷണം നല്കപ്പെട്ടി ട്ടുള്ളു. നാം അഭീകരാകണം, ഭയരഹിതരാകണം. അപ്പോൾ നമ്മുടെ ജോലി നിർവഹിക്കപ്പെടും. എഴുനേല്ക്കുക, ഉണരുക. വമ്പിച്ച ഈ ത്യാഗം നിങ്ങളുടെ നാടിന് ആവശ്യമാണ്. യുവാക്കന്മാരാണ് അതു ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്. ''യുവാവ്, ഉത്സാഹി, ബലിഷ്ഠൻ, ദ്രഢിഷ്ഠൻ,

ബുദ്ധിമാൻ''[1] – അവർക്കുള്ള ജോലിയാണിത്. കല്ക്കത്തയിൽ അത്തരക്കാരായ ചെറുപ്പക്കാർ ലക്ഷണക്കണക്കിനുണ്ടുതാനും. നിങ്ങൾ പറയുമ്പോലെ വല്ലതും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കല്ക്കത്തത്തെരുവുകളിൽ കളിച്ചുവന്ന, കൊള്ളരുതാത്ത ആ പയ്യനായിരുന്നു ഞാൻ എന്നോർമ്മിക്കണം. എനിക്കത്രയും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ, അതിലുമെത്രയധികം നിങ്ങൾക്കു ചെയ്യാം! എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക: ലോകം നിങ്ങളെ മാടിവിളിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിൻെറ മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിൽ ബുദ്ധിയുണ്ട്, പണമുണ്ട്: ഉത്സാഹം എൻെറ ജന്മദേശത്തേയുള്ളു, അതു വെളിയിലേക്കു വരണം. അതിനാൽ, കല്ക്കത്തയിലെ ചെറുപ്പക്കാരേ, ചോരയിൽ ചുണയോടുകൂടി എഴുന്നേല്ക്കുവിൻ! നിങ്ങൾ ദരിദ്രരെന്നോ മിത്രരഹിതരെന്നോ സ്വയം കരുതരുത്. അതേ, പണം മനുഷ്യനെ ഉണ്ടാക്കുന്നത് ആരു കണ്ടിട്ടുണ്ട്? എപ്പോഴും മനുഷ്യനാണ് പണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നത്. മനുഷ്യൻെറ വീര്യവും ഉത്സാഹപ്രഭാവവും വിശ്വാസപ്രബലതയുംകൊണ്ടാണ് ലോകം മുഴുവൻ രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

ഉപനിഷത്തുകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മനോജ്ഞമായ കാഠകം[2] പഠിച്ചവരായി നിങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ളവർ ഓർക്കും, വമ്പിച്ച ഒരു യാഗത്തിനൊരുങ്ങിയ രാജാവ് വിലപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾക്കുപകരം വകയ്ക്കുകൊള്ളാത്ത പശുക്കളെയും കുതിരകളെയും ദക്ഷിണകൊടുക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ പുത്രനായ നചികേതസ്സിൻെറ ഹൃദയത്തിൽ ശ്രദ്ധ പ്രവേശി ച്ചു[3] എന്ന് ആ ഗ്രന്ഥം പറയുന്നു. ശ്രദ്ധയെന്ന വാക്കു പരിഭാഷപ്പെടു ത്താൻ ഞാൻ പുറപ്പെടുന്നില്ല. അതൊരു തെറ്റായിരിക്കും. ഏറ്റവും വിചാരഗംഭീരമായ ഒരു വാക്കാണത്. അതിനെയാശ്രയിച്ചാണ് പലതുമിരി ക്കുന്നത്. അതു വ്യാപരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നു നമുക്കു കാണാം. ഉടനടി നചികേതസ്സ് സ്വയം പറയുകയാണ്; ''പലർക്കും ഞാൻ മുമ്പ നാണ്: കുറച്ചുപേർക്കേ പിമ്പനാകൂ, ഒരിടത്തും ഞാൻ ഒടുവിലല്ല. എനിക്കും ചിലതൊക്കെ ചെയ്യാൻ കഴിയും.''[4] ഈ ധൈര്യം വളർന്നു. ആ കുമാരൻ തൻെറ മനസ്സിൽ കാണുന്ന പ്രശ്നത്തിന്, മരണത്തെക്കു റിച്ചുള്ള പ്രശ്നത്തിന്, സമാധാനം കാണാൻ വെമ്പി. മരണത്തിൻെറ നിലയത്തിൽച്ചെന്നേ സമാധാനം കൈവരുമായിരുന്നുള്ളു. അവൻ അവിടെച്ചെന്നു. ധീരനായ നചികേതസ്സ്

1 യുവാ സ്യാത് സാധുയുവാധ്യായകഃ ആശിഷ്ഠോ ദ്രഢിഷ്ഠോ ബലിഷ്ഠഃ. (തൈത്തിരീയോപനിഷത് 2.8.)

2 സവിസ്തരപഠനത്തിനു ജ്ഞാനയോഗം 11-ഉം 12-ഉം 27-ഉം അദ്ധ്യായങ്ങൾ നോക്കുക. (വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവസ്വം രണ്ടാം ഭാഗം)

3 തം ഹ കുമാരം സന്തം ദക്ഷിണാസു നീയമാനാസു ശ്രദ്ധാffവിവേശ. (കഠോപനിഷത്ത് 1.2)

4 ബഹൂനാമേമി പ്രഥമോ ബഹൂനാമേമി മധ്യമഃ. (കഠോപനിഷത് 1.5)

മൂന്നുനാൾ മരണത്തിൻെറ നിലയത്തിൽ കാത്തുനിന്നു. അവൻെറ ആഗ്രഹസിദ്ധി വന്ന രീതി നിങ്ങൾക്ക് അറിവുള്ളതാണല്ലോ. നമുക്ക് ആവശ്യം ഈ ശ്രദ്ധയാണ്. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ, ഭാരതത്തിൽനിന്ന് അതു മിക്കവാറും തിരോഭവിച്ചിരി ക്കയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് നാം നമ്മുടെ ഈ നിലയിൽ വന്നെത്തി യതും. മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തിനു കാരണ വും ശ്രദ്ധയിലുള്ള ഈ വ്യത്യാസമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ഒരുവനെ മഹാനും മറ്റൊരുവനെ ദുർബ്ബലനും നീചനുമാക്കിത്തീർക്കുന്നത് ഈ ശ്രദ്ധയാണ്. എൻെറ ഗുരുനാഥൻ പറഞ്ഞിരുന്നു, സ്വയം ദുർബ്ബലനെന്നു നിനയ്ക്കുന്നവൻ ദുർബ്ബലനാകുമെന്ന്. അതു ശരിയാണ്. ഈ ശ്രദ്ധ നിങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കണം. പാശ്ചാത്യവംശ്യരുടെ ഇടയിൽ പ്രകടമായി ക്കാണുന്ന ഭൗതികശക്തികളെല്ലാം ഈ ശ്രദ്ധയുടെ ഫലമാണ്. അവർ സ്വന്തം മാംസപേശികളിൽ വിശ്വാസമുള്ളവരാണ്. നിങ്ങളുടെ ആത്മാ വിൽ നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ അതെത്ര കൂടുതൽ ഫലവത്താ കണം! അനന്തമായ ആത്മാവിൽ, അനന്തമായ ശക്തിയിൽ വിശ്വസിക്കുക. ഇവയെക്കുറിച്ചാണ് നിങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളും സിദ്ധന്മാരും ഐകമത്യത്തോടേ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്. യാതൊന്നിനും നശിപ്പിക്കാനാവാത്ത ആത്മാവിലത്രേ അനന്തമായ ശക്തി കുടികൊള്ളു ന്നത്. അതിനെ വെളിയിലേക്കാവാഹിച്ചാൽ മതി. മറ്റെല്ലാ ദർശന ങ്ങൾക്കും ഭാരതത്തിലെ ദർശനത്തിനും തമ്മിലുള്ള വമ്പിച്ച ഭേദം ഇവിടെയാണ്. ദ്വൈതമോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതമോ അദ്വൈതമോ ആകട്ടെ, അവയെല്ലാം, സമസ്തവും ആത്മാവിൽത്തന്നെയെന്നുറച്ചിരിക്കുന്നു. അതു വെളിയിലേക്കു വന്ന്, സ്വയം ആവിഷ്കരിക്കണമെന്നുമാത്രം. അതിനാൽ എനിക്കു വേണ്ടത് ഈ ശ്രദ്ധയാണ്. ഇവിടെയുള്ള നമു ക്കൊക്കെ വേണ്ടതും ഇതുതന്നെ, നമ്മിൽത്തന്നെയുള്ള ഈ വിശ്വാസം. നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലുള്ള മഹത്തായ പ്രവൃത്തിയും ഈ വിശ്വാസം നേടലാണ്. എല്ലാറ്റിനെയും പുച്ഛിക്കുക, ഗൗരവബോധത്തിൻെറ അറുതി – ഈ ജനതയുടെ രക്തത്തിലേക്ക് ഇഴഞ്ഞുകയറുന്ന ഈ ഭയങ്കര വ്യാധിയെ വിട്ടേ കളയുക. അതു കൈവെടിയുക: കരുത്തരാകുക: ഈ ശ്രദ്ധ നേടുക. മറ്റെല്ലാം പിന്നാലെ വന്നുകൊള്ളും.

ഞാൻ ഇനിയും ഒന്നും ചെയ്തുതീർന്നിട്ടില്ല. നിങ്ങളാണ് ആ പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ടത്. നാളെ ഞാൻ മരിച്ചാൽ ആ പ്രവൃത്തി മരിക്കില്ല. സാമാന്യജനത്തിൻെറ അണികളിൽനിന്ന് ആയിരമാളുകൾ മുന്നോ ട്ടുവരുമെന്നും, ആശാപൂർണ്ണമായ എൻെറ ഭാവന ചിത്രീകരിച്ചതിലും മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിൽ ആ പ്രവൃത്തി നിർവഹിക്കപ്പെടുമെന്നും ഞാൻ സർ വ്വാത്മനാ വിശ്വസിക്കുന്നു. എൻെറ നാട്ടിലെനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്: വിശിഷ്യ, നാട്ടിലെ യുവാക്കളിൽ. ചെറുപ്പക്കാരുടെ ചുമലുകളിൽ ഏറ്റിയിട്ടുള്ള കാര്യഭാരങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും കനത്തതാണ് ബംഗാളി യുവാക്കൾക്കു നിറവേറ്റാനുള്ളത്. ഏതാണ്ടു കഴിഞ്ഞ പത്തുകൊല്ല ക്കാലമായി ഞാൻ ഭാരതം മുഴുവൻ സഞ്ചരിക്കയായിരുന്നു. ഭാരതത്തെ അതിനൊത്ത

ആദ്ധ്യാത്മികപദത്തിലേക്കുയർത്താൻ പര്യാപ്തമായ ശക്തി ബംഗാളിലെ യുവജനങ്ങളിൽനിന്നുവരുമെന്നാണ് എന്റെ ദൃഢ വിശ്വാസം. അതേ, ഭാവനിർഭരരായ, ചോരത്തിളപ്പുള്ള, ബംഗാളിയുവ ജനങ്ങളിൽനിന്നു വീരന്മാർ മുന്നോട്ടുവരും. അവർ ഭൂമിയുടെ ഒരറ്റത്തു നിന്ന് മറ്റേ അറ്റത്തേക്ക്, നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ആവിഷ്കരിച്ച അനശ്വരമായ ആദ്ധ്യാത്മികതത്ത്വങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചും പ്രചരിപ്പിച്ചുംകൊണ്ട് പ്രയാ ണം ചെയ്യും. ഇതാണ് നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലുള്ള മഹത്തായ കർത്തവ്യം. അതുകൊണ്ട് 'എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക, ഇഷ്ടലക്ഷ്യത്തിലെത്തുംവരെ നില്ക്കാതിരിക്കുക' എന്നൊരിക്കൽക്കൂടി ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ ഉപസംഹരിക്കട്ടെ. പേടിക്കേണ്ട: മനുഷ്യചരിത്രത്തിലുടനീളം വൻതോതി ലുള്ള ശക്തിയെല്ലാം പൊതുജനങ്ങൾക്കേ ആയിരുന്നിട്ടുള്ളു. അവരുടെ അണികളിൽനിന്നാണ് ഭൂമുഖത്തെ മഹത്തമരായ പ്രതിഭാശാലികൾ വന്നിട്ടുള്ളത്. ചരിത്രത്തിനു സ്വയം ആവർത്തിക്കാനേ കഴിയൂ. ഒന്നും പേടിക്കേണ്ട. നിങ്ങൾ അദ്ഭുതകർമ്മം ചെയ്യും. പേടി പെടുന്ന നിമിഷം നിങ്ങൾ ശൂന്യമാകും. ലോകത്തിലുള്ള ദുരിതത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ കാരണം പേടിയാണ്. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും വലുതും പേടിതന്നെ. നമ്മുടെ യാതനകളുടെ കാരണവും പേടിയാണ്. ഒരു ക്ഷണംകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗസുഖം നല്കുന്നതു പേടിയില്ലായ്മയാണ്. അതു കൊണ്ട് 'എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക, ഇഷ്ടലക്ഷ്യത്തിലെത്തുംവരെ നില്ക്കാതിരിക്കുക!'

മാന്യരേ, നിങ്ങളിൽനിന്ന് എനിക്കു ലഭിച്ച ദയാവായ്പിന് ഒരിക്കൽക്കൂടി എന്റെ നന്ദി പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ എന്നെ അനുവദിക്കുക. എന്റെ ആഗ്രഹം, ഏറ്റവും തീവ്രവും നിർവ്യാജവുമായ ആഗ്രഹം, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ തോതിലെങ്കിലും ലോകത്തിനു ഞാൻ ഉപകരിക്ക ണമെന്നാണ്: വിശേഷിച്ചും എന്റെ നാട്ടിനും നാട്ടാർക്കുമുപകരിക്കണ മെന്നാണ്.

***

വേദാന്തം; എല്ലാ വശങ്ങളിലൂടെയും

(കല്ക്കത്തയിൽ നടത്തിയ പ്രഭാഷണം)

രേഖപ്പെട്ട ചരിത്രമോ, കേട്ടുകേഴ്വിയുടെ നേർത്ത വെട്ടംപോലുമോ കടന്നുചെന്നിട്ടില്ലാത്ത പഴമയുടെ ആ വിദൂരതയിൽ, പതറാത്ത ഒരു വെളിച്ചം തിളങ്ങിനില്ക്കുന്നു. ചുറ്റുപാടുകളുടെ സവിശേഷതകൾ കൊണ്ടു ചിലപ്പോൾ അതു മങ്ങി, ചിലപ്പോൾ തെളിഞ്ഞു, എന്നാൽ പൊലിയാതെ, പതറാതെ: അതു ഭാരതത്തിൽമാത്രമല്ല അതിൻെറ കാന്തി ചിന്തിയുള്ളു. ചിന്തയുടെ ലോകത്തിലെങ്ങും ശാന്തവും പരോക്ഷവും, നനുത്തതെങ്കിലും സർവ്വശക്തവുമായ പ്രഭാവം പരത്തി. പുലർകാല ത്തിൽ ആരും കാണാതെ, കാണപ്പെടാതെ, പൊഴിയുന്ന മഞ്ഞുതുള്ളി അഴകുറ്റ റോസാപ്പൂക്കളെ വിടർത്തുന്ന തരത്തിലാണ് ആ വെളിച്ചം വ്യാപരിച്ചത്. ആ വെളിച്ചം ഉപനിഷച്ചിന്തയത്രേ, വേദാന്തദർശനം. ഭാരതഭൂമിയിൽ എന്നാണതു തഴച്ചുവളർന്നതെന്ന് ആർക്കും തിട്ടമില്ല. വെറും ഊഹം വ്യർത്ഥമാണ്. ഊഹങ്ങൾ, വിശേഷിച്ചും പാശ്ചാ ത്യരുടെ ഊഹങ്ങൾ, പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ട് സുനിശ്ചി തമായ ഒരു കാലനിർണ്ണയം ശക്യമല്ല. എന്നാൽ ഹിന്ദുക്കളായ നാം, ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഒരു നിലപാടിൽനിന്ന് അവയ്ക്ക് ഒരാദിയുണ്ടായി രുന്നു എന്നു സമ്മതിക്കുന്നേയില്ല. ഈ ഉപനിഷദർശനം, വേദാന്തം, ആദ്ധ്യാത്മികമണ്ഡലത്തിൽ മനുഷ്യനു നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചിന്തകളിൽ വെച്ച് ആദ്യത്തേതും അവസാനത്തേതുമാണെന്നു പ്രസ്താവിക്കാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു.

ഈ വേദാന്തപാരാവാരത്തിൽനിന്ന് പടിഞ്ഞാട്ടും കിഴക്കോട്ടുമായി, കൂടെക്കൂടെ, പ്രകാശത്തിൻെറ അലകൾ അലച്ചിട്ടുണ്ട്. പണ്ട് അതു പടിഞ്ഞാട്ടു ചെന്ന് ആഥൻസിലോ അലക്സാൺഡ്രിയയിലോ ആൻറിയോ ക്കിലോ ഉണ്ടായിരുന്നവരുടെ മനസ്സിനു മുന്നേറുവാൻ കരുത്തു നല്കി. പ്രാചീനയവനരുടെ മനസ്സിൽ സാംഖ്യദർശനം, സ്പഷ്ടമായും അതിൻെറ മുദ്രകൾ പതിപ്പിച്ചിരിക്കണം. സാംഖ്യത്തിനും മറ്റെല്ലാ ഭാരതീയദർശന ങ്ങൾക്കും പ്രാമാണ്യം കൈവന്നത് ഉപനിഷത്തുകളിലൂടെ, വേദാന്ത ത്തിലൂടെ, മാത്രമാണുതാനും. ഭാരതത്തിൽത്തന്നെ തമ്മിൽപ്പിണങ്ങുന്ന തായി ഇന്നു കാണുന്ന മതവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടെങ്കിലും, ഇവപോലെ തന്നെ പലതും പണ്ടുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, പ്രമാണമായി ഒന്നുള്ളത് – ഈ ദർശനങ്ങളുടെയെല്ലാം ചുവട് – ഉപനിഷത്തുകളാണ്, വേദാന്ത മാണ്. നിങ്ങൾ ദ്വൈതിയോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതിയോ അദ്വൈതിയോ ശുദ്ധാദ്വൈതിയോ മറ്റേതെങ്കിലും അദ്വൈതിയോ ദ്വൈതിയോ ആയാലും

ശരി, നിങ്ങൾ സ്വയം നല്കുന്ന നാമധേയം എന്തുമാകട്ടെ, നിങ്ങളുടെ പിന്നിൽ പ്രമാണമായി, നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളായി, നിലകൊള്ളുന്നത് ഉപനിഷത്തുകളാണ്. ഉപനിഷത്തുകളെ അനുസരിക്കാത്ത ഭാരതീയ പ്രസ്ഥാനമൊന്നും ആസ്തികമല്ല. ജൈനരുടെയും ബൗദ്ധരുടെയും ദർശനങ്ങളെ ഭാരതത്തിൽനിന്നു പിൻതള്ളാൻ ഒരേയൊരു കാരണം അവയ്ക്ക് ഉപനിഷത്തുകളോട് ഉറ്റ ഭക്തിയില്ലെന്നതുമാത്രമാണ്. നാമറിഞ്ഞാലും ശരി ഇല്ലെങ്കിലും ശരി, ഭാരതത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം ഉപനിഷത്തുകൾ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. നാം ഹിന്ദുമതമെന്നു പറയുന്നില്ലേ, വമ്പിച്ചതും ഏതാണ്ട് എണ്ണമറ്റ ഉൾപ്പിരിവുകളോടുകൂടിയതുമായ ഈ വലിയ അശ്വത്ഥവൃക്ഷം – ഇതിലെല്ലാം വേദാന്തപ്രഭാവം കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. നമുക്കിതിനെപ്പറ്റി ബോധമുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും, നാമൊക്കെ വേദാന്തമാണ് ചിന്തിക്കുന്നത്, വേദാന്തത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്, വേദാന്തമാണ് ശ്വസിക്കുന്നത്, വേദാന്തത്തിലാണ് മരിക്കുന്നത്. ഓരോ ഹിന്ദുവും ചെയ്യുന്നതതാണ്. അതുകൊണ്ട് ഭാരതഭൂമിയിൽ ഒരു ഹൈന്ദവസദസ്സിൽ വേദാന്തം പ്രസംഗിക്കുന്നത്, ഒരു ക്രമക്കേടാണെന്നു തോന്നുന്നു. പക്ഷേ, പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ട ഒരു വസ്തുവും അതു തന്നെയാണ്. ഈ യുഗത്തിന്റെ ആവശ്യം അതു പ്രചരിപ്പിക്കണമെന്നതത്രേ. ഇപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഭാരതത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം ഉപനിഷത്തുകളോടു ഭക്തിയുള്ളവരായിരിക്കണം. പക്ഷേ ഈവക വിഭാഗങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷമായി പല വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുമുള്ളതായി തോന്നാം. പണ്ടുള്ള മഹർഷിമാർക്ക് പലപ്പോഴും ഉപനിഷത്തുകളിൽ അടങ്ങിയിരുന്ന പൊരുത്തം ധരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ആ മഹർഷിമാർപോലും പലപ്പോഴും തമ്മിൽ ഇടഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മതഭേദമില്ലാത്ത ഋഷിമാരില്ലെന്നത് ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലുപോലുമായിരിക്കുന്നു.[1] എന്നാൽ, ദ്വൈതപരമോ അദ്വൈതപരമോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതപരമോ ആയ ഉപനിഷദ്ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം അടങ്ങിയിട്ടുള്ള പൊരുത്തത്തിനു മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു വ്യാഖ്യാനം നല്കേണ്ടത് ഇന്ന് ഒരാവശ്യമായിരിക്കുന്നു. പരന്ന ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിൽ അതു കാട്ടേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പ്രവൃത്തി ഭാരതത്തിനു വെളിയിലെന്നപോലെ, ഭാരതത്തിനകത്തും ആവശ്യമാണ്. സ്വജീവിതമാകെത്തന്നെ അത്തരത്തിലൊരു വ്യാഖ്യാനമായിരുന്ന ഒരാളുടെ കാല്ക്കൽ ഇരിക്കുന്നതിനുള്ള മഹാസൗഭാഗ്യം ഈശ്വരാനുഗ്രഹം കൊണ്ട് എനിക്കു കൈവന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശത്തെക്കാൾ ആയിരം മടങ്ങധികമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം ഉപനിഷദ്വാക്യങ്ങളുടെ സജീവവ്യാഖ്യാനമായിരുന്നു, വാസ്തവത്തിൽ സജീവമാന വരൂപം പൂണ്ട ഉപനിഷദാത്മാവുതന്നെയായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ ആ പൊരുത്തത്തിന്റെ ചെറിയ ഒരു ഭാഗം എനിക്കും കൈവന്നിട്ടുണ്ടാവാം;

1 തർക്കോഽപ്രതിഷ്ഠഃ ശ്രുതയോ വിഭിന്നാ
നൈകോ ഋഷിർ യസ്യ മതം പ്രമാണം. (മഹാഭാരതം വനം 313–117)

അതു പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്ന് എനിക്കു തിട്ടമില്ല. എന്നാൽ വേദാന്തസമ്പ്രദായങ്ങൾ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളല്ലെന്നും, പരസ്പരസാപേക്ഷ മാണെന്നും പരസ്പരപൂരകമാണെന്നും ലക്ഷ്യമായ അദ്വൈതത്തിൽ, 'തത്ത്വമസി'യിൽ എത്തുന്നതുവരെ ഒന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള ചവിട്ടു പടിയാണെന്നും കാട്ടുകയാണ് എന്റെ പ്രവൃത്തി, എന്റെ ജീവിത ദൗത്യംതന്നെ. കർമ്മകാണ്ഡം പ്രതാപത്തിലിരുന്ന ഒരു കാലം ഭാരത ത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. വേദങ്ങളുടെ ആ ഭാഗത്തിൽ മഹനീയമായ പല ആദർശങ്ങളുണ്ടെന്നും നിശ്ചയം. കർമ്മകാണ്ഡവിധികളനുസരിച്ചാണ് ഇന്നും നിലവിലുള്ള നമ്മുടെ ചില അനുദിനപൂജകൾ നടന്നുവരുന്നത്. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, വൈദികമായ കർമ്മകാണ്ഡം ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ഇന്നു തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ സ്വല്പാംശത്തെമാത്രമേ അതിലുള്ള വിധികൾ ബാധിക്കുകയും നിയന്ത്രി ക്കയും ചെയ്യുന്നുള്ളു. നമ്മുടെ സാമാന്യജീവിതത്തിൽ മിക്കവാറും എല്ലാവരും പൗരാണികരോ താന്ത്രികരോ ആണ്. ഭാരതത്തിലെ ബ്രാഹ്മണർ ചില വൈദികവാക്യങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചാൽത്തന്നെ, അവ യെ വിനിയോഗിക്കുന്നതു വേദങ്ങളെ അനുസരിച്ചല്ല, തന്ത്രങ്ങളെയും പുരാണങ്ങളെയും അനുസരിച്ചാണ്. അപ്പോൾ വേദങ്ങളിലെ കർമ്മ കാണ്ഡമനുസരിക്കുന്നവർ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ നമ്മെ വൈദിക രെന്നു വിളിക്കുന്നതു ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പക്ഷേ, മറ്റേ വസ്തുത, നാമൊക്കെ വേദാന്തികളാണെന്ന വസ്തുത, നിലവിലുണ്ട്. സ്വയം ഹിന്ദുക്കളെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നവരെ വേദാന്തികളെന്നു പറയു ന്നതാണ് ഭേദം. ഞാൻ കാട്ടിയതുപോലെ, ദ്വൈതികളായാലും അദ്വൈതി കളായാലും നമ്മുടെ വിഭാഗങ്ങളെല്ലാംതന്നെ വേദാന്തികളെന്ന ഒരു പേരിലുൾപ്പെടുന്നു.

ഇന്നു ഭാരതത്തിലുള്ള മതവിഭാഗക്കാരെ സാമാന്യമായി ദ്വൈതിക ളെന്നും അദ്വൈതികളെന്നും രണ്ടു വമ്പിച്ച വർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൊള്ളി ക്കാം. ഈ വിഭാഗങ്ങളിൽ പെടുന്ന ചിലർ ചില്ലറ വ്യത്യാസങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കയും അവയുടെ പേരിൽ ശുദ്ധാദ്വൈതികളെന്നും വിശി ഷ്ടാദ്വൈതികളെന്നും മറ്റുമുള്ള പുതിയ പേരുകൾ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ വലിയ കഴമ്പൊന്നുമില്ല. വിഭജനമെന്ന നിലയിൽ നോക്കി യാൽ, ഒന്നുകിൽ അവർ ദ്വൈതികളാണ്, അല്ലെങ്കിൽ അദ്വൈതികളാണ്. ഇന്നുള്ള വിഭാഗങ്ങളിൽ പലതും വളരെ പുതിയവയാണ്: മറ്റുള്ളവ വളരെ പഴക്കമുള്ള വിഭാഗങ്ങളുടെ തനിപ്പകർപ്പുകളാണ്. ഇവയിലൊരു വർഗ്ഗത്തെ രാമാനുജന്റെ ജീവിതത്തിലും ദർശനത്തിലും കൂടെയും, മറ്റേതിനെ ശങ്കരാചാര്യരിലൂടെയും നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെയ്ക്കാം.

അർവാചീനഭാരതത്തിലെ ദ്വൈതാചാര്യന്മാരിൽ പ്രമുഖനാണ് രാമാനുജൻ. നേരേയോ സ്വല്പം വളഞ്ഞോ, മറ്റു ദ്വൈതസമ്പ്രദായങ്ങളെ ല്ലാം, അവരുടെ ഉപദേശസാരത്തിലും സംപ്രദായസംഘടനയിലും, ചില

സൂക്ഷ്മാംശങ്ങൾവരെ അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിക്കയാണ് ചെയ്തി ട്ടുള്ളത്. ദ്വൈതികളായ മറ്റു വൈഷ്ണവസമ്പ്രദായക്കാരുമായി രാമാനു ജനെയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചെയ്തികളെയും തുലനംചെയ്താൽ അദ്ഭു തപ്പെട്ടുപോകും. അത്രയേറെയാണ് സംഘടനയിലും ഉപദേശത്തിലും രീതിയിലും ഇവർക്കുള്ള സാജാത്യം. ദക്ഷിണദേശത്തിലെ വലിയ പ്രചാരകനായ മധ്വമുനിയും, അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു മാധ്വാദർശനം കൈക്കൊണ്ട് അതു ബംഗാളിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച മഹാനായ ചൈതന്യമുണ്ട്. ഇതുപോലെ ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽ വിശിഷ്ടാദ്വൈതികളായ ശൈവരെപ്പോലുള്ള മറ്റു ചില സമ്പ്രദായക്കാർകൂടിയുണ്ട്. ഭാരതത്തിലെ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള ശൈവന്മാർ അദ്വൈതികളാണ്. ദക്ഷിണഭാരത ത്തിലും സിലോണിലുമുള്ള ശൈവന്മാരാണ് അദ്വൈതികളല്ലാത്തവർ. പക്ഷേ ഇവരും വിഷ്ണുവിനുപകരം ശിവനെ കരുതുന്നു എന്നേയു ള്ളു. ഇവരും ആത്മസിദ്ധാന്തമൊഴിച്ചാൽ മറ്റെല്ലാത്തരത്തിലും രാമാനു ജീയർതന്നെ. രാമാനുജൻെറ അനുയായികൾ ആത്മാവ് അണു വാണെന്നു കരുതുന്നു: അത് ഒരു കണംപോലെ ചെറുതാണ്. ശങ്കരാചാ ര്യരുടെ അനുയായികൾ ആത്മാവു വിഭുവാണെന്ന്, സർവ്വവ്യാപി യാണെന്ന്, എണ്ണുന്നു. അദ്വൈതസമ്പ്രദായങ്ങളും പലതുണ്ട്. പ്രാചീന കാലങ്ങളിൽ പല വിഭാഗങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നതായി തോന്നുന്നു. ഇവയെ യെല്ലാം ശങ്കരൻെറ പ്രസ്ഥാനം നിശ്ശേഷം ഗ്രസിക്കയും സാത്മ്യപ്പെടു ത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കണം. ചില ഭാഷ്യങ്ങളിൽ, വിശേഷിച്ചും വിജ്ഞാനഭിഷുവിൻെറ ഭാഷ്യത്തിൽ, ശങ്കരന്നെതിരായിത്തന്നെ ചില പ്പോൾ കുത്തുവാക്കുകൾ കാണാം. ഈ വിജ്ഞാനഭിക്ഷു അദ്വൈതിയാ ണെങ്കിലും ശങ്കരൻെറ മായാവാദത്തെ തകിടംമറിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു ണ്ട്. മായാവാദത്തിൽ വിശ്വസിക്കാതിരുന്ന ചിന്താസരണികൾ ഉണ്ടാ യിരുന്നെന്നു തോന്നുന്നു. ഇവയിൽപ്പെട്ട ചിന്തകന്മാർ ശങ്കരനെ പ്രച്ഛന്നബൗദ്ധനെന്നുപോലും വിളിക്കാൻ മുതിരുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ വിചാരം മായാവാദം ബൗദ്ധരിൽനിന്നെടുത്ത് വേദാന്തസമ്പ്രദായത്തിൽ കടത്തിയതാണെന്നത്രേ! ഇതെങ്ങനെയിരുന്നാലും, ഇന്നിപ്പോൾ അദ്വൈ തികളെല്ലാം ശങ്കരാചാര്യരുടെ പിന്നിൽ അണിനിരന്നിരിക്കയാണ്. ശങ്കരാചാര്യരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശിഷ്യന്മാരുമാണ് ദക്ഷിണഭാരത ത്തിലും ഉത്തരഭാരതത്തിലും അദ്വൈതത്തിൻെറ വലിയ പ്രചാരകന്മാ രായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതും. ശങ്കരാചാര്യരുടെ പ്രഭാവം ബംഗാളിലേക്ക് അധികം കടക്കുകയുണ്ടായില്ല. അതുതന്നെയാണ് കാശ്മീരത്തിലെയും പഞ്ചാബിലെയും കഥ. എന്നാൽ ദക്ഷിണഭാരതത്തിലുള്ള സ്മാർത്ത ന്മാരെല്ലാം ശങ്കരാചാര്യരുടെ അനുയായികളാണ്. വാരാണസിയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രഭാവം ഉത്തരഭാരതത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലും വളരെ വമ്പിച്ചതാണെന്നേ പറയാനുള്ളു.

പിന്നെ, ശങ്കരനും രാമാനുജനും തങ്ങളുടെ മതങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒട്ടും അപൂർവത അവകാശപ്പെടുന്നില്ല. താൻ ബോധായനൻെറ മഹത്തായ വൃത്തിയെ പിൻതുടരുന്നതേയുള്ളു എന്ന് രാമാനുജൻ സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നുണ്ടുതാനും. ''ഭഗവദ്ബോധായനകൃതാം വിസ്തീർണ്ണാം ബ്രഹ്മ സൂത്രവൃത്തിം പൂർവ്വാചാര്യഃ സംചിക്ഷിപുഃ. തന്മതാനുസാരേണ സൂത്രാക്ഷരാണി വ്യാഖ്യാസ്യന്തേ.'' ''ഭഗവാൻ ബോധായനൻെറ വിസ്തരിച്ചുള്ള ബ്രഹ്മസൂത്രവൃത്തിയെ പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ സംക്ഷേപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മതമനുസരിച്ചു സൂത്രാക്ഷരങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിക്കാം.'' ശ്രീഭാഷ്യമെന്ന ബ്രഹ്മസൂത്രവ്യാഖ്യയുടെ തുടക്കത്തിൽ രാമാനുജൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണിത്. അതെടുത്ത് രാമാനുജൻ സംക്ഷേപിച്ചു: ഇന്നു നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളത് അതാണ്. എനിക്കു ബോധായനവൃത്തി കാണാനുള്ള അവസരമുണ്ടായിട്ടില്ല. കഴിഞ്ഞുപോയ സ്വാമി ദയാനന്ദ സരസ്വതി ബോധായനൻെറ ബ്രഹ്മസൂത്രവൃത്തിയൊഴിച്ചുള്ള ഭാഷ്യങ്ങളെല്ലാം തള്ളിക്കളയണമെന്നാഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. രാമാനുജനെ പരിഹസിക്കാൻ കിട്ടിയ അവസരമൊന്നും അദ്ദേഹം പാഴാക്കിയില്ല: എങ്കിലും ബോധായനവൃത്തി കാട്ടിത്തരാൻ അദ്ദേഹത്തിനും കഴിഞ്ഞില്ല. ഭാരതത്തിലെല്ലാം അതു ഞാൻ തിരക്കി: പക്ഷേ ഇന്നുവരെ കണ്ടെത്താൻ തരപ്പെട്ടില്ല. എന്നാൽ ആ വസ്തുത രാമാനുജൻ വളരെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആശയങ്ങളും ചിലപ്പോൾ ചില ഭാഗങ്ങൾതന്നെയും താൻ ബോധായനവൃത്തിയിൽനിന്നെടുക്കയാണെന്നും, അവ ഇപ്പോഴുള്ള രാമാനുജഭാഷ്യത്തിൽ സംക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണെന്നും പറയുന്നു. ശങ്കരാചാര്യരും അതാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭാഷ്യത്തിലും ചിലേടങ്ങളിൽ പഴയ ഭാഷ്യകാരന്മാരെക്കുറിച്ചു പരാമർശങ്ങളുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗുരുവും ഗുരുവിൻെറ ഗുരുവും ശങ്കരൻെറതന്നെ വേദാന്തസമ്പ്രദായത്തിൽപെട്ടവരായിരുന്നു എന്നും, ചില വാദമുഖങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശങ്കരനെപ്പോലും അതിശയിക്കുന്ന സർവംകഷതയാണ് അവർക്കുണ്ടായിരുന്നതെന്നും അറിയുന്നു നമുക്കു ശങ്കരൻ വളരെ അപൂർവമായതൊന്നുമല്ല പ്രചരിപ്പിച്ചതെന്ന് ഏറെക്കുറെ സ്പഷ്ടമാണ്. അദ്ദേഹം ഭാഷ്യത്തിൽ ചെയ്തത് ബോധായനനെപ്പറ്റിയിടത്തോളം രാമാനുജൻ ചെയ്തതുതന്നെയാണെന്നും വ്യക്തം. എന്നാൽ ഏതു ഭാഷ്യത്തിൽനിന്നാണ് അദ്ദേഹം സംക്ഷേപിച്ചതെന്ന് ഇപ്പോൾ കണ്ടുപിടിക്കുക ശക്യമല്ലെന്നുമാത്രം. നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുള്ളതോ കേട്ടിട്ടുള്ളതോ ആയ ദർശനങ്ങളെല്ലാം പ്രാമാണികമായ ഉപനിഷത്തുകളെ ആസ്പദിച്ചാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. അവ ശ്രുതിയെ ഉദാഹരിക്കാൻ പുറപ്പെടുമ്പോഴെല്ലാം ശ്രുതികൊണ്ടർത്ഥമാക്കുന്നത് ഉപനിഷത്തുകളെയാണ്. ഉപനിഷത്തുകൾക്കു പിന്നാലെ വരുന്നത് ഭാരതത്തിലുള്ള മറ്റു ദർശനങ്ങളാണ്. പക്ഷേ ഭാരതത്തിൽ വ്യാസൻെറ ദർശനത്തിനു ചെലുത്താൻ കഴിഞ്ഞ സ്വാധീനത അവയ്ക്കൊന്നിനും ചെലുത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, വ്യാസൻെറ ദർശനം അതി ലും

പ്രാചീനമായ സാംഖ്യത്തിൻെറ വികാസംമാത്രമാണുതാനും, ഭാരത ത്തിലെ എല്ലാ ദർശനങ്ങളും ചിന്താപദ്ധതികളും – ലോകത്തിലുള്ളവ യെല്ലാം എന്നാണെൻെറ വിവക്ഷ – കപിലനോട് ഒട്ടേറെ കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മനഃശാസ്ത്രപരവും ദർശനപരവുമായ സംഗതികളെസ്സംബന്ധിച്ചിട ത്തോളം, ഭാരതചരിത്രത്തിൽ ഒരുപക്ഷേ കപിലനെ വെല്ലുന്ന മറ്റൊരു പേരില്ലതന്നെ. ലോകത്തിലാകമാനം കപിലൻെറ പ്രഭാവം വ്യാപിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. അംഗീകൃതമായ ഒരു ചിന്താപദ്ധതിയുള്ളിടത്തെല്ലാം കപിലൻെറ പ്രഭാവം തിരിഞ്ഞുപിടിക്കാവതാണ്. പല സഹസ്രാ ബ്ദങ്ങൾക്കപ്പുറമാണെങ്കിൽക്കൂടി, പ്രോജ്വലനും ശ്ലാഘ്യനും ആശ്ചര്യഭൂതനുമായ കപിലൻ അവിടെ നില ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായി ക്കാണാം. ഭാരതത്തിലുള്ള എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരും അദ്ദേഹം രൂപപ്പെടുത്തിയ മനഃശാസ്ത്രവും ദർശനത്തിൻെറ ഒരു വലിയ പങ്കും, ചില്ലറ ഭേദങ്ങളോടുകൂടി, അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ഈ നാട്ടിൽത്തന്നെയുണ്ടായ ന്യായദാർശനികന്മാർക്കു ഭാരതീയദർശന ലോകത്തിൽ തങ്ങളുടെ മുദ്രപതിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവർ അപര ജാതി, പരജാതി തുടങ്ങിയ നിസ്സാരകാര്യങ്ങളിൽ ആവശ്യത്തിലധികം വ്യാപരിച്ചു. പോരെങ്കിൽ, ഒരായുഷ്കാലംകൊണ്ടുമാത്രം പഠിച്ചു തീർക്കാവുന്ന, ജടിലതമമായ ആ പദാവലിയും! അങ്ങനെ സമയം മുഴുവൻ തർക്കത്തിൽ ചെലവഴിച്ച അവർ ദർശനം വേദാന്തികൾക്കു വിട്ടുകൊടുത്തു. എന്നാൽ ഇന്നുള്ള ഭാരതീയദർശനശാഖകളെല്ലാം ബംഗാളിലെ നൈയായികന്മാരുടെ താർക്കികപദാവലി കൈക്കൊണ്ടിരി ക്കയാണ്. ജഗദീശൻ ഗദാധരൻ ശിരോമണി – ഇവരൊക്കെ മലബാറിലെ (കേരളത്തിലെ) ചില പട്ടണങ്ങളിൽ, നദിയയിലെന്നപോലെതന്നെ, സുവിദിതരാണ്. പക്ഷേ വ്യാസൻെറ ദർശനം, വ്യാസസൂത്രങ്ങൾ, സുപ്രതിഷ്ഠിതമാണ്. യാതൊന്നു മനുഷ്യർക്കു വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടു ക്കണമെന്നാണോ അതുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്, വേദാന്തപ്രതിപാദ്യമായ ആ ബ്രഹ്മത്തിൻെറ നിത്യതയത്രേ അതു സ്വയം നേടിയിട്ടുള്ളത്. യുക്തി യെ ശ്രുതിക്കു പൂർണ്ണമായും അധീനപ്പെടുത്തി. ശങ്കരാചാര്യർ പറയും പോലെ, വ്യാസൻ യുക്തിവിചാരംചെയ്യാൻ മിനക്കെട്ടിട്ടേയില്ല. സൂത്ര രചനയിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഉന്നം. വേദാന്തവാക്യകുസുമ ങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുചേർത്ത് ഒരു നൂലിൽ കോർക്കുക എന്നതായിരുന്നു. ഉപനിഷത്തുകൾക്കുള്ള പ്രാമാണ്യത്തിന് അധീനമെന്ന നിലയിൽ[1] –

1 വേദാന്തവാക്യകുസുമഗ്രഥനാർഥത്വാത് സൂത്രാണാം വേദാന്തവാക്യാനി ഹിസൂത്രൈരുദാഹൃത്യ വിചാര്യന്തേ. വാക്യാർഥവിചാരണാധ്യവസാനനിർവൃ ത്താഹി ബ്രഹ്മാവഗതിഃ, നാനുമാനാദിപ്രമാണാന്തരനിർവൃത്താ. സത്സുതു വേദാന്തവാക്യേഷു ജഗതോ ജന്മാദികാരണവാദിഷു തദർഥഗ്രഹണദാർഢ്യാ യാനമുമാനമപി വേദാന്തവാക്യാവിരോധി പ്രമാണം ഭവന്ന നിവാര്യതേ.
(ബ്രഹ്മസൂത്രം ശങ്കരഭാഷ്യം 1.1.2.)

അല്ലാതൊട്ടല്ലതന്നെ – വ്യാസസൂത്രങ്ങളും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

പിന്നെ, ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഭാരതത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങ ളെല്ലാം വ്യാസസൂത്രങ്ങൾക്കു വമ്പിച്ച പ്രാമാണ്യം നല്കിവരുന്നുണ്ട്. പുതുതായി വരുന്ന വിഭാഗങ്ങളോരോന്നും, അതിൻേറതായ വെളിച്ച ത്തിൽ, വ്യാസസൂത്രങ്ങളെ പുതുതായി വ്യഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ടാണ് പുറ പ്പെടുന്നത്. പ്രസ്തുതവ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരിൽ ചിലർക്കു തമ്മിലുള്ള അന്ത രം ചിലപ്പോൾ വളരെ വലുതാണ്. ചിലപ്പോഴത്തെ ഗ്രന്ഥപീഡനം തികച്ചും അറപ്പുളവാക്കുന്നതുമാണ്. വ്യാസസൂത്രങ്ങൾക്കാണ് പ്രാമാണ്യപദവി. ഇവയ്ക്കു പുതുതായ ഒരു ഭാഷ്യം രചിക്കാനാവാത്ത ഒരുവന്ന് ഭാരതത്തിൽ പുതിയ ഒരു മതവിഭാഗം ഏർപ്പെടുത്താമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ട.

പ്രാമാണ്യത്തിൽ അടുത്ത സ്ഥാനം പ്രസിദ്ധമായ ഗീതയ്ക്കാണ്. ശങ്കരാചാര്യരുടെ മഹനീയത അദ്ദേഹം ഗീത പ്രചരിപ്പിച്ചതാണ്. മഹാ നായ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉദാരമായ ജീവിതത്തിൽ ചെയ്ത പല പ്രശസ്ത കർമ്മങ്ങളിൽവെച്ചു മഹത്തമമായ ഒന്നാണ് ഗീതാപ്രചാരണവും, ഗീത യ്ക്ക് ഏറ്റവും മനോജ്ഞമായ ഭാഷ്യത്തിൻെറ രചനയും. ഭാരതത്തിലു ണ്ടായ ആസ്തികസമ്പ്രദായങ്ങളുടെ സ്ഥാപകന്മാരെല്ലാവരും അദ്ദേഹ ത്തെ അനുഗമിച്ചിട്ടുണ്ട് – അവരോരോത്തരും ഗീതയ്ക്ക് ഓരോ ഭാഷ്യം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഉപനിഷത്തുകൾ പലതാണ്: നൂറ്റെട്ടുണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അതിലുമേറെയുണ്ടെന്നത്രേ ചിലർ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്. അവയിൽ ചിലത് വളരെ അർവാചീനമാണ്. ഉദാഹരണമായി, അല്ലായെ പ്രശംസിക്കയും മുഹമ്മദിനെ രജസുല്ലയെന്നു വിളിക്കയും ചെയ്യുന്ന അല്ലോപനിഷ ത്തുതന്നെ. ഹിന്ദുക്കളെയും മുഹമ്മദീയരെയും ഏകീകരിപ്പാൻ അക്ബ രുടെ കാലത്തു രചിക്കപ്പെട്ടതാണ് ഇതെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. 'അല്ല' എന്നോ 'ഇല്ല' എന്നോ സംഹിതകളിൽ കാണുന്ന വല്ല വാക്കുംവെച്ചുകൊണ്ടു ചിലപ്പോൾ ഒരുപനിഷത്തുതന്നെ അതിന്മേൽ ചമച്ചിരിക്കാം. അങ്ങനെ ഈ അല്ലോപനിഷത്തിൽ മുഹമ്മദാണ് റസൂലല്ല – ഈ വാക്കിൻെറ അർത്ഥമെന്തായാലും കൊള്ളാം! ഇതേ വകുപ്പിൽപ്പെട്ട പല വിഭാഗീ യമായ ഉപനിഷത്തുകളുമുണ്ട്. ഇവ തികച്ചും അർവാചീനമാണെന്നും കാണാം. വേദാന്തത്തിലെ സംഹിതാഭാഗത്തിലുള്ള ഭാഷയുടെ അതി പ്രാചീനതകൊണ്ട് (അതിന്നു) വ്യാകരണമൊന്നുമില്ല: അതുകൊണ്ട് അർവാചീനമായ ഈ ഉപനിഷത്തുകൾ രചിക്കാൻ പ്രയാസമൊന്നുമില്ല. വളരെക്കൊല്ലം മുമ്പു ഞാൻ വൈദികവ്യാകരണം പഠിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു: സശ്രദ്ധം പാണിനിയും മഹാഭാഷ്യവും പഠിക്കാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ ഉത്സർഗവിധിക്കുള്ള അപവാദങ്ങളാണ് വൈദികവ്യാകരണ ത്തിലേറിയകൂറുമെന്നു കണ്ടു ഞാൻ അദ്ഭുതപ്പെട്ടുപോയി. ഒരു നിയമം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടു വിധിച്ചിരിക്കും, 'ഈ നിയമം ഒരപവാദമാണ്' എന്ന്. അങ്ങനെ എന്തും ആർക്കും എഴുതിക്കൂട്ടാൻ എത്രയേറെ സ്വാതന്ത്ര്യമാ ണുള്ളതെന്ന് നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കാം. യാസ്കൻെറ നിഘണ്ടു ഒന്നേയുള്ളു

ഇവിടെ ഒരു പരിരക്ഷയായി. എങ്കിലും, ഇതിൽ ഏറിയ കൂറും ഒട്ടേറെ പര്യായശബ്ദങ്ങളേ കാണാനുള്ളു. ഈ നിലയിൽ, ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം ഉപനിഷത്തുകൾ രചിക്കുക എത്ര എളുപ്പമുള്ള കാര്യമാണ്! കുറെ സംസ്കൃതജ്ഞാനം – വാക്കുകൾ പ്രാചീനമെന്ന തോന്നലുളവാക്കാൻ വേണ്ടിടത്തോളം – ഉണ്ടായാൽ മതി. വ്യാകരണ ത്തെ ഒട്ടു ഭയപ്പെടാനുമില്ല. പിന്നെ, റസൂലല്ലയോ മറ്റേതെങ്കിലുമിഷ്ട മുള്ള 'സുല്ല'യോ കൊണ്ടുവരുക. അങ്ങനെ പല ഉപനിഷത്തുകളും തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടു. ഇപ്പോഴും ഇതു നടക്കുന്നെന്നാണ് എൻെറ അറിവ്. ഭാരതത്തിൽ ചിലേടത്ത്, പല മതവിഭാഗക്കാരുടെയും ഇടയ്ക്ക്, എനി ക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്, അത്തരത്തിലുള്ള ഉപനിഷത്തുകൾ തയ്യാറാക്കാ നുള്ള പ്രയത്നം നടന്നുവരികയാണെന്ന്. പക്ഷേ ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഇടയിൽ, മുഖത്തുതന്നെ, കലർപ്പില്ലായ്മയുടെ തെളിവൊത്ത ഉപനിഷ ത്തുകളുമുണ്ട്. ഇവയൊക്കെയാണ് മഹാന്മാരായ ഭാഷ്യകാരന്മാർ, വിശേഷിച്ചും ശങ്കരനും തുടർന്നു രാമാനുജപ്രഭൃതികളും, എടുത്തു വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഉപനിഷത്തുകളെപ്പറ്റി ഒന്നുരണ്ട് ആശയങ്ങൾകൂടി നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. അവയെക്കുറിച്ചു പറയാൻ എന്നെപ്പോലെ കെല്പില്ലാത്തവർക്കുപോലും പല കൊല്ലങ്ങൾതനെ വേണം. ഒരു പ്രസംഗം പോരതന്നെ, അതിനാൽ ഉപനിഷത്തിനെപ്പറ്റി ഒന്നുരണ്ടു കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്താനേ ഞാനാഗ്ര ഹിക്കുന്നുള്ളു. ഒന്നാമതായി ലോകത്തിലുള്ളവയിൽവെച്ച് ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായ കാവ്യങ്ങളാണവ. വേദങ്ങളിലെ സംഹിതാഭാഗം വായി ച്ചാൽ അത്യദ്ഭുതസൗന്ദര്യമുള്ള ഘട്ടങ്ങൾ അപ്പോഴപ്പോൾ കാണാം. ഉദാഹരണമായി, സൃഷ്ടിക്കു മുമ്പുള്ള അവസ്ഥയെ വർണ്ണിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധമായ മന്ത്രംതന്നെ: – തമ ആസീത്തമസാ ഗൂഢമഗ്രേ[1] എന്നും മറ്റും. 'ഇരുളിനെ ഇരുളു മൂടിയപ്പോൾ' എന്നും മറ്റുമാണ് അതു വർ ണ്ണിച്ചുപോകുന്നത്. ഇതു വായിക്കുമ്പോൾ കവിതയുടെ അദ്ഭുതമായ ഉദാത്തത അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഭാരതത്തിനു വെളിയിലും അകത്തും ഉദാത്തതയെ ആലേഖനം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട് എന്ന വസ്തുത ശ്രദ്ധിക്കണം. എന്നാൽ വെളിയിൽ മാംസപേശിയുടെ അന ന്തത, ബാഹ്യലോകം, ഭൗതികവസ്തുക്കളുടെ അനന്തത, ജഡത്തിൻെറ യും ആകാശത്തിൻെറയുമായ അനന്തത – മാത്രമേ (അതിനു വിഷയം) ആയിട്ടുള്ളു. മിൽട്ടണോഡാൻറിയോ യൂറോപ്പിലുള്ള മറ്റു വൻകിട കവികളോ – അവർ പ്രാചീനരോ അർവാചീനരോ ആകട്ടെ – അനന്തത യുടെ ചിത്രം വരയ്ക്കാൻ പുറപ്പെടുമ്പോൾ വെളിയിൽ പറന്നുയ രാനാണ് നോക്കുന്നത്: നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു മാംസപേശികളിലൂടെ അനന്തതയെ അനുഭവിപ്പിക്കയാണ് ഉദ്ദേശ്യം. ആ യത്നം ഇവിടെയും നടന്നിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരിടത്തുമുണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത മട്ടിൽ, ഏറ്റവും അദ്ഭുതക

1 ഋഗ്വേദം 10, 129, 3

രമായി, പരപ്പിൻെറ അനന്തത സംഹിതകളിൽ ചിത്രീകരിച്ച് വായന ക്കാരുടെ മുന്നിൽ പ്രദർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ ഒരു കാവ്യംതന്നെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുക; തമ ആസീത്തമസാ ഗൂഢമഗ്രേ. ഇനി മൂന്നു കവികൾ ഇരുളിനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു ശ്രദ്ധിക്കുക. നമ്മുടെ കാളിദാസ നെത്തന്നെ എടുക്കാം; ''സൂചിമുനകൊണ്ടു തുളയ്ക്കാവുന്ന ഇരുള്''[1]: മിൽട്ടൺ ''പ്രകാശമല്ല, മറിച്ച്, കാണപ്പെടത്തക്ക ഇരുളുതന്നെ.'' ഇനി ഉപനിഷത്തുകളിലേക്കു കടക്കാം; ''ഇരുള് ഇരുളിനെ മറച്ചിരുന്നു.'' ഉഷ്ണമേഖലയിൽ പാർക്കുന്ന നമുക്ക് അതു മനസ്സിലാകും. പെട്ടെന്നു മഴക്കാലം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുകയാണ്: അപ്പോൾ ഒരു നിമിഷത്തിൽ ചക്ര വാളം ഇരുളുന്നു. കറുത്തു കറങ്ങുന്ന മേഘങ്ങൾ മറ്റു മേഘങ്ങളെ ത്തന്നെ പൊതിയുന്നു. കവിത അങ്ങനെ മുമ്പോട്ടു നീങ്ങുന്നു. എങ്കി ലും സംഹിതാഭാഗത്തിൽ ഈ യത്നങ്ങളെല്ലാം ബാഹ്യങ്ങളാണ്. മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാമെന്നപോലെ, ജീവിതത്തിലെ വൻകിട പ്രശ്നങ്ങൾക്കു ത്തരം കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ബാഹ്യലോകത്തിലൂടെയാണ് നടന്നിട്ടുള്ളത്. ഗ്രീക്കുകാരുടെ മനസ്സും, അല്ലെങ്കിൽ, ഇന്നത്തെ യൂറോ പ്യരുടെ മനസ്സും, ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളുടെയും സത്താസംബന്ധിയായ പാവനപ്രശ്നങ്ങളുടെയും സമാധാനം ബാഹ്യലോകത്തിലുള്ള അന്വേ ഷണങ്ങളിലൂടെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ തിടുക്കപ്പെടുന്നതുപോലെ, നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരും തിടുക്കപ്പെട്ടു: യൂറോപ്യരെപ്പോലെ പരാജയ മടയുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, പാശ്ചാത്യർ അവിടെനിന്നു മുന്നോട്ടു നിങ്ങിയില്ല; അവിടെത്തന്നെ ഉറച്ചുനിന്നു. ബാഹ്യലോകാന്വേഷണത്തി ലൂടെ ജീവിതത്തെയും മരണത്തെയും കുറിച്ചുള്ള വൻപ്രശ്നങ്ങൾക്കു സമാധാനം കാണാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല: ആ നിലയിൽത്തന്നെ തങ്ങി അവർ ഉറച്ചുപോയി. നമ്മുടെ പൂർവികന്മാരും അതസാദ്ധ്യമാ ണെന്നു കണ്ടു. പക്ഷേ, സമാധാനം കാണുന്നതിലുള്ള ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ കഴിവില്ലായ്മ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവർ കൂടുതൽ ധൈര്യ പ്പെട്ടു. ഉപനിഷത്തിലുള്ളതിലും മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിൽ മറ്റൊരിടത്തും പ്രസ്തുത സമാധാനം കാണാനില്ലതന്നെ. യതോ വാചോ നിവർത്തന്തേ അപ്രാപ്യ മനസാ സഹ. ''മനസ്സോടൊത്തു വാക്കുകൾ എവിടെനിന്നാണോ പിൻവാങ്ങുന്നത്.'' ന തത്ര ചക്ഷുർഗച്ഛതി ന വാഗ്ഗച്ഛതി. ''അവിടെ കണ്ണു ചെന്നെത്തുന്നില്ല, വാക്കെത്തുന്നില്ല.'' ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ തികഞ്ഞ ദുർബ്ബലത പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ പലതുമുണ്ട്. പക്ഷേ അവിടെ യും അവർ തങ്ങിനിന്നില്ല. മനുഷ്യൻെറ ആഭ്യന്തരപ്രകൃതിയിലേക്കാണ് അവർ പിൻവാങ്ങിയത്. അവർ തങ്ങളുടെ ആത്മാവിൽനിന്നുതന്നെ ഉത്തരം നേടാൻ പുറപ്പെട്ടു. അവർ അന്തർമുഖരായിത്തീർന്നു. ഒരു പരാജയമെന്ന നിലയിൽ ബാഹ്യപ്രകൃതിയെ അവർ കൈവെടിഞ്ഞു. അവിടെ കാര്യമായ യാതൊന്നും ചെയ്യാനാവില്ല. അവിടെ ആശയ്ക്കു വഴിയില്ല: ഉത്തരം കണ്ടെത്താൻ കഴിവില്ല. മൂഢവും നിർജീവവുമായ ജഡം സത്യം പ്രദാനം ചെയ്യുകയില്ലെന്ന് അവർ

1 സൂചിഭേദ്യൈസ്തമോഭിഃ (മേഘസന്ദേശം 35)

കണ്ടുപിടിച്ചു. അപ്പോൾ പ്രകാശമാനമായ മനുഷ്യാത്മാവിലേക്കു പിൻവാങ്ങുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്. അവിടെ ഉത്തരം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു.

തമേവൈകം ജാനഥ ആത്മാനം അന്യാ വാചോ വിമുഞ്ചഥ.[1] അവർ പ്രഖ്യാപിച്ചു; ''ആത്മാവിനെമാത്രം അറിയുക: മറ്റു പാഴ്വാ ക്കുകളെല്ലാം വെടിയുക: മറ്റൊന്നും കേൾക്കേണ്ടതില്ല.'' ആത്മാവി ലാണ് സമാധാനം അവർ കണ്ടെത്തിയത്. ജഗന്നാഥനാണ് പരമാത്മാവ്, അഥവാ ഈശ്വരൻ. മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവിനോട് അവിടേയ്ക്കുള്ള ബന്ധം, അവിടുത്തോടു നമുക്കുള്ള കർത്തവ്യം; അതിലൂടെ നമു ക്കുള്ള പരസ്പരബന്ധം. ലോകത്തിലുള്ളതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉദാത്ത മായ കാവ്യം ഇവിടെ കാണാം. ജഡത്തിൻെറ ഭാഷയിൽ, ഇനിമേൽ, ആത്മാവിനെ ചിത്രീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കയില്ല. പോര, വിധിപരമായ ഭാഷതന്നെ ആ വിഷയത്തിൽ അവർ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കയാണ്. അപരി മിതതയെപ്പറ്റിയുള്ള ആശയം രൂപപ്പെടുത്താൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലേക്കു വരാൻ ഇനിമേൽ ശ്രമമില്ല. ഇനിമേൽ, ബാഹ്യവും മൂഢവും നിർജീവവും ഭൗതികവും വ്യാപകവും ഐന്ദ്രിയകവുമായ ഒരപരിമിത തതന്നെയില്ല. അതിനുപകരം വന്നിട്ടുള്ളത്,

> ന തത്ര സൂര്യോ ഭാതി ന ചന്ദ്രതാരകം
> നേമാ വിദ്യുതോ ഭാന്തി കുതോഽയമഗ്നിഃ
> തമേവ ഭാന്തമനുഭാതി സർവ്വം
> തസ്യ ഭാസാ സർവ്വമിദം വിഭാതി.[2]

എന്നിടത്തു പറഞ്ഞതുപോലെ സൂക്ഷ്മമായ ഒന്നത്രേ. ഇതിനെ ക്കാൾ ഉദാത്തമായ കവിത മറ്റേതുണ്ട്? ''അവിടെ സൂര്യന്നു പ്രകാശി പ്പിക്കാൻ വയ്യ: ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങൾക്കുമാവില്ല. ഈ മിന്നൽ അവിടെ വെളിച്ചം പരത്തില്ല: മർത്ത്യലോകത്തിലെ അഗ്നിയെക്കുറിച്ച് എന്താണു പറയുക!'' മറ്റൊരിടത്തും ഈ ജാതിയിലുള്ള കവിതയില്ല: ഉപനിഷത്തുകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും അദ്ഭുതമായ കഠംതന്നെ എടുക്കുക. അതിൻെറ പണിത്തികവ് എത്ര അദ്ഭുതം. എന്തൊരദ്ഭുതകലയാണ് ആ കാവ്യത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്! ശ്രദ്ധ ആവേശിച്ച, യമനെ കാണാൻ ആഗ്രഹിച്ച, ആ ബാലനെക്കൊണ്ടാണ് അതിൻെറ ആശ്ചര്യമായ ആരംഭംതന്നെ. ഗുരുക്കന്മാരിൽ അത്യാശ്ചര്യഗുരുവായ യമൻ ജീവിതത്തെയും മരണത്തെയും കുറിച്ചുള്ള വമ്പിച്ച പാഠങ്ങൾ ആ ബാലനെ പഠിപ്പിക്കയാണ്. അവൻ തിരക്കിയതെന്താണ്? മരണത്തി ൻെറ മർമ്മം അറിയാൻ.

നിങ്ങൾ ഓർക്കണമെന്ന് ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന രണ്ടാമത്തെ സംഗതി ഉപനിഷത്തുകൾക്കുള്ള തികവുററ അപൗരുഷേയതയാണ്. പല പേരുകളും, പല വക്താക്കളും, പല ഗുരുക്കന്മാരും ഉപനിഷ ത്തുകളിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും

1 മുണ്ഡകോപനിഷത് 2.2.5   2 ശ്വേതാശ്വതരോപനിഷത് 6.14

അവരിലൊരുത്തനുമല്ല ഉപനിഷത്തുകൾക്കു പ്രമാണഭൂതൻ: അവരിലാരുടെയും ജീവിതത്തെ ആസ്പദിച്ചല്ല ഉപനിഷ ത്തുകളിലുള്ള ഒരു മന്ത്രംപോലും നിലകൊള്ളുന്നത്. ഈ പാത്രങ്ങ ളെല്ലാം പശ്ചാത്തലത്തിൽ ചലിക്കുന്ന ഛായകൾപോലെയാണ്: ഇവർ നേരിട്ടനുഭവപ്പെടുന്നില്ല, കാണപ്പെടുന്നില്ല, സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഉപനിഷത്തുകളിലുള്ള അദ്ഭുതകരവും സമുജ്ജ്വലവും പ്രകാശമയവും തികച്ചും അപൗരുഷേയവുമായ വാക്യങ്ങളിലാണ് യഥാർത്ഥമായ ശക്തി. ഇരുപതു യാജ്ഞവല്ക്യന്മാർ വന്നു ജീവിച്ചുമരിച്ചെന്നിരു ന്നാലും അതൊരു കാര്യമല്ല: വേദാന്തവാക്യങ്ങൾ അവിടെ നില കൊള്ളുന്നു. എങ്കിലും ഒരു പുരുഷന്നും വിരുദ്ധമല്ല വേദാന്തം. ലോക ത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ളതോ ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നതോ ആയ പുരുഷന്മാ രെയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളത്തക്കവണ്ണംവിശാലവും വികസ്വരവുമാണ് വേദാന്തം. പുരുഷന്മാരെയോ അവതാരങ്ങളെയോ സിദ്ധന്മാരെയോ ആരാധിക്കുന്നതിന്നെതിരായി അതിന് ഒന്നും പറയാനില്ല. മറിച്ച്, വേദാന്തം അതിനെ എപ്പോഴും താങ്ങുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. അതേയവസര ത്തിൽ അതു തികച്ചും അപൗരുഷേയമാണുതാനും. ഉപനിഷത്തുക ളിലെ അപൗരുഷേയാശയം അതു പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഈശ്വരനെപ്പോലെ തന്നെ, ഏറ്റവും അദ്ഭുതമാണ്. സിദ്ധനും ചിന്തകനും ദാർശനികന്നും യുക്തിവാദിക്കുമൊക്കെ, ഇന്നത്തെ ഏതു ശാസ്ത്രജ്ഞനും ആഗ്രഹിക്കുന്ന അളവിൽത്തന്നെ, ആ ആശയം അപൗരുഷേയമാണ്. ഇവയാണ് നമ്മു ടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ബൈബിൾ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും, കൊറാൻ മുഹമ്മദീ യർക്കും, ത്രിപിടകങ്ങൾ ബൗദ്ധന്മാർക്കും, സെൻഡ് അവസ്റ്റാ പാഴ്സി കൾക്കും ഏതുപോലെയോ, അതുപോലെയാണ് നമുക്ക് ഉപനിഷത്തു കൾ എന്ന് ഓർമ്മിക്കണം. ഇവയാണ്, അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല, നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ. പുരാണങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും മറ്റു പുസ്തകങ്ങളും – ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങൾപോലും – രണ്ടാംകിടയിലും മൂന്നാംകിടയിലുമുള്ള പ്രമാണമാണ്. ഒന്നാംകിടയിൽപ്പെട്ട പ്രമാണം വേദങ്ങൾ. മനുസ്മൃതി യും പുരാണങ്ങളും മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഗ്രാഹ്യങ്ങളാകുക അവ ഉപനിഷത്തുകളുടെ പ്രാമാണ്യത്തിന്നനുഗുണമാകുന്നിടത്തോളമേ യുള്ളു: അനുഗുണമല്ലെങ്കിൽ, അവയൊക്കെ നിർദ്ദയം കൈവെടിയണം. ഇതെപ്പോഴും നാം ഓർക്കണം. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൻെറ ഭാഗ്യദോഷം കൊണ്ട് ഇന്നിപ്പോൾ നാമതു മറന്നിരിക്കുന്നു. ക്ഷുദ്രമായ ഒരു ഗ്രാമാചാരമാണ് ഇന്ന് വാസ്തവത്തിലുള്ള പ്രമാണമെന്നു തോന്നുന്നു: അല്ലാതെ, ഉപനിഷത്തുകൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതൊന്നുമല്ല. ബംഗാളിലെ വഴിവക്കിലുള്ള ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ നിലവിലുള്ള നിസ്സാരമായ ഒരാശ യത്തിനു വേദപ്രാമാണ്യമുള്ളതായിട്ടാണ് തോന്നുക: പോരാ, അതില ധികമുണ്ടെന്ന്. 'യാഥാസ്ഥിതികമെന്ന വാക്കിൻെറ സ്വാധീനശക്തി എത്ര അദ്ഭുതമാണ്! കർമ്മകാണ്ഡത്തിൻെറ ഓരോ കണികയും പിൻതുടരുന്നതിലാണ്, ഗ്രാമീണൻെറ ദൃഷ്ടിയിൽ, യാഥാസ്ഥിതികത യുടെ

തികവു മുഴുവൻ. അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തവനോടു പറയും, ''കടന്നു പോകൂ: താൻ ഇനിമേൽ ഹിന്ദുവേയല്ല.'' എന്റെ മാതൃരാജ്യത്തിൽ – കടുത്ത നിർഭാഗ്യമെന്നേ പറയാവൂ – ഈ തന്ത്രങ്ങളിലൊന്ന് എടു ത്തിട്ട് അതിൽ പറയുന്ന സമ്പ്രദായം അനുഷ്ഠിക്കതന്നെ വേണമെന്നു പറയുന്ന ആളുകളുണ്ട്. അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തവൻ അവരുടെ ദൃഷ്ടി യിൽ യാഥാസ്ഥിതികമായ ആശയങ്ങളുള്ളവനല്ല. അതുകൊണ്ട് ഉപനിഷത്തിലാണ് മൗലികമായ പ്രാമാണ്യമുള്ളതെന്ന് ഓർക്കുന്നതാണ് നമുക്കു നല്ലത്. ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളും ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളുംപോലും വേദ ങ്ങളുടെ പ്രാമാണ്യത്തിന്നധീനമാണ്. അവ നമ്മുടെ പൂർവികരായ ഋഷികളുടെ വചസ്സുകളത്രേ. ഹിന്ദുവാകണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ അവ വിശ്വസിക്കണം. ബ്രഹ്മത്തെക്കുറിച്ച് ഏറ്റവും വിചിത്രമായ വിശ്വാസങ്ങൾപോലും വെച്ചുപുലർത്താം. എന്നാൽ വേദപ്രാമാണ്യം നിഷേധിക്കുന്നവൻ നാസ്തികനാണ്. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും ബൗദ്ധന്മാ രുടെയും മതഗ്രന്ഥങ്ങളും നമ്മുടേതും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമതാണ്. അവരുടേതെല്ലാം പുരാണങ്ങളാണ്, മതഗ്രന്ഥങ്ങളല്ല. കാരണം, അവ യിൽ പ്രലയചരിത്രവും, രാജാക്കന്മാരുടെയും രാജവംശങ്ങളുടെയും ചരിത്രങ്ങളും, മഹാത്മാക്കളുടെ ചരിത്രങ്ങളും മറ്റുമാണുള്ളത്. ഇതൊ ക്കെ പുരാണവിഷയമാണ്. വേദങ്ങളോടു യോജിക്കുന്നിടത്തോളം ഇവയൊക്കെ നന്ന്. ബൈബിളും മറ്റു ജനതകളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളും വേദങ്ങളോടു യോജിക്കുന്നിടത്തോളം അവയൊക്കെ വളരെ നല്ലതു തന്നെ. പക്ഷേ, വിയോജിക്കുമ്പോൾ, പിന്നെ അവയെ സ്വീകരിക്കേണ്ട തില്ല. ഇതുപോലെയാണ് കൊറാന്റെയും കാര്യം. ഇവയിലെല്ലാം പല സദാചാരോപദേശങ്ങളുണ്ട്: വേദങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടുന്നിട ത്തോളം, പുരാണങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാമാണ്യം അവയ്ക്കുമുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിലൊട്ടുമധികമില്ല. ആശയമിതാണ്; വേദങ്ങൾ ഒരിക്കലും എഴുത പ്പെട്ടിട്ടുള്ളതല്ല, അവ ഒരു കാലത്തും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതല്ല. ഒരു ക്രിസ്തുമത പ്രചാരകൻ ഒരിക്കൽ എന്നോടു പറഞ്ഞു; ''ഞങ്ങളുടെ മതഗ്രന്ഥ ങ്ങൾക്കു ചരിത്രപരമായ ഒരു സ്വഭാവമുണ്ട്: അതിനാൽ അവ ശരി യാണ്.'' എന്റെ മറുപടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു; ''എന്റേതിന്നു ചരിത്ര പരമായ സ്വഭാവമില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അവ ശരിയാകുന്നത്: ചരിത്ര പരമാകയാൽ നിങ്ങളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ അന്നൊരു ദിവസം ആരോ ഒരുവൻ ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നു സ്പഷ്ടം. നിങ്ങളുടേത് മനുഷ്യനിർമ്മി തമാണ്. എന്റേതങ്ങനെയല്ല. ചരിത്രപരമല്ലെന്നത് അവയ്ക്കനുകൂല മാണ്.'' ഇങ്ങനെയാണ് വേദങ്ങൾക്ക് ഇന്നത്തെ മറ്റു മതഗ്രന്ഥങ്ങളോ ടുള്ള ബന്ധം.

നാമങ്ങനെ ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഉപദേശങ്ങളിലേക്കു വന്നു ചേരുന്നു.

പലതരം വാക്യങ്ങളാണുള്ളത്. ചിലതു തികച്ചും ദ്വൈതപരം. മറ്റു ചിലത് അദ്വൈതപരവും. എന്നാൽ ഭാരതത്തിലെ മതവിഭാഗക്കാർ ക്കെല്ലാം യോജിക്കാവുന്ന ചില സിദ്ധാന്തങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നാമത് സംസാര ത്തെ അഥവാ പുനർജന്മത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തം. രണ്ടാമത് മനശ്ശാ സ്ത്രത്തെപ്പറ്റി എല്ലാവർക്കുമുള്ള യോജിപ്പ്. ആദ്യമായിട്ടുള്ളതു ശരീരം: അതിന്റെ പിന്നിൽ സൂക്ഷ്മശരീരമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന അന്തഃ കരണം: അതിനു പിന്നിലാണ് ജീവൻ. പാശ്ചാത്യവും ഭാരതീയവുമായ മനശ്ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള ഭേദമിതാണ്; പാശ്ചാത്യരുടെ മനശ്ശാസ്ത്ര ത്തിൽ അന്തഃകരണമാണ് ആത്മാവ്: ഇവിടെ അതല്ല. അന്തഃകരണം, അന്തരിന്ദ്രിയമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന മനസ്സ്, ജീവന്റെ ഒരുപകരണം മാത്രം. അതിലൂടെയാണ് ജീവൻ ശരീരത്തിലോ ബാഹ്യലോകത്തിലോ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇതിനെപ്പറ്റി എല്ലാവർക്കും യോജിപ്പാണ്. വിഭിന്ന വിഭാഗക്കാർ പല പേരുകൾ ചൊല്ലി വിളിക്കുന്ന ഈ ജീവൻ, അഥവാ ജീവാത്മാവ്, അനാദിയും നിത്യനുമാണെന്നും എല്ലാവരും സമ്മതി ക്കുന്ന കാര്യമാണ്. മോക്ഷമടയുന്നതുവരെ ജനിക്കയും പുനർജ്ജനി ക്കയും ചെയ്യുന്നതും ഈ ആത്മാവുതന്നെയെന്നും എല്ലാവരും സമ്മതി ക്കുന്നു. ഇതിലും എല്ലാവർക്കും യോജിപ്പാണ്. ഭാരതീയവും പാശ്ചാത്യ വുമായ മനസ്സുകൾക്കു തമ്മിലുള്ള ഭേദത്തെ ഏറ്റവും സ്വരസവും പ്രത്യക്ഷവും സജീവവുമായ മട്ടിൽ കാട്ടുന്ന മറ്റൊരു മാർമ്മികമായ കാര്യത്തിലും അവർക്കെല്ലാം തമ്മിൽ യോജിപ്പുണ്ട്. അതാവിത്; എല്ലാം ആത്മാവിലുണ്ട്. വെളിയിൽനിന്നുള്ളിലേക്കു പ്രവേശിപ്പിക്കയല്ല: സത്യ ത്തിൽ ഉള്ളിൽനിന്നു വെളിയിലേക്കു സ്ഫുരിപ്പിക്കലാണ്; (നിശ്വസി തമല്ല, ഉച്ഛ്വസിതമാണ്). ശക്തികളെല്ലാം, ശുദ്ധിയെല്ലാം, മഹത്ത്വമെല്ലാം – എല്ലാം – ആത്മാവിലാണ്. അണിമ, ലഘിമ തുടങ്ങി നേടാൻ നോക്കുന്ന സിദ്ധികൾ സൂക്ഷ്മത്തിൽ നേടേണ്ടവയല്ലെന്നും, ഇപ്പൊഴേ അവ ആത്മാവിലുണ്ടെന്നും യോഗി പറഞ്ഞുതരും. അവയെ വ്യക്തമാ ക്കാനാണ് പ്രയത്നം. ഉദാഹരണമായി, നിങ്ങളുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇഴ യുന്ന ഏറ്റവും ക്ഷുദ്രമായ കൃമിയിൽപ്പോലും അണിമാദികളായ അഷ്ട സിദ്ധികൾ ഇപ്പൊഴേ ഉണ്ടെന്ന് പതഞ്ജലി ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്നു. വ്യത്യാസം ശരീരംകൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. അതിനു മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു ശരീര മുണ്ടായാൽ, സിദ്ധികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടും. പക്ഷേ ഇപ്പൊഴേ അവയവിടെ യുണ്ട്. 'നിമിത്തമപ്രയോജകം പ്രകൃതീനാം വരണഭേദസ്തു തതഃ ക്ഷേത്രി കവത്.'[1] 'പ്രകൃതിയുടെ പരിണാമത്തിൽ സത്കർമ്മങ്ങളും ദുഷ്കർ മ്മങ്ങളും നേരിട്ടു കാരണങ്ങളല്ല: അവ ആ പരിണാമത്തിനുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങളെ തകർക്കുന്നു. കൃഷിക്കാരൻ വെള്ളമൊഴുകുവാനുള്ള തടസ്സങ്ങൾ നീക്കുമ്പോൾ, വെള്ളം തനിയേ ഒഴുകുന്നതുപോലെയാ ണത്.' മറ്റെവിടെയോ ഉള്ള വലിയ ഒരു ജലാശയത്തിൽനിന്ന് തന്റെ പാടത്തിലേക്ക് വെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്ന ഒരു

1 യോഗസൂത്രം 4.3

കൃഷിക്കാരനെപ്പോലെ എന്ന് പ്രസിദ്ധമായ ഉദാഹരണമാണ് പതഞ്ജലി ഇവിടെ തന്നിരി ക്കുന്നത്. ജലാശയം എപ്പോഴും നിറഞ്ഞിരിക്കയാണ്. ഒരു നിമിഷം മതി വെള്ളത്തിനു കൃഷിക്കാരൻെറ ഭൂമിയെ ആറാടിക്കാൻ. രണ്ടിനും ഇടയ്ക്ക് ഒരു വരമ്പുണ്ടെന്നേയുള്ളു. ഈ വരമ്പു നീക്കിയാൽ ഉടൻതന്നെ വെള്ളം സ്വന്തം ഊക്കും തള്ളലുംകൊണ്ടു കുതിച്ചു വന്നുകൊള്ളും. ശക്തിയുടെയും ശുദ്ധിയുടെയും സിദ്ധിയുടെയും കൂമ്പാരം ഇപ്പൊഴേ ആത്മാവിലുണ്ട്. വ്യത്യാസം ആത്മാവിൻെറ മേലിട്ടിട്ടുള്ള ആവരണം വരുത്തിയതത്രേ. ഈ മൂടുപടം മാറ്റിയാൽ ആത്മാവു ശുദ്ധമാകുന്നു: അതിൻെറ ശക്തികൾ പ്രകാശിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവുമായ ചിന്തകൾക്കുള്ള വമ്പിച്ച അന്തരമിതാ ണെന്നു നിങ്ങൾ ഓർക്കണം. അതുകൊണ്ടാണ്, നാമൊക്കെ ജന്മനാ പാപികളാണെന്നും, ഭയങ്കരമായ ആവക സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വിശ്വസിക്കാ ത്തതുകൊണ്ട് നാമൊക്കെ ദുഷ്ടരായി ജനിക്കുന്നു എന്നും മറ്റുമുള്ള ഞെട്ടിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ കാണാൻ കിട്ടു ന്നത്. സ്വാഭാവികമായി നാം ദുഷ്ടരാണെങ്കിൽ, ഒരിക്കലും നാം നല്ലവ രാവില്ലെന്ന കാര്യം അവരാലോചിക്കുന്നേയില്ല. സ്വഭാവം എങ്ങനെ മാറും? മാറിയാൽ അതു സ്വയം നിഷേധിക്കയാകും. അപ്പോൾ അതു സ്വഭാവമല്ല. ഇതു നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ ദ്വൈതിക്കും അദ്വൈ തിക്കും ഭാരതത്തിലുള്ള മറ്റെല്ലാവർക്കും യോജിപ്പാണുള്ളത്.

ഭാരത്തിലുള്ള എല്ലാ മതവിഭാഗക്കാരും വിശ്വസിക്കുന്ന അടുത്ത തത്ത്വം ഈശ്വരനാണ്: ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള അവരുടെ ആശയങ്ങൾ വിഭിന്നമാണ്. പ്രകൃത്യാ ദ്വൈതികൾ സഗുണേശ്വരനിൽ, സഗുണനിൽ മാത്രം വിശ്വസിക്കുന്നു. സഗുണനെന്ന ഈ പദം കുറേക്കൂടി നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണമെന്ന് ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. സഗുണൻ എന്ന വാക്കിൻെറ അർത്ഥം ഈശ്വരന് ഒരു ശരീരമുണ്ടെന്നും, അവിടുന്ന് എവിടെയോ ഒരു സിംഹാസനത്തിലിരുന്ന് ലോകം ഭരിക്കയാണെന്നു മല്ല: പിന്നെയോ, അവിടുന്ന് സഗുണനാണ്, ഗുണങ്ങളുള്ളവനാണത്രേ. സഗുണേശ്വരനെ പലതരത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ നിയന്താതാവ്, സ്രഷ്ടാവ്, രക്ഷിതാവ്, സംഹർത്താവ് എന്നീ നിലകളി ലുള്ള സഗുണേശ്വരനിൽ എല്ലാ വിഭാഗക്കാരും വിശ്വസിക്കുന്നു. അദ്വൈതികൾ കുറേക്കൂടി വിശ്വസിക്കുന്നു. അവർ സഗുണേശ്വരനെ കുറച്ചുകൂടി ഉയർന്ന ഒരു നിലയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ നില സഗുണ–നിർഗുണമാണ്. ഗുണയോഗമൊന്നുമില്ലാത്തിടത്തു വിശേഷണമൊന്നും വെളിച്ചം ചൊരിയില്ല. അപ്പോൾ അദ്വൈതി, സച്ചിദാനന്ദം എന്ന മൂന്നെണ്ണമല്ലാതെ മറ്റു ഗുണങ്ങളൊന്നും ഈശ്വരന്നു കല്പിക്കുന്നില്ല. ഇതാണ് ശങ്കരൻ ചെയ്തത്. ഉപനിഷത്തുകളാകട്ടെ, കുറേക്കൂടി ദൂരത്തേക്കു കടന്നുചെല്ലുന്നതു കാണാം.

അവ പറയുകയാണ്; 'നേതി നേതി'[1] എന്നല്ലാതെ ഒന്നും അവിടുത്തെക്കുറിച്ചു പറയുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന്.

ഭാരതത്തിലുള്ള വിഭിന്നവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ യോജിപ്പാണ്. എന്നാൽ ദ്വൈതത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭാരതത്തിലെ ദ്വൈതിക ളുടെ മാതൃകയായി ഞാൻ രാമാനുജനെ കണക്കാക്കാൻ പോകുന്നു. അദ്ദേഹമാണു ദ്വൈതദർശനങ്ങളുടെ മഹാനും അർവാചീനനുമായ പ്രതിനിധി. നമ്മുടെ നാട്ടിന്റെ മറ്റൊരു ഭാഗമായ ദക്ഷിണാപഥത്തി ലുള്ള മഹാന്മാരായ മതനേതാക്കന്മാരെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ ബംഗാളി കൾക്ക് ഇത്ര കുറച്ചേ അറിവുള്ളല്ലോ എന്നോർക്കുമ്പോൾ കഷ്ടം തോന്നുന്നു. ആ കാര്യം പറഞ്ഞാൽ, മുഹമ്മദീയകാലഘട്ടത്തിലെല്ലാം കൂടി, നമ്മുടെ ചൈതന്യനെ ഒഴിച്ചാൽ, വൻകിട മതനേതാക്കന്മാരെല്ലാം ദക്ഷിണാപഥത്തിലാണ് ജനിച്ചത്. ഇന്ന്, സത്യത്തിൽ ഭാരതം ഭരിക്കു ന്നത് ദക്ഷിണാപഥത്തിന്റെ മേധാശക്തിയാണ്. ചൈതന്യൻപോലും മാദ്ധ്വന്മാരുടെ ഒരു വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവനായിരുന്നു. രാമാനുജന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ നിത്യങ്ങളായി മൂന്നു തത്ത്വങ്ങളുണ്ട്; ഈശ്വരൻ, ആത്മാവ്, പ്രകൃതി. ആത്മാക്കൾ നിത്യങ്ങളാണ്. അനന്തകാലം നീളെ അവ വ്യക്തിത്വംപൂണ്ടു നിത്യമായി നിലകൊള്ളും. എക്കാലത്തും എന്റെ ആത്മാവു നിങ്ങളുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമായിരിക്കുമെന്നാണു രാമാനുജൻ പറയുന്നത്. ഇതുപോലെ പ്രകൃതിയും. ആത്മാവിനെ പ്പോലെയോ ഈശ്വരനെപ്പോലെയോ തന്നെ ഉണ്മയുള്ള പ്രകൃതിയും സദാ ഭിന്നമായി നിലകൊള്ളും. ആത്മസത്തയിൽ വ്യാപിച്ചുനില്ക്കുക യാണ് ഈശ്വരൻ: അവിടുന്ന് അന്തര്യാമിയാണ്. ഈ അർത്ഥത്തിൽ ചിലപ്പോൾ ഈശ്വരൻ ആത്മാവിനോട് ഐക്യമുള്ളതായി, ആത്മസത്ത യായി, രാമാനുജൻ കരുതുന്നു. പ്രലയകാലത്തിൽ പ്രകൃതി മുഴുവൻ സങ്കോചിക്കുമ്പോൾ ഈ ആത്മാക്കളെല്ലാം സങ്കോചിച്ചു സൂക്ഷ്മമായി ത്തീർന്ന്, കുറേക്കാലം നിലകൊള്ളുന്നു. അടുത്ത കല്പത്തിന്റെ തുടക്ക ത്തിൽ അവയൊക്കെ, പൂർവ്വകർമ്മാനുസാരം പ്രകടമായും ആവക കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലമനുഭവിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ആത്മാവിനു സഹജമായ ശുദ്ധിയും സിദ്ധിയും സങ്കോചിക്കുവാനിടയാക്കുന്ന കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ദുഷ്കർമ്മവും, അവയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു വികസിപ്പിക്കുന്നവ യെല്ലാം സത്കർമ്മവുമാണെന്ന് രാമാനുജൻ പറയുന്നു. ആത്മവികാ സത്തെ തുണയ്ക്കുന്നതെല്ലാം നല്ലത്: ആത്മാവിനെ സങ്കോചിപ്പി ക്കുന്നതു ചീത്തയും. അങ്ങനെ, സ്വകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു വികസിപ്പിച്ചും സങ്കോചിപ്പിച്ചും, ഈശ്വരകൃപയാൽ മോക്ഷം കൈവരുന്നതുവരെ ആത്മാവു ജീവിതയാത്ര തുടരുന്നു. ശുദ്ധവും കൃപയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുന്നതുമായ ആത്മാക്കൾക്കെല്ലാം ആ കൃപ കൈവരുമെ ന്നാണ് രാമാനുജൻ പറയുന്നത്.

ശ്രുതിയിലുള്ള പ്രസിദ്ധമായ ഒരു വാക്യമാണ്, ആഹാരശുദ്ധൗ

1 ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 2.3.6

സത്ത്വശുദ്ധിഃ സത്ത്വശുദ്ധൗ ധ്രുവാ സ്മൃതിഃ[1] എന്നത്. ''ആഹാരശുദ്ധിയുണ്ടായാൽ സത്ത്വശുദ്ധി ഉണ്ടാകുന്നു: സത്ത്വശുദ്ധിയുണ്ടായാൽ സ്മരണ കൂടുതൽ സത്യവും സ്ഥിരവും പൂർണ്ണവുമാകുന്നു.'' പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരണം ഈശ്വരസ്മരണമാണ്: അഥവാ നമ്മുടെ പൂർണ്ണതയെപ്പറ്റിയുള്ള സ്മരണം. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി വലിയ ഒരു വാദവിവാദമുണ്ട്. ഒന്നാമത് എന്താണീ സത്വം? സാംഖ്യമതമനുസരിച്ച്, നമ്മുടെ ദർശനശാഖകളെല്ലാം സമ്മതിക്കുംപടി, ശരീരം മൂന്നു തരം ദ്രവ്യങ്ങൾകൊണ്ട്, ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടല്ല, ഉണ്ടായതാണെന്നു നമുക്കറിയാം. സാധാരണമായുള്ള ധാരണ സത്ത്വവും രജസ്സും തമസ്സും ഗുണങ്ങളാണെന്നത്രേ. ഒട്ടുമങ്ങനെയല്ല, ഗുണങ്ങളല്ല: മറിച്ച്, പ്രപഞ്ച ത്തിൻെറ ഘടകദ്രവ്യങ്ങളാണ്. ആഹാരശുദ്ധിയുള്ളപ്പോൾ, ഭക്ഷണം ശുദ്ധമാകുമ്പോൾ, സത്ത്വദ്രവ്യം ശുദ്ധമാകുന്നു. വേദാന്തത്തിലെ ഒറ്റ വിഷയം ഈ സത്ത്വം സമ്പാദിക്കലാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, ആത്മാവ് നേരത്തെതന്നെ ശുദ്ധവും പൂർണ്ണവുമാണ്. വേദാന്തമനു സരിച്ച്, രജസ്സിൻെറയും തമസ്സിൻെറയും കണികകൾകൊണ്ട്, അതു മൂടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സത്ത്വത്തിൻെറ കണികകളാണ് ഏറ്റവും ഭാസുര ങ്ങൾ. അവയിലൂടെ ആത്മപ്രകാശം, സ്ഫടികത്തിലൂടെ വെളിച്ചം പോലെ, കടന്നുപോകുന്നു. അപ്പോൾ, രജോമാത്രകളും തമോമാത്രകളും പോയി സത്ത്വമാത്രകളെ അവശേഷിപ്പിച്ചാൽ, ആത്മാവിൻെറ ശക്തി യും ശുദ്ധിയും പ്രകടമാകും: അങ്ങനെ ആത്മാവ് കൂടുതൽ പ്രകടമാകും.

അതിനാൽ സത്ത്വം ഉണ്ടാകുകതന്നെ വേണം. ഉപനിഷത്തു പറ യുന്നു, 'ആഹാരം ശുദ്ധമായാൽ' എന്ന്. ആഹാരമെന്ന വാക്ക് രാമാനു ജൻ ധരിക്കുന്നതു ഭക്ഷണമെന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ദർശനത്തിലെ മുഖ്യമായ ഒരു തിരിവ് ഈ സംഗതികൊണ്ടുണ്ടായ താണ്. മാത്രമല്ല, ഭാരതത്തെയാകമാനം, മതവിഭാഗക്കാരെയെല്ലാം, ഈ സംഗതി സ്പർശിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. അതിനാൽ, അതിൻെറ അർത്ഥമെന്തെന്നു നമുക്കറിയണം. രാമാനുജൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് ആഹാരശുദ്ധി നമ്മു ടെ ജീവിതത്തിലെ മുഖ്യമായ ഒരു ഘടകമാണെന്നത്രേ. ആഹാരത്തെ അശുദ്ധമാക്കുന്നതെന്തെന്നു രാമാനുജൻ ചോദിക്കുന്നു മൂന്നുതരം ദോഷങ്ങളാണ് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്. ഒന്നാമതു ജാതിദോഷം. ഏതു വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടതാണോ ആഹാരം ആ വർഗ്ഗത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തിനുള്ള ദോഷമാണ് ജാതിദോഷം. ഉദാഹരണം, ചൊമന്നുള്ളിക്കും വെളുത്തുള്ളിക്കും മറ്റുമുള്ള മണം തുടങ്ങിയവ. അടുത്തത് ആശ്രയദോഷം. ആഹാരം കൊണ്ടുവരുന്നവൻെറ ദോഷമത്രേ അത്. നീചൻ നല്കുന്ന ആഹാരം മാലിന്യമുണ്ടാക്കും. ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ഈ ഉപദേശം നിഷ്കർഷയോടെ പിൻതുടരുന്ന പല മഹാത്മാക്കളെയും ഞാൻതന്നെ ഭാരതത്തിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവർക്കു സ്വാഭാവികമായി

1 ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 7.26.2

ത്തന്നെ ആഹാരം ആരു കൊണ്ടുവന്നു, ആർ തൊട്ടു എന്നുപോലും, അറിയുവാൻ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കലല്ല, നൂറുവട്ടം, ഞാൻ അതു കണ്ടിട്ടുണ്ട് . പിന്നെ നിമിത്തദോഷം. അത് അശുദ്ധമായ വസ്തുക്കളോ പ്രഭാവങ്ങളോ ആഹാരത്തെ സ്പർശിക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ ഇതിൽ നാം കുറേ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. അഴുക്കും പൊടിയും മുടിക്കഷണവും മറ്റുമുള്ള ആഹാരം കഴിക്കുക, ഭാരതത്തിൽ സഹിക്കാൻ വയ്യാത്തവിധം സാധാരണമായിരിക്കയാണ്. ഈ മൂന്നു ദോഷങ്ങളുമില്ലാത്തിടത്തുനിന്ന് ആഹാരം കഴിച്ചാൽ സത്ത്വ ശുദ്ധിയായി: അതു സത്ത്വത്തെ ശുദ്ധമാകും. ശുദ്ധമായ ആഹാരം കഴിച്ചാൽ മതിയെങ്കിൽ, മതം എല്ലാവർക്കും ആകാമെന്നുവരും. ഈ ദോഷങ്ങളിൽനിന്ന് സ്വയം രക്ഷപ്പെടാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര ദുർബല നോ അസമർത്ഥനോ ആയ ഒരുവനെയും ഈ ലോകത്തിൽ എനിക്കറി വില്ല. അപ്പോഴാണ് ശങ്കരാചാര്യർ വന്നുപറയുന്നത്, ആഹാരമെന്നു വെച്ചാൽ മനസ്സിൽ സംഭരിക്കുന്ന ആശയമാണെന്ന്. അതു ശുദ്ധമാകു മ്പോൾ സത്ത്വം ശുദ്ധമാകുന്നു: അതുവരെ, ആകയില്ല. ഇഷ്ടമുള്ളതു കഴിക്കാം. ആഹാരംമാത്രം സത്ത്വത്തെ ശുദ്ധമാക്കുമെങ്കിൽ, ഒരു കുര ങ്ങിനു ജീവിതം മുഴുവൻ പാലും ചോറും കൊടുത്തുനോക്കൂ: അതൊ രു വൻകിട യോഗിയാകുമോ? അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ പശുവും മാനും വലിയ യോഗികളാകും. ആരോ പറഞ്ഞതിൻവണ്ണം, ഏറെ കുളിച്ചാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്താമെങ്കിൽ അവിടെ ഒന്നാമതെത്തുന്നത് മീനാകണം. പച്ചക്കറികഴിച്ചാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്താമെങ്കിൽ, പശുക്കളും മാൻപറ്റവും അവിടെ ആദ്യമെത്തും.

എന്നാൽ എന്താണ് സമാധാനം? രണ്ടും ആവശ്യമാണ്. പ്രകൃത്യാ തന്നെ, ആഹാരത്തെപ്പറ്റി ശങ്കരാചാര്യർ നല്കിയ ആശയത്തിനാണ് ഒന്നാം സ്ഥാനം. പക്ഷേ ശുദ്ധാഹാരം നിശ്ചയമായും ശുദ്ധമായ ആശയത്തെ തുണയ്ക്കും: ഇതിനുള്ള ബന്ധം വളരെ അടുത്തതാണ്. രണ്ടും വേണം. ഇന്നതെ ഭാരതത്തിൽ ശങ്കരാചാര്യരുടെ ഉപദേശം നാം മറന്നിതിരിക്കുന്നു എന്നതാണ് ദോഷം, ശുദ്ധഭക്ഷണം എന്ന അർത്ഥമേ നാം കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളു. മതം അടുക്കളയിൽ കടന്നുകൂടി എന്ന് ഞാൻ പറയുമ്പോൾ എന്നോട് ആളുകൾ പെരുത്തു കോപിക്കു ന്നത് അതുകൊണ്ടാണ്. എന്നോടൊപ്പം മദ്രാസിലുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളും എന്നോടു യോജിച്ചേനേ. അതിൽ ഭേദമാണ് ബംഗാളിൽ. ആരെങ്കിലും ആഹാരം നോക്കിയാൽ മതി മദ്രാസുകാർ അതു ദൂരെ വലിച്ചെറിയും. ഇതൊക്കെയായിട്ടും അവിടെയുള്ളവർക്ക് ഇതിനുതക്ക മെച്ചമുള്ളതായി കാണാനുമില്ല. ഇന്നയിന്ന ആഹാരം കഴിക്കുന്നതു കൊണ്ടോ, ഇവന്റെയോ അവന്റെയോ നോട്ടം അതിൽ തട്ടാതെ കാക്കുന്നതുകൊണ്ടോ പൂർണ്ണത സിദ്ധിക്കുമായിരുന്നെങ്കിൽ അവരൊ ക്കെ പൂർണ്ണരാകണമെന്നാണ്

പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടത്. അവരൊട്ടു പൂർണ്ണ രല്ലതാനും.

അപ്പോൾ തികവുറ്റ ഒരു ഘടകമാക്കാൻ ഇവ രണ്ടും ചേർക്കണം, ഇണക്കണം. എങ്കിലും കുതിരയ്ക്കു മുമ്പിൽ വണ്ടി കെട്ടരുത്. ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ ആഹാരത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ വലിയ ഒരൊച്ചപ്പാടുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ വർണ്ണാശ്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും. ഈ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവുമധികം കോലാഹലം കൂട്ടുന്നവർ ബംഗാളികളാണ്. നിങ്ങളോടൊക്കെ ഞാൻ ചോദിക്കയാണ്, വർണ്ണാശ്രമത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്കെന്തറിയാം? ഈ നാട്ടിൽ നാലു വർണ്ണാശ്രമങ്ങളെവിടെ? എനിക്കു മറുപടി വേണം. നാലാശ്രമങ്ങൾ ഞാൻ കാണുന്നില്ല. നമ്മുടെ ബംഗാളിപ്പഴഞ്ചൊല്ലുപോലെയാണിത് – തലകൂടിയില്ലാതെ തലവേദന! അപ്പോൾ ഇവിടെ വർണ്ണാശ്രമം ഉണ്ടാക്കാനാണ് നിങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം. ഇവിടെ നാലു വർണ്ണങ്ങളില്ല. ബ്രാഹ്മണരെയും ശൂദ്രരേയുമേ ഞാൻ കാണുന്നുള്ളു. ക്ഷത്രിയരും വൈശ്യരുമുണ്ടെങ്കിൽ അവരെവിടെ? എന്തുകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണരായ നിങ്ങൾ അവരോട്, ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടതുപോലെ, യജ്ഞോപവീതം ധരിക്കാനും വേദാദ്ധ്യയനം ചെയ്യാനും ആജ്ഞാപിക്കുന്നില്ല? മറിച്ച്, ക്ഷത്രിയരും വൈശ്യരുമില്ലെങ്കിൽ, ബ്രാഹ്മണരും ശൂദ്രരുമേ ഉള്ളുവെങ്കിൽ, ശാസ്ത്രം പറയുന്നതു ശൂദ്രർമാത്രമുള്ള ഒരു നാട്ടിൽ ബ്രാഹ്മണർ പാർക്കരുതെന്നാണ്. അതുകൊണ്ട് ഭാണ്ഡവും പേറി പുറത്തേക്കു കടക്കുക. നിങ്ങളെപ്പോലെ പല സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി മ്ലേച്ഛന്മാരുടെ ആഹാരം കഴിച്ചും മ്ലേച്ഛന്മാരുടെ രാജ്യഭരണത്തിലമർന്നും കഴിയുന്നവരെപ്പറ്റി ശാസ്ത്രം അനുശാസിക്കുന്നതെന്തെന്നറിയാമോ? അതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തമറിയാമോ? പ്രായശ്ചിത്തം, സ്വയം ദഹിപ്പിക്കലാണ്. ഗുരുക്കന്മാരെന്ന ബഹുമതി ആർജിക്കാനും കപടഭക്തന്മാരെപ്പോലെ ആചരിക്കാനുമാണോ നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? സ്വന്തം ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നെങ്കിൽ, മഹാനായ അലക്സാണ്ടറുടെ കൂടെപ്പോയി, മ്ലേച്ഛൻെറ ആഹാരം കഴിച്ചതിന് സ്വയം ദഹിപ്പിച്ച മഹാബ്രാഹ്മണനെപ്പോലെ, നിങ്ങളും ഒന്നാമതായി സ്വയം ദഹിപ്പിക്കണം. അതുപോലെ നിങ്ങൾ ചെയ്യുക: അപ്പോൾ കാണാം നമ്മുടെ ജനത മുഴുവൻ നിങ്ങളുടെ കാൽച്ചോട്ടിലാകുമെന്ന്. നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമില്ല: എന്നിട്ടും, മറ്റുള്ളവരെ വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ യുഗത്തിൽ അങ്ങനെ കരുത്തില്ലെന്നു വിശ്വാസമില്ല: എന്നിട്ടും, മറ്റുള്ളവരെ വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ യുഗത്തിൽ അങ്ങനെ കരുത്തില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നെങ്കിൽ, സ്വന്തം ദൗർബല്യം സമ്മതിക്കുക: മറ്റുള്ളവരുടെ ദൗർബല്യത്തെ പൊറുക്കയും ചെയ്യുക. ഹസ്താവലംബം നല്കി മറ്റു ജാതികളെ ഉന്നമിപ്പിക്കുക. അവരെ വേദങ്ങൾ പഠിക്കാൻ അനുവദിക്കുക. ലോകത്തിൽ മറ്റിടങ്ങളിലുള്ള ഏതാര്യനെയുംപോലെ അവരും നല്ല ആര്യന്മാരാകട്ടെ. ബംഗാളികളായ ആര്യന്മാരേ, നിങ്ങളും അവ്വണ്ണമുള്ള ആര്യന്മാരാവുക.

നിങ്ങളുടെ നാടിനെ മുടിക്കുന്ന വൃത്തികെട്ട ഈ വാമാചാരം വെടിയുക. ഭാരതത്തിൻെറ മറ്റു ഭാഗങ്ങൾ നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല. നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ എത്രയധികം വാമാചാരം കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നോർ ക്കുമ്പോൾ, സംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അതിൻെറ വികത്ഥനം എന്താ യാലും, അത് ഏറ്റവുമധികം അറപ്പുണ്ടാക്കുന്ന ഒന്നായിട്ടാണ് ഞാൻ കണക്കാക്കുന്നത്. ബംഗാളികളായ നമ്മുടെ ഈ സമുദയാത്തിൽ വാമാചാരവിഭാഗങ്ങൾ തഴച്ചുവളരുകയാണ്. പകൽസമയം പുറത്തു വന്ന് ആചാരത്തെക്കുറിച്ച് ഉറക്കെ പ്രസംഗിക്കുന്നവർ, രാത്രിയിൽ ഞെട്ടിക്കുന്ന ഭോഗവികൃതികളിലാണ് ഏർപ്പെട്ടുകഴിയുന്നത്. അതിഭയ ങ്കരഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവരെ പിൻതാങ്ങുന്നുമുണ്ട്. ഇതുപോലെ പെരുമാറാൻ ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവരെ അനുശാസിക്കുന്നു. ബംഗാളികളായ നിങ്ങൾ ക്കറിയാം, വാമാചാരതന്ത്രങ്ങളാണ് ബംഗാളികളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളെന്ന്. വണ്ടികൾ നിറയ്ക്കത്തക്ക എണ്ണത്തിലാണ് അവ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളത്. ശ്രുതികൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ, ആവക ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെ, നിങ്ങൾ വിഷം കലർത്തുകയാണ്. കൽക്കത്തയിലെ പിതാക്കന്മാരേ, വാമാചാരതന്ത്രങ്ങൾപോലുള്ള ഭയങ്കരവസ്തുക്കൾ, വിവർത്തനസഹിതം നിങ്ങളുടെ ആൺകുട്ടികളു ടെയും പെൺകുട്ടികളുടെയും കൈയിൽ വെച്ചുകൊടുക്കുന്നതിലും, അവരുടെ മനസ്സിൽ അങ്ങനെ വിഷം പകരുന്നതിലും, ഇവയൊക്കെ യാണ് ഹിന്ദുശാസ്ത്രങ്ങൾ എന്ന ധാരണയിൽ അവർ വളർന്നുവരുന്ന തിലും നിങ്ങൾക്കു ലജ്ജയില്ലേ? ലജ്ജിക്കുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളുടെ കൈയിൽനിന്ന് അവയെല്ലാം എടുത്തുമാറ്റുക: അവർ തനിശാസ്ത്രങ്ങളായ വേദങ്ങളും ഗീതയും ഉപനിഷത്തുകളും പഠിക്കട്ടെ!

ഭാരതത്തിലെ ദ്വൈതികളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ വ്യക്തികളായ ജീവ ന്മാർ എക്കാലവും അങ്ങനെതന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു. മുന്നേ നിലനിന്നു പോരുന്ന ദ്രവ്യത്തിൽനിന്ന് ഈശ്വരൻ വെറും നിമിത്തകാരണം മാത്ര മായി പ്രപഞ്ചം ഉളവാക്കുന്നു. അദ്വൈതമതമനുസരിച്ചാകട്ടെ ഈശ്വര നാണ് പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ഉപാദാനവും നിമിത്തവും. പ്രപഞ്ചസ്രഷ്ടാവു മാത്രമല്ല അവിടുന്ന്: തന്നിൽനിന്നുതന്നെയാണ് അവിടുന്ന് അതുള വാക്കുന്നത്. ഇതാണ് അദ്വൈതികളുടെ നിലപാട്. ദ്വൈതികളിൽ അപക്വാശയരായ ചില വിഭാഗക്കാർ, തന്നിൽനിന്നുതന്നെയാണ് ഈശ്വ രൻ പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടി ചെയ്തതെന്നും, എന്നാൽ ഒപ്പം, അവിടുന്നു പ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്ന് സർവ്വദാ ഭിന്നനാണെന്നും, എല്ലാം എല്ലായ്പോഴും പ്രപഞ്ചനിയന്താവിൻെറ അധീനതയിൽ വർത്തിക്കുന്നുവെന്നും വിശ്വ സിക്കുന്നവരായിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രപഞ്ചത്തെയും ജീവാത്മാക്കളെയും തന്നിൽനിന്നുതന്നെയാണ് ഈശ്വരൻ പരിണമിപ്പിച്ചതെന്നു വിശ്വസി ക്കുന്ന വിഭാഗക്കാരുമുണ്ട്. കാലാന്തരത്തിൽ പരിമിതികൾ വെടിഞ്ഞ് അപരിമിതരാകുവാൻ, നിർവ്വാണമടയുവാൻ, ആണ് ഇങ്ങനെ പരിണമി പ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഈ വിഭാഗക്കാർ ഇന്നിപ്പോളില്ല. ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിലെ ഒരേയൊരു അദ്വൈതവിഭാഗക്കാർ ശങ്കരാചാര്യരുടെ

അനുയായികളാണ്. ശങ്കരൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ ഈശ്വരൻ ഉപാദാന കാരണവും നിമിത്തകാരണവുമാകുന്നതു മായയിലൂടെയാണ്, വാസ്തവ ത്തിലല്ല. ഈശ്വരൻ ഈ പ്രപഞ്ചമായിട്ടില്ല, പ്രപഞ്ചം ഇല്ലാത്തതാണ്: ഈശ്വരൻ ഉള്ളവനും. അദ്വൈതവേദാന്തത്തിൽ ധരിക്കേണ്ട സമുന്നതമായ അംശങ്ങളിലൊന്നാണ് മായ എന്ന ഈ ആശയം പ്രതിപാദിക്കാൻ വേണ്ടത്ര സമയം എനിക്കില്ലെന്ന് ഞാൻ ആശങ്കിക്കു ന്നു. നിങ്ങളിൽ പാശ്ചാത്യദർശനവുമായി പരിചയിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഇതി നോടു വളരെ സാദൃശ്യമുള്ള ചിലതു കാൻറി(ൻെറ ഗ്രന്ഥങ്ങളി)ൽ കണ്ടേക്കും. മാക്സ്മുള്ളർ കാൻറിനെക്കുറിച്ചെഴുതിയിട്ടുള്ളതു പഠിച്ചിട്ടുള്ള വരോട് ഏറ്റവുമധികം തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരാശയത്തെപ്പറ്റി സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. കാലവും ദേശവും നിമി ത്തവും മായതന്നെയാണെന്ന ആശയം കണ്ടുപിടിച്ചതു ശങ്കരനാണ്. (അതിനു തെളിവായി) ശങ്കരൻെറ ഭാഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്നുരണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാനും എൻെറ സുഹൃത്തായ പ്രൊഫസർക്ക് അയച്ചു കൊടുക്കുവാനും എനിക്കു ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചു. അങ്ങനെ, ആ ആശയ വും ഭാരതത്തിലാണുണ്ടായത്. അദ്വൈതവേദാന്തികളുടെ മായാസിദ്ധാ ന്തം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്. ഉള്ളതായിട്ടു ബ്രഹ്മമൊന്നുമാത്രം: ഭേദമുളവാക്കുന്നതു മായയാണ്. ഐക്യം, ഒരേയൊരു ബ്രഹ്മം, ആണ് അവസാനത്തെ തത്ത്വവും ലക്ഷ്യവും. വീണ്ടും പ്രാചിയും പ്രതീചിയും തമ്മിലുള്ള നിത്യമായ ഒരു വിവാദവിഷയം ഇതാണ്. ബഹുസഹസ്രവർ ഷങ്ങളായി ഇതിനെ ചൊല്ലിയാണ് ഭാരതം ലോകത്തെ മുഴുവൻ വെല്ലു വിളിച്ചിട്ടുള്ളത്. പല ജനതകളും, ഈ വെല്ലുവിളി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫലമോ, അവയൊക്കെ അടിപ്പെട്ടു: നിങ്ങൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതാണ് ആ വെല്ലുവിളി; പ്രപഞ്ചം മിഥ്യയാണ്, വെറും മായമാത്രം. നിലത്തു നിന്നു കൈകൊണ്ടു വാരിത്തിന്നാലും, സ്വർണ്ണത്തളികയിൽനിന്ന് ആഹ രിച്ചാലും, കൊട്ടാരങ്ങളിൽ പാർക്കുന്ന അതിപ്രതാപശാലിയായ രാജാ വായാലും, ഏറ്റവും വലിയ പട്ടിണിപ്പാവമായാലും, ഒരേയൊരു പരി ണാമം മരണമാണ്. ഇവയൊക്കെ ഒന്നുതന്നെ, എല്ലാം മായ. ഭാരതീയ രുടെ പഴയ ഒരു പ്രതിപാദ്യമാണിത്. വീണ്ടും വീണ്ടും ജനതകൾ ഉയർന്നുവന്ന് ഇതിനെ അന്യഥാകരിക്കാൻ, നിഷേധിക്കാൻ, ശ്രമിക്കുന്നു ണ്ട്. അവ പെരുകുന്നു: അവരുടെ മുദ്രാവാക്യം ഭോഗമാണ്: അവർക്കു പ്രാബല്യമുണ്ട്: ആ പ്രാബല്യത്തെ അവർ സുഖസീമയിൽ എത്തുവാൻ അങ്ങേയറ്റംവരെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു: അടുത്ത ക്ഷണം പൊലി ഞ്ഞും പോകുന്നു. നാം സദാ നിലകൊള്ളുന്നു: കാരണം, എല്ലാം മായയാണെന്നു നാം കാണുന്നു. മായയുടെ സന്തതികൾ സദാ ജീവി ക്കുന്നു: ഭോഗസന്തതികൾ മരിക്കുന്നു.

ഇവിടെ മറ്റൊരു വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ട്. ഹെഗെലും ഷോപ്പനറും ജർമ്മൻദർശനത്തിൽ കൊണ്ടുവരാൻ യത്നിച്ച അതേ ആശയം പ്രാചീ

നഭാരതത്തിൽ ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണാം. നമ്മുടെ ഭാഗ്യംകൊണ്ട് ഹെഗെലിൻെറ പ്രസ്ഥാനം മുളയിലേ നുള്ളിപ്പോയി. അതു കിളരാനും ആരോഗ്യകരമാംവണ്ണം തഴയ്ക്കാനും നമ്മുടെ ഈ മാതൃരാജ്യത്ത് ഇടംകൊടുക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഹെഗെലിൻെറ ഒരേയൊരാശയം കേവല തത്ത്വം (Absolute) വെറും അവ്യാകൃതമാണെന്നും, വ്യാകൃതരൂപം അതിലും മെച്ചമാണെന്നുമത്രേ. പ്രപഞ്ചേതരത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ മെച്ച പ്പെട്ടതു പ്രപഞ്ചമാണ്: മോക്ഷത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ടതു സംസാരമാണ്. അതാണ് ഒരേയൊരാശയം. ഈ സംസാരത്തിൽ എത്രയേറെ മുഴുകുന്നുവോ നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ എത്രയേറെ ജീവിതവ്യാപാരങ്ങൾ മൂടുന്നുവോ, അത്രയേറെ മെച്ചമാണ് നിങ്ങൾക്ക്. അവർ പറയുന്നു; എങ്ങനെ ഞങ്ങൾ വീടുകളുണ്ടാക്കുന്നു, തെരുവുകൾ വെടിപ്പാക്കുന്നു, ഇന്ദ്രിയഭോഗങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നു എന്നു കാണരുതേ? അതേ, അതിനു പിമ്പിൽ, ആ ഉപഭോഗത്തിൻെറ ഓരോ കണികയുടെയും പിന്നിൽ, പകയും ദുരിതവും ഭയങ്കരതയും അവർക്കു മറയ്ക്കാം.

നേരേമറിച്ച്, നമ്മുടെ ദാർശനികർ ആദ്യംമുതലേ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്, ആവിഷ്കാരമെല്ലാം, നിങ്ങൾ പരിണാമമെന്നു വിളിക്കുന്നതെല്ലാംതന്നെ, സ്വയം വ്യക്തീഭവിക്കാനുള്ള അവ്യക്തത്തിൻെറ അതിവ്യർത്ഥമായ ഒരു ശ്രമമാണെന്ന്. അതേ, ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ കാരണവും സർവ്വ ശക്തനുമായ നിങ്ങൾ ചെറിയ ചെളിക്കുണ്ടുകളിൽ പ്രതിഫലിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു! കുറേ നേരം അങ്ങനെ ശ്രമിച്ചിട്ട് അതു വ്യർത്ഥമാണെന്നു കണ്ടുപിടിക്കുന്നു. പിന്നെ, എവിടെനിന്നു വന്നോ അവിടേയ്ക്കു മട ങ്ങുന്നു. ഇതാണ് വൈരാഗ്യം, ത്യാഗം, മതത്തിൻെറ ശരിയായ തുടക്കം. ത്യാഗം കൂടാതെ മതവും ആചാരവും മൊട്ടിടുന്നതെങ്ങനെ? ആദിയും അന്തവും ത്യാഗമാണ്. വേദം പറയുന്നു ത്യജിക്കുക, ത്യജിക്കുക എന്ന്. അതൊന്നേ ഉള്ളു വഴി. ത്യജിക്കുക. ന പ്രജയാ ധനേന ത്യാഗേനൈകേ അമൃതത്വമാനശുഃ.[1] ''പണത്തിലൂടെയും സന്തതിയിലൂടെ യുമല്ല, ത്യാഗത്തിലൂടെ മാത്രമാണ് അമൃതത്വമടയേണ്ടത്.'' ഇതാണ് ഭാരതീയഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അനുശാസനം. ലോകം പരിത്യജിച്ച പല മഹ ത്തുക്കളും സിംഹാസനത്തിൽ തുടർന്നിരുന്നിട്ടുണ്ട്, ശരിയാണ്. എന്നാൽ ജനകനുപോലും സംസാരം ത്യജിക്കേണ്ടിവന്നു. അദ്ദേഹ ത്തെക്കാൾ വലിയൊരു ത്യാഗി ആര്? പക്ഷേ, അർവ്വാചീനകാലത്ത് നാമെല്ലാം ജനകന്മാരാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവരെല്ലാം ജനകന്മാർ തന്നെ -- ഉടുക്കാനും ഉണ്ണാനുമില്ലാതെ കഷ്ടപ്പെടുന്ന സന്താനങ്ങളുടെ, ആ അർത്ഥത്തിലേ ജനകനെന്ന വാക്ക് അവർക്കു ചേരൂ. പഴയ ആ ജനകന്ന് ഉണ്ടായിരുന്ന പ്രകാശമയവും ഈശ്വരീയവുമായ ചിന്തകളൊ ന്നും ഇന്നുള്ളവർക്കില്ല. ഇവരാണ് നമ്മുടെ അർവാചീനരായ ജനക ന്മാർ! ഇനിയെങ്കിലും ഇത്തരം ജനകത്വം സ്വല്പം കുറച്ചിട്ട്, നേരിട്ടു ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു വരുക! ത്യജിക്കാമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു മതമുണ്ടാകും: വയ്യെങ്കിൽ, ലോകത്തിൽ

1 കൈവല്യോപനിഷത് 1.3

കിഴക്കുമുതൽ പടിഞ്ഞാറുവരെയുള്ള പുസ്തക ങ്ങളെല്ലാം വായിക്കൂ: ഗ്രന്ഥശാലകളെല്ലാം വിഴുങ്ങൂ: പണ്ഡിതന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യരാകൂ: നിങ്ങൾക്കു കർമ്മകാണ്ഡമേ ഉള്ളുവെങ്കിൽ, വെറും പൂജ്യമാണ് നിങ്ങൾ: ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഗന്ധംപോലുമില്ല. ഈ അമൃതത്വമടയുക ത്യാഗത്തിലൂടെ മാത്രമേ സാദ്ധ്യമാകൂ. ഇതാണു പ്രപഞ്ചത്തെപ്പോലും കൂട്ടക്കാത്ത ശക്തി, മഹത്തായ ശക്തി. അപ്പോ ഴാണ് ബ്രഹ്മാണ്ഡം ഗോഷ്പദായതേ, പ്രപഞ്ചമാസകലംകൂടി പശുവി ൻെറ കുളമ്പിൻപാടുപോലെ ചെറുതാകുന്നത്.

ത്യാഗം – അതാണ് കൊടി, ഭാരതപതാക. അതു ലോകത്തിനു മീതെ പാറുന്നു. ഭാരതത്തിൽനിന്ന് വീണ്ടും വീണ്ടും അയയ്ക്കുന്ന അനശ്വരമായ ആശയമാണ്. ക്ഷയോന്മുഖമായ വംശങ്ങൾക്കും നിപീ ഡനങ്ങൾക്കും ലോകത്തിലുള്ള ദുഷ്ടതകൾക്കും ഒക്കെക്കൂടിയുള്ള മുന്നറിയിപ്പാണത്. അതേ, ഹിന്ദുക്കളേ, ആ കൊടിയിന്മേൽനിന്ന് നിങ്ങളുടെ പിടിവിടാതിരിക്കട്ടെ. അതുയർത്തിപ്പിടിക്കുക. നിങ്ങൾ ക്ഷീണരാണെങ്കിലും, ത്യജിക്കാനാവില്ലെങ്കിലും, ആദർശം താഴ്ത്തരുത്. 'ഞാൻ ദുർബ്ബലനാണ്: ലോകം ത്യജിക്കാൻ എനിക്കു സാദ്ധ്യമല്ല!' എന്നു പറഞ്ഞോളൂ. പക്ഷേ, ദാംഭികരായി (വേദ) വാക്യങ്ങൾ വളച്ചൊ ടിക്കയും, യുക്ത്യാഭാസങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കയും, അജ്ഞന്മാരുടെ കണ്ണിൽ മണ്ണടിക്കാൻ ശ്രമിക്കയും ചെയ്യാതിരിക്കണം. അതരുത്. മറിച്ച്, ദുർബ്ബലരാണെന്ന് സ്വയം സമ്മതിച്ചുകൊൾവിൻ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ത്യാഗമെന്ന ആശയം മഹത്താണ്. ദശലക്ഷം പടയാളികളുടെ പരിശ്രമം പരാജയപ്പെട്ടാൽത്തന്നെ കുറ്റമെന്ത് പത്ത്, എന്തിന്, രണ്ടു പടയാളികൾ ജയിച്ചുവന്നാൽ പോരേ? മരിച്ച ദശലക്ഷങ്ങൾ അനുഗൃഹീതരായി. അവരുടെ രക്തമാണ് വിജയം നല്കിയത്. വിഭിന്നവൈദികസമ്പ്രദാ യങ്ങളിൽ ഒന്നൊഴികെ എല്ലാറ്റിലും ഈ ത്യാഗമാണ് ആദർശം. അല്ലാ തുള്ളത് ബോംബെ സംസ്ഥാനത്തിലെ വല്ലഭാചാര്യസമ്പ്രദായമാണ്. ത്യഗമില്ലാത്തിടത്ത് എന്തു സംഭവിക്കുന്നു എന്നു നിങ്ങളിൽ ഏറെ പ്പേർക്കും അറിയാം. നമുക്കു യാഥാസ്ഥിതികത വേണം, ഭയങ്കരമായ യാഥാസ്ഥിതികതപോലും വേണം: ചാരം തേച്ച്, വീർപ്പടക്കി, കൈയ്യു യർത്തിനില്ക്കുന്ന നില്ക്കുന്ന യാഥാസ്ഥിതികതപോലും വേണം. അതേ, എത്രയും അസ്വാഭാവികമാണതെങ്കിൽക്കൂടി നമുക്കവരെയും വേണം: അവർ ത്യാഗമെന്ന ആശയത്തിനുവേണ്ടിയാണു നിലകൊള്ളു ന്നത്. നമ്മുടെ ജീവിതമർമ്മങ്ങളെ കാർന്നുതിന്ന്, നമ്മെയൊക്കെ ദാംഭികരാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ട്, ഭാരതത്തിലേക്കു നുഴഞ്ഞുകയറുന്ന സ്ത്രീനിർവിശേഷമായ അമിതഭോഗങ്ങൾക്കു വശപ്പെടരുതെന്ന് നമ്മുടെ വംശത്തിനു മുന്നറിയിപ്പു നല്കയാണവർ. നമുക്കു സ്വല്പം തപശ്ചര്യ ആവശ്യമാണ്. പണ്ടു ത്യാഗം ഭാരതത്തെ ജയിച്ചുകീഴ്പ്പെടുത്തി. ഇനി യും അതുതന്നെ ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിൻെറ ആദർശങ്ങ ളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തും ഉന്നതവുമാണ് ഈ ത്യാഗാദർശം. ബുദ്ധൻെറയും

രാമാനുജൻെറയും രാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെയും നാട്, ത്യാഗത്തിൻെറ നാട്, പണ്ടുകാലം മുതൽ കർമ്മകാണ്ഡത്തിനെ തിരായി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ നടന്നിട്ടുള്ള നാട് – ഇന്നുപോലും ഇവിടെ നൂറുനൂറാളുകൾ എല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു ജീവന്മുക്തരായിട്ടുണ്ട്. ഈ നാട് അതിൻെറ ആദർശങ്ങൾ വെടിയുമോ? നിശ്ചമായുമില്ല. പാശ്ചാത്യമായ അമിതഭോഗാദർശങ്ങൾകൊണ്ടു തലതിരിഞ്ഞുപോയ ആളുകളു ണ്ടാകാം. പാശ്ചാത്യലോകത്തിൻെറ അഭിശാപമായ ഭോഗവും, ലോക ത്തിൻെറ അഭിശാപമായ ഐന്ദ്രിയസുഖങ്ങളും ഉൾക്കൊണ്ടവരായി ആയിരവും ലക്ഷവും ആളുകളുണ്ടാകാം. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, എൻെറ ഈ മാതൃഭൂമിയിൽ ആയിരക്കണക്കിനുള്ള മറ്റാളുകൾക്കു മതം എപ്പോഴും ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായിരിക്കും: അവർ, വേണമെങ്കിൽ, കണക്കുകൂടാതെ ത്യജിക്കാൻ സദാ സന്നദ്ധരാകുകയും ചെയ്യും.

നമ്മുടെ സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കു പൊതുവായുള്ള മറ്റൊരാദർശം നിങ്ങ ളുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. അതും ഒരു വമ്പിച്ച വിഷയമാണ്. മതം അനുഭവിക്കേണ്ട ഒന്നാണെന്നുള്ള നിസ്തുലമായ ആശയം ഭാരതത്തിലേയുള്ളൂ. 'നായമാത്മാ പ്രവചനേന ലഭ്യോ ന മേധയാ ന ബഹുനാ ശ്രുതേന.' ''വളരെ ഭാഷിച്ചതുകൊണ്ടോ ബുദ്ധി ശക്തികൊണ്ടോ ഗ്രന്ഥപാരായണംകൊണ്ടോ ഈ ആത്മാവു പ്രാപി ക്കാവതല്ല.'' അതെ, ലോകത്തിൽ നമ്മുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളേയുള്ളൂ, അവയുടെ പഠനംകൊണ്ടുപോലും ആത്മാവിനെ അനുഭവിക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതായി. ഭാഷണവും പ്രസംഗവും മറ്റുമല്ല കാര്യം. ആത്മാവ് അനുഭവിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. അതു ഗുരുവിൽനിന്നു ശിഷ്യനിലേക്കു വരുന്നു. ശിഷ്യന് ഈ ഉൾക്കാഴ്ച വന്നാൽ സംശയ ങ്ങളെല്ലാം മാറും: തുടർന്ന് അനുഭവം വരുകയും ചെയ്യും.

ഒരാശയംകൂടി; ബംഗാളിൽ ഒരസാധാരണ കീഴ്വഴക്കമുണ്ട്: കുല ഗുരു, അഥവാ പരമ്പരാഗതമായ ഗുരുത്വം, എന്നാണ് അതറിയപ്പെടു ന്നത്. ''എൻെറ അച്ഛൻ നിങ്ങളുടെ ഗുരുവായിരുന്നു: ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഗുരുവാകാം: എൻെറ അച്ഛൻ നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻെറ ഗുരു വായിരുന്നു: അതുകൊണ്ട് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഗുരുവാകാം.'' ആരാണ് ഗുരു? ശ്രുതികളിലേക്കു മടങ്ങുക. ''വേദങ്ങളുടെ മർമ്മം അറിയുന്ന വനാണ്, അല്ലാതെ പുസ്തകപ്പുഴുവല്ല, വൈയാകരണനല്ല, സാധാരണ പണ്ഡിതനല്ല: മറിച്ച്, പൊരുളറിയുന്നവനാണ്. 'യഥാഖരശ്ചന്ദനഭാര വാഹീ ഭാരസ്യ വേത്താ ന തു ചന്ദനസ്യ.' ''ചന്ദനത്തടി ചുമക്കുന്ന കഴുത അറിയുന്നത് അതിൻെറ കനം മാത്രമാണ്: അല്ലാതെ അതിൻെറ അനർഘഗുണങ്ങളല്ല.'' അതുപോലാണ് ഈ പണ്ഡിതന്മാർ. അത്തര ക്കാരെ നമുക്കു വേണ്ട. അവർക്കു സാക്ഷാത്കാരമില്ലെങ്കിൽ, അവർ ക്കെന്തു പഠിപ്പിക്കാനാകും? ഞാൻ കുട്ടിക്കാലത്ത് ഈ കല്ക്കത്താപട്ട ണത്തിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും മതമന്വേഷിച്ചുചെന്നിരുന്നു. വളരെ വലിയ പ്രസംഗം കേട്ടുകഴിഞ്ഞാൽ

എല്ലായിടത്തും പ്രസംഗക്കാരനോട്, ''ഈശ്വരനെ നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?'' എന്നു ചോദിക്കുക എൻെറ പതിവായിരുന്നു. ഈശ്വരനെ കാണുക എന്ന ആശയം പ്രസംഗക്കാരെ പരിഭ്രമിപ്പിച്ചു. ''ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്,'' എന്ന് എന്നോടു പറഞ്ഞ മനുഷ്യൻ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസർ മാത്രമാണ്. കൂടാതെ, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു; ''നിന്നെയും ഈശ്വരനെ കാണത്തക്കവണ്ണമാക്കാം.'' ഗ്രന്ഥവരികൾ വലിച്ചൊടിക്കുന്നവനല്ല ഗുരു.

വാഗ്വൈഖരീ ശബ്ദഝരീ ശാസ്ത്രവ്യാഖ്യാനകൗശലം
വൈദുഷ്യം വിദുഷാം തദ്വദ്ഭുക്തയേ ന തു മുക്തയേ.[1]

''വാഗ്വ്യാപാരത്തിൻെറ നാനാഭേദങ്ങൾ, മതഗ്രന്ഥവ്യാഖ്യാനഭേദങ്ങൾ - ഇവയൊക്കെ വിദ്വാന്മാരുടെ രസത്തിനുള്ളതാണ്, മുക്തിക്കുള്ളതല്ല.'' ശ്രോത്രിയൻ ശ്രുതിരഹസ്യമറിയുന്നവൻ, അവൃജിനൻ പാപരഹിതൻ, അകാമഹതൻ കാമനാരഹിതൻ, പഠിപ്പിച്ചു പണമുണ്ടാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്തവൻ[2] - അയാൾ ശാന്തനും സാധുവുമാണ്. അയാൾ വസന്തകാലംപോലെ വരുന്നു, പലതരം ചെടികൾക്ക് തളിരും പൂവും നല്കാൻ: എന്നാൽ ഈ ചെടികളിൽനിന്ന് ഒന്നുമൊട്ടാവശ്യപ്പെടുന്നുമില്ല. വസന്തത്തിൻെറ സ്വഭാവമാണ് നന്മ ചെയ്യുക. അതു നന്മ ചെയ്യുന്നു, അത്രമാത്രം.[3] അത്തരക്കാരനാണ് ഗുരു. തീർണ്ണാഃ സ്വയം ഭീമഭവാർണ്ണവം ജനാൻ അഹേതുനാന്യാനപി താരയന്തഃ3 ''ജീവിതമാ കുന്ന വൻകടൽ സ്വയം കടന്ന്, സ്വാർത്ഥപരിഗണന കൂടാതെ, മറ്റു ള്ളവരെയും കടക്കാൻ തുണയ്ക്കുന്നു.'' ഇയാളാണ് ഗുരു: മറ്റാർക്കും ഗുരുവാകാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു ശ്രദ്ധിക്കുക. കാരണം,

അവിദ്യായാമന്തരേ വർത്തമാനാഃ
സ്വയം ധീരാഃ പണ്ഡിതം മന്യമാനാഃ
ജംഘന്യമാനാഃ പരിയന്തി മൂഢാഃ
അന്ധേനൈവ നീയമാനാ യഥാന്ധാഃ.[4]

''സ്വയം ഇരുളിൽ ആണ്ടുകിടന്ന്, അഹമ്മതികൊണ്ട് സ്വയം സർവജ്ഞരെന്നു നിനയ്ക്കുന്ന വിഡ്ഢികൾ മറ്റുള്ളവരെ തുണയ്ക്കാൻ കൊതിക്കുന്നു: കറങ്ങിയും പതറിയും വഴുതിയും അവരങ്ങനെ പോകുന്നു. അങ്ങനെ, കുരുടൻ മറ്റൊരു കുരുടനെയെന്നപോലെ നയി ച്ചു രണ്ടുപേരും കുഴിയിൽ വീഴുന്നു.'' ഇങ്ങനെയാണ് വേദങ്ങൾ പറയുന്നത്. ഇപ്പോഴുള്ള

1 വിവേകചൂഡാമണി 58

2 ശ്രോത്രിയോ*f*വൃജിനോ*f*കാമഹതോ യോ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ
ബ്രഹ്മണ്യുപരതഃ ശാന്തോ നിരിന്ധന ഇവാനലഃ
(വിവേകചൂഡാമണി 34)

3 ശാന്താ മഹാന്തോ നിവസന്തി സന്തോ വസന്തവല്ലോകഹിതം ചരന്തഃ.
(വിവേകചൂഡാമണി 39)

4 മുണ്ഡകോപനിഷത് 1.2.8.

നടപടിയോടൊത്ത് അതു തുലനം ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ വേദാന്തികളാണ്, വളരെ യാഥാസ്ഥിതികരാണ്: അല്ലേ? നിങ്ങൾ വലിയ ഹിന്ദുക്കളാണ്, വളരെ യാഥാസ്ഥിതികരാണ്. നിങ്ങളെ ഇതിലുമധികം യാഥാസ്ഥിതികരാക്കാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾക്കു യാഥാസ്ഥിതികത കൂടുംതോറും കൂടുതൽ വെളിവുണ്ടാ കും. നിലവിലുള്ള യാഥാസ്ഥിതികതയെപ്പറ്റി കൂടുതൽ ചിന്തിക്കും തോറും, കൂടുതൽ വിഡ്ഢികളാകയും ചെയ്യും. നിങ്ങളുടെ പഴയ യാഥാസ്ഥിതികതയിലേക്കു മടങ്ങുക: ആ കാലത്ത് ഈ പുസ്തകങ്ങ ളിൽനിന്നു വന്ന ശബ്ദമെല്ലാം, സ്പന്ദമെല്ലാം, കരുത്തുറ്റ, ഉറച്ച, ശുദ്ധ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു വന്നതാണ്. ഓരോ സ്വരവും സത്യമാണ്. പിന്നീ ടാണ് അധഃപതിച്ചത്, കലയും ശാസ്ത്രവും മതവും സമസ്തവും: ജനത ആകെക്കൂടി അധഃപതിച്ചു. കാരണങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യാൻ നമുക്കു സമയമില്ല. ഈയിടയ്ക്കുണ്ടായ പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നത് മഹാമാരിയുടെയും ജനതാക്ഷയത്തിൻെറ ദുർവായുവാണ്: വീര്യത്തിനു പകരം മുറവിളികളും ആർത്തനാദങ്ങളുമാണ്. കരുത്തും ജീവശക്തി യുമുണ്ടായിരുന്ന പഴയ കാലങ്ങളിലേക്കു പിൻവാങ്ങുക: തിരിച്ചു പോകുക. ഒരിക്കൽക്കൂടി പ്രബലരാകുക. പണ്ടത്തെ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് നിറയെ ഉൾക്കൊള്ളുക. ഭാരതത്തിലെ ജീവിതത്തിൻെറ ഒരേയൊ രുപാധി ഇതാണ്.

അദ്വൈതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഇന്നുള്ള നമ്മുടെ വ്യക്തിത്വം ഒരു ഭ്രമമാണ്. ലോകത്തിലെവിടെയും കടിച്ചാൽ പൊട്ടാത്ത ഒരാശയ മായിരിക്കുകയാണിത്. ഒരു മനുഷ്യനോട് അയാൾ ഒരു വ്യക്തിയല്ലെന്നു പറഞ്ഞാലുടൻ, അയാൾക്കു വലിയ പേടിയായി. അയാളുടെ വ്യക്തിത്വം – അതെന്തുമാകട്ടെ – ഇല്ലാതാകുമെന്ന്. പക്ഷേ അദ്വൈതി പറയുന്നു, ഒരിക്കലും വ്യക്തിത്വം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന്. പ്രതിക്ഷണം ജീവിതത്തിൽ നിങ്ങൾ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. നിങ്ങൾ കുട്ടിയായിരുന്നപ്പോൾ ഒരു മട്ടിൽ ചിന്തിച്ചു. ഇപ്പോൾ യുവാവെന്ന നിലയിൽ മറ്റൊരു മട്ടിൽ ചിന്തിക്കുന്നു. ഇനി വൃദ്ധനാകുമ്പോൾ വേറൊരു മട്ടിലും ചിന്തിക്കും. ഓരോരുത്തനും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. അപ്പോൾ വ്യക്തിത്വമെവിടെ? നിശ്ചയമായും ശരീരത്തിലല്ല: മനസ്സിലുമല്ല, ചിന്തയിലുമല്ല. അതിനു മപ്പുറത്താണ് ആത്മാവ്. അദ്വൈതി പറയുന്നു, ഈ ആത്മാവ് ബ്രഹ്മം തന്നെ. അനന്തം രണ്ടു വയ്യാ. ഒരു വ്യക്തിയേയുള്ളു: അത് അനന്ത മാണുതാനും. സ്പഷ്ടമായി പറഞ്ഞാൽ നാമൊക്കെ യുക്തിയുക്തരാണ്, നമുക്കു യുക്തിവാദം ചെയ്യണം. എന്താണ് യുക്തി? ഏറെക്കുറെ ഇനം തിരിക്കൽ – മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ വയ്യാത്തിടത്തോളം, പരിമിത ത്തിൻെറ അന്തിമവിശ്രാന്തിവരെ. അത് അപരിമിതത്തിൻെറ ഇനത്തിൽ പെടുമ്പോഴേ ഉണ്ടാകൂ. പരിമിതവസ്തുക്കളെ എടുത്ത് അപഗ്രഥിച്ചു പോകുക: ഇടയ്ക്കൊരിടത്തും നിലയ്ക്കാതെ അവസാനമായ അപരി മിതത്തിലെത്തുമ്പോഴേ വിശ്രമമടയാനാകൂ എന്നു കാണാം. അദ്വൈതി

പറയുന്നു; അപരിമിതത്തിന്നേ ഉണ്മയുള്ളൂ. മറ്റുള്ളതെല്ലാം മായയാണ്. മറ്റൊന്നിനും ശരിയായ ഉണ്മയില്ല. ഏതു ഭൗതികവസ്തുവിലും ഉണ്മ യോടുകൂടിയതു ബ്രഹ്മമാണ്. നാം ഈ ബ്രഹ്മമാണ്: രൂപവും മറ്റും മായയും. നാമരൂപങ്ങൾ മാറ്റുക: അപ്പോൾ നിങ്ങളും ഞാനും ഒന്നുതന്നെ. എന്നാൽ 'ഞാൻ' എന്ന വാക്കു സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. മനുഷ്യർ പറയാറുണ്ട്; ''ഞാൻ ബ്രഹ്മമാണെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടെ നിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളതൊക്കെ ചെയ്തുകൂടാ?'' പക്ഷേ ഇവിടെ ഞാനെന്ന വാക്കു മറ്റൊരർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗിക്കുന്നത്. സ്വയം പരിമിതപ്പെട്ടവനാണെന്നു വിചാരിച്ചാൽ, പിന്നെ, നിങ്ങൾ ആത്മാവും നിരീഹവും അന്തർജ്യോതിസ്സുമായ ബ്രഹ്മമല്ല. ബ്രഹ്മത്തിൻെറ സുഖങ്ങളും ആനന്ദവും ഉള്ളിലാണ്: അതു തികച്ചും സംതൃപ്തമാണ്: ഒന്നുമാവശ്യ മില്ല, പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുമില്ല. ബ്രഹ്മം അഭയമാണ്, തികച്ചും സ്വതന്ത്ര മാണ്. അതാണ് ബ്രഹ്മം: അവിടെ നാമൊക്കെ ഒന്നാണ്.

അതുകൊണ്ട് ദ്വൈതിക്കും അദ്വൈതിക്കും തമ്മിലുള്ള വലിയ അന്ത രം ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നു. ശങ്കരാചാര്യരെപ്പോലുള്ള വൻകിട ഭാഷ കാര്യന്മാർപോലും വാക്യങ്ങൾക്കു നല്കുന്ന അർത്ഥം ചിലപ്പോൾ യുക്തമല്ലെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ചിലപ്പോൾ രാമാനുജൻ വ്യക്തമല്ലാത്ത മട്ടിൽ വാക്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു കാണാം. ഈ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ ഒന്നേ ശരിയാകാൻ തരമുള്ളു എന്നാണ് നമ്മുടെ പണ്ഡിതന്മാർപോലും കരുതുന്നത്: മറ്റെല്ലാം തെറ്റാകണം. ഏകം സദ്വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി. ''ഉള്ളത് ഒന്നാണ്: അതിനു പല പേരുകളും പ്രാജ്ഞൻ കൊടുക്കുന്നു'' എന്ന ആശയം – ലോകത്തിനു ഭാരതം നല്കിയിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളിൽവെച്ച് അത്യദ്ഭുതമായ ആശയം അവർക്കു ശ്രുതിയിൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഇതായിരുന്നു (ഭാരതത്തി ൻെറ) പ്രതിപാദ്യം. (നമ്മുടെ) ജനതയുടെ ജീവിതപ്രശ്നത്തിനു മുഴു വൻ സമാധാനം കണ്ടെത്തിയത് ഈ പ്രതിപാദ്യത്തെ വ്യാകരിച്ചതിലൂടെ യാണ്. അതേ, ഭാരതത്തിലെ ചുരുക്കം ചില വിദ്വാന്മാരെ, അതായത് ആദ്ധ്യാത്മികചിത്തരെ, ഒഴിച്ചാൽ എപ്പോഴും നാമിതു മറക്കയാണ്: മഹത്തായ ഈ ആശയം നാം മറക്കുന്നു. പണ്ഡിതന്മാരിൽപ്പോലും ഏതാണ്ടു തൊണ്ണൂറ്റെട്ടു ശതമാനവും ചിന്തിക്കുന്നത്, ഒന്നുകിൽ അദ്വൈതി ശരിയാണ്, അല്ലെങ്കിൽ വിശിഷ്ടാദ്വൈതി ശരിയാണ്, അല്ലെ ങ്കിൽ ദ്വൈതി ശരിയാണ് എന്നത്രേ. കാശിയിൽ ചെന്ന് വല്ല ഘട്ടത്തി ലും അഞ്ചു മിനിട്ടിരുന്നാൽ ഞാൻ പറയുന്നതു തെളിയും. ഈവക കാര്യങ്ങളെയും മറ്റു സമ്പ്രദായങ്ങളെയും കുറിച്ച് ഒരു കൂറ്റൻ കുത്തു തന്നെ അവിടെ നടക്കുന്നതു കാണാം.

അങ്ങനെ അതവശേഷിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഭൂജാതനായി, സ്വജീ വിതമേ ഇതിൻെറ വിശദീകരണമായിത്തീർന്ന ഒരുവൻ. ഭാരതത്തിലെ വിഭിന്നസമ്പ്രദായങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലമായ സമന്വയത്തെ വ്യാകരിക്ക യായിരുന്നു ആ ജീവിതം. ഞാൻ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസരെ ഉദ്ദേശിച്ചാ

ണ് പറയുന്നത്. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതമാണ് ഇവ രണ്ടും ആവശ്യമാണെന്നു വ്യക്തമാക്കിയത്. ഭൂമിയെയും സൂര്യനെയും കേന്ദ്രീകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ജ്യോതിഃശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങൾപോലാണ് ഇവ എന്ന് ആ ജീവിതം കാട്ടിത്തരുന്നു. കുട്ടിയെ ജ്യോതിഃശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഭൂമിയെ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തമാണ് ആദ്യം പഠിപ്പിക്കുന്നത്: താദൃശജ്യോതിഃശാസ്ത്രാശയങ്ങളെ ഈ സിദ്ധാന്തത്തിനനുഗുണമാക്കി വിസ്തരിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. സൂക്ഷ്മാംശത്തിലെത്തുമ്പോൾ സൂര്യനെ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തമാണ് ആവശ്യമാകുന്നത്. അപ്പോൾ അതു കൂടുതൽ നന്നായി അവനു മനസ്സിലാകും. ദ്വൈതമാണ് ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കുള്ള സ്വാഭാവികനിലപാട്. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ നമ്മെ കെട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നിടത്തോളം ഈശ്വരനെ സഗുണനായി, സഗുണനായിമാത്രം, കാണാനേ നമുക്കു തരമാകൂ: ഇപ്പോഴുള്ള മട്ടിൽ പ്രപഞ്ചത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കാനും നാം നിർബദ്ധരാണ്. രാമാനുജൻ പറയുന്നു; ''നിങ്ങൾ സ്വയം ശരീരമാണെന്നും, മനസ്സാണെന്നും, ജീവനാണെന്നും ചിന്തിക്കുന്നിടത്തോളം ഓരോ ജ്ഞാനക്രിയയിലും മൂന്നു ഘടകങ്ങൾ വരും; ആത്മാവ്, പ്രകൃതി ഇവയെ ഉളവാക്കുന്ന മറ്റെന്തോ ഒന്ന്.'' എന്നാൽ അതേ അവസരത്തിൽ മനസ്സ് കൂടുതൽ കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാകുംതോറും ശരീരപ്രതീതി തിരോഭവിക്കും. ഒടുവിൽ മനസ്സും മിക്കവാറും തിരോഭവിക്കുന്നു. അപ്പോൾ നമ്മെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നതും, ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തുന്നതും ശാരീരികജീവിതത്തോടു ചേർത്തുകെട്ടുന്നതുമായവയെല്ലാം തന്നെ പോയ്മറയുന്നു. അപ്പോൾ, അപ്പോൾ മാത്രമാണ്, പ്രാചീനമായ ആ ഉപദേശത്തിൻെറ സത്യം ഒരുവൻ കണ്ടെത്തുന്നത്. എന്താണ് ആ ഉപദേശം?

ഇഹൈവ തൈർജിതഃ സർഗോ യേഷാം സാമ്യേ സ്ഥിതം മനഃ
നിർദ്ദോഷം ഹി സമം ബ്രഹ്മ തസ്മാദ് ബ്രഹ്മണി തേ സ്ഥിതാഃ.[1]

''എല്ലാറ്റിൻെറയും സമതയിൽ ഉറപ്പുള്ള മനസ്സോടുകൂടിയവൻ ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ ജനനമരണചക്രത്തെ കീഴടക്കുന്നു. കാരണം, ഈശ്വരൻ ശുദ്ധനും എല്ലാറ്റിനോടും സമനുമാണ്. അതിനാൽ അവർ ഈശ്വരനിൽ ജീവിക്കുന്നു എന്നത്രെ പറയപ്പെടുന്നത്.''

സമം പശ്യൻ ഹി സർവ്വത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാം ഗതിം.[2]

''എല്ലായിടത്തും സമമായ ഈശ്വരനെ കാണുന്നവൻ ആത്മാവി നാൽ ആത്മാവിനു പരിക്കേല്പിക്കില്ല. അങ്ങനെ അയാൾ പരഗതി പ്രാപിക്കുന്നു.''

***

1 ഗീത 5.19 2 ഗീത 13.28

19
അൽമോറയിലെ സ്വാഗതത്തിനു മറുപടി

അൽമോറയിൽ ചെന്നുചേർന്നപ്പോൾ അവിടുത്തെ പൗരന്മാർ ഹിന്ദിയിൽ തയ്യാറാക്കിയ ഒരു സ്വാഗതാശംസ സ്വാമിജിക്കു നല്കി. അതിൻെറ വിവർത്തനം; മഹാത്മൻ,

പടിഞ്ഞാറൻ ദേശങ്ങളിൽ ആദ്ധ്യാത്മികവിജയം വരിച്ചിട്ട് അവിടുന്ന് ഇംഗ്ല ണ്ടിൽനിന്നും മാതൃഭൂമിയിലേക്ക് തിരിച്ചു എന്നു കേട്ടതുമുതൽ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ കാണുവാനുള്ള സൗഭാഗ്യം സ്വാഭാവികമായി കൊതിച്ചുവരുകയായിരുന്നു. സർവ്വ ശക്തൻെറ അനുഗ്രഹത്താൽ, ഒടുവിൽ ആ ശുഭമുഹൂർത്തം വന്നുചേർന്നു. മഹാകവിയും ഭക്തരാജനുമായ തുളസീദാസൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് – തീവ്രമായി ആരെ സ്നേഹിക്കുന്നുവോ അയാളെ കാണാൻ നിശ്ചയമായും ഇടവരുമെന്ന് – ഇന്നു തികച്ചും അനുഭവപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സംശുദ്ധമായ ഭക്തിയോടുകൂടി അങ്ങയെ സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾ ഇവിടെ സമ്മേളിച്ചു. ഒരിക്കൽക്കൂടി ഈ പട്ടണം സന്ദർശിക്കാൻ സദയം ബുദ്ധിമുട്ടിയതുകൊണ്ട് അവിടുന്ന് ഞങ്ങളെ സർവ്വഥാ അധർമ്മണരാക്കിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ ആ ദയയ്ക്കു മതിയായ കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഞങ്ങൾ അശക്തരാണ്. അങ്ങ് അനുഗൃഹീതൻതന്നെ. അങ്ങ യ്ക്കു യോഗദീക്ഷ നല്കിയ ആ ഗുരുദേവൻ തുലോം അനുഗൃഹീതനാണ്. ഭയങ്കരമായ ഈ കലിയുഗത്തിൽപ്പോലും ആര്യവംശ്യർക്ക് അങ്ങയെപ്പോലുള്ള നായകന്മാരുള്ളതിനാൽ ഈ ഭാരതഭൂമിയും അനുഗൃഹീതതന്നെ. അങ്ങു ജീവിത ത്തിൻെറ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ, ലാളിത്യം ആർജ്ജവം സ്വഭാവശുദ്ധി മനുഷ്യ സ്നേഹം നിശിതമായ ശിക്ഷണബോധം ആചാരം ജ്ഞാനപ്രചരണം എന്നിവയി ലൂടെ ലോകത്തെങ്ങും നിർമ്മലമായ യശസ്സു നേടിയിരിക്കുന്നു: അതിൽ ഞങ്ങ ളെല്ലാം അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു.

വാസ്തവത്തിൽ, ശ്രീശങ്കരാചാര്യർക്കുശേഷം മറ്റാരും ഈ രാജ്യത്തു ചെയ്യാൻ മുതിർന്നിട്ടില്ലാത്ത ദുർഘടമായ ഒരു ജോലിയാണ് അങ്ങു നിറവേറ്റിയത്. പ്രാചീന രായ ഭാരതീയാര്യന്മാരുടെ ഒരു പിൻഗാമി തപോബലംകൊണ്ട് ഇംഗ്ലണ്ടിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള വിദ്വാന്മാർക്ക് ഇതരമതങ്ങളെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടതാണ് ഭാരതീ യരുടെ പുരാതനമതമെന്നു തെളിയിച്ചുകൊടുക്കുമെന്നു ഞങ്ങളിൽ ആരുതന്നെ സ്വപ്നം കണ്ടു? ഷിക്കാഗോവിൽ നടന്ന ലോകമതസമ്മേളനത്തിൽ, അവിടെ കൂടിയിരുന്ന നാനാമതപ്രതിനിധികളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച്, ഭാരതത്തിലെ പുരാതനമത ത്തിൻെറ മഹത്ത്വം സ്ഥാപിക്കാൻ, അവരുടെയൊക്കെ കണ്ണുതുറക്കത്തക്കവണ്ണം, അങ്ങു സമർത്ഥമായി വാദിച്ചു. വമ്പിച്ച ആ സമ്മേളനത്തിൽ പണ്ഡിതന്മാരായ പ്രവക്താക്കൾ താന്താങ്ങളുടെ രീതിയിൽ താന്താങ്ങളുടെ മതങ്ങളെ സമർത്ഥിച്ചു. എന്നാൽ അവരെയെല്ലാം അങ്ങ് അതിശയിച്ചു വൈദികമതത്തോടു കിടപിടിക്കാൻ ഒരു മതത്തിനും കഴിവില്ലെന്ന് അങ്ങു തികച്ചും സ്ഥാപിച്ചു. കൂടാതെ, മുൻചൊന്ന ഭൂമണ്ഡലങ്ങളിൽ പലേടത്തും പുരാതനമായ ബ്രഹ്മവിദ്യ പ്രചരിപ്പിച്ച്, പുരാത നരായ ആര്യന്മാരുടെ മതത്തിലേക്കും ദർശനത്തിലേക്കും ഒട്ടേറെ പണ്ഡിത ന്മാരെ അങ്ങ് ആകർഷിച്ചു. ഇനി ഇളക്കാനരുതാത്തവണ്ണം സനാതനധർമ്മ ത്തിൻെറ കൊടി അങ്ങ് ഇംഗ്ലണ്ടിലും നാട്ടുകയുണ്ടായി.

ഇതുവരെ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ തനിസ്വഭാവത്തെപ്പറ്റി യൂറോപ്പിലും അമേരിക്ക യിലുമുള്ള ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃതജനതകൾക്ക് ഒരു രൂപവുമില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങ് ആദ്ധ്യാത്മികോപദേശങ്ങളിലൂടെ അവരുടെ കണ്ണു തുറന്നു. അങ്ങനെ

സ്വന്തം അജ്ഞതകൊണ്ട്, ഏതു പ്രാചീനമതത്തെയാണോ 'ഉദ്ധതന്മാരുടെ സൂക്ഷ്മസങ്കല്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു മതം, അഥവാ വിഡ്ഢികളെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള പ്രതിപാദനങ്ങളുടെ ഒരു കൂമ്പാരം' എന്നു മുദ്രകുത്തിവന്നത്, ആ മതം, ഒരു രത്നഖനിയാണെന്ന് ഇപ്പോൾ അവർ കണ്ടിരിക്കുന്നു. ''സത്സ്വഭാവിയും കൃതവിദ്യനുമായ ഒരു പുത്രനുള്ളതാണ്, മൂർഖന്മാരായ ബഹുശതം പുത്രന്മാരുണ്ടാകുന്നതിനെക്കാൾ ഭേദം'' – നിശ്ചയം. ''ചന്ദ്രനാണ്, തനിച്ച ഇരുളെല്ലാം ദൂരെ പായിക്കുന്നത്: നക്ഷത്രങ്ങളെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നല്ലതന്നെ.'' അങ്ങയെപ്പോലെ നല്ലവനും സദ്വൃത്തനുമായ ഒരു പുത്രന്റെ ജീവിതംമാത്രമാണ്, വാസ്തവത്തിൽ ലോകത്തിനു പ്രയോജനകരം. അങ്ങയെപ്പോലുള്ള ഭക്തരായ പുത്രന്മാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യമാണ്, വാർദ്ധക്യത്തിലും ഭാരതമാതാവിനെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്നത്. പലരും കടൽ താണ്ടി, ഉന്നമൊന്നുമില്ലാതെ, അവിടവിടെ കറങ്ങിത്തിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പൂർവ്വകൃതമായ പുണ്യകർമ്മത്തിന്റെ ഫലമായി, കടലുകൾക്കപ്പുറത്തും നമ്മുടെ മതത്തിന്റെ മഹത്ത്വം അങ്ങയ്ക്കു സമർത്ഥിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. അങ്ങ്, മനസാ വാചാ കർമ്മണാ മനുഷ്യരാശിക്ക് ആദ്ധ്യാത്മികോപദേശം നല്കുക എന്നത് സ്വജീവിതത്തിന്റെ ഏകലക്ഷ്യമാക്കിയിരിക്കയാണ്. മതോപദേശം നല്കാൻ അങ്ങു സദാ സന്നദ്ധനാണ്.

ഇവിടെ അങ്ങ് ഒരു മഠം സ്ഥാപിക്കാൻ പോകുന്നു എന്ന് ഞങ്ങൾ കേട്ടതു വളരെ സന്തോഷത്തോടുകൂടിയാണ്. ഇതിനുവേണ്ടിയുള്ള അങ്ങയുടെ പ്രയത്നങ്ങൾ സാഫല്യമടയട്ടെ എന്ന് ഞങ്ങൾ നിഷ്കളങ്കം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ദിഗ്വിജയത്തിനുശേഷം മഹാനായ ശങ്കരാചാര്യരും, ഹിമാലയത്തിലുള്ള ബദരികാശ്രമത്തിൽ, സനാതനധർമ്മസംരക്ഷണത്തിനായി ഒരു മഠം സ്ഥാപിക്കയുണ്ടായി. അതുപോലെ അങ്ങയുടെ ആഗ്രഹവും സഫലമായാൽ ഭാരതത്തിനു വളരെ പ്രയോജനമുണ്ടാകും. മഠസ്ഥാപനംകൊണ്ട് കമോൺകാരായ ഞങ്ങൾക്കു വിശേഷാൽ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രയോജനമുണ്ടാകും: ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്ന് സനാതനധർമ്മം ക്രമേണ തിരോഭവിക്കുന്നതു കാണാതെ കഴിയും.

ഓർമ്മയ്ക്കപ്പുറത്തുള്ള കാലംമുതൽ രാജ്യത്തിന്റെ ഈ ഭാഗം തപസ്സിന്റെ നാടായിരുന്നു: ഈ നാട്ടിലാണ് രാജ്യത്തുള്ള ഏറ്റവും വലിയ ഋഷിമാർ, ഭക്തിയിലും തപസ്സിലുമായി, അവരുടെ സമയം ചെലവഴിച്ചത്. എന്നാൽ ഇതു പഴങ്കഥയാണ്. അങ്ങു മഠം സ്ഥാപിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ വസ്തുത ഞങ്ങളെ സദയം വീണ്ടും, ബോധപ്പെടുത്തുമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ തീവ്രമായ പ്രതീക്ഷ. തനിമതവും കർമ്മവും അനുഷ്ഠാനവും ന്യായമായ പെരുമാറ്റവുമുള്ള നാടെന്ന പ്രസിദ്ധി ഈ പുണ്യഭൂമിയ്ക്കാണ് ഭാരതത്തിൽ മുഴുവൻ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. കാലാന്തരത്തിൽ ഇവയെല്ലാം ക്ഷയോന്മുഖമെന്നു തോന്നി. അങ്ങയുടെ ശ്ലാഘ്യമായ യത്നങ്ങളി ലൂടെ ഈ നാട് അതിന്റെ പ്രാചീനമായ ധാർമ്മികദശയിലേക്കു മടങ്ങുമെന്ന് ഞങ്ങളാശിക്കുന്നു.

ഇവിടെ അങ്ങു വന്നതുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായ സന്തോഷം വേണ്ടവണ്ണം പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഞങ്ങൾ അശക്തരാണ്. പരിപൂർണ്ണമായ ആരോഗ്യത്തോടുകൂടി, പരോപകാരനിരതനായി, ചിരകാലം ജീവിക്കാൻ അങ്ങയ്ക്ക് ഇടയാകട്ടെ! അങ്ങയുടെ ആദ്ധ്യത്മികശക്തികൾ സദാ വർദ്ധിക്കട്ടെ! അങ്ങയുടെ പ്രയത്നങ്ങളിലൂടെ ഭാരതത്തിന്റെ പരിതാപകരമായ നില വേഗം അവസാനിക്കട്ടെ!

മറ്റു രണ്ടു പത്രികകളും നല്കപ്പെട്ടു. ഇവയ്ക്കു സ്വാമികൾ ചുരുക്കത്തിൽ താഴെ ചേർക്കുന്ന മറുപടി പറഞ്ഞു;

നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ സ്വപ്നംകണ്ട നാടാണിത്. ഇവിടെയാണ് ഭാരതമാതാവായ പാർവതി ജനിച്ചത്. ഇതു പുണ്യഭൂമിയാണ്. ഭാരതത്തിലെ ഭാവോഷ്മളനായ ഓരോ മനുഷ്യനും ജീവിതത്തിന്റെ അന്ത്യ ഘട്ടത്തിൽ ഇവിടെ വരാനാണാഗ്രഹിക്കുന്നത്: ഇവിടെയാണ് മർത്ത്യ ജീവിതത്തിന്റെ ചരമാദ്ധ്യായത്തിന് പൂർണ്ണവിരാമമിടാൻ അയാളാഗ്രഹിക്കുന്നത്. ഈ

പുണ്യഭൂമിയിലുള്ള പർവ്വതങ്ങളുടെ കൊടുമുടികളിലും, അവയുടെ ഗുഹകളിലും, അവിടെ പായുന്ന അരുവികളുടെ കരയ്ക്കു മാണ് ഏറ്റവും ആശ്ചര്യകരമായ ചിന്തകൾ രൂപംപൂണ്ടത്. ഇവയുടെ ഒരംശം മാത്രമേ വൈദേശികർക്കുപോലും ഇത്രയേറെ ബഹുമാനമുള വാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഏറ്റവും സമർത്ഥരായ വിധികർത്താക്കൾപോലും അവ നിസ്തുലമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ നാട്ടിൽ കഴിഞ്ഞുകൂട ണമെന്ന് ഞാൻ ശൈശവംമുതലേ സ്വപ്നം കണ്ടുവന്നു. ഇവിടെ കഴിച്ചു കൂട്ടാൻ ഞാൻ കൂടെക്കൂടെ യത്നിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. പക്ഷേ കാലം പാകമായിരുന്നില്ല. എനിക്കു ജോലികൾ ചെയ്യാനുണ്ടാ യിരുന്നു. ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽനിന്ന് ഞാൻ വെളിയിലേക്ക് ചുഴറ്റിയെറി യപ്പെട്ടു. എങ്കിലും എന്റെ ജീവിത ആശ, ഋഷിമാർ ജീവിച്ചതും ദർശനം പിറന്നതുമായ പർവ്വതഗുരുവിൽ (ഹിമാലയത്തിൽ) വല്ലേട ത്തുംവെച്ച് എന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിനെ അറുതി വരണമെന്നാണ്. ഒരുപക്ഷേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, മുമ്പു സങ്കല്പിച്ചവണ്ണം എനിക്കത് ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വരാം. നിശ്ശബ്ദതയും അജ്ഞാതതയും എനിക്കു കൈവരണേ എന്ന എന്റെ ആശ എത്ര വമ്പിച്ചതാണെന്നോ! ഞാൻ സർവ്വാത്മനാ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ആശിക്കയും ചെയ്യുന്നു, മിക്കവാറും വിശ്വസിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു, ഭൂമിയിലുള്ള മറ്റിടങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവിടെത്തന്നെ എന്റെ അന്ത്യദിനങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ ഇടയാക്കുമെന്ന്.

ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ കുടികൊള്ളുന്നവരേ, പടിഞ്ഞാറ് എനിക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞ സ്വല്പം വേലയെച്ചൊല്ലി നിങ്ങൾ ചൊരിഞ്ഞ പ്രശം സയ്ക്ക് എന്റെ കൃതജ്ഞത കൈക്കൊണ്ടാലും. പക്ഷേ, അതേ അവസരത്തിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാൻ എനിക്കു കൗതുക മില്ല. കിഴക്കുള്ളതാകട്ടെ, പടിഞ്ഞാറുള്ളതാകട്ടെ, എന്റെ കൺമുമ്പിൽ ഈ പർവ്വതഗുരുവിന്റെ കൊടുമുടികൾഓരോന്നായി തെളിഞ്ഞുതുട ങ്ങിയപ്പോൾ കർമ്മപ്രവണതകളെല്ലാം, എന്റെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ പല വർഷങ്ങളായി നിലനിന്നുപോന്ന 'തിളച്ചുപൊങ്ങലു'കളെല്ലാം, അടങ്ങി യതുപോലെ തോന്നി. ചെയ്തുകഴിഞ്ഞതിനെയും ചെയ്യാൻപോകുന്നതി നെയുംപറ്റി പറയുന്നതിനുപകരം, ഹിമാലയപർവതം നമ്മെ പഠിപ്പി ക്കുന്ന സനാതനമായ ആ പാഠത്തിലേക്ക് എന്റെ മനസ്സ് മടങ്ങിയെ ത്തി. ഇവിടെ അന്തരീക്ഷത്തിൽത്തന്നെയും മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുന്നത് ആ പാഠമാണ്. ഇവിടത്തെ പായുന്ന നദികളിലെ ചുഴികളിൽ കേൾക്കു ന്നതും ആ പാഠത്തിന്റെ മർമ്മരമാണ് – ത്യാഗം! സർവ്വം വസ്തു ഭയാന്വിതം ഭുവി നൃണാം വൈരാഗ്യമേവാഭയം[1] "ജീവിതത്തിലുള്ള തെല്ലാം. ഭയമടങ്ങിയതാണ്: വൈരാഗ്യമൊന്നേ നമ്മെ നിർഭയരാക്കൂ." അതേ, ഇതു വൈരാഗ്യഭൂമിയത്രേ.

നിങ്ങളോടു വിസ്തരിച്ചു സംസാരിക്കാൻ സമയം കുറവാണ്, തക്ക പരിതഃസ്ഥിതിയുമില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഹിമാലയം വൈരാഗ്യത്തിനു വേണ്ടി

1 വൈരാഗ്യശതകം. 31

നിലകൊള്ളുന്നു എന്നും മനുഷ്യരാശിയെ എപ്പോഴും നമുക്കു പഠിപ്പിക്കാനുള്ള പാഠം വൈരാഗ്യമാണെന്നും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് എനിക്കുപസംഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പൂർവികർ വാർദ്ധക്യത്തിൽ ഇവിടേക്കാകൃഷ്ടരായതുപോലെ, ഈ ലോകത്തിലുള്ള ബലവാന്മാരെല്ലാം, ഭാവിയിൽ, പർവതപിതാവായ ഹിമാലയത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും. അപ്പോൾ മതവിഭാഗങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടങ്ങളും, പിടിവാദങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളും സ്മരിക്കപ്പെടുകയില്ല. നിങ്ങളുടേയും എൻേറയും മതങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള കലഹങ്ങൾ അസ്തമിക്കും. അപ്പോൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗം മനസ്സിലാക്കും. സനാതനമായ മതം ഒന്നേയുള്ളു എന്ന്. അത് ഉള്ളിലുള്ള ദിവ്യത്വത്തിൻെറ ദർശനമാണ്. ബാക്കിയെല്ലാം വെറും പതയും നുരയുമാണ്. ലോകം വ്യർത്ഥതകളിൽവെച്ച് വ്യർത്ഥതയാണെന്നും ഈശ്വരൻെറ, ഈശ്വരൻെറമാത്രം, ഭജനമേ കാര്യമായിട്ടുള്ളു എന്നും ധരിക്കുന്ന ഉത്സാഹസമ്പന്നരായ ആത്മാക്കൾ ഇവിടെ വന്നുചേരും.

സുഹൃത്തുക്കളേ, എൻെറ ഒരാശയത്തെ നിങ്ങൾ സദയം പരാമർശിക്കയുണ്ടായി. ഹിമാലയത്തിൽഒരാശ്രമം തുടങ്ങണമെന്നതത്രേ അത്. എന്തുകൊണ്ടതു വേണമെന്ന്, ഒരുപക്ഷേ, ഞാൻ വേണ്ടുവോളം വിശദമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു: വിശേഷിച്ചും മറ്റെല്ലാ സ്ഥലങ്ങളെയുമപേക്ഷിച്ച് ഈ സ്ഥലം സാർവലൗകികമതം പഠിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു കേന്ദ്രമായി എന്തുകൊണ്ട് ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്ന്; നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറ ഉത്തമസ്മരണകളോടു ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ് ഈ പർവതങ്ങൾ. മതത്തിൻെറതായ ഭാരതീയചരിത്രത്തിൽനിന്ന് ഈ ഹിമാലയങ്ങളെ നീക്കിക്കളഞ്ഞാൽ, വളരെ കുറച്ചേ അവശേഷിക്കൂ. അതിനാൽ, വെറും പ്രവൃത്തിയുടെ മാത്രമല്ല, ഏറെയും ശാന്തിയുടെയും ധ്യാന ത്തിൻെറയും സമാധാനത്തിൻെറയും കേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്ന് ഇവിടെ വേണ്ടതാണ്. എന്നെങ്കിലുമൊരിക്കൽ അതു സാധിക്കുമെന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. മറ്റുവല്ലപ്പോഴും നിങ്ങളോടു കൂടിച്ചേരാമെന്നും, സംസാ രിക്കാൻ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട അവസരങ്ങൾ ലഭിക്കുമെന്നുംകൂടി ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. തൽക്കാലം, എന്നോടു കാട്ടിയ സൗമനസ്യത്തിന് ഒരി ക്കൽക്കൂടി നിങ്ങളോടു നന്ദി പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അത് ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നിലയിൽ എന്നോടു കാട്ടിയ സൗമനസ്യമല്ലെന്നും, നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ ഒരു പ്രതിനിധിയോടാണ് അതു കാട്ടിയതെന്നും ധരിക്കുവാൻ എന്നെ അനുവദിക്കുക. നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നതു വിട്ടുപോകാതിരിക്കട്ടെ! ഈ നിമിഷമെന്നപോലെ, എക്കാലവും നമുക്കു വിശുദ്ധരായിരിക്കാം: ആദ്ധ്യാത്മികതയ്ക്കുവേണ്ടി, ഇപ്പോഴെന്നപോലെ, എപ്പോഴും ഉത്സാഹവാന്മാരായി കഴിഞ്ഞുകൂടാം.

***

20

വൈദികോപദേശങ്ങൾ സിദ്ധാന്തത്തിലും അനുഷ്ഠാനത്തിലും

സ്വാമികളുടെ സന്ദർശനം ഏതാണ്ട് തീരാറായപ്പോൾ, അൽമോറയിലുള്ള സുഹൃത്തുക്കൾ ഹിന്ദിയിൽ ഒന്നു പ്രസംഗിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തോടഭ്യർത്ഥിച്ചു. ആദ്യമായി അങ്ങനെ ഒരു ശ്രമം നടത്താൻ അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കയും ചെയ്തു. സാവധാനത്തിൽ അദ്ദേഹം തുടക്കമിട്ടു: പെട്ടെന്ന് പ്രസംഗവിഷയം ഉശിരോടെ കൈകാര്യം ചെയ്തുതുടങ്ങി. മുന്നോട്ടു ചെല്ലുംതോറും പദപ്രയോഗങ്ങളും വാക്കുകൾപോലും സ്വയം തട്ടിക്കൂട്ടുന്നതായി അദ്ദേഹത്തിന്നനുഭവപ്പെട്ടു. പ്രഗല്ഭമായ പ്രഭാഷണത്തിൻെറ ഉപാധിയായിത്തീരാൻ ഹിന്ദിഭാഷയ്ക്കുള്ള വൈഷമ്യങ്ങളും പരിമിതികളും വളരെ നല്ലവണ്ണം അറിയാവുന്നവർ ഒരു വൻവിജയംതന്നെ സ്വാമിജി വരിച്ചതായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പ്രഗല്ഭമായ പ്രഭാഷണത്തിനുതകുമെന്ന് സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും കാണാത്ത വികാസസാദ്ധ്യതകൾ ഹിന്ദിഭാഷയ്ക്കുണ്ടെന്നും അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലബ്ബിൽവെച്ച് ഇംഗ്ലീഷിൽ മറ്റൊരു പ്രഭാഷണം നടന്നു. അതിൻെറ നന്നെ ചുരുക്കിയ രൂപം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു. വിഷയം ''വൈദികോപദേശങ്ങൾ – സിദ്ധാന്തത്തിലും അനുഷ്ഠാനത്തിലും'' എന്നായിരുന്നു. ഗോത്രദേവതാരാധനത്തിൻെറ ഉത്പത്തിയെപ്പറ്റി, ചുരുക്കത്തിൽ, ഐതിഹാസികമായി വിവരിച്ചിട്ട്, മറ്റു ഗോത്രക്കാരെ ആക്രമിച്ചുകീഴടക്കുന്നതിലൂടെ അതിനുണ്ടാകുന്ന വ്യാപ്തി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. പിന്നീട് വേദങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരണം നല്കി. അവയുടെ രൂപം സ്വഭാവം ഉപദേശം എന്നിവ ചുരുക്കത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു. പിന്നീട് ആത്മാവിനെപ്പററി സംസാരിച്ചു. ജീവിതത്തിൻെറയും മതത്തിൻെറയും രഹസ്യങ്ങളുടെ സമാധാനം ബാഹ്യപ്രകൃതിയിൽ തിരയുന്ന പാശ്ചാത്യരീതിയെ അവിടെ ഉത്തരമൊന്നും കിട്ടാതെ ഉള്ളിൽ ഉത്തരം തേടുന്ന പൗരസ്ത്യരീതിയുമായി താരതമ്മ്യപ്പെടുത്തി. ഭാരതീയജനതയ്ക്കു വിശേഷാലുള്ള അന്തർദർശനരീതി ഒന്നാമതു കണ്ടുപിടിച്ചതിലെ മഹനീയത അവർക്കു ള്ളതുതന്നെ എന്ന ന്യായമായ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചു. ആ രീതിയുടെമാത്രം ഫലരൂപമായ വിലതീരാത്ത ആദ്ധ്യാത്മകസമ്പത്തുകൾ മനുഷ്യരാശിക്കു നല്കിയതിലുള്ള മഹനീയതയും അവരുടേതുതന്നെ എന്നവകാശപ്പെട്ടു. ഹിന്ദുവിനു സ്വതേ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ഈ വിഷയത്തിൽനിന്നു മുന്നോട്ടുചെന്ന്, ആത്മാവിന് ഈശ്വരനോടുള്ള ബന്ധവും ഈശ്വരാഭിമുഖമായ ആകാംക്ഷയും, ഈശ്വരനോടുള്ള യഥാർത്ഥമായ ഐക്യവും വർണ്ണിച്ചപ്പോൾ, ആദ്ധ്യാത്മികഗുരുവെന്ന നിലയിൽ സ്വാമികൾ തനിക്കുള്ള പ്രഭാവത്തിൻെറ ഉച്ചകോടിയിലെത്തി. കുറേ സമയത്തേക്ക് ദേശികനും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രോതൃവൃന്ദവും അവരെയൊക്കെ വ്യാപിച്ച ചൈതന്യവും എല്ലാം ഒന്നുതന്നെയെന്ന തോന്നലാണുണ്ടായത്. പിന്നീട് ഞാനെന്നും നീയെന്നും ഇതെന്നും അതെന്നുമുള്ള ബോധം തെല്ലുപോലുമില്ലാതായി. അവിടെ കൂടിയിരുന്ന വിവിധവ്യക്തികൾ, മഹാനായ ആ ദേശികനിൽനിന്നു പ്രബലമായി പുറപ്പെട്ട ആദ്ധ്യാത്മികപ്രഭയിൽ, താൽക്കാലികമായി ചേർന്നു ലയിച്ചുപോയി: അതവരെ മന്ത്രബദ്ധരെന്ന നിലയിലുമധികമായി സംഗ്രഹിച്ചു.

അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രഭാഷണങ്ങൾ കൂടെക്കൂടെ കേട്ടിട്ടുള്ളവർക്കു തത്തുല്യമായ അനുഭവങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കാൻ കഴിയും. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം വിവേചകരും ശ്രദ്ധാലുക്കളുമായ ശ്രോതാക്കളോടു പ്രസംഗിക്കുന്ന സ്വാമി വിവേകാനന്ദനല്ല: അപ്പോൾ വ്യക്തിത്വങ്ങളും സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളും നാശമടയുന്നു: നാമരൂപങ്ങൾ തിരോഭവിക്കുന്നു: പ്രഭാഷകനെയും ശ്രോതാവിനെയും ഉക്തിയേയും കൂട്ടിച്ചേർ ത്തിണക്കുന്ന ചൈതന്യംമാത്രം അവശേഷിക്കുന്നു.

ഭക്തി

പഞ്ചാബിൽ സിയൽക്കോട്ടിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗം

പഞ്ചാബിലും കാശ്മീരിലുംനിന്നു വന്ന ക്ഷണമനുസരിച്ച്, വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ആ പ്രദേശങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കയുണ്ടായി. കാശ്മീരിൽ അദ്ദേഹം ഒരു മാസത്തിലേറെ താമസിച്ചു. അവിടെ സ്വാമികൾ ചെയ്ത പ്രവർത്തനം അവിടെ മഹാരാജാവിൻെറയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹോദരന്മാരുടെയും പ്രീതിയാർജ്ജിച്ചു. പിന്നെ, മുരി, രാവൽപ്പിണ്ഡി, ജമ്മു എന്നീ പട്ടണങ്ങളിൽ സ്വാമികൾ കുറേ ദിവസം പാർക്കുകയും ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് അദ്ദേഹം സിയൽകോട്ട് സന്ദർശിച്ച് രണ്ടു പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്തു. ഒന്ന് ഇംഗ്ലീഷിലും മറ്റേത് ഹിന്ദിയിലുമായിരുന്നു. സ്വാമികൾ ചെയ്ത ഹിന്ദി പ്രസംഗത്തിൻെറ വിഷയം 'ഭക്തി'യായിരുന്നു. അതിൻെറ ചുരുക്കം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു;

ലോകത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള വിവിധമതങ്ങൾ, അംഗീകരിച്ച ആരാധനാരൂപങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭിന്നങ്ങളാണെങ്കിലും, സത്യത്തിൽ ഒന്നുതന്നെയാണ്. ചിലേടങ്ങളിൽ ആളുകൾ ദേവാലയങ്ങൾ പണിയിച്ച് അവയിൽവെച്ച് ആരാധന നടത്തുന്നു: ചിലേടത്ത് അഗ്നിയെ ആരാധിക്കുന്നു. മറ്റിടങ്ങളിൽ വിഗ്രഹങ്ങളുടെ മുന്നിൽ നമസ്കരിക്കുന്നു. കൂടാതെ, വളരെപ്പേർ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരുമുണ്ട്. ഇവയൊക്കെ സത്യങ്ങളത്രേ. സാരാംശത്തിലേക്ക്, യഥാർത്ഥമതത്തിലേക്ക്, ഓരോ മതത്തിൻെറയും തത്ത്വങ്ങളിലേക്ക് നോക്കിയാൽ ഇവയൊക്കെ സദൃശമാണ്. ചില മതങ്ങളിൽ ഈശ്വരാരാധനതന്നെയില്ല: പോരാ, അവിടുത്തെ സത്തയിൽപ്പോലും വിശ്വാസമില്ല: എന്നാൽ, ഈശ്വരനെയെന്നോണം, നല്ലവരും യോഗ്യരുമായ മനുഷ്യരെ പൂജിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ പ്രകൃതത്തിൽ ഉദാഹരിക്കാൻ യോഗ്യം ബുദ്ധമതമാണ്. എല്ലായിട ത്തും ഭക്തിയുണ്ട് – അതിൻെറ ലക്ഷ്യം ഈശ്വരനാകട്ടെ, ഉദാരചരിത രായ മനുഷ്യരാകട്ടെ. എല്ലായിടത്തും ഭക്തിയുടെ രൂപം പൂണ്ട ഉപാസന പ്രമുഖമായിട്ടുണ്ട്. ജ്ഞാനത്തെക്കാൾ സുലഭം ഭക്തിയാണുതാനും. ജ്ഞാനത്തിന് അനുകൂലമായ ചുറ്റുപാടുകളും ആയാസകരമായ അനുഷ്ഠാനവും വേണം. നല്ല ആരോഗ്യമുള്ള ശരീരവും ഐഹികാസക്തികളുടെ ത്യാഗവുമില്ലാതെ യോഗാഭ്യാസം വേണ്ടവണ്ണം സാദ്ധ്യമല്ല. ജീവിതത്തിലെ ഏതു തുറയിൽപ്പെട്ടവർക്കും, കൂടുതൽ എളുപ്പത്തിൽ ഭക്തി അഭ്യസിക്കത്തക്കതാണ്. ഭക്തിയെക്കുറിച്ച് ശാണ്ഡില്യഋഷി പറയുന്നു, ഈശ്വരനോടുള്ള പരാനുരക്തിയാണ് ഭക്തിയെന്ന്.[1] ഇതേ കാര്യം പ്രഹ്ലാദനും പറയുന്നു. ഒരു ദിവസം തികച്ചു ഭക്ഷണം കിട്ടാത്ത മനുഷ്യന് എന്തു ബുദ്ധിമുട്ടാണ്: ഒരാളുടെ മകൻ മരിച്ചാൽ അതയാൾക്ക് എത്ര

---

1 സാ പരാനുരക്തിരീശ്വരേ. (ശാണ്ഡില്യസൂത്രം 2)

മർമ്മഭേദകമാണ്! അതേ വേദന യഥാർത്ഥഭക്തന് ഈശ്വരലാഭത്തി നുള്ള തൃഷ്ണ ഉദിക്കുമ്പോൾ കരളിൽ ഉണ്ടാകുന്നു: ഭക്തിയ്ക്കുള്ള വമ്പിച്ച മെച്ചം അതു മനസ്സു ശുദ്ധമാക്കുന്നു എന്നതത്രേ. പരമേശ്വര ഭക്തിയുറച്ചാൽ മനഃശുദ്ധിയുളവാക്കാൻ അതുതന്നെ മതി, ''ഭഗവൻ, അവിടത്തെ തിരുനാമങ്ങൾ കണക്കറ്റതാണ്: അവയിലോരോന്നിലും, ആഴവും കരുത്തുമിയലുന്ന പൊരുൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.''[1] ഈശ്വര ചിന്ത സദാ നമുക്കു വേണം. അതിനുവേണ്ടി കാലദേശങ്ങൾ ചിന്തിക്കേ ണ്ടതില്ല.

ആരാദ്ധ്യനായ ഈശ്വരനു നല്കപ്പെടുന്ന നാമധേയങ്ങൾ ഭിന്നങ്ങ ളാണെന്നു തോന്നാം. ഒരാൾ തനത് ആരാധനാരീതിയാണ് ഏറ്റവും ഫലപ്രദമെന്നു കരുതുന്നു: മറ്റൊരുവൻെറ വിചാരം തൻെറ പരിപാടി യാണ് മുക്തിലാഭത്തിനു കൂടുതൽ ശക്തിമത്തെന്നാണ്. എന്നാൽ എല്ലാറ്റിൻെറയും ശരിയായ അടിത്തറയിലേക്കു നോക്കുക, അത് ഒന്നു മാത്രമാണ്. ഏറ്റവും ശക്തിൻ എന്നു ശിവനെ ശൈവന്മാർ വിളി ക്കുന്നു: വൈഷ്ണവർ സ്വന്തം സർവ്വശക്തനായ വിഷ്ണുവിനോടാണ് ഒട്ടിനില്ക്കുന്നത്. പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഏറ്റവും വമ്പിച്ച ശക്തി ദേവിയാ ണെന്ന ആശയം ശാക്തേയർ വിട്ടുകൊടുക്കില്ല. സ്ഥിരമായ ഭക്തി വേണമെങ്കിൽ വിദ്വേഷചിന്തകൾ വെടിയണം. ഭക്തിയുടെ പുരോഗതി യിലുള്ള വമ്പിച്ച പ്രതിബന്ധമാണ് വിദ്വേഷം. ആരോടും ദ്വേഷമില്ലാ ത്തവൻ ഈശ്വരനിൽ ചെന്നെത്തുന്നു. എന്നാലും, സ്വന്തം ആദർശ ത്തോട് (ഇഷ്ടദേവതയോട്) ഭക്തി കൂടിയേതീരൂ. ഹനുമാൻ പറയുക യാണ്; ''വിഷ്ണുവും രാമനും ഒന്നുതന്നെയെന്നെനിക്കറിയാം: എന്നാ ലും കമലലോചനനായ രാമനാണ് എൻെറ ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട നിധി.''[2] ഒരുവൻെറ സഹജവാസനകൾ അയാളോടൊത്തു നിലകൊള്ളും. ഇതാ ണ് ലോകത്തിൽ ഒറ്റ മതംമാത്രം ഉണ്ടാകാത്തതിനു മുഖ്യകാരണം. ഒരു മതം മാത്രമാകാതിരിക്കാൻ ഈശ്വരൻ തുണയ്ക്കട്ടെ! (മറിച്ച്) ഒരു മതം മാത്രമായാൽ ഈ ലോകം കെട്ടുറപ്പറ്റ് അഴിഞ്ഞുപോകും. മനുഷ്യൻ തനിക്കുള്ള പ്രത്യേക വാസനകളെ പിൻതുടരണം. തൻെറ തായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ മുന്നേറാൻ സഹായിക്കുന്ന ഗുരുവിനെ ലഭിച്ചാൽ അയാൾ പുരോഗമിക്കും. ഒരുവൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പോകാൻ നാം അനുവദിക്കണം: മറിച്ച്, മറ്റൊരു വഴിയേ പോകാൻ നിർബ്ബന്ധിച്ചാൽ, അതിനകം കിട്ടിയിട്ടുള്ളതും അയാൾക്കില്ലാതാകും: അങ്ങനെ അയാൾ തീരെ കൊള്ളരുതാത്തവനാകും. ഒരുവൻെറ മുഖം മറ്റൊരുവൻെറതു പോലല്ലാത്തവണ്ണം ഒരുവൻെറ സ്വഭാവവും മറ്റൊരു വൻേറതിൽനിന്നു ഭന്നമാണ്. ഈ സ്വഭാവത്തിനൊത്തു പ്രവർത്തി ക്കാൻ എന്തുകൊണ്ടയാളെ അനുവദിച്ചുകൂടാ? ഒരു നദി ഒരു ദിക്കിലേ ക്കൊഴുകുന്നു: അതിൻെറ

1 നാമാന്യകാരി ബഹുധാ നിജസർവശക്തി –
സ്ഥത്രാർപ്പിതാ നിയമിതഃ സ്മരേണ ന കാലഃ.

2 ശ്രീനാഥേ ജാനകീനാഥേ അഭേദഃ പരമാത്മനി
തഥാപി മമ സർവസ്വം രാമഃ കമലലോചനഃ. (ശിക്ഷാഷ്ടകം)

ഒഴുക്കു ചൊവ്വുള്ള ഒരു ചാലിലൂടെ വിട്ടാൽ ഒഴുക്കിനു വേഗവും ഊക്കും കൂടും. ചൊവ്വൊത്ത ആ ചാലിൽനിന്നു ഗതി മാറ്റിവിടാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ഫലമപ്പോൾ കാണാം: വെള്ളത്തിന്റെ ആകെക്കൂടിയുള്ള ഘനമാനവും ഊക്കും കുറഞ്ഞുപോകും. ഈ ജീവിതം വളരെ പ്രധാനമാണ്: ഓരോരുത്തനും അവനവന്റെ വാസ നയ്ക്കൊത്ത് വേണം ജീവിതം നയിക്കുക. ഭാരതത്തിൽ (മത) വിദ്വേഷ മില്ലായിരുന്നു. ഒരു മതത്തെയും ദ്രോഹിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ മതം നിലനിന്നു വരുന്നു. മതങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള കലഹങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് അവനവന്റെ മതത്തിൽ മാത്രമേ സത്യമുള്ളു എന്നും തന്നെപ്പോലെ ചിന്തിക്കാത്തവൻ വിഡ്ഢിയാണെന്നും കരുതുന്നതുകൊണ്ടാണെ ന്നോർക്കണം. ഒരുവൻ കരുതിയേക്കും; ''അവനൊരു ദാംഭികനാണ്: അല്ലെങ്കിൽ എന്നെ അനുഗമിക്കുമായിരുന്നു.''

മനുഷ്യർക്കെല്ലാം ഒറ്റ മതമുണ്ടാകണമെന്നായിരുന്നു ഈശ്വരേച്ഛയെ ങ്കിൽ, ഇത്രയേറെ മതങ്ങളുണ്ടായതെന്തുകൊണ്ട്? എല്ലാവരുടെയും മേൽ ഒരേ മതം അടിച്ചേല്പിക്കുവാൻ നിഷ്ഫലമായി പലേ പരിശ്രമങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഒരേ മതമനുസരിപ്പാൻ വാളുയർത്തിയപ്പോൾപ്പോലും അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു പത്തു മതങ്ങളുണ്ടായതായിട്ടാണ് ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്. ഒരേ മതം എല്ലാവർക്കും ചേരില്ല: കരണം, പ്രതിക രണം എന്നീ രണ്ടു ശക്തികളുടെ ഫലമാണ് മനുഷ്യൻ. ഇവ രണ്ടുമാണ് അവനെ ചിന്തിപ്പിക്കുന്നത് മനനശീലനാണ് മനുഷ്യൻ. ചിന്താശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ അവനുടൻ മൃഗപ്രായനാകും. അങ്ങനെയൊരു മനു ഷ്യനെ ആരിഷ്ടപ്പെടും? ഭാരതത്തിലുള്ളവർക്ക് അങ്ങനെ ഒരു നിലയും ഈശ്വരൻ വരുത്താതിരിക്കട്ടെ! മനുഷ്യനെ മനുഷ്യനായി വെച്ചുപുലർ ത്താൻ ഏകത്വത്തിൽ നാനാത്വം ആവശ്യമാണ്. എല്ലാറ്റിലും നാനാത്വം നിലനിർത്തണം. ലോകം നിലനില്ക്കുന്നതുതന്നെ നാനാത്വമുള്ളിട ത്തോളം കാലമാണ്. നാനാത്വമെന്നു പറഞ്ഞാൽ ഒരുവൻ ചെറുതും മറ്റൊരുവൻ വലുതുമെന്നുമാത്രമല്ലല്ലോ അർത്ഥം. എല്ലാവരും ജീവിത ത്തിൽ അവരവർക്കുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ, അവരവരുടെ പങ്ക് ഒരു പോലെ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ നിർവ്വഹിച്ചാൽ ആ നാനാത്വം സുരക്ഷി തമായിരിക്കും. ഓരോ മതത്തിലുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട് നല്ലവരും കഴിവുള്ള വരും. അങ്ങനെ അവർ അവരവരുടെ മതങ്ങളെ ബഹുമാന്യമാക്കിയിട്ടു മുണ്ട്. അത്തരക്കാർ എല്ലാ മതങ്ങളിലുമുള്ളതിനാൽ, ഒരു വിഭാഗ ക്കാരോടും വിദ്വേഷമുണ്ടായിക്കൂടാ.

തിന്മയെ പൊക്കിപ്പിടിക്കുന്ന മതത്തെയും ബഹുമാനിക്കണമോ എന്നു ചോദിച്ചേക്കാം. ഇതിന്റെ ഉത്തരം നിശ്ചയമായും നിഷേധാർത്ഥ ത്തിൽത്തന്നെയാണ്. ഉടനടി ആ മാതിരി മതത്തെ ഉച്ചാടനം ചെയ്യേ ണ്ടതാണ്: കാരണം, അതപകടമുണ്ടാക്കുന്നതാണ്. ശിഷ്ടാചാരത്തിൽ അടിയുറച്ചിരിക്കണം എല്ലാ മതങ്ങളും: ധർമ്മത്തിനു മേലേയായിരി ക്കണം വ്യക്തിഗതമായ പരിശുദ്ധി. ബാഹ്യാഭ്യന്തരശുദ്ധിയാണ്

ആചാരം എന്ന സംഗതി ഇത്തരുണത്തിൽ അറിയേണ്ടതുണ്ട്. ബാഹ്യ ശുദ്ധി ശാസ്ത്രവിഹിതമായ ജലാദികൊണ്ടു സമ്പാദിക്കാം. ആഭ്യന്തരപുരുഷൻെറ ശുദ്ധി, അനൃതം പറയാതെയും മദ്യം കഴിക്കാതെയും ദുശ്ചരിതം കൂടാതെയും പരോപകാരം ചെയ്തുകൊണ്ടുമാണ് കൈവരുത്തേണ്ടത്. നിങ്ങൾ ഒരു പാപമെങ്കിലും ആചരിക്കുകയോ കളവു പറയുകയോ കള്ളു കുടിക്കയോ ചൂതുകളിക്കയോ കക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ അതു നല്ലതാണ്. പക്ഷേ ഇതു നിങ്ങളുടെ ചുമതല മാത്രമാണ്: ഇതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ ശ്ലാഘ്യരാകുകയില്ല. കുറേ പരോപകാരവും വേണം. നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുതന്നെ നന്മ ചെയ്യുംപോലെ, മറ്റുള്ളവർക്കും നന്മ ചെയ്യണം.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആഹാരനിബന്ധനകളെപ്പറ്റി ചിലതു പറയാം. പഴയ കീഴ്വഴക്കങ്ങളെല്ലാം മാഞ്ഞുപോയിരിക്കയാണ്. നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളത് 'ഇയാളോടൊത്തൊന്നും കഴിക്കരുത്, അയാളോടൊത്തൊന്നും കഴിക്കരുത്' എന്നുള്ള അസ്ഫുടമായ ഒരാശയം മാത്രമാണ്. പല നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പുണ്ടാക്കിയ നല്ല നിയമങ്ങളിൽ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളതു തൊട്ടാലത്തെ അശുദ്ധി മാത്രമാണ്. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ മൂന്നു തരത്തിലുള്ള ഭക്ഷ്യങ്ങൾ നിഷേധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാമത്, സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ വെളുത്തുള്ളിയോ ചുവന്നുള്ളിയോപോലെ ദുഷിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവയൊക്കെ ഏറെക്കഴിച്ചാൽ കാമോദ്ദീപനമാണ് ഫലം. അപ്പോൾ പ്രവൃത്തി, ഈശ്വരന്നും മനുഷ്യ ന്നും നിരക്കാത്തവണ്ണം, അസാന്മാർഗ്ഗികമാകും. രണ്ടാമതായി, ബാഹ്യ മായ മലിനതകൾകൊണ്ടു ദുഷിച്ച ആഹാരമാണ്. നമ്മുടെ ആഹാരം സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം നന്നെ വെടിപ്പുള്ളതും നിർമ്മലവുമായിരിക്കണം. മൂന്നാമത് ദുഷ്ടൻ തൊട്ട ആഹാരം കഴിക്കരുത്. അത്തരം ആഹാരം തൊട്ടാൽ നമുക്കു ചീത്ത ചിന്തകൾ ഉണ്ടാകും. ഒരുവൻ വിഷയിയും ആചാരശുദ്ധിയില്ലാത്ത ചിന്തകൾ ഉണ്ടാകും. ഒരുവൻ വിഷയിയും ആചാരശുദ്ധിയില്ലാത്തവനുമാണെങ്കിൽ അയാൾ ബ്രാഹ്മണപുത്രനായാലും ശരി, അയാൾ തരുന്ന ആഹാരം കഴിച്ചുകൂടാ.

പക്ഷേ ഈവക അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ ആത്മാവ് എങ്ങോ പൊയ്പോയിരിക്കുന്നു. മിച്ചമുള്ളത് ഇത്രയുമാണ്; എത്ര പ്രാജ്ഞനും പരിപൂതനുമായാലും ഒരുവൻ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ജാതിയിൽ പെട്ടവനല്ലെങ്കിൽ, അയാൾ നല്കുന്ന ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകൂടാ എന്ന ഒരു ബോധം. പഴയ ഈ നിയമങ്ങൾ മിഠായിക്കടയിൽ കൂട്ടാക്കാത്തത് എപ്പോഴും കാണാം. തീറ്റിസ്സാധനങ്ങളുടെ മേലൊക്കെ ഈച്ച പറന്നുകൊണ്ടിരി ക്കുന്നു, വഴിയിൽനിന്നു മിഠായിയുടെ മേൽ പൊടി പാറുന്നു, വില്പനക്കാരൻെറ വേഷവും അത്രയേറെ ശുചിത്വമോ വെടിപ്പോ ഉള്ള തല്ല. ചില്ലടപ്പുള്ള പാത്രങ്ങളിൽ സൂക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഹൽവാക്കടയിൽ നിന്നു മിഠായി മേടിക്കയില്ലെന്ന് ഒരേ സ്വരത്തിൽ പറയേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ ഈച്ചകൾ, വിഷൂചിക തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങളുടെ ബീജങ്ങൾ പരത്തില്ലെന്ന കാമ്യമായ ഫലമുളവാകും. നാം മെച്ചപ്പെടേ ണ്ടതാണ്. പക്ഷേ അതിനുപകരം

പിമ്പോട്ടു പോകയാണ്. വെള്ളത്തിൽ തുപ്പരുതെന്നു മനു പറയുന്നുണ്ട്.[1] നാമാകട്ടെ, എല്ലാത്തരം മാലിന്യങ്ങ ളും നദികളിലേക്ക് എടുത്തെറിയുന്നു. ഇതൊക്കെ ആലോചിച്ചാൽ, നമ്മുടെ ബാഹ്യാത്മാവിനു ശുദ്ധീകരണം അത്യാവശ്യമാണെന്നു കാണാം. ശാസ്ത്രകാരന്മാർക്ക് അതു നല്ലവണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ ആഹാരത്തിൻെറ പരിശുദ്ധി പുലർത്തുക എന്ന ചടങ്ങിൻെറ വാസ്തവികാർത്ഥം മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു: വാക്കുകൾ മാത്രം മിച്ചമുണ്ട്. നമ്മുടെ ജാതിക്കാർ കള്ളന്മാരോ കുടിയന്മാരോ കുറ്റവാളികളോ ആകാം. പക്ഷേ, നല്ലവനും ഉദാരനുമായ ഒരുവൻ തന്നെപ്പോലെ മാന്യനായ, എന്നാൽ താണജാതിയിൽപെട്ട, ഒരുവൻെറ കൂടെ ഭക്ഷണം കഴിച്ചാൽ അയാളെ ഭ്രഷ്ടനാക്കും. അങ്ങനെ എന്നെ ന്നേയ്ക്കുമായി അയാൾ നശിക്കും. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനു ശാപമാ യിരുന്നിട്ടുള്ളതാണ് ഈ കീഴ്വഴക്കം. അതിനാൽ വളരെ വ്യക്തമായി അറിഞ്ഞിരിക്കണം, പാപം പാപികളോടുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽനിന്നാണു ണ്ടാകുന്നതെന്നും, മാന്യത സത്തുക്കളുടെ സംഗത്തിൽനിന്നാണുണ്ടാ കുന്നതെന്നും. ദുഷ്ടന്മാരെ ഒഴിവാക്കുന്നതാണ് ബാഹ്യശൗചം.

ആഭ്യന്തരശൗചം വളരെ കൂടുതൽ കഠിനമാണ്. സത്യം പറയുകയും ദരിദ്രസേവയും അഗതികളെ തുണയ്ക്കലും മറ്റുമാണത്. നാം എപ്പോ ഴും സത്യമാണോ പറയുക? പലപ്പോഴും ഉണ്ടാകുന്നതിതാണ്. ആളു കൾ സ്വന്തം വല്ല ആവശ്യത്തിനും പണക്കാരൻെറ വീട്ടിൽ ചെല്ലുന്നു: ദീനപരിപാലകൻ എന്നും മറ്റും വിളിച്ച് അയാളെ സ്തുതിക്കുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, ഇയാൾ തൻെറ വീട്ടിൽ വരുന്ന വല്ല പാപത്തിൻെറയും കഴുത്തിൽ കത്തിവെച്ചെന്നുതന്നെ വരാം. ഇതെന്താണ്? പച്ചക്കള്ളം. ഇതാണ് മനസ്സിനെ അശുദ്ധമാക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ദുഷ്ടമായ ഒരാശയംപോലും ഉള്ളിൽ കടത്താതെ പന്തിരണ്ടുകൊല്ലം അന്തഃകരണ ശോധനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരുവൻ പറയുന്നതെല്ലാം സത്യമാകുമെന്ന പറച്ചിൽ യഥാർത്ഥമാണ്. ഇതാണ് സത്യത്തിൻെറ പ്രഭാവം. ഉള്ളും പുറവും ശുദ്ധമാക്കിയവനു മാത്രമേ ഭക്തിയുണ്ടാകൂ. എന്നാൽ മനോ ജ്ഞമായ സംഗതി ഭക്തിതന്നെ ഒട്ടൊക്കെ മനസ്സിനെ നിർമ്മലമാക്കുന്നു എന്നതാണ്. യഹൂദരും മുഹമ്മദീയരും ക്രിസ്ത്യാനികളും ഹിന്ദുക്കളെപ്പോലെതന്നെ അതിരറ്റ ബാഹ്യശരീരശോധനത്തിനു പ്രാധാന്യം നല്കു ന്നില്ലെങ്കിലും, ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു രൂപത്തിൽ അവർക്കും അതുണ്ട്: അവർക്കുമറിയാം, എപ്പോഴും ഒരളവോളം അതത്യാവശ്യ മാണെന്ന്. യഹൂദന്മാരുടെ ഇടയിൽ വിഗ്രഹാരാധന നിഷിദ്ധമാണ്: പക്ഷേ 'ആർക്' എന്നറിയപ്പെടുന്ന പെട്ടകംവെച്ച ഒരു ദേവാലയം അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ആ പെട്ടകത്തിലത്രെ 'നിയമപട്ടികകൾ' സൂക്ഷി ക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഈ പെട്ടകത്തിനുമേലെ വിടർത്തിയ ചിറകുമായി രണ്ടു മാലാഖാ വിഗ്രഹങ്ങളും. ഇവയുടെ ഇടയ്ക്കാണ്, മേഘത്തെ പ്പോലെ സ്വയം വ്യക്തമാകുന്ന

1 നാപ്സു മൂത്രപുരീഷം വാ ഷ്ഠീവനം വാ സമുത്സൃജേത്. (മനു. 4.56)

ദിവ്യസാന്നിദ്ധ്യം ഉണ്ടാകുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നത്. ആ ദേവാലയം വളരെ മുമ്പുതന്നെ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ തികച്ചും പഴയ മാതൃകയിൽ പുതിയ ദേവാലയങ്ങളുണ്ടാക്ക പ്പെടുന്നു: പെട്ടകത്തിൽ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നു. റോമൻ കത്തോലിക്കർക്കും ഗ്രീക് (മാർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട) ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും ചിലതരം വിഗ്രഹാരാധനയുണ്ട്. യേശുവിൻെറയും യേശുമാതാവിൻെറ യും വിഗ്രഹങ്ങൾ പൂജിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറു (Protestants) കാരുടെ ഇടയ്ക്ക് ഒരുതരം വിഗ്രഹാരാധനയുമില്ല. എങ്കിലും അവർ വ്യക്തിത്വവിശിഷ്ടനായ ഈശ്വരനെയാണ് ആരാധിക്കുന്നത്: ഇതും വിഗ്രഹാരാധനയുടെ മറ്റൊരു രൂപംതന്നെ. പാഴ്സികളും ഇറാൻദേശ ക്കാരും ഏറിയ തോതിൽ അഗ്ന്യാരാധകരാണ്. മുഹമ്മദീയരുടെ ഇട യിൽ പ്രവാചകരും മഹാത്മാക്കളും ആരാധിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു: അവർ പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ കാബയുടെ നേർക്കു നോക്കിവരുന്നു. ഈവക സംഗതികൾ തെളിയിക്കുന്നത്, മതപരമായ വളർച്ചയുടെ ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ മനുഷ്യർക്കു ബാഹ്യോപാധി ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരുന്നു എന്നാണ്. അന്തഃകരണം ശുദ്ധമാകുമ്പോൾ അവർ കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മ മായ സങ്കല്പങ്ങളിലേക്കു തിരിയുന്നു. ''ബ്രഹ്മത്തോട് ഐക്യമടയാ നുള്ള ജീവൻെറ ശ്രമമാണുത്തമം: ധ്യാനത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നതു മദ്ധ്യമം, നാമോച്ചാരണം അധമം, ബാഹ്യാരാധനം, അധമാധമവും.''[1] എന്നാൽ, ഒടുവിൽ പറഞ്ഞത് അനുഷ്ഠിക്കുന്നതുപോലും പാപമല്ലെന്നു വ്യക്തമായി ധരിക്കണം. കഴിവുള്ളതു ചെയ്യാനാണ് ഓരോരുത്തനും ശ്രമിക്കേണ്ടത്: അതു ചെയ്യാതിരിക്കാൻ പ്രേരിതനായാൽ, ഉദ്ദേശ്യസിദ്ധി ക്കുവേണ്ടി മറ്റു വല്ല തരത്തിലും അവൻ അതു ചെയ്യും. അതിനാൽ വിഗ്രഹാരാധന നടത്തുന്നവനെ കുറ്റപ്പെടുത്തിക്കൂടാ. വളർച്ചയുടെ ആ പ്രത്യേകഘട്ടത്തിലാണയാൾ. അപ്പോൾ അയാൾക്ക് വിഗ്രഹങ്ങൾ വേണം. ബുദ്ധിമാന്മാർ ചെയ്യേണ്ടത് അക്കൂട്ടരെ മുന്നോട്ടു പോകാനും മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കാനും തുണയ്ക്കയത്രേ. പല വിധത്തി ലുള്ള ഈ ആരാധനയെപ്പറ്റി കലഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കാര്യമൊന്നുമില്ല.

പണം കിട്ടാൻ ഈശ്വരനെ ആരാധിക്കുന്ന ചിലരുണ്ട്: മറ്റു ചിലർ പുത്രനുണ്ടാകാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു: അവർ സ്വയം ഭാഗവത (ഭക്ത)ന്മാരെന്നു കരുതുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു ഭക്തിയല്ല: അവർ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭാഗവതന്മാരുമല്ല. അക്കൂട്ടർ സ്വർണ്ണമുണ്ടാക്കാൻ കഴിവുണ്ടെന്നു പറയുന്ന വല്ല സന്ന്യാസിമാരും വന്നാൽ അയാളുടെ അടുക്കലേക്ക് ഓടുകയായി. എങ്കിലും സ്വയം ഭക്തന്മാരാണെന്നത്രേ ഭാവം. പുത്രനുണ്ടാകണമെന്ന ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി ഈശ്വരനെ ആരാ ധിക്കുന്നതും

1 ഉത്തമം ബ്രഹ്മസദ്ഭാവോ ധ്യാനഭാവസ്തു മധ്യമഃ
അധമഃ സ്തോത്രപാഠാദിർബഹിഃപൂജാധമാധമാ.
(മഹാനിർവാണതന്ത്രം 14. 122)

ഭക്തിയല്ല: സമ്പത്തിനുവേണ്ടി ആരാധിക്കുന്നതും ഭക്തി യല്ല: സ്വർഗ്ഗം കൊതിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആരാധനപോലും ഭക്തിയല്ല. ഭയത്തിൻെറയോ ലോഭത്തിൻെറയോ സന്താനമല്ല ഭക്തി. ''ഭഗവൻ, സുന്ദരിയായ ഭാര്യയെ വേണ്ട: ജ്ഞാനമോ മുക്തിയോ വേണ്ട; നൂറു നൂറു ജന്മങ്ങളും മരണങ്ങളും എനിക്കു നേരിട്ടുകൊള്ളട്ടെ. എൻെറ ആഗ്രഹം സദാ അങ്ങയെ സേവിച്ചു കഴിയണമെന്നാണ്.''[1] ഇങ്ങനെ പറയുന്നവനത്രേ തനി ഭക്തൻ. ഈ ഘട്ടത്തിൽ അയാൾ, അണു മുതൽ ബ്രഹ്മാവുവരെയുള്ളവയിലെല്ലാം, ഈശ്വരനെ കാണുന്നു: എല്ലാറ്റിലും ഈശ്വരൻ അഭിവ്യഞ്ജിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. ഈശ്വരനെക്കൂടാതെ മറ്റൊന്നുമില്ലെന്ന് അയാൾക്ക് ബോധപ്പെടുന്നു. ഇപ്പോൾ, ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ്, അയാൾ തന്നെത്താൻ ഏറ്റവും നിസ്സാര നെന്നു കരുതി, ഭക്തൻെറ യഥാർത്ഥഭാവത്തിൽ ഈശ്വരനെ ആരാധി ക്കുന്നത്. അപ്പോൾ തീർത്ഥങ്ങളും ബാഹ്യാരാധനാരൂപങ്ങളും അയാൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു: ഓരോ മനുഷ്യനെയും തികവുറ്റ ദേവാലയമായി കാണുന്നു.

ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പല മട്ടിലും ഭക്തി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നാം പറയാറുണ്ട് ഈശ്വരൻ പിതാവാണെന്ന്. ഇതേ തരത്തിൽ ഈശ്വരനെ അമ്മയെന്നും മറ്റും വിളിക്കാറുണ്ട്. നമ്മിലുള്ള ഭക്തിയെ ദൃഢീകരിപ്പാനാണ് ഈവക ബന്ധങ്ങൾ കല്പിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ നമുക്ക് ഈശ്വരനോടു കൂടുതൽ അടുപ്പവും സ്നേഹവും തോന്നുന്നു. അതിനാൽ ഒരുതരത്തിൽ ഈ പേരുകൾ ന്യായങ്ങളാണ്: ഈ വാക്കുകൾ സ്നേഹപ്രകാശകങ്ങ ളാണ്: യഥാർത്ഥഭക്തന് ഈശ്വരനോടു തോന്നുന്ന തനി സ്നേഹത്തിൽ നിന്നുടലെടുത്തതാണ്. രാസലീലയിലെ രാധാകൃഷ്ണന്മാരുടെ കഥയെടുക്കുക. ഭക്തൻെറ തനി മനോഭാവത്തെ ഉദാഹരിക്കയാണ് ഈ കഥ ആർജ്ജവത്തോടെ ചെയ്യുന്നത്. കാരണം, സ്ത്രീപുരുഷസ്നേഹത്തെ കവിഞ്ഞുപോകുന്ന ഒരു സ്നേഹം ലോകത്തിലില്ല. ആ മട്ടിലുള്ള തീവ്ര സ്നേഹമുള്ളിടത്ത് ഭയമില്ല. മറ്റ് ആസക്തിയൊന്നുമില്ല. ഉള്ളത് ഒരേയൊരാസക്തിമാത്രം; അതു രണ്ടുപേരെയും അവിഭാജ്യവും ഏകതാനവുമായ ഒരു കെട്ടുപാടിൽ പെടുത്തുന്നു. മാതാപിതാക്കന്മാരോടുള്ള സ്നേഹത്തോടുകൂടിത്തന്നെ അവരോടുള്ള ആദരവിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഭയവുമുണ്ട്. ഈശ്വരൻ എന്തെങ്കിലും സൃഷ്ടിച്ചോ ഇല്ലയോ എന്നു നാം തിരക്കുന്നതെന്തിന്? അവിടുന്നു നമ്മുടെ രക്ഷകനാണെന്ന വസ്തുതയുമായി നമുക്ക് എന്തു ബന്ധമുള്ളു? അവിടുന്നു നമ്മുടെ പ്രേമഭാജനം മാത്രം. ഭയലേശമില്ലാതെ അവിടുത്തെ നാം ആരാധിക്കണം. മറ്റാഗ്രഹങ്ങളൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ, ഒരുവൻ ഈശ്വരനെ മാത്രമാണ് സ്നേഹിക്കുന്നത്. മറ്റൊന്നിനെക്കുറിച്ചും വിചാരമില്ല. ഈശ്വരനെച്ചൊല്ലി ഭ്രാന്തു പിടിച്ചിരിക്കയാണയാൾക്ക്. ഒരുവനു തൻെറ പ്രേയസിയോടുള്ള സ്നേഹം ഈശ്വരനോടു നമുക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട സ്നേഹത്തെ ഉദാഹരിക്കുന്നു.

1 പുറം 150, ചുവട്ടെഴുത്ത് 1 നോക്കുക.

കൃഷ്ണനാണ് ഈശ്വരൻ: രാധ അവിടുത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ആ കഥ വർണ്ണിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചാൽ ഈശ്വരനെ എങ്ങനെ സ്നേഹിക്കണമെന്നു കല്പന ചെയ്യാം. എന്നാൽ എത്രപേർക്ക് ഇതറിയാം? ഉള്ളു മുഴുവൻ മാലിന്യം നിറഞ്ഞവർ, സദാചാരമെന്തെന്ന ബോധമേ ഇല്ലാത്തവർ, ഇതെങ്ങനെ ധരിക്കും? പ്രാപഞ്ചികചിന്തകളെ മനസ്സിൽ നിന്നോടിക്കുമ്പോൾ, സദാചാരത്തിൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും ശുദ്ധമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ജീവിക്കുമ്പോൾ, അനഭ്യസ്തവിദ്യർക്കു പോലും ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മമായ ചിന്തകളും ഗ്രാഹ്യമാകും. ആ തരക്കാർ എത്ര കുറച്ചു മാത്രം! മനുഷ്യനു വഷളാക്കാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു മതവുമില്ല. ഉദാഹരണമായി, ശരീരത്തിൽനിന്നു തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ് ആത്മാവെന്ന് ഒരുവനു കരുതാം: അപ്പോൾ, ശരീരംകൊണ്ടു പാപം ചെയ്യുമ്പോൾ അവൻെറ ആത്മാവിനു ലേപമില്ലതന്നെ! വാസ്തവത്തിൽ മതങ്ങൾ അനുസരിക്കപ്പെട്ടാൽ പരിശുദ്ധിയുടെ മൂർത്തിയായിക്കൂടാത്ത ഹിന്ദുവോ മുസ്ലീമോ ക്രിസ്ത്യാനിയോ ഇല്ല. നല്ലതോ ചീത്തയോ ആയ സ്വഭാവമനുസരിച്ചാണ് മനുഷ്യരുടെ നടത്തം. ഇതിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ ലോകത്തിൽ, ഈശ്വരനെപ്പറ്റി കേൾക്കുമ്പോൾ മത്തുപിടിക്കുന്ന ചിലരുണ്ട്: ഈശ്വരനെപ്പറ്റി വായിക്കുമ്പോൾ. അവർ ആനന്ദാശ്രുക്കൾ പൊഴിക്കുന്നു. അവരാണ് യഥാർത്ഥഭക്തന്മാർ

മതപരമായ വികാസത്തിൻെറ തുടക്കത്തിൽ, ഈശ്വരനെ തൻെറ പ്രഭുവെന്നും, സ്വയം അവിടുത്തെ കിങ്കരനെന്നും മനുഷ്യൻ കരുതുന്നു. അനുദിനജീവിതാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റിത്തരുന്നതുകൊണ്ടും മറ്റും ഈശ്വരനോടുള്ള കടപ്പാടിനെക്കുറിച്ച് അയാൾക്കു ബോധമുണ്ടാകുന്നു. ആവക ചിന്തകൾ ഉപേക്ഷിക്കുക: ആകർഷകമായ ശക്തി ഒന്നേയുള്ളു: അതാണുതാനും ഈശ്വരൻ. സൂര്യനും ചന്ദ്രനും മറ്റെല്ലാ വസ്തുക്കളും തന്നെ ആകർഷകമായ ആ ശക്തിയെ അനുസരിച്ചാണ് ചലിക്കുന്നത്. നല്ലതും തീയതുമായി ഈ ലോകത്തുള്ളതെല്ലാം ഈശ്വരൻെറതാണ്. നല്ലതും തീയതുമായി നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നതെല്ലാം നമ്മെ ഈശ്വരനിലേക്ക് നയിക്കയാണ്. എന്തോ സ്വാർത്ഥോദ്ദേശ്യം കൊണ്ട് ഒരുവൻ മറ്റൊരുവനെ കൊല്ലുന്നു: അതിൻെറ പിന്നിലുള്ള ഉദ്ദേശ്യവും സ്നേഹമാണ്. അതു തന്നോടുള്ളതോ മറ്റു വല്ലവരോടുള്ളതോ ആകാം. നാം നന്മ ചെയ്താലും തിന്മ ചെയ്താലും പ്രേരക ശക്തി സ്നേഹംതന്നെ. കടുവാ പോത്തിനെ കൊല്ലുന്നതു കടുവായ്ക്കോ അവൻെറ കുട്ടികൾക്കോ വിശപ്പുള്ളതുകൊണ്ടാണ്.

വ്യക്തീഭവിച്ച സ്നേഹമാണ് ഈശ്വരൻ. എല്ലാറ്റിലും വ്യക്തമാകുന്നത് ഈശ്വരനാണ്. അറിഞ്ഞും അറിയാതെയും ഓരോരുത്തനും ഈശ്വരങ്കലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുകയാണ്. ഒരു സ്ത്രീ അവളുടെ ഭർത്താവിനെ സ്നേഹിക്കുമ്പോൾ അയാളിൽ കുടികൊള്ളുന്ന ദിവ്യതയാണ് തന്നെ ആകർഷിക്കുന്ന മഹാശക്തിയെന്ന് അവൾക്കു ധാരണയില്ല. സ്നേഹമൂർ

ത്തിയായ ഈശ്വരനെ മാത്രമാണ് ആരാധിക്കേണ്ടത്. സ്രഷ്ടാവെന്നും രക്ഷകനെന്നും മാത്രം അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി നാം ചിന്തിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ബാഹ്യപൂജ നമുക്ക് അർപ്പിക്കാം. അതിനെല്ലാം അപ്പുറം ചെല്ലുമ്പോൾ, ഈശ്വരനെ പ്രേമമൂർത്തിയായി കരുതുമ്പോൾ, അവിടുത്തെ എല്ലാ വസ്തുക്കളിലും എല്ലാ വസ്തുക്കളെയും അവിടുന്നിലും കാണുമ്പോൾ, ആണ് പരമഭക്തി പ്രാപ്തമാകുന്നത്.[1]

***

1 സർവഭൂതേഷു യഃ പശ്യേദ് ഭഗവദ്ഭാവമാത്മനഃ
ഭൂതാനി ഭഗവത്യാത്മന്യേഷ ഭാഗവതോത്തമഃ (ഭാഗവതം 11.2.45)

22

ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സാമാന്യഭൂമിക

ലാഹോറിലെത്തിയപ്പോൾ ആര്യസമാജത്തിന്റെയും സനാതനധർമ്മസഭ യുടെയും, രണ്ടിന്റെയും, നേതാക്കന്മാർ സ്വാമിജിക്കു ഗംഭീരമായ ഒരു സ്വീകര ണം നല്കി. ലാഹോറിൽ കഴിച്ച ചുരുങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ സ്വാമിജി മൂന്നു പ്രസംഗം ചെയ്തു. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തേത് 'ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സാമാന്യ ഭൂമിക'യെപ്പറ്റിയും, രണ്ടാമത്തേത് 'ഭക്തി'യെപ്പറ്റിയുമാണ്. മൂന്നാമത്തേത് 'വേദാന്ത' ത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസിദ്ധപ്രഭാഷണമാണ്. ഒന്നാമത്തെ പ്രസംഗത്തിൽ അദ്ദേഹം താഴെ ചേർക്കുംവിധം സംസാരിച്ചു;

പവിത്രമായ ആര്യാവർത്തത്തിൽ[1] പവിത്രതരമായി കരുതപ്പെടുന്ന നാടാണിത്, നമ്മുടെ മനു പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ബ്രഹ്മാവർത്തം.[2] ഈ നാട്ടിലാണ് ആത്മാഭിമുഖവും പ്രബലവുമായ ആ ആകാംക്ഷ ഉളവാ യത്: അതേ, ചരിത്രം കാട്ടുംപോലെ, ഭാവിയിൽ ലോകത്തെ ആറാടിക്കാൻ പോകുന്ന ആ ആകാംക്ഷ. ഈ നാട്ടിലാണ്, ഇവിടത്തെ മഹാനദികളെപ്പോലെ, ആദ്ധ്യാത്മികാകാംക്ഷകൾ ഉടലെടുത്തിട്ടു ള്ളതും തമ്മിൽ കലർന്നു കരുത്തിയന്നിട്ടുള്ളതും, ഒടുവിൽ ലോകത്തിൽ നെടുകയും കുറുകെയും പരന്ന് ഇടിവെട്ടുംപോലെ സ്വയം പ്രഖ്യാപിച്ചതും. ഈ നാട്ടിനാണ്, ഭാരതത്തിന്റെ മേലുണ്ടായി ട്ടുള്ള എല്ലാ കൈകടത്തലുകളുടെയും ആക്രമണങ്ങളുടെയും കനത്ത ഭാരം ഒന്നാമതായി താങ്ങേണ്ടിവന്നത്. ഈ വീരസാഹസികമായ നാടാ ണ്, ആര്യാവർത്തത്തിന്നെതിരായി ബാഹ്യരായ മ്ലേച്ഛന്മാർ നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങളെ നേരിടാൻ ഒന്നാമതു മാറു കാട്ടിയത്. ഈ നാട്ടിലാണ്, എത്രയോ ദുരിതങ്ങൾ നേരിട്ടിട്ടും സ്വന്തം മഹനീയതയും കരുത്തും മുച്ചൂടും നശിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്. ഇവിടെയാണ് അർവ്വാചീനകാലത്ത് ശാന്ത നായ നാനാക് തന്റെ അദ്ഭുതകരമാല ലോകമൈത്രി പ്രചരിപ്പിച്ചത്. ഇവിടെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശാലമായ ഹൃദയം വിവൃതമായതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകൾ ലോകത്തെ മുഴുവൻ ആശ്ലേഷിക്കാൻ, ഹിന്ദുക്കളെ മാത്രമല്ല മുഹമ്മദീയരെയും ആശ്ലേഷിക്കാൻ, നീണ്ടതും. ഇവിടെയാണ് നമ്മുടെ വംശത്തിൽപ്പെട്ട ഏറ്റവും അർവ്വാചീനരും ഏറ്റവും മഹനീയരുമായ വീരന്മാരിൽ ഒരുവനായ ഗുരുഗോവിന്ദ സിംഹൻ മതത്തിനുവേണ്ടി തന്റെയും, തനിക്കേറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ടവരും അടുത്തവരുമായവരുടെയും രക്തം ചൊരിഞ്ഞിട്ട്, ആർക്കുവേണ്ടി രക്തം ചൊരിഞ്ഞോ അവരാൽ പരിത്യക്തനായിട്ടും, നാടിനെതിരായി ഒരു വാക്കുമുരിയാടാതെ, ഒരു പ്രതിഷേധശബ്ദവും കൂടാതെ, നെഞ്ച

1 ആ സമുദ്രാത്തു വൈ പൂർവാദാസമുദ്രാച്ച പശ്ചിമാത്
തയോരേവാന്തരം ഗിര്യോരാര്യാവർത്തം വിദുർബുധാഃ. (മനു. 2.22)

2 സരസ്വതീദൃഷദ്വത്യോർദേവനദ്യോർയദന്തരം
തം ദേവനിർമിതം ദേശം ബ്രഹ്മാവർത്തം പ്രചക്ഷതേ. (മനു. 2. 27)

ത്തു വെട്ടേറ്റു മുറിപറ്റിയ സിംഹംപോലെ, മരിക്കാൻ ദക്ഷിണദേശ ത്തേക്ക് പിൻമാറിയത്.

പഞ്ചനദത്തിൻെറ സന്താനങ്ങളേ, നമ്മുടെ പ്രാചീനമായ ഈ നാട്ടിൽ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഞാൻ വന്നു നില്ക്കുന്നത് ഒരു ഗുരു വായിട്ടല്ല – പഠിപ്പിക്കാൻ എനിക്കറിവുള്ളത് വളരെ കുറച്ചു മാത്രമാണ് – മറിച്ച്, പടിഞ്ഞാറുള്ള തൻെറ സഹോദരൻമാരുമായി അഭിവാദന വചസ്സുകൾ പകരാനും അനുഭവങ്ങൾ താരതമ്യപ്പെടുത്താനും കിഴക്കു നിന്നു വന്ന ഒരുവനെന്ന നിലയിലാണ്. നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ള വ്യത്യാസ ങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കാനല്ല, പിന്നെയോ എവിടെ നാം യോജിക്കുന്നു എന്നു കണ്ടെത്താനാണ്. ഏതടിസ്ഥാനത്തിൽ നമുക്ക് എപ്പോഴും സഹോദരൻമാരായി കഴിയാമെന്നറിയാനാണ് ഞാനിവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്: ഏതടിസ്ഥാനത്തിൽ, അനാദികാലംമുതൽ വചിച്ചു വന്നിട്ടുള്ള ആ ശബ്ദം, കൊഴുക്കുംതോറും കൂടുതൽ കൂടുതൽ പ്രബലപ്പെടുമെന്നറി യാൻ ശ്രമിക്കയാണ്. സർഗ്ഗപരമായ, വിനാശപരമല്ലാത്ത, ചിലത് നിങ്ങ ളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാനാണ് ഞാനിപ്പോൾ ശ്രമിക്കുന്നത്. കുറ്റം പറയാനുള്ള നാളുകൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാമിപ്പോൾ പ്രതീക്ഷിക്കു ന്നത് സർഗ്ഗപ്രധാനമായ പ്രവൃത്തിയാണ്. ചിലപ്പോൾ ലോകത്തിനു കുറ്റം പറയൽ ആവശ്യമാണ്, ക്രൂരമായ കുറ്റംപറയലുകൾപോലും. പക്ഷേ ഇതു സ്വല്പകാലത്തേക്കു മതി. എന്നെന്നേക്കുമുള്ള പ്രവൃത്തി പുരോഗമനവും നിർമ്മാണവുമാണ്, കുറ്റംപറയലും മുടിക്കലുമല്ല. കഴിഞ്ഞ ഏതാണ്ടു നൂറു കൊല്ലക്കാലമായി നമ്മുടെ ഈ നാട്ടിൽ സർവ്വത്ര കുറ്റം പറയലിൻെറ ഒരു പ്രളയംതന്നെയായിരുന്നു. ഈ നാട്ടിലെ മാലിന്യങ്ങളുടെ മേൽ പാശ്ചാത്യശാസ്ത്ര(പ്രകാശ)ത്തിൻെറ പൂർണ്ണവും സ്വച്ഛന്ദവുമായ പെരുമാറ്റമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്: ഫലം, മറ്റെല്ലാറ്റി നെയും അപേക്ഷിച്ച് കോണുകളും വിടവുകളും തെളിഞ്ഞുകാണാനാ യിട്ടുണ്ടെന്നതാണുതാനും. സ്വാഭാവികമായി നാട്ടിലെല്ലായിടത്തും മഹ ത്തുക്കളും മഹനീയരുമായ പ്രതിഭാശാലികളുണ്ടായി. അവരുടെ ഹൃദയ ത്തിൽ സത്യത്തോടും നീതിയോടും രാജ്യത്തോടുമുള്ള സ്നേഹം കുടി കൊണ്ടു: വിശിഷ്യ സ്വമതത്തോടും ഈശ്വരനോടും അവർക്കുണ്ടാ യിരുന്ന സ്നേഹം അതിതീവ്രമായിരുന്നു. പ്രബലരായ ഈ മഹത്തു ക്കൾക്ക് ആഴമേറിയ വികാരങ്ങൾ, ആഴമേറിയ സ്നേഹം, ഉണ്ടായിരുന്ന തുകൊണ്ട്, തെറ്റെന്നു തോന്നിയതിനെയെല്ലാം അവർ വിമർശിച്ചു. പഴയ കാലത്തെ ഈ മഹത്തുക്കൾ പ്രശംസനീയർതന്നെ. അവർ ഒട്ടേറെ നൻമ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ വർത്തമാനകാലത്തിൻെറ ശബ്ദം നമ്മോടു പറയുകയാണ്, ‘മതിയാക്കൂ!’ വിമർശനവും കുറ്റം പറച്ചിലും വേണ്ടത്രയായി. വീണ്ടും പടുത്തുയർത്താൻ, നിർമ്മിക്കാൻ, ഉള്ള കാലം വന്നിരിക്കുന്നു. ചിതറിക്കിടക്കുന്ന നമ്മുടെ ശക്തികൾ സമാഹരിച്ച് ഒരു കേന്ദ്രത്തിൽ നിറുത്തേണ്ട കാലം വന്നിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ

നമ്മുടെ ജനതയെ പുരോഗമിപ്പിക്കണം. പല ശതകങ്ങളായി അതു മുടങ്ങിക്കിടക്കയായിരുന്നു. വീടു വെടിപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പുതുതായി ഗൃഹപ്രവേശം നടത്താം. വഴി തെളിച്ചിരിക്കുന്നു. ആര്യ സന്താനങ്ങളേ, അണി നടന്നു മുന്നേറുവിൻ!

മാന്യരേ, ഇതാണ് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വന്നതിൻെറ ഉദ്ദേശ്യം. നേരത്തെ ഞാൻ പ്രഖ്യാപിച്ചേക്കാം, ഞാനൊരു പക്ഷത്തിലോ വിഭാഗത്തിലോ പെട്ടവനല്ലെന്ന്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവയെല്ലാം മഹത്തും മഹനീയവുമാണ്. ഞാൻ അവയെയൊക്കെ സ്നേഹിക്കുന്നു. എൻെറ ജീവിതകാലം മുഴുവൻ അവയിൽ നല്ലതും ശരിയുമായിട്ടുള്ളതെന്തെന്നു കാണാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കയായിരുന്നു. അതിനാൽ, ഇന്നു രാത്രി, നമുക്കൊക്കെ യോജിപ്പുള്ള ചില സംഗതികൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവരുവാനാണ് ഞാനൊരുങ്ങുന്നത്, യോജിപ്പിന് ഒരടിസ്ഥാനം സാദ്ധ്യമാണെങ്കിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ. ഈശ്വരകൃപകൊണ്ട് അതു സാദ്ധ്യമാണെങ്കിൽ, നമുക്ക് അതെടുത്തു സിദ്ധാന്തദശയിൽ നിന്നു പ്രയോഗത്തിലേക്കെത്തിക്കയും ചെയ്യാം. നാം ഹിന്ദുക്കളാണ്. ചീത്തയായ ഒരർത്ഥത്തിലുമല്ല 'ഹിന്ദു' എന്ന വാക്കു ഞാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നത്., അതിന്നു ചീത്ത അർത്ഥമുണ്ടെന്നു കരുതുന്നവരോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നുമില്ല പഴയ കാലത്ത് അതിൻെറ ശരിയായ അർത്ഥം സിന്ധുവിൻെറ മറുകരെ പാർത്തവരെന്നു മാത്രമായിരുന്നു. ഇന്നു നമ്മോടു വിദ്വേഷമുള്ളവരിൽ പലരും അതിന്നൊരു ചീത്ത അർത്ഥം കൊടുക്കുന്നുണ്ടാവാം. പക്ഷേ പേരുകൾ സാരമാക്കേണ്ട. ഹിന്ദു എന്ന പേരു മഹനീയവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായതിനെയെല്ലാം ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടോ, അതോ നിന്ദ്യമായതിൻെറ ഒരു പേരായി, ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടവൻെറ കൊള്ളരുതാത്തവൻെറ, അവിശ്വാസിയുടെ, പേരായിട്ടോ നിലനില്ക്കുക എന്നതു നമ്മെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇന്നിപ്പോൾ ഹിന്ദു എന്ന വാക്കിൻെറ അർത്ഥം ചീത്തയാണെങ്കിൽ അതു സാരമാക്കേണ്ട: നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു കാട്ടണം ഏതു ഭാഷയിലും കണ്ടുകിട്ടാവുന്ന വാക്കുകളിൽവെച്ച് അത്യുത്തമമാണതെന്ന്. എൻെറ പൂർവ്വികരെപ്പറ്റി ലജ്ജിക്കാതിരിക്കുക എന്നത് എൻെറ ജീവിതതത്ത്വങ്ങളിലൊന്നത്രെ. എക്കാലവും ജനിച്ചിട്ടുള്ള അത്യഭിമാനികളിൽ ഒരുവനാണ് ഞാൻ: എന്നാൽ എൻെറ അഭിമാനം എന്നെച്ചൊല്ലിയല്ല, എൻെറ പൂർവ്വികരെച്ചൊല്ലിയാണെന്നു ഞാൻ വ്യക്തമാക്കട്ടെ. പൊയ്പോയ കാലത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ പറിക്കുംതോറും ഞാൻ കൂടുതൽ പിന്നോട്ടു നോക്കുകയാണ്: ഏറിയ തോതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളുകയാണ്: അതെനിക്കു വിശ്വാസജന്യമായ കരുത്തും ശൂരതയും നല്കുന്നു: അതെന്നെ ഭൂമിയിലെ പൂഴിയിൽനിന്നുയർത്തുന്നു. അതെന്നെക്കൊണ്ട് നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ തയ്യാറാക്കിയ വമ്പിച്ച ആ കർമ്മപദ്ധതികളെ പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്താൻ പണിയെടുപ്പിക്കുന്നു. പ്രാചീനരായ ആര്യന്മാരുടെ

സന്താനങ്ങളേ, ഈശ്വരകൃപകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്ക് അതേ അഭിമാനമുണ്ടാകട്ടെ! നിങ്ങളുടെ പൂർവികന്മാരിലുള്ള വിശ്വാസം നിങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ ഉയിർക്കട്ടെ! അതു നിങ്ങളുടെ ജീവിതസാരമായിത്തീരട്ടെ! വിശ്വമോക്ഷത്തിനുവേണ്ടി വ്യാപരിക്കട്ടെ!

നാമൊക്കെ യോജിക്കുന്ന സംഗതി, നമ്മുടെ ജനതാജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം, തിട്ടപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു കാര്യമോർക്കണം. ഓരോരുത്തനുമെന്നവണ്ണം, ഒരു ജനതയ്ക്കും അതിന്റേതായ വ്യക്തിത്വമുണ്ട്. ചില സവിശേഷതകളിൽ ഒരുവൻ മറ്റൊരുവനിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തനായിരിക്കുംപോലെ ഒരു വംശവും മറ്റൊരു വംശത്തിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാണ്. പ്രകൃതിയുടെ നിഷ്കൃഷ്ടപരിപാടിയിൽ, ഓരോ മനുഷ്യനും സ്വയമായ ഒരു ലക്ഷ്യം നേടാനുള്ളതുപോലെയാണ്, അവന്റേതായ ഒരു വഴി പൂർവ്വകർമ്മംതന്നെ ക്ന്മപ്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെയാണ്, ജനതയുടെയും കഥ: ഓരോ ജനതയ്ക്കുമുണ്ട് അതിന്റേതായ വീതം പൂർത്തിയാക്കാൻ, സന്ദേശം നല്കാൻ, ദൗത്യം സാധിച്ചെടുക്കാൻ. അതുകൊണ്ട് പ്രാരംഭത്തിൽത്തന്നെ, നമ്മുടെ വംശത്തിന്റെ ദൗത്യമെന്തെന്നും, അതു നിറവേറ്റേണ്ടുന്ന വീതമെന്തെന്നും, ജനതകളുടെ മുന്നേറ്റത്തിൽ അതിന്നുള്ള സ്ഥാനമെന്തെന്നും, വംശമേളത്തിലേക്ക് അതു നല്കേണ്ട രാഗവിശേഷമേതെന്നും ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ നാട്ടിൽ, കുട്ടിക്കാലത്ത്, പത്തിയിൽ മാണിക്യക്കല്ലുള്ള സർപ്പങ്ങളെപ്പറ്റി നാം കേൾക്കാറുണ്ട് ഈ കല്ലുള്ളിടത്തോളം കാലം, എന്തു ചെയ്താലും സർപ്പത്തെ കൊല്ലുക സാദ്ധ്യമല്ല. ചെറു പറവകളിൽ പാർക്കുന്ന ആത്മാക്കളോടുകൂടിയ രാക്ഷസന്മാരെക്കുറിച്ചും അസുരന്മാരെക്കുറിച്ചും കേൾവിയുണ്ട്. ഈ പറവകൾക്ക് ആപത്തില്ലാത്തിടത്തോളം ലോകത്തുള്ള ശക്തികൾക്കൊന്നും ഈ രാക്ഷസന്മാരെ കൊല്ലുക സാദ്ധ്യമല്ല. ഇങ്ങനെയാണ് ജനതകളുടെയും നില. ജനതകളുടെ ജീവിതം കേന്ദ്രീകരിച്ച ഒരു സ്ഥാനവിശേഷമുണ്ട്: അവിടെയാണ് അവയുടെ മർമ്മം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. അതിന് അപായമേർപ്പെടുന്നതുവരെ അവയ്ക്ക് അപായമൊന്നുമില്ല. ലോകചരിത്രത്തിലെ ആ അദ്ഭുതപ്രതിഭാസം, ഈ വെളിച്ചത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. യാതനകൾക്ക് ഉഴിഞ്ഞുവെയ്ക്കപ്പെട്ട ഈ നാട്ടിലൂടെ ബർബരന്മാരുടെ ആക്രമണതരംഗങ്ങൾ ഒന്നിനു പിന്നാലെ മറ്റൊന്നായി ഇരച്ചുകയറി; 'അല്ലാഹോ അക്ബർ' നൂറ്റാണ്ടുകളായി ആകാശത്തെ മുഖരിതമാക്കി. ഏതു ക്ഷണത്തിൽ ജീവൻ പോകുമെന്ന് ഒരു ഹിന്ദുവിന്നും തിട്ടമില്ലായിരുന്നു. ലോകത്തിലെ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ നാടുകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവുമധികം യാതനകളനുഭവിച്ചതും ഏറ്റവുമധികം പ്രാവശ്യം കീഴടക്കപ്പെട്ടതുമായ നാടാണിത്. എന്നിട്ടും മിക്കവാറും അതേ വംശത്തിൽപ്പെട്ട നാം ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു. വേണ്ടിവന്നാൽ വീണ്ടും വീണ്ടും ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടാൻ നാം തയ്യാറാണ്, ഈയിടെയായി, നമുക്കു ബലമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, നാം വെളിയിലേക്കു കടന്നുചെല്ലാൻ തയ്യാറുമാണെന്നതിനു

ലക്ഷണം കാണാനുണ്ട്. ജീവിതലക്ഷണംതന്നെ വ്യാപ്തിയാണല്ലോ.

നമ്മുടെ ആശയങ്ങളും ചിന്തകളും പണ്ടേപ്പോലെ ഭാരതസീമകൾക്കുള്ളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കയല്ല എന്ന്, ഇന്നു നാം കാണുന്നു: മറിച്ച്, നാം ഇഷ്ടപ്പെട്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും അവ വെളിയിലേക്ക് അണിനിരന്നു ചെല്ലുന്നു: ലോകജനതകളുടെ സാഹിത്യത്തിൽ അവ ഊറിക്കലരുന്നു. ജനതകൾക്കിടയിൽ അവയ്ക്ക് ഒരു സ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്: ചിലേടങ്ങളിൽ അവയ്ക്കു പ്രശാസകവും പ്രചോദകവുമായ ഒരു നിലപോലും കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കാവുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്; മനുഷ്യൻെറ മനസ്സിനു കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്ന വിഷയങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തും ഉത്കൃഷ്ടവും ഉദാത്തവുമായ ഒന്നാണ് ലോകപുരോഗതിക്കു ഭാരതം ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഭാവന – ഭാരതീയദർശനവും ആദ്ധ്യാത്മികതയും. മറ്റു പല സംഗതികളും നമ്മുടെ പൂർവികർ ചെയ്തുനോക്കി. മറ്റുള്ള ജനതകളെപ്പോലെ അവരും ബാഹ്യപ്രകൃതിയുടെ രഹസ്യങ്ങൾ കൈയ്ക്കലാക്കാൻ പുറപ്പെട്ടു. ഇതു നമുക്കറിയാം. ആശ്ചര്യജനകമായ ആ വംശത്തിന് അവരുടെ ബൃഹത്തായ മസ്തിഷ്കംകൊണ്ട് ലോകർക്കുതന്നെ അഭിമാനംകൊള്ളത്തക്ക പല അദ്ഭുതങ്ങളും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞേനേ: പക്ഷേ, ഉത്കൃഷ്ടതരമായ മറ്റൊന്നിനുവേണ്ടി ആ സംരംഭം അവർ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഉത്കൃഷ്ടതരമായതു വേദങ്ങളിൽ മുഴങ്ങുന്നുണ്ട്; ''മാറ്റമില്ലാത്തവനെപ്പറ്റി നമുക്ക് അറിവുതരുന്ന വിദ്യയാണ് ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ടത്.''[1] മാറുന്നതും മായുന്നതുമായ പ്രകൃതിയെ, മരണത്തിൻെറയും ദുരിതത്തിൻെറയും ദുഃഖത്തിൻെറയുമായ പ്രകൃതിയെപ്പറ്റിയുള്ള വിദ്യ മഹത്താകാം: മഹത്തുതന്നെ. പക്ഷേ നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഏറ്റവും ഉദാത്തമായ വിദ്യ ഭേദമറ്റവനും ആനന്ദരൂപനുമായവനെപ്പറ്റിയുള്ളതാണ്. അതിൽ മാത്രമാണ് ശാന്തി, അതിൽ മാത്രമാണ് നിത്യജീവിതം, അതിൽ മാത്രമാണ് പൂർണ്ണത, അതിൽ മാത്രമേ ദുരിതങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കൂ. ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനുമുള്ള വകയും സഹജരായ മറ്റുള്ളവരുടെമേൽ പ്രതാപവും മാത്രം തരുന്ന വിദ്യകൾ, സഹജന്മാരെ കീഴടക്കാനും ഭരിക്കാനും പഠിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യകൾ, ദുർബ്ബലരുടെ മേൽ പ്രതാപം ചെലുത്താൻ പ്രബലരെ പഠിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യകൾ – ഇവയൊക്കെ, വാസ്തവത്തിൽ, വേണമെങ്കിൽ അവർക്കു കണ്ടുപിടിക്കാമായിരുന്നു. എന്നാൽ – ഈശ്വ രനെ സ്തുതിക്കാം – അവർ പെട്ടെന്നു വസ്തുതകളുടെ മറുവശം തേടിപ്പിടി ച്ചു: അതിനു കൂടുതൽ മഹത്ത്വവും, കണക്കറ്റ ഉത്കർഷവും, കണക്കറ്റ ആനന്ദവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നതു നമ്മുടെ ജനതയുടെ ലക്ഷണമായിരിക്കയാണ്.

1 അഥ പരാ യയാ തദക്ഷരമധിഗമ്യതേ. (മുണ്ഡകോപനിഷത് 1.5)

ബഹുസഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി, പിതൃപുത്രപരമ്പരയാ അതു നമുക്കും കൈവന്നിരിക്കുന്നു. അതു നമ്മുടെ സാരാംശമായിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ധമനികളിൽക്കൂടി ഓടുന്ന രക്തത്തിൻെറ ഓരോ തുള്ളിയിലും അതു സ്പന്ദിക്കുന്നു: അതു നമ്മുടെ രണ്ടാം പ്രകൃതിയാ യിരിക്കുന്നു. മതമെന്നും ഹിന്ദുവെന്നുമുള്ള വാക്കുകൾ ഒന്നായിരിക്കു ന്നു. നമ്മുടെ ജനതയുടെ ലക്ഷണമാണിത്: ഇത് അപകടപ്പെടുത്താ വതല്ല. തീയും വാളുമേന്തി വന്ന ബർബരന്മാർക്ക്, ബർബരമായ മതങ്ങളുമായി വന്ന ബർബരന്മാർക്ക് ആർക്കും, ഈ സാരത്തെ, 'രത്ന'ത്തെ തൊടാൻ കഴിഞ്ഞില്ല: ജനതയുടെ ആത്മാവു കുടികൊണ്ട ആ 'പക്ഷി'യെ കൊല്ലാൻ കരുത്തുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറ ജീവശക്തിയാണിത്. അതു നിലകൊള്ളുന്നിടത്തോളം കാലം, സൂര്യന്നു കീഴിലുള്ള ഒരു ശക്തിക്കും ഈ വംശത്തെ വകവരു ത്താനാവില്ല. ലോകത്തിലുള്ള പീഡകളും ദുരിതങ്ങളും നമുക്കു പരി ക്കേല്പിക്കാതെ മീതേക്കൂടി കടന്നുപൊയ്ക്കൊള്ളും. തീജ്വാലകളിൽനിന്ന് പ്രഹ്ലാദനെപ്പോലെ നമുക്കു വെളിയിൽ വരാം, നമ്മുടെ പൈതൃകസമ്പ ത്തുകളിൽ ഏറ്റവും മഹത്തായ ആദ്ധ്യാത്മികതയെ മുറുകെ പിടിക്കു ന്നിടത്തോളം കാലം. ആദ്ധ്യാത്മികതയില്ലാത്ത ഹിന്ദുവിനെ ഹിന്ദു വെന്നു ഞാൻ വിളിക്കയില്ല. മറുനാടുകളിൽ ഒരുവന്ന് ഒന്നാമതായി രാഷ്ട്രീയക്കാരനാകാൻ കഴിയും: പിന്നീട് അയാൾക്കു സ്വല്പം മതമു ണ്ടെന്നും വരാം. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഭാരതത്തിൽ, ജീവിതത്തിലെ പ്രഥമവും പ്രമുഖവുമായ കർത്തവ്യം ആദ്ധ്യാത്മികത നേടുകയാണ്. പിന്നെ സമയമുണ്ടെങ്കിൽ, മറ്റുള്ളതൊക്കെ വരട്ടെ. നമ്മുടെ ജനതയുടെ സുസ്ഥിതിക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ വംശ്യരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തികളെ ല്ലാം ഇന്നു സമാഹരിക്കുന്നതെന്തിനെന്ന് മേൽച്ചൊന്നതോർമ്മിച്ചാൽ കൂടുതൽ വ്യക്തമാകും. പഴയ കാലത്ത് ഇതാണ് ചെയ്തത്: ഭാവിയിലും ഇതുതന്നെ ചെയ്യും. ഭാരതീയജനതയുടെ ഐക്യം അതിൻെറ ചിന്നിച്ചി തറിയ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തികളെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുന്നതുതന്നെയാണ്. ആദ്ധ്യാ ത്മികമായ ഒരേയൊരു രാഗത്തിന്നൊത്തു തുടിക്കുന്ന ഹൃദയങ്ങളു ള്ളവരുടെ ഒരു കൂട്ടുകെട്ടാണ് ഭാരതീയജനത.

ഈ നാട്ടിൽ വേണ്ടത്ര മതവിഭാഗങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്: ഇപ്പോഴും വേണ്ടത്രയുണ്ട്: ഭാവിയിൽ വേണ്ടത്ര ഉണ്ടാകയും ചെയ്യും. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ സവിശേഷത, വെറും താത്ത്വിക മായി നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻെറ ആധിക്യംകൊണ്ട് സൂക്ഷ്മാംശങ്ങൾ വളരെയധികം പിന്നീടു വ്യാകരിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും, ഈ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങൾ തലയ്ക്കുമീതെയുള്ള ആകാശംപോലെ പരന്ന തും പ്രകൃതിപോലെ നിത്യവുമായ തത്ത്വങ്ങളുടെതന്നെ വ്യാകരിക്ക ലാണ്. അപ്പോൾ പ്രകൃത്യാതന്നെ ഇവിടെ മതവിഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം: കൂടിയേ തീരു എന്നില്ലാത്തതു വിഭാഗീയമായ കലഹങ്ങളാണ്. മതവിഭാ

ഗങ്ങൾ വേണം: പക്ഷേ മതവിഭാഗീയതയെ ഒരു മതമാക്കേണ്ടതില്ല. വിഭാഗീയത എന്ന മതത്തിലൂടെ ലോകം നന്നാവില്ല: വിഭാഗങ്ങൾ കൂടാതെ ലോകം പുരോഗമിക്കയുമില്ല. ഒരു കൂട്ടമാളുകൾക്ക് എല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരുകയില്ല. ഒരു ചെറിയ കൂട്ടം ആളുകൾക്ക് ലോകത്തിലുള്ള മിക്കവാറും സീമാതീതമായ ശക്തിസമുച്ചയം കൈകാ ര്യം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. നമ്മുടെ മേൽ തൊഴിൽവിഭജനത്തെ പിടിച്ചേ ല്പിച്ച ആ ആവശ്യകത ഉടനടി നമുക്ക് ഇവിടെ സ്പഷ്ടമായിത്തീരുന്നു; നാം വിഭാഗങ്ങളായി പിരിഞ്ഞു, അതുതന്നെ. ആദ്ധ്യാത്മികശക്തികളെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു വിഭാഗങ്ങൾ ഇരിക്കട്ടെ: പക്ഷേ, നാം തമ്മിൽ കലഹിക്കാനെന്താവശ്യം? നമ്മുടെ ഏറ്റവും പ്രാചീനമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത് ഈ നാനാത്വം പുറംതോന്നൽ മാത്രമെന്നാണല്ലോ: ഈ വ്യത്യാസങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടെങ്കിലും സമന്വയത്തിൻേറതായ ഒരു നൂല്, മനോജ്ഞ്മായ ഒരൈക്യം, ഇവയിലൂടെയെല്ലാം ഓടുന്നുണ്ടെന്നാ ണല്ലോ നമ്മുടെ ഏറ്റവും പ്രാചീനമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഏകം സദ്വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി. ''ഉള്ളത് ഒന്നാണ്: വിജ്ഞന്മാർ അവിടുത്തേക്കു പല പേരുകൾ നല്കുന്നു.'' അതുകൊണ്ട്, വിഭാഗീയമായ ഈ മല്പിടുത്തങ്ങളുണ്ടായാൽ, നാനാവിഭാഗങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ ഈ പോരുകളുണ്ടായാൽ, വിഭാഗങ്ങളെയൊക്കെ എന്നുമാദരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാരതത്തിൽ വിഭാഗക്കാർക്കു തമ്മിൽ അസൂയയും വിദ്വേഷവുമുണ്ടായാൽ, ആ പൂർവ്വികന്മാരുടെ സന്തതികളെന്ന് സ്വയം അഭിമാനിക്കുന്ന നമുക്ക് അതൊരു നാണക്കേടാണ്.

നാം വൈഷ്ണവരോ ശൈവരോ ശാക്തരോ ഗാണപത്യരോ പ്രാചീനവേദാന്താനുയായികളോ ആധുനികരോ യാഥാസ്ഥിതികരോ ഉത്പതിഷ്ണുക്കളോ ആകട്ടെ: നമുക്കൊക്കെ യോജിപ്പുള്ള ചില വമ്പിച്ച തത്ത്വങ്ങളുണ്ട്: ഹിന്ദുക്കളെന്ന് സ്വയം അഭിമാനിക്കുന്നവരെല്ലാം ഇവയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ്. പ്രസ്തുതതത്ത്വങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തി ലും വിശദീകരണത്തിലും പ്രകൃത്യാതന്നെ സ്വല്പം വ്യത്യാസമുണ്ട്. ആ വ്യത്യാസം ഇവിടെ വേണം: അതനുവദിക്കപ്പെടണം. നമ്മുടെ നിലപാടിനോടു ചേർത്ത് എല്ലാവരെയും കെട്ടുകയെന്നതല്ലല്ലോ നമ്മുടെ മാനദണ്ഡം. വസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു നമുക്കുള്ള വ്യാഖ്യാനം പ്രായോഗി കമാക്കാനും, നമ്മുടെ രീതിക്കൊത്തു ജീവിക്കാനും എല്ലാ മനുഷ്യ രെയും നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നതു പാപമാണ്. ഇവിടെ സന്നിഹിതരായിട്ടുള്ള നിങ്ങളെല്ലാവരും, ഒരുപക്ഷേ മതരഹസ്യങ്ങളുടെ നിത്യോപദേശങ്ങ ളാണ് വേദമെന്ന ഒന്നാമത്തെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചേക്കും. വിശുദ്ധമായ ഈ സാഹിത്യത്തിന് ആദിയുമന്തവുമില്ലെന്നും, ഇതും പ്രകൃതിയും സമകാലികമാണെന്നും, നമ്മുടെ മതഭേദങ്ങളും മതകലഹ ങ്ങളും ഈ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥത്തിൻെറ സന്നിധിയിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ അവസാനിക്കണമെന്നും നാമൊക്കെ വിശ്വസിക്കുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മിക മായ നമ്മുടെ ഭേദങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അവസാനവിധിയെഴുതുന്ന കോടതി യാണിത് എന്നുള്ളതിലും നമുക്കൊക്കെ

യോജിപ്പാണ്. വേദങ്ങളെ ന്തെന്നുള്ളതിൽ നമുക്കു പല അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ടാകാം. ഒരു വിഭാഗ ക്കാർക്കു വേദത്തിൻെറ ഒരംശം മറ്റൊന്നിനേക്കാൾ പാവനമാവാം. വേദസന്നിധിയിൽ നാമൊക്കെ സഹോദരന്മാരാണെന്നു കരുതുന്നിട ത്തോളം: നമുക്ക് ഇന്നുള്ള നല്ലതും പാവനവും ശുദ്ധവുമായതെല്ലാം കൈവന്നത് ആരാദ്ധ്യവും നിത്യവും അദ്ഭുതാവഹവുമായ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നാണെന്നു കരുതുന്നിടത്തോളം, ആ വിഭേദങ്ങളിൽ വലിയ കാര്യമൊന്നുമില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഇതിലൊക്കെ നിങ്ങൾ വിശ്വ സിക്കുന്നെങ്കിൽ, ഈ നാട്ടിൽ നെടുനീളെ, ഒന്നാമതായി, ഈ തത്ത്വം നമുക്കു പ്രചരിപ്പിക്കാം. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, അവ അർഹിക്കുന്ന, അവയ്ക്കുണ്ടെന്ന് നാം വിശ്വസിക്കുന്ന, പ്രാധാന്യം വേദങ്ങൾക്കുണ്ടാ കട്ടെ. അപ്പോൾ ഒന്നാമത്തേതു വേദങ്ങളാണ്. നാമൊക്കെ വിശ്വസി ക്കുന്ന രണ്ടാമത്തെ തത്ത്വമാണ് ഈശ്വരൻ: പ്രപഞ്ചത്തിൻെറയെല്ലാം സൃഷ്ടിയും രക്ഷയും നിർവഹിക്കുന്ന ശക്തി: ക്ന്മപ്പകാലങ്ങളിൽ പ്രപഞ്ചം അവിടേക്കു മടങ്ങുന്നു. വീണ്ടും, മറ്റു സമയങ്ങളിൽ, വെളിയി ലേക്കു വരും, പ്രപഞ്ചമെന്ന ഈ അദ്ഭുതപ്രതിഭാസത്തെ വ്യക്തീകരി ക്കും. ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പത്തിൽ നമ്മുടെ നില പലതാകാം. ഒരാൾ തികച്ചും സഗുണനായ ഒരീശ്വരനിലാവാം വിശ്വസിക്കുന്നത്. സഗുണനെങ്കിലും സാകാരനല്ലാത്ത ഈശ്വരനിലാകാം മറ്റൊരുവൻെറ വിശ്വാസം. മൂന്നാമതൊരുവൻ വിശ്വസിക്കുന്നത് നിർഗുണൻ മാത്രമായ ഈശ്വരനിലാണെന്നു വരാം. ഇവരൊക്കെ വേദത്തെ തങ്ങൾക്കു താങ്ങായി കരുതാം. എങ്കിലും നാമൊക്കെ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന വരാണ്. എന്നുവെച്ചാൽ, വസ്തുക്കൾക്കെല്ലാം ഉത്പത്തിസ്ഥാനവും താങ്ങും ഒടുവിൽ ലയസ്ഥാനവും ആയ, ഏറ്റവും ആശ്ചര്യകരവും അപരിമിതവുമായ ഒരു ശക്തിയിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവനെ ഹിന്ദുവെന്നു വിളിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, ഈ ആശയം നാട്ടി ലെങ്ങും പ്രചരിപ്പിക്കാൻ നമുക്കു ശ്രമിക്കാം. നിങ്ങൾക്കു നല്കാനുള്ള സങ്കല്പം ഏതായാലും അതു പ്രചരിപ്പിക്കുക. അതിൽ വ്യത്യാസമു ണ്ടാകാം. ഇതിനെപ്പറ്റി നാം മല്ലടിക്കേണ്ടതില്ല. ഈശ്വരൻ എന്ന ആശയം പ്രചരിപ്പിക്കുക. അതുമാത്രമാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. ഒരാശയം മറ്റൊ ന്നിനെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടതാകാം. എന്നാൽ, ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളു, അവയി ലൊന്നും ചീത്തയായിട്ടില്ല. ഒന്നു മെച്ചപ്പെട്ടതാണ്: മറ്റേതു കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ടതാകാം: പിന്നെ മൂന്നാമതൊന്ന് ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ടതാകാം: എന്നാൽ നമ്മുടെ മതം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളിൽ 'ചീത്ത'യ്ക്ക് സ്ഥാനമില്ല. അതിനാൽ ഇഷ്ടമുള്ള ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഈശ്വര നാമം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നവരെ ഭഗവാൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! അവിടുത്തെപ്പറ്റി ഏറിയ തോതിൽ പ്രചാരം നടക്കുന്നത് ഈ വംശത്തിന് ഏറിയ തോതിൽ നല്ലതാണ്. നമ്മുടെ

കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഈ ആശയത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരായി വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുക. ഏറ്റവും ധനവാന്മാരു ടേയും ഉത്കൃഷ്ടന്മാരുടെയും എന്നപോലെതന്നെ, ഏറ്റവും പാവങ്ങളു ടെയും താണവരുടെയും വീടുകളിൽ ഈശ്വരനാമമെന്ന ആശയം കടന്നുകൂടട്ടെ.

ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാൻ പോകുന്ന മൂന്നാമത്തെ ആശയം ഇതാണ്. ലോകത്തിലുള്ള മറ്റെല്ലാ വംശ്യരിൽനിന്നും വ്യത്യ സ്തമായി, കുറേ സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പു മാത്രമാണ് ലോകം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതെന്നും അത് ഒരു നിർദ്ദിഷ്ടദിവസം എന്നെന്നേക്കു മായി നശിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്നും നാം വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഇതുപോലെ, മനുഷ്യന്റെ ആത്മാവ് ഈ പ്രപഞ്ചത്തോടൊപ്പം, ശൂന്യതയിൽനിന്നു സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും നാം വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. നമുക്കൊക്കെ യോജിക്കാവുന്ന മറ്റൊരു സംഗതിയാണിത് എന്നു തോന്നുന്നു. ആദിയു മന്തവുമില്ലാത്തതാണ് പ്രകൃതിയെന്ന് നാം വിശ്വസിക്കുന്നു. മനഃശാസ്ത്രീ യമായി പ്രാധാന്യമുള്ള ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തിന്റേതായ സ്ഥൂലദ്രവ്യം അതിന്റെ സൂക്ഷ്മാവസ്ഥയിലേക്കു പോകുന്നെന്നു മാത്രം. കുറേക്കാലം അതങ്ങനെ തുടരുന്നു. വീണ്ടും പരിമിതവും പ്രകൃതിയെന്നറിയപ്പെടുന്നതുമായ ഈ ദൃശ്യം പ്രസർജ്ജിക്കപ്പെടുന്നു. കാലത്തിന്റെ തുടക്കത്തിന്നു മുമ്പുതന്നെ, സദാ തരംഗാകാരമായ ഈ ചലനം നടന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു: അനന്തമായ കാലമത്രയും നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കയും ചെയ്യും. അടുത്തതായി, മനുഷ്യൻ വെറുമൊരു ജഡമയമായ സ്ഥൂലശരീരമല്ലെന്ന് എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളും വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതിന്നുള്ളിൽ, കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമായ ഒരു ശരീരം, മനസ്സ്, ഉണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, അതിലും വലുതായ ഒരു വസ്തു – ശരീരവും മനസ്സും പരി ണാമിയാകയാൽ – അപ്പുറത്തുള്ള ഒരു വസ്തു, ആത്മാവ്, ഉണ്ടെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നു. 'ആത്മാവ്' എന്ന വാക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യത്തക്ക തല്ല: ഏതു വിവർത്തനവും തെറ്റും. സൂക്ഷ്മശരീരത്തിനും അപ്പുറമുള്ള താണ് മനുഷ്യന്റെ ആത്മാവ്. ഇതിന്ന് ആദിയും അന്തവുമില്ല: മരണമെന്തെന്ന് അതിനറിവില്ല. മറ്റു മനുഷ്യവംശങ്ങളുടേതിൽനിന്നെല്ലാം ഭിന്നവും സവിശേഷവുമായ ഒരാശയമിതാണ്; ഓരോരോ ശരീരത്തി ലായി ഈ ആത്മാവ് കുടിപാർക്കുന്നു: അങ്ങനെ കുടിപാർക്കൽ താല്പര്യം തീരുന്നതുവരെ അതങ്ങനെ തുടരുന്നു. അപ്പോൾ വീണ്ടും ജനിക്കാത്തവണ്ണം അതു സ്വതന്ത്രമാകുന്നു. സംസാരത്തെക്കുറിച്ചും നിത്യാത്മാക്കളെക്കുറിച്ചും നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന സിദ്ധാന്ത ങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ് ഞാൻ പരാമർശിക്കുന്നത്. നാം ഏതു മതവിഭാഗങ്ങ ളിൽപ്പെട്ടവരായാലും നമുക്കു യോജിപ്പുള്ള മറ്റൊരു സംഗതിയാണിത്. ആത്മാവും ഈശ്വരനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി മതഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം. ഈശ്വരനിൽനിന്നു നിത്യഭേദമാണ് ആത്മാവിന്നുള്ളതെന്ന് ഒരു മതവിഭാഗക്കാർ കരുതുന്നുണ്ടാവാം, മറ്റൊരു കൂട്ടർ അപരിമിതമായ

ആ അഗ്നിയുടെ ഒരു സ്ഫുലിംഗമാണ് ആത്മാവെന്നാവാം കരുതുന്ന ത്. മൂന്നാമതൊരു കൂട്ടർക്ക് ആത്മാവും അപരിമിതവും ഒന്നുതന്നെ യാകാം. പക്ഷേ, ഈ ആത്മാവ് അപരിമിതമാണെന്നും, സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട തല്ലെന്നും, അതുകൊണ്ടുതന്നെ മരിക്കയില്ലെന്നും, മനുഷ്യശരീരത്തി ലെത്തി പൂർണ്ണതയടയുന്നതുവരെ അതിന്നു പല ശരീരങ്ങളിലൂടെ കടന്നു പരിണമിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നുമുള്ള മൗലികവിശ്വാസത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുന്നിടത്തോളം നമ്മുടെ വ്യാഖ്യാനമെന്തായാലും തരക്കേടില്ല. ഇതിലും നമുക്കൊക്കെ യോജിപ്പാണുള്ളത്. ഇനിയുള്ളതാണ്, ആദ്ധ്യാത്മികമണ്ഡലത്തിലെ അത്യന്തം വ്യാവർത്തകവും മഹനീയവും അദ്ഭുതകരവുമായ കണ്ടുപിടുത്തം. ഒരുപക്ഷേ പാശ്ചാത്യചിന്താസരണികൾ പരിചയിച്ചിട്ടുള്ള നിങ്ങളിൽ ചിലർ ഇതിനകം, പാശ്ചാത്യമായതിനെയെല്ലാം പൗരസ്ത്യമായതിൽനിന്നൊക്കെ ഉടനടി വേർതിരിക്കുന്ന മൗലികമായ ഭേദം നിരീക്ഷിച്ചിരിക്കാം. അതിതാണ്; നാം ശാക്തന്മാരോ സൗരന്മാരോ വൈഷ്ണവന്മാരോ അഥവാ ബൗദ്ധന്മാരോ ജൈനന്മാർപോലുമോ ആകട്ടെ: ഭാരതത്തിൽ നാമെല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നു, ആത്മാവ് ശുദ്ധവും പൂർണ്ണവും അപരിമിതശക്തിയും അനുഗൃഹീതവുമാണെന്ന്. വ്യത്യാസമിതത്രേ; ദ്വൈതമനുസരിച്ച്, സ്വാഭാവികമായ ഈ ആത്മാനന്ദം പഴയ ദുഷ്കർമ്മംകൊണ്ടു സങ്കോചിക്കുന്നു: ഈശ്വര കൃപകൊണ്ടു വീണ്ടും അതു വികസിക്കയും അതിൻെറ പൂർണ്ണത പ്രകാശിപ്പിക്കയും ചെയ്യും. അദ്വൈതമനുസരിച്ചാകട്ടെ സങ്കോചമെന്ന ഈ ആശയംപോലും ഭാഗികമായ ഒരു തെറ്റാണ്. ആത്മശക്തികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്ന് നമ്മെക്കൊണ്ടു ചിന്തിപ്പിക്കുന്നതു മായാവരണമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ പൂർണ്ണമായി വികസിച്ച ശക്തികളെല്ലാം അവിടെത്തന്നെയുണ്ട്. വ്യത്യാസങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെങ്കിലും കേന്ദ്രസ്ഥമായ സാരത്തിലേക്കു നാം വരുന്നു. അവിടെ പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവും തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുത്താനാവാത്ത ഒരു ഭേദം നിലകൊള്ളുന്നുണ്ടുതാനും. പൗരസ്ത്യൻ മഹത്തും പുണ്യവുമായതിന്നെല്ലാംവേണ്ടി ഉള്ളിലേക്കാണ് നോക്കുന്നത്: ആരാധിക്കുമ്പോൾ നാം കണ്ണടയ്ക്കുന്നു: ഈശ്വരനെ ഉള്ളിൽ കാണാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യൻ വെളിയിൽ, മുകളിലേക്കാണ് ഈശ്വരനെ കാണാൻ നോക്കുന്നത്. പാശ്ചാത്യരുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈശ്വരൻ (പ്രവാചകഹൃദയത്തിലേക്ക്) ഉച്ഛ്വസിച്ചതാണ്. നമ്മുടേതാകട്ടേ ഈശ്വരൻ നിശ്വസിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ശ്വാസംപോലെയാണ് അവ വന്നത് – ഈശ്വരനിശ്വാസം.[1] ഋഷിമാരുടെ, മന്ത്രദ്രഷ്ടാക്കളുടെ, ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് അവ കുതിച്ചുപൊങ്ങി.

ധരിച്ചിരിക്കേണ്ട വലിയ ഒരു സംഗതിയാണിത്. സുഹൃത്തുക്കളേ,

---

1 അസ്യ മഹതോ ഭൂതസ്യ നിശ്വസിതമേതദ്
(ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത്ത് 2.4.10)

സഹോദരൻമാരെ, ഭാവിയിൽ നമുക്കു ഉറപ്പിച്ചു പറയേണ്ട സംഗതിയും ഇതാണെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. എനിക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്, ഈ വസ്തുത ധരിക്കണമെന്ന് ഞാൻ നിങ്ങളോടു അപേക്ഷിക്കുന്നു. സ്വയം ഒന്നിനും കൊള്ളരുതാത്തവനെന്നു രാവും പകലും കരുതുന്നവ നിൽനിന്ന് ഒരു ഗുണവുമുണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല. രാവും പകലും സ്വയം ദീനൻ, നീചൻ, വകയ്ക്കു കൊള്ളരുതാത്തവൻ, എന്നും മറ്റും വിചാരിച്ചാൽ ഒന്നിനും കൊള്ളരുതാത്തവൻതന്നെയാകും. 'എനി ക്കുണ്മയുണ്ട്, ഉണ്മയുണ്ട്' എന്നു പറഞ്ഞാൽ, നിങ്ങൾ അത്തരക്കാര നാകുന്നു. മറിച്ച്, 'എനിക്കുണ്മയില്ല, ഞാനെന്നൊന്നില്ല' എന്ന് സദാ പറഞ്ഞാൽ, ധ്യാനിച്ചാൽ, ശരി, നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ആയിത്തീരുന്നു.1 അവശ്യം നിങ്ങൾ ഓർക്കേണ്ട വലിയ വസ്തുതയിതാണ്. സർവ്വശക്ത ന്റെ സന്താനങ്ങളാണ് നാം. പരിമിതിയറ്റ, ദിവ്യമായ അഗ്നിയിൽനിന്നു ണ്ടായ സ്ഫുലിംഗങ്ങളാണ് നാം. നാം എങ്ങനെ വെറും ശൂന്യമാകും? എല്ലാം നാമാണ്: എന്തു ചെയ്യാനും നാമൊരുക്കമാണ്. എല്ലാം ചെയ്യാൻ നമുക്കു കഴിയും. എല്ലാംതന്നെ മനുഷ്യൻ ചെയ്യണം. നമ്മുടെ പൂർവ്വി കന്മാർക്ക് ഈ ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. പരിഷ്കാരത്തിന്റെ അണിനടയിൽ അവരെ ഏറെ ഏറെ മുന്നേറ്റിയ പ്രചാലകശക്തിയും ഈ ആത്മവിശ്വാസമായിരുന്നു. അധോഗതിയോ ദോഷമോ പിണഞ്ഞി ട്ടുണ്ടെങ്കിൽ – എന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക – അതുണ്ടായത് നമ്മുടെ ആളുകൾക്ക് ഈ ആത്മവിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെട്ട ദിവസംതന്നെ യാണ്. ആത്മവിശ്വാസം നശിക്കയെന്നുവെച്ചാൽ, ഈശ്വരവിശ്വാസം നശിക്കയെന്നാണ് അർത്ഥം. നിങ്ങളിലും, നിങ്ങളിലൂടെയും, പ്രവർത്തി ക്കുന്ന അനന്തവും മാംഗലികവുമായ 'ഈശ്വരസത്തയിൽ' നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ടോ? സർവ്വവ്യാപിയും അന്തര്യാമിയുമായ 'ഈശ്വരസത്ത' ഓരോ പരമാണുവിലും ഉണ്ടെന്ന്, സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പറയുമ്പോലെ, എല്ലാറ്റിലും ഓതപ്രോതമാണെന്ന്, ശരീരത്തിലും മനസ്സിലും ആത്മാവി ലും വ്യാപ്തമാണെന്ന്, വിശ്വസിച്ചാൽ, എങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കു നൈരാശ്യം നേരിടും? ഞാനൊരു ചെറിയ കുമിളയാവാം: നിങ്ങൾ മലപോലെയുള്ള ഒരലയാവാം: സാരമില്ല. നിങ്ങൾക്കെന്നപോലെ എനിക്കും പശ്ചാത്തല മായിട്ടുള്ളതു കരയില്ലാക്കടലാണ്. ജീവിതം, പ്രഭാവം, ആദ്ധ്യാത്മികത – ഇവയുടേതായ ആ അപാരപാരാവാരമാണ് നിങ്ങൾക്കെന്നപോലെ എനിക്കും പശ്ചാത്തലം. ഞാൻ എന്റെ ജനനം മുതൽ ജീവിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ട് ഞാനും, അപരിമിതമായ ആ ജീവിതത്തോടും മംഗല ത്തോടും പ്രഭാവത്തോടും നിങ്ങളെപ്പോലെ – മലപോലെ ഉയർന്നവനാ ണ് നിങ്ങളെങ്കിലും – ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയോടെനിക്ക്, നിങ്ങൾ ക്കെന്നപോലെ

1 അസന്നേവ സ ഭവതി അസദ്ബ്രഹ്മേതി വേദ ചേത്
അസ്തി ബ്രഹ്മേതി ചേദ് വേദ സന്തമേനം തതോ വിദുരിതി.
(തൈത്തിരീയോപനിഷത് 2.6)

നിത്യബന്ധമുണ്ട്. അതിനാൽ, സഹോദരന്മാരെ, നിങ്ങ ളുടെ കുട്ടികളെ ജനനം മുതല്ക്കേ ജീവിതസന്ദായകവും മഹത്തും ഉത്കർഷകവും മഹനീയവുമായ ഈ സിദ്ധാന്തം പഠിപ്പിക്കുക. അവരെ അദ്വൈതം പഠിപ്പിക്കേണ്ടതില്ല: ദ്വൈതമോ ഇഷ്ടമുള്ള മറ്റെന്തെങ്കിലും മതമോ പഠിപ്പിക്കുക. ഭാരതത്തിലെല്ലാമുള്ള പൊതുമതം ഇതാണെന്ന് നാം കണ്ടല്ലോ – ആത്മപരമായ, ആത്മാവിൻെറ പൂർണ്ണതയെക്കുറി ച്ചുള്ള, ഈ സിദ്ധാന്തത്തിൽ എല്ലാ സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും വിശ്വാസമാണ്. നമ്മുടെ വൻകിട ദാർശനികനായ കപിലൻ പറയുംപോലെ, ആത്മ സ്വഭാവം പരിശുദ്ധിയല്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ അതിന് ഒരിക്കലും പരിശുദ്ധി കൈവരുകയില്ല. കാരണം, സ്വാഭാവികമായില്ലാത്ത പരിപൂർണ്ണത കൈവ ന്നാലും വീണ്ടും നഷ്ടപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും. മനുഷ്യൻെറ സ്വഭാവം തന്നെ മലിനതയാണെങ്കിൽ, അഞ്ചു നിമിഷനേരം ശുദ്ധമായാൽപ്പോലും, അവന്നു മലിനതയിൽ കഴിയേണ്ടിവരും. കിട്ടിയ ശുദ്ധി മാഞ്ഞു പോകുന്ന സമയം വരും: സഹജമായ ഈ പഴയ മലിനത വീണ്ടും വാണരുളും. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ദാർശനികന്മാരെല്ലാം പറയുന്നു; നമ്മുടെ പ്രകൃതി നല്ലതും നിറവുറ്റതുമാണ്: അല്ലാതെ, അപൂർണ്ണവും മലീമസവുമല്ല. ഇതു നാം ഓർക്കണം. ''തൻെറ ശക്തിമത്തായ കർമ്മ ങ്ങളും ചിന്തകളും ഓർക്കൂ''[1] എന്നു മനസ്സിനോട് മരണ മുഹൂർത്ത ത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട ആ മഹാസിദ്ധൻെറ മനോജ്ഞമായ ദൃഷ്ടാന്തം സ്മരിക്കുക. നോക്കൂ, ദൗർബല്യങ്ങളും മൂർഖതകളും ഓർക്കൂ എന്നല്ല മനസ്സിനോട് ഉപദേശിക്കുന്നത്. മൂർഖതകളുണ്ട്: ദൗർബല്യങ്ങൾ കൂടാ തെ തരമില്ല: പക്ഷേ സ്വന്തം തനി സ്വഭാവമാണ് എപ്പോഴും ഓർക്കേ ണ്ടത്. ഇതൊന്നേ ദൗർബല്യം മാറ്റാൻ, മൂർഖതകൾ മാറ്റാൻ, ഉപായമാ യിട്ടുള്ളു.

ഭാരതത്തിലെ മതസമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് പൊതുവിലുള്ളതാണ് മേൽ ചൊന്ന കുറേ സംഗതികളെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, ഭാവിയിൽ ഈ പൊതുവേദിയിൽ യാഥാസ്ഥിതികരും ഉത്പതിഷ്ണുക്കളും പഴമ ക്കാരും പുതുമക്കാരുമായ മതാനുയായികൾ വന്ന് ഇണങ്ങിച്ചേർന്നേ ക്കും. എല്ലാറ്റിനും ഉപരിയായി മറ്റൊരു കാര്യം ഓർക്കണം – കൂടെ ക്കൂടെ നാം മറക്കുന്നതാണെന്നും സഖേദം പ്രസ്താവിക്കാതെ തരമില്ല – ഭാരതത്തിൽ മതമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അനുഭൂതിയെന്നാണർത്ഥം: ഇതിൽ കുറഞ്ഞതൊന്നുമല്ല. ''ഈ സിദ്ധാന്തത്തിൽ വിശ്വസിക്കൂ: എന്നാൽ എല്ലാം ഭദ്രം'' – എന്നു നമ്മെ പഠിപ്പിക്കത്തക്കതല്ല. നമുക്ക് ഇതിൽ വിശ്വാസമില്ല. നിങ്ങൾ: നിങ്ങളെ സ്വയം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതെന്താ യിട്ടോ അതാണ് നിങ്ങൾ; ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ടും സ്വപ്രയത്നംകൊ ണ്ടുമാണ് നിങ്ങൾ നിങ്ങളായത്. ചില സിദ്ധാന്തങ്ങളിലും നിഗമനങ്ങ ളിലും വിശ്വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു മെച്ചവും നിങ്ങൾക്കുണ്ടാ വാൻ പോകുന്നില്ല. ഭാരതത്തിലെ

1 ഓം ക്രതോ സ്മര കൃതം സ്മര ക്രതോ സ്മര കൃതം സ്മര.
(ഈശാവാസ്യോപനിഷത്ത് 17)

ആദ്ധ്യാത്മികാന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു വന്ന ശക്തിമത്തായ വാക്കാണ് അനുഭൂതി. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളി ലെ ഈ പ്രഖ്യാപനം കൂടെക്കൂടെ കേൾക്കാനുള്ളു; – 'ഭഗവാനെ കാണണം,[1] ധൃഷ്ടവും ധീരവുമായ വാക്കുകളാണ് ഇവ സംശയമില്ല: പക്ഷേ, സാരത്തിൽ സത്യവുമാണ്. ഓരോ നാദവും ഓരോ സ്പന്ദവും സത്യമാണ്. മതം അനുഭവപ്പെടാനുള്ളതാണ്, കേൾക്കാനുള്ളതു മാത്ര മല്ല. തത്തെയെപ്പോലെ വല്ല സിദ്ധാന്തവും പഠിക്കുന്നതല്ല മതം. വെറും ബുദ്ധിപരമായ യോജിപ്പിലെത്തുന്നതും മതമല്ല: ഇതിലൊരർത്ഥവുമില്ല. നമ്മുടെ ഉള്ളിലേക്ക് വരേണ്ടതാണ് മതം. അത്, അതുകൊണ്ട് ഈശ്വ രസത്തയെപ്പറ്റി നമുക്കുള്ള ഏറ്റവും വമ്പിച്ച തെളിവ് നമ്മുടെ ബുദ്ധി ശക്തി അങ്ങിനെ പറയുന്നു എന്നതല്ല: പിന്നെയോ, പ്രാചീനരും അർവ്വാ ചീനരും ഈശ്വരനെ കണ്ടിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ്. നാം സ്വന്തം ആത്മാവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നത് അതിന്റെ സത്ത തെളിയിക്കാൻ നല്ല യുക്തികളു ണ്ടെന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല: എല്ലറ്റിനും ഉപരിയായി – പണ്ടും ഇന്നും മേലാലും – ഭാരതത്തിൽ ആയിരമായിരമാളുകൾ ആത്മാവിനെ സാക്ഷാ ത്കരിച്ചു, സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു, സാക്ഷാത്കരിക്കും എന്നുള്ളതുകൊ ണ്ടാണ്. ഈശ്വരനെ കാണുന്നതുവരെ, ആത്മാവിനെ സാക്ഷാത്കരിക്കു ന്നതുവരെ, മനുഷ്യന് മുക്തിയില്ല. അതിനാൽ, എല്ലാറ്റിനും ഉപരിയായി നമുക്ക് ഇതു മനസ്സിലാക്കാം: ഇത് കൂടുതൽ ധരിക്കുന്നതോടൊപ്പം വിഭാഗീയത ഭാരതത്തിൽ കുറയുകയും ചെയ്യും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈശ്വരനെ സാക്ഷാത്കരിച്ചവനെ, കണ്ടവനെ മതപരനാകാൻ കഴിയു. അയാളുടെ കെട്ടുകൾ അറ്റിരിക്കുന്നു: അയാളുടെ സംശയങ്ങൾ അട ങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഏറ്റവും അടുത്തതിനെക്കാൾ അടുത്തും അകന്നതി നെക്കാൾ അകന്നും നിലകൊള്ളുന്ന ഈശ്വരനെ കണ്ടവനു പ്രാരബ്ധ കർമ്മങ്ങളിൽനിന്നു വിടുതൽ കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.[2] അതെ, മതത്തിന്റേ തായ സത്യം വെറും പ്രലപനമാണെന്നു നാം ഭ്രമിക്കാറുണ്ട്: വിജ്ഞാ നം നിറഞ്ഞ വാഗ്ധോരണി വമ്പിച്ച ആദ്ധ്യാത്മികാനുഭൂതിയെന്നും. അപ്പോഴാണ് വിഭാഗീയചിന്തയും പോരാട്ടവും ഉണ്ടാകുന്നത്. അനുഭൂതി മാത്രമേ മതമാകയുള്ളു എന്ന് ഒരിക്കൽ ധരിച്ചാൽ നാം നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിലേക്കു നോക്കും, മതസത്യങ്ങളുടെ അനുഭൂതിയിലേക്ക് നാം എത്രമാത്രം അടുക്കുന്നു എന്നു കാണും. അപ്പോൾ ബോധപ്പെടും, നാം സ്വയം ഇരുളിൽ തപ്പിത്തടയുകയാണെന്ന്; അന്യരേയും അതേ ഇരുട്ടുവഴിക്ക് തപ്പിത്തടയാൻ കൊണ്ടുപോകയാണെന്ന്; അപ്പോൾ വിഭാ

1 ആത്മാ വാ അരേ ദ്രഷ്ടവ്യഃ. (ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത്ത് 2.4.5)

2 'ഭിദ്യതേ ഹൃദയഗ്രന്ഥിശ്ഛിദ്യന്തേ സർവസംശയാഃ
ക്ഷീയന്തേ ചാസ്യ കർമ്മാണി തസ്മിൻ ദൃഷ്ടേ പരാവരേ.
(മുണ്ഡകോപനിഷത്ത് 2.2.8)

ഗീയത, കലഹം, പോരാട്ടം എന്നിവ നാം നിർത്തും. വിഭാഗീയമായ കലഹത്തിനൊരുങ്ങുന്നവനോടു ചോദിക്കണം; ''ഈശ്വരനെ നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? ആത്മാവിനെ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഈശ്വരനാമം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കെന്തവകാശം? ഇരുളിൽ നടക്കുന്ന നിങ്ങൾക്ക് എന്നെയും ആ ഇരുളിലേക്കു നയിക്കാൻ എന്തവകാശം? അന്ധൻ അന്ധനെ നയിക്കുന്നു, രണ്ടുപേരും കുഴിയിൽ വീഴുന്നു!''

അതുകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവരുടെ കുറ്റങ്ങൾ ചെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കു ന്നതിനു മുമ്പ് കൂടുതൽ ആലോചിക്കണം. സ്വാന്തത്തിൽ സത്യം നേരിട്ടു കാണാൻ ശ്രമിക്കുന്നിടത്തോളം അനുഭൂതിയിലേക്കുള്ള അവര വരുടെ മാർഗ്ഗം അവരവർ അവലംബിച്ചുകൊള്ളട്ടെ വിശാലവും സ്പഷ്ട വുമായ സത്യം കാണപ്പെടുമ്പോൾ, ഭാരതത്തിലെ സിദ്ധന്മാരെല്ലാം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സത്യം സാക്ഷാത്കരിച്ചിട്ടുള്ളവരെല്ലാം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള, ആ അദ്ഭുതാനന്ദം നേരിട്ടറിഞ്ഞുകൊള്ളും. ആ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് സ്നേഹത്തിൻെറതായ വാക്കുകളേ പുറപ്പെടൂ. സ്നേഹസാരമായ ഭഗവാൻ ആ ഹൃദയത്തെ തൊട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കയാണ ല്ലോ. അപ്പോൾ, അപ്പോൾമാത്രമേ, വിഭാഗീയകലഹങ്ങളെല്ലാം തീരൂ. അപ്പോൾ ഹിന്ദു എന്ന വാക്കുതന്നെ, ഹിന്ദുവെന്ന പേരുള്ളവരെയെല്ലാം തന്നെ, ഹൃദയത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവന്ന് ആശ്ലേഷിക്കാനും, തീവ്രമായി സ്നേഹിക്കാനും നാം പ്രാപ്തരാകും. എൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക; ഹിന്ദുവെന്ന വാക്കുതന്നെ കരുത്തേറിയ ഒരു വൈദ്യുതാഘാതം നിങ്ങൾക്കുളവാക്കുമ്പോൾ, ഉളവാക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ, നിങ്ങൾ ഹിന്ദു വാകൂ. ഹിന്ദുവെന്ന് അറിയപ്പെടുന്നവൻ, ഏതു രാജ്യത്തുനിന്നെങ്കിലും വരട്ടെ, നമ്മുടെ ഭാഷയോ മറ്റേതെങ്കിലും ഭാഷയോ സംസാരിക്കട്ടെ, ഉടനടി നിങ്ങളോട് ഏറ്റവും അടുത്തവനും നിങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും പ്രിയ പ്പെട്ടവനുമാകുമ്പോൾ, ആകുമ്പോൾ മാത്രമേ, നിങ്ങൾ ഒരു ഹിന്ദു വാകൂ. ഹിന്ദുവെന്ന പേരുള്ള ഏതൊരുവൻെറയും കഷ്ടതകൾ നങ്ങളു ടെ കരളിൽ കടന്ന് നിങ്ങളുടെ പുത്രൻതന്നെ കഷ്ടതയിൽപ്പെട്ടിരിക്കു ന്നു എന്ന തോന്നലുളവാക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ, നിങ്ങൾ ഒരു ഹിന്ദുവാകൂ. ഈ പ്രസംഗാരംഭത്തിൽ ഞാൻ നിർദ്ദേശിച്ച നിങ്ങളുടെ മഹാനായ ഗുരു ഗോവിന്ദസിംഹനെപ്പോലെ, ഹിന്ദുക്കൾക്കുവേണ്ടി എല്ലാം സഹിക്കാൻ ഒരുക്കമാകുമ്പോൾ, ഒരുക്കമാകുമ്പോൾ മാത്രമേ, നിങ്ങൾ ഒരു ഹിന്ദുവാകൂ. സ്വദേശത്തിൽനിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു: സ്വദേശ പീഡകരോടുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ സംരക്ഷണത്തി നായി സ്വന്തം രക്തം ചൊരിഞ്ഞു. പോർക്കളത്തിൽ പുത്രന്മാർ കൊല്ല പ്പെട്ടതായി കണ്ടു; – അതേ, ആർക്കുവേണ്ടി സ്വന്തം രക്തവും ഉറ്റവരുടെ യും പ്രിയപ്പെട്ടവരുടെയും രക്തവും ചിന്തിയോ, അവരാൽ പരിത്യക്ത നായ ആ മഹാഗുരുവിൻെറ ഈ ദൃഷ്ടാന്തം. അദ്ദേഹം മുറിവേറ്റ സിംഹത്തെപ്പോലെ, ശാന്തമായി മരിക്കാൻ പോർക്കളത്തിൽനിന്ന് തെക്കോട്ടു

പിൻവാങ്ങി. പക്ഷേ, കൃതഘ്നരായി തന്നെ പരിത്യജിച്ചവർ ക്കെതിരായി, ഒരു ശാപവചസ്സും ആ നാവിൽനിന്നു വീണില്ല! എൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ. സ്വരാജ്യത്തിന്നെന്തെങ്കിലും നന്മ ചെയ്യണമെ ങ്കിൽ നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനും ഓരോ ഗുരുഗോവിന്ദനാകേണ്ടിയിരി ക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ നാട്ടുകാർക്കുള്ള ആയിരം കുറ്റങ്ങൾ കാണാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞേക്കും. പക്ഷേ അവർക്കും ഹിന്ദുരക്തമാണുള്ള തെന്നു ധരിക്കണം. നിങ്ങൾക്ക് ആരാദ്ധ്യരായ ഒന്നാമത്തെ ഈശ്വരന്മാ രാണവർ. അവരുടെ പ്രവൃത്തികളെല്ലാം നിങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കാനായിട്ടാ ണെങ്കിൽ ത്തന്നെ, അവരൊക്കെ നിങ്ങളെ ശപിക്കയാണെങ്കിൽത്തന്നെ, നിങ്ങൾ അവർക്കു സ്നേഹവചസ്സുകളാണ്. അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടത്. അവർ നിങ്ങളെ തുരത്തിവിട്ടാൽ, പ്രബലസിംഹമായ ആ ഗോവിന്ദ സിംഹനെപ്പോലെ, ഏകാന്തതയിൽ കിടന്നു മരിക്കാൻ പിൻവാങ്ങുക. ഇത്തരക്കാരനാണ് ഹിന്ദുവെന്ന പേരിന് യോഗ്യൻ. എല്ലായ്പോഴും ഇത്തരത്തിലൊരു ആദർശമാണ് നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വേണ്ടത്. നമുക്കു കലഹായുധങ്ങളെല്ലാം ദൂരെ വലിച്ചെറിയാം. ഉത്കൃഷ്ടമായ ഈ സ്നേഹപ്രവാഹം ചുറ്റുപാടും പ്രസരിപ്പിക്കാം.

ഭാരതത്തിൻെറ നവീകരണത്തെപ്പറ്റി ആളുകൾ യഥേഷ്ടം പറയട്ടെ. ജീവിതം മുഴുവൻ പ്രവർത്തിച്ചുവന്നവനെന്ന നിലയിൽ, ഞാൻ പറയു ന്നു, നിങ്ങൾ ആദ്ധ്യാത്മികരാകുന്നതുവരെ ഭാരതത്തിനു നവീകര ണമുണ്ടാവില്ല. ഇത്രമാത്രമല്ല: ലോകത്തിൻെറ മുഴുവൻ സ്വാസ്ഥ്യവും അതിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ അടിത്തറ തന്നെ, ചുവടോളം ഉലഞ്ഞിരിക്കയാണെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു തുറ ന്നുപറയുന്നു. ഭൗതികവാദത്തിൻെറ ഇളകിയ മണ്ണിൽ പടുത്തുകെട്ടിയ ഏറ്റവും ഊക്കൻ കെട്ടിടങ്ങളും ഒരിക്കൽ അപകടപ്പെടുകതന്നെവേണം: ഒരിക്കൽ ഉലഞ്ഞുവീണു നശിക്കതന്നെ വേണം. ചരിത്രംതന്നെ നമുക്കു സാക്ഷി. ജനതകൾ ഓരോന്നായി ഉടലെടുത്തു: ഭൂതപഞ്ചകം മാത്രമാണ് മനുഷ്യൻ എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഭൗതികവാദത്തിന്മേൽ തനതു മഹത്ത്വം ഉറപ്പിച്ചു. അതേ, പാശ്ചാത്യഭാഷയിൽ മനുഷ്യൻ ആത്മാവിനെ വെടിയുന്നു:[1] എന്നാൽ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ മനുഷ്യൻ വെടിയുന്നതു ശരീരത്തെയാണ്. പാശ്ചാത്യനായ മനുഷ്യൻ ഒന്നാമതു ശരീരമാണ്: പിന്നീടാണ് അയാൾക്ക് ആത്മാവുണ്ടാകുന്നത്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ മനുഷ്യൻ ആത്മാവാണ്, ചൈതന്യമാണ്: ശരീരം പിന്നീട് കിട്ടുകയാണ്. വമ്പിച്ച ഭേദം ഇതിൽ കുടികൊള്ളുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഭൗതികസുഖ ങ്ങളും മറ്റുമായ മണൽത്തറകളിൽ പടുത്ത ആ ജാതിപരിഷ്കാര ങ്ങളെല്ലാം ഓരോന്നായി, അല്പകാലം ജീവിച്ചിട്ട്, ഭൂമുഖത്തുനിന്നു

1 A man gives up the ghost.

തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൻെറയും, ഭാരതപദത്തിങ്കൽ ഇരുന്നു സശ്രദ്ധം പഠിച്ചിട്ടുള്ള ജപ്പാൻ ചൈന മുതലായവയുടെയും, പരിഷ്കാരം ഇന്നും ജീവിച്ചിരിക്കയാണ്. അവയുടെ ഇടയിൽ നവീകരണത്തിൻെറ ലക്ഷണങ്ങൾപോലുമുണ്ട്. ഫീനിക്സിൻെറ[1] പോലുള്ളതാണ് അവയുടെ ജീവിതങ്ങൾ: ആയിരം പ്രാവശ്യം നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടാലും, വീണ്ടും കൂടുതൽ മഹനീയമായി കുതിച്ചുയരാൻ തയ്യാറാണ്. ഭൗതിക മായ ഒരു പരിഷ്കാരമാകട്ടെ ഒരിക്കൽ വീണാൽ എന്നെന്നേക്കുമായി തകർന്നു തരിപ്പണമായി. അതുകൊണ്ടു ക്ഷമിക്കുക, പ്രതീക്ഷിക്കുക: ഭാവി നമ്മുടേതാകാൻ പോകയാണ്.

തിടുക്കം കൂട്ടരുത്, മറ്റാരെയും അനുകരിക്കാൻ പുറപ്പെടരുത്. നമുക്കോർക്കേണ്ട മറ്റൊരു വലിയ പാഠമാണിത്. അനുകരണമല്ല പരിഷ്കാരം. എനിക്ക് ഒരു രാജാവിൻെറ വേഷഭൂഷാദികൾ അണിഞ്ഞൊരുങ്ങാം. എന്നാൽ അതെന്നെ രാജാവാക്കുമോ? സിംഹത്തോൽ പൊതിഞ്ഞ കഴുത സിംഹമാകയില്ലല്ലോ. അനുകരണം, ചുണകെട്ട അനുകരണം, പുരോഗതി കൈവരുത്തകയില്ല. മനുഷ്യനുണ്ടാകുന്ന ഭയങ്കരമായ അധഃപതനത്തിൻെറ ലക്ഷണമാണത്. അതേ, ഒരുവൻ സ്വയം വിദ്വേഷിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ, അവന് അവസാനത്തെ അടി കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു: ഒരുവന് തൻെറ പൂർവ്വികരെപ്പറ്റി ലജ്ജ തോന്നിയാൽ അവൻെറ അന്തമണഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുവംശ്യരിൽ വളരെ എളിമപ്പെട്ടവനാണ് ഈ ഞാൻ. എങ്കിലും, എനിക്ക് എൻെറ വംശ്യത്തെക്കുറിച്ച് അഭിമാനമാണ്, എൻെറ പൂർവ്വികരെക്കുറിച്ച് അഭിമാനമാണ്. ഹിന്ദു എന്നു സ്വയം വിളിക്കുന്നതിൽ അഭിമാനമാണ്: നിങ്ങളുടെ അയോഗ്യനായ ഒരു കിങ്കരനാണ് ഞാനെന്നതിൽ അഭിമാനമാണ്: നിങ്ങളുടെ നാട്ടുകാരിൽ ഒരുവനാണ് ഞാനെന്നതിൽ അഭിമാനമാണ്. സിദ്ധന്മാരുടെ സന്താനങ്ങളാണു നിങ്ങൾ: ലോകമറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മഹനീയരായ ഋഷിമാരുടെ സന്താനങ്ങൾ. അതിനാൽ, നിങ്ങൾക്ക് ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടാകണം. നിങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാരെക്കുറിച്ച് അഭിമാനംകൊള്ളൂ: മറിച്ച് അവരെച്ചൊല്ലി ലജ്ജിക്കയല്ല വേണ്ടത്. അനുകരണമരുത്, അനുകരണം വേണ്ട. മറ്റുള്ളവരുടെ ചൊൽപ്പടിയിലാകുമ്പോഴെല്ലാം, നിങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം നഷ്ടപ്പെടുകയാണ്. ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളിൽപ്പോലും മറ്റുള്ളവരുടെ ആജ്ഞയ്ക്കൊത്തു പ്രവർത്തിച്ചാൽ ചിന്തിക്കാനുള്ള കഴിവുതന്നെ നഷ്ടപ്പെടും. നിങ്ങൾക്കുള്ളതെല്ലാം സ്വപരിശ്രമങ്ങളിലൂടെ വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുക. പക്ഷേ അനുകരണമരുത്. എങ്കിലും മറ്റുള്ളവരിൽനിന്ന് നല്ലതൊക്കെ എടുക്കാം. മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു നമുക്കു പഠിക്കാനുണ്ട്. നിലത്തു വിത്തു പാകുക:

1 Phoenix ഒരു അറേബ്യൻ പൗരാണികപക്ഷി. അഞ്ഞൂറു കൊല്ലംവീതം കൂടുമ്പോൾ ഇതു കരിഞ്ഞ് അതിൻെറ ചാമ്പലിൽനിന്നു വീണ്ടും ഉയിർത്തുവരും. പ്രാചീന ഈജിപ്തിൽ ഇതിനെ ആരാധിച്ചിരുന്നു.

അതിനു വേണ്ടത്ര മണ്ണും കാറ്റും വെള്ളവും പോഷണത്തിനായി നല്കുക. ആ വിത്തു ചെടിയായി, മരമായി വളരുമ്പോൾ, അതു മണ്ണോ കാറ്റോ വെള്ളമോ ആയിത്തീരുന്നുണ്ടോ? സ്വഭാവമനുസരിച്ച്, അതിനു കിട്ടിയ പോഷകദ്രവ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട് അതൊരു മാമരമാവു കയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതാകണം നിങ്ങളുടെ നില. തീർച്ചയായും മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു പഠിക്കാൻ പലതുമുണ്ട്. അതേ, പഠിക്കാൻ വിസമ്മ തിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ മരിച്ചിരിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ മനു പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്;

ആദദീത പരാം വിദ്യാം പ്രയത്നാദവരാദപി
അന്ത്യാദപി പരം ധർമ്മം സ്ത്രീരത്നം ദുഷ്കുലാദപി.[1]

''താണ കുലത്തിൽ പിറന്നവളെങ്കിലും സ്ത്രീരത്നത്തെ ഭാര്യയായി കൈക്കൊള്ളുക. നീചകുലത്തിൽ ജനിച്ച ഗുരുവിനെപ്പോലും ശുശ്രൂ ഷിച്ച് പരവിദ്യ വശമാക്കുക: ചണ്ഡാലനെപ്പോലും സേവിച്ച് മോക്ഷ മാർഗ്ഗം ധരിക്കുക.'' നല്ലതെല്ലാം മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു പഠിക്കുക. പക്ഷേ അതുൾക്കൊള്ളണം: സ്വന്തമായ രീതിയിൽ സാത്മ്യപ്പെടുത്തണം. മറ്റുള്ളവരായിത്തീരരുത്: ഈ ഭാരതീയജീവിതത്തിൽനിന്നു വലിച്ചുമാറ്റ പ്പെടരുത്: ഭാരതീയർ മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, പെരുമാറുന്നതുകൊണ്ടും, ഭാരതത്തി നു മെച്ചമുണ്ടാകുമെന്ന് ഒരു നിമിഷംപോലും കരുതരുത്. കുറേക്കൊല്ലം കൊണ്ടു രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നടപടിപോലും വെടിയുക എത്ര ദുഷ്കരമാ ണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. എത്ര സഹസ്രാബ്ദങ്ങളാണ് നിങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ കലർന്നിട്ടുള്ളതെന്ന് ഈശ്വരനേ അറിയാവൂ. സവിശേഷത ആർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള ഈ ജനതാജീവിതം ഒരു സവിശേഷസരണിയിൽ ക്കൂടി എത്ര സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് ഈശ്വരനേ അറിയാവൂ. മിക്കവാറും വൻകടലിനോടടുത്ത ഈ വമ്പിച്ച പ്രവാഹം ഹിമാലയത്തിലെ മഞ്ഞുകട്ടകളിലേക്കു മടങ്ങണമെന്നാണോ നിങ്ങൾ പറയാൻ പോകുന്നത്? അസാദ്ധ്യം. അതിനു ശ്രമിച്ചാൽ, അതു ഛിന്നഭിന്നമാകയേയുള്ളു. അതുകൊണ്ട് ജനതയുടെ ജീവിത പ്രവാഹത്തിനു വഴി കൊടുക്കുക. ഈ വമ്പിച്ച പ്രവാഹത്തിൻെറ പുരോഗതി മുടക്കുന്ന പ്രതിബന്ധങ്ങൾ എടുത്തുമാറ്റുക: അതിൻെറ വഴി വെടിപ്പാക്കുക. സരണി നിർമ്മലമാക്കുക. അപ്പോൾ, തനതു തള്ളൽകൊണ്ട് അതു വെളിയിലേക്കു കുതിച്ചുകൊള്ളും. (നമ്മുടെ) ജനതയുടെ പ്രയാണം തുടരുകയും ചെയ്യും.

ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ വഴികളിലൂടെ വേണമെന്നാണ് എൻെറ വിനീതമായ സൂചന. വമ്പിച്ച പല പ്രശ്നങ്ങൾ വേറെയുമുണ്ട്. സമയമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇന്നു രാത്രി അവ ഉന്നയിക്കു ന്നില്ലെന്നേയുള്ളു. ഉദാഹരണം, അദ്ഭുതകരമായ ആ ജാതിപ്രശ്നം തന്നെ. എൻെറ ജീവിതം മുഴുവൻ ഈ പ്രശ്നം, അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ

1 മനു 2.238

വാദമുഖങ്ങളിലൂടെ, ഞാൻ പഠിച്ചുവരികയാണ്. ഭാര തത്തിലെ ഏതാണ്ടെല്ലാ ദേശങ്ങളിലും ഈ പ്രശ്നം ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാജ്യത്തിൻെറ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലെയും ആളുകളുമായി ഞാൻ ഇടപഴ കിയിട്ടുണ്ട്. ജാതിയുടെ കഴമ്പെന്തെന്ന് അറിയാൻ പാടില്ലാത്തവണ്ണം എൻെറ മനസ്സ് പതറിയിരിക്കയാണ്. അറിയാൻ കൂടുതലായി യത്നിക്കു ന്തോറും കൂടുതൽ പരിഭ്രമിക്കയാണ് ഞാൻ. എങ്കിലും, ഒടുക്കം, സ്വല്പമൊരു വെളിച്ചം എൻെറ മുമ്പിലുള്ളതായി എനിക്കു കാണാം. ഇപ്പോൾ അതിൻെറ സാരമെന്തെന്ന് അറിഞ്ഞുതുടങ്ങിയിരിക്കയാണ് ഞാൻ. പിന്നെ, തിന്നുന്നതിനെയും കുടിക്കുന്നതിനെയും പറ്റിയുള്ള മറ്റേ വലിയ പ്രശ്നമുണ്ട്. അതൊരു വലിയ പ്രശ്നംതന്നെയാണ്. സാധാരണ നാം ചിന്തിക്കുന്നതുപോലെ അത്ര വ്യർത്ഥമായ ഒരു കാര്യമല്ല അത്. എൻെറ നിഗമനമിതാണ്; തിന്നുന്നതിനെയും കുടി ക്കുന്നതിനെയും പറ്റി ഇപ്പോൾ നാം കാട്ടുന്ന നിർബ്ബന്ധം ഏറ്റവും വിചിത്രമാണ്. ഈ നിർബ്ബന്ധത്തിൻെറ പോക്കുശാസ്ത്രവിധികൾക്കു വിപരീതവുമാണ്. നാം കഴിക്കുന്ന ആഹാരത്തിൻെറ ശരിയായ ശുദ്ധി യെ വകവെയ്ക്കാതിരുന്നാൽ തകരാറു പിണയും എന്നാണ് ശാസ്ത്രം പറയുന്നത്, ഇതിൻെറ സാരം നാം തള്ളിക്കളഞ്ഞിരിക്കയാണ്.

മറ്റു ചില പ്രശ്നങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാനും, അവയ്ക്ക് എങ്ങനെ സമാധാനമാകാമെന്നു കാട്ടാനും ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഈ ആശയങ്ങൾ എങ്ങനെ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരാമെന്നു കാട്ടാനും എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്. പക്ഷേ, കഷ്ടമെന്നു പറയട്ടെ, ഈ സമ്മേളനത്തിനു കുറേ താമസം പറ്റിയതുകൊണ്ട് ഇനിയും കൂടുതൽ നിങ്ങളെ ഇരുത്തി താമസിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ജാതിയെക്കുറിച്ചും മറ്റു കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള എൻെറ ആശയങ്ങൾ ഭാവിയിലൊരു സന്ദർഭത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളാം.

ഇപ്പോൾ ഒരു വാക്കുകൂടി പറഞ്ഞ് ഈ ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങൾ അവസാനിപ്പിച്ചേക്കാം. ഭാരതത്തിൽ നെടുനാളായി മതം നിഷ്ക്രിയമായി രിക്കയാണ്. നമ്മുടെ ആവശ്യം അതിനെ സക്രിയമാക്കുകയാണ്. ഓരോ രുത്തൻെറയും ജീവിതത്തിൽ മതം കൊണ്ടുവരുകയാണ് എൻെറ ഉന്നം. പണ്ടു സാധാരണമായിരുന്നപോലെ, നാട്ടിലുള്ള രാജാക്കന്മാ രുടെ കൊട്ടാരങ്ങളിലും ഏറ്റവും പാവപ്പെട്ട കൃഷിക്കാരുടെ കുടിലുക ളിലും, മതം കടന്നുചെല്ലണം. നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറ പൊതുവെയുള്ള പൈതൃകസമ്പത്തായ, ജന്മാവകാശമായ, മതത്തെ ഓരോരുത്തൻെറ യും പടിവാതില്ക്കൽ ചെലവുകൂടാതെ എത്തിക്കണം. ഈശ്വരദത്ത മായ വായുവിനെപ്പോലെ ഭാരതത്തിൽ മതത്തെയും സുലഭവും സ്വത ന്ത്രവുമാക്കണം. ഇതാണ് ഭാരതത്തിൽ നമുക്കു ചെയ്യാനുള്ള ജോലി. ചെറിയ മതവിഭാഗങ്ങളെ രൂപപ്പെടുത്തിയും ഇവ തമ്മിലുള്ള ഭേദങ്ങ ളെപ്പറ്റി കലഹിച്ചും ചെയ്യാനുള്ളതല്ല ഇത്. നമുക്കു യോജിപ്പുള്ള സംഗതികൾ പ്രചരിപ്പിക്കാം.

ഭേദങ്ങൾ സ്വയം പരിഹരിക്കപ്പെടാൻ വിടാം. കൂടെക്കൂടെ ഞാൻ ഭാരതീയജനതയോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പോലെ ഒരു മുറിയിൽ ശതാബ്ദങ്ങളായി ഇരുട്ടു കെട്ടിക്കിടക്കുകയാ ണെങ്കിൽ, ''ഓ! ഇരുട്ട്! ഇരുട്ട്!'' എന്നു വിളിച്ചുപറയുന്നതുകൊണ്ട് ഇരുട്ടു മാറിപ്പോകുമോ? വെളിച്ചം ഉള്ളിലേക്കു കൊണ്ടുവരു. ഉടനടി, സ്വയം ഇരുട്ടു മാറിക്കൊള്ളും. ഇതാണ് മനുഷ്യനെ പരിഷ്കരിക്കുന്ന തിലെ രഹസ്യം. കൂടുതൽ ഉത്കൃഷ്ടമായ വസ്തുതകൾ അവർക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുക. ആദ്യം മനുഷ്യനിൽ വിശ്വസിക്കു. മനുഷ്യൻ വീണുകെട്ടവനാണെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ തുടങ്ങുന്നതെന്തിന്? ഇങ്ങേ അറ്റത്തെ മനുഷ്യനിലും എൻെറ വിശ്വാസത്തിന് ഒരിക്കലും തളർച്ച പറ്റിയിട്ടില്ല. മനുഷ്യരിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നിടത്തൊക്കെ, ആദ്യം സാദ്ധ്യതകൾ വളരെയൊന്നും തെളിഞ്ഞിരുന്നില്ലെങ്കിലും, കാലക്രമത്തിൽ അതു വിജയിക്കതന്നെ ചെയ്തു. ഒരുവൻ വളരെ വിജ്ഞനെന്നോ ഏറ്റവും അജ്ഞനെന്നോ തോന്നിയാലും മനുഷ്യനിൽ വിശ്വസിക്കുക. ഒരുവൻ ദേവദൂതനെന്നോ ചെകുത്താനെന്നോ തോന്നി യാലും, ആ മനുഷ്യനിൽ വിശ്വസിക്കുക. ഒന്നാമതായി, മനുഷ്യനിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാകട്ടെ: പിന്നെ ആ വിശ്വാസംവെച്ചുകൊണ്ട്, അയാൾക്കു കുറ്റങ്ങളുണ്ടായാലും, അയാൾ തെറ്റുകൾ ചെയ്താലും, ഏറ്റവും വികൃ തവും നീചവുമായ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മുറുകെ പിടിച്ചാലും, ഇതൊക്കെ അയാളുടെ തനിപ്രകൃതിയിൽനിന്നല്ല വന്നതെന്നും, മറിച്ചു കൂടുതൽ ഉത്കൃഷ്ടമായ ആദർശങ്ങളില്ലാത്തതിനാലാണ് വന്നതെന്നും, കരു തുക. ഒരുവൻ തെറ്റിലേക്കു പോകുന്നതിൻെറ കാരണം അവന് ശരി കിട്ടാത്തതത്രേ. അതിനാൽ തെറ്റു തിരുത്താനുള്ള ഒരേയൊരു വഴി ശരി നല്കുകയാണ്, അതു ചെയ്യണം. അയാൾ ഇതു രണ്ടും തുലന ചെയ്യട്ടെ. സത്യമായിട്ടുള്ളത് അയാൾക്കു കൊടുക്കുക. അതോടുകൂടി നിങ്ങളുടെ ജോലി തീർന്നു. അയാൾ തൻെറ പക്കൽ മുമ്പുള്ളതിനെ യും ഈ സത്യത്തെയും മനസ്സിൽവെച്ചു തുലനം ചെയ്യട്ടെ. എൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക; വാസ്തവത്തിൽ നിങ്ങൾ അയാൾക്കു നല്കി യിട്ടുള്ളതു സത്യമാണെങ്കിൽ, അസത്യം മറയണം: വെളിച്ചം ഇരുട്ടിനെ ഓടിക്കണം: സത്യം നന്മയെ വെളിപ്പെടുത്തും. ആദ്ധ്യാത്മികമായി നാടു പരിഷ്കരിക്കാൻ ഇതാണ് വഴി: ഇതാണ് വഴി, അല്ലാതെ തമ്മിൽ തല്ലുകയല്ല: ചെയ്യുന്നതെല്ലാം തെറ്റാണെന്ന് ആളുകളോടു പറയുക പോലുമല്ല. അവരുടെ മുമ്പിൽ നന്മ വെയ്ക്കുക: എത്ര ഔത്സുക്യ ത്തോടുകൂടി അവർ അതു കൈക്കൊള്ളുന്നുവെന്നു നോക്കിക്കാണുക. ഒരിക്കലും നശിക്കാത്തതും, മനുഷ്യനിൽ സദാ കുടികൊള്ളുന്നതുമായ ദിവ്യത ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റ് പ്രശസ്യവും മഹനീയവുമായതിൻെറയെല്ലാം നേരെ കൈ നീട്ടുന്നതെങ്ങനെയെന്നു കണ്ടുകൊള്ളുക.

നമ്മുടെ വംശത്തിൻെറ സ്രഷ്ടാവും പാലകനും രക്ഷിതാവും, നമ്മുടെ പൂർവികന്മാരുടെ ഈശ്വരനും, വിഷ്ണു ശിവൻ ശക്തി ഗണപതി

എന്നൊക്കെ വെളിപ്പെടുന്നവനും, സഗുണനായോ നിർഗുണ നായോ, സ്വരൂപനായോ അരൂപനായോ ആരാധിക്കപ്പെടുന്നവനും, ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി, ''ഉള്ളതൊന്ന്, വിജ്ഞർ അതിനു പല പേരുകൾ നല്കുന്നു,'' എന്ന് നമ്മുടെ പൂർവികരാൽ അറിഞ്ഞു സംബോധിതനുമായ അവിടുന്നു ശക്തിമത്തായ പ്രേമത്തോടുകൂടി നമ്മിൽ ആവേശിക്കട്ടെ: അവിടുന്നു നമ്മുടെ മേൽ അനുഗ്രഹങ്ങൾ ചൊരിയട്ടെ: നമുക്കു പരസ്പരബോധം നല്കട്ടെ: സത്യത്തോടുള്ള യഥാർത്ഥവും തീവ്രവുമായ പ്രേമത്തോടുകൂടി, നമുക്കൊക്കെ നന്മ വരുവാൻവേണ്ടി, നമ്മെക്കൊണ്ടു പ്രവർത്തിപ്പിക്കട്ടെ; വ്യക്തിപരമായ പേരിനും അന്തസ്സിനും നന്മയ്ക്കും വേണ്ടിയുള്ള കൊതിയുടെ കണികപോലും ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികനവീകരണത്തിന്നായുള്ള വമ്പിച്ച പ്രവൃത്തിയിൽ കടക്കാതിരിക്കട്ടെ!

***

23

ഭക്തി

(1897 നവംബർ 9-ാംനു ലാഹോറിൽവെച്ച് ചെയ്ത പ്രസംഗം)

ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഇരമ്പുന്ന പ്രവാഹങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്ക്, വിദൂരതയിൽനിന്നു വരുന്ന മാറ്റൊലിപോലെ, ഒരു ശബ്ദം നമ്മുടെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നു: ചിലപ്പോൾ അതിന്റെ അനുപാതവും ഘനമാനവും ഏറും. വേദാന്തസാഹിത്യത്തിലുടനീളം അതിന്റെ ഒച്ച സ്ഫുടമാണെ ങ്കിലും പ്രബലമല്ല. ഉദാത്തതയുടെ ആത്മാവിനോടും മുഖത്തോടും നമ്മെ നേരിടുവിക്കയാണ് ഉപനിഷത്തുകളുടെ പ്രധാന ചുമതലയെന്നു തോന്നുന്നു. എങ്കിലും, അദ്ഭുതമായ ഈ ഉദാത്തതയ്ക്കു പിമ്പിൽ, കൂടെക്കൂടെ കവിതാമയമായ ദൃശ്യങ്ങൾ കാണാനുണ്ട്. ഉദാഹരണം; ന തത്രോ സൂര്യോ ഭാതി ന ചന്ദ്രതാരകം നേമാ വിദ്യുതോ ഭാന്തി കുതോഽയമഗ്നിഃ. ''അവിടെ സൂര്യനോ ചന്ദ്രനോ നക്ഷത്രങ്ങളോ തിള ങ്ങുന്നില്ല: ഈ അഗ്നിയെക്കുറിച്ചു പറയാനുണ്ടോ?'' ആശ്ചര്യകരമായ ഈ വരികളിലെ ഹൃത്ക്ഷോഭകമായ കവിത ചെവിക്കൊള്ളുമ്പോൾ നാം ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടേതായ ലോകത്തിൽനിന്ന്, ബുദ്ധിയുടേതായ ലോക ത്തിൽനിന്നുപോലും, അപഹരിക്കപ്പെടുന്നതായി തോന്നും. നാം ചെന്നെ ത്തുന്ന ലോകം പൂർണ്ണമായി ഗ്രാഹ്യമല്ല: എങ്കിലും അതെപ്പോഴും നമ്മോടുകൂടെയുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ഈ ഉദാത്തതയുടെയും പിന്നിൽ, നിഴലെന്നപോലെ പിൻതുടരുന്ന മറ്റൊരാദർശമുണ്ട്. അതു മനുഷ്യരാശി ക്കു കൂടുതൽ അംഗീകാര്യമാണ്: ദൈനന്ദിനോപയോഗത്തിനു കൂടുതൽ പറ്റിയതാണ്; മനുഷ്യജീവിതത്തിലെ ഓരോ അംശത്തിലും പ്രവേശിക്കേ ണ്ടതാണ്. പിന്നീട് അതിനു മുഴുപ്പും ഘനമാനവും വരുന്നുമുണ്ട്. തികവും ഉറപ്പുമുള്ള ഭാഷയിൽ അതു പുരാണങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെടുന്നു. അതാണ് ഭക്തിയുടേതായ ആദർശം. ഭക്തിയുടെ ബീജങ്ങൾ നേരത്തേ ഉള്ളവതന്നെ. സംഹിതയിൽപ്പോലും അവയുണ്ട്. ഉപനിഷത്തുകളിൽ അവ കൂടുതൽ വികസിച്ചു. എന്നാൽ വിശദാംശങ്ങളിൽപ്പോലും ആ ബീജങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് പുരാണങ്ങളിലത്രേ.

അതുകൊണ്ട് ഭക്തി മനസ്സിലാക്കാൻ നമ്മുടെ പുരാണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഇവയുടെ നിർവ്യാജതയെപ്പറ്റി അടുത്തകാലത്ത് വളരെ വിവാദങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അർത്ഥമെന്തെന്ന് തിട്ടമില്ലാത്ത പല ഭാഗങ്ങളുമെടുത്ത് വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല ഭാഗങ്ങളുമെടുത്ത്, ഇന്നത്തെ പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ 'നില്ക്കക്കള്ളി'യില്ലാത്തതെന്നും മറ്റും ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വക വിവാദങ്ങളും പുരാണഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള ശാസ്ത്രീയപ്രാമാണ്യവുമിരിക്കട്ടെ. അവയിലെ ഭൂമിശാസ്ത്രവും ജ്യോതിഷ വും

മറ്റും പ്രമാണഭൂതമോ അല്ലയോ എന്ന കഥയും ഇരിക്കട്ടെ. ഓരോ പുരാണത്തിലും സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളിൽപ്പോലും സുനിശ്ചിതമായി രേഖപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഈ ഭക്തിസിദ്ധാന്തമാണ്. സിദ്ധന്മാരുടെയും രാജാക്കന്മാരുടെയും ജീവിതങ്ങളിൽ ഈ ആദർശം വീണ്ടും വീണ്ടും ഉദാഹരിക്കപ്പെട്ടും വീണ്ടും വീണ്ടും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടും കാണാം. സൗന്ദര്യത്തിൻെറയും ഭക്തിയുടെയും ആദർശങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണമായി നിലകൊള്ളുക എന്നതാണ് പുരാണങ്ങളുടെ ചുമതല എന്നു തോന്നുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഇത് സാധാരണമനുഷ്യനോടു വളരെ കൂടുതൽ അടുക്കുന്ന ഒന്നാണുതാനും. വേദാന്തപ്രകാശത്തിൻെറ പൂർണ്ണപ്രോജ്ജ്വലതയുടെ മഹിമ ധരിക്കാനും അനുമോദിക്കാനും കഴിയുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കം: അതിലും കുറവാണ് അതിൽ ജീവിക്കാനും പ്രവർത്തിക്കാനും കഴിയുന്നവർ. കാരണം ശുദ്ധവേദാന്തി വെയ്ക്കേണ്ട ഒന്നാമത്തെ ചുവട് അഭീഃ, ഭയരഹിതൻ ആകലാണ്. ഒരുവൻ വേദാന്തിയാകാൻ ധൈര്യപ്പെടുംമുമ്പ് അവൻെറ ദൗർബ്ബല്യം അറ്റുപോകണം. എത്ര പ്രയാസമാണതെന്നു നമുക്കറിയാം. ലോകത്തോടുള്ള ബന്ധങ്ങളെല്ലാം വെടിഞ്ഞ്, ഭീരുത്വമുളവാക്കുന്ന വളരെ കുറച്ചു കെട്ടുപാടുകൾമാത്രം അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളവർപോലും ചില മുഹൂർത്തങ്ങളിൽ എത്ര ദുർബ്ബലരാണ്, ചില മുഹൂർത്തങ്ങളിൽ എത്ര മൃദുലരാണ്, ചില മുഹൂർത്തങ്ങളിൽ എത്ര ഭയചകിതരാണ് എന്ന് ഹൃദയത്തിൽ സ്വയം അനുഭവിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. ഒട്ടേറെ കെട്ടുപാടുകളുള്ളവരുടെ നില പിന്നെ പറയേണമോ? അകത്തും പുറത്തുമുള്ള എത്ര വളരെ സംഗതികൾക്കാണ് അവർ അടിമകളായിരിക്കുന്നത്! ജീവിതത്തിലെ ഓരോ നിമിഷത്തിലും തളർത്തുന്ന അടിമത്തമാണ് അവർക്കുള്ളത്. അവരുടെ അടുക്കലേക്കാണ് ഭക്തിയുടെ അത്യന്തസുന്ദരമായ സന്ദേശവും വഹിച്ചുകൊണ്ട് പുരാണങ്ങൾ വന്നത്.

അവർക്കുവേണ്ടിയാണ് മൃദുലതയും കവിതയും പരന്നുകിടക്കുന്നത്. ധ്രുവൻെറയും പ്രഹ്ലാദൻെറയും മറ്റൊരായിരം സിദ്ധന്മാരുടെയും അശ്രുതപൂർവ്വമായ അദ്ഭുതകഥകൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് അവർക്കുവേണ്ടിയത്രേ. ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഭക്തിയുടെ ആദർശം പ്രായോഗികമാക്കാൻവേണ്ടിയുള്ളതാണ്. പുരാണങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയയാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ വിശ്വസിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും പ്രഹ്ലാദൻെറയും ധ്രുവൻെറയും മറ്റു പൗരാണികസിദ്ധന്മാരുടെയും കഥകളുടെ പ്രഭാവം സ്പർശിക്കാത്ത ജീവിതമല്ല നിങ്ങളിലാരുടേതും. നമ്മുടെ കാലത്ത് പുരാണങ്ങളുടെ പ്രഭാവം അംഗീകരിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രമായില്ല, അർവ്വാചീനകാലത്ത് അധഃപതിച്ച ബുദ്ധമതം നമ്മെ കൊണ്ടെത്തിക്കുമായിരുന്ന ആ മതത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ടതും വ്യാപകവുമായ ഒരു പൊതുമതം കഴിഞ്ഞകാലത്ത് പുരാണങ്ങൾ നമുക്കു നല്കിയതുകൊണ്ടും അവയോടു നാം കൃതജ്ഞരാകേണ്ടതാണ്. ഭക്തിയുടേതായ അനായാ സവും

മൃദുലവുമായ ഈ ആശയം പലപ്പോഴും പ്രതിപാദിച്ചുകഴിഞ്ഞ താണ്. നിത്യജീവിതത്തിൽ പ്രതിദിനം നമുക്കത് സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. കാരണം, ഈ ആശയം ഏറെയേറെ പരിഷ്കരിക്കപ്പെടുകകൊണ്ട് ഭക്തി പ്രേമസാരമായിരിക്കയാണ്. വ്യക്തിനിഷ്ഠവും ബൗദ്ധികവുമായ സ്നേഹമുള്ളിടത്തോളംകാലം, പുരാണങ്ങളുടെ ഉപദേശം ആർക്കും കവച്ചുവെയ്ക്കാവതല്ല. മറ്റൊരുവൻെറ മേൽ, താങ്ങിൻമേലെന്നോണം ചാരിനില്ക്കാനുള്ള മാനുഷിക ദുർബ്ബലത ഉള്ളിടത്തോളം ഒരു രൂപ ത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു രൂപത്തിൽ പുരാണങ്ങൾ എന്നും നില നില്ക്കണം. അവയുടെ പേരു മാറ്റാം. ഇപ്പോഴുള്ളവയെ നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യാഖ്യാനം ചെയ്യാം: പക്ഷേ ഉടനടി മറ്റൊരു പുരാണം രചിക്കേണ്ടി വരും. പഴയ പുരാണങ്ങൾ വേണ്ടാത്ത ഒരു ജ്ഞാനി നമ്മുടെ ഇടയിലു ണ്ടായാൽ, അദ്ദേഹം മരിച്ച് ഇരുപതു കൊല്ലമാകുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ ശിഷ്യന്മാർ ഗുരുവിൻെറ ജീവിതംതന്നെ പുരാണമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതു കാണാം. അത്രയേ ഭേദമുള്ളു.

മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടെ ഒരാവശ്യമാണിത്. മാനുഷിക ദൗർബ്ബല്യങ്ങൾ ക്കെല്ലാം മേലെ പോയിട്ടുള്ളവർക്കേ പുരാണമില്ലാതെയുള്ളു. അവർ പരമഹംസന് വേണ്ടതെല്ലാം നേടിയവരാണ്. ധീരന്മാരും വീരന്മാരു മായ ആ കൂട്ടർ മായയുടെ കെട്ടുപാടുകൾക്ക്, പ്രകൃതിയുടെ പോലും നിബന്ധനകൾക്ക് അപ്പുറം കടന്നിരിക്കുന്നു. അവർ വിജയശ്രീലാളി തരായ പ്രതാപവാന്മാരാണ്: ഭൂദേവന്മാരാണ്. സാധാരണമനുഷ്യനെ ആരാധിക്കാൻ പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരനില്ലാതെ വയ്യ. പ്രകൃതിയി ലുള്ള ഒരീശ്വരനെ ആരാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഭാര്യ, ശിശു, പിതാവ്, സുഹൃത്ത്, ഗുരു എന്നിവരിലൊരാളുടെ രൂപത്തിലോ മറ്റോ ആരാധിച്ചേ തീരു. പുരുഷന്മാരെക്കാൾ സ്ത്രീജനങ്ങൾക്കാണ് കൂടുതലായി ഈ ആവശ്യം നേരിടുക. പ്രകാശസ്പന്ദം എവിടെയും ഉണ്ടാകും: ഇരുണ്ടി ടത്തും ഉണ്ടാകാം. കാരണം, പൂച്ചയ്ക്കും മറ്റു ജന്തുക്കൾക്കും ഇതു കാണാം. പക്ഷേ നമുക്കു നമ്മുടെ തലത്തിലുള്ള സ്പന്ദമേ കാണൂ. അതുകൊണ്ട് നിർഗുണമായ സത്തയെപ്പറ്റിയും മറ്റും നമുക്കു സംസാരി ക്കാം. എന്നാൽ സാധാരണ മനുഷ്യരെ കഴിയുന്നിടത്തോളം കാലം നമുക്കു മനുഷ്യരിൽമാത്രമേ ഈശ്വരനേ കാണാനാവൂ. ഈശ്വരനെ ക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ സങ്കല്പവും ഈശ്വരാരാധനയും സ്വാഭാവികമായി മാനുഷികമാണ്, ‘‘സത്യത്തിൽ ഈ ശരീരംതന്നെയാണ് ഈശ്വരൻെറ ഏറ്റവും മഹനീയ മന്ദിരം. അങ്ങനെ യുഗങ്ങളിലൂടെ മനുഷ്യർ ആരാധി ക്കപ്പെട്ടുവരുന്നതായി കാണാം. സ്വാഭാവികമായ അതിനെ തുടർന്നു വരുന്ന അതിരുവിട്ട പ്രകടനങ്ങളെ നാം പ്രതിഷേധിക്കുകയോ വിമർശി ക്കുകയോ ചെയ്തേക്കാം: എങ്കിലും (മനുഷ്യ) ഹൃദയം ഭദ്രമാണെന്ന് ഉടനടി കാണാം. അതിരുവിട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളും അതിവാദങ്ങളുമൊക്കെ ഉണ്ടെങ്കിലും പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആ സിദ്ധാന്തത്തിന് ഒരു സാരം, സത്യ ത്തിനു നിരക്കുന്ന

ഉറച്ച ഒരു കേന്ദ്രം, ഒരു നട്ടെല്ല് ഉള്ളതായി കാണാം. പഴയ ഏതു കഥകളും ശാസ്ത്രവിരുദ്ധമായ ഏതു വാക്ഛലങ്ങളും, വിമർശനബുദ്ധി കൂടാതെ ഉൾക്കൊള്ളണമെന്നല്ല ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടു ന്നത്: ചില പുരാണങ്ങളിൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ള എല്ലാത്തരം 'വാമാചാരി'വ്യാഖ്യാനങ്ങളും വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളണമെന്നല്ല പറയുന്നത്. എന്റെ അഭിപ്രായമിതാണ്; 'വെടിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഒരു സാരമുണ്ട്, പുരാണങ്ങളുടെ അസ്തിത്വത്തിന് യുക്തിയുക്തമായ ഒരു കാരണമുണ്ട് – അതായത് അവയുടെ ഭക്ത്യുപദേശം. മതം പ്രായോ ഗികമാക്കാനും അതിനെ ദാർശനികമായ ഔന്നത്യങ്ങളിൽനിന്ന് സാധാ രണമനുഷ്യരുടെ ദൈനംദിനജീവിതത്തിലേക്ക് എത്തിപ്പാനും വേണ്ടി യാണ് പുരാണങ്ങൾ ഭക്തി ഉപദേശിക്കുന്നത്.'

([1]ഭക്തിയിൽ മൂർത്തവസ്തുക്കളുടെ സഹായം തേടുന്നത് ന്യായമാണ്. മനുഷ്യന് ഇപ്പോഴുള്ള നിലാപടല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അത് ഈശ്വരാനുഗ്രഹ മായേനെ. എന്നാൽ നിലവിലുള്ള വസ്തുക്കൾക്ക് എതിരായുള്ള പോരാ ട്ടം വ്യർത്ഥമാണ്. ആദ്ധ്യാത്മികതയെക്കുറിച്ചും മറ്റും പറയുന്നതെങ്ങ നെയായാലും ഇപ്പോൾ മനുഷ്യൻ ഭൗതികനാണ്. ആ ഭൗതികമനുഷ്യ നെ പിടിച്ച് ആദ്ധ്യാത്മികതയിലെത്തുംവരെ ക്രമേണ ഉയർത്തേണ്ടതു ണ്ട്. ആദ്ധ്യാത്മികത എന്തെന്നറിയാൻ തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പത് ശതമാനം പേർക്കും ഇന്നും പ്രയാസമാണ്. അപ്പോൾ അതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരി ക്കുന്ന കാര്യം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. നമ്മെ മുന്നോട്ടു തള്ളുന്ന ശക്തിക ളും നാം കയ്യടക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന ഫലങ്ങളും ഭൗതികങ്ങളാണ്. ഹെർ ബർട്ട് സ്പെൻസറുടെ ഭാഷയിൽ പ്രതിബന്ധശക്തികൾ ഏറ്റവും കുറ ഞ്ഞ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പ്രവർത്തിക്കാമെന്നേയുള്ളു. അങ്ങനെ പ്രവർത്തി ക്കാനുള്ള സദ്ബോധവും സാമാന്യബോധവും പുരാണങ്ങൾക്കുണ്ട്. പുരാണങ്ങൾക്ക് സിദ്ധിച്ച സാഫല്യങ്ങൾ അദ്ഭുതാവഹങ്ങളും നിസ്തുല ങ്ങളുമാണ്. ഭക്ത്യാദർശം സ്പഷ്ടമായിത്തന്നെ ആദ്ധ്യാത്മികമാണ്: എന്നാൽ ആ മാർഗ്ഗം ഭൗതികമേഖലയിലൂടെയാണ് പോകുന്നത്. അതിൽ നമുക്കൊന്നും ചെയ്യാനാവില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഭൗതികലോക ത്തിൽ ഈ ആദ്ധ്യാത്മികത കൈവരുത്താൻ തുണയ്ക്കുന്നതെല്ലാം കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്. അവയിലൂടെയെല്ലാം ആദ്ധ്യാത്മികസത്ത വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ മനുഷ്യന് ഉപകാരമുണ്ടാകേണ്ടതുമാണ്. വേദം പഠിക്കാനുള്ള അവകാശം ജാതിലിംഗമതഭേദമെന്യേ എല്ലാവർക്കും കൊടുത്തുകൊണ്ടാണ് ശാസ്ത്രങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നത്. ഭൗതികമായ ഒരു ക്ഷേത്രമുണ്ടാക്കുന്നത് ഈശ്വരനെ കൂടുതലായി സ്നേഹിക്കാൻ സഹായി ക്കുമെങ്കിൽ അതു സ്വാഗതാർഹമാണ്. വിഗ്രഹനിർമ്മാണം ഈ സ്നേഹദർശനത്തിലെത്താൻ ഒരുവനെ തുണയ്ക്കുമെങ്കിൽ, അവനെ ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ: വേണമെങ്കിൽ അതുപോലുള്ള ഇരുപതു

1 ഇനിയങ്ങോട്ടുള്ളതു മുഴുവൻ ട്രിബ്യൂണൽ പത്രത്തിലെ റിപ്പോർട്ടിൽനിന്നാണ്.

വിഗ്രഹം അവനു കൊടുക്കുക. വല്ലതുമൊന്ന് ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ആദർശത്തിലെത്താൻ ഒരുവനെ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ, സദാചാരത്തിനു നിരക്കുന്നിടത്തോളം അതു സ്വാഗതാർഹംതന്നെ: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സദാചാരവിരുദ്ധമായതൊന്നും സഹായകമാകയില്ല; മറിച്ചു തടസ്സപ്പെടുത്തുകയേയുള്ളു. ഭാഗികമായിട്ടെങ്കിലും ഭാരതത്തിൽ വിഗ്രഹാരാധാന വിരോധനത്തിന് ഉത്തരവാദി കബീറാണ്. നേരെമറിച്ച് ഒരു സഗുണേശ്വരൻെറ അസ്തിത്വത്തിൽ വിശ്വസിക്കയേ ചെയ്യാതിരുന്ന വൻകിട ദാർശനികരും മതസ്ഥാപകരും ഭാരതത്തിലുണ്ടായിരുന്നു, അത് അവർ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും വിഗ്രഹങ്ങളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനെ അവ പ്രതിഷേധിച്ചില്ല. അങ്ങേയറ്റം അവർ പറഞ്ഞത്, വിഗ്രഹാരാധന വളരെ ഉയർന്നതലത്തിലുള്ള ഒരാരാധനയല്ലെന്നു മാത്രമാണ്. പുരാണങ്ങളിലൊന്നിലും പറഞ്ഞിട്ടില്ല, അതു വളരെ ഉത്കൃഷ്ടമായ ഒരാരാധനാക്രമമാണെന്ന്. ചരിത്രദൃഷ്ടിയാൽ യഹൂദരുടെ വിഗ്രഹാരാധന നോക്കുക: യഹോവ ഒരു പെട്ടകത്തിൽ കുടികൊണ്ടുവന്നു എന്നാണവരുടെ വിശ്വാസം. ആരോ ചീത്തയാണെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രം വിഗ്രഹാരാധനയെ നിഷേധിക്കുന്ന നടപടി നിഷിദ്ധമാണ്. ഒരുവനെ ആദ്ധ്യാത്മികതയിലെത്തിക്കുവാൻ ഒരു വിഗ്രഹമോ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഭൗതികരൂപമോ ഉപേക്ഷിക്കാമെങ്കിലും, ആ ആരാധന ഏറ്റവും താണ പടിയിലുള്ളതാണെന്നു സ്പഷ്ടമാക്കാത്ത ഒരു മതഗ്രന്ഥവും നമുക്കില്ല: കാരണം, ഭൗതികവസ്തുവിലൂടെയുള്ള ആരാധനയത്രെ അത്. വിഗ്രഹാരാധന എല്ലാവരുടെയും മേൽ അടിച്ചേല്പിക്കാൻ ഭാരതത്തിലെങ്ങും നടത്തപ്പെട്ട യജ്ഞത്തെ പ്രതിഷേധിക്കുവാൻ വേണ്ടത്ര ശക്തമായ ഭാഷ എനിക്കില്ല. എന്താരാധിക്കണമെന്നും എന്തിലൂടെ ആരാധിക്കണമെന്നും നിയോഗിക്കാൻ ആർക്ക് അധികാരം? ഒരുവൻ എന്തിലൂടെയാണ് വളരാൻ പോകുന്നതെന്ന് മറ്റൊരുവൻ അറിയന്നതെങ്ങനെ? ആദ്ധ്യാത്മികമായ വളർച്ചയുണ്ടാകുന്നത് വിഗ്രഹത്തെ ആരാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ, അഗ്നിയെ ആരാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ തൂണിനെ ആരാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ എന്ന് എങ്ങനെ അറിയാം? നമ്മുടെ സ്വന്തം ഗുരുക്കന്മാരാണ്, ഗുരുശിഷ്യ ബന്ധമാണ് അതൊക്കെ നയിക്കേണ്ടതും നിയന്ത്രിക്കേണ്ടതും. 'ഇഷ്ട'ത്തെക്കുറിച്ച് ഭക്തിഗ്രന്ഥങ്ങൾ നല്കിയ നിയമം മേൽചൊന്നതിനെ വിശദീകരിക്കുന്നു. 'ഇഷ്ട'മെന്നുവെച്ചാൽ അർത്ഥമിതാണ്; ഓരോരുത്തനും തനിക്കു വേണ്ട ആരാധനാരൂപം, ഈശ്വരങ്കലേക്കുള്ള വഴി തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ആദർശമാണ് അയാളുടെ ഇഷ്ടദേവത. മറ്റുള്ള ആരാധനാരൂപങ്ങളോട് അയാൾക്കു സഹാനുഭൂതി വേണം. സ്വയം കൈക്കൊള്ളേണ്ടത് തൻെറ സ്വന്തംമാത്രമാണുതാനും. സ്വലക്ഷ്യത്തിലെത്തുംവരെ അയാൾ ഇങ്ങനെ വർത്തിക്കണം. ആ കേന്ദ്രത്തിലെത്തിയാൽപ്പിന്നെ ഭൗതികമായ സഹായമൊന്നും വേണ്ട താനും.

ഭാരതത്തിൽ ചിലേടങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള ഒരു പദ്ധതിയെപ്പറ്റി ഒരു മുൻകരുതൽ നല്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതാണ് കുലഗുരുസമ്പ്രദായം, പരമ്പരാഗതമായ ഗുരുത്വപദവി. ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്; 'ഗുരു വേദ സാരമറിയുന്നവനും നിഷ്പാപനുമാണ്. പണത്തിനുവേണ്ടിയോ മറ്റെന്തി നെങ്കിലുംവേണ്ടിയോ ഒരുവനെ മറ്റൊരുവന് ഉപദേശം നല്കാൻ ഒരു ങ്ങില്ല. അഹേതുകമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരുണ: ചെടി–മരങ്ങളിൽ നിന്ന് പകരമൊന്നും ആവശ്യപ്പെടാതെ നല്കുകമാത്രം ചെയ്യുന്ന വസ ന്തംപോലെ നല്കുക മാത്രം ചെയ്യുന്നവനാണ്: നന്മ ചെയ്യുക വസന്ത സ്വഭാവമാണ്. വൃക്ഷലതാദികൾക്ക് അതു പുതുജീവൻ കൊടുക്കുന്നു: മൊട്ടുകളും പൂക്കളും ഇലകളും ആവിർഭവിക്കുന്നു. ഗുരുവിന് ഒരാവ ശ്യവുമില്ല: അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം നന്മ ചെയ്യാൻ മാത്രമാണ്.'[1] ഇത്തരത്തിലുള്ളവനെ ഗുരുവാകാവൂ. മറ്റാർക്കും സാദ്ധ്യമല്ല. വേറൊര പകടംകൂടിയുണ്ട്, ഗുരു വെറും അദ്ധ്യാപകനല്ല. അദ്ധ്യാപകത്വം നന്നേ ചെറിയൊരംശംമാത്രം. ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം വിശ്വസിക്കുന്നത് ഗുരുവിനെ ശിഷ്യരിലേക്ക് ആദ്ധ്യാത്മികത പകരാമെന്നാണ്. ഭൗതികമായ ഒരു ഉദാഹരണം; രോഗപ്രതിബന്ധകമായ നല്ലൊരു അണുദ്രവ്യം (Virus) കുത്തിവെച്ചില്ലെങ്കിൽ ദുഷ്ടവും ഹീനവുമായ മറ്റു വല്ല ദ്രവ്യവും കുത്തിവെച്ചെന്നുംവരും. ഇതുപോലെതന്നെ ദുഷിച്ച ഗുരുവിൽനിന്ന് ദുഷിച്ച വല്ല സംഗതിയും പഠിച്ചെന്നുംവരാം. അതിനാൽ കുലഗുരുസമ്പ്ര ദായം ഭാരതത്തിൽനിന്ന് നിശ്ശേഷം മാഞ്ഞുപോകേണ്ടതാണ്. ഗുരുവാദം ഒരു കച്ചവടമായി മാററുത്. അതു നിലയ്ക്കണം: അതു ശാസ്ത്രവിരുദ്ധ മാണ്. സ്വയം ഗുരുവെന്നു കരുതുന്ന ആരും കുലഗുരുസമ്പ്രദായത്തിൽ പ്പെടുന്ന ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിഗതികൾക്ക് തുണ നല്കരുത്.

ആഹാരപ്രശ്നത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഞാൻ പറയുന്നു ഇന്നുള്ള കർക്കശമായ ഭക്ഷണനിബന്ധനകൾ ഏറിയകൂറും ഉപരിപ്ലവ മാണ്. ഏതൊരു ലക്ഷ്യത്തെ വെച്ചുകൊണ്ടാണോ ആദ്യം അവയെ രൂപപ്പെടുത്തിയത് അതു പിഴച്ചിരിക്കയാണ്. ഭക്ഷ്യമാർക്കെല്ലാം തൊടാ മെന്ന കാര്യം സൂക്ഷിക്കണം. ഈ നിബന്ധനയിൽ മനശ്ശാസ്ത്രീയമായി വളരെ ആഴത്തിലെത്തുന്ന ഒരർത്ഥമുണ്ട്. പക്ഷേ, സാമാന്യജനങ്ങൾക്ക് ദൈനന്ദിനജീവിതത്തിൽ ഇത്രയേറെ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുക വിഷമംപിടിച്ച തോ അസാദ്ധ്യമോ ആണ്. ഒരു ജാതിക്കാർക്കു മാത്രം സാദ്ധ്യമായി രുന്ന ഒരനുഷ്ഠാനത്തിന് അനർഹമായ പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുക എന്ന പിശക് ഈ കാര്യത്തിലുമുണ്ടായി. ഈ ജാതിക്കാർ ജീവിതം മുഴുവനും ആദ്ധ്യാത്മികതയ്ക്കായി ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചവരാണ്. മറിച്ച്, മനുഷ്യരിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും ഭൗതികഭോഗങ്ങളിൽ മതിവരാത്തവരാണ്: ഒരള വിൽ അവർക്കും മതിവരാതെ, അവരുടെമേൽ ആദ്ധ്യാത്മികത അടിച്ചേല്പിക്കുക

1 വിവേകചൂഡാമണി 34, 39 പു. 236, ചു. 2.3

എന്ന ആശയംതന്നെ വ്യർത്ഥമാണ്.

ഭക്തന്മാർക്ക് വിധിച്ച ആരാധനയുടെ ഏറ്റവും ഉന്നതമായ രൂപം മനുഷ്യാരാധനയാണ്. വാസ്തവം പറഞ്ഞാൽ, ഏതെങ്കിലും ഒരു തരം കൂടിയേ തീരൂ എന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു പരിതസ്ഥിതികൾക്കൊത്ത് ഒന്നോ ആറോ പന്ത്രണ്ടോ ദരിദ്രരെ തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്ക് ക്ഷണിച്ച് നാരായണന്മാരെന്ന ബോധത്തോടുകൂടി അവരെ സേവിക്കുന്നതു തന്നെയാണ്. പല നാടുകളിലും ഞാൻ ദാനകർമ്മത്തിൻെറ ചടങ്ങുകൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവ സഫലമാകാത്തതിൻെറ കാരണം നല്ല മനോഭാവത്തോടുകൂടി നടത്താത്തതാണ്. 'ഇതാ! ഇതെടുത്തു കൊണ്ടുപോ.'' ഇതു ദാനമല്ല: ഹൃദയത്തിലുള്ള അഹംമതിയുടെ പ്രകടനമാണ്. ഉദ്ദേശ്യം ലോകരുടെ പ്രശംസ നേടുകയും. തങ്ങൾ ദാനം ചെയ്യുന്നു എന്ന വസ്തുത ലോകം അറിയണം. സ്മൃതികൾ അനുസരിച്ച് ദാതാവ് ആദാവിനെക്കാൾ താണവനാണെന്ന കാര്യം ഹിന്ദുക്കൾ ധരിക്കണം. കാരണം, താല്ക്കാലികമായി ആദാവ് ഈശ്വരൻതന്നെയാണ്.1 അതിനാൽ ദരിദ്രരും അന്ധരും ക്ഷുദിതരുമായ നാരായണന്മാരെ അനുദിനം ഓരോ വീട്ടിലും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി ഒരു വിഗ്രഹത്തിനു നല്കിവരുന്ന പൂജ അവർക്കുകൊടുക്കണം – ഈ മട്ടിലുള്ള ഒരാരാധനാക്രമം കൈക്കൊള്ളണമെന്നാണ് എൻെറ ഉപദേശം. ഈ നാരായണന്മാർക്ക് ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനും കൊടുക്കണം. അടുത്തദിവസം മറ്റു ദരിദ്രരെയും ഇതേ മട്ടിൽ പൂജിക്കണം. ഏതുതരം പൂജാപദ്ധതിയെയും ഞാൻ നിന്ദിക്കുന്നില്ല. എൻെറ വിവക്ഷ, ഇത്തരം നാരായണപൂജയാണ് ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൻെറ ഏറ്റവും ആവശ്യമെന്നും സർവ്വോത്കൃഷ്ടമെന്നു മത്രേ.

ഭക്തിയെ ഒരു ത്രികോണത്തോടുപമിക്കാം. ഒന്നാമത്തെ കോണം പ്രേമത്തിന് ഒന്നുമാവശ്യമില്ല: രണ്ടാമത്തേത്, ഭയമെന്നാൽ എന്തെന്ന് പ്രേമത്തിന് അറിവില്ല. പ്രതിഫലമോ വല്ലതരം സേവനമോ ഇച്ഛിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രേമം ഇരപ്പാളിയുടെ മതമാണ്: കച്ചവടക്കാരൻെറ മതമാണ്: അതിൽ യഥാർത്ഥമതം ഒട്ടുമില്ല. ഇരപ്പാളികളാകരുത്: കാരണം ഒന്നാമത് ഇരക്കൽ നിരീശ്വരതയുടെ അടയാളമാണ്. ''ഗംഗയുടെ കരയ്ക്കു പാർക്കുന്നവൻ, കുടിനീരിനുവേണ്ടി ഒരു ചെറുകിണർ കുഴിച്ചാൽ അവൻ മൂഢൻതന്നെ.'' ഭൗതികപദാർത്ഥങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഈശ്വരനോട് ഇരക്കുന്നവൻ അത്തരക്കാരനാണ്. ഭക്തൻ എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് ഇങ്ങനെ പറയാൻ മുതിരണം; ''ഭഗവൻ, അങ്ങയിൽനിന്ന് ഞാൻ ഒന്നും കൊതിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ അവിടേക്കു വേണമെങ്കിൽ എന്തും ഞാൻ തയ്യാറാണ്.'' സ്നേഹത്തിന് ഭയമെന്തെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ക്ഷീണിച്ചു മെലിഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീ തെരുവിലൂടെ പോകുമ്പോൾ ഒരു പട്ടികുരച്ചാൽ മതി, അവൾ അടുത്ത

1 ശ്രദ്ധയാ ദേയം (തൈത്തിരീയോപനിഷത് 1.11.3)

വീട്ടിനുള്ളിൽ പാഞ്ഞുകയറും. അടുത്ത ദിവസം അതെ സ്ത്രീ ഒരുപക്ഷേ കുട്ടിക്കു മുല കൊടുത്തുകൊണ്ട് തെരുവിലെ ത്തുന്നു എന്നു വിചാരിക്കു. ഒരു സിംഹം അവളുടെ നേരെ ചാടുന്നു. അവൾ എവിടെ പാഞ്ഞുകയറും? ആ സിംഹത്തിൻെറ വായിൽ തൻെറ കുട്ടിയെ രക്ഷിക്കാൻ. ഇതു നാം കാണുന്നതാണ്. മൂന്നാമത്തെ കോണം, പ്രേമം പ്രേമത്തിനുവേണ്ടിയാണ്. ഒടുവിൽ ഭക്തനു മനസ്സി ലാകും പ്രേമംതന്നെയാണ് ഈശ്വരനെന്ന്, അല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ലെന്ന്. ഈശ്വരൻെറ ഉണ്മ തെളിയിക്കാൻ ഭക്തനെവിടെ പോകണം? കാണാ വുന്നവയിൽവെച്ചൊക്കെ ഏറ്റവും സ്ഫുടമായി കാണത്തക്കതാണ് പ്രേമം. സൂര്യനെയും ചന്ദ്രനെയും നക്ഷത്രങ്ങളെയും ചലിപ്പിക്കുന്ന ശക്തിയാണ് പ്രേമം. പുരുഷനിലും സ്ത്രീയിലും മൃഗങ്ങളിലും എവിടെ യും എല്ലാറ്റിലുമത് പ്രകടമാകുന്നു. ഭൗതികവസ്തുക്കളിൽ ആകർഷണ ശക്തിയും മറ്റുമായ് അതു വ്യക്തമാകുന്നു. എവിടേയും അതുണ്ട് – ഓരോ അണുവിലും. എവിടേയും അത് പ്രകാശിക്കുന്നു. അതാണ് അപരിമിതമായ പ്രേമം, ഈ വിശ്വത്തിൽ കാണാവുന്ന ഒരേയൊരു സഞ്ചാലകശക്തി. ഈശ്വരൻതന്നെ ഈ പ്രേമമാണ്.)

***

24

വേദാന്തം

(1897 നവംബർ 12–ാംനു ലാഹോർകോളേജിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രഭാഷണം)

നാം ജീവിക്കുന്നതു രണ്ടു ലോകങ്ങളിലാണ്: ഒന്നു ബാഹ്യവും മറ്റേത് ആഭ്യന്തരവും. പഴയ കാലംമുതൽ മനുഷ്യൻെറ പുരോഗതി ഈ രണ്ടു ലോകങ്ങളിലും മിക്കവാറും സമാന്തരരേഖകളിലൂടെയാണു ണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അന്വേഷണം തുടങ്ങിയത് ബാഹ്യലോകത്തിലാണ്: ഗംഭീരമായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കെല്ലാം ബാഹ്യപ്രകൃതിയിൽനിന്ന് ഉത്തരം കിട്ട ണമെന്ന് മനുഷ്യൻ ആദ്യം ആഗ്രഹിച്ചു. സൗന്ദര്യത്തിനും ഉദാത്തത യ്ക്കുംവേണ്ടിയുള്ള ദാഹത്തിന് മനുഷ്യന് ഉപശാന്തി തേടിയതു തൻെറ ചുറ്റുപാടുകളിൽനിന്നുതന്നെയാണ്. തന്നെയും, തൻെറ ഉള്ളി ലുള്ള പൊരുളിനെയും സ്ഥൂലത്തിൻെറതായ ഭാഷയിൽ പ്രകാശിപ്പി ക്കാൻ അവനാഗ്രഹിച്ചു. കിട്ടിയ ഉത്തരങ്ങൾ ഗംഭീരങ്ങളുമായിരുന്നു: അതായത്, ഈശ്വരനെയും ആരാധനയെയും പറ്റിയുള്ള ഏറ്റവും അദ്ഭു തങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ: സൗന്ദര്യത്തിൻെറ ഏറ്റവും ആനന്ദസാന്ദ്രമായ ആവിഷ്കാരങ്ങൾ. ബാഹ്യലോകത്തിൽനിന്ന് ഉദാത്തമായ ആശയ ങ്ങൾ വരുകതന്നെ ചെയ്തു. എന്നാൽ മനുഷ്യരാശിക്കുവേണ്ടി പിന്നീട് ഉന്മീലിതമായ മറ്റേ ലോകം കുറേക്കൂടി കൂടിയ തോതിൽ ഉദാത്തവും സുന്ദരവും അനന്തവ്യാപകവുമായ ഒരു പ്രപഞ്ചത്തെ അവൻെറ മുന്നിൽ പരത്തി. വേദങ്ങളിലെ കർമ്മകാണ്ഡത്തിൽ മതത്തെപറ്റി അത്യാശ്ചര്യ മായ ആശയങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു കാണാം. പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ സ്രഷ്ടാവും പാലകനും സംഹർത്താവുമായ ഒരു സർവ്വശക്തനെപ്പറ്റി യുള്ള അത്യാശ്ചര്യങ്ങൾ നമുക്കു നല്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇവിടുത്തെ ഭാഷ പലപ്പോഴും ആത്മാവിനെ അങ്ങേയറ്റം മതിക്കുവാൻ പോന്നതുമാണ്. ഋഗ്വേദസംഹിതയിൽ സ്രഷ്ടിക്കുമുമ്പുള്ള അവ്യാകൃതാവസ്ഥയെ വർ ണ്ണിക്കുന്ന ആ അത്യദ്ഭുതലോകം നിങ്ങളിൽ അധികംപേരും ഒരുപക്ഷേ ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ടാകും. ഒരുപക്ഷേ ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വർണ്ണനക ളിൽവെച്ച് അത് ഏറ്റവും ഉദാത്തമാണെന്നു വരാം. ഇതൊക്കെയാണെ ങ്കിലും അതു ബാഹ്യമായ ഉദാത്തതയുടെ ആലേഖനമാണെന്നു കാണാം: ഇനിയും അത് സ്ഥൂലമായിരിക്കുന്നേയുള്ളു. ഭൗതികമായ എന്തോ ഒന്ന് അതിൽ പറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ഭൗതികഭാഷയിലുള്ള പരിമിതത്തി ൻെറ ഭാഷയിലുള്ള അനന്തതയുടെ ഒരു ആവിഷ്കാരമായിട്ടേ അത് അവശേഷിക്കുന്നുവെന്ന് മാംസപേശികളുടെ അപരിമിതത്ത്വമാണത് ചിന്തയുടേതല്ലതെന്ന് കാണാം. അതിനാൽ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗമായ ജ്ഞാനകാണ്ഡത്തിൽ തികച്ചും വിഭിന്നമായ ഒരു പുറപ്പാടുണ്ടുള്ളത്.

പ്രപഞ്ചരഹസ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ബാഹ്യപ്രകൃതിയിൽ നടത്തുന്ന അന്വേഷണമാണ് ആദ്യത്തേത്: ജീവിതത്തിന്റെ ഗംഭീരമായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനം ഭൗതികലോകത്തിൽനിന്നു കിട്ടാനുള്ള ഒരു പരിശ്രമം. യസ്യൈതേ ഹിമവന്തോ മഹിത്വാ,[1] ''ആരുടെ മഹനീയതയാണോ ഈ ഹിമാലയങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്.'' ഇതൊരു ഗംഭീരമായ ആശയം തന്നെ. പക്ഷേ ഭാരതത്തിനു വേണ്ടത്ര ഗംഭീരമല്ലായിരുന്നു. ഭാരതീയ മനസ്സിനു പിൻവാങ്ങേണ്ടിവന്നു. അന്വേഷണം മറ്റൊരു ദിക്കിലേക്കായി. ബാഹ്യത്തിൽനിന്ന് ആഭ്യന്തരത്തിലേക്ക്, ഭൗതികത്വത്തിൽനിന്ന് മാനസികത്തിലേക്ക്. അപ്പോൾ ഒരു ചോദ്യമുയർന്നു; ''മരിച്ചാൽ എന്താണ് മനുഷ്യന് സംഭവിക്കുന്നത്?'' അസ്തീത്യേകേ നായമസ്തീതി ചൈകേ.[2] ''ചിലർ പറയുന്നു അയാൾക്ക് ഉണ്മയുണ്ടെന്ന്: മറ്റു ചിലർ, അയാളുടെ കഥ കഴിഞ്ഞെന്ന്.'' യമരാജാവേ, ഏതാണ് സത്യമെന്നു പറഞ്ഞുതരൂ.'' തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ് ഇവിടെ കാണുന്ന പുറപ്പാട്. ബാഹ്യലോകത്തുനിന്ന് കിട്ടാവുന്നതെല്ലാം ഭാരതീയമനസ്സ് നേടി. എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് സംതൃപ്തിയടഞ്ഞില്ല. കൂടുതൽ തിരക്കാനാണ് അതാഗ്രഹിച്ചത്. സ്വന്തം ആത്മാവിൽത്തന്നെ മുഴുകാൻ. അങ്ങനെ അവസാനത്തെ ഉത്തരം കൈവന്നു.

ഉപനിഷത്തുകൾ, വേദാന്തം, ആരണ്യകങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ രഹസ്യം – ഇതാണ് ഈ വേദവിഭാഗത്തിനുള്ള പേര്. ഇവിടെ മതം ബാഹ്യമായ ചടങ്ങുകൾ വെടിഞ്ഞിരിക്കയാണെന്ന് പെട്ടെന്നുകാണാം: ഭൗതികമായ ഭാഷയിലല്ല ആദ്ധ്യാത്മികവസ്തുക്കൾ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നും കാണാം: മറിച്ച്, ആത്മാവിന്റെതായ ഭാഷയിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായി, അതിസൂക്ഷ്മത്തിന്റെതായ ഭാഷയിലാണ്. ആ ഭാഷയ്ക്ക് ഇനിയും ഒരുതരം സ്ഥൂലതയും ഉണ്ടായിട്ടില്ലതന്നെ. പ്രാപഞ്ചികവിഷയങ്ങളുമായി ഇനിമേൽ സന്ധിയില്ലതന്നെ. ധൃഷ്ടവും ധീരവും ഇന്നത്തെ സങ്കല്പങ്ങൾക്കപ്പുറത്തു നിലകൊള്ളുന്നതാണ് ഉപനിഷത്തിലെ ഋഷികളുടെ മഹത്തായ മനസ്സ്. അത്, മനുഷ്യരാശിക്ക് നല്കപ്പെട്ട സത്യങ്ങളിൽവെച്ച് ഒരു വിട്ടുവീഴ്ചയുമില്ലാതെ, ഒരു പേടിയുമില്ലാതെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. എന്റെ നാട്ടുകാരെ, ഇതാണ് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്. വേദങ്ങളിലെ ജ്ഞാനകാണ്ഡംപോലും ഒരു വൻകടലാണ്. അതിലെ ചെറിയൊരംശംപോലും ഗ്രഹിക്കാൻ പല ജീവിതങ്ങൾ വേണം. ഉപനിഷത്തുകളെപറ്റി രാമാനുജൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശരിതന്നെ. വേദങ്ങളുടെ ശിരസ്സും സ്കന്ദങ്ങളും മൗലിയു മാണ് ഉപനിഷത്തുകൾ. ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിന്റെ ബൈബിളായിരി ക്കുകയാണ് ഉപനിഷത്തുക്കൾ വേദങ്ങളുടെ കർമ്മകാണ്ഡത്തോട്

1 ഋഗ്വേദം 10.121.3 2 കഠോപനിഷത്ത് 1.20

അത്യന്തബഹുമാനമാണ് ഹിന്ദുക്കൾക്കുള്ളത്. എന്നാൽ അനുഭവത്തിൽ, പല യുഗങ്ങളായി ശ്രുതി എന്ന വാക്കുകൊണ്ട് കുറിക്കുന്നത് ഉപനിഷത്തുകളെയാണ്, ഉപനിഷത്തുക്കളെമാത്രം. വ്യാസൻ, പതഞ്ജലി, ഗൗതമൻ ദർശനങ്ങളുടെ എല്ലാം പിതാവും മഹാനുമായ കപിലൻപോലും നമ്മുടെ വൻകിട ദാർശനികന്മാരെയെല്ലാം തങ്ങൾ എഴുതുന്നതിനുവേണ്ട തെളിവുകൾ കണ്ടെത്തിയത് ഉപനിഷത്തുകളിലാ ണെന്നും മറ്റൊരിടത്തുമല്ലെന്നും നമുക്കറിയാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവയാണ് നിത്യസത്യങ്ങളുടെ നിത്യനിലയം.

ചിലപ്പോൾ ചില ചുറ്റുപാടുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ദിക്കിൽ ഒരു മാർഗ്ഗത്തിൽമാത്രം, സാധുവായ ചില സത്യങ്ങളുണ്ട്. ഇവ അതതു കാലത്തുണ്ടാകുന്ന വ്യവസ്ഥകളിലാണ് പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നത്. മറ്റു ചില സത്യങ്ങൾ മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിൽത്തന്നെ അടിയുറച്ചവയാണ്. മനുഷ്യൻ നിലനില്ക്കുന്നേടത്തോളം ഈ സത്യങ്ങളും നിലനില്ക്കും. ഇവയെ സാർവ്വലൗകികസത്യങ്ങളാകൂ. സാമൂഹ്യമായ നമ്മുടെ ചുറ്റു പാടുകളിലും വസ്ത്രധാരണരീതിയിലും ഭക്ഷണസമ്പ്രദായത്തിലും ആരാ ധനാക്രമങ്ങളിലും ഭാരതത്തിലുണ്ടായ ഭേദങ്ങളൊക്കെ ഇരുന്നിട്ടും ശ്രുതികളിലെ ഈ സാർവ്വലൗകികസത്യങ്ങൾ, അദ്ഭുതങ്ങളായ ഈ വേദാന്താശയങ്ങൾ അവയുടെ ഉദാത്തതയിൽ അചലവും അജയവും അജരവും അമരവുമായി നിലകൊള്ളുന്നു. ഇത് ശരിയാണെങ്കിലും വികസിച്ച ആശയങ്ങളുടെയെല്ലാം ബീജങ്ങൾ കർമ്മകാണ്ഡത്തിൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വേദാന്തവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം അംഗീകരിച്ച പ്രപഞ്ച വിഷയകമായ ആശയം ഭാരതീയദർശനങ്ങൾക്കെല്ലാം സാമാന്യ അടിസ്ഥാനമായ മനശ്ശാസ്ത്രം – ഇവ രണ്ടും മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കി ലോകസമക്ഷം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ധ്യാത്മ കാണ്ഡമായ വേദാന്തം തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ് കർമ്മകാണ്ഡത്തെപ്പറ്റി കുറേ വാക്കുകൾ പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമത് വേദാന്തം എന്ന വാക്ക് ഏതർത്ഥത്തിലാണ് ഞാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

ദൗർഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, വേദാന്തം അദ്വൈതദർശനംമാത്രമാണെ ന്നൊരു തെറ്റിദ്ധാരണ നമുക്കുണ്ട്. എന്നാൽ ഇന്നു ഭാരതത്തിലുള്ള മതഗതികളേതും പഠിക്കണമെങ്കിൽ മൂന്നു പ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഭാരത ത്തിൽ ഒരുപോലെ പ്രധാനമാണെന്ന സംഗതി എപ്പോഴും ഓർക്കേണ്ട തുണ്ട്. ഒന്നാമതു ശ്രുതികൾ: എന്റെ വിവക്ഷ ഉപനിഷത്തുകളെന്നാണ്. രണ്ടാമത് നമ്മുടെ ദർശനങ്ങളിൽവെച്ച് വ്യാസസൂത്രങ്ങൾക്കാണ് ഏറ്റ വുമധികം പ്രാധാന്യം. കാരണം അതിനു മുമ്പുണ്ടായ ദർശനങ്ങളുടെ യെല്ലാം പരിപൂരണമാണ് വ്യാസസൂത്രങ്ങൾ. ഈ ദർശനങ്ങളൊന്നും പരസ്പരവിധ്വംസകങ്ങളല്ല. മറിച്ച്, ഒന്നു മറ്റൊന്നിനെ ആശ്രയിച്ചിരി ക്കുന്നു: ഇവയിലെല്ലാം ക്രമേണ വികസിക്കുന്ന ഒരു പ്രതിപാദ്യം

വ്യാസസൂത്രങ്ങളിൽ പൂർണ്ണമാകുന്നു. പിന്നീട് ഉപനിഷത്തുകൾക്കും, അദ്ഭുതമായ വേദാന്തസത്യങ്ങളെ ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന സൂത്രങ്ങൾക്കു മിടയ്ക്ക് വേദാന്തത്തിൻെറ ദിവ്യവ്യാഖ്യാനമായ ഗീത വരുന്നു.

അതുകൊണ്ട് സ്വസമ്പ്രദായശുദ്ധിക്കു പ്രാമാണ്യം നേടാൻ കൊതിക്കുന്ന മതവിഭാഗക്കാരെല്ലാം – അവർ ദ്വൈതികളോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതികളോ അദ്വൈതികളോ ആകട്ടെ – ഉപനിഷത്തുകളും വ്യാസസൂത്രവും ഗീതയും കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ മൂന്നു കൂട്ടർക്കും പ്രമാണം ഈ പ്രസ്ഥാനത്രയമാണ്. ശങ്കാരാചാര്യർ, രാമാനുജൻ, മധ്വാചാര്യർ, വല്ലാഭാചാര്യർ, ചൈതന്യൻ എന്നിവർക്കെല്ലാം – പുതിയ മതസമ്പ്രദായങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ഒരുങ്ങിയവർക്കെല്ലാം – ഈ പ്രസ്ഥാനത്രമെടുത്ത് പുതിയതായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടിവന്നു. അതിനാൽ വേദാന്തമെന്ന പേര് ഉപനിഷത്തുകളിൽനിന്നുണ്ടായ ഏതെങ്കിലുമൊരു വിഭാഗത്തിനു മാത്രമായി നല്കുന്നതു ശരിയല്ല. ഇവയെല്ലാം വേദാന്തമെന്ന വാക്കുകൊണ്ട് ദ്യോതിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്വൈതിക്കും വിശിഷ്ടാദ്വൈതിക്കും വേദാന്തിയെന്നു വിളിക്കപ്പെടാനുള്ള അവകാശം തുല്യമാണ്. ഞാൻ കുറേക്കൂടി കടന്നു പറയുന്നു, ഹിന്ദുവെന്ന വാക്കിൻെറ അർത്ഥംതന്നെ വേദാന്തിയെന്നാണ്. ഓർമ്മയ്ക്കപ്പുറമുള്ള കാലംമുതൽ ഈ മൂന്നു ദർശനങ്ങളും ഭാരതത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്നു എന്ന വസ്തുത ധരിക്കാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു: കാരണം, അദ്വൈതം ശങ്കരനാണു കണ്ടുപിടിച്ചതെന്ന് നിങ്ങളാരും വിശ്വസിക്കരുത്: ശങ്കരൻ ജനിക്കുന്നതിനു പല യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പേ അദ്വൈതം നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. അതിൻെറ അന്തിമപ്രതിനിധികളിൽ ഒരാൾമാത്രമാണദ്ദേഹം. ഇതുതന്നെ വിശിഷ്ടാദ്വൈതത്തിൻെറയും കഥ. രാമാനുജൻ ജനിക്കുന്നതിനു പല യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പേ അതും നിലനിന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷ്യങ്ങളിൽനിന്നു നമുക്കതു ധരിക്കാം. മറ്റു ദർശനങ്ങളോടൊത്തു നിലനിന്നുവന്ന ദ്വൈതത്തിൻെറ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെ. കൂടാതെ, എൻെറ അല്പമായ അറിവു വെച്ചുകൊണ്ട് ഞാനെത്തിച്ചേർന്ന നിഗമനം ഇവ പരസ്പരം വിരുദ്ധമല്ലെന്നുമാണ്.

ഷഡ്ദർശനങ്ങളിൽ മഹത്തായ തത്ത്വങ്ങളുടെ ക്രമികമായ ഒരു വികാസം കാണുന്നത് – ഇവയുടെ സംഗീതം വളരെ പിമ്പിൽ താണ മൃദുസ്വരത്തിൽ തുടങ്ങി ഒടുക്കം വിജയനിർഭരമായ അദ്വൈതത്തിൻെറ താരസ്വരമാകുന്നത് – എങ്ങനെയോ, അങ്ങനെതന്നെ മൂന്നു വേദാന്തങ്ങളിലും കാണാം: മനുഷ്യൻെറ മനസ്സ് ക്രമേണ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഉയർന്ന് ആദർശങ്ങളുടെ നേർക്ക് ചെല്ലുകയാണ്. ഒടുവിൽ സമസ്തവും അദ്വൈതദർശനത്തിലെ ആ അദ്ഭുതൈക്യത്തിൽ മുഴുകിപ്പോകുന്നു. അതിനാൽ ഇവ മൂന്നും പരസ്പരവിരുദ്ധമല്ല. പക്ഷേ മറുവശത്ത് ഒട്ടേറെ ആളുകൾ ഈ അബദ്ധം കാട്ടിക്കൂട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത പറയാൻ

ഞാൻ നിർബ്ബന്ധനാണുതാനും; ഒരദ്വൈതാചാര്യൻ അദ്വൈതപ്രതിപാദ കമായ വാക്യങ്ങൾ ഭദ്രമായി വെച്ചുപുലർത്തുന്നതും ഒപ്പം ദ്വൈത പരമോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതപരമോ ആയ വാക്യങ്ങൾ സ്വാഭിപ്രായ ത്തിനൊത്തു വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും കാണാം. ഇതുപോലെ, ദ്വൈതാചാര്യന്മാർ അദ്വൈതവാക്യങ്ങളിൽ ദ്വൈതാർത്ഥം കാണാൻ വട്ടംകൂട്ടുന്നതും കാണാം. നമ്മുടെ ഗുരുക്കന്മാർ വലിയ ആളുകളായി രുന്നു. എങ്കിലും ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്; ''ഗുരുവിൻെറ പോലും ദോഷങ്ങൾ എടുത്തു കാട്ടേണ്ടതുണ്ട്.''[1] എൻെറ അഭിപ്രായം, ഈ വിഷയത്തിൽ അവർക്കു തെറ്റുപറ്റിപ്പോയെന്നാണ്. വാക്യങ്ങൾ പിടിച്ചൊടിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. മതവിഷയത്തിൽ ഒരുതരം അസത്യാചരണവും ആവശ്യ മില്ല. വ്യാകരണപരവും അപാർത്ഥവുമായ വാഗ്വാദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടേ ണ്ടതില്ല. നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത വാക്യങ്ങളിൽ അവ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാൻ നോക്കേണ്ടതുമില്ല. നമ്മുടെ കർത്തവ്യം വ്യക്തവും ലഘുതരവുമാകും, അധികാരഭേദമെന്ന അദ്ഭുത സിദ്ധാന്തം ധരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ.

ശരിയാണ്; ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഒരൊറ്റ പ്രതിപാദ്യം, കസ്മിന്നു ഭഗവോ വിജ്ഞാതേ സർവമിദം വിജ്ഞാതം ഭവതി[2] ''എന്തറിഞ്ഞാ ലാണ് മറ്റെല്ലാം നമുക്ക് അറിയാവുന്നത്'' എന്നതത്രേ. ഇന്നത്തെ ഭാഷയിൽ, ഉപനിഷത്തുക്കളുടെ പ്രതിപാദ്യം വസ്തുക്കളുടെയെല്ലാം പാരൃന്തികമായ ഏകത്വം കണ്ടെത്തലത്രെ. നാനാത്വത്തിനുള്ളിൽ ഏക ത്വം കണ്ടെത്തുന്നതത്രെ അറിവ്. എല്ലാ ശാസ്ത്രത്തിൻെറയും അറിവ് ഇതാണ്. മനുഷ്യൻെറ അറിവെല്ലാം നാനാത്വത്തിനുള്ളിൽ ഏകത്വം കണ്ടെത്തുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രങ്ങളെന്നു നാം പറയുന്ന മനുഷ്യവിജ്ഞാനശകലങ്ങളുടെ ജോലി തന്നെ കുറെ വ്യത്യസ്ത പ്രതിഭാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഏകത്വം കാണലാണെങ്കിൽ, അദ്ഭുതമായ നാനാത്വം നിറഞ്ഞ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ – നാമം, രൂപം, ജഡം, ആത്മാവ് എന്നിവയിലെ അസംഖ്യം ഭേദങ്ങളുൾപ്പെടുന്ന ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ – ഐക്യം കണ്ടെത്തുക എന്ന ജോലി വളരെ ഭാരിച്ചതാകണമല്ലോ. ഇവിടെ ഓരോ ചിന്തയും മറ്റെല്ലാ ചിന്തകളിൽനിന്നും, ഓരോ രൂപവും മറ്റെല്ലാ രൂപങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമാണുതാനും. എന്നിട്ടും, ഉപനിഷ ത്തുകളുടെ സമാരംഭം വിഭിന്നതലങ്ങളെയും അനന്തലോകങ്ങളെയും പൊരുത്തപ്പെടുത്താനും, അതിരറ്റ നാനാത്വത്തിനുള്ളിൽ ഏകത്വം കാണാനുമാണ്. മറുവശത്താണെങ്കിൽ, അരുന്ധതീദർശനന്യായമെന്ന പഴയ ആ ആശയം ചേരുകയും ചെയ്യും. ഒരുവനു സൂക്ഷ്മമായ അരുന്ധതീ നക്ഷത്രത്തെ കാട്ടിക്കൊടുക്കാൻവേണ്ടി, ആദ്യം അതിൻെറ തൊട്ടടുത്തുള്ള വലുതും തിളങ്ങുന്നതുമായ മറ്റൊന്നിൻെറമേൽ ദൃഷ്ടി ഉറപ്പിക്കാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു; പിന്നെ അവൻെറ നേട്ടം അരുന്ധതി യിലേക്കു തിരിക്കുക

1 ദോഷാ വാച്യാ ഗുരോരപി. 2 മുണ്ഡകോപനിഷത് 1.1.3

വളരെ എളുപ്പം. ഇതാണ് നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള ജോലിയും. എന്റെ ഈ ആശയം തെളിയിക്കാൻ ഉപനിഷത്തുകൾ കാട്ടിത്തന്നാൽ മതി; അപ്പോൾ നിങ്ങളത് കാണും. മിക്ക അദ്ധ്യായങ്ങ ളും ദ്വൈതോപദേശങ്ങളുമായിട്ടാണ്, ഉപാസനയുമായിട്ടാണ് തുടങ്ങു ന്നത്. ഈ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവും രക്ഷിതാവുമായി, ഒടുവിൽ എല്ലാം ചെന്നെത്തുന്ന ഇടമായി, ഈശ്വരൻ ആദ്യം ഉപദിഷ്ടനാകുന്നു. അവിടുന്ന് ആരാധ്യനാണ്: ബാഹ്യവും ആഭ്യന്തരവുമായ പ്രകൃതിയുടെ ശാസ്താവും നേതാവുമാണ്: എന്നാലും ഈശ്വരൻ പ്രകൃതിക്ക് വെളി യിൽ, ബാഹ്യൻ എന്നാണ് തോന്നുക. ഒരടികൂടി മുന്നോട്ടുവെച്ച് അതേ ഗുരു ഉപദേശിക്കയാണ്, ഈശ്വരൻ പ്രകൃതിക്കു വെളിയില ല്ലെന്നും, മറിച്ചു പ്രകൃതിയിലുൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും. ഒടുവിൽ ഈ രണ്ടാശയങ്ങളും വെടിയുന്നു. സത്യമായതെല്ലാം അവിടുന്നാണ്: ഒട്ടും ഭേദമില്ല. തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ.[1] 'ശ്വേതകേതോ, അതു നീയാണ്.' ഒടുവിൽ അന്തര്യാമി മനുഷ്യാത്മാവിലുള്ളതുതന്നെയെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ ഒരു വിട്ടുവീഴ്ചയുമില്ല. മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെച്ചൊല്ലി തെല്ലും വിട്ടുവീഴ്ചയുമില്ല. മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെച്ചൊല്ലി തെല്ലും ഭയമില്ല. സത്യം, ധീരമായ സത്യം, ധീരമായ ഭാഷയിൽ ഉപദിഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഇന്നു ധീരമായ അതേ ഭാഷയിൽ, സത്യം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ നമുക്കും ഒരു ഭയവുംവേണ്ട. ഈശ്വരാനുഗ്രഹം കൊണ്ട് ധീരനായ ആ പ്രചാരകനാകാൻ, കുറഞ്ഞ പക്ഷം, മുതിരാമെന്നത്രേ ഞാനാശിക്കുന്നത്.

തുടക്കത്തിലെ കാര്യങ്ങളിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങുക. ധരിക്കേണ്ട രണ്ടു കാര്യമാണുള്ളത്. ഒന്നു വേദാന്തശാഖകൾക്കു പൊതുവായുള്ള മനഃ ശാസ്ത്രീയമായ വശം: മറ്റേതു പ്രപഞ്ചോത്പത്തിവശവും. രണ്ടാമത്തേ തിനെക്കുറിച്ച് ആദ്യം ചർച്ച ചെയ്യാം. ആധുനികശാസ്ത്രം നടത്തുന്ന രണ്ടദ്ഭുതകരമായ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ ഇന്നു വെള്ളിടിപോലെ നമ്മുടെ മേൽ ആപതിക്കയാണ്. ഒരിക്കലും, സ്വപ്നേƒപി, വിചാരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അദ്ഭുതങ്ങളുടെ നേർക്ക് അവ നമ്മുടെ കണ്ണു തുറപ്പിക്കുന്നു, പക്ഷേ ഇവയിൽ പലതും യുഗങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അറിഞ്ഞിരുന്നവയുടെ പുനരാ വിഷ്കാരംമാത്രമാണ്. അടുത്തു കഴിഞ്ഞ ഒരു ദിവസമാണ് വിവിധ ശക്തികളുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ ഐക്യമുണ്ടെന്ന് ആധുനികശാസ്ത്രം കണ്ടുപിടിച്ചത്. ചൂട്, കാന്തശക്തി, വൈദ്യുതി മുതലായവയെ ഒരേതരം ശക്തിയായി മാറ്റാമെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചത് ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ്. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ആ ഒറ്റ – അതിന്റെ പേരെന്തുമാകട്ടെ – അവയെയെല്ലാം പ്രതിപാദിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാണുതാനും. ഇതു സംഹിതയിലേ വന്നി ട്ടുള്ള സംഗതിയാണ്. പഴയതും അതിപ്രാചീനവുമാണെങ്കിലും അതിൽ ഞാൻ പരാമർശിച്ച ശക്തിയെന്ന ആശയം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതു കാണാം.

1 ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്ത് 6.8.7

ഗുരുത്വശക്തി, ആകർഷണം, അവകർഷണം എന്നിവയിൽ ഏതു ചൊല്ലി വിളിച്ചാലും ശരി, ശക്തികളെല്ലാം ഒരേ ഊർജത്തിൻെറ പല രൂപങ്ങൾ മാത്രമാണ്. ഇവ ചൂടോ വൈദ്യുതിയോ കാന്തശക്തിയോ ആകാം. മനുഷ്യൻെറ അന്തഃകരണത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു ചിന്തയായി പ്രകാശിച്ചാലും, വല്ല ബാഹ്യകരണങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനമായി പ്രകാശിച്ചാലും ഇവയെല്ലാം ഉണ്ടാകുന്നതു പ്രാണൻ എന്ന ആ ഒറ്റയിൽ നിന്നത്രേ. എന്നാൽ എന്താണീ പ്രാണൻ? സ്പന്ദം. ഈ പ്രപഞ്ചമെല്ലാം വിലയിച്ചു തനതായ പ്രാഥമികാവസ്ഥയിലെത്തുമ്പോൾ അനന്തമായ ഈ ശക്തിക്കെന്തു സംഭവിക്കും? അതങ്ങു നശിച്ചുപോകുമെന്നോ കരുതുന്നത്? സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ അതസാദ്ധ്യം. അതു നശിച്ചാൽ അടുത്ത തരംഗത്തിന് എന്തു കാരണമാകും? ചലനമുണ്ടാകുന്നതു ക്രമേണ ഉയരുകയും താഴുകയും ചെയ്യുന്ന തരംഗങ്ങളെപ്പോലെയാണ്. ഇവിടെയാണ് പ്രപഞ്ചത്തെ ദ്യോതിപ്പിക്കുന്ന സൃഷ്ടി എന്ന പദം കാണുന്നത്. ഈ വാക്കിൻെറ അർത്ഥം (ഇല്ലാത്തതിനെ) ഉണ്ടാക്കുക എന്നല്ലെന്നു ശ്രദ്ധിക്കണം. ഇംഗ്ലീഷിൽ സംസാരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു നിസ്സഹായത തോന്നുന്നു. എനിക്കു സംസ്കൃതപദങ്ങൾ വല്ലപാടും തർജ്ജമചെയ്യേണ്ടിവരുന്നു. സൃഷ്ടിസർജ്ജിക്കലാണ്. കല്പാന്തത്തിൽ എല്ലാം കൂടുതൽ കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാവുകയും അവ ഏതു നിലയിൽ നിന്നുണ്ടായോ അതിലേക്കുതന്നെ വിലയിക്കയും ചെയ്യുന്നു. അവിടെ അതു കുറെക്കാലം പ്രശാന്തമായി നിലകൊണ്ടിട്ടു വീണ്ടും ഉത്പതിക്കാനൊരുങ്ങുന്നു. ഇതാണ് സൃഷ്ടി അഥവാ സർജ്ജിക്കൽ. ഈ ശക്തികൾക്ക്, പ്രാണങ്ങൾക്ക്, എന്തു സംഭവിക്കുന്നു? ഇവയെല്ലാം ആദിമ പ്രാണനിലേക്കു മടങ്ങി വിലയിക്കുന്നു. ആദിമപ്രാണൻ മിക്കവാറും നിശ്ചലമാവുന്നു – സർവഥാ നിശ്ചലമല്ല. ഇതാണ് വേദസൂക്തത്തിൽ ആനീദവാതം[1] 'സ്പന്ദമെന്ന്യേ സ്പന്ദിച്ചു' എന്നു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ദുർഗ്രഹമായ പല സാങ്കേതികപാവലികളുമുണ്ട് ഉപനിഷത്തുകളിൽ. ഉദാഹരണമായി വാതശബ്ദംതന്നെ. പലപ്പോഴും അതിൻെറ അർത്ഥം വായുവെന്നാണ്. പലപ്പോഴും ചലനമെന്നാണ്. ഇവ രണ്ടും പലപ്പോഴും തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെടാറുമുണ്ട്. അതു പറ്റാതെ സൂക്ഷിക്കണം. അപ്പോൾ ജഡമെന്നു പറയപ്പെടുന്നതിൻെറ നിലയെന്താകും? ജഡത്തിലെല്ലാം ശക്തികൾ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ജഡവസ്തുക്കൾ ആകാശത്തിൽ വിലയിക്കുന്നു. അവിടെനിന്നു വീണ്ടും വെളിയിലേക്കു വരുന്നു. ഈ ആകാശമാണ് ആദിമജഡവസ്തു. ഈ വാക്ക് എങ്ങനെ തർജ്ജമ ചെയ്താലും ശരി, ആദിമജഡവസ്തു ആകാശമാണെന്നതത്രേ ആശയം. പ്രാണസ്പന്ദനത്തിന്നധീനമായി ആകാശം സ്പന്ദിക്കുന്നു. അടുത്ത സൃഷ്ടി നടക്കു മ്പോൾ, സ്പന്ദത്തിൻെറ ശീഘ്രത കൂടുമ്പോൾ, അടിയേറ്റലയ്ക്കുന്ന ആകാശം

ഋഗ്വേദം 10.129.2

സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെയും നക്ഷത്രപംക്തികളുടെയും രൂപങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നു.

വീണ്ടും നാം വായിക്കുന്നു; യദിദം കിഞ്ച ജഗത് സർവ്വം പ്രാണ ഏജതി നിഃസൃതം.[1] ''പ്രാണൻ സ്പന്ദിക്കവേ, ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള തെല്ലാം പ്രക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.'' ഏജതി എന്ന വാക്കു സൂക്ഷി ക്കണം. സ്പന്ദിക്ക എന്നർത്ഥമുള്ള ഏജ ധാതുവിൽനിന്നു വന്നതാണത്. നിഃസൃതം - പ്രക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടത്. യദിദം കിഞ്ച - ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള തെല്ലാം.

പ്രപഞ്ചോത്പത്തിയെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു ഭാഗമാണിത്. പല സൂക്ഷ്മാം ശങ്ങളും ഇതിൽ വന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി; എങ്ങനെ ഈ പ്രക്രിയ സംഭവിക്കുന്നു? ഒന്നാമത് ആകാശവും അവിടെനിന്നു മറ്റു വസ്തുക്കളും എങ്ങനെ വരുന്നു? എങ്ങനെ ആകാശം സ്പന്ദിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും അതിൽനിന്നു വായു ഉണ്ടാകയും ചെയ്യുന്നു? സൂക്ഷ്മ ത്തിൽനിന്നാണ് സ്ഥൂലമുണ്ടാകുന്നത് എന്ന ആ ഒരാശയം ഇവിടെ യുണ്ട്. സ്ഥൂലമായ ജഡം ഒടുവിലുണ്ടായതാണ്: അതേറ്റവും ബാഹ്യ വുമാണ്: ജഡവസ്തുവിനു മുമ്പ് സൂക്ഷ്മവസ്തുവുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും വസ്തുസാകല്യത്തെ രണ്ടായി പിരിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നു കാണാം: ഇനി യും പാര്യന്തികമായ ഏകത്വമുണ്ടായിട്ടില്ല. ശക്തിയുടേതായ ഏകത്വ മുണ്ട് - പ്രാണൻ. ജഡത്തിൻെറതായ ഏകത്വമുണ്ട് - ആകാശം. വീണ്ടും ഇവ രണ്ടിനും ഐക്യം കാണുന്നുണ്ടോ? ഇവ രണ്ടും ഒരൊറ്റ യിൽ അലിഞ്ഞുചേരുമോ? ഇതിനെപ്പറ്റി ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ ശാസ്ത്രം മൂകമാണ്. അതിന് ഇനിയും ഒരു വഴി കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല: കാണാൻ സാധിച്ചാൽ, പഴയ ആ പ്രാണനെയും പഴയ ആ ആകാശ ത്തെയും വീണ്ടും കണ്ടെത്തിയതുപോലെ, ആധുനികശാസ്ത്രത്തിനു പഴയ വഴികളിലൂടെത്തന്നെ പോകേണ്ടിവരും.

അടുത്ത ഏകത്വം സർവവ്യാപിയും നിർഗുണവുമായ സത്തയാണ്. അതിൻെറ പുരാണപ്രസിദ്ധമായ പേര് ബ്രഹ്മാവെന്നാണ്, ചതുർമുഖൻ: മനഃശാസ്ത്രീയമായ പേരു മഹത്തെന്നും. ഇവിടെയാണ് രണ്ടും ചേർന്ന് ഒന്നാകുന്നത്. മഹത്തിൻെറ ചെറിയൊരംശം മസ്തിഷ്കമാകുന്ന കെണി യിൽ കുടുങ്ങുമ്പോൾ, അതിനെ മനസ്സെന്നു പറയുന്നു. ഈവക മന സ്സുകളുടെ ആകെത്തുകയാണ് സമഷ്ടി, സംഘാതം, സാമാന്യമെന്നറി യപ്പെടുന്നത്. കൂടുതൽ അപഗ്രഥനം വേണ്ടിവന്നു: ഇനിയുമതു പൂർണ്ണ മായില്ല. നമ്മിൽ ഓരോരുത്തനും ഓരോ ചെറിയ ബ്രഹ്മാണ്ഡം (പിണ്ഡാണ്ഡം) ആണ്. പ്രപഞ്ചമൊന്നാകെ എടുക്കുമ്പോൾ പെരിയ ബ്രഹ്മാണ്ഡവും. വ്യഷ്ടിയിലുള്ളതെല്ലാം വ്യഷ്ടിക്കു വെളിയിലും നടക്കുന്നതായി ഊഹിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. നമുക്കു സ്വന്തം മനസ്സ് അപഗ്രഥിക്കാൻ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, ഇവിടെയുള്ളതെല്ലാം ബ്രഹ്മാണ്ഡമനസ്സിലും നടക്കുന്നു എന്നു തെറ്റാതെ ഊഹിക്കാമായി രുന്നു. പ്രശ്നം ഈ മനസ്സെന്തെന്നുള്ളതാണ്. പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽ

---

1 കഠോപനിഷത് 6 2

ഭൗതികശാസ്ത്രം തിടുക്കത്തിൽ പുരോഗമിക്കുന്നതോടൊപ്പം, പഴയ മതങ്ങളുടെ കോട്ടങ്ങളെ ശരീരശാസ്ത്രം പ്രതിപദം കീഴടക്കുന്നതോ ടൊപ്പം, അവിടത്തെ ആളുകൾക്ക് നില്ക്കക്കള്ളിയില്ലാതായിരിക്കയാണ്. കാരണം, ഇന്നത്തെ ശരീരശാസ്ത്രം പാശ്ചാത്യരെ നൈരാശ്യത്തിൽ ആഴ്ത്തിക്കൊണ്ട്, മനസ്സും മസ്തിഷ്കവും ഒന്നെന്ന നിഗമനത്തിലെത്തി യിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഭാരതത്തിലുള്ള നമുക്ക് ഇതെപ്പോഴുമറിയാം. ഒരു ഹൈന്ദവബാലൻ ആദ്യം ഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രമേയമിതാണ്; മനസ്സു കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമായ ജഡവസ്തുവാണ്.[1] ശരീരം സ്ഥൂലമാണ്; അതി ൻെറ പിമ്പിലാണ് സൂക്ഷ്മശരീരം അഥവാ മനസ്സ്. ഇതും ജഡംതന്നെ: കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാണെന്നു മാത്രം. അതാത്മാവല്ലതന്നെ.

ഈ വാക്കു ഞാൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ വിവർത്തനം ചെയ്യാൻ നോക്കു ന്നില്ല: ഈ ആശയമേ യൂറോപ്പിലുള്ളതല്ല: ഇതു വിവർത്തനക്ഷമമല്ല. ജർമ്മൻദാർശനികന്മാർ ഇപ്പോൾ ശ്രമിക്കുന്നത് ആത്മശബ്ദത്തെ 'സെൽഫ്' (Self) എന്നു വിവർത്തനം ചെയ്യാനാണ്. ഇതു പരക്കെ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ 'സെൽഫ്' എന്ന വാക്കും പ്രയോഗിക്ക ത്തക്കതല്ല. അതുകൊണ്ട് ആത്മാവിനെ 'സെൽഫ്' എന്നോ മറ്റെന്തെങ്കി ലുമോ വിളിക്കുക. അതു നമ്മുടെ ആത്മാവാണ്. ഈ ആത്മാവത്രേ (നമ്മുടെ) പിന്നിലുള്ള യഥാർത്ഥമനുഷ്യൻ. ഈ ആത്മാവാണ് ജഡ വസ്തുവായ മനസ്സിനെ ഉപകരണമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്: ആത്മാ വിൻെറ അന്തഃകരണമാണ് മനസ്സ്. അന്തഃകരണമെന്നത്രേ മനസ്സിൻെറ മനഃശാസ്ത്രപ്രസിദ്ധമായ പേര്. ആന്തരമായ കരണപരമ്പരയിലൂടെ ശരീര ത്തിൻെറ ദൃശ്യമായ അവയവങ്ങളെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതു മനസ്സാണ്. എന്താണീ മനസ്സ്? ഇന്നാളൊരു ദിവസമാണ് പാശ്ചാത്യദാർശനികർ ധരിച്ചത്, കാഴ്ചയ്ക്കുള്ള യഥാർത്ഥമായ ഉപകരണം കണ്ണല്ലെന്നും ഇതിനുപിമ്പിൽ ഇന്ദ്രിയമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു കരണമുണ്ടെ ന്നും: ഇതു നശിച്ചാൽ, ഇന്ദ്രനെന്നപോലെ ആയിരം കണ്ണുള്ള മനുഷ്യ നും കാഴ്ച സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും. ശരിയായ കാഴ്ച ബാഹ്യദൃഷ്ടിക്ക ല്ലെന്നും, അത് ആന്തരാവയവങ്ങൾക്ക് ഉള്ളിലുള്ള മസ്തിഷ്കകേന്ദ്രങ്ങൾ ക്കാണുള്ളതെന്നും സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ ദർശനത്തിൻെറ തുടക്കംതന്നെ: അവയ്ക്ക് എന്തു പേരു കൊടുത്താലും കൊള്ളാം. പക്ഷേ കണ്ണോ മൂക്കോ ചെവിയോ അല്ല ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ. ഈവക ഇന്ദ്രിയങ്ങളും, മനസ്സ്, ബുദ്ധി, ചിത്തം, അഹങ്കാരം എന്നിവയും കൂടി ച്ചേർന്നതാണ് അന്തഃകരണം (mind). ഇന്നത്തെ ശരീരശാസ്ത്രജ്ഞൻ, മസ്തിഷ്കമാണ് മനസ്സെന്നും മസ്തിഷ്കം പല അവയവങ്ങൾ ചേർന്നു ണ്ടായതാണെന്നും പറഞ്ഞാൽ തെല്ലും പരിഭ്രമം വേണ്ട. അയാളോടു പറയാം; ഞങ്ങളുടെ ദാർശനികന്മാർക്ക് ഇതെപ്പോഴും അറിയാമായി രുന്നു:

1 അന്നമയം ഹി സോമ്യ മനഃ. (ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 6 5 4)

ഞങ്ങളുടെ മതത്തിൻെറ പ്രാഥമികതത്ത്വങ്ങളിലൊന്നാണിത് എന്ന്.

ശരി; മനസ്സ് ബുദ്ധി ചിത്തം അഹങ്കാരം എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാ ലെന്താണ് അർത്ഥമെന്ന് ഇപ്പോൾ അറിയേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമതു ചിത്തം എടുക്കുക. അതന്തഃകരണദ്രവ്യമാണ് (mind-stuff), മഹത്തിൻെറ ഒരംശം. അന്തഃകരണത്തിനുള്ള ജാതിനാമമാണത്: അതിൻെറ പല അവസ്ഥകളെയുമുൾക്കൊള്ളുന്ന പേരും ഇതുതന്നെ. വേനല്ക്കാലത്തെ ന്തിക്ക് അനങ്ങാതെ പരന്നുകിടക്കുന്ന, ഒരലപോലുമില്ലാത്ത, ഒരു തടാക ത്തെ സങ്കല്പിക്കുക. അതിലേക്ക് ഒരു കല്ല് എടുത്തിടുന്നു: എന്താണു ണ്ടാകുക? ഒന്നാമതൊരു കരണം, വെള്ളത്തിനു കിട്ടിയ ആഘാതം. പിന്നെ വെള്ളം ഉയർന്നു കല്ലിന്നെതിരായി ഒരു പ്രതികരണമേല്പിക്കുന്നു. ഈ പ്രതികരണം ഒരലയുടെ രൂപത്തിലാണ്. ആദ്യം വെള്ളം സ്വല്പം സ്പന്ദിക്കുന്നു: ഉടനടി, (അത്) അലയുടെ വടിവിൽ, ഒരു പ്രതികരണം മടക്കി അയയ്ക്കുന്നു. ചിത്തത്തെ ഈ തടാകത്തോടുപമിക്കാം. ബാഹ്യ വസ്തുക്കൾ അതിലെറിയപ്പെട്ട കല്ലുകൾപോലാണ്. ചിത്തം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ വഴിയായി ബാഹ്യവിഷയങ്ങളോടു ബന്ധപ്പെടുമ്പോൾ – ബാഹ്യവിഷയ ങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ കൂടിയേ തീരൂ – ഒരു സ്പന്ദമു ണ്ടാകുന്നു. നിശ്ചയാത്മകമല്ലാത്ത ഈ സ്പന്ദമാണ് മനസ്സ്. പിന്നീടു പ്രതികരണമായി: നിശ്ചയിക്കുന്ന ഈ ശക്തിയാണ് ബുദ്ധി. ഈ ബുദ്ധി യോടുകൂടിത്തന്നെ ഞാൻ എന്ന ആശയവും ബാഹ്യമായ വിഷയവും പരിസ്ഫുരിക്കുന്നു. എൻെറ കയ്യിന്മേൽ ഒരു കൊതുക് വന്നിരിക്കുന്നു. ഈ ഐന്ദ്രിയവേദനം എൻെറ ചിത്തത്തിലെത്തുന്നു: ചിത്തം ചെറു തായി സ്പന്ദിക്കുന്നു. മനഃശാസ്ത്രീയമായിപ്പറഞ്ഞാൽ ഇതാണ് മനസ്സ്. പിന്നീട് പ്രതികരണം: ഉടനടി, കയ്യിന്മേൽ ഒരു കൊതുകുണ്ടെന്നും അതിനെ ആട്ടിക്കളയണമെന്നുമുള്ള ആശയം വരുകയായി. അങ്ങനെ തടാകത്തിൽ ഈ കല്ലുകൾ എറിയപ്പെടുന്നു. തടാകത്തെസ്സംബന്ധി ച്ചിടത്തോളം അതിനുണ്ടാകുന്ന ആഘാതങ്ങളെല്ലാം ബാഹ്യപ്രപഞ്ച ത്തിൽനിന്നത്രേ വരുന്നത്. മനസ്തടാകത്തിലാകട്ടേ വെളിയിലും ഉള്ളിലു മുള്ള പ്രപഞ്ചങ്ങളിൽനിന്ന് ആഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം. ഈ പരമ്പര യെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നതാണ് അന്തഃകരണം.

ഇതോടൊപ്പം ഒരു കാര്യംകൂടി ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതു പിന്നീട് അദ്വൈതം ധരിക്കാൻ സഹായമാകും. അതാണിത്; നിങ്ങളെല്ലാം മുത്തു കണ്ടിരിക്കും. അതെങ്ങനെ രൂപപ്പെടുന്നെന്നു നിങ്ങളിൽ മിക്കവർക്കും അറിയുകയും ചെയ്യാം. ഒരു മണൽത്തരി മുത്തുച്ചിപ്പിയുടെ തൊടിനു ള്ളിൽ കയറി ഒരു ചൊറിച്ചിലുണ്ടാക്കുന്നു: അതിനെതിരായി മുത്തുച്ചിപ്പി യുടെ ദേഹം പ്രതികരണം ഉളവാക്കുകയും, സ്വന്തം രസംകൊണ്ട് ആ മണൽത്തരിയെ മൂടുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുറച്ചു രൂപപ്പെട്ടിട്ടാണ് മുത്താകുന്നത്. ഇതുപോലാണ് പ്രപഞ്ചമെല്ലാം. നാം രൂപപ്പെടുത്തിക്കൊ ണ്ടിരിക്കുന്ന മുത്തത്രേ പ്രപഞ്ചം. ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്നു നമുക്കു കിട്ടുന്നത് ആഘാതംമാത്രം. അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധത്തിനുപോലും നമ്മുടെ

പ്രതികരണം വേണം. ആ പ്രതികരണത്തോടൊത്ത് നാം നമ്മുടെ മനസ്സിൻെറ ഒരംശം ആ ആഘാതത്തിനു നേരെ പ്രക്ഷേപിക്കു ന്നു. അതിനെ നാം അറിയുമ്പോൾ, അറിയപ്പെടുന്നത് ആഘാതത്താൽ രൂപപ്പെട്ട നമ്മുടെ മനസ്സുതന്നെയാണ്. അതിനാൽ ഒരുറച്ച ബാഹ്യലോക ത്തിൻെറ യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കാൻ കൊതിക്കുന്നവർക്കു പോലും വ്യക്തമാണ് – ശരീരശാസ്ത്രത്തിൻെറതായ ഈ കാലത്ത് അതംഗീകരിക്കാതെ നിർവാഹമില്ലതന്നെ – നാമറിയുന്നത് – ബാഹ്യപ്രപ ഞ്ചത്തെ 'X' എന്നു കല്പിച്ചാൽ - X-ം മനസ്സും ചേർന്ന ഒരു ആകെ ത്തുകയാണെന്ന്. മനസ്സെന്ന ഘടകം X–നെ മുഴുവൻ മൂടത്തക്കവണ്ണം വമ്പിച്ചതാണ്. അത് അജ്ഞാതവും അജ്ഞേയവുമായി സദാ നിലകൊ ള്ളുന്നു. അതിനാൽ, വെളിയിൽ ഒരു ലോകമുണ്ടെങ്കിൽ അതെപ്പൊഴും അജ്ഞാതവും അജ്ഞേയവുമാണ്. നമ്മുടെ മനസ്സ് അതെങ്ങനെ കരു പ്പിടിച്ചെടുക്കുന്നുവോ അങ്ങനെ മാത്രമാണ് അതറിയപ്പെടുന്നത്. ഇതു തന്നെ ഉള്ളിലുള്ള ലോകത്തിൻെറയും കഥ. നമ്മുടെ ആത്മാവിനും ഇതൊക്കെ യോജിക്കും. ആത്മാവിനെ അറിയുക മനസ്സിലൂടെ വേണ്ടി യിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ആത്മാവിനെപ്പറ്റി നമുക്കുള്ള സ്വല്പം അറിവു മനസ്സോടൊത്ത ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ളതാണ്. എന്നുവെച്ചാൽ, മനസ്സു രൂപപ്പെടുത്തിയെടുത്ത – മൂടിയ – ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ളതാണ്: അതില ധികം ഒട്ടുമല്ല. അല്പം കഴിഞ്ഞ് ഈ വിഷയത്തിലേക്കു മടങ്ങാം. അപ്പോൾ ഇവിടെ പറഞ്ഞത് ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്.

തുടർന്നു ധരിക്കേണ്ടതിതാണ്; ഈ ശരീരമെന്നതു ജഡവസ്തുവിൻെറ നിരന്തരപ്രവാഹമാണ്. ഈ മട്ടിലൊരു പ്രശ്നമുദിച്ചു. പ്രതിക്ഷണം അതിൽ പുതുദ്രവ്യങ്ങൾ വന്നുചേർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു: (അതിൽ നിന്നു) ദ്രവ്യം തള്ളിപ്പോകുന്നുമുണ്ട്. ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരാറു പോലാണിത്. ധാരാളം വെള്ളം സദാ സ്ഥാനം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഇതെല്ലാം ഭാവനയിൽ ഒന്നിച്ചുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടാണ് നാം ഒരാറെന്നു പറയുന്നത്. ആറെന്ന് എന്തിനെയാണ് നാം വിളിക്കുന്നത്? പ്രതിനിമിഷം വെള്ളം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തീരവും അങ്ങനെതന്നെ. ചുറ്റുപാടുകളും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഏതാണ് ആറ്? ഈവക ഭേദപരമ്പരയുടെ പേരത്രേ ആറെന്നത്. ഇങ്ങനെയാണ് മനസ്സി ൻെറയും നില. ഇതാണ് മഹത്തായ ക്ഷണികവിജ്ഞാനവാദം. ധരി ക്കാൻ ഏറ്റവും വിഷമം പിടിച്ചതാണ്. പക്ഷേ ബൗദ്ധദർശനത്തിൽ, ഏറ്റവും യുക്തിയുക്തമായി, വിട്ടുവീഴ്ചയൊന്നും കൂടാതെ, ഇതു പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വേദാന്തത്തിൻെറ ചില ഭാഗങ്ങൾക്കെതിരാ യിട്ടാണ് ഇതു ഭാരതത്തിൽ ഉടലെടുത്തത്. ഇതിന് മറുപടി ആവശ്യ മായി. ആ മറുപടി കൊടുക്കാൻ അദ്വൈതത്തിനുമാത്രം – മറ്റൊന്നുമില്ല – എങ്ങനെ സാധിച്ചു എന്ന് നമുക്ക് കുറേ കഴിഞ്ഞു കാണാം. അദ്വൈതമതത്തെപ്പറ്റി വിചിത്രങ്ങളായ ആശയങ്ങളും ഭയവുമൊക്കെ

ആളുകൾക്കുണ്ടെങ്കിലും, അതു വിശ്വവിമോചകമാണെന്നും നമുക്കു വഴിയേ കാണാം: വസ്തുതകളുടെ യുക്തിയുക്തത അവിടെയേ കണ്ടു കിട്ടുന്നുള്ളു. ആരാധനോപായങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ ദ്വൈതം തുട ങ്ങിയ മതപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ വളരെ നല്ലതുതന്നെ: മനസ്സിനെ ഒട്ടേറെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നവതന്നെ: ഒരുപക്ഷേ മനസ്സിൻെറ പുരോഗതിയെ അവ തുണയ്ക്കയും ചെയ്തേക്കാം. എന്നാൽ ഒരുവന് ഒരുമിച്ച് യുക്തി ശാലിയും മതപരനും ആകണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഈ ലോകത്തിൽ അയാൾക്കുള്ള ഒറ്റ പ്രസ്ഥാനം അദ്വൈതംമാത്രമാണ്. ശരി: ഒരറ്റത്തു നിറകയും മറ്റേയറ്റത്ത് ഒഴികയും ചെയ്യുന്ന നദിപോലെയാണ് മനസ്സ് എന്നിപ്പോൾ കരുതാം. അപ്പോൾ ആത്മാവെന്നു വിളിക്കുന്ന ആ ഐക്യമെവിടെ? ആശയമിതാണ്; ശരീരത്തിലും മനസ്സിലും ഇടതട വില്ലാത്ത ഈ മാറ്റമൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും മാറാത്ത എന്തോ ഒന്ന് നമ്മിലുണ്ട്. വസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു നമുക്കുള്ള ആശയങ്ങൾക്കു മാറ്റമി ല്ലെന്നു തോന്നിക്കുന്നത് ഇതാണ്. പലേടത്തുനിന്നും വരുന്ന രശ്മികൾ ഒരു യവനികയിലോ ഭിത്തിമേലോ മാറ്റമറ്റ മറ്റു വല്ലതിന്മേലോ തട്ടു മ്പോഴേ അവയ്ക്ക് ഏകത്വമുളവാക്കാൻ സാധിക്കൂ: അവികലമായ ഒരു പൂർണ്ണതയായി രൂപപ്പെടാൻ സാധിക്കൂ. പ്രസ്തുതമായ ഏകത്വം മനുഷ്യാവയവങ്ങളിൽ എവിടെയിരിക്കുന്നു? അങ്ങനെയൊന്നിന്മേൽ ആപതിക്കുമ്പോഴേ വിഭിന്നമായ ആശയങ്ങൾക്ക് ഒരുമയും തികഞ്ഞ പൂർണ്ണതയും കൈവരൂ. ഇതു മനസ്സാകാനും തരമില്ലെന്നു തീർച്ച: മനസ്സും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണല്ലോ. അതിനാൽ ശരീരവും മനസ്സു മല്ലാതെ, മാറ്റമറ്റതും നിത്യവുമായ ഒരു ഘടകം കൂടിയേ തീരൂ. ഇതി ന്മേൽ തട്ടുമ്പോഴാണ് നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾക്കും ഐന്ദ്രിയവേദന ങ്ങൾക്കും ഐക്യവും തികഞ്ഞ പൂർണ്ണതയും ഉണ്ടാകുന്നത്. ഇതാണ് മനുഷ്യൻെറ ശരിയായ ആത്മാവ്. സൂക്ഷ്മഭൂതമെന്നോ മനസ്സെന്നോ പറയപ്പെടുന്നതെല്ലാം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ, സ്ഥൂലഭൂതവും ബാഹ്യപ്രപഞ്ചവും ആപേക്ഷികമായി മാറുന്നതിനാൽ, മാറ്റമറ്റ ഈ ഘടകം ഭൗതികമാകുക സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ, അപ്പോൾ അതു ചേതനമാണ്, ഭൗതികേതരമാണ്, അനശ്വരവും അവികാര്യവുമാണ്.

ഇനി മറ്റൊരു പ്രശ്നം. ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽമാത്രം പ്രസക്തമായ പഴയ യുക്തിവാദങ്ങൾ വിട്ടാൽ, പ്രപഞ്ചരചനയ്ക്കനുകൂലമായ ആവക വാദങ്ങൾ മാറ്റിനിർത്തിയാൽ, ആരാണ് ബാഹ്യപ്രപഞ്ചം, ഭൂതവസ്തു, സൃഷ്ടിച്ചത്? മനുഷ്യൻെറ ആഭ്യന്തരപ്രകൃതിയിൽനിന്നു മാത്രം സത്യം ധരിക്കണമെന്നാണ് പ്രകൃതമായ ആശയം. ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയെ ങ്ങനെയോ, അങ്ങനെതന്നെയാണ് മേൽച്ചൊന്ന ചോദ്യവും ഉയരുന്നത്. ഓരോ മനുഷ്യനിലും ശരീരമനസ്സുകളിൽനിന്നു ഭിന്നമായി മാറ്റമറ്റ ഒരാത്മാവിൻെറ സത്ത വകവെച്ചുകൊണ്ട് (പറയുകയാണ്); ആത്മാക്ക ളുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ, വിചാരപരവും വികാരപരവും സംവേദനപരവു മായ ഒരൈക്യം കാണുന്നുണ്ട്.

എൻെറ ആത്മാവിനു നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിന്മേൽ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കാം? അത്തരത്തിൽ പ്രവർത്തി ക്കാനുള്ള, വ്യാപരിക്കാനുള്ള, ഉപാധി എവിടെ? നിങ്ങളുടെ ആത്മാ വിനെപ്പറ്റി എനിക്കു വല്ല സംവേദനവും ഉണ്ടാകുന്നതെങ്ങനെ? നമ്മുടെ ആത്മാക്കളെ കൂട്ടിയിണക്കുന്നതെന്ത്? അപ്പോൾ മറ്റൊരാത്മാവിൻെറ സത്ത സമ്മതിക്കേണ്ട ആവശ്യകത, അതിഭൗതികമായ ആവശ്യകത, ഉണ്ടുതന്നെ. അത്, വിഭിന്നങ്ങളായ ആത്മാക്കളോടൊക്കെ ബന്ധപ്പെട്ട്, ജഡത്തിലും ജഡത്തിലൂടെയും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരാത്മാവാകണം: സംഖ്യയറ്റ ആത്മാക്കളിലെല്ലാം വ്യാപിച്ചു നിലകൊള്ളുന്നതാകണം. അതിലും അതിലൂടെയുമാണ് ആത്മാക്കൾ വർത്തിക്കുന്നത്: അതിലും അതിലൂടെയുമാണ് ഇവയ്ക്കു സംവേദനവും സ്നേഹവും പരസ്പരപ്രയോ ജനകരമായ പ്രവൃത്തിയും ഉണ്ടാകുന്നത്. സർവസാധാരണനായ ഈ ആത്മാവത്രേ പരമാത്മാവ്, വിശ്വനാഥൻ. ഭൗതികമല്ലാത്തതിനാൽ, ചൈതന്യവത്താകയാൽ, ആത്മാവ് ജഡത്തിൻെറ നിയമങ്ങൾക്കു വിധേയമല്ലെന്നും വരുന്നു. ജഡത്തിൻെറ നിയമങ്ങൾക്കൊത്ത് അതി ൻെറ സ്വഭാവം തിട്ടപ്പെടുത്താവതല്ല. അതിനാൽ അത് അജയ്യമാണ്: അജവും അമരവും അവികാരിയുമാണ്.

നൈനം ഛിന്ദന്തി ശസ്ത്രാണി നൈനം ദഹന്തി പാവകഃ
ന ചൈനം ക്ലേദയന്ത്യാപോ ന ശോഷയതി മാരുതഃ
നിത്യഃ സർവഗതഃ സ്ഥാണുരചലോ ഽയം സനാതനഃ.[1]

''ഈ ആത്മാവിനെ ആയുധങ്ങൾക്കു മുറിക്കാവതല്ല: തീയിന് എരിക്കാവതല്ല: നീരിനു കുതിർക്കാവതല്ല: കാറ്റിനു വരട്ടാവതല്ല. മാറ്റ മറ്റതും സർവവ്യാപിയും നിശ്ചലവും നിത്യവുമത്രേ മനുഷ്യൻെറ ആത്മാവ്.'' ഗീതയും വേദാന്തവുമനുസരിച്ച് വ്യക്തിയുടേതായ ഈ ആത്മാവ് വിഭുവുമാണെന്നു നമുക്കു ധരിക്കാം. കപിലനും പറയുന്നു, അതെല്ലായിടത്തും സന്നിഹിതമാണെന്ന്. ആത്മാവ് അണുവാണെന്ന്, ഏറ്റവും ചെറുതാണെന്ന്, കരുതുന്ന മതവിഭാഗങ്ങൾ ഭാരതത്തിലുണ്ട്. അവരുടെ വിവക്ഷ, ആവിർഭാവത്തിൽ ആത്മാവ് അണുവെന്നത്രേ: അതിൻെറ തനിസ്വഭാവം വിഭുത്വമാണ്, സർവവ്യാപകത്വമാണ്.

ഞെട്ടിച്ചേക്കാവുന്ന മറ്റൊരാശയവുമുണ്ട്: അതും സ്വരസമായി ഭാര തീയംതന്നെ. നമ്മുടെ മതവിഭാഗങ്ങൾക്കു പൊതുവേ ഒരാശയമുണ്ടെങ്കിൽ അതിതാണുതാനും. നോക്കൂ; പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ ഭൗതികപരിണാമം പ്രസംഗിക്കുന്ന ജർമ്മൻകാരും ഇംഗ്ലീഷുകാരുമായ പണ്ഡിതന്മാരെ ക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് പല ജന്തുക്കളുടെ ശരീര ങ്ങൾ വാസ്തവത്തിൽ ഒന്നുതന്നെ. കാണുന്ന ഭേദങ്ങൾ ഒരേ പരമ്പര യുടെ പലമട്ടിലുള്ള ആവിഷ്കാരങ്ങളാണ്. ഏറ്റവും താണ കൃമിതൊട്ട്

1 ഗീത 2. 23, 24

ഏറ്റവും ഉയർന്നവനും ദിവ്യനുമായ മനുഷ്യൻവരെ ഐക്യമാണുള്ളത്. ഒരു വ്യക്തി മറ്റൊന്നായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു: പൂർണ്ണതയിലെത്തുന്നതുവരെ ക്രമേണ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഉയരുന്നു, ഈ ആശയവും നമുക്കുണ്ടായിരുന്നു. നമ്മുടെ യോഗിയായ പതഞ്ജലി പറയുകയാണ്; ജാത്യന്തരപരിണാമഃ പ്രകൃത്യാപൂരാത്. ഒരു ജാതി മറ്റൊന്നായി മാറുന്നു, പരിണമിക്കുന്നു. ഒരു ജാതി മറ്റൊരു ജാതിയാകുംപോലെ, ഒരു വസ്തു മറ്റൊന്നാകുന്നു എന്നാണ് പരിണാമമെന്നുവെച്ചാലർത്ഥം. യൂറോപ്യരിൽനിന്നു നമുക്കുള്ള ഭേദമെവിടെ? പതഞ്ജലി പറയുന്നു; പ്രകൃത്യാപൂരാത് ''പ്രകൃതി വന്നുനിറയുകകൊണ്ട്.'' യൂറോപ്യൻ പറയുന്നു; ഇവിടെയുള്ള മത്സരമാണ്, സ്വാഭാവികവും ലൈംഗികവുമായ തെരഞ്ഞെടുപ്പും മറ്റുമാണ്, ഒരു ശരീരത്തെ മറ്റൊന്നിന്റെ ആകാരം കൈക്കൊള്ളാൻ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നത്. പക്ഷേ, ഇവിടെ മറ്റൊരാശയമാണുള്ളത്: കുറേക്കൂടി മെച്ചപ്പെട്ടതും വസ്തുസ്ഥിതിയിലേക്കു കൂടുതൽ ആഴത്തിൽ ചെന്നെത്തുന്നതുമായ ഒരപഗ്രഥനം. ഇതാണ് പറയുന്നത്, 'പ്രകൃതി വന്നുനിറയുകകൊണ്ട്' എന്ന്. പ്രകൃതിയുടെ ഈ നിറവെന്ത്? അണു പ്രാണി (അമീബ) ക്രമേണ ഉയർന്നുയർന്ന് ബുദ്ധനാകുന്നു എന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കാം. ശരി: പക്ഷേ ഇതുപോലെതന്നെ തിട്ടമാണ്, ഒരു യന്ത്രത്തിൽനിന്ന്, മറ്റു തരത്തിൽ അതിൽ ചെലുത്തിയതിലേറെ പ്രവൃത്തി കിട്ടുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും. ഊർജ്ജത്തിന്റെ ഒട്ടാകെയുള്ള അളവ് മാറ്റമില്ലാതെ നിലകൊള്ളുകയാണ്: അതു കൈക്കൊള്ളുന്ന രൂപങ്ങൾ പലതുമാകാം. ഒരറ്റത്തുനിന്ന് ഒരളവ് ഊർജ്ജം കിട്ടണമെങ്കിൽ, മറ്റേയറ്റത്ത് അത്ര ചെലുത്തണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു മറ്റു രൂപത്തിലാവാം. എങ്കിലും അളവു തുല്യമായിരിക്കണം. അതിനാൽ പരിണാമത്തിന്റെ ഒരറ്റം ബുദ്ധനാണെങ്കിൽ അമീബ ബുദ്ധൻതന്നെ ആയിരുന്നിരിക്കണം. വികാസം പ്രാപിച്ച അണുപ്രാണിയാണ് ബുദ്ധനെങ്കിൽ, അന്തർലീനനായ ബുദ്ധനാണ് അണുപ്രാണി. ഈ പ്രപഞ്ചം ഏതാണ്ട് അപരിമേയമായ ഊർജത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണെങ്കിൽ പ്രപഞ്ചം പ്രലീനമായിരുന്നപ്പോഴും തുല്യമായ അളവിലുള്ള ഊർജ്ജം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. മറ്റു തരത്തിലാവാൻ വയ്യ. അങ്ങനെ ഓരോ ആത്മാവും അപരിമേയമാണെന്നു വന്നുകൂടുന്നു. നമ്മുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇഴയുന്ന അത്യന്തനികൃഷ്ടമായ കൃമിമുതൽ അത്യന്തോത്കൃഷ്ടരും മഹത്തുക്കളുമായ സിദ്ധന്മാർവരെ എല്ലാവരിലും അപരിമേയമായ ഈ ശക്തിയും ശുദ്ധിയും മറ്റെല്ലാ ഗുണങ്ങളുമുണ്ടുതന്നെ. വ്യത്യാസം ആവിഷ്കാരത്തിന്റെ മാത്രയിൽമാത്രം. ഊർജ്ജത്തിന്റെ ചെറിയ ഒരു ഭാഗമേ കൃമി ആവിഷ്കരിക്കുന്നുള്ളു. നിങ്ങൾ കുറേക്കൂടി ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. ദിവ്യനായ മറ്റൊരുവൻ ഇതിലുമേറെ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യത്യാസം ഇത്രമാത്രം. എന്നാൽ അപരിമേയമായ ആ ശക്തി

തുല്യമായിട്ടവിടെയുണ്ട്. പതഞ്ജലി പറയുന്നു; തതഃ ക്ഷേത്രികവത്.[1] ''നിലത്തിൽ വെള്ളം പായിക്കുന്ന കൃഷിക്കാരനെപ്പോലെ.'' മറ്റെവിടെ യോ ഉള്ള ജലസംഭരണത്തിൽനിന്ന് അയാൾ നിലത്തിൻെറ ഒരു വശത്തുകൂടി വെള്ളം കടത്തിവിടുന്നു. നിലത്തിലേക്കു വെള്ളം തള്ളി ക്കയറുന്നതു തടയാൻ ഒരു ചിറയുണ്ടായിരിക്കും. വെള്ളം തള്ളിക്കയ റുന്നത് അതിൻെറ സ്വന്തം ശക്തികൊണ്ടാണ്: ആ ശക്തി വെളിയിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കേണ്ടതില്ല: സംഭരിക്കപ്പെട്ട ജലത്തിൽ ത്തന്നെയുണ്ട് അതുപോലെ നമ്മിൽ ഓരോരുത്തനും, ഓരോ പ്രാണി ക്കും, പശ്ചാത്തലമായി ഒരു ബലസഞ്ചയമുണ്ട്. അനന്തശക്തി, അനന്ത ശുദ്ധി, അനന്താനന്ദം, അനന്തസത്ത എന്നിവയുടെ സഞ്ചയം. പക്ഷേ ഈ ചിറകൾ, ഈ ദേഹങ്ങൾ. നമ്മുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ മുഴുത്തോ തിൽ ആവിഷ്കരിക്കാൻ നമ്മെ അനുവദിക്കുന്നില്ലെന്നുമാത്രം.

ദേഹം ഏറെയേറെ സൂക്ഷ്മമായി സംഘടിതമാകുമ്പോൾ, തമോ ഗുണം രജോഗുണവും രജോഗുണം സത്ത്വഗുണവുമാകുമ്പോൾ, ശക്തിയും ശുദ്ധിയും ഏറെയേറെ സ്ഫുടീഭവിക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് ഭക്ഷ്യപേയങ്ങളെക്കുറിച്ച്, ഭക്ഷ്യവിവേകത്തെക്കുറിച്ച്, നമ്മുടെ ആളു കൾ ഇത്രയധികം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളത്. വിവാഹത്തെപ്പറ്റിയെന്നതുപോലെ ഇതിനെപ്പറ്റിയും ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന ആശയങ്ങൾ മാഞ്ഞുപോയിരി ക്കാം. വിവാഹത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ആശയങ്ങൾ ഇവിടെ സംഗതമല്ലെങ്കിലും ഞാൻ ഉദാഹരണമായെടുക്കട്ടെ. മറ്റൊരവസരം കിട്ടിയാൽ ഇവയെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ ഇത്രയും പറയുന്നു; നമ്മുടെ വിവാഹസമ്പ്രദായത്തിൻെറ പിന്നിലുള്ള ആശയങ്ങളിലൂടെമാത്രമേ ശരി യായ ഒരു പരിഷ്കാരമുണ്ടാകൂ: മറ്റൊരാശയത്തിലൂടെയും സാദ്ധ്യമല്ല. പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും മറ്റേതൊരു സ്ത്രീയെയും പുരുഷനെയും ഭാര്യ യെയും ഭർത്താവുമായെടുക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നുവന്നാൽ, വ്യക്തി യുടെ സുഖത്തെയും മൃഗീയവാസനകളുടെ തർപ്പണത്തെയും സമുദാ യത്തിൽ യഥേഷ്ടം വ്യാപരിക്കുവാനനുവദിച്ചാൽ, ഫലം തിന്മയാ കാതെ തരമില്ല: ദുഷ്ടന്മാരും അസുരസ്വഭാവികളും പാപികളുമായ സന്തതികളുണ്ടാകാതെ തരമില്ല. അതേ, ഒരു വശത്ത്, ഓരോ രാജ്യത്തെ യും മനുഷ്യൻ ഈ മൃഗപ്രായരായ സന്തതികളെ ഉത്പാദിപ്പിക്കയാണ്: മറുവശത്ത് ഈ മൃഗപ്രായരെ നിലയ്ക്കു നിർത്താൻ പോലീസ് ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കയും. അത്തരത്തിൽ തിന്മയ്ക്ക് എങ്ങനെ പരിഹാരം ചെയ്യാമെന്നതല്ല പ്രശ്നം: തിന്മയുടെ ഉത്പത്തിതന്നെ എങ്ങനെ തടയാ മെന്നതാണ്. നിങ്ങൾ സമുദായത്തിൽ ജീവിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, നിങ്ങളുടെ വിവാഹം അതിലുള്ള ഓരോ അംഗത്തെയും തീർച്ചയായും സ്പർശിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ആരെ വിവാഹം കഴിക്കാമെന്നും ആരെ അരുതെന്നും നിർദ്ദേശിക്കാൻ സമുദായത്തിന്നവകാശമുണ്ട്. ഈ

1 യോഗസൂത്രം 4.3

മാതിരി വമ്പിച്ച ആശയങ്ങളാണ് ഇവിടത്തെ വിവാഹപദ്ധതിക്കു പിമ്പിലുള്ളത്. ഇതിനെ ദമ്പതികളുടെ ജ്യൗതിഷ'ജാതി' അല്ലെങ്കിൽ പൊരുത്തം എന്നാണ് പറയുന്നത്. പ്രാസംഗികമായി ഒരു സംഗതികൂടി പറയാം. വെറും കാമംകൊണ്ടുണ്ടായ ശിശു, മനുവിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ആര്യനല്ല. ശരിയാണ്, ഓരോ നാട്ടിലും ആര്യസന്താനങ്ങളുടെ സംഖ്യ കുറയുകയാണ്: ഫലം, നാം കലിയുഗമെന്നു വിളിക്കുന്ന പാപസംഹതിയും. ഈ ആദർശങ്ങളെല്ലാം നമുക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: ഇവയെല്ലാം തികച്ചും പ്രായോഗികമാക്കാവതല്ലെന്നതു വാസ്തവംതന്നെ. വലുതായ ഈ ആശയങ്ങളിൽ ചിലതിനെ നാം മിക്കവാറും പരിഹാസ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ മാതാപിതാക്കൾ പണ്ടത്തവരെപ്പോലെയല്ല എന്നതു ഖേദകരമായ ഒരു സത്യമാണ്: അതുപോലെ സമുദായവും പണ്ടത്തെപ്പോലെ സുശിക്ഷിതമല്ല. പണ്ടു വ്യക്തികളോടുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹവും ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിന്നില്ല. പക്ഷേ പ്രക്രിയയിലുള്ള ദോഷമെത്രയായാലും തത്ത്വം സാധുവാണ്. പ്രയോഗത്തിൽ ദോഷമുണ്ടായാൽ, ഒരുപായവിശേഷം പരാജയപ്പെട്ടാൽ തത്ത്വം സ്വീകരിച്ചു മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിൽ പ്രയോഗിക്കുക. തത്ത്വത്തെ നിഹനിക്കുന്നതെന്തിന്? ഇതുതന്നെ ആഹാരപ്രശ്നത്തിന്റെയും കഥ. പ്രവൃത്തിയും സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളും ചീത്ത, വളരെ ചീത്തതന്നെ. പക്ഷേ ഇതുകൊണ്ടു തത്ത്വത്തിനു തകരാറൊന്നുമില്ല. തത്ത്വം സനാതനമാണ്: ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. അതു പുതിയ മട്ടിൽ പ്രയോഗിക്കണം: നവീകരിച്ച ഒരു പ്രയോഗപദ്ധതിയുണ്ടാകണം.

ഭാരതത്തിലെ ഓരോ മതവിഭാഗവും അവശ്യം വിശ്വസിക്കേണ്ടുന്ന ആത്മവിഷയകമായ മഹത്തായ ആശയമിതാണ്. ഒരു വ്യത്യാസമുള്ളതായി കാണാം. ദുഷ്കൃതങ്ങളുടെ ഫലമായി ആത്മാവു സങ്കോചിക്കുന്നു എന്ന ആശയം ദ്വൈതികൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നു: എന്നുവെച്ചാൽ, അതിന്റെ ശക്തികളും, സ്വഭാവംപോലും, ചുരുങ്ങുന്നു. സുകൃതങ്ങളിലൂടെ ഈ സ്വഭാവം വികസിക്കയും ചെയ്യുന്നു. അദ്വൈതി പറയുന്നു, ആത്മാവ് ഒരിക്കലും സങ്കോചിക്കയോ വികസിക്കയോ ചെയ്യുന്നില്ല. പിന്നെയോ, അങ്ങനെ തോന്നുന്നേയുള്ളു. ആത്മാവു ചുരുങ്ങിപ്പോയതായി തോന്നുന്നു. ഇത്രമാത്രമാണ് വ്യത്യാസം. ആത്മാവിനു നേരത്തെതന്നെ ശക്തികളെല്ലാമുണ്ടെന്ന ആശയം എല്ലാ കൂട്ടർക്കുമുണ്ട്. വെളിയിൽനിന്നൊന്നും ആത്മാവിലേക്കു വരാനില്ല. ആകാശത്തുനിന്നൊന്നും ആത്മാവിലേക്കു വന്നുവീഴാനില്ലതന്നെ! ഒരു കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വേദങ്ങൾ ഉച്ഛ്വസിതങ്ങളല്ല (Inspired): മറിച്ച് നിശ്വസിതങ്ങളാണ് (Expired): വെളിയെലവിടെയോനിന്നു വന്നവയല്ല: മറിച്ച്, ഓരോ ആത്മാവിലും കുടികൊള്ളുന്ന ശാശ്വതനിയമങ്ങളാണ്. വേദങ്ങൾ എറുമ്പിന്റെ ആത്മാവിലുമുണ്ട്: ദേവന്റെ ആത്മാവിലുമുണ്ട്. എറുമ്പു

പരിണമിച്ച് ഋഷിയുടെ ശരീരം കൈക്കൊള്ളണമെന്നുമാത്രം: അപ്പോൾ വേദങ്ങൾ – സ്വയം ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ശാശ്വതനിയമങ്ങൾ – വെളിപ്പെട്ടുകൊള്ളും. ഇതാണ് ധരിക്കേണ്ട ഒരേയൊരു മഹത്തായ ആശയം: അതായത്, നമ്മുടെ ശക്തി ആദ്യമേ നമ്മുടേതാണ്. നമ്മുടെ മുക്തി ഇപ്പൊഴേ നമ്മിലുണ്ട്. അതു സങ്കോചിക്കയാണെന്നോ മായ എന്ന ദോഷം അതിനെ മറയ്ക്കുന്നു എന്നോ പറഞ്ഞുകൊള്ളു. സാരമില്ല. ആശയമവിടെ ഇപ്പോഴേ ഉണ്ട്. അതിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നു മാത്രം. ഏറ്റവും നീചനായ മനുഷ്യനിലും ബുദ്ധനിലുണ്ടായിരുന്ന കഴിവു ണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കണം.

പക്ഷേ വലിയ ഒരു പോരാട്ടം ഇവിടെ നേരിടുന്നു. ബൗദ്ധന്മാർ ശരീരത്തെ ഒരു ഭൗതികപ്രവാഹമായും മനസ്സിനെ അതുപോലെ മറ്റൊരു പ്രവാഹമായും അപഗ്രഥിക്കുന്നു. ആത്മാവിനെപ്പറ്റി അതനാവശ്യമായ ഒന്നാണെന്ന് അവരഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ആത്മകല്പന വേണ്ട. ദ്രവ്യവും അതിനോടു പറ്റിനില്ക്കുന്ന ഗുണങ്ങളുംകൊണ്ടു പ്രയോജനമെന്ത്? ''ഗുണങ്ങൾ, ഗുണങ്ങൾമാത്രം, മതിയെന്നു ഞങ്ങൾ പറയുന്നു.'' ഒരു കാരണം കല്പിച്ചാൽ മുഴുവൻ വിശദീകരണവും കിട്ടുമെന്നിരിക്കെ, രണ്ടു കാരണം കല്പിക്കുന്നതു യുക്തിശൂന്യമാണ്. അങ്ങനെ ഈ പോരാട്ടം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ദ്രവ്യവാദങ്ങളെയെല്ലാം ബൗദ്ധന്മാർ നിലംപരിശാക്കി. ദ്രവ്യവാദവും ഗുണവാദവും ചേർത്തുപിടിച്ചിരുന്നവരുടെ ഇടയിൽ തുടർച്ചയായിത്തീർന്ന ഒരു തകർച്ചയുണ്ടായി. (ഇവർ പറഞ്ഞത്) നിങ്ങൾക്കും എനിക്കും പ്രത്യേകം ഓരോ ആത്മാവുണ്ടെന്നും ഈ ആത്മാവ് ശരീരമനസ്സുകളിൽനിന്നു ഭിന്നമാണെന്നും, ഓരോരുത്തനും ഭിന്നനായ വ്യക്തിയാണെന്നുമത്രേ.

ഇത്രയുംകൊണ്ടു നാം കണ്ടതിതാണ്. ദ്വൈതികളുടെ ആശയം ശരിയാണ്. ഒരു ശരീരമുണ്ട്: പിന്നെ സൂക്ഷ്മശരീരം – മനസ്സ് – ഉണ്ട്: ആത്മാവുണ്ട്. ഈ ആത്മാക്കളിലെല്ലാം പരമാത്മാവ്, ഈശ്വരൻ, ഉണ്ട്. വൈഷമ്യം ഇവിടെയാണ്. ആത്മാവും പരമാത്മാവും ഒരുപോലെ ദ്രവ്യങ്ങളാണ്. മനസ്സും ദേഹവും ദ്രവ്യമെന്നെണ്ണപ്പെടുന്ന മറ്റു വസ്തുക്കളും ഇവയോടു ഗുണങ്ങളെപ്പോലെ പറ്റിപ്പിടിക്കുന്നു. ദ്രവ്യത്തെ ആരും കണ്ടിട്ടില്ല: ഒരിക്കലും സങ്കല്പിക്കാനും സാദ്ധ്യമല്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള ദ്രവ്യത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നതെന്തിന്? ക്ഷണികവാദിയായി, വിജ്ഞാനധാരയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ പോരേ? ഈ ധാരകൾ തമ്മിൽ ചേരുന്നില്ല. ഇവയൊന്നും ഒരേയൊറ്റയായിത്തീരുന്നില്ല. കടലിൽ തിരകൾപോലെ ഒന്നു മറ്റേതിനെ അനുഗമിക്കുന്നേയുള്ളു: അല്ലാതെ (യോജിച്ചു) തികഞ്ഞ ഒരൊറ്റയാവുന്നില്ല. തരംഗങ്ങളുടെ ഒരു ആനുപൂർവിയത്രേ മനുഷ്യൻ. ഒന്നു പോകുമ്പോൾ അതു മറ്റൊന്നിനെ ഉളവാക്കുന്നു. ഈ തരംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയാൽ നിർവ്വാണമായി. ഈ വാദഗതിക്കു മുമ്പിൽ ദ്വൈതം മൂകമാണെന്നു കാണാം. (ഇതിനെതിരായി) ഒരു വാദവും കൊണ്ടുവരുക സാദ്ധ്യമല്ല. ദ്വൈതികളുടെ ഈശ്വ

രനെയും ഇവിടെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. സർവവ്യാപിയും, പുരുഷവിധനും, കൈകൂടാതെ സൃഷ്ടിക്കയും കാലുകൂടാതെ ചലിക്കയും മറ്റും ചെയ്യുന്നവനും, കുംഭകാരൻ കുംഭത്തെയെന്നപോലെ വിശ്വമുളവാക്കുന്നവനുമായ ഈശ്വരൻ എന്ന ആശയം ബാലിശമാണെന്നു ബൗദ്ധൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. ഇതാണ് ഈശ്വരനെങ്കിൽ ഈശ്വരനോടു പോരടിക്കാനാണ്, അല്ലാതെ അവിടുത്തെ പൂജിക്കാനല്ല, പോകുന്നതെന്ന് അയാൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ഈ പ്രപഞ്ചം ദുരിതപൂർണ്ണമാണ്. ഈശ്വരനാണ് ഇതു പടച്ചതെങ്കിൽ ഈശ്വരനോടു മല്ലിടാനാണ് ഭാവം. രണ്ടാമത്, ഈശ്വരനു യുക്തിവിരോധമുണ്ട്, അസംഭവ്യതയുമുണ്ട്. ഇതൊക്കെ നിങ്ങൾക്കറിയാം. 'രചനാവാദ'ത്തിന്റെ ന്യൂനതകളിലേക്കു കടക്കണമെന്നില്ല. നമ്മുടെ ക്ഷണികവാദികൾ അവ പൂർണ്ണമായി കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരൻ പൊളിഞ്ഞുപോകുന്നു.

അദ്വൈതിയുടെ മുദ്രാവാക്യം സത്യം, സത്യംമാത്രം എന്നാണ്. സത്യമേവ ജയതേ നാനൃതം. സത്യേനൈവ പന്ഥാ വിതതോ ദേവ യാനഃ.[1] ''സത്യംമാത്രമാണ്, അസത്യമല്ല, ജയിക്കുന്നത്. സത്യത്തിലൂടെ മാത്രമാണ് ദേവയാനത്തിലേക്കുള്ള വഴി കിടക്കുന്നത്.'' ആ കൊടിക്കീ ഴിലാണ് എല്ലാവരും മുന്നേറുന്നത്. അതേ, പക്ഷേ, അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ബലം കുറഞ്ഞവന്റെ നിലപാടു സ്വന്തം നിലപാടിലൂടെ തകർക്കുക യാണ്. ഈശ്വരനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്കുള്ള ദ്വൈതാധിഷ്ഠിതമായ ആശയ ങ്ങളുംകൊണ്ട് നിങ്ങൾ വിഗ്രഹാരാധകനായ ഒരു പാവവുമായി കലഹി ക്കാൻ ചെല്ലുന്നു. നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നു, നിങ്ങൾ വളരെ യുക്തി ശാലിയാണെന്നും അയാളെ കുഴക്കാമെന്നും. പക്ഷേ അയാൾ തിരി ഞ്ഞു നിങ്ങളുടെ പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരനെത്തന്നെ തകർത്താൽ, വെറും കാല്പനികമായ ഒരാദർശമാണതെന്നു കാട്ടിയാൽ, എന്താകും നിങ്ങളുടെ നില? നിങ്ങൾ വിശ്വാസത്തിലേക്കും മറ്റും മടങ്ങുകയായി: അല്ലെങ്കിൽ നിരീശ്വരവാദം എന്നു വിളിച്ചുകൂകുകയായി. ദുർബ്ബലന്റെ പഴയ നിലവിളിയാണിത്: അവനെ തോല്പിക്കുന്നവൻ നിരീശ്വരൻ. യുക്തിവാദിയാകണമെങ്കിൽ, ആദ്യന്തം അങ്ങനെയാകണം. അല്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു വേണ്ട അവകാശങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്കും അനുവദിച്ചുകൊടു ക്കുക. പ്രസ്തുതനായ ഈശ്വരന്റെ അസ്തിത്വം നിങ്ങളെങ്ങനെ തെളിയി ക്കും? മറിച്ച്, അങ്ങനെ ഒന്നില്ലെന്നു മിക്കവാറും തെളിയിക്കാൻ കഴി യും. അവിടുത്തെ സത്തയ്ക്കനുഗുണമായ തെളിവിന്റെ നിഴൽപോലു മില്ല. പ്രബലമായ എതിർയുക്തികൾ ഉണ്ടുതാനും. ഈശ്വരൻ, അവിടു ത്തെ ഗുണങ്ങൾ ദ്രവ്യങ്ങളായ അസംഖ്യം ആത്മാക്കൾ, ഓരോ ആത്മാവും ഓരോ വ്യക്തികൾ – ഇതൊക്കെക്കൂടിയുള്ള ഒരീശ്വരന്റെ സത്ത എങ്ങനെ തെളിയിക്കും? ഏതംശത്തിലാണ് നിങ്ങൾ ഒരു വ്യക്തി

1 മുണ്ഡകോപനിഷത് 3.1.6

യായിരിക്കുന്നത്? ശരീരമെന്ന നിലയിൽ നിങ്ങൾ വ്യക്തിയല്ല. പണ്ട ത്തെ ബൗദ്ധരറിഞ്ഞിരുന്നതിനെക്കാൾ ഭംഗിയായി ഇന്നു നിങ്ങൾക്ക റിയാം, ഒരുപക്ഷേ സൂര്യൻെറ അംശമായിരുന്ന ദ്രവ്യം ഇപ്പോൾ നിങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നെന്നും, അതുതന്നെ വെളിയിൽ കടന്നു ചെടികളുടെ ഭാഗമായിത്തീരാമെന്നും. അപ്പോൾ, ശ്രീമൻ, നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വമെവിടെ? ഇതുതന്നെ മനസ്സിൻെറയും നില. നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വമെവിടെ? ഇന്നു രാത്രി നിങ്ങൾക്ക് ഒരാശയമുണ്ട്: നാളെ മറ്റൊന്നും. നിങ്ങൾ ശിശുവായിരുന്നപ്പോഴുണ്ടായിരുന്ന ചിന്തകളല്ല ഇപ്പോഴുള്ളത്. യുവാക്കന്മാരായിരുന്നപ്പോഴെന്നവണ്ണമല്ല വൃദ്ധന്മാർ ചിന്തിക്കുന്നത്. പിന്നെയെവിടെയാണ് നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വം? ബോധ ത്തിൽ, അഹങ്കാരത്തിൽ, ആണ് അതെന്നു പറയരുത്: കാരണം, നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൻെറ ചെറിയ ഒരംശത്തിൽമാത്രമാണ് അതു വ്യാപി ക്കുന്നത്. നിങ്ങളോടു ഞാൻ സംസാരിക്കുമ്പോൾ എൻെറ അവയവങ്ങ ളെല്ലാം വ്യാപരിക്കുന്നുണ്ട്: പക്ഷേ എനിക്കതിനെപ്പറ്റി ബോധമില്ല. ബോധമാണ് സത്തയ്ക്കു തെളിവെങ്കിൽ, അവയ്ക്കൊന്നും സത്തയില്ല. കാരണം, അവയെക്കുറിച്ച് ഒരു ബോധവും എനിക്കില്ല. അപ്പോൾ പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള വാദങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ടിരി ക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ നിലയെവിടെ? അങ്ങനെയൊരീശ്വരൻെറ സത്ത തെളിയിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

പിന്നെയും ബൗദ്ധന്മാർ സധൈര്യം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു; ആ വാദം അയുക്തികമെന്നു മാത്രമല്ല, അധാർമ്മികംകൂടിയാണ്: അതു മനുഷ്യനെ ഭീരുത്വം പഠിപ്പിക്കുന്നു: വെളിയിലെവിടെയോനിന്നു സഹായം തേടാൻ പഠിപ്പിക്കുന്നു. ആ സഹായം ആർക്കും നല്കാവതല്ലതാനും. ഇവിടെ യിതാ ഈ പ്രപഞ്ചം: അതു മനുഷ്യൻ ഉണ്ടാക്കി. അപ്പോൾ ആരും കാണുകയോ സ്പർശിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത, ആർക്കും സഹായം നല്കിയിട്ടില്ലാത്ത, ബാഹ്യവും വെറും കാല്പനികവുമായ, ഒരു സത്ത്വ ത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതെന്തിന്? സ്വയം എന്തിനു ഭീരുക്കളാകണം? മനുഷ്യൻെറ ഏറ്റവും ഉയർന്ന നില ഒരു പട്ടിയെപ്പോലെ ആകയത്രേ: എന്നിട്ട് ഈ സാങ്കല്പികസത്ത്വത്തിൻെറ മുമ്പിൽ ഇഴഞ്ഞുചെല്ലുക: താൻ ദുർബ്ബലനും മലിനനുമാണ്, പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള നീചതകളെല്ലാം ചേർന്നവനാണ് എന്നു കേഴുക. ഇതാണോ നമ്മുടെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പി ക്കേണ്ടത്? മറിച്ച്, ബൗദ്ധന്മാർക്കു പറയാം, 'നിങ്ങൾ കള്ളം പറയുക മാത്രമല്ല, നിങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ വമ്പിച്ച തിന്മയ്ക്കു വിധേയരാക്കുക കൂടിയാണ്. കാരണം, ഈ ലോകത്തിൽ നിലവിലുള്ളതു മയക്കുവിദ്യ യാണ്. നിങ്ങൾ സ്വയം എന്തൊക്കെയാണെന്നു പറയുന്നുവോ അതൊ ക്കെ അങ്ങായിത്തീരുകയാണ്.' മഹാനായ ബുദ്ധൻ ഏതാണ്ട് ആദ്യമേ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഇവയത്രേ; ''നിങ്ങൾ ചിന്തിക്കുന്നതെന്തോ അതാ ണ് നിങ്ങൾ: ചിന്തിക്കാൻ പോകുന്നതെന്തോ അതായിത്തീരും.'' ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ വകയ്ക്കു കൊള്ളരുതാത്തവരാണെന്ന്, ഇവിടെ

ഇല്ലാത്തതും മേഘത്തിനുമേൽ ഇരിക്കുന്നതുമായ ആരുടെയോ സഹായം കൂടാതെ ഒന്നും നിങ്ങൾക്കു ചെയ്യാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന്, സ്വയം പഠിപ്പിക്കരുത്. പ്രതിദിനം കൂടുതൽ കൂടുതൽ നിങ്ങൾ ദുർബ്ബ ലരായിത്തീരുമെന്നതത്രേ ഫലം. ''ഭഗവൻ, ഞങ്ങൾ മലിനരാണ്, ഞങ്ങ ളെ വിശുദ്ധരാക്കണേ'' എന്നു സദാ ഉരുക്കഴിച്ചാൽ നിങ്ങൾ എല്ലാത്തര ത്തിലുള്ള തിന്മകളിലും, മയക്കുശക്തികൊണ്ടെന്നോണം, കുടുങ്ങും. അതേ, ബൗദ്ധന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഓരോ സമുദായത്തിലും കാണുന്ന തിന്മകളുടെ തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരനെന്ന ആശയംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്. ജീവിതമെന്ന അദ്ഭു താവിഷ്കാരത്തിൻെറ ഒരേയൊരു ലക്ഷ്യം പട്ടിയെപ്പോലായിത്തീരുക യാണെന്നതു മനുഷ്യൻെറ ഭയങ്കരമായ ഒരാശയമത്രേ. ബൗദ്ധൻ വൈഷ്ണവനോടു പറയുന്നു; നിങ്ങളുടെ ആദർശവും ഉദ്ദേശ്യവും ലക്ഷ്യവും ഈശ്വരൻ വസിക്കുന്ന വൈകുണ്ഠത്തിൽ എത്തുകയും, അനന്തമായ കാലമത്രയും കൈകൂപ്പിക്കൊണ്ട് ഈശ്വരൻെറ മുമ്പിൽ നിലകൊള്ളുകയുമാണെങ്കിൽ, അതിൽ ഭേദം ആത്മഹത്യ ചെയ്യുക യാണ്. ഇതിൽനിന്നുള്ള പോംവഴിയായിട്ടാണ് നിർവ്വാണം അഥവാ ശൂന്യത സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നുപോലും അയാൾക്കു പറയാം. തല്ക്കാലം ഒരു ബൗദ്ധനെപ്പോലെ ഞാൻ ഈ ആശയങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുന്നു: കാരണം, ഈയിടെയായി അദ്വൈതാശയങ്ങൾ മനുഷ്യരെ സന്മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു പിഴപ്പിക്കുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞുവരു ന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ മറുവശം എങ്ങനെയായിരിക്കുന്നു എന്നു കാട്ടാനാണ് ഞാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. കരുത്തും ധൈര്യവുമാർന്നു രണ്ടു വശവും നേരിട്ടു കാണാൻ നാം തയ്യാറാകണം.

പുരുഷവിധനായ ഒരീശ്വരൻ ലോകം സൃഷ്ടിക്കുന്നു എന്ന ആശയം തെളിയിക്കത്തക്കതല്ലെന്ന് ആദ്യമേ നാം കണ്ടു. ഇതു വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയെങ്കിലുമുണ്ടോ, ഇന്ന്? കുംഭകാരൻ കുംഭം തയ്യാറാക്കും പോലെ ഈശ്വരൻ പ്രപഞ്ചം പടയ്ക്കുക - ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ ഈ കുംഭകാരനും ഈശ്വരനാണ്. തലയും കൈയും മറ്റുമില്ലാതെ അവിടുന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ അയാളെ ഭ്രാന്താസ്പത്രിയിലടയ്ക്കണം. നിങ്ങൾ ജീവിതം മുഴുവൻ ആരുടെയ ടുത്തു കരഞ്ഞുകഴിയുന്നുവോ പ്രപഞ്ചസ്രഷ്ടാവും വ്യക്തിത്വയുക്ത നുമായ ആ ഈശ്വരൻ എപ്പോഴെങ്കിലും നിങ്ങളെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഈ വെല്ലുവിളിയാണ് ആധുനികശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നത്. നിങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ സഹായമെല്ലാം സ്വന്തം പ്രയത്നങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടുമായിരുന്നെന്ന് ആധുനികശാസ്ത്രജ്ഞർ തെളിയിക്കും. കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട മറ്റൊരു കാര്യംകൂടി; ആ കരച്ചിലിലും നിലവിളിയിലും നിങ്ങളുടെ ഊർജം വ്യയപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ലായിരുന്നു. അതൊന്നുമില്ലാ തെ നിങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുമായിരുന്നു. പിന്നെ, പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരനെന്ന ആശയത്തോടൊത്തു നിപീഡനവും പുരോഹിതതന്ത്രവും വരുന്നു എന്നും നാം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ആശയം

നിലവിലിരുന്നിടത്തെല്ലാം നിപീഡനവും പുരോഹിതതന്ത്രവും ഊർജ്ജിതത്തിലായിരുന്നു. ഈ കാപട്യത്തിൻെറ തലയ്ക്കു കിഴുക്കുംവരെ നിപീഡനം തീരുകയില്ലെന്നു ബൗദ്ധന്മാർ പറയുന്നു. പ്രകൃത്യതീതമായ ഒരു സത്ത്വത്തിനു മുമ്പിൽ ചുളുങ്ങണമെന്നു മനുഷ്യൻ കരുതുന്നിട ത്തോളം അധികാരങ്ങളും ബഹുമതികളും അവകാശപ്പെടുന്ന പുരോ ഹിതന്മാർ ഇവിടെയുണ്ടാവും. 'ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഇടപെട്ടു രക്ഷിക്ക ണേ' എന്നു പാവങ്ങൾ പുരോഹിതന്മാരോടു യാചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ബ്രാഹ്മണനെ തകർക്കാം; പക്ഷേ, ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളൂ, അതു ചെയ്യുന്ന വർതന്നെ ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്ഥാനം കൈയ്യേല്ക്കും. അവർ ബ്രാഹ്മ ണരെക്കാൾ മോശക്കാരുമായിരിക്കും, കാരണം, ബ്രാഹ്മണനു സ്വതേ കുറേ ഔദാര്യമുണ്ട്. 'ഇന്നു കുരുത്ത ഈ തകരക'ളാകട്ടേ നിപീഡക രിൽവെച്ച് എപ്പോഴും ഏറ്റവും നീചന്മാരായിരിക്കും. ഒരു തെണ്ടിക്കു പണമുണ്ടായാൽ ലോകം മുഴുവൻ വെറും വയ്ക്കോൽത്തുരുമ്പെ ന്നാണ് അവൻ കരുതുക. അങ്ങനെ പുരുഷവിധനായ ഈശ്വരൻ എന്ന ആശയം ഉള്ളിടത്തോളം പുരോഹിതന്മാരും ഉണ്ടായിരിക്കും. അപ്പോൾ വലിയ സാന്മാർഗ്ഗികതയൊന്നും സമുദായത്തിലുണ്ടായി രിക്കുമെന്നു കരുതാനും സാദ്ധ്യമല്ല. പുരോഹിതതന്ത്രവും നിപീഡന വും കൈകോർത്തുപോകുന്നവയാണ്. എന്തുകൊണ്ടതു മുമ്പും നിർമ്മി ക്കപ്പെട്ടു? പണ്ടു പ്രബലരായ കുറേപ്പേർ ചേർന്ന് ആളുകളെ കയ്യടക്കു കയും, 'അനുസരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ തകർത്തുകളയും' എന്നവരോടു പറയുകയും ചെയ്തു. ഇതാണ് അതിൻെറയൊക്കെ രത്തച്ചുരുക്കം, മഹദ്ഭയം വജ്രമുദ്യതം.[1] തന്നെ അനുസരിക്കാത്തവരെ യെല്ലാം ഒടുക്കുന്ന 'ഇടിവെട്ടപ്പൻ' എന്ന ആശയമത്രേ ഇത്.

പിന്നെയും ബൗദ്ധൻ പറയുന്നു; കർമ്മനിയമത്തിൻെറ ഫലമാണ് എല്ലാമെന്ന് പറഞ്ഞില്ലേ. ഇത്രത്തോളം നിങ്ങളുടെ നില യുക്തിയുക്തം തന്നെ. ആത്മാക്കൾ അസംഖ്യമുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു, അവയ്ക്കു ജനനമരണങ്ങളില്ലെന്നും, ഇത്തരത്തിലുള്ള ആത്മാക്കളും ഇവയുടെ അസംഖ്യേയതയും കർമ്മനിയമത്തിലുള്ള വിശ്വാസവും തികച്ചും യുക്തിയുക്തംതന്നെ: തീർച്ച. കാര്യമില്ലാത്ത കാരണമില്ല. വർത്തമാനത്തിൻെറ കാരണം ഭൂതകാലത്തിലാകണം: ഫലം ഭാവിയി ലും. ഹിന്ദു പറയുന്നു, കർമ്മം ജഡമാണെന്നും ചൈതന്യമല്ലെന്നും. അപ്പോൾ കാരണത്തെ ഫലദശയിലെത്തിക്കാൻ ചൈതന്യംകൂടിയേ തീരൂ. ഇതു ശരിയാണോ? ഒരു ചെടിയെ പരിണതിയിലെത്തിക്കാൻ ചൈതന്യം വേണമോ? വിത്തു പാകുകയും വെള്ളം തളിക്കയും ചെയ്താൽപ്പിന്നെ ചൈതന്യം വേണ്ട. ചൈതന്യം ആദ്യമേ അവി ടെയുണ്ട് എന്നു പറയാം. പക്ഷേ ആത്മാക്കൾതന്നെ ചൈതന്യമാണ്; മറ്റൊരു ചൈതന്യത്തിൻെറ ആവശ്യമില്ല. മനുഷ്യരുടെ ആത്മാക്കൾക്കു

1 കഠോപനിഷത്ത് 6.2

ചൈതന്യമുണ്ടെങ്കിൽ, പിന്നെ ഈശ്വരനെന്തിന്? ഇതാണ് ജൈനർ പറയുന്നത്. ബൗദ്ധരിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി, ജൈനർ ആത്മാക്കളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു: എന്നാൽ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. നിങ്ങളുടെ യുക്തിയുക്തത എവിടെ? സദാചാരമെവിടെ? അദ്വൈതമതത്തെ വിമർശിക്കയും അതു ദുരാചാരത്തെ വളർത്തുമെന്നാശങ്കിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾ ദ്വൈതസമ്പ്രദായങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽ വരുത്തിവെച്ചിട്ടുള്ളതിനെപ്പറ്റി സ്വല്പം വായിക്കണം. അദ്വൈതികളായ തെമ്മാടികൾ ഇരുപതിനായിരമാണെങ്കിൽ ദ്വൈതികളായ തെമ്മാടികളുടെ സംഖ്യയും അതുതന്നെ. സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ ദ്വൈതികളായ തെമ്മാടികൾ കൂടും. കാരണം, കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു മനസ്സിനേ അദ്വൈതം ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയൂ. അദ്വൈതികളെ ഭയപ്പെടുത്തി ഒരു കാര്യം ചെയ്യി ക്കുക മിക്കവാറും സാദ്ധ്യമല്ല. അപ്പോൾ ഹിന്ദുക്കളായ നിങ്ങൾക്ക് അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളതെന്താണ്? ബൗദ്ധന്മാരുടെ പിടി വിടുവിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ. നിങ്ങൾ വേദത്തിൽനിന്നുദ്ധരിക്കുമായിരിക്കും: പക്ഷേ ബൗദ്ധൻ അതൊന്നും വിശ്വസിക്കില്ല. അയാൾ പറയും; ''എന്റെ ത്രിപിടകങ്ങൾ മറ്റൊരു മട്ടിലാണ് പറയുന്നത്. അവ അനാദിയും അനന്തവുമാണ്: ബുദ്ധൻപോലും എഴുതിയവയല്ല. ബുദ്ധൻ പറയുന്നത്, അദ്ദേഹം അവയെ ആവർത്തിച്ചു പറയുന്നതേയുള്ളു എന്നാണ്. അവ നിത്യങ്ങളത്രേ.'' തുടരുന്നു; ''നിങ്ങൾക്കു തെറ്റു പറ്റിയിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടേതാണ് ശരിയായ വേദങ്ങൾ. നിങ്ങളുടേതു ബ്രാഹ്മണപുരോഹിതന്മാർ ഉണ്ടാക്കിയവയാണ്, അവയെല്ലാമെടുത്തു ദൂരെ വലിച്ചെറിയൂ.'' എന്താണ് നിങ്ങൾക്കു രക്ഷ?

രക്ഷപ്പെടാനുള്ള വഴി ഇതാ.[1] ഒന്നാമത്തെ ആക്ഷേപം, അതിഭൗതികമായ ആക്ഷേപംതന്നെ, എടുക്കാം; ദ്രവ്യവും ഗുണങ്ങളും ഭിന്നങ്ങളാണ്, അദ്വൈതി പറയുന്നു, ഭിന്നങ്ങളല്ലെന്ന്. ഇവ തമ്മിൽ ഒരു ഭേദവുമില്ല. പഴയ ആ ദൃഷ്ടാന്തം നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ, രജ്ജുസർപ്പഭ്രാന്തി. പാമ്പിനെക്കാണുമ്പോൾ കയറു കാണാവതല്ല: അതു മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ദ്രവ്യം ഗുണം എന്നു വസ്തുവിനെ വിഭജിക്കുന്നത് ദാർശനികരുടെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ നടക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്. ഇവ തീർത്തും വെളിയിലാണെന്നു വരുകയില്ല. സാധാരണമനുഷ്യനാണ് നിങ്ങളെങ്കിൽ നിങ്ങൾ കാണുന്നത് ഗുണങ്ങളാണ്: വലിയ ഒരു യോഗിയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ കാണുന്നതു ദ്രവ്യമാണ്. രണ്ടുംകൂടി ഒന്നിച്ചു കാണാവതല്ല. അതുകൊണ്ട്, ബൗദ്ധന്മാരെ, ദ്രവ്യഗുണങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള നിങ്ങളുടെ വിവാദം വെറും തെറ്റായ ഒരു പരിഗണനയത്രേ: വാസ്തവമല്ല. പക്ഷേ, ദ്രവ്യം ഗുണവിശിഷ്ടമല്ലെങ്കിൽ, ഒരു ദ്രവ്യമേ ഉണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ. ആത്മാവിൽനിന്നു ഗുണങ്ങളെടുത്തുമാറ്റി, ഇവ മനസ്സിലാണെന്നു കാട്ടിയാൽ,

1 വിസ്തൃതബൗദ്ധമതഖണ്ഡത്തിനു ജ്ഞാനയോഗം അദ്ധ്യായം 19 നോക്കുക. (വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവ്വസ്വം രണ്ടാം ഭാഗം പുറം 324, 330)

ഇവ ആത്മാവിൽ അദ്ധ്യസ്തമാണെന്നു കാട്ടിയാൽ, ഒരിക്കലും ആത്മാക്കൾ രണ്ടെന്നു വരില്ല. ഒരാത്മാവിനെ മറ്റൊന്നിൽനിന്നു വേർതിരിക്കുന്നതു വിശേഷണമാണ്. ഒരാത്മാവ് മറ്റൊന്നിൽനിന്നു ഭിന്നമാണെന്ന് അറിയുന്നതെങ്ങനെ? വ്യാവർത്തകമായ ചില ലക്ഷണങ്ങൾ, ചില ഗുണങ്ങൾ, ഉള്ളതുകൊണ്ട്. ഗുണങ്ങളില്ലാത്തിടത്തു ഭേദമെങ്ങനെ വരും? അപ്പോൾ, ആത്മാക്കൾ രണ്ടില്ല: ഒന്നേയുള്ളു. നിങ്ങൾ പറയുന്ന ആ പരമാത്മാവ് (വേറേ) വേണ്ട. ഈ ആത്മാവുതന്നെയാണത്. ആ ഒന്നിനെ പരമാത്മാവെന്നു വിളിക്കുന്നു: ആ ഒന്നിനെത്തന്നെ ജീവാത്മാവെന്നും മറ്റും വിളിക്കുന്നു: ആത്മാവു വിഭുവാണെന്നു പറയുന്ന സാംഖ്യപ്രഭൃതികളായ ദ്വൈതികളേ, നിങ്ങൾക്കു രണ്ട് അപരിമിതങ്ങളെ എങ്ങനെ ഉളവാക്കാൻ കഴിയും? ഒന്നേ ഉണ്ടാകൂ. മറ്റെന്താണ് (അപരിമിതമാകുക)? ഇതാണ് അപരിമിതമായ ആത്മാവ്: മറ്റുള്ളതെല്ലാം ഇതിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണ്. ബൗദ്ധൻ ഇവിടെ നിലയ്ക്കുന്നു: എന്നാൽ അതിന്റെ വിരാമം ഇത്രകൊണ്ടുമായില്ല.

കേവലം നിരൂപണാത്മകമായ ഒരു ദുർബ്ബലനിലപാടല്ല അദ്വൈതം. മറ്റുള്ളവർ അതിരുവിട്ടടുക്കുമ്പോൾ അവരെ അദ്വൈതി നിരൂപിക്കുന്നു: നിഷ്പ്രയാസം ദൂരെ എടുത്തെറിയുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ സ്വന്തമായ നിലപാട് അദ്വൈതി രൂപപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. നിരൂപണവും ഗ്രന്ഥപ്രദർശനവുംകൊണ്ട് അടങ്ങാതെ നിരൂപിക്കുന്നവൻ അദ്വൈതിമാത്രമാണ്. നിങ്ങൾ (ബൗദ്ധൻ) പറയുന്നു, പ്രപഞ്ചം നിത്യപ്രചലിതമായ ഒരു വസ്തുവാണെന്ന്. വ്യഷ്ടിയിലെല്ലാം ചലനമുണ്ട്. നിങ്ങളും മേശയുമൊക്കെ ചലിക്കയാണ്. എവിടെയും ചലനമുണ്ട്. നിങ്ങളും മേശയുമൊക്കെ ചലിക്കയാണ്. എവിടെയും ചലനമാണ്: സംസാരമാണ്. ഇതു ജഗത്താണ്. അതിനാൽ (ഉറച്ച) ഒരു വ്യക്തിത്വം ജഗത്തിലുണ്ടാവുക സാദ്ധ്യമല്ല: കാരണം, വ്യക്തിത്വം മാറ്റമറ്റ ഒന്നാവണം. മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തിത്വം അശക്യം. പദനിഷ്ഠമായ വൈരുദ്ധ്യമാണിവിടെ. നമ്മുടെ ഈ കൊച്ചുലോകത്തിൽ, ഈ ജഗത്തിൽ, വ്യക്തിത്വമെന്നൊന്നില്ല. വിചാരവും വികാരവും, മനസ്സും ശരീരവും, മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും ചെടികളുമൊക്കെ സദാ മാറിമറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. പക്ഷേ പ്രപഞ്ചത്തെയാകമാനം ഒരൊറ്റയായി എടുത്തുനോക്കുക. അതിനു മാറാനോ അനങ്ങാനോ കഴിയുമോ? തീർച്ചയായുമില്ല. കൂടുതൽ പതുക്കെ ചലിക്കുന്നതോ ചലിക്കാത്തതോ ആയ ഒന്നിനെ അപേക്ഷിച്ചേ ചലനം സാദ്ധ്യമാകൂ. അതുകൊണ്ട് പ്രപഞ്ചമാസകലം, ഒരൊറ്റയെന്ന നിലയിൽ നിശ്ചലമാണ്. അവികാരിയാണ്. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഒരു വ്യക്തിയാകുന്നതു നിങ്ങളെല്ലാവരും ചേർന്ന് അതാകുമ്പോഴാണ്, ആകുമ്പോൾമാത്രം: ‘‘ഞാനാണ് പ്രപഞ്ചം’’[1] എന്ന സാക്ഷാത്കാരം

1 ആത്മൈവേദം സർവം (ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 7.25.2)

കൈവരുമ്പോഴാണ്. അതിനാൽ വേദാന്തി പറയുന്നു, രണ്ടുള്ളിട ത്തോളം കാലം ഭയത്തിന്നറുതി വരികയില്ലെന്ന്.[1] മറ്റൊരുവനെ കാണാ തെയും മറ്റൊരുവൻെറ സത്ത അനുഭവപ്പെടാതെയും വരുമ്പോഴേ, എല്ലാം ഒന്നാകുമ്പോഴേ, ഭയം തീരൂ; സംസാരം മാഞ്ഞുപോകൂ. അതി നാൽ അദ്വൈതം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു, മനുഷ്യൻ വ്യക്തിയാകുന്നത് അവന്നു സാമാന്യഭാവം വരുമ്പോഴാണെന്നും, മറിച്ച് വ്യഷ്ടിഭാവത്തില ല്ലെന്നും. നിങ്ങൾ അമരനാകുന്നത് സ്വയം പ്രപഞ്ചമാകുമ്പോഴാണ്. അപ്പോൾ പ്രപഞ്ചമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നത് ഈശ്വരനെന്നു വിളിക്ക പ്പെടുന്നതുതന്നെ, സത്തയെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നതുതന്നെ, പൂർണ്ണമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നതുതന്നെ. നമ്മളും നമ്മുടെ മനോഭാവമുള്ള മറ്റുള്ളവരും കാണുന്ന വൈവിദ്ധ്യപൂർണ്ണമായ ലോകം അഭിന്നമായ ആ ഏകസത്ത യാണ്. കുറേ മെച്ചപ്പെട്ട കർമ്മം ചെയ്തിട്ടുള്ളവരും കുറേ മെച്ചപ്പെട്ട മനോഭാവമുള്ളവരും മരിക്കുമ്പോൾ അതിനെ (ഏകസത്തയെ) സ്വർഗ്ഗ മായി ദർശിക്കുന്നു: അവിടെ ഇന്ദ്രനെയും മറ്റും കാണുകയും ചെയ്യു ന്നു. അവരെക്കാൾ മികച്ചവർ അതിനെത്തന്നെ ബ്രഹ്മലോകമായി കാണുന്നു. പൂർണ്ണതയടഞ്ഞവർ ഭൂമിയോ സ്വർഗ്ഗമോ മറ്റു ലോകങ്ങളോ കാണുകയില്ല. ഈ പ്രപഞ്ചം മാഞ്ഞുപോയിരിക്കും: തത്സ്ഥാനത്ത് ബ്രഹ്മം അവശേഷിക്കും.

ബ്രഹ്മത്തെ അറിയാൻ കഴിയുമോ? സംഹിതയിൽ അനന്തം എങ്ങ നെ ആലേഖിതമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇവിടെ ആഭ്യന്തരമായ അനന്തത്തെയാണ് കാട്ടിയിരിക്കുന്നതെന്നു നമുക്കറിവാകും. ഒന്നാ മത്തേത് മാംസപേശികളുടെ അനന്തത: ഇവിടെ ചിന്തയുടെ അനന്തതയാണ് നമുക്കു കിട്ടാൻ പോകുന്നത്. അവിടെ വിധിപര മായ വാകൃങ്ങളിൽ അനന്തതയെ ചിത്രീകരിക്കാനായിരുന്നു യത്നം. ഇവിടെ ആ ഭാഷയ്ക്ക് തോൽവിയാണ്: നിഷേധത്തിൻെറ ഭാഷയിലാണ് അതു ചിത്രീകരിക്കാൻ യത്നിക്കുന്നത്. ഇവിടെ ഈ പ്രപഞ്ചമിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മമാണിതെന്നു സമ്മതിച്ചാൽത്തന്നെ ഇതു നമുക്കറിയാമോ? വയ്യേ വയ്യാ. വീണ്ടും ഈ സംഗതി വളരെ വ്യക്ത മായി നിങ്ങൾ ധരിക്കണം. വീണ്ടും വീണ്ടും ഈ സംശയം നിങ്ങൾക്കു ണ്ടാകും. ഇതു ബ്രഹ്മമാണെങ്കിൽ ഇതറിയുന്നതെങ്ങനെ? വിജ്ഞാതാ രമരേ കേന വിജാനീയാത്?[2] ''അറിയുന്നവനെ എന്തുകൊണ്ടറിയാം?'' എങ്ങനെയാണ് അറിയുന്നവനെ അറിയുക? കണ്ണ് എല്ലാം കാണുന്നു. എന്നാൽ സ്വയം കാണുന്നുണ്ടോ? അസാദ്ധ്യം. അറിവെന്ന വസ്തുത തന്നെ കീഴ്ക്കിടയിലേക്കുള്ള ഒരു പോക്കാണ്. ആര്യസന്താനങ്ങളേ, ഇതു നിങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കണം. ഇതിൽ വലുതായ ഒരു കഥ (മറഞ്ഞു) കിടക്കുന്നു. ആ സംഗതിയാണ് നിങ്ങളുടെ അടുത്തെത്തുന്ന പാശ്ചാത്യ പ്രലോഭനങ്ങൾക്കെല്ലാമുള്ള അതിഭൗതികമായ അടിസ്ഥാനം; ഐന്ദ്രിയ

1 ദ്വിതീയാദ്വൈ ഭയം ഭവതി. (ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 1.4.2)

2 ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 2.4.14

ജ്ഞാനത്തെക്കാൾ വലുതായിട്ടൊന്നുമില്ല. പൗരസ്ത്യദേശത്ത് നമ്മുടെ വേദങ്ങളിൽ പറയുന്നു, ഈ ജ്ഞാനം വസ്തുതത്ത്വത്തെക്കാൾ താണപടിയിലുള്ളതാണെന്ന്. കാരണം, ജ്ഞാനം എപ്പോഴും ഒരു പരിമിതിയാണ്. നിങ്ങൾ ഒരു വസ്തു അറിയാൻ ഒരുങ്ങിയാലുടനെ നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് അതിനെ പരിമിതമാക്കുന്നു. മുത്തുച്ചിപ്പി മുത്തുണ്ടാക്കുന്ന ആ ദൃഷ്ടാന്തത്തിലേക്കു മടങ്ങുക. അപ്പോൾ കാണാം അറിവ് ഒരു പരിമിതിയാണെന്ന്: ഒരു വസ്തുവിനെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ബോധത്തിൽ പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്: അതിനെ പൂർണ്ണമായൊട്ടറിയുന്നുമില്ല. എല്ലാ അറിവിനെപ്പറ്റിയുമുള്ള പരമാർത്ഥമാണിത്. അപ്പോൾ അനന്ത ത്തെപ്പറ്റിയും ഇതത്രയും ശരിയല്ലാതെ വരുമോ? എല്ലാ അറിവിൻെറയും സാരവും സാക്ഷിയും, അറിവെല്ലാമുണ്ടാകുവാൻ അവശ്യം വേണ്ടവ നും, നിർഗുണനും, സമസ്തപ്രപഞ്ചസാക്ഷിയും, നമ്മുടെ ആത്മാവിൽ കുടികൊള്ളുന്ന സാക്ഷിയുമായ അവനെ അങ്ങനെ പരിമിതനാ ക്കുവാൻ കഴിയുമോ? അവനെ അറിയുന്നതെങ്ങനെ? എന്തുകൊണ്ട വനെ കെട്ടിമുറുക്കാം? ഓരോന്നും, പ്രപഞ്ചമൊട്ടാകെത്തന്നെ, അത്തരം ഒരു മിഥ്യായത്നമാണ്. അനന്തമായ ഈ ആത്മാവ് സ്വന്തം മുഖം കാണാൻ ശ്രമിക്കയാണെന്നു തോന്നും. ഏറ്റവും താണ ജന്തുക്കൾ മുതൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ദേവതവരെ അവനെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണാടികൾപോലെയാണ്: ഇവയൊക്കെ പോരെന്നു കണ്ട് മറ്റു പലതും അവൻ കൈക്കൊള്ളുന്നു. ഒടുവിൽ മനുഷ്യശരീരത്തിൽവെച്ച് അവന റിയുന്നു, അതു പരിമിതമാണെന്നും, പരിമിതത്തിൽ അപരിമിതം ആവി ഷ്കൃതമാകുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും. പിന്നെ ഉണ്ടാകുന്നതു പിൻവാങ്ങ ലാണ്, വൈരാഗ്യമെന്നത്രേ ഇതിൻെറ പേര്. ഇന്ദ്രിയങ്ങളിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങുക; 'ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലേക്കു കടന്നുചെല്ലരുത്', വൈരാഗ്യത്തി ൻെറ മുദ്രാവാക്യമിതാണ്. ഇതാണ് സദാചാരത്തിൻെറയെല്ലാം, സുസ്ഥി തിയുടെയെല്ലാം മുദ്രാവാക്യം. പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ആരംഭം തപസ്യയിലും ത്യാഗത്തിലുമാണെന്ന് നാം കരുതുന്നു: ഈ വസ്തുത ഓർക്കേണ്ടതാണ്. പിന്നിലേക്കു പിന്നിലേക്കു പോകുംതോറും രൂപങ്ങളെല്ലാം നമുക്കു കാണാറാകും. അവയെല്ലാം ഓരോന്നായി നാം തള്ളിക്കളകയാണ്. ഒടുവിൽ വാസ്തവത്തിൽ നാമെന്തോ അതായിട്ടവശേഷിക്കുന്നു. ഇതാ ണു മോക്ഷം. വിജ്ഞാതാരമരേ കേന വിജാനീയാത്? ഈ ആശയം നാം ധരിക്കേണ്ടതാണ്. ''അറിയുന്നവനെ അറിയുന്നതെങ്ങനെ?'' അറിയുന്നവനെ അറിയുക സാദ്ധ്യമല്ല. അറിയപ്പെട്ടാൽ, അവൻ അറിയു ന്നവനല്ല. കണ്ണാടിയിൽ നമ്മുടെ കണ്ണു കാണുമ്പോൾ ആ പ്രതിബിംബം കണ്ണല്ല: അതു മറ്റൊന്നാണ് – വെറുമൊരു പ്രതിബിംബം. അപ്പോൾ നാമാകുന്ന ആത്മാവ്, സാമാന്യം, അനന്തസത്ത, വെറുമൊരു സാക്ഷി യാണെങ്കിൽ എന്തു പ്രയോജനം? നമ്മെപ്പോലെ ജീവിക്കാനും, ചലി ക്കാനും, പ്രപഞ്ചോപഭോഗം കൈവരുത്താനും അതിനു സാദ്ധ്യമല്ല. സാക്ഷിത്തു രമിക്കാൻ

കഴിയുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ആളുകൾക്കു മനസ്സി ലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. അവർ പറയുന്നു; ''ഓ, ഹിന്ദുക്കളായ നിങ്ങൾ സാക്ഷികളാണെന്ന ഈ വാദത്തിലൂടെ അനങ്ങാൻ വയ്യാത്തവരും വകയ്ക്കു കൊള്ളരുതാത്തവരുമായിരിക്കുന്നു!'' ഒന്നാമത്, സാക്ഷിക്കു മാത്രമേ രമിക്കാൻ കഴിയൂ. ഒരു ഗുസ്തിമത്സരമുണ്ടെന്നു വെയ്ക്കുക. ആരാണതിൽ രസിക്കുന്നത്? അതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവരോ അതോ വെളിയിൽനിന്ന് അതു കാണുന്നവരോ? ജീവിതത്തിലുള്ള വല്ലതിന്റെ യും സാക്ഷിയാകുന്നതോടൊപ്പം അതു കൂടുതൽ രസിക്കാനും കഴിയു ന്നു. ഇതാണ് ആനന്ദം. അതിനാൽ അനന്തമായ ആനന്ദം വേണമെ ങ്കിൽ, പ്രപഞ്ചത്തിന്റെയെല്ലാം സാക്ഷിയാകുക. അപ്പോൾ മാത്രമേ നാം മുക്തരായിത്തീരൂ. ആഗ്രഹമില്ലാതെ, സ്വർഗ്ഗത്തെത്തണമെന്ന വിചാ രം കൂടാതെ, നിന്ദിക്കണമെന്നോ സ്തുതിക്കണമെന്നോ കരുതാതെ, പ്രവർത്തിക്കാൻ സാക്ഷിക്കേ കഴിയൂ. സാക്ഷിക്കു മാത്രമേ രമിക്കാ നാവൂ; മറ്റാർക്കും വയ്യ.

അദ്വൈതത്തിന്റെ സാന്മാർഗ്ഗികവശത്തെക്കുറിച്ചു പറയുമ്പോൾ, അതിഭൗതികവും ആചാരപരവുമായ അതിന്റെ വശങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു വസ്തുതയുണ്ട്. അതാണു മായാസിദ്ധാന്തം. അദ്വൈതദർശനത്തി ലുള്ള ഓരോ വാദമുഖവും ധരിക്കാൻ വത്സരങ്ങളും വിശദീകരിക്കാൻ മാസങ്ങളും വേണം. അതിനാൽ, കൂട്ടത്തിൽ, അവയെ സ്പർശിക്കുക മാത്രം ചെയ്യുന്ന എനിക്ക് നിങ്ങൾ മാപ്പുതരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഏതു കാലത്തും ധരിക്കാൻ ഏറ്റവും വിഷമം പിടിച്ച ഒന്നായിട്ടാണ് ഈ മായാവാദം നിലനിന്നുപോന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയട്ടെ, ഇതൊരു വാദമേ അല്ല. ദേശകാലനിമിത്തങ്ങളെ കുറേക്കൂടി ലഘൂകരിച്ചു നാമരൂപങ്ങളാക്കിയിരിക്കയാണ്. കടലിലെ ഒരല സങ്കല്പി ക്കുക. രൂപത്തിലും നാമത്തിലും മാത്രമേ അല കടലിൽനിന്നു വ്യത്യസ്ത മായിട്ടുള്ളൂ. അലയിൽനിന്നു ഭിന്നമായി നാമരൂപങ്ങൾക്കു സത്തയേ യില്ല; അലയോടു ചേർന്നുമാത്രമാണ് ഇവയുടെ നില. അല അമർന്നു പോയേക്കും. പക്ഷേ, അലയോടു ചേർന്നിരുന്ന നാമരൂപങ്ങൾ എന്നെ ന്നേക്കുമായി മാഞ്ഞുപോയാലും, വെള്ളം എത്ര ഉണ്ടായിരുന്നോ അത്രയും കാണും. അതുപോലെ, ഞാനും നിങ്ങളും തമ്മിലും, മൃഗ ങ്ങളും മനുഷ്യനും തമ്മിലും, ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും തമ്മിലുമുള്ള ഭേദമുണ്ടാക്കുന്നത് ഈ മായയാണ്. വാസ്തവത്തിൽ ദശലക്ഷക്കണ ക്കിനുള്ള സത്ത്വങ്ങളിൽ ആത്മാവിനെ കുടുക്കുന്നു എന്ന തോന്ന ലുളവാക്കുന്നതു മായയാണ്. നാമരൂപങ്ങളിലൂടെ മാത്രമാണുതാനും ഈ സത്ത്വങ്ങൾ പരസ്പരം വ്യത്യസ്തമായനുഭവപ്പെടുന്നതും. ആത്മാ വിനെ തനിയെ വിട്ടേച്ചാൽ, നാമരൂപങ്ങളെ വെടിഞ്ഞാൽ, വൈചിത്ര്യ ങ്ങളെല്ലാം എന്നെന്നേക്കുമായി മാഞ്ഞുപൊയ്ക്കൊള്ളും. അപ്പോൾ

യഥാർത്ഥത്തിൽ നിങ്ങളാരോ അതായിത്തീരുംതാനും. ഇതത്രേ മായ.[1]

ഇതൊരു സിദ്ധാന്തമല്ല, പിന്നെയോ വസ്തുസ്ഥിതികഥനംമാത്രം. ഈ മേശ ഉണ്ടെന്നു യാഥാതഥ്യവാദി പറയുമ്പോൾ അയാളുടെ വിവക്ഷ അതിൻേറതായ ഒരു സ്വതന്ത്രസത്ത അതിനുണ്ടെന്നാണ്: മേശ പ്രപഞ്ചത്തിലുള്ള മറ്റൊന്നിൻെറയും സത്തയെ ആശ്രയിക്കുന്നി ല്ലെന്നാണ്: പ്രപഞ്ചം മുച്ചൂടും നശിച്ചാലും ഇപ്പോഴെന്നപോലെ എപ്പോ ഴും അതവശേഷിക്കുമെന്നാണ്. അല്പം ചിന്തിച്ചാൽ ഇതു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു കാണാം. ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ വസ്തുതകൾക്കെല്ലാം അന്യോന്യാപേക്ഷയുണ്ട്. അന്യോന്യബന്ധവുമുണ്ട്. ഏതിങ്കിലുമൊന്നി ൻെറ സത്ത മറ്റൊന്നിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ വസ്തുക്കളെ നാമറിയുന്നതു മൂന്നു ഘട്ടങ്ങളിലായിട്ടാണ്. ഒന്നാമത്തേത്, ഓരോ വസ്തുവും ഓരോ വ്യക്തിയാണ്. മറ്റെല്ലാറ്റിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തവുമാണ് എന്ന അറിവാണ്. രണ്ടാമത്തേത്, വസ്തുതകൾക്ക് (അന്യ)ബന്ധവും അന്യോന്യബന്ധവുമുണ്ടെന്നതത്രേ. മൂന്നാമത്തേത്, ഒന്നേയുള്ളു; അതു നാം പലതായി കാണുകയാണ്. അജ്ഞൻമാർക്ക് ഈശ്വരനെക്കുറിച്ചു ണ്ടാകുന്ന ആദ്യത്തെ അറിവു പ്രപഞ്ചത്തിനു വെളിയിലെവിടെയോ ആണ് ഈശ്വരനെന്നത്രേ. അതായത്, ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പം ഏറ്റവും മാനുഷമാണ്. മനുഷ്യൻ ചെയ്യുന്നതുതന്നെയാണ് ഈശ്വരൻ ചെയ്യുന്നതും: കുറേക്കൂടി വലുതും ഉയർന്നതുമായ ഒരു തോതിലെന്നേ യുള്ളു. ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള ഈ ആശയം എത്ര അയുക്തികവും അപര്യാപ്തവുമാണെന്നു ചുരുക്കത്തിൽ തെളിയിച്ചതു നാം കണ്ടു. രണ്ടാമത്തേത് എമ്പാടും വ്യക്തമായിക്കാണുന്ന ഒരു ശക്തിയെപ്പറ്റി യുള്ള ആശയമാണ്. ചണ്ഡി (ദേവീമാഹാത്മ്യം)യിൽ കാണുന്ന യഥാർത്ഥവ്യക്തിത്വമുള്ള ഈശ്വരനാണ് ഇത്: പക്ഷേ, ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളു, വെറും സദ്ഗുണങ്ങളുടെമാത്രം ഇരിപ്പിടമായി കല്പിക്കപ്പെടുന്ന ഈശ്വര നല്ല. ഈശ്വരനും ചെകുത്താനും – ഇങ്ങനെ രണ്ടീശ്വരൻമാർ – ഉണ്ടാ കുക ശക്യമല്ല. ഈശ്വരൻ ഒന്നാകാനേ തരമുള്ളു. അവിടുന്നു നല്ലവനും ചീത്തയുമാണെന്നു പറയാൻ ധൈര്യപ്പെടണം. ഒരേ ഒരീശ്വരനെ കൈക്കൊണ്ടിട്ട്, ന്യായമായി ഇതിൽനിന്നുളവാകുന്ന ഫലങ്ങൾ സ്വീകരി ക്കണം. ചണ്ഡിയിലുണ്ട്; ''എല്ലാ സത്ത്വങ്ങളിലും ശാന്തിയായി വർത്തി ക്കുന്ന ദിവ്യമാതാവിനു നമസ്കാരം: എല്ലാ സത്ത്വങ്ങളിലും വിശുദ്ധി യായി വർത്തിക്കുന്ന അവിടേക്കു നമസ്കാരം.''[2] 'വിശ്വരൂപൻ' എന്ന് ഈശ്വരനെ വിളിക്കകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഫലങ്ങളെല്ലാം കൈക്കൊ ള്ളണം, ''ഗാർഗി, ഇതെല്ലാമാനന്ദമാണ്; ആനന്ദമുള്ളിടത്തെല്ലാം ദിവ്യത

---

1 വിസ്തൃതപഠനത്തിനു ജ്ഞാനയോഗം 6–8 അദ്ധ്യായങ്ങൾ കാണുക. (വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവ്വസ്വം രണ്ടാം ഭാഗം)

2 യാ ദേവീ സർവ്വഭൂതേഷു ശാന്തിരൂപേണ സംസ്ഥിതാ
നമസ്തസ്യൈ നമസ്തസ്യൈ നമസ്തസ്യൈ നമോ നമഃ.
(ദേവീമാഹാത്മ്യം 5. 23)

യുടെ അംശവുമുണ്ട്.'' ഇഷ്ടംപോലെ അതുപയോഗിക്കാം. എന്റെ മുമ്പിലുള്ള ഈ വെളിച്ചത്തിൽ ദരിദ്രനായ ഒരുവന്ന് നൂറു രൂപ കൊടുക്കാം: നിങ്ങളുടെ പേരിൽ ഒരുവന്നു കള്ള പ്രമാണമുണ്ടാക്കാം. രണ്ടുപേർക്കും കിട്ടുന്ന വെളിച്ചം ഒന്നുതന്നെ. ഇതു രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടമാണ്. മൂന്നാമത്തെ ഘട്ടത്തിൽ ഈശ്വരൻ ഉള്ളിലുമല്ല, വെളിയിലുമല്ല. മറിച്ച്, ഈശ്വരൻ, പ്രകൃതി, ആത്മാവ്, പ്രപഞ്ചം – ഇവയൊക്കെ പര്യായങ്ങളായിത്തീരുന്നു. രണ്ടു വസ്തുക്കൾ കാണപ്പെടുന്നില്ല; അതിഭൗതികാർത്ഥമുള്ള വാക്കുകൾ നമ്മെ ഭ്രമിപ്പിച്ചു എന്നുമാത്രം. നാം ശരീരമാണെന്നും നമുക്കൊരാത്മാവുണ്ടെന്നും, രണ്ടും ചേർന്നതാണ് നാമെന്നും സങ്കല്പിച്ചിരിക്കയാണ്. ഇതെങ്ങനെയാകും? ചിന്തിച്ചു നോക്കുക. നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു യോഗിയുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾക്ക റിയാം, സ്വയം ചൈതന്യമാണെന്ന്: അയാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശരീരം മറഞ്ഞുപോകുന്നു. സ്വയം ഒരു ശരീരമാണെന്നു സാധാരണ ക്കാരൻ കരുതുന്നു: ചൈതന്യമെന്ന ആശയം, അയാളെ സംബന്ധിച്ചിട ത്തോളം മറഞ്ഞുപോയിരിക്കയാണ്. ശരീരവും ആത്മാവുമൊക്കെ മനു ഷ്യനുണ്ടെന്ന അതിഭൗതികമായ ആശയങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഇവയെ ല്ലാം സമകാലികങ്ങളെന്നു നാം കരുതുകയാണ്. ഒരവസരത്തിൽ ഒന്നു മാത്രം, ജഡമനുഭവപ്പെടുമ്പോൾ ഈശ്വരനെപ്പറ്റി പറയരുത്. കാര്യം, കാര്യംമാത്രം, ആണ് നിങ്ങൾക്കനുഭവപ്പെടുന്നത്: കാരണം അനുഭവ പ്പെടുന്നില്ല. കാരണമനുഭവപ്പെടുമ്പോൾ, കാര്യം മറഞ്ഞുപോകും. അപ്പോൾ ഈ ലോകമെവിടെ? അതാരു തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി?[1]

''സതതബോധവും കേവലാനന്ദവുമായി, അപരിമിതവും ഗുണാതീതവുമായി, നിരുപമവും നിത്യമുക്തവുമായി, ആകാശംപോലെ നിരവധിയായി, നിഷ്കലവും നിർവികല്പവും പൂർണ്ണവുമായി നിലകൊള്ളുന്ന ബ്രഹ്മം, വിജ്ഞനായ ഋഷേ, ജ്ഞാനിയുടെ സമാഹിതമായ ഹൃദയത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നു.''

''പ്രകൃതിയുടെ വികൃതികൾ എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി അസ്തമിക്കുമ്പോൾ, ഭാവനകൾക്കെല്ലാമതീതമായ ഭാവനയായി, എല്ലാറ്റിനും സമവും എന്നാൽ അസമാനവുമായി, അപ്രമേയമായി, വേദങ്ങളുടെ പൊരുളായി, നമ്മുടെ സത്തയുടെ സാരമായി, പൂർണ്ണമായിട്ടുള്ള ബ്രഹ്മം, വിജ്ഞനായ ഋഷേ, ജ്ഞാനിയുടെ സമാഹിതമായ ഹൃദയത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നു.''

''ജനനമരണാതീതമായി, അപരിമിതവും നിസ്തുലവുമായി, മഹാപ്രലയത്തിലാണ്ട പ്രപഞ്ചസാകല്യംപോലെ, എമ്പാടും നിറഞ്ഞതും അലയറ്റതുമായ വെള്ളപ്പരപ്പുപോലെ, നിശ്ശബ്ദവും ശാന്തവുമായി, ദൃശ്യരഹിതവും നിർവിവാദവും അജ്ഞവിജ്ഞാദിഭേദശൂന്യവുമായിട്ടുള്ള

1 ക്വ ഗതം കേന വാ നീതം കുത്ര ലീനമിദം ജഗത്.
(വിവേകചൂഡാമണി 448)

ബ്രഹ്മം, വിജ്ഞനായ ഋഷേ, ജ്ഞാനിയുടെ സമാഹിതമായ ഹൃദയത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നു.''[1]

ഇതും ഉണ്ടാകും: അപ്പോൾ പ്രപഞ്ചമില്ല.

ഈ ബ്രഹ്മം, സത്ത, അജ്ഞാതവും അജ്ഞേയവുമാണെന്ന് നാം കണ്ടു. അജ്ഞേയതാവാദിയുടെ ഭാഷയിൽ പറയുകയല്ല: മറിച്ച്, ബ്രഹ്മത്തെ അറിയുക എന്നതുതന്നെ ഒരപരാധമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇപ്പോൾ അതുതന്നെയാണ് നിങ്ങൾ. ബ്രഹ്മം ഈ മേശയല്ല: എങ്കിലും ഈ മേശയുമാണ് എന്നു നാം കണ്ടു. നാമരൂപങ്ങൾ എടുത്തു മാറ്റുക: പിന്നെ യഥാർത്ഥമെന്തോ അതാണ് ബ്രഹ്മം. വാസ്തവത്തിൽ അതാണ് എല്ലാം.

''സ്ത്രീയും പുരുഷനും കുമാരനും കുമാരിയും അങ്ങാണ്. വൃദ്ധ നെന്ന നിലയിൽ വടി ഊന്നിനില്ക്കുന്നതും അങ്ങുതന്നെ. പ്രപഞ്ചത്തി ലുള്ള സർവസ്വവും അങ്ങുതന്നെ.''[2] ഇതാണ് അദ്വൈതമതത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം. കുറച്ചു വാക്കുകൾകൂടി. വസ്തുസാരത്തിൻെറ വ്യാഖ്യാനം കുടികൊള്ളുന്നത് ഇതിലാണെന്നു കാണാം. യുക്തിവാദത്തിൻെറയും ശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിൻെറയും മുന്നേറ്റത്തിന്നെതിരായി നമുക്ക് ഉറച്ചു നില്ക്കാവുന്നതും ഇവിടെ മാത്രമാണെന്നു നാം കണ്ടു. യുക്തിക്കു നില്ക്കാവുന്ന ഉറച്ച അടിസ്ഥാനം, ഒടുക്കം, ഇതാണ്. അതേസമയം, ഭാരതീയവേദാന്തി, താൻ പിന്നിട്ട പടികളെ ശപിക്കുന്നുമില്ല: പിന്തിരി ഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ അവയെക്കുറിച്ചു കൃതജ്ഞതയാണ് അയാൾക്കു ണ്ടാകുന്നത്. അവ ശരിയായിരുന്നു എന്ന് അയാൾക്കറിയാം. പക്ഷേ തെറ്റായിട്ടാണ് അവയെ കണ്ടത്: തെറ്റായി വർണ്ണിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉള്ള ഒരേയൊരു സത്യംതന്നെയായിരുന്നു അവ: അവയെ മായയിൽ ക്കൂടി കണ്ടു എന്നുമാത്രം. അതിനെ വളച്ചൊടിച്ചിരിക്കാം. എങ്കിലും അതു സത്യം, കേവലം സത്യം, അജ്ഞൻ പ്രകൃതിക്കു

1 കിമപി സതതബോധം കേവലാനന്ദരൂപം
നിരുപമമതിവേലം നിത്യമുക്തം നിരീഹം
നിരവധി ഗഗനാഭം നിഷ്കലം നിർവികല്പം
ഹൃദി കലയതി വിദ്വാൻ ബ്രഹ്മപൂർണം സമാധൗ
പ്രകൃതിവികൃതിശൂന്യം ഭാവനാതീതഭാവം
സമരസമസമാനം മാനസംബന്ധദൂരം
നിഗമവചനസിദ്ധം നിത്യമസ്മത്പ്രസിദ്ധം
ഹൃദി കലയതി വിദ്വാൻ ബ്രഹ്മപൂർണം സമാധൗ.
അജരമമരമസ്താഭാസവസ്തുസ്വരൂപം
സ്തിമിതസലിലരാശിപ്രഖ്യമാഖ്യാവിഹീനം
ശമിതഗുണവികാരം ശാശ്വതം ശാന്തമേകം
ഹൃദി കലയതി വിദ്വാൻ ബ്രഹ്മ പൂർണം സമാധൗ.
(വിവേകചൂഡാമണി 409–411)

2 ത്വം സ്ത്രീ ത്വം പുമാനസി ത്വം കുമാര ഉത വാ കുമാരീ
ത്വം ജീർണോ ദണ്ഡേന വഞ്ചസി ത്വം ജാതോ ഭവസി വിശ്വതോമുഖഃ.
(ശ്വേതാശ്വതരോപനിഷത് 4.3)

വെളിയിലായി കണ്ട ഈശ്വരൻ, അല്പജ്ഞൻ പ്രപഞ്ചത്തിൽ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതായി കണ്ട ഈശ്വരൻ, വിജ്ഞൻ തൻെറ ആത്മാവായി പ്രപഞ്ചമെല്ലാമായി, സാക്ഷാത്കരിച്ച ഈശ്വരൻ, ഇവരെല്ലാം ഒരേയൊരു സത്തതന്നെ, പല നിലപാടുകളിൽനിന്നു കാണപ്പെടുന്ന ഒരേയൊരു വസ്തു. മായ യുടേതായ പല കണ്ണടകളിലൂടെ കാണപ്പെടുകയാണ്, പല മനസ്സുക ളാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുകയാണ്. അങ്ങനെയാണ് വ്യത്യാസമെല്ലാം ഉണ്ടാ യത്. പോരാ, ഒരു ദർശനം മറ്റേതിലേക്കു നയിക്കണം. ശാസ്ത്രവും സാമാന്യജ്ഞാനവും തമ്മിലുള്ള ഭേദമെന്ത്? ഇരുളിൽ തെരുവിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുക. അസാമാന്യമായ വല്ലതുമവിടെ നടക്കയാണെങ്കിൽ, വഴിപോക്കരിലൊരുവനോട് അതിൻെറ കാരണം ചോദിക്കുക. പ്രേതമാ ണതു ചെയ്തതെന്നായിരിക്കും ഒന്നിനു പത്തും പറയുക. വെളിയി ലുള്ള പ്രേതങ്ങളെയും ഭൂതങ്ങളെയും തേടി അയാൾ പുറപ്പെടുകയാണ് എപ്പോഴും. കാരണം, അജ്ഞതയുടെ സ്വഭാവംതന്നെ കാര്യത്തിനു വെളിയിൽ കാരണം തേടലാണ്. ഒരു കല്ലു വീഴുമ്പോൾ ചെകുത്താനോ പ്രേതമോ ആണ് അതെറിഞ്ഞത് എന്നത്രേ അജ്ഞൻ പറയുക. പക്ഷേ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ പറയുന്നത്, അതു പ്രകൃതിയുടെ നിയമം, ഗുരുത്വനിയ മമാണെന്നാകും.

ശാസ്ത്രവും മതവും തമ്മിൽ എവിടെയുമുള്ള പോരാട്ടമെന്ത്? വെളി യിൽനിന്നുടലെടുക്കുന്ന ഒട്ടേറെ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾകൊണ്ടു മതങ്ങളെ മൂടിയിരിക്കയാണ്. ഉദാഹരണമായി സൂര്യനെ ഭരിക്കാൻ ഒരു ദേവൻ, ചന്ദ്രനെ മറ്റൊരു ദേവൻ – ഈ പോക്കിനു വിരാമമില്ല. വ്യത്യാസമെല്ലാം ഉണ്ടാക്കുന്നത് ഒരു ഭൂതമാണ്. എല്ലാവരും യോജിക്കുന്നത് വ്യാഖ്യേയ ത്തിനു വെളിയിലാണ് ഈ ഭൂതങ്ങളെല്ലാമെന്ന നിഗമനത്തിലത്രേ. ശാസ്ത്രമെന്നുവെച്ചാൽ, വ്യാഖ്യേയത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തിൽത്തന്നെ അതി ൻെറ കാരണം തിരയുന്നു എന്നതാണ്. ശാസ്ത്രം പടിപടിയായി പുരോഗ മിക്കുംതോറും, പ്രകൃതിയിലുള്ള പ്രതിഭാസങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനം ഭൂതങ്ങ ളുടെയും ദേവതകളുടെയും പിടിയിൽനിന്ന്, സ്വയം ഏറ്റെടുത്തുവരുക യാണ്. അദ്വൈതമതവും ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളിൽ അതാണ് ചെയ്തി ട്ടുള്ളത്: അതിനാൽ അതാണ് ഏറ്റവും ശാസ്ത്രീയമായ മതം. പ്രപഞ്ച ബാഹ്യനായ ഒരീശ്വരൻ ചമച്ചതല്ല ഈ പ്രപഞ്ചം: ഇതിനു വെളിയിലുള്ള പ്രതിഭാശാലികളിലൊരുവനുമല്ല അതു ചെയ്തത്. സ്വയം അതു സർജ്ജിക്കുന്നു, സ്വയം വിലയിക്കുന്നു, സ്വയം ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. അനന്തമായ ഒരു സത്ത, ബ്രഹ്മമാണത്. ''തത്ത്വമസി ശ്വേതകേതോ!'' അതു നീയാണ്, ശ്വേതകേതോ!

അങ്ങനെ ഇത്, ഇതു മാത്രമാണ്, മറ്റൊന്നുമല്ല, ശാസ്ത്രീയമായ മതമെന്ന് നിങ്ങൾക്കു കാണാം. പകുതി വിദ്യാഭ്യാസം കൈവന്നിട്ടുള്ള ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൽ ശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒച്ചപ്പാടൊക്കെ ഉണ്ടെ ങ്കിലും, യുക്തിവാദമെന്ന മതത്തെയും യുക്തിയെയും പറ്റി ഇന്നു നടക്കുന്ന ചർച്ചയെല്ലാം നിലവിലുണ്ടെങ്കിലും, നിങ്ങളുടെ വിഭാഗങ്ങൾ ഒന്നടങ്കം വന്നു

ധൈര്യമായി അദ്വൈതം കൈക്കൊള്ളുമെന്നാണ് എൻെറ പ്രത്യാശ. ബഹുജനഹിതമായ ബഹുജനസുഖായ – 'ബഹുജന ങ്ങളുടെ നന്മയ്ക്കും സുഖത്തിനുംവേണ്ടി' എന്ന് ബുദ്ധൻ പറഞ്ഞി ട്ടുള്ള വാക്കുകൾ ഓർത്തുകൊണ്ട്, നിങ്ങൾ ലോകരോടെല്ലാം അദ്വൈ തം പ്രസംഗിക്കുമെന്നും ഞാനാശിക്കുന്നു. നിങ്ങളതു ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ എനിക്കു നിങ്ങളെ ഭീരുക്കളെന്നു കരുതേണ്ടിവരും: ഭീരുത്വത്തെ അടിപ്പെടുത്താൻ വയ്യെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ ഒഴികഴിവു ഭീതിയാണെങ്കിൽ, ഈ സ്വാതന്ത്ര്യം മറ്റുള്ളവർക്കും അനുവദിക്കുക. സാധാരണക്കാരനായ വിഗ്രഹാരാധകനെ തകർക്കാൻ നോക്കരുത്: അയാളെ ചെകുത്താ നെന്നു വിളിക്കരുത്. നിങ്ങളോടു പൂർണ്ണമായി യോജിക്കാത്തവരോടു മതം പ്രസംഗിക്കാൻ തിടുക്കപ്പെടരുത്. നിങ്ങൾ ഒന്നാമത് സ്വയം ഭീരുക്കളാണെന്നു ധരിക്കണം. സമുദായവും, കഴിഞ്ഞ കാലത്തുണ്ടായ നിങ്ങളുടെ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും ഇത്രയേറെ നിങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തു കയാണെങ്കിൽ, ഇവ അജ്ഞന്മാരെ എത്രയേറെ ഭയപ്പെടുത്തുകയും തളയ്ക്കയും ചെയ്യണം? ഇതാണ് അദ്വൈതികളുടെ നിലപാട്. മറ്റുള്ളവ രോടു കനിയണം. സിദ്ധാന്തത്തിൽ മാത്രമല്ല, സാക്ഷാത്കാരത്തിലും. ലോകരൊക്കെ, നാളെത്തന്നെ, അദ്വൈതികളാകാൻ ഈശ്വരൻ ഇടയാ ക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ! പക്ഷേ, അതസാദ്ധ്യമാണെങ്കിൽ, അതിൻെറ തൊട്ടടു ത്തുള്ള വലിയ നല്ലകാര്യം ചെയ്യുകതന്നെ. അജ്ഞർക്കു ഹസ്താവലം ബം നല്കി, പടിപടിയായി, അവർക്കാവുന്നവണ്ണം അവരെ മുന്നോട്ടു നയിക്കാം. ഭാരതത്തിൽ മതപരമായ വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ചുവടുവെയ്പുകളെല്ലാം പുരോഗമനപരമായിട്ടേ ഉള്ളു എന്ന് നമുക്കു ധരിക്കാം. ചീത്തയിൽനിന്നു നല്ലതിലേക്കല്ല, നല്ലതിൽനിന്നു കുറേക്കൂടി നല്ലതിലേക്കാണ് പുരോഗതി.

സദാചാരപരമായ വശത്തെപ്പറ്റി കുറച്ചുകൂടി പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഈയി ടെയായി നമ്മുടെ പയ്യന്മാർ മറ്റാരിൽനിന്നോ പഠിച്ചത് – ആരിൽ നിന്നാണ് പഠിച്ചതെന്നു ഭഗവാന്നേ അറിയാവൂ! – സാനന്ദം പുലമ്പിവരു കയാണ്, അദ്വൈതം മനുഷ്യരെ ദുരാചാരപരരാക്കുംപോലും! നാമെല്ലാം ഒന്നാണ്, എല്ലാവരും ഈശ്വരനുമാണെങ്കിൽ, സദാചാരത്തിൻെറ ആവ ശ്യകതതന്നെ എവിടെ? ഒന്നാമത്, ചാട്ടവാറുകൊണ്ടുമാത്രം അടങ്ങിക്കിട ക്കുന്ന മൃഗീയതയുടെ വാദഗതിയാണിത്. അത്തരം മൃഗങ്ങളാണ് നിങ്ങ ളെങ്കിൽ ആത്മഹത്യക്കൊരുങ്ങാം: അല്ലാതെ, ചാട്ടവാറുകൊണ്ട ടിക്കേണ്ട മനുഷ്യരെന്നഭിമാനിക്കരുത്. ചാട്ട പിൻവലിച്ചാൽ, നിങ്ങളൊ ക്കെ ചെകുത്താന്മാരാകും! ഇതു നേരെങ്കിൽ, നിങ്ങളെയൊക്കെ വക വരുത്തണം. നിങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ ആർക്കും കഴിവില്ല: എപ്പോഴും ചാട്ടയ്ക്കും വടിക്കും കീഴ്പ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞുകൂടുകതന്നെ. പിന്നെ നിങ്ങൾക്കു മുക്തിയില്ല, പോംവഴിയുമില്ല.

രണ്ടാമതായി, സദാചാരത്തിൻെറ വിശദീകരണം അദ്വൈതത്തി ലാണ്, അദ്വൈതത്തിൽമാത്രം. മതങ്ങളെല്ലാം പഠിപ്പിക്കുന്നു സദാചാര ത്തിൻെറ

സാരം പരോപകാരമാണെന്ന്. എന്തുകൊണ്ട്? നിഃസ്വാർത്ഥ രാകൂ! എന്തിനു ഞാൻ നിഃസ്വാർത്ഥനാകണം? ഏതോ ഈശ്വരൻ അങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്? ആ ഈശ്വരൻ എനിക്കു വേണ്ട. ഏതോ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അങ്ങനെ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്? വിധിക്കട്ടെ! അതിനു ഞാനെന്തു വേണം? ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ചേർന്നു പറയട്ടെ; എനിക്കെന്ത്? 'ഓരോരുത്തനും അവനവനുവേണ്ടി: ഏറ്റവും പിമ്പിൽ കിടക്കുന്നവനെ ആരോ (ചെകുത്താൻ) പിടിക്കട്ടെ!' ലോകത്തിൽ ഏറിയകൂറും ആളുകളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമെങ്കിലും ഇത്രമാത്രമാണ് സദാചാരം. ഞാൻ സദാചാരിയാകണമെന്നതിനു യുക്തിയെന്ത്? ഗീതയിൽ നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സത്യമറിയാതെ അതു വിശദമാക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ല. ''എല്ലാവരെയും അവനവനിലും, അവനവനെ എല്ലാവരിലും കാണുന്നവൻ, ഒരേ ഈശ്വരൻ എല്ലാവരിലും കുടികൊള്ളുന്നു എന്നു കാണുന്നവൻ, ആ സിദ്ധൻ ആത്മാവിലൂടെ ആത്മാവിനെ നിഹനിക്കയില്ല.''[1] ആരെ നിങ്ങൾ നോവിച്ചാലും നോവുന്നതു നിങ്ങൾക്കുതന്നെയാണെന്ന് അദ്വൈതത്തിലൂടെ വേണം അറിയുക: അവരൊക്കെ നിങ്ങൾതന്നെയാണെന്നും. നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞാലും ഇല്ലെങ്കിലും, എല്ലാ കൈകൊണ്ടും നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു: എല്ലാ കാലുകൊണ്ടും നിങ്ങൾ നടക്കുന്നു. കൊട്ടാരത്തിൽ സുഖിക്കുന്ന രാജാവും തെരുവിൽ കഷ്ടപ്പെടുന്ന തെണ്ടിയും നിങ്ങൾ തന്നെ: അജ്ഞനും വിജ്ഞനും നിങ്ങൾതന്നെ: ദുർബ്ബലനിലും ബലവാനിലും നിങ്ങളുണ്ട്. ഇതറിയണം: സഹാനുഭൂതി വേണം. അതുകൊണ്ടാണ് മറ്റുള്ളവരെ നമുക്കു നോവിച്ചുകൂടാത്തത്. ഞാൻ പട്ടിണിയാണോ എന്നു പോലും ഞാൻ നോക്കാത്തതിനു കാരണവും ഇതുതന്നെ. ദശലക്ഷം വക്ത്രങ്ങൾ അപ്പോൾത്തന്നെ ആഹരിക്കയായിരിക്കുമല്ലോ. അവയൊക്കെ എൻേറതാണ്. അതിനാൽ എനിക്കും എൻേറതിനും എന്തു വന്നുകൂടുന്നു എന്നു ഞാൻ കണക്കാക്കേണ്ടതില്ല. പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻതന്നെ എൻേറതാണ്. ഒരേസമയം, ഉള്ള ആനന്ദമെല്ലാം ഞാൻ അനുഭവിക്കയാണ്. എന്നെയോ പ്രപഞ്ചത്തെയോ നശിപ്പിക്കാൻ ആർക്കു കഴിയും? ഇതിലാണ് സദാചാരം. ഇവിടെ, അദ്വൈതത്തിൽമാത്രം, ആണ് സദാചാരത്തിനുള്ള വിശദീകരണം. മറ്റുള്ളവർ സദാചാരം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ അതിനു യുക്തി കാട്ടിത്തരാൻ അവർക്കു കഴിയുന്നില്ല. ഇത്രമാത്രം വിശദീകരണത്തെപ്പറ്റി.

എന്താണ് നേട്ടം? ബലംതന്നെ. ലോകത്തിൻെറമേൽ നിങ്ങൾ ചാർത്തിയ മയക്കിൻേറതായ മൂടാപ്പ് എടുത്തുമാറ്റുക: മനുഷ്യരാശിയുടെ

1 സർവഭൂതസ്ഥമാത്മാനം സർവഭൂതാനി ചാത്മനി
ഈക്ഷതേ യോഗയുക്താത്മാ സർവത്ര സമദർശനഃ.
സമം പശ്യൻ ഹി സർവത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാംഗതിം. (ഗീ. 6.29, 13.28)

നേർക്ക് ദൗർബ്ബല്യത്തിൻേറതായ ചിന്തകളും വാക്കുകളും അയയ്ക്കാതിരിക്കുക. ദൗർബല്യമെന്ന ഒറ്റ വാക്കിൽ എല്ലാ പാപങ്ങളും ദോഷങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിക്കാമെന്നറിയണം. ദുരാചാരങ്ങളുടെയെല്ലാം പിന്നിലുള്ള ചാലകശക്തി ദൗർബല്യമാണ്. സ്വാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം ഉദിക്കുന്നത് ദൗർബല്യത്തിൽനിന്നാണ്. മറ്റുള്ളവരെ ക്ഷതപ്പെടുത്താൻ മനുഷ്യരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും ദൗർബല്യമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ തങ്ങൾ എന്തല്ലയോ അതാണെന്നു നടിക്കാൻ മനുഷ്യരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും ദൗർബല്യം തന്നെ.[1] അവരാരെന്നു സ്വയമറിയട്ടെ. അവരാരെന്ന്, സോഽഹം എന്ന്, രാപകൽ അവർ ഉരുക്കഴിക്കട്ടെ! അമ്മയുടെ മുലപ്പാലിനോടൊപ്പം ബലത്തിൻേറതായ ഈ ആശയം അവരുൾക്കൊള്ളട്ടെ. സോഽഹം, സോഽഹം. ഒന്നാമത് ഇതു കേൾക്കണം; ശ്രോതവ്യോ മന്തവ്യോ നിദിധ്യാസിതവ്യഃ.[2] പിന്നെ അതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കണം. ആ ചിന്തയിൽ നിന്ന്, ആ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന്, ഇതുവരെ ലോകം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത കർമ്മങ്ങൾ ഉടലെടുക്കും. എന്താണ് ചെയ്യുക? അതേ, അദ്വൈതം പ്രായോഗികമല്ലെന്ന് ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. എന്നുവെച്ചാൽ, ജഡത്തിൻെറ തലത്തിൽ ഇനിയും അത് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നില്ല എന്നർത്ഥം. ഇതു കുറെയൊക്കെ ശരിയാണ്. വേദവാക്യമോർക്കുക;

ഓമിത്യേകാക്ഷരം ബ്രഹ്മ ഓമിത്യേകാക്ഷരം പരം
ഓമിത്യേകാക്ഷരം ജ്ഞാത്വാ യോ യദിച്ഛതി തസ്യ തത്.[3]

''ഓം. ഇതാണ് ബ്രഹ്മം: ഓം, ഇതാണ് ഏറ്റവും വമ്പിച്ച യാഥാർത്ഥ്യം. ഈ ഓംകാരത്തിൻെറ രഹസ്യമറിയുന്നവൻ എന്തിച്ഛിക്കുന്നുവോ അതവനു കിട്ടുന്നു.'' അതേ, ഓംകാരത്തിൻെറ രഹസ്യം ആദ്യം അറിയുക – നിങ്ങൾ ഓംതന്നെയാണെന്ന്. ഈ 'തത്ത്വമസി'യുടെ രഹസ്യം ധരിക്കുക. അപ്പോൾ, അപ്പോൾമാത്രം, നിങ്ങൾ ഇച്ഛിക്കുന്നതെല്ലാം നിങ്ങൾക്കു കൈവരും. ഭൗതികമായ പെരുമയാണ് വേണ്ടതെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കതുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുക. ഞാൻ ഒരു ചെറുകുമിളയാകാം: നിങ്ങൾ മലപോലെ വലുതായ ഒരലയും. പക്ഷേ, നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കും അതിരറ്റ കടലാണ് പശ്ചാത്തലം എന്നറിയണം. അനന്തമായ ബ്രഹ്മമാണ് നമുക്കുള്ള ശക്തിയുടെയും ബലത്തിൻെറയും ഇരിപ്പിടം. നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കും, കുമിളയ്ക്കും മലപോലത്തെ അലയ്ക്കും, വേണ്ടതത്രയും വലിച്ചെടുക്കയും ചെയ്യാം. അതുകൊണ്ടു തന്നിൽത്തന്നെ വിശ്വസിക്കുക. അദ്വൈതത്തിൻെറ രഹസ്യമിതാണ്. ഒന്നാമത് അവനവിൽ വിശ്വസിക്കുക: പിന്നീട് മറ്റെന്തിലും വിശ്വസി ക്കുക. ലോകചരിത്രത്തിൽ, അവരവരിൽ വിശ്വസിച്ച ജനതകളേ വലിയ വരും

1 യോഽന്യഥാ സന്തമാത്മാനമന്യഥാ സത്സു ഭാഷതേ
സ പാപകൃത്തമോ ലോകേ സ്തേന ആത്മാപഹാരകഃ. (മനു. 4. 255)

2 ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 2.4.5

3 കഠോപനിഷത് 2.16–നോടു സദൃശം.

കരുത്തരുമായിട്ടുള്ളു എന്നു കാണാം. ഇവിടെ ഭാരതത്തിലേക്ക്, വെറും ക്ലാർക്കായിരുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ വന്നു. അയാൾ പണ മില്ലാഞ്ഞതുകൊണ്ടും മറ്റും രണ്ടു പ്രാവശ്യം സ്വയം വെടിവെച്ചു ചാകാൻ തുനിഞ്ഞു. അതിൽ തോറ്റപ്പോൾ അയാൾ തന്നിൽത്തന്നെ വിശ്വസിച്ചു: വലിയ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ജനിച്ചവനാണ് താനെന്നു വിശ്വസിച്ചു. ആ മനുഷ്യനാണ് സാമ്രാജ്യസ്ഥാപകനായ ക്ലൈവ് പ്രഭു. പാതിരികളെ വിശ്വസിച്ച് 'ദൈവമേ, ഞാൻ ദുർബ്ബലനും നീചനുമാണ്' എന്നു പറഞ്ഞ് ജീവിതമത്രയും ഇഴഞ്ഞു കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ അയാൾ എവിടെ ചെന്നെത്തുമായിരുന്നു? ഭ്രാന്താസ്പത്രിയിൽ. ദുഷിച്ച ഈ ഉപദേശങ്ങൾ നിങ്ങളെയും ഭ്രാന്തരാക്കിയിരിക്കയാണ്. കരുത്തറ്റ ഈ വിനയോപദേശങ്ങൾ[1] മനുഷ്യരാശിയെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുളവാ ക്കുന്ന ദുഷ്ഫലങ്ങൾ ലോകത്തിലെവിടെയും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ തരത്തിലാണ് നമ്മുടെ കുട്ടികളെ നാം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നത്. അവർ അരക്കിറുക്കന്മാരാകുന്നതിൽ അദ്ഭുതമെന്തുള്ളു?

പ്രായോഗികവശത്തിലുള്ള ഉപദേശമിതാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നിൽ ത്തന്നെ വിശ്വസിക്കുക. ഭൗതികമായ വിത്തമാണ് വേണ്ടതെങ്കിൽ അത് (ആത്മവിശ്വാസം) പ്രായോഗികമാക്കുക. വിത്തം വന്നുചേർന്നു കൊള്ളും. ബുദ്ധിപരതയാണ് വേണ്ടതെങ്കിൽ അതു ബുദ്ധിയുടെ തല ത്തിൽ പ്രായോഗികമാക്കണം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് അതിമാനുഷമായ പ്രതിഭയുള്ളവരാകാം. മുക്തിയാണ് വേണ്ടതെങ്കിൽ, ആദ്ധ്യാത്മികതല ത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കണം, നിങ്ങൾക്കു മുക്തരാകാം, നിർവ്വാണത്തിൽ, നിത്യാനന്ദത്തിൽ, ചെന്നെത്താം. അദ്വൈതത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പിശക് ഇതുവരെ അത് ആദ്ധ്യാത്മികതലത്തിലേ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരു ന്നുള്ളൂ എന്നതാണ്: മറ്റൊരിടത്തും പ്രയോഗത്തിലിരുന്നില്ല. ഇപ്പോഴതു പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ട കാലമാണ്. ഇനിമേൽ അതു രഹസ്യ മായിരിക്കരുത്: ഗുഹകളിലും കാടുകളിലും ഹിമാലയത്തിലും താപസ ന്മാരോടൊത്തുമാത്രം കഴിഞ്ഞുകൂടരുത്. ആളുകളുടെ ദൈനന്ദിന ജീവിതത്തിലേക്കിറങ്ങിവരണം. രാജാവിൻെറ കൊട്ടാരത്തിലും താപസ ൻെറ ഗുഹയിലും, പാവപ്പെട്ടവൻെറ കുടിലിലും, തെണ്ടികളുടെ തെരുവി ലും – എല്ലായിടത്തും ഏതൊരിടത്തും അതു പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടു വരണം. അതിനാൽ, നിങ്ങൾ സ്ത്രീയോ ശൂദ്രനോ ആയാലും ഭയപ്പെട രുത്. ഭഗവാൻ കൃഷ്ണൻ പറയുന്നു; ഈ മതത്തിൻെറ മഹത്ത്വമോർ ത്താൽ അതിൻെറ ചെറിയ ഒരംശംപോലും ഒട്ടേറെ നന്മ കൈവ

---

1 കരുത്തൻ വിനയോപദേശമാണ് ശമം, സ്വാഭാവികമായ ആത്മസ്വരൂപാവ സ്ഥാനം:–

വിപ്രാണാം വിനയോ ഹ്യേഷ ശമഃ പ്രാകൃത ഉച്യതേ.

(മാണ്ഡൂക്യകാരിക 4. 86)

രുത്തും.[1]

ആര്യസന്താനങ്ങളേ, അതിനാൽ ആലസ്യം ഭജിക്കരുത്. ഉണരുക, എഴുനേല്ക്കുക, ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നതിനുമുമ്പ് (ഒരിടത്തും) നില്ക്ക രുത്. അദ്വൈതം പ്രായോഗികമാക്കാനുള്ള കാലം സമാഗതമായിരി ക്കുന്നു. അതിനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ഭൂമിയിലെത്തിക്കണം. ഇതാണ് ഇന്നത്തെ വിധാനം. അതേ, കഴിഞ്ഞ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന നമ്മുടെ പൂർവികന്മാരുടെ ശബ്ദം നമ്മോടു പറയുകയാണ്. അതിനെ സ്വർഗ്ഗ ത്തിൽനിന്നു ഭൂമിയിൽ കൊണ്ടുവരാൻ. ഭൂമിയിലെങ്ങും പ്രചരിച്ച് സമുദായത്തിൻെറ ഓരോ രോമകൂപത്തിലും നിങ്ങളുടെ ഉപദേശങ്ങൾ പ്രവേശിക്കണം: അവ എല്ലാവരുടെയും പൊതുസ്വത്താകണം: അവ നമ്മുടെ ജീവിതസർവസ്വമാകണം: നമ്മുടെ നാഡികളിൽ പ്രവേശിച്ച് അവിടെയുള്ള ഓരോ തുള്ളി രക്തത്തോടുമൊപ്പം തുടിക്കണം.

പ്രായോഗികവേദാന്തികളെന്ന നിലയിൽ ഹിന്ദുക്കളെക്കാൾ മെച്ചപ്പെ ട്ടവരാണ് അമേരിക്കർ എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ നിങ്ങൾ അദ്ഭുതപ്പെ ട്ടേക്കും. ന്യൂയോർക്കിൽ കടൽത്തീരത്തു ചെന്നുനിന്ന്, പല രാജ്യങ്ങ ളിൽനിന്നും അവിടെ പാർപ്പിടം തേടിവന്ന ആളുകളെ നോക്കിക്കാണുക എൻെറ ഒരു പതിവായിരുന്നു. തകർന്ന്, ചവിട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ട്, ആശയറ്റ്, മറ്റാളുകളുടെ മുഖത്തു നോക്കാൻ കഴിവില്ലാതെ, സ്വന്തമായി ചെറി യൊരു ചുരുൾ കീറപ്പഴന്തുണിമാത്രം ഭേസിയാണ് അവർ കാണപ്പെട്ടത്. അവർക്ക് ഒരു പോലീസുകാരനെ കണ്ടാൽ ഭയമായി, ഉടനേ അവർ വഴിയുടെ മറുവശത്തേക്കു നീങ്ങും. പക്ഷേ ആറു മാസം ചെല്ലുമ്പോൾ അതേ ആളുകൾ നല്ല വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചും, ചുണയോടെ മറ്റുള്ളവരുടെ മുഖത്തു നോക്കിയും നീണ്ടുനിവർന്നു നടക്കുകയായി. ആശ്ചര്യകര മായ ഈ വ്യത്യാസം എങ്ങനെ വന്നുകൂടി? ആർമീനിയയിൽനിന്നോ മറ്റോ ആണ് ഈ മനുഷ്യൻ വന്നതെന്നു കരുതുക. ആളറിയാൻ പാടില്ലാത്തമാതിരി അവിടെ അയാൾ ചവിട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. താൻ ജന്മനാ ഒരടിമയെന്നാണ് അയാളോട് എല്ലാവരുമവിടെ പറഞ്ഞുവന്നത്: ജീവിതകാലം മുഴുവൻ അതേ മട്ടിൽ തുടരുകയും വേണം. ഒന്നനങ്ങി യാൽ മതി, അയാളെ ചവിട്ടാൽ മറ്റുള്ളവർ പുറപ്പെടും. അവിടെയുള്ള തെല്ലാം അയാളോടു പറഞ്ഞിരുന്നതിങ്ങനെയെന്നു കരുതാം; ''അടിമ, നീ ഒരടിമ: അങ്ങനെ കഴിയുക. ആശയറ്റു നീ പിറന്നു: ആശയറ്റു കഴിയുകയും വേണം.'' അവൻെറ ചുറ്റുമുള്ള വായുമണ്ഡലംപോലും ഇങ്ങനെ പിറുപിറുത്തതായി തോന്നും; ''നിനക്ക് ആശയില്ല, ആശയറ്റ അടിമയായി നീ കഴിയണം.'' ഇതിനിടയിൽ കരുത്തൻ ഞെരിച്ച് അവ ൻെറ ജീവിതംതന്നെ തകർത്തുകളഞ്ഞു. ന്യൂയോർക്കിലെ തെരുവിൽ വെച്ച് നന്നായി വസ്ത്രം ധരിച്ച ഒരു മാന്യൻ അവന്നു ഹസ്തദാനം ചെയ്യുന്നു. ഒരാൾ കീറപ്പഴന്തുണികൊണ്ട് ദേഹം മറച്ചിരുന്നതും, മറ്റേ

1 സ്വല്പമപ്യസ്യ ധർമ്മസ്യ ത്രായതേ മഹതോ ഭയാത്. (ഗീത 2.40)

യാൾ വെടിപ്പുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചിരുന്നതും അവരെ അകറ്റിനിർ ത്തിയില്ല. ഒരടികൂടി നടന്നപ്പോൾ അവൻ ഒരു ഭക്ഷണശാല കണ്ടു. അവിടെ മാന്യരായ ചിലർ മേശപ്പുറത്തുവെച്ച് ആഹാരം കഴിക്കുന്നു. അതേ മേശയുടെ മറ്റൊരു വശത്തിരിക്കാൻ അവനോടു പറയുന്നു. ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞ് ഒരു പുതിയ ജീവിതംതന്നെ അവൻ കണ്ടെത്തുന്നു. പുതുതായ ആ സ്ഥലത്ത്, മറ്റു മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ, അവനും ഒരു മനുഷ്യനാണ്. ഒരുപക്ഷേ അയാൾ വാഷിങ്ടണിൽച്ചെന്ന് അമേരിക്ക യിലെ പ്രസിഡണ്ടിനു കൈകൊടുത്തെന്നു വരാം. വളരെ അകന്ന ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്ന് അത്ര മെച്ചമായി ചമഞ്ഞൊരുങ്ങാതെ വന്ന കൃഷി ക്കാരും പ്രസിഡണ്ടിനു കൈകൊടുക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടിരിക്കാം. അപ്പോൾ അയാളുടെ മേൽനിന്നു മായയുടെ ആവരണം ഇഴിഞ്ഞകന്നു. അടിമത്തത്തിലും കരുത്തില്ലായ്മയിലും മയക്കുവിദ്യയാലെന്നോണം വീണവരും ബ്രഹ്മംതന്നെയാണ്: ഇപ്പോൾ അയാൾ വീണ്ടും ഉണർന്ന് എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് മനുഷ്യരുടെ ലോകത്തിൽ സ്വയം മനുഷ്യനെന്നറി യുന്നു. അതേ, നമ്മുടെ ഈ നാട്ടിൽ, വേദാന്തം പിറന്ന ഈ നാട്ടിൽ, പല യുഗങ്ങളായി സമാന്യജനത മോഹത്തിൽ ആണ്ടിരിക്കയാണ്. അവരെ തൊട്ടാൽ അശുദ്ധി: അവരോടു ചേർന്നിരിക്കുന്നതും അശുദ്ധി. അവർ നൈരാശ്യത്തിൽ വന്നുപിറക്കുന്നു: നൈരാശ്യത്തിൽ പൊറു ക്കുന്നു. ഫലമോ, അവർ ക്രമേണ താണുതാണുകൊണ്ടിരിക്കതന്നെ: മനുഷ്യന്നു ചെന്നെത്താവുന്നതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും താണപടിയിൽ അവർ എത്തിയിരിക്കയാണ്. മനുഷ്യന്നു കന്നുകാലികളോടൊത്ത് ഉറങ്ങേണ്ടി വരുന്ന രാജ്യം ലോകത്തിലേതുണ്ട്? ഈ നിലയ്ക്ക് മറ്റാരെയും കുറ്റപ്പെ ടുത്തേണ്ടതില്ല: അജ്ഞന്മാർ ചെയ്യുന്ന ആ പിശകു ചെയ്യാതിരിക്കണം. ഫലം ഇവിടെയാണ്: കാരണവും ഇവിടെത്തന്നെ. നാമാണ് കുറ്റക്കാർ. എഴുന്നേല്ക്കു: ധൈര്യപ്പെടൂ: സ്വന്തം ചുമലിൽ കുറ്റമേറ്റെടുക്കൂ. മറ്റുള്ള വരുടെമേൽ ചെളിവാരിയെറിഞ്ഞു നടക്കരുത്. നിങ്ങളെ പീഡിപ്പിക്കുന്ന ദോഷങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം നിങ്ങളാണ്, നിങ്ങൾമാത്രം.

ലാഹോറിലെ യുവാക്കളേ, അതുകൊണ്ട് ഈ ജനതയുടെ പരമ്പരാ ഗതമായ ഈ വമ്പിച്ച പാപം നമ്മുടെ ചുമലിൽത്തന്നെയെന്നു ധരിക്ക ണം. നമുക്ക് ആശയ്ക്കു വഴിയില്ല. ആയിരമായിരം സമാജങ്ങളു ണ്ടാക്കാം: ഇരുപതിനായിരം സംഘങ്ങളാകാം, അമ്പതിനായിരം സ്ഥാപ നങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താം: ആ സഹാനുഭൂതിയും സ്നേഹവും, എല്ലാ വർക്കുംവേണ്ടി ചിന്തിക്കുന്ന ആ മനസ്സും ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ, ഇവ കൊണ്ടൊന്നും ഒരു ഫലവുമില്ല. ഭാരതത്തിലേക്കു വീണ്ടും ബുദ്ധൻെറ ഹൃദയം വരുംവരെ, ഭഗവാൻ കൃഷ്ണൻെറ വാക്കുകൾ പ്രയോഗ ത്തിൽ കൊണ്ടുവരുംവരെ ആശയ്ക്കു വഴിയില്ല. നിങ്ങൾ യൂറോപ്യ രെയും അവരുടെ സമാജങ്ങളെയും സമ്മേളനങ്ങളേയും അനുകരിച്ചു കൊണ്ടേപോകുന്നു. ഞാനൊരു കഥ പറയാം - ഞാൻ എൻെറ

കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ട ഒരു വസ്തുത. ഇവിടെനിന്നു ചില യൂറോപ്യന്മാർ കുറേ ബർമ്മക്കാരെ ലണ്ടനിൽ കൊണ്ടുചെന്നു. അവരെ ലണ്ടനിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചു പണം സമ്പാദിച്ചു. പിന്നെ ആ ബർമ്മക്കാരെ യൂറോപ്പിലെങ്ങോ കൊണ്ടുചെന്നു തള്ളി – അവർ ജീവിച്ചാലും ശരി തുലഞ്ഞാലും ശരി! ആ ബർമ്മക്കാർക്ക് യൂറോപ്യൻഭാഷകളിലെ ഒരു വാക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ, ആസ്ട്രിയയിലെ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രതിനിധി അവരെ ലണ്ടനിലേക്കയച്ചു. ലണ്ടനിൽ ആരെയും അവർക്കറിഞ്ഞു കൂടാ യിരുന്നു, അങ്ങനെ അവർ നിസ്സഹായരായി. പക്ഷേ ഒരിംഗ്ലീഷ് വനിത അവരെപ്പറ്റി അറിയാനിടയായി. ബർമ്മക്കാരായ ആ വരത്തരെ അവർ തൻെറ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയി വസ്ത്രങ്ങളും കിടക്കകളും മറ്റും നല്കി: വിവരം പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. നോക്കൂ, അടുത്തദിവസം ഇംഗ്ലീഷ്ജനത ഒട്ടുക്ക് ഇളികയപോലെ തോന്നി. പണം പ്രവഹിച്ചു: ആ ബർമ്മക്കാരെ സഹായിച്ച് ബർമ്മയിൽ എത്തിച്ചു. ഈ മട്ടിലുള്ള സഹാനുഭൂതിയിലാണ് അവരുടെ രാഷ്ട്രീയവും മറ്റുമായ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം ഉറച്ചിരിക്കുന്നത്: കുറഞ്ഞപക്ഷം, അവരെസ്സംബ ന്ധിച്ചിടത്തോളം, ശിലാമയമായ അധിഷ്ഠാനം സ്നേഹത്തിൻേറതാണ്. ലോകരെയൊക്കെ അവർ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലായിരിക്കാം: ബർമ്മക്കാർ അവരുടെ ശത്രുക്കളുമാകാം. പക്ഷേ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ, സ്വജനങ്ങളോടും സത്യത്തോടും നീതിയോടും ഈ വമ്പിച്ച സ്നേഹവും പടിവാതില്ക്ക ലെത്തിയ വൈദേശികൻെറ നേർക്ക് ഔദാര്യവുമാണ് ഉള്ളതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽ ഓരോ രാജ്യത്തിലും എത്ര അദ്ഭുതകരമായ മട്ടിലും അതിഥിഭക്തിയോടുംകൂടിയാണ് എന്നെ സ്വീക രിച്ചതെന്നു നിങ്ങളോടു പറയാഞ്ഞാൽ ഞാൻ ഏറ്റവും കൃതഘ്നനായ മനുഷ്യനാകും. ഈ നാട്ടിൽ എവിടെയുണ്ട് നിർമ്മാണത്തിന്നെല്ലാം അടിത്തറയാകേണ്ട ഹൃദയം? ഇവിടെ പലർ കൂട്ടുചേർന്ന് ഒരു തൊഴിൽ തുടങ്ങിയാൽ ഉടനെ നാം പരസ്പരം വഞ്ചിക്കുവാൻ മുതിരുകയായി: ആ സമാരംഭം അതോടെ തകർന്നുവീഴുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരെ അനുകരിക്കുന്നതിനെയും, അവരുടേതുപോലുള്ള വലിയൊരു ജനതയെ പടുത്തു കെട്ടുന്നതിനെയും പറ്റി നാം പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ (അതിനുള്ള) അടിത്തറയെവിടെ? നമ്മുടെ അടിത്തറ വെറും മണലാണ്: അതുകൊണ്ട് വളരെ വേഗം നമ്മുടെ കെട്ടിടം നിലംപരിശാകുന്നു.

ലാഹോറിലെ യുവാക്കളേ, അതുകൊണ്ട് അദ്വൈതത്തിൻെറ മഹ ത്തായ ആ കൊടി വീണ്ടും ഉയർത്തുക: മറ്റൊരടിസ്ഥാനത്തിലും ആ അദ്ഭുതസ്നേഹം കൈവരുന്നതല്ല: എല്ലായിടത്തും ഒരേ ഈശ്വരൻ സന്നിഹിതനാണെന്നു കാണുംവരെ അതു സാദ്ധ്യമല്ല. സ്നേഹത്തിൻെറ കൊടി പാറിക്കുക. ''എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക, ലക്ഷ്യത്തിലെത്തും വരെ നിലയ്ക്കാതിരിക്കുക.'' എഴുന്നേല്ക്കുക: ഒരിക്കൽക്കൂടി എഴുന്നേല്ക്കുക. ത്യാഗംകൂടാതെ ഒന്നും ചെയ്യുക സാദ്ധ്യമല്ല. മറ്റുള്ളവരെ തുണയ്ക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ക്ഷുദ്രമായ അഹന്ത പോകണം. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഈശ്വരനെയും

കുബേരനെയും (God and Mammon) ഒപ്പം ഭജിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. വൈരാഗ്യം കൈക്കൊള്ളുക. നിങ്ങളുടെ പൂർവ്വികർ വൻകാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ലോകം ത്യജിച്ചു. സ്വന്തം മുക്തിക്കുവേണ്ടി ലോകം ത്യജിക്കുന്നവർ ഇന്നുണ്ട്. എല്ലാം, സ്വന്തം മുക്തിപോലും, വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടു വേണം മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കാൻ. അതേ, നിങ്ങൾ എപ്പോഴും ശൗര്യം നിറഞ്ഞ വാക്കുകൾ പറയുന്നു: എന്നാൽ, ഇതാ, പ്രായോഗിക വേദാന്തം നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഈ ക്ഷുദ്രജീവിതം വെടിയുക. നമ്മുടെ ജനത ജീവിക്കുന്നിടത്തോളം നിങ്ങളും ഞാനും നമ്മെപ്പോലെ മറ്റായിരം പേരും പട്ടിണികൊണ്ടു മരിച്ചാൽത്തന്നെയെന്ത്? (ഇന്നു) ജനത താണുപോകയാണ്. അസംഖ്യം ദശലക്ഷങ്ങളുടെ ശാപം നമ്മുടെ തലയിലാണ് – ദാഹിച്ചു മരിക്കാൻ തുടങ്ങിയ അക്കൂട്ടർക്കു നാം കൊടുക്കുന്നത് ഓടവെള്ളമാണ്. നിത്യമായ ജീവനസരിത്ത് അടു ത്തുകൂടി ഒഴുകുകയായിരുന്നുതാനും. എല്ലാം തികഞ്ഞിരിക്കെ, അവരെ നാം പട്ടിണിക്കിട്ടു. അവരോടു നാം അദ്വൈതം പ്രസംഗിച്ചു: എങ്കിലും സർവ്വശക്തികളുമുപയോഗിച്ച്, അവരെ ദ്വേഷിച്ചു. അവർക്കുവേണ്ടി നാം 'ലോകാചാരനയം' കെട്ടിച്ചമച്ചു. ഒരു കഴഞ്ചും അനുഷ്ഠിക്കാതെ, വെറും സിദ്ധാന്തപരമായി, നാം അവരോട് എല്ലാവരുടെയും ഐക്യവും ഈശ്വരനോടുള്ള താദാത്മ്യവും സംസാരിച്ചു. ''എങ്കിലും കൂട്ടരേ, ഇതൊക്കെ മനസ്സിലിരിക്കുകയേ ആകാവൂ: പ്രയോഗത്തിൽ വരരുത്.'' (ഇവരുടെ ശാപം നമ്മുടെ തലയിലാണ്). ഈ കളങ്കം തുടച്ചുമാറ്റണം. ''എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക.'' ക്ഷുദ്രമായ ഈ ജീവിതം പോയാൽ ത്തന്നെയെന്ത്? എല്ലാവരും മരിക്കും – സിദ്ധനും പാപിയും ധനിയും ദരിദ്രനും. ആരുടെയും ശരീരം നിലനില്ക്കുന്നില്ല. എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക, തികച്ചും നിഷ്കളങ്കരാകുക. ഭാരതത്തിൽ നമുക്കുള്ള കാപട്യം ഭയങ്കരമാണ്. നമുക്കാവശ്യം സ്വഭാവദാർഢ്യമാണ് – മയമില്ലാത്ത മൃതിയെപ്പോലെ, ഏതിനെയും മുറുകെപ്പിടിക്കുന്ന സ്ഥൈര്യവും സ്വഭാവവും.

''നീതിനിപുണന്മാർ നിന്ദിക്കയോ സ്തുതിക്കയോ ചെയ്യട്ടെ: ഐശ്വര്യം വന്നുചേരുകയോ കടന്നുപോകയോ ചെയ്യട്ടെ: മരണം ഈ ക്ഷണത്തിലോ നൂറു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞോ വരട്ടെ: ന്യായത്തിൻെറ വഴി വിട്ട് ഒരടിപോലും വെയ്ക്കാത്തവനത്രേ ധീരൻ.''[1] എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക: കാലം പൊയ്പോകയാണ്. നമ്മുടെ വീര്യം വെറും പ്രലപനത്തിൽ ചിതറിക്കളകയാണ്. എഴുന്നേല്ക്കുക, ഉണരുക; ക്ഷുദ്രമായ സംഗതികൾ, വിശദാംശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വാഗ്വാദങ്ങൾ, സാരശൂന്യമായ സിദ്ധാന്തങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പോരാട്ടങ്ങൾ – ഇവയെല്ലാം അപ്പുറത്തേക്കു തള്ളിനീക്കുക. ജോലികളിലെല്ലാംവെച്ച് ഏറ്റവും വലുതിതാണ്: താണുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദശലക്ഷങ്ങളാണ് ഇവിടെയുള്ളത്. ഭാരത

1 നീതിശതകം 74. 118, ചു. 1

ത്തിൽ ആദ്യമായി മുഹമ്മദീയർ വന്നപ്പോൾ എത്രയേറെ ഹിന്ദുക്കൾ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു! ഇന്ന് അവർ എങ്ങനെ കുറഞ്ഞുപോയിരി ക്കുന്നു എന്നു ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവരുടെ സംഖ്യ പ്രതിദിനം കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കും, ഒടുവിൽ നിശ്ശേഷം മാഞ്ഞുപോകും. ശരി, അവർ മാഞ്ഞുപോകട്ടെ. പക്ഷേ അവരോടൊപ്പം ആ അദ്ഭുതാശയ ങ്ങളും മാഞ്ഞുപോകും. അവരുടെ കുറ്റങ്ങളും അവരെപ്പറ്റിയുള്ള തെറ്റിദ്ധാരണകളും എങ്ങനെയിരുന്നാലും അവരാണ് ആ ആശയങ്ങ ളുടെ പ്രതിനിധികൾ. അവരോടൊത്ത് അദ്ഭുതമായ ഈ അദ്വൈതവും മാഞ്ഞുപോകും – ആദ്ധ്യാത്മികവിചാരത്തിൻെറയെല്ലാം ചൂഡാമണി യായ അദ്വൈതം. അതിനാൽ ലോകത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികതയെ രക്ഷിക്കാൻ കൈനീട്ടിക്കൊണ്ട് എഴുന്നേല്ക്കുക ഉണരുക. ഒന്നാമത്, നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെ അതു പ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടു വരുക. ആദ്ധ്യാത്മികതയെക്കാൾ നമുക്കാവശ്യം അദ്വൈതത്തെ ഭൗതി കതലത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരുകയാണ്. ഒന്നാമത് അന്നം, പിന്നെ മതം. നാം അവരിൽ മതത്തെ കുത്തിനിറയ്ക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഈ പാവങ്ങൾ പട്ടിണികിടക്കയായിരുന്നു. വിശപ്പിൻെറ കാളലടക്കുവാൻ പിടിവാദ ങ്ങൾക്കു പിടിപ്പില്ല. നമുക്കിവിടെ രണ്ടു ശാപങ്ങളാണുള്ളത് – ഒന്നാമത് നമ്മുടെ ദൗർബ്ബല്യം: രണ്ടാമത് നമ്മുടെ വിദ്വേഷം, ഉണങ്ങിവരണ്ട ഹൃദയങ്ങൾ. ദശലക്ഷം സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മൊഴിയൂ: കോടി കോടി മത സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കൂ: പക്ഷേ, ദയാമസൃണമായ ഹൃദയമുണ്ടാകു ന്നതുവരെ ഇവയൊക്കെ വ്യർത്ഥമാണ്. വേദം ഉപദേശിക്കുന്നതനു സരിച്ച്,[1] അവരെച്ചൊല്ലി നിങ്ങളുടെ ഹൃദയമലിയട്ടെ. നിങ്ങളുടെ ശരീരാം ശങ്ങളാണ് അവരെല്ലാം എന്നു കാണുംവരെ, നിങ്ങളും അവരും പാവങ്ങളും പണക്കാരും പുണ്യവാന്മാരും പാപികളുമെല്ലാം ബ്രഹ്മ മെന്നറിയപ്പെടുന്ന അന്തമറ്റ വസ്തുസാകല്യത്തിൻെറ അംശങ്ങളാണെന്നു സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുംവരെ, നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം അലിയട്ടെ!

മാന്യരേ, അദ്വൈതദർശനത്തിൻെറ ഏറ്റവും ഉജ്ജ്വലമായ കുറേ വാദമുഖങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കാനാണ് ഞാൻ യത്നിച്ചത്. അതു പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരാനുള്ള സമയം ഇതാ സമാഗതമായി രിക്കുന്നു. ഈ നാട്ടിൽ മാത്രമല്ല, എല്ലായിടത്തും. ആധുനികശാസ്ത്രവും അതിൻെറ ചുറ്റികമേട്ടങ്ങളും, എമ്പാടുമുള്ള ദ്വൈതമതങ്ങളുടെ കളിമണ്ണടിസ്ഥാനങ്ങളെ തകർത്തുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ഇവിടെ മാത്ര മല്ല, ദ്വൈതികൾ അവരുടെ പ്രമാണവാക്യങ്ങളെ ഇനിമേൽ നീളാത്തിട ത്തോളം പിടിച്ചുനീട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും. വാക്യങ്ങൾ റബ്ബറല്ലല്ലോ. ദ്വൈതികൾ മുക്കിലും മൂലയിലും കയറി അഭയം തേടാൻ തക്കം നോക്കുന്നത് ഇവിടെ

1 യസ്തു സർവ്വാണി ഭൂതാനി ആത്മന്യേവാനുപശ്യതി
സർവഭൂതേഷു ചാത്മാനം തതോ ന വി–ജുഗുപ്സതേ.
(ഈശാവാസ്യോപനിഷത് 6)

മാത്രമല്ല. യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലും ഇവിട ത്തേതിലുമേറെ അതു നടക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെപ്പോലും ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് അദ്വൈതാശയത്തിൻെറ ഒരംശം ചെന്നെത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ത്തന്നെ അതവിടെ ചെന്നിട്ടുണ്ടുതാനും. അവിടെ അതു തഴച്ചുവളർന്ന് അവരുടെ പരിഷ്കാരത്തെയും പരിരക്ഷിക്കണം: കാരണം, പടിഞ്ഞാ റിലും പഴയ വ്യവസ്ഥിതി പുതുവ്യവസ്ഥിതിക്ക് ഇടം നല്കിക്കൊണ്ടു മാഞ്ഞുവരികയാണ്. പ്രസ്തുതമായ പുതുവ്യവസ്ഥിതി കനകാരാധന യാണ്, കുബേരപൂജയാണ്. ഇന്നത്തെ ഈ മതത്തെക്കാൾ, മത്സരത്തെ ക്കാൾ, സ്വർണ്ണത്തെക്കാൾ, പഴയതും അപക്വവുമായ ആ വ്യവസ്ഥിത മതമായിരുന്നു ഭേദം. എത്ര കരുത്തുറ്റ ജനതയ്ക്കും അത്തരമടിസ്ഥാ നത്തിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ആവക അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നിരുന്നവരൊക്കെ മൺമറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു ലോകചരിത്രം പറയുന്നുമുണ്ട്. അത്തരമൊരല ഭാരതത്തിലേക്ക് അടിച്ചുകയറുന്നതിനെ നാം ഒന്നാമതായി തടയണം. അതിനാൽ, എല്ലാവർക്കുമായി അദ്വൈതം പ്രസംഗിച്ചുകൊടുക്കുക. അപ്പോൾ ആധുനികശാസ്ത്രം ഏല്പിക്കുന്ന തട്ടു തടുക്കാൻ മതത്തിനു കഴിവുണ്ടാകും. അത്രമാത്രം പോരാ: മറ്റുള്ള വരെ സഹായിക്കയും വേണം. യൂറോപ്പിനും അമേരിക്കയ്ക്കും നിങ്ങളു ടെ ചിന്ത സഹായമാകും. എല്ലാറ്റിനും ഉപരിയായി ഇവിടെ പ്രായോഗിക പ്രവൃത്തി ആവശ്യമാണെന്ന് ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ചൂണ്ടി ക്കാട്ടിത്തരട്ടെ. അതിൻെറ ആദ്യത്തെ ഘട്ടം, താണുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭാരതീയദശലക്ഷങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്ക് ചെന്ന്, കൃഷ്ണൻെറ വാക്കു കൾ ഓർത്തുകൊണ്ട്, അവർക്കു ഹസ്താവലംബം നല്കുകയാണ്;

ഇഹൈവ തൈർജിതഃ സർഗ്ഗോ യേഷാം സാമ്യേ സ്ഥിതം മനഃ
നിർദ്ദോഷം ഹി സമം ബ്രഹ്മ തസ്മാദ് ബ്രഹ്മണി തേ സ്ഥിതാഃ.

''എല്ലാറ്റിൻെറയും സമത്വത്തിൽ ഊന്നിയ മനസ്സാർക്കോ, അവർ സാപേക്ഷമായ സൃഷ്ടിയെ ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ ജയിച്ചവരാണ്: കാരണം ഈശ്വരൻ ശുദ്ധനും സർവ്വസമനുമത്രേ. അതിനാൽ അവർ ഈശ്വരനിൽ വർത്തിക്കുന്നവർ എന്നു പറയപ്പെടുന്നു.''

***

25
വേദാന്തമതം

ഖേത്രിമഹാരാജാവിൻെറ ബംഗ്ലാവിൽ ശിഷ്യരുമൊത്തു താമസിച്ചിരുന്ന വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ അവിടത്തെ വിശാലമായ ഒരു മുറിയിൽവെച്ച് '97 ഡിസംബർ 20–ാംനു വേദാന്തമതത്തെപ്പറ്റി ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന രാജാവാണ് സ്വാമിജിയെ സദസ്യർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിയത്. സ്വാമിജി ഒന്നര മണിക്കൂറിലധികം സംസാരിച്ചു. ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിലാണ് അവിടുന്നു പ്രസംഗിച്ചത്. ശ്രദ്ധേയമായ ആ പ്രസംഗം മുഴുവൻ രേഖപ്പെടുത്തുവാൻ ചുരുക്കെഴുത്തുകാരാരുമില്ലാഞ്ഞതു കഷ്ടമായിപ്പോയി. അപ്പോൾത്തന്നെ തയ്യാറാക്കിയ കുറിപ്പുകളെ ആസ്പദിച്ചുള്ള പ്രസംഗസംഗ്രഹമാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്.

പണ്ടത്തെ രണ്ടു ജനതകൾ – വിഭിന്നപരിസ്ഥിതികളിൽ വർത്തിച്ച ഗ്രീക്കുകാരും ആര്യന്മാരും – വിഭിന്നമായ രണ്ടു പരിഷ്കാരാദർശങ്ങൾ വളർത്തിയെടുത്തു. ഗ്രീക്കുകാരുടെ ചുറ്റുപാടുകൾ പ്രകൃതിയുടെ സുന്ദരവും മധുരവും പ്രലോഭകവുമായ ഭാവങ്ങളായിരുന്നു: ശീതോഷ്ണസ്ഥിതി പ്രോത്സാഹകവുമായിരുന്നു. ആര്യന്മാരുടെ ചുറ്റും പ്രകൃതിയുടെ ഉദാത്തഭാവങ്ങളായിരുന്നു. അവർ ജനിച്ചതും വളർന്നുവന്നതും കായികവ്യാപാരങ്ങൾക്കു പ്രതികൂലമായ ശീതോഷ്ണസ്ഥിതിയിലാണുതാനും. ഗ്രീക്കുകാരുടെ പഠനത്തിനു വിഷയമായത് ബാഹ്യമായ അനന്തതയാണ്: ആര്യന്മാരുടേതിന് ആഭ്യന്തരമായ അനന്തതയും. ഒരു കൂട്ടർ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെയും മറ്റേക്കൂട്ടർ പിണ്ഡാണ്ഡത്തെയും പഠിച്ചു. ഈ ഓരോ കൂട്ടർക്കും ലോകത്തിൻെറ പരിഷ്കാരത്തിൽ തങ്ങളുടേതായ ഒരു ഭാഗം അഭിനയിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇവരിൽ ഒരു കൂട്ടർ മറ്റവരിൽനിന്നു കടം വാങ്ങേണ്ടിയിരുന്നു എന്നല്ല വിവക്ഷ. പക്ഷേ അവർ അവരുടെ പ്രവൃത്തികളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തിയുരുന്നെങ്കിൽ രണ്ടു കൂട്ടർക്കും പ്രയോജനമുണ്ടായേനെ. പ്രകൃത്യാ ആര്യന്മാർ അപഗ്രഥനപരന്മാരായിരുന്നു: ഗണിതത്തിലും വ്യാകരണത്തിലും അവർ അദ്ഭുതകരങ്ങളായ ഫലങ്ങൾ നേടി. മനസ്സിൻെറ അപഗ്രഥനത്തോടുകൂടി അവരുടെ ആ ജീവിതതരു പൂർണ്ണവികാസം പ്രാപിച്ചു. പിഥാഗറസ്സ്, സോക്രട്ടീസ്, പ്ലേറ്റോ, ഈജിപ്പിലെ നവീന – പ്ലാറ്റോവിഭാഗീയർ – ഇവരിലെല്ലാം ഭാരതീയചിന്തയുടെ പാടുകൾ കാണാം.

പിന്നെ, ഭാരതീയചിന്ത, പല ഘട്ടങ്ങളിലായി, സ്പെയിൻ ജർമ്മനി തുടങ്ങിയ യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളിൽ വലിയ പ്രഭാവം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭാരതത്തിലെ ഒരു രാജകുമാരനായ ദാറാ ഷുക്കോ ഉപനിഷത്തുകളെ പേർസ്യനിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തു. ഇതിൻെറ ലാറ്റിൻ തർജ്ജമ ഷോപ്പനർ കാണുകയുണ്ടായി. ഉപനിഷത്തുകൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ദർശനത്തെ രൂപപ്പെടുത്തി. പിന്നെ, കാൻറിൻെറ ദർശനത്തിന്മേലും

ഉപനിഷദാശയങ്ങളുടെ പാടുകൾ കാണാനുണ്ട്. തുലനാത്മകമായ ശബ്ദശാസ്ത്രത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന താല്പര്യമാണ് യൂറോപ്പിലെ പണ്ഡിതന്മാരെ സംസ്കൃതപഠനത്തിലേക്കാകർഷിച്ചത്. പക്ഷേ ഡോയസനെപ്പോലെ ചിലർ ദർശനത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെ ഭാരതീയചിന്തയിൽ താല്പര്യംകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഭാവിയിൽ വളരെ കൂടുതൽ താല്പര്യം സംസ്കൃതപഠനത്തിൽ കാട്ടുമെന്നാശിക്കാം. 'ഹിന്ദു' എന്ന വാക്കിനു പഴയ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന അർത്ഥം സിന്ധുവിൻെറ മറുകരയിൽ പാർത്തിരുന്നവർ എന്നായിരുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ അതിന്നർത്ഥമില്ല: ജനതയേയോ അവരുടെ മതത്തെയോ അതു നിർദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. സിന്ധുവിൻെറ ഈ കരയിൽ പല മതങ്ങൾ ആചരിച്ചുവരുന്ന പല ജനതകളാണ് ഇന്നു പാർത്തുവരുന്നത്.

വേദങ്ങൾ ഒരു വ്യക്തി പറഞ്ഞുവെച്ചതല്ല. ആശയങ്ങൾ പതുക്കെപ്പതുക്കെ വികസിച്ചുവന്നു: ഒടുവിൽ അവ ഗ്രന്ഥരൂപം കൈക്കൊണ്ടു. അപ്പോൾ ആ ഗ്രന്ഥം പ്രമാണമായിവന്നു. പല മതങ്ങളും ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉടലെടുത്തിട്ടുണ്ട്: ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ശക്തിക്ക് അതിരില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഹിന്ദുക്കൾക്ക് വേദങ്ങളുണ്ട്: വരാനിരിക്കുന്ന പല സഹസ്രാബ്ദക്കാലത്തോളം അവർക്കു വേദങ്ങളെ മുറുകെ പിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കും. പക്ഷേ വേദങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ മാറാതെ തരമില്ല. പാറപോലെ ഉറച്ച അടിസ്ഥാനത്തിന്മേൽ അവയെ പുതുക്കിപ്പണിയേണ്ടതുണ്ട്. വേദങ്ങൾ വിശാലമായ ഒരു സാഹിത്യമാണ്: അവയുടെ തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പത് ശതമാനവും കൈമോശം വന്നിരിക്കുന്നു. ചില കുടുംബങ്ങളാണ് വേദങ്ങളെ സൂക്ഷിച്ചു രക്ഷിച്ചുപോന്നത്. ഈ കുടുംബങ്ങൾ നശിച്ചപ്പോൾ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളും നശിച്ചു. എങ്കിലും ഇന്നിപ്പോൾ ഉള്ളവതന്നെ ഇതുപോലെ വലിയൊരു 'ഹാളി'ൽ അടുക്കാനാവാത്ത മട്ടിൽ അത്രയധികമുണ്ട്. പ്രാചീനവും സരളവുമായ ഭാഷയിലാണ് അവ രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിൻെറ വ്യാകരണം അപകവമാണ്. അതുകൊണ്ടാകാം വേദങ്ങളിലെ ചില അംശങ്ങൾക്ക് അർത്ഥമില്ലെന്നുതന്നെ പറയപ്പെടുന്നത്.

പിന്നെ വേദങ്ങൾക്കുള്ള രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്; കർമ്മകാണ്ഡവും ജ്ഞാനകാണ്ഡവും. കർമ്മകാണ്ഡം സംഹിതകളും ബ്രാഹ്മണങ്ങളുമാണ്. ബ്രാഹ്മണങ്ങളുടെ പ്രതിപാദ്യം യാഗങ്ങളാണ്. അനുഷ്ടുപ് ത്രിഷ്ടുപ് ജഗതി തുടങ്ങിയ ഛന്ദസ്സുകളിൽ നിർമ്മിച്ച പദ്യങ്ങളാണ് സംഹിതകൾ. സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ ഇവ വരുണൻ ഇന്ദ്രൻ തുടങ്ങിയ ദേവതകളെ സ്തുതിക്കുന്നു. ആരാണ് ഈ ദേവതകൾ എന്ന ചോദ്യം ഉദിച്ചു. ഇവരെപ്പറ്റി വല്ല സിദ്ധാന്തങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നാൽ, അവയെ തകർക്കുന്ന മറ്റു സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടുവന്നു. അങ്ങനെയാണ് അതിൻെറ പോക്ക്.

ആരാധനയെപ്പറ്റി പല ആശയങ്ങളുണ്ട്. പ്രാചീനരായ ബാബിലോ ണിയർ

വിശ്വസിച്ചത് ആത്മാവ് ഒരു ഛായമാത്രമെന്നത്രേ. അതിനു സ്വന്തമായ വ്യക്തിത്വമില്ല, ശരീരത്തോടുള്ള ബന്ധം വിടുവിക്കാനും കഴിവില്ല. ഈ ഛായയ്ക്കു വിശപ്പും ദാഹവുമുണ്ട്. പഴയ ശരീരത്തിനെ ന്നപോലെ സംവേദനങ്ങളും വികാരങ്ങളുമുണ്ട്. ആദ്യത്തെ ശരീര ത്തിനു ദോഷം പറ്റിയാൽ ഛായയ്ക്കും ദോഷം പറ്റും: ശരീരം നശി ച്ചാൽ, ഛായയും നശിക്കും. അങ്ങനെ ശരീരം രക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കാനുള്ള പ്രവണത വളർന്നു. അപ്പോൾ സുരക്ഷിതമായ മൃതശരീരങ്ങളും ശവ കുടീരങ്ങളും പട്ടടകളും രൂപപ്പെടുത്തുക പതിവായി. ഛായയെപ്പറ്റി യുള്ള ഈ ആശയത്തിൽനിന്ന് അകന്നുപോകാൻ ഈജിപ്തുകാർക്കും ബാബിലോണിയർക്കും യഹൂദർക്കും കഴിഞ്ഞേ ഇല്ല. അതിന്നപ്പുറ ത്തുള്ള ആത്മാവെന്ന ആശയത്തിൽ അവർ ചെന്നെത്തിയതേ ഇല്ല.

ഋഗ്വേദത്തിൽ പിതൃപൂജയുടെ നേർത്തൊരു സൂചനപോലുമില്ലെ ന്നാണ് പ്രൊ. മാക്സ്മുള്ളരുടെ അഭിപ്രായം. സുരക്ഷിതമായ മൃതശരീര ങ്ങൾ നമ്മെ നിരുദ്ദേശ്യമായി തുറിച്ചുനോക്കുന്ന ആ ഭയങ്കരത ഋഗ്വേദ ത്തിലില്ലതന്നെ. ഇതിൽ ദേവതകൾ മനുഷ്യൻെറ സുഹൃത്തുക്കളാണ്: ആരാധ്യാരാധകബന്ധം കുശലമാണ്. ഉത്സാഹശൂന്യതയോ, ലളിതമായ സൗഖ്യത്തിൻെറ ന്യൂനതയോ, മുഖത്തു പുഞ്ചിരിയുടെയും കണ്ണിൽ പ്രകാശത്തിൻെറയും കുറവോ ഇല്ലതന്നെ. വേദങ്ങളെപ്പറ്റി പറയു മ്പോൾ, ദേവതകളുടെ ചിരി കേൾക്കാൻപോലും കഴിയുമെന്നു തോന്നും. വൈദികഋഷിമാരുടെ വാക്കുകൾ പണിക്കുറതീർന്നവയെന്നു പറയാൻ കഴിവില്ലെങ്കിലും അവർ സംസ്കാരവും അനുകമ്പയുമുള്ളവ രായിരുന്നു. അവരോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തിയാൽ നാം മൃഗപ്രായരാണ്. ഉദാഹരണമായി ''പിതൃക്കൾ നിവസിക്കുന്നിടത്തേക്ക്, ആർത്തിയും ദുഃഖവുമറ്റ ആ ഇടങ്ങളിലേക്ക്, അയാളെ (മൃതനെ) കൊണ്ടുചെന്നാ ക്കുക,'' എന്നിങ്ങനെ പല മന്ത്രങ്ങളും ഉദ്ധരിക്കാനാവും. മൃതശരീരം എത്ര നേരത്തേ ദഹിപ്പിക്കുന്നുവോ അത്രയും നന്നെന്ന ആശയം അങ്ങനെയാണ് ഉടലെടുത്തത്. സൂക്ഷ്മശരീരമുണ്ടെന്ന കാര്യം അവർ ക്രമേണ ധരിക്കാനിടയായി. ഈ സൂക്ഷ്മശരീരമാണ് ആനന്ദപൂർണ്ണവും ദുഃഖരഹിതവുമായിടത്തേക്കു പോകുന്നത്. സെമറ്റിക്സമ്പ്രദായത്തി ലുള്ള മതത്തിൽ ദുഃഖാനുഭവങ്ങൾക്കും ഭയത്തിനും ഇടമുണ്ട്. ഈശ്വ രനെ കണ്ടാൽ മനുഷ്യൻ മരിക്കുമെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ ഋഗ്വേദ മതമനുസരിച്ച് ഈശ്വരനെ മുഖത്തോടുമുഖം കണ്ടതിനുശേഷമാണ് മനുഷ്യൻെറ യഥാർത്ഥജീവിതം തുടങ്ങുന്നത്.

ഈ ദേവതകൾ ആരാണെന്ന ചോദ്യമുണ്ടായ സമയം വന്നു. ചിലപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ വന്ന് മനുഷ്യനെ സഹായിച്ചു: ചിലപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ അതിരുവിട്ടു സോമപാനം ചെയ്തു. കൂടെക്കൂടെ സർവശക്തൻ, സർവ വ്യാപി എന്നും മറ്റുമുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ ഇന്ദ്രനു നല്കപ്പെട്ടു. ഇതു തന്നെ വരുണൻെറയും കഥ. അങ്ങനെ അതു തുടർന്നു. ഈവക ദേവതകളുടെ സവിശേഷതകൾ വർണ്ണിച്ചുകാട്ടിയ മന്ത്രങ്ങളിൽ ചിലത്

അദ്ഭുതകരമാണ്. അവയുടെ ഭാഷ അത്യന്തം മഹനീയമാണ്. ഉദാഹരണം നാസദീയസൂക്തം. പ്രലയവർണ്ണനയാണിത്. ഇതിലാണ് 'തമ ആസീത്തമസാ ഗൂഢമഗ്രേ' എന്ന ആശയമുള്ളത്. ഉദാത്തമായ ഈ ആശയങ്ങൾ കാവ്യഭംഗിയുള്ള ഭാഷയിൽ വർണ്ണിച്ചവർ അപരിഷ്കൃ തരും അസംസ്കൃതരുമായിരുന്നെങ്കിൽ എന്തു പേർ പറഞ്ഞുവേണം നമ്മെ വിളിക്കാൻ? ആ ഋഷിമാരെയും അവരുടെ ദേവതകളായ ഇന്ദ്ര വരുണന്മാരെയും വിമർശിച്ചു വിധിയെഴുതാൻ ഞാനാളല്ല. ഇതെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്ന് ഒരു ദൃശ്യംപോലെയാകയാണ് – ഓരോ രംഗവും ക്രമേണ ഉന്മീലിതമാകയാണ്. ഇവയ്ക്കെല്ലാം പിന്നിൽ, പശ്ചാത്തലമായി തെളിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു, ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി – ''ഉള്ളതൊന്നാണ്: വിജ്ഞന്മാർ അതിനു പലതരം പേരുകൾ നല്കുന്നു.'' ഇതൊക്കെ ഏറ്റവും നിഗൂഢവും അദ്ഭുതവും അത്യന്തം സുന്ദരവുമാണ്. ഇന്നുപോലും അതിന്നടുത്തെത്തുക ദുഷ്കരമാണ്: തൊട്ടാൽ ആ നേരിയ മൂടുപടം പൊട്ടിപ്പോകയും, എല്ലാം ഒരു മരുമരീചികപോലെ മാഞ്ഞുപോകയും ചെയ്യുമെന്നു തോന്നും.

ഗ്രീക്കുകാരെപ്പോലെ ആര്യന്മാരും സമാധാനം തേടി ബാഹ്യപ്രകൃതിയിലേക്കു കടന്നിരിക്കാമെന്നതു വ്യക്തവും ശക്യവുമാണ്: പ്രകൃതി അവരെയും പ്രലോഭിപ്പിച്ചിരിക്കാം: പടിപടിയായി സുന്ദരവും ശുഭദവുമായ ബാഹ്യപ്രകൃതിയിലേക്ക് അവരെ ആനയിച്ചിരിക്കാം. പക്ഷേ ഭാരതത്തിൽ ഉദാത്തമല്ലാത്തതൊക്കെ വ്യർത്ഥമാണ്. മരണാനന്തരമുള്ള രഹസ്യങ്ങളിലേക്ക് എത്തിനോക്കണമെന്ന് ഗ്രീക്കുകാർക്കു തോന്നിയതേയില്ല. ഇവിടെയാകട്ടെ, ആദ്യം മുതല്ക്കേ വീണ്ടും വീണ്ടും ഉയർന്നുവന്ന ചോദ്യമിതാണ്; ''ഞാനാരാണ്? മരണാനന്തരം എനിക്കെന്തു സംഭവിക്കും?'' അവിടെ ഗ്രീക്കുകാർ വിചാരിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്; മരിച്ച മനുഷ്യൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തുന്നു; സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തുക എന്നുവെച്ചാൽ? എല്ലാറ്റിനും വെളിയിലെത്തുക എന്നർത്ഥം. ഉള്ളിലൊന്നുമില്ല: ഉള്ളതെല്ലാം വെളിയിൽ. ഗ്രീക്കുകാരൻെറ അന്വേഷണമെല്ലാം ബഹിർമുഖമായിരുന്നു. പോരാ, അയാൾതന്നെ അയാൾക്കു വെളിയിലാണെന്നു പറയാം. ഇവിടത്തെ ദുഃഖങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ ഈ ലോകംപോലുള്ള ഒരിടത്തു ചെന്നാൽ സ്പൃഹണീയമായതെല്ലാം കിട്ടിക്കഴിയുമെന്ന് അയാൾ കരുതി. അങ്ങനെ അയാൾ തൃപ്തിയടഞ്ഞു. മതത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ആശയങ്ങളെല്ലാം അവിടെ നിലച്ചു. പക്ഷേ ഇത്രയുംകൊണ്ട് ഹിന്ദുവിൻെറ മനസ്സിനു സമാധാനം വന്നില്ല. അത് അപഗ്രഥിച്ചു ചെന്നപ്പോൾ, സ്വർഗ്ഗങ്ങളും ജഡപ്രപഞ്ചത്തിലുൾപ്പെടുന്നതായി കണ്ടു. ''തമ്മിൽചേർന്നുണ്ടായതെല്ലാം അഴിഞ്ഞുപോകും''[1] എന്നത്രേ ഹിന്ദു

സംയോഗാ വിപ്രയോഗാന്താ മരണാന്തം ച ജീവിതം.

(മഹാഭാരതം അശ്വമേധം 44.18)

പറയുന്നത്. ബാഹ്യപ്രകൃതിയോട് ഹിന്ദുക്കൾ ചോദിച്ചു; ''ആത്മാവെന്തെന്ന് നിനക്കറിയാമോ?'' പ്രകൃതി പറഞ്ഞു; ''വയ്യാ.'' ''ഈശ്വരനെന്നൊന്നുണ്ടോ?'' പ്രകൃതി പ്രതിവചിച്ചു; ''എനിക്കറിവില്ല.'' അപ്പോളവർ പ്രകൃതിയിൽനിന്നു മുഖം തിരിച്ചു. എത്ര വലുതും ഗംഭീരവുമാണെ ങ്കിലും ദേശകാലങ്ങളാൽ പരിമിതമാണ് പ്രകൃതിയെന്ന് അവർ മനസ്സി ലാക്കി. പിന്നെ മറ്റൊരു ശബ്ദമുയർന്നു. നവവും ഉദാത്തവുമായ ആശയങ്ങൾ അവരുടെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചു. ആ ശബ്ദമിതായിരുന്നു; നേതി നേതി[1] ''ഇതല്ല ഇതല്ല.'' വിഭിന്നരായ ദേവതകളെല്ലാം ഒടുവിൽ ഒന്നായിത്തീർന്നു.[2] സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും നക്ഷത്രങ്ങളും, പ്രപഞ്ചമൊക്കെ ത്തന്നെ, ഒന്നാണ്. ഈ പുതിയ ആദർശത്തിലാണ് മതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ ചോടുറച്ചിട്ടുള്ളത്.

> ന തത്ര സൂര്യോ ഭാതി ന ചന്ദ്രതാരകം
> നേമാ വിദ്യുതോ ഭാന്തി കുതോഽയമഗ്നിഃ
> തമേവ ഭാന്തമനുഭാതി സർവ്വം
> തസ്യ ഭാസാ സർവമിദം വിഭാതി.

''സൂര്യനവിടെ തിളങ്ങുന്നില്ല: അതുപോലെതന്നെ ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും കൊള്ളിയാനും. പിന്നെ ഈ അഗ്നിയെക്കുറിച്ചു പറയാനുണ്ടോ? അതു തിളങ്ങുമ്പോൾ മറ്റെല്ലാം തിളങ്ങുന്നു: അതു വഴിയായാണ് എല്ലാം തിളങ്ങുന്നത്.'' പരിമിതവും അപകൃഷ്ടവും വ്യക്തിത്വയുക്തവുമായ ആ ആശയം ഇനിമേലില്ല. വിധികർത്താവായ ഈശ്വരൻ എന്ന ക്ഷുദ്രാശയം ഇനിമേലില്ല. അന്വേഷണം ഇനി വെളിയിലല്ല: അതിന്റെ ലക്ഷ്യം ഉള്ളിലാണ്. അങ്ങനെ ഉപനിഷത്തുകൾ ഭാരതത്തിന്റെ ശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥമായി മാറി. പ്രസ്തുതമായ ഉപനിഷത്തുകൾ വിശാലമായ ഒരു സാഹിത്യമാണ്. ഭാരതത്തിൽ പല അഭിപ്രായങ്ങൾ പുലർത്തിപ്പോന്ന ദർശനങ്ങളെല്ലാം ഉപനിഷത്തുകളാകുന്ന അടിസ്ഥാനത്തിലത്രേ പ്രതി ഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

ദ്വൈതം, വിശിഷ്ടാദ്വൈതം, അദ്വൈതം എന്നീ ദർശനങ്ങൾ ഓരോന്നും, അടുത്തതിലെത്താൻ കടക്കേണ്ടുന്ന പടികളാണ്. അതുകൊണ്ട് അവയ്ക്ക് അനുരഞ്ജിപ്പുണ്ട്. ഒടുക്കം അദ്വൈതമതത്തിൽ ചെന്നെത്തുന്നതു സ്വാഭാവികമാണ്. ഒടുവിലത്തെ പടിയാണ് തത്ത്വമസി. ശങ്കരാചാര്യർ, രാമാനുജാചാര്യർ, മധ്വാചാര്യർ – മഹാന്മാരായ ഈ ഭാഷ്യകാരന്മാർക്കുപോലും തെറ്റുപറ്റിയ സ്ഥലങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടാൻ കഴിയും. അവരിൽ ഓരോരുത്തനും ഉപനിഷത്തുകൾ മാത്രമാണ് പ്രമാണമെന്നും ഇവ ഒരൊറ്റമാർഗ്ഗമേ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളു എന്നും കരുതി. അങ്ങനെ ശങ്കരാചാര്യർ ഉപനിഷത്തുകളെല്ലാം അദ്വൈതമതമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഉപദേശിക്കുന്നില്ലെന്നു തെറ്റായി സങ്കല്പിച്ചു: സ്പഷ്ടമായി ദ്വൈതാർത്ഥം പ്രതിപാദിക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ തനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ട സിദ്ധാന്തത്തിന്

1 ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 2.3.6

2 കതമ ഏകോ ദേവ ഇതി: പ്രാണ ഇതി: സ ബ്രഹ്മ.
(ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 3.9.9)

ഉപോദ്ബലകമാക്കാൻ വളച്ചൊടിച്ചു. ഇതേ മട്ടിലാണ് രാമാനുജനും മധ്വാചാര്യരും തനി അദ്വൈതവാക്യങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്തതും. ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഉപദേശം ഒന്നാണെന്നത് തികച്ചും ശരിതന്നെ: പക്ഷേ, പടിപടിയായി മുകളിലേക്കുള്ള ഒരു കയറ്റമായിട്ടാണ് അത് ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൽ മതത്തിൻെറ അന്തരാത്മാവു നഷ്ടപ്പെട്ടത് ഖേദകരംതന്നെ. പുറംചടങ്ങുകളേ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളു. ആളുകൾ ഹിന്ദുക്കളുമല്ല, വേദാന്തികളുമല്ല. ''എന്നെ തൊടരുതേ'' എന്നു പറയുന്നവർ മാത്രമാണവർ. അടുക്കളയാണ് അവരുടെ ദേവാലയം: ചട്ടിയും കലവും ദേവതകളും. ഈ നില അവസാനിക്കണം. എത്ര നേരത്തേ ഇതു പോകുന്നുവോ അത്രയും നന്ന് നമ്മുടെ മതത്തിന്. ഉപനിഷത്തുകൾ തനതു മഹിമയിൽ പ്രകാശിക്കട്ടെ: ഒപ്പം മതവിഭാഗക്കാരുടെ ഇടയിൽ കലഹങ്ങൾ കൂടാതെയുമിരിക്കട്ടെ!

പ്രസംഗം ഈ ഘട്ടത്തിലെത്തിയപ്പോൾ, സ്വാമിക്ക് ആരോഗ്യം മോശമായിരുന്നതിനാൽ ക്ഷീണം തോന്നി: അരമണിക്കൂർനേരം അദ്ദേഹം വിശ്രമിച്ചു. അത്രയും സമയം ശ്രോതാക്കൾ മുഴുവൻ പ്രസംഗം അവസാനംവരെ കേൾക്കാൻ ക്ഷമയോടുകൂടി കാത്തിരുന്നു. സ്വാമി വെളിയിൽ വന്ന് അരമണിക്കൂർകൂടി സംസാരിച്ചു. അതിൻെറ ചുരുക്കം;

നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം കണ്ടെത്തുന്നതാണ് ജ്ഞാനം. നാനാത്വത്തിൻെറയെല്ലാം അടിയിലുള്ള ഏകത്വം കണ്ടെത്തുമ്പോൾ ഓരോ ശാസ്ത്രവും അതിൻെറ പരകാഷ്ഠയിൽ ചെന്നെത്തുന്നു. ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിലെന്നപോലെ ആദ്ധ്യാത്മികശാസ്ത്രത്തിലും ഇതു ശരിയാണ്.

***

26

ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികചിന്തക്ക് ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള പ്രഭാവം

1895 മാർച്ച് 11-ാംനു കൽക്കത്തയിലെ സ്റ്റാർ തിയേറ്ററിൽവെച്ച് 'ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികചിന്തയ്ക്ക് ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള പ്രഭാവം' എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി നിവേദിത (മിസ് എം.ഇ. നോബിൾ) ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളാണ് ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചത്. നിവേദിതയെ പരിചയപ്പെടുത്താൻ സ്വാമികൾ താഴെ ചേർക്കുംവിധം സംസാരിച്ചു.

മഹതികളേ, മഹത്തുക്കളേ,

ഏഷ്യയിലെ കിഴക്കൻദേശങ്ങളിൽക്കൂടി സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ പ്രകടമായ ഒരു സംഗതി എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടു – അതായത്, ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികചിന്തയ്ക്ക് ഏഷ്യയിലെ കിഴക്കൻനാടുകളിലുള്ള പ്രചാരം. ചൈനയിലും ജപ്പാനിലുമുള്ള ദേവാലയങ്ങളുടെ ഭിത്തിമേൽ പ്രസിദ്ധമായ കുറേ സംസ്കൃതമന്ത്രങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ അദ്ഭുതം നിങ്ങൾക്ക് ഊഹിക്കാം. അവയെല്ലാം എഴുതിയത് പഴയ ബംഗാളിലിപിയിലാണെന്നും, ബംഗാളികളായ നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ ധർമ്മപ്രചരണത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ച ഉത്സാഹത്തിനും ഊർജ്ജസ്വലതയ്ക്കും സ്മാരകമായി ഇന്നും അവ നിലകൊള്ളുന്നു എന്നുമുള്ള അറിവ് നിങ്ങൾക്കു സന്തോഷപ്രദമാവാം.

ഏഷ്യയിലെ ഈ നാടുകൾക്കു പുറമേ, പല പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽപ്പോലും, ഉപരിതലത്തിൽനിന്നു നന്നെ താഴെ, ഭാരതത്തിലെ വിദൂരവ്യാപ്തവും, തെറ്റിദ്ധാരണയ്ക്കിടം നല്കാത്തതുമായ ആദ്ധ്യാത്മികചിന്തയുടെ പ്രഭാവലേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതായി ഞാൻ കണ്ടു. പഴയ കാലങ്ങളിൽ ഭാരതീയജനതയുടെ ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങൾ കിഴക്കോട്ടും പടിഞ്ഞാട്ടും സഞ്ചരിച്ചു എന്നത് ഇന്ന് ഒരു ചരിത്രവസ്തുതയായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ലോകം എത്രമാത്രം ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികതയോടു കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, മനുഷ്യരാശിയുടെ ഇന്നത്തെയും കഴിഞ്ഞതുമായ നിലകളിൽ ഭാരതത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തികൾ എത്ര മഹത്തായ ഒരു ഘടകമായിരുന്നെന്നും ഇന്നെല്ലാവർക്കുമറിയാം. ഇവയൊക്കെ കഴിഞ്ഞുപോയ സംഭവങ്ങളാണ്. ശ്രദ്ധേയ മായ മറ്റൊരു പ്രതിഭാസം ഞാൻ കാണുന്നു; അദ്ഭുതാവഹമായ ആ ആംഗ്ലോ – സാക്സൺവംശം പരിഷ്കാരത്തിന്നനുഗുണമായ ഏറ്റവും വമ്പിച്ച ശക്തികളും മനുഷ്യത്വത്തിലേക്കുള്ള പുരോഗതിയും സാമുദായികപുരോഗതിയും ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. കുറേക്കൂടി കടത്തിപ്പറയാം; ആംഗ്ലോ – സാക്സൺവംശത്തിന്റെ പ്രാബല്യമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നു നാം ചെയ്യുംപോലെ ഇവിടെ സമ്മേളിച്ചു ഭാരതീയമായ ആദ്ധ്യാ

ത്മികചിന്തയുടെ പ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി നാം പരാമർശിക്കയേ ഇല്ലായിരുന്നു. പടിഞ്ഞാറുനിന്നു കിഴക്കോട്ടു വന്ന് നമ്മുടെ നാട്ടിലെത്തുമ്പോൾ ഞാൻ കാണുന്നു, അതേ ആംഗ്ലോസാക്സൺശക്തികൾ – അവയുടെ ദോഷങ്ങളെന്തുമാകട്ടെ – അവരുടെ പ്രത്യേകമായ സവിശേഷതകളോടുകൂടി ഇവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന്. ഒടുവിൽ മഹത്തായ ഒരു ഫലം കൈവന്നതായി ഞാൻ വിശ്വസിക്കയും ചെയ്യുന്നു. പരക്കുകയും മുന്നേറുകയും ചെയ്യുക എന്ന ബ്രിട്ടീഷാശയം നമ്മെയും ഉന്നമിപ്പിക്കയാണ്. ഗ്രീക്കുകാരുടേതായ ഉറവിടത്തിൽനിന്നാണ് പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം ആവാഹിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നും നാമോർക്കണം, ഒപ്പംതന്നെ ഗ്രീക്പരി ഷ്കാരത്തിൻെറ മഹത്തായ ആശയം ആവിഷ്കാരമാണെന്നും. ഭാരത ത്തിൽ നാം ചിന്തിക്കയാണ് ചെയ്യുന്നത്: എന്നാൽ ദൗർഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, ചിന്തയുടെ വമ്പിച്ച ആഴംകൊണ്ട് ആവിഷ്കാരത്തിനുവേണ്ട ശക്തി ഒട്ടും അവശേഷിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ക്രമേണ, ആവിഷ്കരി ക്കാൻ നമുക്കുള്ള ശക്തി ലോകത്തിൽ സ്വയം തെളിയാതെ വന്നു. എന്താണിതിൻെറ ഫലം? ഇതാണ്; നമുക്കുണ്ടായിരുന്നതെല്ലാം മറയ്ക്കാ നായി നമ്മുടെ ശ്രമം. മറയ്ക്കാനുള്ള ഒരു വിരുതെന്ന നിലയിൽ വ്യക്തികളിലായിരുന്നു അതിൻെറ തുടക്കം: അതവസാനിച്ചതു മറയ്ക്കാ നുള്ള ജനതാവ്യാപകമായ വിരുതായിട്ടാണ്. ആവിഷ്കരണശക്തി കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞുവരിക കാരണം മൃതിപ്പെട്ട ജനതയെന്നാണ് നാമി പ്പോൾ കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ആവിഷ്കാരമില്ലാതെ നാം എങ്ങനെ ജീവിക്കും? പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിൻെറ നട്ടെല്ല് വ്യാപനവും ആവി ഷ്കാരവുമാണ്. ആംഗ്ലോ–സാക്സൺകാരുടെ ഭാരതത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തിയുടെ ഈ വശത്തേക്ക് നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു: ഇതൊരിക്കൽക്കൂടി നമ്മുടെ ജനതയെ ആത്മാവിഷ്കാരത്തിന് ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നു. പ്രബലമായ ആ വംശം ഉളവാക്കിയ ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് നമ്മുടെ മറച്ചുവെയ്ക്കപ്പെട്ട സമ്പത്തുകൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഇതു നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ആംഗ്ലോ–സാക്സൺകാർ ഭാരതത്തിന് ഒരു ഭാവിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ പിതൃപൈതാമഹമായ ആശയങ്ങൾ ഇന്നു വിഹരിക്കുന്ന മണ്ഡലം കേവലം അപാരമാണ്. അതേ, നമ്മുടെ പൂർവികർ സത്യത്തിൻെറയും മോക്ഷത്തിൻെറയുമായ തങ്ങളുടെ സന്ദേശം പ്രകാശിപ്പിച്ചപ്പോൾ, അവർക്കു വലുതായ എത്ര സൗകര്യങ്ങളാണുണ്ടായിരുന്നത്? അതേ, സാർവലൗകികമായ സാഹോദര്യത്തിൻെറ ഉത്കൃഷ്ടമായ സിദ്ധാന്തം മഹാനായ ബുദ്ധൻ പ്രചരിപ്പിച്ചതെങ്ങനെ? അക്കാലത്തുതന്നെ നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഭാരതത്തിൽ യഥാർത്ഥമായ ആനന്ദം നേടാൻ മികച്ച സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ലോകത്തിൻെറ ഒരറ്റത്തുനിന്ന് മറ്റേ അറ്റംവരെ നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ നിഷ്പ്രയാസം പരത്താൻ നമുക്കു കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ആംഗ്ലോ–സാക്സൺകാരുടെ അടുത്തുപോലും നാം ചെന്നെത്തിയിരിക്കയാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള പരസ്പരപ്രക്രിയയാണ് ഇന്നു നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ

സന്ദേശം ചെവിക്കൊള്ളപ്പെടുന്നതായി നാം കാണുന്നു. ചെവിക്കൊ ള്ളുക മാത്രമല്ല, അതനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തിയും ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ത്തന്നെ നമ്മുടെ കർത്തവ്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ നമ്മെ തുണയ്ക്കാൻ കുറേ പ്രതിഭാശാലികളെ ഇംഗ്ലണ്ടു നമുക്കു തന്നിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ പ്രസംഗവേദിയിലുള്ള എൻെറ സുഹൃത്തായ മിസ് മ്യൂളറെപ്പറ്റി[1] എല്ലാവരും കേട്ടിരിക്കാം: ഒരുപക്ഷേ അവരോടു പരിചയപ്പെട്ടുമിരിക്കാം. നല്ല ഒരു കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച് വെടിപ്പായി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ മാന്യ ഭാരതത്തോടുള്ള കൂറുകൊണ്ട് അവരുടെ മുഴുവൻ ജീവിത വും നമുക്കായി തന്നിരിക്കയാണ്: ഭാരതത്തെ സ്വന്തം വീടും കുടുംബ വുമായി കരുതുകയുമാണ്. ഭാരതത്തിൻെറ നന്മയ്ക്കും നവീകരണ ത്തിനുംവേണ്ടി സ്വജീവിതം മുഴുവൻ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ള മഹതിയും വിശിഷ്ടയുമായ ആ ആംഗലേയവനിതയുടെ പേർ എല്ലാവർക്കും പരിചിതമാണല്ലോ. ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ശ്രീമതി ബസൻറിനെയാണ്. അതേ ദൗത്യം പുരസ്കരിച്ച് അമേരിക്കയിൽനിന്നു വന്നിട്ടുള്ള രണ്ടു മാന്യകളെയും ഇന്ന് ഈ വേദിയിൽ നമുക്കു കാണാം. പാവപ്പെട്ട നമ്മുടെ നാടിനു സ്വല്പമായ നന്മ ചെയ്യുന്നതിനുപോലും സ്വജീവിതം സമർപ്പിക്കാൻ അവർ സന്നദ്ധരാണെന്നുള്ള ഉറപ്പുതരാൻ എനിക്കു സാധിക്കും. നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിൽ ഒരുവൻെറ പേർ നിങ്ങളെ ഓർമ്മി പ്പുക്കുവാൻ ഞാൻ ഈ അവസരം ഉപയോഗിക്കട്ടെ: അദ്ദേഹം ഇംഗ്ല ണ്ടും അമേരിക്കയും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തിൽ പൂർണ്ണമായ വിശ്വാസമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തോടെനിക്കു ബഹുമാനവും സ്നേഹവുമാണ്. മറ്റൊരിടത്തു സന്നിഹിതനാകാമെന്ന് ഏറ്റിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഇന്നിവിടെ ഉണ്ടായേനെ. നമ്മുടെ നാടിൻെറ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി നിശ്ശബ്ദമായി, സ്ഥിരതയോടുകൂടി, പ്രയത്നിക്കയാണദ്ദേഹം. വമ്പിച്ച ആദ്ധ്യാത്മികതയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്നുള്ളത്. ശ്രീ മോഹിനീമോഹന ചാറ്റർജിയെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. മിസ് മാർഗരറ്റ് നോബിൾ, ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലണ്ടു നമുക്കു നല്കിയ മറ്റൊരു സംഭാവനയാണ്. ഇവ രിൽനിന്നു നാം ഒട്ടേറെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടുതലായി ഒന്നും പറയാതെ മിസ് നോബിളിനെ ഞാൻ പരിചയപ്പെടുത്തട്ടെ. അവർ നിങ്ങളോട് ഇപ്പോൾ സംസാരിക്കും.

സഹോദരി നിവേദിത അവരുടെ രസകരമായ പ്രസംഗം അവസാ നിപ്പിച്ചപ്പോൾ സ്വാമിജി എഴുന്നേറ്റു പറഞ്ഞു;

കുറച്ചു വാക്കുകളേ എനിക്കു പറയേണ്ടതുള്ളു. ഭാരതീയരായ നമുക്ക് എന്തോ ഒക്കെ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞേക്കുമെന്ന് ഒരാശയം നമു ക്കുണ്ട്. ഈ ആശയത്തെ പരിഹസിക്കുന്നത് ഭാരതീയരുടെ ഇടയിൽ ബംഗാളികളാണ്. ഞാനതു പരിഹാസ്യമായിക്കരുതുന്നില്ല. നിങ്ങളിൽ തീവ്രമായ ഒരു യത്നമുണർത്തിവിടുകയാണ് എൻെറ ജീവിത ദൗത്യം. നിങ്ങൾ അദ്വൈതിയോ വിശിഷ്ടാദ്വൈതിയോ ദ്വൈതിയോ

1 Miss Henrietta Muller.

ആകുന്നതിൽ വലിയ കാര്യമൊന്നുമില്ല. നാം കൂടെക്കൂടെ മറക്കാറുള്ള ഒരു വസ്തുതയിലേക്കാണ് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കുന്നത്. അതാവിത്; ഹേ മനുഷ്യാ, നിന്നിൽ നിനക്കു വിശ്വാസ മുണ്ടാകട്ടെ. ഈ വഴിയിലൂടെയേ ഈശ്വരനിൽ നമുക്കു വിശ്വാസമു ണ്ടാകൂ. നിങ്ങൾ അദ്വൈതിയോ ദ്വൈതിയോ ആകൂ. നിങ്ങൾ യോഗദർ ശനത്തിലോ ശങ്കരാചാര്യരിലോ വിശ്വസിക്കൂ: നിങ്ങൾ വ്യാസനെയോ വിശ്വാമിത്രനെയോ അനുഗമിക്കൂ: ഇതിലൊന്നും വലിയ കാര്യമില്ല. ഈ വിഷയത്തിൽ, ശേഷമുള്ള വിശ്വചിന്തയിൽനിന്ന് ഭാരതീയചിന്ത വ്യത്യസ്തമാണെന്നതത്രേ വസ്തുസ്ഥിതി. മറ്റു മതങ്ങളിലും നാടുകളിലും ആത്മശക്തി വിഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കവേ, ആത്മാവ് അനശ്വരമാണെന്നും എക്കാലവും അതു തികവുറ്റു നിലകൊള്ളുന്നു എന്നുമാണ് ഭാരതീയ രായ നാം കരുതുന്നത്. മറുനാടുകളിൽ ആത്മാവ് മിക്കവാറും ശക്തിയ റ്റതും ദുർബ്ബലവും ജഡവുമായ എന്തോ ഒന്ന് എന്നാണ് കരുതപ്പെടു ന്നത്. ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഉപദേശം നാം സദാ സ്മരിക്കണം.

ജീവിതത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ള മഹത്തായ കൃത്യം ഓർമ്മിക്കുക. നമ്മുടെ ജനതാമതത്തിൻെറ മർമ്മങ്ങൾ കാർന്നുതിന്നുന്ന ഒട്ടേറെ വൈദേശികാശയങ്ങൾ ഭാരതീയരായ നമ്മെ, വിശിഷ്യ ബംഗാളികളെ, ആക്രമിച്ചിരിക്കയാണ്. എന്തുകൊണ്ടാണ് നാം ഈയിടെ ഇത്ര പിന്നോ ക്കമായിരിക്കുന്നത്? നമ്മിൽ തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതു ശതമാനവും എന്തു കൊണ്ടാണ് തികച്ചും വൈദേശികമായ ആശയങ്ങളും ഘടകങ്ങളും കൊണ്ടു രൂപപ്പെട്ടവരായിരിക്കുന്നത്? ജനതകളുടെ മതിപ്പിൽ ഉയരണ മെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നെങ്കിൽ നാം പടിഞ്ഞാറുനിന്ന് പലതും പഠിക്കാനു ണ്ടെന്നോർക്കണം. നാം പടിഞ്ഞാറുനിന്ന് അവരുടെ കലകളും ശാസ്ത്ര ങ്ങളും അഭ്യസിക്കണം. ജഡപ്രകൃതിയെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ശാസ്ത്ര ങ്ങൾ അവിടെനിന്നു പഠിക്കാനുണ്ട്. മറിച്ച്, മതവും ആദ്ധ്യാത്മിക ജ്ഞാനവും ഗ്രഹിക്കാനും സ്വായത്തമാക്കാനും നമ്മുടെ അടുക്കൽ പാശ്ചാത്യർ വരേണ്ടതുമാണ്. ഹിന്ദുക്കളായ നാം ജഗദ്ഗുരുക്കന്മാരാ ണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയാവകാശങ്ങളും അതുപോലെ മറ്റു പലതും നേടുവാൻ നാം ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണല്ലോ. വളരെ നല്ലത്. അവകാശങ്ങളും മാന്യതകളും മറ്റും സൗഹാർദ്ദത്തിലൂ ടെയേ വന്നുചേരൂ. സമന്മാരായ രണ്ടുപേർക്കു തമ്മിലേ സൗഹാർദ്ദം പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടു. രണ്ടിലൊരുവൻ ഇരപ്പാളിയാണെങ്കിൽ അവിടെ എന്തു സൗഹാർദ്ദം? അതൊക്കെ പറയാൻ കൊള്ളാം. പരസ്പരസഹ കരണം കൂടാതെ നമുക്കു പ്രബലരാകുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. അതിനാൽ ഞാൻ നിങ്ങളോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കും അമേരിക്കയിലേക്കും പോകണമെന്നാണ് - ഇരപ്പാളികളായിട്ടല്ല, പിന്നെയോ മതാചാര്യന്മാരെന്ന നിലയിൽ. നമ്മുടെ ശക്തിക്കൊത്തു വിനിമയത്തിൻെറതായ നിയമം നമുക്കെടുത്തു പ്രയോഗിക്കാം. ഈ ജീവിതത്തിൽ നമ്മെ സന്തുഷ്ടരാക്കുവാനുള്ള വഴികളും രീതികളും

അവരിൽനിന്ന് നമുക്കു പഠിക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ, പകരം അവരെ സദാ സന്തുഷ്ടരാക്കുവാനുള്ള വഴികളും രീതികളും നാം അവർക്കു കൊടുക്കേണ്ടേ? എല്ലാറ്റിനുംമേലേ മനുഷ്യരാശിയുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ഇടുങ്ങിയ യാഥാസ്ഥി തികജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വികത്ഥനം വെടിയുക. മരണം നമ്മെ യൊക്കെ കാത്തുകിടക്കയാണ്. ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും അദ്ഭുതമായ വസ്തുത ശ്രദ്ധിക്കുക; ലോകത്തിലുള്ള ജനതകൾക്കെല്ലാം ഭാരതീയ സാഹിത്യത്തിൽ രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നിത്യസത്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുവാൻ ഭാരത പാദത്തിങ്കൽ ക്ഷമയോടുകൂടി ഇരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിനു മരണമില്ല: ചൈനയ്ക്കു മരണമില്ല: ജപ്പാന്നു മരണമില്ല. അതിനാൽ നമ്മുടെ നട്ടെല്ല് ആദ്ധ്യാത്മികതയാണെന്നു നാം എപ്പോഴും ഓർക്കണം. അതോർമ്മിക്കാൻ, ഇപ്പോൾ ഞാൻ പ്രതിപാദിച്ചുവരുന്ന ആ വഴി കാട്ടുന്ന ഒരു നേതാവു നമുക്കു വേണം. നിങ്ങളിൽ ചിലർ അതു വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരു ഹൈന്ദവബാലൻ സ്വമതം ശുദ്ധമായ ആദ്ധ്യാത്മികതയാണെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ കൂട്ടാക്കു ന്നില്ലെങ്കിൽ, അവരെയാരെയും ഞാൻ ഹിന്ദുവെന്നു വിളിക്കില്ല. കാശ്മീ രത്തിലെ ഒരു ഗ്രാമത്തിൽവെച്ച് മാന്യയായ ഒരു മുസ്ലീംവൃദ്ധയോടു സംസാരിച്ചത് ഞാൻ സ്മരിക്കുന്നു. മൃദുസ്വരത്തിൽ ഞാൻ അവരോടു ചോദിച്ചു; ''നിങ്ങളുടെ മതമേതാണ്?'' അവർ സ്വന്തം ഭാഷയിൽ മറു പടി പറഞ്ഞു; ''ഭഗവാനു സ്തുതി! ഈശ്വരകൃപകൊണ്ട് ഞാനൊരു മുസ്ലീമാണ്.'' പിന്നെ ഒരു ഹിന്ദുവിനോടു ചോദിച്ചു; ''ഏതാണ് നിങ്ങ ളുടെ മതം? അയാൾ തെളിച്ചുപറഞ്ഞു; ''ഞാൻ ഒരു ഹിന്ദുവാണ്.'' കഠോപനിഷത്തിലെ മഹത്തായ ആ പദം – 'ശ്രദ്ധ' – അഥവാ അദ്ഭുത കരമായ വിശ്വാസം, എന്റെ സ്മൃതിപഥത്തിൽവരുന്നു. നചികേതസ്സി ന്റെ ജീവിതത്തിൽ ശ്രദ്ധയുടെ ദൃഷ്ടാന്തം കാണാം. എന്റെ ജീവിത ദൗത്യംതന്നെ ശ്രദ്ധാസിദ്ധാന്തം, നിർവ്യാജമായ വിശ്വാസം, പ്രചരിപ്പി ക്കയാണ്. മനുഷ്യരാശിയുടെയും, എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും പ്രബലമായ ഒരു ഘടകം ഈ വിശ്വാസമാണെന്ന് ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങളോടു ആവർത്തിച്ചുപറയുന്നു. ഒന്നാമതായി നിങ്ങളിൽത്തന്നെ വിശ്വാസം വേണം. ഒരുവൻ ചെറിയൊരു കുമിളയും മറ്റൊരുവൻ മലപോലെ വലിയൊരലയുമാണെങ്കിൽത്തന്നെ, രണ്ടിനും പിമ്പിലുള്ളത് അതിരറ്റ വൻകടലാണെന്നറിയുക. അതിനാൽ എല്ലാവർക്കും ആശങ്കയ്ക്കവ കാശമുണ്ട്; എല്ലാവർക്കും മോചനമുണ്ട്. മായയുടെ കെട്ടുപാടുകൾ, കുറേ നേരത്തേയോ താമസിച്ചോ, എല്ലാവരും ഒഴിവാക്കുകതന്നെ വേണം. ഒന്നാമതു ചെയ്യേണ്ടതിതാണ്. അനന്തമായ ആശ അനന്തമായ ആകാംക്ഷയുടെ ഈറ്റില്ലമാണ്. ആ വിശ്വാസം നമുക്കുണ്ടായാൽ, അതു വ്യാസന്റെയും അർജ്ജുനന്റെയും കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ജന താജീവിതം കൊണ്ടുവന്നു നല്കും. ആ കാലത്താണല്ലോ മനുഷ്യത്വ ത്തെപ്പറ്റിയുള്ള നമ്മുടെ ഉദാത്തമായ സിദ്ധാന്തങ്ങളെല്ലാം പ്രചരിപ്പിക്ക പ്പെട്ടത്. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഉൾക്കാഴ്ചയിലും

ചിന്തകളിലും ഇന്നു നാം വളരെ പിന്നണിയിലാണ്. സമൃദ്ധമായിരുന്നു ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികത. അന്നു ലോകത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന മനുഷ്യവംശങ്ങ ളിൽവെച്ചു ഭാരതീയജനതയെ ഏറ്റവും വലുതാക്കിയത് ആദ്ധ്യാത്മിക മായ ആ മഹത്ത്വമാണ്. പാരമ്പര്യങ്ങളും ആശകളും വിശ്വാസ്യമാണെ ങ്കിൽ, വീണ്ടും ആ ദിവസങ്ങൾ നമ്മുടെ അടുക്കലേക്ക് വരുകതന്നെ വേണം. നിങ്ങളെയാണ് അതാശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ബംഗാളിലെ യുവാ ക്കളേ, ധനവാന്മാരെയും പെരുമപ്പെട്ടവരെയും നിങ്ങൾ ആശ്രയിക്കേ ണ്ടതില്ല. ലോകത്തിലുള്ള വലുതും ഊക്കനുമായ ജോലികളെല്ലാം പാവപ്പെട്ടവരാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ബംഗാളിലെ പാവപ്പെട്ടവരേ, ഉയർന്നു വരുക: നിങ്ങൾക്ക് എല്ലാം ചെയ്യാം, എല്ലാം ചെയ്യണം. പാവങ്ങളാണ് നിങ്ങളെങ്കിലും, പലരും നിങ്ങളുടെ മാതൃക അനുകരിക്കും. എല്ലാറ്റിനും മേലെ നിങ്ങൾ തികച്ചും ശുദ്ധരും നിഷ്കളങ്കരുമാവുക: സ്വന്തം ദിഷ്ട ത്തിൽ വിശ്വസിക്കുക. ബംഗാളിലെ യുവജനങ്ങളേ, ഭാരതഭാഗധേയ ത്തിനു രൂപംകൊടുക്കേണ്ടതു നിങ്ങളുടെ ജോലിയാണ്. അതു ശ്രദ്ധി ക്കണം. നിങ്ങൾക്കതിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാകട്ടെ. അഥവാ ഇല്ലാതിരിക്കട്ടെ. ഇന്നോ നാളെയോ അതു സാധിക്കുമെന്നു കരുതരുത്. എന്റെ ദേഹ ത്തിലും ആത്മാവിലുമെന്നപോലെതന്നെ അതിലും എനിക്കു വിശ്വാസ മുണ്ട്. അതിനാൽ ബംഗാളിലെ യുവജനങ്ങളായ നിങ്ങളോട് എനിക്കു ഹൃദയം തുറന്ന സഹാനുഭൂതിയാണുള്ളത്. പണമില്ലാത്ത നിങ്ങളെ യാണ് അതാശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്: പാവപ്പെട്ടവരാകകൊണ്ടുതന്നെ നിങ്ങൾ ജോലി ചെയ്യും: ഒന്നുമില്ലാത്തതുകൊണ്ടുതന്നെ നിങ്ങൾ നിഷ്കളങ്കരായിരിക്കും; നിഷ്കളങ്കരാകകൊണ്ടുതന്നെ നിങ്ങൾ എല്ലാം ത്യജിക്കും. അതാണിപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നത്, ഒരിക്കൽ ക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങളോട് ഇതാവർത്തിച്ചു പറയട്ടെ. അതു നിങ്ങളുടെ ജീവിതദൗത്യമാണ്: എന്റെ ജീവിദൗത്യമാണ്. ഏതു ദർശനമാണ് നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതെന്നതിൽ എനിക്കു താല്പര്യമില്ല. പക്ഷേ ഒന്നുണ്ട്: മനുഷ്യരാശിയുടെ പൂർണ്ണതയിലുള്ള നിത്യവിശ്വാസമാകുന്ന ഒരു ചരട്, പരസ്പരം സൗഹൃത്തിൽ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഭാരതത്തിലെ ങ്ങും ഓടുന്നുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ തെളിയിക്കാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണ്: അതിൽ ഞാൻ സ്വയം വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ വിശ്വാസം നാടെങ്ങും പരക്കട്ടെ.

***

27

സന്ന്യാസം; അതിന്റെ ആദർശവും അനുഷ്ഠാനവും

രണ്ടാം പ്രാവശ്യം സ്വാമിജി പാശ്ചാത്യദേശത്തേക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനുമുമ്പ് (1899 ജൂൺ 19) ബേലൂർമഠത്തിലെ ഇളമുറക്കാരായ സന്ന്യാസിമാർ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു ആമന്ത്രണപത്രിക നല്കുകയുണ്ടായി. സ്വാമിജി നല്കിയ മറുപടിയുടെ ചുരുക്കം താഴെ ചേർക്കുന്നു;

നീണ്ട ഒരു പ്രസംഗത്തിനുള്ള അവസരമല്ല ഇത്. നിങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നു ഞാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്ന ചില സംഗതികളെക്കുറിച്ചുമാത്രം ചുരുക്കമായി നിങ്ങളോടു പറയാം. ഒന്നാമതായി നാം ആദർശം ധരിക്കണം: പിന്നെ അതു പ്രായോഗികമാക്കുവാൻ വേണ്ട ഉപായങ്ങളും ധരിക്കണം: പിന്നെ അതു പ്രായോഗികമാക്കുവാൻ വേണ്ട ഉപായങ്ങളും ധരിക്കണം. നിങ്ങളിൽ സന്ന്യാസിമാരായിട്ടുള്ളവർ പരന്മാർക്ക് ഉപകരിക്കണം: അതാണു സന്ന്യാസമെന്നുവെച്ചാലർത്ഥം. സന്ന്യാസത്തെപ്പറ്റി ദീർഘമായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്യാൻ സമയമില്ല. അതു ''മരണത്തോടുള്ള സ്നേഹം'' ആണ് എന്നു വളരെ ചുരുക്കമായി വർണ്ണിക്കാം. പ്രാപഞ്ചികന്മാർ ജീവിതത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു: സന്ന്യാസി മരണത്തെ സ്നേഹിക്കണം. അപ്പോൾ നാം ആത്മഹത്യ ചെയ്യണോ? ഒരിക്കലുമരുത്. ആത്മഘാതികൾ മരണത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവരല്ല: ആത്മഹത്യക്കൊരുങ്ങിയവൻ ഒരിക്കൽ പരാജയം പറ്റിയാൽ വീണ്ടും അതിനു തുനിയാത്തതുകൊണ്ടുതന്നെ അതു സ്പഷ്ടമാണ്. പിന്നെ മരണത്തോടുള്ള സ്നേഹമെന്താണ്? നാം മരിക്കണമെന്നതു നിശ്ചയം തന്നെ: അപ്പോൾ നല്ലൊരു ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി മരിക്കാം. ഉണ്ണുക കുടിക്കുക തുടങ്ങിയ നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളെല്ലാം ആത്മത്യാഗത്തി ലേക്ക് ആകുന്നവയായിത്തീരട്ടെ. ഉണ്ണുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ നിങ്ങ ളുടെ ശരീരം പോഷിപ്പിക്കുന്നു. അന്യരുടെ സുസ്ഥിതിക്കുവേണ്ടി ബലികഴിക്കാനല്ല ആ ശരീരം നിങ്ങൾ പോറ്റുന്നതെങ്കിൽ ഉണ്ണുന്നതു കൊണ്ടു മെച്ചമെന്ത്? പുസ്തകവായനകൊണ്ടു നിങ്ങൾ മനസ്സു പോഷിപ്പി ക്കുന്നു. ലോകത്തിനു മുഴുവൻവേണ്ടി ബലികഴിക്കാനല്ല അതു പുലർ ത്തുന്നതെങ്കിൽ മാനസപോഷണംകൊണ്ടും മെച്ചമൊന്നുമില്ല. നിങ്ങളു ടെ ദശലക്ഷം സഹോദരന്മാരെ സേവിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്: ക്ഷുദ്രമായ ഈ അഹന്ത വീർപ്പിക്കുന്നതല്ല. അങ്ങനെ ക്രമേണ മരിക്കയാണ് നിങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത്. ആ മട്ടിലുള്ള മരണത്തിലത്രേ സ്വർഗ്ഗം: നന്മക ളെല്ലാം അതിൽ സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്വിപരീതമായതിലത്രേ പൈശാചിക വും തീയതുമായതെല്ലാം നിലകൊള്ളുന്നത്.

ആദർശാനുഷ്ഠാനത്തിനു വേണ്ട ഉപായങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ് ഇനി. ഒന്നാമതറിയേണ്ടത് അസാദ്ധ്യമായ ആദർശമൊന്നും നമുക്കരുതെന്നാണ്. എത്തുംപിടിയുമില്ലാത്ത ആദർശം ജനതയെ ദുർബ്ബലപ്പെടു ത്തുകയും

അധഃപതിപ്പിക്കയും ചെയ്യും. ബൗദ്ധരും ജൈനരും ഉണ്ടാ ക്കിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കുശേഷമാണ് ഇതു സംഭവിച്ചത്. മറുവശത്ത്, ആവശ്യത്തിലധികം പ്രായോഗികതയും തെറ്റാണ്. അല്പം ഭാവനകൂടിയില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങളെ നയിക്കാൻ പറ്റിയ ആദർശമൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ, വെറുമൊരു മൃഗമാണ് നിങ്ങൾ. അതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ആദർശം താഴ്ത്താനും പാടില്ല, പ്രായോഗികത മറക്കാനും പാടില്ല. ഈ രണ്ടു തെറ്റും നാം ഒഴിവാക്കണം. നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള പഴയ ആശയം ഗുഹയിലിരുന്നു ധ്യാനിച്ചു മരണമടയുകയെന്നതാണ്. മുക്തിവിഷ യത്തിൽ മറ്റുള്ളവരെ പിൻതള്ളിക്കൊണ്ടുള്ള പോക്കു തെറ്റാണ്. സമസൃഷ്ടങ്ങളുടെ മോക്ഷത്തിനു ശ്രമിക്കാത്തവന്നു മോക്ഷം സിദ്ധി ക്കില്ലെന്ന്, കുറേ നേരത്തെയല്ലെങ്കിൽ കുറേ താമസിച്ച്, എല്ലാവരും അറിയുകതന്നെ വേണം.[1] വമ്പിച്ച ആദർശവാദവും വമ്പിച്ച പ്രായോഗി കതയും സ്വജീവിതത്തിൽ സമ്മേളിപ്പാൻ നിങ്ങൾ ശ്രമിക്കണം. ഈ ക്ഷണത്തിൽ അഗാധമായ ധ്യാനത്തിൽ മുഴുകാനും, ഉത്തരക്ഷണ ത്തിൽ വെളിയിൽ ചെന്നു പാടങ്ങളിൽ (മഠത്തിൻെറ വകയായ പാടങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിക്കൊണ്ടു സ്വാമിജി പറഞ്ഞു) കൃഷിയിറക്കാനും നിങ്ങൾ തയ്യാറാകണം. ഈ ക്ഷണത്തിൽ ശാസ്ത്രഫക്കികൾ (കീറാ മുട്ടികൾ) വിശദമാക്കാനും. അനന്തരക്ഷണത്തിൽ വെളിയിൽ ചെന്നു പാടങ്ങളിലെ വിളവുകൾ ചന്തയിൽ വിറ്റഴിക്കാനും തയ്യാറാകണം. എല്ലാത്തരം താണ ജോലികൾ ചെയ്യുവാനും നിങ്ങൾ തയ്യാറാകണം: ഇവിടെ മാത്രമല്ല, എവിടെയും.

ഈ സ്ഥാപനത്തിൻെറ ഉന്നം ആണുങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കലാണ്, ഇതത്രേ ഓർക്കേണ്ട അടുത്ത സംഗതി. ഋഷിമാർ പഠിപ്പിച്ചതു പഠിച്ചാൽ മാത്രം പോരാ. ആ ഋഷിമാരെല്ലാം പോയിരിക്കയാണ്: അവരോടൊപ്പം അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും. നിങ്ങൾ സ്വയം ഋഷിമാരാകണം. ഉണ്ടായി ട്ടുള്ള ആണുങ്ങളിൽവെച്ചു മഹത്തമന്മാരെപ്പോലെതന്നെ, നമ്മുടെ അവതാരപുരുഷന്മാരെപ്പോലെതന്നെ, ആണുങ്ങളാണ് നിങ്ങളും. വെറും പുസ്തകപാണ്ഡിത്യംകൊണ്ടെന്തു ചെയ്യും? ധ്യാനംകൊണ്ടു പോലും എന്തു ചെയ്യും? മന്ത്രതന്ത്രങ്ങൾക്കു ചെയ്യാവുന്നതെന്ത്? നിങ്ങൾ സ്വന്തം കാലിൽ നില്ക്കണം. നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടത് ഈ പുതിയ ഉപായമാണ് – ആണുങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കുന്ന ഉപായം. ആരാണോ കരുത്തുപോലെതന്നെ കരുത്തൻ: ഒപ്പം, സ്ത്രീഹൃദയമുള്ള വൻ: അവനത്രേ സത്യത്തിൽ ആണ്. നിങ്ങളുടെ ചുറ്റുമുള്ള ദശലക്ഷ ങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിങ്ങളുടെ കരളലിയണം: അതേ സമയം നിങ്ങൾ കരുത്തരും വഴങ്ങാത്തവരുമാകണം: അനുസരണയും

1 പ്രഹ്ലാദൻെറ ഈ പരാനുകമ്പ പ്രസിദ്ധമാണ്;
പ്രായേണ ദേവ മുനയഃ സ്വവിമുക്തികാമാ
മൗനം ചരന്തി വിജനേ ന പരാർത്ഥനിഷ്ഠാഃ
നൈതാൻ വിഹായ കൃപണാൻ വിമുമുക്ഷ ഏകോ
നാന്യം ത്വദസ്യ ശരണം ഭ്രമതോഽനുപശ്യേ. (ഭാഗവതം 7.9.44)

നിങ്ങൾക്കു വേണം. ഇതൊരു വിരോധാഭാസമായിത്തോന്നാം. തമ്മിൽ ഇണങ്ങാത്ത വയെന്നു തോന്നാവുന്ന ഈ ഗുണങ്ങളൊക്കെ നിങ്ങൾക്കു വേണം. ഒരു നദിയിൽ ചാടി ചീങ്കണ്ണിയെ പിടിക്കാൻ മേൽക്കിടയിലുള്ള ഒരുവൻ ആജ്ഞാപിച്ചാൽ ആദ്യം അതു ചെയ്യണം; പിന്നെയാവാം അയാളുമായി യുക്തിവിചാരം ചെയ്യുക. ആജ്ഞ തെറ്റായാൽപ്പോലും, ഒന്നാമത് അതനുസരിക്കുക: പിന്നെ എതിർക്കുക. മതവിഭാഗക്കാരുടെ പിഴ, വിശേഷിച്ചും ബംഗാളിൽ, ഇതാണ്; ഒരുവന്നു ഭിന്നാഭിപ്രായമുണ്ടായാൽ ഉടനടി അയാൾ ഒരു മതവിഭാഗം ഉണ്ടാക്കുകയായി: അയാൾക്ക് അടങ്ങിയിരിക്കാൻ ക്ഷമയില്ല. നിങ്ങളുടെ സംഘത്തെക്കുറിച്ച് അഗാധ മായ ബഹുമാനം നിങ്ങൾക്കു വേണം. അനുസരണക്കേടിന് ഇവിടെ ഇടമില്ല. അനുസരണക്കേടു നിർദ്ദയം ഞെരിച്ചുകളയണം. അനുസരണ യില്ലാത്ത അംഗങ്ങൾ ഇവിടെയരുത്: അവരെ വെളിയിലാക്കുക. കൈനിലയ്ക്കുള്ളിൽ ചതിയന്മാരാരും ഇരുന്നുകൂടാ. കാറ്റുപോലെ താന്തോന്നികളും, ഈ ചെടിയേയും പട്ടിയേയുംപോലെ ചൊല്പടിക്കു നില്ക്കുന്നവരുമായിത്തീരണം നിങ്ങൾ.

***

28

ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ത്?

(1901 മാർച്ചിൽ ഡാക്കയിൽവെച്ച് ചെയ്ത പ്രസംഗം)

ഡാക്കയിൽവെച്ച് സ്വാമിജി ഇംഗ്ലീഷിൽ രണ്ടു പ്രസംഗം ചെയ്തു. ആദ്യത്തേതിന്റെ വിഷയം ''ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ത്?'' എന്നും, രണ്ടാമത്തേതിന്റേത് ''നമ്മുടെ ജന്മസിദ്ധമായ മതം'' എന്നുമായിരുന്നു. ബംഗാളിയിൽ ഒരു ശിഷ്യൻ ചെയ്ത റിപ്പോർട്ടിന്റെ തർജ്ജമയാണ് ചുവട്ടിൽ കൊടുക്കുന്നത്: ഇതിൽ ഒന്നാമത്തെ പ്രസംഗത്തിന്റെ സാരമടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

ആദ്യമായി കിഴക്കൻബംഗാളിൽ വരുവാൻ അവസരം കിട്ടിയതിൽ എനിക്കുള്ള സന്തോഷം പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അങ്ങനെ നാടിന്റെ ഈ ഭാഗത്തെപ്പറ്റി അടുത്തറിയുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. പടിഞ്ഞാറു പല പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളിൽ അലയാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നുവരെ ഈ അറിവ് എനിക്കില്ലായിരുന്നു. എന്റെ സ്വന്തം നാടായ ബംഗാളിൽത്തന്നെ ഗംഭീരമായ നദികളും വിശാലവും ഫലപ്രചുരവുമായ സമതലങ്ങളും കമനീയമായ ഗ്രാമങ്ങളും കാണാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ എനിക്കുള്ള ചാരിതാർത്ഥ്യവും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. എന്റെ നാടായ ബംഗാളിൽ, കരയ്ക്കും വെള്ളത്തിലും എമ്പാടും ഇത്രയേറെ സൗന്ദര്യവും മോഹനതയുമുള്ളതായി ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ലോകത്തിലെ പല രാജ്യങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്ന എനിക്കുണ്ടായ ലാഭമിതാണ്; ഇപ്പോൾ സ്വന്തം രാജ്യത്തുള്ള സൗഭഗങ്ങൾ പൂർവ്വാധികം അഭിനന്ദിക്കാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നുണ്ട്. ഇതുപോലെതന്നെ മതവും തേടി ഞാൻ പല മതസമ്പ്രദായക്കാരുടെ ഇടയിലും സഞ്ചരിച്ചു. അവർ വിദേശീയജനതകളുടെ ആദർശങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞവരുമായിരുന്നു. ഞാൻ മറ്റുള്ളവരുടെ പടിവാതില്ക്കൽ ചെന്നു യാചിച്ചപ്പോൾ, നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള മതത്തിൽത്തന്നെ, നമ്മുടെ ജനതയുടേതായ മതത്തിൽത്തന്നെ, ഇത്രയേറെ സൗന്ദര്യവും മഹത്ത്വവും ഉണ്ടെന്നു ധരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇന്നേയ്ക്കു പല സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഞാൻ കണ്ടെത്തി, ലോകമതങ്ങളിൽവെച്ച് അങ്ങേയറ്റം തൃപ്തികരമായ മതം ഹിന്ദുമതമാണെന്ന്. യൂറോപ്പിലെ ചിന്താഗതികൾ മഹത്തായ നമ്മുടെ മാതൃരാജ്യത്തിൽ വ്യാപിക്കകൊണ്ട്, നിസ്തുലമായ മതം തങ്ങളുടേതാണെന്നു കരുതിപ്പോരുന്ന എന്റെ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ സ്വമതത്തോടു പരക്കെ കാണുന്ന ഔദാസീന്യം എന്നെ ഖേദിപ്പിക്കുന്നു: എത്ര പ്രതികൂലമായ ഭൗതികപരിസ്ഥിതികളിലാണ് അവർ ജീവിതം നയിക്കുന്നത് എന്നതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ തികച്ചും ബോധവാനാണുതാനും.

ഇന്നു നമ്മുടെയിടയിൽ നമ്മുടെ മതത്തെ പരിഷ്കരിക്കാൻ, അഥവാ കീഴ്മേൽ മറിക്കാൻ, ആഗ്രഹിക്കുന്ന കുറെ പരിഷ്കർത്താക്കളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്: അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഹിന്ദുജനതയ്ക്കുതന്നെ ഒരു നവീകരണം കൈവരുത്തുകയാണ്. അവരുടെ ഇടയിൽ നിശ്ചയമായും ചിന്താശീലരായ ചിലരുണ്ട്: എന്നാൽ ഏറെപ്പേരും, തങ്ങൾ ചെയ്യാൻ പോകുന്നതെന്തെന്നറിയാതെ, ഏറ്റവും ബുദ്ധിശൂന്യമായ മട്ടിൽ, മറ്റുള്ളവരെ കണ്ണുമടച്ചു പിന്തുടർന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നവരത്രേ. ഈ പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു തങ്ങളുടെ മതത്തിൽ വൈദേശികാശയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ വളരെ ഉത്സാഹമാണ്. 'വിഗ്രഹാരാധന' എന്ന വാക്കിന്മേൽ പിടിച്ച് അവർ ശപഥം ചെയ്യുന്നു, ''ഹിന്ദുമതം ശരിയല്ല, കാരണം അതിൽ വിഗ്രഹാരാധന ഉൾപ്പെടുന്നു'' എന്ന്. എന്താണീ വിഗ്രഹാരാധന? അതു നല്ലതോ തീയതോ, എന്ന് അവർ ചിന്തിച്ചുനോക്കുന്നേ ഇല്ല. മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു വന്ന ഒരു സൂചനയും കൈക്കൊണ്ട്, ഹിന്ദുമതം തെറ്റാണെന്നു പ്രലപിക്കാനുള്ള ധാർഷ്ട്യമേ അവർക്കുള്ളൂ. മറ്റൊരു കൂട്ടരുമുണ്ട്, നമ്മുടെയിടയിൽ. അവർ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഓരോ ആചാരത്തിനും അനുഷ്ഠാനത്തിനും മറ്റും വല്ല വഴുക്കൻശാസ്ത്രീയവ്യാഖ്യാനവും നല്കാൻ കാപ്പു കെട്ടിയിരിക്കയാണ്. വിദ്യുച്ഛക്തി, കാന്തശക്തി, വായുസ്പന്ദം മുതലായവയെപ്പറ്റിയാണ് അവർ സദാ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഈശ്വരൻതന്നെ ഒരു കട്ട വിദ്യുത്സ്പന്ദമാണെന്ന് ഒരു നാൾ അവർ നിർവ്വചിച്ചേക്കില്ലെന്നാർക്കറിയാം? ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, അവരെയെല്ലാം ജഗദംബിക അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! വിഭിന്ന പ്രകൃതികളിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലുംകൂടി ജഗദംബികയുടെ പ്രവൃത്തിയാണ് നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ഇവർക്കെല്ലാം കടകവിരുദ്ധമായി അതിപ്രാചീനമായ ഒരു കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട ആളുകളുമുണ്ട്. അവർ പറയുന്നു; ''തലനാരു കീറുന്ന ഈ യുക്തിവാദങ്ങളൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ: അറിയാൻ ഞാൻ മിനക്കെടുന്നുമില്ല. ഈശ്വരനെയാണ്, ആത്മാവിനെയാണ് എനിക്കാവശ്യം. പ്രപഞ്ചവും സുഖദുഃഖങ്ങളുമില്ലാത്ത, പരമാനന്ദനിലയമായ അപ്പുറത്തേക്കാണ് എനിക്കു പോകേണ്ടത്. പാവനഗംഗയിൽ ശ്രദ്ധാപൂർവം കുളിക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മോക്ഷത്തിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്. ഭക്തിവിശ്വാസങ്ങളുടെ ഏകാഗ്രതയോടുകൂടി പ്രപഞ്ചേശ്വരനായി ആരെ ആരാധിച്ചാലും ശരി - ശിവൻ, രാമൻ, വിഷ്ണു തുടങ്ങിയ ഏതു രൂപത്തെ ആരാധിച്ചാലും ശരി, മോക്ഷമടയാം.'' - പതറാത്ത ആ പ്രാചീനവംശത്തിൽപ്പെട്ട ഒരുവനാണ് ഞാൻ എന്നതിൽ എനിക്കഭിമാനമുണ്ട്.

ഈശ്വരനെയും പ്രപഞ്ചത്തെയും ഒപ്പം പിൻതുടരാൻ നമ്മെ ഉപദേശിക്കുന്ന ഒരു മതവിഭാഗമുണ്ട്. അവർ നിഷ്കളങ്കരല്ല: ഉള്ളിൽ തട്ടിയ കാര്യം അവർ തുറന്നുപറയുന്നില്ല. മഹത്തുക്കൾ ഉപദേശിക്കുന്നതെന്താണ്? ''രാമനുള്ളിടത്തു കാമമില്ല: കാമമുള്ളിടത്തു രാമനുമില്ല. രാവും

പകലും ചേർന്നിരിക്കയില്ല.'' പുരാതനരായ ഋഷിമാർ നമ്മോടു പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു; ''ഈശ്വരപ്രാപ്തിയാണ് കൊതിക്കുന്നതെങ്കിൽ, കാമനീകാഞ്ചനങ്ങളെ വെടിയണം. ഈ സംസാരം മിഥ്യയാണ്, പൊള്ള യാണ്, ശൂന്യമാണ്. അതു വെടിയാതെ, എങ്ങനെയൊക്കെ ശ്രമിച്ചാലും ഈശ്വരനെ പ്രാപിക്കാവതല്ല. വെടിയാൻ കഴിവില്ലെങ്കിൽ, ദുർബ്ബലരാ ണെന്നു സ്വയം സമ്മതിക്കുക. പക്ഷേ, ഒരുതരത്തിലും ആദർശം താഴ്ത്തരുത്. ചീഞ്ഞഴുകുന്ന മൃതശരീരം സ്വർണ്ണത്താളുകൾകൊണ്ടു മൂടരുത്.'' അവരുടെ മതമനുസരിച്ച് ആദ്ധ്യാത്മികതയും ഈശ്വരനും ലഭ്യമാകണമെങ്കിൽ, ആദ്യം ചെയ്യേണ്ടത് ആശയങ്ങളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു ള്ള ഈ ഒളിച്ചുകളിയും, കാപട്യവും, 'ചിന്തയുടെ ഗർഭഗൃഹത്തിൽ നടക്കുന്ന മോഷണവും' ഉപേക്ഷിക്കയാണ്.

ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളത് – ഈ പ്രാചീനമതസമ്പ്രദായത്തിൽനിന്നു ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളത് – എന്താണെന്നോ? ഇതാണ്;

> ദുർലഭം ത്രയമേവൈതദ്ദേവാനുഗ്രഹഹേതുകം
> മനുഷ്യത്വം മുമുക്ഷുത്വം മഹാപുരുഷസംശ്രയഃ.[1]

''ഈ മൂന്നും ദുർലഭമാണ്, ഈശ്വരകൃപകൊണ്ടേ ഈ മൂന്നെണ്ണം കൈവരൂ; മനുഷ്യജന്മം, മോക്ഷേച്ഛ, മഹാന്മാരുമായുള്ള സംസർഗ്ഗം.'' വേണ്ടുന്ന ഒന്നാമത്തെ സംഗതി മനുഷ്യത്വമാണ്: മനുഷ്യനായി ജനി ക്കൽ, അതു മാത്രമേ മോക്ഷപ്രാപ്തിക്ക് അനുകൂലമായിട്ടുള്ളു. അടുത്തതു മുമുക്ഷുത്വം. സമ്പ്രദായങ്ങളെയും വ്യക്തികളെയുമനുസരിച്ച് സാക്ഷാ ത്കാരോപായങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമാണെങ്കിലും, അതതു വ്യക്തികൾക്കു ജീവിതത്തിലെ പല നിലകളനുസരിച്ച് സവിശേഷമായ അധികാരങ്ങളും ജ്ഞാനോപകരണങ്ങളും വേണ്ടിയിരിക്കുമെങ്കിലും, മുമുക്ഷുത്വം കൂടാ തെ ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരം അസാദ്ധ്യമാണേന്നു സാമാന്യമായി, പ്രത്യാഖ്യാനശങ്കയെന്യെ, പറയാം. എന്താണ് മുമുക്ഷുത്വം? മോക്ഷത്തി നുള്ള തീവ്രാഭിലാഷം: സുഖദുഃഖമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു വെളിയിൽ കടക്കാനുള്ള ഗാഢാഭിനിവേശം: തികവുറ്റ ലോകവിരക്തി. ഈശ്വരനെ കാണാനുള്ള തീവ്രവും ദാഹകവുമായ ആഗ്രഹമുണ്ടാകുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരത്തിന് അവകാശമായി എന്നു ധരിച്ചു കൊള്ളുക.

മറ്റൊരു കാര്യംകൂടി വേണം. മഹാപുരുഷന്മാരോടു നേരിട്ടുള്ള സംസർഗ്ഗവും, അതുവഴി ഈശ്വരനിലെത്തിയ മഹാത്മാക്കളുടെ ജീവിത വുമായി പൊരുത്തപ്പെടത്തക്കവിധം സ്വന്തം ജീവിതത്തെ രൂപപ്പെടുത്തു കയുമത്രേ അത്. ലോകവിരക്തിയും, ഈശ്വരാഭിമുഖമായ തീവ്രാഭിലാഷ വുംകൊണ്ടുമാത്രമായില്ല: ഗുരു നല്കുന്ന മന്ത്രോപദേശംകൂടി വേണം. എന്തുകൊണ്ട്? അങ്ങനെയേ നിങ്ങൾ സ്വയം വമ്പിച്ച ആ ശക്തികേന്ദ്ര

1 വിവേകചൂഡാമണി 3

വുമായി ബന്ധപ്പെടൂ. ഈ കേന്ദ്രം തലമുറകളായി, ഗുരുവിൽനിന്നു ശിഷ്യൻ എന്ന ക്രമത്തിൽ, അവിച്ഛിന്നമായി കൈമാറിവന്നിരിക്കയാണ്. ഭക്തൻ തൻെറ ഉപദേഷ്ടാവും തത്ത്വജ്ഞനും സുഹൃത്തും നേതാവു മായ ഗുരുവിനെ തേടിയെടുത്തുകൊള്ളണം. ചുരുക്കത്തിൽ, ആദ്ധ്യാ ത്മികമാർഗ്ഗത്തിലെ പുരോഗതിക്ക് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഘടകമത്രേ ഗുരു. ഞാൻ ആരെ ഗുരുവായെടുക്കണം? ശ്രോത്രിയോƒവൃജിനോƒകാമഹതോ യോ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ[1] ''വേദങ്ങൾ നല്ലപോലെ പഠിച്ചവനും കളങ്കരഹി തനും കാമനകൾ പരുക്കേല്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തവനും, ബ്രഹ്മവിത്തുകളിൽ അഗ്രഗണ്യനും ആരോ അയാൾ.'' ശ്രോത്രിയൻ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ മാത്രമല്ല: ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ സുസൂക്ഷ്മമായ രഹസ്യങ്ങൾപോലും ഗ്രഹിച്ചവനും, സ്വജീവിതത്തിൽ അവയുടെ ശരിയായ പ്രാധാന്യം സാക്ഷാത്കരിച്ചവ നുമാണ്. പല ''മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം പണ്ഡിതന്മാരാ കയില്ല, തത്തകളാകയേയുള്ളു. ശാസ്ത്രങ്ങളിലെ ഒരു വാക്കെങ്കിലും വായിച്ചിട്ട് ഈശ്വരപ്രേമം നേടിയവനാണ് പണ്ഡിതൻ.'' ഗ്രന്ഥവൈദു ഷ്യംകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. ഈയിടെയായി എല്ലാവർക്കും ഗുരുക്ക ന്മാരാകയാണ് വേണ്ടത്. പാവപ്പെട്ട തെണ്ടിയുടെ മോഹം ഒരു ലക്ഷം രൂപ ദാനം ചെയ്യാനാണ്! ഗുരുവിനു കളങ്കസ്പർശമേ പാടില്ല. അദ്ദേഹം അകാമഹതൻ, കാമനകളിൽനിന്നു പരിക്കേല്ക്കാത്തവൻ, ആകണം. പരോപകാരമൊഴിച്ച് ഒരുദ്ദേശ്യവുമില്ലാത്തവനാകണം. അയാൾ അഹേ തുകപാസിന്ധുവാകണം. പേരിനും പെരുമയ്ക്കും മറ്റു വല്ല സ്വാർത്ഥ ലാഭത്തിനും വേണ്ടിയാകരുത് അയാൾ മന്ത്രോപദേശം നല്കുന്നത്: അദ്ദേഹം അവഗാഢമായ ബ്രഹ്മജ്ഞാനമുള്ളവനുമാകണം. കരതലാ മലകംപോലെ ബ്രഹ്മത്തെ സാക്ഷാത്കരിച്ചവനാകണം. ശ്രുതി പറയു ന്നത് ഗുരു അത്തരക്കാരനാണെന്നത്രേ. ആ മാതിരി ഒരു ഗുരുവിനോട് ആദ്ധ്യാത്മികൈക്യം സ്ഥാപിച്ചാൽ ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരം കൈവരു കയായി – അപ്പോൾ ഈശ്വരദർശനം സുലഭമാവും.

മന്ത്രദീക്ഷയ്ക്കുശേഷം, സത്യാന്വേഷകന് അഭ്യാസം, സത്യം പ്രായോഗികമാക്കാൻ ആവർത്തിച്ചു തീവ്രയത്നം വേണം. നിർദ്ദിഷ്ട മായ ഇഷ്ടദേവതാധ്യാനത്തിലൂടെയാണ് ആ യത്നം വേണ്ടത്. ഈശ്വര നെച്ചൊല്ലിയുള്ള തീവ്രാഭിലാഷവും ഗുരുലാഭവുമുണ്ടായാലും, അഭ്യാ സം കൂടിയില്ലെങ്കിൽ, പഠിച്ചതു പ്രയോഗിക്കാതിരുന്നാൽ, സാക്ഷാ ത്കാരം കൈവരില്ല. ഇവയെല്ലാം സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠിതമായാൽ, ലക്ഷ്യ ത്തിൽ നിങ്ങൾ എത്തും.

അതിനാൽ, ഹിന്ദുക്കളെന്നും മഹനീയരായ ആര്യന്മാരുടെ പിന്തുടർ ച്ചക്കാരെന്നുമുള്ള നിലയിൽ നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയുന്നു, പ്രപഞ്ചം മാത്രമല്ല,

1 വിവേകചൂഡാമണി 35

സ്വർഗ്ഗവും ഉപേക്ഷിക്കണമെന്ന്. നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ, ഹിന്ദുക്കളുടെ, വലുതായ ആദർശം മറക്കരുത്. സംസാരത്തിനപ്പുറം കടക്കുക എന്നതാണ് ആ ആദർശം. അതേ, തിന്മമാത്രം വെടിഞ്ഞാൽ പോരാ, നന്മയും വെടിയണം, അങ്ങനെ എല്ലാറ്റിൽനിന്നും അകന്നു പോകണം - വ്യാവഹാരികമായ ഈ ജീവിതത്തിൽനിന്ന് അകന്നു പോകണം. ഒടുവിൽ, സച്ചിദാനന്ദബ്രഹ്മത്തെ, പരിമിതിഗന്ധമില്ലാത്ത അസ്തിത്വത്തെയും ജ്ഞാനത്തെയും ആനന്ദത്തെയും, സാക്ഷാത്കരിക്കണം.

***

29

നമ്മുടെ ജന്മസിദ്ധമായ മതം

(1901 മാർച്ച് 31-ാംനു ഡാക്കയിൽ തുറസ്സായ ഒരു സമ്മേളനത്തിൽ, ഒരു വമ്പിച്ച ശ്രോതൃവൃന്ദത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു മേൽക്കാണിച്ച വിഷയത്തെപ്പറ്റി സ്വാമിജി ഇംഗ്ലീഷിൽ രണ്ടു മണിക്കൂർ നേരം സംസാരിച്ചു. ഒരു ശിഷ്യൻ ബംഗാളിയിൽ തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ടിൻെറ വിവർത്തനമാണ് ചുവട്ടിൽ ചേർക്കുന്നത്.)

വിദൂരമായ ഭൂതകാലത്തിൽ നമ്മുടെ നാട് ആദ്ധ്യാത്മികാശയ ങ്ങളുടെ മണ്ഡലത്തിൽ വമ്പിച്ച പുരോഗതി നേടി. നാമിന്ന് ആ പ്രാചീനചരിത്രം ഓർത്തുനോക്കുക. പഴയ മഹത്ത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത വലിയൊരപകടമുളവാക്കും, പുതിയ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കാതെ, പൂർവികരുടെ മൺമറഞ്ഞ മഹനീയതയോർത്ത്, അതിൽ അഭിമാനംകൊണ്ട്, അങ്ങനെ അലസമായി കഴിഞ്ഞുകൂടുക – അങ്ങനെ വരാതെ സൂക്ഷിക്കണം. പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ നിശ്ചയ മായും സത്യത്തെ മുഖത്തോടു മുഖം കണ്ട പല ഋഷിമാരും മഹർഷി മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ പഴയ മഹത്ത്വം ഓർക്കുന്നതുകൊണ്ട് വാസ്തവമായ പ്രയോജനമുണ്ടാകണമെങ്കിൽ അവരെപ്പോലെ നമ്മളും ഋഷിമാരാകണം. അതുകൊണ്ടുമായില്ല. നമ്മുടെ ചരിത്രം കാട്ടിത്തരുന്ന ഏതൊരു ഋഷിയെക്കാളും കൂടുതൽ മഹത്ത്വമുള്ള ഋഷിമാരാകും നാമെന്നത്രേ എൻെറ ഉറച്ചവിശ്വാസം. പണ്ടുണ്ടായ നമ്മുടെ നേട്ടങ്ങൾ സുപ്രധാനങ്ങളായിരുന്നു: ഞാൻ അവയെച്ചൊല്ലി ആഹ്ലാദിക്കുന്നു: അവയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു. ഇന്നത്തെ അധഃ പതനം കണ്ടിട്ട് ഞാൻ നിരാശനാകുന്നില്ല. ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്ന മഹത്ത്വം മനസ്സിൽ ചിത്രീകരിച്ച് ഞാൻ ആശാപൂർണ്ണനാക യാണ്. എന്തുകൊണ്ട്? എനിക്കറിയാം, ഒരു വിത്തു മരമാകുംമുമ്പ് പൂർണ്ണമായി രൂപാന്തരപ്പെടുമെന്ന്: പോരാ, അതിൻെറ വിത്ത് എന്ന നില നഷ്ടപ്രായമാകുമെന്ന്. അതുപോലെ, നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ അധഃ പതനത്തിൽ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ വരാൻപോകുന്ന മഹത്ത്വസാദ്ധ്യത തല്ക്കാലം മറഞ്ഞുകിടക്കയാണ്. ഒരുപക്ഷേ മുമ്പിലത്തേതിലെല്ലാം വെച്ച് കൂടുതൽ ശക്തിമത്തും മഹനീയവുമായി വീണ്ടും മേല്പോട്ടു കുതിക്കാൻ അതു തയ്യാറാണ്.

നമ്മുടെ ജന്മസിദ്ധമായ മതത്തിൻെറ പൊതു അടിസ്ഥാനങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നു നോക്കാം. ആദ്യത്തെ നോട്ടത്തിൽ, നമ്മുടെ മതവിഭാഗ ങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ പല ഭേദങ്ങളും കാണുന്നുണ്ടെന്ന സംഗതി നിഷേധി ക്കാവതല്ല: ചിലർ അദ്വൈതികൾ: ചിലർ വിശിഷ്ടാദ്വൈതികൾ: മറ്റു ചിലർ ദ്വൈതികളും. ചിലർ ഈശ്വരാവതാരങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു: ചിലർ വിഗ്രഹാരാധനയിൽ: മറ്റു ചിലർ തത്ത്വം അരൂപമാണെ ന്നുറച്ചിരിക്കുന്നു.

ആചാരത്തിലും പല ഭേദങ്ങളുള്ളതായി നമുക്ക റിയാം. ജാട്ടുകൾക്കു മുഹമ്മദീയരിൽനിന്നോ ക്രിസ്ത്യാനികളിൽനിന്നോ വിവാഹം ചെയ്താലും ഭ്രഷ്ടു പറ്റുന്നില്ല. അവർക്ക് ഏതു ഹിന്ദുക്ഷേത്ര ത്തിലും തടസ്സമില്ലാതെ പ്രവേശമുണ്ട്. പഞ്ചാബിലെ പല ഗ്രാമങ്ങളിലും പോർക്കിനെ തിന്നാത്തവരെ ഹിന്ദുവായേ കണക്കാക്കില്ല. നേപാളത്തു ബ്രാഹ്മണന്ന് നാലു വർണ്ണങ്ങളിലും വിവാഹമാകാം. ബംഗാളിൽ സ്വജാതിയിലെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നുപോലും ബ്രാഹ്മണന്നു വിവാഹം പാടില്ല. ഇതുപോലെ വേറെ പലതുമുണ്ട്. ഈവക വ്യത്യാസ ങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഹിന്ദുക്കളൊക്കെ യോജിക്കുന്ന ഒരു സംഗതിയുണ്ട്. അവരാരും ഗോമാംസം കഴിക്കയില്ല. ഇതുപോലെ നമ്മുടെ മതത്തിൻെറ വിഭിന്നരൂപങ്ങൾക്കും വിഭാഗങ്ങൾക്കും പൊതുവായി ഐക്യത്തിൻെറ തായ ഒരടിത്തറയുണ്ട്.

ഒന്നാമത്, മതഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി നിരൂപിക്കുമ്പോൾ, ഒരു വസ്തുത തെളിഞ്ഞുകാണാം. ഒന്നോ കൂടുതലോ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചുവടായുള്ള മതങ്ങളേ വേഗം മുന്നേറുകയും, കൈയേറ്റങ്ങളും അടിച്ചമർത്തലുകളു മുണ്ടായിട്ടും ഇന്നുവരെ നിലനിന്നുപോരുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ഗ്രീക്കു കാരുടെ മതം വളരെ സുന്ദരമായിരുന്നിട്ടും, താങ്ങായി ഒരു മതഗ്രന്ഥ മില്ലായ്കയാൽ, നാമാവശേഷമായി: യഹൂദമതം, പഴയ നിയമഗ്രന്ഥ ത്തിൻെറ പ്രാമാണ്യത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാകയാൽ, അന്യൂനമായ പ്രതാ പത്തോടുകൂടി ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു. ഏറ്റവും പ്രാചീനമായ മത ഗ്രന്ഥങ്ങൾ – വേദങ്ങൾ – ഉള്ള ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ കഥയും ഇതുതന്നെ. വേദങ്ങൾ കർമ്മകാണ്ഡമെന്നും ജ്ഞാനകാണ്ഡമെന്നും രണ്ടായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നന്മയ്ക്കാകട്ടെ തിന്മയ്ക്കാകട്ടെ കർമ്മ കാണ്ഡം ഭാരതത്തിൽ ഇന്നു നിലവിലില്ല. എന്നാൽ ദക്ഷിണദേശ ത്തുള്ള ചില ബ്രാഹ്മണർ ആടുകളെ ബലികഴിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്നും ചിലപ്പോഴൊക്കെ യജ്ഞം നടത്താറുണ്ട്. നമ്മുടെ വിവാഹങ്ങളിലും ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങളിലും മറ്റും ഉപയോഗിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളിൽ അവിടവിടെ വൈദികക്രിയാകാണ്ഡത്തിൻെറ പാടുകൾ കാണാം. എന്നാലും കർമ്മ കാണ്ഡത്തിനു പ്രാരംഭത്തിലുണ്ടായിരുന്ന നിലകൊടുക്കാൻ തീരെ സാദ്ധ്യതയില്ല, കുമാരിലഭട്ടൻ ഒരിക്കൽ അതിനു ശ്രമിച്ചു: ആ ശ്രമം വിഫലമായി.

വേദങ്ങളിലെ ജ്ഞാനകാണ്ഡത്തിൽ ഉപനിഷത്തുകൾ ഉൾപ്പെ ടുന്നു. ജ്ഞാനകാണ്ഡം വേദാന്തമെന്നും ശ്രുതികളുടെ കൊടുമുടിയെ ന്നുമാണറിയപ്പെടുന്നത്. ആചാര്യന്മാർ ശ്രുതിയിൽനിന്നു വാക്യം ഉദ്ധരി ക്കുന്നതായി കാണുന്നിടത്തെല്ലാംതന്നെ അത് ഉപനിഷത്തുകളിൽ നിന്നത്രേ. ഇപ്പോൾ വേദാന്തമാണ് ഹിന്ദുക്കളുടെ മതം. മതവിഭാഗ ക്കാർക്കു പൊതുജനങ്ങളുടെമേൽ പിടിമുറുകത്തക്കവണ്ണം സ്വന്തമായ ആശയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണമെങ്കിൽ അവർ വേദാന്തപ്രാമാണ്യത്തി ന്മേൽ വേണം അങ്ങനെ ചെയ്യുക. ദ്വൈതികളും അദ്വൈതികളു മെല്ലാം

അങ്ങനെ ചെയ്യുകതന്നെവേണം. വൈഷ്ണവന്മാർപോലും സ്വന്തം സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ സത്യം സ്ഥാപിക്കാൻ ഗോപാലതാപിനി – ഉപനിഷത്തിനെ ശരണീകരിക്കുന്നുണ്ട്. പുതിയൊരു മതസമ്പ്രദായം സ്വന്തം ആശയത്തിന് ഉപോദ്ബലകമായി ഒന്നും ശ്രുതിയിൽ കണ്ടെ ത്തുന്നില്ലെങ്കിൽ, പുതിയ ഒരുപനിഷത്ത് ഉണ്ടാക്കാൻതന്നെ ഒരുമ്പെട്ടേ ക്കും: എന്നിട്ട്, പഴയ ഒരുപനിഷത്താണതെന്ന മട്ടിൽ പ്രചരിപ്പിക്കയും ചെയ്തേക്കും.

വിദൂരമായ ഭൂതകാലത്ത് മനുഷ്യർ രചിച്ച വെറും പുസ്തകങ്ങളാണ് വേദങ്ങൾ എന്നല്ല ഹിന്ദുക്കൾ വിശ്വസിക്കുന്നത്: അവ അനന്തവും ദിവ്യവുമായ പ്രാജ്ഞതയുടെ ഒരു കൂമ്പാരമാണ് എന്നത്രേ. അതു ചിലപ്പോൾ വ്യക്തവും ചിലപ്പോൾ അവ്യക്തവുമാകുന്നു എന്നുമാത്രം. ഭാഷ്യകാരനായ സായണാചാര്യൻ ഒരിടത്തു പറയുന്നുണ്ട്; യോ വേദേഭ്യോƒഖിലം ജഗന്നിർമ്മമേ – ''വേദജ്ഞാനത്തിൽനിന്നു പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ നിർമ്മിച്ചവൻ.'' വേദങ്ങളെ നിർമ്മിച്ചവനെ ആരും കണ്ടിട്ടില്ല. അങ്ങനെയൊരുവനെ സംഭാവനചെയ്യുകയും അസാദ്ധ്യം. മന്ത്രങ്ങളുടെ, നിത്യനിയമങ്ങളുടെ, ആവിഷ്കർത്താക്കൾമാത്രമാണ് ഋഷിമാർ. അനാദി കാലംമുതൽ അനന്തമായ വിജ്ഞാനഖനികളായി നിലനിന്നുപോന്ന വേദങ്ങളെ അവർ സാക്ഷാത്ക്കരിച്ചു എന്നുമാത്രം.

ആരാണീ ഋഷിമാർ? വാത്സ്യായൻ പറയുന്നു; ''സത്പ്രമാണം വഴി ധർമ്മത്തെ സാക്ഷാത്കരിച്ചവൻ, ജന്മനാ മ്ലേച്ഛനായാലും, ഋഷിയ ത്രേ.'' അതുകൊണ്ടാണ് പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ, വിവാഹബന്ധം കൂടാ തെ ജനിച്ച വസിഷ്ഠനും, മുക്കുവസ്ത്രീയിൽ ജനിച്ച വ്യാസനും, അടിമ പ്പെണ്ണിന്റെ മകനായ നാരദനും, ഇതുപോലെ മറ്റു പലരും ഋഷിപദവി യിലെത്തിയത്. സത്യമാലോചിച്ചാൽ വന്നുകൂടുന്നതിതാണ്; സത്യത്തെ സാക്ഷാത്കരിച്ചവന് പിന്നെ വിശേഷണങ്ങളൊന്നുമില്ല. ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞ മനുഷ്യരെല്ലാം ഋഷിമാരായെങ്കിൽ, ഇന്നത്തെ കുലീനബ്രാഹ്മ ണരേ, നിങ്ങൾക്ക് എത്ര കൂടുതൽ പെരുമയുള്ള ഋഷിമാരാകാം! ആ ഋഷിത്വത്തിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുക: ആ ലക്ഷ്യത്തിൽ ചെന്നെത്താതെ നില്ക്കരുത്. ലോകം മുഴുവൻ സ്വമനസ്സാലേ നിങ്ങളുടെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിക്കും. ഋഷിയാകുക: അതാണു ശക്തിയുടെ മർമ്മം.

വേദമേ നമുക്കു പ്രമാണമായുള്ളു: അതിൽ എല്ലാവർക്കും അധികാ രവുമുണ്ട്.

''യഥേമാം വാചം കല്യാണീമാവദാനി ജനേഭ്യഃ
ബ്രഹ്മരാജന്യാഭ്യാം ശൂദ്രായ ചാര്യായ ച സ്വായ ചാരണായ.''[1]

എന്നാണ് ശുക്ലയജുർവ്വേദം പറയുന്നത്. നമ്മുടെ ഈ വേദത്തിൽ നിന്ന് ഇതിൽ എല്ലാവർക്കും അധികാരമില്ലെന്നു സമർത്ഥിക്കുന്ന ഒരു പ്രമാണമെടുത്തു കാട്ടാമോ? ശരിയാണ്: പുരാണങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്, ഇന്ന

1 ശുക്ലയജുർവേദം മാധ്യന്ദിനീയശാഖ 26.2

ജാതിക്ക് വേദങ്ങളുടെ ഇന്ന ശാഖ പഠിക്കാനാണ് അധികാര മെന്നും മറ്റൊരു ജാതിക്കും അതില്ലെന്നും: വേദങ്ങളുടെ ഈ ഭാഗം സത്യയുഗത്തിനു പറ്റിയതല്ലെന്നും. പറയുന്നതു വേദമല്ല എന്ന സംഗതി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്: ഇതു പറയുന്നത് പുരാണങ്ങളാണ്. യജമാനനെ ആജ്ഞാപിക്കാൻ ദാസന് കഴിയുമോ? സ്മൃതികൾ പുരാണങ്ങൾ, തന്ത്രങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം വേദങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടുന്നിടത്തോളമേ സ്വീകരിക്കാവൂ. വേദങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായി പറയുന്നിടത്തെല്ലാം, അവിശ്വാസ്യമെന്ന നിലയിൽ അവ വർജ്ജ്യങ്ങളാണ്. പക്ഷേ, ഈയിടെ വേദങ്ങളെക്കാൾ ഉയർന്ന ഒരു പീഠത്തിലാണ്, നാം പുരാണങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളത്. വേദപഠനം ബംഗാളിൽനിന്നു മിക്കവാറും തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ വീട്ടിലും സാളഗ്രാമത്തോടും കുടുംബദൈവ ത്തോടുമൊപ്പം വേദങ്ങളെയും പൂജിക്കുന്ന ഒരു ദിവസം വന്നെങ്കിൽ എന്നു ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു: അപ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാരും പ്രായം ചെന്നവരും സ്ത്രീകളും ചേർന്ന് വേദപൂജ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുമല്ലോ.

വേദങ്ങളെക്കുറിച്ച് പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടു വന്നിട്ടുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. അവർ ഇന്ന് വേദങ്ങളുടെ പ്രാചീനത ഒരു പ്രത്യേകകാലത്തായി ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുന്നു: അടുത്ത ദിവസം അതു തള്ളിക്കളയുന്നു: എന്നിട്ട് വൈദികകാലം ഒരായിരം കൊല്ലംകൂടി മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവരുകയായി. അതെന്തെങ്കിലു മാകട്ടെ. പുരാണങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലൊ, വേദങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടുന്നിടത്തോളമേ അവയ്ക്കു പ്രാമാണ്യം ഉള്ളുവെന്ന്. ഈ പൊരുത്തമില്ലെങ്കിൽ പ്രാമാണ്യവുമില്ല. വേദങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടാത്ത പല സംഗതികളും പുരാണങ്ങളിൽ കാണാനുണ്ട്. ഉദാഹരണം; ഏതോ ഒരുവൻ 10,000 കൊല്ലം ജീവിച്ചു എന്നും മറ്റൊരു വൻ 20,000 കൊല്ലം ജീവിച്ചു എന്നും പുരാണങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, 'ശതായുർവൈ പുരുഷഃ' – വാസ്തവത്തിൽ മനുഷ്യൻ 100 കൊല്ലം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു – എന്നു വേദങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഇവയിലേ താണ് സ്വീകാര്യം? നിശ്ചയമായും വേദങ്ങൾതന്നെ ഇമ്മാതിരി നിരീക്ഷണങ്ങ ളൊക്കെ ഉണ്ടെങ്കിലും പുരാണങ്ങളെ മറുത്തു പറയുകയല്ല ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്. സുന്ദരങ്ങളും പ്രകാശകങ്ങളുമായ പല ഉപദേശങ്ങളും, യോഗ–ഭക്തി–ജ്ഞാന–കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവുണ്ടാക്കുന്ന പല വാക്യങ്ങ ളും പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്. സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ ഇവയൊക്കെ നാം കൈക്കൊള്ളണം. പിന്നെ തന്ത്രങ്ങളുണ്ട്. തന്ത്രമെന്ന വാക്കിൻെറ തനിപ്പൊരുൾ ശാസ്ത്രമെന്നാണ്. ഉദാഹരണം കപിലതന്ത്രം. പക്ഷേ, ഈ വാക്കു സാധാരണമായി പരിമിതമായ ഒരർത്ഥത്തിലാണ് ഉപയോ ഗിച്ചുവരുന്നത്. ബുദ്ധമതം അംഗീകരിക്കയും അഹിംസാസിദ്ധാന്തം പരക്കെ പ്രചരിപ്പിക്കയും ചെയ്ത രാജാക്കന്മാരുടെ ശാസനകാലത്ത് വൈദികങ്ങളായ യാഗങ്ങളും യജ്ഞങ്ങളും പഴങ്കഥകളായിത്തീർന്നു:

രാജാവിനെ പേടിച്ച് യജ്ഞത്തിൽപ്പോലും ഒരു ജന്തുവിനെയും ഹിംസിക്കാൻ വയ്യാതായി. പക്ഷേ, പിന്നീട് ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നു മനസ്സു മാറി ബൗദ്ധരായിത്തീർന്നവരുടെ ഇടയിൽ യാഗങ്ങളുടെയും യജ്ഞ ങ്ങളുടെയും ഉത്തമാംശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും രഹസ്യമായി ആചരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇവയിൽനിന്നത്രേ തന്ത്രങ്ങളുടെ ഉല്പത്തി.[1] വാമാചാരങ്ങൾ മുതലായവയെപ്പോലെ തന്ത്രങ്ങളിൽ പ്രതി പാദിച്ചിട്ടുള്ളതും അറപ്പും വെറുപ്പുമുളവാക്കുന്നതുമായ സംഗതികൾ വിട്ടാൽ, ആളുകൾ കരുതുന്നവണ്ണംതന്നെ ചീത്തയല്ല തന്ത്രങ്ങൾ. ഉത്കൃഷ്ടവും ഉദാത്തവുമായ പല വേദാന്തചിന്തകളും അവയിലുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ വേദങ്ങളിൽപ്പെട്ട ബ്രാഹ്മണഭാഗങ്ങൾ സ്വല്പം മാറ്റി തന്ത്രനികായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയത്രേ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഇന്നു കർമ്മ കാണ്ഡീയമായി നമുക്കുള്ള ആരാധനയും ചടങ്ങുകളുമെല്ലാം തന്ത്ര മനുസരിച്ചാണ് നടക്കുന്നത്.

നമ്മുടെ മതതത്ത്വങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇനി സ്വല്പം പ്രതിപാദിക്കാം. നമുക്കുള്ള നാനാമതവിഭാഗക്കാരുടെ ഇടയ്ക്ക് എന്തെല്ലാം ഭേദങ്ങളും വിവാദങ്ങളും ഉണ്ടായാലും അവയിലെല്ലാം ഐക്യപ്പെടുന്ന പല അടിസ്ഥാനതത്ത്വങ്ങളുമുണ്ട്. ഒന്നാമത്, മിക്കവാറും എല്ലാ വിഭാഗക്കാരും ഈശ്വരൻ, ആത്മാവ്, ജഗത് എന്ന മൂന്നു വസ്തുക്കളുടെ സത്ത സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രപഞ്ചം സദാ സൃഷ്ടിച്ചും രക്ഷിച്ചും സംഹരിച്ചും നിലകൊള്ളുന്നവനത്രേ ഈശ്വരൻ. സാംഖ്യരൊഴിച്ച് എല്ലാവരും ഇതു വിശ്വസിക്കുന്നു. പിന്നെയുള്ളത് ആത്മസിദ്ധാന്തവും പുനർജ്ജന്മ സിദ്ധാന്തവുമാണ്. ഇതിൻെറ രൂപമിതത്രേ; അസംഖ്യം ആത്മാക്കൾ വീണ്ടും വീണ്ടും പല ശരീരങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടിട്ട്, ജന്മമരണചക്രത്തിൽ സ്വകർമ്മമനുസരിച്ച്, വട്ടം ചുറ്റുന്നു. ഇതാണ് സംസാരവാദം, അല്ലെങ്കിൽ സാധാരണമായി പറയപ്പെടുന്ന പുനർജന്മസിദ്ധാന്തം. പിന്നുള്ളത് അനാദിയും അനന്തവുമായ ഈ ജഗത്താണ്. ഇവ മൂന്നും ഒരേയൊരു വസ്തുവിൻെറ വിഭിന്നങ്ങളായ വശങ്ങളെന്നു ചിലർ കരുതുന്നു. മറ്റു ചിലർ മൂന്നും മൂന്നു വ്യത്യസ്തവസ്തുക്കൾതന്നെ എന്നു വിചാരിക്കുന്നു. വേറെ ചിലർക്ക് ഇവയെപ്പറ്റി വിചിത്രമായ പല ആശയങ്ങളാണുള്ളത്. എങ്കിലും എല്ലാവരും ഒരുപോലെ ഇവ മൂന്നിലും വിശ്വസിക്കുന്നു.

ആത്മാവ് മനസ്സിൽനിന്നു ഭിന്നമാണെന്ന് അതിപ്രാചീനമായ കാലം മുതൽ ഹിന്ദുക്കൾ അറിഞ്ഞിരുന്നു എന്ന വസ്തുത ഓർമ്മിക്കണമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോട് ആവശ്യപ്പെടട്ടെ. പാശ്ചാത്യർക്കാകട്ടേ മനസ്സിനുമേൽ ഉയരാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പ്രപഞ്ചം സുഖപൂർണ്ണമാണെന്നും, അതിനാൽ പ്രപഞ്ചത്തിൽ അങ്ങേയറ്റംവരെ ആരമിക്കാൻ കഴിയുമെന്നും പാശ്ചാത്യർ ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ജന്മനാതന്നെ പൗരസ്ത്യർക്കുള്ള വിശ്വാസം,

1 പഞ്ചമകാര (മദ്യം, മാംസം, മൽസ്യം, മുദ്ര, മൈഥുനം) സഹിതമായ താന്ത്രികോപാസന

ഈ സംസാരം ദുഃഖമയമാണെന്നും അതുകൊണ്ടുതന്നെ മിഥ്യ, അയഥാർത്ഥം, ആണെന്നും, ഇതു നല്കുന്ന ക്ഷണികസുഖ ങ്ങൾക്കും സമ്പത്തിനുംവേണ്ടി ആത്മാവിനെ വെച്ചു മാറത്തക്ക വില ഇവയ്ക്കില്ലെന്നുമാണ്. ഇതുകൊണ്ട് പാശ്ചാത്യർ സംഘടിതപ്രവർത്തന ങ്ങളിൽ വിശേഷിച്ചും വിരുതന്മാരാണ്. ഇതുപോലെ പൗരസ്ത്യർ ആഭ്യ ന്തരപ്രപഞ്ചത്തിലെ രഹസ്യങ്ങൾ തിരക്കുന്നതിൽ എപ്പോഴും ശൂരന്മാ രായിരുന്നിട്ടുണ്ട്.

ഇനി ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ വേറെ ഒന്നുരണ്ടു വശങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദി ക്കാം. ഈശ്വരാവതാരങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തമുണ്ടല്ലോ. വേദങ്ങളിൽ മത്സ്യാവതാരത്തെപ്പറ്റിമാത്രമേ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളു. എല്ലാവരും ഈ സിദ്ധാന്തത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നോ ഇല്ലയോ എന്നതല്ല വിഷയം. അവതാരഭാവത്തിന്റെ ശരിയായ പൊരുൾ മാനവാരാധനയാണ്. ഈശ്വ രനെ മനുഷ്യനിൽ കാണുകയാണ് യഥാർത്ഥമായ ഈശ്വരദർശനം. ഹിന്ദു പ്രകൃതിയിലൂടെ പ്രകൃതിയുടെ ഈശ്വരനിലേക്കല്ല പോകുന്നത്: മനുഷ്യനിലൂടെ മനുഷ്യന്റെ ഈശ്വരനിലേക്കത്രേ.

പിന്നെ വിഗ്രഹാരാധന. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ അനുശാസിക്കും പോലെ, ഓരോ ശുഭകർമ്മത്തിലും ആരാധിക്കേണ്ട അഞ്ചു ദേവതകളെ1 ഒഴിച്ചാൽ, മറ്റു ദേവതകളെല്ലാം അവർക്കുള്ള അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്ന പേരുകളാണ്. ഈ അഞ്ചു ദേവതകൾതന്നെ ഒരേ ഈശ്വരന്റെ വിഭിന്നനാമങ്ങൾമാത്രമാണുതാനും. വിഗ്രഹങ്ങളെ ഉദ്ദേശി ച്ചുള്ള ബാഹ്യപൂജ അധമമായ പൂജാപദ്ധതിയാണെന്നു നമ്മുടെ ശാസ്ത്ര ങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ഇതിന്നർത്ഥം വിഗ്രഹപൂജ തെറ്റെന്നല്ല. ഇന്നു പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന വിഗ്രഹപൂജയിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ള മലിനത കൾ പലതാണെങ്കിലും, അതിനെ ഞാൻ നിന്ദിക്കുന്നില്ല. അതേ, യാഥാ സ്ഥിതികനും വിഗ്രഹാരാധകനുമായ ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ വിശുദ്ധപാദ പാംസുക്കളേറ്റുണ്ടായ അനുഗ്രഹമില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, എന്റെ ഗതിയെ ന്താകുമായിരുന്നു!

വിഗ്രഹാരാധനക്കെതിരായി പ്രസംഗിക്കുന്ന ഈ പരിഷ്കർത്താക്ക ളോടു ഞാൻ പറയുന്നു; ''ഭ്രാതാക്കളേ, ബാഹ്യാലംബമൊന്നുമില്ലാതെ നീരൂപനായ ഈശ്വരനെ പൂജിക്കാൻ യോഗ്യതയുണ്ടെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ചെയ്തുകൊൾവിൻ. എന്നാൽ അതു വയ്യാത്തവരെ നിന്ദിക്കു ന്നതെന്തിന്? സുന്ദരവും വിശാലവുമായ ഒരു സൗധത്തിന്, അതി പ്രാചീനകാലത്തിന്റെ മഹനീയമായ ഒരവശേഷത്തിന്, ശ്രദ്ധക്കുറ വുകൊണ്ടോ പ്രയോജനപ്പെടുത്താത്തതുകൊണ്ടോ തകർച്ച ഏർപ്പെട്ടി രിക്കയാണ്. അതിനുള്ളിൽ എമ്പാടും അഴുക്കും പൊടിയും

1 ആദിത്യം ഗണനാഥം ച ദേവീം ച കേശവം
പഞ്ചദൈവതമിത്യുക്തം സർവകർമസു പൂജയേത്

കുന്നുകൂടിക്കിടക്കയാണ്. ഒരുപക്ഷേ അതിന്റെ ചില വശങ്ങൾ നിലംപറ്റിപ്പോയിരിക്കാം. നാമതിൽ എന്തു ചെയ്യണം? ആവശ്യമായ ശുദ്ധീകരണവും ജീർണ്ണോദ്ധാരണവും നടത്തി പഴയപടിയാക്കുകയോ, അതോ കെട്ടിടം മുഴുവൻ തകർത്തു തൽസ്ഥാനത്ത്, ഈടുള്ളതെന്നു തിട്ടപ്പെടാത്ത മറ്റൊന്ന് സങ്കുചിതമായ ഒരു നവസങ്കല്പമനുസരിച്ച് പുത്തനായി പണിയിക്കയോ? നാം അതു പരിഷ്കരിക്കയാണ് വേണ്ടത്. അതായത്, ആവശ്യമുള്ള ശുദ്ധീകരണവും കേടുതീർക്കലുംകൊണ്ട് - മറിച്ച് മുഴുവൻ തകർത്തിട്ടില്ല - ആ സൗധം സജ്ജവും തികവുറ്റതുമാ ക്കുക, പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ജോലി അത്രമാത്രമേയുള്ളൂ. പഴയതിന്റെ നവീകരണം പൂർത്തിയായാൽ പിന്നെന്തു കൃതമാണ് പരിഷ്കാരം കൊണ്ടുള്ളത്? അതു ചെയ്യാമെങ്കിൽ ചെയ്യണം. വയ്യെങ്കിൽ തൊട്ടു പോകരുത്. മറിച്ച്, ഈ രാജ്യത്തിലെ പരിഷ്കർത്തൃസംഘം ആഗ്രഹി ക്കുന്നതു സ്വന്തമായ ഒരു മതവിഭാഗം പടുത്തുകെട്ടാനാണ്. ചില നല്ല കാര്യങ്ങൾ അവർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈശ്വരൻ അവരുടെ മേൽ അനുഗ്രഹങ്ങൾ ചൊരിയട്ടെ! എന്നാൽ ഹിന്ദുക്കളായ നിങ്ങൾ പൊതു സംഘത്തിൽനിന്നു വേർപെടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്തിന്? ഹിന്ദു എന്ന പേർ കൈക്കൊള്ളാൻ ലജ്ജിക്കുന്നതെന്തിന്? അതാണു നിങ്ങളുടെ ഏറ്റവും മഹത്തും മഹനീയവുമായ സമ്പത്ത്. അമർത്ത്യരുടെ സന്താന ങ്ങളേ, എന്റെ നാട്ടുകാരേ, യുഗങ്ങളായി, നമ്മുടെ ജനതയാകുന്ന ഈ കപ്പൽ പരിഷ്കാരവും വഹിച്ച്, അതിന്റെ വില തീരാത്ത സമ്പ ത്തുകൾകൊണ്ടു ലോകത്തെ മുഴുവൻ സമ്പന്നമാക്കി സഞ്ചരിക്ക യാണ്. അത്, ഇരുപതിരുപത് പ്രകാശമയമായ ശതകങ്ങളായി, ഒരു കടത്തുവഞ്ചിപോലെ, സംസാരസാഗരത്തിന്റെ മറുകരയിലേക്കു ദശ ലക്ഷം ആളുകളെ, ദുഃഖങ്ങൾക്കപ്പുറത്തുകൊണ്ടെത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇന്ന് ഒരോട്ട വീണ് അതു തകരാറിലായിരിക്കയാണ്. കുറ്റം നിങ്ങളുടേതുതന്നെയോ മറ്റു വല്ലവരുടേതുമോ ആകാം: സാരമില്ല. അതിൽ കയറിയിട്ടുള്ള നിങ്ങൾ എന്താണ് ഇപ്പോൾ ചെയ്യുക? അതിനെ ശപിച്ചുകൊണ്ടും തമ്മിൽ തല്ലിക്കൊണ്ടും തെണ്ടിത്തിരിയാ നാണോ ഭാവം? നിങ്ങളെല്ലാവരും ഒത്തുചേർന്ന് ആ ഓട്ടകൾ അട യ്ക്കാൻ ആവുംമട്ടു ശ്രമിക്കയില്ലേ? അതു ചെയ്യാൻ സസന്തോഷം നമ്മുടെ ഹൃദ്രക്തംതന്നെ നമുക്കു കൊടുക്കാം. നമ്മുടെ ഈ യത്നം പരാജയപ്പെട്ടാൽ അനുഗ്രഹവചസ്സുകളോടുകൂടി, ശാപവാക്കുകളോടു കൂടിയല്ല, നമുക്ക് ഒന്നിച്ചു മുങ്ങിമരിക്കാം.

ബ്രാഹ്മണരോടു ഞാൻ പറയട്ടെ; ''ജാതിയെയും കുലത്തെയും ചൊല്ലിയുള്ള നിങ്ങളുടെ അഭിമാനം വ്യർത്ഥമാണ്. അതൊക്കെ കുട ഞ്ഞുകളയുക. നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളനുസരിച്ച് ഇന്നു നിങ്ങൾക്ക് ബ്രാഹ്മണ്യമേ ഇല്ല: കാരണം, ദീർഘകാലമായി നിങ്ങൾ മ്ലേച്ഛരാജാക്ക ന്മാരുടെ കീഴിൽ ജീവിച്ചുവരുകയാണ്. നിങ്ങൾക്കു പൂർവ്വികന്മാരുടെ വാക്കുകളിൽ വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, പഴയ ആ കുമാരിലനെപ്പോലെ

നിങ്ങൾ ഈ ക്ഷണംതന്നെ പോയി ഉമിത്തീയിൽ പ്രവേശിച്ചു പ്രായ ശ്ചിത്തം ചെയ്യണം. കുമാരിലൻ ബൗദ്ധരെ നിഷ്കാസനം ചെയ്യാൻ അവരുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ച് യുക്തിവാദത്തിൽ അവരെ തോല്പിച്ച് അവരിൽ പലരുടെയും മരണത്തിനു കാരണമായി. ആവക പാതക ങ്ങൾക്കു പ്രായശ്ചിത്തമായിട്ടാണ് പിന്നീട് അദ്ദേഹം ഉമിത്തീയിൽ പ്രവേശിച്ചത്. അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ ധൈര്യമില്ലെങ്കിൽ, സ്വന്തം ദൗർബ്ബല്യം സമ്മതിക്കുക: മറ്റുള്ളവരെയെല്ലാം സഹായിക്കാൻ കൈനീട്ടുക. അറിവി ൻെറ വാതിൽ എല്ലാവർക്കുമായി തുറന്നിടുക. ചവിട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ട സാമാന്യജനത്തിനു ന്യായമായും നിയമാനുസൃതമായും കിട്ടേണ്ട അവകാശങ്ങളും ബഹുമതികളും നല്കുക.''

***

ഭാരതത്തോട്

1

ഭാരതം മതത്തിൻെറ നാടാണ്

(ഖേത്രി മഹാരാജാവ് അയച്ച അനുമോദനപത്രികയ്ക്കു നല്കിയ മറുപടി)

അമേരിക്കയിൽ താമസിച്ചിരുന്നപ്പോൾ സ്വാമിജിക്കു ഖേത്രി മഹാരാജാവ് 1895 മാർച്ച് 4-ാം തീയതി അയച്ച അനുമോദനപത്രിക കിട്ടി. അതു താഴെ ചേർക്കുന്നു;

എൻെറ പ്രിയപ്പെട്ട സ്വാമിജി,

എൻെറയും എൻെറ പ്രജകളുടെയും പേരിൽ, ഈ സംസ്ഥാനക്കാർക്കുള്ള ഹൃദയം നിറഞ്ഞ കൃതജ്ഞത അങ്ങയെ അറിയിക്കാൻ, ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ ഇന്നു സമ്മേളിച്ച വിശേഷാൽ ദർബാറിൻെറ അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിൽ എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്. കാരണം, അമേരിക്കയിൽ ഷിക്കാഗോവിൽവെച്ചു നടത്തിയ മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ, അങ്ങു ഹിന്ദുമതത്തെ ശ്ലാഘ്യമായി പ്രതിനിധാനം ചെയ്തു.

അങ്ങ് ആവിഷ്കരിച്ചതിലുമേറെ സൂക്ഷ്മമായും വ്യക്തമായും ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ സാമാന്യതത്ത്വങ്ങളെ ഇംഗ്ലീഷിൽ ആവിഷ്കരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ഭാഷയുടെ ന്യൂനതകൾ പല പരിമിതികളാണല്ലോ അടിച്ചേല്പിക്കുക.

അങ്ങു വിദേശങ്ങളിൽ നടത്തിയ പ്രഭാഷണത്തിൻെറയും അങ്ങയുടെ പെരുമാറ്റത്തിൻെറയും പ്രഭാവം പല രാജ്യക്കാരുടെയും പല മതങ്ങളുടെയും ഇടയ്ക്കു ബഹുമാനം പരത്തുകമാത്രമല്ല ചെയ്തിട്ടുള്ളു: അങ്ങയെ പരിചയിക്കാൻ അവർക്ക് അതുപകരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്: അങ്ങയുടെ സ്വാർത്ഥശൂന്യമായ ഉദ്ദേശ്യത്തെ മുന്നേറ്റു വാനും അതുപകരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളെല്ലാം വളരെ വലുതായി അവർണ്ണ്യമായി ബഹുമാനിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമാണിത്. വിദേശങ്ങളിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നതിലും, അവിടെച്ചെന്ന് അമേരിക്കയിൽ നടന്ന മതമഹാസമ്മേളനത്തിൽ നമുക്ക് ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ആ പൗരാണികമതത്തിൻെറ തത്ത്വങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നതിലും അങ്ങയ്ക്കുണ്ടായ ക്ലേശങ്ങളെച്ചൊല്ലി ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്ന നിഷ്കളങ്കമായ കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഔപചാരികമായി ഈ കുറച്ചു വരികളെങ്കിലും എഴുതിയില്ലെങ്കിൽ അതൊരു വലിയ കൃത്യവിലോപമായി ഞങ്ങൾക്കു തോന്നാ തിരിക്കയില്ല. അങ്ങയെപ്പോലെ ശക്തനായ ഒരു പ്രതിനിധിയെ കിട്ടുക എന്ന മാന്യത നേടാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായത് ഭാരതത്തിൻെറ അഭിമാനത്തിനു ചേർന്നതു തന്നെ, നിശ്ചയം.

ആരുടെ പ്രയത്നങ്ങളിലൂടെയാണോ മതമഹാസമ്മേളനം വേണ്ടവണ്ണം സംഘടിതമായത്. ഉത്കൃഷ്ടരായ ആ മാന്യന്മാരോടും നമുക്കു നന്ദി വേണ്ടതാണ്: അവരാണല്ലോ അങ്ങയെ ഉത്സാഹനിർഭരതയോടെ സ്വാഗതം ചെയ്തത്. ആ ഭൂഖണ്ഡത്തിൽ അങ്ങു തികച്ചും ഒരു വൈദേശികനായിരുന്നതിനാൽ, അങ്ങയോ ടുള്ള അവരുടെ സ്നേഹമസൃണമായ പെരുമാറ്റം, അങ്ങയുടെ ബഹുമുഖമായ യോഗ്യതകളോടുള്ള അവരുടെ ബഹുമാനംകൊണ്ടാകണം. ഇത് അവരുടെ സാത്ത്വികപ്രകൃതിക്കുള്ള നല്ല തെളിവുമത്രേ.

ഇതിനോടൊത്ത് ഈ എഴുത്തിൻെറ ഇരുപത് അച്ചടിച്ച പ്രതികളും ഞാൻ അടക്കം ചെയ്യുന്നു. ഇത് അങ്ങുതന്നെ സൂക്ഷിച്ച് ശേഷമുള്ള പ്രതികൾ സുഹൃത്തുക്കളുടെ ഇടയിൽ വിതരണം ചെയ്യണമെന്നാണ് എൻെറ പ്രാർത്ഥന.

ഏറ്റവും വലിയ ബഹുമാനത്തോടും ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി,

രാജാഅജിത്സിങ് ബഹദൂർ, ഖേത്രി.

താഴെക്കൊടുക്കുന്ന മറുപടിയാണ് സ്വാമിജി അയച്ചുകൊടുത്തത്

'ധർമ്മം കുറയുകയും അധർമ്മം തലയുയർത്തുകയും ചെയ്യു മ്പോൾ, ധർമ്മത്തിന്റെ മഹനീയത വീണ്ടെടുക്കാൻ ഞാൻ സ്വയം ആവിർഭവിക്കുന്നു.'[1] – ഉദാരനായ രാജൻ, വിശുദ്ധമായ ഗീതയിൽ കാണുന്ന നിത്യനായ ഈശ്വരന്റെ വാക്കുകളാണിവ. വിശ്വത്തിൽ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിക്ക് ഏർപ്പെടുന്നതും ജീവത്തുമായ ഏറ്റത്തിന്റെ യും ഇറക്കത്തിന്റെയും മുഖ്യധ്വനിയാണ് ഇവയിൽ കേൾക്കുന്നത്.

വീണ്ടും വീണ്ടും സ്വന്തമായ താളമേളത്തോടൊപ്പം ഈ വ്യത്യാസ ങ്ങൾ സ്വയം വെളിപ്പെടുന്നു. വൻതോതിലുള്ള മറ്റെല്ലാം പരിവർത്തന ങ്ങളെയുംപോലെ, ഇവ തനതു മണ്ഡലത്തിൽപ്പെട്ട മിക്കവാറും എല്ലാ കണികകളെയും സ്പർശിക്കുമെങ്കിലും, തനതു ശക്തിക്കു വിധേയമായ കണികകളിലാണ് ഏറ്റവുമധികം ഫലം പ്രകടമാക്കുക.

വിശ്വവ്യാപകമായ അർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, തുടക്കത്തിലെ നില ത്രിഗുണങ്ങളുടെ ശക്തികൾക്കുള്ള സമനിലയാണ്: ഇതിനു പറ്റുന്ന വൈഷമ്യവും, സാമ്യം വീണ്ടെടുക്കാൻ പിന്നീടുണ്ടാകുന്ന സമുദ്യമങ്ങ ളുമാണ് പ്രകൃതിയുടെ അഭിവ്യക്തി, ഈ വിശ്വം, എന്നു നാം പറയു ന്നത്. തുടക്കത്തിലെ സമനിലയിലെത്തുംവരെ ഈ വിശ്വം നില നില്ക്കും. ഇതുപോലെ, നമ്മുടെ ഭൂമിയിലും, സങ്കുചിതമായ അർത്ഥ ത്തിൽ, വികാരവും അതിന്റെ പ്രതിയോഗിയായ സാമ്യാഭിമുഖമായ പ്രവൃത്തിയും നിലനില്ക്കുകതന്നെ വേണം. മനുഷ്യരാശിക്കു മാറ്റമില്ലാ ത്തിടത്തോളം കാലം ഈ വ്യവസ്ഥിതിയും തുടരണം. അങ്ങനെയാണ് വംശങ്ങൾ തമ്മിലും ഉപവംശങ്ങൾ തമ്മിലും ലോകത്തിലെങ്ങുമുള്ള വ്യക്തികൾ തമ്മിലുള്ള മുന്തിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉടലെടുത്തത്.

നിഷ്പക്ഷമായ വിഭജനവും സമസ്ഥിതിയുമുള്ള ഈ ലോകത്തിൽ ഓരോ ജനതയും ഒരു സവിശേഷതരത്തിൽപ്പെട്ട ശക്തി സംഭരിക്കു വാനും വിതരണം ചെയ്യുവാനുമുള്ള കേന്ദ്രമായി മാറുന്നു എന്നു പറയാം. ആ വംശക്കാർക്ക് മറ്റെന്തൊക്കെ ഉണ്ടെങ്കിലും, അവയിലൂടെ യെല്ലാം അവരുടെ സവിശേഷതയായി തിളങ്ങിവിളങ്ങുന്നത് അവരുടേ തു മാത്രമായ ആ ധർമ്മമത്രേ. മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരംശത്തിൽ വിപ്ലവമുണ്ടായാൽ ഏറെക്കുറെ മറ്റെല്ലാ അംശങ്ങളെ യും ബാധിക്കുമെങ്കിലും, ആ സ്വഭാവാംശം ഏതു ജനതയുടെ പ്രത്യേക തയാണോ, ആ ജനതയെയായിരിക്കും അത് അഗാധമായി ബാധിക്കുക. സാധാരണയായി, പ്രസ്തുതജനതയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരിക്കുംതാനും ആ വിപ്ലവം തുടങ്ങുന്നത്. ഇതിൻപടി, മതമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു കുലുക്ക മുണ്ടായാൽ അത് ഭാരതത്തിൽ വമ്പിച്ച പരിവർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കു മെന്നു നിശ്ചയം. വ്യാപകമായ

1 യദാ യദാ ഹി ധർമ്മസ്യ ഗ്ലാനിർഭവതി ഭാരത
അഭ്യുത്ഥാനമധർമസ്യ തദാത്മാനം സൃജാമ്യഹം. (ഗീത 4.7)

മതവിപ്ലവങ്ങൾക്കു ഭാരതമാണ് കേന്ദ്ര മായി നിന്നിട്ടുള്ളത്: കാരണം, സർവ്വോപരി, ഭാരതം മതത്തിൻെറ നാടാണ്.

ഓരോ മനുഷ്യനും സ്വന്തം ആദർശം സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ സഹാ യിക്കുന്നതിനെ മാത്രമേ യഥാർത്ഥമെന്നു കരുതുന്നുള്ളു. പ്രാപഞ്ചി കർക്കു പണമായി മാറ്റത്തക്കതെല്ലാം യഥാർത്ഥമാണ്: അതിന്നുത കാത്തതെല്ലാം അയഥാർത്ഥവും. സഹജീവികളുടെമേൽ പ്രതാപം ചെലുത്താൻ സഹായിക്കുന്നതെന്തോ അതാണ് അധികാരേച്ഛുവിനു യഥാർത്ഥം: ശേഷമെല്ലാം ശൂന്യവും. ജീവിതത്തിൽ സ്വന്തം മമതാ വിശേഷം എന്തിനോടോ അതിൻെറ ഹൃദയത്തുടിപ്പുകൾ പ്രതിധ്വനിപ്പി ക്കാത്തതൊക്കെ ഒരുവനു ശൂന്യംതന്നെ.

ചിലരുടെ ഒരേയൊരു ലക്ഷ്യം സ്വജീവിതശക്തികളെല്ലാം പണത്തി നും പേരിനും മറ്റു വല്ല ഭോഗങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി ചെലവഴിക്കയാണ്: മറ്റു ചിലർക്ക് പ്രതാപത്തിൻെറ ഒരേയൊരു ആവിഷ്കാരം യുദ്ധസന്നദ്ധ രായ കുപ്പിണികളുടെ മുന്നേറ്റമാണ്. വേറെ ചിലർക്ക് ജീവിതം നല്കുന്ന ഒരേയൊരു സുഖം ഇന്ദ്രിയോപഭോഗങ്ങളാണ് – ഈ കൂട്ടർക്കെല്ലാം എക്കാലവും ഭാരതം വമ്പിച്ചൊരു മരുഭൂമിയായിട്ടാണ് അനുഭവപ്പെടുക. അവർക്കു മനസ്സിലാവുന്ന മട്ടിലുള്ള ജീവിതവികാസത്തെ പൊരിച്ചു കളയുന്ന കാറ്റുകളാണുതാനും അതിൽനിന്നടിക്കുന്നത്.

എന്നാൽ, ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ലോകംവിട്ട് വളരെയകലെ എങ്ങോ നിന്നൊഴുകുന്ന അമരതയുടെ ആറ്റുനീർ കുടിച്ച് ഏവരുടെ ജീവിത തൃഷ്ണയാണോ എന്നെന്നേക്കുമായി ശമിച്ചിട്ടുള്ളത്: ഏവരാണോ കാമത്തിൻെറയും സ്വർണ്ണത്തിൻെറയും വിഖ്യാതിയുടെയും ബന്ധത്ര യം പാമ്പു സ്വന്തം വളപോലെ വെടിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്: ഇന്ദ്രിയാധീനർ 'ഉപഭോഗ'മെന്നു വിളിക്കുന്നതും പൂഴി നിറഞ്ഞതും നിറക്കൊഴുപ്പുള്ള തുമായ ഈ ചെറുകൂണുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള മല്പിടുത്തങ്ങളെയും അസൂയകളെയും കഴമ്പറ്റ വഴക്കുകളെയും ഏവരാണോ പ്രശാന്തമായ സ്വന്തം ഉച്ചതയിൽനിന്ന് സ്നേഹത്തോടും അക്ഷോഭ്യതയോടും നോക്കി ക്കാണുന്നത്: ഏവർക്കാണോ പൂർവപുണ്യശക്തി കൺമുമ്പിൽനിന്ന് അജ്ഞാനമറ മാറ്റിക്കളകയാൽ നാമരൂപങ്ങളുടെ പൊള്ളത്തം കാണാൻ കഴിയുന്നത്: ആ കൂട്ടരുടെ മുമ്പിൽ, അവരെവിടെയുള്ളവരായാലും ശരി, ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ മാതൃഭൂമിയും അക്ഷയഖനിയുമായ ഭാരതം മറ്റൊരു രൂപം കൈക്കൊണ്ടാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. മാഞ്ഞുകൊണ്ടിരി ക്കുന്ന നിഴലുകളുടേതായ ഈ വിശ്വത്തിൽ ഒരേ വാസ്തവികസത്ത ആർക്കോ, ആ ഈശ്വരനെ തിരക്കുന്നവർക്കെല്ലാം പ്രത്യാശയുടെ പ്രദീപമത്രേ ഭാരതം.

സ്വന്തം ബോധങ്ങൾക്കു ചേർന്ന മട്ടിൽ, സ്ഥൂലമായ ഒരു രൂപ ത്തിൽ, പ്രതാപം ആവിഷ്കരിക്കുമ്പൊഴേ ഭൂരിപക്ഷം ആളുകൾക്കും അതു മനസ്സിലാകൂ. യുദ്ധത്തിൻേറതായ തിരക്ക്, പ്രകമ്പനം, പ്രതാപം,

മാന്ത്രികശക്തി ഇവയുടെയൊക്കെമേൽ അവർക്കു മുറുകെ പിടിക്കാം. കൊടുങ്കാറ്റുപോലെ, മുന്നിലുള്ളതെല്ലാം തല്ലിത്തകർത്തുകൊണ്ടു വന്നെത്താത്ത ജീവിതാവിഷ്കാരങ്ങളെല്ലാം അവർക്കു കേവലം മൃതിപ്രായ മത്രേ. പല ശതകങ്ങളായി, വൈദേശികരായ ആക്രമണകാരികളുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ, പ്രതിരോധിക്കാമെന്ന ആശയമോ ആശയോ കൂടാതെ, ബഹുജനങ്ങളുടെയിടയിൽ ഐക്യത്തിൻെറ കണികപോലുമില്ലാതെ, സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിൻെറ നേരിയ ഒരാശയംപോലും വിട്ടു കഴിഞ്ഞു കൂടിയ ഭാരതം അക്കൂട്ടർക്കു ചത്തുചീഞ്ഞ ഒരു ചുമടായി, ചെതുക്കിച്ച എല്ലുകളുടെ ഒരു നാടായിട്ടേ തോന്നൂ.

അർഹത്തമന്മാർമാത്രം അതിജീവിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ, സാധാരണമായ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് അർഹത ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വംശക്കാരായ നമ്മൾ, ഏതു വംശത്തിനും പിണഞ്ഞിട്ടുള്ള വയിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായ ദൗർഭാഗ്യങ്ങൾ വന്നുകൂടിയിട്ടും, എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇപ്പോഴും, അപക്ഷയത്തിൻെറ ഏറ്റവും നേർത്ത ലാഞ്ഛനങ്ങൾപോലും കാട്ടാത്തത്? ഊർജ്ജസ്വലം, സക്രിയം എന്നും മറ്റു പറയപ്പെടുന്ന വംശക്കാരുടെ പെരുകിയ ശക്തികൾ പ്രതിദിനം ക്ഷയിക്കുമ്പോൾ, എന്തുകൊണ്ടാണ് അസാന്മാർഗ്ഗികനായ ഹിന്ദു അവരെക്കാളെല്ലാം കൂടുതൽ വളർച്ചയ്ക്കു കഴിവു കാട്ടുന്നത്? ഒരു ഞൊടിക്കിടയിൽ ലോകമാകെ രക്തത്തിൽ ആറാടിക്കാൻ കഴിവുള്ള വർക്ക് നിശ്ചയമായും വിജയമാല്യം നല്കേണ്ടതുതന്നെ. കുറേ ദശ ലക്ഷങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിന്നായി ലോകരിൽ പകുതിയെ പട്ടിണിക്കിടുന്ന വരുടെ മഹനീയത വലുതുതന്നെ. എന്നാൽ മറ്റുള്ളവരുടെ ശാപ്പാടു തട്ടിയെടുക്കാതെ, ബഹുശതം ദശലക്ഷങ്ങളെ സമാധാനത്തിലും ക്ഷേമ ത്തിലും പോറ്റിപ്പോന്നവർ ഒട്ടും ശ്ലാഘ്യരല്ലേ? നൂറുനൂറു നൂറ്റാണ്ടുക ളിലൂടെ, മറ്റുള്ളവരെ തെല്ലും ഹിംസിക്കാതെ, കണക്കറ്റ ദശലക്ഷങ്ങ ളുടെ ഭാഗധേയങ്ങളെ രൂപപ്പെടുത്തുകയും നയിക്കയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഒരു പ്രഭാവവും ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നില്ലേ?

പ്രാചീനവംശങ്ങളുടെ പുരാണങ്ങളിൽ ചില വീരന്മാരുടെ കഥക ളുണ്ട്. സ്വശരീരത്തിലെ ചെറിയൊരു ഭാഗമാണ് ഇവരുടെ ജീവിത കേന്ദ്രം. ഇതു ക്ഷതപ്പെടുംവരെ ഇവർ അധൃഷ്യരാണ്. ഇത്തരത്തിലൊരു വിശിഷ്ടമായ ജീവിതകേന്ദ്രം ഓരോ ജനതയ്ക്കുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതു ബാധിക്കപ്പെടാതിരുന്നാൽ, ദുരിതങ്ങളും ദൗർഭാഗ്യങ്ങളും എത്ര വലിയ തോതിൽ വന്നുചേർന്നാലും ജനതയ്ക്കു നാശമില്ല.

ഭാരതത്തിൻെറ ജീവിതശക്തി മതത്തിലാണ്. പൂർവികരിൽനിന്നു കൈവന്നിട്ടുള്ള വമ്പിച്ച ഈ സമ്പാദ്യം നാം മറക്കാത്തിടത്തോളം ഭൂമിയിലൊരു ശക്തിക്കും ഭാരതത്തെ നശിപ്പിക്കാവതല്ല.

കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിലേക്കു സദാ കണ്ണോടിക്കുന്നവരെ ഇന്നെല്ലാ വരും കുറ്റപ്പെടുത്തുകയാണ്. ഭാരതത്തിൻെറ ദുരിതങ്ങളുടെയെല്ലാം കാരണം

ഇത്രയേറെ നടക്കുന്ന പിൻനോട്ടമാണെന്നു പറയുന്നു. നേരേ മറിച്ച്, ഇതിനു വിപരീതമാണ് ശരിയെന്നത്രേ എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഭൂതകാലത്തെ മറന്നിരുന്നപ്പോൾ ഹിന്ദുജനത മോഹത്തിൽ മുഴുകുക യാണ് ചെയ്തത്. ഭൂതകാലത്തിലേക്കു കണ്ണോടുന്ന ഇന്ന്, ഇതാ, എമ്പാടും ജീവിതം പുതുതായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നു. പ്രസ്തുതമായ ഭൂതകാലത്തിൽനിന്നാണ് ഭാവി രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടത്: ഭൂതമാണ് ഭാവി യാവുക.

അതിനാൽ, ഹിന്ദുക്കൾ ഭൂതാകലത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ പഠിക്കും തോറും, അവരുടെ ഭാവി കൂടുതൽ ശോഭനമാകും. ഓരോരുത്തൻെറ യും മുമ്പിൽ ഭൂതകലത്തെ എത്തിപ്പാൻ ഒരുമ്പെടുന്നവരെല്ലാം സ്വന്തം ജനതയ്ക്കു വലിയ നന്മയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്രാചീനരുടെ നിയമങ്ങളും ആചാരങ്ങളും ചീത്തയായതുകൊണ്ടല്ല ഭാരതം അധഃപതിച്ചത്: പിന്നെ യോ, ഈ നിയമങ്ങളെയും ആചാരങ്ങളെയും അവയുടെ ന്യായമായ നിഗമനങ്ങളിലെത്താൻ അനുവദിക്കാഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്.

വിമർശനശീലരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കെല്ലാം അറിയാം, ഭാരതത്തി ലെ സാമുദായികനിയമങ്ങൾ അതാതു കാലത്തെ പരിണാമങ്ങൾക്ക് എന്നും വിധേയമായിട്ടുണ്ടെന്ന്. പ്രാരംഭത്തിൽ ഈ നിയമങ്ങൾ രൂപം നല്കിയതു വമ്പിച്ചൊരു പദ്ധതിക്കാണ്. ക്രമേണ, ആ പദ്ധതി കാല ത്തിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുമായിരുന്നു. പ്രാചീനഭാരതത്തിലെ വൻ കിട ഋഷിമാർ ഭാവിയിലേക്കു വളരെയേറെ കണ്ണോടിച്ചവരാണ്. പല ശതകങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടേ ലോകർക്ക് അവരുടെ പ്രാജ്ഞത ബോധ പ്പെടുള്ളു. ഭാരതത്തിൻെറ അധഃപതനത്തിൻെറ ഒരേയൊരു കാരണം, അവരുടെ പിൻഗാമികൾക്ക് ആ അദ്ഭുതപദ്ധതിയുടെ പൂർണ്ണമായ വ്യാപ്തി ഗ്രഹിക്കാൻ സാധിക്കാഞ്ഞതാണുതാനും.

പ്രാചീനഭാരതം പല നൂറ്റാണ്ടുകാലത്തേക്ക്, ഇവിടത്തെ മുൻകിട വർഗ്ഗക്കാരായ ബ്രാഹ്മണരുടെയും ക്ഷത്രിയരുടെയും അതിരുകടന്ന സങ്കല്പങ്ങൾക്ക് ഒരു പടക്കളമായിത്തീർന്നു. ഒരു വശത്ത്, സ്വന്തം ഭോഗ്യവസ്തുക്കളെന്നു കരുതപ്പെട്ട സാമാന്യജനത്തിൻെറമേൽ ക്ഷത്രിയ രാജാക്കന്മാർ ചെലുത്തിയ അനിയന്ത്രിതമായ സാമൂഹ്യസമ്മർദ്ദത്തി നെതിരായി പുരോഹിതന്മാർ നിലയുറപ്പിച്ചു. മറുവശത്ത് ക്ഷാത്രപ്രഭാ വം, പുരോഹിതവർഗ്ഗത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികസമ്മർദ്ദത്തിനും അനു ഷ്ഠാനങ്ങളിൽ സദാ വരുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഭേദങ്ങൾക്കുമെതിരായി, അല്പമെങ്കിലും സഫലതയോടെ, പൊരുതിപ്പോന്ന ഒരേയൊരു കരുത്തുറ്റ ശക്തിയായി നിന്നു. ഈ അനുഷ്ഠാനഭേദഗതികൾകൊണ്ടാണ് പുരോ ഹിതർ ജനസഞ്ചയത്തെ കെട്ടിമുറുക്കി വന്നതും.

നമ്മുടെ വംശചരിത്രത്തിലെ അതിപ്രാചീനമായ ഘട്ടത്തിലാണ് ഈ വടംവലി തുടങ്ങിയത്: ശ്രുതികളിലൂടെ ഇതു വ്യക്തമായി കാണാം. ക്ഷത്രിയവർഗ്ഗത്തിൻെറയും ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിൻെറയും നേതാവായ

ശ്രീകൃഷ്ണൻ അനുരഞ്ജനത്തിൻെറ വഴി കാട്ടിക്കൊടുത്തപ്പോൾ താൽക്കാലികമായ ഒരു ശാന്തിയുണ്ടായി. ഫലം ഗീതയിലെ ഉപദേശ ങ്ങളാണ്, അഥവാ, ദർശനം മഹാമനസ്കത മതം എന്നിവയുടെ സാരം. എങ്കിലും കാരണങ്ങൾ അവിടെ നിലനിന്നു വന്നു: ഫലം ഉണ്ടാകാതെ തരവുമില്ല.

നിർദ്ധനരുടെയും അജ്ഞരുടെയും അധീശരാകണമെന്ന അത്യാശ ഈ രണ്ടു വർണ്ണങ്ങളിലും നിലനിന്നു. വീണ്ടും പോരാട്ടം മൂത്തു. ആ കാലത്തുനിന്നു നമുക്കു കിട്ടിയ സ്വല്പമായ സാഹിത്യത്തിൽ അന്നു നടന്ന വമ്പിച്ച പോരാട്ടത്തിൻെറ നേർത്ത മാറ്റൊലികളെ കേൾ ക്കാനുള്ളു. ഒടുവിൽ അതു ക്ഷത്രിയരുടെയും ജ്ഞാനത്തിൻെറയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻെറയും വിജയമായി കലാശിച്ചു. അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു പരാജയം പറ്റി: അവയിൽ ഏറിയ കൂറും എന്നെന്നേക്കുമായി തിരോ ഭവിച്ചു. ഈ വിപ്ലവമാണ് ബൗദ്ധപരിഷ്കാരമെന്നറിയപ്പെടുന്നത്. അതു മതത്തിൻെറ വശത്ത് അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള മോചനത്തെ കുറി ക്കുന്നു: രാഷ്ട്രീയമായ വശത്തു ക്ഷത്രിയരിൽനിന്നു പുരോഹിതർക്കു ണ്ടായ പരാജയത്തെയും. പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ ഉടലെടുത്ത അത്യു ത്കൃഷ്ടരായ രണ്ടുപേരും – കൃഷ്ണനും ബുദ്ധനും – ക്ഷത്രിയരായി രുന്നു എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. കൂടുതൽ ശ്രദ്ധേയമാണ്, ഈ രണ്ടു ദിവ്യപുരുഷന്മാരും ജ്ഞാനകവാടം എല്ലാവർക്കുമായി, ജാതിലിംഗഭേദ മെന്യെ, തുറന്നുകൊടുത്തു എന്നത്.

ബുദ്ധമതത്തിന് അദ്ഭുതമായ ധാർമ്മികപ്രബലത വളരെ ഉണ്ടായിട്ടും അതിൻെറ വിഗ്രഹധ്വംസപ്രവണ അതിരുകടന്നതായിരുന്നു. സ്വശക്തി യുടെ വലിയൊരു പങ്കും വെറും നിഷേധപരമായ പ്രയത്നങ്ങളിൽ വ്യയപ്പെടുത്തിയതിനാൽ ബുദ്ധമതം അതിൻെറ ജന്മഭൂമിയിൽ മൃതി പ്പെട്ടു: എന്തൊക്കെ ദൂരീകരിക്കുവാൻ ബുദ്ധമതം മുതിർന്നുവോ, അതി ൻെറ നൂറു മടങ്ങു ദുഷിച്ച അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും നഷ്ടശിഷ്ടമായ ബുദ്ധമതത്തിൽ വന്നുനിറയുകയും ചെയ്തു. വേദങ്ങ ളിലെ ജന്തുഹിംസയുൾപ്പെട്ട യാഗങ്ങൾ അമർത്തുന്നതിൽ അംശിക മായ സഫലത അതിനു കൈവന്നെങ്കിലും, അമ്പലങ്ങളെയും വിഗ്രഹ ങ്ങളെയും പ്രതീകങ്ങളെയും പുണ്യവാന്മാരുടെ അസ്ഥികളെയും കൊണ്ട് അതു നാടു മുഴുവൻ നിറച്ചു.

സർവ്വോപരി, ആര്യന്മാർ, മംഗോളിയർ, ആദിമജാതിക്കാർ എന്നീ വകക്കാർക്കു ബുദ്ധമതത്തിലൂടെയുണ്ടായ കലർപ്പുവഴിയായി അതു അബോധപൂർവ്വമായി ഭയങ്കരമായ വാമാചാരങ്ങൾക്കു പഴുതുണ്ടാക്കി. ശ്രീശങ്കരനും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സന്ന്യാസിസംഘവും ചേർന്ന്, മഹാ ഗുരുവായ ബുദ്ധൻ നല്കിയ ഉപദേശങ്ങളുടെ അധഃപതിച്ച പതിപ്പ് അടിച്ചുനീക്കേണ്ടിവന്നതിൻെറ കാരണവിശേഷവും ഇതുതന്നെ.

അങ്ങനെ മനുഷ്യവിഗ്രഹം കൈക്കൊണ്ട ആത്മാക്കളിൽ ഏറ്റവും മഹാനായ ഭഗവാൻ ബുദ്ധൻ ഒഴുക്കിയ ജീവിതധാരപോലും വിഷം വമിക്കുന്ന ഒരു നീർക്കുഴിയായി മാറി. പല ശതകങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരു

ന്നതിനുശേഷമാണ് ഭാരതത്തിൽ ശ്രീശങ്കരൻ ഉദിച്ചത്: അദ്ദേഹത്തെ രാമാനുജനും മധ്വനും സത്വരം അനുഗമിച്ചു.

ഇക്കാലമായപ്പോൾ, ഭാരതചരിത്രത്തിൽ തികച്ചും പുതിയൊരദ്ധ്യായം ആരംഭിച്ചു. പ്രാചീനരായ ക്ഷത്രിയരും ബ്രാഹ്മണരും തിരോഭവിച്ചു കഴിഞ്ഞു. വിന്ധ്യ-ഹിമാലയങ്ങൾക്കു നടുവിലുള്ള ഭൂമി, ആര്യന്മാരുടെ ഇരിപ്പിടം, കൃഷ്ണനെയും ബുദ്ധനെയും പ്രസവിച്ച നാട്, വലിയ രാജർഷിമാരുടെയും ബ്രഹ്മർഷിമാരുടെയും തൊട്ടിൽ, മൂകമായി ത്തീർന്നു. ഈ ഉപദ്വീപിൻെറ തെക്കേ അറ്റത്തുനിന്ന്, ഭാഷയിലും ആകൃതിയിലും ഭിന്നരായ വംശക്കാരിൽനിന്ന്, പ്രാചീനബ്രാഹ്മണരിൽ നിന്നുണ്ടായതെന്നവകാശ പ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളിൽനിന്നാണ്, അധഃപതി ച്ച ബുദ്ധമതത്തിന്നെതിരായി പ്രത്യാഘാതമുണ്ടായത്.

ആര്യാവർത്തിലെ ബ്രാഹ്മണർക്കും ക്ഷത്രിയർക്കും സംഭവിച്ചതെ ന്താണ്? അവർ നിശ്ശേഷം മണ്മറഞ്ഞു. അവിടവിടെ ചില മിശ്രഗോത്ര ങ്ങൾ സ്വയം ബ്രാഹ്മണരെന്നും ക്ഷത്രിയരെന്നും അവകാശപ്പെടുന്നു വെന്നുമാത്രം. ഏതദ്ദേശപ്രസൂതസ്യ സകാശാദഗ്രജന്മനഃ - ''ഈ നാട്ടിലുണ്ടായ ബ്രാഹ്മണൻെറ അടുക്കൽനിന്ന് ലോകരെല്ലാം പഠിച്ചു കൊള്ളണ''മെന്നും മറ്റുമുള്ള വെറും വീമ്പിളക്കലും ആത്മശ്ലാഘയും നിറഞ്ഞ പ്രതിജ്ഞകളൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും, അവർക്കു പശ്ചാത്തപിച്ചും നമ്രതയൊത്തും ദാക്ഷിണാത്യരുടെ കാൽച്ചോട്ടിലിരുന്ന് സ്വയം പഠിക്കേ ണ്ടിവന്നു. ഫലത്തിൽ, അങ്ങനെ, വേദങ്ങളെ ഭാരതത്തിൽ മടക്കിക്കൊ ണ്ടുവന്നു: മുമ്പെങ്ങും ഭാരതം കണ്ടിട്ടില്ലാത്തവണ്ണം, ഒരു വേദാന്ത നവോത്ഥാനമുണ്ടായി. ഗൃഹസ്ഥന്മാർപോലും ആരണ്യകങ്ങൾ പഠി ക്കാൻതുടങ്ങി.

ബുദ്ധമതപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ ശരിയായ നേതാക്കന്മാർ ക്ഷത്രിയരാ യിരുന്നു: അവർ കൂട്ടം ചേർന്നു ബൗദ്ധരായി. പരിഷ്കാരത്തിനും പരിവർത്തനത്തിനുമായുള്ള ഉത്സാഹത്തള്ളൽകൊണ്ടു മിക്കവാറും ദേശീയഭാഷകൾമാത്രം പ്രയോഗിക്കപ്പെടുകയും സംസ്കൃതം വിഗണി ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ക്ഷത്രിയരിൽ ഏറിയകൂറും വൈദികസാഹിത്യ ത്തിലും സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസത്തിലുംനിന്ന് ഒറ്റതിരിക്കപ്പെട്ടു. അങ്ങ നെ, തെക്കുനിന്നു വന്ന ഈ പരിഷ്കാരതരംഗം കുറേയൊക്കെ പ്രയോ ജനപ്പെട്ടത് പുരോഹിതന്മാർക്ക് മാത്രമാണ്. ഭാരതത്തിലെ മിച്ചമുള്ള ദശലക്ഷങ്ങൾക്ക് ഇതുകൊണ്ടേർപ്പെട്ടത് മുമ്പൊരിക്കലും അവരറിഞ്ഞി ട്ടില്ലാത്ത കെട്ടുപാടുകളാണ്.

ഭാരതത്തിൻെറ നട്ടെല്ല് എക്കാലത്തും ക്ഷത്രിയരായിരുന്നു: അവർ ശാസ്ത്രത്തെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും പിൻതാങ്ങിയും വന്നു. നാട്ടിൽ നിന്ന് അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ തുടച്ചുമാറ്റാൻ അവർ വീണ്ടും വീണ്ടും ശബ്ദമുയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭാരതചരിത്രത്തിലെങ്ങും, അക്രമപ്രസക്തമായ പൗരോഹിത്യമർദ്ദനത്തിനു തകർക്കാൻ കഴിയാതെ നിലനിന്നുപോന്ന

1 സ്വം സ്വം ചരിത്രം ശിക്ഷേരൻ പൃഥിവ്യാം സർവമാനവാഃ (മനു 220)

പ്രതിബന്ധവും ക്ഷത്രിയർതന്നെയായിരുന്നു.

അവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും അജ്ഞതയിൽ താഴുകയും, മറ്റൊരു ഭാഗം മദ്ധ്യ – ഏഷ്യയിൽനിന്നു വന്ന ബർബരന്മാരുമായി വിവാഹബന്ധത്തി ലേർപ്പെട്ട് ഭാരതത്തിൽ പുരോഹിതന്മാരുടെ ഭരണം സ്ഥാപിക്കാൻ സ്വന്തം ഖഡ്ഗശക്തി അർപ്പിക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഭാരതത്തിൻെറ ദുഃഖചഷകം നിറഞ്ഞു: ഭാരതഭൂമിയുടെ നിലവാരം ഇടിഞ്ഞുതാണു. ക്ഷത്രിയർ സ്വയം ഉണർന്നു, സ്വതന്ത്രരായി, മറ്റുള്ളവരുടെ പാദങ്ങ ളിൽനിന്ന് ചങ്ങല വെട്ടിമാറ്റിക്കളയുംവരെ ഭാരതത്തിന് ഉയർച്ചയുണ്ടാ കാൻ പോകുന്നില്ല. പുരോഹിതതന്ത്രം ഭാരതത്തിന്നു വിഷമാണ്. മനുഷ്യൻ സ്വസഹോദരനെ അധഃപതിപ്പിക്കുമ്പോൾ സ്വയം അധഃപതി ക്കയില്ലേ?

രാജൻ, അങ്ങയുടെ പൂർവികന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ചതും സത്യങ്ങളിൽ വെച്ചു ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതും വിശ്വം ഒന്നെന്നതത്രേ. അവനവനെ ഹിംസിക്കാതെ, മറ്റാരെയെങ്കിലും ഹിംസിക്കുക സാദ്ധ്യമാണോ? ബ്രാഹ്മണരും ക്ഷത്രിയരും നടത്തിയ നിപീഡനഭാരം സ്വന്തം തലയിൽ ത്തന്നെ, മേൽപ്പലിശ ചേർത്ത്, വന്നു വീണിരിക്കയാണ്. ആയിരം കൊല്ലക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന അടിമത്തവും തരംതാഴ്ചയും അനിവാര്യ മായ കർമ്മനിയമംതന്നെയാണ് അവർക്കു നല്കിയിട്ടുള്ളത്.

ഇതാണ് അങ്ങയുടെ പൂർവികരിലൊരാൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്; ''സമത്വ ത്തിൽ മനസ്സൂന്നിയിട്ടുള്ളവർ ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ സാപേക്ഷ തയെ (ദ്വൈതത്തെ) ജയിക്കുന്നു.''[1] ഇതു പറഞ്ഞ ആൾ ഈശ്വരാവ താരമായിട്ടാണ് ഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. നാമെല്ലാം ഇതു പറഞ്ഞ ആൾ ഈശ്വരാവതാരമായിട്ടാണ് ഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. നാമെല്ലാം ഇതു വിശ്വസി ക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാക്കുകൾ നിഷ്ഫലമോ വ്യർത്ഥമോ ആണോ? അല്ലെങ്കിൽ – അല്ലെന്നു നമുക്കറിയാം – ജന്മലിംഗഭേദമോ ഗുണഭേദംപോലുമോ ബാധിക്കാത്ത സർവസമത്വത്തെ വെല്ലുവിളിക്കു വാനുള്ള യത്നമെല്ലാം ഭയങ്കരമായ തെറ്റാണ്. സമത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ആശയത്തിൽ ചെന്നെത്താതെ ഒരുവനും രക്ഷയില്ലതന്നെ.

അതുകൊണ്ട്, യോഗ്യനായ രാജൻ, വേദാന്തോപദേശങ്ങളെ പിൻതാ ങ്ങുക. ഈ വ്യാഖ്യാതാവോ ആ വ്യാഖ്യാതാവോ വിശദീകരിച്ചതിൻ വണ്ണമുള്ള വേദാന്തത്തെയല്ല: പിന്നെയോ, അങ്ങയിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ഈശ്വരൻ ധരിക്കുംവണ്ണമുള്ള വേദാന്തത്തെ. സർവോപരി എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും സമത്വമെന്ന മഹത്തായ സിദ്ധാന്തം അംഗീകരിക്കുക. എല്ലാറ്റിലും ഒരേ ഈശ്വരനെ കാണുക.

ഇതാണു സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്കുള്ള വഴി: അസമത്വമാണ് അടിമ ത്തത്തിലേക്കുള്ള വഴി. ശാരീരികമായ സമത്വമില്ലാതെ, ഒരു വ്യക്തിക്കോ ജനതയ്ക്കോ ശാരീരികമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടി യത്നിക്കാവതല്ല: മാനസികമായ സമത്വമില്ലാതെ, മാനസിക സ്വാതന്ത്ര്യ ത്തിനുവേണ്ടിയും.

1 ഗീത 5.19 (പുറം 239)

അജ്ഞത, അസമത്വം, തൃഷ്ണ ഇവയാണ് മനുഷ്യരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾക്കുള്ള മൂന്നു കാരണങ്ങൾ, ഇവയിൽ ഓരോന്നും മറ്റവയെ വിടാതെ പിൻതുടരുന്നു. മറ്റേതെങ്കിലും മനുഷ്യനെയോ, എന്തിന്, ജന്തുവിനെയോ കാൾ മേലേയാണ് താനെന്നു മനുഷ്യൻ എന്തിനു കരുതണം? എല്ലാറ്റിലും വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത് ഒന്നുതന്നെയാണ്. ത്വം സ്ത്രീ ത്വം പുമാനസി ത്വം കുമാര ഉത വാ കുമാരീ.[1] ''നീയാണ് പുരുഷൻ, നീയാണ് സ്ത്രീ, നീയാണ് യുവാവ്, നീയാണ് യുവതി.''

പലരും പറഞ്ഞേക്കും, 'സന്ന്യാസിമാരെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതൊക്കെ ശരി: ഞങ്ങൾ ഗൃഹസ്ഥരാണല്ലോ.' ശരിയാണ്. പല കടമകളും നിർവഹിക്കേണ്ടുന്ന ഗൃഹസ്ഥന്, ഒരുപോലെ പൂർണ്ണമായി, ഈ സമത്വത്തിലെത്താൻ വയ്യായിരിക്കാം. എങ്കിലും ഇത് അവരുടെയും ആദർശമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ സമുദായങ്ങളുടെയും മനുഷ്യരാശിയുടെയും എല്ലാ മൃഗങ്ങളുടെയും പ്രകൃതിയുടെയൊക്കെത്തന്നെയും ആദർശം ഈ സമത്വത്തിൽ എത്തുകയാണ്. പക്ഷേ, കഷ്ടം! അവർ വിചാരിക്കുന്നു സമത്വത്തിലേക്കുള്ള വഴി അസമത്വമാണെന്ന്: തെറ്റു ചെയ്താൽ ശരിയിൽ ചെന്നെത്താംപോലും!

മനുഷ്യപ്രകൃതിയിൽപെട്ട വിഷം, മനുഷ്യരാശിയുടെ മേൽ വീണ ശാപം, ദുരിതങ്ങളുടെയെല്ലാം ചോട്, ഈ അസമത്വമാണ്. കായികവും മാനസികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ എല്ലാ അടിമത്തത്തിന്റെയും ഉറവിടവും ഇതുതന്നെ.

> സമം പശ്യൻ ഹി സർവത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
> ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാം ഗതിം.[2]

'എല്ലായിടത്തും ഒപ്പം നിലകൊള്ളുന്ന ഈശ്വരനെ കാണുന്നവൻ സ്വയം ആത്മാവിനെ ഹിംസിക്കയില്ല. അങ്ങനെ അയാൾ പരഗതിയടയുന്നു.' ഈ ഒരു വചനത്തിൽ, അല്പം വാക്കുകളിലായി, മോക്ഷത്തിലേക്കുള്ള വിശ്വജനീനമായ മാർഗ്ഗം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

രാജപുത്രരായ നിങ്ങൾ പ്രാചീനഭാരതത്തിന്റെ യശസ്തംഭങ്ങളായിരുന്നു. നിങ്ങൾ അധഃപതിച്ചപ്പോൾ ജനതയും ക്ഷയിച്ചു. ക്ഷത്രിയരുടെ പിൻതുടർച്ചക്കാർ ബ്രാഹ്മണരുടെ പിൻതുടർച്ചക്കാരുമായി സഹകരിച്ചാൽ മാത്രമേ ഭാരതത്തെ ഉന്നമിപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ. ഈ സഹകരണം പണവും പെരുമയും പങ്കിടാനാവരുത്: മറിച്ച്, ദുർബ്ബലരെ തുണയ്ക്കാനും അജ്ഞർക്കു വെളിച്ചം കൊടുക്കാനും, സ്വപൂർവികരുടേതായ പവിത്രഭൂമിയുടെ പൊയ്പോയ മഹത്ത്വം വീണ്ടെടുക്കാനുമാവണം.

കാലം അനുകൂലമല്ലെന്ന് ആർക്കു പറയാം? ചക്രം വീണ്ടും

1 ശ്വേതാശ്വതരോപനിഷത് 4.3 2 ഗീത 13.28

മേല്പോട്ടു തിരിയുകയാണ്. വിദൂരഭാവിയിലല്ലാതെതന്നെ ഭൂമിയുടെ അങ്ങേയറ്റംവരെ ചെന്നുപറ്റുന്ന തുടിപ്പുകൾ ഭാരതത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രതിദിനം കൂടുതൽ ശക്തിമത്തായി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്ന മാറ്റൊലികളെ ഇളക്കിവിടുന്ന ഒരു ശബ്ദം മുഴങ്ങിയിരി ക്കുന്നു. ഈ ശബ്ദം അതിനു മുമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ളവയെപ്പോലും അപേ ക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ കരുത്തുറ്റതാണ്: അവയുടെയൊക്കെ ആകെത്തുക യായ ഒരു ശബ്ദമാണത്. സരസ്വതീതീരത്തിലെ ഋഷിമാരോടു സംസാ രിച്ച ആ ശബ്ദം, പർവ്വതഗുരുവായ ഹിമവാൻെറ കൊടുമുടികളിൽ ചെന്നലച്ചു മാറ്റൊലികളുളവാക്കിയതും, കൃഷ്ണൻ ബുദ്ധൻ ചൈത ന്യൻ എന്നിവരിലൂടെ സമതലങ്ങളിലേക്കു സർവ്വപ്ലാവകങ്ങളായ പ്രവാ ഹങ്ങളായി കടന്നുവന്നതുമായ ആ ശബ്ദം, വീണ്ടുമിതാ സംസാരി ച്ചിരിക്കുന്നു. വീണ്ടും കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രകാശത്തി ൻെറ മണ്ഡപങ്ങളിലേക്കു കടന്നുവരുക – വീണ്ടും, ഒരിക്കൽക്കൂടി, കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

വാത്സല്യഭാജനമായ രാജൻ, ഏതൊരു വംശക്കാരോ സനാതന ധർമ്മത്തിന്നവലംബമായ ജീവത്സ്തംഭങ്ങൾ, ഏവരോ അതിൻെറ പ്രതിശ്രുതരായ സംരക്ഷകന്മാരും, സഹായകരും, ഏവരോ രാമൻെറ യും കൃഷ്ണൻെറയും പിൻതുടർച്ചക്കാർ, അവരിലൊരാളായ അങ്ങു വെളിയിൽ നില്ക്കുമെന്നോ? ഇതി സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം. വീണ്ടും മതത്തെ തുണയ്ക്കാൻ നീട്ടുന്ന ഒന്നാമത്തെ കൈയ് അങ്ങയു ടേതായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്. സ്വവംശത്തിൽ പ്രസിദ്ധ മായിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രീയനേട്ടങ്ങളും ഒരു സാധുവിനുപോലും അഭിമാനമുള വാക്കുന്ന സ്വഭാവശുദ്ധിയും, മനുഷ്യരാശിയോടുള്ള അതിരറ്റ സ്നേഹ വും ഒന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള അങ്ങയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ, സനാതനധർമ്മ ത്തിൻെറ മഹനീയമായ നവോത്ഥാനത്തിൽ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നില്ല. അങ്ങയെപ്പോലുള്ളവരാണല്ലോ അതു വീണ്ടും പണിതെടുക്കാൻ കാപ്പുകെട്ടിയിട്ടുള്ളത്.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻെറ അനുഗ്രഹങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കും അങ്ങയുടെ സ്വന്തപ്പെട്ടവർക്കും എക്കാലവും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ എന്നും, ബഹുജന ങ്ങളുടെ നന്മയ്ക്കും സത്യം വ്യാപിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി അങ്ങു നീണാൾ ജീവിച്ചിരിക്കട്ടെ എന്നും നിരന്തരം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

വിവേകാനന്ദൻ

***

2

മദ്രാസിലെ അനുമോദനപത്രികയ്ക്കു മറുപടി

മദ്രാസിലെ സുഹൃത്തുക്കളേ, നാട്ടുകാരേ, സമതസ്ഥരേ,

നമ്മുടെ മതത്തിനു ഞാൻ ചെയ്ത എളിയ സേവനം നിങ്ങൾക്കു സ്വീകാര്യമെന്നു കാണുന്നത് എനിക്ക് ഏറ്റവും ചാരിതാർത്ഥ്യജനക മാണ്. ഇതിനു കാരണം ദൂരെ, വിദേശത്ത്, ഞാൻ ചെയ്ത ജോലി യെയും എന്നെയും വ്യക്തിപരമായി സ്തുതിച്ചതല്ല. വൈദേശികാക്രമണ ങ്ങളാകുന്ന പല ചുഴലിക്കാറ്റുകൾ ഹതഭാഗ്യമായ ഭാരതത്തിൻെറ തലയ്ക്കു മീതെ അടിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കയാണ്; പല നൂറ്റാണ്ടുകളായുള്ള നമ്മുടെ അശ്രദ്ധയും നമ്മുടെ വിജേതാക്കളുടെ നിന്ദയും ചേർന്ന് പ്രാചീനമായ ആര്യാവർത്തത്തിൻെറ മഹനീയതകളെ മങ്ങിച്ചിരിക്ക യാണ്. ബഹുശതകങ്ങളായി നമ്മുടെ നാടിനെ ആഴ്ത്തിയിട്ടിരുന്ന ആ പെരുവെള്ളത്തിൽപെട്ട്, അതിന്നവലംബമായിരുന്ന നീണ്ടുനിവർന്ന തൂണുകളും, അലങ്കാരമായിരുന്ന അഴകുറ്റ വളച്ചുവാതിലുകളും, അദ്ഭുതകരമായ കോണുകളുമെല്ലാം ഒഴുകിപ്പോയിരിക്കയാണ്. ഇതൊ ക്കെയാണെങ്കിലും, നാടിൻെറ ഹൃദയം സ്വസ്ഥമാണ്, അതിൻെറ അടി ത്തറ ദോഷമറ്റതാണ് എന്നു ഞാൻ കാണുന്നു. ഈശ്വരൻെറ മഹിമയു ടെയും സർവഭൂതങ്ങളോടുമുള്ള സ്നേഹത്തിൻെറയും ഈ അദ്ഭുതസ്മാ രകത്തിനുള്ള ആദ്ധ്യാത്മികമായ അടിത്തറ കുലുങ്ങാതെ നിലകൊള്ളു ന്നു: ഇത് എന്നത്തെയുംപോലെ പ്രബലവുമാണ്. ഭാരതത്തിനും ലോക ത്തിനുമായി നല്കപ്പെട്ട ആരുടെ സന്ദേശമാണോ അവിടുത്തെ ഏറ്റവും എളിയ ദാസനായ എനിക്കു വഹിക്കാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായത്, അദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയത് ഏറ്റവും ഉദാരമായ രീതിയിലാണ്. സ്വതഃ സിദ്ധമായ നിങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രവണത, അദ്ദേഹത്തിലും അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ സന്ദേശത്തിലും ആദ്ധ്യാത്മികസംപ്ലവത്തിൻെറ ആരംഭത്തി ലുള്ള തരംഗമർമ്മരങ്ങളാണ് ചെവിക്കൊണ്ടത്. ആ വേലിയേറ്റം അടുത്ത ഭാവിയിൽത്തന്നെ, തടുക്കാനാവാത്ത കരുത്തോടുകൂടി, ഭാരത ത്തിൽ അടിച്ചുകയറാൻ പോകയുമാണ്. സർവശക്തമായ അതിൻെറ പ്രവാഹം ദുർബ്ബലവും ദുഷ്ടവുമായതെല്ലാം ദൂരെ തള്ളിമാറ്റിയിരിക്കു ന്നു: ഈശ്വരൻ മുമ്പേ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള വേദികയിലേക്ക് ഹിന്ദുവംശ ത്തെ അത് ഉയർത്തുകയാണ്. അവിടെ, പല ശതകങ്ങളിലെ മൂകയാ

1 അമേരിക്കയിൽ സ്വാമിജിക്കുണ്ടായ വിജയം ഭാരതത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാ യപ്പോൾ, പല സമ്മേളനങ്ങൾകൂടി, കൃതജ്ഞതയും അനുമോദനങ്ങളും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന പല പത്രികകൾ അദ്ദേഹത്തിന് അയച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായി. മദ്രാസിലെ ഹിന്ദുക്കൾ നല്കിയ പത്രികയ്ക്കാണ് അദ്ദേഹം ഒന്നാമത് മറുപടിയയച്ചത്.

തനകളുടെ പ്രതിഫലമായി, അപൂർവ്വമായ മഹനീയത ഹിന്ദുവംശ ത്തിനു മുടിചൂടിക്കും. വിശ്വവംശങ്ങളുടെ ഇടയിൽ തൻേറതായ ധർമ്മം – ആദ്ധ്യാത്മികതയോടുകൂടിയ ഒരു മനുഷ്യരാശിയെ രൂപപ്പെടുത്തൽ – ഹിന്ദുവംശം നിറവേറ്റുകയും ചെയ്യും.

ഉത്തരാപഥക്കാരായ ഭാരതീയർക്കു ദക്ഷിണാപഥക്കാരോടു സവി ശേഷമായ കൃതജ്ഞതയാണുള്ളത്. ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൽ പ്രവർ ത്തിക്കുന്ന മിക്ക പ്രവണതകളുടെയും ഉറവിടം ദക്ഷിണാപഥമാണെന്നു കണ്ടെത്താം. മഹാന്മാരായ ഭാഷ്യകാരന്മാർ, യുഗപ്രവർത്തകരായ ആചാര്യന്മാർ – ശങ്കരൻ, രാമാനുജൻ, മധ്വൻ എന്നിവർ – ദക്ഷിണാപഥ ത്തിലാണ് ജന്മമെടുത്തത്. ലോകത്തിലുള്ള അദ്വൈതികൾക്കൊക്കെ കടപ്പാടുള്ള മഹാനായ ശങ്കരൻ: ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തപ്പെട്ട പറയരെയും ദിവ്യസ്പർശംകൊണ്ട് ആഴ്വാർമാരാക്കിയ മഹാനായ രാമാനുജൻ: ഭാരത ത്തിലെങ്ങും സ്വശക്തിക്ക് അംഗീകാരം നേടിയ ഒരേ ഔത്തരാഹദീർഘ ദർശിയായ ശ്രീകൃഷ്ണചൈതന്യൻെറ അനുഗാമികൾപോലും നേതാ വായെണ്ണുന്ന മഹാനായ മധ്വൻ. ഇന്നും വാരാണസിയുടെ മഹനീയത കളിൽ പ്രധാനപങ്കാളികൾ ദാക്ഷിണാത്യരാണ്. ഹിമാലയത്തിൽ അങ്ങേ യറ്റത്തെ കൊടുമുടികളിലുള്ള പുണ്ടക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്വാധീനമാക്കിയിട്ടു ള്ളതു നിങ്ങളുടെ ത്യാഗ(വീര്യ)മാണ്. ഇങ്ങനെ പ്രവാചകരുടെ രക്തം സ്വസിരകളിൽ ഓടുന്ന നിങ്ങൾ, അമ്മട്ടിലുള്ള ആചാര്യന്മാർ അനു ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള നിങ്ങൾ, ഭഗവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻെറ സന്ദേശം സാനു മോദം മുറുകെ പിടിച്ചവരിൽ അഗ്രഗണ്യരായതിൽ എന്താണദ്ഭുതം?

വൈദികസാഹിത്യത്തിൻെറ ഇരിപ്പിടമായിരുന്നു ദക്ഷിണഭാരതം. ധൃഷ്ടമായ അജ്ഞതയുടെ ആവർത്തിച്ചുള്ള പ്രതിജ്ഞകൾക്കെതി രായി, ഹിന്ദുമതത്തിൽപ്പെട്ട വിഭിന്നവർഗ്ഗങ്ങളുടെയെല്ലാം നട്ടെല്ല് ഇന്നും ശ്രുതിതന്നെ എന്നു ഞാൻ പറയുന്നത് നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകും.

വംശശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെയും (Ethnologists) ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞ രെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വേദത്തിലെ സംഹിതാംശങ്ങൾക്കും ബ്രാഹ്മണാംശങ്ങൾക്കുമുള്ള മേന്മകൾ എത്ര വമ്പിച്ചതായാലും, അഗ്നിമീളേ,[1] ഇഷേ ത്വോർജേ ത്വാ,[2] ശന്നോ ദേവീരഭീഷ്ടയേ[3] എന്നൊ ക്കെയുള്ളവ പലതരത്തിലുള്ള വേദികളോടും യാഗങ്ങളോടും പാനങ്ങ

1 ഓം അഗ്നിമീളേ പുരോഹിതം യജ്ഞസ്യ ദേവമൃത്വിജം
ഹോതാരം രത്നധാതമം. (ഋഗ്വേദം 1.1.1)

2 ഓം ഇഷേ ത്വോർജേ ത്വാ വായവഃ സ്ഥോപായവഃ
സ്ഥ ദേവോ വഃ സമിതാ പ്രാർപയതു ശ്രേഷ്ഠതമായ കർമണേ.
(യജൂർവേദം 1.1.1)

3 ഓം ശന്നോ ദേവിരഭീഷ്ടയേ ആപോ ഭവന്തു പീതയേ
ശംയോരഭിശ്രവന്തു നഃ. (അഥർവവേദം 1.1.1)

ളോടും ചേർന്നുളവാക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ എത്രയൊക്കെ സ്പൃഹണീയ മായാലും, ഇവയെല്ലാം ഭോഗമാർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടവയാണ്: ഇവ മോക്ഷം കൈവരുത്തുമെന്ന് ആരും ഒരിക്കലും വാദിച്ചിട്ടുമില്ല. ഈ നിലയിൽ ജ്ഞാനകാണ്ഡം, ആദ്ധ്യാത്മികതയിലേക്കുള്ള വഴി കാട്ടുന്ന ആരണ്യ കങ്ങൾ, ശരിയായ ശ്രുതികൾ, അതായത് മോക്ഷമാർഗ്ഗം ആണ്, എന്നും ഭാരതത്തെ ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്: എന്നും ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു കയും ചെയ്യും.

ഇന്നത്തെ ഹിന്ദുയുവാവ് ''സനാതനധർമ്മ''ത്തിൻെറ പിരിവുകളിലും തിരിവുകളിലുംപെട്ടു ചുറ്റിത്തിരിയുകയാണ്: മുൻവിശ്വാസങ്ങൾ മുൻവിധികളുമുള്ളതുകൊണ്ട് സത്യമായ ഒരേയൊരു മതത്തിൻെറ അർത്ഥം അയാൾക്കു ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഈ മതത്തെ വിശ്വ വ്യാപകമായ മട്ടിൽ സ്വായത്തമാക്കിയാൽ അതു സ്വയം ആവിഷ്ക രിക്കുന്ന അണോരണീയാനും മഹതോ മഹീയാനു1മായ ഈശ്വരൻെറ തനിപ്പകർപ്പാകുംതാനും. ആദ്ധ്യാത്മികസത്യത്തിൻേറതായി അയാൾ ക്കുള്ള മാനദണ്ഡം, വെറും ഭൗതികവാദമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അറിഞ്ഞി ട്ടില്ലാത്ത ജനതകളിൽനിന്നു നേരിട്ടല്ലാതെ കടമെടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. അങ്ങനെ ഇന്നത്തെ ഹിന്ദു യുവാവ് സ്വപൂർവ്വികരുടെ മതം മനസ്സിലാ ക്കാൻ നിഷ്ഫലമായി യത്നിക്കയും, ഒരുപക്ഷേ, നിശ്ശേഷം അതുപേ ക്ഷിച്ച് ആശയറ്റ് നിസ്സഹായനായ ഒരജ്ഞേയതാവാദിയായി (Agnostic)ത്തീരുകയും ചെയ്തേക്കാം: അല്ലെങ്കിൽ സഹജമായ ധാർ മ്മികപ്രകൃതിയുടെ പ്രചോദനങ്ങളുടെ അലട്ടുകൊണ്ട്, സ്ഥാവരങ്ങളെ പ്പോലെ കാലം കഴിക്കാനാവാതെ, പടിഞ്ഞാറൻ ജഡവാദത്തിൻെറ കിഴക്കൻ സ്വാദുള്ള ചില 'സത്തു'കൾ, വന്നതു വരട്ടെയെന്നു കരുതി, കുടിക്കയും, ശ്രുതിയുടെ ദീർഘദർശനത്തെ – 'പരിയന്തി മൂഢാ അന്ധേനൈവ നീയമാനാ യഥാന്ധാഃ' കുരുടന്മാർ വഴികാട്ടികളായുള്ള കുരുടന്മാരെപ്പോലെ മടയന്മാർ കറങ്ങിത്തിരിയുന്നു – നിറവേറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു.

സദ്ഗുരുവിൻെറ ജീവസന്ദായകമായ സ്പർശമേറ്റ് ഉണർന്നവർക്കേ രക്ഷയുള്ളു. ഭഗവാൻ ഭാഷ്യകാരൻ വെടിപ്പായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്;

ദുർലഭം ത്രയമേവൈതദ്ദേവാനുഗ്രഹഹേതുകം
മനുഷ്യത്വം മുമുക്ഷുത്വം മഹാപുരുഷസംശ്രയഃ.[2]

''ഈ ലോകത്തിൽ കിട്ടാൻ വിഷമമുള്ളതും ദേവാനുഗ്രഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതും മൂന്നെണ്ണമാണ്; മനുഷ്യനായി ജനിക്കുക: മോക്ഷത്തിനു കൊതിക്കുക: മഹാത്മാക്കളോടു കൂടിക്കഴിയുക.''

പരമാണുക്കൾ, ദ്വ്യണുകങ്ങൾ, ത്രസരേണുക്കൾ എന്നിവയെപ്പറ്റി യുള്ള അദ്ഭുതസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ കലാശിച്ച വൈശേഷികരുടെ സൂക്ഷ്മ മായ അപഗ്രഥനം: ജാതി, ദ്രവ്യം, ഗുണം, സമവായം എന്നിവയെ ക്കുറിച്ചുള്ള നിരൂപണങ്ങളിൽ തെളിഞ്ഞുകാണുന്നതും കൂടുതൽ ആശ്ച

1 കഠോപനിഷത് 2.20 2 വിവേകചൂഡാമണി 3

ര്യവുമായ അപഗ്രഥനം, നൈയ്യായികന്മാരുടെ നാനാപദാർത്ഥങ്ങൾ: അതു വളർന്നുണ്ടായ പരിണാമവാദത്തിന്റെ ജനയിതാക്കളായ സാംഖ്യന്മാരുടെ ചിന്തയ്ക്കുള്ള ഗംഭീരമായ മുന്നേറ്റം: ഈവക ഗവേഷണങ്ങളുടെയെല്ലാം പരിണതഫലമായി രൂപപ്പെട്ട വ്യാസസൂത്ര ങ്ങൾ – മാനവമനസ്സിന്റെ വിഭിന്നമായ ഈവക അപഗ്രഥനോദ്ഗ്രഥന ങ്ങളുടെയെല്ലാം ഒരേയൊരു പശ്ചാത്തലം എക്കാലവും ശ്രുതിതന്നെ യാണ്. ബൗദ്ധന്മാരുടെയും ജൈനരുടെയും ദാർശനികഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്പോലും ശ്രുതിസഹായം ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല: കുറഞ്ഞ പക്ഷം ചില ബൗദ്ധശാഖകളും, ജൈനരുടെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം ഗ്രന്ഥങ്ങളും ശ്രുതിപ്രാമാണ്യം തികച്ചും സമ്മതിച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ട്. അവർക്കു വിസമ്മതം ഹിംസകശ്രുതികളത്രേ. ഇവയൊക്കെ ബ്രാഹ്മണർ തിരുകി ക്കയറ്റിയതാണുപോലും. ഈ അടുത്തകാലത്ത് അങ്ങനെ ഒരു അഭി പ്രായം ദിവംഗതനും മഹാനുമായ ദയാനന്ദസരസ്വതിസ്വാമികൾ പുലർ ത്തിപ്പോന്നു.

പഴയതും പുതിയതുമായ ഭാരതീയചിന്തകൾ കേന്ദ്രസ്ഥമായ ഏതു ചിന്താപദ്ധതിയെയാണ് സമീപിച്ചുവന്നത് എന്നു ചോദിച്ചാൽ, ഹിന്ദുമത ത്തിന്റെ പലതരം ആവിഷ്കാരങ്ങളുടെയെല്ലാം നട്ടെല്ലു കണ്ടുപിടിക്കേ ണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ, ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക നിശ്ചയമായും വ്യാസസൂത്രങ്ങളെ യായിരിക്കും.

ഒന്നുകിൽ നാം കേൾക്കുന്നത്, ഹിമാലയത്തിലെ സ്തംഭിപ്പിക്കുന്ന പരിപാവനതകളുടെ നടുവിൽ ആകാശഗംഗയുടെ പാവനഗീതത്തോടു കലർന്നു മുഴങ്ങുന്ന അസ്തി ഭാതി പ്രിയ[1]മെന്ന അദ്വൈതകേസരിയുടെ മേഘനിർഘോഷധ്വനിയാണ്: അല്ലെങ്കിൽ വൃന്ദാവനത്തിലെ മനോജ്ഞ മായ നികുഞ്ജങ്ങളിൽനിന്ന് 'പിയം' 'പിതം' എന്ന കൂജിതങ്ങളാണ്. ഒന്നുകിൽ വാരാണസിയിലെ ആശ്രമങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന പ്രശാന്തമായ ധ്യാനങ്ങളിൽ അല്ലെങ്കിൽ നദിയിലെ പ്രവാചകന്റെ അനുയായികളുടെ ഭാവവിഹ്വലമായ നൃത്തങ്ങളിൽ നാം ഭാഗഭാക്കുകളാകുന്നു. വടകല, തെങ്കല തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന വിശിഷ്ടാദ്വൈതസമ്പ്രദായ ത്തിലെ ആചാര്യന്റെ കാൽച്ചോട്ടിലിരുന്നാലും: മാധ്വസമ്പ്രദായത്തിലെ ആചാര്യന്മാരുടെ വാക്കുകളെ സാദരം ശ്രദ്ധിച്ചാലും: മതേതരശിഖന്മാ രുടെ ''വ ഗുരു കീ ഫത്തേ'' (ഗുരുവിന്നു വിജയം എന്ന സമരധ്വനി കേട്ടാലും: ഉദാസികളുടെയും നിർമ്മലന്മാരുടെയും ഗ്രന്ഥസാഹിബിനെ ആശ്രയിച്ചുള്ള മതപ്രസംഗങ്ങൾ കേട്ടാലും; കബീറിന്റെ സന്ന്യാസി ശിഷ്യന്മാരെ ''സത് സാഹിബ്'' എന്നു പറഞ്ഞു പ്രണമിച്ചാലും: 'സാഖികൾ' (ഭജനഗാനങ്ങൾ) സസന്തോഷം ചെവിക്കൊണ്ടാലും: രാജപുത്താനയിലെ പരിഷ്കർത്താവായ ദാദുവിന്റെ അദ്ഭുത വിജ്ഞാനം ഗ്രഹിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാലും: അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജശിഷ്യനായ

1 അസ്തി ഭാതി പ്രിയം രൂപം നാമ ചേത്യംശപഞ്ചകം
ആദ്യത്രയം ബ്രഹ്മരൂപം ജഗദ്രൂപം തതോ ദ്വയം. (ദൃഗ്ദൃശ്യവിവേകം 20)

സുന്ദരദാസിൻെറ കൃതികൾ അഭ്യസിച്ചാലും: കഴിഞ്ഞ മുന്നൂറു കൊല്ല ത്തിനകം ഭാരതത്തിലെ ഏതു ഭാഷയിലെഴുതപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കാളും കൂടുതൽ പ്രഭാവം ചെലുത്തിയിട്ടുള്ള 'വിചാരസാഗര'ത്തിൻെറ സുപ്രസിദ്ധകർത്താവായ മഹാത്മാ നിശ്ചലദാസ്വരെ (ചെന്നാലും) കൊള്ളാം: ഉത്തരഭാരതത്തിലെ ഭംഗി (തോട്ടി)യോടുപോലും അയാളുടെ ലാൽഗുരുവിൻെറ ഉപദേശങ്ങൾ വിവരിക്കാൻ പറഞ്ഞാൽ - പല കിടകളിൽപ്പെട്ട ഈ ആചാര്യന്മാരുടെ സമ്പ്രദായങ്ങളുടെയും അടി സ്ഥാനം ഏതു ചിന്താപദ്ധതിയാണെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാകും. ശ്രുതി യാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രമാണം. ഗീതയാണ് ഇതിൻെറ ദിവ്യമായ ഭാഷ്യം. ശാരീരകസൂത്രങ്ങളാണ് ഇതിൻെറ വ്യവസ്ഥാപിതമായ പ്രസ്ഥാനം. ഭാരതത്തിലുള്ള നാനാമതവിഭാഗക്കാർ, പരമഹംസപരി വ്രാജകാചാര്യന്മാർ മുതൽ ലാൽഗുരുവിൻെറ പാവപ്പെട്ടവരും വെറുക്ക പ്പെട്ടവരുമായ ഭംഗിശിഷ്യന്മാർ വരെയുള്ളവർ അതിൻെറ പലമട്ടിലുള്ള ആവിഷ്കാരങ്ങളാണ്.

ദ്വൈതം വിശിഷ്ടാദ്വൈതം അദ്വൈതം എന്ന മൂന്നു വ്യാഖ്യാനഭേദ ങ്ങളോടുകൂടിയ ഈ പ്രസ്ഥാനത്രയവും ചില ചില്ലറ പാഠഭേദങ്ങളു മാണ് ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ പ്രമാണങ്ങൾ. പ്രാചീനമായ നാരാശംസിക ളുടെ (വേദങ്ങളുടെ സംഹിതാഭാഗം) ഇന്നത്തെ പ്രതിനിധികളായ പുരാണങ്ങളിൽനിന്ന് കല്പിതകഥകൾ കിട്ടുന്നു. ബ്രാഹ്മണങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ പ്രതിനിധികളായ തന്ത്രങ്ങളിൽനിന്ന് അനുഷ്ഠാനപദ്ധതികളും കിട്ടുന്നു. അപ്പോൾ പ്രാമാണികമായ മൂന്നു പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മതവിഭാ ഗങ്ങൾക്കെല്ലാം പൊതുവിലുള്ളവയാണ്. പക്ഷേ ഓരോ വിഭാഗത്തി ൻെറതു മാത്രമായ പുരാണങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളുമുണ്ടുതന്നെ.

പറഞ്ഞതുപോലെ, കുറെ വ്യത്യസ്തമായ വൈദികാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളാണ് തന്ത്രങ്ങൾ. ഇവയെ സംബന്ധിച്ച് ഏറ്റവും അസംബ ന്ധമായ നിഗമനങ്ങളിലേക്ക് എടുത്തുചാടുംമുമ്പ്, തന്ത്രങ്ങൾ ബ്രാഹ്മ ണങ്ങളോടു ചേർത്തുവെച്ച് പഠിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ഉപദേശിക്കട്ടെ: വിശേഷിച്ചും അധ്വര്യുക്കളെപ്പറ്റിയുള്ള ബ്രാഹ്മണാംശത്തോടു ചേർത്തുവെച്ച്. തന്ത്രങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന മന്ത്രങ്ങളിൽ ഏറിയ കൂറും പ്രത്യക്ഷരം ബ്രാഹ്മണങ്ങളിൽനിന്നെടുത്തവയാണ്. തന്ത്രങ്ങൾ ചെലുത്തുന്ന പ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി പറയാം. ശ്രൗതവും സ്മാർത്തവുമായ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ നീക്കിനിർത്തിയാൽ ഹിമാലയംമുതൽ കന്യാകുമാരി വരെയുള്ളിടത്തു നിലവിലുള്ള അനുഷ്ഠാനക്രമങ്ങളെല്ലാം തന്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നെടുത്തവയാണ്. ശാക്തേയരുടെയും ശൈവരുടെയും വൈഷ്ണ വരുടെയും ശേഷമുള്ളവരുടെയും ആരാധനാരീതികളെ ഒരുപോലെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും തന്ത്രങ്ങൾതന്നെ.

ഹിന്ദുക്കൾക്കെല്ലാം സ്വമതത്തിൻെറ ഈ ഉറവിടങ്ങൾ ശരിക്കറിയാം എന്ന് ഞാൻ നടിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അതു സ്വാഭാവികംമാത്രമാണ്.

പലരും, വിശേഷിച്ചും തെക്കേ ബംഗാളിൽ, ഈവക മതഭേദങ്ങ ളുടെയും വമ്പിച്ച ഈ ചിന്താപദ്ധതികളുടെയും പേരുപോലും കേട്ടിട്ടു ള്ളവരല്ല. പക്ഷേ, ബോധപൂർവ്വമായാലും അല്ലെങ്കിലും, പ്രസ്ഥാനത്ര യത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സങ്കല്പത്തെ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടു വരുകമാത്രമാണ് ഇവ ചെയ്യുന്നത്.

മറിച്ച്, ഹിന്ദിഭാഷ വ്യവഹാരത്തിലിരിക്കുന്നിടങ്ങളിലെല്ലാം ഏറ്റവും താണവർഗ്ഗങ്ങളിൽപെട്ടവർക്കുപോലും, തെക്കേ ബംഗാളിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന വർഗ്ഗക്കാരിൽ പലരെയുംകാൾ വേദാന്തധർമ്മത്തെപ്പറ്റി കൂടു തൽ അറിവുണ്ട്.

അതെങ്ങനെ സംഭവിച്ചു?

മിഥിലയിൽനിന്ന് നവദ്വീപത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നതും, ശിരോമണി ഗദാധരൻ, ജഗദീശൻ തുടങ്ങിയ പല മഹാമേധാവികൾ പോഷിപ്പിച്ചു വികസിപ്പിച്ചതുമായ ഒരു ശാസ്ത്രമത്രേ ബംഗാളിലെ ന്യായം. ഇതിൽ മനനത്തിൻെറ നിയമങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ചിരിക്കയാണ്. ചില അംശങ്ങളിൽ ലോകത്തിലെങ്ങുമുള്ള ഏതു ചിന്താപദ്ധതിയെക്കാൾ ഇതു മേത്തര മാണുതാനും. ഇതിൽ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്ന ഭാഷ അദ്ഭുതവും, സുസൂക്ഷ്മവൈചിത്ര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നതുമാണ്. ബംഗാളിലെ ഈ ന്യായശാസ്ത്രത്തെ ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിലെവിടെയും ആദരിക്കുന്നു: പഠിച്ചുംവരുന്നു. പക്ഷേ, കഷ്ടമെന്നു പറയട്ടെ, കഴിഞ്ഞ കുറേ കൊല്ല ങ്ങളായി പതഞ്ജലിയുടെ മഹാഭാഷ്യം പഠിപ്പിക്കാൻ പോന്ന ഒരാളെ പ്പോലും ബംഗാളിൽ കണ്ടുകിട്ടുക വളരെ വിഷമമായിരുന്നു, വേദാ ദ്ധ്യയനം അത്ര ദയനീയമായ ഉപേക്ഷയിൽ പെടുകയാണുണ്ടായത്. അന്തമില്ലാത്ത അവിച്ഛിന്നങ്ങൾക്കും അവച്ഛേദകങ്ങൾക്കും[1] മീതെ, ഒരിക്കൽമാത്രം ഒരു മഹാമേധാവി ഉയർന്നു. അതു ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണചൈതന്യനായിരുന്നു. അന്നാദ്യമായി ബംഗാളികളുടെ മത പരമായ ആലസ്യം ഉലഞ്ഞു: കുറേ സമയത്തേക്ക് അവരുടെ മത ജീവിതം ഭാരതത്തിൻെറ ഇതരഭാഗങ്ങളിലുള്ള മതജീവിതവുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തി.

ഏതോ ഒരു 'ഭാരതി'യിൽനിന്നു സന്ന്യാസം സ്വീകരിക്കകൊണ്ട് ശ്രീചൈതന്യൻ സ്വയം ഒരു 'ഭാരതി'യായിരുന്നെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തി ൻെറ മതപരമായ പ്രതിഭ ആദ്യമായി ഉണർന്നത് മാധവേന്ദ്രപുരിയിലൂടെ യാണെന്ന വസ്തുത കുറേ വിചിത്രമത്രേ.

ബംഗാളിലെ ആദ്ധ്യാത്മികതയെ ഉണർത്തുക എന്ന സവിശേഷ മായ ചുമതല പുരികൾക്കുള്ളതായി തോന്നുന്നു. ഭഗവാൻ ശ്രീരാമകൃ ഷ്ണനും സന്ന്യാസാശ്രമം കൈക്കൊണ്ടത് തോതാപുരിയിൽനിന്നാണ്.

ശ്രീ ചൈതന്യൻ വ്യാസസൂത്രങ്ങൾക്കു രചിച്ച ഭാഷ്യം ഒന്നുകിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: അല്ലെങ്കിൽ ഇനിയും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ ശിഷ്യന്മാർ ദാക്ഷിണാത്യരായ മാധ്വരോടു ചേർന്നു. ക്രമേണ രൂപഗോസ്വാമി, സനാതനൻ, ജീവഗോസ്വാമി തുടങ്ങിയ മഹത്തുക്ക ളുടെ

1 ഉദാഹരണം; ഘടത്വം അവച്ഛേദകവും ഘടം അവിച്ഛന്നവുമാണ്.

പദവികൾ ബാബാജികളുടെ കൈയിൽ ചെന്നകപ്പെട്ടു. ശ്രീചൈത ന്യൻെറ വമ്പിച്ച പ്രസ്ഥാനം വളരെ വേഗം ക്ഷയിച്ചുതുടങ്ങി. ഈയിടെ യായി ഒരു നവോത്ഥാനത്തിൻെറ ലക്ഷണം കാണാനുണ്ട്. അതിൻെറ നഷ്ടപ്പെട്ട മഹനീയത വീണ്ടെടുക്കപ്പെടുമെന്നാണ് പ്രത്യാശ.

ഭാരതത്തിലെല്ലായിടത്തും ശ്രീചൈതന്യൻെറ പ്രഭാവം പരന്നിട്ടുണ്ട്. ഭക്തിമാർഗ്ഗം അറിയപ്പെടുന്നിടത്തെല്ലാം ചൈതന്യൻ ശ്ലാഘിക്കപ്പെടുന്നു, പഠിക്കപ്പെടുന്നു, പൂജിക്കപ്പെടുന്നു. വല്ലഭാചാര്യസമ്പ്രദായം മുഴുവനും ശ്രീചൈതന്യൻ സ്ഥാപിച്ച സമ്പ്രദായത്തിൻെറ ഒരു ശാഖമാത്രമാ ണെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ എനിക്കു കാരണമുണ്ട്. എന്നാൽ അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ ബംഗാളിശിഷ്യന്മാരെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരിൽ ഏറെപ്പേർ ക്കും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ബംഗാളിശിഷ്യന്മാരെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരിൽ ഏറെപ്പേർക്കും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശക്തി ഭാരതത്തിൽ മുഴുവൻ എങ്ങ നെ ഇന്നും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു എന്നറിയാൻ പാടില്ല. അവർക്കെ ങ്ങനെ അതു സാധിക്കും? ശിഷ്യന്മാരൊക്കെ തല്പാരൂഢരാണ്. അദ്ദേഹ മാകട്ടെ, ഭാരതത്തിലെ വീടുകൾതോറും കാൽനടയായി ചെന്ന് ചണ്ഡാ ലൻവരെയുള്ളവരോട് ഈശ്വരനെ സ്നേഹിക്കണേ എന്നു യാചിച്ചു പോന്നു.

ബംഗാളിൽ നടപ്പിലുള്ളതും – മിക്കവാറും ബംഗാളിൽമാത്രം നടപ്പിലു ള്ളതും – അസാധാരണവും ശിഷ്ടേതരവുമായ കുലഗുരുസമ്പ്രദായം ഭാരതത്തിൻെറ ഇതരഭാഗങ്ങളിലുള്ള മതജീവിതത്തിൽനിന്നു ബംഗാൾ വേർതിരിഞ്ഞുനില്ക്കാനുള്ള മറ്റൊരു കാരണമായിത്തീർന്നു.

എല്ലാറ്റിലുംവെച്ച് ഏറ്റവും വമ്പിച്ച കാരണം, ബംഗാളിലെ ജീവിത ത്തിൽ സന്ന്യാസിമാരുടെ മഹത്തായ സംഘടനയിൽനിന്നുള്ള പ്രഭാവം ഒരിക്കലും കടന്നുകൂടാഞ്ഞതാണ്. ഇന്നും ഈ സന്ന്യാസിമാരാണ് ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ ആദ്ധ്യാത്മിക സംസ്കൃതിയുടെ പ്രതിനിധികളും നികേതനങ്ങളും.

ബംഗാളിലെ ഉയർന്ന വർഗ്ഗക്കാർ ഒരിക്കലും ത്യാഗം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അവരുടെ പ്രവണത ഭോഗത്തിലാണ്. അവർക്കെങ്ങനെ ആദ്ധ്യാത്മിക വസ്തുതകളിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുന്ന ഉൾക്കാഴ്ച ഉണ്ടാകും? ത്യാഗമൈ കേfമൃതത്വമാനശുഃ.[1] 'ത്യാഗംകൊണ്ടു മാത്രമാണ് അമൃതത്വം ലഭിക്കുക.' മറ്റൊരു തരത്തിലാകുന്നതെങ്ങനെ?

മറുവശത്ത്, ഹിന്ദി സംസാരിച്ചുവരുന്നിടത്തെല്ലാം ത്യാഗികളും സമുജ്വലരുമായ ഗുരുക്കന്മാരുടെ ഒരു പരമ്പര – ദൂരവ്യാപകമായ പ്രഭാവം ചെലുത്തിയ ഒരു പരമ്പര – വേദാന്തസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഓരോ വീട്ടിലും എത്തിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു: വിശേഷിച്ചും പഞ്ചാബിൽ, രഞ്ജിത്സിംഗിൻെറ ഭരണകാലത്തു ത്യാഗത്തിനു കിട്ടിയ പുരോഗമന

1 കൈവല്യോപനിഷത് 1.3

ശക്തി വേദാന്തദർശനത്തിലെ അത്യുത്കൃഷ്ടോപദേശങ്ങൾ ഏറ്റവും എളിയവർക്കും ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ന്യായമായ അഭിമാനത്തോടു കൂടി പഞ്ചാബിലെ കർഷകകന്യക പറയും, തന്റെ ചർക്കപോലും 'സോ/ഹം സോ/ഹം' എന്ന് ഉരുവിടുന്നു എന്ന്. ഹൃഷീകേശത്തിലെ വനത്തിൽ സന്ന്യാസിവേഷം ധരിച്ച ത്യാഗികളായ 'ഭംഗി'കൾ വേദാന്തം പഠിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഉയർന്ന വംശത്തിൽപെട്ട അഭിമാനിക ളായ പലർക്കും, അവരുടെ കാൽക്കലിരുന്ന് പഠിക്കാൻ സന്തോഷമായി രിക്കും. എന്തുകൊണ്ടാവില്ല? അന്ത്യാദപി പരം ധർമ്മം1 ''പരമമായ ജ്ഞാനം താണജാതിക്കാരനിൽനിന്നുപോലും വശമാക്കാം.''

ഇങ്ങനെയാണ് വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻദേശത്തും പഞ്ചാബിലും, ബംഗാൾ ബോംബെ മദ്രാസ് എന്നിവിടങ്ങളിലെക്കാൾ വളരെയേറെ പുരോഗമിച്ച ഒരു മതവിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടായത്. ദശനാമികൾ വൈരാഗി കൾ പന്ഥികൾ തുടങ്ങിയ പല സമ്പ്രദായങ്ങളിലുംപെട്ട നിത്യസഞ്ചാരി കളായ ത്യാഗികൾ ഓരോ മനുഷ്യന്റെയും പടിവാതില്ക്കൽ മതം കൊണ്ടുചെന്നെത്തിക്കുന്നു. അതിനു ചെലവോ ഒരപ്പക്കഷണംമാത്രം! ഇവരിൽപ്പെട്ട ഏറിയകൂറുമാളുകൾ എത്ര യോഗ്യന്മാരും നിഃസ്വാർ ത്ഥരുമാണ്! 'കച്ചു' പന്ഥികളിൽ – അതായത് ഒരു വിഭാഗത്തിലും പെടാതെ സ്വതന്ത്രമായി നില്ക്കുന്നവരിൽ – ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സന്ന്യാസി യുണ്ട്. രാജപുത്താനയിലെങ്ങും നൂറു നൂറു പള്ളിക്കൂടങ്ങളും ധർമ്മാ ലയങ്ങളും സ്ഥാപിക്കാൻ അദ്ദേഹമാണ് കാരണക്കാരൻ. വനങ്ങളിൽ ആശുപത്രികൾ തുറന്നിട്ടുണ്ട്: ഹിമാലയത്തിലെ വളരെ ആഴമുള്ള തോടുകളുടെമേൽ ഇരുമ്പുപാലം പണി ചെയ്യിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ അദ്ദേ ഹം പണം കൈകൊണ്ടു തൊടില്ല. ഒരു കരിമ്പടമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനു സ്വന്തമായില്ല. അങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടാം പേർ 'കരിമ്പടസ്വാമി' (കമ്പിളിവാല) എന്നായിരിക്കുന്നു. വീടുതോറും ചെന്നു യാചിച്ചാണ് ഭക്ഷണം. ഒരു വീട്ടിൽനിന്നും അദ്ദേഹം വയറു നിറച്ചുണ്ണുന്നതായി എനിക്കറിവില്ല: കാരണം, അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അത് ആ ഗൃഹസ്ഥനു താങ്ങാനാവാത്ത ഭാരമാകുമോ എന്ന പേടി. പലരിലൊരുവൻ മാത്രമാണദ്ദേഹം. ഭൂമുഖത്തുള്ള ഈശ്വരന്മാരായ ഇവർ വിശിഷ്ടസ്വഭാവപ്രാകാരങ്ങൾകൊണ്ട് സനാതനധർമ്മത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം, ആ പഴയ മതം നശിക്കുമെന്നു നിങ്ങൾ കരുതുന്നോ?

ഈ രാജ്യത്ത് (അമേരിക്കയിൽ) പുരോഹിതന്മാർക്കു പ്രതിവർഷം കിട്ടുന്ന ശമ്പളം 30,000 40,000 50,000 എന്തിന് 90,000 രൂപവരെയാണ്. ഞായറാഴ്ചതോറും രണ്ടു മണിക്കൂർ മതം പ്രസംഗിക്കുന്നതിനാണ് ഈ ശമ്പളം, അതും ആറു മാസംമാത്രം. സ്വമതത്തിന്റെ നിലനില്പിന് അവർ ചെലവഴിക്കുന്ന രൂപ എത്ര ദശലക്ഷമാണെന്നു നോക്കുക.

---

1 മനു 2. 238

ഈശ്വരതുല്യരും സർവഥാ നിഃസ്വാർത്ഥരുമായ കരിമ്പടസ്വാമിയെപ്പോലുള്ളവർ മടിപിടിച്ച തെണ്ടികളാണെന്നത്രേ ബംഗാളിലെ യുവാക്കന്മാരെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. മദ്ഭക്താനാഞ്ച യേ ഭക്താസ്തേ മേ ഭക്തതമാ മതാഃ. ''എൻെറ ഭക്തന്മാരോടു ഭക്തി കാട്ടുന്നവർ എൻെറ അത്യുത്തമന്മാരായ ഭക്തന്മാരാണ്.''

വളരെ മോശപ്പെട്ട ഒരുദാഹരണമെടുക്കാം. അജ്ഞനായ ഒരു വൈരാഗി എന്നു വെച്ചോളു. അയാൾപോലും ഒരു ഗ്രാമത്തിലെത്തി യാൽ തനിക്കറിയാവുന്നത് ആ ഗ്രാമീണർക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കാൻ ആവുന്നതും ശ്രമിക്കുന്നു. തുളസീദാസനിൽനിന്നോ, ചൈതന്യചരിതാ മൃതത്തിൽനിന്നോ, ദക്ഷിണഭാരതത്തിലാണെങ്കിൽ ആൾവാർമാരിൽ നിന്നോ ആകാം (അയാൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നത്). ഇതുകൊണ്ടും തെല്ലിട നന്മ ചെയ്യുകയല്ലേ? ഇതിനൊക്കെ ഒരു റൊട്ടിക്കഷണമോ കീറത്തു ണിയോ ആണ് കിട്ടുക. നിർദ്ദയമായി വിമർശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, സഹോ ദര, നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെ നിങ്ങളുടെ നാട്ടാർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്നു എന്ന് ആലോചിക്കുക. അവരുടെ ചെലവിലാണ് നിങ്ങൾക്കു വിദ്യാഭ്യാ സം കിട്ടിയിട്ടുള്ളത്: അവരെ പീഡിപ്പിച്ചാണ് നിങ്ങളുടെ നില പുലർത്തു ന്നതും, 'ബാബാജി'കൾ വെറും തെണ്ടികളാണെന്നു നിങ്ങളെ പഠിപ്പി ക്കുവാൻ നിങ്ങളുടെ അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കു ശമ്പളം കൊടുക്കുന്നതും.

ബംഗാളിലുള്ള നിങ്ങളുടെ ചില നാട്ടുകാർ, ഹിന്ദുമതത്തിലെ ഒരു പുതിയ വികാസമെന്ന് അവർ കരുതുന്ന ഒന്നിനെ എതിർത്തു വിമർശിക്കുന്നുണ്ട്: അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. കാരണം ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ് ബംഗാളിലേക്കു ഹിന്ദുമതം കടന്നുചെല്ലുന്നത്. ഇതുവരെ മത മെന്ന് അവർ ധരിച്ചുവെച്ചിരുന്നത്, തീന് കുടി പെൺകൊട എന്നു മൂന്നിനെപ്പറ്റിയുള്ള ദേശാചാരങ്ങൾ മാത്രമാണ്.

ഹിന്ദുമതത്തെപ്പറ്റി രാമകൃഷ്ണൻെറ ശിഷ്യന്മാർ ഭാരതത്തിലെങ്ങും പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ സച്ഛാസ്ത്രങ്ങളനുസരിച്ചുള്ളവയോ എന്ന വമ്പിച്ച വിഷയം പ്രതിപാദിക്കാൻ ഈ ചെറിയ ലേഖനത്തിൽ സ്ഥലമില്ല. എന്നാൽ ഞങ്ങളെ വിമർശിക്കുന്നവർക്കു കുറേ സൂചനകൾമാത്രം കൊടുക്കാം. ഞങ്ങളുടെ നിലപാട് കൂടുതൽ വ്യക്തമായി ധരിക്കാൻ അവ അവരെ സഹായിച്ചേക്കും.

ഒന്നാമത്, കാശിദാസൻെറയോ കൃത്തിവാസിൻെറയോ കൃതികളിൽ നിന്ന് ഹിന്ദുമതത്തെപ്പറ്റി ശരിയായ ഒരഭിപ്രായമുണ്ടാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ ഒരിക്കലും വാദിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ ഇവരുടെ വചനങ്ങൾ അമൃതുപോലുള്ളവയാണ്: അവ ചെവിക്കൊള്ളുന്നവർ പുണ്യവാന്മാരാണ്. എന്നാൽ നമുക്കു പോകേണ്ടത് വൈദികരും ദാർശനികരുമായ പ്രാമാണികരുടെയും മഹാന്മാരായ ആചാര്യന്മാരുടെയും അവർക്കു ഭാരതത്തിലെങ്ങുമുള്ള ശിഷ്യന്മാരുടെയും അടുക്കലേക്കാണ്.

സഹോദരന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഗൗതമസൂത്രങ്ങളിൽ തുടങ്ങുകയും

ആപ്തന്മാരെപ്പറ്റി വാത്സ്യായനഭാഷ്യം നല്കുന്ന വെളിച്ചത്തിൽ[1] അദ്ദേഹത്തിൻെറ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പഠിക്കയും ചെയ്യുക. മീമാംസകരായ ശബരൻ തുടങ്ങിയ ഭാഷ്യകാരന്മാരുടെ അടുക്കലെത്തുക. അലൗകിക പ്രത്യക്ഷത്തെപ്പറ്റി അവർക്കു പറയാനുള്ളതെന്തെന്നു കണ്ടുപിടിക്കുക. ആപ്തന്മാരാരാണ്? എല്ലാവർക്കും ആപ്തന്മാരാകാമോ വയ്യയോ? വേദ ങ്ങളുടെ പ്രാമാണ്യംതന്നെ വേദങ്ങൾ അത്തരം ആപ്തന്മാരുടെ വാക്കു കളാകയാലാണ്. ഇവയെപ്പറ്റി മീമാംസകർ പറയുന്നതെന്തെന്നു ധരി ക്കുക. സമയമുള്ളപക്ഷം, യജുർവേദത്തിനു മഹീധരൻ രചിച്ച അവതാരിക പഠിക്കുക. വേദങ്ങൾ മനുഷ്യൻെറ ആഭ്യന്തരജീവിതനിയമ ങ്ങളാണെന്നു കാട്ടിത്തരുന്ന സ്ഫുടമായ പ്രതിപാദനം അവിടെ കാണാം. അങ്ങനെയാണ് വേദങ്ങൾ നിത്യങ്ങളാകുന്നത്.

സൃഷ്ടിയുടെ നിത്യതയെപ്പറ്റിയാണെങ്കിൽ, ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ മാത്ര മല്ല, ബൗദ്ധമതത്തിൻെറയും ജൈനമതത്തിൻെറയുംകൂടി മൂലശില യാണ് ഈ സിദ്ധാന്തം.

ഭാരതത്തിലെ മതവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം മൊത്തത്തിൽ രണ്ടായി തിരിയു ന്നു. ജ്ഞാനമാർഗ്ഗം പിൻതുടരുന്നവർ: അല്ലെങ്കിൽ, ഭക്തിമാർഗ്ഗം പിൻതുടരുന്നവർ, ശ്രീശങ്കരൻെറ ശാരീരകഭാഷ്യോപക്രമം സദയം വായിച്ചാൽ ജ്ഞാനം നിരപേക്ഷമാണെന്ന തത്ത്വം കൂലങ്കഷമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതു കാണാം. നിഗമനമിതാണ്; ബ്രഹ്മസാക്ഷാ ത്കാരവും മോക്ഷപ്രാപ്തിയും അനുഷ്ഠാനത്തെയോ വിശ്വാസത്തെയോ ജാതിവർണ്ണവ്യവസ്ഥയെയോ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയോ അല്ല ആശ്രയിച്ചിരി ക്കുന്നത്: തികഞ്ഞ ധാർമ്മികസംസ്കാരസാരമായ സാധനചതുഷ്ടയ സിദ്ധിയുള്ളയാർക്കും കൈവരുന്നവയത്രേ അവ രണ്ടും.

ഭക്തന്മാരെപ്പറ്റി പറയട്ടെ. ബംഗാളികളായ വിമർശകന്മാർക്കും നന്നായറിയാം, ജാതിയും ജനതയും ലിംഗവും, എന്തിനു മനുഷ്യ ജന്മംപോലും, മോക്ഷത്തിന് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഘടകങ്ങളല്ലെന്ന് അവർ പ്രാമാണികരായി കരുതുന്നവർതന്നെ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന്.

ജ്ഞാനവും ഭക്തിയും നിരുപാധികമെന്നത്രേ എവിടെയും വിളിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഈ നിലയ്ക്ക്, മോക്ഷലാഭത്തിനുള്ള ഉപാധികൾ ജാതിയോ വിശ്വാസമോ ജനതയോ ആണെന്ന് ഒരു പ്രാമാണികനും പറയുകയില്ല. അന്തരാ ചാപി തു തദ്ദൃഷ്ടേഃ[2] എന്ന വ്യാസസൂത്രത്തെ ശങ്കരൻ രാമാനുജൻ മധ്വൻ എന്നിവർ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളത് നോക്കുക.

---

1 ''ആപ്തോപദേശഃ ശബ്ദഃ'' (ന്യായസൂത്രം 1.1.8)

ഇതിൻെറ ഭാഷ്യത്തിൽ വാത്സ്യായനൻ; – ആപ്തഃ ഖലു സാക്ഷാത്കൃതധർമ്മായഥാദൃഷ്ടസ്യാർഥസ്യ ചിഖ്യാപയിഷയാ പ്രയുക്ത ഉപദേഷ്ടാ. സാക്ഷാത്കരണമർഥസ്യാപ്തിസ്തയാ പ്രവർത്തതേ ഇത്യാപ്തഃ.

2 ''ഇടയ്ക്കു നില്ക്കുന്നവർക്കും (ജ്ഞാനാധികാരമുണ്ട്): കാരണം (വേദത്തിൽ) അങ്ങനെ കാണുന്നു'' – ബ്ര. സൂ. 3.4.36. ഒരാശ്രമത്തിലും പെടാത്തവനും അങ്ങനെ ഇടയ്ക്കു തങ്ങുന്നവനെന്നു കണക്കാക്കാവുന്ന വനും, ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിന് അധികാരമുണ്ട് കാരണം ഉപനിഷത്തുകളിൽ

ഉപനിഷത്തുകളെല്ലാം പഠിക്കുക: സംഹിതകളും. ഇവയിലൊന്നിലും ഇതരമതങ്ങൾക്കുള്ളതുപോലെ, മോക്ഷത്തെപ്പറ്റി ഇടുങ്ങിയ ആശയങ്ങൾ കാണില്ല. സഹിഷ്ണുതയാണെങ്കിൽ, അതെവിടെയും കാണാം: അദ്ധ്വര്യുവേദസംഹിതയിൽപ്പോലുമുണ്ട്. ഇതിലെ 40–ാമദ്ധ്യായത്തിലെ മൂന്നാമത്തെയോ നാലാമത്തെയോ പദ്യം – എൻെറ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ – തുടങ്ങുന്നതിങ്ങനെയാണ്; ''ന ബുദ്ധിഭേദം ജനയേദജ്ഞാനാം കർമ്മസംഗിനാം.''[1] ഈ ആശയം എല്ലായിടത്തും കാണാനുണ്ട്. സ്വന്തമായ ഇഷ്ടദേവതയെ തിരഞ്ഞെടുത്തതിനോ, നിരീശ്വരവാദിയായതിനോ, അജ്ഞേയതാവാദിപോലുമായതിനോ ഭാരതത്തിൽ ആരെയെ ങ്കിലും പീഡിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോ? സാമുദായികനിയമങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നിട ത്തോളം തരക്കേടൊന്നുമില്ല. സമുദായത്തിലെ നിയമങ്ങൾ ഭഞ്ജി ക്കുന്ന ആരെയും സമുദായം വെറുത്തും ദണ്ഡിപ്പിച്ചും വന്നു. പക്ഷേ ഒരു മനുഷ്യനും, ഏറ്റവും നികൃഷ്ടനായ പതിതൻപോലും, മോക്ഷത്തി നു വെളിയിൽ തള്ളപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഇവ രണ്ടും കൂട്ടിക്കുഴയ്ക്കരുത്. നോക്കൂ, മലബാറിൽ മേൽജാതിക്കാരൻ നടക്കുന്ന അതേ വഴിയിലൂടെ നടക്കാൻ ചണ്ഡാലനെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അയാൾ പോയി മുഹമ്മദീയനോ ക്രിസ്ത്യനോ ആയാൽ അയാൾക്ക് എവിടെ വേണമെ ങ്കിലും പോകാം. ഒരു ഹിന്ദുരാജാവിൻെറ നാട്ടിലാണ് ഈ നിയമം ശതകങ്ങളായി നിലവിലിരിക്കുന്നത്: കുറേ വിചിത്രമാണിത്: പക്ഷേ, ഏറ്റവും പ്രതികൂലമായ പരിസ്ഥിതികളിലും മറ്റു മതങ്ങളോടുള്ള സഹിഷ്ണുത ഇതിൽ കാണാം.

ഹൈന്ദവമതങ്ങൾ മറ്റു മതങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായിട്ടുള്ളത് ഏതൊരാശയത്തിലൂടെയാണോ, മിക്കവാറും എല്ലാ സംസ്കൃതപദ ങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ഏതാശയമാണോ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്, അതാവിത്; – മനുഷ്യൻ ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ ഈശ്വരനെ സാക്ഷാ ത്കരിക്കണം. ഏറ്റവും യുക്തിയുക്തമായി അദ്വൈതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇത്ര യുംകൂടി പറയുന്നു; ''ഈശ്വരനെ അറിയുക എന്നുവെച്ചാൽ ഈശ്വര നാവുകയാണ്.''[2]

ഇതിൻെറ അനിവാര്യഫലമായി, പ്രചോദനത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഏറ്റവും വിശാലവും മഹനീയവുമായ ആശയം വരുന്നു. വേദങ്ങളിലെ ഋഷിമാർ മാത്രമല്ല, വിദുരൻ, ധർമ്മവ്യാധൻ തുടങ്ങിയ പല ആളുകൾമാത്രമല്ല, ഇതു സ്പഷ്ടമായും ശക്തമായും പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളു. ദാദുപന്ഥികളുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ത്യാഗിയായ നിശ്ചലദാസൻ തൻെറ 'വിചാരസാഗര'

നിന്നു കാണാം. അത്തരക്കാർക്കും ബ്രഹ്മജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന്. ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 4.1, ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത് 3.6,8 ഇവ നോക്കുക.

1 ''(പ്രാജ്ഞൻ) കർമബദ്ധരായ അജ്ഞരുടെ ബോധങ്ങൾക്ക് ഉലച്ചിലുണ്ടാക്കരുത്.'' ഈ ശ്ലോകാർദ്ധം ഗീതയിലുണ്ട്. (3.26)

2 സ യോ ഹ വൈ തത് പരമം ബ്രഹ്മ വേദ ബ്രഹ്മൈവ ഭവതി.
(മുണ്ഡകോപനിഷത് 3.2.9)

ത്തിൽ ഈ അടുത്ത കാലത്തു പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതിങ്ങനെയാണ്; ''ബ്രഹ്മത്തെ അറിഞ്ഞവൻ ബ്രഹ്മമായിരിക്കുന്നു. അയാളുടെ വാക്കുകളാണ് വേദങ്ങൾ. ആ വാക്കുകൾ, സംസ്കൃതത്തിലാകട്ടെ നാട്ടുഭാഷയിലാകട്ടെ, അറിവുകേടിൻെറ ഇരുളിനെ ആട്ടിപ്പായിക്കും.''

അപ്പോൾ ദ്വൈതികൾ പറയുംപോലെ ഈശ്വരനെ, ബ്രഹ്മത്തെ, സാക്ഷാത്കരിക്കുകയാണ്, അഥവാ അദ്വൈതികൾ പറയുമ്പോലെ ബ്രഹ്മമായിത്തീരുകയാണ്, വേദോപദേശങ്ങളുടെയെല്ലാം ലക്ഷ്യവും അന്തവും. അവയിലുള്ള മറ്റുപദേശങ്ങളെല്ലാം ഈ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള നമ്മുടെ പുരോഗതിയുടെ ഘട്ടങ്ങളെ ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നു. ഭാഷ്യകാരനായ ശങ്കരഭഗവത്പാദരുടെ വലിയ മഹനീയത, വ്യാസൻെറ ആശയങ്ങളെ ഏറ്റവും അദ്ഭുതകരമായ മട്ടിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രതിഭയാണെന്നതത്രേ.

പരമാർത്ഥമെന്ന നിലയിൽ ബ്രഹ്മംമാത്രമാണ് സത്യം. അതേ ബ്രഹ്മത്തിൻെറ പലതരം ആവിഷ്കാരങ്ങളിൽ നിലയുറപ്പിച്ച വിവിധ മതവിഭാഗങ്ങൾ – ഭാരതത്തിലോ വെളിയിലോ ഉള്ളവ – വ്യാവഹാരികമെന്ന നിലയിലും സത്യമാണ്. ചിലത് മറ്റു ചിലതിനെ അപേക്ഷിച്ച് ഉയർന്നവയാണെന്നുമാത്രം. ഒരുവൻ സൂര്യനെ ലാക്കാക്കി പുറപ്പെടുന്നു എന്നു വെയ്ക്കുക. അയാളുടെ സഞ്ചാരത്തിൽ, പ്രതിപദം, സൂര്യൻെറ പുതിയ പുതിയ ദർശനമായിരിക്കും അയാൾക്കു കിട്ടുക. സൂര്യൻെറ വലുപ്പവും കാഴ്ചയും വെളിച്ചവുമൊക്കെ, അങ്ങേയറ്റത്തെത്തും വരെയുള്ള ഓരോ നിമിഷവും, പുത്തനായിരിക്കും. ആദ്യം അയാൾ സൂര്യനെ വലിയൊരു പന്തുപോലെ കണ്ടു: പിന്നെ വലുപ്പം കൂടാൻ തുടങ്ങി. അയാൾ കണ്ട പന്തുപോലെ സൂര്യൻ ഒരിക്കലും ചെറുതായിരു ന്നില്ല: അതുപോലെതന്നെ, സഞ്ചാരത്തിനിടയിൽ അയാൾ തുടർച്ചയായി കണ്ട സൂര്യന്മാരെപ്പോലെയൊന്നും ഒരിക്കലും ആയിരുന്നുമില്ല. എങ്കി ലും നമ്മുടെ ആ സഞ്ചാരി സൂര്യനെ സദാ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു: സൂര്യനെയല്ലാതെ മറ്റൊന്നിനെയുമല്ല കണ്ടത്; – ഇതു ശരിയല്ലേ? ഇതുപോലെ, പലതരത്തിലുള്ള മതവിഭാഗങ്ങളെല്ലാം ശരിയാണ്. ചിലത് തനി സൂര്യനോട് ഏറെ അടുത്തതാണ്: മറ്റു ചിലത് അകന്നതും. തനി സൂര്യനാണ് നമ്മുടെ ഏകമേവാദ്വിതീയം[1] – രണ്ടാമതായി മറ്റൊന്നി ല്ലാത്ത ആ ഒന്ന്.

വേദങ്ങൾ മാത്രമാണ് പാരമാർത്ഥികനായ ഈശ്വരനെ ഉപദേശി ക്കുന്ന മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയുള്ള മറ്റാശയങ്ങളെല്ലാം മേൽച്ചൊന്ന തനി സൂര്യനെ പരിമിതമായും ഇടുങ്ങിയ മട്ടിലും കണ്ടിട്ടു ണ്ടായവയാണുതാനും. ''സർവ്വലോകഹിതൈഷിണി''യായ ശ്രുതി, സൗമ്യമായി ഭക്തൻെറ കൈയ് പിടിച്ച്, പരമാർത്ഥത്തിലെത്താൻ വേണ്ടുന്ന ഘട്ടങ്ങളിലൂടെയെല്ലാം നടത്തുകയാണ്. പുരോഗതിയറ്റതും ഉറഞ്ഞുപോയതുമായ മട്ടിൽ മറ്റു

1 ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 6.2.1

മതങ്ങളെല്ലാം പ്രതിനിധാനം ചെയ്യു ന്നത് ഈ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഒന്നിനെയല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിനെയാണ്. അതി നാൽ, ലോകത്തിലുള്ള ഇതരമതങ്ങളെല്ലാം നാമവും സീമയുമറ്റ സനാതനവൈദികമതത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവതന്നെ.

നൂറുനൂറ് ആയുഷ്കാലങ്ങൾ പ്രയത്നിച്ചുനോക്കുക; നിങ്ങളുടെ മനസ്സിന്റെ കോണുകളിലെല്ലാം യുഗങ്ങളിലൂടെ തിരക്കിനോക്കുക: ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ അതിരറ്റ ആ ഖനിയിൽ നേരത്തേ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും ഉത്കൃഷ്ടവുമായ ഒരു മതചിന്തയും കണ്ടെത്താൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയില്ല.

ഹൈന്ദവമായ വിഗ്രഹാരാധനയെന്നു പറയുന്നതിനെപ്പറ്റി; ഒന്നാമത് അവർ സ്വീകരിക്കുന്ന ആകൃതികളെപ്പറ്റി ചെന്നു പഠിക്കണം. ആരാധക ന്മാർ ശരിയായി ആരാധന നടത്തുന്നതെവിടെയെന്നറിയണം – അത് അമ്പലത്തിലാണോ വിഗ്രഹത്തിലാണോ, അതോ സ്വന്തം ശരീരത്തിലാ ണോ, എന്നറിയണം. ഒന്നാമത്, അവർ ചെയ്യുന്നതെന്തെന്നു തിട്ടമായി ഗ്രഹിക്കുക. തൊണ്ണൂറു ശതമാനത്തിലധികം വിനിന്ദകർക്കും അതിനെ ക്കുറിച്ച് ഒരു രൂപവുമില്ല. പിന്നെ, വേദാന്തദർശനത്തിന്റെ വെളിച്ച ത്തിൽ, അതു സ്വയം വ്യക്തമായിക്കൊള്ളും.

ഇതൊക്കെ ശരിയാണെങ്കിലും, ഈവക കർമ്മങ്ങൾ കൂടിയേ തീരൂ എന്നില്ല. നേരേ മറിച്ച്, മനുസ്മൃതി തുറന്നു നോക്കുക. നാലാമത്തെ ആശ്രമം കൈക്കൊള്ളണമെന്ന് അത് അതിവൃദ്ധന്മാരോട് അനുശാസി ക്കുന്നതു നോക്കുക.[1] അങ്ങനെ ചെയ്താലും ഇല്ലെങ്കിലും കർമ്മങ്ങ ളെല്ലാം ത്യജിക്കണം. എല്ലായിടത്തും ആവർത്തിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ഈ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ജ്ഞാനേ പരിസമാപ്യതേ,[2] ''ഒടുവിൽ ജ്ഞാനത്തിൽ കലാശിക്കുന്നു'' എന്ന്.

മറ്റു നാടുകളിലെ പല മാന്യന്മാരെക്കാൾ കൂടുതൽ മതവിദ്യാ ഭ്യാസം ഹൈന്ദവനായ ഒരു കർഷകനുണ്ട്, സത്യം പറഞ്ഞാൽ. യൂറോപ്പിലെ ദർശനങ്ങളിലും മതങ്ങളിലുമുള്ള പദങ്ങൾ എന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെ ഒരു സുഹൃത്ത് വിമർശിക്കയു ണ്ടായി. സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങൾ സസന്തോഷം ഞാൻ പ്രയോഗിക്കുമാ യിരുന്നു. മതചിന്തകളുടെ ഏറ്റവും തികവൊത്ത വാഹനങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ അതു കൂടുതൽ സുകരവുമാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ, പാശ്ചാ ത്യസദസ്സുകളിലാണ് ഞാൻ സംസാരിച്ചതെന്ന കഥ ആ സുഹൃത്തു മറന്നു. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഹിന്ദുക്കൾ മറന്നുപോയി

1 ഗൃഹസ്ഥസ്തു യദാ പശ്യേദ്വലീപലിതമാത്മനഃ
അപത്യസ്യൈവ ചാപത്യം തദാരണ്യം സമാശ്രയേത്.
വനേഷു ച വിഹൃത്യൈവം തൃതീയം ഭാഗമായുഷഃ
ചതുർഥമായുഷോ ഭാഗം ത്യക്ത്വാ സംഗാൻ പരിവ്രജേത്.
(മനു 6.1.33.35)

2 സർവം കർമ്മാഖിലം പാർത്ഥ ജ്ഞാനേ പരിസമാപ്യതേ. (ഗീത 4.33)

രുന്നു എന്നും, അതു വീണ്ടെടുത്തത് പാശ്ചാത്യരായ മതപ്രചാരകന്മാരാണെന്നും ഭാരതത്തിൽനിന്ന് വന്ന ഒരു മതപ്രചാരകൻ പറഞ്ഞെ ങ്കിലും, മതപ്രചാരകരുടെ ആ വമ്പിച്ച സദസ്സിൽ സംസ്കൃതത്തിലുള്ള ഒരു വരിയുടെപോലും അർത്ഥം ധരിക്കുന്ന ഒരുവനെ എനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നിട്ടും, അവരിൽ ചിലർ വേദങ്ങളെയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ വിശുദ്ധമായ ഉറവിടങ്ങളെയും എതിർത്തു വിമർ ശിക്കുന്നതും പാണ്ഡിത്യം തുളുമ്പുന്നതുമായ പ്രബന്ധങ്ങൾ എഴുതി വായിച്ചു.

ഞാൻ ഏതെങ്കിലും മതത്തെ എതിർക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. ഭാരതത്തിലുള്ള ക്രിസ്തീയമതപ്രചാരകരോട് എനിക്കു വിരോ ധമാണെന്നു പറയുന്നതും, അതുപോലെതന്നെ, തെറ്റാണ്. പക്ഷേ അവർ അമേരിക്കയിൽനിന്നു പണം പിരിക്കാൻ കൈക്കൊള്ളുന്ന ചില രീതികളെ ഞാൻ പ്രതിഷേധിക്കുന്നു. ഒരു ഹിന്ദുമാതാവ് സ്വന്തം കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഗംഗയിലെ ചീങ്കണ്ണികൾക്ക് എറിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾ (അമേരിക്കയിലെ) കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ചില സ്കൂൾ പുസ്തകങ്ങളിൽ കൊടുത്തുകാണുന്നു. എന്താണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം? തള്ള കറുത്താണ്: എങ്കിലും കുഞ്ഞിനെ വെള്ളച്ചായത്തിൽ വരച്ചിരിക്കുന്നു – കൂടുതൽ അനുകമ്പ ഉളവാക്കാനും പൈസ തട്ടി യെടുക്കാനും! ഒരുവൻ സ്വന്തം ഭാര്യയെ മരക്കാലിൽ കെട്ടി സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു തീ കൊളുത്തുന്നതും അങ്ങനെ അവളെ അയാളുടെ ശത്രുവിനെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഒരു പ്രേതമാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമായ പടങ്ങ ളുടെ അർത്ഥമെന്താണ്? മനുഷ്യരുടെമേൽ കയറി അവരെ ഞെരിച്ചു ചതയ്ക്കുന്ന വമ്പിച്ച തേരുകൾ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥമെന്ത്? ഈ നാട്ടിൽ (അമേരിക്കയിൽ) കഴിഞ്ഞ ഒരു ദിവസം കുട്ടികളെ ഉദ്ദേശിച്ച് ഒരു പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു: അതിൽ ഈ മാന്യരിലൊരു വൻ തന്റെ കൽക്കത്താസന്ദർശനത്തെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കയാണ്. കൽക്ക ത്തയിലെ തെരുവുകളിലൊന്നിൽ ഒരു തേര് മൂഢഭക്തന്മാരുടെമേൽ കയറി ഓടുന്നതു താൻ കണ്ടു എന്ന് അതിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവരിൽപ്പെട്ട ഒരു മാന്യൻ മെംഫിസിൽവെച്ച് പ്രസംഗിക്കുന്നതു ഞാൻ കേട്ടു, ഭാരതത്തിലെ ഓരോ ഗ്രാമത്തിലുമുണ്ട് ശിശുക്കളുടെ അസ്ഥി കൾ നിറഞ്ഞ ഓരോ കുളമെന്ന്.

ഈ ക്രിസ്തുശിഷ്യന്മാരോടു ഹിന്ദുക്കൾ എന്തപരാധം ചെയ്തിട്ടാണ്, ഇവർ ഓരോ ക്രിസ്ത്യൻ 'പയ്യനെ'ക്കൊണ്ടും ഹിന്ദുക്കളെ നീചരെന്നും കെട്ടവരെന്നും ലോകത്തിൽവെച്ചേറ്റവും വെറുക്കപ്പെടേണ്ട ചെകുത്താന്മാരെന്നും വിളിക്കുന്നത്? ക്രിസ്ത്യാനികളല്ലാത്തവരെ, വിശേഷിച്ചും ഹിന്ദുക്കളെ, വെറുക്കാൻ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കയാണ് ഞായറാഴ്ച പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ നല്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഒരംശം: ഉദ്ദേശ്യം ഈ കുട്ടികൾ ചെറുപ്പംമുതല്ക്കേ, മതപ്രചരണസംഘങ്ങൾക്കു പൈസ കൊടുക്കണമെന്നതാണ്. സത്യത്തിനുവേണ്ടിയല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട, സ്വന്തം കുട്ടികളുടെ സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠയെ കരുതിയെങ്കിലും, ക്രിസ്തീയരായ മതപ്രചാരകർ ഈവക പ്രവർത്തനങ്ങൾ അനുവദിച്ചുകൂടാത്തതാണ്.

ഇത്തരക്കാരായ കുട്ടികൾ വളർന്ന്, നിഷ്കരുണരും ക്രൂരരുമായ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളുമാകുന്നതിൽ അദ്ഭുതമെന്ത്? നിത്യനരകത്തിലുള്ള യാതനകളെ – അവിടെ കത്തിക്കാളുന്ന തീ ഗന്ധകം മുതലായവയെ – എത്രയധികമായി വരച്ചുകാട്ടാൻ ഒരു മതപ്രഭാഷകനു കഴിയുമോ, അത്ര ഉയർന്നതായിരിക്കും യാഥാസ്ഥിതികരുടെ ഇടയിൽ അയാൾ ക്കുള്ള നില. ഉത്തേജനപ്രഭാഷണം (revivalist preaching) എന്നിവിടെ പറയപ്പെടുന്ന ഒന്നിൽ സംബന്ധിച്ചതിൻ ഫലമായി എൻെ സ്നേഹിത ൻെറ വേലക്കാരിയെ ഭ്രാന്താശുപത്രിയിലേക്കയയ്ക്കേണ്ടിവന്നു. നരകാ ഗ്നിയുടെയും ഗന്ധകത്തിൻെറയും മാത്ര, അവളെസ്സംബന്ധിച്ചിട ത്തോളം, കുറേ കടന്നുപോയി. ഹിന്ദുമതത്തിനെതിരായി മദ്രാസിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പുസ്തകങ്ങൾ നോക്കുക. ക്രിസ്തുമതത്തിനെതിരായി ഒരു വരി ഒരു ഹിന്ദു എഴുതിപ്പോയാൽ, ക്രിസ്തീയമതപ്രചാരകർ ഹിന്ദു മതം തീവെച്ചു നശിപ്പിക്കാൻ ആവേശംകൊള്ളുകയായി.

എൻെറ നാട്ടുകാരേ, ഒരു കൊല്ലത്തിലേറെയായി ഞാൻ ഈ നാട്ടിൽ പാർത്തുവരുകയാണ്. ഇവിടത്തെ സമുദായത്തിൻെറ ഏതാണ്ടെല്ലാ കോണുകളും എനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ തുലനം ചെയ്തു പറയുകയാണ്, ക്രിസ്തീയമതപ്രചാരകർ ലോകത്തോടു പറയും പോലെ, നാം ചെകുത്താന്മാരുമല്ല: അവർ സ്വയം അവകാശപ്പെടും പോലെ 'മാലാഖ'മാരുമല്ല. അസാന്മാർഗ്ഗികത, ശിശുമാരണം, ഹൈന്ദവ വിവാഹരീതിക്കുള്ള ദോഷങ്ങൾ ഇവയെക്കുറിച്ചൊക്കെ അവരുടെ ഭാഷണം എത്ര കുറയ്ക്കുന്നോ അത്രയും അവർക്കു നന്ന്. ഹിന്ദു സമുദായത്തെക്കുറിച്ച് ക്രിസ്തീയമതപ്രചാരകർ വരച്ചുകാട്ടുന്ന കാല്പനിക ചിത്രങ്ങളെ വെളിച്ചമായി മാറ്റുന്ന യഥാർത്ഥചിത്രങ്ങൾ ചില നാടുകൾക്കു കാട്ടാനുണ്ടാകാം. പക്ഷേ, എൻെറ ജീവിതത്തൊഴിൽ ശമ്പളം പറ്റുന്ന ഒരു വിനിന്ദകനാകയല്ല. ഹിന്ദുസമുദായം പൂർണ്ണമാണെന്നു പറയാൻ ഞാൻ ഒരിക്കലും മുതിരുകയില്ല: അതിലെ ന്യൂനതകളെക്കുറിച്ചും, ശതകങ്ങളായി നീണ്ടുനിന്ന ദുരിതങ്ങളുളവാക്കിയ തിന്മകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള ബോധം എന്നേക്കാൾ അധികം മറ്റാർക്കുമില്ല. വൈദേശികരായ സ്നേഹിതന്മാരെ, നേരായ അനുകമ്പയോടുകൂടി സഹായിക്കാനാണ്, നശിപ്പിക്കാനല്ല, നിങ്ങൾ വരുന്നതെങ്കിൽ, നന്ന്: ഈശ്വരൻ നിങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. മറിച്ച്, നിലംപരിശായ ഒരു ജനതയുടെ തലയിൽ സ്ഥാനത്തും അസ്ഥാനത്തും, ഇടവിടാതെ, ശകാരം ചൊരിഞ്ഞ് സ്വന്തം ജനതയുടെ മേന്മ വിജയപൂർവ്വം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കയാണ് ഉദ്ദേശ്യമെങ്കിൽ, ലോകത്തുള്ള മറ്റെല്ലാ ജനതകളെയുംകാൾ സന്മാർഗ നിഷ്ഠ കൂടുതലാണ് ഹിന്ദുവംശത്തിന് എന്നു കാണപ്പെടും.

ഭാരതത്തിൽ ഒരിക്കലും മതത്തിൻെറമേൽ ചങ്ങലയിട്ടിരുന്നില്ല. ഇഷ്ടദേവത, മതവിഭാഗം, ഗുരു – ഇവയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള

ആരുടെയും സ്വാതന്ത്ര്യം വെല്ലുവിളിക്കപ്പെട്ടുമില്ല. അങ്ങനെ, മറ്റൊരിടത്തുമില്ലാത്ത മട്ടിൽ, മതം വളർന്നു. മതവിഷയത്തിൽ അതിരറ്റ ഈ വൈവിദ്ധ്യം അനുവദിക്കുവാൻ മറ്റൊരിടത്ത് ഉറച്ചൊരു നിലപാട് ആവശ്യമായി. ഭാരതത്തിൽ ഈ ഉറച്ച നിലപാട് സമുദായത്തിലാകട്ടെ എന്നാണ് വെച്ചത്. ഫലമോ, സമുദായം മരവിച്ച് മിക്കവാറും ഉറച്ചു പോയി. സ്വാതന്ത്ര്യമാണല്ലോ വളർച്ചയ്ക്കുള്ള ഒരേയൊരു ഉപാധി.

നേരെമറിച്ച്, പടിഞ്ഞാറു വൈവിദ്ധ്യത്തിൻെറ രംഗം സമുദായമാണ്: സ്ഥിരബിന്ദു മതവും. സ്ഥാപിതമതാനുസരണം എല്ലാവർക്കും വേണ്ടുന്ന ഒരടയാളമായി, ഇന്നും യൂറോപ്പിലെ മതം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിതാണ്. പുതിയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കൊക്കെയും സ്വല്പമെങ്കിലും മേന്മ കൈവരണമെങ്കിൽ, രക്തപ്പുഴകളെ തരണം ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. ഫലം, ഗുണപുഷ്കലമായ ഒരു സമുദായസംഘടനയും, ഏറ്റവും സ്ഥൂലമായ ഭൗതികസങ്കല്പങ്ങൾക്കപ്പുറം ഉയർന്നിട്ടില്ലാത്ത ഒരു മതവും.

ഇന്ന് സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങളെപ്പറ്റി പാശ്ചാത്യർ ബോധവാന്മാരാക യാണ്: പുരോഗമിച്ചിട്ടുള്ള അവരുടെ ഈശ്വരവിജ്ഞാനികൾ (Theologians) പ്രധാനമായി കരുതുന്നത്. മനുഷ്യൻെറ ശരിയായ ആത്മാ വിനെയും ചൈതന്യത്തെയുമാണ്. സംസ്കൃതദർശനങ്ങൾ പഠിക്കുന്ന വനറിയാം, കാറ്റിൻെറ ഗതി എവിടെനിന്നാണെന്ന്. പക്ഷേ പുതു ജീവിതം കൈവരുത്തുന്ന ശക്തി എവിടെനിന്നു വന്നാലും തരക്കേടില്ല.

അതേസമയം, ഭാരതത്തിൽ, പുതിയ പരിസ്ഥിതികൾ സാമുദായിക ഘടനയെ പുതുക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിച്ചുവരികയാണ്. കഴിഞ്ഞ എഴുപ ത്തഞ്ചു കൊല്ലത്തിനിടയിൽ പരിഷ്കർത്തൃസംഘങ്ങളും പരിഷ്കർ ത്താക്കളും ഭാരതത്തിൽ നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. പക്ഷേ, കഷ്ടം, അവയ്ക്കെല്ലാം പരാജയമാണേർപ്പെട്ടത്. രഹസ്യം അവർക്കാർക്കും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞുമില്ല. പഠിക്കേണ്ട ആ വലിയ പാഠം അവർ പഠിച്ചില്ല. അവർ ധൃതിപിടിച്ച്, സമുദായത്തിലുള്ള ദോഷ മെല്ലാം മതത്തിൻെറ പടിക്കൽ കൊണ്ടുകൂട്ടി. കഥയിൽ പറഞ്ഞ ആ മനുഷ്യനെപ്പോലെ, ചങ്ങാതിയുടെ നെറ്റിയിൽ പറ്റിയ കൊതുകിനെ കൊല്ലാൻ, ചങ്ങാതിയും കൊതുകും തുലയുന്ന മട്ടിലുള്ള പ്രഹരങ്ങളേ ല്പിക്കാനാണ് അവർ തുടങ്ങിയത്. പക്ഷേ, ഈ വിഷയത്തിൽ അവർ ഭാഗ്യവശാൽ ഇളകാത്ത പാറമേൽ സ്വയം ചെന്നടിച്ച് പിന്നോട്ട് ഊക്കോടെ മലച്ചു നാമാവശേഷരാകയാണ് ഉണ്ടായത്. ഉത്കൃഷ്ടരും നിഃസ്വാർത്ഥരുമായ ആ കൂട്ടർ മഹനീയർതന്നെ. അവർ കഠിനമായി യത്നിച്ചു. ആ യത്നങ്ങളുടെ ഉന്നം തെറ്റിപ്പോയതുകൊണ്ട് അവർ പരാജ യപ്പെട്ടുവെന്നേയുള്ളു. ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന വമ്പിച്ച ആ ജലജന്തുവിനെ ഉണർത്താൻ പരിഷ്കാരവീര്യം ഏല്പിച്ച വൈദ്യുതസംഘട്ടനങ്ങൾ വേണ്ടിയിരുന്നു. പക്ഷേ അവർ നശിപ്പിക്കാൻമാത്രമാണ് ഒരുങ്ങിയത്,

നിർമ്മിക്കാനല്ല. അവരും മർത്ത്യരായിരുന്നു: അങ്ങനെ അവർ മൃതി പ്പെടുകയും ചെയ്തു.

അവരെ നമുക്കു പാടിപ്പുകഴ്ത്താം: അവരുടെ അനുഭവത്തിൽനിന്നു പഠിക്കാനും തയ്യാറാകാം. ഉള്ളിൽനിന്നു വെളിയിലേക്കുള്ള വളർച്ച യാണ് എല്ലാം. വികാസമൊക്കെയും മുൻകൂട്ടി നടന്ന ഒരു വിലയത്തി ൻെറ ആവിഷ്കാരംമാത്രമാണ് – ഈ സംഗതി അവർ ധരിച്ചില്ല. വിത്ത് ചുറ്റുമുള്ള ഭൗതികഘടകങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുമെന്നേയുള്ളു: അതു വൃക്ഷമായിമാറുന്നതു സ്വഭാവംകൊണ്ടാണ്. ഇതവർക്ക് അറി ഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. ഹിന്ദുവംശം നിശ്ശേഷം മുടിയുംവരെ, പുതിയൊരു വംശം നാടു കയ്യടക്കുംവരെ അതുണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല – കിഴക്കോ പടിഞ്ഞാറോ കൊണ്ടുപിടിച്ചുള്ള പ്രയത്നങ്ങൾ നടക്കട്ടെ, മരണംവരെ, ഭാരതത്തിനു യൂറോപ്പായിത്തീരുക ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല.

ഭാരതം മരിച്ചുപോകുമോ? ഉത്കൃഷ്ടവും ധാർമ്മികവും ആദ്ധ്യാത്മി കവുമായതിൻെറയെല്ലാം വൃദ്ധമാതാവായ ഭാരതഭൂമി, ഋഷിമാർ നടന്നതും ദേവതുല്യരായ മനുഷ്യർ ഇന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ ഈ നാട്, മരിച്ചുപോകുമോ? ആഥൻസിലെ ആ പ്രാജ്ഞൻ[1] കൊണ്ടു നടന്ന റാന്തൽ കടം വാങ്ങിക്കൊണ്ട്, സഹോദര, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെ പിന്നാലെ വരാം, വിശാലമായ ഈ ലോകത്തിലുള്ള പട്ടണ ങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും സമതലങ്ങളിലും വനാന്തരങ്ങളിലുംകൂടി: കഴിയുമെങ്കിൽ, മറുനാടൻ അത്തരമാളുകളെ കാട്ടിത്തരൂ. അവർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശരിയാണ്: കനികളിലൂടെയാണ് മരമേതെന്നറിയേണ്ടത്. ഭാരതത്തിലുള്ള ഓരോ മാഞ്ചോട്ടിലുമെത്തുക: പുഴുക്കുത്തു വീണതും പഴുക്കാത്തതും പൂഴിയിൽ പൊഴിഞ്ഞുവീണതുമായ മാമ്പഴങ്ങൾ പറക്കണക്കിനു ശേഖരിച്ച്, ഓരോന്നിനെപ്പറ്റിയും പാണ്ഡിത്യപ്പൊലിമ യുള്ള നൂറുനൂറു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചമയ്ക്കുക. ഇതൊക്കെയായാലും ഒരൊറ്റ മാവുപോലും നിങ്ങൾ വർണ്ണിച്ചിട്ടില്ല. മരത്തിൽനിന്ന്, നേരിട്ടു വിളഞ്ഞു തുടുത്തു പഴുത്ത ഒരു മാമ്പഴം പറിച്ചെടുക്കുക – ഇപ്പോഴാണ് മാവേ തെന്ന് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുക.

ഇതുപോലെ, ഈ മനുഷ്യദൈവതങ്ങൾ കാട്ടുന്നു ഹിന്ദുമതമെന്താ ണെന്ന്. ഈ വംശവൃക്ഷത്തിൻെറ സ്വഭാവം, പ്രഭാവം, സാദ്ധ്യതകൾ ഇവയൊക്കെ അവരാണ് കാട്ടിത്തരുന്നത്. ശതകങ്ങളായുള്ള സംസ്കാ രമാണ് ഈ വംശവൃക്ഷത്തിനുള്ളത്. ഒരായിരം കൊല്ലത്തെ കൊടുങ്കാ റ്റുകൾ ഏല്പിച്ച പ്രഹരങ്ങളാണ് അതുതാങ്ങിയിട്ടുള്ളത്: എന്നിട്ടും നിത്യയൗവനത്തിളപ്പിന് ഒട്ടും കോട്ടംതട്ടാതെ അതു നില്ക്കുന്നു.

ഭാരതം മരിക്കയോ? മരിച്ചാൽ ലോകത്തിലെ ആദ്ധ്യാത്മികതയെല്ലാം കെട്ടടങ്ങും: ധാർമ്മികതയുടെ തികവും കെട്ടടങ്ങും: സുകുമാരഹൃദയ

1 ഡയോജനീസ് (ക്രി. മു. 412–323) സത്യമെന്തെങ്കിലും ഉണ്ടോ എന്നറിയാൻ നട്ടുച്ചയ്ക്ക് റാന്തലും കത്തിച്ചു തേടിനോക്കി.

ങ്ങൾക്കു മതത്തോടുള്ള സഹാനുഭൂതിയെല്ലാം കെട്ടടങ്ങും: ആദർശവാദ മെല്ലാം കെട്ടടങ്ങും പകരം കാമവും ആർഭാടവും, ദേവനും ദേവിയുമായി വാഴ്ച നടത്തും: പുരോഹിതൻ വിത്തമായിരിക്കും: ചടങ്ങുകൾ കപടതയും കയ്യൂക്കും മത്സരവുമായിരിക്കും: ഹോമദ്രവ്യം മനുഷ്യാത്മാവും. അങ്ങനെ ഒരു കാര്യം നടക്കുകയേ ഇല്ല. ചെയ്വാനുള്ള ശക്തിയെക്കാൾ പലമടങ്ങധികമാണ് സ്വയം തപിപ്പാനുള്ള ശക്തി: ദോഷത്തിനുള്ള ശക്തിയേക്കാൾ പലമടങ്ങധികമാണ് സ്നേഹത്തിനുള്ള ശക്തി. ഹിന്ദുമതത്തിന് ഇപ്പോഴുണ്ടായ പ്രത്യുത്ഥാനം സ്വരാജ്യഭക്തിയുടെ ആവിഷ്കാരം മാത്രമാണെന്നു കരുതുന്നവർ ഭ്രമത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്.

വിചിത്രമായ ഈ പ്രതിഭാസത്തെ നാം ഒന്നാമതായി പഠിക്കുക. വെറും പ്രതിജ്ഞകളിൽമാത്രം ഉറച്ചുനില്ക്കുന്ന പാശ്ചാത്യമതങ്ങളുടെ പഴയ കോട്ടകളെല്ലാം ഇന്നത്തെ ശാസ്ത്രഗവേഷണത്തിൻെറ ഭയങ്കരാക്രമ ണത്തിനു വിധേയമായി തകർന്നു തരിപ്പണമാകയാണ്: ശ്രദ്ധയിലോ വിശ്വാസത്തിലോ പള്ളിസമ്മേളനത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷവോട്ടുകളിലോ മാത്രമായി നിലയുറപ്പിച്ച, കളിമണ്ണുപോലെ ദുർബ്ബലമായ ചിന്താപദ്ധ തികൾ ആധുനികശാസ്ത്രത്തിൻെറ കനത്ത ചുറ്റികയുടെ പ്രഹരങ്ങളേറ്റ്, പൊടിയുകയാണ്: തിമർത്തു മുന്നേറുന്ന ആധുനികചിന്തയുടെ പൊങ്ങി പ്പൊങ്ങിവരുന്ന വേലിയേറ്റത്തോട് ഒത്തുപോകുന്നതെങ്ങനെയെന്ന റിയാതെ, പാശ്ചാത്യമായ ഈശ്വരവിജ്ഞാനം (Theology) ഉഴലുക യാണ്. ശേഷമുള്ള എല്ലാ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലെയും വാക്യങ്ങൾ ഏറിയേറി വരുന്ന ആധുനികചിന്ത സമ്മർദ്ദംകൊണ്ട് അങ്ങേയറ്റത്തോളം പിടിച്ചു നീട്ടുകയാൽ, അവയിൽ മിക്കതും തകർന്നു ചവറുമുറികളിൽ അടയ്ക്ക പ്പെടുകയാണ്. ചിന്താശീലരായ പാശ്ചാത്യരിൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും പള്ളിയുമായുള്ള കെട്ടുപാടുകൾ അറുത്തുകളഞ്ഞ് അവിശ്രാന്തിയുടേ തായ കടലിൽ പെട്ടു നട്ടംതിരിയുകയാണ് ഈയവസരത്തിൽ വെളിച്ച ത്തിൻെറ ഉറവിടമായ വേദങ്ങളിൽനിന്നു ജീവിതരസം നുകർന്നിട്ടുള്ള ആ മതങ്ങൾ ഹിന്ദുമതവും ബുദ്ധമതവും – മാത്രം പുനർജ്ജീവിച്ചു വരുന്നു എന്നത് കുറേ വിശേഷപ്പെട്ട ഒരു സംഗതിയല്ലേ?

വിശ്രാന്തിഹീനനായ പാശ്ചാത്യനിരീശ്വരനാകട്ടെ അജ്ഞേയതാവാദി യാകട്ടെ, തങ്ങൾക്ക് ഒരേയൊരു രക്ഷാകേന്ദ്രം കണ്ടെത്തുന്നത് ഗീത യിലോ ധർമ്മപദത്തിലോ ആണ്.

വാദി പ്രതിയായിരിക്കുന്നു: തൻെറ പഴയ വീടും പുരയിടവും ശത്രുക്കൾ തീവെച്ചെരിക്കുന്നതു നൈരാശ്യത്തിൻെറ കണ്ണീർകണങ്ങളി ലൂടെ കണ്ട ഹിന്ദു, ആധുനികചിന്തയുടെ ശോധകപ്രകാശം പുക യൊക്കെ ആട്ടിയകറ്റിയ ഇത്തരുണത്തിൽ കാണുന്നു, തൻെറ വീടുകൾ തീർക്കയാണെന്ന്. അയാൾ

കണ്ണീർ തുടച്ചുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഊർദ്ധ്വ മൂലമധഃശാഖമശ്വത്ഥം പ്രാഹുരവ്യയം[1] – മുകളിൽ വേരും ചോട്ടിൽ കൊമ്പുകളുമായുള്ള അക്ഷയമായ ആൽവൃക്ഷം ചുവടേ മുറിക്കാൻ മുതിർന്ന മഴു ശസ്ത്രവൈദ്യന്റെ കനിവുള്ള കത്തിയായി മാറിയിരി ക്കുന്നു എന്നും അയാൾ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഹിന്ദുവിനു സ്വന്തം മതത്തെ സംരക്ഷിക്കാൻ, വാക്യങ്ങൾ വളച്ചൊ ടിക്കയോ, മറ്റു തരത്തിൽ ബുദ്ധിപരമായ കപടതകൾ ആചരിക്കയോ വേണ്ടതില്ല. പോരാ, സ്വമതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ദുർബ്ബലമായതൊക്കെ ദുർബ്ബല മെന്ന് അയാൾക്കു പറകയും ചെയ്യാം: കാരണം, അവ ദുർബലമാകണ മെന്നായിരുന്നു പണ്ടത്തെ ഋഷിമാരുടെ സങ്കല്പം: ഉദ്ദേശ്യം ദുർബലരെ സഹായിക്കയാണ്: അവരുടെ സിദ്ധാന്തം 'അരുന്ധതീദർശനന്യായ' വും.[2] സർവവ്യാപകവും നിത്യവികസ്വരവുമായ ഒരു മതപദ്ധതി കണ്ടു പിടിച്ച പ്രാചീനഋഷിമാരുടെ അനുഗ്രഹംകൊണ്ട്, ഹിന്ദുവിനു സ്വന്തം മതഗ്രന്ഥങ്ങളെ പുതിയൊരു മട്ടിൽ അനുമോദിക്കാൻ കഴിയുന്നു. ജഡമണ്ഡലത്തിലുണ്ടായ പുതിയ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളു വാൻ അയാളുടെ മതത്തിനു ത്രാണിയുണ്ട്. ഈ പുതിയ കണ്ടുപിടിത്ത ങ്ങൾ ഇടുങ്ങിയ ക്ഷുദ്രമായ മതകല്പനകൾക്കു വല്ലാത്ത ദുരന്തമാണ് വരുത്തിവെച്ചിരിക്കുന്നത്. പക്ഷേ ഹിന്ദുവിന്നറിയാം, ഇവയൊക്കെ, ഉൾക്കാഴ്ചയുടെയും ബോധാതീതത്തിന്റെയും ഉന്നതതരമായ തല ത്തിൽ സ്വപൂർവികർ പല യുഗങ്ങൾ മുമ്പു കണ്ടുപിടിച്ച സത്യങ്ങ ളുടെതന്നെ, ബുദ്ധിയുടെയും ഐന്ദ്രിയജ്ഞാനത്തിന്റെയും തലത്തിൽ വീണ്ടും നടന്നിട്ടുള്ള കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾമാത്രമാണെന്ന്.

അതിനാൽ ഹിന്ദുവിനു കൈവെടിയേണ്ടതായി ഒന്നുമില്ല: വല്ലതും തിരക്കി വല്ലേടത്തും പോകേണ്ടതുമില്ല. അയാൾക്കു സ്വപൂർവികരിൽ നിന്നു കിട്ടിയ അക്ഷയമായ ഈടുവെയ്പിൽനിന്നു വല്ലതും കുറച്ചെടുത്തു സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കയേ വേണ്ടൂ. അയാൾ അങ്ങനെ ചെയ്യാനും തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്: കൂടുതലായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കയും ചെയ്യും? ഇതല്ലേ ഇന്നത്തെ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ശരിയായ കാരണം?

ബംഗാളിലെ യുവാക്കളേ, നിങ്ങളോടു ഞാൻ വിശേഷാൽ അഭ്യർ

1 ഗീത 15.1

2 വധു ആദ്യമായി ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ എത്തുമ്പോൾ, ഭർത്താവ് അവൾക്കു ചെറിയ അരുന്ധതീനക്ഷത്രത്തെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു. ഇതിന് അവളുടെ നോട്ടം ശരിയായ വഴിക്കു തിരിക്കണം: അങ്ങനെ അടുത്തുള്ള വലിയ ഒരു വസ്തുവിലേക്ക് – ഒരു മരക്കൊമ്പിലേക്ക് – നോക്കാൻ പറയുന്നു. പിന്നെ അടുത്തുള്ള വലിയ തിളങ്ങുന്ന ഒരു നക്ഷത്രത്തിലേക്ക്: ക്രമേണ അവളുടെ നോട്ടം ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നു. ക്രമികമായ, തനിലക്ഷ്യത്തിൽ നോട്ടമെത്തി ക്കുന്ന ഈ രീതിക്ക് അരുന്ധതീദർശനന്യായമെന്നു പേർ.

ത്ഥിക്കുന്നു; സഹോദരന്മാരേ, വൈദേശികവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ക്രൂരമായ ആക്ഷേപത്തിനു വിഷയമായതും ഹിന്ദുജനതയ്ക്കു വാസ്തവത്തിലുള്ളതുമായ മിക്ക ദോഷങ്ങൾക്കും ഉത്തരവാദികൾ നാംതന്നെയാണെന്നു നാം ലജ്ജാപൂർവ്വം മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഭാരതത്തിലെ മറ്റു വർഗ്ഗങ്ങളുടെ തലയിൽ അനർഹമായ അപവാദങ്ങൾ ചൊരിയുന്നതിനു കാരണക്കാർ നാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈശ്വരനെ വാഴ്ത്തുക, അതിനെപ്പറ്റി നാം തികച്ചും ബോധവാന്മാരായിരിക്കുന്നു. അവിടുത്തെ അനുഗ്രഹബലം കൊണ്ടു നാം നമ്മെ മാത്രമല്ല ശുദ്ധീകരിക്കാൻ പോകുന്നത്: സനാതന ധർമ്മം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ആദർശങ്ങളിലെത്താൻ ഭാരതത്തെ മുഴുവൻ നാം സഹായിക്കും.

ഒരടിമയുടെ നെറ്റിയിൽ പ്രകൃതി എല്ലായ്പോഴും ചാർത്തുന്ന അടയാളം – അസൂയാകളങ്കം – ഒന്നാമത് നമുക്കു തുടച്ചുമാറ്റുക. ആരോടും അസൂയപ്പെടരുത്. നന്മ ചെയ്യുന്നവരെയൊക്കെ സഹായിക്കാൻ ഒരുങ്ങുക. മൂന്നു ലോകങ്ങളിലുമുള്ള ഓരോരുത്തരെയും ഉദ്ദേശിച്ച് ഓരോ നല്ല ചിന്ത പ്രസരിപ്പിക്കുക.

നമ്മുടെ മതത്തിലെ കേന്ദ്രസ്ഥമായ ഒരേയൊരു സത്യത്തിന്മേൽ നമുക്കു നിലയുറപ്പിക്കാം. നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരിൽനിന്ന് ഹിന്ദുക്കൾ ക്കും ബൗദ്ധന്മാർക്കും ജൈനർക്കും പൊതുവെ കിട്ടിയ ഓഹരിയാ ണത്. മനുഷ്യൻെറ ചൈതന്യം, ആത്മാവ്, ജനനമരണങ്ങളറ്റ് എങ്ങും നിറഞ്ഞ് എന്നുമുള്ള മനുഷ്യാത്മാവ്. ഈ ആത്മാവിൻെറ മഹത്ത്വ ങ്ങൾ കീർത്തിക്കാൻ സ്വയം വേദങ്ങൾക്കുതന്നെ കഴിയുന്നില്ല. ഇതി ൻെറ പ്രതാപത്തിനു മുമ്പിൽ സൂര്യനക്ഷത്രാദികളുടെ വൻപംക്തികൾ വെറും ബിന്ദുവാണ്. ഓരോ പുരുഷനും സ്ത്രീയും – പോരാ, ഏറ്റവും ഉയർന്ന ദേവതകൾമുതൽ നമ്മുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽ ഇഴയുന്ന പുഴുക്കൾ വരെയുള്ളതെല്ലാം, വികസിച്ചതോ സങ്കോചിച്ചതോ ആയ ഈ ആത്മാവാണ്. തമ്മിലുള്ള ഭേദം വസ്തുവിലല്ല, അളവിൽമാത്രം.

ആത്മാവിൻെറ അനന്തമായ ഈ ശക്തി ജഡത്തിന്മേൽ വ്യാപരിക്കുമ്പോൾ ഭൗതികവികാസമുണ്ടാകുന്നു: ചിന്തയുടെമേൽ വ്യാപരിക്കുമ്പോൾ ബുദ്ധിവികാസമുണ്ടാകുന്നു: അതിൻെറ മേൽത്തന്നെ വ്യാപരിക്കുമ്പോൾ അതു മനുഷ്യനെ ഈശ്വരനാക്കുന്നു.

ഒന്നാമതായി, നമുക്ക് ഈശ്വരന്മാരാകാം: പിന്നെ, അങ്ങനെയാകുവാൻ മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കാം. ''ആയിത്തീരുക ആക്കിത്തീർക്കുക'' – ഇതാകണം നമ്മുടെ മുദ്രാവാക്യം. മനുഷ്യൻ പാപിയാണെന്നു പറയരുത്. മനുഷ്യൻ ഈശ്വരനാണെന്ന് അവനോടു പറയുക. ഒരു ചെകുത്താൻ ഉണ്ടെന്നു വന്നാൽത്തന്നെ, നമ്മുടെ ചുമതല സദാ ഈശ്വരനെ സ്മരിക്കയാണ്: ചെകുത്താനെ സ്മരിക്കയല്ല.

ഈ മുറി ഇരുൾ നിറഞ്ഞതാണെന്നു കരുതുക. സദാ അങ്ങനെ

വിചാരിച്ചതുകൊണ്ടോ അതിരുവിടുന്നതുകൊണ്ടോ ഇരുൾ മാറിപ്പോ വില്ല. വെളിച്ചം കൊണ്ടുവരൂ. വെറും നിഷേധരൂപത്തിലുള്ളതെല്ലാം, വെറും വിനാശകരമായതെല്ലാം, വെറും കുറ്റം പറച്ചിലെല്ലാം പോയിമറ യുകതന്നെ ചെയ്യും എന്നു നമുക്കുറയ്ക്കാം. വിധായകവും സ്ഥാപക വും സർഗ്ഗപരവുമായതത്രേ മരണമറ്റതും നിത്യവും. 'ഉള്ളവരാണ് നാം' 'ഉള്ളവനാണീശ്വരൻ' 'നാമീശ്വരനാണ്' 'ശിവോ/ഹം' 'ശിവോ/ഹം' എന്നു നമുക്കു പറയാം: എന്നിട്ടു മുന്നേറാം. ജഡമല്ല: ചൈതന്യംതന്നെ. നാമരൂപങ്ങളോടുകൂടിയവ നാമരൂപങ്ങളറ്റതിന് അധീനമാണ്. ശ്രുതികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന നിത്യസത്യമിതാണ്. വെളിച്ചം കൊണ്ടുവരൂ: ഇരുൾ തനിയേ മറഞ്ഞുകൊള്ളും. വേദാന്തകേസരി ഗർജ്ജിക്കട്ടെ. കുറുനരി കൾ മാളം പൂകിക്കൊള്ളും. ആശയങ്ങൾ എങ്ങും ചിതറുക: ഫലം സ്വയം സുരക്ഷിതമായിക്കൊള്ളും. രാസക്രിയയ്ക്കുള്ള ഘടകങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുചേർക്കുക: സ്ഫുടരൂപങ്ങൾ സ്വയം ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും. ആത്മ ശക്തി ആവിഷ്കരിക്കുക: ഭാരതത്തിൽ നെടുനീളെ അതു ചൊരിയുക. വേണ്ടതെല്ലാം സ്വയം വന്നുകൊള്ളും.

നിങ്ങളിലുള്ള ദിവ്യത തെളിയിക്കുക: അതിനു ചുറ്റും എല്ലാം പൊരുത്തപ്പെട്ടു നിരന്നുകൊള്ളും. ശ്രുതികളിൽ നല്കിയിട്ടുള്ള ഇന്ദ്ര വിരോചനന്മാരുടെ ദൃഷ്ടാന്തമോർക്കുക.[1] സ്വന്തം ദിവ്യതയെപ്പറ്റി രണ്ടുപേർക്കും അറിവു കിട്ടി. പക്ഷേ അസുരനായ വിരോചനൻ ശരീരമാണ് ഈശ്വരനെന്നു ധരിച്ചു. ദേവനായ ഇന്ദ്രനാകട്ടെ ആത്മാവി നെയാണ് വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു മനസ്സിലാക്കി. ഇന്ദ്രൻെറ സന്താനങ്ങ ളാണ് നിങ്ങൾ. ജഡം ഒരിക്കലും നിങ്ങളുടെ ഈശ്വരനാവില്ല: ശരീരം ഒരിക്കലും നിങ്ങളുടെ ഈശ്വരനാവില്ല.

മാംസബലംകൊണ്ടല്ല ഭാരതത്തിനുയർച്ച ഉണ്ടാകുന്നത്, ആത്മബലം കൊണ്ടാണ്; വിനാശത്തിൻെറ കൊടികൊണ്ടല്ല, സന്ന്യാസിയുടെ ആട യായ ശാന്തിയുടെയും സ്നേഹത്തിൻെറയും കൊടികൊണ്ടാണ്: വിത്ത ശക്തികൊണ്ടല്ല, ഭിക്ഷാപാത്രത്തിൻെറ പ്രതാപംകൊണ്ടാണ്. ആത്മാവു സർവശക്തമാണ്. രാമകൃഷ്ണചരണങ്ങളുടെ ദിവ്യസ്പർശം ഉളവാക്കിയ ആ ചെറിയ യുവസംഘത്തെ നോക്കുക. ആസാം മുതൽ സിന്ധുവരെ, ഹിമാലയംമുതൽ കന്യാകുമാരിവരെ, അവർ ആ സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിക്ക യാണ്. ഇരുപതിനായിരം അടി ഉയരത്തിൽ മഞ്ഞിൻെറയും മഞ്ഞു കട്ടയുടെയും മേലെ കാൽനടയായി നടന്ന് ഹിമാലയം തരണം ചെയ്ത ആ കൂട്ടർ ടിബത്തിലെ രഹസ്യങ്ങൾ ഭേദിച്ചിരിക്കയാണ്. അവർ ഭിക്ഷ യാചിച്ചു: കീറത്തുണികൾകൊണ്ടു ദേഹം മറച്ചു: അവരെ പോലീസു കാർ ഉപദ്രവിച്ചു, പിൻതുടർന്നു: ജയിലിൽ പാർപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ, നിരപരാധികളെന്നറിഞ്ഞ് ഗവർമെൻറ് അവരെ മോചിപ്പിച്ചു.

1 ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്ത് 8 7–8. 12 നോക്കുക

ഇപ്പോൾ അവരുടെ സംഖ്യ ഇരുപതാണ്: നാളെ അതു രണ്ടായിരമാക്കുക. ബംഗാളിലെ യുവാക്കളേ, നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിനതാവശ്യമാണ്: ലോകത്തിനതാവശ്യമാണ്. നിങ്ങളിലുള്ള ദിവ്യതയെ ഉണർത്തുക. വിശപ്പും ദാഹവും ചൂടും തണുപ്പും താങ്ങാൻ അതു നിങ്ങളെ കരുത്തരാക്കും. സമൃദ്ധമായ വീടുകളിൽ, എല്ലാ ജീവിതസുഖങ്ങളാലും ചുറ്റപ്പെട്ട് അനായാസസിദ്ധമായ മതം അല്പാല്പം വിതരണം ചെയ്യുക – ഇതു മതി മറുനാടുകൾക്ക്. പക്ഷേ ഭാരതത്തിൻെറ പ്രവണത കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമാണ്. ഉൾക്കാഴ്ചയോടുകൂടി, ഈ മുഖംമൂടിയ്ക്കപ്പുറം, അതു കാണുന്നു. നിങ്ങൾ ത്യജിക്കണം: വളരണം: ത്യാഗം കൂടാതെ വലിയ കാര്യമൊന്നും ചെയ്യാൻ വയ്യ. വിശ്വസൃഷ്ടിചെയ്യാൻ, പുരുഷന് സ്വയം ബലികഴിക്കേണ്ടിവന്നു. സുഖസൗകര്യങ്ങളും പേരും പെരുമയും നിലയും, എന്തിന് ജീവൻപോലും, വെടിയുക. ദശലക്ഷങ്ങൾക്കു ജീവിതക്കടൽ കടക്കാനായി, മനുഷ്യശൃംഖലകൾ ചേർത്ത് ഒരു പാലം തയ്യാറാക്കുക. നന്മയുടേതായ ശക്തികളൊക്കെ സമാഹരിക്കുക. ഏതു കൊടിക്കീഴിൽ അണിനിരന്നു മുന്നേറുന്നു എന്നു നോക്കേണ്ടതില്ല. ഏതാണ് നിങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത നിറം – പച്ചയോ നീലയോ ചുമപ്പോ – എന്നും നോക്കേണ്ടതില്ല. എല്ലാം ചേർത്ത്, സ്നേഹത്തിൻെറ നിറമായ വെളുപ്പിൻെറ തീവ്രപ്രകാശം ഉളവാക്കുക. നമ്മുടെ കടമ പണിയെടുക്കലാണം. ഫലങ്ങൾ സ്വയം സുരക്ഷിതമായിക്കൊള്ളും. സ്വയം ഈശ്വരനാകുവാനുള്ള യത്നത്തെ വിപുലപ്പെടുത്തുക. വല്ല സാമൂഹ്യസംഘടനയും നിങ്ങളുടെ വഴി മുടക്കി നിലകൊള്ളുകയാണെങ്കിൽ, അത് ആത്മശക്തിയുടെ മുന്നിൽനിന്ന് സ്വയം പിൻവാങ്ങിക്കൊള്ളും. എൻെറ കാഴ്ച ഭാവിയിലേക്കെത്തുന്നില്ല: എനിക്ക് അതു വകയുമല്ല. എന്നാൽ എൻെറ മുമ്പിൽ, ജീവിതംപോലെ തെളിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ഒരു കാഴ്ചയുണ്ട്; പുരാതനിയായ ആ മാതാവ് വീണ്ടും ഉണർന്ന്, താരുണ്യത്തികവോടും അപൂർവമഹിമയോടുംകൂടി, സ്വന്തം സിംഹാസനത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കയാണ്. സമാധാനത്തിൻെറയും അനുഗ്രഹത്തിൻെറയുമായ ശബ്ദത്തിൽ ലോകത്തിലെങ്ങും ആ മാതാവിനെ പ്രഖ്യാപിക്കുക.

സ്നേഹത്തിലും യത്നത്തിലും എന്നും

നിങ്ങളുടെയായ

വിവേകാനന്ദൻ

***

3

സഹാനുഭൂതിസന്ദേശം[1]

''മാതൃഗർഭത്തിൽനിന്ന് ഞാൻ നഗ്നനായി വന്നു: നഗ്നനായി ഞാനവിടേക്കു മടങ്ങും. ഭഗവാൻ തന്നു: ഭഗവാൻ തിരിച്ചെടുക്കയും ചെയ്തു. ഭഗവന്നാമം അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടട്ടെ.'' മനുഷ്യനു നേരിടേണ്ടി വരുന്ന ഏറ്റവും കൊടിയ ദുരിതം സഹിക്കേണ്ടിവന്നപ്പോൾ പഴയ ആ യഹൂദസാധു പറഞ്ഞ വാക്കുകളാണിവ. അദ്ദേഹത്തിനു തെറ്റു പറ്റിയില്ല. ജീവിതത്തിൻെറ രഹസ്യം മുഴുവൻ ഇതിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. മേൽഭാഗത്ത് തിരമാലകൾ മറിയട്ടെ: കൊടുങ്കാറ്റടിക്കട്ടെ: പക്ഷേ വളരെ ആഴത്തിൽ അന്തമറ്റ ശാന്തിയുടെയും സമാധാനത്തിൻെറയും ആനന്ദ ത്തിൻെറയുമായ ഒരു സമതലമുണ്ട്. ''ദുഃഖിക്കുന്നവർ അനുഗൃഹീ തരാണ്: കാരണം അവർക്ക് ആശ്വാസം നല്കപ്പെടും.'' എന്തുകൊണ്ട്? അച്ഛൻെറ കരച്ചിലോ അമ്മയുടെ മുറവിളിയോ തടയാത്ത കൈകൾ കരൾ ഞെരിക്കുമ്പോഴാണ് – യാതനകളുടേതായ ഈ ക്ഷണങ്ങളിലാണ് – ദുഃഖത്തിൻെറയും അവസാദത്തിൻെറ നൈരാശ്യത്തിൻെറയും ഭാരത ത്തിന്നടിയിൽപെട്ട നമ്മുടെ കാൽച്ചോട്ടിൽനിന്നു ഭൂതലം വഴുതിപ്പോ കുന്നതായി തോന്നുമ്പോഴാണ് – കഷ്ടതയുടെയും തികഞ്ഞ നൈരാശ്യ ത്തിൻെറയും ദുർഭേദമായ ഒരു പടലം ചക്രവാളത്തെ മുഴുവൻ ആഴ്ത്തുന്നതായി തോന്നുമ്പോഴാണ് നമ്മുടെ അന്തർനേത്രങ്ങൾ തുറ ക്കുന്നത്, പെട്ടെന്ന് വെളിച്ചം വീശുന്നത്, കിനാവ് അഴിയുന്നത്; പ്രകൃതി യിലുള്ള ഏറ്റവും ഗംഭീരമായ രഹസ്യത്തെ, (പ്രകൃതി) സത്തയെ, നാം മുഖത്തോടു മുഖം കാണുന്നത്. അതേ, അപ്പോഴാണ്, ശിഥിലമായ പല തോണികളെയും മുക്കത്തക്ക ഭാരം ഉള്ളപ്പോഴാണ്, പ്രതിഭയും പ്രബലതയുമുള്ള മനുഷ്യൻ, വീരൻ, അനന്തവും സ്വതന്ത്രവും ആനന്ദ മയവുമായ തനിസത്തയെ നേരിടുന്നത്. ഈ അനന്തസത്തയെയാണ്. പലേടങ്ങളിൽ പല പേരുകൾ ചൊല്ലി വിളിക്കുന്നതും ഭജിക്കുന്നതും. അപ്പോഴാണ് കഷ്ടതയുടെ ഈ കുണ്ടിൽ ആത്മാവിനെ മുറുകെ കെട്ടുന്ന ചങ്ങലകൾ, താൽക്കാലികമായി, പൊട്ടുന്നതുപോലെ അനുഭവ പ്പെടുന്നത്. അപ്പോൾ കെട്ടറ്റ ആത്മാവ് ഉയർന്നുയർന്ന് ഈശ്വരൻെറ സിംഹാസനംവരെയെത്തുന്നു: ''ഇവിടെ ദുഷ്ടന്മാർ ഉപദ്രവം മതിയാ ക്കുന്നു: തളർന്നവർ വിശ്രമിക്കുന്നു.'' സഹോദരാ, പകലും രാത്രിയും അഭ്യർത്ഥനകൾ അയയ്ക്കുന്നതിൽ വിരാമമരുത്: പകലും രാത്രിയും

1 1893–ൽ മദ്രാസിലെ ഒരു സ്നേഹിതന് കൊടിയ ഒരു കുടുംബദുഃഖം ഏർപ്പെട്ട ഉടൻ എഴുതിയത്.

അവിടുത്തെ ഇച്ഛ നിറവേറും' എന്നു പറയുന്നതിൽ വിരാമമരുത്.

''എന്തുകൊണ്ടെന്നു ചോദ്യം ചെയ്യാൻ നമുക്ക് അവകാശമില്ല; നമുക്കുള്ള അവകാശം പ്രവർത്തിക്കാനും മരിക്കാനുമത്രെ.'' ഭഗവൻ, അവിടുത്തെ നാമധേയം അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടട്ടെ, അവിടുത്തെ ഇച്ഛ നിറവേറും. ഭഗവൻ, ഞങ്ങൾക്കറിയാം, ഞങ്ങൾ കീഴടങ്ങണമെന്ന്. ഭഗവൻ, ഞങ്ങൾക്കറിയാം, അമ്മയുടെ കൈയാണ് പ്രഹരിക്കുന്നതെന്ന്. 'ആത്മാവു സന്നദ്ധം: പക്ഷേ ശരീരം ദുർബ്ബലം.' സ്നേഹപൂർണ്ണനായ പിതാവേ. അവിടുന്ന് അനുശാസിക്കുന്ന പ്രശാന്തമായ പ്രവൃത്തിക്കെതി രായി, ഹൃദയത്തിലുള്ള കൊടിയ വേദന പടവെട്ടുകയാണ്. അവിടുന്ന് ഞങ്ങൾക്കു കരുത്തു നല്കുക. അവിടുത്തെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ മുഴു വൻ കൺമുമ്പിൽവെച്ച് അറുതിപ്പെടുന്നത് അവിടുന്ന് കൈയും കെട്ടി നിന്നു കണ്ടു. വരുക, ഭഗവൻ, മഹനീയനായ ഗുരോ, അവിടുന്നാണ് ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചത്, പടയാളി ഉരിയാടാതെ അനുസരിക്കമാത്രം ചെയ്യ ണമെന്ന്. വരുക, ഭഗവൻ, അർജ്ജുനസാരഥേ, വരുക. അദ്ദേഹത്തെ (അർജ്ജുനനെ) പഠിപ്പിച്ചതുപോലെ, എന്നെയും പഠിപ്പിക്കുക, അങ്ങ യ്ക്കധീനമാവുകയാണ് ജീവിതത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ലക്ഷ്യമെന്ന്. അങ്ങനെ, പണ്ടത്തെ ആ മഹത്തുക്കളെപ്പോലെ, പതറാതെ, അർപ്പിതത്വ ബോധത്തോടുകൂടി, എനിക്കും വിളിച്ചുപറയാം, ഓം ശ്രീകൃഷ്ണാർപ്പ ണമസ്തു എന്ന്.

ഭഗവാൻ നിങ്ങൾക്കു സമാധാനം നല്കട്ടെ എന്ന്
രാവും പകലും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു -
വിവേകാനന്ദൻ.

***

4

ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നത്[1]

വിശ്വാസം അദ്ഭുതമായ ഉൾക്കാഴ്ചയാണെന്നും, അതിനു മാത്രമേ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നുമുള്ള കാര്യത്തിൽ നിങ്ങളോട് എനിക്കു യോജിപ്പാണ്. പക്ഷേ അതു പിടിവാദത്തെ ഉളവാക്കുകയും കൂടുതലായുള്ള പുരോഗതിയെ വിഘ്നപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജ്ഞാനം നല്ലതുതന്നെ: പക്ഷേ, അതു ശുഷ്കമായ ബുദ്ധിപരതയായേക്കുമെന്ന വൈഷമ്യമുണ്ട്. സ്നേഹം വലുതും മികവുറ്റതുമാണ്: പക്ഷേ അതു വ്യർത്ഥമായ ഭാവതരളതയായി നേർത്തും നശിച്ചേക്കും.

വേണ്ടത് ഇവയുടെയെല്ലാം സമന്വയമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സമന്വയംതന്നെയായിരുന്നു രാമകൃഷ്ണൻ. അത്തരക്കാർ വളരെ കുറച്ചേയുള്ളു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉപദേശങ്ങളെയും ആദർശമാക്കിക്കൊണ്ടു നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം. നമ്മളിലോരോരുത്തന്നും ആ പൂർണ്ണതയിലെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും നാമൊന്നുചേർന്നാൽ നമുക്കെല്ലാവർക്കുമായി അതു ലഭ്യമായേക്കും: കാരണം, ഒരുവൻെറ കുറവുകളെ അന്യൻ നികത്തും. അങ്ങനെ പരസ്പരം സമപ്പെടുത്തുകയും പൂരകമാവുകയും ചെയ്യാം. ഇതു പലരും ചേർന്നുള്ള ഒരു സമന്വയം ആകും: മറ്റു രൂപങ്ങളെയും വിശ്വാസങ്ങളെയും നിശ്ചയമായും, പിന്നിട്ടുനില്ക്കുന്നതുമാകും.

മതം സഫലമാകണമെങ്കിൽ ഉത്സാഹം വേണം. ഒപ്പം, വിശ്വാസമാർഗ്ഗങ്ങൾ പെരുപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള അപകടം ഒഴിവാക്കുകയും വേണം. അതിനാണ് വിഭാഗീയചിന്ത കൂടാതുള്ള ഒരു വിഭാഗമായി നാം നിലകൊള്ളുന്നത്: അങ്ങനെ ഒരു വിഭാഗത്തിനുണ്ടാകുന്ന മേന്മ കളും വിശ്വജനീനമായ ഒരു മതത്തിൻെറ വിശാലതയും നമുക്കു സിദ്ധിക്കുന്നു.

ഈശ്വരൻ, എല്ലായിടത്തുമുണ്ടെങ്കിലും നമുക്കു വെളിപ്പെടുന്നതു മനുഷ്യൻെറ സ്വഭാവത്തിലാണ്, സ്വഭാവത്തിലൂടെയാണ്. രാമകൃഷ്ണനെപ്പോലെ തികഞ്ഞ ഒരു മനുഷ്യൻ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഈ കേന്ദ്രത്തിനു ചുറ്റുമാണ് നാം അണിനിരക്കേണ്ടത്. അതേ അവസരത്തിൽ ഓരോരുത്തൻെറയും അറിവിനൊത്ത് അവിടുത്തെ കണക്കാക്കുന്നതിന് നാമെല്ലാവർക്കും സ്വാതന്ത്ര്യം നല്കണം – ഈശ്വരനായോ, രക്ഷകനായോ, ഗുരുവായോ, മാതൃകയായോ, മഹാത്മാവായോ – യഥേഷ്ടം എന്തായും കണക്കാക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം.

നാം സാമുദായികമായ സമത്വമോ അസമത്വമോ പ്രസംഗിക്കുന്നില്ല. നാം പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന ആശയം എല്ലാവർക്കും തുല്യമായ അവകാശങ്ങളുണ്ടെന്നാണ്. ചിന്തിക്കുവാനും പ്രവർത്തിക്കുവാനും എല്ലാത്തര ത്തിലും

1 3-3-1894-ൽ ഷിക്കാഗോവിൽനിന്ന് ഒരു ശിഷ്യന് എഴുതിയത്.

സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണ് നമ്മുടെ നിർബ്ബന്ധം.

നാം ആരെയും കയ്യൊഴിക്കുന്നില്ല. ഈശ്വരവാദിയോ സമസ്തേശ്വര വാദിയോ അദ്വൈതിയോ ബഹുദേവവാദിയോ അജ്ഞേയതാവാദിയോ നിരീശ്വരവാദിയോ ആരുമാകട്ടെ, ഏറ്റവും വിശാലവും സുദൃഢവുമായ സ്വഭാവം പടുത്തെടുക്കയാണ് ശിഷ്യനാകുവാൻ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത സംഗതി. പെരുമാറ്റത്തെയും സ്വഭാവത്തെയും പറ്റി, എന്തു കഴിക്കണം എന്തു കുടിക്കണം എന്നതിനെപ്പറ്റി, മറ്റുള്ളവർക്ക് ഉപദ്രവമില്ലാത്തിട ത്തോളം, പ്രത്യേകതരം ആചാരക്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് നമു ക്കു നിർബന്ധമില്ല.

ആഭ്യന്തരമായ പുരോഗതിയെ വിഘ്നപ്പെടുത്തുന്നതോ അധഃപതന ത്തെ തുണയ്ക്കുന്നതോ ആയതെല്ലാം തിന്മയാണ്: ഉയരുവാനും ഇണങ്ങിക്കൊള്ളുവാനും തുണയ്ക്കുന്നതെല്ലാം നന്മയാണ്.

തനിക്കു ചേരുന്നതും ഉപകരിക്കുന്നതുമെല്ലാം അറിയുവാനും തിര ഞ്ഞെടുക്കുവാനും അനുഗമിക്കുവാനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം എല്ലാവർക്കും നാം കൊടുക്കുന്നു. ഉദാഹരണമായി, ഒരുവന് മാംസാഹാരം ഉപകരി ച്ചേക്കാം: മറ്റൊരുവന് ഫലാഹാരം ഉപകരിച്ചേക്കാം. ഇവരോരോരു ത്തനും സ്വന്തം സവിശേഷതകൾ പുലർത്തിക്കൊള്ളട്ടെ. എന്നാൽ മറ്റു ള്ളവരുടെ നടപടിയെ എതിർത്തു വിമർശിക്കാൻ ആർക്കും അവകാശ മില്ല. കാരണം, അങ്ങനെ പ്രതികൂലവിമർശനം ചെയ്യുന്നവനുതന്നെ ദോഷം വരും. മറ്റുള്ളവരും തൻെറ മാർഗ്ഗം സ്വീകരിക്കണമെന്നു പറ യുന്നത് കുറേക്കൂടി തെറ്റാണ്. ചിലരെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭാര്യ പുരോഗതിയെ സഹായിച്ചു എന്നു വരാം: മറ്റു ചിലർക്കു ഭാര്യ അപ കടം വരുത്തിവെച്ചേക്കാം. എന്നാൽ വിവാഹിതശിഷ്യൻ ചെയ്യുന്നതു തെറ്റാണെന്നു പറയാൻ അവിവാഹിതശിഷ്യനവകാശമില്ല. സ്വന്തം ആചാരാദർശം സ്വന്തം സഹോദരൻെറമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കുന്നത് കുറേ ക്കൂടി തെറ്റുമാണ്.

നമ്മുടെ വിശ്വാസം സർവഭൂതങ്ങളും ദിവ്യമാണ്, ഈശ്വരനാണ്, എന്നത്രേ. ഓരോ ആത്മാവും, അറിവുകേടാകുന്ന മേഘങ്ങൾ പൊതി ഞ്ഞ ഓരോ സൂര്യനാണ്. ആത്മാവും ആത്മാവും തമ്മിലുള്ള ഭേദം ഈ മേഘാവരണങ്ങൾക്കുള്ള സാന്ദ്രതയുടെ ഭേദംമാത്രം. അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ഓരോ മതത്തിനുമുള്ള അടിത്തറയും ഇതുതന്നെ എന്ന് നാം വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭൗതികവും ബൗദ്ധികവും ആത്മികവു മായ തലങ്ങളിൽ മനുഷ്യനുണ്ടായിട്ടുള്ള പുരോഗതിയുടെ ചരിത്രത്തിന് ആകെക്കൂടിയുള്ള വ്യാഖ്യാനവും ഇതുതന്നെ എന്നു നാം വിശ്വസി ക്കുന്നു – അതായത് ഒരേ ചൈതന്യം പല തലങ്ങളിലൂടെ പ്രകാശിക്ക യാണ്.

വേദങ്ങളുടെ സാരംതന്നെ ഇതാണെന്നത്രേ നമ്മുടെ വിശ്വാസം.

ഓരോ ആത്മാവിനും മറ്റാത്മാക്കളോടുള്ള കടമ, അവയോട് ആത്മഭാവനയോടെ, ഈശ്വരന്മാരോടെന്നപോലെ, പെരുമാറുകയും ചിന്തിക്കയും ഇടപഴകയും ചെയ്യുകയാണെന്നും, അല്ലാതെ മറ്റാത്മാക്കളെ വെറുക്കയോ നിന്ദിക്കയോ അപവദിക്കയോ ഹിംസിക്കാൻ മുതിരുകയോ അല്ലെന്നും നാം വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതു സന്ന്യാസിയുടെ മാത്രമല്ല, സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെയെല്ലാം കടമയാണ്.

ആത്മാവിനു ലിംഗ ഭേദമോ ജാതിഭേദമോ അപൂർണ്ണതയോ ഇല്ല.

വേദങ്ങൾ, ദർശനങ്ങൾ, പുരാണങ്ങൾ, തന്ത്രങ്ങൾ ഇവയിലൊന്നിലും ആത്മാവിനു ലിംഗം മതം ജാതി എന്നിവയുള്ളതായി പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നാണ് നമ്മുടെ വിശ്വാസം. അതിനാൽ, ''മതത്തിനു സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരങ്ങളുമായി എന്തു ബന്ധം?'' എന്നു ചോദിക്കുന്നവരോടു നമുക്കു യോജിപ്പാണ്. പക്ഷേ, സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതും ജീവികൾക്കു പരസ്പരഭേദമുണ്ടെന്നു ശഠിക്കുന്നതും മതത്തിന്റെ വേലയല്ല എന്നു നാം പറയുമ്പോൾ അവർ നമ്മോടും യോജിക്കണം. കാരണം, അമ്മാതിരി മിഥ്യകളെയും വൈകൃതങ്ങളെയും തുടച്ചുമാറ്റുകയാണ് മതത്തിന്റെ പര്യവസാനവും ലക്ഷ്യവും.

ഈ ഭേദത്തിലൂടെ പാര്യന്തികമായ സമത്വത്തിലും ഐക്യത്തിലും നാമെത്തുമെന്നാണ് വാദമെങ്കിൽ നാം മറുപടി പറയുന്നു, ഈ മതം പലവുരു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ചെളികൊണ്ടു ചെളി കഴുകിക്കളയാവതല്ലെന്ന്. ദുരാചാരത്തിലൂടെ ഒരുവനു സദാചാരിയാകാംപോലും!

മതത്തിന്റെ അനുവാദത്തോടുകൂടി, ആർത്ഥികപരിസ്ഥിതികൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളവയത്രേ സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾ. മതത്തിന്റെ ഭയങ്കരമായ തെറ്റ് സാമൂഹ്യകാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെട്ടതാണ്. എങ്കിലും എത്ര കപടമായിട്ടാണ് അതു പറയുന്നത്, ''സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണം മതത്തിന്റെ ജോലിയല്ലെ''ന്ന്! ശരി, നമ്മുടെ ആവശ്യം മതം സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താവാകരുതെന്നാണ്. പക്ഷേ, അതോടൊപ്പം നാം നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നു, മതത്തിനു സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാൻ അധികാരവുമില്ലെന്ന്. കൈയ് പിൻവലിക്കു! തനത് അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ കഴിയുക: എല്ലാം ശരിയായിക്കൊള്ളും.

ഇപ്പോഴേ മനുഷ്യനിലുള്ള പൂർണ്ണതയുടെ ആവിഷ്കാരമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം.

ഇപ്പോഴേ മനുഷ്യനിലുള്ള ദിവ്യതയുടെ (ഈശ്വരന്റെ) ആവിഷ്കാരമാണ് മതം.

അതുകൊണ്ട്, രണ്ടു സംഗതികളിലും ഗുരുവിന്റെ ചുമതല വഴിയിലെ തടസ്സങ്ങൾ മാറ്റുകയാണ്. കൈയ് പിൻവലിക്കു! എപ്പോഴും ഞാൻ പറയുന്നതിതാണ്. എല്ലാം ശരിയായിക്കൊള്ളും. അതായത് നമ്മുടെ ചുമതല വഴിതെളിക്കയാണ്: മിച്ചമുള്ളത് ഭഗവാൻ നടത്തും.

അതിനാൽ, നിങ്ങൾ ഇതു വിശേഷിച്ചും ധരിക്കണം – മതത്തിന് ആത്മാവിനോടു മാത്രമുള്ള സംബന്ധം. സാമൂഹ്യകാര്യങ്ങളിൽ കൈ

കടത്തേണ്ട ആവശ്യം അതിന്നില്ല. ഇതിനിടയിൽ നടന്നുകഴിഞ്ഞ അനർത്ഥങ്ങളെ ഇതു തികച്ചും വിശദമാക്കുന്നു എന്നും ഓർക്കണം. മറ്റൊരുവൻെറ സ്വത്തു കടന്നെടുത്തിട്ട് ഉടമസ്ഥൻ അതു വീണ്ടെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ കവർച്ചക്കാരൻ കിണുങ്ങുന്നതുപോലെയാണ് പ്രകൃതത്തിലും – അപ്പോൾ അവൻ മനുഷ്യൻെറ അവകാശത്തിനുള്ള പാവനതയെന്ന സിദ്ധാന്തം പ്രസംഗിക്കയാണ്!

സാമൂഹ്യകാര്യങ്ങളിലൊക്കെ കൈകടത്താൻ പുരോഹിതന്മാർക്ക് എന്താവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു? അതും ദശലക്ഷങ്ങൾക്കു കഷ്ടതയുളവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള കൈകടത്തൽ!

നിങ്ങൾ മാംസാഹാരികളായ ക്ഷത്രിയരെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു. മാംസം തിന്നാലും ശരി ഇല്ലെങ്കിലും ശരി, അവരാണ് ഹിന്ദുമതത്തിൽ ഉദാരവും സുന്ദരവുമായതെല്ലാം ഉളവാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഉപനിഷത്തുകൾ രചിച്ചതാരാണ്? ആരായിരുന്നു രാമൻ, കൃഷ്ണൻ, ബുദ്ധൻ? ജൈന രുടെ തീർത്ഥങ്കരന്മാർ ആരായിരുന്നു? ക്ഷത്രിയർ മതം പ്രസംഗിച്ചിട്ടു ള്ളപ്പോഴൊക്കെ അവർ അതെല്ലാവർക്കുമായി കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ബ്രാഹ്മണർ വല്ലതുമെഴുതിയിട്ടുള്ളപ്പോഴൊക്കെ അവർ മറ്റുള്ളവരുടെ അവകാശങ്ങളെ നിഷേധിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഗീതയും വ്യാസസൂത്രങ്ങളും വായിച്ചുനോക്കുക: അല്ലെങ്കിൽ ആരെയെങ്കിലുംകൊണ്ടു വായിപ്പി ക്കുക. ഗീതയിലെ വഴി എല്ലാ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കുമായി തുറന്നതാണ് – എല്ലാ ജാതിക്കാർക്കും വർണ്ണക്കാർക്കുമായി. എന്നാൽ വ്യാസൻ, ശൂദ്രരെ കബളിപ്പിക്കാനായി, വേദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥകല്പന ചെയ്യുന്നു. ഒരു കഷ്ണം ഇറച്ചികൊണ്ട് ഈശ്വരൻെറ കരുണാപ്രവാഹത്തെ അണ കെട്ടിനിർത്താമോ? നിന്നെപ്പോലെ ഭീരുവായ ഒരു വിഡ്ഢിയോ ഈശ്വ രൻ? അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ, അവിടത്തേക്ക് ഒരു പൈസയ്ക്കുപോലും വിലയില്ല.

എന്നിൽനിന്ന് ഒന്നുമാശിക്കരുത്. പക്ഷേ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് എഴുതിയതിൻവണ്ണം, പറഞ്ഞതിൻവണ്ണം, ഭാരതീയർതന്നെയാണ് ഭാരതത്തെ രക്ഷിക്കേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ ഉറപ്പായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അതിനാൽ മാതൃഭൂമിയിലെ യുവാക്കന്മാരേ, പുതിയ ഈ ആദർശത്തെച്ചൊല്ലി, നിങ്ങൾക്ക് ഡസൻകണക്കിന് ഏതാണ്ടു തീവ്രവാദികൾ, ഭ്രാന്തന്മാർ തന്നെ, ആകാമോ? തയ്യാറെടുക്കുക: സാമഗ്രികൾ സംഭരിക്കുക, രാമകൃഷ്ണൻെറ ഒരു ലഘുജീവിതചരിത്രം എഴുതിയുണ്ടാക്കുക, അദ്ഭുതങ്ങളെല്ലാം യത്നപൂർവ്വം തള്ളിക്കളഞ്ഞിട്ട്. അദ്ദേഹം പ്രചരിപ്പിച്ച തത്ത്വങ്ങളെ ഉദാഹരിക്കുന്ന മട്ടിലാവണം ആ ജീവിതമെഴുതുന്നത്. പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം – എന്നെയോ ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള മറ്റാരെയെങ്കിലുമോ അതിൽ കൊണ്ടുവന്നുകൂടാ. പ്രധാനോദ്ദേശ്യം, അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ച കാര്യങ്ങളും അവയെ ഉദാഹരിക്കുന്ന ജീവിതവും ലോകത്തിനു നല്കു കയാകണം. അയോഗ്യനെങ്കിലും, പാവനമായ ഒരു കർത്തവ്യം എനി ക്കുണ്ടായിരുന്നു – എൻെറ കൈവശം നല്കിയ രത്നപേടിക വെളിയിൽ കൊണ്ടുവന്ന് നിങ്ങളെ ഏല്പിക്കുക. എന്തുകൊണ്ട് നിങ്ങളെ? ധർമ്മധ്വജി കളും

അസൂയാലുക്കളും ദാസ്യമനോഭാവക്കാരും ഭീരുക്കളും ജഡമാത്ര വാദികളും മറ്റും ഒന്നും ചെയ്യാൻ കൊള്ളുന്നവരല്ല. നമ്മുടെ ജനതാ ജീവിതത്തിലെ വിഷമാണ് അസൂയ. അടിമകൾക്ക് ഇതു സ്വാഭാവിക മാണ്. ഈ അസൂയ ഹേതുവായിട്ടാണ് സർവശക്തനായ ഭഗവാനു പോലും ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയാതെപോയത്. കടമകളെല്ലാം തീർത്ത്, മരണമടഞ്ഞവനായി, ഇപ്പോൾ, എന്നെ കരുതുക. നിങ്ങളുടെ ചുമലി ലാണ് കർത്തവ്യഭാരം മുഴുവൻ എന്നും ധരിച്ചുകൊള്ളുക. ജോലി ചെയ്യാൻ തുനിഞ്ഞിറങ്ങുക. നിങ്ങളെ ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. എന്നെ വിടുക, കൺവെട്ടത്തുനിന്നു തള്ളിനീക്കുക. പുതിയ ആദർശം, പുതിയ സിദ്ധാന്തം, പുതിയ ജീവിതം പ്രചരിപ്പിക്കുക. ആർക്കും, ഒരു കീഴ്‌വഴക്കത്തിനും, എതിരായി പ്രചരണം നടത്തേണ്ടതില്ല. ജാതിക്ക് അനുകൂലമായോ പ്രതികൂലമായോ പ്രചരണമരുത്. സാമൂഹ്യമായ ഒരു തിന്മയ്ക്കും പ്രതികൂലമായോ അനുകൂലമായോ പ്രചരണം വേണ്ട. കൈയ് പിൻവലിക്ക്! ഇതാകട്ടെ പ്രചരണം; പിന്നെല്ലാം സ്വയം നന്നായിക്കൊള്ളും.

ധീരന്മാരും സ്ഥിരചിത്തരും സ്നേഹസമ്പന്നരുമായ നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ.

***

5

ജനസഞ്ചയത്തോടു നമുക്കുള്ള കർത്തവ്യം[1]

അങ്ങയേയും അങ്ങയോടു ബന്ധപ്പെട്ടവരെയും ശ്രീനാരായണൻ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! തിരുമനസ്സിലെ ദയാപൂർവമായ സഹായംകൊണ്ട് എനിക്ക് ഈ നാട്ടിൽ വന്നെത്താൻ തരപ്പെട്ടു. അതിനുശേഷം ഇവിടെ ഞാൻ വേണ്ടുംപോലെ അറിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ നാട്ടിലെ അതിഥി പ്രിയരായ ജനങ്ങൾ എൻെറ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റിവരുന്നു. ഇത് അദ്ഭുതമായ ഒരു രാജ്യമത്രേ; പല സംഗതികളിലും അദ്ഭുതപ്പെടുത്തു ന്നൊന്നത്രേ ഈ ജനതയും. ഇവിടത്തെ ആളുകളെപ്പോലെ, ദൈനന്ദിന പ്രവൃത്തികളിൽ ഇത്രയേറെ യന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റൊരു ജനതയില്ല. എല്ലാം യന്ത്രംതന്നെ. മറ്റൊന്ന്; ലോകത്തിലുള്ള ജനങ്ങളുടെ ഇരുപതിലൊന്നു മാത്രമാണ് ഈ നാട്ടുകാർ: എന്നാൽ ലോകസമ്പ ത്തിൻെറ ആറിലൊരു ഭാഗമാണ് ഇവർക്കുള്ളത്. ഇവരുടെ സമ്പത്തിനും സുഖോപകരണങ്ങൾക്കും അതിരില്ല. എങ്കിലും ഇവിടെ എല്ലാറ്റിനും വലിയ വിലയാണ്. ജോലിക്കു കിട്ടുന്ന കൂലി ലോകത്തിലുള്ളതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉയർന്നതാണ്: എന്നിട്ടും, ജോലിക്കാരും ഉടമക്കാരും തമ്മി ലുള്ള ഇടച്ചിൽ ഇടമുറിയാതെ നടക്കുന്നു.

ലോകത്തിൽ മറ്റെങ്ങുമില്ല, അമേരിക്കയിലെപ്പോലെ സ്ത്രീകൾക്ക് ഇത്രയേറെ മാന്യത: അവർ എല്ലാം ക്രമേണ കയ്യടക്കയാണ്. അദ്ഭുത മെന്നു പറയട്ടെ, സംസ്കാരസമ്പന്നരായ സ്ത്രീകളുടെ സംഖ്യ അത്തരം പുരുഷന്മാരുടെ സംഖ്യയെക്കാൾ, വളരെയധികമാണ്. മേൽക്കിട പ്രതി ഭാശാലികൾ, സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ, പുരുഷന്മാരുടെ ഇടയിലാണ്. നമ്മുടെ ജാതിവ്യവസ്ഥക്കെതിരായി പാശ്ചാത്യരുടെ ആക്ഷേപം വലു താണെങ്കിലും, കൂടുതൽ മോശപ്പെട്ട ഒരു ജാതിവ്യവസ്ഥ അവർക്കുണ്ട് - പണം വരുത്തിവെക്കുന്ന ഒരു ജാതി. അമേരിക്കർ പറയുംപോലെ, സർവശക്തമായ ഡോളറിന് ഇവിടെ എന്തും ചെയ്യാം.

ലോകത്തിൽ മറ്റൊരു രാജ്യത്തുമില്ല ഇത്രയേറെ നിയമങ്ങൾ: മറ്റൊരി ടത്തും അവ ഇത്രയേറെ അനാദരിക്കപ്പെടുന്നുമില്ല. പാശ്ചാത്യരെയൊ ക്കെ അപേക്ഷിച്ച് സാധുക്കളായ നമ്മുടെ ഹിന്ദുക്കൾ, ആകെക്കൂടെ പറഞ്ഞാൽ, കൂടുതൽ സദാചാരനിഷ്ഠരാണ്. മതത്തിൽ അവരിവിടെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു കപടതയോ മൂഢഭക്തിയോ ആണ്. ശാന്തമായി ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് അന്ധവിശ്വാസജടിലമായ മതങ്ങളോട് അറപ്പാണ്. അവർ പുതിയ വെളിച്ചത്തിനുവേണ്ടി ഭാരതത്തിലേക്കു നോക്കുന്നു. എത്ര

---

1 1894 ജൂൺ 23-ാനു മൈസൂർ മഹാജാവിന് ഷിക്കാഗോവിൽനിന്ന് എഴുതിയത്.

ആർത്തിയോടെയാണ് പവിത്രമായ വേദങ്ങളിലുള്ള ഗംഭീരചിന്ത കളുടെ കണികകൾപോലും ഈ ദിക്കുകാർ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതെന്നു സ്വയം കാണാതെ തിരുമനസ്സിലേക്കു വിശ്വസിക്കാനാവില്ല. ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഭയങ്കരാക്രമണങ്ങൾകൊണ്ട് ഒരു തകരാറും വേദങ്ങൾക്കില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അവയെ വേദങ്ങൾ ചെറുക്കുകയും ചെയ്യും. ശൂന്യതയിൽനിന്നുള്ള വിശ്വോല്പത്തി: സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഒരാത്മാവ്: സ്വർഗ്ഗമെന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരു സിംഹാസനത്തിലിരിക്കുന്നവനും വൻകിട നിപീഡകനുമായ ഒരു ഈശ്വരൻ: നിത്യമായ നരകാഗ്നികൾ – ഇവയെപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഭ്യസ്തവിദ്യരെ മടുപ്പിച്ചിരിക്കയാണ്. മറിച്ച് സർഗ്ഗനിത്യത, ആത്മനിത്യത, ആത്മസ്ഥനായ ഈശ്വരൻ – ഇവയെപ്പറ്റി വേദങ്ങളിലുള്ള ഉദാരമായ ചിന്തകളെ ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ അവർ ഉൾക്കൊള്ളുകയുമാണ്. അമ്പതു കൊല്ലത്തിനകം, ലോകത്തിലെ അഭ്യസ്തവിദ്യരെല്ലാം ആത്മാവിന്റെയും സൃഷ്ടിയുടെയും നിത്യതയിലും, നമ്മുടെ ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടവും പൂർണ്ണവുമായ സ്വഭാവംതന്നെ ഈശ്വരൻ എന്ന വസ്തുതയിലും വിശ്വസിക്കും. ഇതൊക്കെയാണ് നമ്മുടെ വേദം പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾത്തന്നെ, ഇവിടത്തെ വിദ്യാസമ്പന്നരായ പുരോഹിതന്മാർ ബൈബിൾ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. എന്റെ നിഗമനമിതാണ്; അവർക്കു കുറേക്കൂടി ആദ്ധ്യാത്മികപരിഷ്കാരം വേണം: നമുക്കു ഭൗതികപരിഷ്കാരവും.

ഭാരതത്തിലെ തിന്മകളുടെയെല്ലാം ചുവടു പാവപ്പെട്ടവരുടെ നില ഒന്നുമാത്രം. പടിഞ്ഞാറുള്ള പാവങ്ങൾ ചെകുത്താന്മാർതന്നെ, അവരോടു തട്ടിച്ചുനോക്കിയാൽ നമ്മുടെ പാവങ്ങൾ 'മാലാഖ'മാരാണ്, അതിനാൽ നമ്മുടെ പാവങ്ങളെ ഉയർത്തുക അത്രമാത്രം സുകരവു മാണ്. നമ്മുടെ താഴ്ന്ന കൂട്ടർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യേണ്ട ഒരേ ഒരു സേവനം അവർക്കു വിദ്യാഭ്യാസം നല്കുകയാണ്: അവരുടെ നഷ്ടപ്പെട്ട വ്യക്തി ത്വം വികസിപ്പിക്കുക. നമ്മുടെ ജനസഞ്ചയും രാജാക്കന്മാരും ചേർന്നു ചെയ്യേണ്ട വമ്പിച്ച ജോലി ഇതാണ്. ഈ ഉന്നംവെച്ച് ഇതുവരെ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. ശതകങ്ങളായി പൗരോഹിത്യശക്തിയും വൈദേശികാക്രമ ണവും ചേർന്ന് നമ്മുടെ പാവങ്ങളെ ചവുട്ടിമെതിക്കയായിരുന്നു. ഭാര തത്തിലെ പാവങ്ങൾ, അവർ മനുഷ്യരാണെന്ന കഥപോലും ഒടുവിൽ മറന്നുപോയിരിക്കയാണ്. അവർക്ക് ആശയങ്ങൾ നല്കണം. ചുറ്റുമുള്ള ലോകത്തിൽ നടക്കുന്ന സംഗതികൾ കാണാൻ അവരുടെ കണ്ണു തുറക്കണം. അപ്പോൾ അവർ സ്വന്തം രക്ഷ സ്വയം നേടിക്കൊള്ളും. ഓരോ ജനതയും ഓരോ പുരുഷനും ഓരോ സ്ത്രീയും തനതു രക്ഷ പ്രയത്നിച്ചുനേടണം. അവർക്ക് ആശയങ്ങൾ നല്കുക – അവർക്കു വേണ്ടുന്ന സഹായം അതുമാത്രം: ശേഷമെല്ലാം, ഫലരൂപേണ, ഉണ്ടായി ക്കൊള്ളും. രാസക്രിയയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ഘടകങ്ങൾ ചേർത്തു വെയ്ക്കുക: മൂർത്തീകരണം പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾക്കൊത്തു നടന്നുകൊള്ളും. അവരുടെ തലയിൽ ആശയങ്ങൾ നിറയ്ക്കുക: ശേഷം

അവർതന്നെ ചെയ്തുകൊള്ളും. ഇതാണ് ഭാരതത്തിൽ ചെയ്യേണ്ട കാര്യം. ഇതെനിക്കു ഭാരതത്തിൽ നിറവേററാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊ ണ്ടാണ് ഞാൻ ഈ നാട്ടിലേക്കു വന്നത്. പാവങ്ങൾക്കു വിദ്യാഭ്യാസം നല്കുന്നതിലുള്ള വലിയ വൈഷമ്യം ഇതാണ്. ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും സൗജന്യവിദ്യാഭ്യാസം നല്കുന്ന ഓരോ വിദ്യാലയം തിരുമനസ്സു തുറപ്പി ക്കുന്നു എന്നു വന്നാലും, അതുകൊണ്ട് (വലിയ) നന്മയൊന്നും വരുകയില്ല. കാരണം, ഭാരതത്തിലെ കടുത്ത ദാരിദ്ര്യം. പാവപ്പെട്ട കുട്ടികൾ പിതാക്കന്മാരെ സഹായിക്കാൻ പാടത്തുപോകയോ മറ്റു തരത്തിൽ കാലക്ഷേപമാർഗ്ഗം തിരക്കയോ ആകും ചെയ്യുക: അല്ലാതെ പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ പോകയാവില്ല. മല മുഹമ്മദിൻെറ അടുക്കൽ വരു ന്നില്ലെങ്കിൽ, മുഹമ്മദു മലയിലേക്കു പോകണം. പാവപ്പെട്ട പയ്യന് വിദ്യാഭ്യാസം തേടി വരാൻ വയ്യെങ്കിൽ വിദ്യാഭ്യാസം അവനെ തിരക്കി ച്ചെല്ലണം. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഏകാഗ്രനിഷ്ഠയും ആത്മത്യാഗവുമുള്ള ആയിരമായിരം സന്ന്യാസിമാരുണ്ട് മതം പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഗ്രാമം തോറും നടക്കുന്നു: അവരിൽച്ചിലരെ മതേതരമായ അറിവു കൊടു ക്കുന്നവർകൂടിയായി സംഘടിപ്പിച്ചാൽ, ഓരോ ദിക്കിലും ചെന്ന്, വീടു തോറും നടന്ന്, മതം പ്രചരിപ്പിക്കമാത്രമല്ല, പഠിപ്പിക്കയും ചെയ്യും. ഇവരിൽ രണ്ടുപേർ വൈകുന്നേരം ഒരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു 'ക്യാമറ'യും ഭൂഗോളവും ഭൂപടങ്ങളും മറ്റും കൊണ്ടുചെന്നെന്നു വിചാരിക്കുക: ധാരാളം ജ്യോതിഃശാസ്ത്രവും ഭൂമിശാസ്ത്രവും അറിവില്ലാത്തവർക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കാം. പല ജനതകളെപ്പറ്റിയുള്ള കഥകൾ പറഞ്ഞ് ഒരായുഷ്കാലം മുഴുവൻകൊണ്ടു പുസ്തകങ്ങളിലൂടെ കിട്ടാവുന്നതിൻെറ നൂറുമടങ്ങ് അറിവ്, പാവങ്ങൾക്കു ചെവിയിലൂടെ നല്കാൻ കഴിയും. ഇതിന്നായി ഒരു സംഘടന വേണം. എന്നുവെച്ചാൽ പണം വേണമെ ന്നർത്ഥം. ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാൻ ഭാരതത്തിൽ വേണ്ടത്ര ആളുകളുണ്ട്: പക്ഷേ, കഷ്ടം, അവർക്കു പണമില്ല. ഒരു ചക്രം കറക്കി വിടുക വളരെ വിഷമമുള്ള കാര്യമാണ്: പക്ഷേ, ഒരിക്കൽ കറക്കിവിട്ടാൽ, കൂടുതൽ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ അതു ചലിച്ചുകൊണ്ടി രിക്കും. എൻെറ നാട്ടിൽ സഹായം തേടുകയും ധനികരുടെ സഹാനു ഭൂതി നേടുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം, ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ തുണയോടുകൂടി ഈ നാട്ടിലെത്തി. ഭാരതത്തിലെ പാവങ്ങൾ മരിക്കട്ടെ, ജീവിക്കട്ടെ, അമേരിക്കർക്ക് അതിൽ ഒട്ടും വക വെയ്പ്പില്ല. എന്തിനവർ വകവെയ്ക്കണം? നമ്മുടെ സ്വന്തം ആളുകൾ തന്നെ തനതു സ്വാർത്ഥമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും വകവെയ്ക്കുന്നവരല്ലല്ലോ.

ഉദാരനായ രാജൻ, ഈ ജീവിതം ഹ്രസ്വമാണ്. ലോകത്തിലെ പൊള്ളത്തരങ്ങൾ പെട്ടെന്നു മങ്ങിമറയും: മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി ജീവി ക്കുന്നവർമാത്രമേ ജീവിക്കുന്നവരായുള്ളു. ശേഷമുള്ളവർ ജീവി ച്ചിരിക്കയല്ല, മരിച്ചിരിക്കയാണ്. അങ്ങയെപ്പോലെ, ഉത്കൃഷ്ടനും ഉദാര ചിത്തനും രാജവംശ്യനുമായ ഒരു ഭാരതീയന്നു ഭാരതത്തെ വീണ്ടും തൻകാലിൽ നിർത്തുന്നതിൽ വളരെയൊക്കെ ചെയ്യാൻ കഴിയും: അങ്ങ

നെ, വരാനിരിക്കുന്ന തലമുറകൾക്ക് ആരാദ്ധ്യമാവുന്ന ഒരു പേര് അവശേഷിപ്പിക്കുവാനും സാധിക്കും.

ഭഗവാൻ അങ്ങയുടെ ഉദാരഹൃദയത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ കഷ്ടപ്പെടുന്നവരും അജ്ഞരുമായ ദശലക്ഷങ്ങളുടെ നേരെ അനുകമ്പയുള വാക്കട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു –

വിവേകാനന്ദൻ

***

6

കൽക്കത്തെയിലെ അനുമോദനപത്രികക്കു മറുപടി[1]

ഈ അടുത്ത കാലത്തു കൽക്കത്താ ടൗൺഹാളിൽ ചേർന്ന സമ്മേളനത്തിൽ അംഗീകരിച്ച പ്രമേയങ്ങളും എൻെറ കൂട്ടുപൗരന്മാർ അയച്ചുതന്ന സ്നേഹസമ്പന്നമായ സന്ദേശവും കൈപ്പറ്റി.

ശ്രീമാൻ, എൻെറ എളിയ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അങ്ങയുടെ അനുമോദനത്തിന് ഏറ്റവും അകൈതവമായ കൃതജ്ഞത കൈക്കൊള്ളുക.

ഒരു വ്യക്തിക്കോ ജനതയ്ക്കോ മറ്റുള്ളവരോടു സമ്പർക്കം പുലർത്താതെ ജീവിക്കാവതല്ലെന്നാണ് എൻെറ പൂർണ്ണവിശ്വാസം. മഹത്ത്വം, നയം, പവിത്രത എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള തെറ്റായ ആശയങ്ങളുടെ പേരിൽ അത്തരം സമാരംഭമുണ്ടായാപ്പോഴെല്ലാം ബഹിഷ്കർത്താ ക്കൾക്കു നേരിട്ട അനുഭവം ദുരന്തമായിരുന്നുതാനും.

എൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഭാരതത്തിൻെറ അധഃപതനത്തിൻെറ തരംതാഴ്ചയുടെയും വമ്പിച്ച ഒറ്റക്കാരണം, ജനതയ്ക്കു ചൂഴെ കീഴ്നടപടികളുടേതായ കോട്ട കെട്ടിയുയർത്തിയതാണ്. ഈ കോട്ടയുടെ അടിസ്ഥാനം പരദ്വേഷമായിരുന്നു. പഴയ കാലത്ത് ഇതിൻെറ ഉന്നം, ചുറ്റുപാടുമുള്ള ബൗദ്ധജനതകളുമായി ഹിന്ദുക്കളെ സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെടുത്താതിരിക്കലുമായിരുന്നു.

അതിൻെറമേൽ പ്രാചീനവും അർവ്വാചീനവുമായ വിതണ്ഡാവാതം ഏതു തിരശ്ശീല ചാർത്തിയാലും അവശ്യംഭാവിയായ ഫലമിതാണ്; പ്രാചീനവംശങ്ങളുടെ മുന്നണിയിൽനിന്ന വംശം ഇന്നിതാ ജനതകളുടെ ഇടയിൽ ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലായിരിക്കുന്നു, പരിഹാസ്യമായിരിക്കുന്നു. ആർക്കും വയ്യ സ്വയം തരംതാഴാതെ മറ്റൊരുവനെ ദ്വേഷിക്കുക എന്ന സദാചാരനിയമം ഇവിടെ സാധൂകരിക്കപ്പെടുന്നു. നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ ഇദംപ്രഥമമായി കണ്ടുപിടിച്ചു വിവേചിച്ച ആ നിയമത്തിൻെറ നിഷേധത്തിനുള്ള സാധനപാഠങ്ങളായിരിക്കയാണ് നാം.

കൊടുക്കയും കൊള്ളുകയും ചെയ്ക – ഇതാണു നിയമം. ഭാരതം സ്വയം ഉയരാൻ കൊതിക്കുന്നെങ്കിൽ, ഭാരതീയങ്ങളായ നിധികൾ വെളിയിലെടുത്തു ഭൂമുഖത്തുള്ള ജനതകളുടെ ഇടയിൽ വിതറുക ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരാവശ്യമാണ്. പകരം മറ്റുള്ളവർക്കു തരാനുള്ളതു കൈക്കൊള്ളാൻ ഭാരതം തയ്യാറുമാകണം. വികാസമാണ് ജീവിതം, ഹ്രാസം മരണവും, സ്നേഹമാണ് ജീവിതം, ദ്വേഷം മരണവും. അന്യ

1 വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ പടിഞ്ഞാറു ചെയ്ത ജോലി അഭിനന്ദിക്കാൻ കൽക്കത്താ ടൗൺഹാളിൽ ചേർന്ന പൊതുസമ്മേളനത്തിൻെറ അദ്ധ്യക്ഷന്, 1894 നവംബർ 18–ാംനു ന്യൂയോർക്കിൽനിന്ന് എഴുതിയ കത്ത്.

വംശങ്ങളെ ദ്വേഷിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ നാം മരിക്കാനും തുടങ്ങി. ജീവിതമാകുന്ന വികാസത്തിലേക്കു മടങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ മരണം തടയാൻ ഒന്നിനും കഴിയില്ലതാനും.

അതിനാൽ, നാം ലോകത്തുള്ള എല്ലാ ജനതകളോടും ചേർന്നു കഴിയണം. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുടെയും സ്വാർത്ഥത്തിൻെറയും ഭാണ്ഡ ങ്ങളായ നൂറുനൂറാളുകളെക്കാൾ വിദേശങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഓരോ ഹിന്ദുവും സ്വരാജ്യത്തിനു കൂടുതൽ നന്മ ചെയ്യുന്നു. ആദ്യം പറഞ്ഞ വരുടെ ഒരേയൊരു ജീവിതലക്ഷ്യം വൈക്കോൽക്കൂട്ടിലെ പട്ടിയുടേ താണുതാനും. പടിഞ്ഞാറൻജനതകൾ ഉയർത്തിയിട്ടുള്ള അദ്ഭുതങ്ങ ളായ ജനതാജീവിതസൗധങ്ങളുടെ ദൃഢസ്തംഭങ്ങൾ അവരുടെ സ്വഭാവ മാണ്. അത്തരക്കാരെ ധാരാളമായി ഉളവാക്കുന്നതുവരെ ഈ ശക്തി ക്കോ ആ ശക്തിക്കോ എതിരായി മുറുമുറുക്കുന്നതു വെറുതെയാണു താനും.

മറ്റുള്ളവർക്ക് സ്വതന്ത്ര്യം കൊടുക്കാത്തവരാരാനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തി ന്നർഹരാണോ? നമുക്കു ശാന്തമായി ആണത്തത്തോടുകൂടി പണിയെ ടുക്കാം. വ്യർത്ഥമായ മറുമുറുപ്പുകളിലും തട്ടിക്കയറ്റങ്ങളിലുമായി നമ്മു ടെ വീര്യം വ്യയപ്പെടുത്തരുത്. ഒരുവനും അവൻ ശരിയായർഹിക്കു ന്നതു കൊടുക്കാതെ കഴിക്കാൻ ലോകത്തിലൊരു ശക്തിക്കും കഴിവി ല്ലെന്നാണ് എന്നെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുള്ള വിശ്വാസം. കഴിഞ്ഞ കാല ങ്ങൾ വലുതുതന്നെയായിരുന്നു, തീർച്ച. എന്നാൽ എൻെറ ഉള്ളഴിഞ്ഞ വിശ്വാസം വരാൻപോകുന്ന കാലങ്ങൾ കൂടുതൽ മഹനീയമാകു മെന്നത്രേ.

പരിശുദ്ധിയിലും ക്ഷാന്തിയിലും സ്ഥിരശ്രമത്തിലും നിന്നു തെറ്റാതെ, ശങ്കരൻ നമ്മെ കാത്തുരക്ഷിക്കട്ടെ!

***

7

എൻെറ ചുണക്കുട്ടന്മാർക്ക്[1]

സംഘടനാജോലിയിൽ മുന്നേറുക. സ്നേഹം, നിഷ്കളങ്കത, ക്ഷമ – ഇവയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും വേണ്ട. വളർച്ച, അതായത് വികാസം, അതാ യത് സ്നേഹം അല്ലാതെ മറ്റെന്താണ് ജീവിതം? അതിനാൽ, സ്നേഹമെല്ലാം ജീവിതംതന്നെ. ജീവിതത്തിൻെറ ഒരേയൊരു നിയമമാണ് സ്നേഹം. സ്വർത്ഥതയൊക്കെ മരണമാണ്. ഇപ്പുറത്തും അപ്പുറത്തും ഇതു നേരു മാണ്. നന്മ ചെയ്യുകയത്രേ ജീവിതം: അന്യർക്കു നന്മ ചെയ്യാതിരി ക്കുക മരണവും. നിങ്ങൾ കാണുന്ന മനുഷ്യമൃഗങ്ങളിൽ തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും മരിച്ചവരത്രേ, പ്രേതങ്ങളത്രേ: കാരണം, കുട്ടികളേ, സ്നേഹി ക്കാത്തവരാരും ജീവിക്കുന്നവരല്ല. കുഞ്ഞുങ്ങളേ, അലിയട്ടെ, ഹൃദയ മലിയട്ടെ, പാവങ്ങൾക്കും അറിവില്ലാത്തവർക്കും ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ട വർക്കുംവേണ്ടി ഹൃദയമലിയട്ടെ. തുടിപ്പുകൾ നിലയ്ക്കുംവരെ, തല ചുറ്റുംവരെ, ഭ്രാന്തു പിടിപെടുമെന്നു തോന്നുംവരെ, ഹൃദയമലിയണം. അപ്പോൾ ഭഗവത്പാദങ്ങളിൽ ആത്മവർഷം ചെയ്യുക. അപ്പോൾ ശക്തി യും സഹായവും അടങ്ങാത്ത വീര്യവും വന്നുചേരും. കഴിഞ്ഞ പത്തു കൊല്ലക്കാലം എൻെറ മുദ്രാവാക്യം പോരാടുക, പോരാടുക എന്നായി രുന്നു. ഇന്നും ഞാൻ പറയുന്നു; ''പോരാടുക.'' എല്ലാം ഇരുളായിരുന്ന പ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു, ''പോരാടുക'' എന്ന്. വെളിച്ചം വീശിവരു മ്പോഴും ഞാൻ പറയുന്നു, ''പോരാടുക'' എന്ന്. കുഞ്ഞുങ്ങളേ, ഭയപ്പെടരുത്. താരകിതമായ ഈ നഭസ്സിലേക്ക്, അതു നിങ്ങളെ ഞെരി ച്ചേക്കുമെന്ന ആശങ്കയോടുകൂടി നോക്കാതിരിക്കുക. കുറേ മണിക്കൂറു കൾ ചെല്ലുമ്പോൾ അതു മുഴുവൻ നിങ്ങളുടെ കാൽച്ചോട്ടിലാകും. കാത്തിരിക്കൂ. പണംകൊണ്ടു കൃതമൊന്നുമില്ല: പേരുകൊണ്ടുമില്ല. പെരുമകൊണ്ടു കൃതമൊന്നുമില്ല: പഠിപ്പുകൊണ്ടുമില്ല. സ്നേഹംകൊണ്ടാ ണ് കൃതം. ഉറച്ച പാറപോലുള്ള തടസ്സങ്ങളെ തകർത്തു മുന്നേറുന്ന താണ് സ്വഭാവം.

നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള പ്രശ്നമിതാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാതെ വളർച്ച യൊന്നും സാദ്ധ്യമല്ല. നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ മതചിന്തയെ മോചിപ്പിച്ചു. നമ്മുടെ മതം അദ്ഭുതാവഹമാണുതാനും. എന്നാൽ സമുദായത്തിൻെറ കാലിൽ അവർ കനത്ത ചങ്ങലയിട്ടു. ഒരു വാക്കിൽ പറഞ്ഞാൽ, നമ്മുടെ സമുദായം ഞെട്ടിപ്പിക്കുന്നൊന്നാണ്, ചെകുത്താൻെറ സൃഷ്ടി യാണ്. പടിഞ്ഞാറ്, സമുദായം എന്നും സ്വതന്ത്രമായിരുന്നു. അവരെ നോക്കുക. പക്ഷേ, അവരുടെ മതത്തെയും നോക്കിക്കാണുക.

---

1 1894 നവംബർ 19–ാംനു ന്യൂയോർക്കിൽനിന്നെഴുതിയത്.

വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ട ഒന്നാമത്തെ വ്യവസ്ഥ സ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. മനു ഷ്യന്നു ചിന്തിക്കുവാനും സംസാരിക്കുവാനും സ്വാതന്ത്ര്യം വേണ്ടതു പോലെതന്നെ, ഭക്ഷണത്തിലും വസ്ത്രധാരണത്തിലും വിവാഹത്തിലും വേണം സ്വാതന്ത്ര്യം: അവൻ മറ്റുള്ളവരെ ഉപദ്രവിക്കരുതെന്നുമാത്രം.

ഭൗതികപരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റി നാം വിഡ്ഢികളെപ്പോലെയാണ് സംസാരിക്കുന്നത്. മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം പുളിക്കുന്നു. ആവക വിഡ്ഢിത്ത മൊക്കെ ശരിയാണെന്നു വെയ്ക്കുക. ആകെക്കൂടി ഭാരതത്തിൽ സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരുമായി ഒരു ലക്ഷംപേർക്ക് തനി ആദ്ധ്യാത്മികത യുണ്ടെന്നു കരുതുക. ഇവരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികതയ്ക്കുവേണ്ടി മുപ്പതു കോടി ആളുകൾ ബർബരതയിലും പട്ടിണിയിലും മുഴകണമോ? ഒരുവ നെങ്കിലും പട്ടിണികിടക്കുന്നതെന്തിന്? മുഹമ്മദീയർക്ക് ഹിന്ദുക്കളെ കീഴടക്കാൻ കഴിഞ്ഞതെങ്ങനെ? ഭൗതികപരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റി ഹിന്ദു ക്കൾക്കുണ്ടായിരുന്ന അറിവുകേടാണ് അതിനു വഴി തെളിച്ചത്. തയ്യൽ ക്കാരൻ തയ്യാറാക്കുന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കാൻ മുഹമ്മദീയർപോലും ഹിന്ദുക്കളെ പഠിപ്പിച്ചു. തെരുവിലെ പൂഴി കലരാതെ വൃത്തിയായി ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ ഹിന്ദുക്കൾ മുഹമ്മദീയരിൽനിന്നു പഠിച്ചിരുന്നെ ങ്കിൽ! പാവങ്ങൾക്കു ജോലിയുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാൻ ഭൗതികപരി ഷ്കാരം പോരാ, ധാരാളിത്തംപോലും, ആവശ്യമാണ്. ഭക്ഷണം! ഭക്ഷ ണം! എനിക്ക് ഇവിടെ ഭക്ഷണം നല്കാൻ കഴിയാത്ത ഒരീശ്വരൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിത്യാനന്ദം നല്കുമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല! ഫൂ! ഭാരതത്തെ ഉയർത്തണം: പാവങ്ങൾക്കു തീറ്റി വേണം: വിദ്യാഭ്യാസം പരക്കണം. പൗരോഹിത്യമെന്ന കെടുതിയെ തുടച്ചുമാറ്റണം. പൗരോഹി ത്യമില്ലെങ്കിൽ സാമുദായികപീഡനവുമില്ല. കൂടുതൽ ഭക്ഷണമുണ്ടാ യാൽ കൂടുതൽ സന്ദർഭവും എല്ലാവർക്കുമുണ്ടാകും. ചെറുപ്പക്കാരായ നമ്മുടെ വിഡ്ഢികൾ ഇംഗ്ലീഷുകാരിൽനിന്ന് കൂടുതൽ പ്രഭാവം കൈയ്ക്കലാക്കാൻ സമ്മേളനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാർ ചിരിക്കമാത്രമാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യംകൊടുക്കാൻ തയ്യാറല്ലാത്ത ആർക്കും അതിന്നർഹതയില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരിൽനിന്ന് പ്രാഭവമെല്ലാം നിങ്ങളിലേക്കു പകർന്നെന്നുവെയ്ക്കുക. പിന്നെ, അപ്പോഴത്തെ പ്രഭാവക്കാർ ജന ങ്ങളെ അമർത്തിവെയ്ക്കാം: ഇവർക്കു പ്രാഭവമൊട്ടു നല്കുകയുമില്ല.

ഇതു നേടേണ്ടതു പതുക്കെയാണ്: നമ്മുടെ മതത്തിൽ ഊന്നി നിന്നുകൊണ്ടാണ്: സമുദായത്തിനു സ്വാതന്ത്ര്യമനുവദിച്ചുകൊടു ത്തിട്ടാണ്. പഴയ മതത്തിൽനിന്നു പൗരോഹിത്യം പിഴുതെടുക്കുക. അപ്പോൾ ലോകത്തിൽവെച്ച് ഏറ്റവും നല്ല മതമാണ് നിങ്ങൾക്കു കിട്ടുക. ഞാൻ പറയുന്നത് മനസ്സിലാകുന്നോ? ഭാരതത്തിൻേറതായ മതം വെച്ചുകൊണ്ട് യൂറോപ്പിലേതുപോലുള്ള ഒരു സമുദായം പടു ത്തെടുക്കാമോ? എടുക്കാമെന്നും എടുക്കണമെന്നുമാണ് എൻേറ വിശ്വാസം.

മദ്ധ്യഭാരതത്തിലൊരിടത്തു കുടിപാർപ്പു തുടങ്ങുകയെന്നതത്രേ മികവുറ്റ

പദ്ധതി. അവിടെ നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾക്കൊത്തു സ്വതന്ത്രമ യായി ജീവിക്കാം. അപ്പോൾ ഉജ്ജീവകമായ സ്വല്പം വല്ലതുംകൊണ്ട് എല്ലാം ഉജ്ജീവിതമാകും. ഇതിനിടയിൽ, ഒരു കേന്ദ്രമെന്നോണം ഒരു സംഘടനയുണ്ടാക്കുക. അതു ഭാരതത്തിൽ നീളെ ശാഖോപശാഖ കളായി പന്തലിക്കണം. ഇപ്പോൾ മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുടങ്ങിയാൽ മതി. തീവ്രമായ സാമുദായികപരിഷ്കാരങ്ങളൊന്നും ഇപ്പോൾ പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ട. മൂർഖമായ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെയൊന്നും പിൻതാങ്ങരുതെന്നുമാത്രം. എല്ലാവർക്കും മോക്ഷവും സമത്വവുമു ണ്ടെന്ന ആ പഴയ അടിസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ സമുദായത്തെ പുനർജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. ശങ്കരാചാര്യർ, രാമാനുജൻ, ചൈത ന്യൻ തുടങ്ങിയ പഴയ ആചാര്യന്മാർതന്നെ ഒരുക്കിയതാണീ അടിത്തറ.

തീ കൂട്ടി, എങ്ങും പരത്തുക. പ്രവൃത്തി, പ്രവൃത്തി. നയി ക്കുമ്പോൾത്തന്നെ കിങ്കരനുമാകണം: നിഃസ്വാർത്ഥനാകണം: മറ്റൊരു സ്നേഹിതനെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സ്നേഹിതന്റെയും വാക്കുകൾ ഗൂഢമായി ചെവിക്കൊള്ളരുത്. അതിരറ്റ ക്ഷമ വേണം: അപ്പോൾ സാഫല്യം നിങ്ങളുടേതുതന്നെ.

പക്ഷേ, ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം; അമേരിക്കർ പറയുംപോലെ, ഒരുത്തന്റേയുംമേൽ 'അധികാരം നടത്താൻ' നോക്കരുത്. എപ്പോഴും ഞാൻ നിങ്ങളുടെപേർക്ക് എഴുത്തയയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് എന്റെ മറ്റു സ്നേഹിതന്മാരുടെമേൽ സ്വന്തം മേന്മ കാട്ടാൻ മുതിരരുത്. അത്തര മൊരു വിഡ്ഢിയല്ല നിങ്ങളെന്ന് എനിക്കറിയാം. എങ്കിലും മുന്നറിവു നല്കേണ്ടത് എന്റെ ചുമതലയാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. എല്ലാ സംഘടനകളെയും തുലയ്ക്കുന്നതിതാണ്. പ്രവർത്തിക്കുക, പ്രവർത്തി ക്കുക: കാരണം, മറ്റുള്ളവരുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിമാത്രം പ്രവർത്തിക്ക ലാണ് ജീവിതം.

കപടത ഒട്ടുമരുത്: ജെസ്സൂട്ടുമുറകൾ * അരുത്: ചീത്തത്തം ഒന്നുമരുത് – ഇതാണെന്റെ ആഗ്രഹം. ഈശ്വരനെയാണ് ഞാൻ എന്നുമാശ്രയി ച്ചിട്ടുള്ളത്. പേരിനും പെരുമയ്ക്കും വേണ്ടിയോ, നന്മ ചെയ്യുവാൻ വേണ്ടിപ്പോലുമോ, ജസ്സൂട്ടുമുറകളെടുത്തു മനഃസാക്ഷിക്കു മലിനത പറ്റാതെ എനിക്കു മരിക്കണം. ദുരാചാരത്തിന്റെ ലാഞ്ഛനപോലു മരുത്: ദുർനയവുമരുത്. അതു ചീത്തയാണ്.

ചാഞ്ചല്യമരുത്: രഹസ്യവൃത്തങ്ങളിലുള്ള ദുർന്നടത്തകളുമരുത്: ഗൂഢമായ വഞ്ചനയുമരുത്: മുക്കിലും മൂലയിലുംവെച്ച് ഒന്നും ചെയ്യ രുത്. ഗുരുപ്രീതിക്കു സവിശേഷപാത്രമാകുക, അതൊന്നുംവേണ്ട: ഗുരു തന്നെ വേണ്ടെന്നുവെയ്ക്കുക. മുന്നേറുക, ചുണക്കുട്ടികളേ, പണം ഉണ്ടെങ്കിലും ശരി: ഇല്ലെങ്കിലും ശരി: സ്നേഹം നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ? ഈശ്വരൻ നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ? മുന്നോട്ട്, വിടവു നികത്താൻ മുന്നോട്ടു: നിങ്ങളെ ആർക്കും തടയാനാവില്ല.

* Jesuitism വഞ്ചന

എന്തൊരസംബന്ധം! ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘടനയുടെ മാസികകൾ പറയുന്നുപോലും, അവർ എൻെറ സാഫല്യത്തിനുവേണ്ടി വഴിതെളിച്ചു എന്ന്! നേരുതന്നെ!! ശുദ്ധവിഡ്ഢിത്തം. ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘക്കാർ വഴി തെളിച്ചു!

സൂക്ഷിക്കണം. നേരല്ലാത്തതിനെക്കുറിച്ചെല്ലാം സൂക്ഷ്മത വേണം. സത്യത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുക: അപ്പോൾ നാം ജയിക്കും. ഒരുപക്ഷേ പതുക്കെയാകും. എങ്കിലും അതു തീർച്ചയാണ്. ഞാനില്ലെങ്കിലെ ന്നോണം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക. മുഴുവൻ പ്രവൃത്തിയും നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനെമാത്രം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന മട്ടിൽ പ്രവർത്തിക്കുക. അമ്പതു ശതകങ്ങൾ നിങ്ങളെ ഉറ്റുനോക്കുകയാണ്: ഭാരതത്തിൻെറ ഭാവി നിങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കയാണ്. പ്രവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക. എനിക്ക് എപ്പോൾ വന്നുചേരാൻ കഴിയുമെന്ന് തിട്ട മില്ല. പ്രവർത്തനത്തിൻെറ വലിയ ഒരു മണ്ഡലമാണിത്. ഭാരതത്തിൽ ഏറിയാൽ ചെയ്യുന്നതു പ്രശംസിക്കയാണ്. ഒറ്റ സെൻറ്* പോലും ഒന്നിനുവേണ്ടിയും കൊടുക്കില്ല. അതവർക്ക് എവിടെ കിട്ടാനാണ്? അവർ സ്വയം യാചകരാണ്. പിന്നെ, കഴിഞ്ഞ രണ്ടായിരമോ അതിലധികമോ കൊല്ലമായി, പൊതുനന്മയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിവില്ലാതായുമിരിക്കുന്നു. ജനത, പൊതുജനം തുടങ്ങിയ ആശയങ്ങൾ ഇപ്പോഴാണ് അവർ ഗ്രഹിച്ചുവരുന്നത്. അതിനാൽ, ഞാൻ അവരെ പഴിക്കുന്നില്ല.

നിങ്ങൾക്കൊക്കെ മംഗളങ്ങൾ.

***

---

* 100 സെൻറ് = 1 ഡോളർ.

8

ഭാരതത്തിന് ഒരു പ്രവർത്തനപദ്ധതി[1]

സ്നേഹവും കൃതജ്ഞതയും വിശ്വാസവും നിറഞ്ഞ ഹൃദയത്തോടു കൂടിയാണ് ഞാൻ നിങ്ങൾക്കെഴുതാൻ പേനയെടുക്കുന്നത്. എൻെറ ജീവിതത്തിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളവരിൽവെച്ച് വിശ്വാസത്തികവുള്ള ചുരുക്കം ചിലരിലൊരാളാണ് നിങ്ങളെന്ന് ഒന്നാമതായി നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. വികാരത്തിൻെറയും വിജ്ഞാനത്തിൻെറയും ഒരദ്ഭുതസമ്മേളനം നിങ്ങൾ സർവ്വാത്മനാ സ്വായത്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്: ഒപ്പം, ആശയങ്ങളെ യഥാർത്ഥീകരിക്കുവാനുള്ള പ്രായോഗികസാമർ ത്ഥ്യവും.

ഭാരതത്തിൽ തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള ജോലി വേണ്ടതുപോലായിട്ടുണ്ട്. അതങ്ങനെ തുടർന്നാൽമാത്രം പോരാ: കവിഞ്ഞ വീര്യത്തോടുകൂടി മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുകകൂടി വേണം. ഇപ്പോഴല്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ ഒരിക്കലും അതിനു സമയം കിട്ടില്ല: വിശാലവും വിദൂരവുമായ മട്ടിൽ, എല്ലാമൊന്നു നോക്കിക്കണ്ടതിനുശേഷം, താഴെ ചേർക്കുന്ന പദ്ധതിയി ലാണ് എൻെറ മനസ്സ് ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നത്. ഒന്നാമത് മദ്രാസിൽ ഒരു ഈശ്വരവിജ്ഞാനമഹാവിദ്യാലയം (Theological College) തുറക്കു ന്നതു നന്നാവും. അതിൻെറ പ്രവർത്തനമണ്ഡലം ക്രമേണ വികസിപ്പി ക്കണം. ഉദ്ദേശ്യം, വേദങ്ങളെയും ഭാഷ്യങ്ങളെയും ദർശനങ്ങളെയും ലോകത്തുള്ള മറ്റു മതങ്ങളെയുംപറ്റി ചെറുപ്പക്കാർക്കു തികഞ്ഞൊരു വിദ്യാഭ്യാസം നല്കുക: ഇതോടൊപ്പം, ഈ മഹാവിദ്യാലയത്തിൻെറ നാവെന്ന നിലയിൽ, ദേശഭാഷയിലും ഇംഗ്ലീഷിലുമായി ഓരോ പത്രം തുടങ്ങുകയും വേണം.

ഇതാണ് ഒന്നാമത്തെ ചുവടുവെയ്പ്. ചെറിയ തുടക്കങ്ങളിൽ നിന്നാണ് വലിയ കാര്യങ്ങൾ രൂപംകൊള്ളുക. ജീവിതത്തിൻെറ പ്രാചീ നവും അർവാചീനവുമായ വശങ്ങൾ സബഹുമാനം മനസ്സിലാക്കി വരുന്ന മദ്രാസ് ഇപ്പോൾ ഒരു സുവർണ്ണമദ്ധ്യമമാർഗ്ഗം സ്വീകരിച്ചിരി ക്കയാണ്.

സമുദായത്തെ പൂർണ്ണമായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന കാര്യ ത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ അഭ്യസ്തവിദ്യരോട് എനിക്കു തികച്ചും യോജി പ്പാണുള്ളത്. പക്ഷേ അതെങ്ങനെ ചെയ്യണം? പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ വിനാശകമായ പദ്ധതികളെല്ലാം പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്. എൻെറ പദ്ധതിയിതാ; കഴിഞ്ഞ കാലത്തു നാം തീരെ മോശക്കാരല്ലായിരുന്നു, തീർച്ച. നമ്മുടെ സമുദായം ചീത്തയല്ല: മറിച്ച് നല്ലതാണ്: കുറേക്കൂടി മെച്ചപ്പെടണമെന്നാണ് എൻെറ ആഗ്രഹമെന്നുമാത്രം. തെറ്റിൽനിന്നു ശരിയിലേക്കല്ല, ചീത്തയിൽനിന്നു നല്ലതിലേക്കല്ല, പിന്നെയോ ശരിയിൽ നിന്നു കൂടുതൽ ഉയർന്ന ശരിയിലേക്ക്: നല്ലതിൽനിന്നു കൂടുതൽ ഉയർന്ന, ഏറ്റവുമുയർന്ന,

1 1895 ജനുവരി 3-ന ഒരു വിശിഷ്ടഭാരതീയന് എഴുതിയത്.

നല്ലതിലേക്ക്. എൻെറ നാട്ടുകാരോടു ഞാൻ പറയുന്നു; നിങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്, ഇത്രത്തോളം, നന്നുതന്നെ: ഇപ്പോ ഴിതാ, കൂടുതൽ നന്നായി ചെയ്യാനുള്ള കാലമാണ്.

ജാതികാര്യംതന്നെ എടുക്കുക. സംസ്കൃതത്തിൽ ജാതി, അതായത് വർഗ്ഗം, ഇതാണ് സൃഷ്ടിയെപ്പറ്റിയുള്ള ആദ്യത്തെ ആശയംതന്നെ. വിചിത്രത, അതായത് ജാതി, ഇതുതന്നെയാണ് സൃഷ്ടി. ''ഞാൻ ഒന്നാണ്: ഞാൻ പലതായിത്തീരുന്നു'' (വേദങ്ങളിൽ പലേടത്തും). സൃഷ്ടിക്കു മുമ്പ് ഏകത്വം. വൈചിത്ര്യമാണ് സൃഷ്ടി. ഈ വൈചിത്ര്യം നിലച്ചാൽ, സൃഷ്ടി നശിക്കും. ഏതെങ്കിലും വർഗ്ഗം വീര്യവത്തും സക്രിയവുമായിരിക്കുന്നിടത്തോളം, അതു വൈചിത്ര്യങ്ങൾ ഉളവാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും. വൈചിത്ര്യങ്ങൾ ഉളവാക്കാതിരുന്നാൽ, അഥവാ അതു വിഘ്നപ്പെട്ടാൽ, ആ വർഗ്ഗം മൃതിപ്പെടുന്നു. ജാതിയുടെ തുടക്കത്തിലുള്ള ആശയം, സ്വന്തം പ്രകൃതിയെ, ജാതിയെ, ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ വ്യക്തിക്കുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യംതന്നെയായിരുന്നു. അങ്ങനെ ബഹുസഹസ്രം വർഷങ്ങൾ അതു നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റവും അർവാചീനമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽപ്പോലും മിശ്രഭോജനം നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല: കൂടുതൽ പഴക്കമുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ മിശ്രവിവാഹവും നിഷിദ്ധമല്ല. പിന്നെ ഭാരതത്തിൻെറ അധഃപതനത്തിന്നുള്ള കാരണമെന്ത്? ജാതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ആശയം കൈവെടിഞ്ഞതുതന്നെ. ഗീത പറയുംപോലെ, ജാതി നശിച്ചാൽ ലോകമേ നശിക്കും.[1] ഈ വൈചിത്ര്യങ്ങളെല്ലാം നിലച്ചാൽ ലോകം നശിക്കുമെന്ന് ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നില്ലേ? ഇന്നത്തെ ജാതിയല്ല നേരായ ജാതി. ഇന്നത്തെ ജാതി പുരോഗതിക്കു പ്രതിബന്ധമാണ്. ജാതിയുടെ, എന്നുവെച്ചാൽ വൈചിത്ര്യത്തിൻെറ, സ്വതന്ത്രമായ പ്രവർ ത്തനത്തെ അതു മുടക്കിയിരിക്കുന്നു. ഉറച്ചു കട്ടപിടിച്ച കീഴ്‌വഴക്കമോ വിശേഷാവകാശമോ, ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിൽ ജന്മനാ ഉള്ള ജാതിയോ (തനി)ജാതിയുടെ പ്രഭാവത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. വിപുലമായ ഈ വൈചിത്ര്യമുളവാക്കാൻ ഒരു ജനതയ്ക്കു കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ, ആ ജനത അറ്റുപോകതന്നെ വേണം. അതിനാൽ, എൻെറ നാട്ടുകാരേ, എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാനുള്ളതിതാണ്; ജാതിയെ വിഘ്നപ്പെടുത്തുകയും നശിപ്പിക്കയും ചെയ്തതുകൊണ്ടാണ് ഭാരതം അധഃപതിച്ചത്. മരവിച്ചുപോയ അഭിജാതവർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം, മാന്യതക ളൊത്ത വർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം, ജാതിക്കു കിട്ടുന്ന പ്രഹരമാണ്, ജാതിവിരുദ്ധ മാണ്. ജാതിക്ക് അതിൻെറതായ പ്രഭാവം കൈവരട്ടെ. ജാതിക്കു നേരി ടേണ്ടുന്ന പ്രതിബന്ധമെല്ലാം തകർക്കുക: നാം ഉയരും. യൂറോപ്പിലേക്കു നോക്കൂ. യൂറോപ്പ് ജാതിക്കു സ്വതന്ത്രമായ വിഹാരമനുവദിച്ചപ്പോൾ, വ്യക്തികളെ തടുത്തുനിർത്തിയ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ഒട്ടുമിക്കതും തട്ടി നീക്കിയപ്പോൾ, ഓരോരുത്തന്നും അവനവൻെറ ജാതി

1 ഉത്സാദ്യന്തേ ജാതിധർമ്മാഃ കുലധർമ്മാശ്ച ശാശ്വതാഃ. ഗീത 1.43

വികസിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു: യൂറോപ്പുയർന്നു. അമേരിക്കയിൽ, ശരിയായ ജാതിക്കു വികസിക്കാൻ തികച്ചും പറ്റിയ ചുറ്റുപാടുകളാണുള്ളത്. അതിനാൽ അവിടത്തെ ആളുകളും പെരുമപ്പെട്ടവരാണ്. ഓരോ ആൺകുട്ടിയും പെൺകുട്ടിയും ജനിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ, ജ്യോതിഷക്കാർ അവരുടെ ജാതി തിട്ടപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു എന്ന് ഓരോ ഹിന്ദുവിനും അറിവുള്ളതാണല്ലോ. അതാണ് ശരിയായ ജാതി, വ്യക്തിത്വം. ജ്യോതിഷക്കാരന്നതറിയാം. ആ ജാതിക്കു പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യമനുവദിച്ചാലേ നമുക്ക് ഉയരാൻ കഴിയൂ. ഈ വൈചിത്ര്യത്തിൻെറ അർത്ഥം അസമത്വമെന്നോ സവിശേഷമായ മാന്യതയെന്നോ അല്ല.

ഹിന്ദുക്കൾക്ക് ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായിട്ടൊന്നുമില്ല. ഋഷിമാർ വരച്ച രേഖയിലൂടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുകയും, ശതകങ്ങളായുള്ള അടിമത്തത്തിൻെറ ഫലമായ ആലസ്യം കുടഞ്ഞുകളയുകയും ചെയ്താൽ മതി എന്നു കാട്ടിക്കൊടുക്കയാണ് എൻെറ പദ്ധതി. മുഹമ്മദീയരുടെ നിപീഡനം ഉണ്ടായപ്പോൾ, സ്വാഭാവികമായി, നമ്മുടെ പുരോഗതി നിലച്ചു. അപ്പോൾ പ്രശ്നം പുരോഗതിയുടേതല്ലായിരുന്നു: ജീവിതമരണങ്ങളുടേതായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ സമ്മർദ്ദം അറ്റിരിക്കയാണ്. നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം, ഭ്രഷ്ടന്മാരുടെയും ക്രിസ്ത്യമതപ്രചാരകന്മാരുടെയും നേതൃത്വത്തിനു വഴങ്ങി വിനാശത്തിൻെറ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയല്ല: നമ്മുടേതായ രേഖയിലൂടെ, നമ്മുടേതായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ: കെട്ടിടം പൂർത്തിയാക്കാഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ് എല്ലാം വികൃതമായിരിക്കുന്നത്. മർദ്ദനത്തിൻെറതായ യുഗങ്ങളിൽ നമുക്കു പണി നിർത്തേണ്ടിവന്നുകൂടി. ഇപ്പോൾ ആ കെട്ടിടം പൂർത്തിയാക്കണം. എല്ലാം അതാതിൻെറ സ്ഥാനത്തു സുന്ദരമെന്നു കാണപ്പെടും. ഇതാണ് എൻെറ പദ്ധതി. എനിക്ക് ഇതിൽ ഉറച്ച വിശ്വാസമുണ്ട്. ഓരോ ജനതയ്ക്കും ജീവിതത്തിൽ അതിൻേറതായ ഒരു പ്രമുഖധാരയുണ്ട്. ഭാരതത്തിൽ ഇതു മതമാണ്. ഇതു പ്രബലപ്പെടുത്തുക. ഇതിൻെറ രണ്ടു വശത്തുമുള്ള വെള്ളം അപ്പോൾ അതിന്നൊത്തു മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം. ഇതാണ് എൻെറ ചിന്താഗതിയുടെ ഒരു വശം. യഥാകാലം, അതൊക്കെ പ്രകാശിപ്പിക്കാമെന്നു ഞാനാശി ക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ നാട്ടിലും എനിക്കു ചെയ്തുതീർക്കേണ്ട ഒരു കർത്തവ്യമുണ്ട്. കൂടാതെ, ഈ നാട്ടിലാണ്, ഈ നാട്ടിൽമാത്രമാണ്, ഞാൻ സഹായം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഇന്നുവരെ എൻെറ ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കാനല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ചെയ്യാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതുപോലൊരു ശ്രമം ഭാരതത്തിലും നടത്തണമെന്ന് ഞാൻ ഇപ്പോൾ കരുതുന്നു.

എനിക്ക് എപ്പോൾ ഭാരതത്തിലേക്കു മടങ്ങാൻ കഴിയുമെന്നു നിശ്ചയമില്ല. ഞാൻ ഭഗവാൻെറ നേതൃത്വം അനുസരിക്കയാണ്: ഞാൻ അവിടുത്തെ കൈയിലാണ്.

''വിത്താന്വേഷണവ്യഗ്രമായ ഈ ലോകത്തിൽ, ഭഗവൻ, ഞാൻ

കണ്ടെത്തിയ ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട രത്നം അവിടുന്നാണ്. അവിടേക്കായി ഞാൻ സ്വയം ആഹുതി ചെയ്യുന്നു.'' ''സ്നേഹിക്കാവുന്നൊന്നിനെ തിരക്കുന്ന ഞാൻ കണ്ടെത്തിയ ഒരേ സ്നേഹഭാജനം അവിടുന്നാണ്. അവിടേക്കായി ഞാൻ സ്വയം ആഹുതി ചെയ്യുന്നു.'' (യജുർവേദസംഹിത).

നിങ്ങളെ ഭഗവാൻ സദാ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ!

***

ഭാരതവും
ഭാരതീയരും

1

വർത്തമാനഭാരതം[1]

വൈദികകാലപുരോഹിതന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്ന ബലോത്കർഷത്തി ൻെറ മേൽക്കിടശക്തിക്ക് അടിസ്ഥാനം അവരുടെ മന്ത്ര[2]ജ്ഞാനമത്രേ. മന്ത്രങ്ങളുടെ ശക്തികൊണ്ട്, ദേവന്മാർ സ്വന്തം ദിവ്യലോകങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിവന്ന് തങ്ങൾക്കായി നല്കപ്പെടുന്ന ഭോജ്യപേയങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാനും, യജമാന[3]ന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ നിറവേറ്റു വാനും നിർബദ്ധരാകുന്നു. അതിനാൽ രാജാക്കന്മാരും പ്രജകളും, ഐഹികക്ഷേമത്തിന്നായി, ഈ പുരോഹിതന്മാരെ ആശ്രയിച്ചുവരുന്നു. പുരോഹിതൻ രാജാവായ സോമനെ ആരാധിക്കുന്നു: അയാളുടെ മന്ത്രങ്ങൾ വഴിയായി സോമരാജൻ പുഷ്ടി പ്രാപിക്കയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ പുരോഹിതൻ നല്കുന്ന[4] സോമലതാരസത്തിൽ രസിക്കുന്ന ദേവന്മാർ അയാളോടു സദാ സദയരാണ്: അയാൾക്കു വേണ്ട വര ങ്ങൾ നല്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ ദേവതാനുഗ്രഹത്തിലൂടെ പ്രബലനായ പുരോഹിതൻ മനുഷ്യരുടെ എതിർപ്പിനെ തൃണവത്കരി ക്കുന്നു. ദേവതാശക്തിക്കെതിരായി മർത്ത്യശക്തിക്ക് എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? ഐഹികശക്തികൾക്കെല്ലാം കേന്ദ്രമായ രാജാവുപോലും പുരോഹിതൻെറ വാതിൽ കാക്കുന്നു. ഇയാളുടെ ദയാമസൃണമായ കടാക്ഷമാണ് ഏറ്റവും വലിയ തുണ: ഇയാളുടെ വെറും അനുഗ്രഹം രാഷ്ട്രത്തിന്ന് സർവോത്കൃഷ്ടമായ നേട്ടമത്രേ.

ചിലപ്പോൾ മരണവും ദുരന്തവും നിറഞ്ഞ ഇടപാടുകളിലേർപ്പെടാൻ പുരോഹിതൻ രാജാവിനെ അനുശാസിക്കുന്നു: ചിലപ്പോൾ സ്നേഹമസൃണവും ബുദ്ധിപൂർവവുമായ ഉപദേശങ്ങൾ നല്കിക്കൊണ്ട് രാജാവിൻെറ ഉറ്റമിത്രമായി വർത്തിക്കുന്നു: ചിലപ്പോൾ സുസൂക്ഷ്മമായ മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളാകുന്ന വല വീശി രാജാവിനെ നിഷ്പ്രയാസം കുടുക്കുന്നു – ഇങ്ങനെ പുരോഹിതൻ രാജശക്തിയെ തികച്ചും സ്വായത്തമാക്കു ന്നതു

1899 മാർച്ചിൽ പുറപ്പെട്ട ഉദ്ബോധനിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു ബംഗാളിലേഖനത്തിൻെറ വിവർത്തനം.

2 യാഗത്തിൽ ദേവതകളെ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നതിനു പുരോഹിതർ പ്രയോഗിക്കുന്ന വൈദികസൂക്തങ്ങൾ.

3 യാഗം നടത്തുന്നവർ.

4 വേദങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഒരു ലതാനാമധേയം. യാഗത്തിൽ പുരോഹിതർ, ഈ ലത പിഴിഞ്ഞെടുത്ത ചാറ് ദേവതകൾക്ക് അർപ്പിക്കുന്നു.

കാണാം. രാജാക്കളായ സ്വപൂർവികന്മാരുടെയും തൻെറയും തൻെറ വംശത്തിൻെറയും പേരും പെരുമയും പുരോഹിതൻെറ പേനത്തുമ്പത്താണ് നിലകൊള്ളുന്നതെന്ന ബോധമാണ് എല്ലാറ്റിലും വെച്ച് ഏറ്റവും ഭയങ്കരം. പുരോഹിതനാണ് ചരിത്രകാരൻ. ഭരണകാലത്തു വളരെ മഹനീയതയിലെത്തിയ രാജാവിനു സർവാതിശായിയായ പ്രതാപമുണ്ടായെന്നുവരാം: അദ്ദേഹം സ്വന്തം പ്രജകൾക്ക്, മാതാവും പിതാവും ഒന്നിച്ചാലത്തെപ്പോലെയാവാം. എന്നാലും പുരോഹോതിനെ പ്രീണിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അന്ത്യശ്വാസത്തോടൊത്ത് രാജാവിൻെറ യശഃ പ്രഭാകരൻ എന്നെന്നേക്കുമായി അസ്തമിക്കുന്നു. അഖിലലോകപ്രശസ്തി യർഹിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിൻെറ യോഗ്യതയും ഉപകാരിതയുമൊക്കെ, കടലിൽ പൊഴിയുന്ന നേരിയ മഞ്ഞുതുള്ളിപോലെ, കാലത്തിൻെറ വിശാലമായ ഗർഭത്തിൽ വീണു മറയുന്നു. പല വർഷങ്ങൾ നീണ്ടു നിന്നുപോന്ന വമ്പിച്ച യാഗങ്ങൾ തുടങ്ങിവെച്ചവർ, അശ്വമേധാദിയാഗ ങ്ങളുടെ ആഹർത്താക്കൾ, പുരോഹിതപ്പരിഷയുടെ മേൽ, മഴക്കാല ത്തെ പേമാരിക്കൊത്ത നിരവധി ദാനങ്ങൾ വർഷിച്ചവർ – ഇക്കൂട്ടരുടെ പേരുകൾ ലോകചരിത്രത്തിൻെറ ഏടുകളെ പ്രശോഭിപ്പിക്കുന്നതു പുരോഹിതന്മാരുടെ കനിവുകൊണ്ടാണ്. ദേവപ്രിയനായ പ്രിയദർശി [1] ധർമ്മാശോകൻെറ പേരു പുരോഹിതമണ്ഡലത്തിൽ വെറുമൊരു പേരുമാത്രം. എന്നാൽ ഓരോ ഹൈന്ദവകുടുംബത്തിലും പരീക്ഷിത്തിൻെറ പുത്രനായ ജനമേജയൻ[2] സുപരിചിതനാണുതാനും.

രാഷ്ട്രത്തെ രക്ഷിക്കാനും, രാജാവിൻെറയും വമ്പിച്ച അനുയായി വർഗ്ഗത്തിൻെറയും സുഖസൗകര്യങ്ങൾക്കും ധാരാളിത്തത്തിനുംവേണ്ട ചെലവുകൾ നടത്താനും, സർവോപരി പ്രബലമായ പുരോഹിതവർ ഗ്ഗത്തിൻെറ സംതൃപ്തിക്കുവേണ്ടി അവരുടെ ഖജനാവു കൂമ്പാരം നിറയ്ക്കാനുമായി, സൂര്യൻ ഭൂമിയിൽനിന്നു ജലം വലിച്ചെടുക്കും പോലെ രാജാവ് പ്രജകളുടെ സമ്പത്തെല്ലാം സദാ പിഴിഞ്ഞെടുക്കയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്രത്യേകിച്ച് രാജാവിൻെറ ഇരയായിത്തീരുന്നത്, അവിട ത്തെ കറവപ്പശുക്കളായി മാറുന്നത്, വൈശ്യരാണ്.

ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരുടെ കീഴിലാകട്ടെ, ബൗദ്ധരാജാക്കന്മാരുടെ കീഴിലാകട്ടെ, സാധാരണരായ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് രാഷ്ട്രകാര്യങ്ങളിൽ സ്വാഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. യുധിഷ്ഠിരൻ വാരണാ വതത്തിൽ താമസിച്ചപ്പോൾ വൈശ്യരുടെ, ശൂദ്രരുടെ പോലും, വീടുകൾ സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന കാര്യം ശരിതന്നെ. അയോദ്ധ്യയിൽ, രാജാവിനു പകരം, രാമചന്ദ്രനെ ഭരണകർത്താവാക്കണമെന്ന് പ്രജകൾ അഭ്യർത്ഥി ക്കുന്നുമുണ്ടുതന്നെ: പോരാ, രഹസ്യമായി അവർ സീതയെ പഴിക്കയും സീതയുടെ നാടുകടത്തലിനു കളമൊരുക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ

1 ബുദ്ധമതം സ്വീകരിച്ചതിനുശേഷം മഹാനായ അശോകനു നല്കപ്പെട്ട പേര്.
2 സർപ്പയജ്ഞം നടത്തിയതായി മഹാഭാരതത്തിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു രാജാവ്.

അംഗീകാരം സിദ്ധിച്ച ഒരു രാഷ്ട്രീയനടപടിയായി, ഭരണത്തിൽ പ്രജകൾക്കു നേരിട്ടു ശബ്ദമുയർത്താൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. പ്രജാശക്തി യാതൊരു ചിട്ടയുമില്ലാതെ, വളഞ്ഞതും നിരപ്പില്ലാത്തതുമായ വഴികളി ലൂടെ സ്വയം ആവിഷ്കരിക്കാൻ വെമ്പുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഈ ശക്തിയുണ്ടെന്ന ബോധംപോലും, ഇനിയും പ്രജാസഞ്ചയത്തിനുണ്ടാ യിട്ടില്ല. ഏകീകൃതമായ പ്രവർത്തനത്തിനുവേണ്ടി അതു സംഘടിപ്പിക്കാനുള്ള യത്നമോ ഇച്ഛാശക്തിയോ ഇല്ലതന്നെ. ചെറുതും അടുക്കില്ലാത്ത തുമായ ശക്തികേന്ദ്രങ്ങളെ ഏകീകരിക്കാനും, അങ്ങനെ അപ്രതിഹ തമായ ഒരു ശക്തി ഉളവാക്കാനുംവേണ്ട സാമർത്ഥ്യത്തിൻെറയും വിരുതിൻെറയും തികഞ്ഞ അഭാവമാണ് ഇന്നു നിലവിലുള്ളത്.

യുക്തമായ നിയമങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു വന്നതാണോ ഇത്? അല്ല. ഭരണകൂടത്തിൻെറ വിഭിന്നശാഖകളെ പ്രത്യേകമായും വ്യക്ത മായും നയിക്കാൻ പറ്റിയ നിയമങ്ങളും ചിട്ടകളുമുണ്ട്. കരം പിരിപ്പി ക്കുക, സൈന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുക, നീതി പാലിക്കുക, ശിക്ഷയും പ്രതിഫലവും നല്കുക മുതലായവക്കെല്ലാം ആവശ്യമായ സുസൂക്ഷ്മ നിയമങ്ങൾ ഏട്ടിൽ കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഇവയുടെയെല്ലാം ചുവട് ഋഷിയുടെ ആദേശമാണ്: പ്രചോദിതനായ ഋഷിയിലൂടെ വരുന്ന ഈശ്വ രൻെറ വെളിപാട്, ഐശ്വരമായ പ്രാമാണികവചനമാണ്. നിയമങ്ങളെ ഒട്ടും പിടിച്ചുനീട്ടാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുപോലും പറയാം. ഈ നിലയ്ക്ക്, ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം നേടുക ആളുകൾക്ക് സാദ്ധ്യ മല്ല. അങ്ങനെയാണല്ലോ അവർ സഹകരിക്കാൻ പഠിക്കേണ്ടതും, പൊതുനന്മക്കുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ ഒരുമിക്കേ ണ്ടതും. അങ്ങനെയാണല്ലോ, പ്രജകളിൽനിന്നു രാജാവു പിരിപ്പിച്ച നികുതിയുടെമേൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അവകാശമുണ്ടെന്ന ആശയം രൂപപ്പെടുത്താൻ പറ്റിയ സംയുക്ത ബുദ്ധിവൈഭവം അവർക്കുണ്ടാ കേണ്ടത്. അഥവാ, രാഷ്ട്രത്തിൻെറ വരവും ചെലവും നിയന്ത്രിക്കുന്ന പ്രതിനിധികളാകാനുള്ള അവകാശം നേടണമെന്ന ആഗ്രഹംകൊണ്ട് ഉത്തേജിതരാകുവാനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസംപോലും കൈവരുത്താൻ പൊതുജനങ്ങൾക്കു കഴിവില്ലല്ലോ. അവർ എന്തിന് അത്തരം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണം? അവരുടെ അഭ്യുദയത്തിനും പുരോഗതിക്കും ഋഷിയുടെ പ്രചോദനമല്ലേ ഉത്തരവാദി?

ഒന്നുകൂടി. ആവക നിയമങ്ങളെല്ലാം ഏടുകളിലുണ്ട്. ഏടുകളിൽ നിയമങ്ങളെ ക്രോഡീകരിക്കുന്നതിനും പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ അവയെ പ്രാബല്യത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനും തമ്മിൽ വലിയ അന്തരമുണ്ട്. ആയിരക്കണക്കിന് അഗ്നിവർണ്ണന്മാർ[1] തുലഞ്ഞതിനുശേഷമാണ് ഒരു

1 സൂര്യവംശ്യനും, അമിതഭോഗംമൂലം രാജയക്ഷ്മാവു പിടിപെട്ട് അകാലമരണ മടഞ്ഞവനുമായ ഒരു രാജാവ്.

രാമചന്ദ്രൻ ഉടലെടുക്കുന്നത്! ചണ്ഡാശോക[1]ൻെറ ജീവിതം പല രാജാക്കന്മാരും ആവിഷ്കരിക്കുന്നുണ്ട്: ധർമ്മാശോകന്മാർ ദുർലഭരാണ്. അക്ബറെപ്പോലെ പ്രജാജീവിതത്തിന് ആലംബമായി നില്ക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ സംഖ്യ, അറംഗസീബി നെപ്പോലെ പ്രജാരക്തം കുടിച്ചുതടിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരുടേതി നെക്കാൾ എത്രയോ കുറവാണ്!

യുധിഷ്ഠിരന്നോ രാമചന്ദ്രന്നോ ധർമ്മാശോകന്നോ അക്ബർക്കോ ഉള്ളതുപോലത്തെ ദിവ്യപ്രകൃതി രാജാക്കന്മാർക്കുണ്ടായാലും, ക്ഷേമ കരമായ അവരുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ പ്രജകൾക്കു സുരക്ഷിതത്വവും അഭ്യുദയവും കൈവന്നാലും, പിതൃനിർവിശേഷമായ വത്സലതയോടെ അവർ പ്രജകളെ പരിപാലിച്ചാലും, മറ്റൊരുവൻ ഉരുട്ടിത്തരുന്ന ഉരുള എന്നും കഴിച്ചുവരുന്നതിൻെറ കൈയ്ക്ക് ഉരുള ഉരുട്ടിത്തിന്നാനുള്ള കരുത്ത് പയ്യെ നശിക്കയാണ് ചെയ്യുക. മറ്റൊരുവൻ എല്ലാത്തരത്തിലും രക്ഷിച്ചുപോരുമ്പോൾ ഒരുവൻെറ ആത്മരക്ഷയ്ക്കുള്ള കഴിവ് ഒരി ക്കലും തികഞ്ഞ തോതിൽ പ്രകാശിക്കില്ല: മാതാപിതാക്കന്മാർ ശിശു വിനെപ്പോലെ കരുതി വളർത്തിപ്പോരുന്ന ബലിഷ്ഠനായ യുവാവു പോലും വെറുമൊരു ശിശുവായിരിക്കയേയുള്ളു. പ്രജകളുടെ പാലനം പോഷണം എന്നീ കൃത്യങ്ങൾ തികച്ചും നിർവഹിച്ചുവരുന്ന ദിവ്യപ്രകൃ തികളായ രാജാക്കന്മാർ സദാ ഭരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് സ്വയംഭരണതത്ത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാനുള്ള സന്ദർഭമേ പ്രജകൾക്കു കൈവരുന്നില്ല. എല്ലാ റ്റിനും സർവ്വാത്മനാ രാജാവിനെ ആശ്രയിക്കയും, പൊതുനന്മയ്ക്കും പൊതുരക്ഷയ്ക്കുംവേണ്ടി സ്വയം പ്രയത്നിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ജനതയുടെ സഹജമായ വീര്യവും ശക്തിയും ക്രമേണ നഷ്ടപ്പെടുന്നു. പരാശ്രയത്തിൻെറയും രക്ഷിതത്വത്തിൻേറയുമായ ഈ നില നീണാൾ തുടർന്നാൽ അതു ജനതയുടെ നാശത്തിനുതന്നെ കാരണമാകും: പിന്നെ അതിൻെറ അറുതി വളരെ ദൂരെയാവില്ല.

മഹാത്മാക്കളുടെ ദിവ്യപ്രതിഭയാൽ പ്രചോദിതമായ വിജ്ഞാന ത്തിൽനിന്നുടലെടുത്ത ശാസ്ത്രങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ ഭരണകൂടത്തെ നയിക്കുമ്പോൾ, അതു സമ്പന്നരുടെയും ദരിദ്രരുടെയും വിജ്ഞരുടെയും അജ്ഞരുടെയും രാജാവിൻെറയും പ്രജകളുടെയു മൊക്കെ തുടർച്ചയായ ക്ഷേമത്തിലേക്കു വഴി തെളിക്കുമെന്ന് ന്യായ മായും

---

1 ബുദ്ധമതം കൈക്കൊള്ളുന്നതിനുമുമ്പ്, സിംഹാസനം കൈയ്ക്കലാക്കാൻ ഭ്രാതൃഹത്യ തുടങ്ങിയ ക്രൂരകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയാൽ അശോകനെ ചണ്ഡാശോകൻ എന്നു വിളിച്ചുവന്നുപോൽ!

സ്വാഭാവികമായും അനുമാനിക്കണം. എന്നാൽ, പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിൽ ആവക നിയമങ്ങൾ എത്രമാത്രം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു, അഥവാ വരാൻ കഴിയുമായിരുന്നു എന്നു നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞതാണ്. പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ ഭരണീയരുടെ ശബ്ദത്തിനു നാട്ടിലെ ഭരണകൂട ത്തിൽ തീരെ അംഗീകാരമില്ലായിരുന്നു എന്നു പറയാൻ തരമില്ല. ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യലോകത്തിൻെറ മുദ്രാവാക്യംതന്നെ ഭരണകൂട ത്തിൽ ഭരണീയർക്കു ശബ്ദമുയർത്താൻ കഴിയുക എന്നതത്രേ. ''ഇവിടത്തെ നാട്ടാരുടെ ഭരണകൂടം അവർ, അവരുടെതന്നെ നന്മയ്ക്കായി, നടത്തുന്നതായിരിക്കണം'' എന്ന് അമേരിക്കയിലെ ഭരണകൂടത്തിൻെറ വിജ്ഞാപനത്തിൽ കാണുന്ന വാക്കുകളിൽ മേൽച്ചൊന്ന തത്ത്വം ഇടിനാദത്തിൽ മുഴങ്ങുന്നതു കേൾക്കാം. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിലെങ്ങും ചെറുതും സ്വതന്ത്രവുമായ പല രാഷ്ട്രങ്ങൾ നിലവിലിരുന്നതായി യവനസഞ്ചാരികളും മറ്റും നേരിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്: ബൗദ്ധസാഹിത്യത്തിൽ പലേടത്തും ഈ അർത്ഥത്തിലുള്ള പരാമർശങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ സ്വയംഭരണത്തിൻെറ വിത്തുകളെങ്കിലും സന്നിഹിതമായിരുന്നു എന്നതു തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്. ഭാരതത്തിൽ പലേടത്തും ഇന്നും ഈ പഞ്ചായത്തുകൾ കാണുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ വിത്തു വിത്തായിത്തന്നെ അവശേഷിച്ചു: മണ്ണിൽ കുഴിച്ചിട്ടിട്ടും അതു വളർന്നു മരമായില്ല. ഈ സ്വയംഭരണാശയം ബീജാവസ്ഥ വിട്ട് ഗ്രാമ പ്പഞ്ചായത്തു വ്യവസ്ഥയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു വളർന്നതേയില്ല. അതി നു പരന്ന സമുദായത്തിൽ വ്യാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

മതസംഘങ്ങളിൽ, ബുദ്ധവിഹാരങ്ങളിലെ സന്ന്യാസിമാരുടെ ഇട യിൽ, സ്വയംഭരണം തികച്ചും വളർന്നിരുന്നു എന്നു കാട്ടാൻ വേണ്ടത്ര തെളിവുണ്ട്. ഇന്നും നാഗസന്ന്യാസിമാരുടെ ഇടയിൽ പഞ്ചായത്തുരീതി, സ്വയംഭരണതത്ത്വങ്ങൾ എത്ര ശക്തിമത്തായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നു കണ്ടാൽ അദ്ഭുതം തോന്നും. അഞ്ചുപേർ ചേർന്നു നടത്തുന്ന ഭരണ ത്തോട് അവർക്ക് അഗാധമായ ആദരമാണ്. ഓരോ നാഗൻെറയും മതവിഭാഗത്തിനുള്ളിൽ അയാൾ വ്യക്തിയുടെ അവകാശങ്ങളെ എത്ര സഫലതയോടെ പ്രയോഗിക്കുന്നു! നാഗരുടെ ഇടയിൽ സംഘടനാശക്തി എത്ര ഭംഗിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു! അവർ ഒത്തുചേർന്ന് എങ്ങനെ കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നു!

ബുദ്ധമതത്തിൻെറ വരവോടുകൂടി നാട്ടിലെങ്ങും ഉണ്ടായ പ്രളയ ത്തിൽ പൗരോഹിത്യശക്തി ക്ഷയിക്കയും രാജാശക്തി വളരുകയും ചെയ്തു. ബൗദ്ധപുരോഹിതർ പ്രപഞ്ചം ത്യജിച്ചവരാണ്: അവർ പ്രാപ ഞ്ചികവ്യാപാരങ്ങളിൽ ഇടപെടാതെ വീടുവിട്ടു വിഹാരങ്ങളിൽ പാർ ക്കുന്നു.

ശപിക്കുമെന്നോ മന്ത്രശക്തി പ്രയോഗിക്കുമെന്നോ ഉള്ള ഭീഷ ണിയിലൂടെ രാജശക്തിയെ വശപ്പെടുത്തി കീഴടക്കാൻ അവർ ആഗ്രഹി ക്കയോ പ്രയത്നിക്കയോ ചെയ്തില്ല. അത്തരത്തിലൊരാഗ്രഹലേശ മുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽത്തന്നെ ഇന്ന് അതിൻെറ പരിപൂർത്തി അസാദ്ധ്യ മായിരിക്കുന്നു. കാരണം, ഹവിർഭക്ഷകരായ എല്ലാ ദേവതകളുടെയും സിംഹാസനങ്ങളെ ബുദ്ധമതം കുലുക്കിയിരിക്കയാണ്: അവരുടെ സ്വർ ഗീയസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് അവരെയെല്ലാം താഴെ വീഴ്ത്തിയിരിക്കയാണ്. ബ്രഹ്മാക്കളുടെയും ഇന്ദ്രന്മാരുടെയും സ്ഥാനങ്ങളെക്കാൾ മികച്ച താണ് ബുദ്ധൻെറ നില. പ്രസ്തുത ബ്രഹ്മാക്കളും ഇന്ദ്രന്മാരും തമ്മിൽ മത്സരിച്ചാണ് 'ദേവ–മനുഷ്യ'നായ ബുദ്ധൻെറ ചരണങ്ങളിൽ ആരാധന നടത്തുന്നത്! ബുദ്ധപദവിയിലെത്തുകകൊണ്ടുള്ള മാന്യത ഓരോ മനുഷ്യനും ലഭ്യമാണ്: ഈ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ എല്ലാവർക്കും ഇതു കൈവരുന്നതാണ്. ദേവതകൾ താണതിൻെറ സ്വാഭാവികഫലമായി അവർ താങ്ങിനിർത്തിവന്ന പുരോഹിതന്മാരുടെ മേന്മയും പൊയ്പോ യിരിക്കുന്നു.

അങ്ങനെ, പ്രബലനായ ആ അശ്വമേധവാജിയുടെ കടിഞ്ഞാൺ, രാജശക്തി, വൈദികപുരോഹിതൻെറ ദൃഢമുഷ്ടിയിലല്ല ഇപ്പോൾ അമർന്നിരിക്കുന്നത്. സ്വതന്ത്രമായ ആ കുതിരക്ക് ഇപ്പോൾ യഥേഷ്ടം, എവിടെ വേണമെങ്കിലും ചുറ്റിത്തിരിയാം. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ, സാമ ഗാനങ്ങൾ ആലപിക്കയും യജുർവേദമനുസരിച്ച് യാഗങ്ങൾ നടത്തു കയും ചെയ്യുന്ന പുരോഹിതരല്ല ശക്തിയുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം. പരസ്പരം തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞ ചെറിയ സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രങ്ങൾ ഭരിച്ചുവന്ന ക്ഷത്രിയരുടെ കൈയിലുമല്ല ആ ശക്തി അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ ശക്തികേന്ദ്രം ചക്രവർത്തിമാരാണ്. അവരുടെ പ്രതാപമണ്ഡലം ഭാരത ത്തിൻെറ ഒരറ്റംമുതൽ മറ്റേ അറ്റംവരെ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു: അതിൻെറ അതിരുകൾ അലയാഴിയത്രേ. ഈ യുഗത്തിലെ നേതാക്കന്മാർ വിശ്വാ മിത്രനോ വസിഷ്ഠനോ അല്ല, ചന്ദ്രഗുപ്തൻ ധർമ്മാശോകൻ മുതലായ ചക്രവർത്തിമാരാണ്. ബൗദ്ധയുഗത്തിൽ ഏകച്ഛത്രാധിപതികളായി ഭാരത സിംഹാസനത്തിലിരുന്നു ചെങ്കോൽ നടത്തിയ ഭൂപാലരെപ്പോലെ, നാടി നെ മഹനീയതയുടെ കൊടുമുടിയിൽ എത്തിച്ചവരെപ്പോലെ, ഉള്ള ചക്രവർത്തിമാർ ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഈ ഘട്ടത്തിൻെറ അറുതി യോടുകൂടിയാണ് രജപുത്രന്മാർ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നത്, ആധുനിക ഹിന്ദുമതം ഉദിച്ചുയരുന്നത്. ബുദ്ധമതം ക്ഷയിക്കയും രജപുത്രശക്തി ഉദിക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഏകച്ഛത്രാധിപതിയുടെ കൈയിൽനിന്നു വീണ ചെങ്കോൽ നൂറായി നുറുങ്ങുകയും അവയെ ദുർബ്ബലഹസ്തങ്ങൾ

കടന്നേന്തുകയും ചെയ്തു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ പുരോഹിതശക്തി വീണ്ടും തലയുയർത്തുന്നു. പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഒരു പ്രതിയോഗിയായിട്ടല്ല: മറിച്ച്, രാജകീയമേൽക്കോയ്മയ്ക്ക് ഒരു തുണയായിട്ട്.

വൈദികകാലത്തു തുടങ്ങിയതും, നീണാൾ നിലനിന്ന്, ജൈനബൗദ്ധ വിപ്ലവങ്ങളുടെ കാലത്ത് ഉച്ചകോടിയിൽ എത്തിയതുമായ ആ നിത്യ മത്സരം – ആധിപത്യത്തിന്നായി പുരോഹിതവർഗ്ഗവും ക്ഷത്രിയവർ ഗ്ഗവും തമ്മിൽ നടന്നുവന്ന മത്സരം – ഈ വിപ്ലവത്തിന്നിടയിൽ എന്നെന്നേക്കുമായവസാനിക്കുന്നു. പ്രബലങ്ങളായ ഈ ശക്തികൾ ഇപ്പോൾ പരസ്പരസുഹൃത്തുക്കളാണ്. എന്നാൽ ഇനിമേലാൽ, രാജാക്ക ന്മാരുടെ മഹനീയമായ ആ ക്ഷാത്രതേജസ്സോ ബ്രാഹ്മണരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികദീപ്തിയോ ഇല്ലതന്നെ. ഇവരിൽ ഓരോ കൂട്ടർക്കും താന്താങ്ങളുടെ ആ പ്രാചീനപ്രഭാവം നഷ്ടമാകുന്നു. പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതുപോലെ, ഈ ശക്തികളുടെ പുതിയ ഐക്യം ഓരോരുത്തരുടെയും സ്വാർത്ഥ താല്പര്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുവാൻ വ്യഗ്രമാണുതാനും. ബൗദ്ധന്മാരെപ്പോലെ, അവരിരുവർക്കുമുള്ള പ്രതിപക്ഷങ്ങളെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നതിലും മറ്റുമാണ് അവരുടെ ശക്തി ചെലവാക്കിവന്നത്. പൊതുജനങ്ങളുടെ രക്തം ഊറ്റിക്കുടിക്കുക, ശത്രുക്കളോടു പ്രതിക്രിയ നടത്തുക, അന്യ രുടെ സമ്പത്തുകൾ കവർന്നെടുക്കുക മുതലായി മേൽച്ചൊന്ന ഐക്യ ത്തിൽനിന്ന് ഉടലെടുത്ത തിന്മകളിൽ മുഴുകിയിരുന്നതിനാൽ, പ്രാചീന രാജാക്കന്മാരുടെ രാജസൂയാദികളായ വൈദികയാഗങ്ങൾ അനുകരി ക്കാൻ അവർ ചെയ്ത ശ്രമം നിഷ്ഫലമായി. അതൊക്കെ പരിഹാസ്യ മായ ഒരു പ്രഹസനം മാത്രമായിത്തീർന്നു. ഒടുവിൽ നട്ടെല്ലില്ലാത്ത ഒരു വക മുഖസ്തുതിക്കാരും അനുയായിവർഗവും ചേർന്ന് ആ രാജാ ക്കന്മാരെ വരിഞ്ഞുമുറുക്കിയെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. അന്തമറ്റ ചടങ്ങുകളിലും അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും മന്ത്രോച്ചാരണബഹളങ്ങളിലും കുടുങ്ങിയ അക്കൂട്ടർ, പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വന്ന് ആക്രമണം നടത്തിയ മുഹമ്മദീയർക്ക്, അനായാസം പിടിച്ചെടുക്കാൻ പറ്റിയ ഇരകളായി പെട്ടെന്ന് രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

വൈദികകാലത്തു തുടങ്ങി പല യുഗങ്ങളായി നിലവിലിരുന്നതും പുരോഹിതശക്തി പ്രാമാണ്യത്തിനുവേണ്ടി ക്ഷത്രിയശക്തിക്കെതിരായി നടത്തിയതുമായ ആ മത്സരത്തിന്, താല്ക്കാലികമായിട്ടെങ്കിലും തന്റെ ഐഹികജീവിതത്തിൽത്തന്നെ ഒരു വിരാമമിടാൻ, അമാ നുഷമായ പ്രതിഭാപ്രഭാവംകൊണ്ട്, ശ്രീകൃഷ്ണന്നു കഴിഞ്ഞു. ജൈനരു ടെയും ബൗദ്ധരുടെയും വിപ്ലവങ്ങൾ നടന്നപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണശക്തി അതിന്റെ

പ്രവർത്തനമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു മിക്കവാറും നിർമ്മാർ ജ്ജനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. അഥവാ, സുശക്തമായ ആ വിരുദ്ധമത ങ്ങൾക്കു കീഴ്പ്പെടുകയാൽ, ദുർബ്ബലമായ സ്വാഹസ്സങ്ങൾ പൊക്കാൻ അവർ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. മിഹിരവംശക്കാർ തുടങ്ങിയവരുടെ കാലത്ത് ഭാരതത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന രജപുത്രശക്തിയുടെ ആവിർഭാവ ത്തിനുശേഷം, ബ്രാഹ്മണശക്തി തൻെറ പൊയ്പോയ പ്രതാപം വീണ്ടെടുക്കാൻ അവസാനമായി ശ്രമിച്ചു: സ്വന്തം മേൽക്കോയ്മ സ്ഥാപിക്കാനുള്ള ഈ ശ്രമത്തിൽ ബ്രാഹ്മണർ മദ്ധ്യ-ഏഷ്യയിൽനിന്നു പുതുതായി വന്ന ക്രൂരമായ ബർബരന്മാരുടെ കാല്ക്കൽ സ്വയം അടിയറവെച്ചു. അവരുടെ പ്രീതിക്കുവേണ്ടി അവരുടെ ബീഭത്സമായ കീഴ്മര്യാദകളും രീതികളും നാട്ടിലെങ്ങും നടപ്പിലാക്കി. പോരാ, അജ്ഞരായ ബർബരന്മാരെ അനായാസമായി വഞ്ചിക്കാൻ വഴി തേടി, പുതിയ മന്ത്രങ്ങളുടെ പിൻബലത്തോടുകൂടി, രഹസ്യമായ നടപടികളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കി. അങ്ങനെ തങ്ങളുടെ പഴയ വിജ്ഞാ നവും വീര്യവും ഉത്സാഹവും ചിരകാലാർജിതമായ ശുദ്ധാചാരങ്ങളും കളഞ്ഞുകുളിച്ചു. ഈവിധം അവർ ആര്യാവർത്തത്തെ മുഴുവൻ ഏറ്റ വും മലിനവും ബീഭത്സവും നിന്ദ്യവും ബർബരവുമായ നടപടികളുടെ ആഴമേറിയ പെരുംനീർച്ചുഴിയാക്കി മാറ്റി. ഈവക കുത്സിതാചാരങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടതിൻെറ ഫലമായി, തങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന ആഭ്യന്തര ശക്തിയും ഉറപ്പും നഷ്ടപ്പെട്ട് അവർ ദുർബ്ബലരിൽവെച്ചു ദുർബ്ബലരായി ത്തീർന്നു. പടിഞ്ഞാറുനിന്നടിച്ച മുഹമ്മദീയാക്രമണക്കൊടുങ്കാറ്റു തൊട്ട മാത്രയിൽ ബ്രാഹ്മണശകതി തകർന്ന് ആയിരം നുറുങ്ങായി ചിതറി യതിൽ ആശ്ചര്യമെന്ത്? വമ്പിച്ച ബ്രാഹ്മണശക്തി നിലംപരിശായി. ഇനി അത് എന്നെങ്കിലും എഴുനേറ്റുനില്ക്കുമോ എന്നാർക്കറിയാം?

മറുവശത്ത്, മുഹമ്മദീയഭരണത്തിൻകീഴിൽ, പൗരോഹിത്യശക്തി യുടെ പുനർജ്ജീവനം സർവഥാ അസാദ്ധ്യമായിരുന്നു. പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദിനുതന്നെ പുരോഹിതവർഗ്ഗത്തോട് എല്ലാതരത്തിലും വിരോധ മായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നിയമങ്ങളും വിധികളുമുണ്ടാക്കി പുരോഹിത ശക്തി നശിപ്പിക്കാൻ തന്നാലാവുന്നതെല്ലാം ചെയ്തു. മുഹമ്മദീയഭരണ ത്തിൽ രാജാവുതന്നെയാണ് മുഖ്യപുരോഹിതൻ: മതകാര്യങ്ങളിൽ പ്രമുഖനേതാവും അദ്ദേഹംതന്നെ. രാജാവു ചക്രവർത്തിയായപ്പോൾ, മുഹമ്മദീയലോകത്തിൽ, എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഏറ്റവും മികച്ച നേതാ വാകണമെന്ന ആശയും അദ്ദേഹം വെച്ചുപുലർത്തി. മുസൽമാൻെറ നോട്ടത്തിൽ, ജൂതനും ക്രിസ്ത്യനും അതിരറ്റ അറപ്പുളവാക്കുന്നവരല്ല: ഏറിയാൽ വിശ്വാസം നന്നെ കുറഞ്ഞവർ

മാത്രമാണവർ. ഹിന്ദുവാ കട്ടെ, അങ്ങനെയല്ല. മുസൽമാൻെറ ദൃഷ്ടിയിൽ ഹിന്ദു വിഗ്രഹാരാധ കനും നിന്ദ്യനുമായ കാഫിറാണ്. അതുകൊണ്ട് ഈ ജീവിതത്തിൽ അവനെ കശാപ്പു ചെയ്യുകയാണ് വേണ്ടത്: അടുത്തതിൽ അവനു വെച്ചിട്ടുള്ളതു നിത്യനരകവുമാണ്. മുസൽമാൻരാജാക്കന്മാർക്കു ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗത്തോട് – കാഫിർമാരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികഗുരുക്കന്മാ രോട് – കാട്ടാവുന്ന അങ്ങേയറ്റത്തെ ആനുകൂല്യം സ്വജീവിതം വല്ല മട്ടിലും നയിക്കാനും അന്ത്യക്ഷണം പ്രതീക്ഷിച്ചു കഴിയാനും അവരെ അനുവദിക്കമാത്രമാണ്. ചിലപ്പോൾ അതുതന്നെ വളരെ വലിയ ദയ യായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടുവന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒരു സുൽത്താൻെറ മത തീക്ഷ്ണത സാമാന്യത്തിൽനിന്നല്പം കവിഞ്ഞുപോയാൽ ഉടനടി കാഫിർകുരുതിരൂപത്തിലുള്ള വലിയൊരു യജ്ഞത്തിന് ഏർപ്പാടു ചെയ്യുകയായി.

ഇപ്പോൾ ഒരു വശത്ത് രാജശക്തിയുടെ കേന്ദ്രം മറ്റൊരു മതവും മറ്റു കീഴ്മര്യാദകളും അനുസരിച്ചുവന്ന രാജാക്കന്മാരായി. മറുവശത്തു പുരോഹിതശക്തി സമുദായത്തിൻെറ നിയന്താവും നിയമദാതാവും എന്ന നിലയിൽ അതിനുണ്ടായിരുന്ന പ്രബലനിലയിൽനിന്ന് പാടേ വഴുതിവീണു. മനുപ്രഭൃതികളുടെ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനം കൊറാനും അതിലെ നിയമങ്ങളും കൈക്കലാക്കി. സംസ്കൃത ഭാഷയുടെ സ്ഥാനത്തു പേഴ്സ്യനും അറബിയും അവരോധിക്കപ്പെട്ടു. കീഴടക്കപ്പെട്ടവരും വിനിന്ദിതരുമായ ഹിന്ദുക്കളുടെ മതസാഹിത്യ ത്തിലും മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലുമായി സംസ്കൃതഭാഷ പരിമിതപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ പരിഗണനയറ്റ പുരോഹിതൻെറ ദയവുകൊണ്ട് ആ ഭാഷ, അതിനുശേഷം, അപകടമായ ഒരു ജീവിതം നയിച്ചുവരികയുമാണ്. ബ്രാഹ്മണശക്തിയുടെ അവശിഷ്ടമായ പുരോഹിതനാകട്ടെ, അത്ര യൊന്നും പ്രധാനമല്ലാത്ത ഗാർഹ്യകർമ്മങ്ങൾ, വിവാഹാദികൾ, നടത്തി ക്കൊടുക്കുക എന്ന ഒടുവിലത്തെ പടവിൽ ചെന്നെത്തി. ഇതും, മുഹമ്മ ദീയരാജാക്കന്മാരുടെ ദയാവായ്പ് അനുവദിച്ചുകൊടുത്തിടത്തോളവും കൊടുത്തപ്പോഴും മാത്രമായിരുന്നുതാനും.

വൈദികകാലത്തും അതിനു തൊട്ടടുത്തും പുരോഹിതശക്തിയുടെ സർവസംഹാരകമായ സമ്മർദ്ദംകൊണ്ട് രാജശക്തിക്കു സ്വയം പ്രകാ ശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ബൗദ്ധവിപ്ലവത്തിൻെറ കാലത്ത് ബ്രാഹ്മണ പ്രാമാണ്യം നശിച്ചപ്പോൾ ഭാരതത്തിൽ രാജശക്തി അതിൻെറ പരമകാ ഷ്ഠയിൽ എങ്ങനെ എത്തി എന്നു നാം കണ്ടു. ബൗദ്ധസാമ്രാജ്യ ത്തിൻെറ

പതനത്തിനും മുഹമ്മദീയസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ സ്ഥാപനത്തിനു മിടയ്ക്ക് രജപുത്രരിലൂടെ രാജശക്തി തലപൊക്കാൻ ശ്രമിച്ചതെങ്ങനെ യെന്നും, ആ ശ്രമം എങ്ങനെ വിഫലമായെന്നും നാം കണ്ടു. ആദ്യകാല ത്തുണ്ടായിരുന്ന കർമ്മാനുഷ്ഠാനപദ്ധതി പുനർജ്ജീവിപ്പിക്കുവാൻ വൈദികപുരോഹിതവർഗ്ഗം നടത്തിയ ആ പഴയ യത്നങ്ങൾതന്നെ മേൽ സൂചിപ്പിച്ച പരാജയത്തിൻെറ ചോട്ടിലും കണ്ടെത്തത്തക്കതാണ്.

ബ്രാഹ്മണപ്രാമാണ്യത്തെ ചവുട്ടിമെതിച്ചുകൊണ്ട്, മൗര്യന്മാർ, ഗുപ്തന്മാർ, ആന്ധ്രന്മാർ, ക്ഷത്രപന്മാർ[1] തുടങ്ങിയവരുടെ വംശങ്ങ ളിൽപ്പെട്ട ചക്രവർത്തിമാരുടെ നഷ്ടപ്പെട്ട മഹത്ത്വങ്ങൾ കുറെയൊക്കെ വീണ്ടെടുക്കാൻ മുഹമ്മദീയരാജാക്കന്മാർക്കു സാധിച്ചു.

കുമാരിലനും ശങ്കരനും രാമാനുജനും പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിച്ച തും, കുറെക്കാലം രജപുത്രഖഡ്ഗത്തിൻെറ സംരക്ഷണയിലിരുന്നതും, ജൈനരും ബൗദ്ധരുമായ പ്രതിയോഗികളുടെ പതനത്തോടുകൂടി വീണ്ടും രൂപപ്പെടാൻ യത്നിച്ചതുമായ ആ പുരോഹിതശക്തി, അങ്ങനെ മുഹമ്മദീയഭരണകാലത്ത്, പിന്നീടൊരിക്കലും ഉണരാത്ത ദൈർഘനിദ്ര യിൽ ആണ്ടുപോയി. ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ വൈരുദ്ധ്യവും യുദ്ധവും, രാജാക്കന്മാരും പുരോഹിതന്മാരും തമ്മിലല്ല, രാജാക്കന്മാരും രാജാ ക്കന്മാരും തമ്മിലാണ്. ഇതിൻെറ അവസാനത്തിൽ ഹിന്ദുശക്തി വീണ്ടും തലയുയർത്തുകയും, മഹാരാഷ്ട്രന്മാരിലൂടെയും സിക്കുകാരി ലൂടെയും ഹിന്ദുമതം നവീകരിക്കുന്നതിൽ ഏറെക്കുറെ സാഫല്യമടയു കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഈ നവീകരണങ്ങളിൽ പുരോഹിതശക്തി വളരെയൊന്നും പങ്കെടുത്തതായി കാണാനില്ല: മറിച്ച്, സിക്കുകാർ ബ്രാഹ്മണനെ സ്വസമ്പ്രദായത്തിൽ ചേർത്തപ്പോൾ, ഒന്നാമതായി അയാൾക്കുള്ള പഴയ ബ്രാഹ്മണചിഹ്നങ്ങൾ പരസ്യമായി ഉപേക്ഷി ക്കുവാനും, (പിന്നീട്) സിക്കുമതത്തിലെ അംഗീകൃതചിഹ്നങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാനും നിർബ്ബന്ധിച്ചുവന്നു.

ഇങ്ങനെ ഈ രണ്ടു ശക്തികൾ തമ്മിൽ യുഗങ്ങളിലൂടെ നീണ്ടുനിന്ന ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്കുശേഷം രാജശക്തിക്കു കൈവന്ന പാര്യ ന്തികവിജയം ഭാരതഭൂമിയിൽ മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടു. എന്നാൽ ഈ നാട്ടി ലെ മതത്തിൽനിന്നു തികച്ചും ഭിന്നമായ ഒരു മതം അനുഷ്ഠിച്ചുവന്ന വൈദേശികരാജാക്കന്മാരുടെ പേരിലാണ് ആ വിജയം ഉണ്ടായത്. ഈ മുഹമ്മദീയകാലഘട്ടത്തിനുശേഷമാകട്ടെ, പാടേ വിഭിന്നമായ മറ്റൊ രു ശക്തി ഈ രംഗത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു, ക്രമേണ ഭാരതീയലോക ത്തിലെ

1ആര്യാവർത്തത്തിലും ഗുജറാത്തിലും ഭരണകർത്താക്കളായിരുന്ന പേഴ്സ്യന്മാർ.

നടപടികളിൽ അതിൻെറ സ്വാധീനത ചെലുത്തിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ച ഈ ശക്തിയുടെ പുതുമ വളരെ വലുതാണ്: അതിൻെറ പ്രകൃതിയും പ്രവൃത്തികളും ഭാരതീയമനസ്സിൽനിന്നു തുലോം വിദൂരമാണ്: അതിൻെറ ഉദയക്രമം സങ്കല്പിക്കാനേ വയ്യാതിരി ക്കുന്നു: അതിൻെറ വീര്യം അധൃഷ്യവും. അതുകൊണ്ട്, ഇന്നുവരെ അതിന് ഇവിടെ മേൽക്കോയ്മ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും, കുറച്ചു ഭാരതീയർക്കു മാത്രമേ ആ ശക്തിയുടെ സ്വഭാവം എന്തെന്നു ധരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞി ട്ടുള്ളു.

നാമിപ്പോൾ പ്രതിപാദിക്കുന്നത് ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഭാരതം പിടിച്ചടക്കിയ കഥയാണ്.

വളരെ പ്രാചീനകാലംമുതൽതന്നെ, ഭാരതത്തിൻെറ വമ്പിച്ച സമ്പ ത്തിനെയും പുഷ്കലമായ വിഭവങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള വിഖ്യാതി കരുത്തരായ പല വൈദേശികജനതകളിലും ഭാരതത്തെ കീഴടക്കാൻ ആഗ്രഹം ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്: വാസ്തവത്തിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും വൈദേശിക ജനതകൾ ഭാരതത്തെ കീഴടക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. അപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഭാരതത്തെ കീഴടക്കിയത് ഭാരതീയരുടെ മനസ്സിനു പുതുതും ദുർഗ്രഹവുമാണെന്ന് നാം പറയുന്നതെന്തിന്?

വിഷയേച്ഛകളറ്റവരും, ആദ്ധ്യാത്മികബലം, മന്ത്രശക്തി, മുതബോധം, ശാപായുധം എന്നിവയിൽ മികച്ചവരുമായ തപസ്വികളുടെ നെറ്റി ചുളിയുമ്പോൾ ഏറ്റവും പ്രതാപശാലികളായ രാജാക്കന്മാർപോലും വിറകൊള്ളുന്നത് അനാദികാലംമുതൽ ഭാരതീയർ കണ്ടുവന്നതാണ്. ധീരന്മാരും സർവശക്തരുമായ രാജാക്കന്മാരുടെ ആജ്ഞകൾ ഭരണീ യരായ പ്രജകൾ മൂകമായി അനുസരിക്കുന്നതും അവർ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ രാജാക്കന്മാരുടെ പിന്നിൽ ആയുധശക്തിയും സേനാബലവുമുണ്ട്: പ്രജകളാകട്ടെ സിംഹത്തിൻെറ മുമ്പിൽപ്പെട്ട ആട്ടിൻപറ്റംപോലാണു താനും. പക്ഷേ ഒരുപിടി വൈശ്യന്മാർ (കച്ചവടക്കാർ) ഒത്തൊരുമിച്ച് കച്ചവടത്തിനായി ആറുകളിലും കടലുകളും താണ്ടുക: ബുദ്ധിശക്തിയും അർത്ഥശക്തിയുംകൊണ്ടുമാത്രം, ചിരസ്ഥാപിതമായ ഹിന്ദുരാജവംശ ങ്ങളെയും മുഹമ്മദരാജവംശങ്ങളെയും ക്രമേണ പാവകളാക്കി മാറ്റുക: പോരാ, സ്വന്തം നാട്ടിലുള്ള രാജശക്തിയുടെ സേവനങ്ങളെ വിലയ്ക്കെ ടുക്കയും ആ ശക്തിയുടേതായ ധൈര്യത്തെയും ജ്ഞാനത്തെയും സ്വന്തം വിഭവങ്ങൾ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുവാനുള്ള പ്രബലോപകരണ ങ്ങളായി വിനിയോഗിക്കയും ചെയ്യുക – ഇതൊക്കെ ഭാരതീയർക്കു തികച്ചും പുത്തൻ കാഴ്ചകൾതന്നെ. ഈ വൈശ്യരുടെ കഥയോ? ഇവരെത്ര വലിയ പണക്കാരാണെങ്കിലും, രാജാവിൻെറ മുമ്പിൽ മാത്രമല്ല, രാജകുടുംബത്തിൽപെട്ട ഏതംഗത്തിൻെറ മുമ്പിലും മുട്ടു കുത്തുന്നവരായിട്ടേ ഇരുന്നിട്ടുള്ളുതാനും. ഏതു നാട്ടിലെ മഹാകവി യുടെ നിസ്തുലമായ പേനയാണോ ഒരു സാധാരണക്കാരനോട് ‘‘പോ, അമേദ്ധ്യക്കട്ടേ! നീ ഒരു

പ്രഭുവിനോടു വണക്കം വിട്ടു കഴിക്കാനാണോ മുതിരുന്നത്?'' എന്നു ചോദിക്കുന്ന ഒരു പ്രഭുവിനെ വരച്ചുകാട്ടിയിട്ടു ള്ളത്, അവിടെ, അതേ പ്രഭുവർഗ്ഗത്തിൽ ജനിച്ചവർ, വളരെക്കാലം ചെല്ലുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ, ''കിഴക്കേ ഇന്ത്യൻ കമ്പനി''* എന്നു പേർപെട്ട ഒരു കൂട്ടം കച്ചവടക്കാരുടെ വിനീതദാസരായിത്തീരുന്നതു മാനുഷോത്കർഷത്തിൻെറ പരമകാഷ്ഠയായി കരുതുക എന്നതും, മുൻപറഞ്ഞപോലെതന്നെ ഒരു പുത്തൻ കാഴ്ചയത്രേ. ഇതിനുമുമ്പ് ഒരിക്കലും ഭാരതീയർ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാഴ്ചതന്നെ അത്.

എല്ലാ പരിഷ്കൃതസമുദായങ്ങളിലും, എക്കാലത്തും, മനുഷ്യനിലെ സത്ത്വരജസ്തമോഗുണങ്ങളുടെ ഏറ്റക്കുറച്ചിലിനൊത്ത് ബ്രാഹ്മണ ക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രന്മാരുണ്ട്. കാലത്തിൻെറ കയ്യൂക്കിനൊത്ത് കാലാ കാലങ്ങളിൽ അവരുടെ സംഖ്യയ്ക്കും പ്രഭാവത്തിനും വരുന്ന വ്യത്യാ സങ്ങൾ പല നാടുകളിലും പല തരത്തിലായിരിക്കും. ചില നാടുകളിൽ ഈ നാലു ജാതികളിൽ ഒന്നിലുള്ളവരുടെ സംഖ്യയും പ്രഭാവവും മറ്റുള്ളവരുടേതിനെക്കാൾ അധികമാണെന്നുവരാം. ചിലപ്പോൾ ഒരു ജാതിക്കാർക്ക് മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ പ്രതാപംകൂടിയെന്നു വരാം. പക്ഷേ, ലോകചരിത്രം ശ്രദ്ധിച്ചുപഠിച്ചാൽ ബോധപ്പെടും, പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾ ക്കൊത്ത് ഓരോ സമുദായത്തിലും, ഒന്നിനു പിന്നാലെ മറ്റൊന്നായി, ബ്രാഹ്മണക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രന്മാർ ലോകത്തെ ഭരിച്ചുവരുന്നു എന്ന്.

ചൈനക്കാർ, സുമേറിയക്കാർ, ബാബിലോണിയർ, ഈജിപ്തുകാർ, കാൽഡിയർ, ആര്യന്മാർ, ഇറാനിയർ, ജൂതർ, അറബികൾ – ഈവക പ്രാചീനജനതകളുടെയെല്ലാം ചരിത്രത്തിൻെറ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ പരമോ ച്ചമായ ശക്തി ബ്രാഹ്മണൻെറ അഥവാ പുരോഹിതൻെറ കൈയിലാ യിരുന്നു. രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടത്തിൽ ഭരണശക്തി ക്ഷത്രിയൻെറതാണ്. ഒന്നുകിൽ അത് ഉച്ഛൃംഖലമായ രാജവാഴ്ചയോ അല്ലെങ്കിൽ തിരഞ്ഞെ ടുത്ത കുറേപ്പേർ നടത്തുന്ന ഭരണകൂടമോ ആണ്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ നേതൃസ്ഥാനത്തുള്ള ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യജനതകളുടെ ഇടയിൽ, ഇദം പ്രഥമമായി, സമുദായത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഈ ശക്തി, കച്ചവടത്തി ലൂടെ സമ്പന്നരായ വൈശ്യരുടെ, കച്ചവടക്കാരുടെ കൈയിൽ ചെന്നെ ത്തിയിരിക്കയാണ്.

പണ്ടു ട്രോയിയും കാർതേജും, താരതമ്യേന ആധുനികകാലത്തു വെനീസും അതുപോലുള്ള കച്ചവടപ്രധാനമായ ചെറുരാഷ്ട്രങ്ങളും വളരെ പ്രബലമായി വന്നെങ്കിലും, വൈശ്യശക്തിയുടെ അനിഷേ ദ്ധ്യമായ ഉദയം ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ അവയുടെ കൂട്ടത്തിലില്ലായി രുന്നു.

ശരിക്കുപറഞ്ഞാൽ പണ്ടത്തെ കച്ചവടത്തിൻെറ കുത്തകയൊക്കെ രാജകുടുംബാംഗങ്ങളുടെ സന്തതികൾക്കായിരുന്നു. അവർ കച്ചവടം നടത്തുവാൻ സാമാന്യജനങ്ങളെയും തങ്ങളുടെ വേലക്കാരെയും നിയ

* East India Company.

മിക്കയും, ഉണ്ടാകുന്ന ലാഭങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ കുറേപ്പേരെ ഒഴിച്ചാൽ മറ്റാർക്കും ഒരു പങ്കുമില്ലായിരുന്നു: നാട്ടിലെ ഭരണത്തിലോ ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിലോ ഈജിപ്റ്റുപോലെ ഏറ്റവും പഴക്കംചെന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ കുറേക്കാലത്തേക്ക് മാത്രമേ പുരോഹിത ശക്തിക്ക് നിർബാധമായ മേല്ക്കോയ്മയുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. പിന്നീടത് രാജശക്തിക്കു കീഴ്പ്പെടുകയും അതിൻെറ ഒരുപകരണമാവുകയുമത്രേ ഉണ്ടായത്. ചൈനയിൽ കൺഫ്യൂഷ്യസിൻെറ പ്രതിഭ കേന്ദ്രസ്ഥമാക്കിയ രാജശക്തി കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തഞ്ചു ശതകങ്ങളായി പുരോഹിത ശക്തിയെ, തടവറ്റ സ്വേച്ഛയ്ക്കൊത്തു ഭരിച്ചും നയിച്ചും വരുകയാണ്. രാജകുടുംബാംഗങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികഗുരുക്കന്മാരായ ടിബറ്റിലെ ലാമമാർ, തങ്ങൾക്ക് എല്ലാത്തരം ശക്തികളുമിരുന്നിട്ടും, രണ്ടു ശതകങ്ങളായി ചൈനയിലെ ചക്രവർത്തിമാർക്കു സർവഥാ അധീനരായി കാലക്ഷേപം ചെയ്യാൻ നിർബദ്ധരായിരിക്കുന്നു.

ഭാരതത്തിൽ പുരോഹിതശക്തിയെ കീഴടുക്കുവാനും നിരങ്കുശമായ സ്വപ്രാമാണ്യം പ്രഖ്യാപിക്കുവാനും രാജശക്തിക്കു കഴിഞ്ഞത് പണ്ട ത്തെ മറ്റു പരിഷ്കൃതജനതകൾ അതൊക്കെ ചെയ്ത് വളരെ ചെന്നതിനുശേഷമാണ്. അതിനാൽ ചൈന, ഈജിപ്റ്റ്, ബാബിലോണിയ മുതലായ ദേശങ്ങളിൽ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് വളരെ കഴിഞ്ഞാണ് ഭാരതത്തിൽ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്. യഹൂദരുടെ ഇടയിൽമാത്രം രാജശക്തി പുരോഹിതശക്തിക്കുമേൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കാൻ ഒട്ടേറെ പണിപ്പെട്ടെങ്കിലും അതിനു മുഴുത്ത പരാജയമാണുണ്ടായത്. ഇവരുടെ ഇടയിൽ, വൈശ്യർക്കുപോലും ഭരണശക്തി കൈവന്നിരു ന്നില്ല. നേരേ മറിച്ച്, പൗരോഹിത്യശൃംഖലകളിൽനിന്നു മോചനം നേടാൻ യത്നിച്ച ഭരണീയരായ സാമാന്യയഹൂദർ ക്രിസ്തുമതംപോലുള്ള വിരുദ്ധമതപ്രസ്ഥാനങ്ങളും, സുശക്തമായ റോമൻസാമ്രാജ്യം ചെലുത്തിയ ബാഹ്യസമ്മർദ്ദവും ഉളവാക്കിയ ആഭ്യന്തരവിപ്ലവത്തിൽ പെട്ടു ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടു: അങ്ങനെ അവർ തുലഞ്ഞു.

പണ്ടു ദീർഘകാലം അടരാടിയെങ്കിലും, പുരോഹിതശക്തിയെ കൂടുതൽ ഉഗ്രമായ രാജശക്തി കീഴടക്കിയതുപോലെ, ഇന്നു പല രാജകിരീടങ്ങളെയും വൈശ്യശക്തി ഊക്കേറിയ അടിയേല്പിച്ച് നിലംപറ്റിക്കയാണ്: പല ചെങ്കോലുകളും തകർന്നുതരിപ്പണമാകയാണ്. ചില പരിഷ്കൃത രാജ്യങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും കുറെ പ്രഭാവം ചെലുത്താനും സ്വന്തം പ്രൗഢിയും ധാടിയും കാട്ടാനും വിട്ടിട്ടുള്ള കുറേ രാജസ്ഥാനങ്ങൾക്കെല്ലാം താങ്ങ് വൈശ്യസമുദായങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച വിത്തസഞ്ചയമാണ്, ഉപ്പും എണ്ണയും പഞ്ചസാരയും വീഞ്ഞും വിറ്റഴിക്കുന്ന വൈശ്യരുടെ വിത്ത സഞ്ചയം മേൽച്ചൊന്ന രാജസ്ഥാനങ്ങളെ നിലനിർത്തുന്നതുതന്നെ മഹത്തും ഗംഭീരവുമായ ഒരു മുന്നണി എന്ന നിലയിലത്രേ: ഉദ്ദേശ്യം, വാസ്തവത്തിൽ

പിന്നിൽനിന്നു ഭരിക്കുന്ന വൈശ്യരെ മഹനീയരാക്കലും.

പുതുതായുദിച്ച പ്രബലമായ ഈ വൈശ്യശക്തിയുടെ - എല്ലാറ്റി നെയും ആക്രമിച്ചുകീഴടക്കുന്ന ഈ വൈശ്യശക്തിയുടെ - നുര പൊതിഞ്ഞ തിരത്തലപ്പത്താണ്, തികഞ്ഞ പ്രൗഢിയൊത്ത മഹനീയ മായ ബ്രിട്ടീഷ്സിംഹാസനം അധിഷ്ഠിതമായിട്ടുള്ളത്. ഈ ശക്തിയുടെ ആജ്ഞയ്ക്കൊത്ത്, വിദ്യുച്ഛക്തി ഒരു ധ്രുവത്തിൽനിന്നു മറ്റേതിലേക്കു ക്ഷണത്തിൽ സന്ദേശങ്ങൾ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അതിൻെറ രാജ മാർഗ്ഗം മലപോലെ വലിയ അലകളൊത്ത വൻകടലാണ്: അതിൻെറ ചൊല്പടിക്കാണ് ഏറ്റവും അനായാസമായി, ഭൂഗോളത്തിൻെറ ഒരിടത്തു നിന്നു മറ്റൊരിടത്തേക്കു സാമാനങ്ങൾ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്; അതിൻെറ ആജ്ഞ കേട്ട് ഏറ്റവും വലിയ രാജാക്കന്മാർപോലും വിറക്കുന്നു.

അതുകൊണ്ട് ഇംഗ്ലണ്ട് ഭാരതത്തെ കീഴടക്കിയതിൻെറ അർത്ഥം യേശുവോ ബൈബിളോ ഭാരതത്തെ കീഴടക്കി എന്നല്ല: അതാണെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ നമ്മോടു പല വട്ടം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും. ഭാരതത്തെ മുകിലരോ പട്ടാണിയോ കീഴടക്കിയതുപോലെയുമല്ല അത്. നേരേമറിച്ച്, ഭഗവാൻ യേശു, ബൈബിൾ, ഉത്തുംഗപ്രാസാദങ്ങൾ, ആന - തേർ - കുതിര - കാലാളുകൾ ചേർന്ന സൈന്യങ്ങളുടെ ഭൂമി കുലുക്കുന്ന കനത്ത കാൽവെപ്പ് - ഇവയുടെയൊക്കെ പിമ്പിൽ, ഫലരൂപേണ നിലകൊള്ളുന്നത് ഇംഗ്ലണ്ടിൻെറ സാന്നിദ്ധ്യംതന്നെ. ഇംഗ്ലണ്ടിൻെറ യുദ്ധ ധ്വജം യന്ത്രശാലകളുടെ പുകക്കുഴലാണ്: ഭടന്മാർ കച്ചവടക്കപ്പലു കളാണ്: രണാങ്കണങ്ങൾ ലോകത്തിലെ വിപണികളാണ്: ചക്രവർത്തിനി സമുജ്ജ്വലമായ ലക്ഷ്മീദേവിയും. ഇതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ മുമ്പു പറ ഞ്ഞത്, ഭാരതത്തെ ഇംഗ്ലണ്ടു കീഴടക്കിയതു മുമ്പെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പുതുമയാണെന്ന്. പുതുതായ ഈ വൻകിടശക്തിയോടുള്ള സംഘ ട്ടനത്തിൽനിന്ന് ഭാരതത്തിൽ എന്തു പുതുവിപ്ലവമാണുണ്ടാകുക എന്നും തത്ഫലമായി നാളത്തെ ഭാരതത്തിൽ എന്തു മാറ്റങ്ങൾഉണ്ടാകാനിരി ക്കുന്നു എന്നും ഭാരതത്തിൻെറ ചരിത്രത്തിൽനിന്ന് അനുമാനി ക്കാവതല്ല.

നേരത്തേ ഞാൻ പറഞ്ഞു, ലോകത്തെ അനുക്രമമായി ഭരിക്കുന്നതു ബ്രാഹ്മണക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രരെന്ന നാലു ജാതികളാണെന്ന്. ഇവരോരുത്തരും തങ്ങളുടെ പരമാധികാരകാലത്ത് പൊതുജനങ്ങൾക്കു ഗുണവും ദോഷവും ചെയ്യുന്ന ചില പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തിട്ടുമുണ്ട്.

പുരോഹിതശക്തിയുടെ അടിത്തറ ബുദ്ധിബലമാണ്. കൈയൂക്കല്ല. അതിനാൽ, പുരോഹിതശക്തി അധികാരത്തിലെത്തുമ്പോൾ ബുദ്ധിപര വും സാഹിത്യപരവുമായ സംസ്കാരം വളരെയധികം പ്രചരിക്കുന്നു. അതീന്ദ്രിയമായ ആദ്ധ്യാത്മികലോകത്തോടു സമ്പർക്കംകൊള്ളാനും അവിടെനിന്നു സഹായം നേടുവാനും എല്ലാ മനുഷ്യരും എപ്പോഴും തീവ്രമായാഗ്രഹിക്കുന്നു. സാമാന്യക്കാർക്ക് ആ ലോകത്തിലേക്കു കട ക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം ചെയ്യാനും സത്ത്വഗുണപ്രധാനരാ കാനും

കഴിവുള്ള കുറെ മഹാന്മാർക്കു മാത്രമേ ഭൗതികമായ കോട്ട ഭേദിച്ച് അതീന്ദ്രിയസത്തയെ നേരിടാൻ കഴിയൂ. ആ സാമ്രാജ്യത്തിൻെറ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാനും, അവിടെനിന്നു സന്ദേശങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുവാനും അന്യർക്ക് അങ്ങോട്ടു വഴികാട്ടിക്കൊടുക്കുവാനും അവർക്കേ ത്രാണിയുള്ളു. ഈ മഹാത്മാക്കളത്രേ മനുഷ്യസമുദായ ങ്ങളുടെ പുരോഹിതരും ആദിമഗുരുക്കളും, നേതാക്കളും, സഞ്ചാല കരും.

ദേവതകളെ അറിയുന്നവനും ദേവന്മാരുമായി ആശയവിനിമയം ചെയ്യുന്നവനുമത്രേ പുരോഹിതൻ: അതിനാൽ അയാൾ സ്വയം ദേവ ഭാവേന ആരാധിക്കപ്പെടുന്നു. ലൗകികചിന്തകളെല്ലാം വെടിഞ്ഞ പുരോ ഹിതനു വിയർത്തു പണിയെടുത്ത് ആഹാരം നേടേണ്ടതില്ല. ഒന്നാം തരം ഭക്ഷ്യവും പേയവും ദേവന്മാർക്കു നിവേദിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ലോകത്തിൽ ദേവന്മാരുടെ പ്രതിപുരുഷന്മാരത്രേ പുരോഹിതന്മാർ: ഇവരുടെ മുഖങ്ങളിലൂടെയാണ് ദേവന്മാർ നൈവേദ്യം കൈക്കൊള്ളു ന്നത്. സമുദായം അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ പുരോഹിതന്മാർക്കു ധാരാളം വിശ്രമാവസരം നല്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അവർക്കു ധ്യാനി ക്കുവാനും ഉയരെ ചിന്തിക്കുവാനും വേണ്ട സൗകര്യം ലഭിക്കുന്നു. അങ്ങനെ പുരോഹിതശക്തിക്കു മേൽക്കോയ്മ വന്നപ്പോൾ മുതല്ക്കാ ണ് ആദ്യമായി പാണ്ഡിത്യവും പ്രാജ്ഞതയും വികസിക്കാൻ തുടങ്ങി യത്. രാജാവെന്ന ആ ഭയങ്കരസിംഹത്തിൻെറ പ്രജകളാകുന്ന ഭയപ്പെട്ട ആട്ടിൻപറ്റത്തിൻെറയും ഇടയ്ക്കു പുരോഹിതൻ അങ്ങനെ നിലകൊ ള്ളുന്നു. പുരോഹിതൻെറ പക്കലുള്ള ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിച്ചാട്ടയാണ് സിംഹത്തിൻെറ മുന്നോട്ടുള്ള കൊലച്ചാട്ടത്തെ തടയുന്നത്. കോശ ബലവും ആൾബലവുംകൊണ്ടുള്ള ദർപ്പത്താൽ ഉന്മത്തവും ഉച്ഛ്വം ഖലവുമായ രാജേച്ഛയാകുന്ന അഗ്നിശിഖക്ക് എതിരിടുന്നതിനെയെല്ലാം ദഹിപ്പിച്ചുകളയാൻ ത്രാണിയുണ്ട്: എന്നാൽ വെള്ളം അഗ്നിയെ എന്ന പോലെ, പുരോഹിതൻെറ ഒരു വാക്ക് ആ അഗ്നിശിഖയെ കെടുത്തു ന്നു. പുരോഹിതൻെറ പിന്നിലാകട്ടെ പണവുമില്ല ആളുമില്ല. ഇയാളുടെ ഒരേയൊരു ബലം ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിയത്രേ.

പുരോഹിതശക്തിയുടെ ഉത്കർഷത്തോടൊത്ത് പരിഷ്കാരത്തിൻെറ ആദ്യത്തെ ആവിർഭാവം: മൃഗീയമനസ്സിൻെറ മേൽ ദിവ്യപ്രകൃതിയുടെ വിജയം: ചൈതന്യത്തിൻെറ മുമ്പിൽ ഭൗതികതയുടെ ഒന്നാമത്തെ കീഴടക്കം: പ്രകൃതിക്കടിമപ്പെട്ട ഈ മനുഷ്യശരീരത്തിൽ, ഈ മാംസ ച്ചുമടിൽ, ലീനമായ ദിവ്യപ്രഭാവത്തിൻെറ ആദ്യത്തെ വികാസം – എന്നിവയെല്ലാം കാണപ്പെടുന്നു. പുരോഹിതൻ ഭൗതികതയിൽനിന്ന് ആദ്ധ്യാത്മികതയെ ഒന്നാമതായി വിവേചിച്ചവനാണ്: ഈ ലോകത്തെ അടുത്തതായി ബന്ധിപ്പിക്കാൻ ഒന്നാമതായി സഹായിച്ചവനാണ്: ദേവത കളിൽനിന്ന് മനുഷ്യൻെറ അടുക്കൽ വന്ന ഒന്നാമത്തെ സന്ദേശഹര നാണ്: രാജാവിനെ പ്രജകളോടു ബന്ധിക്കുന്ന പാലമാണ്. അയാളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിയും

വിദ്യാവ്യസനവും ജീവിതമുദ്രയായ ത്യാഗവു മാണ് സർവലോകഹിതത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ മുളയെ വളർത്തിയെടു ക്കുന്നത്: പോരാ, സ്വന്തം ജീവിതരക്തംകൊണ്ടുപോലും അയാൾ അതു നനച്ചു തഴപ്പിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടത്രേ എല്ലാ നാട്ടിലും അയാൾ പ്രഥമവും പ്രമുഖവുമായ ആരാധനയ്ക്കു പാത്രീഭവിച്ചത്. അതുകൊണ്ട ത്രേ അയാളുടെ സ്മരണയെ നാം പൂജിക്കുന്നത്.

ദോഷങ്ങളുമുണ്ട്. പ്രാണബീജങ്ങളോടൊപ്പം മൃത്യുബീജങ്ങളും വിതക്കപ്പെടുന്നു. ഇരുളും വെളിച്ചവും ഒപ്പമാണ് മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നത്. യഥാകാലം തടുക്കപ്പെടാഞ്ഞാൽ സമുദായത്തെ നാശഗർത്തത്തിലാഴ്ത്തുന്ന വമ്പിച്ച തിന്മകൾ ഉണ്ടുതന്നെ. ജഡവസ്തുവിലൂടെ വ്യാപരിക്കുന്ന ശക്തിവികാസം, എല്ലായിടത്തും അനുഭവത്തിനു വിഷയമാണ് രണാങ്കണത്തിൽ വ്യാപരിക്കുന്ന മഴുവിലൂടെയും വാളിലൂടെയും ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥൂലശക്തി ആർക്കും കാണുകയും മനസ്സിലാക്ക യും ചെയ്യാം: അതുപോലെതന്നെ അഗ്നിയുടെയും വൈദ്യുതിയു ടെയും ദാഹകശക്തിയും. ഇവയെപ്പറ്റി ആർക്കുമൊരു സന്ദേഹമില്ല: ഇവയുടെ നിർവ്യാജതയെപ്പറ്റി ചോദ്യവുമില്ല. എന്നാൽ ശക്തിയുടെ ഇരിപ്പിടവും വ്യാപാരകേന്ദ്രവും മാനസികമാകുമ്പോൾ, ചില പദവിശേഷ ങ്ങളിലും അവയുടെ ഉച്ചാരണവിശേഷങ്ങളിലും ചില ഗൂഢാക്ഷരങ്ങ ളുടെ ജപത്തിലും ഇതുപോലുള്ള മറ്റു മാനസികപ്രക്രിയകളിലും മാന സികപ്രയോഗങ്ങളിലുമായി ശക്തിയെ ഒതുക്കിനിർത്തുമ്പോൾ, വെളിച്ച വും ഇരുളും ഇടകലരുന്നു: അന്യഥാ നിഷ്കമ്പമായ വിശ്വാസത്തെ ഏറ്റവും ഇറക്കവും പിടിച്ചുകുലുക്കുന്നു. വസ്തുക്കൾ നേരിട്ടു കാണു കയും അനുഭവിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾപ്പോലും, ചിലപ്പോൾ അവയുടെ വാസ്തവികതയെക്കുറിച്ചു സംശയമുളവാകുന്നു. ക്ലേശം ഭയം ക്രോധം പൈശുന്യം പ്രതിക്രിയേച്ഛ മുതലായ മാനവവികാരങ്ങൾ സ്വോദ്ദേശ്യ സിദ്ധിക്കായി ആയുധശക്തിപോലുള്ള സർവസുഗ്രഹമായ ഉപായങ്ങൾ വെടിഞ്ഞ് ദുർഗ്രഹമായ സ്തംഭനം, ഉച്ചാടനം, വശീകരണം, മാരണം* തുടങ്ങിയ മാനസികപ്രക്രിയകൾ കൈക്കൊള്ളുമ്പോൾ, ദുരൂഹമായ കൂടപ്രയോഗത്തിന്റെ മണ്ഡലങ്ങളിൽ വർത്തിക്കുന്നവരുടെ മനസ്സി ന്റെ അവ്യക്തതയുടെ ധൂമപടലം സ്വതേ ഗ്രസിക്കുന്നു എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അത്തരം മനസ്സിൽ ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയും നേരെ തെളികയില്ല, തെളിഞ്ഞാൽത്തന്നെ ആ മനസ്സ് അതൊക്കെ ഒടിച്ചു വളയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിന്റെയെല്ലാം പാര്യന്തികഫലം കപടതയാണ്, ഏറ്റവും ഇടുങ്ങിയ ക്ഷുദ്രഹൃദയതയാണ്. സർവോപരി, ഏറ്റവും മാരകമായ ഫലം അന്യരുടെ ഉത്കർഷം പൊറുക്കാൻ വയ്യാത്തതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അതിരറ്റ അസഹിഷ്ണുതയത്രേ.

---

* സ്തംഭനാദികൾ, മന്ത്രശക്തിയിലൂടെ ശത്രുക്കളെ മരവിപ്പിക്കൽ, നശിപ്പിക്കൽ, വശപ്പെടുത്തൽ, മരിപ്പിക്കൽ ഇവയാണ്.

സ്വാഭാവികമായി പുരോഹിതൻ തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു; 'ദേവ ന്മാരെ എന്റെ ചൊല്പടിക്കു നിർത്തിയിരിക്കുന്ന ആ ശക്തി ഞാനെ ന്തിനു കൈവെടിയണം? അതെനിക്ക് ആധിവ്യാധികളുടെ മേൽ ആധിപ ത്യം നല്കിയിരിക്കുന്നു: ഭൂതപ്രേതപിശാചാദികളെ കിങ്കരന്മാരാക്കിയിരി ക്കുന്നു. വമ്പിച്ച ത്യാഗത്തിലൂടെ, വലിയ വില കൊടുത്താണ് ഞാനതു കൈയ്ക്കലാക്കിയത്. എന്റെ പണവും പേരും പെരുമയും, ചുരുക്ക ത്തിൽ ഐഹികമായി കാമ്യമായതെല്ലാം നല്കി നേടിയ ആ ശക്തി ഞാനെന്തിനു മറ്റുള്ളവർക്കു കൊടുക്കണം?'' ആ ശക്തി സർവഥാ മാനസികമാണ്. അതു രഹസ്യമായി വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ എത്ര സന്ദർഭങ്ങൾ! ഈ ഘടനാചക്രത്തിൽ കുടുങ്ങി മനുഷ്യപ്രകൃതി എന്താകുമോ, അതായിത്തീരുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. അതു തുടർച്ചയായി സ്വാപലാപം, ശീലിച്ചു ശീലിച്ച്, അതിരറ്റ സ്വാർത്ഥത്തിനും കപടാചര ണത്തിനും ഇരയായിത്തീരുന്നു. ഒടുവിൽ ഇവയുടെ അനിവാര്യമായ വിഷഫലങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു തുലയുകയും ചെയ്യുന്നു. യഥാകാലം ഇതേ അപലാപേച്ഛയുടെ തിരിച്ചടി തന്റെ മേൽത്തന്നെ വന്നുവീഴുക യായി. വിജ്ഞാനവും പ്രാജ്ഞതയുമൊക്കെ മിക്കവാറും താറുമാറാ കുന്നു: കാരണം, അവയ്ക്കു വേണ്ടത്ര വ്യായാമമില്ല, വിസ്താരവുമില്ല. വല്ലതുമൊട്ടവശേഷിച്ചാൽ അതീന്ദ്രിയസ്ഥാനത്തുനിന്നാണ് അതു വന്ന തെന്നു കരുതുകയുമായി. അതിനാൽ അഭിനവത്വത്തിനും നൂതനമായ ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തിനുംവേണ്ടി യത്നിക്കുന്നതിനുപകരം, പഴയ അറിവി ന്റെ അവശേഷങ്ങളിൽ പറ്റിപ്പിടിച്ചു തുരുമ്പു മാറ്റാനുള്ള യത്നംപോലും വ്യർത്ഥമെന്നു കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ പുരോഹിതനു പ്രാചീ നമായ ആ വിദ്യയും അധൃഷ്യമായ സ്വാശ്രയശീലവും ഇല്ലാതാകുന്നു. പൂർവികന്മാരുടെ പേരു മാത്രമാണ് അയാൾക്കിപ്പോൾ ഉദ്ഘോഷിക്കാ നുള്ളത്. മഹത്തുക്കളായ ആ പൂർവ്വികർക്കുണ്ടായിരുന്ന അതേ മഹിമ യും മാന്യതയും ആരാദ്ധ്യതയും ആധിപത്യവുമൊക്കെ, ഒരു കോട്ടവും തട്ടാതെ, തനിക്കും വെച്ചുപുലർത്താൻ അയാൾ വ്യർത്ഥമായി അതി സാഹസം ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയാണ് അന്യജാതിക്കാരുമായി അയാൾ ക്കു കഠിനമായ ഏറ്റുമുട്ടലുകൾ ഉണ്ടാകുന്നത്.

പ്രകൃതിനിയമമനുസരിച്ച്, പുതിയൊരു ജീവിതം പ്രബലതരമായി ഉണർന്നെഴുന്നേല്ക്കുമ്പോൾ ക്ഷയോന്മുഖമായ പഴയ ജീവിതത്തെ കീഴടക്കാനും തത്സ്ഥാനം കയ്യടക്കാനും യത്നിക്കുന്നു. അനർഹമായ തു നശിക്കാനും അർഹത്തമമായത് അതിജീവിക്കാനുമാണ് പ്രകൃതി സഹായിക്കുന്നത്. പുരോഹിതവർഗ്ഗവും മറ്റുവർഗ്ഗങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടായ പോരാട്ടത്തിന്റെ അന്ത്യഫലമെന്തെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ.

പുരോഹിതന്റെ ഉത്കർഷദശയിൽ നേരായ സത്യാന്വേഷണത്തിനു വേണ്ടി ചെയ്ത ത്യാഗവും സംയമവും തപസ്യയും, അയാളുടെ അധഃപതനം

തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഉപഭോഗസാമഗ്രികൾ ശേഖരിക്കുവാനും അന്യരുടെ മേൽ ഏറിയ തോതിൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുവാനുമാണ് ചെലവാക്കിയത്. ഏതു ശക്തിയുള്ളതുകൊണ്ടാണോ അയാൾക്കു ബഹുമതിയും ആരാധനയും കൈവന്നത്, അതേശക്തി ഇപ്പോൾ അയാ ളെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു നരകത്തിലേക്കു വലിച്ചിഴച്ചെത്തിച്ചു. ലക്ഷ്യമൊ ന്നുമില്ലാതെ തെറ്റിത്തിരിഞ്ഞ പുരോഹിതശക്തി, ചിലന്തിയെപ്പോലെ, സ്വയം നെയ്തുണ്ടാക്കിയ വലയിൽ കുരുങ്ങി. പല തലമുറകളായി, അന്യരുടെ പാദങ്ങൾ കുടുക്കിയിടാൻ പണിപ്പെട്ടുണ്ടാക്കിയ ആ ചങ്ങല സ്വന്തം കാലുകളിൽത്തന്നെ നൂറു മടങ്ങായി വീണ് അനങ്ങാൻ വയ്യാത്ത മട്ടാക്കി. ബാഹ്യശുദ്ധിക്കുവേണ്ടി നാലുപാടും കല്പിച്ചുവെച്ച ഏതൊരാചാരപരമ്പരയിൽ സമുദായം ഇടംവലം തിരിയാൻ വയ്യാത്ത വണ്ണം കെട്ടുപെട്ടു കിടന്നുവോ, അതിൽത്തന്നെ ആപാദമസ്തകം കുടു ങ്ങിപ്പോയ പുരോഹിതശക്തി ഇപ്പോൾ ആശയറ്റ് നിദ്രയിൽ ലയിച്ചിരി ക്കയാണ്. ഇനി ഗത്യന്തരമില്ല: ഈ ആചാരവല വലിച്ചുപൊട്ടിച്ചാൽ പുരോഹിതൻെറ പൗരോഹിത്യം നിലനില്ക്കില്ല. സ്വാഭാവികമായ ഉത്കർഷേച്ഛക്ക് ഒരു തരത്തിലും വളരാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു കണ്ട് ആരൊക്കെ ഈ മുറുകിയ കെട്ടു പൊട്ടിച്ച് മറുജാതിക്കാരുടെ ജീവനോ പായം കൈക്കൊണ്ടു ധനമാർജ്ജിച്ചുവോ, അക്കൂട്ടരുടെ പൗരോഹിത്യം ഉടനടി അവരിൽനിന്ന് സമുദായം എടുത്തുകളഞ്ഞു. കുടുമയും മുറിച്ച് തലമുടിയും ചീകി പകുത്ത്, പകുതി പാശ്ചാത്യമായ വേഷഭൂഷാദികളും ആചാരങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള ബ്രാഹ്മണൻെറ ബ്രാഹ്മണ്യത്തിൽ സമുദായത്തിനു വിശ്വാസമില്ല. പിന്നെ ഭാരതത്തിൽ പുത്തനായി വന്നി ട്ടുള്ള ഈ പാശ്ചാത്യരുടെ ശക്തിയും വിദ്യാഭ്യാസവും ധനാഗമമാർഗ്ഗ ങ്ങളും എവിടെയൊക്കെ പരന്നുവോ അവിടെയൊക്കെ ബ്രാഹ്മണ യുവാക്കന്മാർ പരമ്പരാഗതമായ പൗരോഹിത്യം വിട്ടു പറ്റംപറ്റമായി മറ്റു ജാതികളുടെ കുലവൃത്തി കൈക്കൊണ്ട് പണക്കാരായിവരുകയു മാണ്: ഒപ്പം അവരുടെ പൂർവികരുടെ ആചാരമര്യാദകൾ മുച്ചൂടും മുടിഞ്ഞുപോകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗുജറാത്തിലെ ബ്രാഹ്മണരുടെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം രണ്ടു തരക്കാരുണ്ട്: ഒരു കൂട്ടർ പൗരോഹിത്യം വെച്ചുപുലർത്തുന്നു: മറ്റേ കൂട്ടർ വേറെ വല്ല തൊഴിലും കൈക്കൊണ്ടു കാലം കഴിക്കുന്നു, പൗരോഹിത്യം തൊഴിലാക്കിയവരെ മാത്രമേ അവിടെ ബ്രാഹ്മണരെന്നു വിളിക്കുന്നുള്ളു. മറ്റേ കൂട്ടർ ബ്രാഹ്മണരായി ജനിച്ചവരെങ്കിലും പുരോ ഹിതബ്രാഹ്മണർ അവരുമായി വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നില്ല. ഉദാഹരണമായി ഭിക്ഷയെടുത്തു ജീവിക്കുന്ന പുരോഹിതബ്രാഹ്മണർ 'നഗരബ്രാഹ്മണ'രാണ്: ഗവൺമെൻറിൻെറ കീഴിൽ ജോലി നോക്കുന്ന വരോ വൈശ്യവൃത്തി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവരോ ആയ ബ്രാഹ്മണർ 'നാഗരർ' മാത്രവും. എന്നാൽ ഇന്ന് ആ ദിക്കിലും ബ്രാഹ്മണരുടെയിട യിൽ ഈ വിഭജനം അത്ര വകവെച്ചുവരുന്നില്ല. നഗരബ്രാഹ്മണൻെറ മക്കളും ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ച്

ഗവൺമെൻറ് ജോലി നോക്കിവരുന്നു: അല്ലെങ്കിൽ കച്ചവടം മുതലായ തൊഴിലുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. പാഠശാല കളിലെ അദ്ധ്യാപകന്മാരെല്ലാം കഷ്ടപ്പെട്ട് തങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ ഇംഗ്ലീ ഷുരീതിയിലുള്ള വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചേർത്തുവരുകയാണ്: അവരെ ക്കൊണ്ട് വൈദ്യർ, കായസ്ഥർ തുടങ്ങിയവരുടെ തൊഴിലുകൾ സ്വീകരി പ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതൊക്കെ ഇങ്ങനെ തുടർന്നാൽ ഈ നാട്ടിൽ ഇന്നുള്ള പുരോഹിതവർഗ്ഗം എത്രകാലം തുടരുമെന്ന സംഗതി നിശ്ചയ മായും ചിന്ത്യമാണ്. ബ്രാഹ്മണശക്തിയെ ക്ഷയിപ്പിക്കാൻ യത്നിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് വല്ല വ്യക്തികളെയോ സംഘത്തെയോ കുറ്റപ്പെടുത്തു ന്നവർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം, അനിവാര്യമായ പ്രകൃതിനിയമത്തിനു വഴി പ്പെട്ട് ബ്രാഹ്മണജാതിക്കാർതന്നെയാണ് സ്വന്തം ശവകുടീരം തയ്യാറാ ക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന്. ഇതു നല്ലതുമാണ്. ഓരോ അഭിജാതവർഗ്ഗ ത്തിൻെറയും കർത്തവ്യം തങ്ങളുടെ ചിത തങ്ങൾതന്നെ ഒരുക്കുക യാണുതാനും.

ശക്തി സഞ്ചയിക്കുന്നതുപോലെയോ അതിലധികമോ ആവശ്യമാണ് ശക്തിയെ വികേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്. ഹൃദയത്തിൽ രക്തം സഞ്ചരിക്കുന്ന താവശ്യംതന്നെ: അതു ശരീരത്തിലെങ്ങും വ്യാപിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ മരണ മാണ് ഫലം. ഏതെങ്കിലും കുടുംബത്തിലോ ജാതിയിലോ ശക്തിയും വിദ്യയും കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് ചിലപ്പോൾ സമുദായത്തിൻെറ നന്മയ്ക്ക് ആവശ്യമാണ്. എന്നാൽ കേന്ദ്രീഭൂതമായ ആ ശക്തി ഉരുക്കൂട്ടിയിട്ടുള്ളത് ചുറ്റുപാടും പരത്തുവാനത്രേ. ഇതു സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിൽ, സമുദായം ഉടനടി മരണത്തിന്നിരയാകും.

മറുവശത്ത് സിംഹത്തിന്നുള്ള എല്ലാ ഗുണങ്ങളും ദോഷങ്ങളുമാണ് സിംഹതുല്യനായ രാജാവിനുമുള്ളത്. സിംഹത്തിൻെറ കരാളനഖങ്ങൾ അതിൻെറ തീറ്റയ്ക്കായി സസ്യഭുക്കുകളായ ജന്തുക്കളുടെ കരളു കീറുന്ന കാര്യത്തിൽ ക്ഷണനേരവും മടിക്കില്ല. കവി പറയുന്നുമുണ്ട്, പട്ടിണി കിടക്കുന്ന മുതുക്കൻസിംഹംപോലും മടിയിൽ വന്നുചാടുന്ന കുറുക്കനെ തിന്നാമെന്ന് ഒരിക്കലും കരുതില്ലെന്ന്.* രാജവ്യാഘ്രത്തി ൻെറ ഭോഗലാലസയ്ക്കു തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്ന പ്രജകൾക്കു കിട്ടുന്ന ഫലം സർവനാശമാണ്. വിനയത്തോടുകൂടി രാജാവിൻെറ ആജ്ഞകൾ ശിരസാ വഹിച്ചാൽ അപകടമൊന്നും വരികയില്ലതാനും.

ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള പ്രയത്നം, ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള ചിന്ത, സമഷ്ടിരക്ഷ ക്കുവേണ്ടി വ്യക്തി ചെയ്യുന്ന ത്യാഗം – ഇവയൊക്കെ പണ്ടെന്നപോലെ ഇന്നും വേണ്ടത്ര ഒരിടത്തും കാണാനില്ല. അതിനുവേണ്ടിയാണ് സമു ദായം രാജാവെന്ന ഒരു കേന്ദ്രത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത്. ആ കേന്ദ്രത്തിലത്രേ എല്ലാ ശക്തികളും ഉരുക്കൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. അവിടെനിന്നാണുതാനും അതു സമുദായഗാത്രത്തിൽ നാലുപാടും പരക്കുന്നത്.

---

* ഭർത്തൃഹരിനീതിശതകം 21, 22

ബ്രാഹ്മണരുടെ മേൽക്കോയ്മക്കാലത്തു ജ്ഞാനേച്ഛ ഒന്നാമതായി ഉണരുകയും, അതിന്റെ ഇളംപരുവത്തിൽ അതു സംരക്ഷിക്കപ്പെടു കയും ചെയ്തതെങ്ങനെയോ, അതുപോലെ ക്ഷത്രിയരുടെ മേല്ക്കോ യ്മക്കാലത്തു ഭോഗലാലസയുടെ പുഷ്ടിയും അതിനെ തുണയ്ക്കുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയും ഉത്കർഷവും സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടു.

പെരുമപെറ്റ ഭൂമീശ്വരന്മാർക്ക് തങ്ങളുടെ ഉന്നതമായ മസ്തകത്തെ പർണ്ണശാലകളിൽ ഒളിക്കുക സാദ്ധ്യമാണോ? സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു കിട്ടുന്ന ഭോജ്യാദികൾകൊണ്ട് അവർക്കു തൃപ്തി കൈവരുമോ?

രാജാവിന്റെ മഹത്ത്വത്തോട് മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ ആർക്കും കിടപിടിക്കാവതല്ല. അദ്ദേഹത്തിൽ ദേവത്വംപോലും ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. അവിടുത്തെ ഉപഭോഗവസ്തുക്കളുടെ നേരെ സാധാരണക്കാരൻ നോക്കുന്നതുപോലും മഹാപാപം: അവ കൈക്കൊള്ളാൻ കൊതിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി പറയുകയേ വേണ്ട. രാജാവിന്റെ ദേഹം സാധാരണക്കാരന്റെ ദേഹംപോലല്ല. അതിനെ വൃത്തികേടു തുടങ്ങിയ ദോഷങ്ങൾ തീണ്ടുകയേ ഇല്ല. പല ദേശങ്ങളിലും രാജശരീരത്തിനു മരണമേർപ്പെടുന്നില്ലത്രേ! സൂര്യനുപോലും ഒരു നോക്കു കാണാൻ കിട്ടാത്ത രാജദാരങ്ങളാകട്ടേ, സാമാന്യരുടെ കാഴ്ചയിൽ ഒരു തരത്തിലും പെടുകയേയില്ല. ഫലത്തിൽ, പർണ്ണശാലയ്ക്കുപകരം പ്രാസാദങ്ങൾ ഉയരുന്നു: ഗ്രാമ്യകോലാഹലത്തിനുപകരം സുമധുരവും നിപുണകലാവിശിഷ്ടവുമായ സംഗീതധാര ഭൂമിയിലേക്ക് ഒഴുകുന്നു. ക്രമേണ പ്രാകൃതമായ വനങ്ങളുടെയും ശാർദ്വലങ്ങളുടെയും പരുപരുത്ത വസ്ത്രങ്ങളുടെയും സ്ഥാനത്ത് മനോഹരമായ ഉദ്യാനങ്ങൾ, ഉപവനങ്ങൾ, മനോജ്ഞമായ ആലേഖനങ്ങൾ, കൊത്തിയെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിമകൾ, നേർത്തപട്ടുവസ്ത്രങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ ഉണ്ടാകാൻ തുടങ്ങി. ബുദ്ധിമാന്മാരായ ബഹുലക്ഷമാളു കൾ ശ്രമസാദ്ധ്യമായ കൃഷി ഉപേക്ഷിച്ച്, സ്വല്പശ്രമവും സൂക്ഷ്മ ബുദ്ധിയും വേണ്ടുന്ന നിരവധി കലകളിൽ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തി. ഗ്രാമത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം നശിച്ചു: പട്ടണം ആവിർഭവിച്ചു.

ആദ്യമായി ഭാരതഭൂമിയിലാണ്, വിഷയോപഭോഗംകൊണ്ടു തൃപ്തരായ മഹാരാജാക്കന്മാർ, ഒടുവിൽ വാനപ്രസ്ഥരായി അദ്ധ്യാത്മവിദ്യയെപ്പറ്റി ഗാഢമായി ആലോചിച്ചുതുടങ്ങിയത്. അങ്ങനെ, ഭോഗത്തിനുശേഷം വൈരാഗ്യം വരുകതന്നെ വേണം. ഈ വൈരാഗ്യത്തിന്റെയും ഗംഭീരമായ ദാർശനികചിന്തയുടെയും ഫലമായി ആദ്ധ്യാത്മികസത്യത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണമായ ആസക്തിയും, മന്ത്രപൂർവ്വം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടിയിരുന്ന കർമ്മകാണ്ഡത്തിൽ തികഞ്ഞ ഉദാസീനതയും, ഉപനിഷത്തുകൾ ഗീത ജൈനബൗദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്നിവയിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടു കാണുന്നു. ഭാരതത്തിൽ ഈ സംഗതിയിലും പുരോഹിതശക്തിക്കും രാജശക്തിക്കും തമ്മിൽ കഠിനമായ പോരാട്ടം കാണാം. കർമ്മ

കാണ്ഡത്തിനു ലോപമേർപ്പെടുമ്പോൾ പുരോഹിതന് ഉപജീവന മാർഗ്ഗം നഷ്ടമായി. അതിനാൽ സ്വാഭാവികമായി എല്ലായ്പോഴും എല്ലായിടത്തും പുരോഹിതൻ പഴയ സമ്പ്രദായങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ സന്നദ്ധനാണ്. മറിച്ച്, ജനകൻ തുടങ്ങിയ ക്ഷത്രിയന്മാർ കയ്യൂക്കും ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിയും കൈക്കൊണ്ട് പൗരോഹിത്യത്തിന്നെതിരായി നിലയുറപ്പിക്കുന്നു. ഈ കൂട്ടർ തമ്മിലുള്ള മത്സരത്തിൻെറ കഥ നേരത്തെ പറഞ്ഞുവല്ലോ.

വിദ്യകളെല്ലാം തന്നിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ പുരോഹിതൻ പ്രയത്നിക്കുന്നതുപോലെ, ഭൗതികശക്തികളെല്ലാം തന്നിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ രാജാവും പ്രയത്നിക്കുന്നു. രണ്ടു കൂട്ടരെക്കൊണ്ടും പ്രയോജനമുണ്ട്. ചില സമയത്ത്, സമുദായത്തിൻെറ നന്മയ്ക്കു രണ്ടു ശക്തികളും ആവശ്യമാണ്. പക്ഷേ അതു സമുദായത്തിൻെറ ശൈശവകാലത്തത്രേ യൗവനാവസ്ഥയിലെത്തിയ സമുദായഗാത്രത്തിൽ ബാല്യത്തിനു ചേർന്ന വസ്ത്രം വെച്ചുകെട്ടാൻ തുനിഞ്ഞാൽ, സമുദായം ഒന്നുകിൽ സഹജമായ ശക്തികൊണ്ട് അതു തട്ടിക്കീറി മുന്നേറുന്നു: ഇതിനു കഴിവില്ലെങ്കിലോ അതു ക്രമേണ ബർബരതയിൽ ആണ്ടുപോകുന്നു.

രാജാവ് പ്രജകളുടെ മാതാവും പിതാവുമാണ്, പ്രജകൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സന്തതികളും. പ്രജകളെല്ലാം എല്ലാത്തരത്തിലും, രാജാവിനെ ആശ്രയിച്ചുകഴിയുന്നതാണുചിതം: അതുപോലെ രാജാവ് പ്രജകളെ സ്വന്തം ഔരസസന്തതികളെയെന്നപോലെ സദാ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്. എന്നാൽ ഓരോ വീട്ടിലും നടപ്പിലാക്കേണ്ട നയം നാട്ടിലെങ്ങും പ്രചരിക്കേണ്ടതാണ്. വീടുകളുടെ സമഷ്ടിയാണല്ലോ സമുദായം. ''പ്രാപ്തേ തു ഷോഡശേ വർഷേ''[1] എന്ന നിയമമനുസരിച്ച് ഓരോ പിതാവും തൻെറ പുത്രനെ സുഹൃത്തായി കണക്കാക്കുകയാണ് വേണ്ട തെങ്കിൽ, സമുദായമെന്ന ശിശുവിന് ആ പതിനാറ് ഒരിക്കലും തികയ ലില്ലേ? എല്ലാ സമുദായങ്ങൾക്കും പതിനാറാം വയസ്സു തികയുന്നു എന്നും, സാധാരണവ്യക്തികളും ശക്തരായ ഭരണകർത്താക്കളും തമ്മിൽ സംഘട്ടനമുണ്ടാകുന്നു എന്നുമുള്ളതിനു ചരിത്രം സാക്ഷ്യം വഹിക്കു ന്നു. ഈ യുദ്ധത്തിൽ വരുന്ന ജയാപജയങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ് സമു ദായത്തിൻെറ ജീവനും വികാസവും പരിഷ്കാരവും നിലകൊള്ളുന്നത്.

കൂടെക്കൂടെ ഈ വിപ്ലവം ഭാരതത്തിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ അതുണ്ടായിട്ടുള്ളത് മതത്തിൻെറ പേരിലാണെന്നു മാത്രം. ഭാരത ത്തിൻെറ ജീവൻ മതമാണ്: ഈ നാടിൻെറ ഭാഷ മതമാണ്. ഇവിടെ യുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയെല്ലാം പ്രതീകവും മതമാണ്. ചാർവ്വാകൻ, ജൈനൻ, ബൗദ്ധൻ, ശങ്കരൻ, രാമാനുജൻ, കബീർ, നാനക്, ചൈത ന്യൻ,

---

1 രാജവത് പഞ്ചവർഷാണി ദശവർഷാണി ഭൃത്യവത്

പ്രാപ്തേ തു ഷോഡശേ വർഷേ പുത്രം മിത്രവദാചരേത്. (ചാണക്യനീതി) അഞ്ചു വയസ്സുവരെ പുത്രനെ ലാളിക്കണം പിതാവ്: അടുത്ത പത്തു കൊല്ല ക്കാലം ശിക്ഷിക്കണം: പതിനാറു വയസ്സു തികഞ്ഞാൽ, സുഹൃത്തിനെപ്പോലെ കരുതണം.

ബ്രഹ്മസമാജം, ആര്യസമാജം – ഈ സമ്പ്രദായങ്ങളിലെല്ലാം മുന്നിട്ടു പതഞ്ഞ് ഇരച്ചുകയറുന്നത് മതത്തിന്റെ തിരമാലയാണ്. പിന്നാ ലെ, സാമുദായികമായ നിരപ്പുകേടുകൾ നേരേയാക്കപ്പെടുന്നു. നിരർത്ഥ കപദങ്ങൾ ഉരുവിടുന്നതുകൊണ്ട് ആഗ്രഹങ്ങൾ നിറവേറുമായിരുന്നെ ങ്കിൽ, വാസനകളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ കഠിനമായ പ്രയത്നങ്ങളിൽ ആരേർപ്പെടും? സമുദായഗാത്രത്തിലെങ്ങും ഈ രോഗം ബാധിച്ചാൽ, പ്രവൃത്തിയടങ്ങിയ സമുദായം മുച്ചൂടും നശിക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് പ്രത്യക്ഷത്തിൽമാത്രം വിശ്വസിക്കുന്ന ചാർവ്വാകന്മാർ കുത്തിത്തറ യ്ക്കുന്ന ആക്ഷേപങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതും. പശുബലി, നരബലി, അശ്വമേധം തുടങ്ങിയ കർമ്മകാണ്ഡാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലെ ജന്തുപീഡാ പാപത്തിൽനിന്ന് സമുദായത്തെ ഉദ്ധരിക്കാൻ സദാചാരികളും ജ്ഞാനാ വലംബികളുമായ ജൈനർക്കും, മേൽജാതിക്കാരുടെ കഠിനമായ നിപീ ഡനങ്ങളിൽനിന്ന് കീഴ്ജാതിക്കാരെ രക്ഷിക്കാൻ ബൗദ്ധവിപ്ലവത്തി നുമല്ലാതെ മറ്റാർക്കു കഴിയുമായിരുന്നു? കാലാന്തരത്തിൽ ബുദ്ധമത ത്തിലെ സദാചാരം അറപ്പുളവാക്കുന്ന അനാചാരങ്ങളായി മാറുകയും, ബൗദ്ധമതത്തിലെ സമത്വവാദത്തിന്റെ പിൻതുണയോടുകൂടി സമുദായ ത്തിൽ കടന്നുകൂടിയ ബർബരജാതിക്കാരുടെ പൈശാചികനടപടികൾ കൊണ്ട് സമുദായം ഇളകിമറികയും ചെയ്തപ്പോൾ, ആവുന്നത്ര പഴയ നിലതന്നെ വീണ്ടെടുക്കാനായിരുന്നു ശങ്കരന്റെയും രാമാനുജന്റെയും പ്രയത്നം. പിന്നെ, കബീറും നാനാക്കും ചൈതന്യനും ബ്രഹ്മസമാ ജവും ആര്യസമാജവും ഉടലെടുത്തില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, ഹിന്ദുക്കളെ ക്കാൾ സംഖ്യയിൽ മുസൽമാന്മാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും കൂടുതലാകു മായിരുന്നു എന്നതിൽ സംശയമില്ല.

നാനാപദാർത്ഥഘടിതമായ ശരീരത്തെയും അനവധി ഭാവതരംഗങ്ങ ളുൾക്കൊള്ളുന്ന മനസ്സിനെയും രൂപപ്പെടുത്താൻ ഭക്ഷണത്തെപ്പോലെ നല്ല വസ്തു മറ്റെന്തുണ്ട്? എന്നാൽ ദേഹത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കും മനസ്സി ന്റെ വീര്യവർദ്ധനത്തിനും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഭക്ഷണത്തിന്റെ അവശി ഷ്ടാംശം ശരീരത്തിൽനിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടാൻ സാധിക്കാതെ വന്നാൽ അത് എല്ലാ അനർത്ഥങ്ങൾക്കും കാരണമാകുകയും ചെയ്യും.

സമഷ്ടിയുടെ ജീവിതത്തിലാണ് വ്യക്തിയുടെ ജീവിതം. സമഷ്ടി യുടെ സുഖത്തിലാണ് വ്യക്തിയുടെ സുഖം. സമഷ്ടിയെ വിട്ടാൽ വ്യക്തിക്കു നിലനില്പ് അസാദ്ധ്യമാണ് – അനശ്വരമായ ഈ സത്യമാണ് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അടിത്തറ. വ്യക്തിയുടെ ഒരേയൊരു കർത്തവ്യം ഇതാണ്; കണക്കറ്റ സമഷ്ടിയോടുള്ള സഹാനുഭൂതിയിലൂടെ അവരുടെ സുഖത്തിൽ സുഖവും ദുഃഖത്തിൽ ദുഃഖവും അനുഭവിച്ച് ക്രമേണ പുരോഗമിക്കുക. ഇതു കർത്തവ്യംമാത്രമല്ല: ഇതു പാലിച്ചില്ലെങ്കിൽ മരണവും പാലിച്ചാൽ അമരതയുമത്രേ ഫലം. പ്രകൃതിയുടെ കണ്ണിൽ മണ്ണിടാൻ ആർക്കു കഴിയും? സമുദായത്തിന്റെ കണ്ണിൽ മണ്ണെറി യുകയും നീണാൾ നടപ്പുള്ളതല്ല.

സമുദായത്തിൻെറ മേൽത്തട്ടിൽ എത്രയേറെ മലിനതകൾ കൂമ്പാരം കൂടിക്കിടന്നാലും, ചോട്ടിൽ സ്നേഹ മയവും നിസ്സ്വാർത്ഥവുമായ ജീവിതത്തിൻെറ പ്രാണസ്പന്ദം ഉണ്ടുതന്നെ. സർവംസഹയായ ഭൂമീദേവിയെപ്പോലെ സമുദായം ഒട്ടേറെ സഹിക്കും. എന്നാൽ ഒരിക്കലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരിക്കൽ അതുണരുകതന്നെ ചെയ്യും. ആ ഉണർച്ചയുടെ വീര്യത്തിൽ, പല യുഗങ്ങളായി കുന്നുകൂടിക്കിടന്ന മലിനതകളും സ്വാർത്ഥതകളും ദൂരെ തെറിച്ചുവീഴുകയും ചെയ്യും.

തമോഗുണം മൂടിയിട്ടുള്ള പശുപ്രകൃതികളായ മനുഷ്യരാണ് നാം. ഒരായിരം പ്രാവശ്യം തട്ടേറ്റിട്ടും മഹത്തായ ഈ സത്യത്തിൽ നമുക്കു വിശ്വാസം വരുന്നില്ല. ആയിരം പ്രാവശ്യം വഞ്ചിതരായിട്ടും വീണ്ടും വഞ്ചിതരാകാൻ നാം തയ്യാറാണ്. പ്രകൃതിയെ വഞ്ചിക്കാമെന്നു നാം ഭ്രാന്തന്മാരെപ്പോലെ കരുതുന്നു. അത്യന്തം ഹ്രസ്വദൃഷ്ടികളാണ് നാം. നാം വിചാരിക്കുന്നു, ഏതെങ്കിലും മട്ടിൽ നേടിവെയ്ക്കുകയാണ് ജീവിതത്തിൻെറ അവസാനലക്ഷ്യമെന്ന്.

വിദ്യ, ബുദ്ധി, ധനം, ബലം, വീര്യം – എന്തൊക്കെ നമുക്കു പ്രകൃതി സമ്പാദിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ടോ അതൊക്കെ വീണ്ടും പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുള്ളവ യത്രേ. നാം ഇതു മറക്കുന്നു. സംരക്ഷണത്തിനു വെച്ചിട്ടുള്ള നിക്ഷേപം, 'സ്വന്തമാണ്' എന്നു തോന്നിയാൽ മതി, ഉടനടി സ്വയം നശിച്ചുതുടങ്ങു കയായി.

പ്രജാസമൂഹത്തിൻെറ ശക്തികേന്ദ്രമായ രാജാവ് അതിവേഗം മറക്കുന്നു, തന്നിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ശക്തി, സഹസ്രഗുണമുത്സ്രഷ്ടും[1] ''ആയിരം മടങ്ങു മടക്കിക്കൊടുക്കുവാൻവേണ്ടിമാത്ര''മാണെന്ന്. വേന[2] നെപ്പോലെ രാജാവ് തന്നിൽത്തന്നെ സർവദേവമയത്വം ആരോപിച്ച് മറ്റുള്ളവരെ ഹീനരായിമാത്രം കണ്ടുതുടങ്ങുന്നു. നല്ലതായാലും ശരി ചീത്തയായാലും ശരി, തൻെറ ഇച്ഛയ്ക്കു വിഘ്നം വരുത്തുന്നതു മഹാപാപം. പാലനത്തിനുപകരം നടക്കുന്നതു പീഡനമാണ്: രക്ഷണ ത്തിനുപകരം ഭക്ഷണവും. സമുദായത്തിനു വീര്യമില്ലെങ്കിൽ, എല്ലാം മിണ്ടാതെ സഹിച്ചുകൊള്ളും. രാജാവും പ്രജകളും ഹീനമായ നിലയിൽ നിന്ന് ഹീനതരമായ നിലയിലേക്കു വഴുതി വീഴുന്നു: വീര്യമുള്ള മറ്റൊരു വർഗ്ഗക്കാർ വന്ന് അവരെ ആക്രമിച്ചുകീഴടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സമുദായഗാത്രം ബലപ്പെട്ടതാണെങ്കിൽ സുശക്തമായ പ്രതിവിധികൾ ഉടനടി തുടരുകയായി.

1 രഘുവംശം 1.18

2 ഭാഗവതകഥ. (4–ാം സ്കന്ധം 13, 14 അദ്ധ്യായങ്ങൾ) ത്രിമൂർത്തികളെക്കാൾ മികച്ചവനെന്നു സ്വയം കരുതിയ വേനൻ, തന്നെയായിരിക്കണം എല്ലാവരും പൂജിക്കുന്നതെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഈ അഹങ്കാരം മാറ്റാൻ ഋഷികൾ സദുപദേ ശത്തിലൂടെ ശ്രമിച്ചു. അവരെ അയാൾ നിന്ദിക്കയും തന്നെ പൂജിക്കാൻ ആജ്ഞാപിക്കയും ചെയ്തു. അവർ അയാളെ ശാപാഗ്നിയിൽ ദഹിപ്പിച്ചു പോൽ.

ഇവയുടെ തട്ടേറ്റു കൊടിയും വടിയും വെഞ്ചാ മരവുമൊക്കെ ദൂരെ തെറിച്ചുവീഴുകയും, സിംഹാസനാദികൾ കാഴ്ച ബംഗ്ലാവിൽ സൂക്ഷിക്കാനുള്ള വസ്തുക്കൾപോലാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

മുൻസൂചിപ്പിച്ച പ്രത്യാഘാതത്തിൻെറ ഫലമായിട്ടാണ് ആ വൈശ്യ ശക്തിയുടെ വികാസമുണ്ടായത്. മഹത്തായ ആ ശക്തി നെറ്റി ചുളി ച്ചാൽ ''ലങ്കയിലെ രാക്ഷസേശ്വരൻപോലും വിറകൊള്ളും.'' അതിൻെറ കൈയിൽ പെട്ടിട്ടുള്ള സ്വർണ്ണഭാണ്ഡത്തിൽ വൃഥാ കൊതിപൂണ്ട് മഹാരാജാക്കന്മാർമുതൽ ഇരപ്പാളിവരെയുള്ളവർ അതിനെ പിൻതുടരു കയാണ്.

ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു; ''വിദ്യയാണ് ബലത്തിനൊക്കെ ബലം. ആ വിദ്യ എന്നെ ആശ്രയിച്ചുകഴിയുന്നു. എൻെറ ആജ്ഞയ്ക്കൊത്തു വേണം സമുദായം നടക്കുക.'' കുറേ നാളുകൾ അങ്ങനെ നടന്നു. ക്ഷത്രിയൻ പറഞ്ഞു; ''ഹേ ബ്രാഹ്മണ, എൻെറ ആയുധബലമി ല്ലെങ്കിൽ വിദ്യാബലമുള്ള താങ്കൾ എവിടെയാകും? ഞാൻതന്നെ ശ്രേഷ്ഠൻ.'' ഉറയിൽനിന്ന് തിളങ്ങുന്ന വാൾ വെളിയിലേക്കു ചാടി. സമുദായം തല കുനിച്ച് അതു വകവെച്ചുകൊടുത്തു. എല്ലാവർക്കും മുമ്പ്, വിദ്യോപാസകൻതന്നെ രാജോപാസകനായി മാറി. വൈശ്യൻ പറഞ്ഞു; ''ഭ്രാന്ത്! 'അഖണ്ഡമണ്ഡലാകാരം വ്യാപ്തം യേന ചരാചരം' എന്ന് ആരെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ പറയുന്നുവോ അതാണ് ഈ എൻെറ കൈയിലുള്ളതും അനന്തശക്തിമത്തുമായ സ്വർണ്ണനാണയം. നോക്കൂ: ഇതിൻെറ കൃപകൊണ്ടു ഞാനും സർവശക്തൻതന്നെ. ഹേ ബ്രാഹ്മണ, അങ്ങയുടെ തപസ്സും ജപവും വിദ്യയും ബുദ്ധിയും, ഇതിൻെറ കൃപ കൊണ്ട് ഞാനിതാ വിലയ്ക്കെടുക്കുന്നു. മഹാരാജാവേ, അങ്ങയുടെ ശസ്ത്രാസ്ത്രങ്ങളും തേജോവീര്യങ്ങളും ഇതിൻെറ കൃപകൊണ്ട് എൻെറ ആഗ്രഹസിദ്ധിക്കു പ്രയോഗിച്ചേ മതിയാവൂ. അതിവിശാലവും അത്യുന്ന തവുമായ ഈ വ്യാപാരശാലകളില്ലേ, ഇവയത്രേ എൻെറ തേൻകൂട്, തേനീച്ചകളെപ്പോലെ അസംഖ്യം ശൂദ്രർ ഇതിൽ സദാ തേൻ സഞ്ചയി ച്ചുപോരുന്നു. പക്ഷേ ആരാണ് ആ തേൻ നുകരുന്നത്? ഞാനാണ് യഥാകാലം ഉള്ള തേൻ പിഴിഞ്ഞെടുക്കുന്നത്.''

ബ്രാഹ്മണരുടെയും ക്ഷത്രിയരുടെയും ആധിപത്യകാലത്ത് വിദ്യ യും പരിഷ്കാരവും കുന്നിച്ചതുപോലെ, വൈശ്യരുടെ ആധിപത്യത്തിൽ ധനവും കുന്നിക്കുന്നു. എന്തിൻെറ ഝണഝണശബ്ദമാണോ നാലു ജാതിക്കാരുടെയും ഹൃദയം കവരുന്നത് ആ നാണയമത്രേ വൈശ്യൻെറ ബലം. ഒടുവിൽ ബ്രാഹ്മണൻ ഈ ധനം സൂത്രത്തിൽ കൈയ്ക്ക ലാക്കും, ക്ഷത്രിയൻ അതു ബലാത്കാരമായി കവർന്നെടുക്കും – ഇതാണ് വൈശ്യന് എപ്പോഴുമുള്ള ഭയം. കച്ചവടക്കാരുടെ ഐക്യം ആത്മരക്ഷയെ പുരസ്കരിച്ചുള്ളതാണ്. പലിശ എന്ന ചാട്ട ആഞ്ഞു വീശുന്ന വൈശ്യൻ എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയത്തെ നടുക്കുന്നു. വൈശ്യൻ സദാ പണത്തിൻെറ

കരുത്തുകൊണ്ടു രാജശക്തിക്ക് അങ്കു ശമിടുന്നതിൽ വ്യാപൃതനാണ്. അയാൾക്ക് എപ്പോഴുമുള്ള പരിശ്രമം വൈശ്യവർഗ്ഗത്തിൻെറ ധനധാന്യാദികൾക്ക് രാജശക്തി ഒരു തരത്തിലും തകരാറു വരുത്താതെ കാക്കാനാണ്. എന്നാൽ രാജശക്തി ശൂദ്രജാതി ക്കുണ്ടാകട്ടെ എന്നൊരാഗ്രഹം വൈശ്യനു തെല്ലുമില്ല.

''ഏതു ദേശമുണ്ട് കച്ചവടക്കാരൻ പോകാത്തതായി!'' കച്ചവടക്കാര നായ വൈശ്യൻ സ്വയം അജ്ഞനെങ്കിലും, വ്യാപാരത്തിനുവേണ്ടി, വിദ്യയും ബുദ്ധിയും കലയും ശാസ്ത്രവുമൊക്കെ മറുനാടുകളിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണൻെറയും ക്ഷത്രിയൻെറയും മേല്ക്കോ യ്മക്കാലത്ത് സമുദായത്തിൻെറ ഹൃദയത്തിൽ തളംകെട്ടിനിന്ന രക്തം പോലെ വർത്തിച്ച വിദ്യയും പരിഷ്കാരവും കലാഭംഗികളുമൊക്കെ, വൈശ്യൻെറ കച്ചവടസ്ഥലങ്ങളിലേക്കുള്ള പാതകളെന്ന ധമനികളി ലൂടെ സർവ്വത്ര വ്യാപിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വൈശ്യശക്തി ആവിർഭവി ക്കാഞ്ഞെങ്കിൽ ലോകത്തൊരിടത്തുമുള്ള ഭക്ഷണസാമഗ്രികളും പരി ഷ്കാരവും കലകളും ശാസ്ത്രവുമൊക്കെ മറ്റൊരിടത്തേക്ക് ആരു കൊണ്ടുപോകുമായിരുന്നു?

പിന്നെ, ബ്രാഹ്മണരുടെ ആധിപത്യവും ക്ഷത്രിയരുടെ ഐശ്വര്യവും വൈശ്യരുടെ ധനധാന്യാദികളും ആരുടെ ദേഹായാസ ഫലമോ, അവ രെവിടെ? എല്ലാ ദേശത്തും കാലത്തും സമുദായശരീരമായിട്ടുള്ളതും, എന്നാൽ ''ജഘന്യപ്രഭവോ ഹി സഃ'' (അവൻ നീചജാതിയിൽ പിറന്നവ നാണ്) എന്നു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടവരുമായ കൂട്ടരുടെ കഥയെന്ത്? വിദ്യാ ലയം ആഗ്രഹിച്ചുപോയി എന്ന കടുത്ത കുറ്റത്തിന് ''നാവറക്കുക: തടിതട്ടുക'' തുടങ്ങിയ മൃദുലശിക്ഷകൾ ആരെ ഉദ്ദേശിച്ചോ ഭാരതത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്നത്, ഭാരതത്തിലെ ആ 'ജംഗമശ്മശാനങ്ങൾ'ക്ക്, 'ഭാരം ചുമക്കുന്ന ജന്തുക്കൾ'ക്ക്, ശൂദ്രജാതിക്കാർക്ക്, ഗതിയെന്ത്? ഈ നാടി നെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയട്ടെ! ശൂദ്രരുടെ കാര്യം വിടുക. ഭാരതത്തിൽ ഇന്നുള്ള ബ്രാഹ്മണ്യം വെള്ളക്കാരായ അദ്ധ്യാപകർക്കും, ക്ഷത്രിയത്വം ഭരണം നടത്തുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും, വൈശ്യത്വം ജന്മനാ കച്ചവട ക്കാരായ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കുമാണുള്ളത്. ഭാരതീയർക്കു ചുമടു ചുമ ക്കുന്ന വെറും ജന്തുക്കളുടെ നിലയാണ്, വെറും ശൂദ്രത്വമാണ് ഉള്ളത്.

കീറാനാവാത്ത ഇരുൾമറ ഇപ്പോൾ എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ മൂടിയിരിക്കയാണ്. ഇപ്പോൾ പ്രവൃത്തിക്ക് ഓജസ്സില്ല: പരിശ്രമത്തിനു ചുണയില്ല: മനസ്സിനു ബലമില്ല: അപമാനത്തിൽ ലജ്ജയില്ല: അടിമത്ത ത്തിൽ അറപ്പില്ല: ഹൃദയത്തിൽ സ്നേഹമില്ല: ജീവിതത്തിൽ ആശയില്ല. ഉള്ളതു പ്രബലമായ ഈർഷ്യയും സ്വജാതീയരോടു ദ്വേഷവുമാണ്: ദുർബ്ബലരെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ മുച്ചൂടും നശിപ്പിക്കാനും. പട്ടിയെ പ്പോലെ ബലവാൻെറ കാലു നക്കാനുമുള്ള ഉത്കടമായ ആഗ്രഹമാണ്. ഇപ്പോൾ തൃപ്തി ഐശ്വര്യം കാണിക്കുന്നതിലും, ഭക്തി സ്വാർത്ഥം നേടുന്നതിലും, ജ്ഞാനം അനിത്യവസ്തുക്കൾ സംഭരിക്കുന്നതിലും, യോഗം പൈശാചികാചാരങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിലും, കർമ്മം മറ്റുള്ള വരെ

ദാസഭാവത്തിൽ പരിചരിക്കുന്നതിലും, പരിഷ്കാരം വൈദേശിക രെ അനുകരിക്കുന്നതിലും, വാഗ്മിതപരുഷഭാഷണത്തിലും, ഭാഷാ പ്രൗഢി പണക്കാരെ സ്തുതിക്കുന്നതിലും, അഥവാ അശ്ലീലപ്രചരണത്തി ലുമാണ്. ശൂദ്രർ നിറഞ്ഞ ഈ നാട്ടിലെ ശൂദ്രരെപ്പറ്റി എന്താണ് പറയുക! ഭാരതമൊഴിച്ചുള്ള നാടുകളിലെ ശൂദ്രജാതിക്കാർ അല്പം ഒന്നുണർന്നി ട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ അവർക്കു വിദ്യയില്ല; ശൂദ്രസഹജമായ സ്വജാതിവിരോധം ഉണ്ടുതാനും. സംഖ്യയിൽ വലുപ്പമുണ്ടെന്നുവെച്ച് ഫലമെന്ത്? ഏതൊന്നി ലൂടെയാണോ പത്തുപേർക്ക് ലക്ഷം പേരുടെ ശക്തി കൈവരുന്നത്, ആ ഐക്യം ശൂദ്രരിൽനിന്ന് ഇന്നു വളരെ ദൂരെയാണ്. ഇതുകൊണ്ട്, സ്വാഭാവികമായ നിയമമനുസരിച്ച് ശൂദ്രജാതിക്കാർ പരാധീനരത്രേ.

പക്ഷേ ആശയ്ക്കു വകയുണ്ട്. കാലവൈഭവംകൊണ്ട്, ബ്രാഹ്മണാ ദികൾ ശൂദ്രൻെറ കീഴ്നിലയിലേക്കു താഴുകയും, ശൂദ്രജാതിക്കാർ മുകൾനിലയിലേക്ക് ഉയരുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. റോമക്കാരുടെ അടിമയും, ശൂദ്രർ നിറഞ്ഞതുമായ യൂറോപ്പിൽ ഇന്നു ക്ഷാത്രവീര്യം തുളുമ്പുകയാണ്. നമ്മുടെ കൺമുമ്പിൽ ഇതാ വൻശക്തിയായ ചൈന അതിവേഗം ശൂദ്രതയിലേക്കു നടന്നുചെല്ലുന്നു. നിസ്സാരമായ ജപ്പാൻ ശൂദ്രത്വം വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ട്, വാണംപോലെ ഉയർന്ന്, ഉച്ചജാതിക്കാരുടെ അധികാരങ്ങൾ ആക്രമിച്ചെടുക്കയാണ്. ഇന്നത്തെ ഗ്രീസിൻെറയും ഇറ്റലിയുടെയും ക്ഷാത്രിയത്വലാഭവും, തുർക്കിയുടെയും സ്പെയിനി ൻെറയും അധഃപതനവും ഈ പ്രകൃതത്തിൽ പരാമർശിക്കേണ്ടവയാണ്.

ഇതൊക്കെയിരുന്നാലും, ശൂദ്രത്വത്തോടുകൂടിയ ശൂദ്രർക്കു പ്രാധാ ന്യമുള്ള ഒരു കാലം വരുകതന്നെ ചെയ്യും. എന്നുവെച്ചാൽ, വൈശ്യ ത്വവും ക്ഷത്രിയത്വവും നേടിയ ശൂദ്രവർഗ്ഗം ഏറിയ തോതിൽ ബലവും വീര്യവും കാട്ടുന്നതുപോലല്ലാതെ, ശൂദ്രരുടെ ധർമ്മവും കർമ്മവുംതന്നെ അനുസരിക്കുന്ന ശൂദ്രർക്ക് എല്ലാ നാട്ടിലും ആധിപത്യം കൈവരു മെന്നർത്ഥം. അതിൻെറ മുന്നോടി ഇന്നുതന്നെ പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിൽ പയ്യെപ്പയ്യെ കണ്ടുതുടങ്ങിയിട്ടുമുണ്ട്. അതിൻെറ ഫലാഫലങ്ങളെച്ചൊല്ലി എല്ലാവർക്കും വിഷാദമുണ്ടുതാനും. സോഷ്യലിസം, അനാർക്കിസം, നൈഇലിസം[1] തുടങ്ങിയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഈ വിപ്ലവത്തിൻെറ മുന്നേ റുന്ന കൊടിക്കൂറകളത്രേ. പല യുഗങ്ങളായി നീണ്ടുനിന്ന നിപീഡന ത്തിനു വിധേയരായ ശൂദ്രർ ഒന്നുകിൽ പട്ടികളെപ്പോലെ കാലു നക്കുന്നു: അല്ലെങ്കിൽ, ഹിംസ്രജന്തുക്കളെപ്പോലെ ക്രൂരത കാട്ടുന്നു. വളരെക്കാലമായി അവരുടെ വാസനകൾ സാഫല്യം വരാതെ കിടക്ക യാണ്. അതിനാൽ അവർക്ക് ഉറപ്പോ ഒന്നിലുമൊരു തിട്ടമോ ഇല്ല.

---

1 1835 ഏ.ഡി.യിൽ സോഷ്യലിസം (Socialism) പിറന്നു. അനാർക്കിസ (Anarchism)ത്തിൻെറ ഉപജ്ഞാതാവ്, 1814 ഏ.ഡി.യിൽ ജനിച്ച ബാക്കുണിൻ (Bakunin) ആണ്. റഷ്യയിലാണ് 1862-ൽ ആദ്യമായി നൈഇലിസം (Nihilism) ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടത്.

പടിഞ്ഞാറ് വിദ്യാഭ്യാസം പരന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവിടെ ശൂദ്രജാതി യുടെ ഉയർച്ചക്ക് വമ്പിച്ച ഒരു തടസ്സമുണ്ട്: അവിടെ ജാതിഗുണനിഷ്ഠ മാണ്. ഭാരതത്തിലും പണ്ട് ഗുണനിഷ്ഠമായ ഈ ജാതിയാണ് പ്രചരി ച്ചിരുന്നത്. അതാണ് ശൂദ്രരെ കടുത്ത കെട്ടുപാടുകളിൽ കുരുക്കിയിട്ടത്. ഒന്നാമത്, ശൂദ്രർക്ക് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനോ ധനാർജ്ജനത്തിനോ വളരെ കുറച്ചേ സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. പിന്നെ, ശൂദ്രകുലത്തിൽ എപ്പോഴെ ങ്കിലും അസാധാരണരായ ഒന്നോ രണ്ടോ ആളുകൾ ജനിച്ചാൽ ഉടനടി ഉയർന്നവർഗ്ഗക്കാർ അവരെ ബിരുദങ്ങൾ നല്കി തങ്ങളുടെ മണ്ഡ ലത്തിലേക്ക് ഉയർത്തിവന്നു. അങ്ങനെ അവരുടെ വിദ്യാശക്തിയും ധനത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗവും മറ്റു ജാതിക്കാർക്കുപകരിച്ചു. അവരുടെ വിദ്യ ബുദ്ധി ധനം എന്നിവ ഒന്നുകൊണ്ടും സ്വജാതിയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ഒരു പ്രയോജനവുമുണ്ടായില്ല. ഇത്രമാത്രവുമല്ല, മേൽജാതിക്കാർ തങ്ങ ളുടെ ഇടയിലുള്ള കൊള്ളരുതാത്ത ചവറുപോലുള്ളവരെ ശൂദ്രരുടെ ഇടയിലേക്കു വലിച്ചെറിഞ്ഞുംവന്നു.

വേശ്യാപുത്രരായ വസിഷ്ഠൻ[1] നാരദൻ[2], ദാസീപുത്രനായ സത്യകാമജാബാലൻ[3], മുക്കുവനായ വ്യാസൻ[4], അച്ഛനാരെന്നു തിട്ടമി ല്ലാത്ത ദ്രോണൻ[5] കൃപൻ[6] കർണ്ണൻ[7] തുടങ്ങിയവർ, ഇവരൊക്കെ വിദ്യകൊണ്ടോ വീരത്വംകൊണ്ടോ ബ്രാഹ്മണ്യത്തിലേക്കോ ക്ഷത്രിയത്വ ത്തിലേക്കോ ഉയർത്തപ്പെട്ടവരാണ്. അതിനാൽ വേശ്യ, ദാസി, മുക്കു വർ, സൂതർ എന്നിവരുടെ കുലങ്ങൾക്ക് എന്തു ലാഭമാണുണ്ടായത് എന്നു തിരക്കിയറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പിന്നെ, ബ്രാഹ്മണർ ക്ഷത്രിയർ വൈശ്യർ എന്നിവരുടെ കുലങ്ങളിൽനിന്ന് അധഃപതിച്ചവർ സദാ ശൂദ്രകുലത്തിൽ ചെന്നുകൂടുകയും ചെയ്തുവന്നു.

ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൽ ശൂദ്രകുലത്തിൽ ജനിച്ച മഹാപണ്ഡിതനാ കട്ടെ കോടീശ്വരനാകട്ടെ സ്വന്തം സമുദായം വിട്ടുപോകാൻ അവകാശ മില്ല. ഫലത്തിൽ, അവരുടെ വിദ്യ ബുദ്ധി ധനം എന്നിവയുടെ പ്രഭാവം

1 ആരെന്നു തിട്ടമില്ലാത്ത ഒരമ്മയ്ക്ക് ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നുണ്ടായ മകനാണ് വസിഷ്ഠൻ (മഹാഭാരതം ആദി അ. 174: ഋഗ്വേദം 7. 33.11–13) 2 നാരദന്റെ അമ്മ ഒരു വേലക്കാരിയായിരുന്നു, അച്ഛൻ ആരെന്നു തിട്ടമില്ല (ഭാഗവതം 1.6) 3 സത്യകാമൻ ജബാല എന്നു പേരുള്ള ഒരു വേലക്കാരിയുടെ പുത്രനാ യിരുന്നു: അച്ഛനെക്കുറിച്ചു വിവരമില്ല (ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത് 4.4) 4 വ്യാസ ന്റെ അച്ഛൻ ബ്രാഹ്മണമുനിയായ പരാശരനായിരുന്നു: അമ്മ മുക്കുവന്റെ കന്യകയായ മത്സ്യഗന്ധിയും. (മ.ഭാ. ആദി 105) 5 ദ്രോണന്റെ അച്ഛൻ ബ്രഹ്മർഷിയായ ഭരദ്വാജനും അമ്മ ദേവി ഘൃതാചിയും (മ.ഭാ. ആദി. 139) 6 കൃപന്റെ അച്ഛൻ ബ്രഹ്മർഷിയായ ശരദ്വാൻ ഗൗതമനും, അമ്മ ദേവി ജനപദിയുമായിരുന്നു. (മ.ഭാ. ആദി 130) 7 കർണ്ണന്റെ മാതാവ് അവിവാഹിതയായ കുന്തിയും അച്ഛൻ സൂര്യനും (മ.ഭാ. ആദി 131)

സ്വജാതിയിൽത്തന്നെ ചെന്നെത്തുകയും അതിൽപ്പെട്ടവരുടെ ഉയർച്ച യ്ക്ക് ഉപകരിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ മട്ടിൽ ഭാരതത്തിൽ ജന്മസിദ്ധ മായ ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ അതിരുകൾ കടക്കാൻ കഴിയാതെ വരുന്നതു കൊണ്ട്, അതാതു ജാതിയിൽപ്പെട്ടവർ പതുക്കെ ഉത്കർഷപ്പെട്ടുവരുക യുമാണ്. ജാതിഭേദം വകവെയ്ക്കാതെ ശിക്ഷയും രക്ഷയും നല്കുന്ന ഒരു രാജവാഴ്ച ഭാരതത്തിലുള്ളിടത്തോളം കാലം ഈ മട്ടിൽ താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരുടെ ഉന്നതി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

സമുദായത്തിൻെറ നേതൃത്വം വിദ്യാബലമുള്ളവരിലോ ബാഹുബല മുള്ളവരിലോ ധനബലമുള്ളവരിലോ ഇരിക്കട്ടെ: അതിൻെറ അടിത്തറ സാമാന്യജനമാണ്. ഈ ശക്തിക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു നേതാക്കന്മാർ എത്രത്തോളം സ്വയം അകന്നുനില്ക്കുന്നുവോ അത്രത്തോളം അവർ ദുർബ്ബലരായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ വിചിത്രമായ ലീല എന്നു പറയട്ടെ, ആരുടെ അടുക്കൽനിന്നു പരോക്ഷമായോ പ്രത്യക്ഷമായോ കപടത കൊണ്ടോ ബലംകൊണ്ടോ കൗശലത്താലോ പണത്താലോ മേൽ ച്ചൊന്ന ശക്തി കൈയ്ക്കലാക്കുന്നുവോ, അവർ താമസിയാതെ നേതാ ക്കന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയിൽനിന്ന് വളരെ ദൂരം അകന്നുപോകുന്നു. കുറേ ക്കാലം ചെന്നപ്പോൾ ശക്തിയുടെ ഇരിപ്പിടമായ സാമാന്യജനത്തിൽ നിന്നു പുരോഹിതർ തികച്ചും അകന്നുപോയതുകൊണ്ടാണ് അവർക്കു തത്ക്കാലം പൊതുജനങ്ങളുടെ പിന്തുണ ഉണ്ടായിരുന്ന രാജാവിന്നു കീഴടങ്ങേണ്ടിവന്നത്. രാജാവും താൻ സർവ്വഥാ സ്വതന്ത്രനാണെന്നു കരുതി, പൊതുജനങ്ങളുടെയും തൻെറയുമിടയ്ക്കു ദുസ്തരമായ ഒരു കിടങ്ങു സൃഷ്ടിച്ചു. അങ്ങനെ, അദ്ദേഹം പൊതുജനങ്ങളുടെ പിന്തുണ കൂടുതലുണ്ടായിരുന്ന വൈശ്യരുടെ കൈയിൽ പാവയായിത്തീരുകയോ സ്വയം നാശമടയുകയോ ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ വൈശ്യർ സ്വന്തം കാര്യം നേടിയിരിക്കയാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇനി, പൊതുജനപിന്തുണ ആവശ്യ മില്ലെന്നു കരുതി, അവരിൽനിന്നു സ്വയം വേർതിരിയാൻ ശ്രമിക്കയു മാണ്. ഇവിടെയാണ് വൈശ്യശക്തിയുടെയും മുടിവിൻെറ ബീജാവാപം.

ശക്തിക്കെല്ലാം ഇരിപ്പിടമായിട്ടും, പൊതുജനങ്ങൾ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ചേരിതിരിഞ്ഞ് അധികാരമൊന്നും കിട്ടാതെ കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. ഈ ചേരിതിരുവുകൾ തുടരുന്നിടത്തോളം, ഇവരുടെ ഈ നിലയും തുടരും. പൊതുവായിട്ടുള്ള ആപത്ത്, വെറുപ്പ്, അടുപ്പം ഇവയത്രേ സഹാനുഭൂതിക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ. ഹിംസ്രജന്തുക്കൾ ഏതു നിയമത്തി നധീനരായിട്ടാണോ ഒന്നിച്ചുകൂടുന്നത്, അതേ നിയമത്തിനൊത്തത്രേ മനുഷ്യരും ഒരു ജാതിയിലോ ദേശത്തിലോ ഉൾപ്പെട്ടു ജീവിക്കുന്നത്. സ്വജാതീയരോടുള്ള തികഞ്ഞ വാത്സല്യവും പാഴ്സികളോടുള്ള കടുത്ത രോഷവുമാണ് ഗ്രീക്കുകാരുടെ ഔന്നത്യത്തിനു പ്രധാന കാര ണമായതെന്നു നിശ്ചയം. ഇതുപോലെ കാർത്തേജിനോടുള്ള വിദ്വേഷം റോമക്കാരുടെയും, കാഫിർവിദ്വേഷം അറേബ്യക്കാരുടെയും, മൂർവിദ്വേ ഷം സ്പെയിൻകാരുടെയും,

സ്പെയിൻവിദ്വേഷം ഫ്രഞ്ചുകാരുടെയും, ഫ്രഞ്ചുവിദ്വേഷം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെയും ജർമ്മൻകാരുടെയും, ഇംഗ്ലീഷു വിദ്വേഷം അമേരിക്കക്കാരുടെയും ഉന്നതിക്കുള്ള പ്രധാനകാരണങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. ഈ വിദ്വേഷത്താൽ ആഭ്യന്തരമത്സരങ്ങൾ ഒതുങ്ങി പ്പോകുന്നു.

സ്വാർത്ഥമത്രേ സ്വാർത്ഥത്യാഗമുപദേശിക്കുന്ന ഒന്നാമത്തെ ഗുരു. വ്യക്തിയുടെ സ്വാർത്ഥം ഭദ്രമാക്കാനാണ് സമഷ്ടിയുടെ നന്മയിൽ ആദ്യമായി ശ്രദ്ധ തോന്നുന്നത്. ജനതയുടെ സ്വാർത്ഥമാണ് അവനവ ൻെറ സ്വാർത്ഥം. സ്വജനതയുടെ നന്മയാണ് സ്വന്തം നന്മ. ബഹുജന ങ്ങളുടെ തുണയില്ലെങ്കിൽ മിക്ക കാര്യങ്ങളും മുടങ്ങും: സ്വന്തം രക്ഷപോലും അസാദ്ധ്യമാണ്. സ്വാർത്ഥരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഈ സഹകരണം എല്ലാ ദിക്കിലും എല്ലാ വർഗ്ഗത്തിലും ഉണ്ടുതന്നെ. എന്നാൽ സ്വാർത്ഥത്തിൻെറ അതിരുകൾക്ക് ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളുണ്ട്. പ്രജോത്പാദനത്തിനും വല്ലപാടും വയറു നിറയ്ക്കുവാനും അവസരം കിട്ടിയാൽ ഭാരതീയൻെറ സ്വാർത്ഥസിദ്ധി പൂർണ്ണമായി. ഇതിനുപരി യായി, മേൽജാതിക്കാർക്ക് മതാനുഷ്ഠാനത്തിനു തടസ്സവുമരുത്. ഇന്ന ത്തെ ഭാരതത്തിൽ, ഇതിനപ്പുറം മറ്റു ദുരാഗ്രഹമൊന്നുമില്ല. ഭാരതീയ ജീവിതത്തിൻെറ പതിനെട്ടാം പടിയാണിത്.

ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിലെ ഭരണകൂടത്തിൽ കുറേ ദോഷങ്ങളും ശക്തി മത്തായ കുറെ ഗുണങ്ങളുമുണ്ട്. ഏറ്റവും വലിയ നന്മ ഇതാണ്; മഗധസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ അധഃപതനത്തിനുശേഷം ഇന്നുവരെ ഇത്ര ശക്തിമത്തും വ്യാപകവുമായ ഒരു ഭരണയന്ത്രം നമ്മുടെയിടയിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. വൈശ്യശക്തിയുടെ കീഴിൽ ഒരറ്റത്തുള്ള ക്രേയവസ്തുക്കൾ മറ്റേയറ്റത്ത് എത്തുന്നതുപോലെ, ഇതരദേശങ്ങളിലുള്ള ആശയങ്ങളും, ബലാത്കാരമായിത്തന്നെ, ഭാരതത്തിൻെറ അസ്ഥിയിലും മജ്ജയിലും കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു. ഈ ആശയങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചിലതു വളരെ നല്ലതും, ചിലതു ചീത്തയും, മറ്റു ചിലത് ഈ നാട്ടിനു നല്ലതെ ന്തെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ വൈദേശികർക്കുള്ള കഴിവില്ലായ്മയുടെ തനിരൂപം കാട്ടിത്തരുന്നതുമാണ്.

എന്നാൽ, നന്മതിന്മകളുടെ ഈ കൂട്ടത്തെ പിളർന്ന് ഒരു ഭാവി ശ്രേയഃ സൂചന ഉയർന്നുകാണുന്നതിതാണ്; വൈദേശികവും പണ്ടു മുതൽതന്നെ ഇവിടെ നിലനിന്നുവന്നതുമായ ആശയങ്ങളുടെ സംഘട്ട നംകൊണ്ട് ക്രമേണ, നീണാൾ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഈ ജനത ഉണരുക യാണേ്. തെറ്റുകൾ പറ്റട്ടെ, തരക്കേടില്ല. എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും പറ്റിപ്പോ കുന്ന തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾമാത്രമാണ് നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. തെറ്റു പറ്റുന്ന വനേ ശരിയായ വഴി കണ്ടെത്തൂ. മരത്തിനു തെറ്റുപറ്റില്ല: കൽത്തു ണ്ടിനും തെറ്റു പറ്റില്ല. വളരെ കുറച്ചേ ജന്തുക്കൾ പ്രകൃതിനിയമത്തിനു വിരുദ്ധമായി പെരുമാറിക്കാണുന്നുള്ള. എന്നാൽ, തെറ്റുകളും കുറ്റങ്ങളും നിറഞ്ഞ മനുഷ്യരുടെ വർഗ്ഗത്തിലത്രേ ഭൂദേവന്മാർ ജനിക്കുന്നത്. ചൊട്ടമുതൽ ചുടലവരെയുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും, ഉണർച്ചമുതൽ വീണ്ടും ഉറക്കംവരെയുള്ള നമ്മുടെ ചിന്തകളും അവയുടെ സൂക്ഷ്മാം

ശങ്ങളിൽപ്പോലും മറ്റുള്ളവർ നമുക്കുവേണ്ടി തീരുമാനിച്ചുതരുകയാണെങ്കിൽ, ഈവക നിയമങ്ങളുടെ ഉരുക്കുചങ്ങലകൊണ്ടു നമ്മെ വരിഞ്ഞുമുറുക്കാൻ രാജശക്തി ചെലുത്തപ്പെട്ടാൽ, മറ്റെന്താണ് സ്വയം ചിന്തിച്ചു ചെയ്യാൻ അവശേഷിക്കുക? മനനം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടല്ലേ നാം മനു ഷ്യരും മനീഷികളും മുനികളുമാകുന്നത്? ചിന്താശീലം കുറയുമ്പോൾ, അതോടൊപ്പം തമോഗുണത്തിന്റെ മിഴിവും ജഡതയുടെ വരവുമായി. ഇന്നും ഓരോ മതനേതാവും സാമുദായികനേതാവും സമുദായത്തിന്നാ കെക്കൂടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ ഉത്സുകനാണ്. നാട്ടിൽ നിയമ ങ്ങൾക്കു കുറവുണ്ടോ? നിയമങ്ങൾ ഞെക്കിഞെരുക്കുന്നതുകൊ ണ്ടാണ് സർവനാശത്തിനു സാദ്ധ്യതയുള്ളതെന്ന് ആരാണ് ധരിക്കുക?

തികച്ചും സ്വതന്ത്രനും ഉച്ഛൃംഖലനുമായ രാജാവിന്റെ കീഴിൽ, കീഴടക്കപ്പെട്ട ജാതിക്കാർക്കു നിന്ദ അനുഭവപ്പെടുകയില്ല. അതിരുമെതിരുമില്ലാത്ത ശക്തിയോടുകൂടിയ ഒരു സമ്രാട്ടിന്റെ കീഴിൽ എല്ലാ പ്രജകളുടെ അവകാശങ്ങളും ഒരുപോലാണ്; അതായത് ആർക്കും രാജശക്തിയെ നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിവുണ്ടാവില്ല. അപ്പോൾ ജാതിയെച്ചൊല്ലിയും മറ്റുമുള്ള വിശേഷാവകാശങ്ങൾ അധികമായി കാണുകയില്ല. എന്നാൽ പ്രജകൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന രാജാവുള്ളിടത്ത്, അഥവാ പ്രജായത്ത ഭരണം മറ്റൊരു കൂട്ടരെ കീഴടക്കി ഭരിക്കുന്നിടത്ത്, വിജേതാവിന്നും വിജിതർക്കുമിടയ്ക്കു വലിയ അന്തരമുണ്ടാകുന്നു. തികച്ചും പ്രയോഗി ച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, സ്വല്പകാലംകൊണ്ടു വിജിതർക്കു വളരെ നന്മകൾ കൈവരുത്തുമായിരുന്ന ശക്തികളുടെ ഏറിയകൂറും വിജിതരെ തുടർച്ച യായി കീഴൊതുക്കിവെയ്ക്കാനുള്ള യത്നത്തിനും പദ്ധതിക്കുമായി വെറുതെ ചെലവാക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണ് പ്രജാതന്ത്രക്കാരായ റോമ ക്കാർ ഭരിച്ചപ്പോഴത്തേതിലുമധികം സുഖസൗകര്യങ്ങൾ റോമിലെ സമ്രാ ട്ടുകൾ ഭരിച്ചപ്പോൾ വൈദേശികപ്രജകൾക്കുണ്ടായത്: ഇതുകൊണ്ടാണ് വിജിതരായ യഹൂദരുടെ ഇടയിൽ ജനിച്ച് ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിച്ച പോളിനു സീസർ ചക്രവർത്തിയുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് തന്നിൽ ആരോപിച്ച കുറ്റങ്ങളെപ്പറ്റി വിചാരണ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞത്. ചില ഇംഗ്ലീഷുകാർ നമ്മെ 'കറുത്തവർ' അല്ലെങ്കിൽ 'നാട്ടുകാർ' എന്നു വിളിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ, ബർബരന്മാർ എന്നു കരുതി പരിഹസിക്കു ന്നതുകൊണ്ടോ നമുക്കു ലാഭവുമില്ല നഷ്ടവുമില്ല. നമ്മുടെ ഇടയിൽ ത്തന്നെ നമുക്കു ജാതിയുടെ പേരിൽ അതിനെക്കാൾ വളരെയേറെ അവജ്ഞയുണ്ട്. വിഡ്ഢികളായ ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാർ സഹായിക്കാ നുണ്ടായാൽ ശൂദ്രരുടെ ''നാവരിയാനും അംഗച്ഛേദം ചെയ്വാനും'' മറ്റും ബ്രാഹ്മണൻ വീണ്ടും ഒരുങ്ങില്ലെന്ന് ആർക്കുപറയാം? കിഴക്കേ ആര്യാവർത്തത്തിലുള്ള ജാതിക്കാരുടെ ഇടയിലെല്ലാം സാമുദായികോ ത്കർഷത്തിന്നനുകൂലമായി കാണുന്ന മനോഭാവവവും, മഹാരാഷ്ട്ര ത്തിലെ ബ്രാഹ്മണർ 'മരാഠാ'വർഗ്ഗത്തെ മുഴുവൻ സ്തുതിക്കാൻതുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതും, നിഃസ്വാർത്ഥതയിൽ

നിന്നുണ്ടായതാണെന്ന് താഴ്ന്ന ജാതിക്കാർ ധരിച്ചിട്ടില്ലതന്നെ. എന്നാൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ക്രമേണ ഒരു ധാരണ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്; തങ്ങളുടെ കൈയിൽ നിന്ന് ഭാരതസാമ്രാജ്യം വഴുതിപ്പോയാൽ അത് ഇംഗ്ലീഷു കാർക്ക് സർവ്വനാശം വരുത്തിവെയ്ക്കുമെന്ന്. അതിനാൽ എങ്ങനെയെ ങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷുവാഴ്ച ഭാരതത്തിൽ പ്രബലമാക്കിവെയ്ക്കണം. ഈ അധികാരരക്ഷണത്തിനു പറ്റിയ പ്രധാനമാർഗ്ഗം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ 'വലുപ്പം' ഭാരതീയഹൃദയങ്ങളിൽ ജാഗരൂകമാക്കി വെയ്ക്കയത്രേ. പ്രസ്തുതാശയ ത്തിന്റെ പ്രബലതയും, അതിനൊത്ത പ്രവൃത്തിയും ക്രമേണ വർദ്ധി ക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, ഒന്നിച്ചുതന്നെ ചിരിയും ദയയുമാണുണ്ടാ കുന്നത്. ഏതൊരു വീര്യവും ദൃഢനിശ്ചയവും സ്വജാതീയരുടെ പത റാത്ത സഹാനുഭൂതിയുംകൊണ്ടാണോ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഈ നാടു കീഴടക്കിയത്, സദാ ജാഗരൂകമായ ശാസ്ത്രബോധം താങ്ങായുള്ള യാതൊരു കച്ചവടവും ബുദ്ധിശക്തിയുമാണോ ശ്രീമത്തായ ഭാരതത്തെ പ്പോലും ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ മികച്ച കമ്പോളമാക്കിത്തീർത്തത്, അവയൊക്കെ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഇടയിൽനിന്നു മാഞ്ഞുമറയാത്തിടത്തോളം കാലം അവരുടെ ആധിപത്യം ഇവിടെ സുരക്ഷിതമാണെന്ന് ഭാരതത്തിൽ പാർക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാർ മറക്കുന്നു. ഈവക ഗുണങ്ങൾ ഉള്ളിട ത്തോളം ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് ഒരായിരം ഭാരതസാമ്രാജ്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടാ ലും, വീണ്ടും അവയൊക്കെ സമ്പാദിക്കാൻ കഴിയും. ഈവക ഗുണ ങ്ങളുടെ പ്രവാഹത്തിനു വേഗം കുറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാലോ വൃഥാ 'വലു പ്പം' പ്രഖ്യാപിച്ചതുകൊണ്ടു സാമ്രാജ്യഭരണം ഭദ്രമാകുമോ? അതിനാൽ മുൻചൊന്ന ഗുണങ്ങളെല്ലാമുള്ളപ്പോൾ വ്യർത്ഥമായ പെരുമ പ്രഖ്യാപി ക്കുന്നതിൽ ഇത്രയേറെ ശക്തി ക്ഷയിപ്പിക്കേണ്ടതില്ല. ഇവയൊക്കെ പ്രജകളുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിച്ചാൽ അതുകൊണ്ട് ഭരണകർ ത്താക്കൾക്കും ഭരണീയർക്കും നന്മയാണുണ്ടാകുക.

മുമ്പേ പറഞ്ഞുവല്ലോ, വൈദേശികരോടുള്ള ഏറ്റുമുട്ടൽകൊണ്ട് ഭാരതം ക്രമേണ ഉണരുകയാണെന്ന്. സ്വല്പമായ ഈ ഉണർവുകൊണ്ട് സ്വാതന്ത്ര്യചിന്തയും കുറഞ്ഞൊന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒരു വശത്ത് ഒരു നൂറു സൂര്യന്റെ ജ്യോതിസ്സുപോലുള്ളതും പ്രത്യക്ഷശക്തിയുള്ള പ്രാമാണികവസ്തുക്കൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായ ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ കണ്ണു മഞ്ചിക്കുന്ന പ്രഭ: മറുവശത്ത് സ്വദേശീയരും വിദേശീയരുമായ പല പണ്ഡിതന്മാരും പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതും പല യുഗങ്ങളായി തുടർന്നുവന്നിട്ടുള്ള മഹാനുഭൂതിയിലൂടെ എല്ലാവരെയും ഉടനടി ആകർഷിക്കുന്നതും ബലപ്രദവും ആശാവഹവും അപൂർവവു മായ സ്വപൂർവികരുടെ വീര്യം, ദിവ്യമായ പ്രതിഭ, ദേവദുർലഭമായ ആദ്ധ്യാത്മികതത്ത്വങ്ങൾ എന്നിവ. ഒരു വശത്തു ഭൗതികവിജ്ഞാനം, പ്രചുരമായ ധനധാന്യാദികൾ, പ്രഭൂതമായ ബലസഞ്ചയം, തീവ്രമായ ഇന്ദ്രിയസുഖങ്ങൾ എന്നിവ വൈദേശികഭാഷയിലൂടെ വളരെ ഒച്ചപ്പാടു ണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. മറുവശത്ത് ഈ ഒച്ചപ്പാടൊക്കെ താങ്ങിക്കൊണ്ടു ക്ഷീണവും എന്നാൽ മർമ്മസ്പൃക്കുമായ സ്വരത്തിൽ പ്രാചീനദേവത കളുടെ

ആർത്തനാദം ചെവിയിൽ വന്നലയ്ക്കുന്നുതാനും. പലതരം വാഹനങ്ങൾ, പാനീയങ്ങൾ, വെടിപ്പായി തയ്യാറാക്കിയ ഭോജ്യങ്ങൾ, വിചിത്രവേഷഭൂഷാദികളണിഞ്ഞ നിർലജ്ജരും വിദുഷികളുമായ മഹിള കൾ, പുത്തനാശയങ്ങൾ, പുതുമോടികൾ – കൺമുമ്പിൽ നിരക്കുന്ന ഇവയെല്ലാം മുമ്പെങ്ങുമില്ലാത്ത വാസനകളെ ഉണർത്തിവിടുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ഈ കാഴ്ചകളെല്ലാം മറഞ്ഞ്, വ്രതം ഉപവാസം സീത സാവിത്രി തപോവനം ജടാവല്കലാദികൾ കാഷായവസ്ത്രം കൗപീനം സമാധി ആത്മാനുസന്ധാനം മുതലായവ വന്നു നിരക്കുന്നുമുണ്ട്. ഒരു വശത്ത് പാശ്ചാത്യസമുദായത്തിൻെറ സ്വാർത്ഥപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യം: മറുവശത്ത് ആര്യവർഗ്ഗക്കാരുടെ കഠോരമായ ആത്മാർപ്പണം. ഈ കഠിനസംഘട്ടനത്തിൽ പെട്ടു ഭാരതീയസമുദായം ഉലയുന്നെങ്കിൽ അതിലെന്താശ്ചര്യം? പാശ്ചാത്യലക്ഷ്യം വ്യക്തിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. അവരുടെ ഭാഷ പണമുണ്ടാക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസമാണ്: ഉപായം രാഷ്ട്രീ യവുമാണ്. ഭാരതലക്ഷ്യം മുക്തിയാണ്, ഭാഷ വേദമാണ്: ഉപായം ത്യാഗവും. ഇന്നത്തെ ഭാരതം ചിലപ്പോൾ ചിന്തിച്ചുപോകയാണ്, വരാ നിരിക്കുന്ന ആദ്ധ്യാത്മികനന്മയിൽ വൃഥാ ഭ്രമിച്ചു ഞാൻ ഐഹി കജീവിതം മുഴുവൻ മുടിക്കയാണ്. മന്ത്രംകൊണ്ടു മയങ്ങിയവനെ പ്പോലെ വീണ്ടും, ഇതി സംസാരേ സ്ഫുടതരദോഷഃ കഥമിഹ മാനവ തവ സന്തോഷഃ?[1] ''പ്രാപഞ്ചികജീവിതത്തിലുള്ള അനർത്ഥം ഏറ്റവും വ്യക്തം: മനുഷ്യ, ഇതിൽ നിനക്കെങ്ങനെ തൃപ്തി വന്നു?'' എന്ന വാക്കുകൾ കേൾക്കുന്നു.

ഒരു വശത്തു നവഭാരതം പറയുന്നു; ''ഭാര്യയെയും ഭർത്താവി നെയും തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യം വേണം. കാരണം, ഞങ്ങളുടെ ഭാവിജീവിതത്തിലെ സുഖദുഃഖങ്ങൾ വിവാഹത്തെയാണാ ശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതു ഞങ്ങൾക്കു സ്വേച്ഛക്കൊത്തു തീരുമാനി ക്കണം.'' മറുവശത്ത് പ്രാചീനഭാരതം ആജ്ഞാപിക്കുന്നു; ''ഇന്ദ്രിയ സുഖത്തിനായിട്ടല്ല വിവാഹം: സന്തതിക്കായിട്ടാണ്.'' ഈ നാടിൻെറ ധാരണ ഇതാണ്: സന്തതികളെ ഉളവാക്കിയാണ് നിങ്ങൾ സമുദായത്തി ൻെറ ഭാവിനന്മയിലും തിന്മയിലും ഭാഗഭാക്കാകുന്നത്. അതിനാൽ ഏതു മട്ടിൽ വിവാഹം നടന്നാലാണോ സമുദായത്തിന് ഏറ്റവുമധികം നന്മയുണ്ടാകുക ആ മട്ടാണ് സമുദായത്തിൽ നടപ്പുള്ളത്. ബഹുജന ങ്ങളുടെ നന്മയെ കരുതി നിങ്ങൾ സ്വന്തം സുഖഭോഗങ്ങളിലുള്ള കൊതി വെടിയണം.

ഒരു വശത്തു നവഭാരതം പറയുകയാണ്; ''പാശ്ചാത്യരുടെ ആശയ വും ഭാഷയും ആഹാരവും ഉപകരണങ്ങളും ആചാരമുറകളും സ്വീകരി ച്ചാലേ പാശ്ചാത്യരെപ്പോലെ നമുക്കും ബലവും വീര്യവുമുണ്ടാകൂ.'' മറുവശത്ത് പ്രാചീനഭാരതം പറയുന്നു; ''മടയാ, അനുകരണത്തിലൂടെ പരകീയമായ ആശയങ്ങൾ നമ്മുടേതാവില്ല. സ്വയം സമ്പാദിക്കാതെ ഒരു വസ്തുവും, നമ്മുടേതാവില്ല. സിംഹത്തിൻെറ തോലണിഞ്ഞെന്നു വെച്ച് കഴുത സിംഹമാകുമോ?

1 ഭജഗോവിന്ദം.

ഒരു വശത്തു നവഭാരതം പറയുകയാണ്; 'പാശ്ചാത്യവർഗ്ഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം നന്ന്. നന്നല്ലെങ്കിൽ അവർ ഇത്ര പ്രബലരാകുന്നതെങ്ങനെ?' മറുവശത്ത് പ്രാചീനഭാരതം പറയുന്നു; 'കൊള്ളിയാൻെറ വെളിച്ചത്തിനു ശക്തി വളരെയുണ്ട്: പക്ഷേ അതു ക്ഷണികമാണ്: കുട്ടികളേ, നിങ്ങളുടെ കണ്ണു മഞ്ചിപ്പോയിരിക്കയാണ്. സൂക്ഷിക്കണം.'

അപ്പോൾ പാശ്ചാത്യലോകത്തിൽനിന്നു നമുക്കു പഠിക്കേണ്ടതായൊന്നുമില്ലെന്നോ? നമ്മുടെ പ്രയത്നത്തിനു പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലെന്നോ? നാം പരിപൂർണ്ണരാണോ? നമ്മുടെ സമുദായത്തിൻെറ നില സർവ്വഥാ ഭദ്രമാണോ? പഠിക്കാൻ പലതുമുണ്ട്. നിശ്ചയമായും നാം യത്നിക്കണം. പ്രയത്നമാണ് മനുഷ്യജീവിതത്തിൻെറ ലക്ഷ്യം. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞിരുന്നു; 'എത്ര കാലം ജീവിക്കുന്നുവോ അത്ര കാലവും ഞാൻ പഠിക്കയാണ്.' ഏതു വ്യക്തിക്കും സമാജത്തിനും ഒന്നും പഠിക്കാനി ല്ലയോ അവർ മരണവക്ത്രത്തിൽ വീണുകഴിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. അതേ, പഠിക്കാനുണ്ട്: ഭയത്തിനും കാരണമുണ്ട്.

അല്പബുദ്ധിയായ ഒരു ബാലൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻെറ മുമ്പിൽവെച്ചു സദാ ശാസ്ത്രങ്ങളെ നിന്ദിച്ചുപോന്നു. ഒരിക്കൽ അവൻ ഗീതയെ നന്നെ പ്രശംസിച്ചു. അപ്പോൾ ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു; ''മനസ്സിലായി, ഏതോ ഇംഗ്ലീഷുപണ്ഡിതൻ ഗീതയെ പ്രശംസിച്ചിരിക്കണം. അതു കൊണ്ട് ഇവനും പ്രശംസിച്ചു.''

ഹേ ഭാരതമേ, ഇതാണ് നിനക്കുള്ള ഏറ്റവും വലിയ ഭീഷണി. പാശ്ചാത്യരെ അനുകരിക്കാനുള്ള ഭ്രമം വളർന്നു, നന്മതിന്മകൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതു യുക്തിശാസ്ത്രം വിവേകം വിദ്വദ്വിധി എന്നിവകൊണ്ടോ ശാസ്ത്രപരാമർശംകൊണ്ടോ അല്ലെന്നായിരിക്കുന്നു. വെള്ളക്കാർ സ്തുതിക്കുന്ന ചിന്തകളും ആചാരങ്ങളും നല്ലത്: അവർ നിന്ദിക്കുന്നതും ചീത്തയും, കഷ്ടം! വിഡ്ഢിത്തത്തിന് ഇതിലും വലിയ തെളിവു വേണമോ?

പടിഞ്ഞാറൻപെണ്ണുങ്ങൾ വിലക്കലൊന്നുമില്ലാതെ നടക്കുന്നു: അതുകൊണ്ട് അതാണു നല്ലത്. അവർ ഭർത്താക്കന്മാരെ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഉത്കർഷത്തിലേക്കുള്ള സോപാനമാണത്. പടിഞ്ഞാറുള്ള ആണുങ്ങൾ നമ്മുടെ വേഷഭൂഷാദികളെ നിന്ദിക്കുന്നു: അതുകൊണ്ട് ഇതൊക്കെ വളരെ ചീത്ത. വിഗ്രഹാരാധന പാപമെന്നു പാശ്ചാത്യർ പറയുന്നു: അതുകൊണ്ടതു പാപമാണ്: എന്തു സംശയം?

ഒറ്റ ദേവനെ പൂജിക്കുന്നതേ മംഗലകരമാവൂ എന്നു പാശ്ചാത്യർ പറഞ്ഞാൽ, പിന്നെ അതുകൊണ്ടുതന്നെ നമ്മുടെ ദേവന്മാരെയും ദേവിമാരെയും ഗംഗയിൽ വലിച്ചെറിയണംപോൽ! പാശ്ചാത്യർ ജാതിഭേദത്തെ നിന്ദിക്കുന്നു: അതിനാൽ വർണ്ണങ്ങളെല്ലാം ഒന്നാകണം. പാശ്ചാ

ത്യർ ദോഷങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇരിപ്പിടം ശൈശവവിവാഹമാണെന്നു പറയുന്നു: അതിനാൽ അതു വളരെ ചീത്തയാകണം, നിശ്ചയം.

കീഴ്നടപ്പുകളെല്ലാം വെച്ചുപുലർത്തണമോ തള്ളിക്കളയണമോ എന്നല്ല ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. പാശ്ചാത്യർ ബഹുമാനിക്കാത്ത തിനാൽ നമ്മുടെ മര്യാദകൾ ചീത്തയാകുമെന്നു വന്നാൽ, എനിക്കത് എതിർക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഈ ലേഖകനു പാശ്ചാത്യരുടെ സമുദായത്തെപ്പറ്റി കുറെയൊക്കെ നേരിട്ടറിയാൻ തരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്ന് ഇങ്ങനെയാണ് അയാൾ തീരുമാനിക്കുന്നത്: പാശ്ചാത്യദേശത്തും ഭാരതത്തിലുമുള്ള സമുദായങ്ങൾക്കു മൗലികമായ ഗതിയിലും ലക്ഷ്യത്തിലും വ്യത്യാസമുള്ളതു കൊണ്ട്, പാശ്ചാത്യരെ അനുകരിച്ചു പടുത്തുകെട്ടുന്ന ഒരു ഭാരതീയസമു ദായം നിഷ്പ്രയോജനമാകയേയുള്ളു. പാശ്ചാത്യരുടെ സമുദായഘടന യിൽ ഉൾപ്പെട്ട് താമസിച്ചിട്ടില്ലായ്കകാരണം, സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ സ്വൈര മായി കൂടിച്ചേർന്നാലും സ്ത്രീകളുടെ ചാരിത്രം രക്ഷിക്കാൻ ഏർപ്പെടു ത്തിയ അവിടത്തെ വ്യവസ്ഥകളൊന്നുമറിയാതെ, ഇവിടെയും സ്ത്രീപുരു ഷന്മാർ സ്വച്ഛന്ദം ചേർന്നുകഴിയട്ടെ എന്നു വാദിക്കുന്നവരോട് ഞങ്ങൾക്ക് ഒരാനുകൂല്യവുമില്ല.

ദുർബലജാതിക്കാരുടെ സന്തതികൾ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ജനിച്ചുവളർന്നാൽ, അവർ സ്വയം സ്പാനിയാർഡ് പോർത്തുഗീസ് ഗ്രീക്ക് എന്നും മറ്റും പറയാതെ, ഇംഗ്ലീഷുകാർ എന്നു പറഞ്ഞ് തങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു എന്നും പാശ്ചാത്യദേശത്തു ഞങ്ങൾ കണ്ടു. ബലമുള്ളവരുടെ പക്ഷ ത്തിലേക്ക് എല്ലാവരും ചായും. ദുർബലരുടെയെല്ലാം കൊതിയാണ്, പ്രതാപശാലികളുടെ പ്രതാപച്ഛായ തങ്ങളുടെ ദേഹത്തിലും തെല്ലെ ങ്കിലും വീഴണമെന്ന്. യൂറോപ്യന്മാരുടെ വേഷഭൂഷാദികൾ അണിഞ്ഞ ഭാരതീയരെ കാണുമ്പോൾ, എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട്, ഈ കൂട്ടർ ദരിദ്ര രും അജ്ഞരും ദലിതരുമായ ഭാരതീയരോട് തങ്ങൾക്കുള്ള ബന്ധം സമ്മതിക്കാൻ ഒരുപക്ഷേ ലജ്ജയുള്ളവരാകുമെന്ന്. പതിനാലു ശതക ങ്ങളായി ഹിന്ദുക്കൾ സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന പാഴ്സികൾ ഇപ്പോൾ 'നേറ്റീവ്' 'നാട്ടുകാർ' അല്ല. ജാതികെട്ടവരും സ്വയം ബ്രാഹ്മണർ എന്നഭിമാനിക്കുന്നവരുമായ ബ്രാഹ്മണരുടെ മുമ്പിൽ, ധീരന്മാരും കുലീനരുമായ ബ്രാഹ്മണരുടെ വംശമര്യാദകളും വിലയിക്കുന്നു. പിന്നെ, പാശ്ചാത്യർ നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചിരിക്കയാണ്, അരമാത്രം മറച്ചുനട ക്കുന്ന അജ്ഞരും ബുദ്ധികെട്ടവരും താഴ്ന്നജാതിക്കാരുമായവർ ആര്യ വംശത്തിൽ പെട്ടവരല്ല: അതിനാൽ അവർക്കു നമ്മോട് ഒരു ബന്ധവുമില്ല.

ഹേ ഭാരതമേ, ഈ ഏറ്റുചൊല്ലൽ, ഈ കുരങ്ങുകളി, ഈ പരാശ്രയം, അടികളുടേതായ ഈ കഴിവുകേട്, അറപ്പുളവാക്കുന്ന ഈ കരൾക്കട്ടി –

ഇത്രയുംകൊണ്ടാണോ നീ വലിയ പദവിയിലെത്താൻ പോകുന്നത്? ലജ്ജാവഹമായ ഈ പുരുഷത്വംകൊണ്ടാണോ നീ വീര ഭോഗ്യമായ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടാൻപോകുന്നത്? ഭാരതമേ, ഇവിടത്തെ സ്ത്രീകളുടെ ആദർശം സീതയും സാവിത്രിയും ദമയന്തിയുമാണെന്ന് നീ മറക്കരുത്. നീ പൂജിക്കുന്നത് എല്ലാം ത്യജിച്ച ഉമാനാഥനായ ശിവനെയാണെന്ന് നീ മറക്കരുത്. നിന്റെ വിവാഹവും നിന്റെ ധനവും നിന്റെ ജീവിതവും ഇന്ദ്രിയസുഖത്തിന്, വ്യക്തിഗതമായ നിന്റെ സുഖത്തിന്, ഉള്ളതല്ലെന്നു നീ മറക്കരുത്. ജനിച്ച ദിനം മുതൽ അമ്മയ്ക്കുവേണ്ടി നിന്നെ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചിരിക്കയാണെന്ന് നീ മറക്കരുത്. ഇവിടത്തെ സമുദായം എങ്ങുമുള്ള ആ മഹാമായയുടെ നിഴൽമാത്രമാണെന്ന്, താഴ്ന്ന ജാതിക്കാർ, മടയന്മാർ, പാവങ്ങൾ അജ്ഞന്മാർ, ചെരുപ്പുകുത്തികൾ, തോട്ടികൾ എന്നിവരിലെല്ലാം ഉള്ളതു നിന്റെ രക്തമാണ്, ഇവർ നിന്റെ സഹോദരന്മാരാണ് എന്നു നീ മറക്കരുത്. ഹേ വീര, ധൈര്യമായി, സ്വാഭിമാനം പറയൂ; ''ഞാൻ ഭാരതീയനാണ്: ഭാരതീയരെല്ലാം എന്റെ സഹോദരന്മാരാണ്.'' പറയൂ, ''മടയനായ ഭാരതീയൻ, പാവപ്പെട്ട ഭാരതീയൻ, ബ്രാഹ്മണനായ ഭാരതീ യൻ, പറയനായ ഭാരതീയൻ, എന്റെ സഹോദരനാണ്.'' അരയിൽ മാത്രം ഒരു തുണി ചുറ്റിക്കൊണ്ട് നീയും സാഭിമാനം വിളിച്ചുപറയൂ; ''ഭാരതീയൻ എന്റെ സഹോദരനാണ്: ഭാരതീയൻ എന്റെ ജീവനാണ്: ഭാരതത്തിലെ ദേവതകൾ എന്റെ ഈശ്വരനാണ്: ഭാരതീയസമുദായം ശൈശവത്തിൽ എന്റെ തൊട്ടിൽ: യൗവനത്തിൽ എന്റെ ഉപവനം: വാർദ്ധക്യത്തിലെ വാരാണസി.'' സഹോദരാ, പറയൂ, ''ഭാരതത്തിലെ മണ്ണാണ് എന്റെ വിണ്ണ്. ഭാരതത്തിന്റെ നന്മയാണ് എന്റെ നന്മ.'' രാപകൽ പ്രാർത്ഥിക്കൂ, ''ഹേ ഗൗരീനാഥ, ഹേ ജഗദംബികേ, എനിക്കു പൗരുഷം നല്കുക. അമ്മേ, എന്റെ ദുർബ്ബലത നീക്കി, എന്റെ ഭീരുത്വം മാറ്റി, എന്നെ പുരുഷനാക്കുക.''

***

2

ഭാരതത്തിൻെറ ചരിത്രപരമായ വികാസം

ഓം തത് സത്: ഓം നമോ ഭഗവതേ രാമകൃഷ്ണായ!

നാസതഃ സജ്ജായേത. ഇല്ലായ്മയ്ക്ക് ഉണ്മയെ ഉണ്ടാക്കാൻ വയ്യ.

അസത്ത്വം സത്ത്വത്തിനു കാരണമാവില്ല. ശൂന്യത്തിൽനിന്ന് ഒന്നിനും ഉണ്ടാകാൻ കഴിവില്ല. കാര്യകാരണഭാവനിയമം സർവശക്തമാണെന്നും ഒരു നാളും ഒരിടത്തും അതില്ലാതിരുന്നിട്ടില്ലെന്നുമുള്ള സിദ്ധാന്തം ആര്യവർഗ്ഗത്തോളം പ്രാചീനമാണ്. അവരുടെ പ്രാചീനരായ കവികളും ഋഷികളും അതു പാടിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ ദാർശനികന്മാർ അതു ഭാഷയിൽ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്: ആ മൂലശിലയിന്മേലാണ് ഇന്നും ഹിന്ദു തൻെറ ജീവിതപദ്ധതി മുഴുവൻ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നത്.

തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ ആ വർഗ്ഗത്തിന് ഒരു ജിജ്ഞാസയുണ്ടായി, പെട്ടെന്നതു ധീരമായ അപഗ്രഥനമായി വികസിച്ചു. ഭാവിയിൽ വിദഗ്ദ്ധനായൊരു മൂർത്തിനിർമ്മാതാവാകാൻ പോകുന്നവൻെറ ആദിമശില്പങ്ങൾപോലെ, അവരുടെ ആദിമനിർമ്മിതിയും വിറയ്ക്കുന്ന കൈകൾ തയ്യാറാക്കിയതാണെന്നു തോന്നുമെങ്കിലും അതിൻെറ സ്ഥാനത്തു വ്യവച്ഛിന്നമായ ശാസ്ത്രവും ധീരമായ പ്രയത്നങ്ങളും ആശ്ചര്യകരമായ ഫലങ്ങളും പെട്ടെന്നാവിർഭവിച്ചു.

ഈ മനുഷ്യൻ സ്വന്തം യാഗവേദികളുടെ ഓരോ ഇഷ്ടികയും പരീക്ഷിച്ചത് ആ അപഗ്രഥനസാഹസത്താൽ പ്രചോദിതരായിട്ടാണ്. അങ്ങനെ അവർ സ്വമതഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ഓരോ വാക്കും അളന്നുനോക്കുകയും കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും വിശ്ലേഷിക്കുകയും ചെയ്തു: ചടങ്ങുകളുടെ സംവിധാനവും പുനഃസംവിധാനവും നിർവഹിച്ചു; അവയെ സംശയിക്കയും നിഷേധിക്കയും വ്യാഖ്യാനിക്കയും ചെയ്തു. തങ്ങളുടെ ദേവതകളെ കീഴ്മേൽ മറിച്ചതും, അവർക്കു സർവ്വശക്തനും സർവ്വജ്ഞനും സർവവ്യാപിയുമായ ജഗത്സ്രഷ്ടാവിനോട്, സ്വർഗ്ഗസ്ഥപിതാവിനോട്, തുലനചെയ്തു രണ്ടാംസ്ഥാനം നല്കിയതും മേല്പറഞ്ഞ അപഗ്രഥനശൂരതകൊണ്ടാണ്. അഥവാ അവർ ആ സ്രഷ്ടാവിനെ നിഷ്പ്രയോജനമെന്നു കണ്ട് ദൂരെ വലിച്ചെറിയുകയും അവിടുത്തെ കൂടാതെ ഒരു സാർവലൗകികമതം സ്ഥാപിക്കയും ചെയ്തു. മതങ്ങളിലെല്ലാംവെച്ച് അതി ന്നാണ് ഇന്ന് ഏറ്റവുമധികം അനുയായികളുള്ളത്. പലതരം വേദികൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ ഇഷ്ടികകൾ അടുക്കുന്ന രീതികളിൽനിന്ന് അവർ ക്ഷേത്രഗണിതം വളർത്തിയെടുത്തു. തങ്ങളുടെ ആരാധനയും ബലി ദാനങ്ങളും ശരിയായ സമയത്തിൽ നടത്താനുള്ള ശ്രമങ്ങളിൽനിന്നുള വായ

ജ്യോതിഷജ്ഞാനത്തിലൂടെ അവർ ലോകത്തെ ആശ്ചര്യപ്പെടു ത്തി. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിന്നവർ നല്കിയ സംഭാവന പണ്ടും ഇന്നുമുള്ള മനുഷ്യവർഗ്ഗക്കാരുടേതിൽവെച്ചെല്ലാം ഏറ്റവുമധികമാണ്. രാസശാസ്ത്ര ത്തെയും മരുന്നുകളിലുള്ള ലോഹക്കൂട്ടുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവരുടെ അറിവ്, സംഗീതത്തിൽ അവരുടേതായ സ്വരക്രമം, അവരുടെ വാദ്യ നിർമ്മിതി – ഇവയൊക്കെ ഇന്നത്തെ യൂറോപ്പിലെ പരിഷ്കാരനിർമ്മാണ ത്തിൽ വളരെ പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം അപഗ്രഥനശൂരതയിലൂടെ, ഉജ്വലമായ കല്പിതകഥകളിലൂടെ, ശിശുവിൻെറ മനസ്സ് പടുത്തുയർ ത്താൻ പോന്ന ഒരു ശാസ്ത്രം ഇദംപ്രഥമമായി അവർ രൂപപ്പെടുത്തി. പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളിലെല്ലാമുള്ള സകലശിശുക്കളും ധാത്രികളിൽ നിന്നോ സ്കൂളുകളിൽനിന്നോ ആവക കഥകൾ പഠിക്കയും ജീവിത ത്തിലൂടെ അവയുടെ മുദ്ര സ്വയം കൊണ്ടുനടക്കയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ അപഗ്രഥനശൂരതയുടെ പിന്നിലും മുന്നിലും, പട്ടുറയിലെന്നോ ണം അതിനെ പൊതിഞ്ഞുനിന്നത് ആ വർഗ്ഗത്തിൻെറ മാനസികമായ മറ്റൊരു വലിയ സവിശേഷതയാണ്, അതായത് കവിദൃഷ്ടി. ആ വർഗ്ഗത്തിൻെറ മതവും ദർശനവും ചരിത്രവും ആചാരശാസ്ത്രവും ദണ്ഡനീതിയുമെല്ലാം കവിഭാവനയുടേതായ കുസുമശയ്യയിലാണ് സംവിധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടത്. മറ്റേതു ഭാഷയെക്കാളും മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിൽ ആവക ആശയങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനും കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനും തികവുറ്റ സംസ്കൃതം – ആ അദ്ഭുതഭാഷ – ഉപകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗണിതത്തിലെ കർക്കശയാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കാൻപോലും ശ്രവണസുഭഗമായ പദ്യവൃത്തങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടു.

ഹിന്ദുവർഗ്ഗസംഘടനയുടെ വമ്പിച്ച രണ്ട് ആഭ്യന്തരകാരണങ്ങൾ ഈ ആപഗ്രഥനശക്തിയും കവിദൃഷ്ടിയുടെ സുധീരതയുമാണ്. ഇവ യാണ് ആ വർഗ്ഗത്തെ പുരോഗമിപ്പിച്ചതും. അവ രണ്ടും ചേർന്നാണ് ജനതാസ്വഭാവത്തിൻെറ മൗലികസ്വരം രൂപപ്പെടുത്തിയതെന്നു പറയാം. ഈ സമ്മേളനമാണ് ആ വർഗ്ഗക്കാരെ സദാ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കപ്പുറത്തേ ക്കു കുതികൊള്ളിച്ചത്. ഇതാണ് ഉരുക്കുവാളലകുപോലുള്ള – ഇരു മ്പുകമ്പികളെയും മുറിച്ചു കയറുന്നതും എളുതായി വളയും മട്ടു വഴക്കമുള്ളതുമായ ഉരുക്കുവാളലകു കൊല്ലന്മാർ പണിതുവന്നിരുന്നു, അത്തരം – വിചിന്തനങ്ങളുടെ രഹസ്യം.

അവർ വെള്ളിയിലും പൊന്നിലും കവിത ചമച്ചു. ആഭരണങ്ങളുടെ സാമരസ്യം, വെണ്ണക്കല്ലിലുള്ള അദ്ഭുതങ്ങളുടെ ശ്രേണികൾ, രൂപങ്ങ ളുടെ സംഗീതം, യാഥാർത്ഥ്യത്തിൻേറതിലുമേറെ യക്ഷികഥാമണ്ഡല ത്തിൻേറതെന്നു കരുതാവുന്ന നേർത്ത വസ്ത്രങ്ങൾ – ഇവയുടെയെല്ലാം പിന്നിലുള്ളതു ജനതയുടേതായ ഈ സ്വഭാവവിശേഷത്തിൻെറ യുഗ

വ്യാപിയായ വ്യാപാരമാണ്.

കലകളും ശാസ്ത്രങ്ങളും കുടുംബജീവിതയാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾപോലും നിരവധി കാവ്യസങ്കല്പങ്ങൾകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. ഈ സങ്കല്പങ്ങൾ ഇന്ദ്രിയാതീതത്തെ സ്പർശിക്കുവോളം പിടിച്ചുനീട്ടിയിരിക്കുന്നു: (അപ്പോൾ) യാഥാർത്ഥ്യത്തിനു കാല്പനികതയുടേതായ ഒരു റോസ് നിറം കൈവരുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രയോജനകരമായ ഒരുപകരണമെന്ന മട്ടിൽ ഈ സ്വഭാവവിശേഷത്തോടൊത്തുമാത്രമാണ് ഈ വർഗ്ഗത്തെ നാം ആദ്യമായി കണ്ടെത്തുന്നതുതന്നെ, നാം ആ വർഗ്ഗത്തെ വേദങ്ങളിൽ വർണ്ണിച്ചതിൻവണ്ണം കാണുന്നതിനുമുമ്പായി, അത് അതിന്റെ പുരോഗതിയിൽ മതത്തി ന്റെയും സമുദയാത്തിന്റെയുമായ പല രൂപങ്ങളും പിന്നിട്ടുകഴിഞ്ഞി രിക്കണം.

സുസംഘടിതമായ ഒരു ദേവതാവൃന്ദം, വിസ്തരിച്ചുള്ള അനുഷ്ഠാ നങ്ങൾ, പല തൊഴിലുകളാൽ ആവശ്യമായിവന്നതും ജന്മസിദ്ധവുമായ ജാതിവ്യവസ്ഥ, ഒട്ടേറെ ആവശ്യങ്ങൾ, അനവധി ജീവിതഭോഗങ്ങൾ – ഇതൊക്കെ വേദങ്ങളുടെ കാലത്തുതന്നെയുണ്ട്.

ആധുനികപണ്ഡിതന്മാരിൽ മിക്കവരും സമ്മതിക്കുന്നു, ശീതോഷ്ണസ്ഥിതിയിലും മറ്റും ശുദ്ധഭാരതീയമായ ചുറ്റുപാടുകൾ ആ മാർഗ്ഗത്തെ ബാധിച്ചുതുടങ്ങിയിരുന്നില്ലെന്ന്.

പല നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ മുന്നോട്ടു ചെല്ലുമ്പോൾ വടക്കു ഹിമാലയത്തിലെ മഞ്ഞും ചൂടും പരന്ന വെളികൾ, ഇടയ്ക്കിടെ വൻ നദികൾ ഒഴുകിയിരുന്ന അതിരറ്റ കാടുകൾ – ഇവയൊക്കെ ചുറ്റിയിരുന്ന ഒരു ജനതതിയെ നാം കണ്ടെത്തുന്നു. ദ്രാവിഡർ, താർത്താർമാർ ആദിമനിവാസികൾ – സ്വന്തം സംഭാവനകളായ രക്തവും ഭാഷയും മട്ടുകളും മതങ്ങളും നല്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഈ വിഭിന്നവർഗ്ഗക്കാരെയും നാം ഒരു നോക്കു കാണുന്നു. ഒടുവിൽ ആര്യന്റെ സാമാന്യലക്ഷണമൊത്ത ഒരു വൻജനത നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെടുന്നു.

കേന്ദ്രസ്ഥവും സമസ്തവുമുൾക്കൊള്ളാൻ കരുത്തുള്ളതുമായ (ആര്യവർഗ്ഗം) സ്വന്തം രൂപവും സ്വഭാവവും ആ ജനസംഘത്തിനു പൊതുവേ നല്കുന്നത് നാം കാണുന്നു. ''ആര്യൻ'' എന്ന പേര് അതു മുറുകെ പിടിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ മറ്റു വർഗ്ഗക്കാർക്ക് സ്വന്തം പരിഷ്കാരത്തിന്റെ സത്ഫലങ്ങൾ നല്കാൻ തയ്യാറാണെങ്കിലും അവരെയൊക്കെ ആര്യവർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ഒട്ടും തയ്യാറായിരുന്നില്ല.

ആ വർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രതിഭയ്ക്ക് ഭാരതത്തിലെ ശീതോഷ്ണ സ്ഥിതിയും ഉത്കൃഷ്ടതരമായ ഒരു ഗതിയത്രേ നല്കിയത്. പ്രകൃതി ശുഭാവഹവും എളുപ്പം സാഫല്യമരുളുന്നതുമായ ഒരു നാട്ടിൽ ജനത യുടെ മനസ്സ് ചിന്താണ്ഡലത്തിൽ, ജീവിതത്തിലെ ഗംഭീരതരങ്ങളായ പ്രശ്നങ്ങളോടു മല്ലിടാനും വിജയം വരിക്കാനും മുതിർന്നു. സ്വാഭാവിക മായി ചിന്തകൻ, പുരോഹിതൻ, ഭാരതത്തിലെ സമുദായത്തിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ജാതിയിൽ പെട്ടു: ഖഡ്ഗപാണിയായ ക്ഷത്രിയൻ അങ്ങനെയാ യില്ല. ചരിത്രത്തിന്റെ

ആ പുലരിയിൽത്തന്നെ പുരോഹിതന്മാർ തങ്ങളുടെ ഉത്സാഹശക്തിയിൽ ഏറിയകൂറും കർമ്മപദ്ധതികൾ വിസ്തരി ക്കാൻ വിനിയോഗിച്ചു, കർമ്മങ്ങളുടെയും നിർജീവമായ അനുഷ്ഠാന ങ്ങളുടെയും ഭാരം ദുസ്സഹമായപ്പോഴാണ് ഒന്നാമത്തെ ദാർശനികഭാവ നകൾ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തത്. മാരകമായ കർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ വളവുകളിലും പുളവുകളിലുംനിന്ന് ആദ്യം വെളിയിൽ ചാടിയത് ക്ഷത്രിയജാതിയാണ്.

ഒരു വശത്ത് ആർത്ഥികപരിഗണനകൾ ഞെരുക്കിയതുകൊണ്ട്, സ്വന്തം സത്തയെ ആവശ്യമാക്കിയ ആ മതവിഭാഗത്തെ സംരക്ഷി ക്കാൻ മിക്ക പുരോഹിതന്മാരും നിർബദ്ധരായി. ജാതിവ്യവസ്ഥയിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന നിലയും അവർ തങ്ങൾക്കുതന്നെ നല്കി. മറുവശ ത്ത്, മതകർമ്മങ്ങൾ നടത്താൻ മാത്രമറിയുന്ന ഒരു കൂട്ടർക്ക് ഒന്നാം സ്ഥാനം നല്കാൻ, ഉത്കൃഷ്ടതരമായ ചിന്തകളിലും നേതൃത്വം വഹി ക്കയും, ജനതയെ കരുത്തോടെ സംരക്ഷിച്ചും ഭരിച്ചുംവരുകയും ചെയ്ത ക്ഷത്രിയജാതിക്കു സമ്മതമില്ലായിരുന്നു. പുരോഹിതരിലും ക്ഷത്രിയരിലുംനിന്നു തിരഞ്ഞെടുത്തു രൂപപ്പെടുത്തിയ മറ്റൊരു കൂട്ടരുമു ണ്ടായിരുന്നു. അവർ കർമ്മഠരെയും ദാർശനികരെയും ഒപ്പം പരിഹ സിച്ചു. ആദ്ധ്യാത്മികതയെ കപടതയെന്നും പുരോഹിതകൗശലമെന്നും പ്രഖ്യാപിച്ചു. ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ലക്ഷ്യം ഭൗതികസുഖ ലാഭമാണെന്നു വാദിച്ചു. കർമ്മങ്ങളിൽ മടുപ്പും ദാർശനികരിൽ ആശ്ചര്യ വും തോന്നിയ ആളുകൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി ഭൗതികവാദികളോടു ചേർന്നു. ഇതത്രേ, ഇന്നുവരെ ഭാരതത്തിൽ സമാധാനം കാണാതെ വന്നിട്ടുള്ള ആ 'മുക്കോൺയുദ്ധ'ത്തിൻെറ കർമ്മ–ജ്ഞാന–ജഡവാദ ങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള യുദ്ധത്തിൻെറ തുടക്കം.

ഈ പ്രശ്നത്തിന് ഒരാദ്യപരിഹാരമെന്ന നിലയിൽ പരീക്ഷിച്ചുനോക്ക പ്പെട്ടതു ഒരു 'സഞ്ചയപ്രസ്ഥാനം' (Eclecticism) ആണ് അതിപ്രാചീന കാലംമുതൽ ഈ പ്രസ്ഥാനം ആളുകളെ പഠിപ്പിച്ചത് ഭേദങ്ങളിലെല്ലാം പല വേഷത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ ഒരേ സത്യത്തെ കാണുവാനാണ്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ മഹാനേതാവായ കൃഷ്ണനും അവിടുന്നു ക്ഷത്രിയ ജാതിയിൽ പെട്ടവനാണ് – അവിടുത്തെ ഉപദേശമായ ഗീതയും, ഭാരത ത്തിൻെറ പ്രവാചകനായും ജീവിതത്തിൻെറ ഏറ്റവും യഥാർത്ഥമായ ദർശനമായും സ്വയം ഉറച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു സംഭവിച്ചത് ജൈനർ ബൗദ്ധർ തുടങ്ങിയ മതവിഭാഗക്കാരുടെ വിപ്ലവങ്ങൾ ഉളവാക്കിയ പല ദശാവിശേഷങ്ങൾക്കുശേഷമാണുതാനും. കൊടുംപിരിക്കൊണ്ട ആ നിലയ്ക്ക് താല്ക്കാലികമായ ഒരയവു വന്നെങ്കിലും സാമുദായികമായ കുറവുകൾ നികത്തുവാൻ പറ്റിയില്ല. ക്ഷത്രിയജാതി ജാതികളിൽ ഒന്നാ മത്തേതാണെന്ന അവകാശവാദം, പുരോഹിതർക്കുള്ള സ്ഥാനമാന ങ്ങളെപ്പറ്റി പൊതുജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന അസഹിഷ്ണുത തുടങ്ങിയ (വിപ്ലവ)കാരണങ്ങളിൽ മേല്പറഞ്ഞ സാമുദായികന്യൂനതകളും ഉൾപ്പെട്ടി രുന്നു. കൃഷ്ണൻ, ലിംഗമോ, ജാതിയോ വകവെയ്ക്കാതെ എല്ലാവർക്കും ലഭിക്കത്തക്കവണ്ണം ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിൻെറയും സിദ്ധിയുടെയും വാതിൽ തുറന്നിട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ സാമുദായികമായ വശത്ത് അതേ പ്രശ്നം

അവിടുന്നു തൊടാതെ വിടുകയാണ് ചെയ്തത്. എല്ലാവർക്കും സാമുദായികസമത്വം കൈവരുത്താൻ ബൗദ്ധരും വൈഷ്ണവരും മറ്റും വൻതോതിൽ പടവെട്ടിയെങ്കിലും നമ്മുടെ ഇക്കാലംവരെ ആ പ്രശ്നം നിലനിന്നുപോന്നു.

ഇന്നത്തെ ഭാരതം എല്ലാ ആത്മാക്കൾക്കുമുള്ള ആദ്ധ്യാത്മിക സമത്വം സമ്മതിക്കുന്നു: എന്നാൽ സാമുദായികഭേദം നിഷ്കൃഷ്ടമായി പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പ് ഏഴാം ശതകത്തിലും അവസാനമായി ആറാം ശതകത്തിലും ഈ പോരാട്ടം പുതുതായി നെടുനീളെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നതു കാണാം. അതു ശാക്യമുനിയായ ബുദ്ധൻെറ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രാചീനവ്യവസ്ഥിതിയെ ഞെരിച്ചുകളഞ്ഞു. സ്ഥാനമാനികളായ പുരോഹിതന്മാരോടുള്ള പ്രത്യാഘാതത്തിൽ പ്രാചീനമായ വൈദികകർമ്മകാണ്ഡം ഏതാണ്ടു മുഴുവനും ബൗദ്ധന്മാർ തുടച്ചുമാറ്റി. സ്വന്തം സിദ്ധന്മാരുടെ കൈങ്കര്യത്തിനായി അവർ വൈദികദേവതകളെ തരംതാഴ്ത്തി. പൗരോഹിത്യവും മൂഢവിശ്വാസവും ചേർന്നുസൃഷ്ടിച്ചതാണ് സ്രഷ്ടാവും മഹേശ്വരനുമെല്ലാം എന്നവർ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

എന്നാൽ ബുദ്ധമതത്തിൻെറ ഉന്നം വൈദികമതത്തെ പരിഷ്കരിക്കയായിരുന്നു. ജന്തുഹിംസയുൾപ്പെട്ട വൈദികകർമ്മങ്ങൾക്കും, ജന്മനാ ഉള്ള ജാതിവ്യവസ്ഥയ്ക്കും, മറ്റുള്ളവരെ പുറന്തള്ളുന്ന പൗരോഹിത്യത്തിനും, നിത്യനായ ആത്മാവിലുള്ള വിശ്വാസത്തിനും എതിരായി നിലയുറപ്പിച്ചിട്ടാണ് അത് ആ പരിഷ്കാരം നിർവഹിച്ചത്. വൈദികമതത്തെ നശിപ്പിക്കാനോ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയെ തകിടം മറിക്കാനോ ബുദ്ധമതം ഒരിക്കലും മുതിർന്നില്ല. അതു ശക്തിമത്തായ ഒരു പ്രവർത്തനപരിപാടി നടപ്പിലാക്കി. സന്ന്യാസികളെ പ്രബലവും സൗഭ്രാത്രാധിഷ്ഠിതവുമായ ഒരു ഭിക്ഷുസംഘമായ രൂപപ്പെടുത്തി: ബ്രഹ്മവാദിനികളെ ഭിക്ഷുണീസംഘമായും. യജ്ഞവേദിയിലെ അഗ്നികൾക്കുപകരം അവർ സിദ്ധന്മാരുടെ വിഗ്രഹങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി.

ഭാരതത്തിലെ ആളുകളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും, ഒരുപക്ഷേ പല ശതാബ്ദങ്ങളായി, പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ പക്ഷത്തിലായിരിക്കാം. കൂടുതൽ പ്രാചീനമായ ശക്തികളെ തികച്ചും അനുരഞ്ജിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരു ന്നില്ല: പക്ഷേ ബൗദ്ധന്മാരുടെ പ്രാബല്യകാലത്ത് അവ ഒട്ടേറെ വ്യത്യാ സപ്പെട്ടു.

പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ ജനതാജീവിതത്തിൻെറ കേന്ദ്രങ്ങൾ എല്ലാ യ്പോഴും ബൗദ്ധിപരതയെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയെയും പുലർത്തി വന്നു: അവയിൽ രാഷ്ട്രീയതയ്ക്കു സ്ഥാനമില്ലായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ പ്പോലെ പണ്ടും രാഷ്ട്രീയവും സാമുദായികവുമായ ശക്തികൾ സദാ ആദ്ധ്യാത്മികവും ബുദ്ധിപരവുമായ ശക്തികൾക്കു കീഴടങ്ങിനിന്നു. ഋഷിമാരുടെ ആദ്ധ്യാത്മികഗുരുക്കന്മാരുടെയും മഹാവിദ്യാലയ ങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമായിട്ടാണ്

ജനതയുടെ ജീവിതം സ്ഫുടിച്ചത്. പാഞ്ചാ ലത്തിലും കാശിയിലും മിഥിലയിലുമുള്ള സദസ്സുകൾ ആദ്ധ്യാത്മിക മായ സംസ്കാരത്തിൻെറയും ദർശനത്തിൻെറയും വൻകേന്ദ്രങ്ങളെന്ന നിലയിൽ പ്രകാശിക്കുന്നത് ഉപനിഷത്തുകളിൽ കാണാം. പില്ക്കാലത്ത് ഇവ ആര്യന്മാരുടെ വിവിധവിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള രാഷ്ട്രീയമായ അതിമോഹങ്ങളുടെ കേന്ദ്രങ്ങളായിത്തീർന്നു.

വൻകിട ഇതിഹാസമായ മഹാഭാരതം കുരുക്കളും പാഞ്ചാലരും തമ്മിൽ, ജനതയുടെമേൽ അധികാരം സ്ഥാപിക്കാനായി നടന്ന യുദ്ധ ത്തെപ്പറ്റിയാണ് നമ്മോടു പറയുന്നത്: അതിൽവെച്ച് അവർ അന്യോന്യം നശിപ്പിച്ചു. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഉത്കർഷം അവിടെ നിന്നു തെറ്റി മഗധരുടെയും മൈഥിലരുടെയും ഇടയിൽ കേന്ദ്രിച്ചു. കുരുപാഞ്ചാ ലയുദ്ധത്തിനുശേഷം മഗധരാജാക്കന്മാർക്ക് ഒരുതരം ആധിപത്യം നേടാനും കഴിഞ്ഞു.

അതേ കിഴക്കൻദേശമാണ് ബൗദ്ധന്മാരുടെ പരിഷ്കാരത്തിൻെറയും പ്രവർത്തനത്തിൻെറയും പ്രധാനമണ്ഡലമായിത്തീർന്നത്. മൗര്യരാജാ ക്കന്മാർ, ഒരുപക്ഷേ അവരുടെ നിയമബാഹ്യമായ ഉത്പത്തി നിർബ്ബ ന്ധിക്കകൊണ്ടാവാം, പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തെ നയിക്കയും സംരക്ഷി ക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ, പുതിയ പൗരോഹിത്യശക്തി പാടലീപുത്രത്തിൽ കേന്ദ്രിച്ച സാമ്രാജ്യത്തിൻെറ രാഷ്ട്രീയശക്തിയുമായി കൈകോർത്തു. ബുദ്ധമതത്തിൻെറ ജനസമ്മതിയും അതിൻെറ നവവീര്യവും മൗര്യരാജാ ക്കന്മാരെ ഭാരതത്തിലുണ്ടായ ചക്രവർത്തിമാരിൽവെച്ച് ഏറ്റവും വമ്പ ന്മാരാക്കി. മൗര്യരാജാക്കന്മാരുടെ ശക്തിയാണ് ബുദ്ധമതത്തെ ഇന്നും നാം കാണുന്ന വിശ്വവ്യാപകമതമാക്കിയത്.

വൈദികമതങ്ങളുടെ പഴയ രൂപത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അന്യപരിവർ ജകതകൊണ്ട് അവയ്ക്കു വെളിയിൽനിന്നു നേരിട്ടുള്ള സഹായം കൈക്കൊള്ളുക സാദ്ധ്യമല്ലായിരുന്നു. അതേ സമയത്ത് അതിനെ ശുദ്ധവും അധഃപതിപ്പിക്കുമായിരുന്ന പല ഘടകങ്ങളിൽനിന്നു മുക്ത വുമാക്കിവെച്ചത് മേൽച്ചൊന്ന അന്യപരിവർജകതതന്നെയാണ്. ബുദ്ധ മതമാകട്ടെ സ്വന്തം പ്രചരണോത്സാഹംകൊണ്ട് ആവക ഘടകങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ നിർബ്ബദ്ധമായി.

ഭാരതത്തിലെ ബുദ്ധമതത്തിന് അതിരറ്റ ഈ പരാനുരോധം നിമിത്തം കാലപ്പഴക്കത്തിൽ വ്യക്തിത്വം മിക്കവാറും നശിച്ചു. കുറേ ശതകങ്ങൾ ക്കുള്ളിൽ ബുദ്ധമതത്തിന് അതിൻെറ മാതൃസ്ഥാനീയമായ മതത്തി ൻെറ ബുദ്ധിശക്തിയോടു മല്ലടിക്കാനുള്ള കരുത്തും, ബഹുജനപ്രിയ മാകാനുള്ള അതിമോഹംമൂലം, നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഇതിനിടയിൽ വൈദിക പക്ഷം ജന്തുഹിംസ തുടങ്ങിയ അതിനിന്ദ്യഘടകങ്ങളുടെ ഭൂരിഭാഗവും തള്ളിക്കളഞ്ഞു. വിഗ്രഹങ്ങളും ക്ഷേത്രയാത്രകളും ആകർഷകമായ മറ്റു പരിപാടികളും സൂക്ഷിച്ചു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തിൽ മൽസരിക്കാൻ മുതിർന്നാൽ സ്വന്തം സന്തതിയിൽനിന്നു വൈദികമതം പലതും പഠിച്ചു. പുഴങ്ങി താഴെ വീണുതുടങ്ങിയ ഭാരതീയബുദ്ധമതത്തി ൻെറ സാമ്രാജ്യം

മുഴുവൻ ഉൾക്കൊള്ളാൻ തയ്യാറായിട്ടാണ് വൈദിക മതം അന്നു നിലകൊണ്ടത്.

സിതിയന്മാരുടെ ആക്രമണങ്ങളും പാടലീപുത്രചക്രവർത്തിമാരുടെ സാമ്രാജ്യത്തിൻെറ പൂർണ്ണമായ വിനാശവും ഒത്തുചേർന്നപ്പോൾ ബുദ്ധ മതത്തിൻെറ തകർച്ചയും സംഭവിച്ചു.

മദ്ധ്യ–ഏഷ്യയിലുള്ള സ്വന്തം നാടുകളിൽ ബുദ്ധമതപ്രചാരകന്മാർ കടന്നുവന്നതിൽ രോഷാകുലരായിരുന്ന ആക്രമണകാരികൾക്ക് ബ്രാഹ്മണരുടെ സൂര്യാരാധനയ്ക്കും തങ്ങളുടെ സൗരമതത്തിനും തമ്മിൽ വളരെ ചാർച്ചയുണ്ടെന്നു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. വരത്തരുടെ പല ആചാരങ്ങളെയും സ്വായത്തമാക്കാനും ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കുവാനും ബ്രാഹ്മണപക്ഷം സന്നദ്ധത കാട്ടിയപ്പോൾ ആക്രണകാരികളും ബ്രാഹ്മണരുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സർവാത്മനാ സംരക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറായി മുന്നോട്ടുവന്നു.

തുടർന്ന് അന്ധകാരത്തിൻേറയും മാറിമറിയുന്ന നിഴലുകളുടേതു മായ ഒരു തിരസ്കരണിയാണ് – യുദ്ധകോലാഹലങ്ങളും കൂട്ടക്കൊല കളെപ്പറ്റിയുള്ള കിംവദന്തികളും. യവനിക പിന്നെ ഉയരുന്നത് വസ്തുത കളുടെ പുതുതായൊരു വശം അനാച്ഛാദനം ചെയ്തുകൊണ്ടത്രേ.

മഗധസാമ്രാജ്യം അസ്തമിച്ചുപോയി. ഉത്തരഭാരതത്തിലെ അധികഭാഗ ങ്ങളും ക്ഷുദ്രരും സദാ തമ്മിൽ തല്ലുന്നവരുമായ നാടുവാഴികളുടെ കീഴിലായിരുന്നു. ചില കിഴക്കൻപ്രവിശ്യകളെയും ഹിമാലയപ്രദേശങ്ങ ളെയും ഭാരതത്തിൻെറ തെക്കെ അറ്റത്തെയും ഒഴിച്ചാൽ ബുദ്ധമതം മിക്കവാറും അറ്റുപോയിരുന്നു. ജന്മനാ പുരോഹിതരാകുന്നവരുടെ പ്രാബല്യത്തിന്നെതിരായി പല ശതാബ്ദങ്ങളിലൂടെ പടവെട്ടിവന്ന ജനത ഉണർന്നുനോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടത് രണ്ടുതരം പൗരോഹിത്യശക്തി കളുടെ കടുംപിടിയിൽ സ്വയം അകപ്പെട്ടിരിക്കയാണെന്നത്രേ; ഒന്നു ജാതിബ്രാഹ്മണരുടേത്: മറ്റേത് പുതിയ ഭരണത്തിലെ പരപരിവർജ്ജ കരായ ഭിക്ഷുക്കളുടേത്. ഇവർക്കു ബൗദ്ധസംഘടനയുടെ പ്രാഭാവ ങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്നു: ജനങ്ങളോടു ബൗദ്ധന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്ന അനുകമ്പ ഇല്ലായിരുന്നുതാനും.

പഴയ ഭാരതത്തിൻെറ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്ന് മറ്റൊരു ഭാരതം പ്രത്യുത്ഥാനം ചെയ്തു. വീരന്മാരായ രജപുത്രന്മാരുടെ ശൗര്യവും രക്തവുമാണ് അതു സാദ്ധ്യമാക്കിയത്. ചരിത്രപ്രസിദ്ധിയാർജ്ജിച്ച ചിന്താകേന്ദ്രമായ മിഥിലയിലെ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻെറ നിർദ്ദയമായ ബുദ്ധിശക്തിയാണ് അതിൻെറ അതിരുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്തിയത്. ശങ്കരനും അവിടുത്തെ ശിഷ്യരായ സന്ന്യാസിമാരും സംഘടിപ്പിച്ച പുതിയ ഒരു ദാർശനികപ്രവണതയാണ് അതിനെ നയിച്ചത്. മാളവത്തിലെ രാജധാനി കളിൽ പുലർന്ന കലകളും സാഹിത്യവുമാണ് അതിനെ സുന്ദരമാക്കിയത്.

അതിൻെറ മുമ്പിലുള്ള കർത്തവ്യങ്ങൾ ഗംഭീരങ്ങളായിരുന്നു. സ്വന്തം പൂർവികന്മാർക്കു നേരിടേണ്ടിവന്ന ഏതു പ്രശ്നങ്ങളെയുംകാൾ കൂടുതൽ വിപുലമായിരുന്നു അതിൻെറ മുമ്പിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ. താരതമ്യേന ചെറുതും മുറുക്കമുള്ളതുമായിരുന്നു ആ ജനവർഗ്ഗം. അതിൻെറ രക്തവും, ഭാഷയും, സാമൂഹ്യവും മതപരവുമായ ആകാംക്ഷകളും അഭിന്നമായിരുന്നു. സ്വന്തം ഐക്യം പാലിക്കാനുള്ള ശ്രമ ത്തിൽ അതു ചുറ്റും അത്യുച്ചമായ ഭിത്തികൾ കെട്ടിപ്പൊക്കി. ബൗദ്ധാധി പത്യകാലത്ത് സ്വയം വർദ്ധനവും സങ്കലനവുംകൊണ്ട് അതു പെരു ത്തു. പിന്നെ വർഗ്ഗം, നിറം, ഭാഷ, ആദ്ധ്യാത്മികവാസന, സാമൂഹ്യമായ ഉത്കർഷേച്ഛ എന്നീ ഉപാധികൾ അതിനെ ഒരുതരത്തിലും തമ്മിലിണ ങ്ങാത്ത ഖണ്ഡങ്ങളായി പിളർന്നു. ഇതൊക്കെ ഏകീകരിച്ചും കൂട്ടിയി ണക്കിയും വമ്പിച്ച ഒരു ജനതയെ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടാണിരുന്നത്. ഈ കർത്തവ്യം ബുദ്ധമതം ഏറ്റെടുത്തു നിർവഹിച്ചതാണ്. അന്ന് അതിൻെറ പരിണാമങ്ങൾ അത്ര വലുതല്ലായിരുന്നു.

ഇത്രയുംകാലം ഉള്ളിലേക്കു തിക്കിക്കടന്ന മറ്റു വർഗ്ഗങ്ങളെ ആര്യ ന്മാരാക്കുകയും അങ്ങനെ വിഭിന്നഘടകങ്ങളിൽനിന്നു പെരുത്ത ഒരാര്യശരീരം പടുത്തെടുക്കുകയുമെന്നതായിരുന്നു പ്രശ്നം. സൗജന്യ ങ്ങളും ഒത്തുതീർപ്പുകളും വേണ്ടിവന്നെങ്കിലും ബുദ്ധമതത്തിൻെറ പരി ശ്രമം ഏറ്റവും സഫലമായിരുന്നു. അതായിരുന്നുതാനും ഭാരതത്തിൻെറ മതം. പക്ഷേ ഒരു കാലഘട്ടത്തിലെത്തിയപ്പോൾ കേന്ദ്രസ്ഥമായ ആര്യ ജാതിക്കുതന്നെ, താഴ്ന്ന പല വർഗ്ഗങ്ങളോടൊപ്പം വിവേചനം കൂടാതെ അതു കൈക്കൊണ്ട ഭോഗപരമായ ആരാധനാക്രമങ്ങൾ അപായശങ്ക യുളവാക്കി. സമ്പർക്കം കുറേക്കൂടെ നീണ്ടുനിന്നാൽ ആര്യപരിഷ്കാര ത്തെത്തന്നെ നശിപ്പിച്ചേനേ. അപ്പോൾ സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ ആത്മ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ഒരു പ്രതികരണമുണ്ടായി. ജന്മദേശത്തെ ഏറിയ ഭാഗങ്ങളിലും ബുദ്ധമതത്തിനു വ്യത്യസ്തമായ നിലനില്പില്ലാതായി.

വടക്കു കുമാരിലനും തെക്കു ശങ്കരൻ രാമാനുജൻ എന്നിവരും തൊട്ടടുത്തു നയിച്ച പ്രതിപ്രസ്ഥാനം, ഹിന്ദുമതമെന്നറിയപ്പെടുന്ന വിഭാഗങ്ങളുടെയും സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും വലിയ സഞ്ചയത്തിൻെറ അവസാനത്തെ രൂപമായിരുന്നു. ഒടുവിലത്തെ ആയി രമോ അതിലധികമോ സംവത്സരങ്ങളായി ഈ പ്രതിപ്രസ്ഥാന ത്തിൻെറ വമ്പിച്ച ചുമതല സാത്മീകരണമായിരുന്നു: കൂടെക്കൂടെ പരിഷ്കാരത്തിൻെറ ഒരു പൊട്ടിത്തെറിക്കലും നടന്നുവന്നു. ഈ പ്രതിക രണം ആദ്യം ഊന്നിയത് വൈദികകർമ്മങ്ങൾക്കു പുതിയ ജീവൻ നല്കാനാണ്. അതു സാദ്ധ്യമല്ലാതെ വന്നപ്പോൾ ഉപനിഷത്തുകളെ, വേദങ്ങളുടെ ദാർശനികാംശങ്ങളെ, അതു സ്വന്തം സത്തയാക്കിവെച്ചു. വ്യാസൻെറ ബ്രഹ്മമീമാംസയെയും കൃഷ്ണൻെറ ഉപദേശരൂപമായ ഗീതയെയും അതു മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവന്നു. പിന്നീടുണ്ടായ പ്രസ്ഥാ നങ്ങളെല്ലാം ഇതുതന്നെയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും. ശങ്കരൻെറ പ്രസ്ഥാനം ഉത്കൃഷ്ടമായ സ്വന്തം ബുദ്ധിപരതയിലൂടെ മുന്നോട്ടു

തള്ളിക്കയറി. എന്നാൽ അതു ജനസഞ്ചയങ്ങൾക്കു വളരെയൊന്നും ഉപകരിച്ചില്ല. കാരണം, അതു ജാതിനിയമങ്ങളെ കർശനമായനുസരിച്ചു: സാധാരണവികാരങ്ങൾക്ക് അതിലുള്ള സ്ഥാനം വളരെ ചെറുതായിരുന്നു. അതിൻെറ പ്രചരണോപാധി സംസ്കൃതംമാത്രം. മറുവശത്ത് വൈദികമതത്തിലേക്കു ജനതതിയെ കൊണ്ടുവരുന്നതിൽ രാമാനുജൻ തികച്ചും വിജയിച്ചു. കാരണം അവിടുത്തെ ദർശനം ഏറ്റവും പ്രായോഗികമായിരുന്നു. അതിനു വികാരങ്ങളെ തട്ടിയുണർത്താൻ കഴിഞ്ഞു. ആദ്ധ്യാത്മികസിദ്ധികളിൽ ജന്മാവകാശങ്ങളെ അവിടുന്നു നിഷേധിച്ചു. ജനകീയഭാഷകളിലൂടെയാണ് അവിടുന്നും പ്രചരണം നടത്തിയത്.

കർമ്മകാണ്ഡത്തിൻേറതായ വടക്കൻ പ്രതികരണത്തിനു പിന്നാലെ വന്നത് മാളവസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ താല്ക്കാലികമായ ഉത്കർഷമാണ്. ചുരുങ്ങിയൊരു കാലത്തിനുള്ളിൽ അതിനു നാശം നേരിട്ടപ്പോൾ കുറെയേറെക്കാലത്തേക്ക് ഉത്തരഭാരതം ഉറക്കത്തിലാണ്ടു എന്നു വേണം പറയാൻ. അഫ്ഗാനിസ്ഥാനിലെ ഇടുക്കുകളിൽക്കൂടി തകർത്തു. മുന്നേറിവന്ന മുഹമ്മദീയരുടെ കുതിരപ്പടയാണ് അവരെ തട്ടിക്കുലുക്കി ഉണർത്തിയത്. തെക്കു ശങ്കരൻെറയും രാമാനുജൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികവിപ്ലവത്തിനുശേഷമുണ്ടായത്, ഭാരതത്തിൽ സാധാരണ കണ്ടുവരുന്ന ഏകീകൃതവർഗ്ഗങ്ങളുടെയും പ്രബലമായ സാമ്രാജ്യങ്ങളുടെയും ആനുപൂർവി യാണ്. ഭാരതത്തിലെ മതത്തിനും പരിഷ്കാരത്തിനും ആശ്രയമായതു ദക്ഷിണഭാരതമാണ്. അന്ന് ഉത്തരഭാരതം, പടിഞ്ഞാറേ കടൽമുതൽ കിഴക്കേ കടൽവരെ മദ്ധ്യഏഷ്യയിൽനിന്നു വന്ന വിജേതാക്കളുടെ പാദങ്ങളിൽ വീണുകിടക്കയായിരുന്നു. ദക്ഷിണഭാരതം കീഴടക്കാൻ മുഹമ്മദീയർ പല നൂറ്റാണ്ടുകാലം ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ അവിടെ സുശക്ത മായി കാലുറപ്പിക്കാൻപോലും അവർക്കു കഴിഞ്ഞു എന്നു പറയാവ തല്ല. മുകിലരുടെ ഏകീകൃതവും സുശക്തവുമായ സാമ്രാജ്യം അതി ൻെറ ആക്രമണപരിപാടി ഏതാണ്ടു മുഴുമിപ്പിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലെത്തിയ പ്പോൾ, തെക്കുള്ള മലകളിലും പീഠഭൂമികളിലുംനിന്ന് യുദ്ധോദ്യുക്തരും കൃഷീവലരുമായ കുതിരപ്പടയാളികൾ സംഘംസംഘമായി പ്രവഹിച്ചു. രാമദാസൻ പ്രചരിപ്പിച്ചതും തുക്കാറാം പാടിയതുമായ മതത്തിനുവേണ്ടി മരിക്കാൻ അവർ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. ചുരുങ്ങിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ മുകിലരുടെ വമ്പിച്ച സാമ്രാജ്യം കേവലം നാമാവശേഷമായി.

മുഹമ്മദീയകാലഘട്ടത്തിൽ ഉത്തരഭാരതത്തിലുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സമാനധർമ്മം വിജേതാക്കളുടെ മതത്തിൽ ചേരാതെ പൊതുജനങ്ങളെ തടയാനുള്ള ഒരു ശ്രമമായിരുന്നു. ആ മതമാകട്ടെ എല്ലാവർക്കുമുള്ള സാമുദായികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ സമത്വമാണുതാനും കൂടെ കൊണ്ടുവന്നത്.

ദർശനത്തിൽ അന്യോന്യം ഭേദമുണ്ടായിട്ടും, രാമാനന്ദൻ കബീർ ദാദു ചൈതന്യൻ നാനക് എന്നിവർ സ്ഥാപിച്ച സംഘങ്ങളിൽപ്പെട്ട ആചാര്യന്മാർ ഒപ്പം മനുഷ്യരുടെ സമത്വം പ്രഖ്യാപിച്ചു. പൊതുജന ങ്ങളുടെയിടയിൽ ഇസ്ലാം നടത്തിവന്ന സത്വരമായ മതപരിവർത്തനം തടയാനാണ് അവരുടെ ശക്തി മിക്കവാറും ചെലവാക്കിയത്. പുതിയ ആശയങ്ങളും ആകാംക്ഷകളും ഉളവാക്കുവാൻവേണ്ട ശക്തി വളരെ കുറച്ചേ അവർക്കു മിച്ചമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു.

പക്ഷേ വടക്കു വലിയൊരു പ്രവാചകൻ ഉടലെടുത്തു. അദ്ദേഹം സിക്കുകാരുടെ ഒടുവിലത്തെ ഗുരുവായ ഗോവിന്ദസിംഹനാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രതിഭയ്ക്കു സർഗ്ഗശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രവർത്തനത്തിൻെറ ഫലമായിട്ടാണ് സിക്കുകാരുടെ സുപ്രസിദ്ധമായ രാഷ്ട്രീസംഘടന ഉണ്ടായത്. ഭാരതത്തിൻെറ ചരിത്രത്തിലാകമാനം നമുക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞ വസ്തുത ഇതാണ്; ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഒരു വിപ്ലവത്തിനുശേഷം, ഏതാണ്ടെല്ലായ്പോഴും, ഈ ഭൂഖണ്ഡത്തിൽ ഏറിയതോ കുറഞ്ഞതോ ആയ ഭാഗങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രാഷ്ട്രീയമായ ഒരൈക്യം ഉടലെടുക്കുന്നു. തൽഫലമായി, അതിനു രൂപം നല്കിയ ആദ്ധ്യാത്മികാകാംക്ഷ സ്വയം പ്രബലപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ മഹാരാഷ്ട്രരുടെയും സിക്കുകാരുടെയും സാമ്രാജ്യം ഉണ്ടായതിനു തൊട്ടുമുമ്പു രൂപപ്പെട്ട ആദ്ധ്യാത്മികാകാംക്ഷ തികച്ചും പിൻതിരിപ്പനായിരുന്നു. മുകിലരുടെ രാജസദസ്സുകളെ ചുറ്റി ജ്വലിച്ച ബുദ്ധിപരമായ മഹത്ത്വത്തിൻെറ ഒരു കിരണംപോലും പൂന യിലും ലാഹോറിലും വാണ രാജസദസ്സുകളിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണാൻ യത്നിക്കുന്നതു വിഫലമാണ്. മാളവത്തിലെയും വിദ്യാനഗരത്തിലെയും സമുജ്ജ്വലതയെപ്പറ്റി പറകയുംവേണ്ട. ബുദ്ധിപരമായിപ്പറഞ്ഞാൽ, ഇതു ഭാരതചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും ഇരുളടഞ്ഞ ഘട്ടമാണ്. ജനസഞ്ചയങ്ങളുടെ മതഭ്രാന്തിൻെറ പ്രതിനിധികളും സർവ്വാത്മനാ സംസ്കാരദ്വേഷികളുമായിരുന്ന ഈ അസ്ഥിരസാമ്രാജ്യങ്ങൾക്ക്, മുഹമ്മദീയരുടെ വെറുക്കപ്പെട്ട ഭരണത്തെ നശിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞതോടെ, മുന്നോട്ടു നീങ്ങാനുള്ള തള്ളൽ തീരെയില്ലാതായി.

വീണ്ടും കുഴഞ്ഞൊരു കാലഘട്ടമാണുണ്ടായത്. മിത്രങ്ങളും ശത്രുക്കളും, മുകിലസാമ്രാജ്യവും അതിൻെറ വിനാശകരും, അന്നുവരെ ശാന്തമായി കച്ചവടം ചെയ്തുവന്ന ഫ്രഞ്ചുകാരും ഇംഗ്ലീഷുകാരും എല്ലാം ഒരു തമ്മിൽത്തല്ലിലേർപ്പെട്ടു. അമ്പതു കൊല്ലത്തിലേറെ പോരാട്ടവും കൊള്ളയടിയും മുടിപ്പുംമാത്രമാണ് നടന്നത്. പുകയും പൊടിയുമടങ്ങിയപ്പോൾ ശേഷിച്ചവരുടെമേൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിജയിച്ചു വിചരിക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. അരശതാബ്ദമായി ബ്രിട്ടൻെറ കീഴിൽ സമാധാനവും നിയമവും ക്രമവും നിലനില്ക്കയാണ്. ഇതു പുരോഗതിയുടെ ക്രമമാണോ അല്ലയോ എന്നു നിശ്ചയിക്കേണ്ടതു കാലമാണ്.

ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വാഴ്ചക്കാലത്ത് ഭാരതീയജനങ്ങൾക്കിടയിൽ കുറേ മതപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ദില്ലിസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ പ്രതാ പകാലത്ത് ഉത്തരഭാരതത്തിലെ മതവിഭാഗക്കാർ സ്വീകരിച്ച വഴികളാണ് ഇവയും അനുവർത്തിക്കുന്നത്. മരിച്ചവരുടെയോ മരിക്കുന്നവരുടെയോ ശബ്ദങ്ങളാണിവ: ജീവിക്കാൻ അനുവദിക്കണേ എന്ന് അഭ്യർത്ഥി ക്കുന്നവരും പേടിച്ചുകിടുങ്ങിയവരുമായ കുറെ ആളുകളുടെ ദുർബ്ബ ലസ്വരങ്ങൾ! അവർ വിജേതാക്കളുടെ രുചിക്കൊത്ത് സ്വന്തം ആദ്ധ്യാ ത്മികവും സാമുദായികവുമായ ചുറ്റുപാടുകളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ സദാ സമുത്സുകരാണ്. അവർക്ക് വേണ്ടത് ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശമാണ്. ഇംഗ്ലീഷുനിയന്ത്രണത്തിലുള്ള മതവിഭാഗക്കാരെക്കുറിച്ചാണ് ഇതു വളരെ സത്യം. ഇവർക്കും വിജേതാക്കൾക്കും തമ്മിലുള്ള സാമുദായിക ഭേദങ്ങളാണ് ആദ്ധ്യാത്മികഭേദങ്ങളെക്കാൾ തെളിഞ്ഞുകാണുന്നത്. ഈ ശതാബ്ദത്തിലെ ഹൈന്ദവവിഭാഗക്കാരുടെ മുമ്പിലുള്ള താത്ത്വികാദർശം ഒന്നുമാത്രമാണ്; ഇംഗ്ലീഷുകാരായ സ്വന്തം യജമാന ന്മാരുടെ സാധുവാദം! ഈ മതവിഭാഗക്കാർ കൂണുകൾപോലെ നശിച്ചു പോകുന്നെങ്കിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടേണ്ട. ഭാരതത്തിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം ആളുകളും മതതീക്ഷ്ണതയോടുകൂടി ഇവരിൽനിന്ന് അകന്നു നില്ക്ക യാണ്. അവർക്കു കിട്ടുന്ന പൊതുജനസമ്മതി, അവർ മരിക്കുമ്പോൾ പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സന്തോഷപ്രകടനമാണ്.

ഒരുപക്ഷേ കുറേക്കാലത്തേക്കുകൂടി ഇതൊക്കെ മറിച്ചാകുക സാദ്ധ്യമല്ലായിരിക്കാം.

***

3

3

ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൻെറ പ്രശ്നവും സമാധാനവും

ദിവ്യമായ ഒരു മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൻെറ വമ്പിച്ച ശക്തികളുടെയും, നാനായതങ്ങളുടെയും, അതിരറ്റ ഉത്സാഹത്തിൻെറയും വിവിധ പ്രാഭവങ്ങളുടേതായ ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ അജയ്യമായ സമ്മേളനത്തിൻെറയും, സർവോപരി, അഗാധമായ ചിന്താശീലത്തിൻെറയും വർണ്ണനകൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞതാണ് ഭാരതത്തിൻെറ പ്രാചീനചരിത്രം. രാജാക്കന്മാരുടെയും ചക്രവർത്തിമാരുടെയും കഥകളും അവരുടെ കാമക്രോധങ്ങൾ വഴിയായി കൂടെക്കൂടെ ക്ഷോഭിക്കയും അവരുടെ സത്കർമ്മങ്ങളും ദുഷ്കർമ്മങ്ങളും വഴിയായി ഇളകിമറിയുകയും ചെയ്ത ഒരു സമുദായത്തിൻെറ ചിത്രങ്ങളാണ് ചരിത്രമെങ്കിൽ ഒരുപക്ഷേ ഭാരതത്തിന് ഒരു ചരിത്രമേ ഇല്ലെന്നു കരുതാം. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൻെറ മതസാഹിത്യം കാവ്യപ്പരപ്പ് ദർശനാവലി ശാസ്ത്രസമൂഹം എന്നിവയുടെ ഓരോ വരിയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്, പരിഷ്കാരപ്പു ലരിക്കു മുമ്പുതന്നെ ആ വമ്പിച്ച ജനസമൂഹം പല വഴികളിലായി ചെന്നെത്തിയ ശരിയായ സ്ഥാനത്തെയും അവിടെയെത്താൻ അവർ വെച്ച ഓരോ ചുവടുവെയ്പിനെയുമാണ്. വിശപ്പും ദാഹവും കാമവും ക്രോധവുമൊക്കെ അവരെ വലച്ചു: സൗന്ദര്യത്തിൻെറ മാദകശക്തി അവരെ പിടിച്ചുവലിച്ചു: ഒന്നിനും തടുക്കാൻ കഴിയാത്ത വമ്പിച്ച ബുദ്ധിശക്തിയും നാനാവികാരങ്ങളും അവരെ ഇളക്കി. മേൽച്ചൊന്ന വെളിപ്പെടുത്തലിൻെറ സ്ഫുടത, രാജാക്കന്മാരെയും മറ്റും പറ്റിയുള്ള വർണ്ണനകൾകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതിനെക്കാൾ ഒരു ലക്ഷം മടങ്ങ് അധികമാണുതാനും. പല യുഗങ്ങളായി പ്രകൃതിയോടു നടത്തിയ പോരാട്ട ങ്ങളിൽ അവർ നേടിയ വിജയപതാകകൾ ഇന്നു കാറ്റേറ്റു കീറിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നും അവ പ്രാചീനഭാരതത്തിൻെറ വിജയം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മദ്ധ്യ-ഏഷ്യയിൽനിന്നോ, വടക്കേ യൂറോപ്പിൽനിന്നോ, ഉത്തരധ്രുവ പ്രദേശത്തിൽനിന്നോ ഈ ജനസമൂഹം പതുക്കെ നടന്നുവന്ന് ഭാരത ഭൂമിയെ പവിത്രമാക്കിയത്, അതോ ഈ പവിത്രഭൂമിതന്നെയാണോ ഇവരുടെ ജന്മദേശം എന്നറിയാൻ ഇന്നും ഉപായമൊന്നുമില്ലാതിരി ക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്നുള്ളിലോ വെളിയിലോ പാർത്തുവന്ന വമ്പിച്ച ഒരു മനുഷ്യവർഗ്ഗം, സ്വാഭാവികമായി സ്വന്തം നിവാസഭൂമി വിട്ട്, ക്രമേണ യൂറോപ്പിലും മറ്റു

1 1899 ജനുവരി 14-ാംനു ആരംഭിച്ച രാമകൃഷ്ണമിഷൻെറ ബംഗാളിയിലുള്ള പാക്ഷികപ്രസിദ്ധീകരണമായ ഉദ്ബോധനിൽ അവതാരികയായി ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ എഴുതിയ ലേഖനത്തിൻെറ വിവർത്തനം.

പ്രദേശങ്ങളിലും കുടിപാർപ്പ് ഉറപ്പി ക്കയാണോ ഉണ്ടായത്? ഇവർ വെള്ളക്കാരോ കറുത്തവരോ ആയിരു ന്നത്? ഇവരുടെ കണ്ണ് കറുത്തിരുന്നോ, നീലച്ചിരുന്നോ? ഇവരുടെ മുടി സ്വർണ്ണവർണ്ണമായിരുന്നോ ഇരുണ്ടിരുന്നോ – എന്നൊന്നും തീരുമാനിക്കാൻ ഇപ്പോൾ തെളിവില്ല, എന്നാൽ യൂറോപ്പിലെ ചില ഭാഷകളോടു സംസ്കൃതത്തിനു സാദൃശ്യമുണ്ടെന്ന കാര്യം സത്യം. ഇതുപോലെ ഇന്നുള്ള ഭാരതീയർ ആ വർഗ്ഗത്തിൻെറ പിൻതുടർച്ചക്കാരാണോ? ഇന്നത്തെ ഭാരതീയരുടെ ധമനികളിൽ ഓടുന്ന രക്തത്തിൻെറ എത്ര പങ്ക് ആ വർഗ്ഗത്തിൻേറതാണ്? ഇന്നത്തെ വർഗ്ഗ ങ്ങളിൽ എത്ര പേർക്ക് ആ രക്തം അല്പമെങ്കിലുമുണ്ട്? ഇതിന്നൊന്നും ഇപ്പോൾ മറുപടി നല്കാവതല്ല.

ഇതിനെപ്പറ്റിയൊക്കെ നിശ്ചയമില്ലെങ്കിലും നമുക്കു വലിയ ചേതമൊന്നുമില്ലതാനും.

ഏതു വർഗ്ഗത്തിലാണോ പരിഷ്കാരം ആദ്യമായുദിച്ചത്, എവിടെ യാണോ ചിന്താശീലം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്, അക്കൂട്ടരുടെ മാനസപുത്ര ന്മാരും പിൻതുടർച്ചക്കാരുമായ ലക്ഷം ലക്ഷം ആളുകൾ അവരുടേ തായ വികാരങ്ങൾക്കും വിചാരങ്ങൾക്കും അവകാശികളായിരിക്കുന്നു. നദികളും പർവ്വതങ്ങളും സമുദ്രങ്ങളും കടന്ന്, ദേശകാലങ്ങളുടേതായ തടസ്സങ്ങൾ കൂട്ടാക്കാതെ, വ്യക്തമായോ അല്ലാതെയോ, ദുർഗ്രഹമായ മട്ടിൽ ഭാരതീയചിന്താരക്തം മറുവർഗ്ഗക്കാരുടെ ധമനികളിൽ എത്തി: ഇപ്പോഴും എത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഒരുപക്ഷേ സാർവലൗകികമായ ആ പൈതൃകസമ്പത്തിൻെറ സിംഹ ഭാഗവും നമ്മുടേതായിരിക്കയാണ്.

മദ്ധ്യധരണിക്കടലിൻെറ കിഴക്കേ മൂലയിൽ, വടിവൊത്തതും മനോ ജ്ഞവുമായ ഒരു ദീപാവലിയിൽപെട്ട ഒരു ചെറുദേശത്ത് സംഖ്യയിൽ ചെറുതായ ഒരു വർഗ്ഗക്കാർ താമസിച്ചുവന്നു. ഈ കടൽ സുന്ദരമാണ്: ഇതിനെ പ്രകൃതി മോടിപിടിപ്പിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ആ വർഗ്ഗക്കാർ സുമുഖരും സുരൂപരുമായിരുന്നു. ഇവരുടെ മാംസപേശികളും സിരാകേന്ദ്രങ്ങളും കരുത്തുറ്റതും ശരീരം ലാഘവമുള്ളതുമായിരുന്നു. എന്നാൽ അവർക്കു സ്ഥൈര്യവും ഉത്സാഹശീലവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഐഹികസൗന്ദര്യ ത്തിൻെറ മൂർത്തീഭാവങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുവാൻ അവർക്കുള്ള പാടവം നിസ്തുലമായിരുന്നു. ഒപ്പം അവരുടെ പ്രയോഗകുശലതയും ബുദ്ധിശക്തിയും അസാധാരണവുമായിരുന്നു. പ്രാചീനകാലത്തെ മറ്റു ജനതകൾ അവരെ യവനരെന്നു വിളിച്ചെങ്കിലും അവർ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുതത പേര് 'ഗ്രീക്' എന്നാണ്. സംഖ്യയിൽ കുറഞ്ഞവരും വീരന്മാരുമായിരുന്ന ഈ അദ്ഭുതവർഗ്ഗക്കാർ മനുഷ്യചരിത്രത്തിൽ നിസ്തുലരാണ്. എവിടെയെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും ഒരു ജനത പണ്ടോ ഇന്നോ ലൗകികശാസ്ത്രത്തിൽ – അതു സാമുദായികമോ സംഗ്രാമിക മോ രാഷ്ട്രീയമോ മൂർത്തിരചനാസംബന്ധിയോ ആകട്ടെ – പുരോ ഗമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അവിടെ

പ്രാചീനഗ്രീസ്സിൻെറ നിഴൽ വീണിട്ടു ണ്ടുതന്നെ. പഴയ കാലങ്ങൾ പോകട്ടെ, ഇന്നത്തെ യുഗത്തിൽപ്പോലും ബംഗാളികളായ നാം അറിവുള്ളവരെന്ന് സ്വയം അഭിമാനിക്കുന്നത് കഴിഞ്ഞ അമ്പതു കൊല്ലക്കാലം ഈ യവനഗുരുക്കന്മാരുടെ കാൽ ച്ചുവടുകൾ പിൻതുടരുകകൊണ്ടുമാത്രമാണ്. യൂറോപ്യൻസാഹിത്യ ത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന യവനപ്രകാശംകൊണ്ടാണ് നാം നമ്മുടെ വീടു കളെ ഭാസുരമാക്കിയിട്ടുള്ളതും.

എല്ലാത്തരത്തിലും ഇന്നത്തെ യൂറോപ്പു മുഴുവൻ പഴയ ഗ്രീസിൻെറ അന്തേവാസിയാണ്, പിൻതുടർച്ചാവകാശിയാണ്. ഇതിലുള്ള സത്യം ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഒരു പ്രാജ്ഞൻ വെളിവാക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്; ''പ്രകൃതി സ്വയം നിർമ്മിക്കാത്തതൊക്കെ ഗ്രീക്മനസ്സിൻെറ സൃഷ്ടിയത്രേ.''

വമ്പിച്ച ഈ രണ്ടു നദികൾ (ആര്യന്മാരും യവനന്മാരും) വിദൂര ങ്ങളും വിഭിന്നങ്ങളുമായ പർവ്വതങ്ങളിൽനിന്നൊഴുകി ചിലപ്പോൾ തൊട്ടടുത്തിട്ടുണ്ട്: അങ്ങനെ സംഗമിച്ചിട്ടുള്ളപ്പോഴൊക്കെ, മാനവസമു ദായങ്ങളിലാകെ ബുദ്ധിപരമോ ആദ്ധ്യാത്മികമോ ആയ വൻകിട വേലിയേറ്റം ഉണ്ടാകയും, പരിഷ്കാരത്തിൻെറ അതിരുകൾ നന്നെ വികസിക്കയും, സാർവ്വലൗകികമായ മനുഷ്യസൗഭ്രാത്രത്തിൻെറ കെട്ടു കൾ ഉറയ്ക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അതിപ്രാചീനകാലത്തൊരിക്കൽ, ഭാരതീയദർശനം ഗ്രീക്കുകാരുടെ ഉത്സാഹത്തോടെ സമ്പർക്കംകൊണ്ടു: തത്ഫലമായി, പാർസികൾ, റോമക്കാർ തുടങ്ങിയ വമ്പിച്ച ജനതകൾ ഉയിർക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തു. മഹാനായ അലക്സാണ്ടറുടെ ആക്രമണത്തിനുശേഷം വമ്പിച്ച ഈ രണ്ടു വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങൾ തമ്മിൽ ഏറ്റുമുട്ടുകയും, ഭൂമുഖത്തിൻെറ ഏതാണ്ടരഭാഗം മുഴുവൻ ക്രിസ്തുമതം തുടങ്ങിയ ആദ്ധ്യാത്മികാശയ ങ്ങളിൽ ആറാടിക്കയും ചെയ്തു. വീണ്ടും അതുപോലുള്ള മറ്റൊരു സമ്മേളനം നടക്കയും, അത് അറേബ്യയുടെ നവീകരണത്തിലും ക്ഷേമ ത്തിലും കലാശിക്കയുമുണ്ടായി. അതാണ് ഇന്നത്തെ യൂറോപ്യൻ പരിഷ്കാരത്തിൻെറ അടിത്ത പാകിയത്. ഒരുപക്ഷേ നമ്മുടെ ഈ കാലത്ത് അതിബൃഹത്തായ ഈ രണ്ടു ശക്തികളുടെ സമ്പർക്കത്തിനു പറ്റിയ മറ്റൊരു സന്ദർഭമുണ്ടായിരിക്കയാകാം. ഈ പ്രാവശ്യം അവയുടെ കേന്ദ്രം ഭാരതമാണ്.

ഭാരതത്തിൻെറ അന്തരിക്ഷം ശാന്തിക്കു പറ്റിയതാണ്: യവനരുടെ പ്രകൃതി ശക്തിയുടെ തുടർച്ചയായ ആവിഷ്കാരത്തിനും. ഗംഭീരമായ ധ്യാനമാണ് ഒരു കൂട്ടരുടെ സ്വഭാവം: അടക്കാനാവാത്ത കർമ്മകുശലത മറ്റേ കൂട്ടരുടെയും . ഒരു കൂട്ടരുടെ മൂലമന്ത്രം ത്യാഗമാണ്: മറ്റേ കൂട്ട രുടേതു ഭോഗവും. ഒരു കൂട്ടരുടെ വ്യാപാരങ്ങളെല്ലാം അന്തർമുഖമാണ്: മറ്റവരുടേത് ബഹിർമുഖവും. ഒരു കൂട്ടരുടെ ഏതാണ്ടെല്ലാ അറിവും ആത്മാവിനെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്: മറ്റവരുടേതു ബാഹ്യവസ്തുക്കളെക്കുറി ച്ചുള്ളതും. ഒരു കൂട്ടർക്കു മുക്തി: മറ്റവർക്കു രാഷ്ട്രീയസ്വാതന്ത്ര്യം. ഒരു കൂട്ടർക്ക് ഐഹികാഭ്യുദയത്തിൽ ശ്രദ്ധയില്ല: മറ്റവർ ലോകത്തെ ത്തന്നെ സ്വർഗ്ഗമായി മാറ്റാൻ എല്ലു നുറുങ്ങി പണിചെയ്യുകയാണ്. ഒരു കൂട്ടർ നിത്യാനന്ദം കൊതിച്ച്, ക്ഷണികമായ

ഐഹികസുഖങ്ങൾ വകവെയ്ക്കുന്നേ ഇല്ല: മറ്റവർ നിത്യാനന്ദത്തിൽ സന്ദേഹിച്ചോ, അതു വിദൂരമെന്നു കരുതിയോ, ഏറ്റവുമധികം ഐഹികസുഖങ്ങൾ കൈയ്ക്കലാക്കാൻ സർവശക്തികളും ഉപയോഗിക്കുന്നു.

ഈ യുഗത്തിൽ ഈ രണ്ടു വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട മനുഷ്യരും നാമാവ ശേഷരായിരിക്കയാണ്. അവരുടെ ശരീരങ്ങളിലും മനസ്സുകളിലും നിന്നു ടലെടുത്ത അവരുടെ സന്താനങ്ങളും അവരുടെ പ്രവൃത്തികളും ആശ യങ്ങളും മാത്രമാണ് നിലനിന്നുവരുന്നത്.

യൂറോപ്പും അമേരിക്കയും പുരോഗമിച്ചുകഴിഞ്ഞ യവനസന്താന ങ്ങളാണ്: അവർ സ്വപൂർവികന്മാർക്കു മഹനീയത ആർജ്ജിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കയുമാണ്. ഇന്നത്തെ ഭാരതനിവാസികളാകട്ടെ, പ്രാചീനരായ ആര്യന്മാർക്കു മഹനീയത നേടിക്കൊടുക്കുന്നവരല്ലതന്നെ. പക്ഷേ, ചാരത്തിന്നടിയിൽ നീറിക്കിടക്കുന്ന തീപോലെ ഇന്നത്തെ ഭാരതീയരിൽ ഇന്നും പൂർവികരുടേതായ അഗ്നി അന്തർലീനമായുണ്ട്. സർവശക്ത ൻെറ കൃപകൊണ്ട് യഥാവസരം അതു നിശ്ചയമായും വെളിപ്പെടും.

അതു വെളിപ്പെടുമ്പോൾ എന്തു നേട്ടമാണുണ്ടാകുക?

വൈദികയാഗാഗ്നികളിൽനിന്നു പൊങ്ങുന്ന ധൂമപടലങ്ങൾ വീണ്ടും ഭാരതത്തിൻെറ അന്തരിക്ഷത്തിൽ തിങ്ങിക്കൂടുമോ? യാഗപശുക്കളുടെ രക്തം ചൊരിഞ്ഞ് വീണ്ടും രന്തിദേവൻെറ കീർത്തി കത്തിക്കാളുമോ? പഴയ നടപടികളായ ഗോമേധം, അശ്വമേധം, ദേവരൻ വഴിക്കുള്ള സന്താനോത്പാദനം തുടങ്ങിയവ വീണ്ടും തലപൊക്കുമോ? അതോ, ബുദ്ധമതപ്രചരണമാകുന്ന പ്രളയത്തിൽപ്പെട്ടു ഭാരതമാകെ വീണ്ടും വമ്പിച്ചൊരു ഭിക്ഷുവിഹാരമായി മാറുമോ? പണ്ടത്തെപ്പോലെ, മനുവി ൻെറ അനുശാസനങ്ങൾ വീണ്ടും ഊർജ്ജിതത്തിൽ വരുമോ? അതോ, ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിൽ ഭൂപരമായ ഭേദങ്ങൾക്കൊത്തു പലതരത്തിൽ നിലനിന്നുവരുന്ന വിഹിതാഹാരങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവേചനരീതികൾ മാത്രം നാട്ടിലെങ്ങും ഒരുപോലെ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുവാനിടയുണ്ടോ? ജാതിവ്യവസ്ഥ നിലനില്ക്കണോ? അത് എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി ഒരുവ ൻെറ ജന്മാവകാശത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുമോ? അതോ, അവൻെറ ഗുണങ്ങൾക്കൊത്തു ക്ലിപ്തമാകുമോ? അത്തരമൊരു ജാതിവ്യവസ്ഥ യിൽ ആഹാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവേചനം, അതിൻെറ ഗ്രാഹ്യത്യാജ്യ തകൾ, ബംഗാളിലെന്നപോലെ ആഹാരം തൊടുന്നവൻെറ ശുദ്ധ്യശുദ്ധി കളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുമോ? അതോ മദ്രാസിലെപ്പോലെ കൂടുതൽ കർക്കശമായ ഒരു രൂപം കൈക്കൊള്ളുമോ? അതോ, പഞ്ചാബി ലെന്നപോലെ ആ മാതിരി നിയമങ്ങളെല്ലാം തിരസ്കരിക്കപ്പെടുമോ? പല വർണ്ണങ്ങളിലുമായി നടക്കുന്ന വിവാഹങ്ങൾ, മനുവിൻെറ കാല ത്തെന്നപോലെ, ഇന്നു നേപാളിലെന്നപോലെ, അനുലോമമായിട്ടാണോ നടക്കാൻ പോകുന്നത്? അതോ ബംഗാളിലും മറ്റുമെന്നപോലെ, ഒരേ വർണ്ണത്തിലുള്ള

പരിമിതാംഗങ്ങളോടുകൂടിയ അവാന്തരവർണ്ണത്തിലായി ഒതുക്കിനിർത്തണമോ? ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം തിട്ടമായി ഉത്തരം പറയുക വളരെ ദുഷ്കരം. ഈ രാജ്യത്തിൻെറ പല ഭാഗങ്ങ ളിൽ നടപ്പുള്ള കീഴ്വഴക്കങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം പരിഗണി ക്കുമ്പോൾ ഇവയ്ക്കു സമാധാനം കണ്ടെത്തുക കൂടുതൽ വിഷമമാവു കയാണുതാനും. എന്തിന്, രാജ്യത്തിൽ ഒരേ സ്ഥലത്തുള്ള പല വർണ്ണ ങ്ങൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും തമ്മിൽത്തന്നെ കീഴ്നടപ്പുകളെസ്സംബ ന്ധിച്ച് വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണാനുണ്ട്.

അപ്പോൾ ഭാവിയെന്താണ്?

നമുക്കു വേണ്ടത് ഇപ്പോൾ നമുക്കില്ലാത്തതാണ്: ഒരുപക്ഷേ, നമ്മുടെ പൂർവികർക്കുപോലും ഇല്ലാഞ്ഞത്. എന്നാൽ യവനർക്ക് ഉണ്ടായിരുന്ന താണുതാനും. ലോകത്തെ മുഴുവൻ ഉജ്ജീവിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് യൂറോപ്പെന്ന വൻകേന്ദ്രത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ആ വമ്പിച്ച വൈദ്യുതീപ്രവാ ഹത്തെ എന്തിൻെറ ജീവിതസ്പന്ദമാണോ മുന്നോട്ടു തള്ളിവിടുന്നത്, അതാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്. നമുക്കു വേണ്ടത് ആ വീര്യമാണ്, ആ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രേമമാണ്, ആ സ്വാശ്രയപ്രവണതയാണ്, അചലമായ ആ സഹിഷ്ണുതയാണ്, കർമ്മകുശലതയാണ്, ഉദ്ദേശൈ്യക്യമെന്ന കെട്ടുറ പ്പാണ്: മേന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ആ ദാഹമാണ്. കഴിഞ്ഞ കാലത്തേ ക്കുള്ള ആ നിരന്തരവീക്ഷണത്തെ സ്വല്പം നിയന്ത്രിച്ചിട്ട്, ഭാവിയുടെ അനന്തതയിലേക്കു പരന്നുപോകുന്ന കാഴ്ചയാണ് നമുക്കുണ്ടാക്കേ ണ്ടത്. തലമുതൽ കാലുവരെ, ഓരോ നാഡിയിലൂടെയും ഓടുന്ന സുശക്തമായ രജോഗുണമാണ് നമുക്കാവശ്യം.

ത്യാഗത്തെക്കാൾ ഏറെ ശാന്തി നല്കുന്നതായി മറ്റെന്തുണ്ട്? നിഃശ്രേ യസത്തോടു തട്ടിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ അനിത്യമായ അഭ്യുദയകണിക നിസ്സാരമത്രേ, നിശ്ചയം. സത്ത്വഗുണത്തെക്കാൾ ഏറെ കരുത്തുണ്ടാക്കു ന്നതായി മറ്റെന്തുണ്ട്? ആത്മജ്ഞാനത്തോടു തുലന ചെയ്യുമ്പോൾ മറ്റു തരം അറിവുകളെല്ലാം അറിവുകേടുകൾതന്നെ എന്നു സമ്മതി ക്കണം. എങ്കിലും ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു; സത്ത്വഗുണം നേടാനുള്ള ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചവർ ലോകത്തിൽ എത്രയുണ്ട്? ഈ ഭാരതത്തിലെത്ര യുണ്ട്? 'ഞാനെന്നും എൻേറതെന്നുമുള്ള ചിന്ത കുടഞ്ഞുകളഞ്ഞ് എല്ലാം ത്യജിക്കാൻപോന്ന ധീരോദാത്തത എത്ര പേർക്കുണ്ട്? ലൗകിക സുഖങ്ങൾ തുച്ഛമെന്നു കാണുന്ന ദൂരദൃഷ്ടിയുള്ള ഭാഗ്യവാന്മാർ എത്രയുണ്ട്? ഈശ്വരൻെറ മഹിമയെയും സൗന്ദര്യത്തെയും ധ്യാനിച്ച് സ്വന്തം ശരീരംപോലും മറക്കുന്ന വിശാലഹൃദയൻ എവിടെ? ഭാരത ത്തിലെ ജനസംഖ്യ നോക്കുമ്പോൾ അത്തരക്കാർ കൈവിരലുകൊണ്ടെ ണ്ണാൻമാത്രം. ഇവർക്കു മുക്തി കിട്ടാൻവേണ്ടി, കോടിക്കണക്കിനാളു കൾ ഇന്നത്തെ സാമുദായികവും മതപരവുമായ വണ്ടിച്ചക്രങ്ങളുടെ അടിയിൽ കിടന്നു ചതയണമോ?

അങ്ങനെ ചതഞ്ഞാൽത്തന്നെ ഏതു നന്മയാണുണ്ടാകുക?

സത്ത്വഗുണത്തിൻെറ പേരിൽ നാടാകെ ക്രമേണ തമസ്സിൻെറ കടലിൽ താണുപോയെന്നു കാണരുതേ? എവിടെ പരമവിഡ്ഢികൾ പരവിദ്യാപ്രേമം നടിച്ചു സ്വന്തം മൗഢ്യം മറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുവോ, എവിടെ ജന്മാലസന്മാർ സ്വന്തം കൊള്ളരുതായ്മയെ വൈരാഗ്യം പുതപ്പിച്ചു മറച്ചുവെയ്ക്കുന്നുവോ, എവിടെ ക്രൂരകർമ്മികൾ തപോ വ്യാജേന സ്വന്തം നിഷ്ഠൂരതയെ മതാനുഷ്ഠാനമാക്കിത്തീർക്കുന്നുവോ, എവിടെ സ്വന്തം കൊള്ളരുതായ്മ കണ്ടറിയാൻ കണ്ണില്ലാത്തവർ മറ്റുള്ളവരുടെ മേൽ കുറ്റങ്ങളെല്ലാം അടിച്ചേല്പിക്കുന്നുവോ, എവിടെ കുറെ പുസ്തകങ്ങൾ കാണാപ്പാഠം പഠിപ്പിക്കുന്നത് വിദ്യയും ചർവിതചർവണം പ്രതിഭയും സർവോപരി പൂർവികന്മാരെ പേർ ചൊല്ലി വാഴ്ത്തു ന്നത് മഹനീയതയുമായിരിക്കുന്നുവോ, ആ നാട് പ്രതിദിനം തമസ്സിൽ മുങ്ങിച്ചാവുകയാണെന്നതിന് വേറെ തെളിവു വേണമോ?

അപ്പോൾ ഇന്നും സത്ത്വഗുണം നമ്മിൽനിന്നു വളരെയകലെയാണ്. നമ്മുടെയിടയിൽ പരമഹംസപദവിക്ക് അയോഗ്യരായിട്ടും അവിടെ ചെന്നെത്താമെന്നു കരുതുന്നവരാരോ അവർക്ക് രജോഗുണലാഭമാണ് ഏറ്റവും നല്ലത്. രജോഗുണത്തിലൂടെ കടന്നുപോകാതെ സത്ത്വത്തിലെത്തുക സാദ്ധ്യമാണോ? ഭോഗം തീരാതെ യോഗം എങ്ങനെ സാദ്ധ്യമാകും? വൈരാഗ്യം കൂടാതെ ത്യാഗം എവിടെനിന്നു വരും?

മറുവശത്ത്, ചൂട്ടുതീപോലെ പെട്ടെന്നു കെട്ടടങ്ങുന്നതാണ് രജോ ഗുണം. സത്ത്വത്തിൻെറ നില നിത്യവസ്തുവിനു തൊട്ടടുത്തുമാണ്. സത്ത്വം മിക്കവാറും നിത്യവസ്തുതന്നെ. രജോഗുണമേറുന്ന മനുഷ്യ വർഗ്ഗം ദീർഘായുസ്സുള്ളതല്ല. സത്ത്വഗുണസമ്പന്നമായ വർഗ്ഗമാകട്ടെ ചിരഞ്ജീവിയാണുതാനും. ചരിത്രമാണ് ഇതിനു തെളിവ്.

ഭാരതത്തിൽ രജോഗുണം മിക്കവാറും പൂജ്യമാണ്: പടിഞ്ഞാറ് സത്ത്വത്തിൻെറ നിലയും ഇതുതന്നെ. അപ്പോൾ, പാശ്ചാത്യലോകത്തിൻെറ ജീവിതം ഭാരതത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സത്ത്വപ്രസരത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു നിശ്ചയം. ഒപ്പം നിശ്ചയമാണ്, നമ്മുടെ തമസ്സിനെ രജോഗുണപ്രവാഹത്തിൽ ആഴ്ത്തിയില്ലെങ്കിൽ ഐഹികോത്കർഷം നമുക്കുണ്ടാകയില്ലെന്നും: പോരാ, പാരത്രികമായ നന്മയ്ക്കും പലതരം തടസ്സങ്ങൾ ഉണ്ടാകതന്നെ ചെയ്യും. ഈ രണ്ടുതരം ശക്തികളെ തമ്മിൽ കലർത്തി യോജിപ്പിക്കുന്നതിൽ ആവുന്നത്ര സഹായിക്കയാണ് 'ഉദ്ബോധൻ' പത്രികയുടെ ലക്ഷ്യം.

ഇതു നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ഒരു ഭയമില്ലാതില്ല – വളരെക്കാലംകൊണ്ട് നാം സമ്പാദിച്ച രത്നസഞ്ചയം പാശ്ചാത്യശക്തിയുടെ പ്രബലമായ തിരത്തള്ളലിൽപ്പെട്ട് ഒഴുകിമറഞ്ഞേക്കാം: ഭാരതംതന്നെ, അതിൻെറ ഉത്കടമായ ചുഴലിയിൽ വീണ്, ഭോഗലാഭത്തിനായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ സ്വയം മതിമറന്നുപോയേക്കാം. അസാദ്ധ്യവും അപ്രായോഗികവും

മൂലോച്ഛേദകവുമായ വൈദേശികരീതികൾ അനുകരിച്ച് ''ഇതോ നഷ്ടസ്തതോ ഭ്രഷ്ടഃ'' എന്ന മട്ടിൽ എല്ലാം നാം കളഞ്ഞുകുളിച്ചെന്നും വരാം. അതിനാൽ എപ്പോഴും നമ്മുടെ സ്വന്തം സമ്പത്ത് കൺമുമ്പിൽ ത്തന്നെ വെച്ചുപുലർത്തണം. അങ്ങനെ സാമാന്യജനംപോലും, സ്വന്തം പൈതൃകസമ്പത്തെന്തെന്നു കണ്ടറിയും. ഇതിനുവേണ്ടി നാം പ്രയത്നി ക്കണം. ഒപ്പം, വെളിച്ചം കയറാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം നിർഭയമായി തുറന്നുവെയ്ക്കുകയും വേണം. വെളിച്ചം നാലുദിക്കിൽനിന്നും അടിച്ചു കയറട്ടെ. പടിഞ്ഞാറുനിന്ന് സാന്ദ്രമായ പ്രകാശം പ്രവഹിക്കട്ടെ. ദുർബ്ബല വും ദുഷ്ടവുമായതെല്ലാം മൃതിപ്പെടും. അവയെക്കൊണ്ടു പ്രയോജന മെന്ത്? വീര്യവത്തും ബലദായകവുമായതെല്ലാം അനശ്വരമാണ്: നശിപ്പി ക്കാനെന്തുണ്ട്?

ഹിമാലയത്തിൻെറ കൊടുമുടികളിൽനിന്ന് എത്രയോ ഹിമനദികൾ, ഉത്സങ്ങൾ, നീർച്ചാലുകൾ, പുറപ്പെട്ട്, പരന്ന ഗംഗയായി രൂപംപൂണ്ട്, അതിവേഗം സമുദ്രത്തിലേക്കു പാഞ്ഞുപോകുന്നു. പലരീതിയിലുള്ള എത്ര ഭാവങ്ങൾ, എത്ര ശക്തിപ്രവാഹങ്ങളാണ്, വിഭിന്നദേശങ്ങളിലുള്ള എത്രയെത്ര ഉത്കൃഷ്ടഹൃദയങ്ങളിലും സുശക്തപ്രതിഭകളിലുംനിന്ന് ഉറന്നൊഴുകി, കർമ്മഭൂമിയും വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തിൻെറ കേളീരംഗവുമായ ഭാരതത്തെ ആവരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്? ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ രാജ്യഭാരം, വിദ്യുച്ഛക്തി, തീവണ്ടി, ആവിക്കപ്പൽ - എന്നിവയുടേതായ ഈ കാലത്ത് പല ഭാവങ്ങളും രീതികളും നാടെങ്ങും വ്യാപിച്ചിരിക്കയാണ്. അമൃതും വിഷവും ഒപ്പം വ്യാപിക്കുന്നു. ക്രോധപ്രകടനവും കോലാഹലവും രക്തം ചിന്തലും ഒക്കെ നടന്നുകഴിഞ്ഞു. ഈ വേലിയേറ്റം തടയുവാൻ വേണ്ട കരുത്ത് ഹിന്ദുസമുദായത്തിനില്ല. യന്ത്രംകൊണ്ടു പൊക്കിയെ ടുത്ത് അരിച്ചെടുത്ത വെള്ളം മുതൽ എല്ലുപൊടികൊണ്ടു ശുദ്ധിചെയ്ത പഞ്ചസാരവരെയുള്ള സാധനങ്ങൾ ഒട്ടേറെ പ്രതിഷേധകോലാഹലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടും, ആളുകൾ മിണ്ടാതെ കൈനീട്ടി മേടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക യാണ്. പതുക്കെപ്പതുക്കെ, നിയമപ്രതാപത്തിലൂടെ, നമുക്ക് ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട കീഴ്നടപ്പുകൾപോലും പൊഴിഞ്ഞുവീണുകൊണ്ടിരിക്കുക യാണ്. ഇതു തടുക്കാൻ നമുക്കു കരുത്തില്ല. എന്തുകൊണ്ടില്ല? സത്യ ത്തിനു വാസ്തവത്തിൽ കരുത്തില്ലേ? സത്യമേവ ജയതേ നാനൃതം:[1] ഈ വേദവാക്യം കള്ളമാണോ? അല്ലെങ്കിൽ, പാശ്ചാത്യമായ രാഷ്ട്രീയ പ്രഭാവത്തിൻെറയും വിദ്യാഭ്യാസപ്രഭാവത്തിൻെറയും തള്ളലിൽപെട്ട് ഒഴുകിപ്പോകുന്ന ആചാരങ്ങൾ ദുരാചാരങ്ങളായിരിക്കാം. ഇതും ഗുരുതരമായ ചർച്ചയ്ക്കു വിഷയമാകേണ്ടതാണ്.

ബഹുജനഹിതായ ബഹുജനസുഖായ - ''പലരുടേയും നന്മയ്ക്കു വേണ്ടി, പലരുടേയും സുഖത്തിനുവേണ്ടി'' നിഃസ്വാർത്ഥമായി, ഭക്തി പൂർണ്ണമായ ഹൃദയത്തോടുകൂടി, ഈ പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റിയൊക്കെ

1 മുണ്ഡകോപനിഷത് 3.1.6

വിമർശിക്കാൻ സഹൃദയരും സ്നേഹസമ്പന്നരുമായ വിദ്വാന്മാരെ 'ഉദ്ബോധൻ' ക്ഷണിക്കുന്നു, ദോഷം വെടിഞ്ഞ്, വ്യക്തിക്കോ സമുദായത്തിനോ മതസമ്പ്രദായത്തിനോ നേരെ ശകാരവാക്കുകൾ പ്രയോഗിക്കാതെ, എല്ലാ വർഗ്ഗങ്ങളെയും സേവിക്കാൻ അത് ആത്മാർപ്പണം ചെയ്യുന്നു.

''കർമ്മം ചെയ്യാനാണ് നമുക്കധികാരം. ഫലം ഭഗവാന്റെ കൈയിലാണ്.''[1] ഞങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന ഇത്രമാത്രം; ''ഓജഃസ്വരൂപനായു ള്ളോവേ, ഞങ്ങളെ ഓജസ്വികളാക്കുക: വീര്യസ്വരൂപനായുള്ളോവേ, ഞങ്ങളെ വീര്യവാന്മാരാക്കുക: ബലസ്വരൂപനായുള്ളോവേ, ഞങ്ങളെ ബലവാന്മാരാക്കുക.''[2]

***

---

1 കർമ്മണ്യേവാധികാരസ്തേ മാ ഫലേഷു കദാചന, (ഗീത 2. 47)

2 ഓജോƒസി ഓജോ മയി ധേഹി
വീര്യമസി വീര്യം മയി ധേഹി
ബലമസി ബലം മയി ധേഹി. (ശുക്ലയജുർവേദം 19. 9)

4

ഭാരതത്തിനു വേണ്ട വിദ്യാഭ്യാസം[1]

പ്രവർത്തിക്കേണ്ട രീതിയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ ചോദിച്ച ചോദ്യങ്ങൾക്കുത്തരമായി എനിക്കു പറയാനുള്ള അതിപ്രധാനമായ സംഗതി ഇതാണ്; നാം കൊതിക്കുന്ന ഫലങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടുന്ന തോതിലായിരിക്കണം പ്രവൃത്തി തുടരുന്നത്. നിങ്ങളുടെ ഉദാരമായ മനസ്സ്, രാജ്യസ്നേഹം, സ്ഥിരോത്സാഹശീലം എന്നിവയെപ്പറ്റി എൻെറ സുഹൃത്തായ മിസ് മില്ലറിൽനിന്നു വളരെയൊക്കെ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ വൈദുഷ്യത്തിനു തെളിവു പ്രത്യക്ഷവുമാണ്. നിസ്സാരനായ എനിക്കു ചെറിയ തോതിൽ തുടങ്ങിവെയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞ സംഗതികളെക്കുറിച്ചറിയാൻ നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് ഞാൻ വലിയൊരു ഭാഗധേയമായെണ്ണുന്നു. ആവുന്നത്ര അതിവിടെ ഞാൻ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കാം. എന്നാൽ ആദ്യമായി എൻെറ ഉറച്ച വിശ്വാസങ്ങൾ സ്പഷ്ടമാക്കട്ടെ.

എക്കാലവും നാം അടിമകളായിരുന്നു – അതായത് തങ്ങളുടെ പൈതൃകസമ്പത്തായ ആഭ്യന്തരജ്യോതിസ്സു പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഭാരതത്തിലെ സാമാന്യജനത്തിന്ന് ഒരിക്കലും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കഴിഞ്ഞ കുറേ ശതാബ്ദങ്ങളായി പാശ്ചാത്യർ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്ക് അതിവേഗം നീങ്ങുകയാണ്. ഭാരതത്തിൽ ഇന്നിന്നതെല്ലാം ചെയ്യണമെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചുവന്നതു രാജാവാണ്. ഇവയിൽ കുലീനത മുതൽ ഭക്ഷ്യാഭക്ഷ്യങ്ങൾവരെയുള്ള സംഗതികൾ ഉൾപ്പെട്ടു. പടിഞ്ഞാറൻ ദേശങ്ങളിൽ ആളുകളാണ് സ്വയം കാര്യങ്ങളെല്ലാം നിർവഹിച്ചുവന്നത്.

ഇന്നു സാമുദായികകാര്യങ്ങളിൽ രാജാവിന് ഒന്നും ഉരിയാടുക സാദ്ധ്യമല്ല. മറുവശത്ത്, ഭാരതീയർക്കാണെങ്കിൽ ഇന്നും സ്വല്പവും ആത്മവിശ്വാസമില്ലാതാണിരിക്കുന്നത്. സ്വാശ്രയത്തെ കുറിച്ചൊന്നും പറയാനുമില്ല. വേദാന്തത്തിൻെറ ചോടായ ആത്മവിശ്വാസം അല്പവും പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടിട്ടില്ലതന്നെ. അതുകൊണ്ടാണ് പാശ്ചാത്യമായ ആ രീതി – ഒന്നാമതു ലക്ഷ്യചർച്ച, പിന്നെ ഉള്ള ശക്തികളെല്ലാം ചേർത്ത് അതു സാക്ഷാത്കരിക്കുക – ഇനിയും ഈ നാട്ടിൽ നിഷ്പ്രയോജനമായിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് വൈദേശികഭരണത്തിൻകീഴിൽ നാം യാഥാസ്ഥിതികതയെ ഇത്രയധികം മുറുകെ പിടിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നതും. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, പൊതുചർച്ചയിലൂടെ വലിയ

1 ഡാർജിലിംഗിൽനിന്ന് 1897 ഏപ്രിൽ 24–ാംനു ശ്രീമതി സരളാഘോഷാൽ ബി.എ.യ്ക്ക് എഴുതിയത്.

ജോലിയേതെങ്കിലും ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമം വിഫലമാണ്. ''തലയില്ലെങ്കിൽ തലവേദനക്കിടയെവിടെ?'' 'പൊതുജന'മെവിടെ? കൂടാതെ, നമ്മുടെ ദൗർബ്ബല്യാധിക്യംകൊണ്ട്, പൊതുചർച്ചയ്ക്കൊരുങ്ങിയാൽ അതിൽത്തന്നെ നമ്മുടെ ശക്തിയൊക്കെ ചെലവാകുന്നു: പിന്നെ ജോലി ചെയ്യാൻ വേണ്ടത്ര ശക്തി ശേഷിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാണെന്നു തോന്നുന്നു 'വലിയ കരച്ചിൽ, പക്ഷേ സ്വല്പം കമ്പിളി' എന്ന നില ബംഗാളിൽ കൊണ്ടുവരുന്നത്. രണ്ടാമതു ഞാൻ മുമ്പേ എഴുതിയതുപോലെ, ഭാരതത്തിലെ ധനവാന്മാരിൽനിന്ന് ഒന്നും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ ആശകൾക്ക് ഇടം നല്കുന്ന യുവാക്കന്മാരുടെയിടയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ് അത്യുത്തമം – ക്ഷമയോടും സ്ഥിരതയോടുംകൂടി നിശ്ശബ്ദമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

ഇനി ജോലിയെപ്പറ്റി പറയാം. വിദ്യാഭ്യാസം സംസ്കാരം മുതലായവ ഉയർന്നജാതിക്കാരിൽനിന്ന് താഴ്ന്നജാതിക്കാരിലേക്കു പയ്യെ വ്യാപിക്കാൻ തുടങ്ങിയതു മുതൽ, പടിഞ്ഞാറൻനാടുകളിലേതുപോലുള്ള അർവാചീനപരിഷ്കാരവും, ഭാരതം ഈജിപ്ത് റോം തുടങ്ങിയിടങ്ങളിലേതുപോലുള്ള പ്രാചീനസംസ്കാരവും തമ്മിൽ ഭേദം വർദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. ഞാൻ കൺമുമ്പിൽ കാണുന്നു, പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പരന്നിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറയും ബുദ്ധിശക്തിയുടെയും തോതനുസരിച്ചാണ് അതുൾപ്പെടുന്ന ജനത പുരോഗമിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന്. ഭാരതത്തിൻെറ നാശത്തിനു മുഖ്യകാരണം, അഭിമാനം രാജശക്തി എന്നിവയിലൂടെ മുഴുവൻ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറയും ബുദ്ധിശക്തിയുടെയും കുത്തക കുറേപ്പേരുടെ മാത്രം കൈയിൽ അമർന്നുപോയതാണ്. വീണ്ടും നാം എഴുന്നേറ്റുനില്ക്കാനാണ് ഭാവമെങ്കിൽ, അതേമട്ടിൽ – അതായത് പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം പരത്തിയിട്ട് – ആണ് നാം അതു സാധിക്കേണ്ടത്. സമുദായപരിഷ്കരണത്തെപ്പറ്റി ഒരു ശതാബ്ദക്കാലമായി വലിയ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ പത്തു കൊല്ലമായി ഭാരതത്തിൽ പലേടത്തും ചുറ്റിസ്സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ രാജ്യത്തിൽ നിറഞ്ഞുകണ്ടത് പരിഷ്കരണസംഘങ്ങളെയാണ്. എന്നാൽ 'മാന്യന്മാർ' എന്നു പറയപ്പെടുന്നവൻ ആവിർഭവിച്ചു തുടരുന്നത് ആരുടെ രക്തം ചൂഷണം ചെയ്തിട്ടാണോ, ആ കൂട്ടർക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരൊറ്റ സംഘവും എനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല! മുസൽമാന്മാർ എത്ര പട്ടാളക്കാരെയാണ് കൂടെക്കൊണ്ടുവന്നത്? ആകെ എത്ര ഇംഗ്ലീഷുകാരാണുള്ളത്? ഭാരതത്തിലൊഴിച്ചു മറ്റെവിടെയാണ്, ആറു രൂപയ്ക്കുവേണ്ടി സ്വന്തം പിതാക്കളുടെയും സഹോദരന്മാരുടെയും കഴുത്തറുക്കാൻ സന്നദ്ധരായി ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ആളെ കിട്ടുക? എഴുനൂറു കൊല്ലക്കാലത്തെ മുസൽമാൻഭരണത്തിൻെറ ഫലമായി ആറു കോടി മുസ്ലീങ്ങൾ: നൂറു കൊല്ലം നിലകൊള്ളുന്ന ക്രിസ്തീയഭരണത്തിൻെറ ഫലമായി ഇരുപതു ലക്ഷം ക്രിസ്ത്യാനികൾ – ഇതെങ്ങനെ സംഭവിച്ചു? നാട്ടിൽ

അപൂർവസൃഷ്ടിനൈപുണ്യം നിശ്ശേഷമില്ലാതായതെങ്ങനെ? കൗരകൗശല സമ്പത്തിയുള്ള നമ്മുടെ തൊഴിലാളികൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് യൂറോപ്യ ന്മാരോടു മൽസരിക്കാനാവാതെ നാമാവശേഷരാകുന്നത്? ലോകവിപ ണികളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് തൊഴിലാളിക്കു പല ശതകങ്ങളായി നിലനിന്നു പോന്ന സ്ഥാനം പിടിച്ചുകുലുക്കാൻ ജർമ്മൻ തൊഴിലാളിക്ക് എങ്ങനെ സാധിച്ചു?

വിദ്യാഭ്യാസം, വിദ്യാഭ്യാസം, വിദ്യാഭ്യാസം ഒന്നുമാത്രം. യൂറോപ്പിലെ പല പട്ടണങ്ങളിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കയും, അവിടെയെല്ലാം പാവങ്ങൾ ക്കുപോലും കിട്ടുന്ന സുഖസൗകര്യങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസവും കാണു കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഞാൻ നമ്മുടെതന്നെ ദരിദ്രരുടെ സ്ഥിതി യോർത്തു കണ്ണീർ പൊഴിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ട് ആ വ്യത്യാസമുണ്ടായി? എനിക്കു കിട്ടിയ ഉത്തരം 'വിദ്യാഭ്യാസ'മെന്നാണ്. അവരിലെ ബ്രഹ്മം വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും ആത്മവിശ്വാസത്തിലുംകൂടി ഉണരുകയാണ്: നമ്മളിലുള്ള ബ്രഹ്മം ക്രമേണ മറയുകയുമാണ്. ന്യൂയോർക്കിൽവെച്ച് ഐർലണ്ടുകാരായ അധിനിവേശക്കാർ വന്നു ചേരുന്നതു ഞാൻ നോക്കിനില്ക്കുക പതിവായിരുന്നു. അക്കൂട്ടർ ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടവരും, കിടുങ്ങിപ്പോയവരും, സമസ്തവും നഷ്ടപ്പെട്ട വരും, ചില്ലിക്കാശുപോലുമില്ലാത്തവരും, മരത്തലയന്മാരുമായിരുന്നു. അവർക്കു സ്വന്തമായുള്ളത് ഒരു കമ്പിൻെറ തുമ്പിൽ തൂക്കിയ ഓരോ പഴന്തുണിക്കെട്ടുമാത്രം. ഓരോ ചുവടും അവർ വെച്ചതു കിടുകിടുത്തു കൊണ്ടാണ്. അവരുടെ കണ്ണിൽ ആശങ്ക നിറഞ്ഞിരുന്നു.. ആറുമാസം കൊണ്ട് ആ കാഴ്ചയ്ക്കു മാറ്റമേർപ്പെട്ടു. ആ മനുഷ്യൻ നിവർന്നു നടക്കുന്നു: തൻെറ വേഷം മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. കണ്ണിലും ചുവടുകളിലും ഇപ്പോൾ ഭയപ്പാടില്ല. എന്താണു കാരണം? സ്വന്തം നാട്ടിൽ ആ ഐർല ണ്ടുകാരനെ ചുഴന്നിരുന്നതു നിന്ദയാണ്. പ്രകൃതി മുഴുവൻ ഒരേ ശബ്ദത്തിൽ അയാളോടു പറഞ്ഞു; ''പാറ്റ്, നിനക്ക് ആശയ്ക്കവകാശ മില്ല. ജനനാൽ നീ ഒരടിമ: എന്നും നീ അങ്ങനെ കഴിയും.'' ജനനം മുതൽ ഇങ്ങനെ കേട്ടുവന്ന പാറ്റ് അതു വിശ്വസിച്ചു: മാസ്മരവിദ്യ കൊണ്ടെന്നപോലെ, താണവനെന്നു സ്വയം വിശ്വസിച്ചു. അയാളിലെ ബ്രഹ്മം ചുരുങ്ങിപ്പോയി. എന്നാൽ അമേരിക്കയിൽ കാൽകുത്തിയ ഉടനെ ചുറ്റുപാടും അയാൾ കേട്ടതിതാണ്; ''പാറ്റ്, നീയും ഞങ്ങളെ പ്പോലെ ഒരു മനുഷ്യനാണ്. നിന്നെപ്പോലുള്ള മനുഷ്യനാണ് എല്ലാം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. നിന്നെയും എന്നെയും പോലുള്ള ഒരു മനുഷ്യന്ന് എല്ലാം ചെയ്യാവുന്നതേയുള്ളു. ധൈര്യപ്പെടൂ.'' അപ്പോൾ പാറ്റ് തല നിവർത്തി കണ്ടു, അതൊക്കെ ശരിയാണെന്ന്. അയാളിലെ ബ്രഹ്മം ഉണർന്നു. പ്രകൃതി സ്വയം പറഞ്ഞു എന്നുവേണം പറയാൻ, ''എഴു ന്നേൽക്കൂ: ഉണരൂ: ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നതുവരെ നില്ക്കാതെ മുന്നേറു.''*

* ഉത്തിഷ്ഠത ജാഗ്രത പ്രാപ്യവരാൻ നിബോധത. (കഠോപനിഷത് 3.14)

ഇതുപോലെ നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്കു കിട്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം വളരെ നിഷേധരൂപത്തിലുള്ളതത്രേ. പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പോകുന്ന കുട്ടി ഒരു വസ്തു പഠിക്കുന്നില്ല: എന്നാൽ തൻേറതായതെല്ലാം തട്ടിത്തകർക്കുന്നുണ്ടുതാനും. ഫലം ശ്രദ്ധയുടെ അറുതി: വേദവേദാന്ത ങ്ങളുടെ മികച്ച സ്വരംതന്നെ ശ്രദ്ധയുടേതാണ്. യമനെ നേരിടാനും ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാനും നചികേതസ്സിനെ ധൈര്യപ്പെടുത്തിയത് ഈ ശ്രദ്ധയാണ്. ഈ ശ്രദ്ധയിലൂടെയാണ് ലോകം ചലിക്കുന്നത്. അജ്ഞശ്ചാശ്രദ്ദധാനശ്ച സംശയാത്മാ വിനശ്യതി.[1] ''അറിവില്ലാത്തവനും ശ്രദ്ധയറ്റവനും സംശയാലുവും നാശമയടുന്നു.'' ഇതുകൊണ്ടാണ് നാം നമ്മുടെ അറുതിയോടു നന്നെയടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇന്നത്തെ പ്രതിവിധി വിദ്യാഭ്യാസം പരത്തുകയാണ്. ഒന്നാമത്, ആത്മജ്ഞാനം. ജടയും ദണ്ഡും കമണ്ഡലുവും ഗിരിഗുഹകളും മറ്റുമല്ല എൻെറ വിവക്ഷിതം – ഇവയെല്ലാമാണ് ആ വാക്കുകൊണ്ടു സൂചിപ്പിക്കാറ്. പിന്നെ എന്താണ് വിവക്ഷ? പ്രാപഞ്ചികജീവിതത്തിൽനിന്നു മോചനം നല്കുന്ന അറിവ് സാമാന്യമായ ഭൗതികാഭ്യുദയം കൈവരുത്താൻ പര്യാപ്തമല്ലേ? നിശ്ചയ മായും ആണ്. സ്വാതന്ത്ര്യം, വൈരാഗ്യം, ത്യാഗം – ഇവയൊക്കെയാണ് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ആദർശങ്ങൾ. എന്നാൽ, സ്വല്പമപ്യസ്യ ധർമ്മസ്യ ത്രായതേ മഹതോ ഭയാത്.[2] ''ഈ ധർമ്മത്തിൻെറ ചെറിയൊരു മാത്ര മതി വമ്പിച്ച ഭയത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ.'' ദ്വൈതി, വിശിഷ്ടാദ്വൈതി, ശൈവൻ, വൈഷ്ണവൻ, ശാക്തൻ, ബൗദ്ധജൈനാദികൾപോലും – ഭാരതത്തിലുടലെടുത്തിട്ടുള്ള മതവിഭാഗക്കാരെല്ലാംതന്നെ – ഈ അംശ ത്തിൽ യോജിക്കുന്നു. ജീവാത്മാവിൽ അപരിമിതമായ ശക്തി ലീന മാണ്. എറുമ്പുമുതൽ സിദ്ധൻവരെയുള്ളവരിലെല്ലാം ഒരേ ആത്മാവാ ണുള്ളത്. വ്യത്യാസം ആവിഷ്കാരത്തിൽമാത്രം. ''കൃഷിക്കാരൻ പ്രതി ബന്ധങ്ങൾ മാറ്റുംവണ്ണം.''3 സന്ദർഭം, പറ്റിയ ദേശകാലങ്ങൾ, വന്നാൽ ഉടൻ ആ ശക്തി സ്വയം ആവിഷ്കൃതമാകുന്നു. ബ്രഹ്മാവുമുതൽ പുൽക്കൊടിവരെയുള്ളവയിലൊക്കെ ഒരേ ശക്തിയാണ് നിലകൊള്ളു ന്നത്, അതു വ്യക്തമോ അവ്യക്തമോ ആകട്ടെ. നാം വീടുതോറും നടന്ന് ആ ശക്തിയെ വെളിയിലേക്ക് ആവാഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

രണ്ടാമത്, ഇതോടൊത്ത് വിദ്യാഭ്യാസവും നല്കണം. ഇതു പറയാൻ എളുപ്പം. എന്നാൽ പ്രായോഗികമാക്കുകന്നതെങ്ങനെ? നമ്മുടെ നാട്ടിൽ എല്ലാം ത്യജിച്ചവരും നിഃസ്വാർത്ഥരും ദയാശീലരുമായി ആയിരക്കണ ക്കിനാളുകളുണ്ട്. അവർ ചുറ്റിനടന്ന് മതപരമായ ഉപദേശങ്ങൾ പ്രതി ഫലം കൂടാതെ നല്കുന്നതുപോലെ, നമുക്കത്യാവശ്യമായ വിദ്യാഭ്യാസ ത്തിൻെറ വാഹകർക്കു വേണ്ട, അദ്ധ്യാപകർക്കു വേണ്ട, ശിക്ഷണം അവരിൽ

---

1 ഗീത 4, 40 2 ഗീത 2, 40

3 വരണഭേദസ്തു തതഃ ക്ഷേത്രികവത് യോഗസൂത്രം 4.3)

പകുതി പേർക്കെങ്കിലും നല്കാൻ കഴിയും. (അപ്പോൾ ആ വിദ്യാഭ്യാസവും അവർ പ്രതിഫലം കൂടാതെ വിതരണം ചെയ്യും.) അതിനു വേണ്ടത് ഓരോ പ്രവിശ്യയുടെയും തലസ്ഥാനത്ത് ഓരോ കേന്ദ്രമാണ്. അവിടങ്ങളിൽനിന്നു വേണം ഭാരതത്തിലെങ്ങും വ്യാപി ക്കുക. മദ്രാസിലും കല്ക്കത്തയിലും ഈയിടെ രണ്ടു കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കയുണ്ടായി. കൂടുതൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുമെന്ന പ്രത്യാശയുണ്ടുതാനും. പിന്നെ, പാവങ്ങൾക്കു വേണ്ട വിദ്യാഭ്യാസത്തി ന്റെ ഒരു വലിയ ഭാഗം വായ്മൊഴിയായി കൊടുക്കണം. പാഠശാലകൾ ഉണ്ടാക്കാൻ കാലമായില്ല. ഈ മുഖ്യകേന്ദ്രങ്ങളിൽ, ക്രമേണ കൃഷി, വ്യവസായം മുതലായവ പഠിപ്പിക്കപ്പെടും. കലകളുടെ പുരോഗതിക്കു വേണ്ടി തൊഴിൽശാലകൾ ഏർപ്പെടുത്തും. യൂറോപ്പിലും അമേരിക്ക യിലും ഈ തൊഴിൽശാലകളിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന സാമാനങ്ങൾ വിറ്റഴി ക്കാൻ ഇപ്പോഴുള്ളതുപോലെ മറ്റു സംഘങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തും. പുരുഷന്മാർക്കെന്നപോലെ സ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള കേന്ദ്രങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ നാട്ടിൽ ഇതെത്ര വിഷമംപിടിച്ച കാര്യമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. പിന്നെ, 'കടിക്കുന്ന പാമ്പു വെച്ച വിഷം എടുക്കതന്നെ വേണം.' അതു നടക്കുമെന്നാണ് എന്റെ ദൃഢ വിശ്വാസം. ഇതിനു വേണ്ട പണം പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലും നമ്മുടെ മതം പ്രചരിപ്പിക്കണം. ക്രിസ്തുമതത്തെപ്പോലുള്ളവയുടെ അടിത്തട്ട് ആധുനിക ശാസ്ത്രം തകർത്തു കളഞ്ഞിരിക്കയാണ്. കൂടാതെ, മതവാസനയെത്തന്നെ ഭോഗപ്രചുരത നശിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങുകയുമാണ്. യൂറോപ്പും അമേരിക്കയും പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായി ഭാരതത്തിലേക്ക് ഉറ്റുനോക്കുന്നു. ഇതാണ് മനുഷ്യസ്നേഹത്തിനുള്ള സമയം. ഇതാണ് വിമതരുടെ കോട്ട കൊത്തളങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്താൻ പറ്റിയ സമയം.

പടിഞ്ഞാറു സ്ത്രീഭരണമാണ് നടക്കുന്നത്. പ്രഭാവവും പ്രതാപവുമെല്ലാം അവർക്കാണ്. ധൈര്യവും ബുദ്ധിശക്തിയും തികഞ്ഞ നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള സ്ത്രീകൾ – വേദാന്തവ്യുത്പത്തിയുള്ളവർ – ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചെന്നു മതപ്രചാരണം ചെയ്താൽ, ഓരോ കൊല്ലവും നൂറുകണക്കിനു സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഭാരതവർഷത്തിലെ മതം സ്വീകരിച്ചു ധന്യരാകും. നമ്മുടെ നാട്ടിൽനിന്നു ചെന്ന ഒരേയൊരു സ്ത്രീ രമാബായിയാണ്. ഇംഗ്ലീഷിലും പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രങ്ങളിലും കലകളിലും അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന അറിവ് പരിമിതമാണ്. എന്നിട്ടും അവർ എല്ലാവരെയും ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തി. നിങ്ങളെപ്പോലുള്ളവർ ആരെങ്കിലും ചെന്നാൽ ഇംഗ്ലണ്ട് ഒന്നു കുലുങ്ങും: അമേരിക്കയെപ്പറ്റി പറയേണ്ടതുമില്ല! ഭാരതീയർഷിമാരുടെ നാവിൽനിന്നുദിച്ച മതതത്ത്വങ്ങൾ ഭാരതീയവേഷത്തിലുള്ള ഒരു ഭാരതീയസ്ത്രീ – പ്രചരിപ്പിച്ചാൽ നടക്കാൻപോകുന്ന ഒന്നിന്റെ കാഴ്ചയാണ് ഞാൻ കാണുന്നത് – പാശ്ചാത്യലോകത്തെ മുഴുവൻ ആറാടിക്കുന്ന ഒരു വൻതരംഗം ഉയരുകതന്നെ ചെയ്യും. മൈത്രേയി, ഖന, ലീലാവതി,

സാവിത്രി, ഉഭയഭാരതി[1] എന്നിവരുടെ നാട്ടിൽ ഇതു ചെയ്യാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്ന ഒരു സ്ത്രീ ജനിക്കില്ലെന്നോ? ഈശ്വരനറിയാം. ഇംഗ്ല ണ്ടിനെ നമുക്കു കീഴടക്കണം, നമുക്കു സ്വായത്തമാക്കണം – ആദ്ധ്യാ ത്മികശക്തിയിലൂടെ. നാന്യഃ പന്ഥാ വിദ്യതേഽയനായ.[2] ''മോക്ഷത്തിനു വേറെ വഴിയില്ല.'' സമ്മേളനങ്ങളും സംഘങ്ങളും സംവിധാനം ചെയ്യു ന്നതുകൊണ്ടുണ്ടോ വല്ലപ്പോഴും മോക്ഷം കൈവരുന്നു? നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികശക്തിയിലൂടെ നമ്മുടെ വിജേതാക്കളെ നമുക്കു ദേവന്മാ രാക്കണം. ഞാൻ എളിയൊരു സന്ന്യാസി, പരിവ്രാജകൻ, നിസ്സഹായൻ, ഏകാകി. എനിക്കെന്തു സാദ്ധ്യം? നിങ്ങൾക്കു ധനശക്തിയുണ്ട്: വിദ്യാ ശക്തിയുണ്ട്. ഈ സന്ദർഭം നിങ്ങൾ വൃഥാ കളയുമോ? ഇംഗ്ലണ്ട് യൂറോപ്പ് അമേരിക്ക – ഇവയെ കീഴടക്കുക. ഇക്കാലത്തെ ഏറ്റവും മികവുറ്റ മന്ത്രം ഇതാക്കണം. ഇതിലാണ് നമ്മുടെ നാടിൻെറ നന്മ ഇരിക്കുന്നത്. വ്യാപിക്കലാണ് ജീവിതത്തിൻെറ അടയാളം. നമ്മുടെ ആദ്ധ്യാത്മികാദർശവുമായി നാം ലോകമെങ്ങും വ്യാപിക്കണം. കഷ്ടം! ഈ ശരീരം മോശമാണ്: വിശേഷിച്ചും ഒരു ബംഗാളിയുടെ ശരീരം. ഇപ്പോൾ ചെയ്ത ജോലികൊണ്ടുതന്നെ മാരകമായ ഒരു വ്യാധി അതി നെ പിടികൂടിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആശയ്ക്കു വകയുണ്ട്;

> ഉത്പത്സ്യതേഽസ്തി മമ കോഽപി സമാനധർമ്മാ
> കാലോ ഹ്യയം നിരവധിർവിപുലാ ച പൃഥ്വീ. 3

''ഈ ജോലി ചെയ്യാൻ എന്നോടു തുല്യമായ ചേതനയുള്ള ഒരുവൻ ഉണ്ടുതന്നെ: അഥവാ അതിരറ്റ കാലത്തിലും ജനനിബിഡമായ ഭൂമിയി ലും അങ്ങനെ ഒരുവൻ ഉണ്ടാകും.''

സസ്യഭക്ഷണത്തെപ്പറ്റി എനിക്കു പറയാനുള്ളതിതാണ്. ഒന്നാമത് എൻെറ ഗുരു സസ്യഭുക്കായിരുന്നു. എന്നാൽ ദേവിക്കു നിവേദിച്ച മാംസം അവിടുത്തേക്കു കൊടുത്താൽ തലവരെ അതുയർത്തിയിരുന്നു. ജീവിതാപഹരണം നിശ്ചയമായും തിന്മതന്നെ. എന്നാൽ രസായന ശാസ്ത്രത്തിൻെറ പുരോഗതിയിലൂടെ സസ്യാഹാരം മനുഷ്യശരീരത്തിനു പിടിക്കുന്നതാക്കിത്തീർക്കാത്തിടത്തോളം, മാംസഭോജനത്തിനു പകര മായി യാതൊന്നുമില്ല. ഇന്നത്തേതുപോലെ രാജസമായ ചുറ്റുപാടു കളിൽ ജീവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നിടത്തോളം മനുഷ്യന്നു മാംസഭോജനം അനിവാര്യമാണ്. അശോകചക്രവർത്തി വാളു കാട്ടി ഹിംസകരെ ഭയ

1 തൻെറ ഭർത്താവായ മണ്ഡനമിശ്രനും ശ്രീശങ്കരാചാര്യസ്വാമികളുംകൂടി പതിനെട്ടു ദിവസം ശാസ്ത്രവാദം ചെയ്തപ്പോൾ ഇവരായിരുന്നു മദ്ധ്യസ്ഥ.

2 ശ്വേതാശ്വതരോപനിഷത് 3.8.

3 മാലതീമാധവം പ്രസ്താവന.

പ്പെടുത്തിയിട്ട് ദശലക്ഷം ജന്തുക്കളുടെ ജീവിതം രക്ഷിച്ചു എന്നതു സത്യംതന്നെ. എന്നാൽ അതിലും ഭയങ്കരമല്ലേ ആയിരം കൊല്ലക്കാലമായി നിലനിന്ന അടിമത്തം? (ഒരിടത്ത്) കുറെ ആടുകളെ ഹിംസിക്കുക: മറ്റൊരിടത്ത്, സ്വന്തം ഭാര്യയുടെയും മകളുടെയും മാനം രക്ഷിക്കാനാവാതെ വരുക: സ്വന്തം കുട്ടികൾക്കു കഴിക്കാനുള്ള കൊറ്റു കവർച്ചക്കാരിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുക – ഇവയിൽ ഏതാണ് കൂടുതൽ പാപാവഹം? അദ്ധ്വാനിച്ച് ഉപജീവനം നേടാത്ത മേൽക്കിടയിൽപ്പെട്ട കുറേ പേർ മാംസാഹാരം ഉപേക്ഷിക്കട്ടെ. രാപകൽ അദ്ധ്വാനിച്ചു തീറ്റിക്കു വകപ്പടി നേടേണ്ടവരുടെമേൽ, ബലാത്കാരമായി, സസ്യാഹാരരീതി അടിച്ചേല്പിച്ചത് നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യനാശത്തിന്റെ കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പോഷകമായ നല്ല ഭക്ഷ്യങ്ങൾക്കു ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതിന്റെ ഒരുദാഹരണമാണത്രേ ജപ്പാൻ.

സർവ്വശക്തയായ വിശ്വേശ്വരി നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തെ പ്രചോദിപ്പിക്കട്ടെ!

***

5

ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ സാമുദായികപ്രശ്നങ്ങൾ[1]

സ ഈശ അനിർവചനീയപ്രേമസ്വരൂപഃ.[2] ''അവർണ്ണ്യമായ പ്രേമ മാണ് ഭഗവാൻെറ സ്വരൂപം.'' നാരദൻ നിർദ്ദേശിച്ച ഈ ഈശ്വരലക്ഷ ണം[3] വ്യക്തവും എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നതുമാണെന്നത്രേ എൻെറ ഉറച്ച വിശ്വാസം. വ്യക്തികൾ പലർ ചേരുമ്പോൾ സമഷ്ടിയായി. ഓരോ വ്യക്തിക്കുമുള്ള പേരത്രേ 'വ്യഷ്ടി.' നിങ്ങൾ, ഞാൻ, മൃഗം, പക്ഷി, കൃമി, ക്ഷുദ്രജന്തു, മരം, വള്ളി, ഭൂമി, ഗ്രഹം, നക്ഷത്രം – ഓരോന്നും വ്യഷ്ടിയാണ്. ഈ പ്രപഞ്ചം സമഷ്ടിയും. ഇതിനു വേദാ ന്തത്തിലുള്ള പേരത്രേ വിരാട്, ഹിരണ്യഗർഭൻ, ഈശ്വരൻ എന്നൊക്കെ. പുരാണങ്ങളിലുള്ള പേര് ബ്രഹ്മാവ്, വിഷ്ണു, ദേവി എന്നൊക്കെ യാണ്. വ്യഷ്ടിക്ക് തനതു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടോ ഇല്ലയോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് എത്രമാത്രം വേണം? സമഷ്ടിക്കുവേണ്ടി വ്യഷ്ടി സ്വന്തം ഇച്ഛാ ശക്തി മുഴുവൻ, സുഖം മുഴുവൻ, ബലികഴിക്കണോ? ഇവയെല്ലാം ഓരോ സമുദായത്തിൻെറയും മുമ്പിലുള്ള നിത്യപ്രശ്നങ്ങളാണ്. ഇവയ്ക്കു സമാധാനം കാണുന്നതിൽ സദാ വ്യാപിച്ചിരിക്കയാണ് എവിടെയുമുള്ള സമുദായം. ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ വൻതിരകൾപോലെ ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യസമുദായത്തെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. സമുദാ യത്തിൻെറ ആധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം ബലികഴിക്കണ മെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന സിദ്ധാന്തമാണ് 'സമാജവാദം' (Socialism). വ്യക്തിയുടെ താല്പര്യത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തം 'വൈയക്തി കവാദവും' (Individualism).

വ്യക്തി എക്കാലവും സമുദായത്തിനു വിധേയനായാൽ, സ്ഥാപന വും ശിക്ഷണവും ചേർന്ന് ബലാത്കാരമായി ആത്മത്യാഗമുളവാക്കി യാൽ, ഉണ്ടാകുന്ന അനന്തരഫലങ്ങൾക്ക് ഒരുജ്വലദൃഷ്ടാന്തമത്രേ നമ്മു ടെ മാതൃഭൂമി. ഈ നാട്ടിൽ ശാസ്ത്രവിധിയനുസരിച്ചാണ് ആളുകൾ ജനിക്കുന്നത്: നിർദ്ദിഷ്ടമായ നിയമങ്ങളനുസരിച്ചാണ് അവർ തിന്നു ന്നതും കുടിക്കുന്നതും: അതേ മട്ടിലാണ് വിവാഹം തുടങ്ങിയ കർത്ത വ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതും. ചുരുക്കത്തിൽ മരിക്കുന്നതുപോലും ശാസ്ത്രനിയമങ്ങൾ അനുസരിച്ചാണ്. കഠിനമായ ഈ ശിക്ഷണം, ഒരൊറ്റ നന്മ മാറ്റിവെച്ചാൽ തിന്മക്കിരിപ്പിടമാണ്. നന്മ ഇതാണ്; പല തലമുറ കളായി ആവർത്തിക്കകൊണ്ട് ഒന്നു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ വലിയ വൈഷമ്യം കൂടാതെ ചെയ്യാൻ മനുഷ്യർക്കു കഴിയുന്നു. മൂന്നു മൺകട്ടയും കുറച്ചു വിറകുകൊള്ളിയുംകൊണ്ട് ഇവിടത്തെ

---

1 ദേവഘറിൽനിന്ന് 1900 ഡിസംബർ 23–ാംനു ഒരു ബംഗാളിവനിതക്കെഴുതിയത്.

2 ശാണ്ഡില്യഭക്തിസൂത്രം 3

3 അനിർവചനീയം പ്രേമസ്വരൂപം. (നാരദഭക്തിസൂത്രം)

പാചകക്കാരൻ തയ്യാറാക്കുന്ന രുചികരമായ ചോറും കറിയും മറ്റൊരിടത്തും കിട്ടില്ല. മഹാപഴ ഞ്ചനും ഒഴുക്കനുമായ ഒരു യന്ത്രമാണ് ഒരു രൂപ വില പിടിപ്പുള്ള ഒരു തറി. ഈ തറികൊണ്ട്, ഒരു കുഴിയിലേക്കു കാൽ തൂക്കിയിട്ടിരുന്ന്, വാരയ്ക്ക് ഇരുപതു രൂപ വിലയുള്ള കസവുപട്ടുണ്ടാക്കാൻ ഭാരതത്തിലേ പറ്റൂ. ഒരു കീറപ്പായ്, ആവണക്കെണ്ണ ഒഴിച്ചു കത്തിക്കുന്ന മൺവിളക്ക് – ഈ മട്ടിലുള്ള സാമഗ്രികൾകൊണ്ട് മഹാപണ്ഡിതന്മാർ ഈ നാട്ടിലേ ഉണ്ടാകൂ. വിരൂപയും വികലാംഗയുമായ ഭാര്യയെ എല്ലാം സഹിച്ചു സ്നേഹിച്ചുപോരുക: കൊള്ളരുതാത്തവനും നീചനുമായ ഭർത്താവിനെ ഒരായുഷ്കാലം മുഴുവൻ ഭക്തിപൂർവ്വം സ്നേഹിക്കുക – ഈ നാട്ടിലേ ഇവ സാദ്ധ്യമാകൂ. ഇതാണ് തെളിവുള്ള വശം.

ജീവനില്ലാത്ത യന്ത്രങ്ങൾപോലെ നയിക്കപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരാണ് ഇതൊക്കെ ചെയ്യുന്നത്. മാനസികവ്യാപാരമൊന്നുമില്ല: ഹൃദയത്തിനു വികാസമില്ല, ജീവിതസ്പന്ദമില്ല, ആശയുടെ അനക്കമില്ല. ഇച്ഛാശക്തിക്കു പ്രബലമായ പ്രചോദനമൊന്നും അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല. തീവ്രമായ സുഖമൊന്നും അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല: സാന്ദ്രമായ ദുഃഖത്തോടും സമ്പർക്കമില്ല. അപൂർവവസ്തുനിർമ്മാണപടുവായ പ്രതിഭ അനങ്ങുന്നേയില്ല. പുതുമയിൽ കൊതിയില്ല. നൂതനവസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു ശ്ലാഘയുമില്ല. മനസ്സിൽനിന്നു മേഘങ്ങൾ നീങ്ങിപ്പോകുന്നേയില്ല. കാല്യസൂര്യന്റെ സമുജ്ജ്വലചിത്രം ഹൃദയത്തെ ഒരിക്കലും ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഇപ്പോഴത്തേതിനെക്കാൾ ഭേദപ്പെട്ട ഒരു നിലയുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യമേ ഈ മനസ്സിൽ ഉദിക്കുന്നില്ല. ഉദിച്ചാലും അതു വിശ്വാസമുളവാക്കുന്നില്ല. വിശ്വാസമുണ്ടായാലും പരിശ്രമം ഇല്ലതന്നെ. പരിശ്രമമുണ്ടായാലും ഉത്സാഹക്കുറവ് അതില്ലാതാക്കും.

നിയമാനുസാരിയായ ജീവിതമൊന്നുകൊണ്ട് പരമസൗഭാഗ്യം വരുമെങ്കിൽ, പരമ്പരാഗതമായ നിയമങ്ങളും കീഴ്‌വഴക്കങ്ങളും വരവണ്ണം തെറ്റാതെ അനുസരിക്കുന്നതാണ് ഗുണത്തികവെങ്കിൽ, മരത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ ഗുണത്തികവ് ആർക്കുള്ളൂ? റെയിൽവണ്ടിയെക്കാൾ വലിയ ഭക്തൻ, പവിത്രതയുള്ള സിദ്ധൻ, മറ്റാരുണ്ട്? ഒരു കൽത്തുണ്ട് വല്ലപ്പോഴും പ്രകൃതിനിയമത്തെ ലംഘിച്ചു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ, ആരെങ്കിലും? കന്നുകാലികൾ പാപം ചെയ്യുന്നതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടോ ആരാനും?

വലിയ ആവിക്കപ്പൽ, ശക്തിമത്തായ റെയിൽയന്ത്രം – ഇവയ്ക്കു ബോധമില്ല. അവ അനങ്ങുന്നു, ഓടുന്നു, പക്ഷേ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവയാണ്. എന്നാൽ, സ്വന്തം ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ റെയിൽപ്പാത വിട്ടു മാറിപ്പോയ ആ ചെറിയ പുഴു – അതിന് ബുദ്ധിയുണ്ട്. യന്ത്രത്തിൽ സ്വേച്ഛ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നില്ല: അതിനു നിയമം ലംഘിക്കാൻ ആഗ്രഹമില്ല. പുഴുവിനു നിയമത്തെ എതിർക്കാനാണാഗ്രഹം. അതു നിയമത്തിനുമീതെ ഉയരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു – ഇതിൽ അതു ജയിച്ചാലും,

തോറ്റാലും. അതുകൊണ്ട് അതിനു ബുദ്ധിയുണ്ട്. ഈ ഇച്ഛ കൂടുതൽ സഫലതയോടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടാൽ, അതേ അളവിൽ സുഖം കൂടുന്നു, ജീവൻ ഉയർന്ന വർഗ്ഗത്തിൽ പെടുന്നു. ഈശ്വരേച്ഛ തികച്ചും സഫലമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് അവിടുന്നു സർവശ്രേഷ്ഠനാകുന്നതും.

എന്താണ് വിദ്യാഭ്യാസം? പുസ്തകവിദ്യയാണോ അത്? അല്ല. പലതരം അറിവാണോ അത്? അതുമല്ല. വിദ്യാഭ്യാസമെന്നുവെച്ചാൽ, ഇച്ഛാശക്തിയുടെ ഗതിയെയും ആവിഷ്കരണത്തെയും നിയന്ത്രണവിധേയമാക്കുന്നതും സഫലീകരിക്കുന്നതുമായ ശിക്ഷണമെന്നർത്ഥം. ഈ ഇച്ഛാശക്തി പല തലമുറകളായി തുടർച്ചയായും ബലാത്കാരമായും യാതൊന്നിൻെറ ഫലമായി തടയപ്പെട്ട് ഇന്നു മിക്കവാറും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ അതു വിദ്യാഭ്യാസമാകുമോ? യാതൊന്നിൻെറ പ്രഭാവംകൊണ്ടാണോ പഴയ ആശയങ്ങൾപോലും - പുതിയ ആശയങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറകയേ വേണ്ട - ഓരോന്നായി മങ്ങിമറയുന്നത്, മനുഷ്യൻ യന്ത്രമായി മാറുന്നത് അതു വിദ്യാഭ്യാസമാണോ? എൻെറ അഭിപ്രായത്തിൽ, സ്വതന്ത്രമായ സ്വേച്ഛയുടേയും ബുദ്ധിയുടെയും പ്രേരണകൊണ്ടു തെറ്റു ചെയ്യുന്നതുപോലും വെറും യന്ത്രം കണക്കു നന്മചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ, അനുഗൃഹീതമായ അവസ്ഥയാണ്. പിന്നെ, വെറും മണ്ണാംകട്ട കണക്കുള്ള, നിർജീവയന്ത്രങ്ങൾപോലുള്ള, കൂനകൂട്ടിയ കല്ക്കഷണങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന, മനുഷ്യരുടെ സംഘത്തെ സമുദായമെന്നു വിളിക്കാമോ? അത്തരത്തിലൊരു സമുദായം എങ്ങനെ തൃപ്തികരമായി വ്യാപരിക്കും? ഇങ്ങനെയായാൽ നന്മയുണ്ടാകുമെങ്കിൽ, നാം പല ശതകങ്ങളായി അടിമത്തത്തിൽ കഴിയുന്നതിനുപകരം ഭൂമുഖത്തുള്ള ജനതകളിൽവെച്ച് അതിശ്രേഷ്ഠമായ ജനതയായേനേ: വിഡ്ഢിത്തത്തിൻെറ വിളഭൂമിയാകുന്നതിനുപകരം, ഭാരതത്തിൻെറ മണ്ണിൽനിന്നു വിദ്യയുടെ നിത്യനിർഝരി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തേനേ.

അപ്പോൾ ആത്മത്യാഗം ഒരു നന്മയല്ലേ? ഒരുവൻെറ സുഖവും നന്മയും ബഹുജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ബലികഴിക്കുന്നതല്ലേ ഏറ്റവും ധാർമ്മികമായ നടപടി? നിശ്ചയമായും. എന്നാൽ ബംഗാളിപ്പഴഞ്ചൊല്ലു ചൂണ്ടിക്കാട്ടുംപോലെ, ''തുടച്ചും മിനുക്കിയും സൗന്ദര്യമുണ്ടാക്കാമോ? യത്നിച്ചും നിർബ്ബന്ധിച്ചും സ്നേഹമുണ്ടാക്കാമോ?'' എന്നും തെണ്ടിക്കഴിയുന്നവൻെറ ത്യാഗത്തിന്നെന്തു പെരുമ? ഇന്ദ്രിയശക്തിയില്ലാത്തവൻെറ ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹത്തിന് എന്തു ഗുണം? ആശയവും ഹൃദയവും കടുത്ത ഉത്കർഷേച്ഛയും സമുദായതത്ത്വബോധവുമില്ലാത്തവൻെറ ആത്മത്യാഗം എങ്ങനെയിരിക്കും? വിധവയെക്കൊണ്ടു നിർബ്ബന്ധിച്ചു 'സതി' ആചരിപ്പിക്കുന്നത് ഭർത്താവിനോടു ഭക്തി കാട്ടുന്നതായി കരുതുന്നതെങ്ങനെ? അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച് ആളുകളെക്കൊണ്ടു പുണ്യം ചെയ്യിക്കുന്നതെന്തിന്? ഞാൻ പറയുന്നു, ''മോചിപ്പിക്കുക: ആളുകളുടെ ചങ്ങല ആവുംവണ്ണം പൊട്ടിച്ചെറിയുക.'' അഴുക്കുകൊണ്ട് അഴുക്കു

കഴുകിക്കളയുന്നതെങ്ങനെ? അടിമത്തംകൊണ്ട് അടിമത്തം മാറുമോ? ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തമെവിടെ? സമുദായത്തിനുവേണ്ടി നിങ്ങൾ സുഖകാമ നകളെല്ലാം ബലികഴിക്കാൻ സന്നദ്ധനായാൽ നിങ്ങൾ ബുദ്ധനാവും: സ്വാതന്ത്ര്യമടയും. ഇതു വളരെ ദൂരെയാണ്. നിപീഡനത്തിലൂടെയാണ് അവിടേക്കുള്ള വഴിയെന്നാണോ വിചാരം? ''ഹാ! നമ്മുടെ വിധവകൾ ആത്മത്യാഗത്തിൻെറ എത്ര വലിയ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ! ഹാ ശൈശവ വിവാഹം എത്ര മധുരം! അത്തരം മറ്റൊരു കീഴ്വഴക്കം സൃഷ്ടിക്കുക സാദ്ധ്യമാണോ? അത്തരമൊരു വിവാഹത്തിൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ തമ്മിൽ സ്നേഹത്തിന്നല്ലാതെ സ്ഥാനമെവിടെ?'' ഇത്തരം മുറവിളിയാണ് ഇപ്പോൾ എങ്ങും കേൾക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അധികാരം അടക്കിവെച്ചിരിക്കുന്ന പുരുഷന്മാർക്ക് ആത്മത്യാഗത്തിൻെറ ആവ ശ്യമേ ഇല്ല. പരസേവയ്ക്കുമേൽ മറ്റൊരു ഗുണമുണ്ടോ? പക്ഷേ ഈ തത്ത്വം ബ്രാഹ്മണരെ മാത്രം സംബന്ധിക്കുന്നില്ല – ബ്രാഹ്മണേതര രായ നിങ്ങൾ അതു ചെയ്യൂ! ഈ നാട്ടിൽ തങ്ങളുടെ സ്വന്തം താല്പര്യ ങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, സ്വന്തം കുട്ടികളുടെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും ഉത്തമ താല്പര്യങ്ങളെ നിർദ്ദയം ബലികഴിക്കാൻ അച്ഛനമ്മമാർക്കും ഉറ്റവർക്കും കഴിയുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. സമുദായവുമായി ഒരു ധാരണയി ലെത്തി സ്വയം തടിതപ്പുകയാണുദ്ദേശ്യം. മനസ്സിനെ കഠിനമാക്കിത്തീർ ത്തുകൊണ്ട് പല തലമുറകളായി നിലനിന്നുപോരുന്ന ഉപദേശങ്ങൾ ഇതു തികച്ചും എളുപ്പമാക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. വീരന്നു മാത്രമേ ആത്മത്യാഗം സാദ്ധ്യമാകൂ. ചാട്ടയെ പേടിക്കുന്ന ഭീരു ഒരു കൈകൊണ്ടു കണ്ണുനീർ തുടയ്ക്കും; മറ്റേ കൈകൊണ്ടു കൊടുക്കും. ഇത്തരം ദാനങ്ങൾകൊണ്ട് എന്തു കൃതം? സാർവലൗകിക സ്നേഹത്തിൽനിന്നു വളരെ ദൂരെയാ ണിത്. ചെറുചെടികളെ വേലികെട്ടി സൂക്ഷിക്കണം. ഏതെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവിനെ നിഃസ്വാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കാൻ പഠിച്ചാൽ സാർവ്വലൗകിക സ്നേഹം ക്രമേണ നേടാമെന്നാശിക്കാം. ഒരു ഇഷ്ടദേവതയോടുള്ള ഭക്തി കൈവന്നാൽ വിരാട്ടിനോടും ക്രമേണ ഭക്തി സാദ്ധ്യമാകും.

അതിനാൽ, ഒരു വ്യക്തിക്കുവേണ്ടി ആത്മത്യാഗം സാധിച്ചിട്ടു വേണം സമുദായത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ആത്മത്യാഗത്തെപ്പറ്റി പറയാൻ: അതിന്നു മുമ്പല്ല. സകാമകർമ്മമാണ് നിഷ്കാമകർമ്മത്തിലേക്കു നയി ക്കുന്നത്. കാമം ആദ്യമില്ലെങ്കിൽ, കാമത്യാഗം സാദ്ധ്യമാണോ? അതി ൻെറ അർത്ഥമെന്താകും? ഇരുളില്ലെങ്കിൽ വെളിച്ചത്തിന്നെന്തർത്ഥം?

ആദ്യമുണ്ടാകുന്നത് സകാമമായ, ആസക്തിയോടുകൂടിയ, ആരാധന യാണ്. ചെറുതിനെ ആരാധിച്ചുതുടങ്ങുക: അപ്പോൾ വലുത് സ്വയം വന്നുചേർന്നുകൊള്ളും.

അമ്മേ, വ്യഗ്രത വേണ്ട. വലിയ മരങ്ങളിലാണ് കൊടുങ്കാറ്റ് ആഞ്ഞേ ല്ക്കുന്നത്. ''ഇളക്കിയാൽ തീ നന്നായി കത്തുകയേയുള്ളു: തലയ്ക്കടി

യേറ്റ സർപ്പം പത്തി വിടർത്തുന്നു.''[1] ഹൃദയത്തിൽ ദുഃഖം വരുമ്പോൾ, ദുഃഖത്തിന്റെ കൊടുങ്കാറ്റ് എങ്ങും വീശുമ്പോൾ, ഇനിമേൽ വെളിച്ചം ഉണ്ടാവില്ലെന്നു തോന്നുമ്പോൾ, ആശയും ചുണയും മിക്കവാറും അറ്റുപോകുമ്പോൾ ആണ്, ഈ ആദ്ധ്യാത്മികക്ഷോഭത്തിന്നിടയിൽ ഉള്ളിലെ ബ്രഹ്മതേജസ്സു കത്തിക്കാളുന്നത്. അതിഭോഗങ്ങളുടെ മടി യിൽ ഇരുന്നു വളർന്നും, പുഷ്പശയ്യയിൽ കിടന്നും, ഒരിക്കലും ഒരു തുള്ളി കണ്ണുനീർ ചിന്താതെയും, ആരാണ് എന്നെങ്കിലും വലിയവനാ യത്, ഉള്ളിലെ ബ്രഹ്മത്തെ എന്നെങ്കിലും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്? കരയാൻ ഭയപ്പെടുന്നതെന്തിന്? കരയുക. കരച്ചിൽ കണ്ണുകൾക്കു തെളിമയും ഉൾക്കാഴ്ചയും നല്കുന്നു. അപ്പോൾ വൈവിദ്ധ്യദർശനം – മനുഷ്യൻ, മൃഗം, മരം – ക്രമേണ മാഞ്ഞുപോകുന്നു: പകരം എവി ടെയും എന്തിലും അതിരറ്റ ബ്രഹ്മസാക്ഷാത്കാരം വരുകയും ചെയ്യു ന്നു. അപ്പോൾ,

സമം പശ്യൻ ഹി സർവത്ര സമവസ്ഥിതമീശ്വരം
ന ഹിനസ്ത്യാത്മനാത്മാനം തതോ യാതി പരാം ഗതിം. 2

''എങ്ങും ഒപ്പം വർത്തിക്കുന്ന ഒരേ ഈശ്വരനെ കാണുവാൻ നിശ്ചയ മായും സ്വയം ആത്മാവിനെ ഹിംസിക്കയില്ല. അങ്ങനെ അയാൾ പര ഗതി പ്രാപിക്കയും ചെയ്യുന്നു.''

***

---

1 ജ്വലതി ചലിതേന്ധനോഽഗ്നിർവിപ്രകൃതഃ പന്നഗഃ ഫണാം കുരുതേ.
(ശാകുന്തളം 630)

2 ഗീത 13.28

6

ആര്യന്മാരും തമിഴന്മാരും

നരവംശശാസ്ത്രീയമായ ഒരു കാഴ്ചബംഗ്ലാവുതന്നെ, സത്യത്തിൽ! ഒരുപക്ഷേ, ഈയിടെ സുമാത്രയിൽ കണ്ടെത്തിയ ആ പകുതി മനുഷ്യക്കുരങ്ങിന്റെ അസ്ഥിപഞ്ജരം, അന്വേഷിച്ചാൽ ഇവിടെയും കണ്ടെന്നുവരും. വൻകിട കൽത്തുണ്ടങ്ങളും ഇല്ലാതില്ല. മിക്കവാറും എല്ലായിടത്തുനിന്നും കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ആയുധങ്ങൾ കുഴിച്ചെടുക്കാൻ പറ്റും. ഒരു കാലത്ത് തടാകങ്ങളിൽ പാർത്തിരുന്നവർ, വളരെയേറെ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. ഗുഹാവാസികളും പർണ്ണധാരികളും ഇപ്പോഴും ഉണ്ടുതാനും. നാടിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും കാട്ടുജാതിക്കാരും പ്രാകൃതരുമായ നായാടികളെ കാണുന്നുണ്ട്. പിന്നീട്, ചരിത്രത്തിൽ കൂടുതലറിയപ്പെടുന്ന നീഗ്രോ – കോൾവംശ്യർ, ദ്രാവിഡർ, ആര്യർ എന്നീ കൂട്ടരാണുള്ളത്. അതതു കാലങ്ങളിൽ ഇവരോടു വന്നുചേരുകയുണ്ടായി അറിവിൽപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏതാണ്ടെല്ലാ മനുഷ്യജാതികളും, ഇനിയും അറിയപ്പെടാത്ത മറ്റു കുറെയേറെ ജാതിക്കാരും. ഉദാഹരണമായി മിശ്രമംഗോളർ, തനിമംഗോളർ, താർത്താർമാർ, ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞർ പേർ ചൊല്ലി വിളിക്കാറുള്ള ആര്യന്മാർ. അതേ, ഇവിടെ പാഴ്സിയും ഗ്രീക്കും യുഞ്ചിയും ഹൂണനും ചീനനും സിതിയനും മറ്റു പല ഉരുകിച്ചേർന്ന ജാതിക്കാരുമുണ്ട്: ജൂതരും പാഴ്സികളും അറേബ്യക്കാരും മംഗോളരും വൈക്കിങ്ങുകളുടെ സന്തതികളും ജർമ്മൻവനങ്ങളുടെ അധീശ്വരന്മാരുമുണ്ട്. വേണ്ടപോലെ ഇന്നും പാകപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒരു മനുഷ്യമഹാസാഗരംതന്നെ. പൊങ്ങിത്തിളച്ച് സദാ മാറിമറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജാതികല്ലോലങ്ങളാണ് അതിലുള്ളത്. ഈ തിരമാലകൾ മേല്പോട്ടുയർന്നുവന്ന്, പരന്നു, ചെറിയ ചെറിയ ഓളങ്ങളെ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ട് വീണ്ടും അമർന്നുപോകുന്നു – ഇതാണ് ഭാരതചരിത്രം.

പ്രകൃതിയുടെ ഈ ഭ്രാന്തിനിടയ്ക്ക്, മല്ലടിച്ചുവന്ന ചേരികളിൽ ഒന്ന് ഒരുപായം കണ്ടുപിടിച്ചു: അതിനു സ്വസംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രാബല്യത്തിലൂടെ ഭാരതീയജനതയുടെ ഏറ്റവും വമ്പിച്ച ഒരു ഭാഗത്തെ സ്വാധീനമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

ഉത്കൃഷ്ടമായ ഈ ജാതി സ്വയം ആര്യന്മാർ, മാന്യന്മാർ എന്നു പേരിട്ടു. അവർ കൈക്കൊണ്ട ഉപായമാണ് വർണ്ണാശ്രമാചാരം അല്ലെങ്കിൽ ജാതി എന്നു വിളിച്ചുവരുന്നത്.

അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ആര്യജാതിക്കാർ ഒട്ടേറെ അവകാശങ്ങൾ തങ്ങൾക്കു മാത്രമായി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു. അപ്പോഴും ജാതിവ്യവ

സ്ഥയ്ക്കു കുറെയേറെ വഴക്കമുണ്ടായിരുന്നു. ജാതിവ്യവസ്ഥയ്ക്കു ചിലപ്പോഴെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്ന ആ വഴക്കം സംസ്കാരത്തോതിൽ വളരെ താണുനിന്നിരുന്ന ജാതിക്കാരുടെ സ്വസ്ഥമായ ഉയർച്ചയ്ക്ക് ഉതകാത്തമട്ടിലുള്ളതായിരുന്നുതാനും.

സിദ്ധാന്തപരമായിട്ടെങ്കിലും, ജാതിവ്യവസ്ഥ ഭാരതത്തെ മുഴുവൻ ബുദ്ധിയുടെ നേതൃത്വത്തിന്നധീനമാക്കുകയാണ് ചെയ്തത് – ആദ്ധ്യാത്മികത ശുദ്ധിചെയ്തു നിയന്ത്രിച്ചുപോന്ന ബുദ്ധിയുടെ അല്ലാതെ ധനത്തിൻെറയോ ഖഡ്ഗത്തിൻെറയോ അല്ല. ഭാരതത്തിലുള്ള ഒന്നാമത്തെ ജാതി ആര്യന്മാരിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉന്നതരായ ബ്രാഹ്മണരാണ്.

ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ ഇതു മറ്റു ജനതകളുടെ സാമൂഹ്യരീതികളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമെന്നു തോന്നിയാലും, സൂക്ഷിച്ചാൽ കാണാം, രണ്ടു സംഗതിയിലൊഴിച്ച്, ആര്യസമ്പ്രദായമായ ജാതി അത്രക്കൊന്നും ഭിന്നമല്ലെന്ന്.

ഒന്ന്;– എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ക്ഷത്രിയന്, ഖഡ്ഗധാരിക്ക് ഉള്ളതാണ് ഏറ്റവും കവിഞ്ഞ മാന്യത. റൈൻനദിയുടെ കരയിൽ പാർത്തുവന്ന ഏതോ കവർച്ചക്കാരനായ പ്രഭുവാണ് തൻെറ പൂർവികൻ എന്നു കാട്ടുന്നതിൽ റോമിലെ പാപ്പയ്ക്കു സന്തോഷമേ കാണൂ. ഭാരതത്തിൽ അങ്ങേയറ്റത്തെ മാന്യത ശാന്തിയെ ഭജിക്കുന്നവർക്കാണ് – ഈശ്വരൻെറയാളായ ബ്രാഹ്മണന്ന്, ശർമ്മയ്ക്ക്.

ഏതോ കാട്ടിൽ ഒതുങ്ങിപ്പാർത്ത ഏതോ പുരാതനർഷിയാണ് തൻെറ പൂർവികൻ എന്നു കാട്ടുന്നതിൽ ഭാരതീയരാജാക്കന്മാരിൽ പ്രമുഖന്നുപോലും സംതൃപ്തിയാണ്. ആ ഋഷിക്കു സ്വത്തായിട്ടൊന്നുമില്ല: അദ്ദേഹം നിത്യച്ചെലവുകൾ നടത്തിയത് ഗ്രാമീണരെ ആശ്രയിച്ചാണ്. ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ഇഹത്തിലും പരത്തിലുമുള്ള ജീവിതപ്രശ്നങ്ങൾക്കു സമാധാനം കാണാനുള്ള ശ്രമമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്.

രണ്ടാമത്തെ സംഗതി തോതിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ്. മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം ജാതിഭേദത്തിനു പര്യാപ്തമായ തോതായി എണ്ണിവരുന്നത് പുരുഷവ്യക്തിയെയോ സ്ത്രീവ്യക്തിയെയോ ആണ്. സമ്പത്ത്, പ്രാബല്യം, ബുദ്ധിശക്തി, സൗന്ദര്യം – ഇവയിലൊന്നുകൊണ്ടുതന്നെ വ്യക്തിക്കു തൻെറ ജന്മസിദ്ധമായ നില വിട്ട്, എത്താവുന്ന ഏതു നിലയിലും എത്താൻ സാധിക്കുന്നു.

ഇവിടത്തെ തോത് ഒരു ജാതിയിൽ പെടുന്ന അംഗങ്ങളെല്ലാം ചേർന്നുണ്ടാകുന്നതാണ്.

ഇവിടെയും, താണജാതിയിൽനിന്നു കൂടുതലുയർന്നതോ ഏറ്റവുമുയർന്നതോ ആയ ജാതിയിലേക്ക് ഉയരാൻ വ്യക്തിക്കു സന്ദർഭങ്ങളെല്ലാമുണ്ടുതന്നെ. (എന്നാൽ) പരപരതയുടെ (Altruism) ഈ ജന്മഭൂമിയിൽ ഓരോരുത്തന്നും താനുൾപ്പെടുന്ന ജാതിയുടെ മുഴുവൻ

തൻെറ കൂടെത്തന്നെ കൊണ്ടുപോകേണ്ടതുണ്ട്.

സമ്പത്ത്, പ്രാബല്യം, മറ്റുത്കർഷങ്ങൾ – ഇവകൊണ്ടൊന്നും ഭാരതത്തിൽ ഒരുവന്ന് സജാതീയരെ വെടിഞ്ഞ് ഉത്കൃഷ്ടരോടു ചങ്ങാത്തം കൂടുക സാദ്ധ്യമല്ല. അവനവനുള്ള മേന്മകൾ നേടാൻ സഹായിച്ചവർക്ക് അവയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഗുണങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാനും, പകരം അവമതിമാത്രം മടക്കിക്കൊടുക്കാനും ആർക്കും കഴിവില്ല. കൂടുതലു യർന്ന ഒരു ജാതിയിലെത്തണമെങ്കിൽ, ഭാരതത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടത് ഒന്നാ മതായി സ്വജാതിയെത്തന്നെ ഉയർത്തുകയാണ്: പിന്നെ മുന്നേറ്റത്തിൽ അവനെ തടസ്സപ്പെടുത്താൻ ഒന്നുമില്ലതന്നെ.

ഇതാണ് തമ്മിൽ കലരാൻ ഭാരതത്തിലുള്ള രീതി. ഓർമ്മയ്ക്കപ്പുറത്തുള്ള കാലം മുതൽ ഇങ്ങനെ നടന്നുവരികയുമാണ്. മറ്റു ദിക്കുകളെക്കാൾ തുലോം കൂടുതലായി ഭാരതത്തിൽ ആര്യന്മാർ ദ്രാവിഡന്മാർ മുതലായ വാക്കുകൾക്കു ഭാഷാശാസ്ത്രപരമായ അർത്ഥമേയുള്ളു: കപാലശാസ്ത്രപരമായ ഭേദത്തിന് ഉറച്ചുനിന്നു പ്രവർത്തിക്കാൻ പറ്റിയ വസ്തുതകളൊന്നുമില്ല.

ബ്രാഹ്മണൻ ക്ഷത്രിയൻ തുടങ്ങിയ പേരുകളും ഇത്തരത്തിലുള്ളവ തന്നെ. മുടക്കംകൂടാതെ അകമേ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ജനസംഘത്തിൻെറ നിലയെ കുറിക്കമാത്രമാണ് അവ ചെയ്യുന്നത്. ഏറ്റവും മുകളിലത്തെ തട്ടിലെത്തിയാലും, മാറ്റങ്ങളുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. പിന്നീടുള്ള പ്രയത്നങ്ങളെല്ലാം (മറ്റു ജാതിക്കാരുമായി) വിവാഹം ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് ജാതീയതയെ സ്ഥിരീകരിക്കാനുള്ളതാണ്. ഇങ്ങനെ വേണ്ടിവരുന്നത് താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരിൽനിന്നോ വിദേശങ്ങളിൽനിന്നോ പുതുസംഘങ്ങളെ സ്വജാതിവലയത്തിൽ കടത്താൻ സമ്മർദ്ദമുണ്ടാകുമ്പോഴാണുതാനും.

ഏതു ജാതിക്കാർക്കു വാളേന്തിയ കരുത്തുണ്ടാകുന്നുവോ അവർ ക്ഷത്രിയരാകുന്നു: പാണ്ഡിത്യത്തിൻെറ കരുത്തുള്ളവർ ബ്രാഹ്മണരും, വിത്തശക്തിയുള്ളവരെല്ലാം വൈശ്യരുമാകുന്നു. കാമ്യമായ ആലക്ഷ്യത്തിലെത്തിയവർ പുത്തനായി വരുന്നവരിൽനിന്ന് അകന്നു നിലയുറപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു എന്നതു സത്യംതന്നെ. അതിന്നവർ ചെയ്യുന്നത് ഒരേ ജാതിയിൽത്തന്നെ ഉപജാതികൾ കല്പിക്കയാണ്. എന്നാൽ നെടുനാൾ ചെല്ലുമ്പോൾ അവർ കൂടിക്കലർന്ന് ഒന്നായിത്തീരുന്നു എന്നതാണ് വസ്തുസ്ഥിതി. ഭാരതത്തിലെവിടെയും നമ്മുടെ കൺമുമ്പിൽ, നടന്നുവരുന്നതാണിത്.

ഒരു കൂട്ടർ സ്വയം ഉയർന്നുവന്നാൽ, സ്വാഭാവികമായി, അവർ തനതായ പ്രത്യേകാവകാശങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ, വിശിഷ്യ ബ്രാഹ്മണർ, രാജാവിൻെറ പിൻതുണ കിട്ടിയപ്പോഴെല്ലാം, സാദ്ധ്യമായപ്പോഴെല്ലാം, താണജാതിക്കാരുടെ താദൃശവാസനകളെ വാളുപയോഗിച്ചും അമർത്താൻ യത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ചോദിക്കേണ്ടത് അതിലവർക്കു വിജയം കൈവന്നോ എന്നാണ്. പുരാണങ്ങളും ഉപപുരാണങ്ങളും സൂക്ഷിച്ചു പഠിക്കുക: വിശേഷിച്ചും വലിയ പുരാണങ്ങളുടെ സ്ഥലമാഹാത്മ്യഖണ്ഡങ്ങൾ.

ചുറ്റും കണ്ണോടിച്ച് നിങ്ങളുടെ കൺമുമ്പിൽ എന്താണ് നട ക്കുന്നതെന്നു നോക്കിക്കാണുക. അപ്പോൾ ആ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം കിട്ടും.

പല ജാതികളുണ്ടായിട്ടും, ഉപജാതികളിൽ മാത്രമായി ഒതുങ്ങി നില്ക്കുന്ന ഇന്നത്തെ വ്യവഹാരമര്യാദകളൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും, (ഇതു സർവസാധാരണമല്ലതന്നെ) തികച്ചും ഒരു സങ്കരവംശമാണ് നമ്മുടേത്.

ആര്യൻ, തമിഴൻ എന്ന ഭാഷാശാസ്ത്രീയമായ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥ മെന്തായാലും, പടിഞ്ഞാറേ അതിരിനു വെളിയിൽനിന്നാണ് ഭാരതീയ ജനതയുടെ ഈ രണ്ടു മഹാവിഭാഗങ്ങളും വന്നതെന്നു സമ്മതിച്ചാൽ ത്തന്നെയും, ഏറ്റവും പ്രാചീനകാലം മുതല്ക്കുതന്നെ ഇവരെ അകറ്റി നിർത്തിവന്നിട്ടുള്ളതു രക്തമല്ല, ഭാഷയാണ്. വേദത്തിൽ ദസ്യുക്കളുടെ വൈരൂപ്യത്തെ കുറിക്കാൻ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള പരിഹാസപദങ്ങളിൽ ഒന്നും മഹത്തായ തമിഴ്വംശത്തിനു ചേരില്ല. സത്യം പറഞ്ഞാൽ, സൗന്ദര്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ആര്യന്മാരും തമിഴരും തമ്മിലു ണ്ടാകാവുന്ന മത്സരമൊതുക്കാൻ ഒരു നാണയം ചുഴറ്റിന്നൊരു ങ്ങിയാൽ ഫലമിന്നതാകുമെന്നു പ്രവചിക്കാൻ ആരും പുറപ്പെടുകയില്ല.

ഭാരതത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജാതിക്കാർ ധാർഷ്ട്യം പൂണ്ട്, ജന്മനാ തങ്ങൾക്കുള്ള മഹനീയത അവകാശപ്പെടുന്നത് വെറും കെട്ടു കഥയ്ക്കു തുല്യമാണ്. ഈ അവകാശവാദത്തിനു പറ്റിയ കളം, ഭാഷാ പരമായ ഭേദങ്ങൾ വഴിയായി തെക്കുള്ളത്ര ഭാരതത്തിൽ മറ്റൊരിടത്തു മില്ലെന്ന് ഖേദപൂർവ്വം ഞങ്ങൾക്കു ചൂണ്ടിക്കാട്ടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

തെക്കു നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യനിപീഡനത്തിൻെറ വിശദാംശങ്ങളി ലേക്കു ഞങ്ങൾ മനഃപൂർവ്വം കടക്കാതിരിക്കയാണ്. ഇതുപോലെതന്നെ ഇന്നുള്ള പല ബ്രാഹ്മണരുടെയും മറ്റു ജാതിക്കാരുടെയും ഉല്പത്തിയെ പ്പറ്റി സൂക്ഷ്മപരീക്ഷണം ചെയ്വാനും ഞങ്ങൾ മുതിരുന്നില്ല. മദ്രാസ് പ്രവിശ്യയിൽ ബ്രാഹ്മണരും അബ്രാഹ്മണരും തമ്മിൽ പ്രകടമായിക്കാ ണുന്ന രസക്ഷയാധിക്യം രേഖപ്പെടുത്തി ഞങ്ങൾ തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊ ള്ളുന്നു.

ഭഗവാൻ മനുഷ്യന്നു നല്കിയിട്ടുള്ള മഹത്തമങ്ങളായ സാമൂഹ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലൊന്നാണ് ജാതിവ്യവസ്ഥയെന്നത്രേ ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാ സം. കൂടാതെ, ഇതിനകംതന്നെ, മഹനീയതമമായ ഈ ഭാരതീയ സ്ഥാപനം ഈ നാട്ടിന്ന് അദ്ഭുതങ്ങൾതന്നെ കൈവരുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. അപരിഹാര്യമായി വന്ന ന്യൂനതകളും വൈദേശികമർദ്ദനങ്ങളും, സർവോപരി, ബ്രാഹ്മണരെന്ന പേരിനു യോഗ്യരല്ലാത്ത പലരുടെയും അനന്യസുലഭമായ അറിവുകേടും ദുരഭി മാനവും ഈ സ്ഥാപനത്തിൻെറ ന്യായമായ സഫലീകരണത്തെ വിഘ്നപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതു ഭാരതീയജനതയെ അതിൻെറ ലക്ഷ്യത്തിൽ തിട്ടമായും കൊണ്ടെത്തിക്കാൻ പോകയാണെന്നും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഭാരതാദർശത്തെ മറക്കരുതേ എന്നു ദാക്ഷിണാത്യരായ ബ്രാഹ്മണരോടു ഞങ്ങൾ ഉള്ളഴിഞ്ഞഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. പരിശുദ്ധിപോലെ പരിശുദ്ധരും ഈശ്വരനെപ്പോലെ നല്ലവരുമായ ബ്രാഹ്മണരുടെ ഒരു പ്രപഞ്ചം തന്നെ സൃഷ്ടിക്കയത്രേ ഈ ആദർശം. ഇതാണ് ആദിയിലുണ്ടായിരുന്നതെന്നു മഹാഭാരതം പറയുന്നു:* ഇതുതന്നെയായിരിക്കും ഒടുവിലും ഉണ്ടാകാൻപോകുന്നത്.

അപ്പോൾ സ്വയം ബ്രാഹ്മണനെന്നവകാശപ്പെടുന്നവൻ തൻെറ അഭിമാനങ്ങൾ തെളിയിക്കയാണ് വേണ്ടത്: അതിന്നാദ്യമായി വേണ്ടതു സ്വയം ആദ്ധ്യാത്മികത വെളിപ്പെടുത്തുകയും പിന്നീടു മറ്റുള്ളവരെയും ആ നിലയിലേക്കുയർത്തുകയുമാണ്. ഇതുവെച്ചു നോക്കിയാൽ തോന്നുന്നത്, അവരിൽ മിക്കവരും ജാതിയെച്ചൊല്ലിയുള്ള പൊള്ളയായ അഭിമാനം പുലർത്തുകമാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളു എന്നത്രേ. പ്രസ്തുതമായ മിഥ്യാഭിമാനത്തെയും സഹജമായ ആലസ്യത്തെയും മനംമറിപ്പുണ്ടാക്കുന്ന മുഖസ്തുതികൊണ്ടു താലോലിക്കുന്ന സ്വാർത്ഥാന്വേഷകൻ അയാൾ സ്വദേശിയാകട്ടെ വിദേശിയാകട്ടെ – മിക്കവരെയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതായും തോന്നുന്നു.

ബ്രാഹ്മണരെ, നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണം, ഇതു മരണത്തിൻെറ ലക്ഷണമാണ്. എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് നിങ്ങളുടെ പൗരുഷവും ബ്രാഹ്മണ്യവും വെളിപ്പെടുത്തുക. അതിനുവേണ്ടി നിങ്ങളുടെ ചുറ്റുമുള്ള അബ്രാഹ്മണരെ ഉയർത്തുവിൻ. അതു ചെയ്യേണ്ടത് ഒരുടയവനെപ്പോലെയല്ല: കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള കപടതയോടും അന്ധവിശ്വാസത്തോടുമൊത്ത്, ഇഴയുന്നതും ചീഞ്ഞതുമായ അഹന്താരോഗത്തോടെയുമല്ല, മറിച്ച് ഒരു സേവകൻെറ താഴ്മയോടെയാണ്. കാരണം, സേവിക്കാനറിയാവുന്നവന്, നിശ്ചയമായും നിയന്ത്രിക്കാനുമറിയാം.

അബ്രാഹ്മണരും ജാതിവിദ്വേഷത്തിൻെറ തീ ഊതിക്കത്തിക്കാൻ സ്വന്തം ശക്തികൾ ചെലവാക്കിവരുകയാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തിനു സമാധാനം കണ്ടെത്താൻ ഇതു വ്യർത്ഥംതന്നെ. ഹൈന്ദവരല്ലാത്തവർക്ക് ഈ തീയിൽ കെട്ടുകെട്ടായി വിറകിട്ടുകൊടുക്കാൻ എന്തു സന്തോഷം!

ജാതികൾ തമ്മിലുള്ള ഈ വഴക്കുകൾകൊണ്ട് ഒരടിപോലും മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കാൻ കഴിയില്ല: ഒരു പ്രയാസവും കടന്നുപോവാനും കഴിയില്ല. ഈ തീ കത്തിക്കാളിയാൽ, സംഭവങ്ങളുടെ പ്രയോജനകര മായ പുരോഗതിയെ, ഒരുപക്ഷേ, തകങ്ങളോളം പിൻതള്ളാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരാം.

അതു ബൗദ്ധയുഗത്തിൽ സംഭവിച്ച രാഷ്ട്രീയവിഡ്ഢിത്തങ്ങളുടെ ഒരാവർത്തനമാകും.

അനഭിജ്ഞമായ ഈ കോലാഹലങ്ങളുടെയും വിദ്വേഷത്തിൻെറയും നടുക്കു ന്യായയുക്തവും ബുദ്ധിപൂർവ്വകവുമായ ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗം

---

* പുറം 185, ചുവട്ടെഴുത്തു നോക്കുക.

പണ്ഡിത് ഡി. ശവരിരായൻ സ്വീകരിച്ചുകാണുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്. അദ്ദേഹം, ബുദ്ധിശൂന്യവും അർത്ഥരഹിതവു മായ വക്കാണങ്ങൾക്കായി തന്റെ വിലപ്പെട്ട ജീവശക്തി വ്യയപ്പെടു ത്താതെ, 'സിദ്ധാന്തദീപിക'യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആര്യദ്രാവിഡ സങ്കരമെന്ന ലേഖനപരമ്പരയിലൂടെ ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ ജാതിപ്രശ്ന ത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു ധാരണ ഉളവാക്കാനുള്ള ഭാരം ഏറ്റെടുത്തിരിക്കയാണ്. കൂടാതെ, ഈ ലേഖനങ്ങളിലൂടെ അതിസാഹ സികമായ പാശ്ചാത്യഭാഷാശാസ്ത്രം ഉളവാക്കിയിട്ടുള്ള ഒട്ടേറെ വിദ്വേഷം തള്ളിനീക്കേണ്ട ഭാരവും താൻ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു.

ആരും ഒന്നും ഒരിക്കലും യാചിച്ചുനേടിയിട്ടില്ല. നാം അർഹിക്കു ന്നതേ നമുക്കു കിട്ടൂ. അർഹതയിലേക്കുള്ള ആദ്യത്തെ ചുവട് ആഗ്രഹി ക്കലാണ്. നേടാൻ യോഗ്യതയുണ്ടെന്നു ബോധപ്പെട്ടതിനെ സഫലമാം വണ്ണം ആഗ്രഹിക്കയും ചെയ്യാം.

നാമമാത്രമായ ആര്യസിദ്ധാന്തത്തിന്റെയും അതിൽനിന്നുളവാകുന്ന അശുഭസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെയും മാറാലകളെ മയത്തിലും എന്നാൽ വെടിപ്പായും തുടച്ചുമാറ്റുക അത്യാവശ്യമായിരിക്കയാണ്, വിശിഷ്യദക്ഷി ണഭാരതത്തിൽ. അതുപോലെതന്നെ, ആര്യജാതിയുടെ പൂർവ്വികരിൽ ഒരു കൂട്ടരും മഹത്തുക്കളുമായ തമിഴരുടെ പൊയ്പോയ പ്രതാപത്തെ പ്പറ്റിയുള്ള അറിവിലൂടെ ന്യായമായ ആത്മാഭിമാനം ഉളവാക്കേണ്ടതു മുണ്ട്.

ഞങ്ങൾ, പാശ്ചാത്യസിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു തികച്ചും വിരുദ്ധമായി, നമ്മു ടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ആര്യപദനിർവചനത്തെ മുറുകെ പിടിക്കാനാണ് ഭാവം. ഇന്നു നാം ഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന ജനസമൂഹത്തെ മാത്രമാണ് ആര്യപദം ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ ആര്യ വർഗ്ഗം സംസ്കൃതം സംസാരിക്കുന്നവരും തമിഴ് സംസാരിക്കുന്നവരു മായ രണ്ടു വമ്പിച്ച സംഘങ്ങളുടെ സങ്കരമാണ്. ഇന്ന് ഈ പദം എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളെയും കുറിക്കുന്നുണ്ട്. ചില സ്മൃതികളിൽ ശൂദ്രരെ ഈ പേരിന് അയോഗ്യരാക്കിയതിൽ കഴമ്പൊന്നുമില്ല. പണ്ടും ഇന്നും ശൂദ്രർ പ്രതീക്ഷയിൽ കഴിഞ്ഞുപോകുന്ന, പരീക്ഷണത്തിനു വിധേയ രായി കഴിയുന്ന, ആര്യന്മാർ മാത്രമാണ്.

പണ്ഡിത് ശവരിരായൻ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഭൂമി അത്ര സുരക്ഷിതമ ല്ലെന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയാമെങ്കിലും, വേദത്തിലെ പല പേരുകൾക്കും വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം നല്കുന്ന നീണ്ട വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ പലതി നോടും ഞങ്ങൾക്കു വിയോജിപ്പാണുള്ളതെങ്കിലും, അദ്ദേഹം തുടങ്ങി വെച്ച സമുദ്യമത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു സന്തോഷമുണ്ട്. സംസ്കൃതം സംസാരിച്ചുവന്ന വർഗ്ഗത്തെ ഭാരതീയപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പിതാവെന്നു പറയാമെങ്കിൽ, അതിന്റെ മഹനീയമായ മാതാവിന്റെ സംസ്കാരമേ തെന്നതിനെപ്പറ്റിയുള്ള ശരിയായ ഒരന്വേഷണത്തിന്റെ തുടക്കമാണ് മേല്പടി സമുദ്യമം.

പ്രാചീനതമിഴരുടെയും അക്കാഡോ - സുമേറിയൻവർഗ്ഗങ്ങളുടെയും വംശപരമായ ഐക്യത്തെ അദ്ദേഹം സുധീരം മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുവന്ന തിലും ഞങ്ങൾക്കു സന്തോഷമുണ്ട്. മറ്റെല്ലാറ്റിനും മുമ്പു വികസിച്ച മഹത്തായ ആ പരിഷ്കാരത്തിൻെറ രക്തപുഷ്ടിയോർക്കുമ്പോൾ ഇതു ഞങ്ങൾക്ക് അഭിമാനമുളവാക്കുന്നു. തമിഴ്വർഗ്ഗക്കാരുടെ പ്രാചീനമായ പരിഷ്കാരത്തിൻെറ കാലത്തോടു തട്ടിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ആര്യന്മാരും സിമിറ്റിക്വർഗ്ഗക്കാരും ശിശുക്കൾമാത്രം.

ഒരു സൂചനകൂടി ഞങ്ങൾക്കു നല്കാനുണ്ട്. ഈജിപ്തുകാർ പരാമർ ശിക്കുന്ന പരന്ന വള്ളങ്ങളുടെ നാടുമാത്രമല്ല മലബാർ. ഒരു വംശക്കാ രെന്ന നിലയിൽ മലബാറിൽനിന്നാണ് ഈജിപ്തുകാർ ഒന്നടങ്കം മഹാ സമുദ്രം താണ്ടി, നൈൽ നദിയുടെ ഗതി പിൻതുടർന്ന്, വടക്കുനിന്ന് തെക്കോട്ടു കിടക്കുന്ന ത്രികോണഭൂമിയിൽ പ്രവേശിച്ചത്. അനുഗൃഹീത രുടെ നിവാസസ്ഥാനമായി ഗണിക്കപ്പെട്ടതും, ഈജിപ്തുകാരുടെ സാഭി ലാഷമായ തിരിഞ്ഞുനോട്ടത്തിനു വിഷയീഭവിച്ചതും പരന്ന വള്ള ങ്ങളുടെ നാടായ മലബാർതന്നെയാണ്.

ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള ഒരു ചുവടുവയ്പാണിത്. സംസ്കൃത സാഹിത്യത്തിലും ദർശനത്തിലും മതത്തിലുമുള്ള ദ്രാവിഡഘടകങ്ങ ളെയും ദ്രാവിഡഭാഷകളെയും കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട മട്ടിൽ പഠിക്കു മ്പോൾ, വിശദാംശങ്ങളിൽ കൂടുതൽ സൂക്ഷിച്ചു നടത്തപ്പെടുന്ന ഗവേ ഷണയത്നങ്ങൾ നിശ്ചയമായി ഉണ്ടാകും. മാതൃഭാഷയിൽ ദ്രാവിഡ ശൈലികൾ സ്വായത്തമാക്കുന്നവരെക്കാൾ, ഈ ജോലിചെയ്യാൻ കൂടു തൽ പ്രാപ്തർ മറ്റാരുണ്ട്?

വേദാന്തികളും സന്ന്യാസികളുമായ ഞങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിട ത്തോളം, സംസ്കൃതം സംസാരിച്ചുവന്നവരും വേദത്തിൻെറ ഉടയവരു മായ ഞങ്ങളുടെ പൂർവികന്മാരെപ്പറ്റിയും അഭിമാനമാണുള്ളത്: തമിഴ് സംസാരിച്ചുവന്ന ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വികരെപ്പറ്റിയും അഭിമാനമുണ്ട്. അവരുടെ പരിഷ്കാരമത്രേ ഇന്നുവരെ അറിയപ്പെട്ടവയിൽവെച്ചെല്ലാം പ്രാചീനം. മുൻചൊന്ന രണ്ടു കൂട്ടരെയുംകാൾ പ്രാചീനരായ കോൾ വർഗ്ഗീയരായ ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വികരെ ചൊല്ലിയും ഞങ്ങൾക്കഭിമാന മാണ്. ഇവർ വനത്തിൽ പാർത്തു വേട്ടയാടി വന്നു. കല്ലുകൊണ്ടുള്ള ആയുധങ്ങൾ ഏന്തിവന്ന ഞങ്ങളുടെ പൂർവഗാമികളെപ്പറ്റിയും ഞങ്ങൾ ക്കഭിമാനംതന്നെ. മനുഷ്യരാശിയിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനം അവർക്കാണ്. പരിണാമവാദം ശരിയാണെങ്കിൽ മൃഗപദവിയിലുള്ള ഞങ്ങളുടെ പൂർവി കരെച്ചൊല്ലിയും ഞങ്ങൾ അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു. മനുഷ്യന്നു മുമ്പാണ് അവരുടെ കാലം. ചരാചരാത്മകമായ പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ പിൻതുടർച്ച ക്കാരാണ് ഞങ്ങൾ എന്നതിലും ഞങ്ങൾ അഭിമാനിക്കുന്നു. ജനിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു ക്ലേശിക്കുന്നതിലും ഞങ്ങൾക്കഭിമാനംതന്നെ. ഈ ജോലി തീരുമ്പോൾ മരിക്കയും, മോഹരഹിതമായ ആ മണ്ഡലത്തിൽ എന്നെ ന്നേക്കുമായി പ്രവേശിക്കയും ചെയ്യുമെന്ന സംഗതിയിൽ ഞങ്ങളുടെ അഭിമാനം ഏറുകയുമാണ്.

***

7

സാമുദായികസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം

''ഈശ്വരൻ നാട്ടുകാരെ സൃഷ്ടിച്ചു: ഈശ്വരൻ യൂറോപ്യനെ സൃഷ്ടിച്ചു: എന്നാൽ മറ്റാരോ ആണ് സങ്കരവർഗ്ഗത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത്.'' ഇതു പറഞ്ഞത്, ഞെട്ടിക്കും മട്ടിൽ ഈശ്വരനെ ദുഷിച്ച ഒരിംഗ്ലീഷു കാരനാണ്.

ജഡ്ജി റാനഡെ ചെയ്ത ഉൽഘാടനപ്രസംഗമാണ് നമ്മുടെ മുമ്പിൽ കിടക്കുന്നത്. ഭാരതസാമുദായികസമ്മേളനത്തിന് (സാമൂഹ്യ)പരിഷ്ക രണത്തിലുള്ള ഉത്സാഹത്തെ അതു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. പഴയ കാല ത്തു നടന്ന മിശ്രവിവാഹങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച ഒരുദാഹരണവ്യൂഹമാണ് അതിലുള്ളത്. പ്രാചീനരായ ക്ഷത്രിയരുടെ ഔദാര്യത്തെപ്പറ്റി പലതും അതിലുണ്ട്: വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പറ്റിയ പക്വവും മിതവുമായ ഉപദേശ വും. ഇതൊക്കെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു സദുദ്ദേശ്യത്തിൻെറതായ കാര്യ ഗൗരവമുള്ള മൃദുവായ ഭാഷയിലാണ്. ഇതു സത്യത്തിൽ സ്തുത്യർഹമാ ണുതാനും.

എന്നാൽ പ്രസംഗത്തിൻെറ ഒടുവിലത്തെ അംശം ഞങ്ങളെ അദ്ഭുത പ്പെടുത്തുന്നു. ഒരു സന്ന്യാസി സ്ഥാപിച്ചതും, പഞ്ചാബിൽ കരുത്തുറ്റ ഒരു പ്രസ്ഥാനമായി വളർന്നിട്ടുള്ളതുമായ ആര്യസമാജത്തിനുവേണ്ടി ഒരു കൂട്ടം അദ്ധ്യാപകരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ഉപദേശിക്കയാണ് ആ പ്രസംഗം. ഇതു ഞങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരു ചോദ്യം ചോദിപ്പിക്കുന്നു; ''ഈശ്വരൻ ബ്രാഹ്മണനെ സൃഷ്ടിച്ചു: ഈശ്വരൻ ക്ഷത്രിയനെ സൃഷ്ടി ച്ചു എന്നു തോന്നുന്നു. പക്ഷേ സന്ന്യാസിയെ സൃഷ്ടിച്ചതാരാണ്?''

അറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മതങ്ങളിലെല്ലാം സന്ന്യാസിമാർ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്, ഉണ്ടുതാനും. ഹിന്ദുസന്ന്യാസികളും ബൗദ്ധസന്ന്യാസികളും ക്രിസ്തീയ സന്ന്യാസികളുമുണ്ട്. ഇസ്ലാമിനുപോലും, തീക്ഷ്ണമായ അതിൻെറ നിഷേധം തള്ളി, ഭിക്ഷുസമ്പ്രദായങ്ങളിൽപ്പെട്ട സന്ന്യാസിസംഘങ്ങളെ ത്തന്നെ അംഗീകരിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്.

ആകെ മുണ്ഡനം ചെയ്തവരുണ്ട്: ആംശികമായി മുണ്ഡനം ചെയ്തവരുണ്ട്: നീൺമുടിക്കാരും കുറുമുടിക്കാരും ജടാധാരികളും മറ്റു പല മട്ടിൽ മുടിവെച്ചവരുമുണ്ട്.

ദിഗംബരന്മാരും കന്ഥാധാരികളും കാഷായക്കാരും പീതാംബര ക്കാരുമുണ്ട്: ശ്യാമാംബരധാരിയായ ക്രിസ്ത്യനും നീലാംബരധാരിയായ മുഹമ്മദനുമുണ്ട്. പിന്നെ, പലമട്ടിൽ ജഡത്തെ പീഡിപ്പിക്കുന്നവരും, വെടിപ്പായും നീരോഗമായും ശരീരം സൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന വരുമുണ്ട്. കൂടാതെ, പണ്ട് എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും പോരാളിയായ സന്ന്യാ സിയുമുണ്ടായിരുന്നു. സ്ത്രീകളെ, സന്ന്യാസിനികളെ സംബന്ധിച്ചും സമാന്തരമായി ഇതേ ഭാവവും സദൃശമായ ആവിഷ്കാരങ്ങളും നട പ്പിൽ

വന്നിട്ടുണ്ട്. ശ്രീ റാനഡെയ്ക്കു ഭാരതത്തിലെ സാമുദായിക സമ്മേളനത്തിൻെറ അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നില മാത്രമല്ല ഉള്ളത്: അദ്ദേഹം ധീരോദാത്തനായ ഒരു മാന്യൻകൂടിയാണ്. ശ്രുതികളിലും സ്മൃതികളിലുമുള്ള സന്ന്യാസിമാർ അദ്ദേഹത്തിനു തികഞ്ഞ സംതൃപ്തി നല്കുന്നു. സ്രഷ്ടാവിൻെറ കേന്ദ്രസങ്കല്പത്തിന്, പ്രജോത്പാദനത്തിന്, വിഘാതം വരുത്തിയവരാണ് പണ്ടു രാജസഭകളിലൊക്കെ ചെന്നു വൻകിടദാർശ നികരെ വെല്ലുവിളിച്ചുവന്ന അനൂഢബ്രഹ്മവാദിനികൾ എന്ന് അദ്ദേഹ ത്തിനു തോന്നുന്നില്ല. പ്രബലത കൂടിയവരും അതേ ജീവിതവൃത്തി സ്വീകരിച്ചവരുമായ പുരുഷന്മാർക്ക് മാനവാനുഭൂതിയുടെ വൈചിത്ര്യവും പൂർണ്ണതയും ഉണ്ടാകാഞ്ഞതുപോലെ, മേൽച്ചൊന്ന ബ്രഹ്മവാദിനികൾക്കുംപറ്റി എന്ന് ശ്രീ റാനഡെയ്ക്ക് അഭിപ്രായമില്ല.

അതിനാൽ പ്രാചീനസന്ന്യാസികളെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ അവർക്കിന്നുള്ള പിൻതുടർച്ചക്കാരെയും, ജയിച്ചുകഴിഞ്ഞതായി കരുതി, ഞങ്ങൾ കൈവിടുന്നു.

ശ്രീ റാനഡെയുടെ പ്രതികൂലവിമർശനത്തിൻെറ സാരഭാരം താങ്ങേണ്ടുന്നവൻ പ്രധാന കുറ്റവാളിയായ പുരുഷൻ മാത്രമാണ്. അയാൾക്ക് അത് അതിജീവിക്കാൻ കഴിയുമോ ഇല്ലയോ എന്നു നോക്കാം.

ലോകത്തെവിടെയും പരന്നിട്ടുള്ള സന്ന്യാസിസമ്പ്രദായത്തിൻെറ പ്രാരംഭം നമ്മുടെ ഈ വിചിത്രമായ നാട്ടിലാണെന്നതിൽ പണ്ഡിതന്മാർക്ക് ഐക്യമത്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. സാമുദായികപരിഷ്കാരത്തിൻെറ ആവശ്യവും ഇത്രയേറെ ഈ നാട്ടിന്നുണ്ടെന്നാണല്ലോ തോന്നുന്നത്.

വിവാഹിതനായ ഗുരുവും ബ്രഹ്മചാരിയും വേദങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ പഴക്കമുള്ളവരാണ്. അനുഭൂതിത്തികവൊത്തവനും സോമപായിയും വിവാഹിതനുമായ ഋഷിയാണോ ഒന്നാമതുണ്ടായത്, അതോ അനുഭൂതിശൂന്യനും അവിവാഹിതനുമായ ബ്രഹ്മചാരിയാണോ എന്ന് ഇപ്പോൾ തീരുമാനിക്കാൻ വിഷമം. പാശ്ചാത്യരായ സംസ്കൃതവിദ്വാന്മാർ എന്നു പറയപ്പെടുന്നവരുടെ കിംവദന്തികളെ ആശ്രയിക്കാതെ, ശ്രീ റാനഡെ ഈ പ്രശ്നത്തിനു സമാധാനം കണ്ടുപിടിച്ചെന്നുവരാം. അതുവരെ, മുട്ടയോ മൂത്തത് കോഴിയോ മൂത്തത് എന്ന പണ്ടത്തെ ചോദ്യംപോലെ, ഇതും ഒരു കടംകഥയായി അവശേഷിക്കും.

തുടക്കത്തിൻെറ കഥയെന്തായാലും, ശ്രുതിസ്മൃതികളിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ബ്രഹ്മചാരിഗുരുക്കന്മാർക്ക് വിവാഹിതഗുരുക്കന്മാരുടേതിൽനിന്നു തികച്ചും ഭിന്നമായ ഒരു നിലയാണുണ്ടായിരുന്നത് – അതായത് അഖണ്ഡമായ ബ്രഹ്മചര്യം.

വേദങ്ങളിലെ കർമ്മകാണ്ഡത്തിൻെറ മുഖ്യാധാരം യജ്ഞാനുഷ്ഠാനമാണെങ്കിൽ, ജ്ഞാനകാണ്ഡത്തിൻെറത് ബ്രഹ്മചര്യമാണ്.

രക്തം ചിന്തിവന്ന യാജ്ഞികന്മാർക്ക് എന്തുകൊണ്ട് ഉപനിഷത്തു കൾ

ആവിഷ്കരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല? എന്തുകൊണ്ട്?

ഒരു വശത്ത് വിവാഹിതനായ ഋഷിയെ കാണാം – അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചടങ്ങുകൾ വ്യർത്ഥവും വിചിത്രവും, പോരാ ഭയങ്കരവുമാണ്: ധർമ്മബോധമാണെങ്കിൽ, കുറഞ്ഞപക്ഷം മങ്ങിമയങ്ങിയതുമാണ്. മറുവശത്ത് ബ്രഹ്മചര്യവ്രതക്കാരായ സന്ന്യാസികളുണ്ട്. അവർക്ക് മാനവാനുഭൂതികൾ കഷ്ടിയാണെങ്കിലും, അവർ ആദ്ധ്യാത്മികത യുടെയും ധർമ്മാചരണത്തിൻെറയും ഉറവിടങ്ങൾ തുറന്നുവിടുന്നു. ഇവിടെയത്രേ സന്ന്യാസിമാരായ ജിനന്മാരും ബുദ്ധന്മാരും മുതൽ ശങ്കരൻവരെയുള്ളവരും രാമാനുജൻ, കബീർ, ചൈതന്യൻ എന്നിവരും (ദാഹം) ശമിപ്പിച്ചതും, തങ്ങളുടെ അദ്ഭുതകരമായ ആദ്ധ്യാത്മികവും സാമുദായികവുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിവന്ന വീര്യം സമ്പാദിച്ചതും. ഈ പരിഷ്കാരങ്ങളാണ്, മൂന്നു നാലു തവണ കൈമറിഞ്ഞ്, പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വന്ന്, നമ്മുടെ സമുദായപരിഷ്കർ ത്താക്കൾക്ക് സന്ന്യാസിമാരെ വിമർശിക്കാൻപോലുമുള്ള പ്രാബല്യം നല്കിയത്.

ഇന്നേ ദിവസം നമ്മുടെ സമുദായപരിഷ്കർത്താക്കളുടെ മാന്യത യോടും ശമ്പളത്തോടും തുലനംചെയ്യുമ്പോൾ, എന്തു പിൻബലവും ശമ്പളവുമാണ് ഭാരതത്തിൽ സന്ന്യാസിമാർക്കു കിട്ടിവരുന്നത്? സന്ന്യാ സിമാരുടെ നിശ്ശബ്ദവും നിഃസ്വാർത്ഥവും സ്നേഹചോദിതവുമായ സേവനത്തെ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ സമുദായപരിഷ്കർത്താവ് എന്തു ജോലിയാണ് ചെയ്യുന്നത്?

പക്ഷേ സന്ന്യാസിമാർക്ക് ഇന്നത്തെ സ്വയംപ്രചരണസമ്പ്രദായം വശമല്ല!

ഹിന്ദു അമ്മയുടെ മുലപ്പാലോടുകൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്, ഈ ജീവി തം ഏതാണ്ട് ശൂന്യംപോലുള്ളത്, സ്വപ്നമാണെന്നത്രേ! ഇതിൽ അയാൾ പാശ്ചാത്യരോടു യോജിക്കുന്നു. പക്ഷേ, പാശ്ചാത്യൻ അതിനപ്പുറ മൊന്നും കാണുന്നില്ല. അയാളുടെ നിഗമനം ചാർവാകൻെറതുമാണ്; ''തരമുള്ളപ്പോൾ നേടിക്കൊള്ളണം.'' ''ഈ ലോകം നശിച്ച ഒരു പടു കുഴിയാണ്: അതിനാൽ കിട്ടുന്ന സുഖക്ഷണങ്ങളെല്ലാം ആവുംവണ്ണം നമുക്ക് എടുത്തു തിന്നണം.'' മറിച്ച്, ഹിന്ദുവിന് ഈശ്വരനും ആത്മാ വും മാത്രമാണ് യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ. പ്രപഞ്ചത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവ യ്ക്കുള്ള യാഥാർത്ഥ്യം അപരിമിതമാണ്. അതിനാൽ അവയ്ക്കുവേണ്ടി ഇതുപേക്ഷിക്കാൻ അയാൾ സദാ ഒരുക്കമാണ്.

നമ്മുടെ ജനതയുടെ ഈ മനോഭാവം തുടരുന്നിടത്തോളം കാലം – സദാ തുടരട്ടെ എന്നാണു ഞങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന – 'ജഗദ്ധിതത്തിനും ആത്മമോക്ഷത്തിനും'വേണ്ടി എല്ലാം ത്യജിക്കാനുള്ള ഭാരതീയപ്രവ ണത തടുക്കാൻ ആംഗലീകരിക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ നാട്ടുകാർ പുറപ്പെടുന്നത് എന്തു ഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചാണ്?

ബ്രഹ്മചര്യമെടുത്തതിനാൽ ജീവിതത്തിൻെറ ''പരിപൂർണ്ണതയും വിവിധാനുഭൂതിയും'' സന്ന്യാസിക്ക് നേരിട്ടുണ്ടാവില്ലെന്നുള്ള യുക്തിവാദ ത്തിൻെറ ആ ചീഞ്ഞ ശവമുണ്ടല്ലോ, യൂറോപ്പിലെ പ്രൊട്ടസ്റ്റ ൻറുകൾ

(Protestants) ആദ്യം പ്രയോഗിച്ചതും ബംഗാളിലെ പരിഷ്കർ ത്താക്കൾ കടമെടുത്തതും ഇപ്പോൾ ബോംബെയിലെ നമ്മുടെ സഹോദ രന്മാർ ആശ്ലേഷിക്കുന്നതുമായ ആ ശവത്തെ, ഇത്തവണ അവസാ നമായി, അറേബ്യൻകടലിൽ വലിച്ചെറിയുമെന്ന് ഞങ്ങളാശിക്കുന്നു: വിശേഷിച്ചും പ്ലേഗിൻെറ കാലമാണല്ലോ ഇത്. പൂർവ്വികന്മാർ ആരെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്താൻ പുരാണകഥകളെ തെല്ലെങ്കിലും ഉപയോഗിക്കാമെങ്കിൽ, ബോംബെയിലെ പ്രമുഖബ്രാഹ്മണവംശത്തിന് വളരെ സുരഭികളായ പിതൃക്കളോടു ഭക്തിയുണ്ടെന്നു വേണം വിചാരിക്കാൻ. എങ്കിലും, മേൽച്ചൊന്ന യുക്തിവാദത്തിൻെറ ആ ശവത്തെ അവർ കടലിൽ വലിച്ചെറിയുമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ ആശ.

ഇടയ്ക്കു പറയട്ടെ: യൂറോപ്പിൽ സന്ന്യാസിമാരും സന്ന്യാസിനിമാരും ചേർന്നാണ് ഭൂരിപക്ഷം കുട്ടികളെയും വളർത്തിയെടുക്കയും, വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കയും ചെയ്തത്. ഈ കുട്ടികളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ വിവാഹിതരായിരുന്നെങ്കിലും ''ജീവിതത്തിൻെറ വിവിധാനുഭൂതികൾ'' രുചിച്ചുനോക്കാൻ തീരെ കൂട്ടാക്കിയില്ലതന്നെ.

പിന്നൊരു കാര്യം; ഈശ്വരൻ നമുക്കു തന്നിട്ടുള്ള എല്ലാ ശക്തികളും എന്തെങ്കിലും ഉപയോഗത്തിനാണ്, തർക്കമില്ല. അപ്പോൾ സ്വവംശത്തി ൻെറ പിന്തുടർച്ചയ്ക്ക് ഒരുങ്ങാത്ത സന്ന്യാസി തെറ്റു ചെയ്യുകയാണ്. പാപിയാണ്. ശരി: കോപിക്കാനും കാമിക്കാനും ക്രൂരത കാട്ടാനും മോഷ്ടിക്കാനും കവർച്ച ചെയ്യാനും ചതിക്കാനും മറ്റുമുള്ള ശക്തികളും നമുക്കു തന്നിട്ടുണ്ട്. പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടതോ അല്ലാത്തതോ ആയ സാമു ദായികജീവിതം നിലനിർത്താൻ ഇവയിലോരോന്നും കൂടിയേ തീരൂ താനും. ഇവയെപ്പറ്റിയെന്താണ് പറയുക? ''വിവിധാനുഭൂതിസിദ്ധാന്ത'' മനുസരിച്ച് ഇവയെല്ലാം അനർഗളമായി പ്രവർത്തിക്കട്ടെ എന്നാണോ വെയ്ക്കേണ്ടത്? സർവ്വശക്തനായ ഈശ്വരനോടും അവിടുത്തെ ഉദ്ദേശ്യ ങ്ങളോടും അടുത്തു പരിചയമുള്ള സമുദായപരിഷ്കർത്താക്കൾ മേൽ ക്കൊടുത്ത ചോദ്യത്തിനു നല്കുന്ന ഉത്തരം 'അതേ' എന്നുതന്നെ യാവാം. വിശ്വാമിത്രൻ അത്രി മുതലായവരെയാണോ അവരുടെ ഭയങ്കര മായ ക്രൂരതയിൽ നാം അനുഗമിക്കേണ്ടത്? സ്ത്രീജനങ്ങളെസ്സംബന്ധി ച്ചിടത്തോളമുള്ള ''പരിപൂർണ്ണവും വിവിധവുമായ അനുഭൂതിയിൽ'' വസിഷ്ഠവംശത്തെയാണോ, വിശിഷ്യ, നാം അനുഗമിക്കേണ്ടത്? വിവാ ഹിതരായ ഋഷിമാരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും, സാമഗാനത്തിനും സോപാനത്തി നുമെന്നപോലെ കാലദേശവിവേകംകൂടാതെ നിർവഹിച്ച നിരങ്കുശമായ പ്രജോത്പാദനത്തിനും പ്രസിദ്ധി നേടിയതാണ്. അതോ, ആദ്ധ്യാത്മികത യ്ക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ലക്ഷണമായ ബ്രഹ്മചര്യത്തിനു താങ്ങായിരുന്ന ബ്രഹ്മചാരികളായ ഋഷിമാരെയാണോ നാം അനുഗമിക്കേണ്ടത്?

പിന്നെയുള്ളത്, സാധാരണ നാം കണ്ടുവരുന്ന ഭ്രഷ്ടന്മാരാണ്: തങ്ങളുടെ ആദർശത്തോളം ഉയരാൻ കഴിയാത്ത ദുർബ്ബലരും ദുഷ്ടരു മായ സന്ന്യാസികൾ. അവരുടെ മേൽ ശകാരവർഷം വേണ്ടതുതന്നെ.

പക്ഷേ ആദർശം നേരൊത്തതും നല്ലതുമാണെങ്കിൽ, ഭ്രഷ്ടുപറ്റിയ സന്ന്യാസി(പോലും) നാട്ടിലുള്ള ഏതു ഗൃഹസ്ഥനെക്കാളും ഏറെ തലയെടുപ്പുള്ളവൻതന്നെ. കാരണം, ''സ്നേഹിച്ചു പരാജയമടയുന്നതാണ് സ്നേഹിക്കാതിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ഭേദം.''

പരിശ്രമിക്കയേ ചെയ്യാത്ത ഭീരുവിനെ അപേക്ഷിച്ച്, അയാൾ വീരൻ തന്നെ.

നമ്മുടെ സമുദായപരിഷ്കർത്തൃസംഘത്തിൻെറ ചേതോവൃത്തികളിലേക്കു നിഷ്കൃഷ്ടമായ പരീക്ഷണത്തിൻെറ വെളിച്ചം തിരിച്ചുവിട്ടാൽ, സന്ന്യാസികളുടെയും ഗൃഹസ്ഥരുടെയും ഇടയിലുള്ള ഭ്രഷ്ടന്മാരുടെ ശതമാനം ഇത്രയെന്നു ദേവദൂതന്മാർക്കു കണക്കാക്കേണ്ടിവരും. അതു രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ദേവദൂതൻ നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽത്തന്നെയാണു താനും.

മറ്റൊരു കാര്യം; തുണയൊന്നും വേണ്ടെന്നുവെച്ച്, ജീവിതത്തിലുള്ള കൊടുങ്കാറ്റുകൾക്കെതിരെ നീങ്ങിക്കൊണ്ട്, പ്രതിഫലബോധവും ആ ചീഞ്ഞ ചുമതലാബോധവുമില്ലാതെ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട്, അങ്ങനെ തനിയേ നില്ക്കുക എന്ന അദ്ഭുതമായ അനുഭൂതിയില്ലേ, അതിനെപ്പറ്റി എന്തു പറയാനുണ്ട്? ജീവിതം മുഴുവൻ സന്തോഷത്തോടും സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുക എന്നൊന്നില്ലേ? സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി; കാരണം, അടിമകളെപ്പോലെ, തെറ്റായ മനുഷ്യസ്നേഹമോ ഉത്കർഷേച്ഛയോ മുന്നോട്ടു തള്ളിനീക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല.

ഇതു സന്ന്യാസികൾക്കു മാത്രമേ ലഭ്യമാകൂ. മതത്തെക്കുറിച്ചെന്തു പറയുന്നു? അത് അവശേഷിക്കണമോ തിരോഭവിക്കണമോ? അവശേഷിച്ചാൽ അതിന് അതിൻേറതായ നിപുണന്മാരും ഭടജനങ്ങളും ആവശ്യമാണ്. മതത്തെ ജീവിതത്തിലെ ഒറ്റത്തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സന്ന്യാസിയാണ് മതകാര്യനിപുണൻ, അയാളാണ് ഈശ്വരൻെറ ഭടജനം. ആത്മാർപ്പണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു കൂട്ടം സന്ന്യാസിമാരുള്ളിടത്തോളം കാലം ഏതു മതമാണ് നശിക്കുക?

പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറായ ഇംഗ്ലണ്ടും അമേരിക്കയും കത്തോലിക്കാസന്ന്യാസിയുടെ മുന്നോട്ടുള്ള പാച്ചിലിൽ എന്തുകൊണ്ട് കിടുകിടെ വിറകൊള്ളുന്നു?

റാനഡെയും സമുദായപരിഷ്കർത്താക്കളും ദീർഘായുഷ്മാന്മാരായിരിക്കട്ടെ! പക്ഷേ, ഹേ ഭാരതമേ, ആംഗലീകരിക്കപ്പെട്ട ഭാരതമേ, കുഞ്ഞേ, ഈ സമുദായത്തിൽ നീയോ നിൻെറ പാശ്ചാത്യഗുരുക്കന്മാരോ അർത്ഥനിശ്ചയമേ വരുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു മറക്കരുത്: അവയ്ക്കു സമാധാനം കണ്ടെത്തുക എന്ന കഥയോ പോകട്ടെ!

***

8

ലോകത്തിനായി നല്കാനുള്ള ഭാരതസന്ദേശം

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ കടലാസുകളിൽ താഴെ കൊടുക്കുന്ന കുറിപ്പുകൾ കാണപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉദ്ദേശ്യം ഒരു പുസ്തകംതന്നെ എഴുതുകയായിരുന്നു. അതിൻെറ ഉള്ളടക്കം ക്രമപ്പെടുത്തി 42 ചിന്താവിഷയങ്ങളായി അദ്ദേഹം കുറിച്ചിട്ടു. ഇവയിൽ ചിലതിനെപ്പറ്റി മാത്രമേ, അവതാരികയുടെ മട്ടിൽ, അദ്ദേഹം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളു: മുഴുമിപ്പിക്കാതെ വിടുകയാണ് ചെയ്തത്. കണ്ട മട്ടിൽ കയ്യെഴുത്തുപ്രതി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പ്രതിപാദ്യക്രമം

1 പാശ്ചാത്യർക്കു ഞാൻ നല്കിയ സന്ദേശം ധീരമായിരുന്നു: എൻെറ നാട്ടുകാർക്കുള്ളതു ധീരതരവും.

2 അദ്ഭുതമുളവാക്കുന്ന പാശ്ചാത്യദേശത്തിൽ നാലു കൊല്ലം താമസിച്ചതുകൊണ്ട് ഭാരതത്തെ കൂടുതൽ നന്നായി മനസ്സിലാക്കാനാണ് കഴിഞ്ഞത്: ഇരുണ്ടിടങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ കറുപ്പും വെളിച്ചങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ തിളക്കവുമുണ്ടായി.

3 ആകെക്കൂടിയുള്ള ഒരു നോട്ടം – ഭാരതീയർ അധഃപതിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതു ശരിയല്ല.

4 മറ്റെവിടെയുമെന്നതുപോലെ, ഇവിടത്തെയും പ്രശ്നം പല വംശക്കാരെ ഒരുമിപ്പിക്ക എന്നതാണ്. പക്ഷേ ഇവിടത്തെപ്പോലെ ആ പ്രശ്നം മറ്റൊരിടത്തും ഇത്ര വലുതായിട്ടില്ല.

5 ഭാഷയുടെയും ഭരണകൂടത്തിൻെറയും സർവോപരി മതത്തിൻെറയും സാധാരണീഭാവമാണ് തമ്മിൽ ചേർച്ചയുളവാക്കുന്ന ശക്തി.

6 മറുനാടുകളിൽ 'കരുത്തി'ലൂടെയാണ് ഇതിനുവേണ്ടി യത്നം നടന്നിട്ടുള്ളത് – അതായത് ഒരു വംശത്തിൻെറ മാത്രമായ സംസ്കാരത്തെ ശേഷമുള്ളവരുടെമേൽ വെച്ചുകെട്ടുക. തത്ഫലമായി ചുരുങ്ങിയ ഒരു കാലത്തിനുള്ളിൽ സുശക്തമായി പ്രവർത്തിച്ച ഒരു ജനതാജീവിതം രൂപപ്പെട്ടു: പിന്നീടതു ക്ഷയിക്കയും ചെയ്തു.

7 മറിച്ച്, ഭാരതത്തിൽ പ്രശ്നമെത്ര വലുതായിരുന്നുവോ അത്രയും സൗമ്യമായിരുന്നു അതിൻെറ സമാധാനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള യത്നങ്ങൾ. ആദികാലംമുതൽ, വിഭിന്നവർഗ്ഗക്കാരുടെ കീഴ്വഴക്കങ്ങളെ, പ്രത്യേകിച്ചു മതങ്ങളെ, സഹിച്ചുപോന്നു.

8 പ്രശ്നം ചെറുതും, ഐക്യമുളവാക്കാൻ കരുത്തു മതിയായതുമായിരുന്നിടത്ത് ഉണ്ടായ ഫലം, പ്രമുഖവർഗ്ഗങ്ങളൊഴിച്ചുള്ളവരിലെല്ലാം വിലീനവും ആരോഗ്യപൂർണ്ണവുമായിരുന്ന മാതൃകകളെ നാമ്പിലേ നുള്ളിക്കളയുകയാണ്. ഒരു കൂട്ടരുടെ തലച്ചോറ് ബഹുഭൂരിപക്ഷത്തെ സ്വന്തം നന്മയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ചു. ഒടുക്കം ഉണ്ടായത് സാദ്ധ്യമായി

രുന്ന വികസനത്തിൻെറ സിംഹഭാഗവും പൊയ്പോകയാണുതാനും. ബലവത്തായ മാതൃക ക്ഷീണിച്ചപ്പോൾ തകർച്ചയില്ലാത്തതെന്നു തോന്നിയ ആ എടുപ്പ് ആകെക്കൂടി ഉലഞ്ഞുവീണു നശിച്ചു. ഉദാഹ രണം ഗ്രീസ്, റോം, നോർമൻവർഗ്ഗം.

9 ഒരു പൊതുഭാഷ ഏറ്റവും കാമ്യമാണ്. മേൽക്കൊടുത്ത വിമർ ശനം അതിനെയും ബാധിക്കും; നിലവിലുള്ള പലതിൻെറയും ജീവ സത്തയ്ക്കു നേരിടുന്ന വിനാശം.

10 ചെന്നെത്താവുന്ന ഒരേയൊരു സമാധാനം മഹത്തും വിശുദ്ധ വുമായ ഒരു ഭാഷ കണ്ടുപിടിക്കയാണ്. മറ്റു ഭാഷകളെല്ലാം അതിൻെറ പ്രകടരൂപങ്ങളായി കണക്കാക്കപ്പെടത്തക്കതാവണം. സംസ്കൃതഭാഷ അങ്ങനെ ഒന്നായി കാണപ്പെട്ടു.

11 ആദ്യകാലത്ത് ദ്രാവിഡഭാഷകൾ സംസ്കൃതത്തിൽ പെട്ടോ പെടാതെയോ ഇരുന്നിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ, പ്രായോഗികമായി നോക്കിയാൽ, അവയൊക്കെ സംസ്കൃതത്തിൽപ്പെട്ടവ തന്നെ. ദിവസം ചെല്ലുന്തോറും അവ ഏറിയ തോതിൽ ആദർശത്തെ സമീപിക്കുന്നതായും കാണാം. എങ്കിലും സ്വന്തവും ജീവത്തുമായ സവിശേഷതകൾ അവയ്ക്കുണ്ടുതന്നെ.

12 വംശപരമായ ഒരു പശ്ചാത്തലം കാണപ്പെട്ടു – ആര്യന്മാർ.

13 മദ്ധ്യ-ഏഷ്യമുതൽ ബാൾട്ടിക്കിന്നടുത്തുവരെ ആര്യന്മാർ എന്ന സവിശേഷവംശക്കാർ പാർത്തിരുന്നോ എന്ന ചിന്ത.

14 'മാതൃകകൾ' എന്നറിയപ്പെടുന്നവ. വംശങ്ങൾ എപ്പോഴും കലർപ്പുള്ളവയായിരുന്നു.

15 'വെളുത്തവരും' 'ഇരുണ്ടവരും.'

16 ഐതിഹാസികഭാവന എന്നറിയപ്പെടുന്നതിൽനിന്ന് പ്രായോഗികമായ സാമാന്യബോധത്തിലേക്കു വരുകതന്നെ. ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ള രേഖകളിൽനിന്നു കാണാം, തുർക്കിസ്ഥാനും പഞ്ചാബിനും വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ടിബത്തിനും ഇടയ്ക്കുള്ള ഭൂവിഭാഗത്തിലാണ് ആര്യന്മാർ പാർത്തുവന്നതെന്ന്.

17 പല നിലയിലുള്ള സംസ്കാരത്തോടു കൂടിയ ഗോത്രങ്ങളെയും വംശങ്ങളെയും ഒരുമിപ്പിക്കാനുള്ള യത്നത്തിലെത്തുകയാണ് നാം.

18 പല ഭാഷകൾക്കുള്ള സമാധാനം സംസ്കൃതമായതുപോലെ, പല വംശങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനമാണ് ആര്യൻ. അങ്ങനെ ബ്രാഹ്മണ്യമാണ് പുരോഗതിക്കും സംസ്കാരത്തിന്നുമുള്ള വിഭിന്ന തോതുകൾക്കു പറ്റിയ സമാധാനം: അതുപോലെതന്നെ സാമുദായികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനവും.

19 ഭാരതത്തിലെ മഹത്തായ ആദർശം ബ്രാഹ്മണ്യം.

20 നിഃസ്വരും നിഃസ്വാർത്ഥരും ധർമ്മമൊഴികെ ഒരു നിയമത്തിനും രാജാവിനും, കീഴ്പെടാത്തവരും (ആണ് ബ്രാഹ്മണർ).

21 ജന്മസിദ്ധമായ ബ്രാഹ്മണ്യം. പണ്ടും ഇന്നും ഈ നില പല വംശക്കാരും അവകാശപ്പെടുകയും സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

22 വൻകിടകാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവൻ ഒരവകാശവാദവും പുറപ്പെടുവിക്കയില്ല. അലസരും കൊള്ളരുതാത്തവരുമായ മൂഢന്മാരേ ഇതിനു പുറപ്പെടൂ.

23 ബ്രാഹ്മണ്യത്തിൻെറയും ക്ഷത്രിയത്വത്തിൻെറയും പരിക്ഷയം. കലിയുഗത്തിൽ അബ്രാഹ്മണരേ കാണൂ എന്നു പുരാണങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു: ഇതു ശരിയാണ്, ദിവസം ചെല്ലുന്തോറും കൂടുതൽ ശരിയായി വരുകയുമാണ്. എങ്കിലും ഭാരതത്തിൽമാത്രം കുറേ ബ്രാഹ്മണർ അവശേഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

24 ക്ഷത്രിയത്വം – ഇതിലൂടെ കടക്കണം ബ്രാഹ്മണരാകാൻ. കഴിഞ്ഞ കാലത്ത് ചിലർ കടന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കാം: എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അതു വ്യക്തമാകണം.

25 മതത്തിലാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പൂർണ്ണരൂപം വ്യക്തമാകുന്നത്.

26 ഒരേ വംശത്തിൽപ്പെട്ട പല ഗോത്രക്കാർ ഒരേ ജാതിനാമമുള്ള സദൃശരായ ദേവന്മാരെ ആരാധിക്കുന്നു. ഉദാഹരണം; ബാബിലോണ യരുടെ ഇടയിൽ ''ബാൽ'' എന്ന ജാതിനാമവും യഹൂദരുടെ ഇടയിൽ ''മോളോക്ക്'' എന്ന ജാതിനാമവും.

27 ബാബിലോണിയരുടെ ഇടയിൽ എല്ലാ ''ബാലു''കളെയും ബാൽമാർഡോക്കിലും, യഹൂദരുടെ ഇടയിൽ എല്ലാ ''മോളോക്കു''കളെ യും മോളോക്കുയാവയിലും (അഥവാ) യാഹ്വയിലും ലയിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമം.

28 പേഴ്സ്യക്കാരും യഹൂദരും ബാബിലോണിയരെ നശിപ്പിക്കയും, അവരുടെ പുരാണകഥകൾ എടുത്തു രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി സ്വോദ്ദേശ്യ ങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ അവർക്ക്, നിഷ്കൃ ഷ്ടാർത്ഥത്തിൽ, ഏകേശ്വരവാദിയായ ഒരു മതം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

29 അനിയന്ത്രിതമായ രാജവാഴ്ചയ്ക്കെന്നപോലെ ഏകേശ്വരവാദ ത്തിനും വളരെ വേഗം ആജ്ഞകൾ നടപ്പിലാക്കാനും വൻതോതിൽ ശക്തി സംഭരിക്കാനും കഴിയും. പക്ഷേ അതിന് അപ്പുറം വളർച്ചയില്ല. അതിൻെറ ഏറ്റവും ദുഷിച്ച ലക്ഷണം ക്രൂരതയും മർദ്ദനവുമാണ്. അതിൻെറ പ്രഭാവത്തിനു വഴിപ്പെടുന്ന ജനതകളെല്ലാം, കുറേക്കൊല്ല ത്തെ ഉജ്ജ്വലതയ്ക്കുശേഷം, വളരെ വേഗം ക്ഷയിച്ചുപോകുന്നു.

30 ഭാരതത്തിലും ഇതേ പ്രശ്നം ഉദിച്ചു. അതിനു കണ്ടെത്തിയ സമാധാനം, 'ഏകം സദ് വിപ്രാ ബഹുധാ വദന്തി'[1] എന്നാണ്. സഫലതയുടെ മൗലികരാഗവും മൂലശിലയും ഇതത്രേ.

1 ഋഗ്വേദം 1.164.46 (പുറം 10 നോക്കുക).

31 ഇതിൻെറ ഫലമത്രേ വേദാന്തിയുടെ അദ്ഭുതകരമായ സഹി ഷ്ണുത.

32 അപ്പോൾ വിഭിന്നഘടകങ്ങളുടെ സവിശേഷതകളെ ക്ഷതപ്പെടുത്താതെ, അവയെ പൊരുത്തപ്പെടുത്തുകയും ഒരുമിപ്പിക്കയും ചെയ്യുക – ഇതാണ് വമ്പിച്ച പ്രശ്നം.

33 ഈ ഭൂമിയിലുള്ളതോ സ്വർഗത്തിലെങ്കിലുമുള്ളതോ ആയ വ്യക്തികളെ ആശ്രയിക്കുന്ന മതങ്ങൾക്കൊന്നും മേൽച്ചൊന്നതു സാദ്ധ്യ മല്ല.

34 ഇവിടെയാണ് അദ്വൈതപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ മഹനീയത. അതു പ്രചരിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു തത്ത്വത്തെയാണ്, വ്യക്തിയെയല്ല. എങ്കിലും മാനവവ്യക്തികൾക്കും ഐശ്വരവ്യക്തികൾക്കും പ്രവർത്തിക്കാൻ തികഞ്ഞ സ്വാതന്ത്ര്യവുമുണ്ട്.

35 ഇതു സദാ നടന്നുവരുന്നു. ഈ അർത്ഥത്തിൽ നാം എപ്പോഴും പുരോഗമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയുമാണ്. മുഹമ്മദീയഭരണകാലത്തുണ്ടായ പ്രവാചകർ.

36 പഴയ കാലത്ത് അതു തികഞ്ഞ തോതിൽ സചേതനവും ഉത്സാഹഭരിതവുമായിരുന്നു. ഈയിടെയായി ഈ അംശത്തിൽ ന്യൂനതവന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ അർത്ഥത്തിലേ നാം അധഃപതിച്ചിട്ടുള്ളു.

37 ഭാവിയിൽ ഇതു നടക്കും. സ്വല്പകാലത്തേക്കെങ്കിലും അദ്ഭുതഫലങ്ങളുളവാക്കി, മറ്റെല്ലാ ഗോത്രക്കാരുടെയും പ്രയത്നങ്ങളിൽനിന്നു മുതലെടുത്തുവന്ന ഒരു ഗോത്രക്കാർ പ്രകടമാക്കിയ പ്രാബല്യം. ഇപ്പോൾ എല്ലാ വംശങ്ങളും ഒരുമിക്കാനും കേന്ദ്രസ്ഥമാകാനും തുടങ്ങുകയാണ്. അവരുടെ രക്തവും ആശയങ്ങളും ക്രമത്തിലെങ്കിലും ഒഴിവാക്കാനാകാത്ത മട്ടിൽ കലർന്നിരിക്കയുമാണ്. മനക്കണ്ണുകൊണ്ടു ഞാൻ കാണുന്നു, ഭാവിയിലെ മഹാശക്തൻ ക്രമേണ പാകപ്പെട്ടുവരുന്നത്. ഭാവിഭാരതം ഭൂമിയിലുള്ള ജനതകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും പ്രായം കുറഞ്ഞതും ഏറ്റവും മികച്ചതും ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ളതുമായിരിക്കും.

38 ഉപായം – നമുക്ക് പ്രയത്നിക്കണം. സാമുദായികമായ നടപടികളാണ് പ്രതിബന്ധങ്ങൾ. ഇവയിൽ ചിലതിനു സ്മൃതികളാണാധാരം. ഒന്നിനും ശ്രുതികൾ താങ്ങായിട്ടില്ല. കാലത്തിന്നൊത്തു സ്മൃതികൾ മാറ്റണം. ഇതാണ് അംഗീകൃതമായ നിയമം.

39 ഭാരതത്തിലെല്ലായിടത്തും വേദാന്തതത്ത്വങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചാൽ പോരാ: ഭാരതത്തിനു വെളിയിലും വേണം. ഓരോ ജനതയുടെയും മാനസികഘടനയിൽ നമ്മുടെ ആശയങ്ങൾ കടന്നുചെല്ലണം: പുസ്തകങ്ങളിലൂടെയല്ല, വ്യക്തികളിലൂടെ.

40 കലിയുഗത്തിനു ചേർന്ന ഒരൊറ്റ പ്രവൃത്തി ദാനമാണ്. കർമ്മത്തിലൂടെ ശുദ്ധമാകാത്തവർക്കാർക്കും ജ്ഞാനം ലഭ്യമല്ല.

41 ആദ്ധ്യാത്മികവും മതബാഹ്യവുമായ ജ്ഞാനത്തിൻെറ ദാനം.

42 ത്യാഗം, ത്യാഗികൾ – ഭാരതീയജനത നടത്തുന്ന ആഹ്വാനം.

അവതാരിക

പാശ്ചാത്യർക്ക് ഞാൻ നല്കിയ സന്ദേശം ധീരമായ ഒന്നായിരുന്നു. പക്ഷേ, എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട നാട്ടുകാരേ, നിങ്ങൾക്കായി ഞാൻ നല്കുന്ന സന്ദേശം ധീരതരമായ ഒന്നത്രേ. ഇന്നത്തെ പാശ്ചാത്യജനതകൾക്കായി പ്രാചീനഭാരതത്തിനു നല്കാനുള്ള സന്ദേശം, എന്റെ അങ്ങേയറ്റത്തെ കഴിവിനൊത്ത് പ്രഖ്യാപിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു വേണ്ട വണ്ണമായോ ഇല്ലയോ എന്നു ഭാവിയാണ് നിശ്ചയമായും കാട്ടിത്തരിക. പക്ഷേ ആ ഭാവിയുടെ കരുത്തുറ്റ ശബ്ദം, മൃദുവും എന്നാൽ വ്യക്തവുമായ മർമ്മരങ്ങൾ, ഇപ്പോഴേ മുന്നോട്ടലച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്: ദിവസങ്ങൾ കഴിയുംതോറും അവ കൊഴുത്തുവരുകയുമാണ്. ഭാവിഭാരതം വർത്തമാനഭാരതത്തിനു നല്കുന്ന സന്ദേശമത്രേ ഇത്.

എനിക്കു കാണാൻ തരപ്പെട്ട പല വംശക്കാരുടെയുമിടയിൽവെച്ച് അദ്ഭുതമായ പല സ്ഥാപനങ്ങളെയും കീഴ്വഴക്കങ്ങളെയും പറ്റി, പ്രബലതയുടെയും പ്രതാപത്തിന്റെയും അദ്ഭുതമായ പല ആവിഷ്കാരങ്ങളെയുംപറ്റി, പഠിക്കുവാൻ എനിക്കു സൗഭാഗ്യമുണ്ടായി. പക്ഷേ, വിഭിന്നമായ രീതികളുടെയും കീഴ്വഴക്കങ്ങളുടെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും പ്രതാപത്തിന്റെയും സ്ഫുടവ്യത്യാസങ്ങളുടെ അടിയിൽ, ഒരേ മട്ടിലുള്ള സുഖദുഃഖങ്ങളുടേയും ദൗർബ്ബല്യപ്രാബല്യങ്ങളുടേയും സമ്മർദ്ദമനുസരിച്ചു ശക്തിമത്തായ ഓരോ മനുഷ്യഹൃദയമാണ് തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെന്നത്രേ ഞാൻ കണ്ട ഏറ്റവും അദ്ഭുതമായ വസ്തുത.

നന്മയും തിന്മയും എല്ലായിടത്തുമുണ്ട്: ഇവയ്ക്കുള്ള സമതുലിതാവസ്ഥ അദ്ഭുതമാണ്. പക്ഷേ എല്ലാറ്റിനും മേലേയാണ് എവിടെയുമുള്ള മനുഷ്യന്റെ മഹനീയാത്മാവ്: ആത്മാവിന്, അതിന്റേതായ ഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാൻ അറിയാവുന്നവരെ മനസ്സിലാകാതെ വരില്ല. മനുഷ്യരാശിക്ക് അനുഗ്രഹങ്ങളായ ജീവിതങ്ങൾ നയിച്ച സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ എല്ലാ നരവംശങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്നു. ''എല്ലാ നാടുകളിലുമുണ്ട്, ബ്രാഹ്മണരും ശ്രമണരും നിവസിക്കുന്നു'' - ദിവ്യനായ അശോകചക്രവർത്തി പ്രയോഗിച്ച ഈ വാക്കുകൾ സത്യമെന്നത്രേ അവർ തെളിയിക്കുന്നത്.

വിശുദ്ധരും അനാസക്തരുമായ ആത്മാക്കൾക്കുമാത്രം നല്കാവുന്ന സ്നേഹത്തോടുകൂടി എന്നെ സ്വീകരിച്ച ഉദാരചിത്തരായ പാശ്ചാത്യരോടു ഞാൻ കൃതജ്ഞനാണ്. എന്നാൽ എന്റെ ജീവിതം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്റെ മാതൃരാജ്യത്തിന്നാണ്. എനിക്കിനിയും ഒരായിരം ജീവിതം ഉണ്ടെങ്കിൽ, എന്റെ നാട്ടുകാരേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, അവയിലെ ഓരോ നിമിഷത്തെയും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സേവനംകൊണ്ടു പവിത്രമാക്കും.

കാരണം, കായികമോ മാനസികമോ ആദ്ധ്യാത്മികമോ ആയി എനിക്കുള്ളതിന്നെല്ലാം എന്റെ കടപ്പാട് ഈ നാടിനോടാണ്. എന്തിലെങ്കിലും

എനിക്കു സഫലത ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ശ്ലാഘ്യത നിങ്ങൾക്കുള്ളതാണ്, എനിക്കുള്ളതല്ല. എൻേറതുമാത്രമായിട്ടുള്ളത് എൻെറ ദുർബലതകളും പരാജയങ്ങളുമാണ്: അവ വന്നുചേർന്നത്, എൻെറ ജനനം മുതൽ ഈ നാട്ടിൽ ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്ന മഹത്തായ പാഠങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ എനിക്കു കഴിയാതെവന്നതുകൊണ്ടാ ണല്ലോ.

ഏതു തരത്തിലുള്ള നാട്! ഈ പവിത്രഭൂമിയിൽ ആരെങ്കിലും നില്ക്കട്ടെ – വിദേശീയനാകട്ടെ, സ്വദേശീയനാകട്ടെ: അയാളുടെ ആത്മാ വ് മൃഗങ്ങളുടെ നിലയിലേക്കു വഴുതിവീണിട്ടില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്കു തോന്നും, തന്നെ ചുഴന്നുനില്ക്കുന്നത് ഭൂമിദേവിയുടെ ഏറ്റവും ഉത്കൃ ഷ്ടരും പവിത്രരുമായ പുത്രന്മാരുടെ ജീവത്തായ ചിന്തകളാണെന്ന്. ഇവർ എന്നാണാവിർഭവിച്ചതെന്നു രേഖപ്പെടുത്താൻ ചരിത്രത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല: ഇവർ ശതകങ്ങളിലൂടെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ളതു മൃഗതുല്യരെ ദിവ്യപദവിയിലെത്തിക്കാനാണ്. ഇവിടത്തെ അന്തരീക്ഷത്തിൽത്തന്നെ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ സ്പന്ദങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ദർശനത്തിൻെറ യും ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിൻെറയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും പുണ്യഭൂമിയാ ണിത്. സ്വന്തം മൃഗീയത സുരക്ഷിതമാക്കാൻ അവിശ്രാന്തം തിടക്കപ്പെ ടുന്ന മനുഷ്യന്നു വിശ്രാന്തി നല്കാൻ കഴിവുള്ളതിൻെറയെല്ലാം പുണ്യ ഭൂമിയത്രേ ഇത്. മൃഗീയതയുടെ പുറഞ്ചട്ട വലിച്ചെറിയാനും, അങ്ങനെ ദിവ്യനും ജനനമരണരഹിതനും നിത്യാനുഗൃഹീതനുമായ ആത്മാവായി വെളിപ്പെടാനും ഒരുവനെ കരുത്തനാക്കുന്ന ശിക്ഷണത്തിൻെറ പുണ്യ ഭൂമിയത്രേ ഇത്. ഈ ഭൂമിയിൽ സുഖങ്ങളുടെ ചഷകം നിറഞ്ഞിരുന്നു. അതിലേറെ നിറഞ്ഞിരുന്നതു ദുരിതങ്ങളുടെ ചഷകമാണ്. ഇവിടെയാണ്, ഒടുവിൽ അതെല്ലാം പൊള്ളയാണെന്നു മനുഷ്യൻ ആദ്യമായി കണ്ടെ ത്തിയത്. യൗവനത്തിൻെറ തികവിൽ, സുഖഭോഗങ്ങളുടെ മടിയിൽ മഹനീയതയുടെ പരമകാഷ്ഠയിൽ, പ്രതാപത്തിൻെറ ബഹുലതയിൽ, മനുഷ്യൻ മോഹപാശങ്ങൾ പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞു മുന്നേറി. ഇവിടെ, ഈ മനുഷ്യമഹാസാഗരത്തിൽ, സുഖദുഃഖങ്ങളുടെയും പ്രാബല്യദൗർബല്യ ങ്ങളുടെയും സമ്പത്തിദാരിദ്ര്യങ്ങളുടെയും ആനന്ദശോകങ്ങളുടെയും മന്ദഹാസബാഷ്പങ്ങളുടെയും ജീവിതമരണങ്ങളുടെയും ശക്തിമത്തായ ധാരകൾ ഏറ്റുമുട്ടിയിട്ടുണ്ടായ നിശിതമായ ആഘാതപ്രത്യാഘാത ങ്ങളുടെ ഇടയിൽ, നിത്യസമാധാനത്തിൻെറയും ശാന്തിയുടെയും അലിഞ്ഞുചേർന്ന താളലയത്തിലാണ് ത്യാഗത്തിൻെറ സിംഹാസനം ആദ്യമായി ഉയർന്നുവന്നത്. ജീവിതമരണങ്ങൾ, ജീവിതതൃഷ്ണ, ജീവിതം നിലനിർത്തുവാൻ നടത്തുന്ന വ്യർത്ഥവും ഭ്രാന്തവുമായ പോരാട്ടം ദുഃഖങ്ങളുടെ കൂമ്പാരത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നാഴ്ത്തൽ മുത ലായ വൻപ്രശ്നങ്ങൾ ആദ്യമായി മനുഷ്യൻ കൈകാര്യം ചെയ്തതും. സമാധാനം കണ്ടെത്തിയതും ഈ നാട്ടിലാണ്. ഈ സമാധാനം മുമ്പെങ്ങും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്തതും ഇനിയൊട്ടുണ്ടാകാൻ തരമില്ലാത്തതുമാണ്. കാരണം,

ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്രമാണ് ജീവിതംപോലും ഒരു തിന്മയാണെന്നു കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടത്. യാതൊന്നുമാത്രം സത്യമോ അങ്ങനെയൊന്നിന്റെ നിഴലത്രേ ജീവിതം. ഈ നാട്ടിൽമാത്രമാണ് മതം പ്രായോഗികവും സത്യവുമായിരുന്നിട്ടുള്ളത്. ഇവിടെ മാത്രമേ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ധൈര്യപൂർവം കുതിച്ചുചാടിയുള്ളു. മറുനാടുകളിൽ ദുർബലരായ സ്വസഹോദരന്മാരെ കബളിപ്പിച്ച് ജീവിതസുഖങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻവേണ്ടി ഭ്രാന്തുപിടിച്ചുണ്ടായ എടുത്തുചാട്ടംപോലെയാണ്, ഇവിടെയുള്ളവർ മതലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ കുതിച്ചുചാടിയത്. ഇവിടെ, ഇവിടെമാത്രമാണ്, മനുഷ്യഹൃദയം വികസിച്ച് മനുഷ്യരെ മാത്രമല്ലാ, പക്ഷികളെയും പശുക്കളെയും ചെടികളെയുംകൂടി ഉൾക്കൊണ്ടത്. വളർന്ന്, അപരിമിതമായിച്ചമഞ്ഞ മനുഷ്യഹൃദയത്തിൽ, ഏറ്റവും വലിയ ദേവതകൾതൊട്ട് മണൽത്തരിവരെയുള്ളതെല്ലാം – ഏറ്റവും ഉയർന്നതും താഴ്ന്നതുമായവയെല്ലാം – സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നു. ഇവിടെമാത്രമേ മനുഷ്യൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ അവിച്ഛിന്നമായ ഐക്യമായി പഠിച്ചുള്ളു. അതിന്റെ സ്പന്ദങ്ങളെല്ലാം അവന്റെ നാഡിത്തുടിപ്പുകൾതന്നെ.

ഭാരതത്തിന്റെ അധഃപതനത്തെപ്പറ്റി ഒട്ടേറെ പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ ഞാനും വിശ്വസിച്ചുവന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ഇന്ന്, സ്വാനുഭവത്തിന്റേതായ തിട്ടയിൽ നിലകൊണ്ട്, എന്റെ കാഴ്ചയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന പ്രവണതകളെ തട്ടിമാറ്റി, വിശേഷിച്ചും നേരിട്ടുള്ള അറിവിലൂടെ, മറുനാടുകളുടെതായ വർണ്ണക്കൊഴുപ്പുള്ള ചിത്രങ്ങളുടെ ഇരുളും വെളിച്ചവും വസ്തുസ്ഥിതിക്കുപറ്റിയവണ്ണം മിതപ്പെടുത്തി, നമ്രതയോടുകൂടി ഞാൻ ഏറ്റുപറയുന്നു, എനിക്കു തെറ്റിപ്പോയി എന്ന്. ആര്യന്മാരുടെ പുണ്യം പെറ്റ നാടേ, നീ ഒരിക്കലും അധഃപതിച്ചിട്ടില്ല. ചെങ്കോലുകൾ ഒടിച്ച് ദൂരെ വലിച്ചെറിയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്: പ്രതാപത്തിന്റേതായ പന്തു കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഭാരതത്തിൽ രാജസഭകളും രാജാക്കന്മാരും കുറേപ്പേരെ മാത്രമെ എക്കാലവും സ്പർശിച്ചിട്ടുള്ളു. ഏറ്റവും ഉയർന്നവർതൊട്ട് ഏറ്റവും താണവർവരെയുള്ള ബഹുഭൂരിപക്ഷം ആളുകൾക്കും അനിവാര്യമായ സ്വന്തം ജീവിതമാർഗം തുടരാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ ജനതാജീവിതത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് പതിഞ്ഞും പാതി മയങ്ങിയുമിരുന്നു: ചിലപ്പോൾ തിമിർത്തതും ഉണർന്നതുമായിരുന്നു. മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ഇരുപതിരുപതു നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ ധാരമുറിയാത്ത ഘോഷയാത്രയുടെ മുന്നിൽ ഞാൻ ഭയചകിതനായി നിലകൊള്ളുകയാണ്. ഈ ചങ്ങലയുടെ അവിടവിടെയുള്ള ചില കണ്ണികൾക്കു തിളക്കം കുറയും, എന്നാൽ തൊട്ടടുത്ത കണ്ണി കൂടുതൽ തിളക്കത്തോടുകൂടി കത്തിക്കാളുകയാണ്. അതാ, എന്റെ മാതൃഭൂമി, പ്രൗഢോദാരമായി ചുവടുകൾ വെച്ചുകൊണ്ട്, തന്റെ മഹനീയഭാഗധേയം മുഴുമിപ്പിക്കാൻ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നു. മണ്ണിലും വിണ്ണിലുമുള്ള ഒരു ശക്തിക്കും ഇതു മുടക്കാവ തല്ല.

പ്രസ്തുതഭാഗധേയം മൃഗീയനായ മനുഷ്യനെ ഐശ്വരമാനുഷനാക്ക ലത്രേ.

അതേ, ഭ്രാതാക്കളേ, മഹനീയമായൊരു ഭാഗധേയം; ഉപനിഷത്തു കളുടെ കാലത്തോളംതന്നെ നേരത്തേ, ലോകത്തോടുള്ള വെല്ലുവിളി നടത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ന പ്രജയാ ന ധനേന ത്യാഗേനൈകേ അമൃതത്വമാനശുഃ,[1] ''സന്താനങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിത്തംകൊണ്ടുമല്ല, ത്യാഗംകൊണ്ടുമാത്രമാണ്, അമൃതത്വത്തിലെത്തുക.'' പലവംശക്കാരും തുടർച്ചയായി ഈ വെല്ലുവിളി സ്വീകരിച്ചു: ലോഭങ്ങളുടേതായ തല ത്തിൽവെച്ചുതന്നെ, ഈ പ്രപഞ്ചപ്രഹേളികയ്ക്കു സമാധാനം കണ്ടു പിടിക്കാൻ അങ്ങേയറ്റംവരെ പ്രയത്നിക്കയും ചെയ്തു. കഴിഞ്ഞ കാല ത്തിൽ അവരൊക്കെ പരാജയമടയുകയാണ് ചെയ്തത്. തിന്മയുടെയും കഷ്ടതയുടെയും ചുമടിന്നടിയിൽപെട്ട് പഴയ കൂട്ടരെല്ലാം മുച്ചൂടും നശിച്ചു. പ്രതാപത്തിനും വിത്തത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ദുര പിന്നാലെ കൊണ്ടുവരുന്നതു വിനാശമാണ്. പുതിയ വംശക്കാരാകട്ടെ വിറകൊണ്ടു നിലംപറ്റാൻ തുടങ്ങുകയുമാണ്. അതിജീവിക്കാൻപോകുന്നത് സമാധാ നമാണോ യുദ്ധമാണോ, ക്ഷമയാണോ അക്ഷമയാണോ, നന്മയാണോ തിന്മയാണോ, മാംസപേശിയാണോ മസ്തിഷ്കമാണോ, പ്രാപഞ്ചികത യാണോ ആദ്ധ്യാത്മികതയാണോ എന്ന പ്രശ്നത്തിനു സമാധാനം ഇനിയും ഉണ്ടാകേണ്ടയിരിക്കുന്നു. വളരെ മുമ്പുതന്നെ നാം ഈ പ്രശ്നത്തിനു സമാധാനം കണ്ടെത്തി: നാം സൗഭാഗ്യത്തിലൂടെയും ദൗർഭാഗ്യത്തിലൂടെയും ആ സമാധാനം മുറുകെ പിടിച്ചുവരികയുമാണ്. നാം കണ്ടുപിടിച്ച സമാധാനം അപ്രാപഞ്ചികതയാണ്, ത്യാഗമാണ്.

ഭാരതത്തിലെ ജീവിതവ്യാപാരത്തിൻെറ വിഷയമിതാണ്: ഭാരത ത്തിലെ നിത്യസംഗീതത്തിൻെറ പല്ലവിയും ഇതുതന്നെ. ഭാരതീയ ജീവിതത്തിൻെറ നട്ടെല്ലിതാണ്. ഭാരതസത്തയുടെ അടിത്തറയും ഇതു തന്നെ. ഭാരതീയജീവിതം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുതന്നെ ഇതിനുവേണ്ടി യാണ് – അതായത് മാനവവർഗ്ഗത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കുവാൻ. താർ ത്തറുകൾ ഭരിച്ചപ്പോഴും തുർക്കികൾ ഭരിച്ചപ്പോഴും, മുകിലർ ഭരിച്ച പ്പോഴും ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഭരിച്ചപ്പോഴും ഭാരതം സ്വജീവിതസരണിയിൽ നിന്നു വ്യതിചലിച്ചിട്ടില്ല.

ഭാരതീയജനതയുടെ വല്ല ജീവിതഘട്ടത്തിലും, ആദ്ധ്യാത്മികതയിൽ മികച്ചവർ, വിശ്വത്തെ ഇളക്കിമറിക്കാൻ പോന്നവർ, ഇല്ലാതിരുന്നതായി കാട്ടാൻ ഞാൻ എല്ലാവരെയും വെല്ലുവിളിക്കുന്നു. ഭാരതത്തിൻെറ പ്രവൃത്തി ആദ്ധ്യാത്മികമാണ്. യുദ്ധകാഹങ്ങളുടെ മുഴക്കത്തോടൊ പ്പമോ, പട്ടാളക്കുപ്പിണികളുടെ ചിട്ടവെച്ച മുന്നേറ്റത്തോടൊപ്പമോ ചെയ്യാവുന്നതല്ല ആ പ്രവൃത്തി. നനുത്ത മഞ്ഞുതുള്ളികൾപോലെ, ആരും കേൾക്കാതെ, മിക്കവാറും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാതെയാണ് ഭാരതത്തി ൻെറ പ്രഭാവം

1 കൈവല്യോപനിഷത് 1.3

ലോകത്തിൻെറമേൽ പതിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്: എങ്കിലും ഭൂമിയിലുള്ള ഏറ്റവും മനോജ്ഞമായ പുഷ്പങ്ങളെയാണ് അതു വിരിയി ച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രകൃത്യാതന്നെ മൃദുവാകയാൽ, പ്രസ്തുതപ്രഭാവത്തിന് ഇവി ടെനിന്നു മറുനാടുകളിലേക്കു ചെന്നെത്താൻ, അനുകൂലമായ പരിതഃ സ്ഥിതികൾ ഒത്തിണങ്ങുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരുന്നു. പക്ഷേ സ്വന്തം നാടിൻെറ അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ അത് ഒരിക്കലും വ്യാപരിക്കാ തിരുന്നിട്ടുമില്ല. വസ്തുത ഇതാകയാൽ, അഭ്യസ്തവിദ്യർക്കെല്ലാം അറിയാം, സാമ്രാജ്യനിർമ്മാതാവായ താർത്തറോ പേഴ്സ്യനോ ഗ്രീക്കോ ആറബോ ഈ രാജ്യത്തെ ബാഹ്യലോകത്തോടു ബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളപ്പോഴെല്ലാം, ഉടനടി, വമ്പിച്ച ആദ്ധ്യാത്മികശക്തി ലോകത്തെ മുഴുവൻ ആറാടിച്ചിട്ടു ണ്ടെന്ന്. അതേ പരിതഃസ്ഥിതികളാണ് വീണ്ടും ഇന്നു നമ്മുടെ മുമ്പി ലുള്ളത്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ കരയിലും കടലിലും തീർത്തിട്ടുള്ള പാതകൾ, ആ ചെറുദ്വീപനിവാസികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ആശ്ചര്യകരമായ ശക്തി, വീണ്ടും ഭാരതത്തെ ബാല്യലോകവുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്ക യാണ്: വീണ്ടും അതേ പ്രവൃത്തി ആരംഭിച്ചിരിക്കയുമാണ്. എൻെറ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളുവിൻ – ഇതൊരു ചെറിയ തുടക്കമേ ആയുള്ളു. വലിയ കാര്യങ്ങൾ പിന്നാലെ വന്നുകൊള്ളും. ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ നടക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ ഫലമെന്തെന്ന് എനിക്കു തിട്ട മായി പറയാൻ വയ്യ. എന്നാൽ ഒന്നു നിശ്ചയമുണ്ട്; പരിഷ്കാരമുള്ള ഓരോ നാട്ടിലും ദശലക്ഷക്കണക്കിനാളുകൾ – ഞാൻ മനഃപൂർവം പറയുന്നു, ദശലക്ഷക്കണക്കിനാളുകൾ – തങ്ങളെ ഭൗതികവാദത്തി ൻെറ പടുകുഴിയിൽനിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്ന സന്ദേശം പ്രതീക്ഷിച്ചുകഴിയു കയാണ്. ഇന്നത്തെ കുബേരസേവയാണ് അവരെയൊക്കെ ആ കുഴിക ളിലേക്ക് തല കിഴുക്കാംപാടായി തള്ളുന്നത്. ഇന്നത്തെ സാമുദായിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാരിൽ പലരും കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു, ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടരൂപത്തിലുള്ള വേദാന്തമേ അവരുടെ സാമുദായിക പ്രത്യാശകളെ ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കിത്തീർക്കൂ എന്ന്. ഒടുവിൽ ഈ വിഷയത്തിലേക്ക് എനിക്കു മടങ്ങേണ്ടിവരും. അതുകൊണ്ട് വിശാല മായ മറ്റേ വിഷയം – ഈ രാജ്യത്തിൽ ചെയ്യേണ്ട ജോലി – പ്രതിപാ ദിക്കാം.

ഈ പ്രശ്നത്തിനു രണ്ടു വശമുണ്ട്. ഈ ജനതയെ രൂപപ്പെടുത്തുന്ന വിഭിന്നഘടകങ്ങളെ ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കുകമാത്രമല്ല, അവയെ സാത്മ്യ പ്പെടുത്തുകകൂടി വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പല വംശക്കാരെയും സാത്മ്യ പ്പെടുത്തി ഒന്നാക്കുക എന്നത് ഓരോ ജനതയുടെ ജീവിതത്തിലും ചെയ്യേണ്ട പൊതുജോലിയാണ്.

***

9

ഭാരതീയ മഹിളകൾ[1]

വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ; ''പ്രസംഗത്തിനുമുമ്പ് ഹിന്ദുദർശനത്തെ പ്പറ്റിയും, പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞു ഭാരതത്തെക്കുറിച്ചു സാമാന്യമായും ചോദിക്കാൻ ചില ആളുകൾക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്. പക്ഷേ എന്തിനെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കണമെന്നറിയാൻ പാടില്ലാത്തതാണ് വലിയ വൈഷമ്യം. ഹിന്ദുദർശനത്തെപ്പറ്റിയോ, ഹിന്ദുവംശം അതിൻെറ ചരിത്രം, സാഹിത്യം എന്നിവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിനെപ്പറ്റിയോ പ്രസംഗിക്കാൻ എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമേയുള്ളു. മാന്യകളേ, മാന്യന്മാരേ, ഏതെങ്കിലുമൊരു വിഷയത്തിൻെറ സൂചന നല്കിയാൽ അതു വളരെ സന്തോഷകര മായിരിക്കും.''

പ്രഷ്ടാവ്; ''സ്വാമിൻ, വളരെ പ്രായോഗികബുദ്ധിയുള്ള അമേരിക്ക രായ ഞങ്ങൾ ഹിന്ദുദർശനത്തിലെ ഏതു തത്ത്വവിശേഷം അംഗീക രിക്കണമെന്നാണ് അങ്ങയുടെ ആഗ്രഹം? ക്രിസ്തുമതത്തിനു നല്കാൻ കഴിയാത്തതായി എന്താണ് ആ തത്ത്വം ഞങ്ങൾക്കു ചെയ്യാൻ പോകു ന്നത്? ഇതാണ് എനിക്കു ചോദിക്കാനുള്ളത്.''

വി.സ്വാ. ''ഇത് എനിക്കു തീരുമാനിക്കാൻ വളരെ വിഷമമുള്ള സംഗതിയാണ്. ഇതു നിങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. അംഗീക രണീയമെന്നും സഹായപ്രദമെന്നും തോന്നുന്ന വല്ലതും കണ്ടാൽ, അതു നിങ്ങൾ എടുക്കണം. ഞാൻ ഒരു മതപ്രചാരകനല്ലെന്നു മനസ്സിലാ ക്കുമല്ലോ. സ്വന്തം അഭിപ്രായത്തിലേക്ക് ആളുകളെ പരിവർത്തനം ചെയ്യാനല്ല ഞാൻ ചുറ്റിനടക്കുന്നത്. അത്തരം ആശയങ്ങളെല്ലാം നല്ലതും വലുതുമെന്നത്രേ എൻെറ സിദ്ധാന്തം. ഭാരതത്തിലുള്ള ചിലർക്കു നിങ്ങളുടെ ആശയങ്ങളിൽ ചിലതു നന്നെ പറ്റിയേക്കാം. ഞങ്ങളുടെ ആശയങ്ങളിൽ ചിലത് ഇവിടെ ചിലർക്കും പറ്റിയെന്നുവരാം. അപ്പോൾ ആശയങ്ങൾ ഭൂമുഖത്തിലെങ്ങും വാരിവിതറണം.''

പ്രഷ്ടാവ്; ''നിങ്ങളുടെ ദർശനത്തിൻെറ പാര്യന്തികഫലം മനസ്സിലാ ക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കാഗ്രഹമുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ ദർശനവും മതവും ഞങ്ങളു ടെ സ്ത്രീകളെക്കാൾ ഉപരിയായി നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെ ഉയർത്തിയിട്ടു ണ്ടോ?''

വി.സ്വാ. ''നോക്കു: ഈ ചോദ്യം വളരെ വിഷമം പിടിച്ച ഒന്നാണ്. ഞങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും എനിക്കിഷ്ട മാണ്.''

---

1 1900 ജനുവരി 18-ാം തീയതി കാലിഫോർണിയയിൽ പസദേനയിലുള്ള ഷേക്സ്പിയർ ക്ലബ് ഹൗസിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗം.

പ്രഷ്ടാവ്; ''ശരി. നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും, അവരുടെ ആചാരങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസം, കുടുംബത്തിൽ അവർക്കുള്ള സ്ഥാനം എന്നിവയെയും പറ്റി ഞങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുതരുമോ?''

വി.സ്വാ. ''നിശ്ചയമായും. ഇവയൊക്കെ നിങ്ങളോടു പറയാൻ എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്. അപ്പോൾ ഈ സായാഹ്നത്തിൽ ഭാരതീയ മഹിളകളെക്കുറിച്ചറിയാനാണ് ആഗ്രഹമല്ലേ? അല്ലാതെ ദർശനത്തെയും മറ്റും പറ്റിയല്ല?''

പ്രസംഗം

എന്നോടു വളരെ ക്ഷമ കാട്ടണം എന്നു തുടക്കമായി പറയട്ടെ. കാരണം, ഒരിക്കലും വിവാഹം ചെയ്യാത്ത ഒരുകൂട്ടമാളുകളിൽ പെട്ടവനാണ് ഞാൻ. അതിനാൽ, മാതാവ്, ഭാര്യ, പുത്രി, സഹോദരി എന്നീ ബന്ധങ്ങളിൽ പെടുന്ന സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ച് എൻെറ അറിവു മറ്റുള്ളവരുടേതിനെ അപേക്ഷിച്ച് നിശ്ചയമായും അത്ര തികവുറ്റതാകാൻ തരമില്ല. പിന്നെ, ഭാരതം ഒരു ഭൂഖണ്ഡമാണ്, രാജ്യമല്ല എന്നോർക്കണം. പല വർഗ്ഗക്കാരാണ് അവിടെ നിവസിക്കുന്നത്. ഭാരതത്തിലെ വർഗ്ഗക്കാ രെക്കാൾ കൂടുതൽ തമ്മിലടുത്തവരാണ്, സദൃശരാണ്, യൂറോപ്പിലെ ജനതകൾ. ഭാരതം മുഴുവനായെടുത്താൽ എട്ടു ഭിന്ന ഭാഷകൾ അവിടെ യുണ്ടെന്ന് ഞാൻ പറയുമ്പോൾ അതിനെപ്പറ്റി ഒരു സ്ഥലബോധം നിങ്ങൾക്കു കിട്ടും. ഭിന്നഭാഷകൾ – ദേശീയഭാഷാവിഭാഗങ്ങളല്ല: ഓരോ ന്നിനും സ്വന്തമായ സാഹിത്യവുമുണ്ട്. ഹിന്ദിഭാഷതന്നെ സംസാരിക്കു ന്നത് പത്തുകോടി ആളുകളാണ്. ബംഗാളി സംസാരിക്കുന്നവർ ഏതാ ണ്ട് ആറു കോടിയാണ്. ഇതുപോലെ മറ്റു ഭാഷകളും. പിന്നെ ഉത്തര ഭാരതഭാഷകൾ നാലിനും ദക്ഷിണഭാരതഭാഷകളിൽനിന്ന്, ഏതെങ്കിലും രണ്ടു യൂറോപ്യൻഭാഷകൾക്കു തമ്മിലുള്ള ഭേദത്തെക്കാളേറെ ഭേദ മുണ്ട്. ഇവ സർവഥാ ഭിന്നമാണ്: നിങ്ങളുടെ ഭാഷ ജപ്പാൻഭാഷയിൽ നിന്ന് എത്ര ഭിന്നമാണോ അത്രയും ഭിന്നമാണ്. ഞാൻ ദക്ഷിണഭാരത ത്തിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ സംസ്കൃതം പറയാവുന്ന വല്ലവരെയും കണ്ടുമുട്ടി യില്ലെങ്കിൽ, അവരോടെനിക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് പറയേണ്ടിവരുന്നു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ നിങ്ങൾ അദ്ഭുതപ്പെടും. കൂടാതെ, ആചാരങ്ങളിലും കീഴ്വഴക്കങ്ങളിലും ഭക്ഷണത്തിലും വേഷത്തിലും ചിന്താഗതികളിലും ഈ വർഗ്ഗക്കാർക്കു തമ്മിൽ ഭേദമുണ്ട്.

പിന്നെ, ജാതിവ്യവസ്ഥയുമുണ്ട്. ഓരോ ജാതിയും ഏതാണ്ട് ഭിന്ന മായ ഒരു വർഗ്ഗീയഘടകംതന്നെയായിരിക്കയാണ്. വേണ്ടത്ര നീണ്ട ഒരു കാലഘട്ടത്തിൽ ഭാരതത്തിൽ പാർക്കുന്ന ഒരാൾക്കു ലക്ഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് ഒരുവൻ ഏതു ജാതിയിൽപെട്ടവനാണ് എന്നു പറയാൻ കഴിയും. പിന്നെ രീതികളിലും ആചാരങ്ങളിലുമുണ്ട് ജാതികൾക്കു തമ്മിൽ ഭേദം. ഈ ജാതികളെല്ലാം അന്യോന്യം അകന്നുനില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു: എന്നുവെച്ചാൽ, സാമൂഹ്യമായി അവർ സമ്മേളിക്കും: പക്ഷേ ഒന്നിച്ച് അന്നപാനം കഴിക്കയോ അന്യോന്യം വിവാഹബന്ധത്തി

ലേർപ്പെടുകയോ ഇല്ല. ഈ കാര്യങ്ങളിൽ അവർ ഭിന്നിച്ചു നിലകൊള്ളുകയാണ്. ഒന്നിച്ചു ചേരും, ഇണങ്ങും: അത്രമാത്രം.

സ്ത്രീകളെ പൊതുവിൽ അറിയാൻ മറ്റു പലരെക്കാളും കൂടുതൽ എനിക്കവസരമുണ്ട്. കാരണം, എൻെറ നിലയും തൊഴിലും പലേടത്തും സദാ സഞ്ചരിക്കുന്ന മതപ്രചാരകൻേറതാണ്. അങ്ങനെ സമുദായത്തിൻെറ വിവിധതലങ്ങളുമായി ഞാൻ ബന്ധപ്പെടുന്നു. (സാധാരണയായി പുരുഷന്മാരുടെ മുമ്പിൽ ചെല്ലാത്ത സ്ത്രീകൾ, ഉത്തരഭാരത്തിൽപ്പോലും, പലേടത്തും മതത്തിൻെറ പേരിൽ ആ നിയമം ലംഘിച്ച് ഞങ്ങളുടെ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ വരുകയും, ഞങ്ങളോടു സംസാരിക്കയും ചെയ്യാറുണ്ട്.) ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, ഭാരതീയമഹിളകളെപ്പറ്റി എല്ലാമറിയാമെന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നത് അപാകമാകയേയുള്ളു.

അതിനാൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ആദർശം വെയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കാം. ഓരോ ജനതയിലുമുള്ള പുരുഷനും സ്ത്രീയും, അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ, പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരാദർ ശത്തെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. മൂർത്തമാക്കേണ്ടുന്ന ഒരാദർശത്തി ൻെറ ബഹിഃസ്ഫുരണമാണ് വ്യക്തി. അത്തരം വ്യക്തികളുടെ സമഷ്ടി യാണ് ജനത. ജനതയും മഹത്തായ ഒരാദർശത്തിൻെറ പ്രതിനിധി യാണ്. ഈ ആദർശത്തിലേക്കു ജനത നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ട് ഒരു ജനതയെ മനസ്സിലാക്കാൻ ഒന്നാമതായി അതിൻെറ ആദർശം മനസ്സിലാക്കണമെന്ന ധാരണ ശരിയാണ്. കാരണം, സ്വന്ത മല്ലാത്ത ഒരു മാനദണ്ഡം വെച്ചു വിധിക്കപ്പെടാൻ ഏതു ജനതയും വിസമ്മതിക്കയേയുള്ളു.

എല്ലാ വളർച്ചയും പുരോഗതിയും സുസ്ഥിതിയും അധഃപതനവും ആപേക്ഷികംമാത്രമാണ്. ഒരു മാനദണ്ഡവിശേഷവുമായി അതു ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു മനുഷ്യനെ മനസ്സിലാക്കാൻ പൂർണ്ണതയെപ്പറ്റി അയാൾക്കുള്ള മാനദണ്ഡംകൊണ്ട് അയാളെ അളക്കണം. ജനതകളിലത്രേ ഇതു കൂടുതൽ വ്യക്തമായി കാണാവുന്നത്. ഒരു ജനത നല്ലതെന്നു കരുതുന്നതിനെ മറ്റൊന്ന് അങ്ങനെ കരുതണമെന്നില്ല. ഈ നാട്ടിൽ സഹോദരീസഹോദരന്മാരുടെ സന്താനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വിവാഹം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൽ ഇതു നിയമവിരുദ്ധമാണ്: പോരാ, ഏറ്റവും ഘോരമായ അഗമ്യാഗമനത്തിൻെറ കൂട്ടത്തിൽ ഗണിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ നാട്ടിൽ വിധവകളുടെ പുനർവിവാഹം തികച്ചും ന്യായമാണ്. ഭാരതത്തിലെ ഉയർന്ന ജാതിക്കാരുടെ ഇടയിൽ രണ്ടു പ്രാവശ്യം വിവാഹത്തിലേർപ്പെടുക സ്ത്രീക്കു നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വമ്പിച്ച അധഃപതനമാണ്. അങ്ങനെ നാം എടുത്തു പെരുമാറുന്ന ആശയങ്ങളുടെ വ്യത്യാസം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഒരു ജനതയെ മറ്റൊന്നിൻെറ മാനദണ്ഡം വെച്ചു വിധിക്കുന്നതു ന്യായമോ പ്രായോഗികമോ അല്ലെന്നു കാണാം. അതിനാൽ ഒരു ജനത തങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഉയർത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള ആദർശമെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. ഭിന്നജനതകളെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ, ഒരൊറ്റ ആചാരശാസ്ത്രവും ഒരേതരം ആദർശങ്ങളുമാണ്

എല്ലാ വർഗ്ഗക്കാർക്കുമുള്ളതെന്ന പൊതുവായ ഒരാശയംവെച്ചു കൊണ്ടാണ് നാം തുടങ്ങുന്നത്. എന്നാൽ പ്രയോഗത്തിൽ, മറ്റുള്ളവരെ പ്പറ്റി വിധിയെഴുതാൻ ഒരുങ്ങുമ്പോൾ നമുക്കു നല്ലത് എല്ലാവർക്കും നല്ലതാണെന്നു നാം വിചാരിക്കുന്നു. നാം ചെയ്യുന്നതു ശരി: നാം ചെയ്യാത്തതു മറ്റുള്ളവർ ചെയ്താൽ അതു ഘോരമായ അന്യായവും. ഇത് ഒരു പ്രതികൂലവിമർശനമായി പറയുകയല്ല: സത്യം വ്യക്തമാക്ക യാണ്. ചീനവനിതകൾ കാലടികൾ ഞെരുക്കിത്തിരുകിവെയ്ക്കുന്നതി നെതിരായി പാശ്ചാത്യവനിതകൾ സംസാരിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ, തങ്ങൾ ധരിക്കുന്ന മയമില്ലാത്ത ആ റൗക്കയെപ്പറ്റി അവർക്കു വിചാരമി ല്ലെന്നു തോന്നും. ഇതുകൊണ്ട് ശാരീരികമായി വളരെ കൂടുതൽ അനർത്ഥമാണ് സ്വവർഗ്ഗത്തിന്നുണ്ടാകുന്നത്. ഇതൊരുദാഹരണംമാത്രം. മയമില്ലാത്ത റൗക്ക ശരീരത്തിനു വരുത്തുന്ന ദോഷത്തിൻെറ പത്തു ലക്ഷത്തിലൊരുഭാഗംപോലും കാലടികൾ ഞെരുക്കിത്തിരുകുന്നതു കൊണ്ടു വരുന്നില്ലെന്നു നിങ്ങൾ ധരിക്കണം. ആ റൗക്ക ഇടുന്നതു കൊണ്ട് അവയവങ്ങളെല്ലാം സ്വസ്ഥാനം വിട്ടിളകുന്നു: നട്ടെല്ലു പാമ്പി നെപ്പോലെ വളയുന്നു. അളവെടുക്കുമ്പോൾ വളവെത്രയെന്നു കാണാം. ഇതും പ്രതികൂലവിമർശനമല്ല, സ്ഥിതിഗതികൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്. മേൽക്കിടയിൽ പെട്ടവരെന്നു സ്വയം കരുതുന്ന നിങ്ങൾ മറ്റു വർഗ്ഗങ്ങ ളിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീകളെപ്പറ്റി അദ്ഭുതസ്തബ്ധരാകുന്നതുപോലെ, നിങ്ങളെപ്പറ്റി അവരും അദ്ഭുതസ്തബ്ധരാകുന്നുണ്ട്: നിങ്ങളുടെ രീതികളും ആശയ ങ്ങളും അവർ പകർത്തുന്നില്ലല്ലോ – അതുതന്നെ തെളിവ്.

അപ്പോൾ ഇരുവശത്തുമുണ്ട് കുറേ തെറ്റിദ്ധാരണകൾ. ഒരു പൊതു വേദിക, പരസ്പരധാരണയുടെ ഒരു സമതലം, ഒരു പൊതുമനുഷ്യത്വം ഉണ്ട്. അതാകണം നമ്മുടെ ജോലിയുടെ അടിത്തട്ട്. ഇവിടെയും അവിടെയും ആംശികമായിമാത്രം പ്രവർത്തിക്കുന്ന, തികഞ്ഞുനിറഞ്ഞ ആ മാനവസ്വഭാവം കണ്ടെത്തുകയാണ് വേണ്ടത്. പൂർണ്ണമായി എല്ലാം നേടത്തക്ക കഴിവ് ഒരുവന്നും നല്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. നിർവഹിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു പങ്കു നിങ്ങൾക്കുണ്ട്: എളിയമട്ടിൽ മറ്റൊരു പങ്ക് എനിക്കുമുണ്ട്. ഇവിടെ ഒരുവൻ ചെറിയൊരു പങ്കു വഹിക്കുന്നു: അവിടെ മറ്റൊരുവൻ മറ്റൊരു പങ്കും. ഈ പങ്കുകളെല്ലാം ചേരുമ്പോൾ നിറവായി. വ്യക്തിക ളെപ്പോലതന്നെ വർഗ്ഗങ്ങളും. ഓരോ വർഗ്ഗത്തിനുമുണ്ട് അതിൻേറ തായ ഒരു പങ്കു നിർവഹിക്കാൻ. ഓരോ വർഗ്ഗത്തിനും മാനവപ്രകൃതി യുടെ ഒരു വശത്തെ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വശങ്ങളൊക്കെ ക്കൂടി എടുക്കണം. ഒരുപക്ഷേ, വിദൂരഭാവിയിൽ, ഓരോ വർഗ്ഗവും നേടിയ അദ്ഭുതമായ വർഗ്ഗീയമേന്മകൾ ഏകീഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വർഗ്ഗം ഉണ്ടായേക്കാം. അത്തരമൊരു വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് ലോകം ഇതുവരെ സ്വപ്നമേ കണ്ടിരിക്കില്ല. ഇതിനപ്പുറമായി ആരെക്കുറിച്ചും എനിക്കൊരു വിമർശനവുമില്ല. ഞാൻ എൻെറ ജീവിതത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ളതു സ്വല്പമൊന്നുമല്ല. തുറന്ന കണ്ണുമായിട്ടാണ് ഞാനതു ചെയ്തതും.

ഭാരതീയമഹിളകൾ

കൂടുതൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്തോറും കൂടുതൽ മൗനം പാലിക്കയാണു ഞാൻ. പ്രതികൂലവിമർശനങ്ങളൊന്നും എനിക്കു നല്കാനില്ല.

ഭാരതത്തിലെ മാതൃകാസ്ത്രീ മാതാവാണ്. ആദിയും അന്തവും മാതാവുതന്നെ. ഹിന്ദുവിൻെറ മനസ്സിൽ സ്ത്രീയെന്ന പദം മാതൃത്വത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ഈശ്വരനെ മാതാവെന്നു വിളിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ കുട്ടികളായിരിക്കുമ്പോൾ പ്രതിദിനം, രാവിലെ ഒരു കൊച്ചുകിണ്ണത്തിൽ വെള്ളം നിറച്ച് അമ്മയുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവെച്ച്, അതിൽ അമ്മ കാൽവിരൽ ആഴ്ത്തിയാൽ അതെടുത്ത് കുടിക്കുന്നു.

പടിഞ്ഞാറു സ്ത്രീ ഭാര്യയാണ്. സ്ത്രീത്വമെന്ന ആശയം ഭാര്യയിലാണ് കേന്ദ്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഭാരതത്തിലെ സാധാരണമനുഷ്യനെ സ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്ത്രീത്വത്തിൻെറ ശക്തി മുഴുവൻ മാതൃഭാവ ത്തിലാണ് കേന്ദ്രീകൃതമായിട്ടുള്ളത്. പാശ്ചാത്യകുടുംബം ഭരിക്കുന്നതു ഭാര്യയാണ്. ഭാരതീയകുടുംബം ഭരിക്കുന്നതു മാതാവാണ്. പാശ്ചാത്യ കുടുംബത്തിൽ ഒരമ്മ വന്നാൽ, അവർ ഭാര്യയ്ക്കു വിധേയയാകണം. കുടുംബം ഭാര്യയുടേതാണ്. ഞങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളിൽ എപ്പോഴും അമ്മ പാർക്കുന്നുണ്ടാകും. ഭാര്യ അമ്മയ്ക്കു വിധേയയാണ്. ആശയ ങ്ങളിലുള്ള വ്യത്യാസമെല്ലാം നോക്കിക്കാണുക.

ഇവിടെ ഞാൻ ഉപമാനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കമാത്രമാണ്: വസ്തുതകൾ ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കാം. അങ്ങനെ രണ്ടു വശങ്ങൾ ഞാൻ അവതരി പ്പിക്കാം. അങ്ങനെ രണ്ടു വശങ്ങൾ തമ്മിൽ തുലനംചെയ്യാം. ഈ തുലനമാകട്ടെ (ആദ്യം). ഭാര്യ എന്ന നിലയിൽ ഭാരതീയമഹിളയുടെ നിലയെന്തെന്ന് നിങ്ങൾ ചോദിച്ചാൽ ഭാരതീയർ ചോദിക്കും; ''മാതാ വെന്ന നിലയിൽ അമേരിക്കൻ മഹിളയുടെ നിലയെന്ത്? എനിക്ക് ഈ ശരീരം നല്കിയ ആ നിതാന്തമഹനീയയുടെ സ്ഥാനമെന്ത്? ഒമ്പതു മാസക്കാലം എന്നെ സ്വശരീരത്തിൽ വെച്ചുപുലർത്തിയ അവരുടെ സ്ഥാനമെന്ത്? വേണമെങ്കിൽ ഇരുപതു പ്രാവശ്യം എനിക്കു സ്വജീവിതം നല്കുന്ന മാതാവെവിടെ ഞാനത്ര ചീത്തയും നീചനുമാ യാലും, ആരുടെ സ്നേഹമാണോ നശിക്കാത്തത്, ആ മാതാവെവിടെ? ഞാൻ സ്വല്പം മോശമായി പെരുമാറിപ്പോയാൽ വിവാഹമോചനത്തിനു കോടതിയിൽ പോകുന്ന ഭാര്യയോടു തുലനംചെയ്താൽ മാതാവെവിടെ? അമേരിക്കൻ മഹിളകളേ! ആ മാതാവെവിടെ?'' നിങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ ആ മാതാവിനെ കാണാൻ കിട്ടുന്നില്ല. മാതാവാണ് ഒന്നാമത് എന്നു കരുതുന്ന പുത്രനെ ഞാൻ കണ്ടില്ല. ഞങ്ങൾ മരിക്കുമ്പോഴും, ഞങ്ങ ളുടെ ഭാര്യമാരും കുട്ടികളും മാതാവിൻെറ സ്ഥാനം കൈയ്ക്കലാക്ക ണമെന്ന് ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഞങ്ങളുടെ അമ്മ! ഞങ്ങൾ അമ്മ മരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് മരിക്കുന്നെങ്കിൽ ഒരിക്കൽക്കൂടി അമ്മയുടെ മടിയിൽ തലവെച്ചു മരിക്കാനാണ് ഞങ്ങളാഗ്രഹിക്കുക. ആ അമ്മയെവിടെ? സ്ഥൂലശരീരത്തോടുമാത്രം ചേർത്തുപറയേണ്ട പേരാ ണോ മഹിള എന്നത്? അതേ! മാംസം മാംസത്തോട് ഇഴുകിപ്പിടിക്ക ണമെന്നു പറയുന്ന ആദർശങ്ങളെപ്പറ്റി ഹിന്ദുവിൻെറ മനസ്സിനു പേടിയാണ്. അരുത്, അരുത്,

മഹിളേ! മാംസത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒന്നിനോടും നീ കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടരുത് ഒരിക്കൽ, എന്നെന്നേക്കുമായി, മഹിള എന്ന പേരു ദിവ്യമെന്നു വിളിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. കാമത്തിനും മാംസവാസനകൾക്കും അടുക്കാൻ പാടില്ലാത്തതായി അമ്മയെന്നല്ലാതെ മറ്റേതു പേരുണ്ട്? ഇതാണ് ഭാരതത്തിലെ ആദർശം.

നിങ്ങളുടെ കത്തോലിക്കാപള്ളിയിലെ ഭിക്ഷുസംഘത്തോടു വളരെ സാദൃശ്യമുള്ള ഒരു സംഘത്തിൽ പെട്ടവനാണ് ഞാൻ. എന്നു വെച്ചാൽ, വളരെ വസ്ത്രങ്ങളും മറ്റും കൂടാതെ വീടുതോറും ഭിക്ഷ യാചിച്ചു ജിവിക്കയും, ആവശ്യമനുസരിച്ച് ആളുകൾക്ക് ഉപദേശം നല്കുകയും, ഇടം കിട്ടുന്നിടത്ത് ഉറങ്ങുകയും ചെയ്യേണ്ടവരാണ് ഞങ്ങൾ. ഈ വഴിയിലൂടെയാണ് ഞങ്ങളുടെ പോക്ക്. ഈ സംഘ ത്തിൽപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ സ്ത്രീകളെയെല്ലാം അമ്മയെന്നു വിളിക്കണം. ഓരോ സ്ത്രീയെയും പെൺകുട്ടിയെയും അമ്മയെന്നു വേണം വിളി ക്കാൻ. ഇതാണ് പതിവ്. പടിഞ്ഞാറു വന്നപ്പോഴും പഴയ ആ ശീലം അവശേഷിച്ചു. 'മാന്യ'കളോട് (ലേഡീസ്) 'അതേ, അമ്മേ' എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവന്നു. അവർ അതു കേട്ടു ഞെട്ടുകയാണ്. അവർ ഞെട്ടുന്നതെന്തിനെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കുറെ ചെന്നപ്പോൾ കാരണം മനസ്സിലായി – അമ്മ എന്നു വിളിച്ചാൽ പ്രായം കൂടിയവരാണവർ എന്നു വന്നുകൂടും. സ്ത്രീത്വത്തിൻെറ ആദർശം ഭാരതത്തിൽ മാതൃഭാവമാണ് – വിസ്മയാവഹയും നിഃസ്വാർത്ഥയും സർവംസഹയും സദാ ക്ഷമാശീലയുമായ മാതാവ്. ഭാര്യ ഒരു നിഴൽ പോലെ മാതാവിൻെറ പിന്നാലെ നടക്കുന്നു. അവൾ അമ്മയുടെ ജീവിതത്തെ അനുകരിക്കണം, അതാണവളുടെ കർത്തവ്യം. പക്ഷേ മാതാവാണ് സ്നേഹാദർശം. കുടുംബം ഭരിക്കുന്നത് അവരാണ്: അതവരു ടേതാണ്. ഭാരതത്തിൽ വല്ല തെറ്റും ചെയ്യുന്ന കുട്ടിയെ ചതയ്ക്കുന്നത്, ശിക്ഷിക്കുന്നത്, അച്ഛനാണ്: അച്ഛനും കുട്ടിക്കും ഇടയിൽ തടസ്സം പിടിക്കുന്നത് അമ്മയും. ഇവിടെ നേരെമറിച്ചാണ് എന്നറിയാമല്ലോ. ഈ നാട്ടിൽ അമ്മയുടെ ജോലിയാണ് കുട്ടികളെ അടിക്കുക. പാവപ്പെട്ട അച്ഛനാണ് ഇടയ്ക്കുനിന്നു തടസ്സംപിടിക്കേണ്ടത്. ആദർശങ്ങൾ വ്യത്യ സ്തമാണ് അല്ലേ? ഇതൊരു ദോഷം പറച്ചിലല്ല. നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന തൊക്കെ നല്ലതുതന്നെ. പല യുഗങ്ങളായി ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചതാണ് ഞങ്ങളുടെ വഴി. കുട്ടിയെ പിരാകുന്ന അമ്മയെപ്പറ്റി കേൾക്കാനേ ഇല്ല. അമ്മ ക്ഷമിക്കയാണ്, സദാ ക്ഷമിക്കയാണ്. ''സ്വർഗ്ഗസ്ഥനായ പിതാ''വിനു പകരം ഞങ്ങളെന്നും ''അമ്മ''യെന്നാണ് പറയുക. ആ ആശയവും വാക്കും ഹിന്ദുവിൻെറ മനസ്സിൽ അതിരറ്റ സ്നേഹത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഈ മർത്ത്യലോകത്തിൽ അമ്മയുടെ സ്നേഹമാണ് ഐശ്വരമായ സ്നേഹത്തോട് ഏറ്റവും അടുത്തിരിക്കുന്നത്. ''അമ്മേ, അമ്മേ, കൃപ കാട്ടൂ. ഞാൻ ചീത്തയാണ്. പുത്രന്മാർ

കുപുത്രന്മാരാവാറുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരു മാതാവുമില്ല കുമാതാവായിട്ട്.''[1] ഇങ്ങനെയാണ് മഹാസിദ്ധനായ രാമപ്രസാദൻ പറയുന്നത്.

അതാ ഹിന്ദുമാതാവ്. പുത്രന്റെ ഭാര്യ മാതാവിന്റെ പുത്രിയായി ട്ടാണ് വരുന്നത്. മാതാവിന്റെ സ്വന്തം പുത്രി വിവാഹിതയായി പോയ തുപോലെ, സ്വന്തം പുത്രൻ വിവാഹം കഴിച്ചു മറ്റൊരു പുത്രിയെ കൊണ്ടുവരുകയാണ്: അവൾ മഹാരാജ്ഞിയായ ആ ഭർത്തൃമാതാവിന്റെ ഭരണത്തിൻ കീഴിൽ ഒതുങ്ങിക്കഴിയണം. വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടി ല്ലാത്ത എനിക്കുപോലും, വിവാഹം നിഷിദ്ധമായ ഒരു സംഘത്തിൽ പ്പെട്ട എനിക്കുപോലും, ദേഷ്യം തോന്നും, എന്റെ ഭാര്യ (ഞാൻ വിവാഹം കഴിച്ചെന്നു വെയ്ക്കു!) എന്റെ അമ്മയ്ക്ക് അഹിതമായി പെരുമാറിയാൽ. എനിക്കു ദേഷ്യം തോന്നും – എന്തുകൊണ്ട്? ഞാൻ എന്റെ അമ്മയെ പൂജിക്കുന്നില്ലേ? എന്തുകൊണ്ട് എന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് അതു ചെയ്തുകൂടാ? ഞാൻ പൂജിക്കുന്നവരെ എന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു പൂജിക്കരുതേ? എന്റെ തലയ്ക്കുമീതേ കയറി എന്റെ അമ്മയെ ഭരിക്കാൻ ആരാണ് ഭാര്യ? അവൾ തന്റെ സ്ത്രീത്വം പൂർണ്ണമാകുന്നതു വരെ കാത്തിരിക്കണം. ഒരുവളുടെ സ്ത്രീത്വം, സ്ത്രീസ്വഭാവം, പൂർണ്ണ മാകുന്നത് മാതൃത്വത്തിലൂടെയാണ്. ഭാര്യ അമ്മയാകുംവരെ കാത്തി രിക്കട്ടെ. അപ്പോൾ അതേ അവകാശം അവൾക്കു കിട്ടും. ഹിന്ദുവിന്റെ വിചാരമനുസരിച്ച് സ്ത്രീയുടെ മഹത്തായ കർത്തവ്യം മാതാവാകലാണ്. പക്ഷേ എത്ര വ്യത്യസ്തം! എത്ര വ്യത്യസ്തം!! എന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ പല കൊല്ലങ്ങളായി ഉപവസിക്കയും പ്രാർത്ഥിക്കയും ചെയ്തു, ഞാൻ ജനിക്കാൻ. ഓരോ കുട്ടി ജനിക്കുന്നതിനും മുമ്പായി അവർ പ്രാർത്ഥി ക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ മഹാനായ ആ നിയമദാതാവ്, മനു, 'ആര്യ'നെ നിർവചിച്ചുകൊണ്ടു പറയുകയാണ്: ''പ്രാർത്ഥനയിലൂടെ ജനിക്കുന്നവ നാണ് ആര്യൻ.'' പ്രാർത്ഥനാപൂർവ്വമല്ലാതെ ജനിക്കുന്ന ഓരോ കുട്ടിയും നിയമബാഹ്യനാണ്, മഹാനായ ആ നിയമദാതാവിന്റെ അഭിപ്രായ ത്തിൽ. കുട്ടിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചിരിക്കണം. പിരാക്കുകളോടൊത്ത്, അറിയാതെ, ലോകത്തിലേക്കു വഴുതിവീഴുന്ന കുട്ടികളിൽനിന്ന് – അവ രെ തടഞ്ഞുനിർത്താൻ നമുക്കു സാധിച്ചില്ല – എന്താണ് പ്രതീക്ഷിക്കാ നുള്ളത്? അമേരിക്കയിലേ മാതാക്കളേ, അതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിനുള്ളിൽവെച്ചു ചിന്തിക്കുക – സ്ത്രീകളാകാൻ നിങ്ങൾ തയ്യാറാണോ? വർഗ്ഗത്തിന്റെയോ രാജ്യത്തിന്റെയോ ജനതാനുഗുണ വും മിഥ്യയുമായ ആ ഗർവിന്റെയോ പ്രശ്നമല്ല ഇത്, നമ്മുടെ ഈ മർത്ത്യജീവിതത്തിൽ, കഷ്ടതകളും ദുഃഖങ്ങളും നിറഞ്ഞ ഈ ജീവി തത്തിൽ, ആരാണ് ഗർവ്വുകൊള്ളുവാൻ ധൈര്യപ്പെടുക? ഈശ്വരന്റെ നിസ്സീമമായ ശക്തിക്കു മുമ്പിൽ നാമാര്? ഈ സായാഹ്നത്തിൽ ഞാൻ നിങ്ങളോടു ചോദിക്കുന്നു; 'കുട്ടികൾ വരണേ എന്നു പ്രാർത്ഥി ക്കുന്നവരാണോ

1 'കുപുത്രോ ജായതേ, ക്വചിദപി കുമാതാ ന ഭവതി' എന്നതിനു സദൃശം.

നിങ്ങളെല്ലാം? മാതാക്കളാകുന്നതിൽ നിങ്ങൾ കൃത ജ്ഞരാണോ, അല്ലയോ? മാതൃഭാവം നിങ്ങളെ പവിത്രീകരിക്കുമെന്ന് നിങ്ങൾ കരുതുന്നോ, ഇല്ലയോ? സ്വന്തം മനസ്സോടു ചോദിക്കൂ. ചോദി ക്കാഞ്ഞാൽ നിങ്ങളുടെ വിവാഹം അനൃതമാണ്: സ്ത്രീത്വം മിഥ്യയാണ്: വിദ്യാഭ്യാസം മൂഢവിശ്വാസമാണ്: പ്രാർത്ഥന കൂടാതെ ഉണ്ടാകുന്ന നിങ്ങളുടെ കുട്ടികൾ മനുഷ്യരാശിക്കു ശാപവുമായിരിക്കും.

നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വരുന്ന വ്യത്യസ്തമായ ആദർശങ്ങൾ നോക്കൂ. മാതൃത്വത്തിൽനിന്ന് വമ്പിച്ച ചുമതലകൾ വന്നുകൂടുന്നു. അവിടെയാണ് അടിത്തറ, അവിടെനിന്നു തുടങ്ങണം. എന്തിന് അമ്മയെ ഇത്രയേറെ പൂജിക്കണം? കാരണം ഞങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നു, നന്മ യുടെയും തിന്മയുടെയും നേർക്ക് കുട്ടിക്കു വാസനകൾ ഉളവാക്കു ന്നത് ജനനത്തിനുമുമ്പുള്ള പ്രേരണയാണെന്ന്. ഒരുലക്ഷം മഹാവിദ്യാ ലയങ്ങളിൽ ചെല്ലു: പത്തുലക്ഷം പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കൂ: ലോകത്തി ലുള്ള പണ്ഡിതന്മാരോടൊക്കെ ഇടപഴകൂ – ഇതിലൊക്കെ ഭേദമാണ് ജനിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ ശരിയായ മുദ്രയോടുകൂടിവരുക. നല്ലതിനായോ ചീത്തക്കായോ നാം ജനിക്കുന്നു: കുട്ടി ദേവനായോ അസുരനായോ ജനിക്കുന്നു – ഇതാണ് ഞങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പറയുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാ സവും മറ്റും പിന്നീടു വരുന്നതാണ്. അവയെല്ലാം നിസ്സാരം. ജനനത്തി ലെന്തോ അതാണ് നിങ്ങൾ. ആരോഗ്യമില്ലാതെ ജനിച്ചാൽ, എത്ര മരുന്നുഷാപ്പുകൾ മുഴുവനെടുത്തു വിഴുങ്ങിയാലാണ് സ്വസ്ഥമായി ജീവിതം മുഴുവൻ കഴിക്കാവുന്നത്? നല്ലതും ആരോഗ്യപൂർണ്ണവുമായ ജീവിതം നയിച്ച എത്ര പേരുണ്ട്, ബലഹീനരും രോഗികളും കെടുരക്ത ത്തോടുകൂടിയവരുമായ മാതാപിതാക്കന്മാർക്കു ജനിച്ചിട്ട്? എത്രപേർ? ആരുമങ്ങനെയില്ല – ആരും. നന്മയ്ക്കോ തിന്മയ്ക്കോ ആയുള്ള വൻശക്തിയോടുകൂടിയാണ് നാം പിറക്കുന്നത്: ഒന്നുകിൽ ജനനാൽ ത്തന്നെ ചെകുത്താന്മാർ, അല്ലെങ്കിൽ ദേവതകൾ. വിദ്യാഭ്യാസവും മറ്റും കേവലം നിസ്സാരം.

ഇങ്ങനെയാണ് ഞങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പറയുന്നത്. ജനനാൽ പൂർവ്വം നേരിട്ടുള്ള പ്രേരണ. എന്തിനാണ് അമ്മയെ പൂജിക്കുന്നത്? അവർ സ്വയം വിശുദ്ധയായിത്തീർന്നു. കുറേക്കാലം അവർ കടുത്ത തപസ്യകൾ ചെയ്തു, വിശുദ്ധിപോലെതന്നെ വിശുദ്ധയായിത്തീരാൻ. ധരിച്ചുകൊള്ളൂ, ഭാരതത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീയും സ്വന്തം ശരീരം ഒരു പുരുഷന്നും അടിയറവെക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ശരീരം അവളുടേതു തന്നെയാണ്. ഒരു പരിഷ്കാരമെന്ന നിലയിൽ, ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഇപ്പോൾ 'മൈഥുനാവകാശം വീണ്ടെടുക്കൽ' എന്നൊന്ന് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഭാരതീയനും ഇതു പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ഒരു പുരുഷൻ സ്വഭാര്യയോടു ശാരീരികബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടുമ്പോൾ, അതിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ആ സ്ത്രീയാണ് – പ്രാർത്ഥനകളിലും

വ്രതങ്ങളിലുംകൂടി! പ്രജോല്പാദനകർമ്മം ഈശ്വര ൻെറതന്നെ ഏറ്റവും പവിത്രമായ പ്രതീകമാണ്. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ചേർന്നുള്ള ഏറ്റവും വലിയ പ്രാർത്ഥനയാണത്. നന്മയ്ക്കോ തിന്മ യ്ക്കോ ആയുള്ള വൻശക്തിയുൾക്കൊള്ളുന്ന മറ്റൊരാത്മാവിനെ ഇഹത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന പ്രാർത്ഥനയാണത്. അതൊരു നേരമ്പോ ക്കാണോ? ഇതു വെറും നാഡീസംബന്ധിയായ സംതൃപ്തിയാണോ? ശരീരത്തെ മൃഗീയമായി ഭുജിക്കലാണോ അത്? ഹിന്ദു പറയുന്നു – അല്ല, ഒരായിരം തവണ അല്ല.

പക്ഷേ, തുടർന്നു മറ്റൊരു സംശയം വരുന്നു. നാം തുടങ്ങിവെച്ച ആശയം മാതൃസ്നേഹമാണ് ആദർശമെന്നാണല്ലോ. അമ്മ സ്വയം എല്ലാം സഹിച്ചും പൊറുത്തും കഴിയുന്നു. അവിടെയാണ് മാതൃപൂജയുടെ ഉറവിടം. എന്നെ ഇഹത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരാൻ മാതാവ് ഒരു സിദ്ധയാ യിത്തീർന്നു: അവർ സ്വശരീരം വിശുദ്ധമാക്കി സൂക്ഷിച്ചു. മനസ്സു വിശുദ്ധമാക്കി: ഭക്ഷണം വിശുദ്ധമാക്കി: വസ്ത്രങ്ങൾ വിശുദ്ധമാക്കി: ഭവനം വിശുദ്ധമാക്കി. ഇതൊക്കെ പല കൊല്ലക്കാലത്തേക്ക്. കാരണം, ഞാൻ ജനിക്കാൻ പോകയാണ്. ഇതൊക്കെ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടാണ് മാതാവ് പൂജ്യയാകുന്നത്. എന്താണ് ഫലിതാർത്ഥം? മാതൃത്വത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു ഭാര്യാത്വം.

പാശ്ചാത്യരായ നിങ്ങൾ വ്യക്തിനിഷ്ഠരാണ്. ഇതെനിക്കു ചെയ്യണം: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇതെനിക്കിഷ്ടമാണ്. എല്ലാരെയും ഞാൻ തള്ളിനീക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതെൻെറ ഇഷ്ടമാണ്. എനിക്ക് എൻെറ സ്വന്തം തൃപ്തി നേടണം. അതിനാൽ ഞാൻ ഈ സ്ത്രീയെ പരിഗ്രഹിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നോ? എനിക്കവളെ പിടിച്ചു. ഈ സ്ത്രീ എന്നെ വിവാഹം ചെയ്യുകയാണ്. എന്തുകൊണ്ട്? അവൾക്ക് എന്നെ പിടിച്ചു. ഇത്രമാത്രം. അപരിമിതമായ ഈ ലോകത്തിലാകെ അവളും ഞാനുമേ ഉള്ളു. ഞാൻ അവളെയും അവൾ എന്നെയും വേൾക്കുന്നു. മറ്റാർക്കും തകരാറൊന്നുമില്ല: മറ്റാർക്കും ഉത്തരവാദിത്വവുമില്ല. നിങ്ങ ളുടെ ജോണിനും ജേനിനും കാട്ടിൽ കടന്നു യഥേഷ്ടം ജീവിക്കാം. എന്നാൽ അവർക്ക് സമുദായത്തിൽ ജീവിക്കണമെങ്കിൽ അവരുടെ വിവാഹം, നന്മയുടേയോ തിന്മയുടേയോ രൂപത്തിൽ, നമുക്കും അർത്ഥവത്താണ്. അവരുടെ കുട്ടികൾ തനി ചെകുത്താന്മാർതന്നെ യാകാം – തീ വെച്ചും കൊലപ്പെടുത്തിയും കവർന്നും മോഷ്ടിച്ചും കുടിച്ചും അറപ്പുളവാക്കിയും കഴിയുന്ന നീചന്മാർ.

അപ്പോൾ ഭാരതത്തിലെ സാമുദായികവ്യവസ്ഥിതിയുടെ ചുവ ടെന്താണ്? ജാതിനിയമം, ഞാൻ ജാതിക്കുവേണ്ടി ജനിക്കുന്നു. ജാതിക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കുന്നു. 'ഞാൻ' എന്നുവെച്ചാൽ – 'ഈ ഞാൻ' എന്നല്ല അർത്ഥം. കാരണം, ഒരു സന്ന്യാസിസംഘത്തിൽ ചേരുകയാൽ ഞാൻ ജാതിക്കു വെളിയിലാണ് – സാമുദായികവ്യവസ്ഥിതിയിൽ കഴിയുന്നവരെന്നത്രേ വിവക്ഷ. ജാതിവ്യവസ്ഥയിൽ ജനിക്കയാൽ

ജീവിതം മുഴുവൻ ജാതിനിയമങ്ങൾക്കൊത്തു നയിക്കപ്പെടണം. മറ്റൊരു തരത്തിൽ, നിങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ, പാശ്ചാത്യൻ ജനനാൽത്തന്നെ വ്യക്തിപരനാണ്: ഹിന്ദു സമുദായപരനുമാണ് (സോഷ്യലിസ്റ്റ്). തികച്ചും സമുദായപരനാണ്. അപ്പോൾ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പറയുന്നു; സ്വതന്ത്രമായി ചുറ്റിനടന്ന് ഇഷ്ടമുള്ള സ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ നിന്നെയും ഇഷ്ടമുള്ള പുരുഷനെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ സ്ത്രീയെയും അനുവദിച്ചാൽ എന്താകും ഫലം? നീ പ്രേമിക്കുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, പെണ്ണിൻെറ അച്ഛൻ ഭ്രാന്തനോ ക്ഷയരോഗിയോ ആയിരുന്നിരിക്കാം. പെണ്ണാണെങ്കിൽ, ഒരു മുഴുക്കുടിയൻെറ മുഖം കണ്ടു പ്രേമിക്കയാകാം. ഇത്തരുണത്തിൽ നിയമം എന്തു പറയുന്നു? നിയമം പറയുകയാണ്; ഈ വിവാഹങ്ങളെല്ലാം നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന്. കുടിയന്മാരുടെയും ക്ഷയരോഗികളുടെയും ഭ്രാന്തന്മാരുടെയും മറ്റും കുട്ടികൾ വിവാഹം ചെയ്തുകൂടാ. നിയമം പറയുന്നു, വിരൂപരും കൂന ന്മാരും കിറുക്കന്മാരും തിരുമണ്ടന്മാരും വിവാഹം ചെയ്യരുതെന്ന്, ഒരിക്കലും ചെയ്യരുതെന്ന്.

പക്ഷേ അറേബ്യയിൽനിന്നു വരുന്ന മുഹമ്മദന്നു സ്വന്തമായ ഒരു അറേബ്യൻ നിയമമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അറേബ്യയിലെ മരുനിയമം ഞങ്ങളുടെമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്. സ്വന്തം നിയമവുമായി ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ വരുന്നു. അയാൾക്കാവുന്നപോലെ ആ നിയമവും ഞങ്ങളുടെമേൽ വെച്ചുകെട്ടുന്നു. ഞങ്ങൾ കീഴടക്കപ്പെട്ടവരാണ്. അയാൾ പറയുകയാണ്; ''നാളെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സഹോദരിയെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ പോകുന്നു.'' ഞങ്ങളെന്തു ചെയ്യും? ഞങ്ങളുടെ നിയമം പറയുന്നു; ''നൂറു പുരുഷാന്തരം അകൽച്ചയുണ്ടെങ്കിലും ഒരു ഗോത്രത്തിൽ പെട്ടവർ തമ്മിൽ വിവാഹമരുത്. ഈ വിവാഹം നിയമവിരുദ്ധമാണ്: ഇതു വർഗ്ഗത്തെ അധഃപതിപ്പിക്കും, നിർവീര്യമാക്കും. ഇതു സംഭവിച്ചുകൂടാ.'' അവിടെ അതു നിലയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനെ എൻെറയോ എൻെറ സഹോദരിയുടെയോ വിവാഹത്തിൽ എനിക്കു ശബ്ദമുയർത്താവതല്ല. ഇതൊക്കെ തീരുമാനിക്കുന്നതു ജാതിയാണ്. ചിലപ്പോൾ ശൈശവത്തിൽത്തന്നെ ഞങ്ങളുടെ വിവാഹം നടക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ട്? ജാതി പറയുന്നു; സ്വന്തം സമ്മതപ്രകാരമല്ല അവരുടെ വിവാഹമെങ്കിൽ, പ്രേമം വളരുന്നതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെയുള്ള വിവാഹമാണ് നല്ലത്. വെവ്വേറെ വളരാൻ അവരെ വിട്ടാൽ പയ്യൻ മറ്റു വല്ല പെണ്ണിനെയും, പെണ്ണു മറ്റു വല്ല പയ്യനെയും സ്നേഹിച്ചെന്നു വരാം. അപ്പോൾ വല്ല ദോഷവും സംഭവിക്കാം. അതുകൊണ്ട് ജാതി പറയുകയാണ്; ഇവിടെവെച്ച് അതവസാനിപ്പിക്കുക. എൻെറ സഹോദരി വികലയാണോ സുരൂപയാണോ എന്നൊന്നും ഞാൻ വകവെയ്ക്കുന്നേയില്ല. അവളെൻെറ സഹോദരിയാണ്. അതു മതി. അവൻ എൻെറ സഹോദരനാണ്. എനിക്ക് അത്രയുമറിഞ്ഞാൽ മതി. അങ്ങനെ അവർ അന്യോന്യം സ്നേഹിച്ചുകൊള്ളും. നിങ്ങൾ പറഞ്ഞേക്കും; 'ഹാ! ഒട്ടേറെ

സുഖഭോഗങ്ങൾ അവർക്കില്ലാതാകും. പുരുഷൻ സ്ത്രീയേയും സ്ത്രീ പുരുഷനേയും പ്രേമിക്കുമ്പോഴുള്ള അതിഹൃദ്യമായ വികാരങ്ങൾ അവർക്കു നഷ്ടപ്പെടും. സഹോദരീസഹോദരന്മാരെപ്പോലെ, അനി വാര്യമെന്നോണം, അന്യോന്യം സ്നേഹിക്കുക – വളരെ തണുത്ത ഒരു വികാരമാണത്.'' ആകട്ടെ: പക്ഷേ ഹിന്ദു പറയും; ''ഞങ്ങൾ സമുദായ പരരാണ്. ഒരു പുരുഷൻെറയോ സ്ത്രീയുടെയോ അതിഹൃദ്യമായ സുഖ ത്തിനുവേണ്ടി നൂറുകണക്കിനുള്ള മറ്റാളുകളുടെമേൽ കഷ്ടത കെട്ടി വെയ്ക്കാൻ ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.''

അങ്ങനെ അവർ വിവാഹിതരാകുന്നു. ഭാര്യ ഭർത്താവോടൊത്തു ഗൃഹപ്രവേശം ചെയ്യുകയാണ്. ഇതിൻെറ പേർ രണ്ടാം വിവാഹമെന്നത്രേ. നന്നെ ചെറുപ്പത്തിലുള്ള വിവാഹം ഒന്നാമത്തേതായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. രണ്ടുപേരും വെവ്വേറെ, സ്വന്തം മാതാപിതാക്കന്മാരോടും മറ്റു സ്ത്രീകളോടും ഒത്തു വളരുന്നു. വളർച്ചയെത്തുമ്പോൾ രണ്ടാം വിവാഹത്തിൻെറ പേരിൽ രണ്ടാമതൊരു ചടങ്ങു നടക്കുന്നു. അവർ പിന്നെ ഒന്നിച്ചു താമസിക്കുന്നു: ഭർത്താവിൻെറ മാതാപിതാക്കന്മാരോടുകൂടി ഒരേ ഒരു വീട്ടിൽ. ഭാര്യ അമ്മയാകുമ്പോൾ കുടുംബാധിപത്യം അവളിൽ ചെന്നുചേരുന്നു.

ഇനി മറ്റൊരുതരം ഭാരതീയസ്ഥാപനത്തെപ്പറ്റിയാകാം. ആദ്യത്തെ രണ്ടു മൂന്നു ജാതിക്കാർക്കിടയിൽ വിധവകൾക്കു പുനർവിവാഹം അനുവദിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞല്ലോ. വേണമെന്നുവെച്ചാലും അവർക്കു സാദ്ധ്യമല്ല. സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ പലർക്കും അതൊരു കഷ്ടപ്പാടാണ്. പല വിധവകൾക്കും ഇതു വളരെ ഇഷ്ടപ്പെടാത്ത ഒരു ഏർപ്പാടാണെന്നു നിഷേധിക്കാൻ പാങ്ങില്ല. കാരണം, അവിവാഹിതജീവിതം അവർക്ക് ഒരു വിദ്യാർത്ഥിജീവിതം നിർബദ്ധമാക്കുന്നു. എന്നുവെച്ചാൽ, വിദ്യാർത്ഥി മത്സ്യമാംസങ്ങൾ കഴിക്കരുത്, വീഞ്ഞുകുടിക്കരുത്, വെള്ളവസ്ത്രമല്ലാതെ ധരിക്കരുത് – ഇങ്ങനെ പലതും, പല നിയമങ്ങളാണുള്ളത്. തപസ്വികളുടേതായ ഒരു ജനതയാണ് ഞങ്ങളുടേത് – ഞങ്ങൾ സദാ തപസ്യ ആചരിക്കയാണ്. ഞങ്ങൾക്കതിഷ്ടമാണ്. സ്ത്രീക്കു മദിരയും മാംസവും നിഷിദ്ധമാണ്. വിദ്യാർത്ഥിജീവിതകാലത്ത് ഞങ്ങൾക്കതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. പെൺകുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. മാംസം ഭക്ഷിക്കണമെന്നു വരുന്നത് ഞങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾ അധഃപതനമായി കരുതുന്നു. ചില ജാതികളിൽപെട്ട പുരുഷന്മാർ ചിലപ്പോൾ മാംസം കഴിക്കും: സ്ത്രീകൾ ഒരിക്കലും കഴിക്കില്ല. എന്നിരിക്കിലും പലർക്കും പുനർവിവാഹനിഷേധം ഒരു കഷ്ടപ്പാടാണ്: തീർച്ച.

സമുദായപരരാണ് അവരെന്ന ആശയത്തിലേക്കു നമുക്കു മടങ്ങ ണം. ഓരോ നാട്ടിലെയും ഉയർന്ന ജാതികളിൽ സ്ത്രീകളുടെ സംഖ്യ

പുരുഷന്മാരുടേതിനെക്കാൾ എപ്പോഴും വളരെ വലുതാണെന്ന് സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കുകൾ കാട്ടിത്തരും. എന്തുകൊണ്ട്? ഉയർന്ന ജാതികളിൽ സ്ത്രീകൾ തലമുറകളായി ആയാസശൂന്യമായ ജീവിതമാണ് നയിക്കു ന്നത്. ''അവർ പണിയെടുക്കുന്നില്ല: നൂൽ നൂല്ക്കുന്നുമില്ല. എങ്കിലും സകലസൗഭാഗ്യവും തികഞ്ഞ സോളമൺ അവരിലൊരുവളെപ്പോലെ വേഷഭൂഷിതയല്ലായിരുന്നുതാനും.'' പാവപ്പെട്ട ആൺകുട്ടികൾ – അവർ ഈച്ചയെപ്പോലെ ചത്തൊടുങ്ങുന്നു. പെൺകുട്ടികൾക്കു പൂച്ചയ്ക്കുള്ള ഒമ്പത് ആയുഷ്കാലങ്ങളാണുള്ളതെന്നത്രേ ഭാരതത്തിൽ നടപ്പുള്ള ചൊല്ല്. ചുരുങ്ങിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ പെൺകുട്ടികൾ ആൺകുട്ടിക ളുടെ സംഖ്യയെ അതിക്രമിക്കുന്നു എന്നു സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കു കളിൽ കാണാം. ഇപ്പോഴത്തെ കഥ ഇതല്ല. ആൺകുട്ടികളെപ്പോലെ തന്നെ അവരും കടുക്കെ പണിയെടുക്കയാണ്. താണജാതികളിലുള്ള പെൺകുട്ടികളെക്കാൾ സംഖ്യയിൽ വളരെയധികമാണ് ഉയർന്നജാതിയി ലുള്ള പെൺകുട്ടികൾ. താണജാതികളിലെ ചുറ്റുപാടുകൾ കടകവിരു ദ്ധമാണ്. ഇവയിൽ എല്ലാവരും കടുക്കെ അദ്ധ്വാനിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ സ്ത്രീകൾ കുറെ കൂടുതലായി പണിയെടുക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവരാണ് വീട്ടുജോലികൾ ചെയ്യുന്നത്. പക്ഷേ, ഒന്നു ധരിക്കണം. ഈ കാര്യം ഞാൻ ഓർക്കുമായിരുന്നില്ല. അമേരിക്കൻയാത്രക്കാരി ലൊരുവനായ മാർക് ട്വൈൻ ഭാരതത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ എഴുതിയി ല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ; ''പാശ്ചാത്യവിമർശകന്മാർ ഹൈന്ദവാചാരങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്തുമാകട്ടെ: പശുവിനോടോ പട്ടിയോടോ ചേർത്തു നുകത്തിൽ കെട്ടിയ ഒരു സ്ത്രീയെയും കാണാൻ ഒരിക്കലും എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതൊക്കെ യൂറോപ്പിലുള്ള ചില നാടുകളിൽ കാണാ മല്ലോ. ഭാരതത്തിൽ പാടത്തു വേല ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ത്രീയെയും പെൺകുട്ടിയെയും ഞാൻ കണ്ടില്ല. റെയിൽപാതയുടെ രണ്ടുവശത്തും മുമ്പിലും, നഗ്നരും തവിട്ടുനിറക്കാരുമായ പുരുഷന്മാരും കുട്ടികളും വയലുകളിൽ ഉഴുന്നു. പക്ഷേ സ്ത്രീകളാരുമില്ല. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു മണി ക്കൂറിൽ ഒരൊറ്റ സ്ത്രീയെയോ പെൺകുട്ടിയെയോ പാടങ്ങളിൽ പണിയെ ടുക്കുന്നതായി ഞാൻ കണ്ടില്ല. ഏറ്റവും താണജാതിക്കാർപോലും ഭാരതത്തിൽ ഒരിക്കലും കഠിനമായി അദ്ധ്വാനിക്കുന്നില്ല. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ അവരുടെ തലയിലെഴുത്ത് മറ്റു ജനതകളുടെ ഇടയിലുള്ള ആ വർഗ്ഗത്തോടു തുലനംചെയ്യുമ്പോൾ, കഠിനമല്ലതന്നെ. ഉഴുന്നതി നെപ്പറ്റി പറഞ്ഞാൽ, അവർ ഒരിക്കലും അതു ചെയ്യുന്നേയില്ല.''

ഇതാ, നിങ്ങൾക്കുതന്നെ കാണാവുന്നതേയുള്ളു. താണജാതിക്കാ രിൽ പുരുഷന്മാരുടെ സംഖ്യ സ്ത്രീകളുടേതിനെക്കാൾ വലുതാണ്. സ്വാഭാവികമായി എന്താണ് നിങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്? വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ സ്ത്രീക്കു കിട്ടുന്ന അവസരങ്ങൾ പലതാണ്: കാരണം,

പുരുഷന്മാരുടെ സംഖ്യ കൂടുതലാണ്.

വിധവകൾ വിവാഹം കൂടാതിരിക്കുക എന്ന പ്രശ്നത്തെ കുറിച്ചു പറയാം; ആദ്യത്തെ രണ്ടു ജാതികളിൽ അനുപാതത്തിലും വളരെ യധികം സ്ത്രീകളുള്ളതിനാൽ ഒരു സംശയമുണ്ടാകുന്നു; ഒന്നുകിൽ പുനർവിവാഹം പാടില്ലാത്ത വിധവകളുടെ പ്രശ്നവും യാതനകളും, അല്ലെങ്കിൽ ഭർത്താവിനെ കിട്ടാത്ത യുവതികളുടെ പ്രശ്നവും യാതനക ളും. വിധവാപ്രശ്നത്തെ നേരിടണമോ വൃദ്ധകുമാരീപ്രശ്നത്തെ നേരിടണമോ? രണ്ടിലൊന്ന് എന്ന നിലയാണ് വന്നുകൂടുക. ഈയവ സ്ഥയിൽ, ഭാരതീയന്റെ മനസ്സ് സമുദായപരമാണെന്ന ആശയത്തി ലേക്കു മടങ്ങുക. ആ മനസ്സു പറയുന്നു; ''നോക്കൂ: വിധവാപ്രശ്നമാണ് രണ്ടിൽ ഗൗരവം കുറഞ്ഞത് എന്നത്രേ ഞങ്ങൾ കരുതുന്നത്.'' എന്തു കൊണ്ട്? അവർക്കൊക്കെ ഒരവസരം കിട്ടിയതാണ്. അവർ വിവാഹിത രായവരാണ്. അവരുടെ അവസരം കഴിഞ്ഞുപോയിരിക്കാം. എന്നാലും അതവർക്ക് ഉണ്ടായതാണല്ലോ: ഇരിക്കൂ: പാവപ്പെട്ട ഈ പെൺകുട്ടി കളെപ്പറ്റി ശാന്തമായി ചിന്തിക്കൂ. ഇവർക്കു വിവാഹത്തിന് ഒരവസരമേ ഉണ്ടായിട്ടില്ല.'' നിങ്ങളുടെമേൽ ഈശ്വരൻ കൃപ ചൊരിയട്ടെ! ഞാനോർ ക്കുന്നു, ഒരിക്കൽ ഓക്സ്ഫോർഡ് തെരുവിൽ പത്തുമണി സമയത്ത് ആ സ്ത്രീകളൊക്കെക്കൂടി വരുകയായിരുന്നു. നൂറും ആയിരവും സ്ത്രീകൾ ഷാപ്പുകളിൽനിന്ന് സാമാനം മേടിക്കാൻ തിരിച്ചിരിക്കയാണ്. അമേരിക്കക്കാരനായ ഒരു പുരുഷൻ ചുറ്റും നോക്കിയിട്ടു പറഞ്ഞു; ''ഈശ്വരോ രക്ഷതു! ഇവരിലെത്ര പേർക്കു ഭർത്താക്കന്മാരെ കിട്ടും? ആവോ!'' അതുകൊണ്ട് വിധവകളോടു ഭാരതീയന്റെ മനസ്സ് പറയുക യാണ്; ''ശരി, നിങ്ങൾക്കൊരവസരം കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് അത്തരം അപകടം പറ്റിയതിൽ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ വളരെ വ്യസന മുണ്ട്. എന്താ ചെയ്യുക! മറ്റുള്ളവർ കാത്തിരിക്കയാണ്.''

മറ്റൊന്ന്. ഈ പ്രശ്നത്തിൽ മതം കേറി വരുന്നു. ഹിന്ദുമതം ഒരാശ്വാസമാണ്, ശ്രദ്ധിക്കുക. ഞങ്ങളുടെ മതം പഠിപ്പിക്കുന്നത് വിവാ ഹം നല്ലതല്ലെന്നാണ്. ദുർബ്ബലർക്കുള്ളതാണത്. ആദ്ധ്യാത്മികരായ പുരുഷനും സ്ത്രീയും വിവാഹത്തിലേർപ്പെടുകയില്ല. അതിനാൽ മത നിഷ്ഠയുള്ള സ്ത്രീ പറയും; ''ശരി; ഭഗവാൻ എനിക്കു കൊള്ളാവുന്ന ഒരവസരം നല്കി. വിവാഹം കൊണ്ടു മെച്ചമെന്ത്? ഈശ്വരനോടു നന്ദി കാട്ടുക, ഈശ്വരനെ പൂജിക്കുക. മനുഷ്യനെ സ്നേഹിച്ചിട്ട് എന്തു കൃതം?'' സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ, അവർക്കൊക്കെ ഈശ്വരനെ ചിന്തി ക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ചിലർ അതസാദ്ധ്യമെന്നുതന്നെ നിനയ്ക്കുന്നു. ഇക്കൂട്ടർക്കു കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരുന്നു. എന്നാൽ പാവങ്ങളായ മറ്റേ കൂട്ടരില്ലേ, അവർ ഇവർക്കുവേണ്ടി കഷ്ടപ്പെടുന്നതെന്തിന്? ഇപ്പോൾ ഈ കാര്യം ഞാൻ നിങ്ങളുടെ വിവേകപൂർവമായ തീർപ്പിനു വിടുന്നു. പക്ഷേ ഭാരതീയരുടെ ആശയമിതാണ്.

ഇനി, പുത്രി എന്ന നിലയിലുള്ള മഹിളയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം. ഭാരതീയ

കുടുംബത്തിലെ വമ്പിച്ച വൈഷമ്യമാണ് പുത്രി. പുത്രിയും ജാതിയും ചേർന്നു പാവപ്പെട്ട ഹിന്ദുവിനെ മുടിക്കയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സ്വന്തം ജാതിയിലേ അവൾക്കു വിവാഹമാകാവൂ. സ്വന്തം ജാതിയിൽ ത്തന്നെ തുല്യപദവിയിൽമാത്രം. അതുകൊണ്ട് ചിലപ്പോൾ പാവപ്പെട്ട ഹിന്ദു, പുത്രിയെ വിവാഹം കഴിപ്പിക്കുമ്പോഴേക്ക് ഒരു തെണ്ടിയാകേണ്ടി വരുന്നു. വരന്റെ അച്ഛൻ പുത്രശുല്ക്കമായി വലിയൊരു തുക അവ കാശപ്പെടും. വധുവിന്റെ പാവപ്പെട്ട അച്ഛൻ പുത്രിക്കൊരു ഭർത്താ വിനെ നേടാൻ ഉള്ളതെല്ലാം വിറ്റഴിക്കുന്നു. ഹിന്ദുവിന്റെ ജീവിതത്തിലെ മഹാവൈഷമ്യം അയാളുടെ മകളാണ്. അദ്ഭുതമെന്നു പറയട്ടെ, പുത്രി ക്കുള്ള സംസ്കൃതപദം 'ദുഹിതാ'വെന്നാണ്. അതിന്റെ ശരിയായ നിഷ്പത്തി ഇതാണ്; പണ്ടു കുടുംബത്തിലെ പുത്രിയാണ് പശുക്കളെ കറക്കുക പതിവ്. അങ്ങനെ 'ദുഹ് = കറക്കുക' എന്ന ധാതുവിൽനിന്ന് ദുഹിതാവെന്ന പദം ഉണ്ടായി. ദുഹിതാവെന്നുവെച്ചാൽ പാൽ കറ ക്കുന്ന പെണ്ണെന്നർത്ഥം. പിന്നീടു പാൽ കറക്കുന്ന ദുഹിതാവിനു മറ്റൊരർത്ഥം അവർ കണ്ടുപിടിച്ചു; കുടുംബത്തിലെ പാലെല്ലാം (ധനമെല്ലാം) കറന്നെടുക്കുന്നവൾ. ഇതാണ് രണ്ടാമത്തെ അർത്ഥം.

ഭാരതത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള ഭിന്നബന്ധങ്ങളാണ് ഇവ യെല്ലാം. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, അമ്മയ്ക്കാണ് ഏറ്റവും ഉന്നതമായ സ്ഥാനം: അടുത്തതു ഭാര്യയ്ക്ക്. അവരുടെ പിന്നാലെയാണ് പുത്രി. തമ്മിൽ പിണഞ്ഞുകുരുങ്ങിയിട്ടുള്ള നിലകളാണിവ. ഒരു വൈദേശിക ന്നും ഇതു ധരിക്കാനാവില്ല, അനേകവർഷം ഭാരതത്തിൽ പാർത്താലും ഉദാഹരിക്കാം. വ്യക്തിയെ കുറിക്കുന്ന സർവനാമത്തിനു മൂന്നു രൂപങ്ങ ളുണ്ട് ഞങ്ങൾക്ക്. ഞങ്ങളുടെ ഭാഷയിലുള്ള ഒരുതരം ആഖ്യാതങ്ങ ളാണവ. ഒന്നു വളരെ ആദരം കാട്ടുന്നു: രണ്ടാമത്തേത് ഇടത്തരം. ഏറ്റവും അടിയിലുള്ളത് 'നീ, നിന്നെ' എന്നതുപോലെയുമാണ്. ഒടു വിലത്തേത് കുഞ്ഞുങ്ങളോടും വേലക്കാരോടുമാണ് പ്രയോഗിക്കുക. രണ്ടാമത്തേതു സമന്മാരോട്. ജീവിതത്തിലെ കുരുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ബന്ധങ്ങളിലൊക്കെ ഇവ ഉപയോഗിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉദാഹരണ മായി, ഞാൻ എന്റെ മൂത്ത സഹോദരിയോട് ആയുഷ്കാലമൊക്കെ 'നിങ്ങൾ' എന്ന സർവനാമമാണുപയോഗിക്കുക. അവർ ഒരിക്കലും എന്നോട് അങ്ങനെ ചെയ്യില്ല. 'നീ' എന്നാണ് പറയുക. പിശകായി പ്പോലും 'നിങ്ങൾ' എന്നു പറയരുത്. അങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ അതൊരു തരം ശാപമാകും. മുതിർന്നവരോടുള്ള സ്നേഹം എപ്പോഴും ആ ഭാഷാ രൂപത്തിലാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടത്. അതാണ് പതിവ്. അതുപോലെ, ഞാൻ മൂത്ത സഹോദരിയോടോ സഹോദരനോടോ – അച്ഛനമ്മമാരുടെ കാര്യം പറയാനില്ലല്ലോ – നീ, എന്നൊക്കെ പ്രയോഗിക്കാൻ ഒരിക്കലും ധൈര്യപ്പെടില്ല: അച്ഛനമ്മമാരെ പേരെടുത്തു വിളിക്കുക ഞങ്ങൾക്ക് ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല. ഈ നാട്ടിലെ മുറകൾ ധരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് നല്ല

സംസ്കാരമുള്ള ഒരു വീട്ടിലെ പുത്രൻ അമ്മയെ പേർ ചൊല്ലി വിളിച്ചതു കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ വല്ലാതെ ഞെട്ടിപ്പോയി. പക്ഷേ ക്രമേണ ഞാനതു കേട്ടു ശീലിച്ചു. നാട്ടിലെ മുറയാണത്. അച്ഛനമ്മമാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ അവരുടെ പേര് ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉച്ചരിക്കില്ല. അവരുടെ മുമ്പിൽപ്പോലും പ്രഥമ പുരുഷബഹുവചനമാണ് എപ്പോഴും ഞങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക.

ഇങ്ങനെ, ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിലും പരസ്പരബന്ധത്തിൻെറ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളിലും അതിജടിലമായ പിണച്ചിലുകളാണുള്ളത്. ഞങ്ങൾ ഗുരുജനസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഭാര്യമാരോട് ഉരിയാടില്ല. തനിച്ചാകുമ്പോഴോ, താണവരുള്ളപ്പോഴോ മാത്രമേ അങ്ങനെ ചെയ്യൂ. ഞാൻ വിവാഹം ചെയ്തവനാണെങ്കിൽ, ഇളയസഹോദരിയുടെയോ അനന്തരവന്മാരുടെയോ അനന്തരവൾമാരുടെയോ മുമ്പിൽവെച്ച് എനിക്കു ഭാര്യയോടു സംസാരിക്കാം: മൂത്ത സഹോദരിയുടെയോ അച്ഛനമ്മമാരുടെയോ മുമ്പിൽവെച്ചു പാടില്ല. എൻെറ സഹോദരിമാരോട് അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെപ്പറ്റി എനിക്കൊന്നും പറഞ്ഞുകൂടാ. ഇതാണ് ആശയം; സന്ന്യാസപ്രവണതയുള്ള വർഗ്ഗക്കാരാണ് ഞങ്ങൾ. സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയുടെ മുമ്പിലുള്ള ഒരേ ആശയമാണിത്. വിവാഹം അത്ര വിശുദ്ധമല്ലെന്നും താണതെന്നും ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു. അതിനാൽ പ്രേമമെന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരിക്കലും സംസാരിക്കയേയില്ല. എൻെറ സഹോദരീസഹോദരന്മാരോ മാതാവോ, എന്തിന് മറ്റുള്ളവർപോലും, മുന്നിലുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു നോവൽ വായിച്ചുകൂടാ. ആ പുസ്തകം ഞാൻ മടക്കുന്നു.

വീണ്ടുമൊന്ന്; തീനും കുടിയുമൊക്കെ അതേ വകുപ്പിൽ പെടുന്നു. ഗുരുജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് ഒന്നും കഴിക്കില്ല. ഞങ്ങളുടെ സ്ത്രീജനങ്ങൾ പുരുഷന്മാരുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് ആഹാരം കഴിക്കില്ല. കുട്ടികളോ സ്വന്തം നിലയിൽ താണവരോ ആയാൽ വിരോധമില്ലതാനും. സ്വന്തം ഭർത്താവിൻെറ മുമ്പിൽവെച്ചു 'ചവയ്ക്കു'ന്നതിൽ ഭേദം ഭാര്യയ്ക്കു മരിക്കുകയാണ്. ചിലപ്പോൾ സഹോദരന്മാരും സഹോദരിമാരുമൊത്ത് ആഹാരം കഴിച്ചെന്നുവരാം. ഞാനും എൻെറ സഹോദരിയുംകൂടി ഇരുന്നൂണുകഴിക്കുമ്പോൾ അവരുടെ ഭർത്താവുവന്നാൽ സഹോദരി ഊണുനിർത്തുകയായി: പാവപ്പെട്ട ഭർത്താവ് ഓടിമറയും.

ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിലെ ആചാരവിശേഷങ്ങളാണിവ. ഇവയിൽ ചിലതു മറുനാടുകളിലും ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്. വിവാഹം ചെയ്തിട്ടില്ലായ്കയാൽ ഭാര്യയെപ്പറ്റിയുള്ള എൻെറ അറിവ് പൂർണ്ണമല്ല. അമ്മ, സഹോദരി ഇവരാരെന്ന് എനിക്കറിയാം. മറ്റുള്ളവരുടെ ഭാര്യമാരെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ സംഗ്രഹിച്ചതാണ് ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞത്.

വിദ്യാഭ്യാസവും സംസ്കാരവും പുരുഷന്മാരെ ആശ്രയിച്ചിരി ക്കുന്നു.

എന്നുവെച്ചാൽ, പുരുഷന്മാർ സംസ്കാരസമ്പന്നരാണെങ്കിൽ സ്ത്രീകളുമാണ്: അല്ലെങ്കിലല്ല. ഏറ്റവും പ്രാചീനകാലംമുതല്ക്കേ ഹിന്ദു ക്കളുടെ പുരാതനാചാരങ്ങളനുസരിച്ച്, പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം ഗ്രാമ സംഘടനയോടു ചേർന്നാണിരിക്കുന്നത്. ഓർമ്മയ്ക്കപ്പുറമുള്ള കാലം മുതൽ ഭൂമിയൊക്കെ ജനതയുടേതായിരുന്നു: നിങ്ങൾ പറയുംപോലെ, ഭരണകൂടത്തിൻേറതായിരുന്നു. ഭൂമിയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വകാര്യാവകാശമില്ല, ഭാരതത്തിൽ നികുതിയുടെ വരവു ഭൂമിയിൽനിന്നാണ്: കാരണം, ഓരോ മനുഷ്യനും തനിക്കുള്ള ഭൂമി ഭരണകൂടത്തിൽനിന്നു നേരിട്ടു കൈപ്പറ്റിയിരിക്കയാണ്. അഞ്ചോ പത്തോ ഇരുപതോ നൂറോ കുടുംബങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു സമൂഹത്തിനു പൊതുവായിട്ടാണ് ഭൂമിയുടെ ഉടമ. ആ ഭൂമി മുഴുവൻ അവർ ഭരിക്കുന്നു: സർക്കാരിലേക്കു ക്ലിപ്തമായി നികുതി നല്കുന്നു: വൈദ്യനെയും അദ്ധ്യാപകനെയും മറ്റും ശമ്പളം നല്കി പോറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഹെർബർട് സ്പെൻസറുടെ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഓർക്കുന്നുണ്ടാകും, 'സന്ന്യാസിമഠാധിഷ്ഠിത'മെന്ന് അദ്ദേഹം വിളിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയെപ്പറ്റി. യൂറോപ്പിൽ അതു പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ചിലേടങ്ങളിൽ അതു സഫലമായിരുന്നു. അതായത്, ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ഒരദ്ധ്യാപകനെ പുലർത്തിവരുന്നു. ഈ പ്രാഥമിക വിദ്യാലയങ്ങൾ അതിലളിതങ്ങളാണ്: കാരണം ഞങ്ങളുടെ അദ്ധ്യാപനരീതികൾ അതിലളിതമാണ്. ഓരോ കുട്ടിയും ചെറിയ ഓരോ കൊച്ചുപായയുമായി വരും. അവൻെറ കടലാസ്, തുടക്കത്തിൽ പനയോലയാണ്. ആദ്യം പനയോല: കടലാസ്സിൻെറ വില ദുർഭരമാണ്. ചെറിയ ആ കൊച്ചുപായ് വിരിച്ച് അതിലാണ് ഓരോ കുട്ടിയും ഇരിക്കുക, മഷിക്കുപ്പിയും ബുക്കുകളും വെളിയിലെടുത്ത് എഴുതാൻ തുടങ്ങുന്നു. സ്വല്പം കണക്ക്: കുറേ സംസ്കൃത വ്യാകരണം: കുറച്ചു ഭാഷ: കണക്കു കൂട്ടൽ – ഇത്രയുമാണ് പ്രാഥമിക വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

ഒരു വൃദ്ധൻ പഠിപ്പിച്ചതും ആചാരശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതുമായ ചെറിയൊരു പുസ്തകം ഞങ്ങൾ കാണാപ്പാഠം പഠിച്ചു. പാഠങ്ങളിൽ ഒന്നു ഞാനോർക്കുന്നു;

ഗ്രാമത്തിൻ നന്മയ്ക്കായി കുടുംബം വെടിയേണം:
നാടിൻെറ നന്മയ്ക്കായി ഗ്രാമവും വെടിയേണം:
മാനവനന്മയ്ക്കായി തൻനാടു വെടിയേണം:
ഭൂലോകനന്മയ്ക്കായി സർവവും വെടിയേണം.[1]

---

1 ത്യജേത്, കുലാർഥേ പുരുഷം ഗ്രാമസ്യാർഥേ കുലം ത്യജേത്
ഗ്രാമം ജനപദസ്യാർഥേ ആത്മാർഥേ പൃഥിവീം ത്യജേത്.
(മഹാഭാരതം ഉദ്യോഗം 37. 17)

ഈ ജാതി ശ്ലോകങ്ങളാണ് പുസ്തകങ്ങളിലുള്ളത്. ഇവ ഞങ്ങൾ കാണാപ്പാഠമാക്കുന്നു. ഗുരുവും ശിഷ്യനും ചേർന്ന് ഇവയെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ചേർന്നാണ് ഇവയൊക്കെ പഠിക്കുന്നത്. പിന്നീടാണ് വിദ്യാഭ്യാസം വ്യത്യസ്തമാകുന്നത്. പഴയ സംസ്കൃതവിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും ഉണ്ടായിരുന്നത് ആൺകുട്ടികളാണ്. വളരെ വിരളമായേ പെൺകുട്ടികൾ ആവക വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പോയിരുന്നുള്ളു. എന്നാൽ കുറേ വ്യത്യസ്തതകളുണ്ട്.

ഈ അടുത്ത കാലത്ത് യൂറോപ്പിലെ രീതി പിടിച്ച് ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നനുകൂലമായി കൂടുതൽ ശക്തികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീകൾക്ക് ഈ ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസം കിട്ടുന്നതിന്നനുകൂലമായിട്ടാണ് ഉറച്ച അഭിപ്രായമുള്ളത്. ഭാരതത്തിൽ കുറേ ആളുകൾ, സ്വാഭാവികമായും, ഇതരുതെന്ന പക്ഷക്കാരാണ്. പക്ഷേ അനുകൂലപക്ഷത്തിനാണ് ഒടുവിൽ ജയമുണ്ടായത്. ഓക്സ്ഫോർഡും കേംബ്രിഡ്ജും ഹാർവാർഡും യേലും, ഇന്നും സ്ത്രീകൾക്കു പ്രവേശമില്ലാത്തിടങ്ങളാണെന്നത് ആശ്ചര്യകരമത്രേ. എനാൽ കൽക്കത്താ സർവ്വകലാശാല ഇരുപതിലേറെ ക്കൊല്ലം മുമ്പേ സ്ത്രീകൾക്കു പ്രവേശമനുവദിച്ചു. ഞാൻ ബി.ഏ. ജയിച്ച കൊല്ലം പല പെൺകുട്ടികളും ബി.ഏ. ജയിച്ചുവെന്നതു ഞാനോർക്കുന്നു. ഒരേ മാനദണ്ഡം: ഒരേ പദ്ധതി. ആൺകുട്ടികളെ പ്പോലെ എല്ലാറ്റിലും തുല്യത. തീർച്ചയായും അവർ വളരെ മെച്ചപ്പെട്ടി രുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ ഞങ്ങളുടെ മതം ഒരു തരത്തിലും തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നില്ല. ഇത്തരത്തിലാണ് പെൺകുട്ടിക്കു വിദ്യാഭ്യാസം വരേണ്ടത്. ഇങ്ങനെയവൾക്കു ശിക്ഷണം നല്കണം. പെൺകുട്ടികളും ആൺകുട്ടികളും ഒപ്പം സർവ്വകലാശാലയിൽ പോയിരു ന്നു എന്ന് പഴയ പുസ്തകങ്ങളിൽ കാണുന്നു. പക്ഷേ പില്ക്കാലത്ത് ജനതയുടെ വിദ്യാഭ്യാസം മുഴുവൻ വിഗണിക്കപ്പെട്ടു. വൈദേശികഭരണ ത്തിൻകീഴിൽ എന്താണ് പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നത്! വൈദേശികനായ വിജേ താവ് അവിടെ നിലകൊള്ളുന്നത് ഞങ്ങൾക്കു നന്മ ചെയ്യാനല്ല. അയാൾക്കു പണമാണ് വേണ്ടത്. പന്തിരണ്ടു കൊല്ലം കഠിനമായി പഠിച്ച ഞാൻ കല്ക്കത്താ സർവ്വകലാശാലയിലെ ഒരു ബിരുദധാരി യായി. എന്നാൽ ഭാരതത്തിലിപ്പോൾ മാസംതോറും അഞ്ചു ഡോളർ ഉണ്ടാക്കാൻ എനിക്കു വിഷമമാണ്. നിങ്ങൾക്കിതു വിശ്വസിക്കാമോ? ഇതാണ് നേരായ വസ്തുത. അതുകൊണ്ട് വൈദേശികരുടെ ഈ വിദ്യാ ഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേർലക്ഷ്യം സ്വല്പം പണം കൊടുത്ത് പ്രയോ ജനവും പ്രയോഗനിപുണതയുമുള്ള കുറേ അടിമകളെ സമ്പാദിക്കു കയത്രേ: ഒട്ടേറെ ഗുമസ്താക്കളെയും തപാൽമാസ്റ്റർമാരെയും കമ്പി ത്തപാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും മറ്റും ഉളവാക്കുകയാണ്. ഇതാണ് വാസ്തവം.

ഇതിൻഫലമായി ആൺകുട്ടികളുടെയും പെൺകുട്ടികളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസം തികച്ചും അവഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്. ആ നാട്ടിൽ

ചെയ്യേണ്ടതായി ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങളുണ്ട്. പക്ഷേ ഒരു സംഗതി എപ്പോഴും ഓർക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു - ദയവു ചെയ്ത് നിങ്ങളുടെ ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലുപയോഗിക്കാൻ അനുവദിക്കുക - ''പിടത്താറാവിനു കൊള്ളാവുന്നതു പൂവൻതാറാവിനും കൊള്ളും.'' വൈദേശികരായ മാന്യമഹിളകൾ ഹിന്ദുസ്ത്രീകളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെപ്പറ്റി സദാ വിലപി ക്കുന്നു. ഹിന്ദുപുരുഷൻെറ കഷ്ടതകളെ വകവെയ്ക്കുന്നതേയില്ല. അവർ സദാ കണ്ണീർവാർക്കുകയാണ്. കൊച്ചുപെൺമക്കളെ ആർക്കു വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കും? വൃദ്ധൻമാർക്കാണ് അവരെ കൊടുക്കുന്ന തെന്നു കേട്ട് ആരോ ചോദിച്ചു; ''യുവാക്കൻമാർ എന്തു ചെയ്യുന്നു? പെൺകുട്ടികളെ വൃദ്ധൻമാർക്കേ, വൃദ്ധൻമാർക്കുമാത്രമേ, വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കയുള്ളോ?'' അവിടെയുള്ള ഞങ്ങളെല്ലാം ജനിക്കുന്നത്, ഒരുപക്ഷേ വൃദ്ധരായിട്ടാകാം.

ഭാരതീയവർഗ്ഗത്തിൻെറ ആദർശം ആത്മാവിൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. ഈ പ്രപഞ്ചം വെറും ശൂന്യം. ഇതൊരു കാഴ്ച, ഒരു സ്വപ്നം. ഈ ജീവിതം ഇതുപോലുള്ള ദശലക്ഷം ജീവിതങ്ങളിൽ ഒന്നുമാത്രം. ഈ പ്രകൃതി മുഴുവൻ മായ, കല്പന, കല്പനകളുടെ ഉപദ്രവം പിടിച്ച ഒരു ഇരിപ്പിടം, അതാണ് ദർശനം. ശിശുക്കൾ ജീവിതത്തിൻെറ നേരേ പുഞ്ചിരി തൂകുന്നു: അതു വളരെ നന്നെന്ന്, അഴകുറ്റതെന്ന്, നിനയ്ക്കു ന്നു. എന്നാൽ കുറേ വർഷങ്ങൾക്കിടയിൽ എവിടെനിന്നു തുടങ്ങിയോ അവിടേക്കു മടങ്ങണം. കരഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ജീവിതം തുടങ്ങുന്നത്: കരഞ്ഞുകൊണ്ടതു വെടിയണം. യൗവനത്തികവുറ്റ ജനതകൾ കരുതു ന്നു, അവർക്കെന്തും നിർവഹിക്കാമെന്ന്. ''ഭൂമുഖത്തുള്ള ദേവതകളാണ് ഞങ്ങൾ. ഞങ്ങളാണ് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനത.'' ഭൂമുഖത്തെങ്ങും സ്വന്തം ഭരണം നടത്താൻ, ഈശ്വരൻെറ സങ്കല്പങ്ങൾ പുരോഗമി പ്പിക്കാൻ, ഇഷ്ടമുള്ളതെല്ലാം ചെയ്യാൻ, ലോകത്തെ തലകീഴാക്കാൻ, സർവശക്തൻ അവർക്ക് അധികാരപത്രം കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നാണ് അവരുടെ വിചാരം. കവർന്നെടുക്കാനും കൊലപാതകം ചെയ്യാനും കൊല്ലാനും അവർക്കധികാരപത്രമുണ്ട്. ഈശ്വരനാണ് അവർക്കിതു കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഇതൊക്കെ ചെയ്യുന്നത് അവർ വെറും ശിശുക്കളാകകൊണ്ടാണ്. അങ്ങനെയത്രേ സാമ്രാജ്യത്തിനു പുറകേ സാമ്രാജ്യം രൂപംപൂണ്ടത് - മഹനീയവും ഉജ്ജ്വലവുമായ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ. ഇപ്പോൾ അവയൊക്കെ മാഞ്ഞിരിക്കയാണ്, പൊയ്പോയിരിക്കയാണ്: എവിടെ യെന്ന് ആർക്കും തിട്ടമില്ല. ഓരോന്നിൻെറയും നാശം അതിബൃഹ ത്തായിരുന്നിരിക്കണം.

താമരയിലയിൽ വീണ വെള്ളത്തുള്ളി തുള്ളിച്ചാടി ക്ഷണത്തിൽ താഴെ വീഴുന്നതുപോലെയാണ് ഈ മർത്ത്യജീവിതവും. നാം തിരിയുന്ന ദിക്കിലൊക്കെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളാണ്. ഇന്നു കാടുകൾ മറച്ചിരിക്കുന്നി ടത്ത് സുശക്തമായ ഒരു സാമ്രാജ്യവും അതിൻെറ വൻപട്ടണങ്ങളുമാ യിരുന്നു. ഭാരതീയമനസ്സിൻെറ പ്രബലമായ ആശയവും സ്വരവും നിറവും അതാണ്. പാശ്ചാത്യജനതകളുടെ നാഡികളിൽ ഒഴുകുന്നത്

യൗവനത്തിളപ്പുള്ള രക്തമാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം. മനുഷ്യർക്കെന്ന പോലെ ജനതകൾക്കുമുണ്ട്. അവരുടേതായ ദിവസങ്ങൾ എന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം. ഗ്രീസെവിടെ? റോമെവിടെ? കഴിഞ്ഞ ദിവസമുണ്ടാ യിരുന്ന സുശക്തനായ സ്പെയിൻകാരനെവിടെ? ഇവയിലൂടെയെല്ലാം ഭാരതത്തിനെന്തു സംഭവിക്കുന്നു എന്നാർക്കറിയാം? അങ്ങനെ അവർ ജനിക്കുന്നു: അങ്ങനെ മരിക്കുന്നു. അവർ ഉയരുകയും വീഴുകയും ചെയ്യുന്നു. ലോകത്തിലുള്ള ഒരു ശക്തിക്കും തടുക്കാനാവാത്ത കുപ്പിണികളെ നയിച്ച ആക്രമണകാരിയായ മുകിലനെപ്പറ്റി ഹിന്ദുവിനു ശൈശവത്തിലേ അറിയാം. ആ മുകിലനാണ് നിങ്ങളുടെ ഭാഷയിൽ 'താർത്തർ' എന്ന ഭയങ്കരപദം അവശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. സ്വന്തം പാഠം ഹിന്ദു പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ ശിശുക്കളെപ്പോലെ പ്രലപി ക്കാൻ ഹിന്ദുവിന്നിഷ്ടമില്ല. പാശ്ചാത്യജനതകളേ, നിങ്ങൾക്കു പറയാനു ള്ളതു പറയൂ. ഇതു നിങ്ങളുടെ ദിനമാണ്. മുന്നേറൂ. തുടരൂ. ശിശുക്കളേ! നിങ്ങളുടെ പ്രലപനം തീരട്ടെ. ഇതു പ്രലപിക്കാനുള്ള ശിശുദിനമാണ്. ഞങ്ങളുടെ പാഠം ഞങ്ങൾ പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് ഞങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കയാണ്. ഇന്നു നിങ്ങൾക്കു കുറേ സ്വത്തുണ്ട്. ഞങ്ങളെ നിങ്ങൾ അവജ്ഞയോടെ നോക്കുന്നു. ശരി, ഇതു നിങ്ങളുടെ ദിന മാണ്. പ്രലപിക്കൂ, കുഞ്ഞുങ്ങളേ! പ്രലപിക്കൂ – ഇതാണ് ഹിന്ദുവിൻെറ മനോഭാവം.

ദേവദേവനെ പ്രാപിക്കുന്നത് ഒട്ടേറെ പ്രവചനത്തിലൂടെയല്ല: ബുദ്ധി ശക്തിയിലൂടെയുമല്ല ദേവദേവനെ പ്രാപിക്കുന്നത്. ധർഷണശക്തിയുടെ ആധിക്യത്തിലൂടെയല്ല അവിടുത്തെ ലഭിക്കുന്നത്. വസ്തുക്കളുടെ അവ്യക്തമായ പിറപ്പിടം അറിയാവുന്നവൻ, മറ്റുള്ളതെല്ലാം ക്ഷണിക മെന്ന് അറിയുന്നവൻ – അവൻെറ അടുക്കലേക്കു ഭഗവാൻ വരുന്നു: മറ്റാരുടെയും അടുക്കലേക്കല്ല. യുഗങ്ങളിലൂടെ നീണ്ടുനിന്നുവരുന്ന അനുഭവത്തിൽനിന്ന് ഭാരതം ഈ പാഠം പഠിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഭഗവാ ൻെറ നേരെ മുഖം തിരിച്ചിരിക്കയാണ് ഭാരതം. അതിനു പല തെറ്റുകൾ പറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ആ വർഗ്ഗത്തിൻെറമേൽ ചവറ്റിൻ കൂമ്പാരങ്ങൾ അടിഞ്ഞു കൂടിയിരിക്കുന്നു. സാരമില്ല. അതുകൊണ്ടെന്ത്? ചവറുകൾ അടിച്ചു മാറ്റുക, പട്ടണങ്ങൾ വെടിപ്പാക്കുക മുതലാവയകൊണ്ട് എന്തു കൃതം? ജീവിതദായകമാണോ ഇവയെല്ലാം? നല്ല സ്ഥാപനങ്ങളുള്ളവർ മരി ക്കും. തകരപ്പാളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പാശ്ചാത്യസ്ഥാപനങ്ങളെ ക്കുറിച്ചെന്താണ് പറയുക? അഞ്ചു ദിവസംകൊണ്ട് അവ ഉണ്ടാകുന്നു: ആറാം ദിവസം തകരുന്നു. ഒരു കൈക്കുമ്പിളിൽ അടങ്ങുന്ന ഈ ജനതകളിൽ ഒന്നിനു രണ്ടു ശതകക്കാലം തികച്ചു ജീവിതമില്ല. ഞങ്ങ ളുടെ സ്ഥാപനങ്ങൾ യുഗങ്ങളിലൂടെ പരീക്ഷണത്തെ ചെറുത്തു നിലകൊള്ളുകയാണ്. ഹിന്ദു പറയുന്നു; ''അതേ, ഭൂമുഖത്തുണ്ടായിരുന്ന പഴയ ജനതകളെയെല്ലാം ഞങ്ങൾ കുഴിച്ചുമൂടി: പുത്തൻജനതകളെയും കുഴിച്ചിടാൻ നിലകൊള്ളുകയാണ്. കാരണം, ഞങ്ങളുടെ ആദർശം ഈ

ലോകമല്ല: അടുത്ത ലോകമാണ്. നിങ്ങളുടെ ആദർശമെന്തോ നിങ്ങൾ അതുപോലായിത്തീരും. നിങ്ങളുടെ ആദർശം ജഡമാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ജഡംതന്നെയായിത്തീരും. നോക്കൂ! ഞങ്ങളുടെ ആദർശം ചൈതന്യമാണ്. അതിനുമാത്രമേ ഉണ്‌മയുള്ളു. മറ്റൊന്നും ഉള്ളതല്ല. ചൈതന്യംപോലെ എന്നെന്നേക്കുമായി ഞങ്ങൾ നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്യും.''

***

10

എന്റെ ജീവിതവും ജീവിതകൃത്യവും[1]

മഹതികളേ, മഹാന്മാരേ, ഈ പൂർവ്വാഹ്നത്തിലെ പ്രസംഗവിഷയം 'വേദാന്തതത്ത്വശാസ്ത്ര'മാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതാണ്. അത് എല്ലാവർക്കും താല്പര്യമുള്ളതാണെങ്കിലും ഏറെക്കുറെ വിരസവും വളരെ വിപുലവുമാണ്.

എന്നാൽ, ഇതിനിടെ നിങ്ങളുടെ അദ്ധ്യക്ഷനും ഇവിടെ വന്ന ഏതാനും മഹതീമഹാന്മാരും എന്റെ ജീവിതകർത്തവ്യത്തെക്കുറിച്ചും ഞാൻ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ജോലിയെക്കുറിച്ചും വല്ലതും സംസാരിച്ചു കേൾക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെയിരിക്കുന്ന ചിലർക്ക് അത് ഒരു കൗതുകകരമായ വിഷയമാകാമെങ്കിലും എന്നെ സംബന്ധിച്ച് അപ്രകാരമല്ല. വാസ്തവത്തിൽ, എങ്ങനെയാണ് അതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളോട് പറയേണ്ടതെന്ന് എനിക്കു തികച്ചും രൂപമില്ല: എന്തെന്നാൽ ആ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നത് എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഇന്നാദ്യമായിരിക്കും.

എളിയ തോതിൽ ഞാൻ ചെയ്യാനുദ്യമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു നിങ്ങളെ സങ്കല്പമാർഗ്ഗേണ ഭാരതത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിഷയത്തിന്റെ വിസ്തരാംശങ്ങളിലേക്കും നാനാ ശാഖോപശാഖകളിലേക്കും കടക്കുവാൻ നമുക്കിവിടെ സമയമില്ല: ഒരു വിദേശീയജനതയുടെ എല്ലാ സങ്കീർണ്ണഭാവങ്ങളും ഈ ചുരുങ്ങിയ സമയംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുക നിങ്ങൾക്കു സാദ്ധ്യവുമല്ല. ഭാരതം എങ്ങനെയിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ലഘുചിത്രം നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെയ്ക്കുവാനെങ്കിലും ഞാൻ ശ്രമിക്കാം എന്നു മാത്രം പറയുന്നു.

മുഴുവൻ ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞു നാശോന്മുഖമായി നില്ക്കുന്ന ഒരു മഹാസൗധംപോലെയാണ് ഇന്നത്തെ ഭാരതം. അതിനാൽ, പ്രഥമ വീക്ഷണത്തിൽ ആശയ്ക്കു തീരെ വകയില്ല. നശിച്ചു മണ്ണടിഞ്ഞ ഒരു ജനതയാണ് നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിപഥത്തിൽപെടുന്നത്. എന്നാൽ, അല്പം ക്ഷമിച്ചു കാര്യങ്ങൾ പഠിക്കുമ്പോൾ അതിനപ്പുറത്ത് എന്തോ ഒന്നു കാണുവാൻ കഴിയും. ഒരു മനുഷ്യന്റെ ആന്തരതത്ത്വം, ആദർശം – അയാളുടെ ബാഹ്യാകാരം ഈ ആന്തരതത്ത്വത്തിന്റേയും ആദർശത്തിന്റെയും ബഹിഃപ്രകാശനംമാത്രമാണ് – കെടുതി വരാതെ, നശിക്കാതെ, ശേഷിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ആ മനുഷ്യൻ ജീവിക്കുന്നുണ്ട്: അയാളെ സംബന്ധിച്ച് ആശയ്ക്കു വകയുമുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ ഉടുപ്പ് ഇരുപതു

1 1900–ാമാണ്ട് ജനുവരി 27–ന് അമേരിക്കയിൽ പസദേന ഷേക്സ്പിയർ ക്ലബിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗം.

പ്രാവശ്യം മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ടാലും അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ നശിക്കണമെ ന്നില്ല. നിങ്ങൾക്കു പുതിയൊരുടുപ്പു സമ്പാദിക്കാൻ സാധിക്കും. ഉടുപ്പ് ഒരനുപേക്ഷണീയവസ്തുവല്ല. ഒരു ധനികന്റെ മുതൽ കൊള്ളചെയ്യ പ്പെട്ടെന്നുവെച്ച് അയാളുടെ പ്രാണനു ഹാനി തട്ടുന്നില്ല: അതയാൾക്കു മരണം വരുത്തുന്നില്ല. അയാൾ ആപത്തിനെ അതിജീവിക്കുന്നു.

ഈ സാമാന്യതത്ത്വം മനസ്സിൽവെച്ചുകൊണ്ട് നമുക്കു നോക്കാം. അപ്പോൾ കാണുന്നതെന്താണ്? ഭാരതം ഒരു രാഷ്ട്രീയശക്തിയല്ല. ഭാരതീയർ അടിമകളാക്കപ്പെട്ട ഒരു ജനതയാണ്. തങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ അവരുടെ ശബ്ദത്തിന്, അഭിപ്രായത്തിന്, സ്ഥാന മില്ല. അവർ മുപ്പതു കോടി അടിമകൾ മാത്രം: അതിനപ്പുറം ഒന്നുമല്ല, ഭാരതത്തിൽ ഒരാളുടെ ശരാശരി വരുമാനം പ്രതിമാസം രണ്ടു ഷില്ലി ങ്ങാണ്. ബഹുഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളുടെ സാമാന്യാവസ്ഥ പട്ടിണി യാണ്: തന്നിമിത്തം നിയതമായ വരുമാനത്തിൽ നന്നെ തുച്ഛമായ ഒരു കുറവുണ്ടായാൽപ്പോലും ലക്ഷക്കണക്കിനാളുകൾ മരിക്കുന്നു. ഒരു ചെറിയ ക്ഷാമം ആളുകളുടെ മരണത്തിനിടയാക്കുന്നു. അതിനാൽ ഭാരതത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആ ഭാഗത്തേക്കു നോക്കുമ്പോഴും ഒരു നാശാവസ്ഥയാണ്, നൈരാശ്യജനകമായ നാശാവസ്ഥയാണ്, ഞാൻ കാണുന്നത്.

എന്നാൽ ഭാരതീയജനത ഒരിക്കലും ധനത്തിനുവേണ്ടി നില കൊണ്ടി ട്ടില്ലെന്നും നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. വളരെ ധനം ഒരുപക്ഷേ മറ്റേതു ജനതയും ഏതു കാലത്തും ആർജ്ജിച്ചതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ധനം, അവർ ആർജ്ജിച്ചുവെങ്കിലും ഭാരതജനത ധനത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊ ണ്ടിരുന്നില്ല. അനേകയുഗങ്ങളിലേയ്ക്ക് അതൊരു ശക്തിയുള്ള ജനത യായിരുന്നു: എങ്കിലും ആ ജനത ഒരിക്കലും പ്രതാപത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊണ്ടില്ല, ഒരിക്കലും മറ്റൊരു രാജ്യം പിടിച്ചടക്കാനായി പുറ ത്തേക്കു പോയിട്ടില്ല എന്ന് നാം കാണുന്നു. സ്വന്തം അതിർത്തികൾ ക്കുള്ളിൽ പൂർണ്ണസംതൃപ്തരായി ജീവിച്ച അവർ ആരോടും ഒരിക്കലും യുദ്ധത്തിനു പോയില്ല. ഭാരതജനത ഒരിക്കലും സാമ്രാജ്യപ്രാഭവം കൊതിച്ചില്ല. അങ്ങനെ, വിത്തവും പ്രതാപവുമല്ല ഈ ജനതയുടെ ആദർശങ്ങളായിരുന്നിട്ടുള്ളത്.

പിന്നെയോ? അവരുടെ വിശ്വാസം തെറ്റായാലും ശരിയായാലും – അതു തെറ്റോ ശരിയോ എന്ന പ്രശ്നമല്ല നാം ഇവിടെ ചർച്ചചെയ്യുന്നത് – എല്ലാ മനുഷ്യസന്താനങ്ങളിലും വെച്ച് ആ ജനത വിശ്വസിച്ചു, അതും അതിതീവ്രമായി വിശ്വസിച്ചു, ഈ ജീവിതം യഥാർത്ഥമല്ലെന്ന്. യഥാർത്ഥമായിട്ടുള്ളത് ഈശ്വരനാണ്. അതിനാൽ ഏതവസ്ഥയിലും ആ ഈശ്വരനെ മുറുകെപ്പിടിക്കേണ്ടതാണെന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചു, തങ്ങളുടെ നികൃഷ്ടജീവിതത്തിനിടയിലും മതത്തിന് അവർ പ്രഥമ സ്ഥാനം നല്കി. ഹിന്ദു വെള്ളം കുടിക്കുന്നതു മതപരമായിട്ട്, ഉറങ്ങു

ന്നതു മതപരമായിട്ട്, നടക്കുന്നതു മതപരമായിട്ട്, വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു മതപരമായിട്ട്, മോഷ്ടിക്കുന്നതും മതപരമായിട്ട്.

ഇത്തരമൊരു രാജ്യം നിങ്ങൾ എവിടെയെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? ഭാരതത്തിൽ ഒരു തസ്കരസംഘം രൂപപ്പെടുത്തണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽപ്പോലും, അതിൻെറ നേതാവ് വല്ലതരം മതവും പ്രസംഗിക്കയും അനന്തരം വല്ല വ്യാജതത്ത്വശാസ്ത്രസംഹിതയും രൂപപ്പെടുത്തി, ഇതാണ് 'ഈശ്വരപ്രാപ്തിക്കുള്ള ഏറ്റവും സ്പഷ്ടവും സുഗമവുമായ വഴി' എന്നു പറയുകയും ചെയ്യേണ്ടിവരും. അപ്പോൾ അയാൾക്ക് ഒരു അനുചരസംഘത്തെ കിട്ടും: അല്ലെങ്കിലില്ല. ഈ ജനതയുടെ പ്രാണൻ, ഇതിൻെറ ജീവിതകൃത്യം, മതമാണെന്ന് ഇതിനാൽ വ്യക്തമാകുന്നു. അതി നു കോട്ടം തട്ടിയിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഇതു ജീവിക്കുന്നത്.

റോമിനെ നോക്കുക, റോമിൻെറ ജീവിതകൃത്യം സാമ്രാജ്യശക്തി, രാജ്യവിപുലീകരണം, ആയിരുന്നു. അതിനു കോട്ടം തട്ടിയപ്പോൾ റോം ഛിന്നഭിന്നമായി രംഗത്തുനിന്നും മറഞ്ഞു. ഗ്രീസിൻെറ ജീവിതകൃത്യം ബുദ്ധിവ്യാപാരമായിരുന്നു: അതിനു കോട്ടം തട്ടിയ നിമിഷത്തിൽ ഗ്രീസ് അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു. അതുപോലെതന്നെയാണ് ആധുനികകാലത്ത് സ്പെയിനിൻേറയും മറ്റ് ആധുനികരാഷ്ട്രങ്ങളുടേയും കഥ. ഓരോ ജനതയ്ക്കും ലോകത്തിനുവേണ്ടി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട ഒരു ജീവിതകൃത്യ മുണ്ട്. ആ ജീവിതകൃത്യത്തിനു കേടുവരാത്തിടത്തോളം കാലം, പ്രയാ സങ്ങൾ നേരിട്ടാലും, ആ ജനത ജീവിക്കും. ആ ജീവിതകൃത്യം ഭഞ്ജിക്കപ്പെട്ടാലോ, ജനതയും തകരുന്നു.

ഭാരതത്തിൻെറ പ്രാണന് ഇതേവരെ കോട്ടം തട്ടിയിട്ടില്ല. അതവർ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല: വളരെ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും അതിപ്പോഴും ഉറപ്പുള്ളതായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. ഭയാനകങ്ങളായ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ – ചിലത് ഏറ്റവും ബീഭത്സങ്ങൾ – അവരുടെ ഇടയിലുണ്ട്: എന്നാലും സാരമില്ല. ദേശീയജീവനാഡി മിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു: ജനതയുടെ ജീവിതകൃത്യം അഭംഗുരമായിരിക്കുന്നു.

ഭാരതീയർ ഒരു കാലത്തും പരാക്രമണതല്പരരായ ഒരു ജനതയാവില്ല, അവർ ഒരിക്കലും രാഷ്ട്രീയദൃഷ്ട്യാ ഒരു വൻശക്തിയാവില്ല. അത് അവരുടെ ജീവിതധർമ്മത്തിൽ പെട്ടതല്ല. ലോകത്തിലെ വിവിധ ജനതകൾ അവരുടെ പ്രത്യേകരാഗങ്ങൾ മേളിപ്പിച്ചു പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ജീവിതസംഗീതത്തിൽ ഭാരതത്തിനു കലർത്താനുള്ള രാഗം വേറൊന്നാണ്. അതിൽ ഭാരതത്തിൻെറ പങ്ക് എന്താണെന്നോ? ഈശ്വരൻ, ഈശ്വരൻമാത്രം. അതിനെ ഭാരതം കരാളമൃത്യുവിനു തുല്യം അയവില്ലാതെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും അവിടെ ആശയ്ക്കു വകയുണ്ട്.

അങ്ങനെ ഒരു വിശകലനത്തിൻഫലമായി, ഇപ്പോൾ കാണുന്ന വസ്തുതകളൊന്നും, ഇന്നത്തെ ഈ ദാരിദ്ര്യവും കഷ്ടതകളും മറ്റും,

സാരമില്ലെന്ന നിഗമനത്തിൽ നാം എത്തിച്ചേരുന്നു – ആൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു, അതിനാൽ ആശയ്ക്കു വകയുണ്ട്.

അതേ, ഭാരതത്തിൽ ഉടനീളം മതപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നതുകാണാം. പല നൂതന മതസമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും ജന്മം നല്കാത്ത ഒരൊറ്റ കൊല്ലംപോലും ഞാൻ ഓർമ്മിക്കുന്നില്ല. പ്രവാഹത്തിനു ശക്തി കൂടുന്തോറും ചുഴലികളും കൂടും. മതസമ്പ്രദായങ്ങളുടെ ആവിർഭാവം ജീവൻ കെട്ടുവരുന്നതിന്റെ ലക്ഷണമല്ല, ജീവസ്സു വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതിന്റെ ലക്ഷണമാണ്. അവ എത്ര വർദ്ധിക്കാമോ അത്ര വർദ്ധിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. നാം ഓരോരുത്തനും, ഓരോ വ്യക്തിയും, ഓരോ ഭിന്ന മതവിഭാഗക്കാരനാകുന്നിടം വരെയും മതവിഭാഗങ്ങൾ പെരുകിക്കൊള്ളട്ടെ. അതിനെക്കുറിച്ചു കലഹിക്കേണ്ടതില്ല.

ഇനി, നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ കഥയെടുക്കുക. (ഞാൻ കുറ്റം പറയുകയല്ല) ഇവിടെ സാമൂഹ്യനിയമങ്ങൾ, രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനം മുതലായവയെല്ലാം മനുഷ്യന്റെ ഐഹികജീവിതയാത്രയെ കഴിയുന്നത്ര സുഗമമാക്കുവാനുദ്ദേശിച്ചാണ് ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യൻ ഈ ലോകത്തായിരിക്കുന്നിടത്തോളം അവന്നിവിടെ വളരെ സുഖമായി കഴിയാം. നിങ്ങളുടെ തെരുവീഥികൾ നോക്കുക – എന്തു വെടിപ്പ്! നിങ്ങളുടെ പട്ടണങ്ങൾ എത്ര മനോഹരം! മനുഷ്യനു പണം സമ്പാദിക്കാൻ എത്രയോ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ട്! ഈ ലോകജീവിതത്തിൽ സുഖാനുഭവത്തിനുള്ള എത്രയോ മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്! എന്നാൽ ഇവിടെ ഒരാൾ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുക; "ഇതാ ഞാൻ ഈ മരത്തിന്റെ കീഴിലിരുന്നു ധ്യാനിക്കാൻ പോകുന്നു: ജോലി യൊന്നും ചെയ്യാൻ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല." എങ്കിൽ, അയാൾ ജയിലിൽ പോകേണ്ടിവരും: നോക്കണം, അങ്ങനെയൊരുവനു ജീവിതസൗകര്യം അശേഷം ലഭിക്കുന്നില്ല. ഇവിടെയുള്ളവരെപ്പോലെയൊക്കെ പെരുമാറുന്നവർക്കേ ഈ സമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ ജീവിക്കാൻ പറ്റൂ. ഐഹിക ജീവിതത്തിലെ നന്മകൾ ആസ്വദിക്കുവാനുള്ള പാച്ചിലിൽ അയാളും കുടികൊള്ളണം: അല്ലെങ്കിൽ അയാൾക്കു ജീവിതമില്ല.

ഇനി നമുക്കു ഭാരതത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങാം. അവിടെ ഒരു മനുഷ്യൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക; "ഞാൻ അതാ, ആ പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ പോയിരുന്ന് ശിഷ്ടജീവിതം മുഴുവൻ നാസാഗ്രത്തിലേക്ക് നോക്കിയിരിക്കാൻ✻ പോവുകയാണ്." ഉടനെ എല്ലാവരും അയാൾക്കു വിജയമാശംസിച്ചയയ്ക്കുന്നു. അയാൾ ആരോടും ഒന്നും അർത്ഥിക്കേണ്ടതില്ല. ആരെങ്കിലും അയാൾക്ക് ഒരു ചെറിയ മുണ്ടു

✻ ഇളകാതെ ഉറച്ചു നേരേയിരുന്ന്, മനസ്സടക്കി, സർവ്വേന്ദ്രിയങ്ങളും ഒതുക്കി, ഒരു ദിക്കിലും നോക്കാതെ പകുതിമാത്രം കണ്ണടച്ച്, ഒരുവൻ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ നാസാഗ്രദൃഷ്ടിയായിരിക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. അല്ലാതെ വാസ്തവ ത്തിൽ ദൃഷ്ടി നാസാഗ്രത്തിലുറപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അയാൾ ഒന്നുംതന്നെ കാണുന്നില്ല.

(ഭഗവദ്ഗീത 6.13 ന്റെ ശങ്കരഭാഷ്യം നോക്കുക.)

കൊണ്ടു ചെന്നു കൊടുക്കുന്നു: അങ്ങനെ അയാളുടെ കാര്യമെല്ലാം ഭദ്രം. എന്നാൽ ഒരുവൻ, "ഞാൻ ഈ ലോകത്തിലെ സുഖങ്ങൾ അല്പം ആസ്വദിക്കാൻ പോവുകയാണ്" എന്നുപറയുന്നു എങ്കിൽ അയാ ളുടെ നേരെ എല്ലാ കവാടങ്ങളും അടയ്ക്കപ്പെടുന്നു.

രണ്ടു രാജ്യത്തും നിലവിലിരിക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ ന്യായമല്ലെന്നാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ഈ രാജ്യത്ത് ഒരാൾക്ക് ഒരിടത്തിരുന്നു നാസാഗ്ര ത്തിലേക്കു നോക്കാനാണിഷ്ടമെങ്കിൽ അതു പാടില്ലാത്തതെന്തു കൊണ്ടാണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ഇവിടത്തെ ഭൂരിപക്ഷം ആളുകളും ചെയ്യുന്നതുപോലെ എല്ലാവരും ചെയ്തുകൊള്ളണമെ ന്നെന്ത്? അതിനു കാരണം ഞാൻ കാണുന്നില്ല. അതുപോലെ ഭാരത ത്തിൽ ഒരു മനുഷ്യന് ഈ ലോകത്തിലെ വസ്തുക്കളോ പണമോ ഉണ്ടായിക്കൂടെന്നു വിലക്കുന്നതിനും ന്യായമില്ല. എന്നാൽ, നിഷ്ഠുര മായ അധികാരപ്രയോഗം അവിടത്തെ ലക്ഷോപലക്ഷങ്ങളെ വിപരീത മായ വീക്ഷണഗതി കൈക്കൊള്ളാൻ നിർബ്ബന്ധിക്കുകയാണെന്ന് നിങ്ങൾക്കു കാണാം. ഇതു മഹർഷിമാരുടെ അധികാരനിഷ്ഠുരതയാണ്, മഹാന്മാരുടെയും ആത്മജ്ഞാനികളുടെയും ധിഷണാസമ്പന്നന്മാരു ടെയും പ്രാജ്ഞന്മാരുടെയും അധികാരനിഷ്ഠുരത. പ്രാജ്ഞന്മാരുടെ അധികാരനിഷ്ഠുരത അജ്ഞന്മാരുടെ അധികാരനിഷ്ഠുരതയേക്കാൾ വളരെ ശക്തിമത്താണെന്നോർമ്മിക്കണം. പ്രാജ്ഞന്മാരും ധിഷണാശാ ലികളും തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരുടെമേൽ അടിച്ചേല്പി ക്കുവാൻ മുതിരുമ്പോൾ അജ്ഞന്മാർക്കു ലംഘിക്കാനരുതാത്ത ശൃംഖലകളും പ്രതിബന്ധങ്ങളും നിർമ്മിക്കുവാൻ ഒരായിരം വഴി അവർക്കറിയാം.

അതിനാൽ ഞാൻ പറയുന്നു, ഈ അവസ്ഥ മാറേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു വലിയ ആത്മജ്ഞാനിയെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ലക്ഷോപലക്ഷം ജനങ്ങളെ ബലിയർപ്പിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. വലിയ ആദ്ധ്യാത്മികപുരുഷൻ ഉണ്ടാവുകയും അതേസമയം ബാക്കി എല്ലാ ജനങ്ങളും സന്തോഷ പൂർവ്വം ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ജനസമുദായത്തെ സൃഷ്ടി ക്കാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ അതു നല്ലതുതന്നെ: എന്നാൽ ലക്ഷക്കണ ക്കിനു സാമാന്യജനങ്ങളെ ദണ്ഡിച്ച് അമർത്തിവെയ്ക്കേണ്ടിവരുന്നു വെങ്കിൽ അതന്യായമാണ്. അതിനെക്കാൾ നല്ലത് ലോകരക്ഷാർത്ഥം മഹാനായ ഒരുവൻ കഷ്ടപ്പാട് അനുഭവിക്കയത്രേ.

ഓരോ ജനസമുദായത്തിലും അവരവരുടെ രീതികളിൽക്കൂടി വേണം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ. ഓരോ മനുഷ്യനോടും അയാളുടെ സ്വന്തം ഭാഷ യിൽ വേണം സംസാരിക്കുവാൻ. ഇംഗ്ലണ്ടിലോ അമേരിക്കയിലോ മതബോധനം നടത്തണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ രാഷ്ട്രീയരീതികളിൽക്കൂടി പ്രവർത്തിക്കണം – അതായത് വോട്ടിങ്, ബാലട്ടിങ് കമ്മിറ്റി, പ്രസിഡണ്ട് മുതലായവയോടുകൂടി സംഘടനകളും സംഘങ്ങളും രൂപപ്പെടുത്തു കയും മറ്റും ചെയ്യണം: എന്തെന്നാൽ പാശ്ചാത്യജനതയുടെ ഭാഷ, പ്രവർത്തനരീതി അതാണ്. നേരെമറിച്ച്, ഭാരതത്തിൽ നിങ്ങൾക്കു

രാജ്യതന്ത്രം പ്രസംഗിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ മതത്തിൻെറ ഭാഷയിൽക്കൂടിയാണ് അതു നടത്തേണ്ടത്. നിങ്ങൾ അവരോട് ഏതാണ്ടി പ്രകാരം പറയേണ്ടിവരും; “ദിവസവും രാവിലെ അവരവരുടെ വീട് അടിച്ചു വാരുന്ന മനുഷ്യർക്ക് ഇന്ന അളവിലുള്ള പുണ്യം കിട്ടും: അവർ സ്വർഗ്ഗം പൂകും, അല്ലെങ്കിൽ ഈശ്വരനെ പ്രാപിക്കും.“ ആ രീതിയിൽ പോയില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ പറയുന്നത് അവർ ചെവിക്കൊള്ളില്ല. അതൊ രു ഭാഷാപ്രശ്നം മാത്രമാണ്: ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിന്നു വ്യത്യാസമില്ല. എന്നാൽ ഓരോ ജനതയുടെയും ഹൃദയത്തെ സ്പർശിക്കുവാൻ അവരുടെ ഭാഷയിൽത്തന്നെ അവരോടു സംസാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതു വിഹിതവുമത്രേ. അതിനെക്കുറിച്ചു നാം അക്ഷമരാകേണ്ടതില്ല.

ഞാൻ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സംഘത്തിൽ ഞങ്ങളെ സന്ന്യാസിമാർ എന്നാണ് പറയുക. ‘എല്ലാം ത്യജിച്ചവൻ’ എന്നാണ് ആ വാക്കിന്നർത്ഥം. ഇതു വളരെ വളരെ വളരെ പുരാതനമായ ഒരു സംഘമാണ്. ക്രിസ്തുവിനു 560 കൊല്ലം മുമ്പു ജീവിച്ചിരുന്ന ബുദ്ധൻതന്നെ ആ സംഘത്തിൽപ്പെട്ട ആളായിരുന്നു. അവിടുന്നു തൻെറ സംഘത്തിൻെറ പരിഷ്കർത്താക്കളിൽ ഒരുവനായിരുന്നു എന്നു മാത്രം വ്യത്യാസം. അത്ര പുരാതനമാണത്! ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പുരാതനഗ്രന്ഥമായ വേദങ്ങളിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശങ്ങളുണ്ട്. പുരാതനഭാരതത്തിൽ, എല്ലാ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും തങ്ങളുടെ ജീവിതാന്ത്യത്തോടടുക്കുമ്പോൾ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽനിന്ന് പൂർണ്ണമായി വിരമിച്ച് മുഴുവൻ സമയവും ഈശ്വരനെക്കുറിച്ചും സ്വന്തം മുക്തിയെക്കുറിച്ചുമുള്ള ചിന്തയിലേർപ്പെടേണ്ടതാണെന്നു നിയമമുണ്ടായിരുന്നു. ആ വലിയ സംഭവത്തെ, മരണത്തെ, നേരിടാനുള്ള ഒരുക്കമായിട്ടാണിത്. അതിനാൽ, ആ പുരാതനകാലത്ത് പ്രായംചെന്നവർ സന്ന്യാസിമാരാവുക പതിവായിരുന്നു. കുറെക്കഴിഞ്ഞ്, ചെറുപ്പക്കാരും സന്ന്യസിക്കാൻ തുടങ്ങി. ചെറുപ്പക്കാർ കർമ്മോന്മുഖരാണ്. അവർക്കു മരച്ചുവട്ടിലിരുന്നു സദാസമയവും തങ്ങളുടെ മരണത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ കഴിയില്ല. അതിനാൽ അവർ ചുറ്റിനടന്നു പ്രസംഗിക്കുകയും പുതിയ മതസമ്പ്രദായങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും മറ്റും ചെയ്തുപോന്നു. അങ്ങനെയാണ്, ചെറുപ്പക്കാരനായിരുന്ന ബുദ്ധൻ, മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ വലിയ പരിഷ്കരണകർമ്മങ്ങളിലേർപ്പെട്ടത്. അവിടുന്നു വൃദ്ധനായിരുന്നുവെങ്കിൽ നാസാഗ്രത്തിൽ നോക്കിയിരുന്നു കാലം പോക്കി ശാന്തനായി മൃതിയടഞ്ഞേനേ.

സന്ന്യാസിസംഘം ‘പള്ളി’യെപ്പോലൊരു സ്ഥാപനമോ അതിൽ ചേരുന്ന ആളുകൾ പുരോഹിതന്മാരോ അല്ല. പുരോഹിതന്മാരും സന്ന്യാസിമാരും തമ്മിൽ മൗലികമായ ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ട്. ഭാരതത്തിൽ സമുദായത്തിൻെറ ഇടയ്ക്കുള്ള മറ്റെല്ലാ തൊഴിലുകളുംപോലെ പുരോഹിതവൃത്തിയും പരമ്പരാഗതമാണ്. ആശാരിയുടെ മകൻ ആശാ

രിയാകുന്നതുപോലെയും കൊല്ലന്റെ മകൻ കൊല്ലനാകുന്നതുപോലെ യും പുരോഹിതന്റെ മകൻ പുരോഹിതനുമാകുന്നു. പുരോഹിതൻ എപ്പോഴും വിവാഹിതനായിരിക്കണം. ഭാര്യ കൂടാതെ ഒരുവൻ പൂർണ്ണ നാവുന്നില്ലെന്ന് ഹിന്ദു വിചാരിക്കുന്നു. അവിവാഹിതനായ ഒരുവന്ന് മതപരമായ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുവാനുള്ള അർഹതയില്ല.

സന്ന്യാസിമാർക്കു വസ്തുവകകളില്ല: അവർ വിവാഹം കഴിക്കയുമില്ല. ഇതിൽ കവിഞ്ഞ് അവർക്കൊരു സംഘടനയില്ല. അവരുടെ ഇടയിലുള്ള ഏകബന്ധം ഗുരുശിഷ്യബന്ധമാണ്. ആ ബന്ധം ഭാരതത്തിനു വിശേ ഷിച്ചുള്ളതുമാണ്. ഗുരു എന്നെ പഠിപ്പിക്കാൻമാത്രം വരികയും പഠിപ്പിക്ക ലിനു പ്രതിഫലമായി ഞാൻ വല്ലതും കൊടുക്കുന്നതോടെ ബന്ധം അവസാനിക്കയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായമല്ല അത്. ഭാരതത്തിൽ അതു യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു ദത്തെടുപ്പുപോലെയാണ്. ഗുരു എനിക്ക് എന്റെ പിതാവിനേക്കാൾ വലിയവനാണ്: ഞാൻ ശരിക്കും അവിടു ത്തെ സന്താനം, എല്ലാ വിധത്തിലും അവിടുത്തെ പുത്രൻ ആകുന്നു. സ്വന്തം അച്ഛനെക്കാൾ മുമ്പായി അവിടുത്തെ അനുസരിക്കുവാനും ആദരിക്കുവാനും ഞാൻ ചുമതലപ്പെടുന്നു. എന്തെന്നാൽ, അച്ഛൻ എനിക്ക് ഈ ശരീരം നല്കിയെങ്കിലും മോക്ഷമാർഗ്ഗം കാണിച്ചുതരു ന്നതു ഗുരുവാകയാൽ അവിടുന്നാണ് പിതാവിനെക്കാൾ വലുതെന്നത്രേ പറയപ്പെടുന്നത്. ഗുരുവിനോട് ഈ സ്നേഹവും ബഹുമാനവും ആയുസ്സു മുഴുവൻ ഞങ്ങൾ പാലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്രമാത്രമാണ് സംഘട നയുണ്ടെന്നു പറയാനുള്ളത്. ഞാൻ എന്റെ ശിഷ്യന്മാരെ ദത്തെടു ക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ ഗുരു ചെറുപ്പക്കാരനും ശിഷ്യൻ വൃദ്ധനുമാകാം. അതു സാരമില്ല. അയാൾ പുത്രനായി വർത്തിക്കുകയും എന്നെ പിതാ വെന്നു വിളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ അയാളെ (ശിഷ്യനേയോ ശിഷ്യയേയോ) 'എന്റെ മകനേ' 'എന്റെ മകളേ' എന്നും മറ്റും സംബോധന ചെയ്യണം താനും.

ഞാനൊരു വൃദ്ധന്റെ ശിഷ്യനാവാൻ സംഗതിയായി. അവിടുന്ന് ഒരസാധാരണമട്ടുകാരനായിരുന്നു. അവിടുന്നു മേധാപരമായ പാണ്ഡി ത്യം തേടിയില്ല: പുസ്തകങ്ങൾ പഠിച്ചില്ല. എന്നാൽ ബാലനായിരിക്കു മ്പോൾത്തന്നെ സത്യത്തെ നേരിട്ടു ദർശിക്കുവാനുള്ള ഉഗ്രാഭിലാഷം അവിടുത്തെ ഗ്രസിച്ചു. ആദ്യം തന്റെ സ്വന്തമതം പഠിച്ചു പരീക്ഷിച്ചു. പിന്നീട്, മറ്റു മതങ്ങളിലെ സത്യം അറിയണമെന്ന ആഗ്രഹമായി. ഈ വിചാരത്താൽ പ്രേരിതനായി അവിടുന്ന് ഒന്നിനു പുറകെ ഒന്നായി എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളുടേയും കൂടെ ചേർന്നു. ഓരോ വിഭാഗവുമായി സഹവസിച്ചിരുന്ന് ഏതാനും നാളത്തേക്ക് ഉപാസകന്മാർ പറഞ്ഞതു പോലൊക്കെ അക്ഷരംപ്രതി അനുഷ്ഠിച്ചു. ഓരോ വിഭാഗത്തിന്റെയും ആദർശവിശേഷം തന്റെ ജീവിതവുമായി സാത്മ്യം പ്രാപിക്കുംവരെ അതു തുടർന്നു. ഒരു വിഭാഗവുമായി ഏതാനും വത്സരങ്ങൾ കഴിച്ചിട്ട്, പിന്നീട് മറ്റൊരു വിഭാഗത്തെ സമീപിക്കും. ഈ പരീക്ഷണങ്ങളിൽക്കൂ

ടെയെല്ലാം കടന്നുപോയതിനുശേഷം, ആ വിവിധ മതസമ്പ്രദായങ്ങളെല്ലാം നല്ലതുതന്നെ എന്ന നിഗമനത്തിലാണ് അവിടുന്നെത്തിച്ചേർന്നത്. ഒന്നിനെക്കുറിച്ചും കുറ്റമായി ഒന്നും അവിടുത്തേക്ക് പറയാനുണ്ടായില്ല. എല്ലാം ഒരേ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന പല വഴികളാണെന്ന് അവിടുത്തേക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടു. അനന്തരം അവിടുന്നു പറഞ്ഞു; 'ഇത്ര വളരെ വഴികൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു മംഗളകരമായ വസ്തുതതന്നെ. എന്തെന്നാൽ ഒരു മാർഗ്ഗമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളുവെങ്കിൽ, ഒരുപക്ഷേ ഒരു വ്യക്തിക്കു മാത്രമേ അതു യോജിച്ചുള്ളു എന്നു വരാം. മാർഗ്ഗങ്ങൾ എത്രകണ്ടു കൂടുന്നുവോ അത്രകണ്ട് സത്യം കണ്ടെത്തുവാനുള്ള സാദ്ധ്യതയും എല്ലാവർക്കും സുലഭമാകുന്നു. ഒരു ഭാഷയിൽക്കൂടി പഠിക്കാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കണ്ടാൽ എനിക്കു മറ്റൊന്നു പരീക്ഷിക്കാമല്ലോ.' അങ്ങനെ എല്ലാ മതങ്ങളെയും അവിടുന്ന് ആശീർവദിച്ചു.

ഞാൻ പ്രസംഗിക്കുന്ന എല്ലാ ആശയങ്ങളും അവിടുത്തെ ആശയങ്ങളെ പ്രതിധ്വനിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരു ശ്രമം മാത്രമാണ്. ഞാൻ പറയുന്നതിൽ ദുഷ്ടമായ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ അവയൊഴിച്ച്, സത്യത്തിൽനിന്നു വ്യതിചലിച്ചതോ തിന്മ കലർന്നതോ ആയവയൊഴിച്ച്, ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ആശയങ്ങളൊന്നും എന്റെ സ്വന്തമല്ല. സത്യയുക്തവും സദ്ഫലവാഹിയുമായി ഞാൻ ഉച്ചരിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ വാക്കും അവിടുത്തെ ശബ്ദത്തെ പ്രതിധ്വനിപ്പിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന ഒരു ശ്രമം മാത്ര മാണ്: പ്രൊഫസർ മാക്സ്മുള്ളർ എഴുതിയിട്ടുള്ള അവിടുത്തെ ചരിത്രം[1] വായിച്ചു നോക്കുക.

അങ്ങനെ അവിടുത്തെ കാല്ക്കലിരുന്ന് ഞാൻ ഈ ആശയങ്ങൾ രൂപവത്കരിച്ചു. അന്ന്, എന്നോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്ന മറ്റ് ഏതാനും ചെറുപ്പക്കാരെപ്പോലെ, ഞാൻ വെറും ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നു. ഏതാണ്ട് പതിനാറു വയസ്സുള്ളപ്പോഴാണ് ഞാൻ അവിടുത്തെ കാണാൻ ചെന്നത്. മറ്റു ചിലർക്ക് അതിലും പ്രായം കുറവായിരുന്നു. എന്നെക്കാൾ അല്പം പ്രായം കൂടിയവരും ചിലരുണ്ടായിരുന്നു ആകപ്പാടെ ഒരു ഡസനിൽപ്പരംപേർ. ഈ ആദർശങ്ങൾ എല്ലായിടത്തും പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഞങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു. പ്രചരിപ്പിച്ചാൽമാത്രം പോരാ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണെന്നും നിശ്ചയിച്ചു – അതായത്, ഹിന്ദുക്കളുടെ അദ്ധ്യാത്മനിഷ്ഠയും ബൗദ്ധന്മാരുടെ ഭൂതദയയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ കർമ്മകുശലതയും മുഹമ്മദീയരുടെ സാഹോദര്യവും സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ പ്രായോഗികമാക്കി കാണിക്കണമെന്ന്. 'ഒരു സാർവജനീനമതം നമുക്ക് ഇപ്പോൾ, ഇവിടെവെച്ചു തുടങ്ങണം: അതു നീട്ടിവെക്കാൻ പാടില്ല' എന്ന് ഞങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് ഒരിക്കലും നാണയം തൊടില്ലെന്നു നിഷ്ഠ യുള്ള

---

1 'രാമകൃഷ്ണന്റെ ജീവിതവും മൊഴികളും', ലോങ്മാൻസ് ഗ്രീൻ ആൻഡ് കോ. ലണ്ടൻ, ഒന്നാം പതിപ്പ് 1896

ഒരു വൃദ്ധനായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ ഗുരു. അല്പം ആഹാരവും ഏതാനും വാര ഉടുതുണിയും മാത്രം അവിടുന്നു സ്വീകരിച്ചു: അതിന പ്പുറം ഒന്നുംവേണ്ടാ. മറ്റൊരു പരിഗ്രഹവും അവിടുത്തെക്കൊണ്ടു സ്വീകരിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഈ വിശിഷ്ടങ്ങളായ ആശയങ്ങളോ ടൊപ്പം അവിടുത്തേക്ക് നിഷ്ഠാദാർഢ്യവുമുണ്ടായിരുന്നു. തന്മൂലം അവിടുന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം അനുഭവിച്ചു. ഭാരതത്തിലെ സന്ന്യാസി ഇന്നു രാജസുഹൃത്തായി രാജാവിനോടൊപ്പം ആഹാരം കഴിക്കുന്നു: നാളെ അയാൾ യാചകനോടുകൂടി കഴിയുകയും മരച്ചുവട്ടിൽ കിടന്നുറങ്ങുക യും ചെയ്യുന്നു. അയാൾ എല്ലാവരുമായും സമ്പർക്കംകൊള്ളുകയും സദാ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയും വേണം. 'ഉരുളും കല്ലിൽ പായൽ പിടിക്കാ' എന്നാണല്ലോ ചൊല്ല്. എന്റെ ജീവിതത്തിലെ കഴിഞ്ഞ പതിനാലു കൊല്ലത്തിനിടയ്ക്ക് ഏതെങ്കിലും സ്ഥലത്തു തുടർച്ചയായി മൂന്നു മാസക്കാലം ഞാൻ താമസിച്ചിട്ടില്ല – ഇടവിടാതെ ഉരുളിച്ചതന്നെ. ഞങ്ങളെല്ലാവരുടെയും കഥ അതുതന്നെ.

ഈ ചെറുബാലസംഘം പ്രസ്തുതാശയങ്ങളെയും അവയിൽ നിന്ന് ഉളവായ പ്രായോഗികഫലങ്ങളെയും അവലംബിച്ചു. സാർവജനീനമതം, ദീനജനാനുകമ്പ മുതലായവ തത്ത്വത്തിലൊക്കെ വളരെ നന്ന്: പക്ഷേ, നടപ്പിലാക്കണം.

അങ്ങനെയിരിക്കെ ഞങ്ങളുടെ വൃദ്ധനായ ആചാര്യൻ ഇഹലോക വാസം വെടിഞ്ഞ ആ ശോകമയമായ ദിനം വന്നുചേർന്നു. ആവും പോലെയൊക്കെ ഞങ്ങൾ അവിടുത്തെ പരിചരിച്ചു. ഞങ്ങൾക്കു മിത്ര ങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഏതാനും കുട്ടികളുടെ കിറുക്കനാശയങ്ങളെ ആരു ശ്രദ്ധിക്കും? ആരുമില്ല. ഭാരതത്തിലെങ്കിലും കുട്ടികൾ പറയുന്നത് ആരും ഗൗനിക്കാറില്ല. ആലോചിച്ചുനോക്കുക – ഒരു ഡസൻ കുട്ടികൾ വിശാലവും ഗംഭീരവുമായ വലിയ ആശയങ്ങൾ ജനങ്ങളോടു പ്രസംഗി ക്കയും, തങ്ങൾ ഈ ആശയങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ പ്രായോഗികമാക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കയാണെന്നു പറയുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്ന അവസ്ഥയെ പ്പറ്റി ആലോചിച്ചുനോക്കുക. എന്തിന്, എല്ലാവരും ചിരിച്ചു. ചിരി കഴിഞ്ഞ് കാര്യം ഗൗരവപ്പെട്ടു. ഞങ്ങൾ മർദ്ദനത്തിനും പീഡനത്തിനും വിധേയരായി. ഞങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർക്ക് ഞങ്ങളെ ഓരോരു ത്തനെയും പ്രഹരിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്നു തോന്നി. എത്രമാത്രം എതിർപ്പും പരിഹാസവും നേരിട്ടോ അത്രയ്ക്ക് ഞങ്ങളുടെ നിശ്ചയം ദൃഢീഭവിച്ചു വന്നു.

അനന്തരം ഒരു ഭയങ്കര കാലഘട്ടത്തെ ഞങ്ങളെല്ലാവരും, വ്യക്തിഗത മായി ഞാനും, നേരിട്ടു. പ്രത്യേകിച്ച് എനിക്ക് അത്യന്തം ദുസ്സഹമായ യാതനകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. എനിക്ക് അമ്മയും സഹോദര ന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നു. അച്ഛൻ ഞങ്ങളെ ദാരിദ്ര്യത്തിൽ വിട്ടിട്ട് ആയിട യ്ക്കു മരിച്ചുപോയി. ദാരിദ്ര്യമെന്നു പറഞ്ഞാൽ, ഓ! ദാരുണമായ ദാരിദ്ര്യം – ഞങ്ങൾ മിക്കവാറും പട്ടിണിതന്നെയായിരുന്നു. കുടുംബ ത്തിന്റെ ഒരേ ആശാകേന്ദ്രം, ബാക്കിയംഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും

ചെയ്യാൻ കഴിയുമായിരുന്ന ഏകൻ, ഞാനായിരുന്നു. എനിക്ക് എൻെറ രണ്ടു ലോകത്തിൻെറയും ഇടയ്ക്കു നില്ക്കേണ്ടി വന്നു. ഒരു വശത്ത് എൻെറ അമ്മയും സഹോദരന്മാരും പട്ടിണി കിടന്നുചാകുന്നതു കാണണം: മറുവശത്ത്, ഈ മനുഷ്യൻെറ ആശയ ങ്ങൾ ഭാരതത്തിൻെറയും ലോകത്തിൻെറയും ശ്രേയസ്സിനുതകുമെന്നും അവ പ്രചരിപ്പിക്കയും പ്രായോഗികമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിച്ചു. അങ്ങനെ എൻെറ മനസ്സിലെ വടംവലി അനേക ദിവസങ്ങളും മാസങ്ങളും നീണ്ടുനിന്നു. ചിലപ്പോൾ അഞ്ചും ആറും ദിനരാത്രങ്ങൾ വിരാമമില്ലാതെ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കും. ഓ! അക്കാലത്തു ഞാനനുഭവിച്ച മനോവ്യഥ! ഞാൻ നരകത്തിൽത്തന്നെ ജീവിച്ചു! എൻെറ യുവഹൃദയത്തിനു സ്വാഭാവികമായ മമതാവികാരങ്ങൾ എന്നെ സ്വന്തം കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്ക് വലിച്ചു – ഏറ്റവും ഉറ്റവരും പ്രിയപ്പെട്ടവരുമായ അവരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ കാണുന്നത് അസഹ്യം. മറുഭാഗത്താണെങ്കിൽ, എന്നോടു സഹാനുഭൂതിയുള്ളവർ ആരുമില്ല. ഒരു ബാലൻെറ മനോരാജ്യങ്ങളോട് ആർക്ക് സഹാനുഭൂതിയുണ്ടാകാ നാണ്? അതും മറ്റുള്ളവർക്ക് അത്രമാത്രം യാതനയ്ക്കിടയാക്കിയ മനോരാജ്യങ്ങൾ! എന്നോട് ആർക്കു സഹാനുഭൂതിയുണ്ടാകും? ആർക്കുമുണ്ടായില്ല – ഒരാൾക്കൊഴിച്ച്.

ആ ഒരാളുടെ സഹാനുഭൂതി എനിക്ക് ആശീർവ്വാദവും ആശയും നല്കി. അതൊരു സ്ത്രീയായിരുന്നു (ശാരദാദേവി). ഞങ്ങളുടെ ആചാ ര്യൻ, മഹാസന്ന്യാസി, കേവലം ബാലനായിരുന്നപ്പോൾ വിവാഹിത നായി, അവിടുന്ന് യൗവനം പ്രാപിച്ച്, ഈ മതപരതയുടെയും വിരാഗത യുടെയുമെല്ലാം ഇരിപ്പിടമായി വർത്തിക്കുന്ന കാലത്ത് തൻെറ ഭാര്യയെ ചെന്നുകണ്ടു. അവർ കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ വിവാഹിതരായെങ്കിലും പ്രായമാകുന്നതിനുമുമ്പ് അന്യോന്യം ഏറെയൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല. അവി ടുന്നു ഭാര്യയെ സമീപിച്ച് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു; 'ഇതാ നോക്കൂ, ഞാൻ നിൻെറ ഭർത്താവാണ്: നിനക്ക് ഈ ശരീരത്തിന്മേൽ ഒരവകാശമുണ്ട്. എന്നാൽ വിവാഹിതനായെങ്കിലും സാധാരണ ദാമ്പത്യജീവിതം നയി ക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിവില്ല. അതിനാൽ ആ കാര്യം ഞാൻ നിൻെറ ഔചിത്യപൂർവ്വമായ തീർപ്പിനു വിടുന്നു.' അവർ ബാഷ്പാകുലയായി പ്രതിവചിച്ചു; 'അങ്ങേയ്ക്കു വിജയം കൈവരട്ടെ, ഈശ്വരൻ അങ്ങയെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ: ഞാൻ അങ്ങയുടെ അധഃപതനത്തിനു കാരണമാവു കയോ? അതൊരിക്കലുമില്ല. കഴിയുമെങ്കിൽ അങ്ങയുടെ ഉദ്യമത്തെ സഹായിക്കയേ ഉള്ളൂ. അതിനാൽ അതു മുമ്പോട്ടുകൊണ്ടുപോയാലും.'

അങ്ങനെയായിരുന്നു ആ സ്ത്രീ. ഭർത്താവ് തൻെറ ആത്മീയ ജീവി തം തുടരുകയും തൻെറ സ്വന്തം രീതിയിൽ ഒരു സന്ന്യാസിയാവുകയും ചെയ്തു. ഭാര്യ അകന്നുനിന്നു തനിക്കാവും വിധമെല്ലാം അവിടുത്തെ സഹായിച്ചുപോന്നു. കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞ്, അവിടുന്ന് അത്യുന്നതപദ ത്തിലെത്തിയശേഷം, ഭാര്യ വീണ്ടും ഭർത്തൃസവിധത്തിലെത്തി – യഥാർ ത്ഥത്തിൽ അവിടുത്തെ പ്രഥമശിഷ്യ അവരാണ് – അവിടുത്തെ ശരീ

രത്തെ പരിചരിച്ചുകൊണ്ട് ശിഷ്ടായുസ്സു നയിച്ചു. അവിടുത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, താൻ ജീവിക്കുകയാണോ മരിക്കുകയാണോ മറ്റു വല്ല പ്രകാരത്തിലും വർത്തിക്കുകയാണോ എന്നൊന്നും അവിടേക്ക് അറിവില്ലായിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ അവിടുന്നു സംസാരിച്ചിരിക്കെ അത്രമാത്രം ഭാവാവിഷ്ടനാകുന്നതു കാരണം, താൻ തീക്കനലിന്മേൽ ഇരുന്നാൽപ്പോലും അറിയുമായിരുന്നില്ല – അതേ, ആ സമയമത്രയും തീക്കനലിന്മേൽ ശരീരസ്മരണയില്ലാതെ കഴിയും.

കുട്ടികളായ ഞങ്ങളുടെ ആശയങ്ങളോടു സഹാനുഭൂതി പ്രദർശിപ്പിച്ച ഒറ്റയാൾ ഞങ്ങളുടെ ഗുരുപത്നി മാത്രമാണ്. അവരോ, കഴിവില്ലാത്ത ഒരു സ്ത്രീ. അവർ ഞങ്ങളെക്കാൾ നിർദ്ധന. ആയിക്കൊള്ളട്ടെ, സാരമില്ല. ഞങ്ങൾ രണാങ്കണത്തിലേക്കു ചാടി. ഈ ആശയങ്ങൾ ഭാരത (സംസ്കാരപാരമ്പര്യ)ത്തെ ന്യായീകരിക്കാൻപോകയാണെന്നും അനേകം വിദേശീയ രാജ്യങ്ങൾക്കും ജനങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ ശോഭനമായ ഭാവി കൈവരുത്തുമെന്നും, ഞാൻ ജീവിക്കുന്നുവെന്നതുപോലെ തന്നെ ദൃഢമായി ഞാൻ വിശ്വസിച്ചു. ഇത്തരം ആശയങ്ങൾ ലോകത്തിനു നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനെക്കാൾ ഭേദം, ഏതാനും ആളുകൾ കുറെ കഷ്ടത സഹിക്കുന്നതാണെന്ന ബുദ്ധിയും ആ വിശ്വാസത്തോടൊപ്പം ഉറച്ചു: ഒരമ്മയോ രണ്ടു സഹോദരന്മാരോ മരിച്ചാലെന്ത്? അതൊരു ആഹുതിയാണ്: അതു ചെയ്യുകതന്നെ. ത്യാഗം കൂടാതെ ഒരു വലിയ സംഗതിയും സാധിക്കാവതല്ല. ഹൃദയം പറിച്ചെടുത്തു വാരുന്ന നിണത്തോടുകൂടി ബലിപീഠത്തിൽ വെയ്ക്കേണ്ടിവരാം. അപ്പോഴേ വലിയ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കൂ. അല്ലാതെ വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ? ആരും കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ല. (ഉണ്ടോ?) നിങ്ങളോരോരുത്തനും – എന്തെങ്കിലും മഹത്തായ കാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളവർ – പറയുവിൻ, ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഓ! അതിനു കൊടുക്കേണ്ടിവന്ന വില! ഹോ! ഓരോ ജീവിതത്തിലേയും ഓരോ വിജയകർമ്മങ്ങളുടേയും പിന്നിൽ എത്രമാത്രം വ്യഥ! എത്ര പീഡ! എത്രമാത്രം കഷ്ടപ്പാടുകൾ! നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അതറിയാമല്ലോ.

അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ, ഈ ബാലസംഘം, മുന്നോട്ടു പോയി. ഞങ്ങളുടെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള ആളുകളിൽനിന്ന് ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയത് ഒരു തൊഴിയും ഒരു പിരാക്കും – അത്രമാത്രം. ഞങ്ങൾക്ക് ആഹാരത്തിനു വേണ്ടി വീടുതോറും കയറി യാചിക്കേണ്ടിയിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആർക്കും വേണ്ടാത്തത് – ചപ്പും ചവറും – ചിലപ്പോൾ അവിടുന്നോ ഇവിടുന്നോ ഒരു കഷണം റൊട്ടി – ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടി. ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ഒരു പഴയ വീട് – അടിഭാഗത്തു ചീറ്റുന്ന മൂർക്കൻ പാമ്പുകൾ കുടികൊള്ളുന്ന ഒരു ജീർണ്ണിച്ച കെട്ടിടം – ഞങ്ങൾ കൈക്കലാക്കി അവിടെ താമസിച്ചു. വാടക തുലോം കുറവായിരുന്നതു കൊണ്ടാണ് അതു മതിയെന്നുവെച്ചത്.

ഇങ്ങനെ കുറെ വർഷം കഴിഞ്ഞു. അതിനിടയിൽ ഞങ്ങൾ ഈ ആശയം ക്രമേണ നടപ്പിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് ഭാരതമെ ങ്ങും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരൊറ്റ ആശാകിരണംപോലും കണ്ടെ ത്താതെ പത്തുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞു! ഒരായിരം പ്രാവശ്യം നൈരാശ്യം ഞങ്ങളെ ബാധിച്ചു. എന്നാൽ, ആശാദീപം പൊലിയാതെ സദാ നിലനിർ ത്തിയ ഒരു വസ്തുതയുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് അന്യോന്യമുള്ള മഹത്തായ വിശ്വസ്തതയും മഹത്തായ സ്നേഹവും. എനിക്ക് എന്റെ കൂടെ ഒരു നൂറു പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും ഉണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുക: നാളെ ഞാൻ സാക്ഷാൽ പിശാചായി മാറിയാലും അവർ പറയും, 'ഇതാ ഞങ്ങൾ നിങ്ങളോടൊരുമിച്ചുണ്ട്: ഒരിക്കലും നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ കൈവെടിയില്ല' എന്ന്. അതു വലിയൊരനുഗ്രഹമാണ്. സമ്പത്തിലും ആപത്തിലും, ക്ഷാമകാലത്തും ക്ഷേമകാലത്തും, ദുഃഖത്തിലും സുഖ ത്തിലും, സ്വർഗ്ഗത്തിലും നരകത്തിലും, ഒരിക്കലും എന്നെ ഉപേക്ഷിക്കാ ത്തവനാണെന്റെ മിത്രം. അത്തരം മൈത്രി ഒരു നേരമ്പോക്കാണോ? അത്തരം മൈത്രിയിൽക്കൂടി ഒരുവനു മോക്ഷം ലഭിക്കാം. അപ്രകാരം സ്നേഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതു നമ്മെ മുക്തിപദത്തിലെത്തിക്കും. അത്തരം വിശ്വസ്തതയും കൂറും നമുക്കുണ്ടെങ്കിൽ! ഏകാഗ്രതയുടെ സാരം അതുതന്നെയാണ്. അങ്ങനെയുള്ള ശ്രദ്ധയും മനോബലവും സ്നേഹവും ഉണ്ടെങ്കിൽ ലോകത്തിൽ ഒരു ദേവനെയും നിങ്ങൾക്കു പിന്നെ ആരാധിക്കേണ്ടതില്ല. ഞങ്ങളുടെ ആ ദുർഘടകാലങ്ങളിലൊക്കെ പ്രസ്തുത മനോഗുണങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സദാ അവലംബമായി വർത്തി ച്ചിരുന്നു. ഹിമാലയം മുതൽ കന്യാകുമാരിവരെയും സിന്ധുനദി മുതൽ ബ്രഹ്മപുത്രവരെയും സഞ്ചരിക്കുവാൻ അവ ഞങ്ങളെ പ്രാപ്തരാക്കി.

ഈ യുവസംഘം പലേടത്തും സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങി, ക്രമേണ ഞങ്ങൾ ജനശ്രദ്ധ ആകർഷിച്ചു. അതിൽ തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും എതിർപ്പായിരുന്നു: അനുകൂലമായിരുന്നതു വളരെ തുച്ഛം. കാരണം, ഞങ്ങൾക്കൊരു ന്യൂനതയുണ്ടായിരുന്നു; ഞങ്ങൾ പിള്ളേരാണെന്നത് – ചെറുപ്പക്കാർക്കു സഹജമായ സ്വഭാവകാർക്കശ്യവും അതോടൊപ്പം ഞങ്ങളുടെ നിർദ്ധനത്വവും. ജീവിതത്തിൽ സ്വന്തമായി ഒരു വഴി തുറ ക്കാൻ പോകുന്ന ഒരുവന്ന് അല്പം കർക്കശത്വം വേണ്ടിവരും, അയാൾ ക്കു മൃദുലമായും മേനിയായും ഉപചാരദീക്ഷയോടും പെരുമാറുവാൻ അധികം സമയമുണ്ടാവില്ല. 'മാന്യേ, മാന്യേ!' എന്നൊക്കെ പറയാൻ സമയമുണ്ടാവില്ല. ജീവിതത്തിൽ നിങ്ങൾ എല്ലായ്പോഴും ഈ വസ്തുത കണ്ടറിഞ്ഞിരിക്കും. അയാൾ ചാണയ്ക്കു വെയ്ക്കാത്ത പരുക്കൻ വജ്രക്കല്ലുപോലെയാണ്. അയാളുടെ പ്രകൃതത്തിന് അധികം മിനുസം കാണില്ല. പകിട്ടില്ലാത്ത ചെപ്പിലെ രത്നമാണയാൾ.

അതായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ മട്ട്. 'വിട്ടുവീഴ്ചയില്ല' എന്നായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ മുദ്രവാക്യം. 'ഇതാണ് ആദർശം. ഇതു നടപ്പിൽ വരുത്ത ണം.

രാജാവിനെ കാണുന്നുവെങ്കിൽ, ഫലം മരണമായാലും ശരി, മനസ്സിലുള്ള അഭിപ്രായം അല്പം അദ്ദേഹത്തോടു തുറന്നുപറയുക തന്നെ. കൃഷീവലനോടും അതുപോലെതന്നെ.' സ്വാഭാവികമായി ഞങ്ങൾക്കു വളരെ എതിർപ്പു നേരിടേണ്ടിവന്നു.

എന്നാൽ ജീവിതത്തിൽ ഈ അനുഭവം ശരിയാണെന്നോർമ്മിക്കുക; അതായത്, യഥാർത്ഥത്തിൽ പരനന്മയാണ് നിങ്ങൾ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നതെങ്കിൽ ലോകം മുഴുവൻ എതിരായാലും നിങ്ങൾക്കു ക്ഷതം തട്ടില്ല. നിങ്ങൾക്കു നിർവ്യാജതയും നേരായ സ്വാർത്ഥത്യാഗവുമുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങളിൽ കുടികൊള്ളുന്ന സാക്ഷാൽ ഈശ്വരന്റെ ശക്തിക്കു മുമ്പിൽ എല്ലാ എതിർപ്പുകളും ശിഥിലമാകും. ആ കുട്ടികൾ അത്തരക്കാരായിരുന്നു. പ്രകൃതിദേവിയുടെ പക്കൽനിന്നു വിശുദ്ധരും സ്വച്ഛരുമായ ശിശുക്കളെപ്പോലെ അവർ വന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഗുരു പറഞ്ഞിരുന്നു, 'ദേവന്റെ അർച്ചനാപീഠത്തിൽ അനാഘ്രാതകുസുമങ്ങളെയും അസ്പൃഷ്ടഫലങ്ങളെയും നിവേദിക്കാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്' എന്ന്. ആ മഹാപുരുഷന്റെ വാക്കുകൾ ഞങ്ങൾക്കു താങ്ങും ധൈര്യവും നല്കി. എന്തെന്നാൽ, അവിടുന്നു കല്ക്കത്തയിലെ തെരുവീഥികളിൽ നിന്നു ശേഖരിച്ച – എന്നുതന്നെ പറയട്ടെ – ആ കുട്ടികളുടെ ഭാവി ജീവിതം അവിടുന്നു കാലേക്കൂട്ടി കണ്ടിരുന്നു. 'ഈ കുട്ടി, അല്ലെങ്കിൽ ആ കുട്ടി – അവൻ എങ്ങനെ വരുമെന്ന് നിങ്ങൾക്കു കാണാം' എന്നൊക്കെ അവിടുന്നു പറയുമ്പോൾ ജനങ്ങൾ ചിരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അവിടുത്തെ വിശ്വാസം ഒരിക്കലും ചലിച്ചില്ല; 'അമ്മ എനിക്കു കാണിച്ചുതന്നു. ഞാൻ ദുർബ്ബലനാവാം, എന്നാൽ ഒരു കാര്യം ഇന്ന പ്രകാരമാണെന്ന് അമ്മ പറയുമ്പോൾ അത് അപ്രകാരമാകണം. അമ്മയ്ക്കൊരിക്കലും തെറ്റുപറ്റാൻ നിവൃത്തിയില്ല.'

അങ്ങനെ പത്തുകൊല്ലം യാതൊരു പ്രകാശവും കാണാതെ കടന്നുപോയി. അതേസമയം എന്റെ ആരോഗ്യം ക്ഷയിച്ചുവന്നു. ആ ജീവിതരീതി കാലാന്തരത്തിൽ ശരീരത്തെ ബാധിക്കാതെ തരമില്ല; ചിലപ്പോൾ രാത്രി ഒമ്പതുമണിക്കൊരാഹാരം, വേറൊരിക്കൽ രാവിലെ എട്ടുമണിക്കൊന്ന്: പിന്നൊരിക്കൽ രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞും മറ്റൊരിക്കൽ മൂന്നു ദിവസം കഴിഞ്ഞുമാണ് വല്ലതും കിട്ടുക – എല്ലാ പ്രാവശ്യവും പോഷകലേശമില്ലാത്തതും പരുപരുത്തതുമായ സാധനങ്ങളുമായിരിക്കും. യാചകന് ആരെങ്കിലും നല്ല സാധനങ്ങൾ കൊടുക്കുമോ? പോരെങ്കിൽ, ഭാരതീയർ ദരിദ്രരാണുതാനും. അധികസമയവും നടപ്പു തന്നെ. ചിലപ്പോൾ മഞ്ഞുമൂടിയ കൊടുമുടികൾ കയറിയിറങ്ങണം: ഒരൊറ്റ ഭക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി പത്തു നാഴികവരെ കഠിനമായ മലകയറ്റം നടത്തണം. ഭാരതീയർ റൊട്ടി (ചപ്പാത്തി) ഭക്ഷിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ അവർ ഈ റൊട്ടി ഇരുപതും മുപ്പതും ദിവസം സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കും. അപ്പോഴേക്കും അത് ഇഷ്ടികയെക്കാൾ കടുപ്പമുള്ളതാകും. അതിന്റെ ഒരു കഷണമായിരിക്കും തരിക. ഒരു നേരത്തെ വിശപ്പടക്കാൻമാത്രം വല്ലതും

ശേഖരിക്കുവാൻ എനിക്കു പല വീടുകളിൽ കയറേണ്ടിയും വന്നിട്ടുണ്ട്. കിട്ടുന്ന റൊട്ടിയുടെ കടുപ്പം ഹേതുവായി അതു തിന്നു മ്പോൾ വായിൽനിന്ന് ചോര വരും: കടിച്ചാൽ പല്ലു കൊഴിയാനും എളുപ്പമുണ്ട്; അങ്ങനെയുള്ളപ്പോൾ, ഞാൻ അതൊരു ചട്ടിയിലിട്ട്, അതിന്മേൽ ആറ്റുവെള്ളം കോരിയൊഴിച്ചു കുതിർക്കും. അനേകമാസ ങ്ങൾ തുടർച്ചയായി ഞാൻ ഈ രീതിയിൽ ജീവിച്ചു – അതെൻെറ ആരോഗ്യത്തെ സ്പർശിച്ചതു കുറ്റമല്ല.

അപ്പോൾ എനിക്കു തോന്നി, 'ഭാരതത്തിൽ കുറച്ചു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കിയല്ലോ: ഇനി വേറൊരു രാജ്യത്തു പരീക്ഷണം നടത്തേണ്ട കാലമായി' എന്ന്. ആ സമയത്ത് നിങ്ങളുടെ മതമഹാസമ്മേളനം നട ക്കാൻ പോവുകയായിരുന്നു. അതിലേക്ക് ഭാരതത്തിൽനിന്ന് ആരെയെ ങ്കിലും അയയ്ക്കണമെന്നു ചിലർ ആഗ്രഹിച്ചു. ഞാൻ കേവലം ഒരു തെരുവുതെണ്ടി. എങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞു; 'നിങ്ങൾ എന്നെ അയ യ്ക്കാമെങ്കിൽ ഞാൻ പോകാം. പോകുന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കു വളരെ യൊന്നും നഷ്ടപ്പെടാനില്ല: വരുന്ന നഷ്ടത്തെ ഞാൻ കൂട്ടാക്കുന്നുമില്ല.' യാത്രയ്ക്കുള്ള പണമുണ്ടാക്കുക വളരെ പ്രയാസമായിരുന്നു, ഒരു നീണ്ട മല്പിടുത്തം കഴിച്ച് കപ്പൽക്കൂലിക്കു വേണ്ടതു ശേഖരിച്ചു. അങ്ങ നെ ഞാനിവിടെ വന്നു. ഒന്നു രണ്ടു മാസം നേരത്തെയാണെത്തിയത്: തന്മൂലം ആരും പരിചയക്കാരില്ലാതെ ഇവിടത്തെ തെരുവീഥികളിൽ കുറേ അലഞ്ഞുനടക്കേണ്ടിവന്നു.

ഒടുവിൽ മതമഹാസമ്മേളനം തുടങ്ങി. ദയാലുക്കളായ മിത്രങ്ങളെ കണ്ടുകിട്ടി. അവരിൽനിന്ന് എനിക്കു തുടരെ സഹായവും പ്രോത്സാഹ നവും വന്നു. ഞാൻ അല്പം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും കുറെ പണം ശേഖരിക്കുകയും രണ്ടു മാസികകൾ തുടങ്ങുകയും മറ്റും ചെയ്തു. അതു കഴിഞ്ഞ് ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു പോയി, അവിടെ കുറെ ജോലിചെയ്തു. അതേസമയം ഭാരതത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ജോലി അമേരിക്കയിലും നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഭാരതത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഞാൻ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതി ഏതാ ണ്ടിപ്രകാരമാണ്; അവിടെ ഞങ്ങളുടെ സന്ന്യാസജീവിതത്തെ സംബ ന്ധിച്ച്, എല്ലാവരുടെ അടുക്കലും ചെലവുകൂടാതെ, അഥവാ ഒരു കഷണം റൊട്ടിയിൽ കവിഞ്ഞ ചെലവുകൂടാതെ മതം എത്തിച്ചുകൊടു ക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ വീടുതോറും പോകാറുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണ് ഭാരതത്തിൽ പതിതരിൽ പതി തനുപോലും ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ മതബോധമുള്ളതായി കാണു ന്നത്. അതിനെല്ലാം ഈ സന്ന്യാസിമാരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നിദാനം. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരാരാണെന്ന് ഒരുത്തനോടു ചോദിക്കുക – അവന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരുപക്ഷേ അവൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞേക്കും;

'ആ നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അസുരൻമാരുടെ സന്താനങ്ങളായിരിക്കാം. അവർ, അല്ലേ?' 'നിങ്ങളെ ആരു ഭരിക്കുന്നു?' 'ഞങ്ങൾക്കറിയില്ല.' എന്നായിരിക്കും മറുപടി. 'ഇപ്പോഴത്തെ ഭരണസമ്പ്രദായമെങ്ങനെ?' അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ: എന്നാൽ അവർക്ക് തത്ത്വശാസ്ത്രം അറിയാം. ഈ ലോകത്തു ജീവിക്കാനാവശ്യമായ മേധാപരമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൻെറ പ്രായോഗികമായ അഭാവമാണ് അവരുടെ കഷ്ടപ്പാടിനു നിദാനം. ഈ ലക്ഷോപലക്ഷം ജനങ്ങൾ ഈ ലോകത്തിനപ്പുറമുള്ള ജീവിതത്തിനു സന്നദ്ധരാണ്. – അവർക്കതു പോരേ? നിശ്ചയമായും പോരാ. ഭക്ഷിക്കാൻ കുറേക്കൂടി നല്ല ഒരു റൊട്ടിക്കഷണവും ശരീരം മറയ്ക്കാൻ അല്പംകൂടി നല്ല ഒരു തുണിക്കഷണവും അവർക്കു വേണം. ആണ്ടുകിടക്കുന്ന ഈ അനേകലക്ഷങ്ങൾക്ക് ആ ഭേദപ്പെട്ട റൊട്ടിയും ആ ഭേദപ്പെട്ട തുണിക്കഷണവും എങ്ങനെയുണ്ടാക്കാം എന്നതാണ് ഞങ്ങളുടെ വലിയ പ്രശ്നം.

ഒന്നാമത്, അവരെ സംബന്ധിച്ച് ആശയ്ക്കു വളരെ വകയുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കാരണം, അവർ ലോകത്തിലേക്കുവെച്ച് ശാന്തപ്രകൃതികളായ ഒരു ജനതയാണ്. അവർ ഭീരുക്കളാണെന്നല്ല. യുദ്ധം ചെയ്യണമെന്നു തോന്നിയാൽ അവർ ചെകുത്താൻമാരെപ്പോലെ യുദ്ധം ചെയ്യും. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കുള്ള ഒന്നാന്തരം പടയാളികൾ ഭാരതത്തിലെ കൃഷീവലൻമാരിൽനിന്നു ചേർക്കപ്പെട്ടവരാണ്. മരണത്തെപ്പറ്റി അവർക്കു കൂസലില്ല. അവരുടെ മനോഭാവം ഇതാണ്; ഇതിനുമുമ്പ് ഞാൻ ഇരുപതു തവണ മരിച്ചിട്ടുണ്ട്: ഇനിയും അനേകം പ്രാവശ്യം മരിക്കയും ചെയ്യും. അതിനെന്താ? അതിനാൽ അവർ ഒരിക്കലും പിന്തിരിഞ്ഞോടുകയില്ല. അവർ വികാരാവേശം കാണിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഒന്നാന്തരം യോദ്ധാക്കളാണ്.

എങ്കിലും അവരുടെ പ്രകൃത്യാ ഉള്ള വാസന കൃഷിപ്പണിക്കാണ്. തങ്ങളുടെ മതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ നടത്താനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം നിങ്ങൾ അവരെ എന്തു ചെയ്താലും – നികുതി വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും ധനം അപഹരിച്ചാലും കൊന്നാൽത്തന്നെയും – അവർ ശാന്തരായും അക്ഷോഭ്യരായും വർത്തിക്കും. അവർ ഒരിക്കലും അന്യരുടെ മതകാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുന്നില്ല. 'ഞങ്ങളുടെ ദേവൻമാരെ ആരാധിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഞങ്ങൾക്കനുവദിക്കുക, ബാക്കിയെല്ലാം എടുത്തുകൊള്ളുക' – ഇതാണവരുടെ നില. ഇംഗ്ലീഷുകാർ ആ മർമ്മത്തു സ്പർശിക്കുമ്പോൾ കുഴപ്പം ആരംഭിക്കുന്നു. 1857 – ലെ ശിപായിലഹളയ്ക്കു യഥാർത്ഥകാരണം അതാണ്. മതപരമായ അടിച്ചമർത്തൽ അവർ സഹിക്കയില്ല. ഭാരതീയരുടെ മതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ കൈവെച്ചതുകൊണ്ടാണ് വിശ്രുതങ്ങളായിരുന്ന മുഹമ്മദീയ ഭരണകൂടങ്ങൾ തകർന്നുവീണത്.

ഇക്കാര്യം മാറ്റിവെച്ചാൽ, അവർ സമാധാനപ്രിയരും അക്ഷോഭ്യരും ശാന്തശീലരുമാണ്. എല്ലാറ്റിലും മേലേ ദുർമ്മാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് അടിമപ്പെട്ടി

ട്ടുമില്ല. തീക്ഷ്ണമായ ലഹരിപാനീയങ്ങളില്ലെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ അവർ മറ്റേതു രാജ്യത്തെയും സാമാന്യജനത്തെക്കാൾ പല മടങ്ങു മെച്ചമാണ്. ഭാരതത്തിലെ പാവപ്പെട്ടവരുടെ ഇടയിൽ കാണുന്ന ജീവിതസ്വച്ഛതയെ ഇവിടത്തെ ചാളകളിലെ ജീവിതത്തോട് ഉപമിച്ചുകൂടാ. ചാളകൾ ദാരിദ്ര്യ ത്തിൻെറ സങ്കേതമാണ്. എന്നാൽ ഭാരതത്തിൽ ദാരിദ്ര്യമെന്നുവെച്ചാൽ പാപവൃത്തി, മ്ലേച്ഛത, ദുർമ്മാർഗ്ഗം എന്നല്ല അർത്ഥം. മറ്റു രാജ്യങ്ങളിൽ ജീവിതവൃത്തിക്കുള്ള സന്ദർഭസൗകര്യങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്: തന്മൂലം മര്യാദകെട്ടവനും അലസനും മാത്രമേ ദാരിദ്ര്യം അനുഭവിക്കേണ്ടു. ഒരുവൻ ഒരു മറയനോ ആഭാസനോ അല്ലെങ്കിൽ – പട്ടണജീവിതവും അതിലെ ആഡംബരങ്ങളൊക്കെയും ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആ കൂട്ടമല്ലെങ്കിൽ – അവനു ദാരിദ്ര്യത്തിന് കാരണമില്ല. അത്തരക്കാർ നാട്ടുമ്പുറത്തേക്കു പോവില്ല. “ഇവിടത്തെ തമാശകളോടൊപ്പം ഞങ്ങളുമുണ്ട്: നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെക്കൂടി പോറ്റണം“ എന്നാണവരുടെ നിലപാട്. അങ്ങനെയല്ല ഭാരതത്തിലെ അവസ്ഥ. അവിടെ സാധുക്കൾ ഉദയാസ്തമയം കഠിനമായി പണിയെടുക്കുന്നു: എന്നിട്ട് മറ്റാളുകൾ അവരുടെ വേലയുടെ ഫലം കൊണ്ടുപോവുകയും അവരുടെ കുട്ടികൾപോലും പട്ടിണികിടക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഭാരതത്തിൽ ലക്ഷക്കണക്കിനു ടൺ ഗോതമ്പു വിളയിക്കു ന്നുണ്ടെങ്കിലും ഒരു കർഷകന് അതിലൊരു മണിപോലും കിട്ടുന്നതു കഷ്ടിയാണ്. നിങ്ങൾ, കൂട്ടിലിട്ട പക്ഷികൾക്കുപോലും കൊടുക്കാത്ത തരത്തിലുള്ള ഏറ്റവും നികൃഷ്ടമായ ധാന്യം ഭക്ഷിച്ചാണ് അവൻ ജീവിക്കുന്നത്.

അവർ, ഇത്രമാത്രം നല്ലവരും ശുദ്ധാത്മാക്കളുമായ ഈ ജനങ്ങൾ, ഇത്ര കഷ്ടതയനുഭവിക്കുന്നതിനു കാരണമില്ല. ഭാരതത്തിലെ അധഃപ തിച്ച ലക്ഷോപലക്ഷങ്ങളെക്കുറിച്ചും പതിതരായ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചും വളരെയൊക്കെ സംസാരിച്ചു കേൾക്കുന്നുണ്ട് – എന്നാൽ ആരും ഞങ്ങളുടെ സഹായത്തിനെത്തുന്നില്ല. അവരെന്താണ് പറയുന്ന തെന്നോ; “നിങ്ങളെ സഹായിക്കണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ഇപ്പോഴെന്താണോ അതല്ലാതാവണം. എങ്കിലേ നിങ്ങൾക്ക് നല്ലവരാകാൻ സാധിക്കൂ. ഹിന്ദു ക്കളെ സഹായിക്കുന്നതു വെറുതെയാണ്.“ ഇങ്ങനെ പറയുന്നവർ മനുഷ്യവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ചരിത്രമറിഞ്ഞുകൂടാത്തവരാണ്. ഭാരതീയർ അവ രുടെ മതവും മതപരമായ ഏർപ്പാടുകളും മാറ്റിയാൽപ്പിന്നെ ഭാരതമേ യില്ല, എന്തെന്നാൽ ആ ജനതയുടെ പ്രാണൻ അതിലാണ്. ജനതതന്നെ അന്തർദ്ധാനം ചെയ്യുമെന്നിരിക്കെ പിന്നെ സഹായിക്കേണ്ടവരായി ആരും അവശേഷിക്കില്ല.

ഇനി മറ്റൊരു വസ്തുത മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്: അതായത്, യഥാർ ത്ഥത്തിൽ ആർക്കും ആരേയും സഹായിക്കാൻ കഴിവില്ലെന്നുള്ളത്. പരസ്പരം നമുക്കെന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ജീവിത രീതിയനുസരിച്ചു വളരുന്നു, ഞാൻ എൻെറതനുസരിച്ചും. എല്ലാ മാർഗ്ഗ ങ്ങളും അവസാനം റോമിലേക്കു നയിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടു,

നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ മുമ്പോട്ടൊരുന്തു തരാൻ ഒരുപക്ഷേ എനിക്കു സാധിച്ചേക്കാം. ക്രമികമായ വളർച്ചയാണ് നടന്നുവരുന്നത്. ഒരു ദേശീയ നാഗരികതയും ഇതേവരേ പൂർണ്ണതയിലെത്തിയിട്ടില്ല. ആ നാഗരികത യ്ക്ക് ഒരുന്തുകൊടുക്കുക; എങ്കിൽ അത് അതിൻെറ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് പോകും. അല്ലാതെ അതിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കരുത്. ഒരു ജനസമുദായത്തിലെ ചിരസ്ഥായിയായ സാമുദായികസ്ഥാപനങ്ങളും ആചാരോപചാരങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കിയാൽ പിന്നെയെന്തു ശേഷിക്കാ നാണ്? ഇവയാണ് ആ ജനതയെ ആ രൂപത്തിൽ നിർത്തിയിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ വളരെ പഠിച്ച വിദേശീയമനുഷ്യൻ ഇതാ വന്നുപറയുന്നു, "നോക്കൂ, ആയിരമായിരം കൊല്ലങ്ങളിലെ പഴക്കമുള്ള നിങ്ങളുടെ സാമുദായികവ്യവസ്ഥിതികളും ആചാരങ്ങളും മുഴുവൻ ദൂരെക്കളഞ്ഞ് എൻെറ ഈ തകരക്കളിപ്പാട്ടം സ്വീകരിച്ച് ആനന്ദമായിക്കഴിയുക" എന്ന്, ഇതെല്ലാം വെറും അസംബന്ധമാണ്.

നാം അന്യോന്യം സഹായിക്കേണ്ടതുതന്നെ: എന്നാൽ ഒരു പടികൂടി മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കണം. അതായത്, സഹായം സ്വാർത്ഥരഹിതമാക്കുക യാണ് ഒന്നാമതു വേണ്ടത്. "നിങ്ങൾ ശരിക്കും ഞാൻ പറയുന്നതു പോലെയൊക്കെ ചെയ്യാമെങ്കിൽ, ഞാൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കാം, അല്ലെങ്കിലില്ല" എന്ന നിലപാടിലുള്ള സഹായം സഹായമാണോ? അതുകൊണ്ട്, ഹിന്ദുക്കളെ നിങ്ങൾ ആത്മീയകാര്യങ്ങളിൽ സഹായി ക്കുവാനിച്ഛിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവിടെ പിന്നെ പരിമിതികളൊന്നും ഉണ്ടാ യിരിക്കാൻ പാടില്ല. സഹായം തികച്ചും നിസ്സ്വാർത്ഥമാകണം. ഞാൻ കൊടുക്കുന്നു - അവിടെ ആ കാര്യം തീർന്നു. അത് എന്നിൽ നിന്നു പോയി. എൻെറ മനസ്സും, എൻെറ ശക്തികളും എനിക്കു കൊടുക്കാവു ന്നതു മുഴുവനും കൊടുക്കുന്നു. കൊടുക്കുകയെന്ന ആശയത്താൽ മാത്രം പ്രേരിതനായി കൊടുക്കുന്നു. അല്ലാതെ ഒരുദ്ദേശ്യവും അതിൻെറ പിന്നിലില്ല. ലോകത്തിൻെറ അർദ്ധഭാഗത്തെ സ്വത്തുകൾ അപഹരിച്ച ചില ആളുകൾ 'അവിശ്വാസികളെ മാർഗ്ഗംകൂട്ടാനായി' ഇരുപതിനായിരം ഡോളർ കൊടുക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്തിന്? അവിശ്വാസികളുടെ നന്മക്കോ അവരുടെ സ്വന്തം ആത്മാവിൻെറ നന്മക്കോ? അതിനെപ്പറ്റി ഒന്നാലോചിക്കുക.

ദുഷ്കർമ്മത്തിൻെറ പ്രതികാരദേവത അലസയായിരിക്കുന്നില്ല. മനു ഷ്യരായ നാം നമ്മുടെ കണ്ണുകളെ വഞ്ചിക്കാൻ നോക്കുന്നു. എന്നാൽ ഹൃദയാന്തർവാസിയായ ആത്മാവ്, ഈശ്വരൻ എപ്പോഴും അവിടെ യുണ്ട്. അവിടുന്ന് ഒരിക്കലും ഒന്നും മറക്കുന്നില്ല. അവിടുത്തെ കബളി പ്പിക്കാൻ നമുക്കു കഴിയുന്നതല്ല. അവിടുത്തെ കണ്ണുകളെ മൂടിവെ യ്ക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. യഥാർത്ഥദാനത്തിൻെറ ഹൃദയോദ്വേഗം ഉണ്ടായ തൊക്കെയും, ഒരായിരം കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടെങ്കിലും ഫലവത്താകുന്നു. ദീർഘകാലം പ്രതിരുദ്ധാവസ്ഥയിലിരുന്നാലും അതു വീണ്ടും ഉണർന്ന്

ഇടിമിന്നൽപോലെ പൊട്ടി പുറത്തുവരുന്നു. നേരെമറിച്ച്, കർമ്മത്തിൻെറ പ്രേരകം സ്വാർത്ഥം, സ്വകാര്യലാഭം ആയിരുന്നിട്ടുള്ളപ്പോൾ – ആയത് എല്ലാ വൃത്താന്തപത്രങ്ങളും ചേർന്നുള്ള പ്രചാരണഘോഷങ്ങളോടും എല്ലാ ജനക്കൂട്ടങ്ങളും ഒരുമിച്ചു നിന്നുള്ള ആർപ്പുവിളികളോടുംകൂടി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടാലും – അതു ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നില്ല.

ഞാനതിൽ അഭിമാനം ഭാവിക്കയല്ല: എന്നിരിക്കിലും, ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞ ആ ചെറുസംഘം ബാലന്മാരുടെ കഥ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. ഇന്നു ഭാരതത്തിൽ അവരുടെ ജോലിയെപ്പറ്റി അറിയാത്തവരായോ അവരെ അനുഗ്രഹിക്കാത്തവരായോ ഒരു ഗ്രാമമോ ഒരു പുരുഷനോ ഒരു സ്ത്രീയോ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. എവിടെയെങ്കിലും ഒരു ക്ഷാമമുണ്ടായാൽ ഈ ചെറുപ്പക്കാർ കഴിയുന്നത്ര ജനങ്ങളെ അതിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടിറങ്ങുന്നു. അതു ഹൃദയത്തിൽ തട്ടുന്നു. ജനങ്ങൾ അതറിയാനിടവരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, നിങ്ങൾക്കു കഴിവുള്ളപ്പോഴൊക്കെ പരന്മാരെ സഹായിക്കുക: പക്ഷേ നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം എന്താണെന്ന് ആത്മപരീക്ഷണം ചെയ്തുകൊള്ളണം. അതു സ്വാർത്ഥപരമാണെങ്കിൽ അതു നിങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നവർക്കാകട്ടെ നിങ്ങൾക്കാകട്ടെ നന്മ വരുത്തില്ല. നിഃസ്വാർത്ഥമാണെങ്കിലോ നിങ്ങളുടെ സഹായം ലഭിക്കുന്നവർക്ക് അതു മംഗളപ്രദമാകും: അനന്തമായ മംഗളങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുമുണ്ടാകും. ഈ വസ്തുത, നിങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നു എന്നതുപോലെ, നിശ്ചയമാണ്. ഈശ്വരനെ ഒരിക്കലും വഞ്ചിക്കാൻ കഴിയില്ല. കർമ്മനിയമം ഒരിക്കലും പരാജയപ്പെടുത്താവതല്ല.

എൻെറ പരിപാടി, അതിനാൽ, ഭാരതത്തിലെ ഈ സാമാന്യ ജനവുമായി സമ്പർക്കം കൊള്ളുകയാണ്. ഭാരതത്തിലെല്ലായിടത്തും പാവപ്പെട്ടവർക്കായി വിദ്യാലയങ്ങൾ തുടങ്ങി എന്നു വിചാരിക്കുക: എന്നാലും അവരെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. നാലു വയസ്സായ കുട്ടി നിങ്ങളുടെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വരുന്നതിനുപകരം നിലം ഉഴുവാനോ മറ്റു വല്ല പണിക്കോ പോകും. അവനു നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ വരാൻ നിർവ്വാഹമില്ല. അതസാദ്ധ്യം. സ്വയം സംരക്ഷണ മാണല്ലോ പ്രഥമവാസന. എന്നാൽ മല മുഹമ്മദിൻെറ അടുത്തേക്കു വരുന്നില്ലെങ്കിൽ മുഹമ്മദ് മലയുടെ അടുത്തേയ്ക്കു ചെല്ലണം. വിദ്യാ ഭ്യാസം ഓരോ വീട്ടുവാതില്ക്കലും എന്തുകൊണ്ടെത്തിച്ചുകൂടാ എന്നാണ് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത്. കൃഷീവലബാലനു വിദ്യാഭ്യാസത്തി ൻെറ അടുക്കലേക്കു വരാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ, നിലം ഉഴുന്നിടത്തോ വ്യവസായശാലിയിലോ എവിടെയാണ് അവനെന്നുവെച്ചാൽ അവിടെ ചെന്ന് അവനെ കണ്ടാലെന്ത്? അവൻ പോകുന്നിടത്തൊക്കെ അവൻെറ നിഴലിനെപ്പോലെ സഞ്ചരിക്കണം. ജനങ്ങളെ ആത്മീയകാര്യങ്ങളിൽ ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുന്ന അനേകായിരം സന്ന്യാസിമാരുണ്ട്. ലൗകികകാര്യങ്ങളെ അധികരിച്ചുള്ള മേധാപരമായ വിദ്യാഭ്യസനംകൂടി ഈ ആളുകൾ നടത്തിയാലെന്ത്? ചരിത്രം മുതലായ മറ്റനേകം

കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുകൂടി അവർക്കു സാമാന്യജനത്തോട് അല്പം സംസാരിച്ചുകൂടേ? ചെവിയിൽക്കൂടിയാണ് ഉത്തമമായ വിദ്യാഭ്യാസം സാധിക്കുക. നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉപകരിക്കുന്ന ഉത്തമതത്ത്വങ്ങൾ നമ്മുടെ അമ്മമാർ പറഞ്ഞ് നാം ചെവിക്കൊണ്ടവയാണ്. പിന്നീട് വളരെ കഴിഞ്ഞാണ് നാം പുസ്തകങ്ങൾ കാണുന്നത്. പുസ്തകവിജ്ഞാനം നിസ്സാരമത്രേ. സ്വഭാവത്തിനു രൂപംകൊടുക്കുന്ന ഉത്തമതത്ത്വങ്ങൾ നമുക്കു ചെവികളിൽക്കൂടി ലഭിക്കുന്നവയാണ്, പിന്നീട് താല്പര്യം വളർന്നുവരുന്നതിനനുസരിച്ച് നിങ്ങളുടെ പുസ്തകങ്ങളിലേക്കും അവർ വന്നെത്തിയേക്കാം. ആദ്യം അതൊന്നുരുളട്ടെ, പിന്നെ തുടർന്നു പൊയ്ക്കൊള്ളും – ഇതാണെന്റെ ആശയം.

സന്ന്യാസിസമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രയോജനത്തിൽ കണക്കറ്റ വിശ്വാസമുള്ള ഒരുവനല്ല ഞാനെന്നുകൂടി നിങ്ങളോടു പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അതിനു വലിയ ഗുണങ്ങളുണ്ട്: വലിയ ദോഷങ്ങളുമുണ്ട്. സന്ന്യാസാശ്രമിയും ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിയും ഒരുപോലെ ആവശ്യമാണ്. അവർ അന്യോന്യം ഒരു സന്തുലിതനില പാലിക്കണം. ഭാരതത്തിലാകട്ടെ, സന്ന്യാസം മുഴുവൻ പ്രാമാണ്യവും കയ്യടക്കിയിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ സന്ന്യാസികളാണ് സമുദായത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ശക്തി. സന്ന്യാസി രാജാവിനെക്കാളും വലിയവനാണ്. 'കാഷായവസ്ത്രധാരി' അടുത്തുള്ളപ്പോൾ ഇരിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്ന നാടുവാഴി ഭാരതത്തിലില്ല. അദ്ദേഹം ഇരിപ്പിടം വിട്ട് എഴുന്നേറ്റുനില്ക്കുന്നു. ഈ സന്ന്യാസിമാർ ജനങ്ങളുടെ പ്രധാനരക്ഷാദുർഗ്ഗമായിരുന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഇത്ര വളരെ അധികാര കേന്ദ്രീകരണം നല്ല ആളുകളിലായാലും ദോഷകരംതന്നെയാണ്. സന്ന്യാസിമാർ പൗരോഹിത്യത്തിനും വിജ്ഞാനത്തിനും മധ്യേ വർത്തിക്കുന്നവരാണ്. വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും നവീകരണത്തിന്റെയും ആഗമം അവരിൽനിന്നാണ്. യഹൂദന്മാരുടെയിടയിൽ പ്രവാചകന്മാർ എപ്രകാരമോ അപ്രകാരമാണ് ഭാരതത്തിൽ സന്ന്യാസിമാർ. പ്രവാചക ന്മാർ അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെ നശിപ്പിക്കാൻ യത്നിച്ചുകൊണ്ട് സദാ പുരോഹിതന്മാർക്കെതിരായി പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതുപോലെയാണ് ഭാരതത്തിൽ സന്ന്യാസിമാരും ചെയ്യുന്നത്. എന്നിരുന്നാലും അത്ര വളരെ അധികാരം അവർക്കിരിക്കുന്നതു നന്നല്ല: കുറെക്കൂടി ഭേദപ്പെട്ട രീതികൾ പരീക്ഷിച്ചു കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ എതിർപ്പ് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സരണികളിൽക്കൂടിയേ നമുക്കു പോകാവൂ. ജനതയുടെ ആത്മാവു മുഴുവൻ സന്ന്യാസത്തിലുറച്ചിരിക്കയാണ്. നിങ്ങൾ ഒരു ഗൃഹസ്ഥനായി ഭാരതത്തിൽ ചെന്ന് വല്ല മതത്തെക്കുറിച്ചും പ്രസംഗിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക. ഹിന്ദുശ്രോതാക്കൾ പുറംതിരിഞ്ഞു പുറത്തുകടക്കും. നിങ്ങൾ ലോകം ത്യജിച്ച ഒരുവനാണെങ്കിലോ, അവർ പറയും, "അയാൾ കൊള്ളാം, ലോകം ത്യജിച്ചവനാണല്ലോ. അയാൾക്കു നിഷ്കപടതയുണ്ട്, പ്രസംഗിക്കുന്നതുപോലെ

പ്രവർത്തിക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്" എന്ന്. ഞാൻ പറഞ്ഞുവന്നതിൻെറ ആശയം സന്ന്യാസം ഒരു വലിയ ശക്തിയെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നാണ്. അതിനെ ഒന്നു രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുക, അതിനു മറ്റൊരു രൂപം കൊടുക്കുക, മാത്രമാണ് നമുക്കു ചെയ്യാവുന്നത്. ഭാരതത്തിൽ നീളെ ചുറ്റി സഞ്ചരിക്കുന്ന സന്ന്യാസിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ഹസ്തങ്ങളിൽകുടി കൊള്ളുന്ന ആ സ്വാധീനതയ്ക്ക് ഒരു രൂപഭേദം നല്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതപ്പോൾ സാമാന്യജനത്തിൻെറ ഉദ്ധാരണത്തിനു പ്രയോജനപ്പെടും.

പദ്ധതി ഞങ്ങൾ ഭംഗിയായി കടലാസ്സിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതേസമയം ആദർശലോകത്തിൽനിന്നാണ് ഞാൻ അതു കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളതെന്നും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ, പ്രാരംഭത്തിൽ ആയത് അവ്യക്തവും ആദർശപരവുമായിരുന്നു. വർഷങ്ങൾ കടന്നുപോയതോടൊപ്പം അതു കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഒതുങ്ങിയും വ്യക്തമായും തീർന്നു. അനുഷ്ഠാനമാർഗ്ഗേണ അതിൻെറ ന്യൂനതകളും മറ്റും എനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

ഭൗതികതലത്തിലെ അതിൻെറ പ്രവർത്തനംവഴി എന്തൊക്കെയാണ് എനിക്കു മനസ്സിലായതെന്നോ? ഒന്നാമതു വിദ്യയഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന രീതികളിൽ ഈ സന്ന്യാസിമാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുവാൻ കേന്ദ്രങ്ങളുണ്ടാകണം. ഉദാഹരണത്തിന്, ഞാൻ എൻെറ ഒരാളെ എങ്ങോട്ടെങ്കിലും അയയ്ക്കുന്നുവെന്നും അയാൾ ഒരു ക്യാമറയുമായി സഞ്ചരിക്കുന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുക. ആവക കാര്യങ്ങൾ അയാളെത്തന്നെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭാരതത്തിൽ ജനങ്ങൾ അക്ഷരാഭ്യാസമില്ലാത്തവരാണെല്ലാം. അവരുടെ ഇടയിൽ വിദ്യ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ വലിയ കേന്ദ്രങ്ങൾ വേണം. അതിൻെറയെല്ലാം അർത്ഥമെന്താണ്? പണം. അങ്ങനെ നാം ആദർശലോകത്തുനിന്നു പ്രായോഗികലോകത്തേക്ക് വരുന്നു. എന്നിട്ടോ? നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്ത് നാലു കൊല്ലവും ഇംഗ്ലണ്ടിൽ രണ്ടു കൊല്ലവും ഞാൻ കഠിനമായി പണിയെടുത്തു. ചില സ്നേഹിതന്മാർ സഹായാർത്ഥം എത്തിയെന്നുള്ളതിൽ ഞാൻ വളരെ കൃതജ്ഞനാണ്. നിങ്ങളുടെകൂടെ ഇന്നിവിടെയുള്ള ഒരാൾ അവരിൽപ്പെട്ട ആളാണ്. എന്നോടൊരുമിച്ച് ഭാരതത്തിലേക്ക് വന്ന അമേരിക്കൻ സുഹൃത്തുക്കളും ഇംഗ്ലീഷ് സുഹൃത്തുക്കളുമുണ്ട്: അവരുടെയെല്ലാം സഹായത്തോടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു പടുതുടക്കം ഇട്ടുകഴിഞ്ഞു. ചില ഇംഗ്ലീഷുകാർ വന്ന് സന്ന്യാസിസംഘത്തിൽ ചേർന്നു. ഒരു സാധുമനുഷ്യൻ കഠിന ജോലിചെയ്ത് ഭാരതത്തിൽവെച്ചു മരിച്ചു. റിട്ടയർ ചെയ്ത ഒരിംഗ്ലീഷുകാരനും ഒരിംഗ്ലീഷുകാരിയും വന്നിട്ടുണ്ട്. അവർ സ്വന്തമായി അല്പം സാമ്പത്തികസൗകര്യമുള്ളവരാണ്. അവർ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കാൻ ഹിമാലയത്തിൽ ഒരു കേന്ദ്രം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ആരംഭിച്ച മാസികകളിൽ ഒന്ന് – പ്രബുദ്ധഭാരതം, അതിൻെറ ഒരു പ്രതി ആ

മേശപ്പുറത്തു കാണാം – അവരെ ഏല്പിച്ചിരിക്കയാണ്. അവിടെ അവർ ജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കയും അവരുടെ ഇടയിൽ മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. കല്ക്കത്തയിൽ എനിക്കു വേറൊരു പ്രവർത്തനകേന്ദ്രമുണ്ട്. എല്ലാ വലിയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും തലസ്ഥാനത്തുനിന്നാണല്ലോ ഉദ്ഭവിക്കേണ്ടത്. എന്തെന്നാൽ തലസ്ഥാനം ജനസമുദായത്തിൻെറ ഹൃദയമാണ്. രക്തം മുഴുവൻ ഹൃദയത്തിൽ കൂടുന്നു: അതു പിന്നെ അവിടെനിന്ന് എല്ലായിടത്തേക്കും വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു: അതുപോലെ എല്ലാ ധനവും എല്ലാ ആശയങ്ങളും എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസവും എല്ലാ ആദ്ധ്യാത്മികതയും തലസ്ഥാനത്തു സമ്മേളിച്ച് അവിടെ നിന്ന് എല്ലായിടത്തേക്കും വ്യാപിക്കുന്നു.

ഒരു പടുതുടക്കം ഇട്ടുകഴിഞ്ഞുവെന്നു നിങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കുവാൻ സന്തോഷമുണ്ട്. എന്നാൽ സമാന്തരമായി സ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടിയും ഇതേ മാതിരി ജോലി തുടങ്ങുവാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. 'തനിക്കു താൻ തുണ' എന്നാണ് ഞാൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള തത്ത്വം. എൻെറ സഹായം കുറച്ചകലെ നിന്നുകൊണ്ടായിരിക്കും. ഈ ജോലിക്ക് ഇപ്പോൾ ഭാരത സ്ത്രീകളും ഇംഗ്ലീഷ്സ്ത്രീകളുമുണ്ട്: അമേരിക്കൻ സ്ത്രീകളും വന്നുചേരുമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. അവർ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞാലുടൻ ഞാൻ കാര്യങ്ങൾ അവരെത്തന്നെ ഏല്പിച്ച് ദൂരെ മാറും. ഒരു പുരുഷനും സ്ത്രീയുടെ മേൽ അധികാരം പ്രയോഗിക്കരുത്. അതുപോലെ സ്ത്രീ പുരുഷൻെറമേലും പാടില്ല. ഓരോരുത്തരും സ്വതന്ത്രരാണ്, വല്ല ബന്ധവും ഉണ്ടായിരിക്കാവുന്നത് സ്നേഹബന്ധം മാത്രമാണ്. പുരുഷന്മാർക്ക് കഴിയുന്നതിലും വളരെ കൂടുതൽ ഭംഗിയായി സ്ത്രീകൾക്കു തന്നെ അവരുടെ ഭാഗധേയം രൂപപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. സ്ത്രീകൾക്കു നേരിട്ട വൈഷമ്യങ്ങളെല്ലാം, അവരുടെ ഭാഗധേയത്തെ പുരുഷന്മാർ രൂപപ്പെടുത്താൻ പുറപ്പെട്ടതിൽനിന്നുളവായതാണ്. പ്രാരംഭത്തിലെ പ്രമാദത്തോടുകൂടിയുള്ള ഒരു തുടക്കം ഒഴിവാക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കു ന്നു. തുടക്കത്തിലെ ഒരു ചെറിയ പ്രമാദം ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചുവന്ന്, കാലാന്തരത്തിൽ നേരെയാക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധം ഉഗ്രമായ തോതിലെത്തുന്നു. അതിനാൽ സ്ത്രീകളുടെ പങ്കു ജോലി നിറവേറ്റാൻ പുരുഷന്മാരെ നിയോഗിക്കുകയെന്ന പിശകു ഞാൻ ചെയ്താൽ, സ്ത്രീകൾക്കു പിന്നീടൊരിക്കലും ആ ഏർപ്പാടിൽനിന്നു മോചിക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാതെ വരും – അതൊരുറച്ച മാമൂലായിത്തീരും. എന്നാൽ എനിക്കൊരു സൗകര്യം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. എൻെറ ഗുരുപത്നിയെപ്പറ്റി ഞാൻ മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഞങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും അവരോടു വലിയ ആദരവാണ്. അവർ ഒരിക്കലും ഞങ്ങളുടെമേൽ അധികാരം നടത്തുകയില്ല. അതിനാൽ അതിൽ ആശങ്കയ്ക്ക് വകയില്ല.

അങ്ങനെ ആ കർമ്മവിഭാഗവും നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഗ്രന്ഥസൂചി

വാക്യസൂചി

വിഷയസൂചി

Cross-reference to the originals

(Volumes refer to the Complete Works of SWAMI VIVEKANANDA in English)

ഭാരതീയപ്രസംഗങ്ങൾ

മൂലസൂചി

ഭാരതത്തോട്

ഭാരതവും ഭാരതീയരും

---

* Originally in Bengali.

വിജയസ്തംഭം

വിജയശ്രീലാളിതമായ യൂറോപ്യൻപര്യടനം കഴിഞ്ഞ് സിലോൺവഴി ഇന്ത്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ശ്രീമദ്വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾക്ക് പാംബ നിൽ രാജോചിതമായ സ്വീകാരമാണ് ലഭിച്ചത്. രാമനാട്ടു രാജാവിൽ നിന്ന്, രാമേശ്വരം സന്ദർശിക്കാനുള്ള ക്ഷണം നേരത്തെതന്നെ സ്വാമി ജിക്കു ലഭിച്ചിരുന്നു. രാജാവുതന്നെ സ്വാമികളെ സ്വീകരിക്കാൻ പാംബ നിലെത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പാംബൻറോഡിൽവെച്ച് സ്വാമിജി യും യൂറോപ്യൻശിഷ്യന്മാരും കപ്പലിൽനിന്ന് രാജാവിൻെറ സ്റ്റേറ്റ് ബോട്ടിലേക്കു മാറിക്കേറി. സ്വാമികൾ ബോട്ടിൽ കേറിയ ഉടനെ രാജാ വും പരിവാരങ്ങളും സ്വാമിജിയുടെ മുമ്പിൽ സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തു. രാജാവും സന്ന്യാസിയും തമ്മിലുള്ള ആ കൂടിക്കാഴ്ച എത്രയും ഹൃദയസ്പൃക്കായിരുന്നു. താൻ യൂറോപ്പിലേക്കു പോകണ മെന്ന ആശയം ആദ്യമായി ഉന്നയിക്കുകയും അതിനുവേണ്ട ഒത്താശ കൾ ചെയ്കയും ചെയ്തവരിലൊരാൾ രാമനാടു രാജാവാണെന്ന വസ്തുത സ്വാമിജി തദവസരത്തിൽ അനുസ്മരിക്കുകയുണ്ടായി.

സ്വാമിജിയെയും വഹിച്ചുകൊണ്ട് ബോട്ട് കരയ്ക്കണഞ്ഞപ്പോൾ പാംബനിലെ പൗരാവലി ആകാശം ഭേദിക്കുമാറു ജയാരവം മുഴക്കി അതിനെ സ്വാഗതം ചെയ്തു. അവിടെ കമനീയമായലങ്കരിച്ചൊരുക്കിയ പന്തലിൽവെച്ച് സ്വാമിജിക്ക് ഒരു സ്വാഗതപത്രം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

യോഗാനന്തരം സ്വാമിജിയും പരിവാരങ്ങളും രാജാവിൻെറ രഥത്തി ലേറി കൊട്ടാരത്തിലേക്കു യാത്രയായി. രാജാവിൻെറ ആജ്ഞപ്രകാരം കുതിരകളെ അഴിച്ചുമാറ്റി: രഥം രാജാവും കൊട്ടാരം ജോലിക്കാരുംകൂടി നഗരവീഥികളിലൂടെ ഉന്തിക്കൊണ്ടുപോവുകയാണുണ്ടായത്. പാംബ നിൽ മൂന്നു ദിവസത്തെ താമസത്തിനിടയിൽ സ്വാമിജി സുപ്രസിദ്ധമായ രാമേശ്വരക്ഷേത്രം സന്ദർശിച്ചു.

സ്വാമിജിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ അനുഗൃഹീതമായ ഈ മഹാസന്ദർ ഭത്തിൻെറ സ്മാരകമായി രാമനാടു രാജാവ് ഈ സ്ഥലത്ത് 40 അടി ഉയരമുള്ള, താഴെ ഉദ്ധരിച്ച കുറിപ്പോടുകൂടിയ, ഒരു വിജയസ്തംഭം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

"Satyameva Jayate.

The monument erected by Bhaskara Sethupathi, the Raja of Ramnad, marks the sacred spot, where His Holiness Swamy Vivekananda's blessed feet first trod on Indian soil, together with the Swamy's English disciples, on his Holiness's return from the Western Hemisphere, where glorious and unprecedented success attended His Holiness's philanthropic labours to spread the religion of the Vedanta.

1897 January 27"

''സത്യമേവ ജയതേ,

ശ്രീമദ്വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ഭൂതകാരുണ്യത്തെ മുൻനിർത്തി വേദാന്തധർമ്മം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ചെയ്ത യത്നങ്ങൾക്കു മഹിതവും അഭൂതപൂർവ്വവുമായ വിജയം കൈവരിച്ച് പശ്ചിമാർദ്ധഗോളത്തിൽനിന്നു മടങ്ങവേ, തന്റെ പാശ്ചാത്യശിഷ്യരോടൊപ്പം ഭാരതത്തിന്റെ മണ്ണിനെ തന്റെ പുണ്യപാദങ്ങൾകൊണ്ട് ആദ്യമായി സ്പർശിച്ച പരിശുദ്ധസ്ഥാനത്തെയാണ്, രാമനാടു രാജാവ് ഭാസ്കരസേതുപതി സ്ഥാപിച്ച ഈ സ്മാരകം കുറിക്കുന്നത്.

1897 ജനുവരി 27''

***